

URTEKO TXOSTENA 2025

ÍNDICE

AURKEZPENA.....	8
1. KAPITULUA. SARRERA ETA EGIKARITZE-LABURPENA.....	13
2. KAPITULUA. KEXAK. DATU OROKORRAK.	44
2.1. AURKEZTU ETA KUDEATU DIREN KEXAK.	44
2.2. KEXAK HARTU DITUZTEN ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK.....	47
2.3. ONARTUTAKO KEXAK.	55
2.4. ESPAINIAKO HERRIAREN DEFENDATZAILEARI EDO BESTE AUTONOMIA- ERKIDEGOETAKO HERRITARREN ESKUBIDEEN DEFENTSARAKO GOI- KOMISARIO PARLAMENTARIOEI BIDLITAKO KEXAK.....	56
2.5. IKERTUTAKO KEXAK. IKERKETEN EMAITZA.	56
2.6. KEXEN ONDORIOZ EMANDAKO EBAZPENAK.	58
2.7. ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK EBAZPENAK NORAINO ONARTU DITUZTEN.	61
2.8. KEXETAN JASOTAKO ESKAEREN GUZTIZKO ONARPEN-MAILA.	67
3. KAPITULUA. KEXEN BANAKETA ARLOKA.	68
3.1. AURKEZTUTAKO KEXEN BANAKETA ETA ZERREDA.	68
3.2. KEXEN ZERREDA.	69
3.2.1. Enplegu publikoa eskuratzea.	69
3.2.2. Administrazio elektronikoa.	86
3.2.3. Nekazaritza eta abeltzaintza.	87
3.2.4. Gizarte-ongizatea.	89
3.2.5. Administrazio publikoen ondasunak.	146
3.2.6. Merkataritza eta kontsumoa.	149
3.2.7. Kontratu publikoak.....	154
3.2.8. Covid-19a.	156
3.2.9. Kultura.	156
3.2.10. Kirola.	157
3.2.11. Hezkuntza.....	160
3.2.12. Energia.	191
3.2.13. Euskara.	194
3.2.14. Atzerritarrak.	203

3.2.15. Funtzio publikoa.	214
3.2.16. Toki-erakundeen funtzionamendua.	239
3.2.17. Ogasun publikoa.	247
3.2.18. Justizia.	270
3.2.19. Ingurumena.	277
3.2.20. Memoria historikoa.	291
3.2.21. Herri-lanak.	292
3.2.22. Datu pertsonalen babesa.	297
3.2.23. Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna.	299
3.2.24. Osasuna.	302
3.2.25. Herritarren segurtasuna.	357
3.2.26. Zerbitzu publikoak.	373
3.2.27. Gizarte Segurantzaz.	379
3.2.28. Lana.	387
3.2.29. Trafikoa eta bide-segurtasuna.	393
3.2.30. Gardentasuna, informazio publikorako eskubidea eta herritarren partaidetza...	406
3.2.31. Garraio publikoa.	410
3.2.32. Turismoa.	415
3.2.33. Hirigintza.	416
3.2.34. Etxebizitza.	426
4. KAPITULUA. KEXEN SAILKAPENA, ZEHARKAKO GAIEN ARABERA.	452
4.1. HAURRAK ETA NERABEAK.	454
4.2. DESGAITASUNA ETA MENDEKOTASUNA.	463
4.3. ADINEKOAK.	474
4.4. GENEROA.	479
4.5. ARRAZAKERIA ETA XENOFOBIA.	483
5. KAPITULUA. GENEROAREKIN LOTURIKO KEXEN BANAKETA.	486
6. KAPITULUA. OFIZIOZKO JARDUKETAK.	489
6.1. DATU OROKORRAK.	489
6.2. 2025EKO OFIZIOZKO JARDUKETAK.	493
6.2.1. Atzerapena, mendekotasun-egoeretan eta prestazioak jasotzeko egoeretan...	493

6.2.2. Tuterako guneko babestu batean zikinkeria topatzea, Aingeru Eguna ospatu ostean.	497
6.2.3. Jaso ikastolaren eta Aranzadi komentu zaharraren eraikin abandonatueta okupatzaileak beste bizigune batera eramatea.	506
6.2.4. Iruñeko Udalean eta Iruñerriako udaletan egoera berezietan edo zaurgarritasun-egoeretan dauden pertsonak erroldatzea.	508
6.2.5. Covid iraunkorra duten pertsonen osasun-laguntza ematea.	518
6.2.6. Iruñeko Udalaren etxebizitzaren eskuragarritasuna eta okupazio-maila.	522
6.2.7. Egoitza-zentroetako egonaldiaren baldintzak ikuskatzea.	528
6.2.8. CAIDIS Las Hayas, desgaitasunari arreta integrala emateko zentroaren kudeaketa.	534
6.2.9. Iruñeko kaleetan bizi diren familiak, tartean adingabeak daudela.	537
6.2.10. Adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentroan gainokupazioa egotea.	539
6.2.11. Zenbait liburutegi publiko ixtea.	550
6.2.12. Alokairuko etxebizitza babestuen entregari eza Barañainen.	553
6.2.13. Jaso Ikastolako eraikin zaharrean izandako hazterik kasuak.	560
6.2.14. Eskolatu gabeko adingabeak Argiñan.	567
7. KAPITULUA. HERRITARREN PROPOSAMENAK ZERBITZU PUBLIKOAK HOBETZEKO.	569
7.1. DATU OROKORRAK.	569
7.2. PROPOSAMENEN EDUKIA.	571
7.2.1. Etxebizitzari buruzko doako aholkularitza sortzeko proposamena.	571
7.2.2. Etxebizitzarako eskubidea babesteko sistema hobetzeko proposamena.	572
7.2.3. Zerbitzu publikoei buruzko irakasgaia ezartzeko proposamena.	572
7.2.4. Unibertsitateko sarbidean, genero indarkeriaren biktimentzako plazak gordetzeko proposamena.	575
7.2.5. <i>Emanzipa</i> laguntza jasotzeko adinaren baldintzei buruzko proposamena.	576
7.2.6. Akzioen salmentan, ondare irabazien tributazioari buruzko proposamena.	577
7.2.7. Nafarroako polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketarako merezimenduen baremoa aldatzeko proposamena (beste hizkuntza batzuk gehituz).	578
8. KAPITULUA. GARAPEN JASANGARRIRAKO HELBURUEI LOTUTAKO ESPEDIENTEAK.	581

8.1. KEXAK.....	584
8.2. 2024ko EMAITZEKIKO KONPARAZIOA.....	593
8.3. OFIZIOZKO JARDUKETAK.....	594
8.4. HOBEKUNTZA PROPOSAMENAK.....	600
9. KAPITULUA. BITARTEKARITZA ZERBITZUA.....	603
9.1. JARDUKETA OROKORRAK.....	603
9.2. BITARTEKARITZA ESPEDIENTEAK.....	603
10. KAPITULUA. GOMENDIOAK, IRADOKIZUNAK ETA LEGEZKO BETEBEHARREN GOGORARAZPENAK.....	614
10.1. SARRERA.....	614
10.2. GOMENDIOAK, IRADOKIZUNAK ETA LEGEZKO BETEBEHARREN GOGORARAZPENAK ARLOKA.....	615
10.2.1. Enplegu publikoko lanpostu bati heltzea.....	615
10.2.2. Nekazaritza eta abeltzaintza.....	619
10.2.3. Gizarte ongizatea.....	621
10.2.4. Administrazio publikoen ondasunak.....	651
10.2.5. Merkataritza eta kontsumoa.....	652
10.2.6. Kontratu publikoak.....	652
10.2.7. Covid-19a.....	652
10.2.8. Kultura.....	653
10.2.9. Hezkuntza.....	654
10.2.10. Euskara.....	662
10.2.11. Funtzio publikoa.....	666
10.2.12. Toki erakundeen funtzionamendua.....	674
10.2.13. Ogasuna.....	679
10.2.14. Justizia.....	683
10.2.15. Ingurumena.....	683
10.2.16. Memoria historikoa.....	690
10.2.17. Herri lanak.....	691
10.2.18. Datuen babesa.....	694
10.2.19. Administrazio publikoen ondare erantzukizuna.....	695
10.2.20. Osasuna.....	697
10.2.21. Herritarren segurtasuna.....	713

10.2.22. Zerbitzu publikoak.	717
10.2.23. Trafikoa eta bide-segurtasuna.	718
10.2.24. Gardentasuna, informazio publikorako eskubidea eta herritarren partaidetza...	722
10.2.25. Garraio publikoa.	724
10.2.26. Hirigintza.	726
10.2.27. Etxebizitza.	729
10.3. IRADOKIZUN NORMATIBOAK.	737
10.3.1. Gizarte-ongizatea.	737
10.3.2. Kirola.	738
10.3.3. Hezkuntza.	738
10.3.4. Funtzio publikoa.	739
10.3.5. Ogasuna.	739
10.3.6. Osasuna.	740
10.3.7. Trafikoa.	741
10.4. ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK EBAZPENAK NORAINO ONARTU DITUZTEN.	741
10.5. EBAZPENIK EMAN BEHARRIK GABE EBATZITAKO ESPEDIENTEAK.	746
10.6. EBAZPENA ONARTUTA DUTEN EDO IZAPIDETU BITARTEAN EBATZI DIREN GAIEN KOPURUA.	749
11. KAPITULUA. NAFARROAKO ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK NAFARROAKO ARARTEKOAREKIN LANKIDETZAN JARDUTEA.	756
11.1. NAFARROAKO ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK ARARTEKOAREKIN LANKIDETZAN JARDUTEKO DUTEN BETEBEHARRA.	756
11.2. INFORMAZIOA EDO ERANTZUNA BIDALTZEAN ATZERAPEN HANDIEGIA IZAN DUTEN ADMINISTRAZIOEN AIPAMENA.	757
12. KAPITULUA. HERRITARRENTZAKO ARRETA BULEGOA: KONTSULTAK... 760	
12.1. DATU OROKORRAK.	760
12.2. GAIEN ARABERAKO KONTSULTAK.	761
12.3. KONTSULTEN BANAKETA.	762
13. KAPITULUA. KONTSULTEN BANAKETA GENEROAREN ARABERA. 778	
14. KAPITULUA. ERAKUNDEAK HERRITARREKIN DUEN HARREMAN ZUZENA.	781

14.1. KEXEN ETA KONTSULTEN ATZEAN DAUDEN KOLEKTIBOAK ETA ERAKUNDEAK.	781
14.2. HARREMANAK GIZARTE-ERAKUNDEEKIN, ERAKUNDEAREN EKIMENEZ.	786
15. KAPITULUA. HERRITARREN IRITZIA ETA BALORAZIOA.....	794
16. KAPITULUA. TXOSTENAK ETA PARLAMENTUAN EGINDAKO AGERRALDIAK.	809
16.1. TXOSTENAK.	809
16.2. FORU-ARAUBIDEKO BATZORDEAN URTEKO TXOSTENA AURKEZTEA. ...	809
17. KAPITULUA. NAFARROAKO HAURREN ETA NERABEEN EGOERARI BURUZKO INFORMAZIOA.....	811
17.1. EGINDAKO JARDUEREN DESKRIBAPENA ETA EBALUAZIOA.	811
17.2. AZKEN URTEOTAKO BILAKAERAREN INFORMAZIO-TAULAK.	823
17.3. IRADOKIZUNAK.	828
17.4. NAFARROAN HAURRAK ETA NERABEAK BABESTEN DIHARDUTEN GIZARTE-ERAKUNDEEKIN IZANDAKO BILEREI BURUZKO INFORMAZIOA. ...	831
18. KAPITULUA. NAFARROAKO ARARTEKOAK NAFARROAKO KONTSEILUETAN ETA ORGANISMOETAN PARTE HARTZEA.....	846
18.1. NAFARROAKO GARDENTASUN-KONTSEILUA.	846
18.2. NAFARROAKO HAURREN ETA NERABEEN KONTSEILUA.	849
18.3. ARRAZAKERIAREN ETA XENOFOTIAAREN AURKA BORROKATZEKO NAFARROAKO KONTSEILUA.	850
18.4. NAFARROAN DESGAITASUNA DUTENEI GAITASUN JURIDIKOA BALIATZEN LAGUNTZEKO ARAUDIARI JARRAIPENA EGITEKO BATZORDE TEKNIKOA.....	851
18.5. HIZKUNTZA-KOMISARIOEN NAZIOARTEKO ELKARTEA.	851
19. KAPITULUA. BESTE DEFENTSA ERAKUNDE BATZUEKIKO HARREMANAK.	853
19.1. HERRIAREN DEFENDATZAILEAK KOORDINATZEKO XXXVIII. JARDUNALDIAK.....	853
19.2. BESTE JARDUERA BATZUK DEFENDATZAILE AUTONOMIKOEKIN.	856
20. KAPITULUA. ERAKUNDEAREN AGENDA.....	860

**21. KAPITULUA. NAFARROAKO FORU KOMUNITATEKO ARARTEKOARI
BURUZKO UZTAILAREN 3KO 4/2000 FORU LEGEAREN XXV. URTEURRENA.. 884
ERANSKINA. ERAKUNDEAREN 2025RKO AURREKONTUAREN LIKIDAZIOA... 888**

AURKEZPENA.

2025eko ekainaren 22an izan zen Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legea onetsi zuen egunaren 25. urteurrena.

Ospakizuna ekainaren 25ean egin genuen, ganberaren egoitzaren atarian, eta erakunde-ekitaldi horretan egon ziren Foru Komunitateko gizarte- eta erakunde-agenterik garrantzitsu eta esanguratsuenak.

Inaugurazioan, Nafarroako Parlamentuko presidenteak baieztatu zuen “María Jesús Arandaren, Francisco Javier Enérizen, Patxi Veraren eta Foru Komunitateko Arartekoaren parte izan diren guztien lanak lagundu egin duela erakunde honek Foru Komunitatean eskuratu duen merezitako ospea eta izen ona lantzen”. Presidenteak goraiatu egin zuen erakundeak administrazioa gainbegiratzeko eta abusu edo zabarkeria posibleen aurrean herritarren eskubideak defendatzeko tresna gako gisa betetzen duen eginkizuna, eta esan zuen “erakundearen gomendioei, iradokizunei eta erakundeak herritarren kexei ematen dizkien erantzunei esker, posible dela erakunde-arreta hobetzea eta herritarren konfiantza indartzea”. Eta azpimarratu zuen bai Foru Komunitateko Arartekoa, bai eta Nafarroako Kontuen Ganbera ere, Nafarroako autogobernutik eratorritako erakundearen lan onaren adibideak direla. “Gure kalitate demokratikoa horrelako organoetan sostengatzen da, zeintzuek iparrorratz eta orakulu gisa jarduten duten interes orokorra zaintzeko eta gure komunitatea indartzeko”.

Halaber, Nafarroako Foru Komunitateko presidenteak ekitaldia itxi zuen eta baieztatu zuen Foru Komunitateko Arartekoa “ezinbesteko erakundea dela kalitate demokratikoa hobetzeko eta herritarren eskubideak eta askatasunak bermatzeko”. Beste alde batetik, erakundearen independentzia politikoa azpimarratu zuen, baita ere erakundeak duen eginkizuna aginteen arteko kontrol- eta oreka-tresna gisa, eta azpimarratu zuen erakundearen lanari esker gizarteak erakundeengan duen konfiantza indartzen dela. Eta nahiz eta “erakundea epailea ez den eta epairik agintzen ez duen, erakundearen lana beharrezkoa dela, herritarrek ekintza politikoaren erdigunean jartzen baititu. Erakundearen lanari esker —baieztatu zuen— herritarrek babestuago sentitzen dira administrazioaren aurrean eta badakite beren eskubideak egikaritzeko bide bat eskuragarri dutela”.

25 urte igaro dira eta erakundearen lanaren balantzeak kontuan hartu beharreko zifra garrantzitsuak ditu. Honako hauek dira:

Artatutako pertsonak	159.641
Kexak	25.166
Kontsultak	31.784
Ofiziozko jarduketak	472
Herritarren proposamenak	372

Balantze garrantzitsua da eta, zalantzarik gabe, bere garrantzia izan du guztien ongiaren alde eta Foru Komunitatean administrazio hobea izateko.

Orain, etorkizunari begiratu behar zaio eta jarrera berberarekin lan egiten jarraitu beharra dago. 25. urteurrenako ekitaldian esan nuen bezala, integrazioa eta etxebizitza dira niretzat Nafarroako gizarteak epe motz eta ertainean dituen erronkarik premiazkoenak. Espainiar estatu osoan bizi-kalitate handiena duen erkidegoa izanik, onartezina da jendea kalean lotan egotea, janaririk, hezkuntzarik edo osasun-arretarik gabe. Eta integrazio hori gauzatu beharra daukagu, funtsean, giza eskubideengatik eta gizatasunarengatik. Elkarbizitzatik haratago doa, ez da bakarrik elkar toleratzea, baizik eta elkarrekin eraikitzea, gizarte-, kultura-, eta ekonomia-integrazioan, eta gizarte anitzago, kohesionatuago eta bidezkoago batean.

Etxebizitzari dagokionez, arazoa hain da handia ezen talka-plan bat gauzatu behar dela eta plan horrek neurri-multzo bat izan behar du. Hala, planaren ekintza guztiak batuta posible izan behar da etorkizunerako irtenbide bat ikustea, are gehiago “higiezinei lotutako arrazismo” posible bat dagoenean, hain zuzen ere, arestian aipatutako integrazioa are gehiago zailtzen duena.

Beste alde batetik, garrantzitsua da baita ere administrazio on bat izatea. Izan ere, herritarrek horretarako eskubidea dute eta horrek konfiantza sortzen du sistema demokratikoan eta gaur egun oso beharrezkoa da hori. Gainera, eremu digital berrietan eskubideak babesten ikasten ari gara, batez ere Adimen Artifiziala kontrolik gabe hedatzen ari den honetan.

Iaz bisitatzen eta gertuago ezagutzen jarraitu genuen Nafarroan lan egiten duten eta kolektibo zaurgarrienei eta pobrezia- eta bazterketa-arriskuan dauden kolektiboek laguntzen dieten dozenaka erakundeetako batzuk eta, horrela, Nazio Batuen

Erakundearen 2030 Agendaren bigarren helburuan lagundu genuen, hain zuzen ere, “inor atzean ez uztea”.

Herritarren eskubideak defendatzeko lan horretan, eta helburu hori betetzeko erronkarekin, gizarte-erakundeekin lanean jarraitu dugu, hala nola gizarte-errola gainbegiratzeko. Izan ere, gainerako eskubideak egikaritu ahal izateko eskubide gakoa da aurreko hori. Udalen administrazio-jarduketak gainbegiratzeko erakundeak araudia betetzen ez zuten askotariko egoerak desblokeatzeko lagundu du.

Beste alde batetik, topaketa horietan egiaztatu dugu oraindik ere Foru Komunitateko Arartekoa ezezaguna dela eremu horietako batzuetan eta, hain zuzen ere, eremu horietan da are beharrezkoagoa. Aurrekoarekin lotuta, nire iritziz oso garrantzitsua da eskubideak zein askatasunak dibulgatzea, ezjakintasunarengatik inor babesik gabe geratu ez dadin. Horregatik, erakundearen esfortzu handiagoa egiten ari gara komunikazioan eta dibulgazioan.

Aurretik aipatu dugun 2030 Agendaren eremu horretan azpimarratzekoa da baita ere Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) modu aktiboan bultzatu eta sustatzeko lankidetzak-akordioa. Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoak proposatu zuen eta Iruñean sinatu zen iazko maiatzean Andaluziako Herriaren Defendatzailearekin, Kanarietako Komuneko diputatuarekin, Kataluniako Greugesko sindikoarekin eta Euskal Autonomia Erkidegoko Arartekoarekin. Hala, guztien konpromiso aktiboa baieztatu zen pobrezia deuseztatzearen, berdintasuna lortzearen, lur-planeta babestearen, oparotasunean aurrera egitearen eta bakea eta justizia defendatzearen alde, beste konpromiso batzuen artean. Akordio hori goraipatu egin zuen Nazio Batuen Erakundeko 2030 Toki Koalizioko Idazkaritzak Iruñera egin zuen bisita batean.

Akordioaren sinatzaileek oso beharrezkotzat jo zuten sustapen-akordio hori. Izan ere, balio batzuk defendatzen ditu eta zoritxarrez gaur egun balio horiek giza eskubide oinarritzkoenak ukatu nahi dituzten joeren bitartez eta modu ulertezinean laidoztatuak izaten ari dira. 2025ean esan genuen “txundituta ikusten ari garela giza eskubideen aurkako pandemia baten hasiera izan daitekeena” eta txosten hau idazten ari garen egunean errealitateak egunero egiaztatzen du arrisku larri hori.

Herriaren Defendatzaileen arteko beste lankidetzak-erlo bat iaz Zaragozan antolatu ziren “Zaurgarritasuna ikasgeletan” izeneko koordinazio-jardunaldietan garatutakoa izan zen. Azken ondorioen artean agertu ziren apustu handiagoa egin beharra dagoela desgaitasuna dutenen benetako inklusioaren eta beraien eskubideak bermatzearen alde, eta esfortzu handiagoak egin behar direla eta praktika hobeak gauzatu behar direla

eskola-jazarpena prebenitzeko eta bere aurka egiteko. Horretarako, abiapuntua irakasleen prestakuntza efikazagoa izan behar da, hala, irakasleek lehen sintomak detektatzen ikas dezaten eta ahalik eta azkarren jardun ahal izateko.

Indarkeria matxista gure gizartearen beste gaitz bat da, eta gai izan behar dugu berari aurre egiteko eta efikazia handiagoarekin indarkeria matxista gelditu ahal izateko. Helburu hori betetzen laguntzeko, Foru Komunitateko Arartekoa Puntu Moreen sarean sartu da. Erakundeko lantaldeak prestakuntza jaso du laguntza behar duten emakume guztiei lagundu ahal izateko. Bereziki berdintasunean ere prestakuntza jaso da, modu horretan, LGTBI+ kolektiboari arreta hobea emateko.

Beste behin ere, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoa naizen aldetik, lerro hauen bidez erakundeko langile guztien zorrozatasuna, profesionaltasuna, independentzia, ahalegina, dedikazioa eta konpromisoa nabarmendu nahi ditut. Beraiei esker, zerbitzu garrantzitsu hori eskatzen diguten pertsona guztiei eman dakieke guztien ongiaren alde.

Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoak 5654 jarduketa egin zituen guztira 2025ean, hau da, 2024an baino % 19,7 gehiago. 1.750 kexa aurkeztu ziren (+% 23,6), hein batean egunero intzidentzia gehiago gertatzen direlako geroz eta lanpetuago dauden administrazio publikoetan, baina baita ere erakundeak komunikatzeko esfortzu handiagoa egiten duelako.

683 kasutan Nafarroako administrazio publikoekin izandako arazoren batengatik Foru Komunitateko Arartekora etorri zirenen arazoak konpondu egin ziren, edo erakundeak beraien alde emandako ebazpena onartua izan zen. Horrek esan nahi du kexa guztietatik % 79,3n arazoak konpondu egin zirela eta ebazpenak onartu egin zirela.

Beste batzuetan azaldu izan dudana bezala, nire helburua ez da nire iritzia azaltzea, baizik eta administrazioek gaizki tratatu dituztela edo eskubideak aitortuta ez dituztela sentitzen dutenen, edo desberdintasun-arrakala dela-eta berdintasun handiagoa eskatzen dutenen iritzia azaltzea.

Beste behin ere, fede onez espero dut txosten honek balio izatea:

- Nafarroako Parlamentuari, gure Foru Komunitatean bizi diren herritarren errealitatea eta arazoak hobeto eta osoago ezagutzeko, lan politiko eta legegile hobia eta egokiagoa lortze aldera;
- administrazio publikoei, herritarren zerbitzuan jardun eraginkorragoa eta efizienteagoa garatzen eta haien bizi-kalitatea hobetzen laguntzeko;

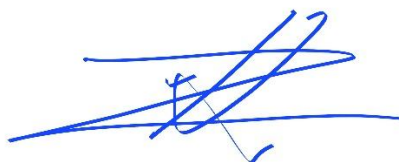

- eta, azkenik, Nafarroan bizi diren pertsonen, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoak zein neurritan lagun diezaiekeen egiazta dezaten, erakundeen babes gisa, askotan, balantza desberdin hori orekatzeko beren eskubideen defentsan, bereziki ahulenen defentsan.

Lau urte bete ditut erakundeko titular bezala, eta esan dezaket eguneroko laneko nire motibazioa dela Nafarroako Foru Komunitatean bizi direnen eskubideak defendatzen laguntzea. Niretzat benetako ohorea da Foru Komunitateko Arartekoaren lana betetzea.

Iruñea, 2026ko apirilaren 23a.

El Defensor del Pueblo de Navarra
Nafarroako Arartekoa

Patxi Vera Donazar

1. KAPITULUA. SARRERA ETA EGIKARITZE-LABURPENA.

1. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren (NFEBHLO) 18 ter artikulua Nafarroako Arartekoa definitzen du Nafarroako Parlamentuaren mende dagoen organo gisa, eta organo horri ematen dio Konstituzioak eta aipatutako lege organikoak herritarrei aitortzen dizkieten eskubideak eta askatasunak defendatu eta babesteko zeregina. Horretarako, Nafarroako administrazio publikoen jardura azter dezake, eta jarduketa horren berri eman behar dio Parlamentuari.

Ildo horretan, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko 13/1982 Lege Organikoa aldatu zuen urriaren 27ko 7/2010 Lege Organikoaren hitzaurrean ezartzen da Nafarroako Arartekoa Nafarroako Foru Komunitateko erakundea dela.

Uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legeak ezartzen ditu Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren eginkizunak, araubide juridikoa eta funtzionamendua, NFEBHLOren 18 ter artikulua 2. zenbakiaren aurreikuspena garatuz horrela, eta erakunde hori kalifikatzen du Nafarroako Parlamentuaren goi mandatarari gisa Konstituzioak eta Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoak babesten dituzten eskubideak eta askatasunak defendatzeko eta hobetzeko.

Bi lege horien arabera, baita Nafarroako Arartekoa aipatzen duten beste foru-lege batzuen arabera ere (haurrei eta nerabeei arreta eta babesa emateko eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeko foru-legea, gardentasun eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidearenak, Nafarroako Kontseiluarenak, LGTBI+ pertsonen berdintasunerako direnak, emakume eta gizonen arteko berdintasunerako direnak, edo arrazakeriaren eta xenofobiaren aurka borrokatzeko direnak), Arartekoak honako zeregin hauek gauzatzen ditu:

- a) Konstituzioak herritarrei aitortzen dizkien eskubideak defendatzea eta eskubide horien babesa hobetzea.
- b) Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoak herritarrei aitortzen dizkien eskubideak defendatzea eta eskubide horien babesa hobetzea.

c) Nafarroako Foru Komunitateko eta Espainiako Estatuko legeetan, Europar Batasuneko arauetan eta nazioarteko hitzarmenetan aitortzen diren eskubideak defendatzea eta horien babesa hobetzea.

d) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, toki entitateek nahiz Nafarroako Foru Komunitateko edozein erakunde publikok herritarrei emandako zerbitzu publikoak hobetzea.

e) Herritarren interesen eta Nafarroako administrazio publikoek zaindu beharreko interes orokorraren arteko bitartekotza eta kontziliazioa egitea.

f) Herritarrei informazioa ematea eta laguntzea, administrazio publikoen aurrean beraien eskubideak hobeki erabiltzeko.

g) Nafarroako Parlamentuari, foru-parlamentariei eta Nafarroako gainontzeko entitate publikoei informazioa eta laguntza ematea, bai haiek hala eskatuta, bai defentsa-erakundearen ekimenez, herritarren eskubideei lotutako bere eskumeneko gaietan.

h) Espainiako Herriaren Defendatzailearekin lankidetzan aritzea herritarren Konstituzioko eskubideak defendatzen eta hobetzen, eskubide horiek estatuko administrazio edo botere publikoen jarduketan ondotik kaltetu edo ahuldu daitezkeenean.

Zeregin horiek betetzeko, Nafarroako Arartekoak, bere irizpidean oinarrituta, gomendioak, iradokizunak eta legezko betebeharren gogorarazpenak egiten ditu.

2. Uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 36.1 artikulua ezartzen du Nafarroako Arartekoak urtero eman behar diola egindako kudeaketei buruzko txostena Nafarroako Parlamentuari eta txosten hori ohiko bilkura-aldian aurkeztu beharko diola erakunde horri.

2025. urteari dagokion txostenaren aurkezpenaren bidez, Konstituzioak, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoak eta aplikatu daitezkeen gainerako xedapenak babesten dituzten eskubideak eta askatasunak babesteko eta haien babes-maila hobetzeko egindako jarduera nagusien berri ematen dio Nafarroako Arartekoak Nafarroako Parlamentuari.

Uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 37. artikulua zehazten du urteroko txosten horren edukia: kexen kopurua eta motak; alde batera utzitako kexen kopurua eta motak eta alde batera uzteko kausak; ikertu diren gaiak eta ikerketa horien emaitzak; erakundeak emandako oharpenak, iradokizunak, gogorarazpenak edo gomendioak (administrazioak

zein onartu dituen adierazita); eta erakundearen aurrekontuaren likidazioa jasoko duen eranskina.

Manu hori betetzeko, urteko txosten honetan Nafarroako Arartekoak 2025ean zehar garaturiko jarduerari buruzko datuak jaso ditugu.

3. Txostenaren edukia 21 kapitulutan banatuta dago.

1. kapitulua (honako hau) atariko kapitulua da, eta txostenaren edukia eta egitura aipatu eta txosten osoaren **egikaritze-laburpen** baten eginkizuna du.

2. kapituluak aurkeztu diren kexen kopuruari buruzko datuak eskaintzen ditu, administrazio hartzaileak, kexen harira eginiko ikerketen ondoren erakundeak emandako ebazpenen balorazio orokorra eta ebazpenek izan duten onarpen-maila ere bai.

3. kapituluan, gaiaren arabera sailkatuta ageri dira kexak, eta adierazten da zein administrazio publikori bidali zaizkion edo zeini dagozkion; horrez gain, azaltzen da zer egin duen erakundeak kasu bakoitzean eta, legezko betebeharren gomendio, iradokizun edo gogorazpen bat egin denean, onartua edo ezetsia izan den, edo erantzuteke dagoen Gainera, ebazpena jasotzen da hitzez hitz.

4. kapituluak zeharkako gaien arabera **kexen** sailkapena jaso du, hala nola Haurtzaroa eta nerabezaroa, Desgaitasuna eta mendekotasuna, Adinekoak, Generoa eta Arrazakeria eta xenofobia.

5. kapituluan, kexak generoaren arabera sailkatuta ageri dira.

6. kapituluan, erakundeak eginiko **“ofiziozko jarduketak”** bildu dira, eta azaldu da nola izapidetu diren eta zer emaitza izan duten.

7. kapituluak herritarrek zerbitzu publikoen inguruko **hobekuntza-proposamenak** eta haien emaitza jaso ditu.

8. kapituluan, NBEren 2030 Agendaren **Garapen Jasangarrirako 17 Helburuetan (GJH) sailkatutako** kexak, ofiziozko jarduerak eta proposamenak jaso dira.

9. kapituluak Nafarroako Arartekoaren **Bitartekaritza Zerbitzuaren** jardura azaltzen du, eta kudeatutako espedienteen zerrenda dakar.

10. kapituluak laburbilduta biltzen ditu Nafarroako Arartekoak administrazio edo erakunde eskudunei bere ikuskatze-jarduketaren emaitza gisa egin dizkien **gomendio**,

iradokizun eta legezko betebeharren gogorazpenak. Herritarren kexen eta proposamenen harira eta ofiziozko jarduketan harira eman dira gomendio, iradokizun eta gogorazpen horiek guztiak. Halaber, aipatu dugu noraino onartu dituzten edo ez gomendio, iradokizun eta gogorazpen horiek Nafarroako administrazio publikoek edo gainerako erakundeek. Era berean, 2025ean prestatutako arau-iradokizunen berariazko atala ere txertatu da.

11. kapituluak kasu jakin batzuetan defentsa-erakundearekiko **lankidetzan aritzeko betebeharra** dela eta, arduratsuak izan ez diren Nafarroako administrazio publikoak jasotzen ditu.

12. kapituluan, herritarrei arreta emateko bulegoaren jarduera zehazten da, kontsulta-kopuruari eta herritarrek informazioa eskatu duten gaiak aipatuta.

13. kapituluan, generoaren arabera sailkatu dira aurkeztutako kontsultak.

14. kapituluan, interes sozialak eta profesionalak ordezkatzeko dituzten erakundeak ageri dira, bai eta erakundearekiko **harremanetan** egon diren pertsonen kolektiboak ere, dela zuzeneko elkarriketan, dela kexa eta kontsulten bidez.

15. kapituluan, herritarrek proposatu dituzten gaien inguruan, erakundeak izan duen esku-hartzeari buruzko **iritzia eta herritarren balorazioa** jaso dira.

16. kapituluan, Nafarroako Arartekoak Nafarroako Parlamentuan egindako **agerraldia** aipatu da, baita Nafarroako Gorteek antolatutako ekitaldietan izandako beste bilera eta parte-hartzeak ere.

17. kapituluan, haurren eta nerabeen egoerari buruzko balorazioaren gaineko datuak jaso dira, Haur eta nerabeei arreta eta babesa eman eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legearen 9. artikuluan ezarri bezala. Zehaztaper batzuk egin behar dira horri buruz, Eskubide Sozialetako Departamentutik jasotako datuen arabera. Halaber, **gizarte-erakundeekin izandako bilerak** jaso dira, erakunde horiek babesgabetasun-egoerak prebenitzeko proposatutakoak eta komunikabideetan adingabeei buruz egindako aipamenak dakartzan beste atal bat gehitu da.

18. kapituluan Nafarroako Arartekoak zenbait **kontseilu eta erakundetan** izandako parte-hartzea eta laguntza jaso dira.

19. kapituluak, Nafarroako Arartekoak herriaren beste defendatzaile batzuekin dituen harremanak aipatzen dira, bai eta **Herriaren Defendatzaileen Koordinaziorako XXXVIII. Jardunaldiak** ere, Zaragozan eginak, “Ahulezia ikasgeletan” lelopean.

20. kapituluak Nafarroako Arartekoaren **agenda instituzional osoa** jasotzen du, hilabetekako hurrenkera kronologikoan.

21. kapituluak, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko **uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legea onartu zeneko XXV. urteurrena ospatzeko ekitaldiaren** laburpena jasotzen da.

Azkenik, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 37.3. artikulua ezarri moduan, erakundearen **aurrekontuaren likidazioa jasotzen duen eranskin** bat gehitu zaio txostenari.

4. 2025ean zehar, Nafarroako Arartekoak **5.654** jarduketa egin ditu guztira, aurreko urtean baino % 19,7 gehiago.

Kopuru horren barnean sartzen dira:

- Kudeatutako **2.028** kexak (2025eko egutegiko urtean, 1.750 kexa aurkeztu ziren, eta horiei gehitu behar zaizkie aurreko ekitalditik itxi gabe zeudenak).
- Erantzundako **3.299** kontsultak.
- Erakundeak kudeatutako ofiziozko **18** jarduketak (horietatik, 2025ean, 14 hasarazi ziren).
- Kudeatutako **10** ofiziozko jarduketak (horietako zazpi 2025ean aurkeztu ziren).
- 2025ean kudeatutako **31** bitartekaritza-espeditente.
- Nafarroako Parlamentuko **2** agerraldiak.
- Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluan eginiko **7** saioak.
- Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluan aurkeztutako **11** txostenak, Nafarroako administrazio publikoek informazio publikoa ukatzeagatik herritarrek egin dituzten erreklamazioei buruzkoak.
- Haurren eta Nerabeen Nafarroako Kontseiluaren **2** saiotan izandako parte-hartzea.

- Araudiaren jarraipenerako batzorde teknikoaren bilkura **1ean** izandako parte-hartzea, Nafarroan desgaitasunen bat duten pertsonei gaitasun juridikoa gauzatzen laguntzeko.
- Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurka Borrokatzeko Nafarroako Kontseiluko **2** saiotan izandako parte-hartzea.
- International Association of Language Centres (IALC) erakundearen **3** jardueratan parte hartzea, online.
- Herriaren Defendatzaileak Koordinatzeko Jardunaldiak prestatzeko tailerrean parte hartzea.
- Herriaren Defendatzaileak Koordinatzeko XXXVIII. Jardunaldietan parte hartzea, “Ahulezia ikasgeletan” mintzagai hartuta.
- Nafarroako Arartekoaren ekimenez, gizarte-erakundeekin izandako **35** hartu-emanak edo bilerak.
- Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen XXV. urteurrena ospatzeko ekitaldia.
- Agenda instituzionalean agertzen diren **201** bilerak, topaldiak, bertaratzeak, partaidetzak, ekitaldiak eta gainerako jarduerak, titularrenak, kabinetearenak edo aholkularienak, aurreko zerrendan aipatu ez direnak.

Aipatutako datu horiek guztiek 2025eko abenduaren 31 dute erreferentziazko datatzat.

5. Aurreko kopuruek Nafarroako Arartekoaren lana jardueraren ikuspegi kuantitatiboa islatzen dute; nolahi ere, lan horri ikuspegi kuantitatiboaren beste molde batetik begiratzeko modu da erakundeak herritarren eskubideen alde edo zerbitzu publikoen hobekuntzaren mesedetan Nafarroako administrazio publikoei buruz egindako ikuskapen-lana.

Ikuskatze-lan horretan, administrazio publikoei buruzko **1.331 ikerketa** egin ziren: 1.304 kexa direla-eta; 18 ofiziozko jarduketak direla-eta; eta 9 herritarren proposamen direla-eta.

Ikuskapen horrek **588 ebazpen** ekarri ditu; horien barruan 296 gomendio, legezko betebeharren 155 gogorazpen, 125 iradokizun eta 12 arau-iradokizun daude, erakundeak administrazio eta erakundeei helarazi dizkienak bere ikerketa edo

jarduketan ondorioz (563 kexen harira, 24 ofiziozko jarduketan harira eta bat erakundeak azken urteetan Osasun Departamentuari egindako gomendio, iradokizun eta legezko betebeharren gogorazpen nagusiei buruzko txosten berezian).

6. Nabarmentzekoa da joan den urteko kexa, kontsulta eta hobekuntza-proposamenak direla-eta erakunde honi, guztira, **13.306** pertsona zuzendu edo hurbildu zaizkiola. Horietatik 7.762 emakumeak dira (% 58,3) eta 5.544 gizonak (% 41,7).

Kexei doakienez, esan beharra dago **8.427 lagunek** eskatu diotela Nafarroako Arartekoari esku har dezan.

Kontsultez denaz bezainbatean, **4.844 lagunek** jo dute Nafarroako Arartekora, herritarrek dituzten eskubideei, eskubide horiek gauzatzeko modurik egokienari edo administrazio-jardueraren legezkotasunari buruzko informazioa eskuratzeko.

7 lagunek egin zituzten hobekuntza-proposamenak.

Azkenik, **28** lagun lotzen zaizkie bitartekaritza-espedienteei.

7. 2025ean **aurkeztu diren 1.750 kexen** edukiek agerian jarri dituzte herritarrek administrazio publikoekiko harremanetan dituzten kezkak edo nahigabeak.

Beharazko ordenan, gehienetik gutxienera, honako hauek izan dira 2025ean kexa gehien jaso dituzten hamar gaiak: gizarte-ongizatea, osasuna, hezkuntza, ogasuna, funtzio publikoa, etxebizitza, enplegu publikoa eskuratzeko, herritarren segurtasuna, ingurumena eta atzerritarrak.

8. Gizarte-ongizatearen arloan 284 kexa jarri dira, aurreko urtean baino % 53,5 gehiago.

Horien artean, honako bloke hauek ikus ditzakegu:

- 94 kexatan desgaitasunen bat duten pertsonen pairatzen dituzten arazoak azaltzen zituzten. Hirugarren urtez jarraian, horietako gehienak Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak desgaitasun-maila baloratzeko edo berrikusteko eskaerak ebazteko duen atzerapenari buruzkoak izan ziren; oro har, eskaerak aurkeztu zirenetik urtebete baino gehiago igaro zen. Herritarrek adierazten zuten berandutze horrek eskubidea izan dezaketela laguntza eta prestazio jakin batzuk eskuratzeko eragozten diela, besteak beste, desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatzeko txartela edo lan bat eskuratzeko. Izapidetutako espedienteetan, Departamentuak onartu du atzerapena

dagoela, eta adierazi du ahalegin handia egin duela desgaitasuna baloratzeko taldea indartzeko, itxaronaldia murriztu ahal izateko. Era berean, adierazten zuten mekanismo bat ezarri zutela balorazio-data aurreratu ahal izateko, balorazio hori pertsonarentzako funtsezko prestazio edo zerbitzu bat (lan bat eskuratzea, zerbitzuak eskuratzea, etab.) jasotzeko baldintza gisa beharrezkoa denean.

- 68 kexak zerikusia zuten errenta bermatuarekin eta gizarte-bazterketako egoerekin. 14 kexa Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bere eskaerak ebazteko duen atzerapenari buruzkoak izan ziren; 12 kexak prestazioa azkentzearekin desadostasuna erakusten zuten; beste 12 kexa errenta bermatuaren eskaera batzuk ebazteko epea luzatzeagatik aurkeztu ziren (Babes Sozialaren eta Garapenerako Lankidetzaren zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenean jaso), hiru hilabetetik sei hilabetera igaro baitzen; 9 kexa Iruñeko Udaleko Gizarte Zerbitzuek kalean dauden pertsonen emandako arreta-faltari buruzkoak izan ziren; 6 kexak prestazioa ukatzearekin desadostasuna adierazten zuten; 5 kexa, behin onartu ondoren, prestazioa ordaintzeko berandutzeari buruzkoak izan ziren. Kexaren bat ere aurkeztu da prestazioa itzultzeko errekerimenduekin ados ez egoteagatik, dokumentazio gehiago aurkeztu behar izateagatik edo prestazioa enbargatzeagatik, prestazio publiko hori enbargaezina den arren.
- 27 kexa bizitzeko gutxieneko diru-sarrerari buruzkoak izan ziren. Horietako 10ek desadostasuna erakusten zuten Administrazioak prestazio hori denbora luzea igaro ondoren erreklamatzearekin; izan ere, horrek sortutako zorra nabarmen handitzen zuen, eta herritarrentzat oso zaila zen zor hori itzultzea, zuten ahultasun ekonomikoagatik. 5 kexa prestazioa ukatzeagatik aurkeztu ziren; 2 prestazioa azkentzeagatik; beste 2k desadostasuna erakusten zuten zenbatekoaren aldaketarekin eta beste 2k prestazioa ordaintzeko atzerapenagatik.
- 22 kexa haurren eta nerabeen babesari buruzkoak izan ziren. Horietako 6k desadostasuna erakusten zuten seme-alaben babesgabetasun-adierazpenarekin eta Behaketa eta Harrera Zentro (BHZ) batean sartzearekin edo baliabide horretan emandako tratuekin. 4 kexak desadostasuna adierazten zuten familia elkartzeko gune batzuen jarduerarekin; horietako batzuk epai judizialean ezarritako araubidea betetzen ez zela uste zutelako. Era berean, bi kexa aurkeztu dituzte senideek, Administrazioak bi adingaberen babesa bermatzeko beharrezko neurriak hartzen ez zituela uste zutelako; beste bat Martzillako Behaketa eta Harrera Zentroan (BHZ) gertatutakoengatik, non BHZn bizi ziren adingabeek zein

zentroko lan-taldeak eraso fisikoak, hitzezkoak eta sinbolikoak jasan baitzituzten udalerriko hainbat bizilagunen aldetik; beste bat elkarte batek aurkeztua, herritar bat Behaketa eta Harrera Zentro batetik kanporatua izan zelako, erabaki horren arrazoia jakinarazi gabe eta zaintzaren etena eman gabe.

- 18 kexatan, irisgarritasun-arazoak aipatu dira. Horietako 2, Nafarroa Arena pabiloian mugikortasun murriztuko pertsonetikiko baldintza diskriminatzaileak aplikatzen direla uste dutelako; izan ere, ekitaldi batera joateko sarrera garestiagoak ordaintzeko eskatu zitzairen, bai mugikortasun murriztuko pertsonari, bai haren laguntzaileari, eta erreserbatutako eremuak irisgarritasun- eta ikusgarritasun-muga handiak zituen. Beste 3, Espainiako zeinu-hizkuntzako (EZH) interprete bat esleitu ez zelako; horietako bi bi ikasle gorrentzat eta bestea paziente gor bat Larrialdi Zerbitzuan artatzeko. Beste bi kexa bonotaxi laguntzei buruzkoak ziren. Beste kexa bat Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko Geriatriako E pabiloiko gela batean komun egokiturik ez zegoelako aurkeztu zen. Beste kexa batek desadostasuna adierazten zuen Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez duelako dirulaguntzarik aurreikusten jabetza horizontaleko araubidepeko eraikinetan eskailera-igogailuak jartzeko, baina, aldis, horiek jartzea diruz laguntzen delako familia bakarreko etxebizitzak direnean. Beste kexa bat Nafarroako Aukera Berdintasunaren, Diskriminazio Ezaren eta Irisgarritasun Unibertsalaren Arbitraje Batzordearen egiazko eratze- eta funtzionamendu-faltari buruzkoa zen, horrek desgaitasuna duten pertsonen babeserako eta gatazkak konpontzeko mekanismo hori eskuratzea eragozten baitie.
- Beste 14 kexa adinekoak babesteari buruzkoak izan ziren. Horietako 4k desadostasuna erakusten zuten egoitza-zentroetan erabiltzaileei ematen zaien zaintza eta arretarekin. Beste kexa batek egoitzako egonaldiaren truke ordaindu behar zuen ekarpen ekonomikoaren igoera aipatzen zuen. Era berean, kexak aurkeztu dira egoitza baten eta tutoretzapeko apartamentu baten egoeragatik, Estafeta kaleko Convive Zentroaren itxieraren iragarpenagatik edo IMSERSOko bidaietan izena emateko prozeduragatik.
- 14 kexak desadostasuna erakusten zuten Gizarte Zerbitzuek emandako arretarekin, dela kalean dauden pertsonen arreta ematen ez zitzaielako, dela emandako arreta nahikoa izan ez zela uste zutelako.

- 11 kexa beste laguntza eta prestazio batzuekin lotuta zeuden: Horietako 4 gizarteratzeko aparteko laguntzei buruzkoak, dela ordaintzeko atzerapenagatik, dela hori itzultzeko erreklamazioagatik. Beste batek desadostasuna erakusten zuen laguntza-produktu batzuk (entzungailuak) erosteko laguntza bat ukatu izanarekin, aurrekontu-izendapenik ez zegoelako. Beste bat lau adingabe zaintzeko hainbat laguntza ukatzeari buruzkoa, horietako hiruk desgaitasun aitortua izanik.
- 10 kexak desadostasuna erakutsi zuten Nafarroako Desgaitasuna duten Pertsonentzako Laguntzak Emateko Fundazio Publikoaren (FUNDAPA) jarduerarekin, gehienak ondarearen kudeaketagatik.
- Beste 6 kexa familien babesari buruzkoak izan ziren; horietatik 3 senideak zaintzeko eszedentzian dauden langileentzako laguntza ekonomikoa ukatzeari buruzkoak ziren, aurrekontu-krediturik ez zegoelako. Beste kexa batek salatzen zuen Iruñeko Udalak familia ugarietarako lurraren gaineko kontribuzioan hobaria egiteko modua, familia-unitateko kide kopurua kontuan ez hartzeagatik.
- 5 kexa mendekotasuna duten pertsonen babesari buruzkoak ziren, egoeraren aitorpena ukatzeagatik edo murrizteagatik, eta egoitza-zentroan egoera arinean dauden pertsonentzako plaza publikorik ez egoteagatik.
- 3 kexa gizarte-bono termikoa berandu ordaintzeari buruzkoak izan ziren.

9. Osasunari dagokionez, 264 kexa aurkeztu ziren, aurreko urtean baino % 31,3 gehiago.

Kexa kopuruaren arabera, itxarote-zerrendei lotutakoak nabarmentzekoak dira, batez ere, Kirurgia Ortopedikoko eta Traumatologiako Zerbitzuan, Bizkarrezurreko Unitatean, Dermatologian eta Neurokirurgian. Kexa horietako batzuk izapidetzean konpondu ziren, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak hitzordua eman ohi baitie interesdunei kexa egin ondoren.

- 24 kexa arreta pediatrikoarekin lotuta daude. Horien artean nabarmentzekoak dira 8 kexa, haurren Otorrinolaringologia Zerbitzuak adingabeei hitzordua emateko duen atzerapenagatik, eta beste 4 oftalmologia zerbitzuagatik. Beste 2 kexa Nafarroan ama-esnearen bankurik ez dagoelako aurkeztu ziren; beste erkidego batzuetan, aldiz, badaude holako bankuak. Beste kexa batek Altsasuko oinarritzko osasun-eremuan pediatriako arreta nahikoa ez zela aipatzen zuen. Eta beste batek salatzen zuen gurasoek beren seme-alaba adingabeei ebakuntza kirurgiko

baten aurreko eta ondorengo unean laguntzeko eskaera ukatu izana; beste autonomia-erkidego batzuetan, aldiz, ez da holakorik ukatzen.

- 20 kexa lehen mailako arretari buruzkoak izan ziren, eta horien artean, nabarmentzekoak dira familia-medikuak artatzeko herritarrek jasaten dituzten atzerapenari buruzkoak, askotan, hainbat egunetakoa, baita, zenbait kasutan, asteetakoa ere bai. Kexak jarri dira, halaber, profesionalik esleitu ez delako, herritarren etxebizitzatik urrunago dagoen erreferentziako beste osasun-zentro bat esleitu delako edo udan fakultatibo kopurua murriztu delako.
- 18 kexa agertu dira Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuan jasotako arreta sanitario eta kliniko zehatzarekin edo artatu dituzten profesionalek emandako tratuarekin ados ez egoteagatik.
- Beste 13 prestazio sanitario, farmazeutiko eta osagarriei buruzkoak izan dira. Horien artean, 2 nabarmentzen dira, Nafarroako Foru Komunitatetik kanpoko zentroetan osasun-arreta jasotzeagatik joan-etorri, ostatu eta mantenu gastuetarako laguntzen zenbatekoak eguneratzea eskatzen dutenak (419E/2018 Foru Aginduan jasota daude gastuok), 2018tik indarrean dauden zenbatekoak bizitzaren kostuaren igoeraren aurrean nahikoak ez direla uste baitute. Kexak jarri dira, halaber, finantzatutako tratamendu medikoekiko atxikimendua errazteko laguntza-eskaera bati erantzunik eman ez zaiolako, bi adingaberentzat agindutako oinarritzko esnea finantzatzeari uko egin zaiolako edo gaixoaren mugikortasunerako beharrezkoa den gurpil-aulki elektriko bati uko egin zaiolako.
- 10 kexa osasun mentalari buruzkoak ziren; horien artean nabarmentzekoak dira zerbitzu publikoek arreta egokirik ematen ez dutenez, zentro pribatu batera jo behar izan duten gaixoen senideek aurkeztutako bi, horren kostua jasanezina baita. Beste bik desadostasuna agertzen zuten jasotako arretarekin, osasun mentaleko zentro batean borondatez kontra sartzearekin edo Ospitalizazio Psikiatrikoaren Unitatean programatutako sarrera bat ez izapidetzearekin.
- 8 kexa osasun-garraioari buruzkoak izan ziren, horri uko egiteagatik, Nafarroako ospitale arteko osasun-garraioaren sistemako gabeziengatik edo Tuteran larrialdietako laguntza-ibilgailurik ez egoteagatik.
- Beste 8 kexa osasun publikoari buruzkoak izan ziren, bide publikoetan karraskariak, usoak edo labezomorroak egoteagatik, eta desgaitasun intelektuala

duten pertsonentzako egoitza batean hazteria-agerraldi bat kudeatzeko moduagatik.

- Kexak jarri dira, halaber, Larrialdi Zerbitzuan, Iruñeko Espetxean emandako arretarekin, historia klinikoarekin eta emandako informazioarekin eta Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko gune eta gela askotan aire giroturik ez egotearekin lotuta.

10. Aurkeztutako kexen kopuruari dagokionez, **Hezkuntza** arloa dugu hirugarren lekuan, 124 kexa aurkeztu zirela guztira, aurreko urteko kopuru bera.

Aurkeztutako kexen multzoen artean, honako hauek nabarmentzen dira kopuruari dagokionez:

- 20 kexa unibertsitate-ikasketei buruzkoak izan ziren. Horietako 15 Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioak atzerrian lortutako unibertsitate-titulua homologatzeko edo baliokidetzeko eskaerak izapidetzeko duen gehiegizko atzerapenagatik aurkeztu ziren. Beste kexa batek desadostasuna adierazten zuen Unibertsitatera Sartzeko Ebaluazioko (USE) azterketak autonomia-erkidego bakoitzean desberdinak izatearekin, unibertsitate publiko batean plaza bat eskuratzeko berdintasun-eskubidea urratzen ari zela uste baitzuen.
- 18 garraio- eta jantoki-zerbitzuekin zeuden lotuta. Zehazki, horietatik 12 eskola-garraioari buruzkoak ziren, eta gehienak landa-eremuetan bizi diren ikasleei buruzkoak izan ziren. Beste 6ak eskola-jantokiari buruzkoak, eskola-laguntza ukatu zelako, eskainitako menuak osasungarriak baina zurrunkak eta erakargarritasun gutxikoak zirela uste zutelako, edo familia ugariak ordaindu behar dituzten tarifen kalkuluagatik.
- 14 kexak bizikidetzari eta eskola-jazarpeneko egoerei buruzkoak ziren.

5 seme-alabek jasandako erasoan aurrean beharrezko neurriak hartzen ez zirela uste zuten familiek aurkeztu zituzten, eta beste 3 seme-alaben aurka izapidetutako prozedurarekin ados ez zeudelako. Beste kexa batek desadostasuna adierazten zuen ikastetxe batek familiarekin zuen komunikazioa mugatzearekin, Bizikidetzara Araudian jasotzen diren ikastetxeko hainbat arau ez betetzeagatik. Beste kexa bat duela bi urte ikastetxe publiko bateko eskola kontseilurako hauteskundeak irregularrak izan zirelako aurkeztu zen; izan ere, ebazpenak izen bakar baten alde bozkatzeari adierazten zuen arren, biri bozkatzaren utzi zen, eta horrek emaitzak baldintzatu zituen.

- 14 kexa Bigarren Hezkuntzarekin, Batxilergoarekin eta Lanbide Heziketarekin lotuta zeuden. Horietako 10 lanbide heziketari buruzkoak izan ziren; horietatik 3 eskatutako lanbide heziketako ikasketetan onartu ez zituzten pertsonak aurkeztu zituzten. 2 familia-talde batek aurkeztu zituen, goi mailako ziklo bateko bigarren urteko ikasleak zeuden egoerarekin ados ez zeudela erakusteko, irakasleen ordu nahikorik ez zegoelako. Beste bat aurkeztu zen, goi mailako ikasleak onartzeko prozeduran ordezkaritza txikiagoa duen sexurako ezarritako plazen erreserbak emaitza bidegabeak sortzen dituela uste zutelako, beste batzuek baino batez besteko nota askoz txikiagoa duten pertsonak beren sexuagatik soilik sartzen baitira ikasketetara.
- 13 kexa haur hezkuntzako lehen zikloari buruzkoak izan ziren. Horietako 6k desadostasuna agertzen zuten seme-alabak onartu ez izatearekin, eta zalantzan jartzen zituzten onarpen-irizpide batzuk. Beste 3 kexa Departamentuak Antsoain, Barañain eta Burlatako ikastetxeetan bi urteko gelak sortzeko hartutako erabakiari buruzkoak izan ziren; horietako bat ikastetxe bateko zuzendaritza-taldeak aurkeztu zuen eta bestea haur-eskola pribatu baten izenean. Uste zuten bat-batean jakinarazitako neurriak nahasmena, estresa eta ziurgabetasuna sortu zituela irakasle eta zuzendarien artean, hezkuntza-proiektu argirik eta baliabide nahikorik ez zegoelako. Familiek, berriz, adierazten zuten instalazioek ez zituztela betetzen txikien garapenerako berariazko baldintzak, hala nola espazioa, segurtasuna eta langile kualifikatuak.
- 9 kexa ikastetxeetako onarpen-prozesuei buruzkoak izan ziren. Horietako 5 seme-alabak nahi zituzten ikastetxeetan onartu ez zituzten familiek aurkeztu zituzten, eta horietakoren batek zalantzan jartzen zuen jarraitutako prozedura. Beste kexa batek desadostasuna adierazten zuen eskola jazarpena onarpen-irizpide gisa ez sartzearekin.
- Beste 7 kexa hezkuntza-premia bereziak zituzten ikasleei emandako arretari buruzkoak ziren. Haietako bik salatzen zuten ez zela neurririk hartu adingabeen hezkuntza-premietan laguntzeko. Beste kexa batek adierazten zuen Down sindromea duen bere alaba berariazko egiturako eskolatzeko modalitatean sartzeko erabakiarekin ados ez zegoela, gela arrunt batean sartzeko aukera guztiak (beharrezko laguntza eta baliabideekin) agortu ez zirelako. Beste kexa batek Sakanako landa eskola publikoetan hezkuntza berezirako berariazko egiturarik ez zegoela salatzen zuen, behin eta berriz eskatu arren.

- 6 kexa ikasleen ebaluazioari buruzkoak izan ziren. Guztiak hainbat irakasgai edo azterketatan emandako kalifikazioekin ados ez zeuden ikasleek edo gurasoek aurkeztu zituzten.
- 3 kexa ikasketetarako bekei eta laguntzei buruzkoak ziren. Horietako batek deialdiaren oinarriekin ados ez zegoela erakusten zuen eta beste bik eskaerak ukatzearekin.
- Beste hiru kexa ikastetxeetako instalazioei buruzkoak ziren. Horietako batek salatzen zuen Mendillorriko El Lago HLHI Pek, eguzki-plaka batzuk jarri zirenetik, itoginak zituela, sabaiaren zati bat erori zela eta erortzen den ura ontzietan jaso behar zutela.

11. Laugarren tokian **Ogasunari** buruzko kexak egon ziren, guztira **107** kexa eta iaz baino % 30,5 gehiago.

Hona hemen kexen kopurua, multzoka emanda:

- Nafarroako Foru Ogasunari dagokionez, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergari lotutako kexak nagusitu ziren. Horien artean nabarmentzekoak dira hildako zergadunek aurreikuspen sozialeko mutualitateei egindako ekarpenak ez itzultzearekin desadostasuna adierazten zutenak. Beste 3 kexak desadostasuna adierazten zuten egonkortze-prozesuen ondorioz jasotako konpentsazio ekonomikoak PFEZn lan-etekin gisa tributatzearekin; izan ere, herritarren ustez, kaleratzeagatiko kalte-ordaina denez, atxikipenetatik salbuetsita egon beharko luke. Beste kexa batek desadostasuna adierazten zuen Elizaren aldetik abusuak jasan dituzten pertsonen onartutako kalte-ordainak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren mende egotearekin, errenta arrunt gisa hartuta. Zerga-zama horrek erreparazioaren eta justiziaren zentzuaren aurka egiten zuela uste zuten, eta beste biktima-kolektibo batzuentzat salbuetsita egoteko aurrekariak zeudela. PFEZaren aitorpena egiteko laguntza-zerbitzua ukatzeagatik ere jarraitu dute kexak aurkezten.
- Nafarroako toki ogasunei dagokienez, kexak aurkezten jarraitu dute Hiri Lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergaren, Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergaren, Trakzio Mekanikoko Ibilgailuen gaineko Zergaren eta abarren likidazioekin ados ez egoteagatik. 2 kexak desadostasuna adierazten zuten Iruñeko Udalak ibilgailu elektrikoentzat gunen urdina ordaintzeko saluespena kentzearekin eta Iruñeko Udalaren lurraren gaineko kontribuzioa aurreko urtearekiko gehiegi igotzearekin.

- Beste 3 kexa katastroarekin lotu dira, gehienak udalek beren jabetzako partzelen katastro-aldaketak egiteko eskaerei erantzuten ez dietelako edo horiek ebazteko luzatzen direlako.

12. Bosgarren tokian **Funtzio Publikoari** buruzko kexak ageri dira, 102 kexa (2024an baino % 12,1 gehiago). Horien artean honako hauek ditugu aipagarri:

- 29 kexa lanaldiari, oporrei, lizentziei eta baimenei buruzko kontuengatik. Horien artean nabarmentzekoak dira lana eta familia uztartzeko baimenei buruzko araudia berrikusteko eskatzen dutenak, Europako araudira egokitze edo, are gehiago, lan-kontratuko langileentzat aurreikusitakoak aplikatzeko. 2 kexak desadostasuna agertzen zuten borondatezko eszedentziak eskatu ezin izatearekin, Nafarroako Administrazio Publikoetan behin-behinekotasuna murrizteko langileen arloko aparteko eta premiazko neurriak onartzen dituen maiatzaren 7ko 1/2021 Foru Lege Dekretua onartu ondoren. Beste 2 kexak salatzen zuten Osasun Departamentuak ez zuela betetzen Landa Eremuko Larrialdien Zerbitzuetan (LELZ) erizaintzako langile guztien artean zaintzak modu ekitatiboan banatzea ezartzen duen otsailaren 12ko 6/2025 Foru Dekretua.
- Beste 29 kexa lanpostuak betetzeari lotuta zeuden. Horietako 3 Hezkuntzako langileek aurkeztu zituzten, plaza nahikorik ez zegoelako seme-alaba zaintzeko zerbitzu-eginkizunaz baliatzeko aukerarik ez zutelako. Bidegabetzat jotzen zuten behin betiko destinorik ez duten pertsonak hurbileko ikastetxeetara sartzeari, eta seme-alaba txikiak dituztenek urrutira joan behar izatea. Beste kexa bat irakasle funtzionarioen talde batek aurkeztu zuen, eskatutako erkidego arteko zerbitzu-eginkizunak ukatu zitzaizkielako. Ziotenez, Nafarroa da eginkizun horiek eman ez dituen erkidego bakarra, eta hori kezkagarria da, eskaera asko osasun-egoerengatik eta familia-beharrengatik egin direlako... Beste hiru kexak desadostasuna adierazten zuten Nafarroako Foruzaingoko hiru agente, prestakuntza-ikastaro batean parte hartzeari uko egiteagatik, esleituta zuten lanpostutik (Esku-hartze Berezietarako Taldera atxikitakoa) kentzearekin.
- 15 kexa enplegatu publikoen ordainsariekin lotu ziren. Horien artean nabarmentzekoa da irakasle batek aurkeztutakoa; Hezkuntza Departamentuak zuzendaritza-osagarriaren % 60 kobratzea ukatu dio, hogeitaz etetik gabe ikastetxe bateko zuzendari jardun duen arren, bere azken izendapena apartekoa eta ezarritakoa izan zelako eta ez hautagaitza bidezkoa. Beste bat, Osasun Departamentuak, haurdunaldia dela eta, beste lanpostu batera atxiki duelako, eta

horrek soldata nabarmen murriztea eta bere lan-jardueran kaltea eragin diolako. Gainera, kexak aurkeztu dira gaueko lanagatiko osagarria edo arrisku bereziagatiko osagarria ez ordaintzeagatik, edo proportzionaltasun-indizeari buruz.

- 12 kexa funtzionarioen eskubide eta betebeharrekin lotuta zeuden. Haien artean, nabarmentzekoa da irakasle batek aurkeztutakoa. Izan ere, Lanbide Heziketako Goi Mailako hainbat moduluri dagokien matrikula baliogabetu zioten, ikastetxe berean irakasle-eginkizunak betetzeagatik bateraezintasuna zegoela alegatuta. Beste kexa bat hainbat herritarrek jarri zuten, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako Turismo Jardueretako Ofizialen 11 lanpostuak B mailan ez kokatzeagatik, gaur egun C mailan baitaude. Beste bat Anatomia Patologikoko eta Zitodiagnostikoko teknikarien kolektibo batek jarri zuen. Teknikariok Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuarentzat lan egiten dute, eta uste zuten agindutako zereginak beren eskumen, ezagutza, prestakuntza eta erantzukizunetik gorakoak zirela, eta horrek kalte larriak eragin diezazkiekeela pazienteei diagnostikoen ondorioz.
- 9 kexa eskubide pasiboekin lotuta. Horien artean nabarmentzen dira hainbat departamentuk 65 urte bete dituztenean erretirora bidali dituzten herritarrek aurkeztutakoak, nahiz eta, Gizarte Segurantzaren araubidearen arabera, artean denbora falta zitzaien erretiratu ahal izateko. Beste 3, genero-arrakalaren osagarria aitortu eta ordaintzeari uko egin zitzaielako, Nafarroako administrazio publikoen montepioetako funtzionarioen eskubide pasiboen sistemako erretiratu gisa.

13. Etxebizitzaren arloan ere 102 kexa jarri dira, % 15,9 gehiago, eta seigarren tokian dago kexa kopuruari dagokionez.

Aurreko txostenetan aipatzen genuenez, erakundeak ezin die etxebizitza bat eskura jarri hurbiltzen diren familiei, baina informazioa eskatu dio Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari edo Iruñeko Udalari, erroldan edo dagokion datu-basean eskatzaile agertzen direla egiaztatzeko, baremoko puntuazioa zuzena dela ikusteko eta, itxaron-zerrendako postuaren arabera, hurrengo esleipenetan zer itxaropen duten jakiteko.

Kexak multzoka aztertuta, kexen kopuruari erreparatuta, honako hauek nabarmentzekoak dira:

- 33 kexa aurkeztu ziren errentamendu-araubideko etxebizitza babestu bat eskuratzeko premiagatik. Kexa horietako gehienetan, nahiz eta pertsonen etxebizitza babestuen eskatzaileen erroldan izena emanda urte batzuk eman, eta egoera ekonomikoa, pertsonala edo familiarra larria izan arren, ez zaie etxebizitzarik esleitu. Kexa horiek agerian jarri dute, arestian aipatu bezala, oso arazo larria dagoela Nafarroan, eta bereziki, Iruñerrian, alokairu-araubideko etxebizitza babestuen eskasiak eraginda. Horregatik, dagoen eskaera ikusita, herritarrek etxebizitza bat izateko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzatela gomendatzen jarraitu du Nafarroako Arartekoak Lurralde Antolamenduko, Etxebizitzako, Paisaiako eta Proiektu Estrategikoetako Departamentuari eta Iruñeko Udalari.
- 18 kexak zerikusia zuten etxebizitza erosteko eta errentan hartzeko laguntza publikoekin. Horietatik 9, Emanzipa eta David programarekin zerikusia zuten. Beste bi kexak desadostasuna erakusten zuten alokairuko etxebizitza ez ordaintzeagatik errentak konpentsatzeko eskaerak ezestearekin, etxebizitzaren eta garraioaren arloan ahultasun sozial eta ekonomikoko egoerei aurre egiteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 22ko 37/2020 Errege Lege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarrian jasotzen denez. Beste batek desadostasuna adierazten zuen Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ikasketa-bekak konputatzeko duen moduarekin, egungo araudiak egoera bidegabera sortzen duela uste duelako; izan ere, bekak alokairu-dirulaguntzari begira familiako diru-sarrerara gisa konputatzen badira, era berean konputatu beharko lirateke etxebizitza babestua erosteko laguntzari begira.
- 19 kexa etxebizitza babestuen eskatzaileen erroldarekin eta etxebizitzaren esleipenarekin lotuta zeuden. Horietako 4k desadostasuna agertzen zuten behin-behinean esleitu zitzaizkien etxebizitza babestuen kontratuak baimentzeari uko egitearekin. Beste kexa batek eskatzen zuen Etxebizitza Babestuaren Eskatzaileen Erroldan sartzeko, etxebizitza bat eskualdatzetik datozen diru-sarreraren muga kalkulatzeko orduan kontuan hartu beharko litzatekeela eskualdatzailearen familia-unitateko kideen kopurua, ekonomikoki haren mende daudenena.
- 7 kexatan, etxebizitzan edo alokairuan adjudikatutako babes ofizialeko etxebizitzetan zeuden kalteak, hezetasunak eta zaintza- eta mantentze-egoera desegokiak aipatzen zituzten.

- 4 kexak desadostasuna agertzen zuten Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak saldu edo erosi nahi zituzten etxebizitza babestuen gainean lehentasunez erosteko eskubidea erabiltzearekin.
- 3 kexa bizigarritasun-zedulari buruzkoak izan ziren; horietako bi Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak emandako zedula hori emateko atzerapenagatik jarri ziren.

14. Zazpigarren tokian **enplegu publikoa eskuratzearen** arloa dago, guztira **70** kexa, iazko kopuruaren antzekoa. Atal honetan jaso ditugu enplegu publikoa berdintasunez, merezimenduz eta gaitasunez lortu nahi duten pertsonak aurkeztu zituzten kexak.

Jarraian, arlo horri buruzko kexa-multzoak banakatuko ditugu:

- 18 kexa Administrazio Erroan behin-behinekotasuna murrizteko hautaketa-prozesuekin edo egonkortze-prozesuekin lotuta daude; beste 14 egon dira Hezkuntza Departamentuan eta beste 12 Osasun Departamentuan.

Horien artean nabarmentzen dira hainbat herritarrek aurkeztutako 3 kexa; izan ere, Osasun Departamentuak ondorioz gabe utzi zuen Osasun Kudeaketako teknikari lanpostua aldi baterako barne-sustapeneko prozeduraren bidez betetzeko izangaien zerrenda onartzen zuen ebazpena (zerrenda 2024ko oposaketa-deialditik sortu zen eta herritar horiek barne hartzen zituen); eta, jarraian, lanpostuak 2022an onartutako antzeko zerrenda batekin (2021eko oposaketa) bete zituen. Beste kexa bat bi pertsonak aurkeztu zuten, aldi baterako kontratazio-zerrendetatik kanpo utzi baitzituzten, errentaren gaineko zergaren kanpainetatik eratorritako langile-beharrak estaltzeko lanpostu eten hutsak baztertu ondoren, nahiz eta iraupen luzeagoko beste lanpostu batzuk betetzen ari ziren. Beste bat entzumen-desgaitasuna duen pertsona batek jarri zuen; hark uste zuen diskriminazioa zela funtzio publikora sartzean hizkuntzen ezagutza baloratzea eta ez zeinu-hizkuntza, legezko aitortzen ofiziala izan arren. Beste kexa bat % 34ko desgaitasun-maila aitortua duen pertsona batek aurkeztu zuen; izan ere, Osasun Departamentuak zelari-lanposturako premia-zerrendetatik kanpo utzi zuen, Balorazio eta Orientazio Taldearen (BOT) baloraziorako denbora falta zela alegatuta.

- 21 kexa toki-erakundeek deitutako hautaketa-prozesuei edo horietan lan egiteko egindako hautaketa-prozesuei buruzkoak izan ziren. Horien artean nabarmentzen dira 3 kexa; horien arabera, Azkoien eta Corellako Udaltzaingoko agente-lanpostuak

betetzeko bi hautaketa-prozesu diskriminatzaileak ziren; izan ere, eskatutako mugak hain ziren altuak, ezen emakume batek gainditzea objektiboki zailzen baitzuten.

- 2 kexa Justizia Ministerioaren eta Urruneko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalaren (UHUN) bi hautaketa-prozesuri buruzkoak izan ziren, eta, beraz, Herriaren Defendatzaileari bidali zitzaizkion. Beste kexa bat Nafarroako Unibertsitate Publikoko hautaketa-prozesu bati buruzkoa zen.

15. Zortzigarren tokian **Herriarren segurtasunarekin** lotutako kexak daude, **68** kexa (% 83,8ko igoera). Horien artean, honako bloke hauek nabarmentzen dira:

- 31 kexak salatzen zuten hainbat poliziako kidegotako agenteek herriarrei emandako tratu desegokia.
- 16 kexa ordena publikoko kontuei buruzkoak ziren. Horietako 4 hainbat herritan pintadak egiteari, kartelak erakusteari edo ETAko presoak kartzelatik ateratzea aldarrikatzen zuten eta biktimen oroimenaren duintasuna urratzen zuten jardunaldiak ospatzeari buruzkoak izan ziren. Kexak aurkeztu dira, halaber, herriarrek etxebizitzak legez kontra okupatzearen aurrean duten segurtasun-faltagatik eta etxebizitzaren inguruan sortutako bizikidetza-arazoengatik.
- 10 kexa espetxe-administrazioari buruzkoak ziren; horien artean nabarmentzekoak dira Iruñeko espetxeko barneko presoen kexak, ez baitaude ados funtzionario jakin batzuek ematen dieten tratuekin edo baimen edo bisita batzuk ukatzearekin.
- 7 kexa hainbat zehapen-prozedurari buruzkoak ziren.

16. Bederatzigarren tokian **Ingurumenari** buruzko kexak daude, 64 kexa, iazko kopuru bera.

Kopuruari begiratuta, azpiarloen arabera banaketa hau da:

- 31 kexa pertsona batzuek beren etxeetan dituzten eragozpenei buruzkoak izan ziren, ostalaritzako negozioetatik, gazteek erabiltzen dituzten etxapeetatik, herriko jaietatik, hiri-autobusetatik eta abarretatik datozen zaratak direla eta.
- 9 kexa hondakinen bilketari buruzkoak dira, kexagileen etxebizitzaren inguruan hondakin-edukiontzia egoteagatik eta horiek usainari, zikinkeriarri eta zaratari

lotuta sortzen dituzten eragozpenengatik, inguruan edukiontzirik ez egoteagatik edo Argaren ibai-pasealekuko zakarrontziak kentzeagatik.

- 7 kexa landaredia eta naturguneak babesteari buruzkoak ziren.
- 4 kexa fauna babesteari buruzkoak dira. Aurreko urteetan bezala, berriro jari dira kexak Nafarroan konpainiako animaliak babesteari buruzko apirilaren 4ko 19/2019 Foru Legea ez betetzeari buruz, bai eta zenbait toki-erakundek etxeko katuak harrapatu, esterilizatu eta askatzeko programari buruz ere.

17. Hamargarren tokian **Atzeritarrei** buruzko kexak ageri dira, **63 kexa**, 2024ko kopuru bera.

- 35 kexak baimen jakin batzuk (egoitza, lanbide, etab.) ebazteko atzerapena aipatzen zuten, edo desadostasuna baimen horiek artxibatzearekin edo ukatzearekin.
- 12 kexa Justizia Ministerioak espainiar nazionalitatearen eskaerak ebazteko duen atzerapenari buruzkoak izan ziren.
- Kexak aurkeztu dira, halaber, polizia-kidegoek egoera administratibo irregularrean dauden pertsonen zitazioak emateagatik, arrazoia argitu gabe eta atxilotzeko mehatxupean, edo Atzeritarren Bulegoan hitzordua lortzeko zailtasunengatik.

18. Guztira, 183 kexa igorri dizkiegu beste autonomia-erkidego batzuetan herritarren eskubideez arduratzen diren goi-komisarioei, kexa horiek jomuga zituzten administrazio publikoak ikuskatzeko eskumena berena zela iritzita. 178 kexa igorri zitzaizkion Gorte Nagusiek izendatutako Herriaren Defendatzaileari, **Estatuko Administrazioaren** hainbat eskabideri eragiten baitzieten; 3 EAEko Arartekoari bidali zitzaizkion eta 2 Andaluziako Herri Defendatzaileari..

19. Beste kexa batzuk ez ziren onartu, konpainia pribatuen jardueri buruzkoak zirelako, izan finantza-erakundeak, elektrizitate- eta gas-enpresa energetikoak edo telefonia-enpresak. Kasu horietan, herritarrek beste instantzia batzuetara joateko bideratzen dira (Espainiako Bankua, Kontsumo Zerbitzua, etab.). Aurkeztutako kexez gain, aipaturiko gai horiek herritarren kontsulten kopuru handia osatzen dute.

20. Hirugarren urtez, kexak **zeharkako gai** hauen arabera aztertu dira: haurrak eta nerabeak; desgaitasuna eta mendekotasuna; adinekoak; generoa; arrazismoa eta xenofobia.

Hala, beste gai batzuen arabera sailkatutako kexak (beste eremu batzuei buruzkoak) item horien arabera multzokatzea da analisi honen helburua, kexek gizarte-gai garrantzitsu horiekin lotutako pertsonen eta egoeren eragiten dietelako.

Hona hemen zeharkako gai bakoitzari esleitutako kexak, kopuru handienetik txikienerako hurrenkeran: Haurrak eta nerabeak, 358 kexarekin; Desgaitasuna eta mendekotasuna, 229 kexarekin; Adinekoak, 132 kexarekin; Generoa, 25 kexarekin; eta Arrazakeria eta xenofobia, 12 kexarekin.

21. Era berean, aurreko urteetan bezala, generoagatiko gaien araberrako kexen banaketa egin da, kexa sustatzen duena gizona edo emakumea den bereiziz.

Oro har, 2025ean emakumeen parte-hartzeak gora egin duela ikusten da kexak aurkezterakoan; izan ere, emakumeak % 62,7 dira, eta gizonak % 37,3 (2024an % 58,1 emakumeak izan ziren eta % 41,9 gizonak).

Erakundeak genero-arrazoiengatiko kexen aurkezpena aztertzen duenetik, gai “sozialetan” emakumeek etengabe edo egituraz sustatutako kexen kopurua handiagoa dela. Hala, lehen esan bezala, hezkuntza (% 68,7), baina baita etxebizitzan (% 65,2), gizarte-ongizatean (% 64,9) edo osasunean (% 58,6) ere. Askotan, emakume batek sustatu du hirugarren bati (seme-alaba adingabea edo senide bat) buruzko kexa.

Gehienbat emakumeek bultzatutako beste gai batzuk honako hauek dira: turismoa (% 100), kultura (% 80,0), funtzio publikoa (% 63,4), administrazio publikoen ondare-erantzukizuna (% 61,1) edo datu pertsonalen babesa (% 60).

Bestalde, gizonak nagusi diren gai-multzo bat identifikatzen da, horietako batzuk oso nabarmenak: nekazaritza (% 100), memoria historikoa (% 100), kontratu publikoak (% 87,5), energia (% 76,9), euskara (% 74,8), toki-erakundearen funtzionamendua (% 71,4), kirola (% 70), Covid-19a (% 66,7), trafikoa eta bide-segurtasuna (% 63,7) edo zerbitzu publikoak (% 60,7).

Hirugarren talde batean banaketa orekatua edo parekotasunetik hurbil duten gaiak daude, hala nola ingurumena (% 50-% 50), hirigintza (% 50-% 50), administrazio elektronikoa (% 50-% 50) edo kontsumoa (% 51,9 gizonak eta % 48,1 emakumeak), besteak beste.

Adierazi beharra dago kexa-egilea kolektibo bat izan den kasuetan, eskaera sinatzen zuten gizon eta emakumeak zenbatu direla. Eta, orain arte kexa jarri dutenetako inork

eskatu ez duen arren, instituzio hau prest dago generoaren atalean bitarrak ez diren beste aukera batzuk jasotzen dituen edozein eskaera egiteko.

22. Kexen hartzaile diren administrazio publikoei dagokienez, 2025ean aurkeztutako kexa guztien % 53,4 Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari, haren organismo publikoei eta sozietate publikoei lotuta egin zen. 935 kexa aurkeztu ziren arlo horretan.

Nafarroako toki-erakundeei eta haien menpeko erakundeei lotuta, 461 kexa aurkeztu ziren, guztien % 26,3.

59 kexa Foru Komunitateko Administrazioak eta toki-erakunderen batek edo batzuek batera egindako jardunari buruzkoak izan dira. Horietatik 30etan, forala izan da administrazio nagusia, eta, gainerako 29 kexetan, toki-erakunde bat edo batzuk.

Estatuko Administrazioaren jardunari dagokionez, 199 kexa aurkeztu dira (guztizkoaren % 11,4). 199 kexa horietatik 119tan, Gorte Nagusiek izendatutako Herriaren Defendatzaileari ez ezik, Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzari ere igorri diogu kexa, jorratutako gaien berri eman eta horren inguruan neurriak har zitezkeen ala ez baloratu ahal izateko. 2 kasutan, kexak eragindako administrazioa Nafarroako Gobernuko hainbat departamentu izan ziren, Estatuko administrazioaz gain, eta kasu batean eragindako administrazioa Nafarroako toki-erakunde bat izan zen, Estatuko administrazioaz gain.

23. Kexak aurkezteko erabilitako bideei dagokienez, bitarteko telematikoak izan dira erabilienak (% 71,1): posta elektronikoa eta erakundearen webguneko inprimakiak. Ondoren, Arartekoaren bulegoan eginiko aurrez aurreko aurkezpena izan da gehien erabilitako bidea (% 25,6), eta gainerako kexak posta arrunt bidez igorri dira (% 3,3).

24. Kudeatutako 2.028 kexetatik, % 75,7 (1.536) izapidetzeko onartu ditu Nafarroako Arartekoak, herritarrek azaldutako auzia aztertzeko; % 15,2, berriz, ez dira onartu, eta % 9 parlamentuko beste ordezkari batzuei bidali zaizkie.

Onartu ondoren, erakundeak 1.304 kexa-espediente ikertu ditu, eta horietatik 232 izapidetzen ari ziren 2025eko abenduaren 31n.

Ikerketa egin ondoren, Nafarroako Arartekoak kexaren egileen arrazoia igarri du, osorik edo zati batean, 862 kexatan (hau da, ikertutako kexa guztien % 66,1ean); 417 kasutan, ez da beharrezkotzat jo Administrazioari inolako iradokizun, gomendio edo lege-betebeharren gogorazpenik egitea; aldeztu aurretik itxitako 7 espedientetan, jarraipena egin zen, baina ikerketan lortutako informazioa ez zen aurretik egindakoaz bestelako

erabaki batez amaitu, eta beste 18 kexa-espedienteri azkena eman genien, arrazoi hauengatik: kexa-egileek atzera egitea, Justizia Administrazioa igortzea, jarduketa judizialen hasiera, lehendik aztertu eta amaitutako auziak errepikatzea, edo esku-hartzea amaitzeko beste arrazoi batzuk.

25. Kexei dagokienez, Nafarroako Arartekoak **416 ebazpen** eman zituen: 277 gomendio (% 49,2), lege-betebeharren 155 gogorazpen (% 27,5) eta 131 iradokizun (% 23,3), horietako 12 normatiboak (hots, indarrean dagoen araudian aldaketak iradokitzen dituztenak).

Arloka, gizarte-ongizatearena izan da gomendio, gogorazpen eta iradokizun gehien ematea eragin duen arloa. Ondoren, orden honetan: osasuna, funtzio publikoa, etxebizitza, hezkuntza, ingurumena eta herritarren segurtasuna. Trafikoa da nabarmentzen den beste gaietako bat, ogasunaren, enplegu publikoa eskuratzearen eta euskararen aurretik.

26. Administrazio publikoek **onartu egin zituzten** Nafarroako Arartekoak kexak aztertu ondoren eman zituen ebazpenen % **63,1**.

Datu horri kasuen beste ehuneko bat gehitu behar zaio: hau da, administrazioak bere zeregina zuzendu edo berregokitzen duenean ebazpena eman aurretik. Kasu horretan, irtenbidea ematen zaio herritarraren arazoari Arartekoaren laguntzaz informazio-eskaeraren hasierako fasean. Hala gertatu da 380 kexa-espeditetan. Batuketa eginda, administrazio publikoek Nafarroako Arartekoak kexetan egindako jardueren **onarpen- eta konponbide-maila % 79,3ra** igoko litzateke.

2025ean, emandako ebazpenei erantzun dieten hiru kexa-espedita edo gehiago izan dituzten administrazio publikoak kontuan hartuta, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua izan da departamentu harkorrena, Nafarroako Arartekoak emandako ebazpen guztiak onartu dituelako. Aitzitik, gutxien onartu dutenak (% 60ko edo gutxiagoko onarpena), honako hauek izan dira: Eskubide Sozietateko, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua, Hezkuntza Departamentua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua, Lurralde Kohesiorako Departamentua eta Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua.

Bestalde, formulatutako ebazpen guztiak onartu dituzten toki-erakundeak Castejon, Orkoien, Corella, Lizarra, Antsoain eta Tafallako udalak izan dira. Kontrako tokian, berriz, % 60ko edo hortik beherako onarpenarekin, Iruñeko Udala baino ez dago.

27. 2025ean, ofiziozko 14 jarduketa hasarazi ziren, eta halako jarduketatik 18 kudeatu ziren guztira, 2024an hasitako lau amaitzeke baitzeuden 2024ko abenduaren 31n.

Gertakari horiei dagokienez, Nafarroako Arartekoak, egokitasun-irizpideen arabera, egokitzen jotzen du erakundearen ikerketa egitea edo jarrera hartzea, bai administrazioari egindako iradokizun baten bidez, bai Gorte Nagusiek beren eskumen-eremuan izendatutako Herriaren Defendatzaileari egindako jarduketa-eskaera baten bidez.

Ofiziozko 14 jarduketetatik, 6 gizarte-ongizateari buruzkoak izan ziren. Zehazki, gai hauei buruzkoak izan ziren: mendekotasun-egoerak aitortzeko eta prestazioak eskuratzeko atzerapena; abandonatutako eraikinetako (Jaso ikastola zaharra eta Arantzadiko komentu zaharra, esaterako) okupatzaileei ordezkoko bizitokia ematea; egoitza-zentroetan adinekoak nola dauden ikuskatzea; CAIDIS Las Hayas desgaitasuna dutenentzako arreta integraleko zentroaren kudeaketa; Iruñean kalean dauden adingabekoak dituzten familiak; eta Etxegaray adingabeen zentroko gainokupazioa.

Gainera, 2 jarduketa etxebizitzari buruzkoak izan ziren: bata, Iruñeko Udaleko etxebizitzaren erabilgarritasunari eta okupazio-mailari buruzkoa, eta bestea, Barañainen alokairuko etxebizitza babestuak ez emateari buruzkoa.

Gainerako jarduketak honako gai hauei buruzkoak izan ziren:

- Covid iraunkorra duten pertsonentzako osasun-arreta.
- Hainbat liburutegi publikoren ixtea.
- Argiñeon eskolatu gabeko adingabeak egotea.
- Iruñeko udalean eta eskualdean egoera berezian edo ahultasun-egoeran dauden pertsonak erroldatzea.
- Tuterako gune babestu batean Aingeruaren Eguna ospatu ondoren zegoen zikinkeria.
- Hazteria-kasuak Jaso ikastola zaharreko eraikinean.

Kudeatutako ofiziozko 8 jarduketetan 24 ebazpen egin ziren guztira (19 gomendio eta 5 iradokizun). Gainera, ofiziozko beste jarduketa batean, 2 iradokizun egin ziren 2026an, eta 2025eko abenduaren 31n, ofiziozko jarduketa bat zegoen erantzuteke, eta horretan ebazpena eman zen.

Kudeatu eta ebatzi diren ofiziozko 10 jarduketa horietatik, hartu zituzten administrazio publikoek 6 onartu zituzten; 3 ez zituzten onartu, eta beste bat erantzunaren zain dago txosten hau idazten amaitu denean. Horrenbestez, Nafarroako Arartekoak ofiziozko jarduketei lotuta emandako ebazpenen onarpen-ehunekoa % 66,7koa izan da (erantzun ziren ebazpenak eta onartutakoak alderatuta).

4 kasutan, Administrazioetik jasotako informazioa aztertu ondoren, ez zen beharrezkotzat jo ebazpena ematea edo neurri berriak hartzea. Ikerketa jakinarazi ostean Administrazioak emandako erantzuna ikusita, 3 jarduketatan jo zen auzia konpontzeko bidean zegoela. Ofiziozko jarduketa bat izapidetzen ari da, eta, beraz, ikerketa ez da bukatu txosten honen itxiera-datan.

28. 2008. urteaz geroztik, erakundeak herritarren parte-hartzea sustatzen du zerbitzu publikoen hobekuntzan, zerbitzu horiek **hobetzeko proposamenak** aurkezturik. Proposamen horiek, kasu batzuetan, araudia aldatzeko proposamen ere bihurtzen dira.

Erakundeak herritarren proposamen horiek administrazio publiko eskudunari edo Espainiako Herriaren Defendatzaileari igortzen dizkio, estatuaren eskumenekoak badira, eta zentzuzkotzat jotzen dituen neurrian, beste erakunde horien aurrean defendatzen ditu.

Horrela, 2008tik aurrera, herritarrek **372** hobekuntza-proposamen aurkeztu dituzte.

2025ean 7 aurkeztu ziren, eta honako hobekuntzak proposatu ziren horietan:

- etxebizitzaren arloko doako aholkularitza-zerbitzu bat sortzea.
- etxebizitza babesteko sistema hobetzea.
- eskola-eremuan zerbitzu publikoei buruzko irakasgai bat ezartzea.
- unibertsitatera sartzeko plazak gordetzea genero-indarkeriaren biktimentzat.
- Emanzipa laguntza jasotzeko adin-baldintzak aldatzea.
- akzioak saltzean lortutako ondare-irabaziaren zergan aldi baterako koefiziente zuzentzaile bat aplikatzea.
- Nafarroako Polizia kidegoetako langileak sustatzeko lehiaketetako merezimendubaremoa berrikustea.

Kudeatutako 10 proposamenetatik, bat ez zitzaion ezein administraziori helarazi, eta 9 administrazio eskudunarekin izapidetu ziren, emaitza honekin: hiru zuzenean onartu ziren eta sei ez ziren onartu.

29. Laugarren urtez jarraian, kexak NBEren 2030 Agendaren **garapen jasangarriko 17 helburuen** arabera ere sailkatu dira. Beheranzko ordenean, gehienetik gutxienera, herritarrengandik 2025ean jasotako kexek gehien ukitu dituzten garapen jasangarrirako helburuak honako hauek izan dira: lehenik, 11. GJH (hiri eta komunitate jasangarriak), 357 kexarekin; 10. GJH (desberdintasunak murriztea), 326 kexarekin; 3. GJH (osasuna eta ongizatea), 269 kexarekin; 8. GJH (lan duina eta hazkunde ekonomikoa), 249 kexarekin; 1. GJH (pobrezia amaitzea), 162 kexarekin; 16. GJH (bakea, justizia eta erakunde sendoak), 147 kexarekin; 4. GJH (kalitatezko hezkuntza), 124 kexarekin; 6. GJH (ur garbia eta saneamendua), 21 kexarekin; 7. GJH (energia eskuragarria eta ez-kutsatzailea), 21 kexarekin; 9. GJH (industria, berrikuntza eta azpiegitura), 18 kexarekin; 15. GJH (lehorreko ekosistemetako bizitza), 18 kexarekin; 2. GJH (zero gosea), 14 kexarekin; 12. GJH (ekoizpen eta kontsumo arduratsuak), 14 kexarekin; 5. GJH (genero-berdintasuna), 9 kexarekin eta 13. GJH (klimaren aldeko ekintza), kexa batekin.

Aurkeztutako kexa batek ere ez du zerikusirik 14. GJHarekin (itsaspeko bizitza), ezta 17. GJHarekin ere (helburuak lortzeko aliantzak).

Ofiziozko jarduketaren sailkapenari dagokionez, 10. GJH (desberdintasunak murriztea) izan zen ofiziozko jarduketa gehien izan zituena, 4 jarduketarekin. Bigarrenik, 1. GJH (pobrezia amaitzea) dago, ofiziozko 3 jarduketarekin. 3. GJHak (osasuna eta ongizatea), 4. GJHak (kalitatezko hezkuntza) eta 11. GJHak (hiri eta komunitate jasangarriak) bina jarduketa izan zituzten. 15. GJHak (lehorreko ekosistemetako bizitza) ofiziozko beste jarduketa bat izan zuen.

Proposamenei dagokienez, 11. GJHa (hiri eta komunitate jasangarriak) da gehien biltzen duena, 2 proposamenekin. 4. (kalitatezko hezkuntza), 5. (genero-berdintasuna), 8. (lan duina eta hazkuntza ekonomikoa), 10. (desberdintasunak murriztea) eta 16. (bakea, justizia eta erakunde sendoak) GJHei proposamen bana izan zuten.

30. 2025ean, **Bitartekaritza Zerbitzuak** 31 espediente kudeatu ditu, eta horietatik 25 2025. urtean aurkeztu dira. Horietatik bat hasiera batean bitartekaritza gisa aurkeztu zen, eta ondoren kexa gisa izapidetu zen.

31. Ekitaldian zehar, Arartekoak **12 iradokizun normatibo** formulatu zituen. Hauek, hain zuzen ere:

a) Gizarte-ongizatearen arloan:

- Kexa horri dagokion zentroko edo antzeko beste zentro eta zerbitzu batzuetako erabiltzaileei, zerbitzu mota horiengatik jasotako prezio publikoak arautzen dituen araudiaren arabera, dagokien erabilera libreko kopurua berrikustea eta, gutxienez, eguneratzea.

b) Kirolaren arloan:

- Nafarroako Foru Komunitateko kiroleko goresmen sariak arautzen dituen Foru Dekretuaren aldaketa bultzatzea, 17/2019 Foru Legearen 29.6 artikulua jasotzen duen gizon eta emakumeen arteko berdintasun-printzipioa txertatzeko eta horren inguruko zehaztapenen bat ezartzeko; hala nola, besteak beste, emate-prozeduran proposamen askotarikoak eta parekideak aurkezteko eskakizuna.

c) Hezkuntzaren arloan:

- Hizkuntza-ezagutzaren maila egiaztatzeko azterketetan, aplikatu beharreko araudiak aurreikus dezala, matrikula egin ondoren ezusteko eta aurreikusi ezin diren inguruabarrak gertatzen direnean, izangaiek azterketa horietan parte hartzeko egokitzapenak eskatu ahal izatea.

d) Funtzio publikoaren arloan:

- Pertsonen Garapenerako Nafarroako Agentziako laguntza-lanpostuetan zerbitzu ematen duten Erizaintzako Zaintza Osagarrietako tituludunak Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko antzeko langileei aplikatzen zaien karrera profesionaleko sisteman sartu ahal izateko dagokion arau-neurria bultzatzea, haien atxikipen organikoa eragozpena izan gabe.
- Lege-aldaketa bat bultzatzea, Nafarroako administrazio publikoetako montepioei dagokienez, prestazioen kargua gizarte-segurantzako legerian aurreikusitako antzeko baldintzetan aurreikusteko.

e) Ogasunaren arloan:

- Langileen Estatutuaren Legearen testuategina onartzen duen urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuan aurreikusitako kaleratzeagatik kalte-ordainekin gertatzen den bezala, administrazio-araubideko kontratu bat azkentzeagatik ematen den konpentsazio ekonomikoa Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergatik salbuetsita egon dadin beharrezko neurriak

sustatzea. Konpentsazio hori uztailaren 1eko 19/2022 Foru Legearen (enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legetik eratorritako egonkortze-prozesuak gauzatzeko neurriei buruzko Legea) 12. artikuluan eta Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko langileen estatutuaren testu bategina onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren 88.3 artikuluan aurreikusten da.

- Lezaungo Udaleko hirigintza-izapideengatiko tasak arautzen dituen Ordenantza Nafarroako Toki Ogasunei buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legearen 105.3 artikuluan xedatutakora egokitzeko beharrezko neurriak hartzea.

f) Osasunaren arloan:

- Pazienteek osasun laguntza Nafarroatik kanpo jasotzeko egin beharreko gastuei dagozkien laguntzen zenbatekoak eguneratzea, kontuan hartuta azken urteotan prezioak igo direla, eta araudi erregulatzailea alda dezala, beharrezkoa izanez gero.

g) Trafikoaren arloan:

- Esteribarko Udalak beharrezko neurriak hartzea ibilgailuak espaloietan barna sartzeagatiko eta bide publikoa aparkaleku eskusiborako, ibilgailuak gelditzeko eta mota guztietako salgaien zama-lanak egiteko gordetzeagatiko tasak arautzen dituen 3. zenbakiko Zerga Ordenantzari idazkera argiagoa eta zehatzagoa emateko.

32. 2025ean, Nafarroako administrazio publikoek modu egokian lagundu diote, oro har, Nafarroako Arartekoari bere ikerketetan.

Hala ere, Nafarroako Arartekoak bi toki-erakunderi lehenengo isun hertsatzaile bat ezartzeko prozedura hasteko ebazpen bat eman zuen, nahiz eta azkenean ez zen isuna jarri behar izan, bi udalek euren legezko betebeharrak bete baitzituzten muga-epearen barruan.

11. kapituluari zehaztu dira informazioa igortzen edo erakundeak emandako ebazpenei erantzuten gehiegi atzeratu ziren administrazioak. Hiru idazki ere bidali behar izan ziren informazioa edo erantzuna eskatzeko.

33. 2023an, Nafarroako Arartekoaren **Herritarrentzako Arreta Bulegoak 3.299 kontsulta** erregistratu zituen, eta horietatik 233 administratibo gisa sailkatu dira.

Gizarte-ongizatearen arloko kontsultak nagusi izan ziren kontsulta guztietan. Oro har, pobrezia eta gizarte-bazterketa, desgaitasuna eta adingabeak dira kontsulta gehien jaso dituzten gaiak.

Gero, etxebizitzari buruzko kontsultak daude. Gai hauei buruzkoak nabarmendu ziren: etxebizitza izateko arazoak, alokairurako laguntzak (Emanzipa eta David) eta dirulaguntzak, babes ofizialeko etxebizitzak adjudikatzeko prozesuak, etxebizitza babestuetan dauden eraikuntza-akatsak, auzokideen arteko bizikidetzarazoak, etxebizitzak uzteko errekerimenduak eta utzarazpenak, eta bizigarritasun-zedula.

Osasunaren arloan, nabarmentzekoak izan dira osasun-arretako atzerapenekin eta itxaron-zerrendekin lotutakoak, laguntza mediko orokorra, prestazio osagarriak eta farmazia-prestazioen finantzaketa, onkologia-arreta eta osasun mentaleko arreta.

Era berean, honako gai hauei buruzko kontsultak egin ziren, kopuru handienetik txikienera emanda: hezkuntza, ogasuna, justizia, merkataritza eta kontsumoa, trafikoa eta bide-segurtasuna, herritarren segurtasuna, hirigintza, ingurumena, toki-erakundearen funtzionamendua, atzeritarrak, gizarte-segurantzak, enplegu publikoa eskuratzeko, funtzio publikoa, administrazio publikoaren ondare-erantzukizuna, lana, herri-lanak, zerbitzu publikoak, garraio publikoa, nekazaritza eta abeltzaintza, datu pertsonalen babesa, administrazio publikoaren ondasunak, energia, gardentasuna eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea, euskara, kirola, administrazio elektronikoa, elkarte eta fundazioen araubidea, kontratu publikoak, covid-19a, Nafarroako foru-zuzenbide zibila, memoria historikoa, kultura eta hauteskundeak.

Gainera, **aurkeztutako kontsulten generoaren arabera sailkapena** egiten da: % 49,1 gizonek aurkeztu dituzte eta % 50,9 emakumeek.

34. 14. kapituluan, Nafarroako Arartekoak harremanak landu dituen hainbat eremutako **gizarte-erakunde** guztien zerrenda jasotzen da. Zerrenda horretan, bereizi egin dira kexa baten edo kontsulta baten ondorioz izandako hartu-emanak, bai eta Arartekoaren ekimenez kolektibo ahulen arazoak ezagutaraztea helburu izan duten kolektiboekiko bilerak ere (**35** bilera 27 erakunderekin).

35. Aurreko urteetan bezala, 2025ean ere, erakundeak herritarrei eskatu zien haren funtzionamenduari buruzko **iritzia eta balorazioa**. Horretarako, galdetegi anonimo bat bidali zien erabiltzaileei, kexa izapidetu ondoren. Galdetegia hamar galderaz osatuta egon da. Kasu honetan, 179 erantzun jaso ziren guztira, batez besteko puntuazio nabarmenarekin: 10etik 8,16, eta erantzunen % 75, 8 eta 10 artekoak izan dira.

Inkestaren arabera, herritarren % 89k Nafarroako Arartekora jotzea gomendatuko lieke beste batzuei, eta % 91ren ustez, emandako arreta ona edo oso ona izan da. 15. kapituluaren amaieran, herritarrek bidalitako inprimaki horietan jaso diren aitortza- eta eskertze-esaldiak aurki daitezke.

36. 2025ean, Nafarroako Arartekoa bi aldiz **agertu zen** Nafarroako Parlamentuko Foru Araubidearen Batzordearen aurrean: bata, Ganberak eskatutako Txosten Bereziaren laburpena ahoz azaltzeko, erakundeak azken urteotan Osasun Departamentuari egindako gomendio, iradokizun eta legezko betebeharren gogorazpen nagusiei buruz, eta bestea, 2024ko urteko txostenaren laburpena ahoz azaltzeko.

Gainera, Parlamentuan gonbidatu zuten saio eta ekitaldietan izan zen, eta genero-indarkeriak hildako emakumeen omenaldirako eta hilketa matxistak salatzeke minutu bateko isiluneetan parte hartu zuen.

37. Haurrak eta nerabeak zaindu eta babesteari eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeari buruzko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legeak Nafarroako Arartekoari esleitzen dio haurren eta nerabeen eskubideen defentsa zaintzeko eginkizuna, dagozkion neurriak hartu behar dituelarik. Neurri horien artean dago Nafarroako Foru Komunitateko haur eta nerabeek duten egoera baloratzea urteko txostenean

Lege-arauketa horrekin bat eginik, txostenean **2025eko Nafarroako haurren eta nerabeen egoerari buruzko informazioa eta balorazioak** biltzen dituen atala txertatu da. Erakundeak, aurreko urteetan egin duen bezala, iradokizun batzuk egin dizkio Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Sailari, oro har, honako helburu hauekin: esku-hartzea arrisku-egoeretan prebentzioko eta arreta goiztiarreko jardueretara bideratzea, horretarako jarduten duten eragileak behar bezala koordinatzea eta hornitzea, eta ahal den neurrian babesgabekia-egoerak saihestea eta familia-nukleotik bereiztea ekiditea.

Bestalde, Nafarroako Arartekoak 17 bilera egin ditu haurrak eta nerabeak babestea helburu nagusi duten erakundeekin. 17. kapituluan, erakunde horiek Nafarroan haur eta nerabeen babesgabekia-egoerak prebenitzeko hautemandako arazoak eta haiek ekarritako proposamenak jaso dira.

Gainera, 2025ean hainbat komunikabidetan argitaratutako albisteen laburpena jasotzen da, haurrak jasaten ari diren arrisku-egoerei buruz eta babesgabekia-egoeran dauden haurrei eta adingabeei arreta emateko baliabideetan egon diren zailtasunei buruz.

38. Nafarroako Arartekoaren ordezkariak **Nafarroako Gardentasun Kontseiluak** egindako 7 bilkuretan parte hartu zuen. Foru Komunitateko organo horrek publizitate aktiboaren betebeharrak betetzen direla zaintzen du eta herritarrek informazio publikoa eskuratzeko duten eskubidea bermatzen du. Gainera, Kontseiluak hartutako 11 erabakiren txostengilea izan zen.

Gainera, 2025ean, erakundeak telematikoki parte hartu du International Association of Language Centres (IALC) erakundearen 3 jardueratan eta, aurrez aurre, Nafarroako Haur eta Adingabeen Kontseiluaren 2 saiotan, Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Nafarroako Kontseiluaren 2 saiotan eta Nafarroan desgaitasuna dutenei gaitasun juridikoa baliatzen laguntzeko araudiari jarraipena egiteko batzorde teknikoaren saio batean.

39. 19. kapituluan herriaren beste defendatzaile batzuekiko harremanei buruzko informazioa eta **Herriaren Defendatzaileen Koordinaziorako XXXVIII. Jardunaldien** harira onartutako prestaketa-lantegia eta ondorioak jasotzen dira; jardunaldi horiek Zaragozan egin ziren, “**Ahultasuna ikasgeletan**” lelopean.

40. 20. kapituluan **agenda instituzionala** jaso da, Nafarroako Arartekoak eta/edo haren aholkulariek parte hartu duten bilera, bisita, ekitaldi eta topaketekin.

41. Azkenik, 20. kapituluan **Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Legea onartu zeneko 25. urteurrena ospatzeko ekitaldiaren** berri ematen da.

2. KAPITULUA. KEXAK. DATU OROKORRAK.

2.1. AURKEZTU ETA KUDEATU DIREN KEXAK.

Hona hemen 2023an aurkeztu eta Nafarroako Arartekoak kudeatu dituen kexei buruzko datuak:

1. **Guztira 1.750 kexa aurkeztu** ziren.

2. **Guztira 2.028 kexa kudeatu** ziren.

2025ean aurkeztutako kexak % 23,6 igo dira 2024an aurkeztutakoekin alderatuta; kudeatutako kexa-espedienteak, berriz, % 21,9 igo dira.

2025ean kudeatutako 1.663 kexen kopurua kalkulatzeko, honako hauek batu ditugu: urteko 1.750 kexak, aurreko urtean aurkeztu baina honako honetan izapidetutako 258 kexak (2024ko abenduaren 31n ebazteke geratu zirelako), jarraipena egin zaien 7 kexak eta 2025ean zehar berriro irekitako 13 kexak (aurreko urteetan itxi zirenak).

Zifra horiek 2025. urtea erakundearen historiako lehenengoa bihurtzen dute kudeatutako kexa-espedienteen kopuruari dagokionez, eta bigarrena aurkeztutako kexen kopuruari dagokionez.

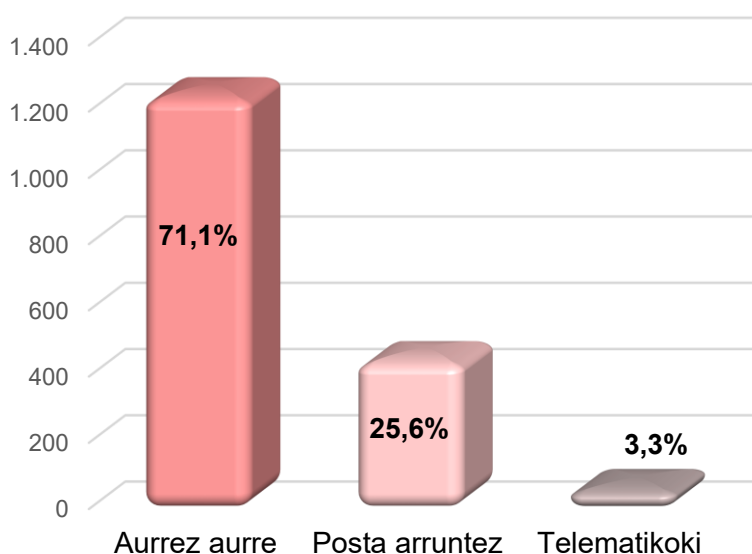
Urtea	Aurkeztutako kexak	Kudeatutako kexa-espedienteak
2025	1750	2028
2024	1416	1663
2023	1192	1436
2022	1426	1411
2021	1408	1540
2020	1416	1602
2019	1138	1219
2018	1052	1193
2017	921	1121
2016	830	989
2015	1546	972
2014	2742	1045
2013	954	1168
2012	1298	1510
2011	850	1042
2010	929	1151
2009	901	1069

Urtea	Aurkeztutako kexak	Kudeatutako kexa-espedienteak
2008	647	779
2007	447	656
2006	454	609
2005	415	508
2004	416	564
2003	303	489
2002	397	513
2001	318	214

3. 2025eko abenduaren 31n, 1.717 kexa-espediente zeuden **ebatzita**; hau da, kudeatutakoen % 84,7. Horrenbestez, data horretan 311 kexa-espediente zeuden ebatzteke.

4. **Kexak aurkezteko erabilitako bideei** dagokienez, bitarteko telematikoak izan dira erabilienak (% 71,1): posta elektronikoa eta erakundearen webguneko inprimakiak. Ondoren, Arartekoaren bulegoan eginiko aurrez aurreko aurkezpena izan da gehien erabilitako bidea (% 25,6), eta gainerako kexak posta arrunt bidez igorri dira (% 3,3).

5. Kexak aurkeztu dituzten edo horien atzean dauden pertsonak, guztira, **8.427** izan dira —gizarte-erakundeek, ingurumen-erakundeek edo bestelakoek ordezkaturako pertsonak kontuan hartu gabe—; aurreko urtean, berriz, 5.095 pertsona izan ziren.

Ohikoa da kexen kopuruak eta beren eskubideak eta askatasun publikoak babeste aldera Nafarroako Arartekoaren esku-hartzea eskatzen duten herritarren kopuruak bat

ez egitea. Normalean, kexak sustatzen dituzten pertsonen kopurua handiagoa izaten da, kexen kopurua bera baino.

6. Honako hauek izan dira kexa-espedienteak izapidetzeko batez besteko epeak (egunak):

Urtea	Hasieratik une honetara arte:		
	herritarri jaso izanaren adierazpena egin arte	eskaera ez izapidetzea onartu arte	kexa-espedientea itxi arte
2025	1,6	7,1	56,9
2024	1,2	5,1	62,4
2023	1,6	6,3	71,0
2022	1,3	4,7	56,0
2021	1,3	3,9	65,4
2020	1,4	4,3	62,2
2019	1,5	4,2	75,3
2018	1,1	4,3	70,7
2017	1,0	4,9	88,1
2016	1,1	5,0	80,3
2015	1,3	7,2	89,3
2014	1,7	6,7	77,4
2013	1,5	6,1	83,2
2012	1,9	8,3	60,2
2011	1,6	7,8	82,2
2010	1,6	8,3	70,5
2009	1,8	11,4	74,4
2008	1,2	9,2	66,8
2007	2,2	22,4	137,0
2006	3,2	43,5	130,4
2005	3,3	21,6	77,3
2004	7,7	21,6	112,5

Adierazi behar da, bai aurkeztutako kexek bai kudeatutakoek gora egin duten arren, izapidetze-epeak (hasieratik itxi artekoak) laburtu egin direla 2024. urtearekin alderatuta; herritarrei jaso-agiria bidaltzeko eta kexak izapidetzeko onartzeko epeak, berriz, apur bat luzatu dira.

7. Kexak aurkezteko erabili den hizkuntzari dagokionez, guztira 45 euskara hutsean aurkeztu ziren, eta gainerakoak gaztelaniaz.

2.2. KEXAK HARTU DITUZTEN ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK.

Hona hemen herritarrek 2025ean aurkeztutako kexek jomuga izan dituzten administrazio publikoak:

Kexen jomuga diren administrazio edo erakunde publikoak	Kexa-kopurua	%
Foru mailakoa	935	53,4%
Tokikoa	461	26,3%
Estatu mailakoa	199	% 11,4
Forala + Tokikoa	59	% 3,4
Administrazioaz kanpoko erakunde pribatuak	42	% 2,4
Judiziala	11	% 0,6
Lanbide elkargoak	8	% 0,5
Beste administrazio autonomiko batzuk	8	% 0,5
Nafarroako Unibertsitate Publikoa	6	% 0,3
Nazioarteko administrazioak	2	% 0,1
Nafarroako Arartekoa	1	% 0,1
Kirol-federazioak	1	% 0,1
Nafarroako Parlamentua	1	% 0,1
Beste batzuk / Hainbat	16	% 0,9
Guztira	1750	% 100,0

Ikus daitekeen bezala, aurkeztutako kexa gehienak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren, haren erakunde publikoen eta haren sozietate publikoen jarduna dela-eta aurkeztu ziren. 935 kexa aurkeztu ziren (guztizkoaren % 53,4).

Toki-erakundeei eta haien mendeko erakundeei dagokienez, 461 kexa jaso ditugu (guztizkoaren % 26,3).

59 kexa Foru Komunitateko Administrazioak eta toki-erakunderen batek edo batzuek batera egindako jardunari buruzkoak izan dira. Horietatik 30etan, forala izan da administrazio nagusia, eta, gainerako 29 kexetan, toki-erakunde bat edo batzuk.

Estatuko Administrazioaren jardunari dagokionez, 199 kexa aurkeztu dira (guztizkoaren % 11,4). 199 kexa horietatik 119tan, Gorte Nagusiek izendatutako Herriaren Defendatzaleari ez ezik, Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzari ere igorri diogu kexa, jorratutako gaien berri eman eta horren inguruan neurriak har zitezkeen ala ez baloratu ahal izateko. 2 kasutan, kexak eragindako administrazioa Nafarroako

Gobernuko hainbat departamentu izan ziren, Estatuko administrazioaz gain, eta kasu batean eragindako administrazioa Nafarroako toki-erakunde bat izan zen, Estatuko administrazioaz gain.

Administrazioaz kanpoko erakunde pribatuei buruzko kexak 42 izan ziren (% 2,4), eta honako hauekin lotuta zeuden: aseguru-etxeak, banku-entitateak, klinika eta ospitale-zentro pribatuak, kontzesionarioak, higiezin sektoreko enpresak, fundazioak, finka-administratzaileak, ikastetxeak, igogailu-konpainiak, kontseilu arautzaileak, ostalaritza-eta okindegi-enpresak, energia-konpainiak, bidaia-operadoreak, gimnasio pribatuak, supermerkatuak eta beste erakunde pribatu batzuk.

Justizia Administrazioak beste 11 kexa jaso zituen (% 0,6), batez ere prozesu judizialen atzerapenengatik.

Lanbide-elkargoen jardunari buruz, 8 kexa aurkeztu ziren (% 0,5): horietatik 2 Iruñeko Abokatuen Elkargoari buruzkoak, 2 Tuterako Abokatuen Elkargoari buruzkoak, 1 Nafarroako Prokuradoreen Elkargoari buruzkoa, 1 Nafarroako Kazetarien Elkargoari buruzkoa, 1 Nafarroako Finka Administrazzaileen Elkargo Ofizialari buruzkoa eta 1 Nafarroako Odontologo eta Estomatologo Elkargo Ofizialari buruzkoa.

Beste autonomia-erkidego batzuetako administrazioei buruz 8 kexa aurkeztu ziren (% 0,5): 4 Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioei buruzkoak, 2 Andaluziakoari buruzkoak, 1 Kataluniakoari buruzkoa eta 1 Murtziakoari buruzkoa.

Nafarroako Unibertsitate Publikoak beste 6 kexa jaso ditu (% 0,3). Horietako batean, eragindako administrazioak, unibertsitateaz gain, Nafarroako Gobernuko 2 departamentu ziren.

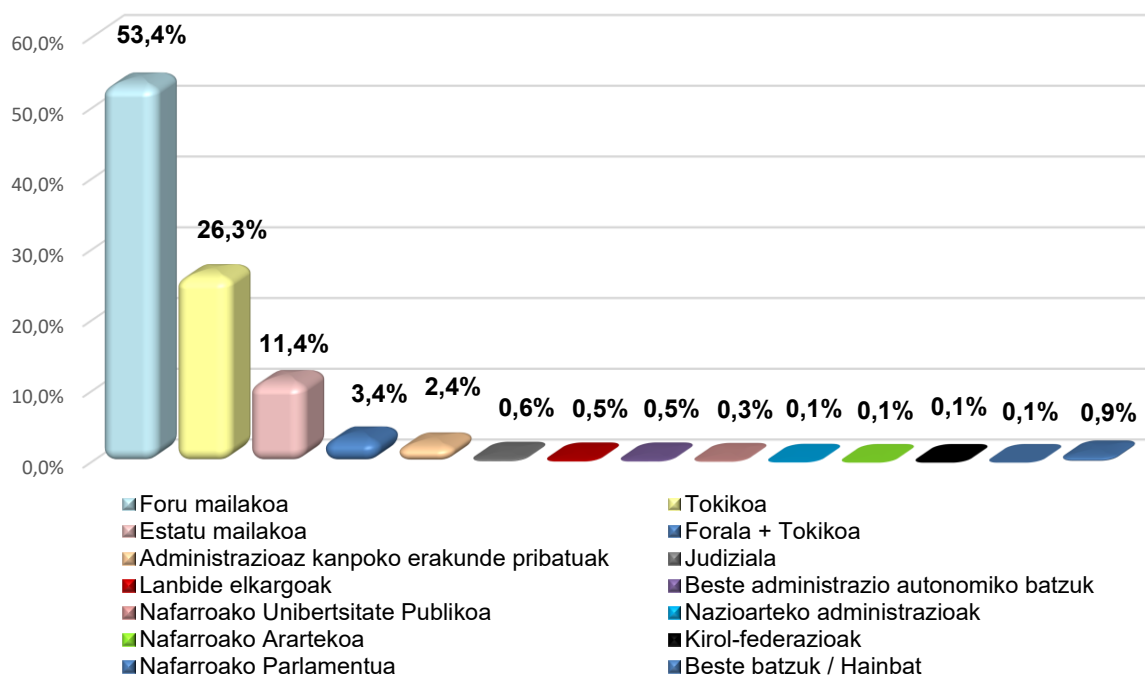
Nazioarteko administrazioak 2 kexaren hartzaile izan dira (Frantziari buruzkoak).

Kirol-federazioen jardunarekin lotuta kexa 1 aurkeztu zen (Nafarroako Futbol Federazioa).

Nafarroako Parlamentuak eta Nafarroako Arartekoaren erakundeak kexa 1 jaso zuten.

Azkenik, 16 kexak (guztien % 0,9) ez dute administrazio zehatzik aipatu.

Honako hau izan zen **Nafarroako Foru Komunitateko administraziooko departamentuen** jardunarekin lotuta aurkeztutako kexen kopurua, haien gaia zein den alde batera utzita:

Departamentuak	Kexa-kopurua	%
Osasun Departamentua	282	29,2%
Eskubide Sozialak, Ekonomia Soziala eta Enplegua	227	% 23,5
Hezkuntza	160	16,6%
Barne-gaiak, Funtzio Publikoa eta Justizia	92	9,5%
Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politikak	73	% 7,6
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	68	7,0%
Lurralde Kohesiorako Departamentua	20	% 2,1
Industria eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitala	16	1,7%
Kultura, Kirola eta Turismoa	9	% 0,9
Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua	9	% 0,9
Memoria eta Bizikidetzak, Kanpo Ekintza eta Euskara	4	% 0,4
Lehendakaritza eta Berdintasuna	3	% 0,3
Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentua	2	% 0,2
Guztira	965	% 100,0

965 kexa horietako askok, beste administrazio batzuk dituzte jomuga, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren departamentuez gain. Honela:

- Aldi berean Nafarroako Gobernuko hainbat departamenturi eragiten dieten 43 kexa sartu dira.
- 30 aldi berean eragiten die Foru Komunitateko Administrazioari eta toki erakunde bati edo batzuei.
- Batek aldi berean eragiten die zenbait departamenturi eta Espainiako herriaren defendatzaileari
- 1 departamentu bati eta Estatuko Administrazioari buruzkoa da.

Toki-erakundeak eta horien mendeko erakundeak bigarren lekuan daude, herritarrek aurkeztutako kexek jomuga dituzten administrazio motei dagokienez.

Hona hemen 2025an 4 kexa edo gehiago jaso dituzten toki-erakundeak:

- Iruña: 168 kexa
- Iruñerriko Mankomunitatea: 21 kexa
- Lizarra: 15 kexa
- Tuterak: 14 kexa
- Burlata: 13 kexa
- Eguesibar: 12 kexa
- Barañain: 8 kexa
- Tafalla: 8 kexa
- Castejón: 7 kexa
- Atarrabia: 7 kexa
- Zizur Nagusia: 7 kexa
- Aranguren: 6 kexa
- Cendea de Galar: 6 kexa

- Orkoien: 6 kexa
- Azkoien: 6 kexa
- Elortzibar: 6 kexa
- Antsoain: 5 kexa
- Uharte: 5 kexa
- Abartzuza, Altsasu, Beriain, Cintruénigo, Jurramendiko Mankomunitatea eta Uxue: launa kexa.

Hemen, 2025ean aurkeztutako kexek jomuga izan dituzten udal guztiak jaso ditugu, alfabetikoki:

Udalerriak	
Abárzuza/Abartzuza	4
Ablitas	2
Aibar/Oibar	1
Allo	3
Altsasu/Alsasua	4
Améscoa Baja	1
Andosilla	1
Ansoáin/Antsoain	5
Anue	1
Añorbe	1
Aoiz/Agoitz	1
Aranguren	6
Arbizu	1
Arruazu	1
Artazu	1
Atetz/Atez	1
Ayegui-Aiegi	2
Azagra	2
Bakaiku	2
Barañáin/Barañain	8
Baztan	1
Beintza-Labaien	2
Bera	2
Beriáin	4
Berrioplano/Berriobeiti	3
Berriozar	3
Betelu	1
Biurrun-Olcoz	1
Buñuel	1

Udalerriak	
Burlada/Burlata	13
Carcastillo	1
Cascante	3
Cáseda	1
Castejón	7
Cendea de Cizur	1
Cendea de Galar	6
Cintruénigo	4
Corella	3
Cortes	3
Donamaria	1
Enériz/Eneritz	1
Ergoiena	1
Espronceda	1
Estella/Lizarra	15
Esteribar	2
Etxarri Aranatz	3
Etxauri	1
Eulate	2
Falces	1
Fontellas	1
Funes	1
Fustiñana	2
Gallipienzo	1
Goizueta	1
Guesálaz/Gesalatz	2
Huarte/Uharte	5
Igantzi	1
Irañeta	1
Irurtzun	3
Iza/Itza	1
Juslapeña/Txulapain	1
Lapoblación	1
Larraun	1
Legaria	2
Lerín	1
Lesaka	2
Lezaun	2
Lodosa	1
Lumbier	1
Marcilla	1
Mélida	1
Milagro	1
Monreal-Elo	1
Monteagudo	2
Obanos	1

Udalerriak	
Odieta	1
Olite/Erriberri	1
Orísoain	1
Orkoien	6
Pamplona/Iruña	168
Peralta/Azkoien	6
Pitillas	1
Puente la Reina/Gares	3
Sangüesa/Zangoza	3
Santacara	1
Sartaguda	1
Sunbilla	1
Tafalla	8
Tiebas-Muruarte de Reta	2
Torres del Río	1
Tudela	14
Ujué/Uxue	4
Ultzama	1
Urdiain	1
Urzainqui/Urzainki	1
Valle de Egüés/Eguesibar	12
Valle de Elorz/Elortzibar	6
Valle de Yerri/Deierri	1
Viana	3
Vidángoz/Bidankoze	1
Villava/Atarrabia	7
Zizur Mayor/Zizur Nagusia	7
Guztira	436

Kontzejuen jarduna eta kudeaketa direla eta, 11 kexa aurkeztu ziren:

Kontzejuak	
Albiasu	1
Aroztegi-Aróstegui	1
Beasoáin-Eguillor	1
Egüés	1
Imarcoain	1
Larraintzar	3
Munárriz	1
Otiñano	1
Zufía	1
Guztira	11

Mankomunitateen jardunak 41 kexa eragin ditu; Iruñerriko Mankomunitatea izan da kexa gehien jaso dituen (21 kexa).

Mankomunitateak	
Artaxoako Oinarrizko Zonako Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea (Artaxoa, Larraga, Berbinzana eta Miranda Arga)	1
Moncayoko Ur Mankomunitatea	1
Bortzirietako Hiri Hondakin Solidoak kudeatzeko Mankomunitatea	1
Iruñeko Eskualdeko Mankomunitatea	21
Erriberako Mankomunitatea	3
Mairagako Mankomunitatea	1
Montejurrako Mankomunitatea	4
Sakanako Mankomunitatea	1
Itzagako Administrazio Zerbitzuen Mankomunitatea	1
Uharteko eta Esteribarreko Zerbitzuen Mankomunitatea	2
Altsasu, Olazti eta Ziordiko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea	1
Antzin-Ameskoako Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea	1
Izagako Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea	1
Ultzanuetako Zerbitzuen Mankomunitatea	1
Iratiko Hiri Hondakin Solidoak kudeatzeko Mankomunitatea	1
Guztira	41

Beste erakunde batzuk	
Nafarroako Errege Bardea	2
Guztira	2

Guztira, 490 kexa jarri dira toki-erakundeen eta haien mendeko erakundeen aurrean. 490 kexa horietako askotan, eragindako beste administrazio batzuk daude. Honela:

- 29 kexak toki-erakunde bati eta Foru Komunitateko Administrazioari eragiten diete aldi berean.
- 9 kexak Nafarroako zenbait toki-erakunderi buruzkoak dira aldi berean.
- 3 kexak toki-erakunde bati eta Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluari eragiten diete aldi berean.
- Batek toki-erakunde bati, Nafarroako Gobernuako departamentu bati eta Estatuko Administrazioari eragiten die.
- Batek toki-erakunde bati eta Estatuko Administrazioari eragiten die.

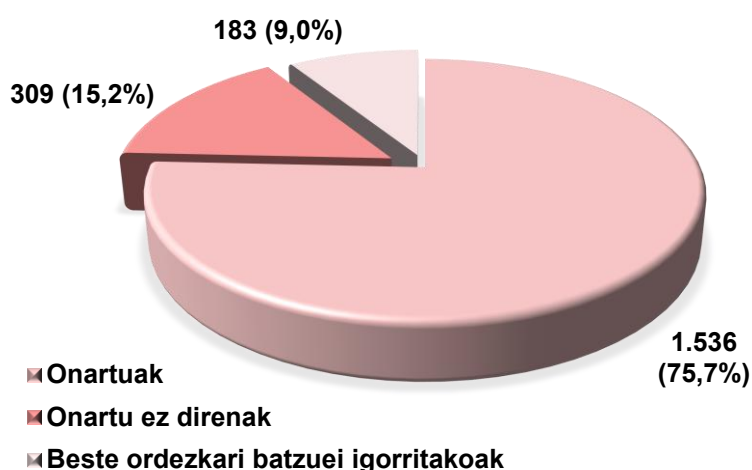

2.3. ONARTUTAKO KEXAK.

1.536 kexa-espeditze izapidetzea onartu dugu; hau da, guztira kudeatutako 2.028 kexa-espeditzeen % 75,7.

Kexa horietan, Nafarroako Arartekoak bere iritzia eman du herritarrek azaldutako sakoneko gaiari buruz. Iritzi horren bitartez erantzun zehatza eman du aurkeztutako gaiari buruz.

309 espeditzetan kexak ez ziren onartu. Hala ere, kexa bat ez onartutzat jo aurretik, foru-erakunde honek daukan izaera formalismoen aurkakoa dela-eta, herritarrei, izapidetzea ahalbidetzeko, Nafarroako Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legeak eskaintzen dituen aukera guztiak ematen zaizkie. Hala eta guztiz ere, kudeatutako espeditzeen % 15,2n ez zen posible izan ikerketa bat abiaraztea herritarrek planteatutako gertakariei buruz.

Ez onartzeko arrazoi nagusiak honako hauek dira:

- Nafarroako Arartekoak kexak izapidetzeko eskumenik ez zuela egiaztatzea (72 kasu).
- Hasieratik ikustea irregulartasunik ez zegoela (66 kasu).
- Eskudun administrazioari aurretik ezer planteatu gabe jotzea Arartekora (49 kasu).
- Aurretik jorratu eta amaitutako gaiak errepikatzea (47 kasu).
- Herritarrek beren asmoetan atzera egitea kexak aurkeztu ondoren (25 kasu).
- Herritarrek Arartekoak eskatutako datuak eta informazioa ez ematea (18 kasu).

- Kexa jada bide judizialean dauden gaiei buruzkoa izatea (12 kasu).
- Foru Legeak kexa bat aurkezteko ezartzen duen urtebeteko epea gainditzea (7 kasu).
- Kexa anonimotzat hartzea, kexa-egilea behar bezala identifikatu ez denean (6 kasu).
- Planteatutako auzian herritarrek interes legitimorik ez edukitzea (5 kasu).
- Xede zehatzak ez daudela iriztea (2 kasu).

Kasu askotan, herritarrei pertsonalki aholkatzen zaie jakin dezaten zer beste bide erabil ditzaketen beren eskubideak defendatzeko, dagokion instantzian; eta informazioa eskaintzen zaie zer baldintza bete behar dituzten jakiteko.

2.4. ESPAINIAKO HERRIAREN DEFENDATZAILEARI EDO BESTE AUTONOMIA-ERKIDEGOETAKO HERRITARREN ESKUBIDEEN DEFENTSARAKO GOI-KOMISARIO PARLAMENTARIOEI BIDALITAKO KEXAK.

2025ean kudeatu ditugun kexen artetik, 183 igorri dizkiegu beste autonomia-erkidego batzuetan herritarren eskubideez arduratzen diren goi-komisarioei, kexa horiek jomuga zituzten administrazio publikoak ikuskatzeko eskumena berena zela iritzita.

Espainiako Herriaren Defendatzaileari 178 kexa bidali zitzaizkion, estatu-mailako eskumeneko gaiei buruzkoak zirela ulertzen zelako.

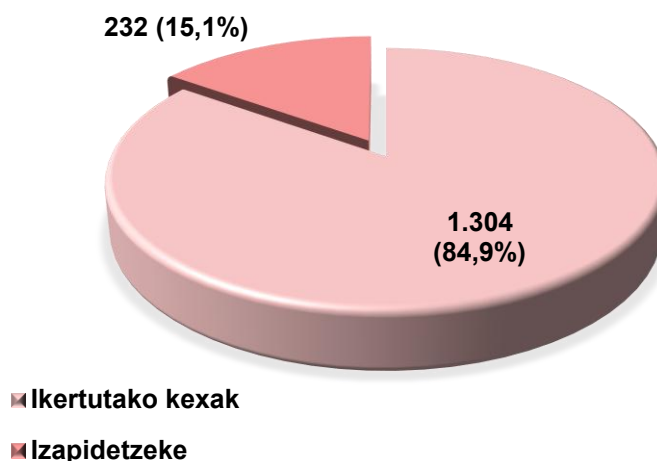
Gainerako 5 kexetatik, 3 EAEko Arartekoari bidali zitzaizkion eta 2 Andaluziako herriaren defendatzaileari.

Horrelakoetan, erakundeak etengabeko harremana izaten du bai Espainiako Herriaren Defendatzailearekin edo antzeko autonomia-erakundeekin, bai kexa aurkeztu duten pertsonekin, eta azken horiei aholkuak ematen dizkie, dokumentazioa bidaltzen eta jasotzen laguntzearekin batera.

2.5. IKERTUTAKO KEXAK. IKERKETEN EMAITZA.

Onartutako kexen 1.536 espedienteetatik abiatuta, 1.304 kexa ikertu ditugu; hau da, onartutako kexa-espedienteen % 84,9 ikertu ditu Arartekoak. Gainerakoak, 232 espediente, izapidetzen zeuden 2025eko abenduaren 31n.

Ikerketaren ostean, Nafarroako Arartekoak ondorioztatu zuen 862 kexa-espedientetan arrazoiak zeudela herritarrek egindako eskaerak kontuan hartzeko.

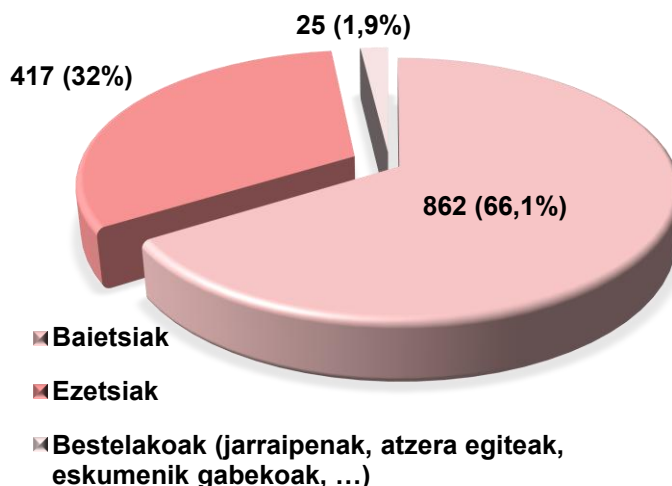
- 416 kexa-espedientetan, Nafarroako Arartekoak ebatzi zuen kexa-egileak arrazoi zuela, osoki edo partzialki, eta, ondorioz, zegozkion ebazpenak eman zituen.
- 380 kexa-espedientetan, erakundearen esku-hartzearen ondorioz, kexak planteatutako auzia konponbidean jarri zen edo Administrazioak kexa-egileen eskaera onartu zuen zuzenean, ebazpenik eman beharrik gabe.
- 2024ko abenduaren 31n, 65 espediente, igorritako ebazpenak, administrazioak erantzuteko zain zeuden.
- 2025ean berriro irekitako kexa batean, Administrazioari ebazpen bat egina genion aurretik.

Ikusten denez, **herritarren 862 kexa osorik edo partzialki onetsi dira** (ikertutako 1.304 kexa-espedienteen % 66,1), bai ikerketaren ondoren Administrazioari ebazpenak emateko arrazoiak bazirela erabaki duelako Nafarroako Arartekoak (2025eko 416 kasu, eta aurreko urteetako 66 kasu), bai Administrazioari ikerketaren berri eman ondoren herritarra gogobete duen konponbide bat lortu delako (380 kasu).

Bestalde, 417 espedientetan, ez zen beharrezkotzat hartu iradokizun, gomendio edo lege-betebeharren gogorarazpenik egitea Administrazioari. Kasu horietan, administrazioari entzun eta gai bakoitzaren funtsa aztertu ondoren, Arartekoak kexa-egileei azaldu zien zeintzuk ziren, bere ustez, erabaki horren arrazoiak.

Azkenik, aurretik itxitako 7 espedienteri jarraipena egin genien, baina ikerketan eskuratutako informazioak ez zuen aurretiko irizpena aldarazi; eta beste 18 kexa-

espediente amaitu ziren hainbat arrazoiengatik: Justizia Administrazioa bidaltzea, kexagileek atzera egitea, lehenago aztertutako eta amaitutako gaiak berriz aipatzea, prozedura judizialak hastea edo esku-hartzea amaitzera eraman zuten beste arrazoi batzuk.

Erakundearen web-orrian, “Kexak” epigrafearen [“2025ean aurkeztutako kexak”](#) atalean, erakundeari aurkeztutako kexen zerrenda dago, honako datu hauekin batera: kexak onartu ditugun, ez onartzeko arrazoiak (onartu ez badira), Espainiako Defendatzaileari edo autonomia-erkidegoetako beste goi-komisario batzuei igorri dizkiegun, ikertu ditugun eta ebazpenik eman dugun ala ez (azken kasuan, [“Emandako ebazpena”](#) botoian klikatzean, idatzitako ebazpenaren eduki osora sartzen gara).

2.6. KEXEN ONDORIOZ EMANDAKO EBAZPENAK.

Ikertu ondoren osoki edo partzialki onetsitako 416 kexa-espedienteetatik abiatuta, Arartekoak beste horrenbeste ebazpen eman ditu, eta, horien barruan, 563 gomendio, iradokizun eta lege-betebeharren gogorarazpen. Izan ere, ebazpen batek administrazio hartzailearentzako hainbat gomendio, iradokizun edo gogorarazpen jaso ditzake.

Emandako ebazpenen laburpen bat, dagokien espedientearen erreferentziarekin, hemen jasotzen da:

- Txosten honen 10. kapituluan.
- Nafarroako Arartekoaren web-orrian, ebazpenen funtsezko edukiarekin, [“Ebazpenak”](#) atalean, 2025ari dagokion epigrafean.

Ondoko taulan, egindako gomendioen, legezko betebeharren gogorazpenen eta iradokizunen kopurua azaltzen da, gaien arabera banakatuak eta ebazpen-kopuru handienetik txikienera ordenatuta:

Gaia	Ebazpen-kopurua	Gomendioa	Legezko betebeharren gogorazpena	Iradokizuna	Iradokizun normatiboa	GUZTIRA
Gizarte-ongizatea	104	78	34	38	2	152
Osasuna	52	31	22	20	1	74
Funtzio publikoa	30	16	13	4	2	35
Etxebizitza	30	29	1	4	0	34
Hezkuntza	27	13	7	10	1	31
Ingurumena	21	12	10	11	0	33
Toki-erakundeen funtzionamendua	20	17	4	0	0	21
Herritarren segurtasuna	15	11	9	2	0	22
Trafikoa	15	5	5	8	1	19
Ogasuna	15	4	6	5	3	18
Enplegu publikoa eskuratzea	14	10	6	3	0	19
Euskara	14	10	7	1	0	18
Hirigintza	11	6	5	2	0	13
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	8	9	6	1	0	16
Herri-lanak	8	6	4	2	0	12
Gardentasuna	6	3	8	0	0	11
Nekazaritza	6	5	2	1	0	8
Garraio publikoa	5	1	1	3	0	5
Kultura	3	4	1	0	0	5
Datu pertsonalen babesa	3	2	1	1	0	4
Zerbitzu publikoak	2	1	0	2	0	3
Memoria historikoa	2	1	1	0	0	2
Administrazio publikoen ondasunak	1	1	2	0	0	3
Kirola	1	0	0	0	2	2
Kontsumoa	1	1	0	0	0	1

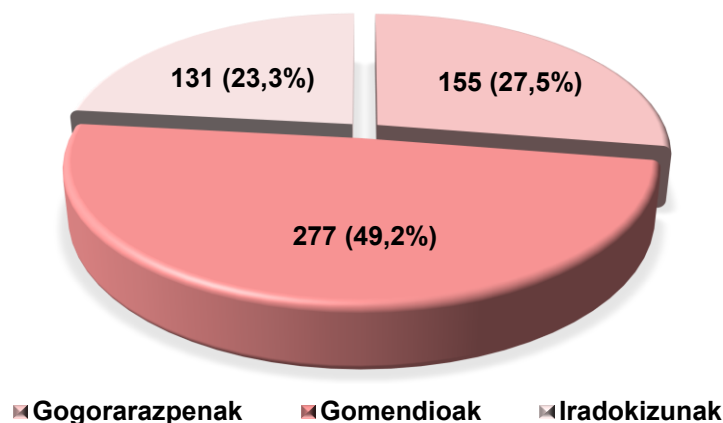

Gaia	Ebazpen- kopurua	Gomen- dioa	Legezko betebeharren gogorazpena	Iradoki- zuna	Iradokizun normatiboa	GUZTIRA
Kontratu publikoak	1	1	0	0	0	1
Justizia	1	0	0	1	0	1
Guztira	416	277	155	119	12	563

Taulan ikusten denez, administrazio publikoei, batez ere, gomendioak egin dizkiegu, jokabide zehatz bat har dezaten: guztira, 277 gomendio (gomendio, iradokizun eta gogorazpen guztien % 49,2).

Atzetik datoz legezko betebeharren gogorazpenak, 155 (% 27,5)

131 iradokizun egin dira (% 23,3) eta haietatik 12 araudiari buruzkoak dira.

Horrela, erakundeak, bere iradokizun eta gomendioen bidez, izaera proaktiboa izan du administrazioari zuzendu zaion lau alditatik ia hirutan. Kasuen % 27,5etan, lege-betebeharrek gogorarazi dizkiegu ukituriko administrazioei.

Arloka, gizarte-ongizatearena izan da ebazpen gehien ematea eragin duen arloa. Ondoren, orden honetan: osasuna, funtzio publikoa, etxebizitza, hezkuntza eta ingurumena. Toki-erakundearen funtzionamendua nabarmendutako beste gaietako bat izan da, herritarren segurtasunaren, trafikoaren eta ogasunaren aurretik.

Erakundeak kexa-espedienteetan bost ebazpen edo gehiago —beren gomendio, iradokizun eta gogorazpenekin— bidali zizkien administrazio publikoak hauek dira (gehien jaso zituenetik gutxien jaso zituenera):

- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua: 86 ebazpen.

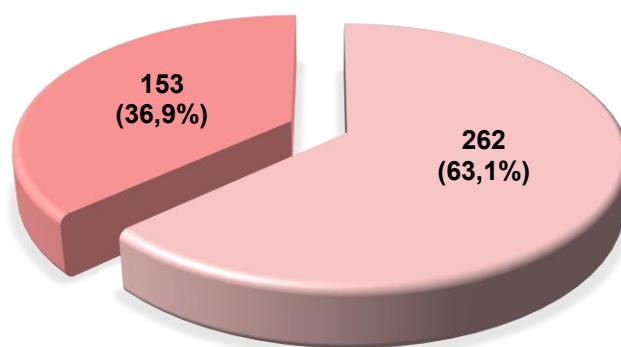
- Osasun Departamentua: 56 ebazpen.
- Iruñeko Udala: 49 ebazpen.
- Hezkuntza Departamentua: 38 ebazpen.
- Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua: 33 ebazpen.
- Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua: 27 ebazpen.
- Ekonomia eta Ogasun Departamentua: 10 ebazpen.
- Lurralde Kohesiorako Departamentua: 7 ebazpen.
- Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua: 6 ebazpen.
- Azkoiengo Udala: 5 ebazpen.
- Iruñerriko Mankomunitatea: 5 ebazpen.

2.7. ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK EBAZPENAK NORAINO ONARTU DITUZTEN.

Ebazpenak ematea eragin duten 416 espedienteetatik, kapitulu hau idazten amaitu dugun unean, guztiei eman diete erantzuna administrazio publikoek.

- 262 kasutan, administrazioak onartu egin zuen Arartekoaren proposamena.
- 153 kasutan, ez du onartu emandako ebazpena.
- Espediente bat bestelako arrazoiengatik itxi zen, eta ez zen beharrezkoa izan Administrazioak berariaz ez onarpenik, ez errefusik eman behar izatea.

Beste arrazoi batzuegatik itxi ziren ebazpenak kontuan hartzen ez badira, **administrazio publikoek 2025ean emandako ebazpenen onarpen-maila % 63,1ekoa da**. Beraz, Administrazioek erakundearen erabakiak onartu zituzten, batez beste, 10 espedientetik 6 baino gehiagotan.

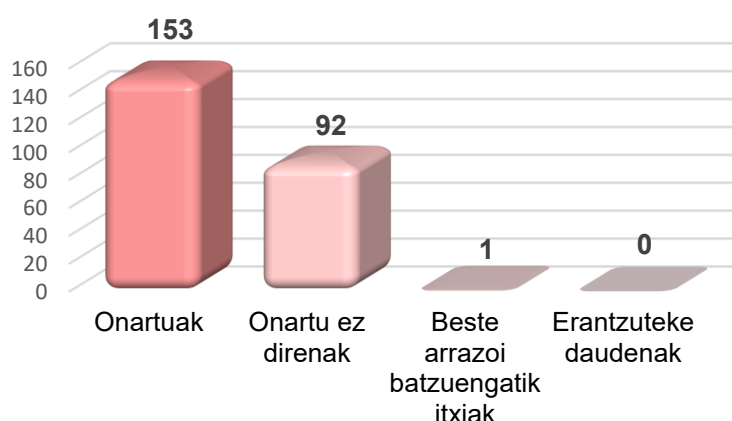

■ Onartuak ■ Onartu ez direnak

Arestian adierazi dugun bezala, maiz gertatzen da kexa-espediente beraren kariatara, ukitutako administrazio publikoari gomendio, iradokizun edo gogorazpen bat baino gehiago egitea. Dena dela, Nafarroako Arartekoak kexa horietako bakoitzean eginiko proposamena onartutzat edo ukatutzat hartzeko eta, ondorioz, ikerketaren emaitza txosten honetan jasotzeko, aintzat hartzen da proposatutako neurri nagusiak (gomendioa, iradokizuna edo lege-betebeharren gogorazpena) izan duen erantzuna, konponbide eraginkor bat emango diolakoan horrek herritarrek planteatutako auziari.

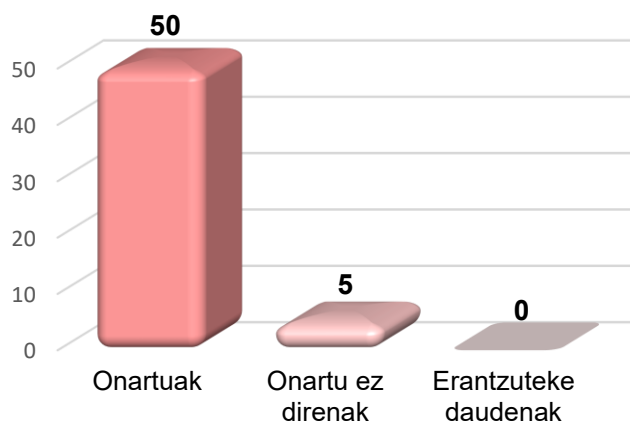
Ondoren, gomendioen, legezko betebeharren gogorazpenen eta iradokizunen (arautzeko iradokizunak barne) onarpen-maila erakusten da, dagozkien kexen kopuruan oinarrituta.

Gomendioak:

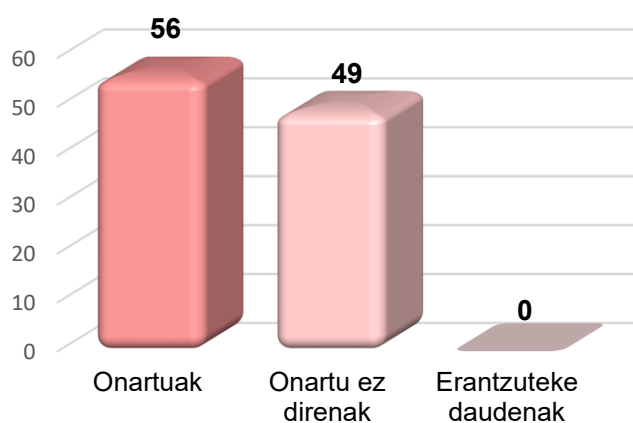
Administrazioen erantzun guztiak kontuan hartuta, 2025ean emandako gomendioen % 62,4 onartu dira (2024an, % 69,4).

Legezko betebeharren gogorazpenak:

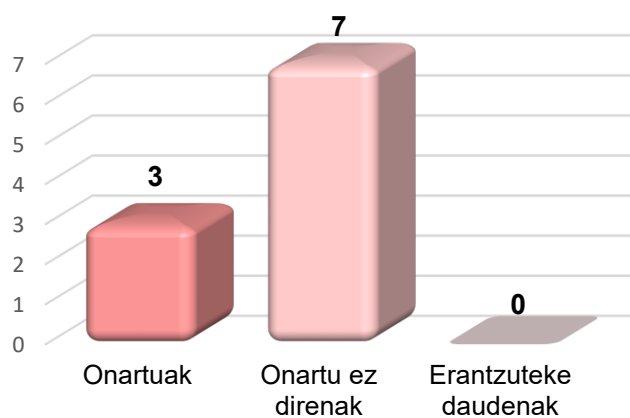
Lege-betebeharren gogorazpenen onarpena % 90,9koa izan da (2024an, % 97koa).

Iradokizunak:

Iradokizunen onarpena % 53,3koa izan da, Administrazioaren erantzun guztiak aintzat harturik (aurreko urtean, % 58,1koa).

Iradokizun normatiboak:

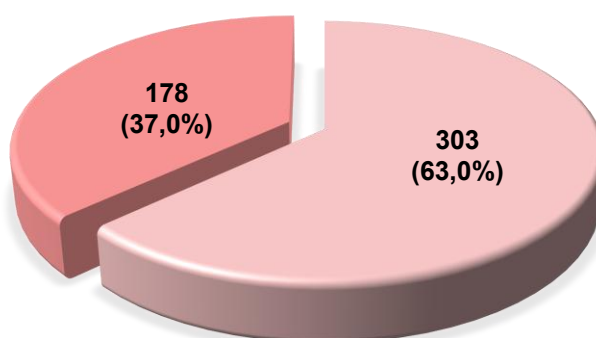

Iradokizun normatiboen onarpena % 30ekoa izan da (2024an, berriz, % 15,4koa).

Taula honetan, 2025en emandako ebazpenen onarpen-ehunekoak jasotzen dira, ukitutako administrazio publiko motaren arabera bereizita (Nafarroako Foru Komunitatearen Administrazioa, Nafarroako toki-erakundeak eta unibertsitateak, lanbide-elkargoak eta beste erakunde publiko batzuk).

Administrazio mota	Ebazpen-kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Beste arrazoi batzuegatik itxita	Erantzunaren zain	Onartuen ehunekoa
Nafarroako Gobernua	266	148	117	1	0	% 55,8
Toki-erakundeak	148	112	36	0	0	% 75,7
Unibertsitateak, lanbide elkargoak eta abar	2	2	0	0	0	% 100,0
Guztira	416	262	153	1	0	% 63,1

2025ean emandako ebazpenen onarpenari 2024ko abenduaren 31n erantzuteke geratu ziren ebazpenen emaitza (65) eta 2023an berriro ireki diren eta dagoeneko ebazpena zutenen emaitza gehituz gero (hau da, 2023a baino lehen egindako eta urte honetan erantzundako ebazpenen onarpena edo onarpenik eza), guztizko kopurua 510ekoa da, eta, ondorioz, **onarpen-ehunekoa, guztira, % 63,1etik % 63ra aldatu da** (2024tik, 3,3 portzentaje-puntu igoera, % 66,3koa izan baitzen).

■ Onartuak ■ Onartu ez direnak

Ukitutako administrazio publiko motaren arabera datuak honako hauek dira:

Administrazio mota	Ebazpen-kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Beste arrazoi batzuegatik itxita	Erantzunaren zain	Onartuen ehunekoa
Nafarroako Gobernua	311	170	140	1	0	% 54,8
Toki-erakundeak	169	131	38	0	0	% 77,5
Unibertsitateak, lanbide elkargoak eta abar	2	2	0	0	0	% 100,0
Guztira	482	303	178	1	0	% 63,0

Ondoko taulak erakusten digu administrazio bakoitzaren onarpen-maila. Analisi honetan, **hiru kexa-espeditente edo gehiago izan dituzten administrazio publikoen** onarpen-ehunekoa baino ez dugu kontuan hartu (espeditente horietan sartzen dira 2025ean zehar eta txosten hau idazten amaitu arte erantzundako ebazpenak, 2025ean edo aurretik emandakoak). Horregatik, datu hauek ez datoz bat 2.6 apartatuaren amaieran ematen direnekin, puntu horretakoak 2025ean administrazioei “bidali” zaizkien ebazpenak direlako; epigrafe honetakoak, aldiz, administrazioek 2025ean “erantzun” dituzten ebazpenak lirateke, ebazpen-urtea gorabehera.

Onarpen-ehuneko handienetik txikienera ordenatu ditugu administrazioak:

	Ebazpen-kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehunekoa
NAFARROAKO GOBERNUA (Departamentuak)				
Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua	4	4	0	% 100,0
Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua	28	23	5	% 82,1
Osasun Departamentua	71	52	19	% 73,2
Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua	6	4	2	% 66,7
Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua	36	20	16	% 55,6
Lurralde Kohesiorako Departamentua	10	5	5	% 50,0
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	10	5	5	% 50,0
Hezkuntza Departamentua	48	20	28	% 41,7

	Ebazpen- kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehunekoa
Eskubide Sozialerako, Ekonomikoa eta Enpleguaren Departamentua	95	36	59	% 37,9
TOKI-ADMINISTRATZIOA				
Castejónko Udala	6	6	0	% 100,0
Orkoieneko Udala	5	5	0	% 100,0
Corellako Udala	4	4	0	% 100,0
Lizarrako Udala	4	4	0	% 100,0
Antsoaineko Udala	3	3	0	% 100,0
Tafallako Udala	3	3	0	% 100,0
Azkoieneko Udala	6	5	1	% 83,3
Tuterako Udala	5	4	1	% 80,0
Iruñeko Eskualdeko Mankomunitatea	5	4	1	% 80,0
Burlatako Udala	4	3	1	% 75,0
Barañaineko Udala	3	2	1	% 66,7
Montejurra Mankomunitatea	3	2	1	% 66,7
Iruñeko Udala	56	33	23	% 58,9
2025ean onartutako ebazpenen batez besteko ehunekoa, erantzundakoei dagokienez				% 63,0

Nafarroako Foru Komunitatearen Administrazioan, Landa Garapenerako eta Ingurumeneko Departamentua izan da departamentu harkorrena, Nafarroako Arartekoak emandako ebazpen guztiak onartu dituelako. Aitzitik, gutxien onartu dutenak (% 60ko edo gutxiagoko onarpena), honako hauek izan dira: Eskubide Sozialerako, Ekonomia Sozialerako eta Enpleguaren Departamentua, Hezkuntza Departamentua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua, Lurralde Kohesiorako Departamentua eta Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua.

Bestalde, formulatutako ebazpen guztiak onartu dituzten toki-erakundeak Castejon, Orkoien, Corella, Lizarra, Antsoain eta Tafallako udalak izan dira. Kontrako tokian, berriz, % 60ko edo hortik beherako onarpenarekin, Iruñeko Udala baino ez dago.

Txosten honen 10. kapituluari, kexa-espedituei buruzko informazioa jasotzen da, ikuskatutako administrazio publikoek Nafarroako Arartekoak 2025ean eginiko gomendio, iradokizun edo lege-betebeharren gogorazpenak onartu dituzten ala ez ikusteko.

2.8. KEXETAN JASOTAKO ESKAEREN GUZTIZKO ONARPEN-MAILA.

Aurreko atalean jada aipatu den ebazpenen onarpen-mailaz gainera, kontuan izan behar dugu ere kexen xedeen erabateko onarpen maila.

Lehenengoak Administrazioaren onarpenen % 63,0 biltzen du, eta bigarrenak, berriz, beste kasu batzuk jasotzen ditu, non kexa-egilearen eskaera asebetetzat jo den, erakundeak bere gaiaren inguruko ikerketa egin duelako (hau da, kexa konpontzeko bidean jartzen den kasuak edo Administrazioak zuzenean onartzen duen uzia, erakundeak inolako ebazpenik eman beharrik gabe).

2025ean, **eskaeren % 79,3 onartu dira** (2024arekin alderatuta, 0,8 portzentaje-puntuoko igoera, % 78,5ekoa izan baitzen).

Ehuneko horren barnean daude 2025ean emandako 416 ebazpenen onarpen-maila (262 onartuak, 153 ezetsiak eta 1 beste arrazoi batzuegatik itxita) eta 2024ko abenduaren 31n erantzun gabe gelditu ziren edo 2025ean berriro ireki diren 66 ebazpenena (41 onartu ziren, eta 25 ez). Administrazioak, batzuetan, ebazpena jaso aurretik aldatzen edo zuzentzen du jokaera, kasu horietan nahikoa izaten baita Arartekoak informazioa eskatzea herritarren arazoa konpontzeko; bada, kasuok ere ehuneko horretan sartu dira (380 kasu).

Ehuneko hori honela kalkulatu da: onartutako ebazpenen kopurua (262+41) gehi kexagilearen eskaera asebetetzat jo diren kasuak (380), erakundeak haren gaian esku hartu duelako (guztira, 683 espediente), zati erantzundako ebazpenen eta onartutako eskaeren kopurua (262+153+41+25+380 = 861).

3. KAPITULUA. KEXEN BANAKETA ARLOKA.

3.1. AURKEZTUTAKO KEXEN BANAKETA ETA ZERRENDAA.

2025ean aurkeztu ziren kexa guztiak arloka banatuta daude, 2024koekin alderatuta, hurrengo taulan ageri diren bezala:

Arloak	Kexak					
	2025		2024		Aldea	
Gizarte-ongizatea	284	% 16,2	185	% 13,1	99	% 53,5
Osasuna	264	% 15,1	201	% 14,2	63	% 31,3
Hezkuntza	124	% 7,1	124	% 8,8	0	% 0,0
Ogasuna	107	% 6,1	82	% 5,8	25	% 30,5
Funtzio publikoa	102	% 5,8	91	% 6,4	11	% 12,1
Etxebizitza	102	% 5,8	88	% 6,2	14	% 15,9
Enplegu publikoa eskuratzea	70	% 4,0	71	% 5,0	-1	-% 1,4
Herritarren segurtasuna	68	% 3,9	37	% 2,6	31	% 83,8
Ingurumena	64	% 3,7	64	% 4,5	0	% 0,0
Atzerriartasuna	63	% 3,6	63	% 4,4	0	% 0,0
Trafikoa	60	% 3,4	57	% 4,0	3	% 5,3
Hirigintza	48	% 2,7	35	% 2,5	13	% 37,1
Euskara	42	% 2,4	13	% 0,9	29	% 223,1
Gizarte Segurantzak	42	% 2,4	43	% 3,0	-1	-% 2,3
Tokiko erakundearen funtzionamendua	39	% 2,2	30	% 2,1	9	% 30,0
Justizia	32	% 1,8	31	% 2,2	1	% 3,2
Lana	31	% 1,8	21	% 1,5	10	% 47,6
Zerbitzu publikoak	27	% 1,5	19	% 1,3	8	% 42,1
Garraio publikoa	24	% 1,4	17	% 1,2	7	% 41,2
Kontsumoa	23	% 1,3	23	% 1,6	0	% 0,0
Gardentasuna eta herritarren parte-hartzea	23	% 1,3	25	% 1,8	-2	-% 8,0
Herri-lanak	20	% 1,1	8	% 0,6	12	% 150,0
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	15	% 0,9	10	% 0,7	5	% 50,0
Energia	13	% 0,7	9	% 0,6	4	% 44,4
Administrazio publikoen ondasunak	12	% 0,7	5	% 0,4	7	% 140,0
Kirola	10	% 0,6	11	% 0,8	-1	-% 9,1
Datu pertsonalen babesa	10	% 0,6	10	% 0,7	0	% 0,0
Nekazaritza	7	% 0,4	6	% 0,4	1	% 16,7

Arloak	Kexak					
	2025		2024		Aldea	
Memoria historikoa	6	% 0,3	5	% 0,4	1	% 20,0
Kontratu publikoak	5	% 0,3	5	% 0,4	0	% 0,0
Kultura	5	% 0,3	5	% 0,4	0	% 0,0
Administrazio elektronikoa	4	% 0,2	13	% 0,9	-9	−% 69,2
Covid-19a	3	% 0,2	5	% 0,4	-2	-40,0%
Turismoa	1	% 0,1	1	% 0,1	0	% 0,0
Hauteskundeak Hauteskunde-administrazioa	0	% 0,0	2	% 0,1	-2	− % 100,0
Gazteria	0	% 0,0	1	% 0,1	-1	− % 100,0
Guztira	1750	% 100,0	1416	% 100,0	334	% 23,6

3.2. KEXEN ZERREDA.

Hona hemen herritarrek 2025ean aurkeztutako kexa nagusien laburpena, arloka sailkatuta.

Arloen aurkibidea alfabetikoki ordenatu da. Era berean, arlo batzuetan gai-multzoak sartu dira, informazioa hobeto antolatzeko. Halaber, kexa bakoitzaren ondoren, erakundeak kasu zehatz bakoitzean izan duen esku-hartzea adierazten da. Lege-betebeharren, iradokizunen edo gomendioen gogorarazpen bat egin bada, hori eta erakundearen webguneko esteka jasotzen dira, bai eta onartu den edo ez den onartu edo erantzunaren zain dagoen ere.

3.2.1. Enplegu publikoa eskuratzea.

A) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa:

a) Administrazio Erroa:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako ebazpen baten aurka jarritako gora jotzeko errekurso baten ebazpenean. Ebazpen horren bidez, merezimendu-lehiaketaren salbuespenezko sistemaren bidez, zeladore-lanpostua betetzeko funtzionarioak izendatzen dira eta plaza esleitzen zaie. Q25/189.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ukatu egin diolako Udaltzaingoko laguntzaile gisa gaitzeko

ikastaroa baliozkotzea, prestakuntza-edukiak itxuraz baliokideak izan arren Udaltzaingoko agente gisa gaitzeko oinarrizko prestakuntza-ikastaroaren eta ikastaro horren artean, eta bigarrenak iraupen luzeagoa izan arren. Adierazi du horrek kalte egiten diola Lizarrako Udalean udaltzain-laguntzailearen eginkizunak betetzeko izangaien zerrenda eratzeke deialdian sartzeko aukera izateko. Q25/276.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak aldi baterako kontrataziorako zerrendetatik kanpo utzi dituelako, errentaren gaineko zergaren kanpainetarako langile-beharrak betetzeko aldizkako bi lanpostu huts baztertu ondoren, iraupen luzeagoko beste lanpostu batzuk betetzen ari diren arren. Adierazi dute bere garaian jakinarazi zitzaiela egoera horrek ez zuela zigorrrik ekarriko. Uste dute ezarri zaien zigorra inkoherentea eta segurtasun juridikoaren printzipioaren aurkakoa dela. Q25/390.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Gobernuak Nafarroako Foruzaingoko kide-kopurua handitzeko beharraren aurrean duen jarrera pasiboagatik eta jarduterik ezagatik, batez ere trafiko-eskumenak eskualdatu ondoren. Uste du 20 agente-lanpostuak betetzeko lan-eskaintza ez dela behar bestekoa, argi eta garbi, eta horrek frustrazioa eragiten duela oposizioegileen artean. Q25/487.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak oposizio-sistema erabili duelako, eta ez oposizio-lehiaketa, Sistema Informatikoetako Erdi Mailako Teknikariaren deialdian. Adierazi du gora jotzeko errekurtoa jarri duela arrazoi horregatik, baina oraindik ez dela ebatzi. Q25/544.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, adimen-desgaitasuna duten pertsonen ezin dutelako parte hartu erreserba-txandan Zerbitzu Orokorretako oposizioetan, gai-

zerrenda prestatu ezin dutelako. Adierazi du estatuko oposizioetan gai-zerrenda laburragoa eta zehatzagoa dela. Kontraesankorra iruditzen zaio hezkuntza inklusiboa sustatzea eta, gero, enplegu publikorako sarbidea ukatzea. Eskatu du deialdia berrikus dadila, pertsona horiek parte hartzeko aukera izan dezaten. Q25/723.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ohartu baitzen Hezkuntza Laguntzako espezialisten lanposturako merezimendu-lehiaketan parte hartu ondoren Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez ziola plazarik eskaini, zegokion posizioan egon arren. Adierazi du departamentu horrek akatsa onartu arren ez zaiola konponbiderik eman, lehenago erreklamatu ez duelako. Defendatzen du egoeraren berri izan zuenean erreklamatu zuela. Q25/722.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Méridako Udalak zerbitzu anitzeko langile gisa zuen lan-kontratua deuseztatu duelako, probaldia ez gainditzearen ondorioz. Azaldu du probaldian ez zuela inolako prestakuntzarik jaso arduradunaren aldetik, horrek antsietatea eragin ziola eta baja medikoa eman ziotela. Alkateari bere egoera azaldu ondoren, hark jakinarazi zion ez zuela gainditu probaldia, eta argudiatu zion ez zela lanera joan bajaran zegoen bitartean, edo zenbait gauza oker egin zituela, inork ez ziolako erakutsi nola egin. Gainera, jakinarazi diote deialdi bat egingo dutela Askotariko Zerbitzuetako E mailako zerrenda batean, nahiz eta dagoeneko badagoen D mailako langile bat. Badirudi gaur egun kaleratuta dagoela, baina haren lan-bizitzan langile gisa agertzen da Méridako Udalean. Eskatu du bere kaleratzea baliogabetzat jo dadila. Q25/1000.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez duelako bermatzen polizia laguntzailearen hautaketa-prozesuan parte hartu duten baina plazarik lortu ez duten pertsonak hutsik geratzen diren plazak eskuratzeko aukera izango dutenik, plaza duten pertsonen ikastaroa uzten badute udaltzaingoko beste prozesu batzuetan hasi ondoren. Adierazi du inguruabar horrek desabantailan jartzen duela, eta horrek berdintasun-

, merezimendu- eta gaitasun-printzipioak urra ditzakeela, eta, horrez gainera, baliabide publikoen erabilera ez-eraginkorra dakarrela, osatzen ez diren prestakuntzak finantzatzen baititu. Q25/1042.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako duela zenbait hilabete deitutako atezainaren oposiziorako onartutako behin betiko zerrenda argitaratzeko prozesuan, aurreikusita baitzegoen urrian hastea. Adierazi du informazio faltak zaildu egiten duela izangaien plangintza, eta ziurgabetasuna eragiten duela hautaketa-prozesuaren garapenari dagokionez. Q25/1345.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak enpresa publikoetatik etorritako kudeaketa-gomendioekin lanean izaten dituelako langileak, eta horrek oposizioak prestatu dituzten pertsonak sartzeara eragozten duelako. Aurrekoaren adibide gisa, adierazi du 2025eko irailean Funtzio Publikoko Departamentuak ez duela aktibatu nekazaritzako ingeniari tekniko lanpostu hutsak betetzeko aldi baterako kontrataziorako aukera, eta enpresa publikoko langileak kontratatzen jarraitu zuela lanpostu horiek betetzeko. Q25/1369.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Entzumen-desgaitasuna duen pertsona batek kexa bat aurkeztu du, funtzio publikorako sarbidean diskriminaziotzat jotzen duenagatik, eta erreferentzia berezia egin die bete diren egonkortze-prozesuei. Adierazi du prozesu horietan euskara, ingelesa, frantsesa eta alemana jakitea balioetsi dela, besteak beste — hizkuntza horien titulazioak ezin ditu lortu berak—, baina ez dela gauza bera egin zeinu-hizkuntzekin, zeinek legezko aitorten ofiziala baitute. Q25/1454.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak egun eta ordu bererako ezarri duelako izena emanda zegoen bi hautaketa-prozesu ezberdinetarako azterketa-data. Adierazi du bietara joaterik ez duenez azterketetako baten data atzeratzeko eskatu duela, edo, bestela, tasetako bat itzultzeko, baina bi eskaerak ezetsi egin direla. Q25/1462.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak sei hilabete inguru atzeratu duelako atezain-lanpostuaren hautaketa-prozesuko lehen probaren data. Azaldu du deialdian adierazi zela oposizioa 2025eko urritik aurrera hasiko zela eta azkenean 2026ko martxoaren 26an finkatu zela data. Adierazi du horren ondorioz beste deialdi batzuetarako ikasketak berrantolatu behar izan dituela, eta kalte pertsonalak, ekonomikoak eta familiarrak eragin dizkiola horrek. Q25/1487.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Sistema informatikoetako goi-mailako teknikariaren lanposturako hautaketa-prozesuan ikusitako irregulartasunengatik. Adierazi du ez zitzaiela erantzunik eman bigarren probaren behin-behineko emaitzei alegazioak aurkezteko epean berrikuspenerako eta dokumentazioa eskuratzeko egin zituen eskaerei, eta alegazioak banakako arrazoirik eman gabe ezetsi zirela, behin betiko emaitzak argitaratu zirenean. Baieztatu du balizko interes-gatazkak izan daitezkeela eta ez dagoela objektibotasunik proban. Q25/1564.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez zuelako errespetatu aldi baterako kontrataziozerrendetara deitzeko lehentasuna, mantentze-lanetako laguntzaileen lanpostu huts bat betetzean. Adierazi du dagokion zerrendan egon arren eta 15 eguneko epean estaldura jarraitua behar izan arren ez ziotela deitu, eta beste pertsona bat hautatu zutela, justifikaziorik gabe. Q25/1696.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ukatu egin diolako administrari-lanpostuko 585 lanpostu betetzeko deialdiari zegokionez eskatu zuen denbora-egokitzapena, bere desgaitasunean aitortutako gabezetan eskatutako gutxieneko mailara ez delako iristen. Adierazi du jakin duela arau-aldaketa berri batek mugak baloratzeko modua

aldata duela, eta eskatzen du argitzeko zein den eskatzen den gutxienekoa eta zergatik ez den iristen maila horretara. Q25/1699.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak jendaurreko ikuskizunetarako eta aisialdiko jardueretarako sarbidea kontrolatzeko langileak gaitzeko prozesutik kanpo utzi duelako, bigarren proba egin zenean ospitaleratuta baitzegoen. Kritikatzten du bere egoera ez dela baliozko justifikaziotzat hartzen, are gehiago deialdian kasu horietarako jarraibide espezifikorik aurreikusi ez denean. Q25/1710.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

b) Hezkuntza Departamentua:

- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak hezkuntza-laguntzako espezialistaren lanposturako deialdiko behin-behineko zerrendatik kanpo utzi duelako, titulazio-baldintzak ez betetzearen ondorioz. Defendatzen du aurkeztu zuela batxiler-tituluaren homologazioa egiaztatzen duen egiaztagiria, zeina aplikatu beharreko araudiaren arabera egin baitzen, eta, beraz, ondorio guztiak betetzen dituela. Q25/490.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ikastetxe publiko batean hilabeteko ordezkapena egiteko hezkuntza-laguntzako espezialista bat kontratatzeko eskaintza bat jaso ondoren eta hura onartu eta gaur egungo enpleguari uko egin ondoren Hezkuntza Departamentuak jakinarazi diolako plaza azkenean ez zegoela eskuragarri, administrazio-akats baten ondorioz. Adierazi du akats horrek langabezia eta ziurgabetasuna eragin dizkiola, eta, beraz, eskatzen du azalpen formal bat eman diezaiotela eta etorkizuneko deialdietan kontuan har dadila bere egoera. Q25/700.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak Biologia eta Geologia espezialitateko bitarteko irakasleen ezohiko zerrendetatik kanpo utzi duelako, ez

baitu baliozkotzat jotzen haren atzerriko unibertsitate-titulua, titulu hori ofizialki Ingurumen Zientzietako Graduaren baliokidetzat jo zuten arren. Eskatu du salbuespena berrikus dadila eta araudian ezarritako irizpideak behar bezala aplika daitezela. Q25/790.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ezin duelako espezialitate batera baino gehiagotara aurkeztu irakasleen oposizioetan (gaztelania). Azaldu du euskara dakiten pertsonak baino ezin direla aurkeztu bi aukeretara, baita espezialitate berean ere, euskaraz eta gaztelaniaz. Uste du Hezkuntza Departamentuak data desberdinak jar baditzake gaztelaniazko eta euskarazko azterketetarako egun desberdinak jar daitezkeela espezialitate bakoitzerako ere. Pentsatzen du bigarren hizkuntza bati ez zaiola balio handiagoa eman behar unibertsitate-gradu bati baino. Q25/873.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako ebazten Bigarren Hezkuntzako irakasleen kidegoan sartzeko hautaketa-prozesutik kanpo utzi izanaren aurka jarri zuen gora jotzeko errekurtsua. Azaldu du hautaketa-prozesutik kanpo utzi zutela beste izangai batek salatu zuelako proba batean epez kanpo idatzi zuela, salaketa hori frogatu ez zen arren eta gainerako epaimahai kalifikatzailearen frogarik izan ez zen arren, eta errekurtsua ez ebazteak bere defentsa-gabezia larriagotzen duela. Q25/945.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Sindikatu batek kexa bat jarri du, herritar bat ordezkatzuz, Hezkuntza Departamentua atzeratzen ari delako aldi baterako kontratazioko izangaien behin betiko zerrenden aurka jarri zuen gora jotzeko errekurtsuaren ebazpenean. Azaldu du bere eskubidea berariaz aitortzen duen baiespen-ebazpen bat egon arren ez dela pertsona bat sartu behar 2025/2026 ikasturterako behin betiko kontratazio-zerrendetan. Q25/946.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Nafarroako Foru Komunitateko Bigarren Hezkuntzako oposizioetan plazak esleitzeko gaur egungo sistemarekin,

batez ere erabili diren haztapenei eta kontratazio-zerrenden osaerari dagokienez. Uste du bidegabea dela, eta ez oso koherentea, oposizio horietan hain modu neurrigabea egitea alde aurreko esperientziaren alde, azterketan lortzen den emaitzaren gainera. Uste du lehentasunezko zerrenda bat egon beharko litzatekeela espezialitateko titulazio espezifikoaren dutenentzat, kideko titulazioetara jo aurretik. Q25/1141.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Goi Mailako Kontserbatorioko plazak esleitzeko sistemak ez duelako aintzatesten bertan lan egiten dutenen esperientzia, eta horrek aukera ematen duelako zerrendetan gorago dauden pertsonen haien lekua hartzeko, zentro horretan lehenago inoiz lanean aritu ez arren. Azaldu du egoera horrek lan-prekarietate handia eragiten duela; izan ere, plaza hori hartzeko lanpostu egonkor bat utzi arren, jarraitutasuna beste pertsona batzuek lan horretan hasteko erabakiaren mende baino ez dago. Sistema hori bidegabea da, ez baititu kontuan hartzen benetako esperientzia eta erakutsitako konpromisoa, eta berrikusi egin behar litzateke nolabaiteko egonkortasuna bermatzeko eta Kontserbatorioan egindako lana behar bezala balioesteko. Q25/1158.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak Nafarroako Goi Mailako Musika Kontserbatorioan zeharkako flautako katedradun-plaza bat sartu duelako enplegu publikoaren eskaintzan, nahiz eta irakastorduek eta ikasleen aurreikuspenak ez duten bigarren katedra bat justifikatzen. Adierazi du gaur egungo ordu batzuk egoerak hala eskatuak direla, eta deialdiak lantaldeari gehiegizko garrantzia ematea ekarriko lukeela, eta tratu desberdina ematea, antzeko irakaskuntza-premiak dituzten beste haize-espezialitate batzuekin alderatuta. Q25/1313.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako ebatzen Bigarren Hezkuntzako irakasleen kidegoan sartzeko oposizio-lehiaketan

mereximenduen behin betiko balorazioaren aurka jarritako gora jotzeko errekurtsio bat. Q25/1417.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak eta Osasun Departamentuak ez dietelako erantzun Laneko Medikuntzako Arloko Fakultatibo Espezialistaren hiru plazaren oposizio-lehiaketaren aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioei (2022ko egonkortze-eskaintza publikoa). Q25/1423.
- Kexa ez da onartu, berriki Administrazioari bidali zaiolako.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Hizkuntza Eskola Ofizialean probaldian bere kontratua deuseztatu izanarekin. Kritikatu du ez zela jardueraprotokoloa aplikatu eta ez zitzaiola jakinarazi ikasleek inolako desadostasunik zutenik. Adierazi du behar besteko arrazoirik gabe eta Administrazioaren txostenen aurrean frogarik antolatzeke aukerarik gabe deuseztatu dela, Nafarroako kontratazio-zerrendatik kanpo utzi da hala, eta uste du horrek zehapen-izaera duela. Q25/1445.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, hasiera batean, kontratu bat zuzentzeko eskatzen zuen idazki bati berriaz eta arrazoituta jaramonik egin ez zaiolako; izan ere, uste du irakasle tekniko gisa egon ordez Bigarren Hezkuntzako irakaslea izan beharko lukeela, horretarako behar diren titulu akademikoak baititu. Hala ere, idazki horri erantzun ondoren, eskaera ezetsi diotelako aurkeztu du kexa. Q25/1446.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak zenbait irregulartasun egin dituelako Bigarren Hezkuntzako irakasleen kidegoan sartzeko hautaketa-prozeduran. Adierazi du babesgabetasun formala eta materiala gertatu dela kalifikazioak argitaratzeko moduagatik eta espedienteetarako sarbiderik ezagatik, epaimahaiaren arbitrariotasunagatik eta ordezkaritza parekideari buruzko araudia urratu delako. Gaineratu du Administrazioak sakon aztertu gabe ezetsi zuela gora

jotzeko errekurtsua, ez diela erantzun ondorengo alegazioei, eta edukirik gabe utzi duela prozedura. Q25/1568.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bitarteko irakasleen kolektibo batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak Arte Irakaskuntzetako ikastetxeetan aldi baterako gehiegizko kontratazioa izan duelako eta behar bezala ez dituelako aplikatu abenduaren 28ko 20/2021 Legean aurreikusitako egonkortze-neurriak. Gaineratu dute egonkortze-neurri bidezko eta eraginkorrak ezarri ordez 2026rako oposizio-lehiaketaren deialdirako ezarri diren irizpideek kalte larria eragiten dietela iraupen luzeko aldi baterako kontratua duten adinik handieneko eta ibilbide luzeko langileei. Salatu dute gardentasun falta, lan-prekarietate luzea eta eragindako irakasleentzako kalte larriak izan direla. Q25/1623.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

c) Osasun Departamentua:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Osasun Departamentuak ez diolako aukerarik ematen Erizaintzako Zainketa Osagarrietako teknikariaren lanpostuko oposizio-lehiaketan desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako txandan parte hartzeko; horren ordez, txanda irekian bete behar du prozesua, izena eman zuen moduan, behin betiko zerrenda argitaratuta baitago. Adierazi du izena eman zuenean artean ez zuela desgaitasun-ziurtagiririk, baina orain betetzen dituela erreserba-txandan parte hartzeko baldintzak. Q25/250.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Osasun Departamentuak kontratazio-zerrendetan zigor bat ezarri diolako, kontratu bati uko egin izana oker justifikatu izanaren ondorioz. Azaldu du interesatzen ez zitzaien lanpostu huts bat betetzeko deitu ziotela, eta, zigorrik ez jasotzeko, departamentuarekin indarrean zuen kontratua aurkeztu zuela, baina hori ez zela egokia, administrazio bera delako. Adierazi du zerrendetan lanerako prest ez egotera igaro dela, eta hori neurritz kanpokatzen jotzen du. Q25/273.

- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez duelako betetzen Lehen Mailako Arretako 2022-2023 Ekintza Plana, Familia eta Komunitateko Erizaintzako erizain espezialistak kontratatzea lehenesten duena. 2024ko ekainaz geroztik bada zerrenda espezifikoa bat, baina ez da erabili, eta zerrenda orokorretik kontratatzen jarraitzen dute. Uste du horrek berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioak urratzen dituela, prestatutako pertsona espezialistei kalte egiten diela eta Administrazioak bere gain hartutako konpromisoak ezeztatzen dituela, eta horrek eragin negatiboa duela asistentziaren kalitatean. Q25/399.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Osasun Departamentuak ez duelako onartzen haren desgaitasun-ziurtagiria, 2023ko urrian eskatu eta 2025eko maiatzaren jaso zena, Erizaintzako oposizioetan, eta ez dituelako aitortzen ziurtagiri horren atzeraeraginezko ondorioak. Adierazi du desgaitasuna aitortzeko atzerapenaren ondorioz ez zuela ziurtagiria lehenago eskuratu, eta horrek deialdian txanda irekian izena eman behar izatera behartu zuela. Orain, desgaitasun-txandan haren izen-ematea onartzea behar du, lanpostu egokitua behar baitu. Q25/789.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak hutsik utzi duelako Aho-hortzetako higieneko teknikariaren kategoriarako lekualdatze-deialdia, eta, ondoren, ez delako deitu lanpostu hutsak betetzeko hautaketa-prozesu irekirik. Adierazi du ekintzarik ezak mugatu egiten duela enplegu publikorako sarbidea profesional gaituentzat, funtsezko osasun-zerbitzu bat izateko aukera murrizten duela eta sektore pribatuarekiko mendekotasuna areagotu dezakeela. Q25/1192.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak zigor bat ezarri diolako kontratazio-zerrendetan, Irurtzango oinarritzko eremuko kontratu bati uko egiteagatik. Defendatzen du zigorra ez dela bidezkoa, zehaztutako hiru eguneko epean bi kontratu berri sinatu baitzituen Nafarroako Ospitale Unibertsitarioan, eta horrek zehapena baliogabetu behar zuelako. Q25/1349.

- Kexa ikertuta– Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak zeladore-lanposturako premiazko kontratazio-deialdietatik kanpo utzi duelako, % 34ko desgaitasuna aitortua izateagatik, Balorazio eta Orientazio Taldeak (BOT) baloratzeko denborarik ez duela alegatuta. Adierazi du jarduera hori diskriminazioa dela eta kontratazio-zerrendetatik benetan baztertzea dakarrela. Q25/1621.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Osasun Departamentuak desgaitasuna duten izangaien zerrendatik kanpo utzi duelako Erizaintzako Laguntzaileen (EZOT) hautaketa-prozesuan, artean ez zuelako jaso desgaitasun-ziurtagiririk, nahiz eta dokumentu hori gerora eman zitzaion atzeraeraginezko izaerarekin. Gaineratu du ziurtagiria behin betiko zerrenda argitaratu eta egun gutxira eman ziotela, bere borondatearekin zerikusirik ez duten arrazoiengatik. Era berean, adierazi du ez dagoela ados antzeko egoeran dagoen beste pertsona bat onartu dutela jakin ondoren. Q25/1716.
- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak administrari-lanpostuaren egonkortze-prozesutik kanpo utzi duelako, ez baitaki zergatik gertatu den hori. Hala ere, adierazi du puntuazio txikiagoa zuten beste izangai batzuek plaza aukeratu ahal izan zutela telefono-deien bidez. Uste du izangai batzuei deitzea eta beste batzuei ez deitzea diskriminatzailea dela. Q25/1719.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

B) Tokiko erakundeak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Corellako Udaltzaingoko agente-plaza batzuk betetzeko prozesuaren oinarriak diskriminatzaileak direlako. Azaldu du deialdi hori 2021ekoarekin alderatuz gero ondorioztatzen dela emakumeei egiten zaien eskakizun fisikoaren maila justifikaziorik gabe eta neurriz kanpo igo dela proba batzuetan, eta muga batzuk ezarri direla, gizonentzat ezarritakoen antzekoak, emakume batek gainditu ezinezkoak, eta horrek deitutako lanpostuetan sartzea eragozten diela. Q25/73.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak, Nafarroako Administrazio Auzitegiak emandako ebazpen batetik 4 hilabete igaro ondoren, ez duelako ebatzitakoa betearazi eta ofizioz berrikusteko prozedura hasi duelako plaza huts bat betetzeko egindako kontratazio bati dagokionez. Gainera, ez dago ados espedientea Ogasuneko eta Kontratazio Publikoko Arduradunaren Arloa eramatearekin, uste baitu Giza Baliabideen Arloa dela eskuduna. Q25/109.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Obanoseko Udalean zerbitzu anitzeko lanposturako deitutako hautaketa-prozesuan ikusitako irregulartasunak direla eta. Salatu du, esate baterako, probak ez zirela egin deialdiaren oinarrietan aurreikusitako hurrenkeran, azterketa teorikoa merezimendu-lehiaketa amaitu aurretik egin baitzen. Gainera, puntuazioan izandako gorabeherak eta gardentasunik eza aipatzen ditu. Uste du prozesua manipulatu egin zela, pertsona jakin batzuei mesede egiteko. Q25/171.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udala atzeratzen ari delako Gizarte Laneko erdi-mailako 10 lanpostu osagarridun oposizio bidez betetzeko deialdiaren lehen ariketaren behin betiko emaitzen aurka jarri zuen gora jotzeko errekursoaren ebazpenean. Q25/331.
- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Antsoaingo Udalak, hirigintzako teknikariaren lanpostua lehiaketa-oposizio bidez betetzeko deialdian, izangai gisa onartu dituelako Arkitekturako tituluak dituzten pertsonak, ez dizkiolako baloratu aurkeztutako prestakuntza-merezimenduak, ez diolako egin eskatutako euskara-mailaren proba eta aldatu egin duelako hautaketa-prozesuko faseen hurrenkera. Eskatzen du irregulartasun horiek aplikatzekoak diren oinarrien eta araudiaren arabera zuzendu daitezela. Q25/377.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Azkoiengo Udaltzaingoko agente-plaza bat betetzeko prozesuaren oinarriak diskriminatzaileak direlako. Uste dute eskatzen

diren atalaseak oso altuak direla eta objektiboki zailtzen dutela emakume batek haiek gainditzeko aukera. Q25/396 eta Q25/440.

- Kexak ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Tuterako Udalak deitutako hautaketa-prozesu batean izandako irregulartasunengatik. Zehazki, salatu du azterketan materiala ez dela behar bezala erabili, berrikuspenaren ondoren izangai bati puntuazioa modu susmagarrian igo zaiola, informazio publikoa eskuratzeko aukera ukatu zaiola eta ez zaiola esperientzia aitortu. Q25/434.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gesalatzeko Udalak erabaki duelako askotariko zerbitzuetako peoi-lanpostuaren beharrak betetzeko ez erabiltzea duela gutxiko deialditik eratorritako izangaien zerrenda, baizik eta Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuan izena emanda dauden langabeak kontratatzea. Q25/458.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, udaltzain-plaza batzuk betetzeko Eguesibarko Udalak deitutako hautaketa-prozesuetan izan diren irregulartasunengatik. Salatu du 2023ko prozesuan plaza batzuk, ustez, modu bidegabean esleitu zirela, plaza horiek, aukera-berdintasunaren printzipioa bermatze aldera, 2024ko deialdian sartu beharko baitziratekeen, proba fisikoen grabazioa erreklamazio-epea amaitu baino lehen kendu zela, bai eta Udalak fede txarrez jokatzeko ari dela leporatu diola. Q25/589.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, uste duelako Martzillako Udalak hura kontratatzeke eta gero kontratua eteteko prozesua bidegabekoa izan dela. Azaldu du aldi baterako kontratatu zutela diruzaintzako eginkizunak betetzeko, baina azkenean lan-kontratu bat formalizatu zela, eta ez zitzaizkion jakinarazi ebazpenean eta deialdiaren oinarrietan xedatutakoari buruzko aldaketarik. Uste du aldi baterako lan-kontratazioa iruzurrez baliatu dela, kontratua legezko jakinarazpenik eta justifikaziorik gabe eten zela, eta kitapena berandu eta kalte-ordainik gabe eman zitzaizkion. Uste du kalte profesionala eragin zaiola, lan-poltsa aktibotik baztertu

dutelako, eta Udalak erantzun eta gardentasun falta izan duela, aurkeztutako erreklamazioei ez baitie erantzun. Q25/871.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Uharteko Udalak okerreko galderak, galdera nahasiak edo gaizki idatzitakoak sartu zituelako, ortografia- eta gramatika-akatzek gainera, euskarako C1 maila duten administrari-laguntzaileen plazak hautatzeko test-motako azterketan. Adierazi du alegazioak aurkeztu zituela galdera horien aurka, eta kalifikazio-epaimahaiak ezetsi egin zituela, probaren ulermenean eraginik ez zutela iritzita. Uste du akatsak agerikoak direla eta hautaketa-prozesuan parte hartu zutenen eskubideak urratzen dituztela. Q25/928.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Tuterako Udalak deitutako hautaketa-prozesu batean izandako irregulartasunengatik. Zehazki, salatu du azterketan materiala ez dela behar bezala erabili, berrikuspenaren ondoren izangai bati puntuazioa modu susmagarrian igo zaiola, informazio publikoa eskuratzeko aukera ukatu zaiola eta ez zaiola esperientzia aitortu. Q25/999.
 - Kexa ikertuta – Itxi egin da, gaia bide judizialek aurkeztu baita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Tuterako Udalak deitutako hautaketa-prozesu bateko azterketa bat berrikustea ukatu zaiolako eta beste izangai batzuekin alderatuta tratatu desberdina eman zaiolako; izan ere, hautagai horiei azterketa banaka berrikusteko aukera eman zitzaion. Q25/1007.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak, oposizio bidez Udaltzaingoko hamahiru agente-plaza betetzeko hautaketa-prozesuaren deialdian, ez duelako kontuan hartu izangaien adina, eta izangai helduenen gaitasun fisiko eta atletikoen kalterako diren proba fisikoak egin dituelako. Uste du egokiagoa dela baremo espezifikokoak ezartzea deialdia osatzen duten proba fisikoetan. Q25/1242.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Elortzibarko Udalak aldi baterako kontratazio-zerrendan atzerago zegoen pertsona bat kontratatu duelako. Azaldu du prozesuaren dokumentazioa eskatu duela zerrendaren hurrenkera behar bezala aplikatu dela egiaztatzeko, baina orain arte ez duela erantzunik jaso. Q25/1337.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Zizur zendeako Udaleko ofizial administrariaren lanpostu baterako hautaketa-prozedurarekin, zeina Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuaren orrian argitaratu baitzen; izan ere, hautagaitzak puntuatzeko baremoari buruzko informazioa eskatu zuenean, dagoeneko elkarrikeria egin zitzaien aurrez hautatutako pertsonen. Eskatu du zerrendaren kopia bat bidal diezaiotela, zerrendan duen posizioa jakin ahal izateko, baina ez du erantzunik jaso. Q25/1383.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Zenbait herritarrek hiru kexa aurkeztu dituzte, Osasun Departamentuak ondorioz gabe utzi duelako irailaren 4ko 1029E/2025 Ebazpena, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko zuzendari gerenteara, zeinaren bidez onesten baita kudeaketa sanitarioko teknikariaren lanpostua aldi baterako barne-sustapenaren prozeduraren bidez betetzeko izangaien zerrenda, 2024ko oposizio-deialdian sortutakoa (zerrenda horretan zeuden); eta, ondoren, 2022an onetsitako antzeko zerrenda batekin bete dituzten plaza (2021eko oposizioa). Q25/1425, Q25/1488 eta Q25/1500.
 - Kexak ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak familiako langilearen lanposturako deialdian onartutakoen behin betiko zerrendatik kanpo utzi duelako, eskatutako titulazioaren bat ez egiaztatzeagatik. Defendatzen du etxeko laguntzailearen lanbide-kategorian gaikuntza-ziurtagiria duela, eta gaikuntza horrek balio duela eskaini den lanposturako, Gizarte Zerbitzuen eta Autonomiaren Aldeko eta Mendetasunari Arreta Eskaintzeko Sistemaren Lurralde Kontseiluaren Erabakian ezarritakoaren arabera. Gainera, adierazi du Udalak bazuela bere titulazioa, urteak baitaramatza lanpostu horretan lanean. Q25/1554.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak, irisgarritasun-teknikariaren lanpostua betetzeko izangaien bi zerrenda hautaketa-proben bidez eratzeko deialdian, ez zuelako errespetatu deialdia argitaratu zen egunetik ariketak hasi ziren egunera bitarteko bi hilabeteko gutxieneko epea, eta, beraz, ez zuelako bete araudian ezarritakoa. Q25/1632.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zizur Nagusiko Udalak ez duelako aurreikusi gaitasun fisikoko proba bat egitea udaltzaingoko laguntzailearen lanposturako kontratazio-zerrenda bat osatzeko prozesu batean. Defendatzen du proba hori egitea beharrezkoa dela, ez bakarrik Nafarroako Poliziei buruzko azaroaren 19ko 23/2018 Foru Legean jasotzen delako, baizik eta, gainera, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak proba hori eskatu duelako antzeko prozesu batean. Q25/1638.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun duela zenbait hilabete aurkeztutako kontsulta bati, zeina kulturako, jaietako, hezkuntzako eta kiroleko alorreko mantentze-lanetako eta C mailako osagarriko arduradunaren lanpostua betetzeko langileen deialdi bati buruzkoa baitzen. Q25/1693.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

C) Nafarroako Unibertsitate Publikoa:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Unibertsitate Publikoak ez duelako egiaztatu irakasleen plaza-lehiaketa baterako beste izangai batek aurkeztutako dokumentu batzuk faltsuak izan daitezkeenik, eta ez dielako erantzun horri dagokionez egin dituen eskaerei. Era berean, adierazi du interes-gatazka bat dagoela batzorde akademiko batean, eta horrek eragina duela bere ardurapean dituen doktoregaien gaineko erabakietan, eta unibertsitateak ez duela abstentzio-neuririk hartu. Q25/1694.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

D) Estatuko Administrazioa:

- Herritar batek kexa bat jarri du, UNEDeko administrari-lanpostu baterako idatzizko proba gainditu ondoren ez zaizkiolako behar bezala kontuan hartu lan-esperientzia eta aurkeztutako prestakuntza, eta puntuazio askoz txikiagoa lortu duelako. Q25/800.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Justizia Ministerioa atzeratzen ari delako Prozesu eta Administrazio Kudeaketako Kidegoko oposizio-lehiaketako txanda libreko plazak izendatzeko eta lanpostuaz jabetzeko prozesuan. Adierazi du atzerapen horrek funtzioei ekitea eragozten diola, Justizia Administrazioan sartzea atzeratzen duela han langileak falta izan arren, eta zuzeneko kalte ekonomiko eta soziala eragiten duela. Q25/1441.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

3.2.2. Administrazio elektronikoa.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du garraio-bonu bat eskuratzeko dituen zailtasunengatik, ez baitu telematikoki eskuratzeko aukerarik. Eskatzen du bonua ohiko moduan edo aurrez aurre eskuratzeko aukera izan dadila. Q25/153.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eguesibarko Udalak NAN elektronikoa eskatzen duelako egoitza elektronikoaren bidez aurkeztutako eskabideak sinatzeko, eta ez duelako balio CI@ve Iraunkorrarekin sinatzeak. Adierazi du NAN elektronikoa lortzeko eta erabiltzeko zailtasunak dituen ezin duela bitarteko horren bidez eskabiderik aurkeztu. Q25/503.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, desgaitasun larria duen alabaren legeztu tutore den aldetik zailtasunak dituelako haren izenean administrazio-kudeaketak egiteko, alabak ezin baitu eskuratu CI@ve identifikazio-sistema, ezin duelako sinatu, irakurri edo telefono mugikorra edo posta elektronikoa erabili. Adierazi du egoera horrek mugatu egiten diola zerbitzu publikoetarako sarbidea, eta oztopo

bidegabeak eragiten dituela. Eskatzen du Administrazioak berrikus ditzala “Cl@ve” sistemaren betekizunak, sarbide inklusiboa, bidezkoa eta diskriminaziorik gabea bermatzeko, desgaitasuna duten pertsonen egokitatea. Q25/676.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, berraztertze errekurtso batzuetan berariaz adierazi arren errekurtso horietatik eratorritako jarduketan jakinarazpenak pertsona fisiko baten Nortasun Agiri Nazionalari lotutako Gaitutako Helbide Elektroniko Bakarrean egin behar zirela Nafarroako Foru Ogasunak ordezkatzeko enpresaren Identifikazio Fiskaleko Kodeari lotutako Gaitutako Helbide Elektroniko Bakarrean egin dituelako jakinarazpen horiek. Q25/1588.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.

3.2.3. Nekazaritza eta abeltzaintza.

2025ean, nekazaritzarekin eta abeltzaintzarekin lotutako **7** kexa aurkeztu dira. Hauek dira.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Egueseko Kontzejuak ez diolako jaramonik egiten herri-lurren esleipendunen laborantza pertsonal eta zuzenaren faltari buruz egin duen informazio-eskaerari, horrek esleipendun gisa dituen eskubideak baliatzea eragozten dion arren, bai eta lursail komunaren esleipenengatik kanona kobratzen ez duelako ere. Q25/684.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Añorbeko Udalak enkante publiko bat deitu duelako sei herri-eskorta urtebeterako ustiatzeko, uste baitu hori lege ezarritako epearen kontrakoa dela. Defendatzen du, gainera, eskorta horietako bostek ez dutela hesi egokirik eta ur-hornidurarik, eta horrek eragotzi egiten duela herri-lurren ustiapen optimoa, eta haietako bitan ez direla zehazten katastroko lurzatiak, eta horrek zaildu egiten duela haiek behar bezala identifikatzea eta enkantean parte hartzea. Q25/688.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, Zufiako Kontzejuaren Batzorde Kudeatzaileak bere jabetzakoak balira bezala administratzen dituelako herri-ondasunak, eta,

hala, legea urratzen baitu. Salatzen du lurzatiak ez direla aldizka banatzen, soberako lurzatiak enkanterik gabe lagatzen direla eta herrian gutxienez bederatzi hilabetez bizi ez diren eta loturarik ez duten pertsonen auzokideentzat erreserbatutako eskubideak izateko aukera ematen zaiela. Adierazi du, gainera, kaleen garbiketa eskasa dela. Q25/758.

- Kexa ikertuta – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, uste duelako irregulartasun batzuk izan direla Ribaforada II. La Dehesa eremuko lurzatiak bateratzeko prozesuan, eta horrek kalteak eragin dizkiolako bere ondarean, eta babesgabetasuna, gainerako partaideen aurrean. Eskatzen du prozedura ikertu dadila eta administrazio-espeditatearen kopia bat eman diezaiotela. Q25/764.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Larraintzarreko Kontzejuak herri-lurren ustiapenak arautzen dituzten ordenantzak onetsi dituelako eta uste duelako 17. artikuluan Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea eta Nafarroako Toki Entitateen Ondasunen Erregelamendua onartzen duen urriaren 18ko 280/1990 Foru Dekretua urratzen dituztela, 40 urtetik gorako bizilagunak edo nagusiki abeltzainak ez direnak diskriminatzen dituztela iritzita. Q25/1677.
- Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Larraintzarreko Kontzejuak ez diolako erantzun herri-lurren (belardiak) ustiapena emateko izapideten hasiera-datari buruzko kontsulta bati. Azaldu du iragarki-taulan ez dela argitaratu esleipenari, enkante-datari edo jendaurrean jartzeko epeari buruzko informaziorik, eta horrek ziurgabetasuna eragiten duela. Q25/1722.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Elkarre batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak aldi baterako debekatu dituelako nekazaritza-jarduera jakin batzuk Foru Agindu baten bidez. Adierazten dutenaren arabera, agindu hori ez da argitaratu Nafarroako Aldizkari Ofizialean, eta prentsa-ohar baten bidez baino ez da izan haren berri. Defendatzen du behar bezala iragarri ez izanak urratu egiten duela herritarrek eragiten dieten arauen berri izateko duten eskubidea, eta,

gainera, adierazi du ez dagoela batere ados neurriaren arrazoiekin eta ondorioekin, eta beste aukera batzuk bilatzeko hitz egiteko aukera eskaini du. Q25/1045.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

3.2.4. Gizarte-ongizatea.

A) Irisgarritasuna:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez dituelako aintzat hartzen bere idazkiak, non adierazten baitu ez dagoela ados bizi den eraikineko jabekideen erkidegoak igogailua jartzeko onetsi duen proiektuarekin. Uste du proiektu horrek irisgarritasunaren arloan indarrean dagoen araudia eta eraikuntza-arauak urratzen dituela. Q25/21.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko San Frantzisko Xabierkoa zentroan, non Ezkaba auzo-elkartea baitago, irisgarritasun-arazoak daudelako. Eskatu du espaloiko oztopo arkitektonikoak kendu daitezela eta elkartera iristea erraztuko duen behin-behineko irtenbide bat eman dadila. Q25/257.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere etxebizitzatik hurbil dauden espaloietan auzoko loreontzi askok oztopoak eragiten dituztelako, eta horrek haurtxoen orgarekin galtzadara jaistera behartzen duelako. Adierazi du pasatzea eragozteaz gainera badela beste arriskurik, bidera atertzen diren adar arantza-dunen eraginez. Azagrako Udalarik jakinarazi arren, ez du erantzunik jaso, ezta arazoaren konponbiderik ere. Q25/287.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Jabekideen erkidego batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez duelako dirulaguntzarik aurreikusten jabetza horizontalaren araubidearen mende dauden eraikinetan eskailera-igogailua jartzeko, baina halakoak instalatzea diruz lagunduta dagoelako familia bakarreko etxebizitzak direnean. Adierazi dute eraikinean igogailu bat instalatu ezinenez eskailera-igogailua jartzea erabaki zutela, bizilagun guztien

irisgarritasuna bermatzeko, mugikortasun murriztua duen bizilagun batena bereziki, baina departamentuak ukatu egin diela eskaera. Q25/294.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak bere aitari, zeina mugikortasun urriko pertsona baita, bainugela egokiturik gabeko logela bat eman ziolako Nafarroako Ospitale Unibertsitarioko Geriatriako E pabiloian sartu zenean. Adierazi du gabezia horrek pixoihalak erabiltzera behartu zuela eta horrek haren autonomia murriztu zuela. Gainera, azaldu du errehabilitazioa behar izan arren ez zitzaiola zerbitzu hori eskaini, ez baitzegoen aurreikusita paziente geriatrikoentzat, eta aukera bakarra ospitaleratzea izan zela. Q25/359.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Ospitale Unibertsitarioko Larrialdi Zerbitzuak ez ziolako eman bere entzumen-desgaitasunaren ondorioz behar zuen zeinu-hizkuntzako interprete-zerbitzua (Svisual). Eskatzen du zuzeneko komunikaziorako eskubidea izan dadila, entzuten duten pertsonen baldintza berberetan, arreta ez baitzen pazientearengana bideratu, haren laguntzailearengana baizik. Q25/379.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Itaroa merkataritza-guneko zinema-aretoetan aspalditik erabili ezinezkoa delako mugikortasun murriztua duten pertsonentzako komuna, egoera txarrean dagoelako. Horren ondorioz, zerbitzua erabiltzeko aukerarik gabe alde egin behar izaten dute hura behar dutenek, eta haien irisgarritasun-eskubideak urratzen ditu horrek. Q25/751.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, adinekoen egoitza bateko igogailuaren funtzionamenduan etengabe izaten diren arazoengatik. Adierazi du igogailua aspaldikoa denez zerbitzuz kanpo egoten dela askotan, eta horrek egoiliarren mugikortasuna eta sarbidea eragozten duela; izan ere, pertsona horietako askok gurpil-aulkia behar dute mugitzeko, eta ez dute eskaileren ordezkoko beste aukerarik. Q25/801

- Kexa izapidetzean konponduta.
- Sindikatu batek eta herritar batek kexa bat aurkeztu dute, Navarra Arena pabiloian mugikortasun murritzuko pertsonentzat diskriminatzailetzat jotzen dituzten baldintzak daudelako. Azaldu dute bikoteen pilota-txapelketako finalean sarrera garestiagoak ordainarazi zitzaizkiela mugikortasun urriko pertsonari eta haren laguntzaileari, eta, gainera, laguntzaileari ez zitzaiola utzi gurgil-aulkiaren erabiltzailearen ondoan egoten. Adierazi dute erreserbatutako eremuak irisgarritasun- eta ikusgarritasun-muga handiak dituela, eta horrek esparru publikoetako berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko araudia urratzen duela. Q25/1103 eta Q25/1111.
- Kexak ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñerriko Mankomunitateak ez diolako behar bezala erantzuten egin zuen eskaera bati. Kexa horretan adierazten zuen, batetik, mugitzeko gurgil-aulki bat behar duenez, ezin dituela edukiontzietan utzi sortzen dituen hiri-hondakinak, eta, bestetik, edukiontzi egokituak jartzea eskatzen zuen, eta, halakorik jartzen ez zen bitartean, idatzizko dokumentu bat, balizko administrazio-zehapenei begira, hondakinak dituzten poltsak edukiontzien inguruetan uzteko baimena emango ziona. Q25/1298.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako aitortzen bere seme gorrari zeinu-hizkuntzako interprete baten behar besteko laguntza. Adierazi du baliabide hori ikasturtearen hasieratik eskatu zuela, eta, 30 ordu zegozkiola aitortu arren, azkenean 20 ordu aitortu zaizkiola. Eskatzen du neurri egokiak har daitezela indarrean dagoen araudia betetzen dela bermatzeko eta bere semea dagokion hezkuntza-ingurunean erabat barneratzen dela ziurtatzeko. Q25/1324.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako esleitu espainierako zeinu-hizkuntzako interpreterik Lanbide Heziketako ikasgela bateko ikasle gorrentzat. Azaldu du laguntza hori ez izateak azalpenak erabat ulertzea eta prestakuntzaren jarraipen egokia egitea eragozten duela, eta horrek hezkuntza-eremuko irisgarritasunerako eta aukera-berdintasunerako eskubidea urratzen duela. Q25/1336.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Aukera Berdintasunaren, Diskriminaziorik Ezaren eta Irisgarritasun Unibertsalaren arloko Arbitraje Batzordea eratu ez delako eta funtzionamendu eraginkorrik ez duelako, horrek eragotzi egiten baitie desgaitasuna duten pertsonen babesteko eta gatazkak konpontzeko mekanismo horretara jotzea. Q25/1358.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Bigarren Zabalguneako Osasun Zentroan eta Vianako Printzea Espezialitateen Zentroan irisgarritasun-arazoak daudelako. Zehazki, salatu du bi zentro horietan ate guztiak kanporantz irekitzen direla, eta horrek eragotzi egiten duela gurgil-aulkiak edo mugitzeko gailu elektronikoak erabiltzen dituzten pertsonen laguntzarik gabe ateak irekitzeko aukera izatea. Q25/1359.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Lizarrako Los Llanos kulturagunean egin zen ikuskizun batean mugikortasun murriztua duten pertsonen jasandako tratuatik. Salatzen du ekitaldian mugikortasun murriztua zuten pertsonentzat gordetako espazioa txikiagotu egin zela, argi-mahai bat jarri zelako eremu horretan. Horrek, ikuskizuna ikustea zailteaz gainera, pertsona horiek larrialdiko ateen aurrean jarri behar izatea ere ekarri zuen, horrek berekin dakarren arriskuarekin, gela hustea eska zezakeen istripuren bat gertatu izan balitz. Q25/1382.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udala atzeratzen ari delako 2025eko taxi-bonuaren laguntzen ebazpenean, eta horrek mugikortasun murriztua duten pertsonen eragiten dielako, hala nola kexaren egilearen amaginarrebari, zeinak % 50eko desgaitasuna aitortua baitu, kalte ekonomikoa eragiten ari baitaio hitzordu medikoetara joateko hileko laguntza hori ez izatea. Q25/131.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Arangurengo Udalak ahoz ukatu dielako taxi-bonuaren eskaera, mugikortasun murriztua duenik ez dutela jaso soilik argudiatuta, araudiari buruzko erreferentziarik egin gabe eta espedienteaz aztertu gabe. Idatzizko jakinarazpen arrazoiturik jaso ez izana kritikatzeko du. Q25/1340.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

B) Desgaitasuna duten pertsonentzako laguntza:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) ez diolako egoitza batetik irteteko baimenik ematen. Eskatzen du bere etxera itzultzen utzi diezaioela, eta, hala, horretarako baimena eman zion agindu judiziala bete dezatela, emaztea izango baitu zaintzaile. Q25/308.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko osasun mentaleko klinika batean sartu zenean bere historia kliniko orokorrera sartzeko baimena ematen zuen dokumentu bat sinatzeko eskatu ziotelako; izan ere, esan zitzaionez, baimen hori gabe ezingo litzazkioke toxikoen analisiak egin. Gainera, Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA), zeinak haren zaintza baitu, baimena sinatzeko eskatzen dio, edo haren ordeztatu du, eta, beraz, ez dago ados horrekin, zaintza-epaiak ezintasun-kasuan edo egoera psikotikoan soilik baimentzen baitu ordezkartza, eta ez kasu honetan. Q25/311.
 - Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Probintzia Auzitegiaren auto judizial baten bidez Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoari (FUNDAPA) bere amari laguntzeko esleitutako eginkizunak ez direlako bete. Q25/334.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) kudeaketa arduragabea egin duelako bere anaiaren zaintzaile-funtzioan. Salatu du tratatu mespretxagarria jaso duela egoitza-zentroetan, eta, hainbat erakundetara jo arren, erantzuna eskasa izan dela. Egoitza publiko duina, banakako arreta eta sentsibiltate instituzional handiagoa eskatzen ditu, gizarte-babeseko sistemaren aldetik tratatu txartzat eta abandonutzat jotzen duen egoera baten aurrean. Q25/366.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA), zeina haren legezko tutoretza duen erakundea baita, ez diolako ematen gastu pertsonaletarako behar adina diru, kudeaketa ekonomikorako duen gaitasunari lotutako arriskuak direla eta. Defendatzen du astero ematen zaion diru-kopurua ez dela nahikoa eta ez zaiela erantzun egokia eman bere eskaerei. Q25/593.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek bi kexa aurkeztu ditu, ez dagoelako ados fundazio batek bere tutoretza-lanean jardun duen moduarekin, uste baitu ez duela bete asteburuak bere etxean igarotzeko aukera ematen dion ebazpen judizial bat. Eskatzen du beste erakunde batera alda dezatela. Q25/667 eta Q25/691.
 - Kexak ez onartuta, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) aldatu egin duelako bere emaztearen kotizazio gabeko pentsioa ordaintzen den banku-erakundea, aldez aurretik horren berri eman gabe. Adierazi du diru-sarrerak aldez aurretik erabilitako bankuan mantentzea eskatzeko eskabide bat aurkezte saiatu zenean fundazioak eragotzi egin ziola, eskabide hori aurkezteko gaitasunik ez zuela argudiatuta. Q25/839.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez duelako behar bezala kudeatu desgaitasuna duen erabiltzaile baten kasua, eta kudeaketa ekonomikora mugatu delako, laguntza integralik eta bizileku-irtenbiderik eskaini gabe. Horrek gizarte-bazterkeriako arriskuan utzi du haren semea, familiaren etxebizitza uztera behartu zuen urrutze-agindu baten ondoren. Azaldu du FUNDAPAK ez duela informazio edo laguntza egokirik eman, esleitutako profesionalek ez dutela jarraitutasunik izan eta amak bere kabuz mantendu behar izan duela semea ekonomikoki. Gainera, aitortzen du erakundeak ez duela baliabide nahikorik egoera horri duintasunez erantzuteko. Q25/1040.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntza Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) bere ondarea kudeatzen duen moduarekin. Azaldu du badela denbora ohartu zela bere ondarearen kudeaketa ez dela egokia. Bereziki, nabarmentzen du prestazioaren zenbatekoa ordaintzean behin eta berriz atzerapena izaten dela, eta horrek eragotzi egin diola oinarritzko gastuei aurre egiteko behar duen dirua eskura izatea. FUNDAPARI egoera horren berri eman arren, orain arte ez zaio irtenbiderik eskaini. Eskatzen du behar diren neurriak har daitezela hileko diru-sarrerak behar denean egin daitezen, eta, hala, oinarritzko premiak asetzean kalteak saihestu daitezela. Q25/1051.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

C) **Gizarte-zerbitzuek emandako arreta:**

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados Iruñeko Udaleko Gizarte Zerbitzuen funtzionamenduarekin. Premiazko laguntzak jasotzeko itxaron beharreko denbora, burokrasia gehiegizko eta eskuragaitza, gizarte-langileekin hitzordua izateko justifikatu gabeko atzerapenak eta harrerako langileek eman zioten tratua aipatzen ditu. Q25/565.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak premiamendu-probidentzia bat bidali diolako bizi zen etxebizitzaren alokairua ordaintzeko eman zion gizarte-larrialdiko laguntza batengatik. Azaldu du justifikatu zuela laguntza hori emandako helbururako erabili zela, eta, gaur egun, Espainian lanean 28 urte daramatzen arren, zaurgarritasun-egoeran dagoela eta ez duela Gizarte Zerbitzuen beharrezko laguntzarik jasotzen. Q25/821.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, San Juaneko Auzo Unitateak ez diolako arreta egokia eman, zaurgarritasun-egoeran egon arren. Azaldu du kalean eta

baliabiderik gabe zegoenez hainbat gizarte-erakundetara jo zuela, baina ez ziotela arretarik eman, erroldarik ez zuelako. Errolda lortu ondoren, Gurutze Gorriak eta Caritasek zaurgarritzat jo zuten, baina Auzo Unitatetik bideratzea eskatu zioten. Gizarte Bazterketa handiko eta Immigrazioko Bulegora eta San Juaneko Auzo Unitatera ere joan da, eta han arreta desagokia jaso zuen. Gizarte-langileak laguntzarik ez emateak eragotzi egiten dio zerbitzuak eta laguntzak eskuratzea. Q25/964.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Elkarte batek kexa bat jarri du, 2024. urtearen hasierara arte Iruñeko Udaleko gizarte-zerbitzuek kalean zeuden pertsonen arreta ematen zieten arren eta gero ofizioz erroldatzen zituen arren 2024ko otsailean erroldatzeari utzi ziolako automatikoki, eta, martxoan, arreta eten egin zelako Gizarte Bazterketa handiko eta Immigrazioko zerbitzuan, salbuespenak salbuespen. Adierazi du 300 eskatzailek baino gehiagok (adingabeak dituzten familiak barne direla) ez dutela arretarik jaso, eta horrek haien eskubideak urratzen dituela, haien ongizateari, osasunari eta gizarteratzeari larriki eragiten diela, gaixotasunen, arazo mentalen eta istripuen arriskua areagotzen duela, haien gizarteratzea zailtzen duela eta Nafarroako gizarte-bazterketa eta kohesioa larriagotzen dituela. Q25/1064.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, gizarte-langileak ez dituelako izapidetu bere premia-egoerari dagozkion hainbat laguntza. Adierazi du errenta bermatua eskatu zuenean gizarte-langileak dokumentazio gehiago aurkezteko eskatu ziola, eta jakinarazi ziola gairitu egiten zuela errenta hori eskatzeko diru-sarreraren muga. Elikagaietarako laguntza bat ere eskatu zuen lehenago, baina ezin izan zen Elikagaien Bankura joan, osasun-arrazoiengatik. Q25/1118.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udala atzeratzen ari delako erroldatzeko egin zuen eskaerari dagokion ebazpenean, eta Gizarte Bazterketa handiko eta Immigrazioko Zerbitzuak ez diolako arretarik eman. Azaldu du kalean bizi dela eta ez duela baliabide ekonomikorik. Gizarte Bazterketa handiko eta Immigrazioko Zerbitzura jo zuen, baina ez zitzaion arreta egokia eman. Gainera, udal-erroldan sartzeko eskatu zuen, baina ez da halakorik egin. Hori dela eta,

eskabide bat aurkeztu zuen Iruñeko Udalean, ofizioz erroldatzeko eskatzeko, baita hitzordu bat ere Oinarrizko Gizarte Zerbitzuekin. Erroldatzerik eta Gizarte Zerbitzuen asistentziarik ez izateak oinarrizko zerbitzuak eta laguntzak eskuratzea eragozten dio. Q25/1142.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, agintari eskudunak ez direlako ostatua eta babesa bermatzen ari Iruñean asiloa eskatzen duen familia bati, familia hori adingabe batek eta haurdun dagoen emakume batek osatzen duten arren. Azaldu du Polizia Nazionalean hitzordua lortu nahian hilabete baino gehiago igaro ondoren familiak bere baliabideekin ordaindu behar izan dituela ostatua eta mantenua, baliabide horiek agortu zaizkiela, eta Udalak hoteleko hiru egun baino ez zizkiela ordaindu, jarraipenik bermatu gabe. Egoera horrek arrisku larria eragiten du, Konstituzioan, Adingabeak Babesteko Legean eta nazioarteko arauetan jasotako oinarrizko eskubideak urratzen ditu, eta premiaz esku hartzea eskatzen du aldi baterako ostatua eta kide zaurgarrien babes eraginkorra ziurtatzeko. Q25/1185.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek eta beste pertsona batzuek kexa bat aurkeztu dute, Jaso ikastola zenaren eraikineko instalazioetan eta Aranzadiko Agustinen komentuaren inguruan bizi diren migratzaile gazteen talde bati ez zaiolako arreta sozial eta integrala eman. Administrazio publikoak erantzunik eman ez duenez, borrokaldiak, lapurretak, trapitxeoak eta ondorio larriak eta hainbat atxilotu eragiten dituzten istilu ugari izaten dituzte. Eskatzen dute beste nonbait ostatu ematea eta arreta egokia eskaintzea. Q25/1297.
- Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.
- Herritar batek kexa bat jarri du, arreta ematen dion Altsasuko, Olaztiko eta Ziordiko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko gizarte-langileak tratu diskriminatzailea eta arreta desegokia eman diolako bere familiari. Adierazi du ama ezkongabea dela eta bi seme-alaba adingabe dituela bere kargura, baliabide ekonomikorik gabe, eta salatu du elikadurarako, sendagaiak erosteko, garraiorako, gaztelania-eskoletarako eta beste zerbitzu batzuetarako laguntza eskatu duen arren ez diotela arretarik eskaini egin dituen eskaerei. Q25/1317.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados gizarte-langile batek emandako arretarekin; izan ere, hark uko egin dio senarraren ondorengotzari buruzko izapideak eta kudeaketak (alarguntza-pentsioa, hiru alaba adingabeentzako zurtasun-pentsioa, guraso bakarreko familia...) egiteko eskatu zuen laguntza emateari. Q25/1325.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, uste duelako artatzen duen gizarte-langilearen jokabidea legez kontrakoa izan dela. Adierazi du langile horrek bere dibortzio-prozesuari buruzko dokumentazio jakin bat bidali diola Nafarroako Gobernuari bere baimenik gabe, eta kezkatuta dagoela informazio horrek alokairua ordaintzeko jasotzen duen dirulaguntzari eragin diezaiokeelako eta kalte egin diezaiokeelako. Q25/1374.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Buztintxuriko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuek uko egin diotelako doako laguntza juridikoa eskatzeko behar duen txosten sozioekonomikoa egiteari, Iruñeko Udalak emandako erroldatze-ukapenaren aurkako errekurtsua jarri nahi duelako. Q25/1567.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Arrotxapeko Auzo Unitateak ez diolako arreta egokia bermatu 2025eko martxoan errenta bermatua agortu ondoren. Adierazi du hitzordurik ez izateak eta irakurtzeko eta idazteko zailtasunak izateak atzeratu egin zutela berritzea, zeina oraindik egiteke baitago. Hilabeteak daramatza diru-sarrerarik gabe, alokairua ordaintzeko zorretan dago eta etxebizitza galtzeko arriskua du. Premiazko laguntzarik ere ezin izan du eskatu, gizarte-langilea bajan dagoelako. Q25/1578.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Sanduzelaiko Auzo Unitateko langileek emandako tratuagatik. Salatu du gizarte-langilearekin telefonoz zergatik hitz egin behar zuen azaltzen saiatzen ari zenean telefonoa eskegi ziola. Funtzionario baten

aldetik halako tratu umiliagarri, iraingarri eta onartezina jasotzea zigortu egin beharko litzateke. Q25/1661.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

D) Laguntzak eta prestazioak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bidegabe jasotako kotizazio gabeko pentsio bat itzultzeko eskatu diolako, Espainiako lurraldetik irten izanaren ondorioz, eta pentsio hori itzultzea ezinezkoa zaiolako. Adierazi du badakiela zein den bere eginbeharra, eta, gizarte-langileak zatikatzeko proposamen bat bidali zion arren, ezin duela bete, baliabiderik ez duen eta gaixorik dagoen adineko pertsona bat baita. Q25/193.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargorazarazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bere aitari, zeinak 82 urte eta mendekotasun- eta desgaitasun-maila handia baititu, laguntza-produktuak (audifonoak) erosteko laguntza ukatu diolako, aurrekontu-esleipenik ez izatearen ondorioz. Q25/225.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 52 urtetik gorakoentzako langabezia-sorospena osatzeko errenta bermatua eskatu ondoren kotizazio gabeko erretiro-pentsioa eska zezala eskatu zitzaiolako, sorospen horrekin bateraezina zela jakinarazi gabe. SEPEn bateraezintasun horren berri izan zuenean, pentsioa bertan behera uzteko eskatu zuen, kotizaziopeko erretiro-kontingentziagatikotik kotizazioa ez galtzeko. Administrazioaren koordinaziorik eza salatu du, kalte ekonomiko larria eragin baitio, eta eskatu du bere kasua berrikus dadila. Q25/293.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Izagako Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateak ez diolako eman aparteko laguntza bat, sortutako zorra konpontzeko behar duen

laguntza justifikatu ez izanaren ondorioz. Uste du gizarte-langileak zalantzan jarri duela bere izen ona, eta ez diola tratu egokia eman. Q25/510.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere lau seme-alabak zaintzeko eta artatzeko eskatutako hainbat laguntza ukatu zaizkiolako. Azaldu du laukien ama dela eta adingabe horietako hiruk desgaitasuna aitortua dutela, eta haietako batek mendekotasuna ere bai. Adierazi du seme-alabak terapia-saioetara joaten direla beren patologiengatik, baina kostua oso handia dela. Ukatu egin dizkiote seme-alabak zaintzeko eskatutako zerbitzuak eta laguntzak: udan terapia ordaintzeko laguntza; ikastetxean jasotzen zituzten laguntzak eta terapiak murriztu dizkiete; udalekuetara joateko aukera ukatu diete; eskola-jantokirako beka ukatu diete. Uste du diru-sarrerez gainera kontuan hartu beharko litzatekeela desgaitasuna duten lau seme-alaba izateak dakarren neurriz kanpoko gastua. Q25/1173.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak muturreko prekarietate-egoeran utzi duelako eragindako pertsona, pentsioaren bidegabeko ordainketak berehala itzultzeko eskatzearen ondorioz. Azaldu du 503 euroko erretiro-pentsioa eta 320 euroko konpentsazio-pentsioa jasotzen dituela, baina erregularizazioak bi hilabetez jarraian 320 euroekin utzi duela oinarritzko gastuak ordaintzeko, tutoretzapeko etxebizitzaren alokairua barne dela. Adierazi du zorra kobratzeko modu horrek duintasunez bizitzea eragozten diola, eta eskatu du zenbatekoa pixkanaka itzultzeko aukera eman diezaiotela eta hilabete horretako alokairuaren ordainketa ziurta dadila, babesgabezia-egoeran berriz egon ez dadin. Q25/1218.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako gizarteratzeko eskatu zuen aparteko laguntzaren eskaeraren ebazpenean, duela bost hilabete eskatu baitzuen. Defendatzen du zaugarritasun sozial eta ekonomiko handiko egoeran dagoela, eskatu zaion dokumentazio guztia aurkeztu duela eta, gainera, gaineratu

du etxebizitza galtzeko arriskuan dagoela, ezin dituelako ordaindu alokairuaren kostuak. Q25/1011.

- Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak 2024ko otsailean emandako Gizarteratzeko Aparteko Laguntzaren 765 euro bidegabe erreklamatu dizkiolako, nahiz eta 2024ko martxoan behar bezala bidali zizkion gastu-egiaztagiriak gizarte-langileari, eta egiaztagiri horiek jaso eta espedienteari erantsi zitzaizkion. Geroztik, ez zuen inolako jakinarazpenik jaso enbargo baten berri eman zitzaion arte, eta, beraz, ezin izan zuen egoera zuzendu, ezta alegaziorik aurkeztu edo ebazpenaren aurkako errekurtsorik aurkeztu ere. Adierazi du egoitza-baliabide publikoetan bizi izan dela beti, errolda eguneratuta, eta iritsi zen gutun bakarra premiamendu-probidentzia izan zela. Uste du jakinarazpenak ez zirela behar bezala egin, eta eskatu du ikuska dadila administrazio-jarduketa eta, hala badagokio, ondoriorik gabe utz dadila erreklamazio-espedientea. Q25/1213.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Elkartek batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak etxebizitza egokitze aparteko laguntza bat itzultzeko eskatu diolako herritar bati, laguntza hori ez baitu behar bezala justifikatu. Argudiatzen du fakturak behar bezala entregatu zitzaizkiola gizarte-langileari, eta ezin izan zuela alegaziorik aurkeztu, erreklamazio-proposamena okerreko helbide batera bidali zelako. Q25/1373.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako Ukrainatik lekualdatuentzako zuzeneko laguntza ekonomikoa ordaintzean, gizarte-larrialdiko egoeran dagoen arren. Esan du ama ezkongabea dela eta desgaitasuna duen eta zaintza espezifikoa behar duen adingabe bat duela bere ardurapean, eta ez duela baliabide ekonomiko nahikorik eguneroko oinarritzko gastuei aurre egiteko, hala nola elikadurari edo alokairuaren ordainketari dagozkien gastuei. Q25/1409.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua atzeratzen ari delako gizarteratzeko aparteko laguntzaren balorazioan, eta bitarte horretan enbargoari, zorrei, alokairuei eta ordaindu gabeko hornidurei aurre egin behar dielako. Q25/1635.

- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

E) Bonu sozial termikoa eta bonu sozial elektrikoa:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Asturiasko Gobernuak ez diolako ordaindu 2022., 2023. eta 2024. urteei dagokien gizarte-bonu termikoa, eta horrek eragin larria duelako zaugarritasun-egoeran dauden pertsonengan. Adierazi du kobrantza erreklamatu ondoren ez duela erantzun argirik jaso. Q25/86.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bi urteko atzerapena izaten ari delako 2024ko gizarte-bonu termikoaren ordainketan. Adierazi du ordainketa 2025eko maiatzean egingo zelakoan neguan berogailua erabili zuela, eta orain ordaindu ezin duen gastu bat eragin diola horrek. Q25/479.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua atzeratzen ari delako 2023ko eta 2024ko bonu termikoen ordainketan. Adierazi du diru-sarrera nahikorik ez duenez eta emandako laguntza atzeratu egin denez azken urteetan ezin izan duela berogailua piztu negu osoan. Gainera, kritikatzan du atzerapenaren inguruan emandako erantzunak nahasiak eta kontraesankorrak izan direla. Q25/976.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

F) Bizitzeko gutxieneko diru-sarrera:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak bizitzeko jasotako gutxieneko diru-sarrera itzultzeko eskatzen diolako, dirulaguntza jaso duen bitartean bizikidetza-unitatearen osaerari eusteko baldintza ez duelako bete. Defendatzen du auzo-unitatearen jarraibideei jarraituz departamentuari eman ziola bere alaba eta emaztea etxebizitza horretan erroldatu izanaren berri; azken hori legezko bizileku-baimenik gabe zegoen.

Adierazi du diru-sarrerarik gabe geratu dela eta ezin diola zorrari aurre egin. Q25/95.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ukatu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera, bere familia-unitatea osatzen duten pertsonen okerreko zenbaketaren ondorioz, Madrilén bizi den osaba bat sartu baita bertan. Gainera, atzeratzen ari da prestazioaren ezespenaren aurkako aurretiazko administrazio-erreklamazio bati erantzuten. Q25/133.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak azkendu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren prestazioa eta bidegabeki jasotako zenbatekoak itzultzeko eskatu diolako, bizikidetza-unitatean izandako eta jakinarazi gabeko aldaketa baten ondorioz. Defendatzen du aldaketa hori bere arreba osasun-arrazoiengatik aldi baterako etxebizitza horretan erroldatuta egon izanaren ondorio izan zela. Adierazi du itzulketa eskatzen deneko datak ez direla zuzenak eta zenbatekoak ere ez direla zuzenak. Q25/148.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak erabaki zuelako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera azkentzea, 2023ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin, ezarritako diru-sarreraren muga gainditu baitzuen 2022an, eta 2023an jasotako prestazioaren zenbatekoak itzultzeko eskatzen diolako. Erreklamazio hori bidegabetzat jotzen du, lehenago detektatu behar zelako prestazioa bidegabeki jasotzen zuela, eta ez zelako bi urte itxaron behar prestazioa itzultzeko eskatzeko. Q25/272.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Valentzian bizi zen bitartean eman zitzaion bizitzeko gutxieneko diru-sarrerari buruzko espedienteak Nafarroara eramateko eskatu ondoren Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ukatu egin diolako prestazioa, arrazoi gisa argudiatuta ahaidetasun-loturarik ez zuen pertsonekin batera bizi zela etxebizitza berean. Argitu du bizikidetzak hori aldi baterakoa izan zela, ezin zuelako etxebizitza bat eskuratu, eta ez zela eskabide berri bat, lekualdaketa bat baizik. Q25/318.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak bidegabe jasotako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera itzultzeko eskatu diolako, ezarritako diru-sarreraren muga gainditu izanaren ondorioz. Gaur egun duen egoera ekonomikoa ikusita, non ez baitu diru-sarrerarik eta alaba bat baitu bere kargura, eskatu du berrius dadila departamentu horrek izan zezakeen erantzukizuna, ez ziolako jakinarazi ez zegokiola prestazioa kobratzea, eta Nafarroako Foru Ogasunak azter dezala zorraren itzulketa zatikatzeko aukera, bere diru-sarrerak kontuan hartuta. Q25/436.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ukatu egin diolako haurrei laguntzeko osagarriari dagozkion berandutze-interesen ordainketa. Osagarri hori oker iraungi zen, kexaren egilearen seme-alabek adin-nagusitasuna bete zutela iritzita, bete ez zuten arren. Azaldu du horrek zehaztu duela lan-arloko jurisdikziora jo aurreko erreklamazioa baiestea eta prestazioa berrezartzea, baina ez zaizkiola ordaindu berandutze-interesak, ez baitira bi hilabete igaro osagarria onartu zenetik. Defendatzen du kontuan hartu beharko litzatekeela 2023ko hasierako aitorpenaren data. Q25/453.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak azkendu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera, bizikidetzak-unitatearen osaeran aldaketa nabarmenak izan baitira, eta eskatzen diolako itzul ditzala bidegabe jasotako kopuruak. Defendatzen du jakinarazi zuela bizilekuz aldatu zela eta ez zegoela ahaidetasun-loturarik harekin

bizitzen hasi ziren pertsonekin, eta seme-alabak harekin bizi izan direla une oro eta, beraz, bizikidetza-unitatea ez dela aldatu. Q25/483.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako 2023an bizitzeko gutxieneko diru-sarrera bidegabe jasotzearen ondoriozko zorra barkatzeko eskaera baten ebazpenean. Adierazi du urte horretan modu etenean lan egin zuela eta behar bezala eman zuela inguruabar horren berri, prestazioa jasotzeko eskubidea zuela ulertuta. Uste du prestazioa bidegabe jaso izana Administrazioaren atzerapen baten eta arreta faltaren ondorio dela, eta, beraz, ez litzaiokeela eskatu behar ordaindutako zenbatekoak itzultzeko. Q25/501.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bizitzeko gutxieneko diru-sarrera ukatu diolako haren emazteari, erroldan ahaidetasun-loturarik ez duen pertsona bat agertzen delako. Adierazi du pertsona hori ez dela benetan haien etxebizitzan bizi, eta Tafallako Udalak erabaki duela Biztanleen Udal Erroldan ofizioz baja emateko espedientea irekitzea, bidegabeko inskripzioa egiteagatik. Eskatzen du laguntzaren ukapena berrius dadila eta erroldan baja emateko prozesua bizkortu dadila, familiak prestazioa berriz eskatzeko aukera izan dezan. Q25/590.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak aldatu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren zenbatekoa. Defendatzen du bere alaba berrito familia-unitateko gainerako kideak bizi diren helbidean erroldatuta dagoenez kontuan hartu behar litzatekeela prestazioaren ondorioetarako. Adierazi du kexa bat jarri duela, baina ezetsi egin dela. Q25/641.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehar-gogorarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak azkendu egin diolako ofizioz aitortutako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera, eta eskatu diolako bidegabe jasotako zenbatekoak itzul

ditzala. Adierazi du familia-unitateak kotizazio gabeko bi pentsio baino ez dituela jasotzen, eta horiekin ia ezin dituztela ordaindu oinarritzko gastuak. Defendatzen du ez zuela berak eskatu prestazioa, eta, akatsen bat izan bada, ez dituela haren ondorioak bere gain hartu behar. Gaineratu du errekurtsioa aurkeztu duela baina ez duela emaitza onik izan, eta egoerak nabarmen eragin diola maila emozionalean eta osasun mentalean. Q25/719.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez ziotelako behar bezala jakinarazi bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren inguruan duen zor bat. Azaldu du premiamendu-probidentzia bat jaso duela, baina zorraren jatorriaren berri aldeztetik izan ez duenez, ezin izan duela alegaziorik egin, ez eta erabakiaren aurka egin eta borondatez ordaindu ere. Uste du jakinarazpenak ez zirela behar bezala egin eta ez dela bidezkoa errekarquak eta interesak aplikatzea. Q25/850.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak akatsak egin dituelako aitortu zaion bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren ordainketan. Adierazi du urtebete baino gehiago itxaron ondoren jasotako zenbatekoek araudiak ezartzen duena gainditzen dutela eta ez datozela bat data zuzenekin. Azaldu du hainbat instantzia aurkeztu dituela akatsaren berri emateko, baina ez dela zuzendu. Gaineratu du gainkonpentsazio horrek kalte egin liezaiokeela etorkizunean prestazio hori eskatzean, baimendutako diru-sarreraren atalasea gainditzen baitu. Q25/863.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak murriztu egin duela bizitzeko gutxieneko diru-sarrera gisa jasotzen duen zenbatekoa. Azaldu du bere bizikidetzak-unitatean izandako aldaketak behar bezala jakinarazi arren prestazioa murriztu egin diotela, erdiko alabaren diru-sarrerak kontuan hartuta, jakinarazpen formalik jaso gabe. Adierazi du gaur egungo kopuruarekin ezin dituela estali alaba gazteenaren oinarritzko premiak, zeinak TDHaren diagnostikoa baitu. Eskatzen du erdiko

alabaren diru-sarrerak ez daitezela kontuan hartu prestazioa kalkulatzeko. Q25/911.

- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak azkendu egin duelako haien familia-unitatearen —bi herritar horiek eta hiru adingabek osatzen dute familia-unitatea— bizitzeko gutxieneko diru-sarrerarako eskubidea, aldezturik informaziorik jaso gabe eta arrazoia jakin gabe. Adierazi dute alokairuko aukera bat aurkitu dutela, eta, beraz, prestazioa kentzeak diru-sarrerarik gabe utzi duela familia, une bereziki zail batean. Q25/921.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak azkendu egin duelako bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren prestazioa, etxebizitza berean erroldatuta dauden pertsonekin bizi dela argudiatuta. Azaldu du pertsona horiek ez direla etxe horretan bizi, eta ezagutzen ez zuen eta haren esku ez dagoen inguruabar batengatik ukatzen diotela laguntza, hau da, beste pertsona batzuk etxebizitza horretan erroldatuta egoteagatik. Q25/950.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Foru Ogasunak 2023ko bizitzeko gutxieneko diru-sarrera itzultzeko eskatu diolako, prozedura behar bezala jakinarazi gabe eta epearen barruan aurkeztu zuen geroratze-eskaera galdu ondoren. Alegatzen du ordainketa-baldintza neurrigabeak ezartzen zaizkiola, ez duela itzulketa justifikatzen duen ebazpenik jaso duela zenbait hilabete eskatu zuen arren, bere egoera ekonomikoa jasangaitza dela, eta egoera hori areagotu egin dela alokairurako laguntzan eta errentaren itzulketan izan diren atxikipenen ondorioz. Q25/958.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ukatu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera, bizikidetzaren unitateko kideren batek diru-sarreraren edo errenten muga gainditzearen ondorioz. Hala ere, salatu du premia larriko egoeran dagoela, eta alegatu du harekin loturarik ez duten pertsonen diru-sarrerak zenbatu direla, hots, lehen bizi zen etxebizitzan erroldatuta daudenenak. Q25/1230.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak bizitzeko gutxieneko diru-sarrera itzultzeko eskatu diolako, araudi erregulatzailan aurreikusitakoa baino errenta-maila handiagoa izateagatik, familia-egoeraren aldaketa egiaztatu zuen arren. Adierazi du erreklamazioa aurkeztu zuen arren ezetsi egin zela eta, gaur egun, zorra Ogasunera bideratu dela. Q25/1361.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ukatu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren prestazioa, bizikidetzarekin, erroldarekin eta familia-unitatearen osaerarekin erlazionatutako kontuak oinarri hartuta, zeinak uste baitu ez direla behar bezala baloratu. Adierazi du ukatze horrek baliabide nahikorik gabe uzten duela oinarritzko premiak asetzeko, eta zaugarritasun ekonomiko eta sozialeko egoeran jartzen duela. Q25/1484.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua gehiegi atzeratu delako errenta bermatua izateko egin zuen eskaeraren ebazpenean, eta eskatu diolako lehenik eta behin bizitzeko gutxieneko diru-sarrera eska dezala, antzeko egoeran dauden beste pertsona batzuei halakorik eskatu ez zaien arren. Adierazi du ez zuela azalpen argirik jaso aurrez aurre erreklamatu zuenean, eta, baliabiderik ez duenez eta hizkuntza ikasteko prozesuan dagoenez, atzerapen horrek zaugarritasun ekonomikoko egoera eragiten diola. Q25/1490.

- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak eskatu diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera itzul dezala, 2022an bidegabe jaso zuelako, eta ez duelako ebatzi erreklamazio horren aurka aurkeztu zuen gora jotzeko errekurtoa. Adierazi du hainbat urtez prestazio hori izan zela bere diru-sarrera bakarra, lanaldi partzialeko enplegu bat lortu zuen arte, eta behar bezala eman zuela horren berri. Orain, 69 urte ditu, eta eguneroko gastuak ordaintzeko ere ia aukerarik ematen ez dion nomina bat jasotzen du. Q25/1494.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak eskatu diolako 2023. urteari dagokion bizitzeko gutxieneko diru-sarreratik bidegabe jasotako zenbatekoak itzul ditzala. Adierazi du lanean hasi zenean prestazioaren baja eskatu zuen arren eskaera hori ez zela izapidetu. Era berean, ez zitzaion garaiz jakinarazi ustez bidegabe kobratzen ari zenik, eta urtebete baino gehiagoko atzerapenarekin eman zitzaion zorraren berri. Defendatzen du gaur egungo egoerak zaurgarritasun ekonomikoko arriskuan jartzen duela. Q25/1680.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez diolako behar bezala jakinarazi bizitzeko gutxieneko diru-sarrera eskatzeko betebeharra duela. Hori dela eta, litekeena da errenta bermatua berritzeko dagoeneko aurkeztu duen eskaera ukatzea. Gainera, azaldu du bizitzeko gutxieneko diru-sarrera eskatzeko hitzordua hainbat hilabete atzeratu dela, eta, denbora horretan guztian, bere eskabideak ebatzi bitartean, ez duela diru-sarrerarik. Q25/1681.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Bi herritarrek kexa bat aurkeztu dute, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako bizitzeko gutxieneko diru-sarrerara eskuratzeko egin zuten eskaeraren ebazpenean, jasotzen ari ziren errenta bermatua azkendu ostean. Adierazi dute haien familiak, zeina bi adingabek osatzen baitute, hilabete baino gehiago daramala diru-sarrerarik jaso gabe. Q25/1687.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua aitortuak dituen bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren eta hurrei laguntzeko osagarriaren zenbatekoa alde zurretik jakinarazi ez zaion ustezko zor batekin konpentsatzen ari zaiolako. Q25/1704.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.

G) Familiak babestea:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ukatu egin diolako guraso bakarreko familiei lana eta familia uztartzea errazteko aurreikusitako laguntza bat, aurrekontu-krediturik ez duelako edo kreditu nahikorik ez duelako. Adierazi du berak eta 10 urteko bi semeek guraso bakarreko familia bat osatzen dutela, eta subsidio bat kobratzen ari zenean eskatu zuela laguntza. Q25/49.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak, familia ugarientzako lurraren kontribuzioan hobaria aplikatzean, ez duelako kontuan hartzen familia-unitateko kideen kopurua, baizik eta errenta-maila bateratuaren zenbatekoa soilik, eta horrek kalte egiten dielako kide gehiago dituzten familia ugariei. Familia ugariei buruzko legerian familia horien kategoriei buruz (berezia eta orokorra) xedatutakoa aipatzen du, familia-unitateetako kideen kopurua kontuan hartzen baitute han. Q25/295.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ukatu egin diolako ama zaintzeko eszedentziarako eskatu zuen laguntza ekonomikoa (amak alzheimerra du), aurrekontu-krediturik ez duelako edo kreditu nahikorik ez duelako. Uste du iriste-hurrenkeraren irizpideak

ez duela bermatzen funts publikoen banaketa ekitatiboa, eta, nahiz eta aukera bidezkoagoak proposatu zituen, hala nola laguntza eszedentzia-egunen edo errentaren arabera banatzea, aurkeztu zuen gora jotzeko errekurtsua ere ezetsi egin zela. Q25/416.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, uste duelako Nafarroan guraso bakarreko familiak egiaztatzeari buruzko otsailaren 7ko 5/2019 Foru Legeak xedapen diskriminatzaileak dituela, errenta-adierazle bat sartu baitu guraso bakarreko familia horiek aitortzeko. Adierazi du hura aldatzeko edo berrikusteko eskatu zuela, baina ez duela erantzunik jaso; horregatik, erantzun administratibo bat eskatu du, eta balizko diskriminazioa ebalua dadila. Q25/1269.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Elkarre batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados Zizur Nagusiko Udalaren Ordenantza Fiskal batean aurreikusitako hobari batekin, errenta-muga kontraesankorrak ezartzen baititu. Salatzen du LGSa halako hiruko gehieneko muga eta pertsonako 20.000 euroko gehieneko muga konbinatzeak inkoherentziak eta diskriminazio-ondorioak eragiten dituela seme-alaba gehiago dituzten familien aurka, berdintasun-printzipioa eta gaitasun ekonomikoaren printzipioa urratzen dituela, eta eskatu du berrikus dadila, zerga-ekitatea bermatzeko. Q25/1387.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ukatu egin diolako senitartekoak zaintzeko eszedentziarako langileentzako laguntza ekonomikoa, aurrekontu-krediturik ez duelako. Adierazi du telefonoz jakinarazi zaiola apirilera bitartean eskatutako laguntzak baino ez direla eman, horrek argi eta garbi erakusten du finantzaketa ez dela behar bestekoa, eta uste du, laguntza errepikaria denez, partida egoki bat aurreikusi behar litzatekeela benetako eraginkortasuna bermatzeko. Q25/1620.
- Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.

H) Haurrak eta nerabeak babestea:

- Herritar batek kexa bat jarri du Tuterako familia-elkargunearen jokabideagatik, uste baitu bere alabarekiko harremanari eta epai judizial bat betetzeari eragiten dioten irregulartasunak egin dituela. Azaldu du udako oporretan bost astez jarraian egon zela alaba ikusi gabe, horrek ebazpen judizialean ezarritakoa urratzen duela, eta adingabearen egoera emozionalari buruzko txosten bat egin dela, profesional egiaztatuek horretan esku hartu gabe eta bere baimenik gabe. Era berean, zalantzan jartzen ditu inpartzialtasuna eta zerbitzuaren eginkizunak ez betetzea ere. Q25/178.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Nafarroako Gobernuak premiazko harrerako familia batek kexa bat jarri du, kezkatuta baitago harrerari izan zuten 8 urteko neska bat, zeinak desgaitasun bat baitu, bere ongizaterako egokia ez den egoitza batean sartu dutelako. Adierazi dute neskak premia mediko eta emozional nabarmenak izan arren Nafarroako Gobernuak adingabeentzat egokia ez den egoitza horretan sartzea erabaki zuela. Familiak eskatzen du hartutako neurria premiaz alda dadila eta haurraren behar espezifikoetara egokitutako konponbide bat bilatu dadila, beste aukera batzuk barne direla, hala nola adopzioa edo harrera espezializatua. Q25/248.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Tuterako familia-elkargunearen jokabideagatik, uste baitu bere alabarekiko harremanari eta epai judizial batean ezarritako bisita-araubideari eragiten dioten irregulartasunak egin dituela. Q25/259.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere ilobak izan dezakeen babesgabetasun-egoeragatik. Eskatzen du amari zaintza kendu diezaiotela, adingabearen ongizatea lehenetsiz, eta osabarekin edo amonarekin bizitzeko eskaerari erantzun dakiola, haiek zaindu baitute haurra hainbat hilabetez, amak bakarrik utzi izanaren ondorioz. Q25/284.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Antzin-Amezkoa eremuko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko langileek emandako tratuagatik eta senar ohiaren aldetik jasaten ari den tratu txar bikarioari buruzko txostenik egin ez delako. Q25/378.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du familia-elkargunean semearekin dituen bisiten maiztasunagatik, uste baitu epai judizial batean ezarritako araubidea urratzen ari dela. Eskatzen du jarduketa hori berrikus dadila eta epai judizialean ezarritakoa betetzen dela berma dadila, adingabearen intereserako. Q25/406.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 4 urteko ilobak ia sei hilabete daramatzalako behaketa- eta harrera-zentro batean, iraupen luzez familia batean hartzeko balorazioaren zain. Kritikatzten du senideek hainbat eskaera egin eta dokumentazioa aurkeztu duten arren prozesua atzeratu egin dela, eta horrek sufrimendua eragin diola adingabeari, ez baitu ulertzen zergatik ezin duen familiarekin itzuli. Eskatzen du prozedura arindu dadila. Q25/518.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 2024an familia-harrerako prozesu bat hasi ondoren adingabe batekin bizi izan delako, lege-babesik eta laguntza tekniko eta ekonomiko egokirik gabe. Adierazi du administrazioaren jarraibideak bete dituen arren eta bere lana utzi duen arren akordioak ez direla gauzatu, erakundeen arteko hitzarmenik ez dagoelako. Erakundeen arteko koordinaziorik eza, administrazio-atzerapenak eta ziurgabetasun ekonomiko eta emozionala salatzen ditu. Q25/643.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, eta haren bidez eskatzen du premiaz esku har dadila eta berrikus dadila bere semearen zaintza Badalonako Haur eta nerabeentzako arreta taldearen Zuzendaritza Nagusiaren eskutik (DGAIA),

babesgabetasuneko eta oinarritzko eskubideen urraketako egoera bat izan baitaiteke. Q25/656.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez duelako behar bezala kudeatu bere alababixien aitaren jaraunspena; adingabe horiek tutoretzapean daude duela lau urtetik. Adierazi du gurasoa duela urtebete baino gehiago hil zela eta ez direla beharrezko prozedurak izapidetu; omisio horren ondorioz, hipoteka betearazteko prozesu bat gertatu da, eta horrek berekin ekar dezake familia-etxebizitza galtzea, eta, hala, adingabeei funtsezko baliabide bat kentzea adin-nagusitasunera iristen direnerako. Q25/774.
 - Kexa izapidetzean konponduta – Berrito irekita – Izapidetzen ari zen bitartean konpondu da.
- Elkarte batek kexa bat jarri du, uste duelako Martzillako behaketa- eta harrera-zentroan izan diren gertakariak herri-administrazioaren babespean dauden adingabeen oinarritzko eskubideak urratzen dituztela. Azaldu du zentro horretan bizi ziren adingabeak eta zentroko talde profesionala eraso fisiko, hitzezko eta sinbolikoen biktimak izan zirela udalerrian bizi diren hainbat pertsonaren aldetik. Gaineratu du adingabeak ez direla eroldatu eta ez zaiela Osasun Txartel Indibidualik (OTI) izapidetu zentro horretan egon diren bitartean. Gainera, adingabe batzuk atxilotu egin zituzten eta eskuburdinak jarri zitzaizkien, irudi horiek jasotzen zituen bideoa sare sozialen bidez zabaltzen zuten, eta une hartan han zeuden polizia-agenteek ez zuten hori eragotzi. Q25/907.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bere alaba txikia babesgabetasuneko prozedura batean sartu duelako arrazoi justifikaturik gabe. Azaldu du familiako esku-hartzea alaba nagusiari soilik zegokiola, osasun mentaleko arazoiengatik, eta alaba txikia, zeinak portaera eredugarria baitzuen, bidegabeki sartu zela zaintza-neurrian. Eskatzen du bere kasua berriz balora dadila, familiarekiko harremana berma dadila eta azter dadila haren profilerako egokiagoa den ingurune bat emateko aukera. Q25/912.

- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, litekeena baita Nafarroako Gobernuak Barneko Departamentuak eta Foruzaingoak babes-zentro batean barneratuta dauden eta inoren kargura ez dauden bi adingaberen oinarritzko eskubideak urratu izana. Kexaren egileak azaldu du inongo hezitzaileekin gorabeherarik izan gabe atxilotu zituztela biak, zentroko zuzendaritzak interpretatutako arabierazko ustezko elkarriketa bat oinarri hartuta, biktimaren inolako salaketarik gabe. Gaineratu du eskualdeko komunikabide batek uztailaren 25ean albiste hori argitaratu izana, Foruzaingoak emandako okerreko informazioa oinarri hartuta, iraingarria dela, bai eragindako adingabeentzat, bai inoren kargura ez dauden gainerako adingabeentzat ere, oro har, etengabeko estigmatizazioa jasaten baitute. Q25/1002.
- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialetako eta Enpleguak Departamentuak bere bi seme-alaben babesgabetasun-egoera deklaratu duelako eta bere gain hartu dituelako haien tutoretza eta zaintza, baina ez duelako betetzen familia birgizarteratzeko programan aurreikusitako bisita-araubidea, programa horrek aukera ematen baitu familiaren etxera itzultzeko. Adierazi du programa horrek bigarren fasea aurrera (sei hilabete igaro ondoren) aurreratuko bisita gainbegiratuak ezartzen dituen arren seme-alabak bi astez behin familia-elkargunean ikusten soilik uzten zaiola, eta uste du hori ez dela nahikoa birgizarteratzen laguntzeko. Q25/1018.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialetako eta Enpleguak Departamentuak eta Arrotxapeko familia-elkarguneak partzialtasunez jokatzeko dutelako eta gurasoa tratatu txarrean errudun izango balitz bezala tratatu duelako, akusazio horietatik absolbitu duten arren. Azaldu du hasieratik bidegabeki

epaitu dela, eta eragin negatiboa izan dutela zentroak egin dituen txostenek, zeinek zuzenean eragiten baitute erabaki judizialetan. Salatu du egoera horrek nabarmen egiten diola kalte seme-alabekiko duen harremanari, haiek aitarekin denbora gehiago igaro nahi baitute, eta eskatzen du beste profesional batzuek objektibotasunez balora dezatela haien kasua. Q25/1032.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Buztintxuriko Auzo Unitateak eta Haur eta nerabeentzako arreta taldeak (HNAT) ez dutelako behar bezalako inpartzialtasunez jokatu eta ez dutelako babes-protokolorik aktibatu bere hiru seme-alaba adingabeei eragiten dieten etengabeko arriskuen aurrean. Adierazi du seme-alabekin kontaktua izatea eragotzi zitzaiola agindu judizialik gabe, frogak minimizatu egin zirela eta alaba nagusia bakartuta eta arrisku-egoeren eraginpean dagoela, hala nola jazarpena, absentismoa edo substantzien kontsumoa jasateko arriskuan. Q25/1191.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek kexa bat jarri du herritar baten ordezkari gisa, herritar hori behaketa- eta harrera-zentro batetik kanporatua izan delako, erabaki horren arrazoia jakinarazi gabe eta zaintza eten izanaren agiririk eman gabe. Q25/1346.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak, alde batetik, bere seme jaioberriaren babesgabetasun-egoera deklaratzeko prozedura bat hasi duelako, eta, bestetik, haren zaintza larrialdiko familia baten esku utzi duelako. Adierazi du horren ondorioz ia ezin izan dela semearekin egon jaio denetik. Eskatzen du hartutako erabakia berrikus dadila eta bere uneko egoera balora dadila. Q25/1447.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat aurkeztu dute beren seme-alabei bizi diren behaketa- eta harrera-zentroan ematen zaien arretagatik. Salatzen dute ez dela bermatzen

haiekin komunikazio egokia izango denik, eta ez zaiela haien egoera fisiko, emozional eta sanitarioari buruzko informaziorik ematen, ez direla zaintzen adingabeen higieena eta oinarritzko zaintza, eta hainbat egoera kezkarri onartzen direla, hala nola argi azaldu gabeko medikazioa eta tratu psikologiko desegokia. Q25/1608.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak bi adingabe beraien familiarengandik banandu dituelako, haietako bat ospitaletik eta bestea bere ikastetxetik egoitza-baliabide batera eraman baititu. Erabakia haren ustez eguneratu gabe dauden edo okerrak diren txostenetan oinarritzen da, eta defendatzen du badela familia-sare egoki bat, prozesuan parte hartzeko aukerarik eman ez zaiona. Q25/1625.
 - Kexa ez da onartu, bikoiztuta dagoelako.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados bere bi seme-alaben babesgabetasun-egoera deklaratzeko eta haien zaintza bere gain hartzeko behin-behineko neurriak hartzeko prozedurekin, kasu batean behaketa- eta harrerazentro batean sartzeko baimena eman baita eta, bestean, zaintza larrialdiko harrerako familia baten esku utzi baita. Q25/1637.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak luzatu egin duelako babesgabetasun-egoera aitortu zitzaion semea familiara itzultzeko prozedura. Adierazi du gehienez ere 12 hilabeteko epean itzultzeko programa bat sinatu ondoren jakinarazi diotela zaintza beste familia bati eskuordetu zaiola eta beste sei hilabeteko programa espezializatu bat ezarri zaiola. Ez daki zergatik hartu den erabaki hori, eta kritikatu du etengabeko zaintza-aldaketek emozionalki eragiten dietela adingabeari eta haren familiari. Q25/1647.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

I) Mendekotasuna duten pertsonak babestea:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez duelako bete 2022ko abenduaren 21ean hartutako erabaki bat, zeinaren arabera mendekotasun moderatua duten pertsonen eskubidea izango bailukete 2024tik aurrera egoitza-zentro batean plaza publiko bat izateko. Azaldu du konpromiso hori ez dela bete familiek estutasunak izan arren egoitzak ordaintzeko. Q25/43.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Friedreich-en ataxiaren ondorioz % 85eko desgaitasuna eta mugikortasun murriztua izanik egoitza batean sartu delako, espedientea beste autonomia-erkidego batetik lekualdatzearen ondorioz mendekotasun-egoera murriztu baitzaio, eta, beraz, oinarritzko laguntzak galdu baititu. Salatzen ditu baldintza iraingarriak dituela, tratu kapazitista, elikadura txarra, gehiegizko kostuak, ez duela arreta profesionalik eta bere eskubideak urratzen direla, hala nola bizitza autonomia izateko eskubidea. Bizimodu independentea izateko proiektua berreskuratu nahi du, eta arreta gizatiarra, duina eta errealitatera egokitua jaso. Q25/498.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, 11 urteko ilobak % 85eko desgaitasuna eta itsutasun kronikoa dituen arren Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez diolako mendekotasuna aitortzen. Azaldu du adingabeak etengabeko laguntza behar duela etxean eta ikastetxean, eta balorazio hori gabe ezin duela laguntza ekonomikorik jaso. Diru-sarrera mugatuak dituen eta haurtxo bat ere bere kargura duenez, eskatu du ebazpen hori premiaz berrikus dadila. Q25/523.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados bere aitari eman zitzaion etxeko laguntza-zerbitzuaren intentsitatearekin. Azaldu du berak eta anaiak hartu zutela erabat beren gain aitaren zaintza, eta erakundeek laguntza oso txikia izan zutela: etxeko arretarako astean 2-4 ordu baino ez. Laguntza gehiago jasotzeko eskubidea izatea eskatu zuten arren, beti erantzun zieten ez zegoela behar beste

langile. Nafarroako Gobernua salatzen du, Mendekotasun Legea ez betetzeagatik, beharrezkoak ez diren gastuak lehenesteagatik eta gero eta handiagoa den egiturazko arazo bati, hala nola mendekotasunari, behar bezala ez erantzuteagatik. Q25/695.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Atarrabiako Udalak jakinarazi diolako bere amak utzi egin behar duela apirilaz geroztik parte hartzen duen jubitoka, aitortu dioten mendekotasun larria dela eta. Adierazi du mendekotasuna zerbitzu horretan sartu aurretik aitortu zitzaiola, ama erabat egokituta dagoela eta nabarmen egin duela hobera jarduera horri esker, eta gaineratu du ez duela jaso aurkeztu dituen eskabideen erantzunik. Q25/1108.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

J) Desgaitasuna duten pertsonak babestea:

- Desgaitasuna duten pertsonentzako arreta integraleko zentro baten erabiltzaile batzuek kexa bat aurkeztu dute, uste baitute emandako arretak okerrera egin duela. Salatu dute zenbait material egoera txarrean dagoela, produktu akastunak daudela, janaria kalitate txarrekoa dela, aisialdi-jarduerak murriztu egin direla eta langile gutxiago daudela. Adierazi dute ez zaiola erantzunik eman egoera hori konpontzeko egin duten erreklamazioari. Q25/47.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila baloratzeko duela urtebete egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du 85 urte dituela eta taka-taka bat behar duela mugitzeko; beraz, premiazkoa du balorazio hori egitea, desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatzeko txartela lortzeko. Q25/51.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila berrikusteko duela urtebete baino gehiago egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du azken erreklamazioari erantzunez jakinarazi zitzaiola duela 18 hilabete baino gehiago sartu ziren eskaerak egin zituzten pertsonen deitzen ari direla, eta iruditzen zaio hori onartezina dela. Q25/55.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialesko, Ekonomia Sozialesko eta Enplegu Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko duela zazpi hilabete egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du neurologiako txosten bat duela, egiaztatzen duena garraio publikoa erabiltzeko zailtasun handia duela, eta zailtasun horrek asko mugatzen diola hirian barrena duen mugikortasuna. Q25/155.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialesko, Ekonomia Sozialesko eta Enplegu Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko duela urtebete egin zuen eskaeraren ebazpenean. Kritikatzeko du eskaeraren izapidetze-egoera kontsultatu ondoren adierazi zitzaiola urte eta erdiko atzerapena dagoela. Q25/161.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, lan-istripu bat izan ondoren dituen oztopo eta konplikazioengatik. Desgaitasunaren balorazioarekin, desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatzeko txartelarekin edo ezintasuna aitortzearekin lotutako arazoak aipatzen ditu. Q25/198.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, desgaitasunaren balorazioa egiteko denbora gehiegi itxaron behar delako. Adierazi du semearen desgaitasun-mailaren balorazioa berrikusteko eskaera aurkeztu zuela duela ia urtebete Eskubide Sozialesko, Ekonomia Sozialesko eta Enplegu Departamentuan, eta oraindik ez diotela erantzunik eman. Q25/282.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Eskubide Sozialesko, Ekonomia Sozialesko eta Enplegu Departamentuak gaixotasun mental larria duten pertsonentzako tutoretzapeko etxebizitza batetik egoitza-baliabide batera igarotzeko hartu duen erabakiarekin; izan ere, horren ondorioz, Iruñean bizitzeari utzi beharko dio, han ari den arren ikasketak egiten. Q25/285.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ez dituelako eguneratzen desgaitasuna duten pertsonentzako arreta integraleko zentroetan bizi diren pertsonen erabilera libreko zenbatekoak, bizi-kostuaren igoerarekin bat etor daitezen. Q25/300.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta – Berriro irekita – Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila baloratzeko duela hamar hilabete aurkeztu zuen eskaerari erantzuten, eta horrek kalte egiten diolako desgaitasuna duten pertsonentzako enpleguak eskuratzeko orduan. Adierazi du esan zitzaiola duela bi urte egindako eskaerei erantzuten ari zaiela. Q25/363.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua atzeratzen ari delako bere semearen desgaitasun-maila berrikusteko eskaerari erantzutean. Adierazi du premiazkoa dela, semeak aukera izan dezan 2025-2026 ikasturtean Nafarroako Unibertsitate Publikoan desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako plazen kupoan sartzeko. Q25/374.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak atzerapen handia duelako desgaitasuna baloratzeko prozedurak ebazteko orduan, batez ere gaixotasun neurodegeneratiboen kasuan. Azaldu du atzerapen horrek larriki eragiten diela patologia progresiboak dituzten pertsonen, eta funtsezko egokitzapenak egitea eragozten diela, hala nola hautaketa-prozesuetan aplikatzekoak direnak, estresa eragiten diela, eta horrek larriagotu egin dezakeela haien osasun-egoera. Q25/412.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ez zuelako epearen barruan ebatzi bere amak 2023ko urrian desgaitasuna baloratzeko aurkeztu zuen eskaera bat, horrek onura fiskaletarako sarbidea galarazi ziolako eta, hura hil ondoren, balorazioa egin gabe

artxibatu zelako prozedura. Gaineratu du duela zortzi hilabete gora jotzeko errekurso bat aurkeztu zuen arren oraindik ez duela erantzunik jaso, eta horrek PFEZaren hurrengo aitorpenean eskubideak berriro galtzea ekar lezakeela. Q25/505.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ikusmen-desgaitasuna duen pertsona bat izanik ez duelako arreta egokia jaso Uharte eta Esteribarko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatearen aldetik. Salatu du informazio falta, atzerapenak, profesional-aldaketak eta zailtasunak izan direla laguntzak izapidetzeko orduan. Gainera, adierazi du bere ohiko laguntzaileari ez zaiola sartzen utzi, zeina funtsezkoa baita izapideak egiteko. Eskatu du berrius daitezela jasotako arreta eta laguntza hori debekatzeko erabakia, uste baitu bidegabea eta neurriz kanpkoa dela. Q25/595.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean eta Osasun Departamentuak ukatu egin diolako salbuespenezko inguruabarrengatik ematen den aparkatzeko aldi baterako txartela, bere eguneroko bizimodua mugatzen duen eta baliaezintasuna eragiten dion patologia bat duen arren. Q25/607.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko 2024ko martxoan egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du urtebetetik gorako atzerapenak eragotzi egiten diola dagozkion laguntzak eskuratzea. Q25/659.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila baloratzeko egin zuen eskaerari erantzutean, eta horrek eragotzi egiten diolako Ofizial administrariaren lanpostura sartzeko oposizio-lehiaketan desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako txandan parte hartzea. Q25/671.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko 2024ko abuztuan egin zuen eskaeraren ebazpenean, nabarmen gainditu baita erantzuteko legezko epea. Adierazi du jarduketarik ez egite horrek eragotzi egiten diola Nafarroako Gobernuak eta Iruñeko Udalak Administrarien lanposturako deitutako oposizioetan desgaitasuna duten pertsonentzako gordetako txandan parte hartzea. Eskatu du balorazio hori premiaz egin dadila, aukera-berdintasunerako eskubidea ez urratzeko. Q25/754.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Zenbait familiak 42 kexa aurkeztu dituzte, kuoten murrizketa eten egin delako ANFASeK haien seme-alabei ematen dizkien zerbitzuetan. Azaldu dute oso egoera ekonomiko zailean jartzen dituela terapien eta jarduera espezializatuen gainkostuak. Funtsezkotzat jotzen dute, zerbitzu horiek ematen dituzten erakundeentzako finantzaketa-politikak hobetzeaz gainera, gizarte-zerbitzuen eta familia-elkarteen artean koordinazio handiagoa ezartzea, laguntza egokiak eta jasangarriak eskuratzeko aukera izan dadin. Q25/497, Q25/517, Q25/532, Q25/550, Q25/551, Q25/572, Q25/577, Q25/582, Q25/583, Q25/584, Q25/585, Q25/586, Q25/587, Q25/622, Q25/623, Q25/624, Q25/625, Q25/626, Q25/627, Q25/628, Q25/629, Q25/630, Q25/631, Q25/637, Q25/649, Q25/650, Q25/651, Q25/657, Q25/702, Q25/734, Q25/803, Q25/804, Q25/805, Q25/806, Q25/807, Q25/808, Q25/809, Q25/810, Q25/811, Q25/812, Q25/813 eta Q25/834.
- Q25/497, Q25/517, Q25/532, Q25/550 eta Q25/551: Kexak ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/572, Q25/577, Q25/582, Q25/583, Q25/584, Q25/585, Q25/586, Q25/587, Q25/622, Q25/623, Q25/624, Q25/625, Q25/626, Q25/627, Q25/628, Q25/629, Q25/630, Q25/631, Q25/637, Q25/649, Q25/650, Q25/651, Q25/657, Q25/702, Q25/734 Q25/803, Q25/804, Q25/805, Q25/806, Q25/807, Q25/808, Q25/809, Q25/810, Q25/811, Q25/812, Q25/813 eta Q25/834. Gaia landuta eta [Ebazpena emanda](#).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, premiazko konponbidea eskatzeko ANFASeK abuzturako antolatutako udalekuen bi aste bertan behera geratu izanaren aurrean, udaleku horiek ezinbestekoak baitira familia eta lana bateragarri egiteko. Adierazi

du aldi horretan ezin izango diola arretarik eman bere semeari, zeinak autismoa baitu, eta uste du Administrazioak bere erantzukizuna bete behar duela eskuordetutako erakundeek zerbitzua eman ezin dutenean. Q25/795.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Zenbait familiak 11 kexa aurkeztu dituzte, orain arte izan duten kuoten murrizketa eten egin delako ANFASei haien seme-alabei ematen dizkien zerbitzuetan. Azaldu dute oso egoera ekonomiko zailean jartzen dituela terapien eta jarduera espezializatuen gailak. Funtsezkotzat jotzen dute, zerbitzu horiek ematen dituzten erakundeentzako finantzaketa-politikak hobetzeaz gainera, gizarte-zerbitzuen eta familia-elkarteen artean koordinazio handiagoa ezartzea, laguntza egokiak eta jasagarriak eskuratzeko aukera izan dadin. Q25/803, Q25/804, Q25/805, Q25/806, Q25/807, Q25/808, Q25/809, Q25/810, Q25/811, Q25/812, Q25/813 eta Q25/834.
- Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ez duelako behar bezala bermatzen bere anaiaren segurtasuna; adimen-desgaitasuna duten pertsonentzako zentro batean bizi da anaia. Azaldu du lesioak izan dituela behin eta berriz, eta ez dela azalpen argirik eta prebentzio-neurri eraginkorrik izan lesio horientzat. Adierazi du hainbat instantziari kezka helarazi arren ez duela erantzun egokirik jaso. Q2 5/838.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ukatu egin diolako desgaitasun-maila berrikusteko egin duen eskaera, bi urteko epea ez delako igaro eta aldaketa esanguratsurik gertatu ez delako. Adierazi du fibromialgiaren diagnostiko formala lortu duela berriki, hainbat urtez kontsulta medikoetan ibili ondoren, eta bere osasun-egoerak ez diola uzten bizimodu autonomoa izaten, kardiopatiak, errefluxua eta antsietate-nahasmendua ere baditu eta. Q25/899.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna aitortzeko 2024an egin zuen eskaeraren ebazpenean. Q25/910.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bere semeari aitortutako desgaitasun-maila % 69ko mailan mantendu duelako ekainean egin zioten azken balorazioaren ondoren. Adierazi du oraindik ere muga handiak dituela bere autonomia pertsonalean, hala nola dirua erabiltzeko, lokarriak lotzeko edo bakarrik irteteko ezintasuna; horregatik, uste du esleitutako maila gorantz berrikusi beharko litzatekeela. Q25/1017.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 2024an eskatu zuen desgaitasunaren balorazioa oraindik ez delako ebatzi, araudiak gehienez ere sei hilabeteko epea ezartzen duen arren. Adierazi du ia urtebete itxaron ondoren Iruñeko zentroan jakinarazi diotela 2023ko eskabideak izapidetzen ari direla oraindik, eta, beraz, beste urtebete itxaron beharko duela gutxienez. Atzerapen hori onartezina da, fisikoki okerrera egiten den eta mugitzeko zailtasun handiak dauden kasuetan bereziki. Gainera, Lesakan bizi denez, etengabe joan behar izaten du Iruñera mediku-konsultetara, eta, beraz, premiazkoa da balorazioaren ebazpena, zenbait eskubide eskuratu ahal izateko, hala nola desgaitasuna duten pertsonentzako aparkalekua lortzea eta behar den gutxieneko mugikortasuna bermatzea. Q25/1157.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez duelako egin eskatu zuen desgaitasunaren hasierako balorazioa, eskaera egin zuenetik urtebete igaro den arren. Azaldu du atzerapena neurritz gainekoa izateaz gainera ezinezkoa dela informazioa telefonoz lortzea, ez baitute erantzuten doako linean, ezta webgunean emandako beste zenbakietan ere. Egoera horrek babesgabetasuna eta ziurgabetasuna eragiten ditu eta administrazio arin eta eraginkorrerako eskubidea urratzen du desgaitasunaren arloan. Q25/1181.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean. Azaldu du duela hilabete baino gehiago eskatu zuela desgaitasunaren balorazioa aldebiko hipoakusia larriaren ondorioz, eta ez duela erantzunik jaso. Adierazi du lanerako mugatuta dagoela eta ahalik eta azkarrena baloratzeari gustatuko litzaiokeela, lanean bajarik hartu beharrik ez izateko. Q25/1207.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak nabarmen aldatu duelako gaixotasun mentala duten pertsonentzako egoitza-zerbitzu batean duen plazari lotutako prestazio ekonomikoa, % 135eko igoera izan baitu, uste du gehiegizkoa dela, eta egoera ekonomiko zailean jartzen du gainera. Eskatu du eguneratzeak urtero egin daitezela eta jakinarazpenetan kalkuluei eta azken kostuari buruzko informazio osoa eta ulergarria jaso dadila. Q25/1304.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila berrikusteko duela urte eta erdi baino gehiago egin zuen eskaeraren ebazpenean. Q25/1463.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako bere aitaren desgaitasun-maila baloratzeko eskaeraren ebazpenean. Uste du atzerapena gehiegizkoa dela eta zuzenean eragiten diola mugikortasun-arazoak dituzten adinekoen egunerokotasunari. Q25/1468.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako bere semearen desgaitasun-maila baloratzeko 2024ko azaroan egin zuen eskaeraren ebazpenean. Azaldu du atzerapen horrek zaildu egiten diola semeari prestakuntza- eta enplegu-aukerak

izatea. Balorazio-zentroak berak adierazi dionez, atzerapenak langile faltagatik eta eskaera asko daudelako gertatzen dira, eta atzerapena bi urtera artekoa izan daiteke, gutxi gorabehera. Q25/1472.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu, du bere ahizpa bizi den osasun mentaleko zentroko langileak greban daudelako eta horrek herrian barrena egiten dituzten irteerak bertan behera geratzea eragin duelako. Adierazi du bere ahizpak beharrezkoak dituela irteera horiek bere ongizate emozionalerako eta egonkortasunerako. Q25/1501.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila baloratzeko duela hemezortzi hilabete egin zuen eskaeraren ebazpenean. Ibiltzeko zailtasunak ditu, eta, beraz, balorazio hori behar du legozkiokeen laguntzak edo zerbitzuak eskatu ahal izateko. Gainera, adierazi du eskabidearen izapidetzearen egoera kontsultatu nahi duten pertsonen eskura jartzen den arreta-telefonoa ordainpekoa dela eta hori guztiz desagokia dela. Q25/1513.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako, bere aitaren desgaitasun-mailaren balorazioaren ebazpenean, dagoeneko mendekotasun ertaina aitortua duen arren. Azaldu du bi balorazioak datu-gurutzaketaren bidez izapidetu behar zirela, eta ebazpenik ezak eragotzi egiten diola osasunerako eta ongizaterako funtsezko laguntzak eskuratzea, hala nola isolamendua saihesteko behar den taxi-zerbitzua. Q25/1535.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez diolako erantzun desgaitasuna baloratzeko egin zuen eskaerari, eta horrek atzeratu egiten duelako legozkiokeen prestazio eta zerbitzuak eskuratzea. Q25/1542.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila berrikusteko duela urtebete baino gehiago egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du harrezkero osasunaren eta mugikortasunaren narriadura nabarmena izan duela. Q25/1559.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, desgaitasuna baloratzeko beste pertsona baten izenean aurkeztu zuen eskaera kontsultatzean telefonoz adierazi ziotenaren arabera Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua urte eta erdi atzeratzen ari delako eskaera horien ebazpenean. Uste du epe hori gehiegizkoa dela, laguntza edo dirulaguntza batzuk eskaera horren ebazpenaren mende baitaude. Q25/1560.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila baloratzeko 2024an egin zuen eskaeraren ebazpenean. Azaldu du baduela atzerapenen berri, baina bere eskaera ebaztea behar duela, laguntzak jaso ahal izateko. Q25/1566.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alaba, zeina desgaitasuna duten pertsonentzako zentro batean bizi baita, pixkanaka pisua galtzen ari delako, hango elikadura ez zaiolako gustatzen eta nutrizio egokia ez duelako bermatzen. Salatzen du elikagaien kalitatea eskasa dela, sukaldariak etengabe aldatzen direla eta ez dagoela gainbegiratzerik. Sentitzen du ez diotela jaramonik egiten, babesik gabe dagoela eta alabaren eskubideak urratu direla. Q25/1572.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasun-maila baloratzeko duela urtebete baino gehiago egin zuen eskaeraren ebazpenean. Azaldu du atzerapen horrek eragotzi egin diola Andaluziako 2025eko Hezkuntzako oposizioetan parte hartzea desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako txandan,

baita dagozkion egokitzapenak eskatzeko aukera ere, eta, premiaz ebazten ez bada, berriro ere kaltetua izango dela Nafarroako Hezkuntzako oposizioen hurrengo deialdian. Q25/1654.

- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez duelako bermatzen desgaitasuna duten pertsonen arreta emateko zentro batek kalitatezko elikadura emango duenik, gardentasunez eta gainbegiratze egokiarekin. Zehaztu du familiek ez dutela aukerarik sukaldean eta menuen plangintzan parte hartzeko, produktu osasungarri eta bertako produktu gutxi daudela, ez dagoela nutrizionistarik bertan eta hartzen diren elikadura-erabakiak ez direla oso egokituak izaten. Q25/1690.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako desgaitasuna baloratzeko 2024ko abuztuan egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du jakinarazi zaionaren arabera 2023ko martxoan egindako eskaerei erantzuten ari zaiela gaur egun. Eskatzen du izapideak arindu daitezela eta ebazpen-epeak murriztu daitezela, pertsonen balorazio egokia izateko duten eskubidea bermatzeko. Q25/1708.
- Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.

K) Adinekoen babesa:

- Herritar batek kexa bat jarri du, bere amak egoitza batean betetzen duen itundu gabeko plazagatik ordaindu behar duen prezioaren igoera dela eta. Uste du hori arauz kanpoko dela, ez baitzitzaion alde aurretik jakinarazi plazaren kostua nabarmen igoko zenik, eta bere egoera ekonomikoak ez dio utziko kostu hori bere gain hartzen. Q25/96.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak hiru oinordeko jakini erreklamatu dielako haien izebak adinekoentzako egoitza-zentro batean egon zen bitartean sortu zuen zorra, jaraunspena beste hemezortzi pertsonak ere onartu zuten arren. Eskatzen du jaraunspenean duten partaidetzaren proportzioan eska dadila zorra ordaintzeko,

halako moldez non interesdun bakoitzari dagokion zatia erreklamatuko baitzaio. Q25/137.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak nabarmen igo diolako adinekoentzako udal-etxebizitza bat alokatzeagatik ordaindu behar duen tasa. Uste du abusua dela bere pentsioa igo den arren erosahalmena murriztu izana alokairu handiagoa ordaindu behar izan duelako. Q25/429.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, haren senarra, zeinak % 75eko desgaitasuna, mendekotasun larria eta dementzia baskularra baititu, eguneko zentro batetik kanpo utzi zutelako han hamar egun soilik igaro ondoren, azalpen formalik eta ordezeko aukerarik eman gabe. Alegatu du adierazitako arrazoiak — desorientazioa, adibidez— haren dementziaren diagnostikoari dagozkiola eta ez dutela justifikatzen baztertze hori. Salatu du litekeena dela eskubideak urratu izana, eta eskatzen du gertakariak iker daitezela eta landa-eremuetako arretazerbitzuetan hobekuntzak susta daitezela. Q25/463.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, eta han salatzen du bere 91 urteko amona abandonatuta dagoela eta tratatu txarrak jasaten ari dela harekin bizi den semearen aldetik. Q25/496.
 - Kexa ez onartua, eskumen-faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek, bere izenean eta beste herritar batzuen izenean, kexa bat jarri du, iragarri delako Estafeta kaleko Convive zentroa itxi egingo dela. Azaldu dute zentro hori funtsezkoa izan dela Iruñeko alde zaharreko adinekoen bizitzetan, bakardadea, mendekotasuna eta osasun-arazoak gainditzeko lagundu baitie. Adierazi dute azalpen argirik eta ordezeko aukera zehatzik eman gabe itxi dela zentroa, eta alde zaharreko adinekoak zaugarritasun- eta babesgabetasun-egoeran utzi dituela horrek. Q25/819.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuko Ikuskaritza Zerbitzuak ikerketa egokirik eta osorik egin gabe artxibatu zuelako egoitza bati buruz aurkeztutako salaketa. Azaldu du erabakia zentroko langileen adierazpenetan soilik oinarritu zela, egoiliarrekin eta senideekin kontrastatu gabe eta instalazioen begi-ikuskapenik egin gabe, nahiz eta adierazi zen zerbitzuetan eta tokiaren egoeran akatsak zeudela. Q25/915.
- Kexa ez da onartu, epez kanpokoa delako (urtebete baino gehiago).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, adinekoen egoitza batek ez zuelako bermatu erabiltzaile baten segurtasuna eta erabiltzaile hori sexu-izaerako gertakari baten biktima izan zelako beste egoiliar baten aldetik. Azaldu du egoitzak, baimenik gabe, aukera eman zuela gela mistoetan komuna partekatzeko, ez zuela aukerarik eman dei-txirrira erabiltzeko, gertakariaren ondoren barkamena eskatu besterik ez zuela egin, eta ez zuela erantzukizunik bere gain hartu, ez eta neurririk bermatu ere, gertaera hain larriak berriro gerta ez zitezen. Q25/942.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek, bere amaren ordezkari gisa, kexa bat aurkeztu du, Cintruénigoko Udalak ez diolako erantzunik eman eta ez duelako neurririk hartu Udal Patronatuak kudeatzen duen Zaharren Egoitzaren narriadura-egoerari eta konponketa-beharrari dagokionez aurkeztutako erreklamazio baten aurrean. Q25/1008.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, San Adriango Adinekoen Egoitzak uko egin diolako duela bost hilabetetik ezkerreko oinean duen kailu bat tratatzeari. Q25/1146.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Fustiñanako egoitzari leporatzen diotelako adinekoen aurkako ustezko tratatu iraingarriak egiten dituela, eta ez delako inolako ikerketarik egin. Azaldu du langile ohi batek publikoki salatu zituela gertaera horiek telebista nazionaleko programa batean, eta, hala ere, Nafarroan bi hedabidek

baino ez dutela eman albistearen berri. Ezinbestekoa da egoera lehenbailehen argitzea eta egoiliarak babesteko neurriak hartzea. Q25/1155.

- Kexa ez onartuta (legitimaziorik eza– interesdunak planteatu ez duen kexa).
- Herritar batek kexa bat jarri du Iruñeko Udalak kudeatzen dituen tutoretzapeko apartamentu batzuen egoeragatik, haren ama apartamentu horietako batean bizi baita. Salatu du eraikina utzita dagoela, ez dela behar bezala garbitzen eta gainbegiratzen, eta justifikatu gabeko murrizketak ezarri zaizkiela senideei, eta, murrizketa horien ondorioz, ezin dietela beren adinekoei gauez arreta eman. Uste du horrek guztiak bertan bizi diren adinekoen duintasuna eta eskubideak urratzen dituela. Q25/1250.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, IMSERSOk urriaren 7an goizeko 9etan ireki zuelako bidaietan izena emateko epea, eta aldez aurretik eskainitako hotel-plaza eta helmuga asko desagertu egin zirelako izena emateko unean. Horri buruzko azalpen bat eskatzen du. Q25/1422.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, adinekoen egoitza batean ustez zabarkeria larria gertatu delako. Azaldu du mendekotasuna duten zenbait pertsona geldirik egon zirela jantokian egun osoan asteburu batez, arreta egokirik gabe. Adierazi du langileek axolagabekeria adierazi zutela eta egoera berriz gerta litekeela. Eskatzen du Nafarroako Gobernuak ofizioz ikuska dezala eta neurri zuzentzaile edo zehatzaileak ezar daitezela egoiliarren tratu duina, mugikortasun egokia eta ongizate fisiko eta emozionala bermatzeko. Q25/1705.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

L) Genero-indarkeriaren biktimen babesa:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, genero-indarkeriaren aurrekariak dituen dibortzio-prozedura judizial batean bisita-araubide bat ezarri delako adingabearentzat, Familia Elkargunearen bidez. Hala ere, zerbitzu hori ez da formalki aktibatu. Azaldu du omisio horrek arriskuan jartzen duela amaren eta adingabearen osotasun fisiko eta morala, eta urratu egiten dituela haien oinarritzko eskubideak eta ebazpen judizialaren betearazpen eraginkorra. Q25/829.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

M) Errenta bermatua:

- Herriar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua ordaintzeke dituen zenbatekoak (lau hileroko) ordaintzen, eta horrek kalte larriak eta etorkizuneko kaudimen ekonomikoa zailduko dioten zorrak eragiten dizkiolako. Q25/5.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Elkarre batek kexa bat jarri du, 2024. urtearen hasierara arte Iruñeko Udaleko gizarte-zerbitzuek kalean zeuden pertsonen arreta ematen zuten arren eta gero ofizioz erroldatzen zituen arren 2024ko otsailean erroldatzeari utzi ziolako automatikoki, eta, martxoan, arreta eten egin zelako Gizarte Bazterketa handiko eta Immigrazioko zerbitzuan, salbuespenak salbuespen. Adierazi du 300 eskatzailek baino gehiagok (adingabeak dituzten familiak barne direla) ez dutela arretarik jaso, eta horrek haien eskubideak urratzen dituela, haien ongizateari, osasunari eta gizarteratzeari larriki eragiten diela, gaixotasunen, arazo mentalen eta istripuen arriskua areagotzen duela, haien gizarteratzea zailtzen duela eta Nafarroako gizarte-bazterketa eta kohesioa larriagotzen dituela. Q25/9.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Elkarre batek, zeinaren jardura nagusia elikagaiak banatzea baita, kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak utzi egin diolako laguntza hori jasotzeko baldintzak betetzen dituzten familiak egiaztatzei, eta erantzukizun hori banaketa-erakundeei eskualdatu dielako. Adierazi du ez dutela baliabiderik, ezta egiaztapen horiek egiteko gaitutako langilerik ere, eta, horregatik, nabarmen murriztu dela onuradunen kopurua. Uste dute egoera horrek kolektibo zaurgarriei egiten diela kalte bereziki, hala nola adingabeei, adinekoei edo legez kontrako administrazio-egoeran dauden pertsonen, eta, udalarekin bilerak egin diren arren, ez da konponbiderik lortu. Q25/58.

- Kexa izapidetzean konponduta – Berrir irekita – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Zenbait herritarrek eta adingabeak dituzten bi familiak, denak kalean eta baliabide ekonomikorik gabe bizi direnak, zortzi kexa aurkeztu dituzte, Iruñeko Udalaren

Bazterketa handiko eta Immigrazioko Zerbitzuan arretarik jaso ez dutelako dutxa-eta garbitegi-bonuak eta jantoki sozialerako sarbidea eskatzera joan direnean. Adierazi dute udal-erroldan alta emateko eskaerei ere ez zaiela jaramonik egin. Esan dute arretarik eta erroldatzeko aukerarik ez izateak eragotzi egiten diela oinarritzko zerbitzuak eta laguntzak eskuratzea. Q25/78, Q25/79, Q25/80, Q25/81, Q25/88, Q25/128, Q25/241 eta Q25/249.

- Q25/78, Q25/79, Q25/80, Q25/81, Q25/88 eta Q25/128: Kexak izapidetzean ebatzita.
 - Q25/241: Kexa izapidetzean ebatzita – Berrito irekita – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebeharrak gogorarazpenik.
 - Q25/249: Interesdunak atzera egin du.
- Herriar batek kexa bat aurkeztu du, diru-sarrerak bermatzeko errenta bidegabe jasotzearen ondorioz Eusko Jaurlaritzarekin duen zor baten enbargoaren berri eman zaiolako. Babesik gabe dago, ez zaiolako zehaztu enbargoaren arrazoia, eta ez du zorra ordaintzeko baliabide ekonomiko nahikorik. Q25/106.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herriar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialerako, Ekonomia Sozialerako eta Enpleguko Departamentuak Gurutze Gorriak ematen duen egiaztagiria bat lortzea jartzen duelako baldintzatuta errenta bermatua eman ahal izateko, nazioarteko babeseko harrera-baliabide batean erroldatuta egotearen ondorioz. Azaldu du beste dokumentu batzuen bidez egiaztatzen dela 2021az geroztik Nafarroan bizi dela (mediku-egiaztagiriak, Nafar Lansare - Nafarroako Enplegu Zerbitzuaren ikastaroen ziurtagiriak eta nominak). Adierazi du ziurtagiria ukatu egin zaiola, horrek laguntza eskuratzea eragotzi diola, eta eskatzen du aurkeztutako dokumentazioa onar dadila laguntza hori emateko. Q25/120.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herriar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialerako, Ekonomia Sozialerako eta Enpleguko Departamentuak azkendu egin diolako errenta bermatua, enplegu-eskatzailerik gisa agertzen ez delako. Aitortzen du bere enplegu-eskaera berritzea

ahaztu zuela bere hiru senide hil zirela jakin ondoren. Handik zenbait hilabetetara gorabehera konpondu zuen arren, ez du erantzun egokirik jaso eta horrek kalte ekonomikoa eragin dio. Q25/135.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nastaten datuak eguneratu ez direlako, Corellako pobrezia-tasa kezkarria delako eta Iruñean, Tafallan eta Tuteran politika zentralistak daudelako, zeinek kaltetuta uzten baitituzte beste eremu sozioekonomiko batzuk. Q25/186.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak errenta bermatua kendu diolako bere amari, 65 urte betetzearen eta, beraz, beste prestazio batzuk jasotzeko eskubidea izatearen ondorioz. Adierazi du gizarte-langileak esan ziola lanik ezin duela egin egiaztatzen duen txosten bat premiaz behar duela amak, eta ez zaiola ematen. Q25/196.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua eskatzeko duela lau hilabete baino gehiago aurkeztu zuen eskaeraren ebazpenean, eta horrek egoera ekonomiko kritikoa eragin diolako, bere oinarritzko premiak asetzeko zorpetu beharra izan baitu. Adierazi du kudeaketan hainbat atzerapen eta irregulartasun izan direla, barne direla auzo-unitatean hitzordua lortzeko zailtasuna, behar den dokumentazioari buruzko informazio eza eta erreklamazioei ez erantzutea. Q25/202.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, 2025eko urtarrian langabezian geratu zela jakinarazi eta etena zuen errenta bermatua berraktibatze eskatu ondoren Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez zuelako otsailera arte berrezarri. Eskatzen du urtarilari dagokion ordainketa egin diezaiotela, baldintzak betetzen baitzituen. Q25/306.

- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ukatu egin diolako errenta bermatua, ezarritako diru-sarreraren muga gainditzen baitu. Kritikatzeko du sarrera gisa kontabilizatu dela dohaintza bat, zeina ez baitu izango kostu bidezko inter vivos egintzetan. Q25/345.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua atzeratzen ari delako duela bost hilabete egin zuen errenta bermatuaren eskaeraren ebazpenean. Adierazi du ez duela enplegurik lortzen eta 4 seme-alaba adingabe dituela, eta, beraz, errenta hori premiaz ematea behar duela. Q25/400.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako Departamentuak eten egin diolako errenta bermatua. Kritikatzeko du ebazpenean ez dela argi jasotzen etete horren arrazoiak. Uste du litekeena dela bizitokia Iruñera aldatu izana izatea arrazoiak; bere eraikinean berokuntzarik ez zegoelako eta osasun-arazoak zituelako joan zen hara, baina, nolabait ere, departamentuari eman zitzaion inguruabar horren berri. Q25/488.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, errenta bermatua eskatu eta dokumentazio guztia aurkeztu ondoren Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ukatu egin diolako laguntza, semearen erroldan akatsak daudelako eta familiaren diru-sarrerak ustez gainditu egiten direlako. Adierazi du datuak zuzendu eta eskaera berriak aurkeztu zituen arren ez duela aldeko erantzunik jaso, eta horrek kalte ekonomiko larriak eragiten dizkiola. Bestalde, desgaitasuna baloratzeko egin zuen eskaerari erantzuteko zain dago 2023ko abenduaz geroztik. Q25/519.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Faltzesko Udalak enbargo bat egin diolako zor batengatik, zeina aurreko beste enbargo batzuei batzen baitzaie. Adierazi du errenta bermatua jasotzen duela, zeina enbargaezina baita, eta kasu bakoitzean dokumentazioa bidali behar izan duela egoera lehengoratzeko. Salatu du legez kanpoko enbargo horien ondorioz atzerapen handiak izaten ari dela ordainketetan. Q25/543.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Foru Ogasuna behin eta berriz enbargoak egiten ari zaiolako errenta bermatuaren zenbatekoaren gainean, hura izan arren jasotzen duen prestazio bakarra. Ez daki zergatik egiten dizkion enbargo horiek, eta uste du litekeena dela horrek indarrean dagoen araudia urratzea, ez baita errespetatzen legez ezarritako gutxieneko enbargaezina. Q25/640.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermaturako duen eskubidea azkentzen duen ebazpen baten aurka jarritako gora jotzeko errekurtsio bati erantzutean. Q25/664.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak kautelaz eten diolako errenta bermatuaren ordainketa, lan-orientazioko hitzordu batera joan ez izanaren zantzuak baitaude. Defendatzen du ez zuela inongo bidetatik zitagotza jaso, beste batzuetan ez bezala, haietan mezu edo posta elektronikoko bidez jakinarazi baitzioten. Q25/709.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko duela bost hilabete egin zuen eskaeraren ondorengo berritze-prozesuan, eta

denbora horretan diru-sarrerarik gabe utzi duelako. Gainera, adierazi du Buñuelgo Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatearen aldetik ez duela jasotzen bere beharretara egokitutako gizarte-arreta eta -jarraipenik. Q25/776.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Q25/802, Q25/896, Q25/909, Q25/939, Q25/957, Q25/963, Q25/1010, Q25/1021, Q25/1022, Q25/1084, Q25/1127, Q25/1139 eta Q25/1152. Elkarre batek eta hamahiru familiak hamaika kexa jarri dituzte, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak luzatu egin duelako errenta bermatuaren eskaerak ebazteko epea, hiru hilabetetik sei hilabetera. Uste dute neurri hori hartzeak argi uzten duela egiturazko arazo bat dagoela, konpondu gabea, nahiz eta eskaeren bolumenak ez duen gora egin aurreko urteekin alderatuta. Azaldu dute epea luzatze horrek zaurgarritasun-egoeran jartzen dituela familiak, premiarik oinarritzkoenak asetzeko diru-sarrerak izateko atzerapena dela eta, eta zaildu egiten duela gizarteratzeko profesionalen lana.
- Q25/802: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Q25/896: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Q25/909: Gaia aztertuta, [Ebazpena emanda](#) eta onartuta.
- Q25/939: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/957: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/963: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/1010: Interesdunak atzera egin du.
- Q25/1021: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/1022: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/1084: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ebatzita.
- Q25/1127: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ebatzita.
- Q25/1139: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Q25/1152: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko prozesuan. Azaldu du gutxi gorabehera hiru hilabete daramatzala laguntza berritzeko zain, eta jakinarazi diotela bere espedientea ez dela berrikusi, geldirik eta ebatzi gabe dauden espedienteak pilatu direlako. Adierazi du laguntza hori eskatu behar izan duen lehenengo aldia dela, guraso bakarreko familia bateko ama delako, eta hilabete hauetan nolabait irauten ari dela. Q25/814.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Orokorra enbargatu egin dizkiolako jasotzen duen errenta bermatuari dagozkion kantitateak. Azaldu du zenbateko horien zati bat beste kontu batera transferitu zuela, hainbat zor ordaintzeko. Gaineratu du Gizarte Segurantzarekiko zorra zatikatzea eskatu zuela, baina ukatu egin ziotela. Q25/820.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko egin zuen eskaeraren eta desgaitasuna aitortzeko balorazio-eskaeraren ebazpenean. Azaldu du lau hilabeteko atzerapena gertatu dela errenta bermatuaren berritzea baloratzeko, eta hemezortzi hilabeteko itxaronaldia minusbaliotasuna baloratzeko. Q25/903.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ezetsi egin diolako errenta bermatuaren eskaera, bere zerga-datuetan amaren jabetzako etxebizitzaren titular gisa agertzen baita. Azaldu du aurkeztutako egiaztagiria gorabehera ez diotela errenta bermatua ematen, eta 2022tik Espainian bere izenean inolako jabetzarik ez duela egiaztatzen duen dokumentu bat aurkezteko eskatu diotela. Adierazi duenez, eskabideak aurkeztu ditu Ekonomia eta Ogasun Departamentuan, bere izenean etxebizitzarik ez duela justifikatzen duen dokumentazioa erantsita. Q25/906.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako duela zenbait hilabete egin zuten errenta bermatuaren eskaeraren eta gizarte-larrialdiko laguntza-eskaeraren ebazpenean. Adierazi dute familia zaurgarritasun ekonomiko eta bizileku-zaurgarritasun larriko egoeran dagoela, eta, beraz, eskatu dute ahal bezain laster ebatz dadila. Q25/927.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua zenbait hilabete atzeratu delako jasotzen ari zen errenta bermatuaren berrikuspenaren ebazpenean eta haren ordainketan. Adierazi du 11 hilabeteko alaba baten ama ezkongabea dela eta laguntza horren mende dagoela alokairua eta oinarritzko gastuak ordaintzeko. Gainera, alegatu du ez duela jakinarazpenik jaso, ezta ordezeko aukerarik ere, eta diru-sarrerarik ez izateak arriskuan jartzen dituela bere egoera pertsonala eta alaba adingabearen arreta. Q25/930.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, gizarte-langileak ez duelako aurkeztu errenta bermatua berritzeko egin zuen eskaera. Azaldu du hitzordu bat eskatu zuela errenta bermatua berritu ahal izateko. Denbora bat igaro ondoren, prestazioaren ordainketa jaso ez zuenez, gizarte-langilearekin harremanetan jarri zen, eta hark jakinarazi zion ez zuela errenta berritzeko dokumentua aurkeztu. Azkenik, errenta bermatua jasotzeko beste eskaera bat aurkeztu zen ekainean, baina Nafarroako Gobernuak jakinarazi dio bere eskaera ez dela ebatziko 2026ko otsailera arte. Adierazi du ez duela diru-sarrerarik, 17 urteko alaba bat duela eta ordaindu beharreko gastu asko dituela. Q25/967.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak kendu egin dizkiolako errenta bermatua, bizitzeko gutxieneko diru-sarrera eta haurrentzako laguntza, bizikidetza-unitatearekin erlazionatutako arrazoiengatik. Azaldu du bere bikote-harremana bikote egonkorren erregistroan formalizatu eta bikotekidea bere etxean errolatu ondoren ukatu zaiola, nahiz eta pertsona horrek ez duen diru-sarrerarik. Gaineratu du ez zuela informazio egokirik jaso Burlatako Gizarte Zerbitzuen aldetik, ez eta

jakinarazpen ofizialik ere, eta horrek 2.000 eurotik gorako zorra eragin diola. Q25/988.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko eskaeraren ebazpenean. Kritikatzan du ebazpen-epe luzeak, eskaera izapidetzeko zailtasunak, informazioa argia ez izatea eta informazio gutxi jaso izana oztopo direla bizirauteko oinarritzko laguntza jasotzeko. Q25/1043.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ezetsi egin duelako errenta bermatua jasotzeko egin zuen eskaera, bere familia-unitatearen diru-sarrerek baimendutako muga gainditzen baitute. Adierazi du erroldatuta dagoen helbidean familia-loturarik ez duten beste pertsona batzuk bizi direla, eta litekeena dela diru-sarrerak kalkulatzeko haiek bidegabe zenbatu izana. Q25/1046.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Antsoaingo Oinarritzko Gizarte Zerbitzuek, gizarte-langilearen bitartez, errenta bermatuaren eskaera izapidetu zutelako apirilean, eta, denbora igaro den arren, espedienteak ebatzi gabe dagoelako oraindik. Adierazi du bere egoera bereziki zaurgarria dela, genero-indarkeriaren biktimak delako, desgaitasuna aitortua duelako eta guraso bakarreko familia bateko ama delako, bi seme-alabarekin, eta haietako batek % 96ko desgaitasuna aitortua duelako. Q25/1097.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko prozesuan. Azaldu du ez duela baliabide ekonomikorik, eta horrek eragotzi egiten diola oinarritzko gastuei aurre egitea, hala nola elikadurari edo alokairuaren ordainketari. Gainera, ezin du oinarritzko gizarte-zerbitzuetara jo alokairua ordaintzeko larrialdiko laguntza eskatzeko, duela gutxi lanean hasi izanaren ondorioz dituen betebeharrak direla eta. Q25/1119.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados errenta bermatua itzultzeko eskatu izanarekin. Azaldu du instantzia bat bidali zuela herrialdetik irtetea justifikatuz, eta ez zuela erantzunik jaso. Gaur egun, senarraren kotizazio gabeko pentsioa ordaindu behar du arrazoi beragatik, hilean 170 euro, seme-alaben laguntzarekin, baina ezin du beste ordainketarik egin. Eskatzen du itzuli behar duen zenbateko hori barka diezaiotela eta bere egoera kontuan har dadila, ez baitauka diru-sarrerarik. Q25/1203.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, jakinarazi zaionaren arabera Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak luzatu egin duelako errenta bermatuaren eskaerak ebazteko epea, hiru hilabetetik sei hilabetera, eta litekeena delako bere ebazpena atzeratzea; horrek muturreko zaurgarritasun-egoeran jartzen du, ez baitu baliabide ekonomiko nahikorik oinarritzko premiak asetzeko. Q25/1238.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak eten egin diolako errenta bermatua, aurrez esleitutako hitzordu batera ez joateagatik. Defendatzen du behar bezala justifikatu zuela alaba eskolan dagoen bitartean berak ikastaroak egiten dituela, gizarte-langileak bideratuta. Eskatzen du prestazioaren etete hori bertan behera utz dadila. Q25/1270.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua azkentzearen ondorioz jarri zuen gora jotzeko errekurso baten ebazpenean. Era berean, kexa jarri du prestazioaren beste eskaera bat ukatu zitzaiolako gerora, jaraunspen bat onartzearen ondorioz baimendutako diru-sarrerak gainditzeagatik. Adierazi du jaraunspena onartze horrek ez duela bere egoera ekonomikoa hobetu; izan ere, higiezinari emandako balioa ez da zuzena, jaraunsleetako bat ondasun higigarri batzuen jabe egin da legez kontra, eta ez da kontuan hartu hipoteka baten ordainketa. Q25/1296.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ezetsi egin duelako errenta bermatua jasotzeko egin zuen eskaera, kotizazio gabeko erretiro-pentsioa eskatu behar zuelako aldeztu aurretik. Azaldu du hori guztia Mendillorriko Auzo Unitatean artatu zuen gizarte-langilearen akats baten ondorioz gertatu zela. Horren ondorioz, errenta bermatuaren eskaera izapidetu bitartean bizirauteko eskatu zituen maileguak itzuli behar ditu orain. Q25/1385.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak ez dizkiolako ordaindu errenta bermatuaren hileko zenbait kuota, behar bezala eman zuen arren bizileku-aldaketaren berri eta baldintzak betetzen dituen arren. Horrek zailtasun ekonomiko larriak eragiten dizkio, eta seme-alaben arretari eragiten dio. Gainera, atzeratzen ari da laguntza berrezartzeko aurkeztu zituen eskaeren ebazpenean. Q25/1391.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko eskaeraren ebazpenean. Adierazi du diru-sarrerarik ez izateak eta, ondorioz, mantenuari eta etxebizitzari dagozkion oinarritzko gastuei aurre egiterik ez izateak muturreko zaurgarritasun-egoeran uzten duela familia, zeinaren kide baita urte eta erdiko haur bat. Q25/1392.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako duela hiru hilabete baino gehiago egin zuen errenta bermatuaren eskaeraren ebazpenean. Adierazi du adingabe bat duela bere kargura eta, baliabiderik ez duenez, ezin duela bere gain hartu mantenuari eta etxebizitzari dagokion oinarritzko gasturik. Q25/1401.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua neurritz gain atzeratzen ari delako onetsi zitzaion errenta bermatua ordaintzen, hainbat konpromiso hartu arren. Adierazi du diru-sarrerarik ez izateak muturreko larrialdi-egoeran jarri duela, elikagairik eta oinarritzko gastuei aurre egiteko baliabiderik gabe. Desgaitasuna duen seme adingabe bat du bere kargura, zeinak dieta berezia behar baitu. Larrialdiko laguntza bertan behera uzteak eta erantzunik ezak izugarri larriagotzen dute bere egoera. Q25/1517.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak erabaki duelako pertsona horrek jasotzen zuen errenta bermatua azkentzea, ez zuelako jakinarazi Nafarroatik irten zela komunitatearen onurarako lan egiteko zigorra bete behar zuelako Valentzian. Ez zekien Nafarroatik irteten bazen horren berri eman behar zuenik. Q25/1583.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak eten egin diolako errenta bermatua, ez betetzeagatik lanera bideratzeko eta gizarteratzeko proposatu zitzaizkion jardueretan parte hartzeko betebeharra. Defendatzen du ez dituela jaso departamentuak bidali ei dizkion telefono-mezuak, telekomunikazio-zerbitzuen hornitzailearen bezero-arloko pantaila-argazkiek erakusten duten bezala. Eskatzen du ebazpenak baliogabetu daitezela eta prestazioaren ordainketa berrezar dadila. Q25/1593.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatua berritzeko duela bost hilabete egindako eskaeraren ebazpenean, eta ukatu egin diolako bizitzeko gutxieneko diru-sarrera, ondare konputagarriak gainditu egiten baitu prestazioa eskuratzeko aurreikusitako muga. Q25/1639.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Fundazio batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak errenta bermatua ukatu dielako hark kudeatzen duen aldi baterako harrera-baliabidean bizi diren lau gazteri, oinarritzko premiak aseta dituztela uste baitu. Defendatzen du programak mantenu-gastuak aldi baterako estaltzen dituen arren estaldura behin-behinekoa eta itzuli beharrekoa dela eta, beraz, ez dela benetako diru-sarrera edo baliabide ekonomiko bat. Q25/1649.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak azkendu egin duelako errenta bermaturako zuen eskubidea, ama zaintzeko hirurogei egun baino gehiago Alacanten igarotzearen ondorioz. Adierazi du aurkeztu duela bere amak egin behar izan zituen zenbait kontsultatan hari laguntzeko beharra justifikatzen duen dokumentazioa eta, beraz, eskatu du ukapena berrius dadila. Q25/1655.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako errenta bermatuaren eskaeraren ebazpenean, gehienezko legezko epea igaro den arren. Azaldu du hainbat aldiz joan dela bulegora baina ez dutela artatu, aurrez aurreko informazioa ukatu zaiola, eta horrek larriagotu egiten duela bizi duen muturreko zaurgarritasun-egoera. Q25/1673.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Onartuta
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako onetsia duen errenta bermatuaren ordainketan. Adierazi du bere familiak, bi alaba adingaberekin,

bitartean ez duela bere oinarritzko premiak asetzeko behar duen diru-sarrerarik. Q25/1712.

- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua atzeratzen ari delako dagoeneko onetsia duen errenta bermatuaren ordainketan, zeina beharrezkoa baitu beretzat eta alabarentzat. Adierazi du arlo arduradunarekin harremanetan jarri zela jakiteko ordainketa zergatik ez den egiten, baina ez zaiola erantzun. Q25/1713.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ama ezkongabea izanik eta adingabe bat bere kargura izanik muturreko zaurgarritasun-egoeran dagoelako, 2025eko azaroaz geroztik errenta bermatua eta bizitzeko gutxieneko diru-sarrera eten baitzaizkio, aldeztu aurretik jakinarazi gabe. Adierazi du horren arrazoia administrazio-akats bat izan zela, ez baitzegoen jasota genero-indarkeriaren biktima denik. Eskatutako dokumentazioa aurkeztu arren, diru-sarrerarik eta ebazpenik gabe jarraitzen du. Q25/1730.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
-

3.2.5. Administrazio publikoen ondasunak.

- Herritar batek kexa bat jarri du, goiko etxebizitzetako terrazetatik ura sartzeak duela zenbait urtetik eragin dizkion kalteengatik; etxebizitza horiek Iruñeko Udalaren jabetzako eraikin batean daude. Adierazi du udalak terraza bat partzialki konpondu zuen arren arazoak bere horretan jarraitzen duela, eta, jakinarazi zaionez, ez dagoela aurrekonturik lanak berriz hasteko. Eskatzen du konpon dadila ura sartzea eragiten duen arrazoia eta kalte-ordaina eman dakiola jasandako kalteengatik. Q25/10.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez duelako erreklamatzeko Europar Batasunaren Pribilegioaren eskuizkribua; izan ere, udalaren jabetzako da, baina gaur egun Liburutegi Nazionalean dago. Uste du ezer ez egitea ondarea babesteko araudiaren aurkakoa dela. Q25/53.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Beasoain-Egillorko Kontzejua bere lurretan dagoen bideari kalte egiten dioten zenbait lan egiten ari delako. Eskatu du lanak geldiaraz daitezela, bere baimenik gabe egin baitira, eta bidea konpon dadila eta lehen zegoen bezala utz dadila. Q25/168.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Urzainkiko Udalak ez duelako ezer egiten bere bizilagun baten legez kontrako zenbait jarduketaren aurrean. Adierazi du zurezko banku bat jarri zuela lurzoru publikoan, zorura eta hormara ainguratuta, modu iraunkorrean; teilatua berritu zuen eta erretena motz utzi zuen eta, ondorioz, euriurak bere etxebizitzako balkoira isurtzen ditu; eta fatxadan tapiz bat jarri zuen, zeinak zarata gogaikarriak egiten dituen zintzarri bat baitu. Q25/213.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Ameskoabarrenako Udalak eta Artatzako Kontzejuak ez dutelako ezer egin herri-lur batzuen desfektazioarekin eta gerora enpresa bati lagatzearekin lotuta. Adierazi du aurreko legegintzaldian egoera hori lehengoratzeko kudeaketak egin ziren arren lursailek okupatuta jarraitzen dutela, eta oraingo legegintzaldian ez dela neurri eraginkorrik hartu haien legezkotasuna lehengoratzeko. Q25/461.
- Kexa ez da onartu, epez kanpokoa delako (urtebete baino gehiago).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Beintza-Labaiengo Udalak lursail bat jabari publikoko ondasun gisa kalifikatu duelako, eta, beraz, eskatu du eman diezazkiotela bere jabetzan erregistratuta dauden planoak, uste baitu duela 100 urte baino gehiagotik berea den espazio bat kentzen ari zaizkiola. Bestalde, herriko zenbait bizilagunen aldetik jasandako jazarpena salatzen du, bere txakurrak direla eta, bereziki. Q25/464.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Beintza-Labaiengo Udalak lorategian jarria duen hesi bat bere etxebizitzatik kentzera behartzen duelako, hesi hori herri-lurretan dagoela iritzita. Defendatzen du lursail hori bere jabetzakoa dela eta herriko

bizilagun gehienek egin dituztela espazio publikoen antzeko erabilerak, erabilera pribatiborako itxiturak edo hesiak jarritz, eta, kasu horietan, Udalak ez duela berdin jokatu. Q25/954.

- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Herri-lurren Atala atzeratzen ari delako txosten bat egiten eta administrazio-mugaketaren eskaera bati berariaz eta arrazoituta erantzuten. Egoera horrek bere lastategia eraberritzeko eta ohiko etxebizitza bihurtzeko lanak hastea eragozten dio. Q25/1083.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Hainbat lurzatiren jabeen talde batek kexa bat jarri du, Castejóngo Udalak eskatu dielako itxiturak kendu ditzatela eta beren onibarrak atzeratu ditzatela, bide publikotzat jotzen baitute haiek pribatua dela esaten duten lursail bat. Adierazi dute egindako mugaketak agerian utzi zituela hasierako udal-ebazpenean egindako akatsak, eta, hala ere, Udalak lurzati jakin batzuetara mugatu duela ebazpena. Gaineratu dute ez zaiela espedienterako sarbide osoa eman eta ez dutela jaso aurkeztutako idazkien erantzunik. Q25/1105.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun aurkeztu zuen eskabide bati, non bi eskaera egin baitzituen: batetik, aita garaje-plaza baten lagapena lortzeko sinatu zuen kontratuaren edo dokumentuaren kopia bat bidaltzeari buruzkoa, eta, bestetik, garaje horren kudeaketaren emakida-agiriaren klausula baten gaur egungo interpretazioari buruzkoa. Q25/1414.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Azkoiengo Udalak elkarte bati ukatu egin diolako espazio eta jarduera publikoetarako sarbidea, eskaera formalak aurkeztu dituen arren garaiz eta behar bezala, beste elkarte batek antzeko jarduerak egiten dituela alegatuz. Uste du horrek kirol- eta kultura-jarduerak egiteko eskubidea eragozten duela, idatzizko erantzunik eman gabe eta beste elkarte batzuekiko elkarrikketa eraginkorrik bideratu gabe. Q25/1508.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Auzokide-talde batek kexa bat jarri du, Abartzuzako Udalak ez dielako erantzun aurkeztutako eskabideei. Eskabide horietan, gai hauei buruzko azalpen-bilerak eskatu dituzte: barnetegi zaharraren salerosketa, itxita dauden bide publikoak irekitzea, bide publikoen titulartasunaren defentsa eta espazio publikoak grabatzen dituen bideozaintzako kamera baten legezkotasuna egiaztatzea. Q25/1575.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

3.2.6. Merkataritza eta kontsumoa.

A) Argindarra eta gasa banatzen duten konpainiak:

- Bi herritarrek kexa bat jarri dute argindarraren faktura baten zenbatekoagatik, bikoiztasunak baititu. Azaldu dute ordainagiria itzuli eta argibide bat eskatu duten arren ez dutela erantzunik jaso, eta horrek mesfidantza eragin diela kontagailuen irakurketa zuzenari dagokionez. Q25/1244.
- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

B) Aseguru-etxeak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere autoak kalteak jasan ondoren bere aseguru-etxeak eskatu diolako frankiziaren zenbatekoa aurreratu dezala, enpresa erantzulearen aseguru-etxeak ordaindu dezan konponketaren gainerako kostua. Adierazi du ez dagoela ados eskakizun horrekin, bera ez baita kalteen erantzulea, eta eskatzen du bere konpainiak zuzenean kudea dezala konponketaren ordainketa, zenbatekorik aurreratu beharrik gabe. Q25/97.
- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere aseguru-etxeak logelako tronadura altxatu zuelako bere etxebizitzan hezetasun-arazo bat konpontzeko, eta, harrezkero, ez delako jarri. Erakundearekin behin eta berriz harremanetan jarri arren, hark konponketa-lanak egiteko kontratatutako enpresa egiten du erantzule, arazoari konponbiderik eman gabe. Q25/173.

- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Aseguru-en eta Pentsio Funtzen Zuzendaritza Nagusiak ez duelako ebatzi 2022ko martxoan aurkeztu zuen erreklamazioa, konponketa bat izan zela eta aseguru-primaz itzuli zitzaiola iritzita. Ziurtatzen du informazio hori okerra dela, ez baitu inolako diru-sarrerarik izan, ez eta akordiorik onartu ere. Adierazi du ez zela jabetu aseguru hori sinatu izanaz, eta eskatzen du bere espedienteak berrikus dadila. Q25/387.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere aseguru-etxeak ez diolako eman polizan kontratatutako estaldura, maiatzaren izan zen itzalaldi orokorrak eragindako akats elektriko baten ondorioz gertatu zen ezbehar batean. Ondorioz, kontratuari baja emateko eskatu du, eta jasota utzi nahi du ez zaizkiola gustatu ezbeharra kudeatzean izan diren zailtasunak, erantzuteko epe luzeak eta bere kontsultei erantzuteko eta erakundearekin komunikatzeko eraginkortasunik eza. Q25/881.
- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat jarri du, aseguru-etxe batek ezeztatu egin duelako, aldeztatik jakinarazi gabe, hilabete batzuk lehenago kontratatutako amaren ibilgailuaren poliza. Adierazi du eskatutako dokumentazioa bidali zuela eta ez zuela jakinarazpenik jaso ustezko datu faltaren inguruan, ez eta asegurua baliogabetzearen inguruan ere. Azaldu du ezbehar baten ondoren poliziak jakinarazi ziola ibilgailuak ez zuela estaldurarik, eta horrek zehapen ekonomiko bat eta autoa kentzea eragin dituela. Q25/898.
- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados bere aseguru-etxearen jarduketarekin. Azaldu du zortzi urte daramatzala aseguru-etxe berarekin, baina, primaren prezioa igo ondoren, beste konpainia batera aldatzen saiatu zela. Adierazi du sisteman zenbait ezbehar agertzen zirela bere izenean, bakar bat ere izan ez zuen arren. Horregatik, aurrekontuak altuagoak ziren beste aseguru-etxe batzuetan, eta horrek konpainiaz aldatzea eragozten zion. Konpainiaren bulegora joaten zen bakoitzean, berresten zioten ez zuela ezbeharrik, baina ez zioten

irtenbiderik eskaini, ez eta akatsa zuzendu ere. Uste du egoera horrek zegokiona baino aseguru garestiago bat izatera behartu duela, beste konpainia bat libreki hautatzeko aukerarik gabe. Q25/1117.

- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

C) Banku-erakundeak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, banku-erakunde batek bere ahizparen abal-emailetzat hartu duelako bere baimenik gabe, eta ukatu egin diolako bere banku-kontuari buruzko informazioa eta dokumentazioa eskuratzea, laburpenen kopiak eta kontratua barne direla. Era berean, adierazi du ez dagoela ados erakunde horren aurka hasitako prozedura judizialekin. Q25/175.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere banku-erakundeak bere baimenik gabe egindako jarduketa baten ondorioz galera nabarmena izan duelako funtsen errentagarritasunean. Adierazi du Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalera jo zuen arren hark erakundearen alde ebatzi zuela espedientea. Eskatzen du zehaztu dadila bankuak indarrean dagoen araudia eta finantza-jardunbide egokiak bete ote zituen, eta berrikus dadila Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalaren jarduketa. Q25/192.

- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, banku-erakunde batek zenbateko batzuk kobratzen dizkiolako bere kontua mantentzeagatik. Kritikatzen du bizi duen zaurgarritasun-egoeraren ondorioz zenbait laguntza ekonomiko jasotzen dituela eta haiek jaso ahal izateko beharrezkoa dela banku-kontu bat izatea, eta horrek kostu jakin batzuk bere gain hartu behar izatea eragiten diola. Q25/654.

- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, banku-erakunde batek ez duelako aurrez aurreko behar besteko arreta ematen bere sukurtsalean, eta horrek itxaronaldi luzeak eragiten dituelako oinarritzko kudeaketak egiteko. Adierazi du amak ordu eta erdi baino gehiago itxaron behar izan zuela leihatilan dirua aldatzeko, eta ez

zitziola utzi komunera joaten. Azaldu du langileak eta leihatilak murriztu izanak adinekoei edo bitarteko digitalik erabiltzen ez dutenei eragiten diela bereziki, eta kalte hori ez datorrela bat erakundeak bezeroei laguntzearen inguruan publikoki hedatzen duen irudiarekin. Q25/1078.

- Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

D) Bestelakoak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, kontzesionario batean bigarren eskuko ibilgailu bat erosi zuelako eta matxuratuta entregatu ziotelako. Salatu du hiru aldiz utzi behar izan duela autoa konpon dezaten, baina matxurak konpondu gabe jarraitzen duela. Q25/36.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, erreserba-plataforma batek alde bakarretik deuseztatu duelako berak gobernatzen duen aterpetxearekiko lankidetzahitzarmena, establezimenduak informazio faltsua edo okerra eman zuela alegatuta. Azaldu du salaketa hori okerra dela eta lege- eta administrazio-baldintza guztiak betetzen dituela. Adierazi du plataformarekin egoera hori argitzen saiatu den arren plataformak ez dituela datuak egiaztatzen, eta Kontsumo Bulegoan egindako erreklamazioa artxibatu egin dela, enpresen arteko gatazka bat delako. Q25/268.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, igogailu-konpainia batek fakturak banakatu gabe igortzen dituelako, banakapen hori behin eta berriz eskatu duen arren. Gainera, adierazi du hiru hilabetez zerbitzurik izan ez arren mantentze-lanak kobratzen jarraitu zuela, eta aurrekontu bat eskaini zuela araudi berrira egokitzeko, baina aurrekontu hori ere ez dagoela banakatuta eta sektoreko beste konpainia batzuen baino askoz handiagoa dela. Q25/352.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Barañaingo okindegi batean ogia ez zelako 12:00etan iritsi, ia 14:00etan baizik, eta, gainera, oso baldintza txarretan (gogorra edo errea). Q25/408.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat jarri du, kontzesionario batek akats ugari zituen auto bat entregatu ziolako eta arazoa ez dutelako konpontzen, autoaren egoera “produktuaren definizioarekin” bat datorrela argudiatuta. Adierazi du merkataritza-arduradunek ez diotela jaramonik egin, gutxietsi egin dutela eta berari ez dagokion egoera bat kobratzearekin mehatxatu dutela. Q25/560.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ortopedia-dendek emandako tratuagatik eta zerbitzuagatik. Azaldu du senarrak gaixotasun neurodegeneratibo bat duela, establezimendu horietara maiz joatea behartzen dituen, eta kritikatzeko du medikuaren errezetarekin joaten denean ez dela egoten haren osasuna eta premiak kontuan hartuta behar dena bilatzen eta egokitzen duen profesionalik, eta gehien komeni zaiena jartzen dutela. Q25/698.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, kontzesionario batean ibilgailu bat erosi zuelako eta hasiera-hasieratik akats elektronikoak izan dituelako. Adierazi du zailtasunak izan dituela aparatu akastuna konpontzeko edo ordezteko, eta gaur egun oraindik arazoak dituela harekin. Era berean, adierazi du ez dagoela ados ibilgailua entregatzeko izandako atzerapenarekin. Q25/707.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, supermerkatu bateko kutxazainak lapurreta bat egin izana leporatu ziolako bidegabe, eta erosketa ordaindu zuela frogatzera behartu zuelako. Q25/1014.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Gobernuko Kontsumitzaileen Babeserako eta Kontsumoko Arbitrajerako Atalak ez diolako jaramonik egin bi alderdiek sinatutako erreklamazio-orri baten bidez aurkeztutako eskaerari. Azaldu du eskaera hori izapidetu beharrean kontsumitzailea behartzen duela beharrezkoak ez diren izapideak berriro hastera inolako arrazoirik gabe, eta hori automatismo burokratiko bat dela, berariaz ebazteko legezko betebeharraren aurkakoa. Gainera, jarduketa horrek atzeratu egiten du gatazkaren ebazpena, kontsumitzaileari adorea kentzen dio erreklamatzeko duen eskubidea baliatzeko, eta kontraesanean dago administrazio-jarduketa arautzen duten eraginkortasun-, gardentasun- eta babes-printzipioekin. Q25/1151.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, arropa-denda batek ez diolako uzten fabrikazio-akats bat duen blusa bat aldatzen, epea kanpo dagoelako. Eskatzen du aukera eman diezaiotela, gutxienez, blusaren ordean beste jantzi bat hartzeko. Q25/1585.
 - Partikularren arteko kontua. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Kontsumo Zerbitzuak ez duelako onartu posta elektronikoz egin zuen erreklamazioaren izapidetzea, eta ukatu egin duelako erreklamazio hori ezagutzeko eskumena duenik, gatazka Iruñeko enpresa batekin gertatu zen arren. Argudiatu du, gainera, ezin izan zuela erreklamazioa Erregistro Orokor Elektronikoaren bidez aurkeztu, bide horretatik ezin baitira erregistratu euskarri-zenbakirik ez duen AIZ duten pertsonen erreklamazioak. Q25/1733.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

3.2.7. Kontratu publikoak.

- Ikastetxe batek kexa bat aurkeztu du, ez daudelako ados garbiketa-zerbitzuaren enpresa adjudikaziodunarekin, etengabe urratzen baititu lan-betebeharrak: berandu eta gaizki ordaintzen die langileei, ez ditu aplikatzen hitzarmeneko

soldata-igoerak eta ez du aukerarik ematen kexak aurkezteko. Eskatzen dute ez dadila berritu haien esleipena. Q25/759.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak zehapen-espediente bat ireki duelako haren aurka, eskola-garraioko zerbitzuaren adjudikaziodun den aldetik, zenbait falta astun eta oso astunen erantzuleztat jotzen baitu. Azaldu du zehapenak, guztira hiru mila eurotik gorakoak, neurriz kanpokoak direla, ez dagoela froga nahikorik zehapen horiek ezartzeko, eta ez dagoela ados ekaineko soldata enbargatu izanarekin, horrek egoera ekonomiko eta emozional larria eragin baitio. Q25/1200.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Ospitale Unibertsitarioan lan egiten duten segurtasun pribatuko langileentzat 2024-2027ko Zaintza eta Segurtasun Pribatuko Esparru Akordioan aurreikusitako arriskugarritasuneko edo arrisku bereziko osagarria ez ordaintzeagatik. Q25/1306.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Elortzibarko Udalak legez kontra jardun duelako kontratazio publikoko prozedura bat izapidetzean. Salatutakoaren artean, hauek aipatzen ditu: akatsak enpresaren izenean eta kontratuaren xedean, IFKren erabilera okerra, izan ez diren komunikazioak, aurrekontuaren eskuduntza faltsua, aldaketa arbitrarioak ebazpenetan eta idazkiak arrazoi argirik gabe ezestea. Uste du jarduketa horiek nahasmena, gardentasunik eza eta berdintasun- eta lehia-printzipioak urratu zituztela lizitazioan. Q25/1519.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Agoizko Udalak, jarduerarako eta enpresa-proiektu bat irekitzeko lizentzia eman dion arren, eta inbertsio ekonomiko handi bat egin ondoren, modu kontraesankorrean jardun duelako eta proiektuaren zati bat ukatu diolako errekerimendu bidez, jarduera hasi eta egun gutxira. Gainera, ukatu egin dio legez eskatutako EJZren epigrafe batean inskribatzeko aukera, zerga-

arrazoiak alegatuta. Babesgabetasun administratiboko eta kalte ekonomikoko egoeran dago, eta desgaitasunagatik larriagotu egin zaio egoera hori. Q25/1653.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

3.2.8. Covid-19a.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Enpresa Politikako, Nazioarteko Proiektzio eta Laneko Departamentuak 3.000 euroko laguntza eman ziolako “Autonomoentzako eta enpresentzako zuzeneko laguntzen Covid lerroa”ren esparruan, eta, ondoren, itzulketa-prozedura bat hasi zuelako, ordaintzeko zeuden zorrak behar bezala ez zirela justifikatu alegatuta. Uste du departamentuaren akats bat dela, ez zituelako baldintzak behar bezala egiaztatu laguntza eman aurretik, eta horrek babesgabetasuna eta kalte ekonomikoa eragin dizkiola. Q25/1128.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak enbargo bat egin diolako, Covid-19aren ondorioz ezarri zen alarma-egoeran jarri zitzaizkion bi zehapen direla eta. Eskatu du zehapen horiek berrius daitezela, jakin duelako badela antzeko zehapen batzuk baliogabetu zituen epai bat. Q25/1224.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Inklusio, Gizarte Segurantzaren eta Migrazio Ministerioak % 20ko erretegia aplikatu diolako Covid-19aren garaian enpresa-kaudimenerako jasotako laguntza bati buruzko gora jotzeko erretegia bat ebatzi bitartean etenda zegoen zor bati. Q25/1714.

- Kexa Arartekoari igorrita.

3.2.9. Kultura.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuaren “2025ean ondare higiezin zaharberritzeko pertsona fisikoentzako eta irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuentzako laguntzak” deialdiari dagokionez. Uste du komeni dela dokumentazioa formatu fisikoan aurkezteko aukera sartzea,

laguntzak ematen jarraitzea eta zenbatekoa handitzea, ondare higiezinak kontserbatzeko, sendotzeko, birgaitzeko eta zaharberritzeko lanei ekiteak kostu handia dakarrelako, eta, azkenik, hurrengo deialdiei ahalik eta publizitaterik handiena ematea, komunikabideen eta prentsaren bidez. Q25/1657.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Corellako udal-liburutegia itxita egongo delako abenduaren 22tik urtarrilaren 7ra bitartean. Uste du ikasteko liburutegia gehien behar den datak direla eta ez dela ordezeko aukera egokirik eskaintzen (gazte-zentroan prestatutako gelak ez dira aski, ez dute berokuntzarik eta ordutegi mugatua dute). Iruditzen zaio ez dagoela berdintasunik herri txikietako ikasleen eta hiriburuko edo Tuterako ikasleen artean. Q25/1724.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Elkarte batek kexa bat jarri du, Burlatako Udala atzeratzen ari delako dirulaguntza baten bigarren ordainketan, adostutako jarduketak bete arren. Adierazi dute behin eta berriz jarri direla harremanetan Kultura Arloarekin, baina ez dutela arrakastarik izan, eta uste dute tratu bidegabea jaso dutela dagoeneko kobratu duten beste elkarte batzuekin alderatuta. Q25/422.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuak hiru hilabeteetan baino gehiagoan ez diolako erantzun karlismoari eta frankismoari buruzko erakusketa bat egiteko proposamen bati. Q25/770.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Castejónko Udalak ez dituelako bete jarduera artistiko eta kulturalak egiten dituzten kolektibo eta elkarteei dirulaguntzak emateko deialdiaren oinarriak, eta ez dituelako argitaratu kolektibo bakoitzari emandako puntuazioak edo balorazioak eta zenbatekoak. Q25/1234.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

3.2.10. Kirola.

- Herritar batek kexa bat jarri du, epaileak adingabeekiko asmo txarreko eta abusuzko portaerak izaten ari direlako, eta, kasuren batean, talde bati mesede egiten diotelako beste baten kaltetan. Horregatik, harmailetan portaera

eredugarria eskatzen bada, uste du Nafarroako Futbol Federazioak baztertu egin behar lituzkeela inpartzialtasun-baldintzak betetzen ez dituzten epaileak. Q25/234.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Kirol-klub batek kexa bat jarri du, Lizarrako Udalak duela urtebete baino gehiagotik itxita daukalako Lizarra pilotalekua, itxiera justifikatzen duen txosten teknikoa aurkeztu gabe. Adierazi du behin baino gehiagotan eskatu den arren txostena ez dela egin oraindik, eta erabilera ukatzean gardentasunik ez izatea eta elkarteei eta partikularrei eragindako kaltea kritikatzeko. Q25/238.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zizur Nagusiko Udalak matrikula ordaintzeko eskatu diolako pandemian zehar baja eman ondoren udaleko kirol-instalazioetan berriro izena emateko. Argudiatu du baja eskatu zuela txertoa hartu ez izanaren ondorioz sarbidea debekatu zitzaiolako, kuota osoa kobratzen jarraitu zitzaion arren. Uste du baja hori salbuespenezko inguruabarren ondoriozkoa izan zenez ez litzaiokeela eskatu behar matrikula ordaintzea bazkide gisa berriz sartzeko. Q25/299.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik –
- Herritar batek kexa bat jarri du, Beriaingo Udalak ez diolako erantzun udalaren egoitza elektronikoan aurkeztutako erreklamazio bati; erreklamazio hori udal-kiroldegiko gimnasioaren egoerari eta haren kudeaketa ekonomikoari buruzkoa da, bai eta aipatutako egoitzari buruzkoa ere. Q25/338.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik –
- Herritar batek kexa bat jarri du, Beriaingo Udalak ez diolako erantzun udal-kiroldegiko gimnasioaren egoerari eta haren kudeaketa ekonomikoari, egoitza elektronikoari eta dauden itoginei buruzko erreklamazio bati. Era berean, adierazi du ez dagoela ados herrian txartel bidez irekitzen diren zabor-edukiontzia jarri izanarekin. Q25/757.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik –

- Herritar batek kexa bat jarri du, Lizarrako Udalak 2023ko irailetik geldirik duelako Lizarra pilotalekuaren birmoldaketa, zeina funtsezko espazio kultural eta soziala baita. Adierazi du Udalak alegatzen duen arren haren segurtasunari buruzko txosten tekniko baten zain dagoela, aurrerapen eta erantzun argirik ez izateak eraikina hondatzen utzi nahi duelako susmoa eragiten duela, haren salmenta justifikatzeko. Q25/775.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere herriko Udalak eskatu diolako 6 urteko semea futbol-klubean inskriba dezala, eta 320 euroko federazio-fitxa ez ezik, udal-igerilekuak ere ordaindu ditzala, igerilekuak erabili ez arren. Adierazi du baldintza hori onartu eta ordaindu ondoren aurreikusi gabeko 150 euroko matrikula bat ere kobratu zitzaiola, eta inskripzioaren guztizko kostua gutxi gorabehera 500 eurora igo zela. Uste du eskakizun hori neurritz kanpoko dela eta zaildu egiten duela kirola egitea. Q25/987.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zizur zendeako Udalak lehentasuna eman dielako kirol-instalazioetako harpidedunei gizarte-, kultura- eta kirol-jardueretako plazak esleitzeko zozketan, lehentasun hori jasota ez dagoen arren indarrean dagoen udal-ordenantzan. Adierazi du irizpide hori arbitrarioa dela eta harpidedun ez diren pertsona erroldatuak diskriminatzen dituela, udal-zerbitzuak baldintza beretan erabiltzea eragozten baitie. Q25/1290.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Foruzaingoaren esku-hartze baten ondoren Atarrabiako herriko kirol-instalazioetatik kanporatzeko ezarri zaion zehapenarekin. Azaldu du orain arte ez dagoela zehapen hori justifikatzen duen ebazpenik edo froga irmorik, eta horrek babesgabetasun-egoeran jartzen duela. Gainera, guraso bakarreko familiaren bonua aldatu behar izan du, eta banakako bonuak egin behar izan ditu bi seme-alaba adingabeentzat, eta haiek bakarrik joan behar izan dute igerilekura. Q25/1322.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Uharteko Udalak ez duelako bermatzen herriko futbol-zelaiaren segurtasuna. Zehaztu du semeak saihestu zitekeen istripu bat izan zuela, joko-zelaiaren ondoan dagoen altzairuzko hesi baten aurka bortizki talka egin baitzuen, eta horrek haustura bat eragin ziola goiko masailezurrean. Adierazi du hesi hori hor egoteak alferrikako arrisku bat dakarrela, eta hura kentzeko edo babesteko eskatzen du. Q25/1563.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

3.2.11. Hezkuntza.

A) Ikastetxeetarako onarpena:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak itunpeko ikastetxe batean eskolatu dituelako bere bi seme-alabak, eta ezin duelako bere gain hartu esleitu zaion ikastetxeak duen kostua. Esan du ikastetxe publiko batera joatea nahi lukeela. Adierazi du ikastetxe horrek eskatzen dituen uniformeen kostua ordaindu ezina dela haurrak eskolara ez joatearen arrazoia. Q25/111.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako behar bezala baloratu bizilekuaren hurbiltasuna bere alaba bizi den lekuko ikastetxean onartzeko prozesuan. Azaldu du iraungitako errolda-ziurtagiri bat erantsi zuela nahi gabe, eta ez zitziola eman aukerarik dokumentazioa zuzentzeko. Adierazi du kezkatuta dagoela alaba auzoan eskatutako ikastetxeetan plazarik gabe gera daitekeelako, behar bezala erroldatuta dagoen arren. Q25/450.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, bere semea itxarote-zerrendan dagoelako haur-hezkuntzako bigarren ziklorako Iruñeko itunpeko ikastetxe batean, eta susmoa duelako beste familia batek errolda faltsua aurkeztu zuela baremazorako. Hezkuntza Departamentuan eta Iruñeko Udalean salaketa jarri ondoren, jakinarazi diote gutxienez hiru hilabete beharko dituztela egiaztapena egiteko, baina epe hori ez da egokia matrikula-epeetarako. Eskatu du prozesua bizkortu dadila. Q25/579.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Irlandako 16 urteko adingabe bat hilabeteko truke baterako jasotzea onartu ondoren Hezkuntza Departamentuak ukatu egin ziolako

hura eskolatzeko aukera. Adierazi du alde zureko kudeaketak gorabehera institutuak jakinarazi zuela ezin izango zela matrikulatu, denbora gutxirako zetorrelako. Erabaki horri buruzko lege-argibideak eskatu ditu, baita adingabea beste zentro batean matrikulatzeko aukera ere. Q25/620.

- Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak bigarren aldiz baztertu duelako bere semea nahi duten ikastetxean onartzeko prozesutik. Adierazi du familiak sakon balioesten duela ikastetxearen hezkuntza- eta erlijio-eredua, eta, beraz, eskatzen du semea onar dezatela 2025-2026 ikasturterako, adingabearen interes gorena eta hezkuntza aukeratzeko askatasuna aipatuz, edo, beharrezkoa bada, plaza gehigarri bat jar dadila. Q25/792.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alaba ez dutelako onartu Azpilagaña HLHIn. Azaldu du jakinarazi ziotela plaza guztiak beteta zeudela eta alaba itxarotzerrendan geratu zela. Hezkuntza Departamentuak adierazi zion eskari handia zegoenez ikastetxe horretan plaza gehiago egongo zirela, ikasgela berri bat sortuta. Baina ikastetxean jakinarazi zioten ez zegoela lekurik eta bere alaba ezin izango zela sartu ikasturte honetan. Departamentuak haurra beste ikastetxe batean eskolatzeko aukera iradoki zion, baina ez dago ados, ez baitator bat ikastetxearen erlijio-orientazioarekin eta itunpeko ikastetxe bat baita. Eskatzen du bere alaba Azpilagaña HLHIn inskriba dadila, edo, bestela, beste aukera batzuk eskain dakizkiola ikastetxe publiko, ez-konfesional eta familia bizi den lekutik hurbil daudenetan. Q25/1179.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ratioak ez direlako bete Camino de Santiago HLBHIPko haur-hezkuntzako 3. mailako gela batean, ikasle bat berandu sartu izanaren ondorioz, eta taldea ez delako bitan banatu. Horrez gain, Hezkuntza Departamentuak haur-hezkuntzako hirugarren mailan eskolatzeko eskaera bat atxikia du, dagokion epean eta moduan. Egoera horrek ezarritako gehieneko ratioa ez betetzea eragiten du, eta horrek eragin negatiboa du hezkuntzaren kalitatean. Eskatzen du egiazta dadila ikasle gehigarri horren onarpena bat datorren

indarrean dagoen araudiarekin, eta ratioa handitzea justifikatzen duten salbuespenezko inguruabarretakoren bat gertatzen den. Q25/1202.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez delako ekitaterik bermatzen ikastetxeetarako sarbidean, eta haur zaurgarriak ez direlako behar bezala babesten eskola-jazarpenaren aurrean. Azaldu du bere semeak eskola-arbuioa eta bazterketa-egoerak jasan dituela azken ikasturteetan, osasun- eta hezkuntza-profesionalek esku hartu duten arren. Plaza eskatu zen hurbiltasuneko eta ingurune seguruko beharretara egokituta dagoen zentro batean, baina erreserban geratu zen, hurbiltasun- eta zozketa-irizpideen arabera. Q25/1214.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere bi semeen ikastetxeek ordutegi bera dutelako eta, beraz, ezin duelako bermatu biak egunero garaiz iritsiko direnik. Azaldu du ama ezkongabea dela, seme nagusiak % 94ko desgaitasuna duela eta 9 urteko seme gazteak ospitale-arreta behar izaten duela noizean behin. Eskatzen du seme gaztea bere anaiaren ikastetxe berean eskolatu dezatela, kontziliazioa errazteko, hezkuntza-jarraitutasuna bermatzeko eta errutina egonkor bati eusteko. Q25/1574.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ikasturte osoa Frantzia egiteko programa akademikoaren deialdian berariaz jasota dagoen arren bi gurasoen sinadura beharrezkoa zela eskaera aurkezteko Hezkuntza Departamentuak onartu egin zuelako bere alabak amaren sinadurarekin soilik izena ematea. Uste du hartutako ebazpena araudiaren aurkakoa izan zela erabat eta, beraz, erabat deuseztatzea behar dela. Q25/1664.
- Kexa ez da onartu, epea kanpokoa delako (urtebete baino gehiago).

B) Hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleentzako arreta:

- Herritar batek kexa bat jarri du, neurririk ez dagoelako bere semeak, zeinak arreta-defizitaren eta hiperaktibitatearen nahasmendua diagnostikatu baitu, oinarriko lanbide-heziketako ikasketetan aurrera egin dezan laguntzeko edo errazteko.

Eskatzen du irakasleek semearekiko duten jarrera alda dezatela, hau da, beste aukera batzuk izan daitezela, maila horretan trabatuta gera ez dadin eta ikasten jarraitzeko aukera izan dezan. Q25/59.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Hezkuntza Departamentuak eta ikastetxeak bere alaba, Downen sindromea duen 9 urteko neska bat, egitura espezifiko eskolatz-modalitatean sartzeko hartu duten erabakiarekin. Argudiatu du ez direla agortu gela arrunt batean sartzeko aukera guztiak, behar diren laguntza eta baliabideekin (pedagogia terapeutikoa, logopedia eta hezkuntza-laguntzako espezialista). Gainera, ziurtatzen du txosten psikopedagogikoak ez duela behar bezala justifikatzen aldaketa horren beharra, eta, beraz, hezkuntza inklusiborako eskubideak eta hezkuntza-inklusioari buruzko lege-araudiak eta jurisprudentzia urratzen dituela. Eskatzen du gaur egungo eskolan mantendu dadila, modalitate arruntean. Q25/169.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere alabak, zeina lehen hezkuntzako 4. mailako ikaslea baita eta dislexia larriaren eta diskalkuliaren diagnostikoa baitu, ez dituelako behar diren egokitzapenak jasoko Hezkuntza Departamentuaren proba diagnostikoetan, hezkuntza-premia bereziak dituen ikasle gisa erroldatuta dagoen arren. Salatzen du ez-betetze horrek indarrean dagoen araudia urratzen duela, haren ikaskuntzari, autoestimuari eta osasun emozionalari eragiten diela, eta hezkuntza-ekitatearen printzipioaren aurka egiten duela. Eskatzen du probak indibidualiza daitezela eta alabaren diagnostikora egokitu daitezela, edo, hori bideragarri ikusten ez bada, alaba probetatik salbuets dadila, berdintasun-egoeran egiteko duen eskubidea ezin delako bete. Q25/545.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek kexa bat jarri du, Sakanako landa-eskola publikoek ez dutelako egitura espezifikorik hezkuntza berezirako, behin eta berriz eskatu den arren.. Altsasuko Zelandi ikastetxeak soilik du egitura hori, eta landa-eskoletan, berriz, hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasle asko ikastetxe itunduetara bideratzen dira, eta horrek desberdintasunak sortzen ditu eta kalte egiten dio hezkuntza

publikoaren irudiari. Gainera, adierazi du ez dagoela ados Urdiainen 2 urteko gela ixtearekin, berandu eman baita horren berri eta itxierak kalte egiten baitie familiei eta landa-eremuetako biztanleei. Eskatzen du Hezkuntza Departamentuak landa-eskoletarako baldintzak egokitu ditzala, egitura espezifikoak ezar ditzala ikastetxe publikoetan eta 0-3 urte bitarteko gelak ireki ditzala, tokiko hezkuntza publikoa indartzeko. Q25/665.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ikastetxeak eta Hezkuntza Departamentuak ez dietelako erantzun dislexia eta disortografia diagnostikatuak dituen semeari irakurmena egokitzeari eta ebaluatzeari dagokionez egindako idazkiei. Azaldu du urtarrilean kontsulta bat egin zuela hizkuntza-departamentuen (gaztelania eta euskara) politikaren inguruan, haur horien irakurmena ebaluatzeko, baina oraindik ez duela erantzunik jaso. Gerora, gai horiek berak kontsultatu zizkion NHEBZri, ingelesezko irakurmenaren ebaluazioa ere sartuta, baina ez zuen erantzunik jaso. Q25/872.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Isterria Hezkuntza Bereziko Zentroak urratu egin dituelako autismoaren espektroko nahasmendua duen adingabe baten hezkuntza-, emozio- eta gizarte-eskubideak; azaldu du 2024-2025 ikasturtean adingabeak justifikaziorik gabeko bazterketak jasan zituela eskola-jardueretan, ez zuela babes emozionalik izan, erabaki batzuk gurasoen baimenik gabe hartu zirela eta ikastetxearen aldetik ez zela komunikaziorik izan, eta eskatzen du erakunde eskudunak esku har dezala gertakariak ikertzeko eta semearen eskubideak babesten direla bermatzeko. Q25/1095.

- Kexa ikertuta – Erakundeak kexaren egileei helarazi zien Administrazioetik jasotako informazioa, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, jarduketari amaiera eman zitzaion, eta interesdunei jakinarazi zitzaizkion.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako argitu nola aplikatuko zaien hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleei 57/2024 Foru Aginduan eta 43/2023 Foru Dekretuan aurreikusitako hizkuntza-egokitzapena. Adierazi du kezkatuta dagoela baliabide faltagatik eta hezkuntza inklusiboa bermatzen duen araudiarekin kontraesanean egoteko arriskuagatik. Q25/1228.

- Ikertutako kexa izapidetzen.

C) Bekak eta laguntzak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentuak bere bi alabei ukatu egin dizkielako unibertsitate-ikasketetarako eskatutako bekak, familia-errentak gaintitu egiten baitu deialdiaren oinarri arautzaileetan ezarritako muga. Defendatzen du muga hori oso gutxigatik gaintitzen duela eta, gainera, horren arrazoa dela zenbatu beharreko urtean karrera profesionalari dagozkion atzerapenak jaso zituztela senarrak eta biek. Uste du ordainketa horiek garaiz edo hainbanatuta egin izan balira ez zuketela gaintituko errentaren muga. Q25/392.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak bere seme-alaba bikiei ukatu egin dizkielako unibertsitateaz kanpoko derrigorrezko ikasketen ondoko ikasketetarako bekak. Azaldu du Otsagabian bizi direla, baina seme-alabek Iruñera joan behar dutela bizitzera DBHren ondoren ikasten jarraitu ahal izateko. Adierazi du semea Iruñetik Elizondora doako garraioan joaten den arren ukatu egin zaiola beka, garraiorako eta bizilekurako laguntzak bateraezina direlako. Adierazi du bateraezintasun horretan ez dutela kontuan hartzen Pirinioetako ikasleek Iruñera joan behar izatea. Alabari dagokionez, zeina Iruñean ari baita batxilergoa egiten, esleitutako ikastetxean ez ikasteagatik ukatu zaio beka. Uste du legea diskriminatzailea dela eta ez dituela kontuan hartzen Nafarroako eremuen zehaztasunak. Q25/843.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak gutxieneko errolatze-denbora bat eskatzen duelako 2024/2025 unibertsitate-beken deialdian, eta horrek automatikoki baztertzeko duelako, Iruñean jaio zen arren, administrazio-egoitza Nafarroan duen arren eta NUPen ikasten ari den arren. Adierazi du baldintza horrek berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak urratzen dituela, bai eta foru-araudia ere, eta eskatu du deialdia berrikus dadila, ordezkari irizpideak sartzeko, hala nola Nafarroan jaio izana edo oraintsuko administrazio-egoitza, justifikatu gabeko bazterketak saihesteko. Q25/1066.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

D) Bizikidetza eta eskola-jazarpena:

- Herritar batek kexa bat jarri du, duela bi urte ikastetxe publiko bateko Eskola Kontseilurako egin ziren hauteskundeak arauz kontrakoak izan zirelako; izan ere, ebazpenak adierazten zuen arren izen bakar baten aldeko bozka eman behar zela, biren alde emateko aukera izan zen, eta horrek baldintzatu egin zituen emaitzak. Adierazi du irregulartasunaren berri izan zuenean eta Zuzendaritzara jo zuenean hark akatsa berretsi zuela eta azaldu zuela ebazpenaren interpretazio-arazo bat izan zela, baina ez zuela xehetasun eta irtenbide gehiagorik eman. Uste du gardentasunik ezak eta hauteskundeak modu bidegabean kudeatzeak areagotu egiten dutela mesfidantza. Eskatzen du irtenbide bat eman dadila eta funtzionatzeko modu demokratiko bat izan dadila. Q25/170.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ikastetxeak murriztu egin duelako familiarekiko komunikazioa, Bizikidetza Araudian jasotzen diren ikastetxeko zenbait arau ez baitira bete. Uste du aldez aurretik jakinarazi gabe eta frogarik aurkeztu gabe aplikatu dela neurria, errealitatea erakusten ez duten akusazioetatik eratorria. Uste du ez dela egokiena bere semearen egokitzapenerako eta hobekuntzarako. Q25/316.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere semeari jaka lapurtu ziotelako institutuan, eta ikasketaburuari jakinarazi ondoren ikasgelak begiratu besterik ez zelako egin, neurri gehigarriak hartu gabe. Arreta falta hori frustragarria iruditzen zaio, beste batzuetan bilaketa sakonagoak egin izan baitira. Eskatzen du ikerketa sakonagoa egin dadila, segurtasun-neurri eraginkorrak ezar daitezela eta antzeko egoerak saihesteko hartuko diren neurrien berri eman dezatela. Q25/370.
- Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ikastetxeak eta Hezkuntza Departamentuko Hezkuntzako Ikuskapenaren Zerbitzuak ez diotelako jarraipen egokia egin bere semeari ireki zitzaion eskola-jazarpeneko protokoloari. Zehaztu du protokoloa

aktibatu arren adingabeak erasotzaileekin talde berean jarraitzen duela eta irakasleak ez daudenean eraso fisikoak jasan dituela. Q25/382.

- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Bi herritarrek kexa bat aurkeztu dute, ikastetxeko jantokiko langileek haien semea eman dioten tratua ez delako egokia izan. Adierazi dute langile baten aldetik etengabeak direla adingabearekiko errespetu falta eta umiliazioak, eta gaineratu dute zerbitzuaren enpresa esleipendunari egoeraren berri eman dioten arren ez dela neurri eraginkorrik hartu halako jokabideak berriro gerta ez daitezen. Q25/385.
- Kexa ikertuta – Erakundeak kexaren egileei helarazi zien Administrazioetik jasotako informazioa, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, jarduketari amaiera eman zitzaion, eta interesdunari jakinarazi zitzaion.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere hiru seme-alabek eskola-jazarpena jasaten dutelako ikastetxean. Hitzeko erasoak eta bazterkeria salatu zituen, baina ez du irakaslearen erantzunik jaso eta ez da ageriko alaketarik izan. Eskatzen du Hezkuntza Departamentuak ikastetxeko protokoloak ikuskatu ditzala, jazarpenaren aurrean modu eraginkorrean jardutea eska dezala eta ikastetxeak bere gain har dezala dagokion erantzukizuna, ondorio larriak saihesteko. Q25/397.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere semea ikaskide baten aldetik eskola-jazarpen larria jasaten ari delako duela bost urtetik. Zehaztu du eraso fisikoak eta psikologikoak jasaten dituela, erasotzailearen familiak ez duela ezer egiten eta ikastetxean ez dagoela baliabiderik. Premiazko laguntza eskatzen dio Hezkuntza Departamentuari, adingabearen babesgabetasuna salatzen du eta berehalako konponbideak eskatzen ditu, bere semearen eta kaltetutako beste ikasle batzuen segurtasuna eta ongizatea bermatzeko. Q25/421.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, bere semeak, zeinak ADHN eta NOK diagnostikatuak baititu, eskola-bilakaera hobetu ondoren ikastetxeak jakinarazi diolako ezin izango duela ikasturte-amaierako txangora joan. Adierazi du erabakiari buruzko azalpenak eskatu eta ordezeko irakasle baten portaerari buruzko kexak aurkeztu dituen arren ez duela erantzunik jaso, ez tutorearen aldetik, ez zuzendaritzaren aldetik. Q25/633.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados irakasle batek bizikidetzaren aurkako jokabide bat egotzi izanarekin, ez baitu gertakariei buruzko azalpenik jaso, ezta bere defentsa-eskubidea baliatzeko aukerarik ere. Adierazi du zuzendari akademikoari argibideak eskatu zizkionean hark uko egin ziola argibide horiek emateari, eta bere ustez ikasleen eskubideei buruzko araudiaren aurkakoa eta errespeturik gabekoa den erantzun bat eman ziola. Eskatzen du Hezkuntzako Ikuskapenaren Zerbitzuak esku har dezala. Q25/1237.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako erantzunik edo konponbiderik eman beste ikasle bat bere semearen EDUCA kontuan behar ez bezala sartu izanaren aurrean, horren ondorioz behin eta berriz ezeztatu zen arren hura onartzeko eskaera. Adierazi du sistemak adingabeei datu sentikorrek ikusteko eta plazak onartzeko edo baztertzeko aukera ematen diela, eta horrek pribatutasun-arriskuak eragiten dituela. Gaineratu du gertakariak salatu eta konexioei lotutako IP helbideak eskatu zituen arren zerbitzu batetik bestera bidaltzen dutela, informaziorik eta babesik lortu gabe. Q25/1407.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alaba ikasten ari den ikastetxeak ez duelako neurri eraginkorrik hartu eskola-jazarpeneko egoera jarraitu baten aurrean, zeinaren ondorioz eraso fisiko bat gertatu baita ikastetxearen barruan. Adierazten du adingabeak beste ikasle batzuek eragindako erorketa bat izan duela, eta, horren ondorioz, lehendik zuen lesio batek okerrera egin duela. Azaldu du egoera hori nabarmen kalte egiten ari zaiola haren ongizate emozionalari, eta eskatzen du premiazko babes-neurriak har daitezela. Q25/1470.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alabak ikasi zuen ikastetxeak ez diolako ematen jasan zuen eskola-jazarpenari buruzko dokumentazio guztia. Adierazi du Hezkuntzako Ikuskapenaren Zerbitzuak bi aldiz eskatu diola ikastetxeari dokumentazio zuzena bidaltzeko, baina administrazio-espediente osoa ez dela oraindik entregatu. Q25/1550.
- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, institutu bateko zuzendaritzak ez duelako neurri egokirik hartu ikasleen arteko bi gatazka larriren aurrean. Adierazi du bere alabetako bat mehatxatu egin zuela beste ikasle batek, eta, Ikasketa Burutzari jakinarazi arren, ez zela ezer egin hura babesteko. Era berean, haren semea hitzez zirikatu zuten eskola-orduetan, baina ez zioten zigorrik jarri zirikatu zuen ikasleari. Semeak, ordea, kanporatze bat izan zuen, eskola-ordutegitik kanpo gerora izandako eraso batengatik, eta uste du tratu desberdina jaso zutela bi ikasleek. Q25/1619.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako behar bezala erantzun ikasketak egin zituen ikastetxeek beren plataformetatik orlak kentzeko eta jasan zuen eskola-jazarpenera behar bezala ez kudeatzeagatik barkamena eskatzeko egin zuen eskaerari. Adierazi du egoera horrek bere ongizate emozionalari eragiten diola eta berdintasunerako eta duintasunerako dituen eskubideak urratzen dituela. Q25/1630.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

E) Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa:

- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alaba Lanbide Heziketako ikasketak egiten ari den ikastetxeak eskatu diolako matrikula berriz ordaindu dezala azterketetara ez aurkezteagatik. Adierazi du azterketetara birtualki ez joatea ikastetxearen beraren hutsegite baten ondorio izan zela, ez baitzuen beharrezko informazioa eman plataformaren bidez. Gainera, adierazi du alaba ikastetxearekin harremanetan jarri zela, baina ez zuela erantzunik jaso aktak itxi arte. Q25/89.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ikasten ari den goi-mailako hezkuntza-programa ez dagoelako gaur egungo lan-merkatuaren premietara eguneratuta. Uste du edukiak eta tresnak zaharkituta daudela, metodologiak ez daudela eguneratuta eta ez dituela teknologia berriak integratzen, hala nola adimen artifiziala. Gaineratu du ikastetxeko zuzendaritzari bere kezka helarazi ondoren ez zuela erantzun egokirik jaso. Q25/93.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak, osasun-larrialdietako teknikariaren titulua lortzeko, C gidabaimena eta salgaien Gaitasun Profesionalaren Agiria (GPA) eskatzen dituelako. Adierazi du berak D gidabaimena eta bidaiarien GPA dituela, eta, beraz, ez du ulertzen anbulantzia batek baino baimendutako gehieneko masa handiagoa duen ibilgailu artikulatu bat gidatu badezake salgaien GPA duen C gidabaimena ateratzeko eskatzea. Q25/410.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak urteetan ukatu egin diolako bere alabetako bat bere ahizpa txikia ikasten ari den ikastetxean eskolatzea, zeina bere etxe ondoan baitago, behar beste plaza ez dagoelako. Adierazi du itxarote-zerrendaren buruan egon arren beste ikasle batzuk onartu direla epez kanpo eta ratioa gaindituz, berandu sartzeari, hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleentzako plaza erreserbatua izatea eta antzeko arrazoiengatik. Uste du onartzeko sistema diskriminatzailea dela eta kalte egiten diela familia eta lana bateragarri egiteko edo eskolako bizikidetzarako arrazoiengatik aldaketa eskatzen duten familiei. Q25/892.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak 10etik 4 puntuko behin-behineko kalifikazioa ematen dielako goi-mailako heziketa-zikloetan sartzeko batxiler-titulua homologatzeko izapideetan ari diren pertsonen. Uste du erabaki hori arbitrarioa, bidegabea eta diskriminatzailea dela. Eskatzen du berrius

dadila atzerrian egindako ikasketengatik baldintzapeko inskripzio-txartela aurkezten dutenei nota hori automatikoki esleitzeko erabiltzen den irizpidea. Q25/931.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak, minusbaliotasuna eta eliteko kirolari izatea ez ezik, behar baino presentzia txikiagoa duen sexua ere lehenesten duelako Lanbide Heziketako graduatarako onarpen-prozesuan. Uste du sexuaren arabera lehentasun hori Konstituzioaren aurkakoa dela, eta, horren ordez, kalifikazio akademikoak lehenetsi behar lirartekeela. Q25/973.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuko Hezkuntzako Ikuskapenaren Zerbitzuak ez duelako zantzurik ikusi Nafarroako Enplegu Zerbitzuak kudeatutako ikastaro tekniko batean irregulartasunen inguruan egin zituen salaketetan. Adierazi du irakasleak zenbait ikasleren sinadurak eta asistentziak faltsutu zituela, ikasle batzuekiko faboritismoz jokatu zuela, eskolak eten zituela eta jokabide desagokiak izan zituela ikasgelan. Q25/1110.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako erantzun 2025-2026 aldirako Goi Mailako Heziketa Zikloetan onartzeko behin betiko zerrenden aurka aurkeztu zuen gora jotzeko errekursoari. Azaldu du errekursoaren oinarria onarpen-araudia urratu izana dela, nahitaezko berrespena epearen barruan egin ez zuten eskabideak onartu direlako; eskakizun hori baztertzailea dela argitaratutako ebazpenen eta oinarrien arabera, eta administrazioak “akats zuzengarri” gisa interpretatzeak berrinterpretazio arbitrarioa dakarrela, zeinak berdintasun-printzipioa urratzen baitu eta segurtasun juridikorik eza eragiten baitu. Jarduketa horrek zuzenean kalte egin dio ukitutako ikasleari, eta onarpen-prozesuan lekuz aldatu du, eskakizunak zorrotz bete dituen arren. Horrek berekin dakar merezimenduen, gaitasunaren, gardentasunaren eta segurtasun juridikoaren printzipioak ez betetzea. Q25/1187.
- Ikertutako kexa izapidetzen.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako onartu bere semea Lanbide Heziketako ikasketa batzuetan, hautagai guztien artean notarik onena izan arren, beste leku batzuetatik datozenak lehenetsi direlako, ikasle horiek LHko heziketa-zikloetako onarpen-sisteman sartzea bermatzeko edo bultzatzeko. Azaldu du irizpide horrek ikasturte akademiko bat galtzea dakarkiola, frustrazioa eragiten diola eta agerian uzten dituela gaur egungo hezkuntza-sistemaren gabeziak. Q25/1249.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ikasten ari zen Lanbide Heziketako 2022/2023 ikasturtean bere asteko irakastorduak gehitu egin zirelako hasierako ordutegiarekin alderatuta, beste pertsona baten interes partikularren ondorioz. Adierazi du, era berean, beste ikasle batek eragina izan zuela amaierako errekupeazio-azterketaren dataren aldaketan, eta egun batzuk aurreratu zuela. Ziurtatu du inguruabar horiek ikasturtea baldintza egokietan gainditzea eragotzi ziotela eta errepikatu egin behar izan zuela. Q25/1353.
 - Kexa ez da onartu, epez kanpokoa delako (urtebete baino gehiago).
- Bi familiak bi kexa jarri dituzte, beraien alabak Irungo institutu batean ari direlako batxilergoko ikasketak egiten, hura baita gaztelaniako modalitatean etxetik hurbilen duten ikastetxea. Hala ere, euskarako ikasgaia eman behar dute eta salbuespena eskatu dute, baina ukatu egin zaie. Adierazi dute ez daudela ados ukatze horrekin, eta batxilergoko notak erabakigarriak direla unibertsitate-ikasketak egin ahal izateko. Q25/1515 eta Q25/1518.
 - Q25/1515: Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik. Kexaren egileari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.
 - Q25/1518: Kexa Arartekoari igorrita.
- Familia-talde batek bi kexa aurkeztu ditu, ez daudelako ados goi-mailako ikastaro bateko bigarren urteko ikasleen egoerarekin, irakasleei ez baitzaie behar beste ordu eman. Adierazi dute ikastetxeak ordu horiek eskatu zizkiola Hezkuntza Departamentuari, baina hura oraindik ez dela ikastetxearekin harremanetan jarri eta ez duela idatziz ere erantzun. Q25/1360 eta 25/1411.
 - Kexak ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.

F) Unibertsitateko irakaskuntzak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, eta kexa horretan eskatzen du aitor dadila Nafarroako Unibertsitate Publikoak (NUP) emandako Lanbide Heziketako Irakasle Teknikoen Unibertsitate Hedapeneko Diplomaren eta Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Unibertsitate Masterraren arteko baliokidetasuna. Argudiatu du 2020an eta 2022an egindako lege-aldaketen ondorioz irakasleen kidegoak berrantolatu ondoren master hori 2026a baino lehen egiteko eskatzen zaiela bigarren hezkuntzako kidegoan integratutako Lanbide Heziketako 19 espezialitatetako irakasleei, eta uste du egindako diplomak master horren antzeko edukiak eta programazioa dituela. Q25/27.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko unibertsitate-titulu bat homologatzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean, eta horrek eragina duelako bere lan-aukeretan. Q25/63.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Unibertsitatera Sartzeko Ebaluazioko (USE) azterketak autonomia-erkidego bakoitzean desberdinak izanik urratu egiten delako unibertsitate publiko batean plaza bat lortzeko berdintasun-eskubidea. Uste du BAMEarekin gertatzen den bezala azterketa bakarra egin behar litzatekeela. Q25/92.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako 2021ean atzerriko titulu bat homologatzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean. Q25/252.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako goi-mailako hezkuntzako atzerriko titulua homologatzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du hainbat urtez zain egon ondoren irakasgai jakin batzuk egiteko eskatu zitzaiola, eta ikasgai horiek gainditu izanaren akta 2024ko ekainean aurkeztu zuela. Hala ere, egun horretatik ez du jakinarazpenik jaso. Q25/258.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alabak egingo duen Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionaleko (UNED) graduondoko ikastaro batean ez delako sartzen bere titulazioa (Musikaren Historiako eta Zientzietako Gradua) Europako funtsekin finantzatuta egoteagatik ikastaroa doan egiteko aukera ematen duten graduen artean. Azaldu du argibideak eskatu dituen arren ez zaiola behar bezala justifikatu titulazio horretatik kanpo geratu izana, zeina bere ustez arbitrario baita eta aukera-berdintasunari eragiten baitio. Q25/266.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko unibertsitate-titulua homologatzeko egin zuen eskaera izapidetzeko orduan. Adierazi du 2022an egin zuela lehenengo eskaera, eta 2023an formalki atzera egin zuela lege-esparru berriari heltzeko. Hala ere, adierazi du espediente hori izapidetzen jarraitu zela, eta berriak ez duela ez aurrera egin, ezta administrazioaren erantzunik jaso ere. Q25/401.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko unibertsitate-titulua homologatzeko 2021ean egin zuen eskaera izapidetzeko orduan. Kritikatzeko du lau urtez ebazpenik ez emateak kalte profesional eta ekonomiko larria eragin diola. Q25/402.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko titulua homologatzeko 2021ean egin zuen eskaera izapidetzeko orduan, eta atzerapen horrek eragotzi egiten diolako lan-aukerei heltzea. Q25/403.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako Kolonbian lortu zuen atzerriko unibertsitate-titulua homologatzeko egin zuen eskaera izapidetzeko orduan. Azaldu du urtebete igaro dela eskaera hori egin zuenetik, baina ordutik ez duela erantzunik jaso eta bere espedienteak izapidetzen jarraitzen duela. Q25/409.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako bere unibertsitate-titulua homologatzeko 2023an egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du atzerapen horrek kalteak eragiten dizkiola, hainbat lan-aukera pasatzen utzi behar izan dituelako urte hauetan. Q25/414.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko unibertsitate-titulua homologatzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean. Q25/437.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko titulua homologatzeko duela bi urte baino gehiago egin zuen eskaeraren ebazpenean. Adierazi du atzerapen horrek kalteak eragiten dizkiola, hala nola BAME azterketetara aurkezteko eta bere prestakuntzarekin lotutako hainbat lanpostu lortzeko aukerak galtzea. Q25/535.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa bidegabeki atzeratu delako bere semeak atzerriko titulua homologatzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean. Azaldu du ia bi urtez erantzunik eta ebazpenik jaso gabe egon ondoren eta informazioa eskatzeko instantzia bat aurkeztu ondoren —hark ere ez zuen erantzunik jaso— atzerapen hori kalte larria eragiten ari zaiola. Eskatzen du ahal bezain laster ebatz dadila bere eskaera. Q25/826.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Unibertsitate Publikoak uko egin diolako bere semearen espediente Errioxako Unibertsitatetik lekualdatzeari, gutxienez 30 kreditu gaindituak izatea eskatzen baitu horretarako. Adierazi du bere semeak ikasturteko irakasgai guztiak gainditu dituen arren 26 kreditu soilik egiazta ditzakeela, ikasketa-planak ez baitu uzten fase horretan 30 kreditu lortzen. Uste du eskakizuna betetzea ezinezkoa dela eta ezezko hori bidegabea eta diskriminatzailea dela. Q25/865.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa bidegabeki atzeratzen ari delako atzerriko titulua baliokidetzeko egin zuen eskaeraren ebazpenean. Azaldu du duela gutxi idazki bat jaso duela, beste pertsona baten izenean dokumentazioa erantsita, eta haren bidez jakinarazi diotela bere espedientea itxita dagoela. Eskatu du zuzendu dadila, tituluaren baliokidetasun-prozesuari buruzko informaziorik eman gabe itxi baitzen bere espedientea. Q25/1026.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, unibertsitateko titulu bat homologatzeko eskaeraren espedientean agertzen denez bertan behera utzi duelako eskaera hori, baina ziurtatzen du ez duela inoiz atzera egin nahi izan. Izan ere, une oro arduratu da izapiddeen egoerari buruz, eta eskatutako dokumentazioa aurkeztu du. Q25/1291
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Unibertsitate Publikoak ezetsi egin diolako irakaskuntza-jarduera bat egiteko laguntza bat baina laguntza hori beste ikastaro batzuetan baimendu duelako, eta, beraz, uste duelako dekanorekin duen etsaitasunaren ondorio izan daitekeela ezespenez hori. Q25/1393.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa neurritz gain atzeratzen ari delako atzerriko unibertsitate-titulua homologatzeko 2022ko martxoan egin zuen eskaera izapidetzeko orduan, eta atzerapen horrek eragotzi egin diolako bere lanbidean aritzea edo bere prestakuntzarekin bat datorren enplegu bat lortzea. Q25/1601.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zientzia, Berrikuntza eta Unibertsitate Ministerioa atzeratzen ari delako atzerriko titulua homologatzeko 2020an egin zuen eskaeraren ebazpenean, eta atzerapen horrek babesgabetasun eta kalte profesional eta ekonomiko larriak eragiten dizkiolako. Q25/1717.

- Kexa Arartekoari igorrita.

G) Hizkuntza-eskola ofizialak eta musika-ikasketak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentua atzeratzen ari delako bere semeak egin zuen Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialeko (NUHEO) ingeleseko B2 mailako azterketaren zuzenketaren eta emaitzen aurka jarritako gora jotzeko errekurso baten ebazpenean. Q25/30.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, euskara-maila (B2 eta EGA, adibidez) lortzeko egin dituen azterketetan ez zaiolako utzi bere erantzunen kopia bat gordetzen, ezta galderetan sartzen ere, eta horrek emaitzak kontrastatzea eta izan litezkeen zuzenketa-akatsen aurkako errekursoa aurkezteko eragozten diolako. Q25/599.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ezetsi egin duelako bere semearentzat baliabideak egokitzeko edo euskarazko C1 azterketa atzeratzeko egin zuen eskaera —semeak eskuineko eskuan haustura bat izan zuelako egin zuen eskaera hori—, egokitzapenak eskatzeko epea amaituta zegoelako. Eskatzen du semeari proba egiteko aukera emango dion irtenbide bat azter dadila. Q25/1086.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

H) Ikasleen ebaluazioa:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere arrebak, zeina batxilergoko 2. urteko ikaslea baita, irregulartasunak izan dituelako Filosofiaren Historia ikasgaiari. Azaldu du bere irakasleak ukatu egin ziola atzeratutako azterketa bat egiteko aukera, justifikaziorik gabe baliogabetu zuela bere azterketetako bat, eta irizpide desberdinak aplikatu zituela antzeko edukia zuten beste proba batzuk ebaluatzean. Gaineratu du zuzendaritza-taldeari horren berri eman zion arren ez duela erantzunik jaso, eta, beraz, eskatzen du ikerketa bat egin dadila eta neurriak har daitezela, haren eskubide akademikoak babesteko eta Unibertsitatara Sartzeko Proban (USaP) parte hartuko duela bermatzeko. Q25/610.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, semeari ukatu egin zaiolako ingeleseko azterketa bat zuzentzea eta kalifikatzea. Zehaztu du probaren emaitza zalantzan jarri dela, ikaslearen aurretiko maila akademikoa eta gaingitu gabeko hiztegi-proba bat oinarri hartuta, azterketa egitean arauz kanpoko jokabiderik ikusi ez zen arren. Uste du semea etengabeko diskriminazio- eta seinalatze-egoeran jartzen duela horrek ikastetxean. Q25/718.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, “Diseinuko Goi Mailako Arte Irakaskuntzan sartzeko berariazko probak. 2025-2026 ikasturtea” delakoari buruz, ebaluazioan ekitaterik ez dela izan adierazita. Argudiatu du bost ariketetatik hiru nabarmen konplexuagoak zirela eta hala ikusten dela kalifikazioetan. Eskatzen du ariketa guztietako notetan zuzenketa-faktoreak aplika daitezela berdintasuna bermatzeko, eta alabaren proba berriz ebalua dadila, zeinak, errendimendu akademikoa handia izan arren, batezbesteko baxua lortu baitzuen desberdintasun horren ondorioz. Q25/726.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du Iruñeko Nekazaritza eta Basogintzako Zentro Integratuan jasotako tratuagatik. Azaldu du lapurreta bat leporatu ziotela, eta, aurkeztutako alegazioak ebatzi arte itxaron gabe, 10 egunerako ikastetxetik kanporatu zutela, eta, hala, praktikak aurreikusitako egunetan egitea galarazi ziotela. Era berean, adierazi du ez dagoela ados gradu amaierako lanean izan duen kalifikazioarekin, ezta hura berrikusi ezinarekin ere. Q25/855.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak Lantokiko Prestakuntza moduluan abusu-egoera bat eta prestakuntza-curriculum ez betetzea ahalbidetu eta babestu zuelako. Azaldu du Burlatako LHko Zentro Integratuan Jatetxe arloko Zerbitzuen Zuzendaritzako goi-mailako gradua bikain egin ondoren “Ez-gai” gisa kalifikatu zutela bidegabeki, praktiketan esleitu zitzaizkion zereginak bere prestakuntzarekin bat ez zetozeela salatu ondoren. Q25/1001.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez dielako erantzunik eman Marketineko eta Publizitateko goi-mailako LHko bere espediente akademikoari buruzko erreklamazioei. Azaldu du ekainaz geroztik Marketin Politika eta Marketin Digitala ingelesez moduluen kalifikazioak berrikustea eskatu duela, urtarilean egindako proba bat barne dela, zeina ez baitzen zuzendu irakaslea ez zegoelako. Egoera horrek berdintasunaren eta ekitatearen printzipioa urratzen du, ziurgabetasuna eragiten du ikasturtearen hasieran eta bidegabeki atzeratzen du zuzenketa eta bere prestakuntzaren baliozkotzea. Q25/1183.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.

I) Eskolako instalazioak:

- Zenbait herritarrek kexa bat aurkeztu dute, duela hiru bat urtetik Mendillorriko Lakua HLHIPk itoginak dituelako eta egoera hori larriagotzen joan delako denboraren poderioz, eguzki-plakak jarri zirenetik batez ere. Adierazi dute sabaiaren zati bat erori egin dela eta erortzen den ura edukiontzietan jaso behar izan dela inoiz edo behin, eta egun batzuetan zenbait ikasgela ezin izan direla erabili, putzuak eratu direlako. Salatzen dute beren seme-alabak baldintza desegokietan ari direla eskolak jasotzen, leku faltarekin, eta beste ikasgela batzuetara eramaten dituztela, non zenbait jarduera ezeztatu egiten baitira. Q2 25/180.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Burlatako Ermitaberri ikastetxean irakasleei baimena ematen zaielako bizikletak ikastetxean gorde ditzaten, baina ikasleei ez. Uste du hori diskriminazioa dela, baina ikastetxeko zuzendaritzak eta udalak ukatu eta justifikatu egiten dute. Q25/668.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak DBHko 2. mailan talde bakarra aurreikusten duelako Irurtzungo Atakondoa ikastetxean. Gela horrek 30 ikasle baino gehiago izango ditu, eta, beraz, legezko muga gainditzeaz gainera, ez ditu kontuan hartzen ikasle errepikatzaileen eta CBUtik datozen ikasleen premia bereziak. Azaldu du horrek kalte pedagogikoa eta fisikoa eragiten duela, behar besteko espaziorik eta aireztapenik ez dagoelako, zailtasunak eragiten dituela

arreta pertsonalizatua emateko, eta horrek eragina duela, bai ikaskuntzan, bai bizikidetzan. Laguntza eskatzen dute egoera hori salatzeko eta seme-alaben hezkuntza-eskubideak defendatzeko. Q25/827.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

J) Teknologia berriak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados ikastetxeak bere seme-ari utzitako ekipamendu informatikoaren konponketa ordaintzeko eskatu izanarekin, konpondu beharreko kalteak istripu baten ondorioz sortu baitziren. Kritikatzan du Hezkuntza Departamentuan erreklamazio bat aurkeztu ondoren hark ondorioztatu duela istripuaren unean ikasgelan irakaslerik ez egoteak zaildu egiten duela erantzukizuna ikastetxeari edo departamentuari egozte, eta horregatik egozten zaiola bere seme-ari. Q25/94.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

K) Hezkuntza-plangintza:

- Zenbait herritarrek kexa bat jarri dute, uste dutelako Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzak ikasteko programak garatzen dituen Hezkuntzako kontseilariaren maiatzaren 24ko 57/2024 Foru Aginduak urratu egiten duela familiek beren seme-alaben irakaskuntza-hizkuntza aukeratzeko duten eskubidea. Adierazi dute D eredua aukeratu zutela, curriculum-arlo guztiak euskaraz irakastea bermatzen duelako. Hala ere, uste dute zenbait irakasgai ingelesez irakastea inposatzen duen foru agindu horrekin nabarmen aldatzen dela aukeratutako eredua. Q25/395.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Institutu bateko guraso-elkarteak kexa bat jarri du, Nafarroako Foru Komunitateko Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzak ikasteko programak garatzen dituen Hezkuntzako kontseilariaren maiatzaren 24ko 58/2024 Foru Agindu berriaren ondoren frantsesa ematen duten atal elebiduneko eta A+ ereduko DBHko 3. mailako ikasleek ezin dituztelako aukeratu hurrengo ikasturterako hautazko irakasgaiak; izan ere, ikasgai jakin batzuk ikastera behartzen dira, eta gorputz-hezkuntzako irakasgaitik kanpo uzten dira. Uste dute horrek arriskuan jartzen duela hizkuntza-programen jarraipena. Q25/404.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Zenbait herritarrek kexa bat aurkeztu dute, Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzak ikasteko programak garatzen dituen Hezkuntzako kontseilariaren maiatzaren 24ko 57/2024 Foru Aginduak urratu egiten duelako familiek beren seme-alaben irakaskuntza-hizkuntza aukeratzeko duten eskubidea. Tafallako ikastetxeak duen berezitasuna nabarmendu dute, non D eredua sortu zenean negoziatu zen gutxienekoen IIP bat baitago (ingelesko 6 ordu Lehen Hezkuntzan, eta plastikako irakasgaien soilik). Hala ere, uste dute zenbait irakasgai, hala nola Zientziak, ingelesez irakastea inposatzen duen foru agindu horrekin nabarmen aldatzen dela aukeratutako eredua. Berezi kezkutzen ditu Zientzietako gaia izateak, ulermen sakona eskatzen duen gai konplexua baita. Gainera, adierazi dute kontsultarik egin gabe eta justifikazio pedagogiko eta linguistikorik gabe onetsi zela Agindua, eta horrek eragina izan zuela ikastetxearen antolamenduan eta hezkuntza-autonomian. Q25/455.

- Gaia jorratuta dago, eta [Ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.

- Zenbait herritarrek kexa bat jarri dute, Nafarroako Foru Komunitateko Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetan atzerriko hizkuntzak ikasteko programak garatzen dituen Hezkuntzako kontseilariaren maiatzaren 24ko 57/2024 Foru Aginduak nabarmen murrizten dituelako euskarazko murgiltze-orduak, eta horrek eragin negatiboa duelako euskara irakasteko edo ikasteko prozesuan. Adierazi dute irakasgai batzuk —Zientziak, adibidez— ingelesez irakastea inposatzean nabarmen aldatzen dela aukeratutako eredua, bai eta ikastetxean eremuka lan egiteko lantzen ari ziren hezkuntza-proiektua ere. Gainera, adierazi dute kontsultarik egin gabe eta justifikazio zientifikorik gabe onetsi zela Agindua, eta horrek eragina duela ikastetxearen antolamenduan, lantaldearen egonkortzean eta hezkuntza-autonomian. Q25/460.

- Gaia jorratuta dago, eta [Ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.

- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin duelako Sarrigurengo Uriz Pi ahizpak IPn bost urteko haurren gelak bikoiztea. Defendatzen dute dagoeneko eratuta dauden gelek ratioen arloan indarrean dagoen araudia formalki betetzen duten arren gela bakoitzean 26 ikasle egoteak zaildu egiten duela irakasleen banakako arreta. Q25/1377.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

L) Haur Hezkuntzako lehenengo zikloa (0-3 urte):

- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako haur-eskolan bere semearen ordutegia 15 edo 30 minutu luzatzea, baimenduta dagoen gehieneko egonaldia egunean 7 ordukoa baita. Esan du indarrean dagoen araudiak gehienez 8 orduz egoteko aukera ematen duela, eta zentroak badituela langileak eskatutako ordutegian haurrari arreta emateko. Q25/83.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 5.300 sinadurak baino gehiagok babestuta, Hezkuntza Departamentuak Antsoaingo eta Barañaingo eskoletan bi urteko haurrentzako gelak sortzea erabaki duelako. Adierazi dute instalazio horiek ez dituztela betetzen txikienen garapenerako baldintza espezifikoak, hala nola espazioa, segurtasuna eta langile kualifikatuak. Esan dute gaur egungo ikuspegia irizpide politiko eta ekonomikoetan oinarrituta dagoela, ez hezkuntza-irizpideetan, eta horrek eragin negatiboa izan dezakeela haurren osasun mentalean eta ongizatean. Eskatzen dute 0-3 hezkuntza-zikloa haur-eskoletan mantentzea, espazio egokiekin eta langile espezializatuekin, eta haurren interes gorena lehenetsi dadila. Q25/281.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, haur-hezkuntzako 0-3 zikloan sartzeko eskaeren baremazioan hurbiltasun-irizpidearen interpretazioa dela eta. Azaldu du hurbiltasuna errolda-egoera gisa soilik baloratzen ari direla, ikastetxearekiko benetako distantzia kontuan hartu gabe. Uste du interpretazio horrek desberdintasunak eragiten dituela familien artean, zaildu egiten duela familia eta lana bateratzea, eta joan-etorriak, trafikoa eta kutsadura areagotzen dituela. Eta diskriminatu egiten dituela beren auzoan nahi duten hizkuntza-eredua izan ezin dutenak. Q25/347.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Burlatako Hilarión Eslava ikastetxeko zuzendaritza-taldeak kexa bat jarri du, eta han adierazten du kezkatuta dagoela Hezkuntza Departamentuak, aurrez kontsultarik egin gabe, erabaki duelako ikastetxean bi urteko gelak sortzea.

Adierazten dute neurri horrek, zeina bat-batean jakinarazi baita, nahasmena, estresa eta ziurgabetasuna eragin dituela irakasleen eta zuzendaritzako kideen artean, ez dutelako hezkuntza-proiektu argirik eta baliabide nahikorik. Gaineratu dute horrek higadura emozionala, lan-gainkarga eta antsietatea eragin dituela. Eskatzen dute lan-eskubideen gaineko errespetua berma dadila. Q25/636.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Sindikatu batzuek kexa bat jarri dute, Hezkuntza Departamentuak ez dielako erantzuten Hezkuntza Departamentuaren eta Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioaren artean 0-3 zikloaren inguruan egiten ari diren bileretan parte hartzeko eskaerei. Adierazi dute haiek kontuan hartu gabe garrantzi handiko neurriak hartzen ari direla ziklo horren inguruan, eta ezin dituztela langileen interesak zaindu. Q25/703.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, haur-eskola publikoetako onartze-prozesuan ezin duelako egiaztatu familia ugaria dela, bere alaba jaio baino bost egun lehenago amaitu baita dokumentazioa aurkezteko epea. Uste du horrek desabantailan jartzen dituela beste familia batzuekiko, aurreikusi eta kontrolatu ezin zuten egoera baten ondorioz, eta, beraz, eskatzen du araudia berrikus dadila, berea bezalako kasuetan salbuespenak egiteko aukera izan dadin. Q25/735.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuko Haur Eskolen Zerbitzuak bere semearen matrikulari buruz emandako informazioa okerra izan zelako, horrek presiopean sinatzera bultzatu zuelako, eta kalte logistikoa eta familiarra eragin zizkiolako, bularreko haur bat ere baduelako batez ere. Eskatzen du matrikula zuzentzeko aukera eman diezaiotela, semeak gaur egun eskolatuta dagoen haur-eskolan jarraitzeko aukera izan dezan, egoera berean dauden beste familia batzuei utzi zaien bezala. Q25/786.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere semea ez dutelako onartu haur-eskola batean, itxarote-zerrendan lehenengo egon arren, onarpen-irizpideak aldatu egin direlako

eta erroldatzeari puntu gehiago ematen zaizkiolako orain. Salatzen du prozesuan ez dela gardentasunik izan, ez baitira argitaratu talde eta hizkuntza-eredu bakoitzeko eskaintzen ziren plazak, eta plazak justifikaziorik gabe berresleitu direla. Eskatzen du dagokion plaza esleitzen diezaiotela eta prozeduran gardentasuna berma dadila. Q25/791.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek, haur-eskola pribatu baten ordezkari gisa, kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak iragarri duelako eskoletan plazak eskainiko dituela eta doan izango direla, uste baitu eskola horiek ez daudela prestatuta 0-3 urte arteko haurrak hartzeko. Q25/842.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuak behin-behineko zerrendan agertzen ez zen eskatzaile bat sartu duelako Egunsenti Haur Eskolan onartutakoen behin betiko zerrendan, eta horrek kalte larria eragin diolako bere alabari, itzarote-zerrendan lehena baitzen. Uste du onarpen hori ez dela justifikatu, eta frustrazio nabarmena eragiten die, alabaren zaintza berrantolatzea behartzen baititu. Eskatzen du kasua iker dadila, aparteko plaza bat baimentzeko aukera azter dadila eta adingabearen interes gorena berma dadila. Q25/885.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin duelako 2025eko apirilaren 23an jaio zen semearentzat jantoki-zerbitzuaren kobrantza etetea, herritarrek eskaera hori egin arren. Azaldu du eskabide formala aurkeztu zuela haurra Santa Teresa Haur Eskolan hasteko 2025eko irailaren 2an, eta, beraz, ez dela bidezkoa bitarte horretan zerbitzua kobratzea; orobat azaldu du jasotako ezezkoak ez duela behar besteko justifikaziorik, eta, ondorioz, eskatu du bere egoera bitartekotza-prozesu baten bidez berrikus dadila. Q25/1065.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alaba joaten zen Sarrigurengo haurtzaindegiko pribatuak haur-eskola publikoetan izena emateko epea amaituta zegoenean

jakinarazi zuelako haurtzaindegia behin betiko itxiko zuela. Uste du egoera hori aurreikus zitekeela, Haur Eskola Publikoen doakotasuna aitortzeak haurtzaindegia pribatu batzuk ixtea eragin baitu. Adierazi du itxiera horiek eragindako familiak artatzeko aparteko prozedurarik ez izateak desabantaila nabarmenean jartzen dituela ohiko prozesuan parte hartzeko aukera izan zutenekin alderatuta. Q25/1143.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Zenbait familiak kexa bat aurkeztu dute, Hezkuntza Departamentuak haien seme-alabak haur-eskola batean onartu ez dituelako. Uste dute adinagatik diskriminazioa dela ikasleari gutxienez hamasei asteko adina eskatzea eta ikasturtea hasi ondoren haurrik ez onartzea. Adierazi dute plaza libreak eta ireki gabeko ikasgelak egon badauden arren ez zaiela uzten ikasturtean zehar eskolatzen, adingabeen jaioteguna dela eta, eta horrek zaildu egiten duela familia eta lana bateragarri egitea. Q25/1464.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

M) Eskolako garraio- eta jantoki-zerbitzuak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez dielako ematen bere seme-alabei beren bizilekutik Los Arcoseko ikastetxe publikora joateko eskola-garraioko zerbitzua, ikasturtea hasi ondoren sartu direlako ikastetxean eta plazarik ez dagoelako. Adierazi du eskaini zaion banakako laguntza ez dela irtenbide bat, familiak ez baitu baliabiderik adingabeak egunero eskolara eramateko. Q25/16.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi ikastetxe publikotako jantoki-batzordeek bi kexa jarri dituzte, ez daudelako ados jantoki arruntak kudeatzeko moduarekin, uste baitute zerbitzu publikoa eskuraezina, sostengagaitza eta diskriminatzailea dela eta ez duela laguntzen lana eta familia bateragarri egiten. Eskatu dute berrius dadila eskola-jantoki horiek arautzen dituen arau berria, hartara Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetako jantokiak ikasle guztientzat ekitatiboak eta irisgarriak izan daitezen. Q25/104 eta Q25/110.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako eskola-jantokiko laguntza, bere semea ez dagoelako atxikipenez dagokion ikastetxean eskolatuta. Adierazi du bere semea muturreko despopulazio-arriskua duen udalerri batean bizi dela eta beste udalerri bateko ikastetxe batean eskolatuta dagoela, zeina arrisku-egoera berean baitago, eta, beraz, defendatzen du adingabeak betetzen dituela jantokiko laguntzaren onuradun izateko baldintzak. Uste du araudiaren interpretazio murriztailea ez datorrela bat Nafarroako Gobernuak despopulazioari aurre egiteko duen estrategiarekin. Q25/197.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, eskola-jantokietan eskaintzen diren menuengatik. Azaldu du ama den aldetik kezkatuta dagoela menu horiek, osasungarriak izan arren, zurrinak direlako (osokoari eta ekologikoari ematen dioten garrantzia) eta ez direlako oso erakargarriak haurrentzat, eta horrek eragina duelako haien nutrizioan. Eskatzen du berrikusi eta hobetu daitezela elikagaien aniztasuna eta kalitatea. Q25/371.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere hiru seme-alabak joaten diren itunpeko ikastetxeak azkendu egin duelako autobus-zerbitzua, defizitarioa izateagatik. Adierazi du zerbitzu hori desagertzeak kalte egiten diola bere familiari, etxetik ikastetxera dagoen distantziagatik eta garraio pribatuak ekarriko duen kostuagatik. Orobat azaldu du beste hezkuntza-aukeraren bat aztertzeke denbora nahikorik eman gabe eman dela horren berri. Q25/694.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako eskola-garraioko zerbitzua aitortzen bere 12 urteko alabari, zeina bizilekuaz bestelako herri batean dagoen Curriculum Bereziko Unitate (CBU) bateko ikaslea baita. Azaldu du bere herrian modalitate hori ez dagoenez alabak egunero bi hiri-garraibide hartu behar dituela joateko eta beste bi itzultzeko, eta hori onartezina dela adingabeke batentzat. Adierazi du garraiorik ezak arriskuan jartzen dituela lana eta familia uztartzea eta adingabearen segurtasuna. Q25/893.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako bere semeari eskolako jantokiko laguntza, eskola-zonakatzearen arabera legokiokkeen udalerriaz bestelako udalerri batean eskolatuta egoteagatik, eta 650 euroko zorra ordaintzeko eskatu diolako, ikasturtean zehar kuota murriztua ordaindu ondoren. Uste du bere semeak betetzen dituela onuradun izateko araudian ezartzen diren baldintzak, bizi den udalerria eta eskolatzeko-udalerria, biak, despulazio-arriskuan baitaude. Q25/924.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako eskola-garraioko zerbitzuak bi adingaberen etxebizitzaren eta autobus-geltokiaren (hiru kilometrora dago) arteko ibilbidea egiteko aukera. Adierazi du amak lan-ordutegia aldatu izanaren ondorioz adingabeek bi orduz itxaron beharko luketela geltokian, edo bidea oinez egin, segurtasunik gabe. Uste du eskaini zaien konpentsazio ekonomikoak ez duela arazoa konpontzen, eta salatu du erakundeek abandonatua dutela landa-ingurunea. Q25/1162.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados eskolako jantokiko tarifen kalkularekin. Azaldu du familia ugaria direla eta senarrak urtean 20.000 euro gordin baino gehiagoko errenta jasotzen duela. Adierazi du jantokiko tarifa diru-sarrera gordinetan oinarritzen dutela, diru-sarrera garbietan oinarritu ordez. Soldata bakar horrekin egin behar diete aurre gastu guztiei. Ez daki jantokiko beka emango dioten, errentetan oinarritzen baitira, eta uste du hori bidegabea dela. Q25/1178.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako eskola-garraio egokirik eskaintzen programa eleanitzak dituen institutu publiko batean sartu behar duen Ziritzako ikasle batentzat. Azaldu du herria eta garraio erregularreko eremuak lotzen dituen autobus bat egon badagoen arren eta autobus horretan toki libreak dauden arren ez diotela erabiltzen uzten, eta horrek zaildu egiten duela ikasleak ikasketak hasi zituenetik matrikulatuta dagoen hezkuntza-programarekin jarraitzea. Egoera horrek zuzeneko kaltea eragiten du, lekualdatzeko zailtasunak dituzten guraso bakarreko familiei batez ere, eta urratu

egiten du hezkuntzarako sarbide-berdintasuna izateko eta lehendik egindako hezkuntza-programetan jarraitzeko eskubidea. Q25/1188.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere semeak ez duelako eskola-garraiorik Errazkinetik Lekunberrira joateko. Azaldu du bere semeak Iruñean ikasten duela, inguruan ez delako gaztelaniazko hezkuntzarik eskaintzen. Autobusa Lekunberriraino iristen da, eta hamaika kilometro daude Errazkinetik hara. Adierazi du ikastetxearen asmoa dela semea bizikletaz joatea egunero, bihurguneak dituen eta bazterbiderik ez duen errepide batean barrena, goizeko sei eta erdietan, eta halaxe itzul dadila arratsaldean, ez baitago Errazkinera iristen den taxirik eta ikastetxeak eta udalak ez diotelako irtenbiderik eman nahi. Adierazi du semea ez dela eskolara joaten, bere txandakako lanak ez diolako eramaten uzten. Q25/1210.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako aukerarik ematen eskola-jantokiko laguntzak jasotzeko, Iruñean erroldatuta ez egotearen ondorioz. Azaldu du Burlatan erroldatuta dagoen semeak Maristas ikastetxean ikasten duela eta horregatik ukatu zaiola laguntza, baina osasun-arloan semea Mendillorriko osasun-zentrora aldatzea erabaki zutela alde bakarretik, amaren baimenik gabe, Sarriguren/Eguesibarren medikua izendatua zuen arren. Ez du ulertzen zergatik hartzen duten kontu batzuetarako Iruñekoa balitz bezala eta beste batzuetarako ez. Adierazi du lau udalen artean banatutako auzo batean bizitzearen ondoriozko inkoherentzia horrek beti familia berberei egiten diela kalte. Q25/1211.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak bere semeari ukatu egin diolako Tafallako ikastetxerako eskola-garraioa, aurreko ikasturteetan aukera hori izan duen arren. Adierazi du banandu denetik ezin duela semea eramatearen arriskurik hartu —tratu txarregatik urruntze-agindua du—, eta, beraz, plaza eskatu du, segurtasunagatik eta azken ikasturtean eskola-egonkortasuna izateko. Q25/1299.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako eskola-garraioko zerbitzua eskaintzen Corellatik Tuterako Goi Mailako ikastetxera. Q25/1428.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogarazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute, Hezkuntza Departamentuak beren semeari ukatu egin diolako Tafallarako eskola-garraioko zerbitzua. Adierazi dute dagokien ikastetxeak ez duela jantoki-zerbitzurik, ezta A/G-IIP programa elebidunik ere, eta, beraz, diskriminazioa gertatzen ari dela lana eta familia bateragarri egiteko edo herrian eskuragarri ez dagoen hezkuntza-programa bat aukeratzen dutelako beren seme-alabak beste ikastetxe batzuetan eskolatzen dituzten familiekiko. Q25/1509.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Familia-talde batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak aldeztu aurretik abisatu gabe aldatu duelako Erroibarko ikasleak Garraialako ikastetxera eramaten dituen eskola-garraioren ibilbidea, eta ibilbide hori luzatu egin duelako beste herri bateko ikasle batzuk hartzeko, beste ibilgailu batean lekuri ez dagoela eta. Azaldu dute aldaketak kalte egiten diela ikasleei, denbora gehiago behar izatearen eta baldintza orografiko eta klimatologikoen ondorioz. Adierazi dute Departamentuak ez duela konponbide egokirik eskaini, eta ez duela justifikatu ibilgailu nahikoa ez erabiltzea. Q25/1643.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak mugikortasun murriztua duten pertsonentzako (MMP) plaza bat kendu diolako eskola-garraioren bere 7 urteko semeari, zeinak autismo larria eta mugikortasun murriztua baititu, lekuri ez dagoela argudiatuta. Adierazi du adingabeak gorpil-aulki bat behar duela zentroan nahiz zentroetik kanpo mugitzeko, eta azaldu du plaza arrunt bat ematea arriskutsua dela haren osasunerako. Q25/1646.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.

N) Beste batzuk:

- Guraso-elkarte batek kexa bat jarri du, ikastetxea bela-kanpainatik kanpo geratu delako deialdian ezarritako ikasle-kopurua gainditzeagatik, aurreko edizioan parte hartu zuen arren. Eskatzen du oinarriak berrius daitezela ikasle gehiago dituzten ikastetxeak ere sartu ahal izateko, eredu edo txanden arabera banatuta. Q25/172.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, dibortzioaren ondoren bere hiru seme-alaba adingabeek arazo emozionalak dituztelako eta ikastetxeak ez dizkiolako eman nahi egin zaizkien test psikopedagogikoen erantzunak, konfidentzialtasuna argudiatuta. Profesionalen gomendioak eta legezko aholkuak gorabehera, ez du lortu haiei arreta psikologiko egokia emateko beharrezkoa den informazioa eskuratzea. Q25/286.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du adingabe baten eskola-absentismoa salatzeke, zeina kalean egoten baita eskola-orduetan. Uste du litekeena dela egoera horrek haren hezkuntza-eskubidea urratzea. Q25/336.
 - Kexa ez da onartu, anonimoa delako.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alabak 170 hutsegite baino gehiago pilatu dituelako ikastetxean 2023-2024 ikasturtean, eta 71 hutsegite 2024-2025 ikasturtean, eta haietako asko dokumentaziorik gabe justifikatu direlako, telefono-deiekin soilik. Kritikatzten du ikastetxeak ez duela aktibatu absentismo-protokoloa eta Hezkuntza Departamentuak familia-gatazkatzat jotzen duela. Q25/575.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Ikastetxe publiko batek kexa bat aurkeztu du, Errege Bardeako Komunitateak udalerri erkideetako ikastetxeetako ikasleentzat soilik antolatzen dituelako bisitak, non bisita eta garraioa doakoak izaten baitira, eta gainerako ikastetxeek kanpoko gida bat kontratatu behar dutelako bisita bat egin ahal izateko. Q25/1372.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, 15 urteko alaba ez delako eskolara joaten. Salatu du etxean egoten dela amarekin, hark baititu adingabearen zaintza eta jagoletza, eta, ikastetxeak berak egitateak berretsi dituen arren, ez dela arazoa konpontzen. Q25/1485.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

3.2.12. Energia.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentua atzeratu egin zelako autokontsumorako eta energia-iturri berriztagarriekin energia biltegitratzeko 2022an aurkeztu zuen laguntza-eskaeraren ebazpenean. Adierazi du 2024an jakin zuela eskaera hori ezetsi egin zela hainbat zuzenketa-errekerimenduri erantzun ez zuelako, baina errekerimendu horiek ez zituela jaso. Gaineratu du gora jotzeko errekurtsua jarri ondoren ezetsi egin dela hori ere, administrazio-isiltasunez. Q25/3.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ez duelako ordaindu ibilgailu hibrido bat erosteko 2023. urtearen amaieran eskatu zuen laguntza. Adierazi du hainbat mezu elektroniko bidali dituela ordainketaren egoerari buruzko informazioa eskatzeko, eta adeitasunez erantzun zaiela mezu horiei, baina ez dela ordainketarik egin. Q25/621.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Enpresa batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ez diolako erantzuten autokontsumorako eta energia-iturri berriztagarriekin energia biltegitratzeko duela bi urte eskatutako laguntzaren izapidetze-egoerari buruzko idazki bati. Q25/647.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politiketako Departamentua atzeratzen ari delako etxebizitzaren energia-eraginkortasuna hobetzeko dirulaguntza ezetsi izanaren kontra jarritako aparteko berrikuspen-errekurtsu baten ebazpenean. Adierazi du zazpi hilabete baino gehiago igaro direla erantzunik gabe, eta horrek urratu egiten duela benetako administrazio-

tutoretzarako eskubidea, eta, ondorioz, auzibidera jo behar duela, erreklamatutako zenbatekoari dagokionez neurriz kanpokoak diren kostuak bere gain hartuta. Q25/689.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, elektrizitatea hornitzen duen enpresak berehala eten zuelako bere etxebizitzako elektrizitate-hornidura. Azaldu du hiru hilabetez elektrizitaterik gabe egon direla, horrek ondorio larriak izan dituela osasun-arazoak dituzten hiru pertsonarengan, eta, azkenean, jabeak eguzki-plakak jarri behar izan zituela, diru asko ordainduta. Adierazi du landa-ingurune batean bizi denez ez dagoela enpresa horren ordezeko benetako beste aukerarik, eta horrek urratu egiten duela oinarritzko hornidura izateko eta konpainia askatasunez aukeratzeko duen eskubidea. Q25/1123.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ez diolako ematen bere auzo-komunitateko gas-instalazio komunaren ikuskapen batean antzemandako anomaliak zuzendu izana egiaztatzen duen dokumentazioa, hainbat aldiz eskatu duen arren. Q25/1164.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ez diolako ordaindu ibilgailu elektrikoak kargatzeko azpiegiturak instalatzeko MOVES III 2021 programaren barruan emandako dirulaguntza, zeina 2023ko abenduan onetsi baitzen, justifikazio-dokumentazioa 2024ko urrian entregatu zitzaien arren. Q25/1316.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak adierazi duelako autokontsumorako eta energia-iturri berriztagarriekin energia biltegiratzeko laguntza kobratzeko eskubidea galdu duela; laguntza hori eskaera egin eta hiru urtera eman zen. Adierazi du epe barruan erantzukizunpeko adierazpenik aurkeztu ez izana duela oinarri ukapen horrek, baina baieztatu du dokumentazioa bete eta bidali zuela, eta ez zaiola eman akatsak zuzentzeko eperik. Q25/1319.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Jabekideen erkidego batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez diolako erantzuten bere eraikinaren energia-birgaitzerako laguntzen deialdiarekin lotutako informazio- eta bilera-eskaerari. Adierazi du erkidegoak proiektua onartu zuela sinetsita forudirulaguntzak eta Europako funtsak bateragarriak zirela, baina, urte eta erditik gorako itxaronaldiaren ondoren, jakin dutela azken horiek agortuta daudela. Azaldu du azalpenik ezak ziurgabetasun-egoeran mantentzen dituela auzokideak. Q25/1431.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ezetsi egin duelako eraikuntza berriko etxebizitza batean aerotermia instalatzeko autokontsumorako eta energia-iturri berriztagarriekin energia biltegitratzerako eskatu zuen laguntza, aurrekontukrediturik ez zegoela eta. Azaldu du bere eskaera epe barruan aurkeztu zela eta araudiak eskatzen dituen baldintzak betetzen dituela, instalazioa funtsezkoa dela etxebizitzaren bizigarritasunerako, eta instalazioaren kostuak bere gain hartzeko behar bestekoa ez den kenkari fiskal bat baino ez duela jaso. Q25/1439.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ezetsi egin duelako energia-iturri berriztagarriekin energia biltegitratzerako eskatu zuen laguntza, instalazioaren biltegitratze-ahalmenak baimendutako gehieneko ratioa gainditzen duela ulertuta. Defendatzen du maiatzaren 17ko 377/2022 Errege Dekretua onartu ondoren handitu egin zela baimendutako ahalmena, eta, beraz, uste du bere eskaerak betetzen duela indarrean dagoen araudia. Q25/1461.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Industriako eta Enpesen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak ukatu egin diolako bere senarrak autokontsumorako

eta energia-iturri berriztagarriekin energia biltegitzeko eskatu zuen laguntza, senarra ebazpena eman aurretik hil baita. Azaldu du instalazioa bikotearen etxebizitzan egin zela, zeina irabazpidezko araubidearen arabera erosi baitzen, eta, beraz, uste du haren heriotzak ez duela ukatzeko arrazoia izan behar. Q25/1467.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak Cortesko zenbait udal-instalazio elektrikotan Behe Tentsioko Erregelamendu Elektroteknikoa ez betetzeari dagokionez egindako eskaerari emandako erantzunarekin. Q25/1614.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

3.2.13. Euskara.

A) Errotulazioak eta herritarrentzako komunikazioak:

- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Osasun Departamentuak ez diolako erantzun Arrotxapeko osasun-zentroan arreta medikoa eta pediatriako arreta euskaraz jasotzeko aukerari buruzko informazioa eskatzeko egin zuen instantzia bati. Q25/405.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarteratze, Gizarte Segurantzza eta Migrazio Ministerioaren idazkiak gaztelaniaz soilik jaso dituelako. Eskatzen du bete dadila hizkuntza-eskubideei buruzko estatuko legedia. Q25/424.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Foru Ogasunak, 2024ko errenta-aitorpena egiteko telefono bidezko laguntza jaso ondoren, gogobetetze-inkesta gaztelaniaz soilik bidali ziolako. Q25/559.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, errenta-aitorpena egiteko hitzordua berresteko mezua, instalazio fotovoltaiako baten inguruan Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak bidalitako komunikazioak,

garraio sanitarioaren errotulazioa eta Foruzaingoak egiten dituen kontroletan erabiltzen diren seinaleak gaztelaniaz soilik daudelako. Q25/616.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, A-15 errepideko Zuastiko ordainlekuko seinaleak gaztelaniaz soilik daudelako, ordainlekua eremu mistoan egon arren. Adierazi du euskara sartzeko eskatu ondoren bidesaria kudeatzen duen enpresak erantzun zuela ez dagoela behartuta euskara erabiltzera. Uste du bidesaria erabiltzen duten euskaldunen hizkuntza-eskubideak urratzen direla. Q25/745.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek kexa bat jarri du, Nafarroako Administrazio Auzitegia atzeratzen ari delako bere webgunea euskaraz argitara dadila eskatzeko aurkeztu zuen instantziari erantzuten, webgunea gaztelaniaz soilik baitago. Q25/897.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak zenbait ibilgailuren sarbidea mugatzeko trafiko-seinaleak jarri dituelako kale batean, seinale horietan euskara lehenesten delako gaztelaniaren aurretik, eta horrek nahasmendua eragin dezakeelako eta bide-segurtasuna arriskuan jar dezakeelako. Azaldu du gaztelania dela Nafarroako biztanle guztiek ulertzen duten hizkuntza bakarra, eta argitasuna eta interpretazioaren azkartasuna funtsezkoak diren testuinguru batean bidegabeko zigorrak ekar ditzakeela erabaki linguistiko horrek, zeinak ez baitu justifikazio teknikorik edo onura publikorik. Q25/948.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Jurramendiko Mankomunitateak ura mozteko erabiltzen dituen abisuak gaztelaniaz soilik daudelako, eta Mankomunitate horrek gaztelaniaz soilik erantzun ziolako elkarteak gai hori salatzeke euskaraz egin zuen idazki bati. Q25/1309.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Foruzaingoak artxibatu egin duelako egindako erreklamazio bat, oinarri hartuta erreklamazioa euskaraz idatzi zela eta ez zela

aintzat hartu gaztelaniaz ere egiteko eskaera. Uste du horrek urratu egiten dituela herritarren hizkuntza-eskubideak. Q25/1363.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Baluarteko hainbat ikuskizunetarako haien webgunearen bidez erositako sarrerak eta berrespen-mezuak gaztelaniaz soilik eman zirelako, izapidea euskaraz egin arren. Gainera, kritikatu du informazio-materiala eta liburuxkak ere gaztelaniaz soilik zeudela, eta ez zegoela euskarazko beste aukerarik. Q25/1483.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun Herritarren Segurtasunaren Arloko hainbat kartelen errotulazioa, non ez baita euskararen araudia betetzen, zuzentzeko aurkeztu duen eskaerari. Adierazi du zenbait errotulu gaztelaniaz soilik daudela edo euskara tamaina eta ikusgarritasun txikiagoan dutela, eta horrek urratu egiten dituela Iruñeko Udalaren Euskararen Ordenantza eta azaroaren 15eko 103/2017 Foru Dekretua. Q25/1495.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Oronoz-Mugairiko auzo-gatazkagatik eta zinpeko alkatearen esku-hartze inpartzialik ezagatik. Adierazi du urruntze hori eragin duten arrazoiak, batetik, kulturgunearen erabilerarekin lotuta egon zitezkeela, eta, bestetik, toki-erakundearen komunikazio ofizialetan euskara soilik erabiltzearekin, bai eta gaztelaniara itzultzeko eskaerarekin ere. Q25/1551.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako erantzun instantzia bati, zeinaren bidez jakinarazten baitu bat egiten duela Donostian aurkeztutako manifestu batekin, eta bere egiten dituela han jasotzen diren zortzi eskaerak, euskarazko osasun-arreta bermatzeko behararekin lotuta egin direnak. Q25/1727.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuak ez diolako erantzun turismo-mapetan Zangoza izen ofiziala erabiltzeko egin duen eskaerari. Q25/1573.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

B) Prestakuntza eta Irakaskuntza:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ukatu egin diolako euskarazko prestakuntza-ikastaro batzuk egiteko baimena. Adierazi du lau ikastaro trinkotan parte hartzeko baimena eskatu zuela, baina haietako lehena egiteko soilik eman zitzaiola baimena. Garrantzitsua iruditzen zaio euskara jakitea egoitza batean lan egiten duelako, hizkuntza horretan izan behar baitu harremana erabiltzaileekin eta senideekin. Q25/24.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Ikastetxe publiko bateko D eredu (euskarazko irakaskuntza) familiek kexa bat jarri dute, eskolako jantokian euskaraz dakien zaintzaile nahikorik ez dagoelako eredu horretan dauden ikasle guztiei arreta emateko. Q25/423.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Lanbide-heziketako ikastetxe batean ikasten ari diren D eredu ikasleek kexa bat aurkeztu dute, Hezkuntza Departamentuak ez dielako bermatzen orientazioa euskaraz jasotzeko eskubidea. Azaldu dute D eredutik datozen ikasle gehienek zikloak gaztelaniaz ikasi behar dituztela euskarazko eskaintzarik ez dutelako, baina orientazioa hizkuntza horretan nahi dutela. Kritikatu dute euskara-orientatzaileak asteen bi egunez baino ez duela lan egiten, eta, beraz, gainerako egunetan ez dutela laguntzarik beren komunikazio-hizkuntzan. Q25/710.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Familia-talde batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin duelako Faltzesko Doña Álvarez ikastetxean D eredua ezartzea. Azaldu dute 2024ko irailean hamaika eskabide aurkeztu zituztela, 2025-2026 ikasturtean D eredua ezar zedin eskatzeko. Eskaera horiek ez ziren jaso 2025-2026 ikasturterako eskola-maparen aldaketen berri ematen zuen Foru Aginduari.

zirriborroan. Adierazi dute Hezkuntza Departamentuak alegatu zuela, eskaera gaitzesteko arrazoi bakar gisa, 2031-2032 ikasturtera bitartean ez zegoela lekurik, nahiz eta beste udalerri batzuetan eredu hori ezarri den eskatutako espazioak izan ez arren. Q25/818.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkartek batek kexa bat jarri du, Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuak ez duelako bermatzen bidezko irakaskuntza-baldintzarik zikloak euskaraz egiten dituzten ikasleentzat. Hezkuntza Eskubideen Behatokiak azaldu du Nekazaritza eta Basogintzako Zentro Integratuan bertan behera utzi direla ikasgelaren banaketa eta ingelesezko irakasle teknikoki kualifikatuen presentzia euskarazko ziklorako; gaztelaniazko ziklorako, berriz, eutsi egin zaie, eta horrek tratu desberdina eragiten du eta murriztu egiten ditu euskarazko irakastorduek. Gaineratu du neurri horrek, irizpide teknikoak bete beharrez, ekitate-printzipioa urratzen duela eta egiturazko diskriminazioa indartzen duela, eta horrek nor bere hezkuntzan ikasteko hezkuntza-eskaintza ahultzen duela. Q25/1006.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Elkartek batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako kasurik egiten Haur Hezkuntzako bigarren etapako haurren aurrematrikulazio-datuak eskatzeko egin den informazio publikoko eskaera bati, non ikastetxeen eta hezkuntza-ereduen arabera sailkatuta eskatzen baitira datuak. Q25/1041.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Elkartek batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako kasurik egiten Udaleko haur-eskoletako haurren aurrematrikulazio-datuak eskatzeko egin den informazio publikoko eskaera bati, non ikastetxeen eta hezkuntza-ereduen arabera sailkatuta eskatzen baitira datuak. Q25/1071.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkartek batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako kasurik egiten Nafarroako Gobernuak haur-eskoletako haurren aurrematrikulazio-datuak eskatzeko egin den informazio publikoko eskaera bati, non ikastetxeen eta hezkuntza-ereduen arabera sailkatuta eskatzen baitira datuak. Q25/1075.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Elkartek batek kexa bat jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez dielako eman eskatzaileei Lanbide Heziketako aurreinskripzioen laukitxoaren bidez euskaraz, gaztelaniaz edo elebitan lortutako emaitzen inguruan eskatutako informazioa. Q2 25/1093.

- Ikertutako kexa izapidetzen.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Ogasunak atzeratu egin zuelako herritar hori bere betebeharrak fiskaletan egunean zegoela adierazten zuen aitorpena, eta, horren ondorioz, Euskarabideak euskara ikasteagatik laguntza bat ukatu ziolako. Q25/1126.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebeharrak gogorarazpenik.

C) Euskararen balioespena enplegu publikorako deialdietan eta plantilla organikoetan:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak Pedagogiako lizentziadunaren lanposturako aldi baterako kontratazio-prozesu bat deitu duelako, euskara-eskakizunarekin. Adierazi du deialdi horrek parte hartzeko aukerarik gabe uzten dituela hizkuntza-eskakizun hori ez duten pertsonak, eta, beraz, “Pedagogiako lizentziaduna” lanpostuan etorkizunean izan daitezkeen plazak betetzeko beharrak zerrenda horrekin beteko liratekeela, kontuan hartu gabe lanpostu horretarako euskarazko hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa den. Q25/124.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebeharrak gogorarazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako plantilla organikoko lanpostu batzuetan euskara nahitaezkoa delako. Adierazi du C1 edo B2 maila eskatzen dela lehen eskatzen zen lanpostuez gainera beste 250 lanpostutan, eta hori funtzio publikora berdintasun-baldintzetan eta merezimendu-eta gaitasun-printzipioen arabera sartzeko eskubidearen aurkakoa dela, bai eta diskriminatzailea ere Nafarroako biztanle gehienentzat. Q25/597.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

- Elkartek batek bi kexa jarri ditu, Hezkuntza Departamentua atzeratzen ari delako irakasleentzako bi deialdiren aurka jarritako gora jotzeko errekursoaren ebazpenean. Eskatzen zuen ezaba zedila euskara-tituluen aurkezpenaren

inguruan akatsa eragiten zuen atal bat, euskara hizkuntzen zerrendan sar zedila eta lotutako beste artikulua batzuk egokitu zitezela. Q25/617 eta Q25/618.

- Q25/617: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
 - Q25/618: Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Mendillorri BHIko administrari-plazek euskarazko C1 hizkuntza-eskakizuna dutelako, eta horrek bazter uzten dituelako euskal hiztunak ez diren hautagaiak gaur egun egiten ari den lekualdatze-lehiaketan. Adierazi du institutua eremu mistoan dagoen arren eta D ereduaz gainera A eta G ereduak ere badituen arren administrazio-plaza guztietan eskatzen dela betekizun hori, eta horrek aukera-berdintasuna eragozten duela. Q25/765.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak euskara jakitea soilik balioesten duelako lanpostuen lekualdatzeetan, kontuan hartu gabe antzintasuna, prestakuntza edo esperientzia, besteak beste. Adierazi du aurreko prozesuetan aukerak galdu dituela eta diskriminatuta sentitzen dela. Gainera, salatu du politika horrek berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioak urratzen dituela eta kalte egiten diola zerbitzuaren kalitateari. Q25/778.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak euskarazko hizkuntza-eskakizunak sartu dituelako orientazio-lanpostuetan, non irakastorduek gaztelaniaz ematen baitira, eta horrek galarazi egiten duelako gaztelaniazko orientazio-zerrendetan dauden bitarteko profesionalak sartzea. Gainera, adierazi du berriki egindako bilera batean euskara soilik erabili zela ipuin bat kontatzeko, parte-hartzaile gehienek hizkuntza hori ulertzen ez zuten arren. Q25/895.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez diolako erantzun Nafarroako Kirolaren eta Jarduera Fisikoaren Institutuko Goi Mailako Kirol Teknikariaren bi lanpostutan hizkuntza-

eskakizun elebiduna esleitzearen aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtsio bati. Q25/919.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Elkarte batek kexa bat jarri du, Osasun Departamentua atzeratzen ari delako Elizondoko Oinarrizko Osasun Eremuko Erizaintzako Unitate Burutza betetzeko deialdiaren aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioaren ebazpenean. Azaldu du deialdiak ez duela zehazten euskararen ezagutzari dagokion puntuazioa, eremu euskalduna izan arren, eta horrek segurtasun juridikorik eza eragiten duela. Adierazi du hiru hilabete igaro ondoren Administrazioa isilik geratu dela, ukatzeko arrazoirik eman gabe eta aldatzeko eskaerari erantzun gabe. Q25/990.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak erantzun ez diolako Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako plantilla organikoa aldatzen duen apirilaren 16ko 35/2025 Foru Dekretuaren kontra 2025eko maiatzaren 20an aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioari. Azaldu duenez, erantzunik jaso ez duenez, errekurtsioa berriz bidali du, egoera azter eta balora dadin. Q25/1037.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñerriko Mankomunitateak erantzun ez diolako 2025eko maiatzaren 7an aurkeztutako eskaerari. Azaldu duenez, hiru hilabete baino gehiago igaro ondoren, administrazio-isiltasuna gertatu da, plantilla organikoan euskara baloratzeari uko egin izanari buruzko inolako azalpenik eman gabe. Motibazio-faltak berariaz ebazteko betebeharra urratzen du, herritarrek administrazio gardena izateko duten eskubidea urratzen du eta justifikaziorik gabeko utzikeria dakar euskaraz artatua izateko eskubidea arauz aitortuta dagoen eremu batean. Q25/1153.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez duelako ebazten gora jotzeko errekurtsio bat, euskaraz eskainitako plaza kopuruari, horien kokapenari eta gerontologia-zaintzailearen lanpostuko berrogeita hamaika plaza betetzeko deialdian eskatutako euskara-mailari buruz aurkeztu zuena. Q25/1272.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarre batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako zerbitzu orokorretako lanpostuko ehun eta berrogeita hamazortzi plaza betetzeko deialdiaren kontra aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioa ebazteko; izan ere, deialdi horretan ez da zehazten zenbat plaza diren elebidunak, horien kokapena edo eskatzen den euskara-maila, eta horrek segurtasun juridikorik eza eragiten du. Q25/1348.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarre batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako Nafarroako Foruzaingoko agente lehenaren lanpostuko plazak betetzeko deialdiaren aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioa ebazteko. Azaldu duenez, deialdiak ez du zehazten zenbat lanpostuk eskatzen duten euskaraz jakitea, ez horien kokapena, ez eta eskatutako maila ere, eta euskara meritua gisa baloratzeak nahasmena eragiten duela uste du. Q25/1404.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarre batek kexa bat aurkeztu du, Erdi Mailako Teknikaria (Berdintasuna) lanpostuko hautaketa-prozesu bateko ariketa bat euskaraz egitea ezinezkoa izan delako, nahiz eta deitutako plaketako bat betetzeko hizkuntza hori jakitea eskatzen den (C1 maila). Q25/1449.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Elkarre batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak erantzun ez diolako Desinfekzio Parkeko zerbitzuburu plaza bat merezimendu-lehiaketa bidez betetzeko deialdiaren kontra aurkeztutako berraztertze errekurtsioari, euskara-eskakizuna duten plaza kopuruari eta eskatutako mailari dagokienez argitasunik ez dagoelako. Q25/1457.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarre batek kexa bat aurkeztu du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako suhiltzaile-ofizialorde lanposturako lekualdatze-lehiaketaren deialdiaren aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioa ebazteko. Adierazi duenez, deialdiak zalantzak sortzen ditu eremu ez-euskaldunaren eta eremu mistoaren artean dagoen plaza batean euskararen

ezagutza baloratzen den ala ez jakiteko, baita eremu euskaldunean lanposturik badagoen ala ez jakiteko ere. Q25/1562.

- Kexa izapidetzean konponduta.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuan Gardentasunaren Kontseiluari zuzendutako eskaera bat aurkeztu zuelako Hezkuntza Laguntzako Espezialista lanposturako aldi baterako kontratazio-zerrendak egiteko deialdi bati buruz, eta ez zaiolako erantzun. Q25/1115.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.

3.2.14. Atzerritarrak.

- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa atzeratzen ari delako Espainiako nazionalitatearen eskaera ebatzteko orduan, 2021ean aurkeztua. Adierazi duenez, gaur egun, bere eskaera ofizialki nahitaezkoak diren txostenak jasotzeko zain dago oraindik. Q25/65.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Justizia Ministerioa kexagilearen Espainiako nazionalitatearen eskaera ebatzen berandutu delako. Adierazi duenez, 2022an eskaera egin zuenetik ez du berririk izan. Q25/66.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, asilo-eskaera egin zuenetik bi urte igaro badira ere, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak oraindik ez duelako ebatzi. Q25/67.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako salbuespenezko inguruabarrengatik aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera ebatzteko orduan. Q25/76.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Justizia Ministerioa kexa-egilearen Espainiako nazionalitatearen eskaera ebazten berandutu delako. Azaldu duenez, ia hiru urte daramatza zain eta bere espedienteak izapidetzen jarraitzen du; horrek zailtasunak eragiten dizkio, batez ere bere AIZa laster iraungiko delako. Q25/138.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa nazionalitatearen eskaera ebazten berandutu delako, 2023ko uztaillean aurkeztua. Adierazi duenez, berandutze hori laneko eta finantzako kalteak eragiten ari zaio, eta, horrez gain, bere seme-alaben nazionalitatea lortzeari ere eragiten dio. Q25/228.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa Espainiako nazionalitatearen eskaera ebazten berandutu delako, 2024ko urtarrilean aurkeztua. Adierazi duenez, denbora horretan guztian, aplikazioaren bidez soilik egiaztatu ahal izan du bere eskaeraren egoera, eta bertan ageri da izapidetzen ari dela. Q25/254.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Venezuelak Bilbon duen Kotsulatuak uko egin diolako bere alabak Espainiako nazionalitatea lortzeko behar duen ziurtagiria emateari. Q25/290.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Gobernuaren Ordezkaritza atzeratzen ari delako bere alabarentzat (ekonomikoki mendekoa den 21 urtetik gorako ondorengoa den aldetik) egin zuen familia-errotzeagatik aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera ebazteko. Q25/321.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Barne Ministerioa atzeratzen ari delako bere 6 urteko semearentzat aberrigabearen estatutu-eskaera ebazteko. Salatu duenez, 6 hilabete baino gehiago igaro ondoren, erantzunik jaso gabe jarraitzen du, eta horrek galarazi egiten dio adingabeari eskubideak baldintza berdinetan eskuratzea. Q25/330.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

- Elkarre batek kexa karri du, Barne Ministerioak herritar bati asilo-eskaera ukatu diolako. Azaldu duenez, Venezuelako Errepublikako Bolibartarrean bizi zituen egoera gogorregatik eta ondoren jasan zituen gorroto-delituengatik duela bi urte Espainiara iritsi zenetik, legez bizi izan da asilo-eskatzailer gisa, baina orain eskaera ukatu diote. Erabakia berrikusteko eskatzen du. Q25/332.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza berandutzen ari delako 2024ko azaroan bizileku-baimena berritzeko egindako eskaera ebazteko orduan. Q25/425.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako 2023ko irailean aurkeztutako familia-errotzeagatik salbuespenezko inguruabarregatik aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera ebazteko orduan. Q25/471.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako 2024ko azaroan egindako salbuespenezko inguruabarregatik (gizarte-errotzea) bizileku-baimenaren eskaera ebazteko. Azaldu duenez, berandutzeak kalteak eragiten dizkio, ezin baitu lan-kontratua gauzatu. Q25/486.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, webgune ofizialaren bidez Atzeritarrentzako hitzordua lortzea ezinezkoa zaiolako, beti "ez dago hitzordurik" mezua agertzen baita. Iruñeko bulegoetara pertsonalki joan bazen ere, internet bidez soilik kudeatu daitekeela berretsi zioten. Q25/524.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa atzeratzen ari delako amaren salbuespenezko inguruabarregatik aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera ebazteko. Adierazi duenez, berandutzeak larriki eragiten dio bere osasun mentalari, eta, beraz, azkartasuna eskatzen du adineko pertsona bati ondorio emozional horiek saihesteko. Q25/528.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Justizia Ministerioa bere aukera bidez Espainiako nazionalitatea eskuratzeko eskaera eskaera ebazten berandutu delako. Adierazi duenez, bere aita espainiarraren guraso-ahalaren pean bizi da, eta lehen zuen Nigeriako nazionalitateari uko egin dio. Q25/547.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioak uko egin diolako aukera bidez Espainiako nazionalitatea eskuratzeko eskaerari, ama jatorriz espainiarra ez dela iritzita. Ukoa amaren jaioterriari eta jaiotegunari buruzko akats batean oinarritzen dela defendatzen du, eta alegatzen du jaioterri hori Espainiaren barruan zegoela jaiotze-datan. Q25/570.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa adierazi du Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza gizarte-errotzeagatiko salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-eskaera ebaztea luzatzen ari delako. Q25/661.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza errotzeagatiko salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-eskaera ebaztea luzatzen ari delako. Eskaera duela bost hilabete baino gehiago egin zuen. Q25/669.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza familia-errotzeagatiko salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-eskaera ebaztea luzatzen ari delako. Haren ustez, lehentasuna eman beharko litzaieke adingabeak tartean dauden espedienteei. Haren kasuan, berandutzeak lan-aukerei eragiten die, eta haren alaba ere kaltetua gertatzen ari da. Q25/678.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Elkarre batek kexa jarri du, Tuterako etxebizitzarik gabeko pertsonen Udal Zentroan (aterpetxea) ostatu hartuta dauden eta egoera administratibo irregularrean dauden pertsonen Atzerriartasun Brigadaren aurrean zitazioak ematean identifikazio diskriminatzaileak egon daitezkeelako. Salatu dutenez,

polizia-jarduketak egin dira zentroaren barruan, egoera administratiboa ez den beste arrazoi agerikorik gabe, eta gizarte-babesaren printzipioa, datuak babesteko araudia eta udal-eskumenak urratu dira. Q25/683.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa atzeratzen ari delako Espainiako nazionalitatea bertan bizitzeagatik emateko eskaera ebazteko orduan. Eskaera 2024ko apirilean aurkeztu zuen. Azaldu duenez, urtebete erantzunik gabe igaro ondoren, bere espedienteak izapidetze-egoeran jarraitzen du. Q25/693.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako errotzeagatik salbuespenezko inguruabarrengatik aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera ebazteko orduan; prestakuntza jasotzeko lortu nahi du baimena. Adierazi duenez, bere eskaera azkar ebaztea behar du, bi seme-alaba dituelako bere kargura eta laneko aurre-kontratu bat duelako, eta eskaini dioten lanpostua lehenbailehen bete behar delako. Q25/717.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako errotzeagatik salbuespenezko inguruabarrengatik bizileku-baimenaren eskaera izapidetzeko orduan; prestakuntza jasotzeko lortu nahi du baimena. Azaldu duenez, enpresa batean praktikak egiten ari da eta baimen hori premiaz behar du bere karrera profesionalarekin jarraitu ahal izateko. Q25/746.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza bere alabaren aldi baterako hasierako irabazi-asmorik gabeko bizileku-baimenaren eskaera ebazten berandutu delako. Q25/753.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, nazionalitatea eskuratzeko gaztelaniazko azterketan "Ez-gai" kalifikazioa jaso duelako, batere berririk ez zuen ahozko proba bat egin ez duelako. Defendatu duenez, azterketa-egunean gainbegiraleak adierazi zion joan zitekeela, proba gehigarri horren berri eman gabe. Ahozko zatia

errepikatzeke aukera eskatzen du, komunikazio eta informazio falta alegatuta. Q25/769.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera ebazteko orduan. Azaldu duenez, 2024ko azaroaren 1ean beharrezko dokumentu guztiak aurkeztu zituen, baina gaur arte ez du erantzunik jaso; izapidetzen ari dela besterik ez zaio agertzen. Adierazi du kontratu bat duela, baina ezin duela lan egin baimen hori eskatzen diotelako. Q25/846.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Donbassekoa denez bere ukrainar pasaportea berritzea ezinezkoa zaiolako. Adierazi duenez, kontsulatuaren eta izapide horiek egiteaz arduratzen den berariazko bulego baten bidez berritzen saiatu da, baina ez du lortu. Premiaz berritu behar du, hurrengo hilabeteetan bizileku-txartela iraungiko zaiolako. Q25/861.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, 2025eko urtarrilaren 22an aurkeztutako salbuespenezko inguruabarrengatiko (gizarte-errotzea) bizileku- eta lan-baimenaren eskaera ebatzi ez delako. Q25/879.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-baimenaren eskaera. Azaldu duenez, eskaera aurkeztu zuenetik ez du bere espedientearen egoerari buruzko informaziorik edo ebazpenik jaso, eta horrek ziurgabetasuna eta zailtasunak sortzen dizkio bere legezko egoerarako. Q25/918.

- Interesdunak atzera egitea.

- Herritar batek (lanbidez abokatua) kexa jarri du, bere ustez Nafarroako Atzeritarren Bulegoa tratu desberdina ematen ari delako eta bi bezerori arrazoirik gabe ukatu zaizkielako prestakuntzarako errotzeagatiko baimenak, egoera berean zeuden beste bezero batzuei aurretik eman bazitzaizkien ere. Gaineratu duenez,

eskaera horiek zortzi hilabete igaro ondoren ebatzi dira, araudiak hiru hilabeteko epea ezartzen duen arren. Q25/933.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi duela hilabete batzuk aurkeztutako ezohiko egoerengatiko bizileku-baimenaren eskaera. Q25/943.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa atzeratzen ari delako bere bi seme-alaben Espainiako nazionalitate-eskaerak ebazteko. Eskaerak duela bi urte aurkeztu ziren. Dioenez, erroldatze-aldaketen ondorioz, atzerapenak eta bideratzeak gertatu ziren bi erregistro zibilen artean, eta horrek eragin zuen dokumentazioa epez kanpo bidaltzea Madrilera, eta zin egin arren, espedienteak izapidetzen jarraitzen duela. Gaineratu duenez, bere alaba adin-nagusitasunera iritsi da dokumentaziorik gabe. Q25/955.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi duela zazpi hilabete aurkeztutako prestakuntzarako errotzeagatiko bizileku- eta lan-baimenaren eskaera. Q25/996.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi prestakuntzarako errotzeagatiko bizileku- eta lan-baimenaren eskaera. Azaldu duenez, 2025eko urtarrilaren 17an eskatu zuen salbuespenezko inguruabarrengatiko prestakuntzarako errotzeagatiko bizileku- eta lan-baimena, baina gaur arte ez da bere eskaera ebatzi. Q25/997.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi bizileku- eta lan-baimena berritzeko duela bost hilabete aurkeztu zuen eskaera, dagokion tasa ordaintzeko errekerimendua bete duen arren. Azaldu duenez, familia-arrazoiak direla-eta, bere jatorrizko herrialdera joan behar du premiaz. Q25/998.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek, beste herritar baten izenean, kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza hamar hilabete baino gehiago atzeratzen ari delako salbuespenezko inguruabarrak direla-eta egindako bizileku-baimenaren eskaera ebazteko; ez diote jakinarazpenik eman, eta espedientean ez da aurrerapenik egon. Q25/1023.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza 2024ko azarotik atzeratzen ari delako errotzeagatik bizileku-eskaera ebazteko, baimena lortzeko baldintzak betetzen dituen arren. Q25/1036.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi duela sei hilabete aurkeztu zuen salbuespenezko inguruabarrengatik aldi baterako bizileku-eskaera. Kontratu-eskaintza bat duela adierazi du, baina ebazpen hori gabe ezin duela lanik egin. Q25/1089.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako salbuespenezko inguruabarrengatik aldi baterako egoitza-eta lan-baimenaren eskaera ebazteko orduan, duela lau hilabete baino gehiago aurkeztua. Kontratu-eskaintza bat duela adierazi du, baina ebazpen hori gabe ezin duela lanik egin. Q25/1090.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak izapidetzen jarraitzen duelako duela bost hilabete baino gehiago aurkeztu zuen salbuespenezko inguruabarrengatik aldi baterako bizileku-eskaera. Q25/1091.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza Europar Batasuneko herritar baten senide gisa aldi baterako bizileku-txartela lortzeko eskaera ebazten atzeratzen ari delako. Indarrean dagoen lan-eskaintza bat duela adierazi du; horregatik, eskaera ahalik eta azkarren ebazteko eskatzen du. Q25/1098.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza bere alabarentzako seme-alaba edo egoiliarraren aldi baterako hasierako bizileku-baimenaren eskaera ebazten atzeratzen ari delako, eskaera horiek ebazteko ezarritako hilabeteko epea askogatik gainditu baita. Q25/1197.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Tuterako Polizia Nazionalaren Polizia-etxean artatu zuen langileak uko egin ziolako Atzeritarren Identifikazio Zenbakia (AIZ) esleitzeko eskaera izapidetzeari; diskriminatzailetzat jotzen duen tratua eman zion, eta herrialdetik kanporatzearekin mehatxatu zuen. Halaber, adierazi du ez dagoela ados Iruñeko Udalak larrialdiko laguntza bat emateari uko egitearekin eta artatu zuen gizarte-langileak emandako tratuarekin. Q25/1236.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
 - Ikertutako kexa – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi familia-errotzeagatiko salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-baimena lortzeko aurkeztu zuen eskaera, Espainiako nazionalitatea duen herritar baten ezkontidea izanik. Q25/1240.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako salbuespenezko inguruabarrengatiko egoitza- eta lan-baimenaren eskaera ebazteko orduan, duela bederatzi hilabete aurkeztua. Q25/1263.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza salbuespenezko inguruabarrengatiko bizileku-baimenaren eskaera ebazten atzeratu egin delako. Ebazteko legez aurreikusitako gehieneko epea igaro dela adierazi du. Q25/1321.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa adierazi du Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza salbuespenezko inguruabarrengatiko (gizarte-errotzea) aldi baterako bizileku-eskaera ebaztea luzatzen ari delako. Sei hilabete baino gehiago igaro

direla adierazi du, eta berandutze horrek segurtasun juridiko eta administratiborik gabeko egoeran uzten duela, bere legezko egoera egiaztatzen duen ebazpenik ez duelako. Q25/1326.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza hasierako salbuespenezko inguruabarrengatiko aldi baterako bizileku-eskaera ebazten atzeratzen ari delako; horrek lan-eskaintzak onartzea eta bere seme adingabea mantentzea eragozten dio. Q25/1331.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza atzeratzen ari delako salbuespenezko errotze-inguruabarrengatiko bizileku-baimenaren eskaera ebazteko orduan; prestakuntza jasotzeko lortu nahi du baimena. Q25/1343.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak ez duelako ebatzi 2023an bere amarentzat eskatu zuen Europar Batasuneko herritarraren senide-bisatuaren eskaera. Q25/1357.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioak ez duelako ebatzi 2022an bizilekuagatiko Espainiako nazionalitatea lortzeko egin zuen eskaera. Harrezkero "izapidetzen" ari dela dio. Desgaitasun bat aitortuta duela azaldu du, eta Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzako langileek bere espedienteaz galdetu dutela, berririk lortu gabe. Q25/1421

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Inklusio, Gizarte Segurantzak eta Migrazio Ministerioak, harrera-programa baten bidez, ez duelako integrazio egokia bermatzen; izan ere, hasieran autonomiarako prestakuntza eta prestaketa duten hainbat faseren berri eman zioten, baina bere AIZ lortu zuenetik programa utzi behar duela jakinarazi diote, prestakuntza-jarraipenik edo babesik eskaini gabe, baliabide falta eta 2. faserik eza alegatuta. Q25/1455.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Justizia Ministerioa orain dela bi urte aurkeztutako Espainiako nazionalitate-eskaera ebazten atzeratu egin delako. Q25/1555.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza Espainiako herritarraren senidearen aldi baterako bizileku-eskaera ebazten atzeratzen ari delako. Sei hilabete baino gehiago zain daramatzala dio, eta gaur egun desgaitasuna duen haur bat duen alabarekin bizi dela. Q25/1604.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Justizia Ministerioa duela bi urte baino gehiago Espainiako nazionalitatea bizilekuagatik lortzeko aurkeztu zuen eskaera ebazten atzeratzen ari delako. Eskatu zaizkion izapide guztiak bete dituela dio, eskaera ebatzi gabe. Q25/1628.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza EBko herritarraren senidearen aldi baterako bizileku-txartela ukatu izanaren aurka aurkeztutako errekurtsioa ebazten atzeratzen ari delako, bere anaia bere kargura dagoela behar bezala egiaztatzen duen dokumentaziorik aurkeztu ez duelakoan. Q25/1644.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritza salbuespenezko inguruabarrengatik aldi baterako bizileku-eskaera ebazten atzeratzen ari delako, eta horrek kalte pertsonal eta laboral larria eragiten diolako. Q25/1652.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Almeriako Gobernuaren Ordezkaritzak ez duelako ebazten zabaldu zaion kanporatze-prozedura bati dagokion administrazio-espedientearen eskaera; beraz, ez daki zein den kanporatze-agindua betearazteko arrazoia. Q25/1356.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

- Elkarre batek kexa jarri du, Polizia Nazionalak, beste polizia-kidego batzuekin lankidetzan, egoera administratibo irregularrean dauden pertsonak identifikatu eta zitazioak ematen dizkielako irizpide etnikoetan oinarrituta, bere burua behar bezala identifikatu gabe eta jarduketaren arrazioia justifikatu gabe. Azaldu duenez, jardunbide horiek oinarritzko eskubideak urratzen dituzte, ez dute legezko babesik zehapen prozedura batetik kanpo egiten direlako, pertsona arrazializatuen ahultasuna areagotzen dute eta beldurra eta diskriminazioa eragiten dituzte. Q25/1364.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udaltzaingoak Atzeritarren Brigadaren aurreko zitazioak ematen dizkielako egoera administratibo irregularrean dauden pertsonen, arrazioia argitu gabe eta atxilotzeko mehatxuarean. Azaldu du jarduketa horiek engainua eragiten dutela, kanporatze-prozedura irregularrak ekar ditzaketela, eta eskatu du horien legezatasuna ikertzeko, profil etnikoan oinarritutako irizpideak erabiltzeari uzteko, jardunbide horietatik eratorritako prozedurak baliogabetzeko eta kaltetutako pertsonen eskubideekiko errespetua bermatzeko. Q25/1397.

- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.

- Herritar batek kexa jarri du osasun-arrazioiak direla-eta bere anaia Gazatik ateratzeko premia bizia dagoelako. Bere anaia leherketa baten ondorioz zauri larriak izan zituela eta Gazako ospitale batean sartu zutela azaldu du; bertan, osasun-erremediorik ez dagoenez, konplikazioak izan ditu, eta, horregatik, Gazatik kanpo arreta mediko espezializatua jasotzea gomendatu da. Q25/1645.

- Kexa Arartekoari igorrita.

3.2.15. Funtzio publikoa.

A) Enplegatu publikoen eskubideak eta betebeharrak:

- Herritar batek kexa jarri du, oposaketa-epaimahai bateko kide izendatu dutelako. Ez dago ados; izan ere, aurreko oposaketetan kide izan zirenak kanpoan utzi badira ere, hari, bera ere kide izan zen arren, ez zaio dispentsarik ematen. Tratu diskriminatzailea jasotzen ari dela uste du; beraz, izendapen berriak eskatzen ditu. Q25/217.

- Kexa izapidetzean konponduta.

- Hainbat herritarrek kexa jarri dute, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez dituelako Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako Turismo Jardueretako Ofizialen 11 plazak B mailan kokatzen (gaur egun C mailan daude). Eskaera egiteko, funtsean, postu horretan eta B mailako Enpresa eta Turismo Jardueretako Teknikarien postuan garatutako funtzio teknikoen artean benetako mugarik ez dagoela diote. Q25/260.
 - Ez da hautematen eskubideen urratzerik - Berriro ireki da – [Emandako ebazpena](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du; jendearekiko zuzeneko arretak duela urte batzuetatik hona bere osasunean dituen ondorio kaltegarriak direla-eta (iraupen nahiko luzeko hainbat lan-baja izan ditu), Ekonomia eta Ogasun Departamentuak bere lan-ingurunea egokitu behar duela uste du. Laneko Arriskuen Prebentziorako Zerbitzuari aurrez aurreko arreta-zereginetatik salbuetsia izatea eskatuko diola adierazi du, barneko beste zeregin batzuk egiteko, eta prozedura izapidetu eta ebatzi bitartean, bere zereginak egokitzeko eta banakako ingurune batean lan egiten uzteko eskatzen du. Q25/428.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez denez, amaiera eman zaio jarduketari, eta hala jakinarazi zaio interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez duelako dagokion protokoloa aktibatu ikastetxe berean lan egiten duen lankide baten aldetik jasaten ari den lan-jazarpen egoera baten aurrean. Bere lana gutxietsi dutela eta berak egindako materialak hondatu dituztela azaldu du. Zuzendariari dagokion protokoloa aktibatze eskatu diola azaldu du, baina ez zaiola irtenbide egokirik eskaini. Q25/685.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Kolektibo batek kexa jarri du; Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuan zerbitzu ematen duten Anatomia Patologikoko eta Zitodiagnostikoko teknikariei egozten zaizkien eginkizunak (konplexutasun handiagoko piezak tailatzeko zereginei dagozkienak) beren eskumen, ezagutza, prestakuntza eta erantzukizunetik haratago doazela uste du, eta horrek ondorio larriak ekar

ditzakeela pazienteentzat eta diagnostikoentzat. Haien benetako eginkizunak onartzeko eta zehazteko eskatzen dute. Q25/772.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, ez dagoelako ados Basoko Bigarren Hezkuntzako Institutuko eskola-orientatzaileek zereginak aukeratzeko duten prozedurarekin. Orientazio-eginkizunak banatzeko prozeduraren legezkotasunari eta baliozkotasunari eragiten dieten hainbat irregulartasun azaldu ditu. Q25/968.
 - Kexa ez onartuta (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak Hezkuntza Laguntzako Espezialista zuen administrazio-kontratua suntsiarazi zuelako, epean aurkeztu zituen alegazioak kontuan hartu gabe. Dioenez, ebazpenean oker esaten da ez zuela alegaziorik aurkeztu, eta ez zuen erabakiaren jakinarazpen ofizialik jaso; beraz, ezin izan zuen errekurtsorik epean eta forman jarri, eta horrek babesik gabe uzten du. Q25/1134.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Corteseko Udala atzeratzen ari delako udal horretan betetzen duen lanpostuari buruzko hainbat gairen inguruan aurkeztu dituen eskabideei erantzuteko. Q25/1198.
 - Kexa ez onartuta (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Musika Kontserbatorio Nagusiko Zuzendaritzak Teklatu Departamentuko irakasgaien, ikasleen, ikasgelen eta ordutegien banaketa alde bakarrez egin duelako, eskumen horiek departamentuari berari ematen dizkion araudia urratuz eta tratu desberdina eta diskriminatzailea eraginez. Q25/1389.
 - Kexa ez onartuta (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako) – Berririo irekita – Izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako onartzen ikasketaburu izandako esperientzia bere zerbitzu-orrian. Azaldu duenez, eginkizun horiek 2024ko irailetik ofizialki betetzen dituen arren, esperientzia hori ez da

baloratzen irakasleen lekualdatze-lehiaketan, eta horrek dagokion puntuazioa lortzea eragozten dio. Gainera, adierazi du udako hilabeteak ez zaizkiola ordaintzen eta onartzen, karguko berezko zereginak egiten jarraitu arren. Q25/1521.

- Kexa ikertuta eta izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako erantzun duela hilabete baino gehiago aurkeztu zuen eskabide bati; eskabide horren bidez salatu zuen pertsona bat Bigarren Hezkuntzako irakasle lanetan ari dela unibertsitate-titulurik gabe, eta bateraezintasun-araubidea urratzen duela, aldi berean beste lanbide-jarduera bat garatzen ari delako. Q25/1532.
- Kexa ez onartuta (garaiz kanpo aurkezteagatik).
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak Lanbide Heziketako Goi Mailako hainbat moduluri dagokien matrikula baliogabetu diolako, ikastetxe berean irakasle-eginkizunak betetzeagatik bateraezintasuna dagoela alegatuta. Erabakia berandu eta oinarri zehatzik gabe jakinarazi ziotela kritikatu du. Erabakia nulua dela uste du, legezko prozedurak ez direlako bete, eta matrikula itzultzeko eskatzen du. Q25/1629.
- Kexa ikertuta eta izapidetzen.

B) Lanaldia, oporrak, lizentziak eta baimenak:

- Sindikatu batek kexa jarri du, Eskubide Sozialetako, Gizarte Ekonomiako eta Enpleguko Departamentuak 2025erako lanaldi-aldaketa bat jakinarazi diolako bere ordezkatuari. Aldaketa horrek baliorik ez duela eta, beraz, baliogabetu egin behar dela dio, ez baitira identifikatzen haren aurka jar daitezkeen errekursoak, ez baita Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta ez baitator bat prozeduraren legezkotasunarekin. Q25/105.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Sindikatu batek kexa jarri du, Nafarroako Gobernuak foru-arautegia Europako arautegira egokitzen ez duelako kontziliazio-neurriei dagokienez. Zehazki, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako langile publikoei 8 asteko guraso-baimen ordaindua onartzen ez zaiela aipatzen du. Q25/163.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak uko egin diolako 12 urtetik beherako adingabe bat zaintzeko eta legezko zaintzapean izateko lanaldia murrizteko egin zuen eskaerari (lanaldi osotan metatuta gozatzeko), zerbitzuaren antolaketa-beharrei eragingo liekeela eta. Egun bakoitzeko zati batean lanera ez joateak osasun-kudeaketa gehiago zailtzen duela uste du, lanaldi murriztua lanaldi osotan metatzeak baino. Q25/179.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du; izan ere, Hezkuntza Departamentuak, familia gurasobakar gisa erditzeagatiko lizentzia ordainduaren luzapena (aitatasun-baimenari dagokion zatian) onartu badio ere, aste bat gutxiago eman zaio, eta, gainera, ez dio uzten metatutako edatze-baimenez gozatzen erditzeagatiko 17 asteetako lizentziaren ondoren; aitzitik, luzapenaren ondoren gozatzeri behartzen du. Familia arrunten egoera berean baimenez gozatu ezin izatea diskriminatzailetzat jotzen du. Q25/226.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak ez duelako ebatzen lanaldi osotan metatutako lanaldi-murrizketa (1/3koa) ukatzearen aurka jarritako gora jotzeko errekurtsioa. Q25/271.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez duelako erantzun Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak emandako ikastaro batzuetara joateko egindako hiru baimen-eskaeretakori bati ere, eta horiek egiteko aukerari uko egin behar izan diolako. Q25/340.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Etxarri Aranazko Udaleko funtzionarioek eta administrazio-araubideko kontratatuek kexa jarri dute, lan- eta familia-kontziliaziorako lan-kontratuko langileen antzeko baimenak ezar eta aplika daitezzen eskatzeko. Diskriminatzailetzat jotzen dute Langileen Estatutuan baimen berriak sartu zirenetik urtebete igaro denean, lan-araubideko langileek soilik izatea horietarako eskubidea. Q25/365.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Orkoiengo Udalak 16 urtetik beherako semea zaintzeko emana zion lanaldi-murrizketa baliogabetu duelako, orain, bere semeak 12 urte baino gehiago dituenek, zerbitzuaren beharren mende dagoela eta. Behar horiek lanaldi murriztuarekin beteta zeudela uste du. Erabaki horrek lan- eta familia-kontziliazioa zailtzen duela azaldu du, eta, gainera, lau egun lehenago jakinarazi zaiola lanaldi berria bete behar duela. Q25/426.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, eta gaixotasun kronikoak dituzten irakasleentzat (bera bezala) berriazko neurriak araudian sartzeko eskatzen du, irakastorduek murriztea ahalbidetuz, ordainsarian eta erretirorako kotizazioan eragin kaltegarririk izan gabe. Antzeko neurriak beste kasu batzuetan (adibidez, adinagatik irakasleen kasuan edo haurdunaldian) kontuan hartzen direla adierazi du. Q25/443.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako ematen adinagatik dagokion lanaldiaren murrizketa, eta horrek eragin kaltegarria duelako bere osasunean eta zuzendaritza- eta tutoretza-eginkizunak modu egokian betetzea eragozten diola. Gainera, berdintasun-eskubidea urratzen dela adierazi du, bere lankideek eskubide hori onartuta baitute. Q25/454.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, lanaldi-heren bat betetzeko sinatu duen Erizaintzako Laguntzaile Teknikoaren kontratu bati uko egiteak kontratazio-zerrendetatik bi

urtez kanpo geratzea ekarriko liokeelako. Adierazi du, uste zuenez, kontratuak iraupen laburra zuela, baina errealitatean iraupen luzea duela, eta lan-baldintzek gastuak ordaintzea eta beste lan bat bilatzea eragozten diotela. Q25/456.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak aldi baterako ezintasun-egoera bat dela-eta gozatu gabeko oporrak geroratzeko eskaera bati uko egin diolako, lanean berriro hasi zen egunetik aurrera nahitaez gozatu behar zituelakoan. Azaldu du Departamentuak ez duela bete ebazteko 20 eguneko epea; beraz, isiltasun administratibo positiboa egongo litzateke eta bere eskaera onartutzat joko litzateke. Gainera, ezesteko ebazpena eskatutakoak ez diren bideen bidez jakinarazi zioten. Q25/470.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Sindikatu batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak otsailaren 12ko 6/2025 Foru Dekretua betetzen ez duelako Urdazubi, Elizondo eta Oronoz aldean guardiak eta arreta jarraitua banatzeari dagokionez. Langileak beren lantokitik kanpo guardiak egiten ari direla azaldu du, eta lantoki horretan arreta jarraitua bermatzeko beharrezkoak direnak bete gabe geratzen direla. Gainera, guardiak edo ohiz kanpoko jarduera ez direla bidezko moduan banatzen horiek egiteko borondatea duten profesional guztien artean. Azkenik, adierazi du guardien eta ohiz kanpoko jardueren antolaketa ez dela ikuskatzen ari. Q25/489.
- Kexa ez onartuta (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko langilea den aldetik, aurten oporrak aste osotan bakarrik hartzera behartzen dutelako, familia-kontziliazioa eragotziz. Lan-eskubideak, txanden arteko atsedenaldiak adibidez, errespetatzen ez direla salatu du, eta ospitaleko segurtasun falta kritikatu du, konplexu osorako zaindari bakarra baitago. Babesik gabe sentitzen dela dio, babes sindikalik gabe eta osasun mentala gero eta kaltetuago duelarik. Q25/525.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak uko egin diolako oposizio bidez lortu berri duen plaza baten gaineko borondatezko eszedentziari; izan ere, 1/2025 Foru Lege-Dekretuaren arabera, bi urteko zerbitzu aktiboa eskatzen da funtzionario-plazan. Erabaki hori bidegabea eta atzeraeraginezkoa dela uste du, hautaketa-prozesua 2021ean deitu baitzen beste araudi baten pean. Antzeko egoeran dauden beste lankide batzuekiko tratua desberdina adierazi du eta lan-kaltea salatu du, maila altuagoko lanpostu bat uztera behartuta baitago. Q25/673.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Lizarrako Udalak ez dielako erantzuten aurkeztutako eskabideei (nagusiki bere lan-egutegiarekin dute zerikusia). Modu egokian eta arrazoizko denboran erantzuteko eska dakiola eskatzen du. Q25/674.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Nafarroako landa-eremuetako zentroetako Landa Eremuko Larrialdien Zerbitzuko (LELZ) erizaintzako profesionalek kexa jarri dute, Osasun Departamentuak ez duelako betetzen otsailaren 12ko 6/2025 Foru Dekretua, erizaintzako langile guztien artean guardiak modu bidezkoan banatzea ezartzen duena. Goizeko txandari mesede egiten dion aurreko barne-jarraibide bat oraindik aplikatzen dela salatu dute, eta horrek desberdintasuna eta ondoeza eragiten dituela. Berdintasuna eta legea betetzea bermatzeko esku hartzea eskatzen dute. Q25/704.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak senide bat ospitaleratzeagatiko baimen ordainduaren erdia baino ez diolako eman, % 50eko lanaldi murriztua metatuta gozatzen duela alegatuta. Eskatu dituen 5 egunetarik 2,5 egun baino ez zaizkiola onartu kritikatu du, oporrak erabiltzera behartuz. Egun horiek itzultzeko eta familia-baimen gisa onartzeko eskatzen du. Q25/739.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, prestakuntzagatiko orduen konpentsazio-eskaera ukatu diotelako. Erabaki hori Burlatako Udaleko Langile Funtzionarioen Lan

Baldintzei buruzko Hitzarmena eta indarrean dagoen lan-araudiaren aurkakoa dela uste du. Q25/817.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako bere familia eta lan bizitza kontziliatzeko eskatutako gutxieneko ordutegi-malgutasuna. Bere lanaldia 9:00etan hastea eskatu duela azaldu du, bere alabak eskola-autobusera eraman ahal izateko; neurri horrek ez dio zerbitzuari eragiten eta ukatzeak ez du justifikazio objektiborik, eta horrela bere familia-kontziliaziorako eskubidea urratzen du. Q25/824.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du; maiatzaren 7ko 1/2025 Foru Lege-Dekretuak, Nafarroako administrazio publikoetan behin-behinekotasuna murrizteko langileen arloko aparteko eta premiazko neurriak onartzen dituenak, sartutako aldaketen ondorioz, ezin du eszedentziarik eskatu Zerbitzu Orokorren lanpostuko plaza baten jabetza hartu ondoren. Azaldu du oposaketaren deialdia 2021ean argitaratu zela eta azterketa 2022ko maiatzean egin zutela. Orain, lau urte baino gehiago igaro ondoren, ezin du plazaren jabetza hartu borondatezko eszedentziaren arau-aldaketengatik. Q25/874.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Monteagudoko Udalak oporrez gozatzea ukatu diolako, herriko zaindariaren jaiak direla-eta zerbitzu-beharrak alegatuz. Eskatu duen aldia jai horiekin bat ez datorrela eta egun horietarako langile nahikoa badagoela dio; beraz, zerbitzua kaltetzen ez dela uste du. Q25/975.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak uko egin diolako aldi baterako administrazio-kontratu batean sortutako eta gozatu gabeko oporrengatiko konpentsazio ekonomikoari. Azaldu du aitaltasun-baimenean zegoela kontratua suntsiarazi zuela, egun horiez aurrez gozatu behar zuela edo galduko zituela jakinarazi gabe. Egund gutxi batzuk

geroago lanpostu berean kontratatu zuten berriro, eta oporrak kontratu berrira aldatzeko eskatu zuen, baina eskaera horri ere ez zaio jaramonik egin. Q25/1106.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin dizkiolako aldi baterako ezintasun-egoeran egoteagatik gozatu ez dituen opor-egun batzuk, eta ez duelako onartu ekonomia-konpentsazioa emateko aukera ere. Uste du ez dela bete ordaindutako oporretarako eta horietaz zuzen gozatzeko edo konpentsatzeko eskubidea babesten duen foru- eta Europa-arautegia. Q25/1245.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako azken ikasturteari dagozkion oporrez gozatzeko eskubidea edo, hala ez bada, kontratua amaitzean gozatu gabeko oporreatatik diru-konpentsazioa jasotzekoa. Azaldu duenez, ukatze horrek opor ordainduei buruzko nazioko, Europako eta nazioarteko araudia urratzen du. Q25/1400.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak ordaindutako baimen-egun bakarra eman diolako seme adingabe baten ospitaleratzeagatik, Estatuko indarreko araudiaren aurreko foru-itun bat aplikatuta. Argudiatzen duenez, Langile Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren 48. artikulua bost lanegun onartzen ditu bigarren mailaraino senideak ospitaleratzeagatik, eta defendatzen du jarduketa horrek arau-hierarkia urratzen duela, desberdintasuna sortzen duela beste langile publiko batzuekiko eta familia-kontziliazioa eta adingabearen interes gorena kaltetzen dituela. Q25/1496.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Ekonomia eta Ogasun Departamentuak ukatu egin diolako lanorduetan trafiko-istripu baten ondoriozko errehabilitazio-saioetara joateko aukera. Adierazi du errehabilitazioa bere sendatze-prozesurako eta lanera pixkanaka itzultzeko gomendatutako tratamenduaren parte dela. Azaldu duenez, istripua bere erantzukizunpekoa izan ez zela egiaztatzen duten aseguru-agiriak

eta dokumentazioa aurkeztu arren, lortzea ezinezkoa den ziurtagiri bat eskatzen zaio, eta horrek baja medikoa luzatzera behartzen du. Q25/1612.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak ezetsi egin diolako senidea ospitaleratzeagatik ordaindutako baimena bere osoan aitortzeko eskaera. Kritikatu du, 12 orduko lanaldia duen funtzionarioa izanik, 7,33 ordu baino ez zaizkiola eman arau-babesik gabeko barne-irizpide bat aplikatuta, eta gainerakoa kontu partikularrekin konpentsatzera behartu dutela. Uste du muga horrek 11/2009 Foru Dekretua, legezkotasun eta berdintasun printzipioak eta baimenaren helburua bera urratzen dituela, baimen horrek lanaldi eraginkor osoa estali behar baitu. Q25/1729.
- Kexa ikertuta eta izapidetzen.

C) Erretiroa eta eskubide pasiboak:

- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak amatasunagatiko osagarria ukatu diolako otsailaren 18ko 7/2019 Foru Legearen (Nafarroako administrazio publikoen montepioetako funtzionarioen eskubide pasiboen araubide iragankorrari buruzkoaren) babespean, bere borondatezko erretiroa hartu duelako. Defendatzen duenez, erreklamatzeko duen osagarria ez da amatasunarena, genero-arrakalarena baizik; osagarri hori Gizarte Segurantzako araudian ezarritako baldintzak betetzen dituzten gizon zein emakumeei aplikatu behar zaie, erretiratzea derrigorrezkoa edo borondatezkoa den kontuan hartu gabe. Q25/32.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak amatasunagatiko osagarria ukatu diolako otsailaren 18ko 7/2019 Foru Legearen (Nafarroako administrazio publikoen montepioetako funtzionarioen eskubide pasiboen araubide iragankorrari buruzkoaren) babespean, bere borondatezko erretiroa hartu duelako. Uste du borondatez eta modu aurreratuan erretiratzeko direnen eta modu arruntean edo derrigorrezkoan egiten dutenen artean bereiztea berdintasun-printzipioa urratzea eta adinagatiko diskriminazioa dela, Gizarte Segurantzaren araubidean bi kasuetan baitago osagarria jasotzeko aukera. Q25/60.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez duelako aitortzen Nafarroako administrazio publikoen montepioen eskubide pasiboen sistemako funtzionarioentzat lan-istripu edo gaixotasun profesionalaren ondoriozko prestazio ekonomikoen kargua, laneko arriskuen prebentziorako neurriak ez hartzeagatik gertatu direnean. Uste du diskriminazioa dagoela Gizarte Segurantzaren araubide orokorreko funtzionarioen aldean, haiei aitortzen baitzaie. Q25/126.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak genero-arrakala murrizteko osagarria ukatu diolako, Nafarroako administrazio publikoen montepioetako funtzionarioen eskubide pasiboen sistemako erretiratu gisa, erretirora borondatez sartu delako. Uste du konparaziozko kaltea dagoela Gizarte Segurantzaren araubide orokorrean borondatez erretiratu direnekiko, haiei aitortzen baitzaie. Q25/224.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak nahitaezko erretirorako adina (65 urte) betetzen duen ikasturtearen amaieran erretiratuko duelako. Adierazi duenez, Gizarte Segurantzaren araubidearen arabera, oraindik garaiz dago ohiko erretiroa hartzeko. Haren iritziz, adinagatiko erabaki diskriminatzailea da. Q25/482.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, ezin duelako plaza aukeratu eta funtzionario izendatua izan Analisi Klinikoetako Barrutiko Fakultatibo Espezialista plaza batean, nahitaezko erretirorako gehieneko adina gainditzeagatik. Azaldu duenez, plaza aukeratzea dagokio lehenengo hiru parte-hartzaileetako batek eskubideari uko egin diolako, baina ukatu egin zioten 65 urte baino gehiago izateagatik, eta, funtzionario-izendapena lehenago egin ez denez, ezin du lan bizitza 70 urtera arte luzatu. Adierazi du Nafarroako Foru Legeak ezartzen duela jarduneko zerbitzuan jarraitzea aplikatuko dela pentsio osoa jasotzeko kotizazio-urteak bete ez direnean, eta jarraipena 70 urtera arte luzatzen ahalko dela. Gutxieneko kotizazio-

aldia bete ez duenez, jarduneko funtzionariotzat hartua izateko egoeran dago. Q25/1171.

- Gaia aztertuta, [Ebazpena emanda](#) eta onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Funtzio Publikoaren Departamentuak ez diolako erantzun kontratu finkoa duen langile batek aurkeztutako txanda-kontratu bidezko erretiro aurreratuko eskaerari. Azaldu duenez, erantzunik ezak administrazio onaren printzipioa eta herritarrek epe arrazoizkoan berariazko ebazpena lortzeko duen eskubidea urratzen ditu, ziurgabetasun pertsonala eta lanekoa sortuz; horregatik, esku hartzeko eskatzen du, administrazioa premiatzeko aurkeztutako eskaerari erantzun arrazoitua eta garaiz eman diezaion. Q25/1189.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta – Berririo irekita – Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak bere administrazio-kontratua azkendu duelako, sinatzearen unean 65 urte zituelako. Bere ustez, esleipena adin horretara iritsi baino lehen egin zenez, ondorio juridikoak sortu ziren eta kontratazioa baliozkoa zen. Adierazi duenez, Gizarte Segurantzaren araubidearen arabera, oraindik denbora falta zaio erretiro arruntera iristeko. Q25/1233.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak aldi baterako kontratazio-zerrendatik kanpo utzi duelako 65 urte betetzeagatik, jakinarazpen formalik eta legezko euskarririk gabe. Zerrendan berehala berririo jardunean jartzeko eta data horretatik aurrera dagozkion deien txosten zehatza eskatu du. Q25/1634.
- Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.

D) Diziiplina-prozedurak:

- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak bere aurka bideratutako diziiplina-espedientea ebatzi duelako eta enplegua eta soldata eten dizkiolako; zehapen hori bidegabetzat, arbitrariorat eta zuzenbidearen aurkakotzat jotzen du. Prozeduraren iraungitzea alegatu du, eta izapidetutako espedientean deuseztasunerako hainbat arrazoi daudela salatu du: idazkaria ez da funtzionarioa, instruktorea ez da inpartzialtasun izan, Langile Batzordeari ez zaio entzunaldirik eman eta berme sindikala urratu da, besteak beste. Q25/13.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Lan Jazarpeneko Protokoloaren Ikerketa Batzordeak balizko arrazismo-zantzuei buruzko bere salaketa bere pertsonaren aurkako funtsik gabeko akusazio bihurtu duelako. Zehaztu duenez, ez zen aplikatu araudian aurreikusitako frogaren zamaren alderantzizkatzea, diziiplina-espedientea irekitzea iradoki zen errepresalia gisa, eta interes-gatazka dago agintaritza berak batzordean eta bere administrazio-egoerari eragiten dioten izapidetan parte hartzen duelako. Q25/1679.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

E) Lanpostuak betetzea:

- Herritar batek kexa jarri du, Foruzaingoko azpi-inspektore lanpostura sartzeko aukerarik ez duelako, baldintza akademikoa betetzen ez duela iritzita. Azaldu duenez, unibertsitateko diplomadun titulua eskatzen denez, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez dio Soziologiako ikasketen baliokidetzat onartzen; izan ere, lizentziaturako lehen zikloa gainditu bazuen ere, Nafarroako Unibertsitate Publikoko (NUP) ikasketa-planean horrek ez ditu eskatzen diren 180 kredituak lortzen. Azaldu du lehen ziklo hori beste unibertsitate batzuetakoarekin baliozkotu daitekeela, baina departamentuak berretsi du ez dituela baldintzak betetzen, eta lortzea ezinezkoa den ziurtagiri bat eskatzen dio antzinako ikasketa-planak desagertu direlako. Q25/33.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa jarri dute, ez baitaude ados irakasle-kidegoetako funtzionarioen 2024-2025eko estatuko lekualdatze-lehiaketan meritu artistikoak baloratzeko irizpideekin; izan ere, irizpide horiek beste autonomia-erkidego batzuetan ezarritakoa baino puntuazio nabarmen txikiagoa finkatzen dute meritu batzuetarako. Berdintasun, ekitate eta koordinazio printzipioak errespetatzeko eskatzen dute, baita balorazio-irizpideak berrikusteko eta parekatzeko ere, gainerako autonomia-erkidegoetan aplikatutakoekin lerrokatuz, eta baremazio berri bat egiteko. Q25/125.
- Kexa izapidetzean konponduta.

- Herritar batek kexa jarri du, Uharteko Udalak ez diolako erantzun aldi baterako kontratazio bat bertan behera uzteko egin zuen eskaerari, lanpostua bere langile finkoei eskaini behar zaiela uste baitu. Kritikatu du, Administrazio Publikoetako Administrazio Prozedura Erkideari buruzko urriaren 1eko 39/2015 Legean ezarritako ebazpen-epea igaro dela. Q25/167.
 - Kexa izapidetzean konponduta – Berriro irekita – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Bi herritarrek kexa jarri dute, Hezkuntza Departamentuak egonkortze-prozesuan lortutako laguntza-espezialistako plaza ugari Hezkuntza Premien Negoziatuari esleitu dizkiolako "Nafarroa eremuan", beste plaza batzuetan dagoen zonakatzea ezabatuz. Adierazi dutenez, atxikipen horrek Nafarroako edozein puntutan birkokatzea ahalbidetzen du, egonkortasun-bermerik gabe; gainera, defendatzen dutenez, desberdintasunak sortzen ditu zonakatutako plazekiko, azken horiek lehentasuna baitute mugikortasun-prozeduretan ikasturte bakoitzean ikastetxeak aukeratzeko orduan. Q25/298.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Irakasle talde batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin dizkielako eskatu dituzten erkidegoen arteko zerbitzu-eginkizunak; izan ere, behar bezala justifikatutako aparteko arrazoiengatik soilik baimentzen dira kasu jakin batzuetan. Adierazi dutenez, Nafarroa da eginkizun horiek eman ez dituen erkidego bakarra, eta hori kezagarria da, eskaera asko osasun-egoerengatik eta familia-beharrengatik egin direlako... Mugikortasun geografikorako eskubidea bermatzeko eskatzen dute, Nafarroako destinoek kalte egiten baitiote irakasle-eginkizunak betetzeari. Q25/337.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, ez baitago ados Irakasleentzako Laguntza Zentroetan (ILZ) aholkulari eta zuzendaritza lanpostuak zerbitzu-eginkizunean betetzeko meritu-lehiaketaren deialdian egindako proiektuan lortutako kalifikazioarekin. Alegatu duenez, bere proiektuak baldintza guztiak betetzen zituen eta eskarmentu handia du lanpostu horretan. Arbitrariotasuna salatu du ebaluazioan, eta beste

epaimahai batek bere lana balora dezala edo egindako kalifikazio-prozedura deusezta dadila eskatu du. Q25/663.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, lekualdatze-lehiaketetan prestakuntza, irakaskuntza, ikerketa eta argitalpenengatiko merituak baloratzen ez direlako. Bidegabetzat jotzen du oposaketarik prestatu ez duten edo prestakuntzan zehar ikertzen denborarik eman ez duten pertsonen lanpostuak aukeratzeko lehentasuna izatea, soilik eskaini gabeko lanpostuetan urteetan egon direlako. Merituak baloratzen jarraitzeko eskatzen du, batez ere osasun-sektorean eta sektore soziosanitarioan. Q25/729.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak eragozten diolako administrari lanpostuko 585 plaza oposaketa bidez betetzeko deialdiko promozio-txandan parte hartzea, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren erakunde autonomoen zerbitzura; izan ere, eskaera-datan ez du bost urteko antzintasuna egiaztatu. Estatuko beste administrazio batzuekiko tratu desberdina salatzen du, haietan baldintzak malguagoak baitira. Baldintza berberetan parte hartzen uzteko eskatzen du, azterketa-datarako betetzen baitu eskatutako esperientzia. Q25/761.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak lehen aldiz B2 hizkuntza-maila eskatzen duelako Enpresa eta Turismo Jardueretako Teknikari lanpostuen deialdian. Azaldu duenez, duela hogeitau urte baino gehiago, egungo ofizial lanpostura sartzeko, ingeleseko eta frantseseko B2 mailako probak gainditu zituen, baina maila horri ez diola eutsi hizkuntzak erabiltzen ez dituztelako eta prestakuntzarik ez dagoelako. Baldintza hori kentzeko eskatzen du, edo, behintzat, bere garaian hizkuntza-gaitasunak egiaztatu zituztenei ez aplikatzeko. Q25/766.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du, Enpleguko Goi Mailako Tituludun lanposturako lekualdatze-lehiaketan izena ematean egindako akatsa zuzendu ezin duelako. Azaldu duenez, hainbat deialdi bateratu onartu ziren eta, "Enpleguko goi-mailako tituludun" plazei dagokien deialdian izena eman nahi bazuen ere, "Goi-mailako tituludun" plazei zegokienean eman zuen izena. Uste du prozeduraren ezaugarri batzuek eta lehiaketako izapidetze-tresnek akatsak egitea errazten dutela, eta, beraz, mota horretako akatsak zuzentzen utzi beharko litzatekeela. Q25/876.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak eragotzi egiten diolako beste espezialitate bat lortzea eta kontziliaziorako eskubidea erabiltzea. Azaldu duenez, Haur Hezkuntzako APIko irakaslea da gaztelaniaz, eta bere plaza bizilekutik 110 kilometrora dago. Lehen Hezkuntzako Gradua egin ondoren, espezialitatea ezin duela lortu esan diote, bere plaza ez baitago maisu-maistren kidegoaren barruan. Gaineratu duenez, ikasturte honetan Hezkuntza Departamentuak benetan eskuragarri daudenak baino lanpostu gehiago atera ditu lehiaketara; ondorioz, 6 urtetik beherakoak zaintzeko zerbitzu-eginkizuna emana zuten Haur Hezkuntzako PLE espezialitateko funtzionarioek ezin izan dute bizilekutik hurbilago dagoen destinatorik hartu, eta, horrela, ez da lan-bizitza eta familia bateratzeko eskubidea bete. Q25/878.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak eragotzi egiten diolako kontziliaziorako eskubidea erabiltzea. Azaldu duenez, seme adingabea zaintzeko zerbitzu-eginkizuna eskatu du, bere plaza bizilekutik ordubetera baitago; eginkizuna eman zaion arren, ezinezkoa izan da zerbitzu-eginkizunean destino bat esleitzea. Ados ez dagoela adierazi du bitarteko langileek beren etxe azpian lan egiten ahal dutelako eta berari abuztuan ateratzen diren lanpostu horiek eskatzen uzten ez zaiolako. Q25/880.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du, plaza nahikorik ez dagoenez seme-alabak zaintzeko zerbitzu-eginkizunaz baliatzeko aukerarik ez duelako. Azaldu duenez, bere

lanpostua, behin betiko destinoarekin, bizilekutik 96 kilometrora dago, eta ikasturte hasieran, urtebete baino gutxiagoko seme batekin, lanera itzuli beharko du familia-kontziliaziorako aukerarik gabe. Bidegabetzat jotzen du behin betiko destinorik ez duten pertsonak hurbileko ikastetxeetara sartzea, eta seme-alaba txikiak dituztenek urrutira joan behar izatea. Adjudikazio-sistema berrikusteko eta beste zerrenda batzuetako lanpostu hutsak hartzeko aukera emateko edo abuztuan/irailean LETa berriro irekitzeko eskatzen du. Q25/882.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Parlamentuko Mahaiari zuzendutako eskaera bati erantzun ez diotelako; eskaera horretan, bi atalburu lanpostu betetzeko dagokion lehiaketa deitzeko eskatzen zuen. Uste du Nafarroako Parlamentua karrera profesionalerako eskubidea urratzen ari dela eta gainerako langileekiko tratu diskriminatzailea jasotzen ari dela. Q25/884.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, seme adingabea zaintzeko zerbitzu-eginkizunaz gozatzeko aukerarik ez duelako. Q25/890.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak erantzunik eta informaziorik eman ez dielako Guardia Zibileko funtzionarioak Nafarroako Foruzaingoan sartzeko aukerari buruz, trafiko-eskumenen transferentzia dela eta. Q25/1220.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Zenbait herritarrek hiru kexa jarri dituzte, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez dielako erantzuten eskabide batzuei; eskabide horien bidez, gaur egun prestakuntzarako zerbitzu berezien egoeran betetzen dituzten plantilla organikoko lanpostuen izena aldatzeko eskatzen zuten. Q25/1256, Q25/1257 eta Q25/1265.
 - Kexak ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Funtzionarioa den eta desgaitasuna duen herritar batek kexa jarri du, Osasun Kudeaketako Teknikaria hautatzeko prozesuan txanda mugatuan eta desgaitasuna dutenentzako gordetako txandan aldi berean parte hartu ezin duelako; hau da, bide bat edo bestea aukeratzera behartzen dute. Q25/1478.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako Laborategiko Laguntzaile Teknikoari dagozkion lanpostu hutsak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdian onartutako eta baztertutako izangaien behin betiko zerrenda onartzen duen uztailaren 28ko 2146/2025 Ebazpenaren aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtoa ebazteko. Argudiatzen duenez, ebazpen hori ez dator bat zuzenbidearekin eta berdintasun-, meritu- eta gaitasun-printzipioak urratzen ditu, hainbat kidego edo kategoriatako langileei parte hartzen uzten baitzaie. Q25/1529.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak 379E/2025 Foru Aginduaren bidez ezarri duelako Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuan eta Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuan aldi baterako barne-sustapen bidez sartzan diren langileek gutxienez % 30 lortu behar dutela proba objektiboan. Defendatzen duenez, baldintza hori ez zaie aplikatzen proba bera egiten duten beste txanda batzuei, eta tratu-desberdintasun horrek ez du justifikaziorik; gainera, aurretik esperientzia duten langileei kalte egiten die eta funtzio publikoetara sartzeko berdintasun-, meritu-, gaitasun- eta proportzionaltasun-printzipioak urratzen ditu. Q25/1692.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak lekualdatze-lehiaketan izena ematean egindako akats bat zuzentzen uzten ez diolako. Adierazi duenez, "kargak erabiltzea" aukera ez markatzeagatik, dauden plaza ia guztiak mugatzen zaizkio, gehienek inguruabar hori eskatzen baitute. Gaineratu du telefonoz harremanetan jarri dela arazoa konpontzeko, baina adierazi diotela bere akatsa denez egoera onartu behar duela. Q25/1700.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

- Sindikatu batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak Foruzaingoko bi agente kargugabetu dituelako, Langile Batzordea osatzen duten sindikatuen aho bateko iritzia kontuan hartu gabe. Defendatzen duenez, Departamentuak ez ditu kontuan hartu prozedura bakoitzean egindako alegazioak eta jarraitutako prozedurak zuzenbidearen aurkakoak dira. Q25/1135.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Sindikatu batek, herritar baten izenean, kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak Foruzaingoko agente kargugabetzeko espedientea hasi zuelako, eta ondoren artxibatu egin duela. Adierazi duenez, behin-behineko artxibatzea Barne Arazoetako unitatea egiten ari den ikerketa baten ondorio da, eta ikerketa amaitzean espedientea berriro ireki ahal izanen da. Uste du jarraitutako prozedura irregularra dela eta antzeko beste kasu batzuk izan direla. Q25/1255.
 - Kexa ez onartuta, asmo faltagatik.
- Sindikatu batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak Foruzaingoko agente baten aurka kargugabetzeko espediente bat abiarazi duelako, iraungitzeagatik artxibatu zen aurreko kargugabetze-espediente baten arrazoi eta oinarri berberarekin izapidetuta. Argudiatzen duenez, iraungitako prozedura bat berriro ezkutuan hastea da hori, ez baitago gertakari berri edo gerora sortutakorik; beraz, berriro irekitzea jarduketa erabat deuseza da. Q25/1556.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak haur-hezkuntzako lanpostu bat esleitu diolako, astean 25 orduko lanaldia izateko egunean 130 kilometro inguruko joan-etorria dakarrena. Haren arabera, ez da behar bezala aztertu karga horren proportzionaltasuna, ez dago konpentsazio-neurririk edo administrazio-aukerarik eta horrek eragin ekonomikoa dakar, bai eta familia-kontziliaziorako ere, kontuan hartuta, batez ere, bi urteko seme baten ama dela. Q25/1606.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.

F) Lansariak:

- Sindikatu batek kexa jarri du, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko langileen estatutuaren Testu Bateginaren 41. artikulua (funtzionarioen hasierako soldata arautzen duena) eta Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko Foru Legearen 6. artikulua (funtzionario-mailen arabera hasierako soldataren urteko zenbatekoak zehazten dituena) ez datozelako bat. Q25/164.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez diolako erantzun arrisku bereziko osagarriaren eskaerari; eskaera hori orga jasotzaileak egunero erabiltzeak dakarren arriskuagatik egin zuen. Gaineratu duenez, eskaera isiltasun administratibo bidez ezestearen aurka gora jotzeko errekurtsioa aurkeztu arren, hori ere ez da ebatzi. Q25/350.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua atzeratzen ari delako 2024ko martxoan egindako gaueko lanordu batzuegatik gutasun-kontzeptua ordaintzeko eskaera ukatu izanaren aurka jarritako gora jotzeko errekurtsioa ebazteko. Q25/433.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Unibertsitate Publikoak ez diolako erantzun B mailako langileek jasotzen dutenaren pareko ordainsari-osagarria aitortzeko eta ordaintzeko eskaerari. Adierazi duenez, maila horri dagozkion eginkizunak betetzen ditu, batez ere hautaketa-prozesuetako dokumentazioa berrikusteko orduan, atzerriko titulazioen balorazioa barne. Q25/447.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez duelako aintzat hartu duela hilabete batzuk 1997ko hainbat nominaren kopia lortzeko aurkeztu zuen eskaera. Q25/563.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, baldintza akademikoak bete eta DBHko irakasle jardun arren, bere kontratuan irakasle tekniko gisa agertzen delako eta ordainsari txikiagoa jasotzen duelako. Alegatu duenez, A mailako funtzionario bat

ordezkatzen du eta kontratuan agertzen den lanpostu teknikoa ez dago 2024ko plantilla organikoan. Hezkuntza Departamentuaren erantzun ofizialik jaso ez duenez, kontratua zuzentzeko eskatzen du, bere benetako kategoria eta eginkizuna jaso ditzan, baita soldata atzeraeragineko ondorioz erregularizatzeko ere. Q25/601.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Burlatako Udalak ez duelako onartu Bidegarbikuntzako arduradun lanpostuaren berrikuspen teknikoa eta ordainsariena egiteko eskaera, plantilla organikoari epez kanpo egindako alegaziotzat jo baitute. Defendatzen duenez, bere eskaera banakakoa da, arrazoitua eta erantzukizun, arriskutasun eta udaleko beste lanpostu batzuekiko konparaziozko irizpide objektiboetan oinarritua; horregatik, uste du ez onartzeak administrazio onaren printzipioa urratzen duela eta eskaera zuzenbidearen arabera izapidetzeko eskatzen du. Q25/923.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak, haurdunaldia dela eta, langilea beste lanpostu batera atxiki duelako, eta horrek soldata nabarmen murriztea eta lan-jardueran kaltea eragin diola. Azaldu duenez, Tuterako Osasun Mentaleko Unitatean zuen kontratua, gautasuneko txandak, jaiegunak eta osagarriak jasoz, eta haurdunaldia jakinarazi ondoren Kanpo Kontsultetara eramán zutela lansari txikiagoekin, Lan Arriskuen balorazio egokirik egin gabe eta osagarriak jasoko zituela bermatu gabe. Q25/1063.
- Kexa ikertuta eta izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ukatu egin diolako zuzendaritza-osagarriaren % 60 kobratzea, hogeitun urtez etenik gabe ikastetxe bateko zuzendari jardun duen arren. Adierazi duenez, baldintza guztiak betetzen ditu, bere azken izendapena apartekoa eta inposatua izan zelako salbu, eta ez hautagaitza bidezkoa. Bidegabetzat jotzen du administrazio-erabaki horrek jada finkatuta dagoen eskubide ekonomiko bat kentzea. Q25/1167.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak Tuterako Helduen Hezkuntzako Ikastetxeetako irakasleen ibiltaritzak behar bezala konpentsatzen ez dituelako. Azaldu duenez, 2020ko irailetik, ikastetxe horietako irakasle ibiltariek ez dute jasotzen araudiak eta hezkuntza-itunek ezartzen duten irakaskuntza zuzeneko orduetako konpentsazioa, Lehen Hezkuntzako gainerako irakasle ibiltariek ez bezala; horrek bidegabeko diskriminazioa sortzen du eta indarreko araudia urratzen du. Q25/1184.
 - Kexa izapidetzean konponduta – Berriro irekita – Izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ordainsari-sistema bat aplikatu diolako, zuzendaritza-lanpostu bat hartu ondoren soldata murrizten diona. Adierazi duenez, aurreko lanpostuan baino eginkizun eta erantzukizun handiagoak izan arren, nomina txikiagoa jasotzen du, baita bere kargura dituen langileena baino txikiagoa ere. Defendatzen duenez, ez zioten murrizketa horren berri eman eta berdintasun-printzipioa urratzen duela uste du. Q25/1523.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak ez diolako behar bezala aplikatzen langile publikoen Estatutuan aurreikusitako proportzionaltasun-indizea. Azken lau urteetan sortutako atzerapenak legezko interesekin ordaintzeko eskatzen du. Q25/1671.
 - Kexa ez onartuta (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Sindikatu batek kexa jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ez diolako erantzuten finantzaketa-gehigarrietan dagoen soldata-balorazio desberdinari eta tratu-alde horren erantzukizunari buruzko informazio-eskaerari. Q25/1743.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasun Departamentuak ez duelako onartu lanbide-karrerako mailak aitortzean 2008-2013 aldi ekonomikoa kanpo uztearekin lotutako ofiziozko berrikuspen-eskaera. Azaldu duenez, bera erretiratutako erizaina da, eta 2008 baino lehenagotik aldi baterako izendapenetan jardun zuen; zalantzan jarritako aldi ekonomikoa kanpo uztea irizpide diskriminatzaileetan eta justifikazio

objektiborik gabekoetan oinarritzen dela dio. Gainera, berrikuspena ezetsi egin da aplikatu beharreko jurisprudenzia edo egoera indibiduala baloratu gabe, arrazoibide nahikorik eman gabe eta nazioko zein Europako araudia urratuz. Q25/1338.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Sindikatu batek kexa jarri du, Tuterako Udalak ez dielako erantzuten Nafarroako Administrazio Auzitegiaren ebazpen bat betetzeari, lansari-aldaketei eta langileen datuei eta greba baten jarraipenari buruz egindako informazio-eskaerei. Adierazi duenez, erantzunik eta txostenik eman ez izanak oztopatu egiten du sindikatu-jarduera eta sindikatu-askatasunerako eskubidea urratzen du. Q25/1648.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

G) Bestelakoak:

- Sindikatu batek kexa jarri du, Goi mailako Musika Kontserbatorioarentzat berariazko Ikastetxeen Erregelamendu Organiko (IEO) bat eskatzeko. Adierazi dutenez, IEO berri bat egiteko negoziazioak hasiko dira, eta Hezkuntza Departamentutik jaso duten zirriborroan ez da aurreikusten Goi mailako Musika Kontserbatorioarentzako berariazko erregelamendurik. Q25/64.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Funtzionario batek kexa jarri du, erakunde honek Osasun Departamentuari egindako eskaera osagarri batekin ados ez dagoelako; eskaera hori kexa baten ikerketaren esparruan egin da, berak, bere eginkizunetan, kexa horri erantzuna eman ondoren. Langile publikoei sinesgarritasunik ez ematea deitoratu du. Q25/114.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Ikastetxe bateko zuzendaritzak kexa jarri du, Hezkuntza Departamentuak 2018an argitaratutako Hezkuntza Ituna bete ez duelako administrazioko langileen figurari dagokionez. Adierazi duenez, ikastetxeak duela urte batzuetatik gainditzen du administrazio-lanak lanaldi erdian egiteko pertsona bat kontratatzeke ezarritako 200 ikasleko muga, baina ez zaie baliabide hori ematen. Q25/160.
- Kexa izapidetzean konponduta.

- Nafarroako Justizia Administrazioako Langile Batzordeak kexa jarri du, Nafarroako Justizia Administrazioako langileekin dagoen lan-gatazkan negoziatzeko fede onaren printzipioa (Administrazio Publikoko Langilearen Oinarrizko Estatutuaren 34.7 artikulua aipatzen duena) sistematikoki urratzen ari delako. Negoziatzeko borondate-falta, arrazoirik gabeko atzeratzeak, gardentasun-falta eta Greba Batzordearekiko elkarrizketaren blokeoa salatzen ditu; horrek guztiak modu larrian eragiten die negoziazio kolektiborako eskubideari eta sindikatu-askatasunari. Erantzukizunak eskatzeko, bitartekaritza sustatzeko eta Nafarroako Justizia Kontseiluaren deialdia bermatzeko eskatzen dute, gatazkari irtenbide bidezkoa, eraginkorra eta iraunkorra emateko. Q25/491.
 - Kexa ez onartuta, interesdunak aurkeztu ez duelako – Berriro irekita – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez dielako erantzun bi idatziri; idatzi horietan, Iruñeko Udaltzaingoko agente jasotako zoriontze publiko bati uko egiten zion. Bere kezka agertu du, jardunbide sistematiko horrek herritarrak Administrazioa jotzeko gogoa kentzen dielako. Q25/619.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, irakasle funtzionarioa izanik, B1 mailara arteko Irakasleen Gaitasun Digitaleko ikastaroak gainditu dituen arren, Hezkuntza Departamentuak ez dielako ziurtagiria ematen; izan ere, A1 mailako 15 ordu falta zaizkio, sindikatuko liberatu egon zen bitartean egin ezin izan zuen laborategi bati dagozkionak. Bidegabetzat jotzen du baldintza horren berri aurretik eman ez izana, eta B1 mailara arteko gaitasuna aitortzeko eskatzen du, proba guztiak gainditu baititu eta lehiaketa-deialdietan kaltetua gertatzen ari baita. Q25/634.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Eguesibarko Udala 2024an agintaritzaren aurkako atentatuagatik egindako lau epaiketatan akusazio partikular gisa aurkeztu ez delako, aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan ezarritakoa bete gabe. Adierazi duenez, informazio-espedientea irekitzeko eskaera egin ondoren ez du erantzunik jaso, eta uste du aholkulari juridikoak bere eginkizunak behin eta berriz bete gabe utzi dituela, epaitegian kalteak eraginez. Q25/870.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Gobernu Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez diolako erantzun babes zibileko material ustezko bidegabeko erabilerako gertakariak salatzen zituen eskaera bati. Azaldu duenez, froga dokumentalik aurkeztu arren, sei hilabete baino gehiago igaro dira erantzunik gabe. Erantzun-falta horrek administrazio onaren eskubidea urratzen du, balizko irregulartasunak argitzea zailtzen du eta administrazioaren jardun-faltaren aurrean babesgabetasun-egoera sortzen du. Q25/1160.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak ez duelako aintzat hartu lanpostu bat bete zuen bitartean egindako eta esleitutako eginkizunen ziurtagiri osoa eta zehatza emateko eskaera. Q25/1235.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

3.2.16. Toki-erakunde funtzionamendua.

A) Errolda:

- Herritar batek kexa jarri du, Castejongo Udalak ez diolako erantzun duela urtebete baino gehiago egindako eskaerari; eskaera horretan, bere helbidean erroldatuta ageri den baina bertan bizi ez den pertsona bati ofiziozko baja emateko eskatzen zuen. Adierazi duenez, Udaletik pertsona horri baja eman zaiola jakinarazi dioten arren, berriki eskatu duen erroldatze-agirian oraindik agertzen da. Q25/71.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Burlatako Udalak atzeratzen ari delako bere helbidean bizi ez den pertsona bati udal-erroldan baja emateko eskaera-idazkiari erantzuteko. Azaldu duenez, egoera horrek bizitzeko gutxieneko diru-sarrerara eta errenta bermatua jasotzea eragozten dio, nahiz eta ahulezia-egoeran egon, diru-sarrerarik gabe eta, duen desgaitasun-maila dela eta, lana aurkitzeko zailtasunak izan. Q25/267.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Arangurengo Udalak modu sistematiko eta arbitrarioan ukatu diolako bere seme adingabea erroldatzea, duela 10 urte baino gehiago eguneratu ez den eta bere semearen egungo errealitatea islatzen ez duen harrera-ebazpen batean oinarrituta. Salatu du datu ofizialetan akatsak daudela, babestutako informazioa bidegabe eskuratu dutela eta bere eskaerei ez dietela inolako erantzunik eman. Q25/351.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek bi kexa jarri dituzte, Antsoingo Udalak udal-erroldan izena emateko eskaera ukatu dielako arrazoi argirik gabe. Azaldu dutenez, ukatzeko ebazpenek txosten soziotekniko batera igortzen dute, baina txosten hori ez dago erantsita, ezin da eskuratu eta kopia ere ukatu zaie. Beste kasu batzuekiko tratu desberdina salatzen dute, eta defentsa-eskubidea eta arrazoitzeko betebeharra urratu direla uste dute. Q25/515 eta Q25/516.
 - Q25/515: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
 - Q25/516: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Larraungo Udalak ez diolako erantzun bere jabetzako etxebizitza batean bizi ez diren hiru pertsonari udal-erroldan baja emateko eskaerari. Adierazi duenez, informazioa eskatu arren, ez du erantzunik ez administrazio-ebazpenik jaso. Q25/756.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak hiru hilabetez luzatu duelako udal-erroldan izena emateko eskaera ebazteko epea. Haren ustez, luzapen hori ez dator bat administrazio onaren printzipioekin, 2024an zehar eskaerak izapidetu ez direlako gertatu baita. Argudiatu duenez, atzerapen horrek modu larrian eragiten die bera bezala egoera zaurgarrian dauden pertsonen izena ematea beharrezkoa baitute oinarritzko zerbitzuak eskuratzeko. Bere eskaera ahalik eta azkarren ebazteko eskatzen du. Q25/768.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Elkarre batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak erroldatze-eskaeren kudeaketan duen gabeziagatik. Azaldu dutenez, 2024tik atzerapen sistematikoak hauteman dituzte, eta horrek funtsezko zerbitzuak (osasun-arreta, hezkuntza eta gizarte-laguntzak) eskuratzea oztopatzen du; gainera, azken aldian ebazteko epea hiru hilabetez luzatzeak egoera larriagotzen du. Eskaerak premiaz ebazteko eta epea luzatzeko erabakia baliogabetzeko eskatzen du erakundeak, ez dagoelako horretarako zio nahikorik. Q25/771.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak udal-eroldan izena ematea ukatu diolako, udalerrian ohiko bizilekua duela egiaztatu ezin izan dela iritzita. Adierazi duenez, Etxerik Gabeko Pertsonentzako Udal Arreta Zerbitzuak zein Apoyo Mutuo-Elkarri Laguntza elkarteak aurkeztutako ziurtagiriekin egiaztatzen dute hainbat programatan egon dela eta hiriko jardueretara joan ohi dela. Gainera, uste du ebazpen hori eman baino lehen ez dela egiaztapen eraginkorrik edo zitazio egokirik egin. Q25/926.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Lizarrako Udalak ez duelako baja eman erroldan abendutik bere etxebizitzan bizi ez den pertsona bati. Q25/966.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Milagroko Udalak udal-eroldan baja eman ez diolako bere etxebizitzan bizi ez den pertsona bati; horrek desgaitasuna duen semea zaintzeagatik jasotzen duen prestazioa kobratzea eragozten dio. Azaldu duenez, erroldan baja eskatzean jakinarazi zioten ebazpena sei hilabetez ere luzatu daitekeela. Ziurtatu du eskaera ebazteko berandutzeak laguntza hori jasotzea arriskuan jartzen duela. Q25/974.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udala atzeratzen ari delako duela hiru hilabete baino gehiago aurkeztutako erroldatze-eskaerari erantzuteko. Bere eskaera isiltasun administratibo bidez onartutzat jotzen duenez, udal-eroldan alta emateko dagokion ziurtagiria emateko eskatzen du. Q25/979.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez duelako bere erroldatze-eskaera legez ezarritako epean ebatzi, eta udal-erroldako alta-ziurtagiria eskatzen du, isiltasun administratibo positiboak diharduela uste duelako. Q25/989.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun pertsona batek aurkeztutako erroldatze-eskaerari, administrazio-utzikeriako egoera sortuz. Arrazakeria eta Xenofobiaren aurkako Zerbitzuak (SARX) adierazi duenez, kexa formala aurkeztu eta jakinarazpenetarako helbide elektronikoa eman arren, ez da inolako erantzunik edo ebazpenik jaso. Q25/1009.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez duelako bere erroldatze-eskaera legez ezarritako epean ebatzi, eta udal-erroldako alta-ziurtagiria eskatzen du, isiltasun administratibo positiboak diharduela uste duelako. Q25/1044.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun 2025eko apirilaren 8an aurkeztutako erroldatze-eskaerari. Isiltasun administratibo positiboagatik Udalak hartutako berariazko ebazpen hori emateko eskatzen du. Q25/1061.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak erroldatzea ebazteko eta jakinarazteko epea hiru hilabetez luzatu duelako, eskaera gehiegi daudela alegatuta; horrek bera eta bere familia muturreko ahultasun-egoeran utzi dituela dio. Adierazi duenez, atzerapen horrek erroldatzeari lotutako oinarrizko eskubide eta prestazioak eskuratzea eragozten die, eta, horregatik, Udalak alta-ziurtagiriak lehenbailehen emateko eskatzen du. Q25/1068.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak erroldatze-eskaerak artatzeko epea luzatu duelako. Azaldu duenez, Iruñeko Udalak erroldatze-eskaera ebazteko eta jakinarazteko epea hiru hilabetez luzatzea erabaki zuen, eta horrek muturreko ahultasun-egoeran jartzen du. Q25/1085.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du, Alloko Udalak ez duelako aintzat hartu 2024ko abenduan berarentzat eta bere hiru seme-alaba adingabeentzat udal-eroldan izena emateko aurkeztutako eskaera. Q25/1222.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak atzeratzen ari delako bere, bere emaztearen eta zortzi urteko alabaren erroldatze-eskaerak ebazteko. Jakin badakite ebazpen-epea hiru hilabetez luzatu dela, eta premiazkoa dute gizarte-zerbitzu bat esleitura izateko. Gainera, etxebizitza-baliabide bat eskuratu behar dute, dauden etxebizitzaren jabeak bertatik joan behar dutela jakinarazi baitie. Q25/1262.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak hiru hilabetez luzatu duelako udal-eroldan izena emateko eskaera ebazteko epea. Adierazi duenez, istripu baten ondorioz aurpegi-masailetakoko bost haustura ditu, eta erroldatzea behar du osasun-txartela lortzeko eta ebakuntza egin ahal izateko. Q25/1264.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Vianako Udalak erroldatzea izapidetzeari uko egin diolako, nahiz eta adierazitako helbidean bizi dela egiaztatzen duen nahikoa dokumentazio aurkeztu, alokairu-kontratu baten titularra ez delako. Azaldu duenez, egoera horrek errenta bermatua eskatzea eragozten dio eta ikasketekin jarraitzea zailtzen dio. Q25/1339.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak duela bost hilabete aurkeztutako erroldatze-eskaera ebazteko epea luzatu duelako. Haren ustez, luzapen hori ez dator bat administrazio onaren printzipioekin, 2024an zehar eskaerak izapidetu ez direlako gertatu baita. Argudiatu duenez, atzerapen horrek modu larrian eragiten die bera bezala egoera zaurgarrian dauden pertsonen, izena ematea beharrezkoa baitute oinarritzko zerbitzuak eskuratzeko. Q25/1344.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.

- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak atzeratzen ari delako bere erroldatze-eskaera ebazteko. Gainera, janaria eta osasun-arreta emango dizkion toki bat aurkitzeko premia du, asma eta begietako arazoak baititu. Q25/1354.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalaren jardun-ezaren ondorioz ahultasun-egoeran dagoelako eta Iruñean ostatu egokirik gabe, nahiz eta osasun-arreta eta gizarte-laguntza behar dituen bere desgaitasuna dela eta. Azaldu duenez, udal-aterpetxean egun batzuk eman ondoren kalean lo egiten ari da, egoera horrek bere patologia larriagotu dezakeela dio, eta bere erroldatzea premiaz ebazteko eta egoitza- edo etxebizitza-baliabide bat eta Gizarte Zerbitzuen jarraipena errazteko eskatzen du. Q25/1368.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak oso berandu eman diolako hitzordua bere semeari erroldan aldaketa bat egiteko. Adierazi duenez, premiazkoa du, aldaketa hori eskatzen baitiote bizileku- eta lan-baimena emateko. Q25/1548.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Castejongo Udalak ahoz ezetsi duelako udal-erroldan alta emateko eskaera, ebazpen idatzirik eta erabaki hori justifikatzen duen inolako ziorik eman gabe. Q25/1582.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak atzeratzen ari delako bere erroldatze-eskaera ebazteko; horrek osasun-txartela lortzea eta laguntza batzuk eskuratzea eragozten dio. Azaldu duenez, ez du erantzunik ez luzapen-jakinazpenik jaso, eta lehenbailehen ebazteko eskatzen du. Q25/1636.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.
- Herritar batek kexa jarri du, Zintruenigoko Udaleko langile batek jakinarazten saiatu zitzaion dokumentu baten edukiri buruz. Bertan ez da jasota geratu bizileku duen higiezinaren jabeetako bat Udalean egon zela eta erroldatze-ziurtagiri baten sinatzearen lekuko izan zela. Q25/1659.

- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun aurkeztutako erroldatze-eskaerari, legez ezarritako hiru hilabeteko epea igaro arren. Uste duenez, isiltasun administratibo positiboa gertatu da eta, beraz, erroldan alta emateko eskatzen du. Kanean dagoenez, premiazkoa duela dio. Q25/1662.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Fontellasko Udalak erroldatzea ukatu diolako. Zehaztu duenez, karabana batean bizi da bere seme adingabearekin eta duela hiru hilabetetik ez du diru-sarrerarik. Q25/1697.
- Kexa ez onartuta, anonimoa delako.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak atzeratzen ari delako udal-erroldan sartzeko duela sei hilabete aurkeztutako eskaera ebazteko. Adierazi duenez, ez du alokairu-gastuak ordaintzeko diru-sarrera nahikorik eta, erroldatuta egon gabe, ez diote arretarik ematen Oinarritzko Gizarte Zerbitzuetan. Q25/1698.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

B) Bestelakoak:

- Elkarre batek kexa jarri du, Otiñanoko Kontzejuak ez duelako aurrekontuko partidarik bideratzen herriko jaiak ospatzeko. Azaldu dutenez, urtez urte sail hori beste lan batzuetarako erabili da, eta jaiak antolatzearen kostua elkarrearen gain geratu da. Q25/283.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Bakaikuko Udalak udal-bandoak bere postontzian uzten ez dituelako, askotan eskatu duen arren. Adierazi duenez, batzuetan leihoan uzten dizkiote eta beste batzuetan ez ditu jasotzen. Uste du tratu hori diskriminatzailea dela, udal-gonbidapen eta -programetatik kanpo geratu baita. Kexak jarri arren, ez du erantzun egokirik jaso. Q25/303.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Elkarre batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak ez duelako aintzat hartu Herritarren Erakundearen Udal Erroldan izena emateko eskaera. Q25/323.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Aroztegiko Kontzejuak ez dituelako Kontzejuko Batzarraren ohiko bilkurak deitu, ezta bide publiko baten balizko okupazioa berreskuratzeari buruzko bilkura bat ere. Azaldu duenez, hainbat idazki aurkeztu ditu bilkuretako gai-zerrendan puntu bat sartzeko eskatuz bide baten balizko okupazioa iker dadin, baina, hilabete batzuk igaro ondoren, ez da bilkurarik deitu Kontzejuan. Legeak markatzen duen bezala hiruhilero ohiko bilkura bat egiteko eskatzen du, eta hurrengo bilkuran bidearen okupazioaren gaia jorratzeko. Q25/991.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Abartzuzako Udalak ez dielako erantzuten hainbat gairen inguruan egindako eskaerei. Hauek dira gaiok: eskolaren inguruetan ongarriak eta pestizidak erabiltzea, Anderazko Ikastetxearen salmentari buruzko espediente osoa eskuratzea, udalerrria AndiaLan elkartetik bereizteko arrazoiak argitzea, eta abar. Q25/1082.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Galar Zendeako Udalak ez dielako informazio-eskaerei erantzuten, ezta bizilagunek udal-erroldan alta emateko egiten dituzten telefono-deiei ere. Azaldu duenez, udalerrira berriki iritsi denetik, behin eta berriz saiatu da telefonoz eta posta elektronikoz harremanetan jartzen, erantzunik jaso gabe. Q25/1190.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, bere herriko kontzejuak erabakiak modu arbitrarioan hartzen ari omen delako asanbladak kontrolatzen dituen zinegotzi talde gehiengodun baten bidez. Dioenez, talde horrek ondasun eta jabetzen erabilerei buruzko erabakiak hartzen ditu interes pertsonalak lehenetsiz, beste bizilagun batzuk baztertuz eta babesgabetasun-egoerak sortuz. Adierazi duenez, dinamika horrek kudeaketa gardena eragozten du, interes komuneko proiektuak blokeatzen ditu eta administrazio- zein judizio-instantziatara jotzera behartzen du eskubideak eta tratu-berdintasuna defendatzeko. Q25/1626.

- Kexa ez onartuta, asmo faltagatik.

3.2.17. Ogasun publikoa.

A) Estatuko Administrazioa:

- Herritar batek kexa jarri du, Ogasun Ministerioak ez diolako erantzun bere aitak, gerrako elbarri iraunkor gisa, sortutako pentsioari buruzko eskaera bati. Q25/1060.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, duela urte batzuetatik ikasketa-beka batetik datorren zor bat duelako, eta hainbat laguntza eta diru-sarreratan etengabeko enbargoak aplikatu zaizkiolako. Adierazi duenez, ordainketak egin arren zorra ez da kitatzen, enbargo berriak jasaten ditu alokairurako ere, eta Zerga Agentziak egoera berrikusteko eta enbargoak eteteko eskatzen du. Q25/1418.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

B) Katastroa:

- Herritar batek kexa jarri du, Zangozako Udala atzeratzen ari delako katastroa zuzentzeko eskaera ebazteko. Beste finka bati dagokion lurzati-zati batengatik duela hamarkada batzuetatik dagokion katastro-zerga ordaintzen ari direla jakin zuen; horregatik, arazoa konpontzeko eskatu du behin eta berriz, baina ez du erantzunik jaso. Q25/1295.
 - Kexa ikertuta eta izapidetzen.

C) Nafarroako Foru Ogasunaren zergak:

- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Komunitateko PFEZko dohaintzen ondoriozko kenkarien zerga-araubidearekin ados ez dagoelako. Azaldu duenez, kenkari handiagoa ezartzen da gizarte mezenasgoaren onuradun diren erakundeei egindako dohaintzetarako; erakunde horiek, beste baldintza batzuen artean, eskaera egin aurreko azken 4 urteetan Nafarroan jardueraren bat egin izana bete behar dute. Diskriminatzailetzat jotzen du kenkaria handiagoa edo txikiagoa izatea dohaintza jasotzen duen erakundearen arabera, eta, gainera, desberdintasun hori Nafarroan soilik gertatzen dela azpimarratu du. Q25/18.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

- Senar-emazte batzuek kexa jarri dute, Nafarroako Foru Ogasunak ukatu egin dielako aurreko ohiko etxebizitza saltzeagatik sortutako gainbalioagatik zergarik ez ordaintzeko eskaera. Etxe horren salmentarekin lortutako dirua ohiko etxebizitza berri bat erostera bideratu zuten, baina salmenta-eskitura eta erosketa berriarena egiteko epeak bi urte baino gehiago gainditu zituen. Eskatzen dute kontuan hartzeko bi urteko epea maizterrei mesede egiteko asmoagatik ez zela bete. Etxebizitza eskuratzeko aukera errazteko agindu konstituzionala betez jokatu dutela uste dute. Q25/62.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar pentsiodun batek bi kexa aurkeztu ditu, Nafarroako Foru Ogasunak ez duelako nahikoa informazio eman 2019ko PFEZean mutualitateei egindako ekarpenengatik sobera ordaindutako zenbatekoen itzulketa erreklamatzeko aukerari buruz; horren ondorioz, aitzak ez du itzulketa hori jaso. Q25/98.
 - Auzia jorratuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasuna atzeratzen ari delako 2024an bere amaren izenean (aitaren oinordeko gisa) aurkeztu zuen eskabideari erantzuteko. Eskabide horretan, Auzitegi Gorenaren otsailaren 28ko 707/2023 epaia aplikatuz, 2019ko errenta-aitorpena zuzentzeko eta aitzak lan-mutualitateei egindako ekarpenak berreskuratzeko eskubidea onartzeko eskatzen zuen. Q25/206.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak ez diolako erantzun hilda dagoen bere aitaren 2019ko errenta-aitorpena zuzentzeko eskaerari, eta mutualitateei egindako ekarpenengatik ordaindutako zenbatekoak itzultzen ez dituelako. Q25/207.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, eta Nafarroako Foru Ogasunarekin dituen zerga-zorrei dagokienez (bere negozioan egindako zerga-ikuskapeneko jarduketetatik datoz zor horiek), ordainketak zatikatzeko eskatzen du, berme gisa bere jabetzako etxebizitza baten zati bat emanez. Era berean, irregulartasunen zehapen-

kontzeptua ez duela ezagutzen dio, eta interesik ez aplikatzeko eta sinatutako hasierako kuota soilik kobratzeko eskatzen du. Q25/301.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Administrazioarekin hainbat alderditan ados ez dagoelako: PFEZaren aitortpena egiteko aurrez aurreko arretarik eza, bera bezalako adinekoei kalte egiten diena; hortz- eta aho-asistentziaren estaldura publikorik eza; osasun- eta hezkuntza-zerbitzuak funtzionarioen bidez ematea; eta zabor-zerbitzuaren tasen banaketa bidegabea. Q25/391.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du, berak bezala osasun-aseguru pribatu bat kontratatzea erabaki dutenentzat zerga-onurarik ez dagoelako. Adierazi duenez, pertsona horiek aldi berean laguntzen diote osasun publikoari beren zergen bidez; horrek ahalegin handia dakarrela eta sistema publikoari mesede egiten diola dio. Q25/419.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du, araudia aplikatzeak 2024ko PFEZaren aitortpenean emaitza bidegabea sortu diolako. Azaldu duenez, nahiz eta 2024an lanetik lortutako etekinak 14.500 eurotik beherakoak izan, Ogasunak % 8ko atxikipena aplikatu dio, eta horren ondorioz kuota likidua ordaindu behar du. Ez dago ados atxikitako zenbatekoak itzultzeko ordaindu behar duen kuotarekin. Zerga-sistemaren distortsio horiek zuzentzeko eta ekitatea eta progresibitatea hobetzeko aldaketak bultzatzea eskatzen du. Q25/438.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, bere ama, 2022an hildako aitaren oinordeko gisa, 2019rako erreklamatu zituen mutualitateen ekarpenen zenbatekoa jaso zuelako; uste du, ordea, bidegabea dela 2020., 2021. eta 2022. urteei dagokiena kobratzeko eskubiderik ez izatea, ez aitak (hila baitago), ezta amak ere oinordeko gisa. Q25/441.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, egonkortze-prozesuen ondorioz jasotako konpentsazio ekonomikoak PFEZan lan-etekin gisa tributatzearekin ados ez dagoelako; izan ere, bere ustez, kaleratzeagatiko kalte-ordaina denez, atxikipenetatik salbuetsita egon beharko luke. Q25/473.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Herritar batek kexa jarri du, Ogasunarekin duen zor bat dela-eta, bere alaba bati ikasketa-beka bat ukatu zaiolako. Azaldu duenez, 2022ko eta 2023ko PFEZaren aitorpenetan ordaindu beharreko zenbatekoa geroratzea eskatu zuen, baina 2023koa ukatu egin zioten, aitorpena aurkeztu ez zuelakoan. Dioenez, hori ez da egia, aitorpena aurrez aurre egin baitzuen. Egoera horrek eragin du beka ukatzea. Q25/502.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Tafallako Ogasunaren bulegoetan hitzordua programatuta izan arren, ez ziotelako errenta-aitorpena egiten lagundu, hitzordua eskatzean "bestelako izapideak" jarri zuelako "aitorpena" jarri beharrean. Langileen malgutasun falta kritikatzeko du eta azalpen bat eta berehalako konponbide bat eskatzen ditu izapidea egin ahal izateko. Q25/521.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak 2024ko errenta-aitorpenean SOVIren pentsiodun izateagatik 1967 eta 1978 artean mutualitateei egindako ekarpenen zenbatekoak itzuli ez dizkiolako, aldeztu aurretik jasotako informazioak kontrakoa esan arren. Dioenez, ez du irizpide aldaketa hori ulertzen eta argibideak eskatzen ditu. Q25/533.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, 2023ko ekitaldiko sarrerekin ados ez dagoelako; horren ondorioz, bizitzeko gutxieneko diru-sarreraren 5.000 euro inguru itzuli behar ditu. Urte horretako diru-sarrerak berrikusteko eskatzen du, zorra benetan

dagokion ala ez aztertze; izan ere, adierazi duenez, bere lanagatik lortutako sarrerak egozten zaizkionak baino txikiagoak izan ziren. Q25/534.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, PFEZaren aitorpena egitera joan zenean Nafarroako Foru Ogasuneko bulegoetan jasotako arreta ez zelako egokia izan. Adierazi duenez, minutu gutxi batzuk iraun beharko lukeen izapidea (aurreko urteekiko aldaketarik ia ez zegoelako eta dokumentazio guztia zutelako) hainbat orduz luzatu zen. Q25/541.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du, PFEZaren aitorpena aurrez aurre egiteko hitzordua eskatzean sistemak hitzordua lortzeko profila betetzen ez duela jakinarazi diolako. Gailu fotovoltaiako baten titularra izateagatik izan daitekeela susmatzen du, Administrazioak jarduera ekonomikoen etekinak lortzen dituen seinaleztat har dezakeelakoan. Bere ustez, etekin horiek ez dute jarduera ekonomikoaren izaerarik, eta, beraz, zerbitzua ukatu izana salatu du. Q25/542.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak ez diolako itzultzen 2021eko errenta-aitorpenean babestutako etxebizitza erosteko jasotako dirulaguntzagatik tributatutakoaren zenbatekoa. Kritikatu duenez, erosketa-kontratua deuseztatu (hipoteka-kreditua ukatu ziotelako) eta dirulaguntzaren zenbatekoa itzuli ondoren, aitorpenaren zuzenketa ezetsi egin zaio eta ezin du ordaindutakoa berreskuratu. Q25/553.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek bi kexa jarri ditu, Nafarroako Foru Ogasunak 2024ko errenta-aitorpenean bere amari, oinordeko gisa, bere aita lan-mutualitateei egindako ekarpenengatik dagozkion zenbatekoak itzultzen ez dizkiolako. Q25/567 eta Q25/568.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasuna atzeratzen ari delako 2019ko eta ondorengo ekitaldietako errenta-aitorpenak zuzentzeko (lan-mutualitateei egindako ekarpenengatik) egin zuen eskaera ebazteko. Q25/581.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunaren bulegoetara PFEZaren aitorpena aurrez aurre egiteko hitzordua eskatzera joan denean ezin izan duelako lortu, hitzordua telefonoz edo telematikoki soilik eska baitaiteke. Q25/592.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, 2020an online iruzur baten biktima izan ondoren, Nafarroako Foru Ogasunak ez duelako aintzat hartu jasandako ondare-galera 2023ko PFEZaren aitorpenean sartzeko eskaera. Dioenez, Ogasunak eskatu zion dokumentazio egiaztatzailea aurkeztu ondoren, ez du erantzunik jaso. Q25/594.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak ez diolako uzten 2024ko PFEZaren aitorpena bere bikotekidearekin batera egiten, aurreko urteetan bezala, nahiz eta 2014tik Udalean bikote egonkor gisa erregistratuta egon. Jakinarazi dietenez, Nafarroako Bikote Egonkorren Erregistro Bakarrean inskribatuta egon behar zuten; inskribatu diren arren, 2025eko PFEZaren aitorpenetik aurrera izanen ditu ondorioak, eta horrek kalte ekonomikoak eraginen dizkie aurtan. Q25/692.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, egonkortze-prozesuen ondorioz jasotako konpentsazio ekonomikoak PFEZan lan-etekin gisa tributatzearekin ados ez dagoelako; izan ere, bere ustez, kaleratzeagatiko kalte-ordaina denez, atxikipenetatik salbuetsita egon beharko luke. Gainera, etekin osoaren % 30eko murrizpena aplikatzeko ezintasunari buruzko aipamena egiten du, bi urte baino gehiagoko sorkuntza-aldia betetzen ez duelako. Q25/714.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak laugarren urtez jarraian atxiki diolako 2024ko ekitaldiko errenta-aitorpenari dagokion itzulketa, aplikatu

beharreko desgrabazioengatik dagokion arren. Gaineratu duenez, egindako kontsultei ez diete erantzun eta funtsen erabilera okerra dagoela uste du. Q25/748.

- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, ezin izan duelako 2024ko PFEZaren aitortpena egin, enplegatzailerak ez diolako 2024ko ekitaldiko atxikipen-ziurtagiria eman eta, denbora laburrez, EJZren zergan alta emanda egon zelako; horrek aitortpena egiteko aurrez aurreko edo telefono bidezko arreta jasotzeko aukeratik kanpo uzten du. Q25/844.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasuneko BEZaren kudeaketa-atala uko egiten ari zaiolako esku hartzeari edo ebazpenik emateari garaje-plaza baten errentatzaileak faktura bat eman ez duelako, nahiz eta BEZaren mende dagoen operazioa izan. Atalak posta elektronikoz erantzun zuen ez zuela esku hartuko kontratu idatzirik ez dagoelako, eta ez zuela ebazpenik emango alderdi interesduntzat hartzen ez duelako. Jarduketa horrek administrazio onaren eta motibazio-printzipioak urratzen dituela uste du, balizko errekurtsioa ahalbidetuko lukeen berariazko ebazpena eragozten duelako eta agertutakoa babesgabetasun-egoeran uzten duelako. Q25/851.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, 2023an hildako bere senarraren oinordeko gisa, 2019rako erreklamatu zituen mutualitateen ekarpenen zenbatekoa jaso arren, uste duelako bidegabekoa dela 2020., 2021. eta 2022. urteei dagokiena kobratzeko eskubiderik ez izatea. Q25/858.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du, 2022an hildako bere emaztearen oinordeko gisa, 2019rako erreklamatu zituen mutualitateen ekarpenen zenbatekoa jaso arren, uste duelako bidegabekoa dela 2020., 2021. eta 2022. urteei dagokiena kobratzeko eskubiderik ez izatea. Q25/859.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

- Herritar batek kexa jarri du, etxean laguntzeko langileak kontratatzeagatik Gizarte Segurantzako kuotaren % 75eko kenkaria ez zaiolako aplikatzen, kontratazio hori enpresa bitartekari baten bidez egin duelako. Dioenez, bide hori aukeratu du administrazio-kudeaketa konplexuak saihesteko, eta kontratazioa zuzenean egiten dutenen aldean kaltetua ikusten du bere burua. Q25/864.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Bi herritarrek kexa jarri dute, 2020-2023 ekitaldiei dagozkien mutualitateen ekarpenak itzultzeko erreklamaziorik egitea ezinezkoa delako. Azaldu duenez, bere aita 2023an hil zen eta, oinordeko gisa, mutualitateei emandako zenbatekoak itzultzeko eskaera-prozedura hasi zuen. Jakin du estatu-mailan 2019tik 2023ra bitarteko ekitaldiak modu bateratuan erreklamatzeko aukera ematen dela. Nafarroako Foru Komunitatean, ordea, ezin da neurri hori aplikatu foru-araudia egokitu ez delako. Egoera horrek Estatuko gainerako herrialdeekiko konparaziozko bidegabekeria eragiten duela uste du. Q25/1027.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek, enpresa baten izenean, kexa jarri du, Nafarroako Ogasun Departamentuak ez duelako Europako 2020/285 Zuzentaraua aplikatu; zuzentarau horrek urtean 85.000 eurotik beherako fakturazioa duten autonomo eta enpresa txiki eta ertainei BEZaren frankizia-araubidera jotzeko aukera ematen die. Jardun-ez horrek konparaziozko bidegabekeria argia eragiten duela dio jada aplikatzen duten Europar Batasuneko beste herrialde batzuekiko, Nafarroako eta Espainiako enpresaburu txikiak desabantailan jarriz. Q25/1067.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik – Arartekoari bidalita.
- Herritar batek kexa jarri du, zerga-arauak ez duelako inolako onurarik edo begiramenik aitortzen beren etxean seme-alaba bananduak eta horien seme-alabak hartzen dituzten gurasoentzat. Azaldu duenez, egoera horrek benetako zama ekonomikoa dakar seme-alabak eta bilobak mantentzen dituzten milaka familiarentzat, eta hori ezin da errenta-aitorpenean islatu. Gizarte bidegabekeria dela dio; izan ere, gurasoek ahalegin hori egin ezean, gizarte-zerbitzuek artatu beharko lituzkete familia horiek; beraz, arrazoizkoa da errealitate hori onartuko

duten konpentsazio-mekanismoak edo zerga-kenkariak gaitzeko eskatzea. Q25/1154.

- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du, nekazaritza-ibilgailuen zirkulaziorako baimen osagarriaren tasa ordaintzearekin ados ez dagoelako. Azaldu duenez, banaka tasa 27 euro ingurukoa da sei hilabeteko aldirako, baina kooperatiba baten bidez ordaintzean urte osorako kostua 11 euro ingurukoa da; hori tratu diskriminatzaileztat jotzen du. Q25/1176.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik.
- Bi herritarrek bi kexa jarri dituzte, Nafarroako Foru Ogasunak uste duelako enkante judizial bidez erositako industria-pabiloi batek ondare-eskualdaketen eta egintza juridiko dokumentatuen gaineko zergaren arabera tributatu behar duela, eta ez balio erantsiaren gaineko zergaren arabera. Q25/1292 eta Q25/1293.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak PFEZaren autolikidazioa zuzentzeko eskaera ezetsi diolako, jubilazio-ebazpenean Gizarte Segurantzako lan-mutualitateei kotizatutako egunik agertzen ez delako. Azaldu duenez, Ogasunak esandakoaren aurka, kotizazio horiek egin zituen eta justifikazioa aurkeztu zuen, baina ez zaio erantzunik eman. Q25/1330.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek kexa jarri du, Elizaren aldetik abusuak jasan dituzten pertsonei onartutako kalte-ordainak Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren mende daudelako, errenta arrunt gisa hartuta. Zerga-zama horrek erreparazioaren eta justiziaren zentzuaren aurka egiten duela dio, eta beste biktima-kolektibo batzuentzat salbuetsita egoteko aurrekariak daudela. Foru-araudia aldatzeko eskatzen du konpentsazio horiek PFEZtik salbuetsita egoteko, eta tratu berdintasuna eta kaltearen erreparazio osoa bermatuko duen prozedura argi bat ezartzeko. Q25/1342.
- Kexa izapidetzean konponduta.

- Herritar batek kexa jarri du, 2023an eta 2024an jaso zituen bi dohaintzetako bakoitzaren Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren autolikidazioa egin zuen arren, Nafarroako Foru Ogasunak metatu egin behar zirela iritzi diolako, aldea erreklamatu diolako eta zehapen-espedientea ireki diolako. Defendatzen du ez zuela fede txarrez edo erruz jokatu, zerga-araua ezagutzen ez zuelako baizik; horren ondorioz, ez zekien bigarren dohaintza likidatzean, hori eta lehenengoa metatu behar zituela. Q25/1386.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak jubilazio-pentsiotik atxikitako zenbatekoak enbargatu edo trabatu dizkiolako. Pentsioa Lanbide Arteko Gutxieneko Soldata baino txikiagoa denez, zenbateko horiek enbargaezinak izanen liratekeela uste du. Q25/1520.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak ez diolako erantzun hila duen aitik mutualitateei egindako ekarpenak itzultzeko eskaerari. Q25/1526.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak justifikatu gabeko ondaregehikuntza bat ebatzi zuelako eta elikagai-pentsio bat pensio konpentsatzaile gisa birsailkatu zuelako, krisi ekonomikoan erretiratutako aurrezkiak sartu ondoren. Erreklamaturako zenbatekoak ordaindu dituen arren, bere dokumentazioaren balorazioa okerra izan zela uste du eta behar bezala berrikusteko eskatzen du, ezarritako zehapena ondorioz gabe utziz. Q25/1540.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du ez dagoelako ados Nafarroako Gobernuak egonkortze-prozesuen ondorioz konpentsazio ekonomikoagatik jasotakoari PFEZagatiko deskontuak aplikatzearekin; izan ere, beren ustez, kaleratzeagatiko kalte-ordain bat da, eta beraz ez zaizkio deskontu horiek aplikatu behar. Q25/1602.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.

- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasuna atzeratzen ari delako jarritako berraztertze errekurtso bat ebazteko, igarotako denbora eta berariazko erantzuna eskatzen duen araudia kontuan hartu gabe. Q25/1607.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak 2019ko ekitaldiari dagokion Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren autolikidazioa berrikustea ukatu duelako, epetik kanpokotzat jota. Erregulazio horrek berdintasun- eta gaitasun ekonomikoaren printzipioak urratzen dituela defendatzen du, eta zergadun askori eragin dien zergapetze bikoitzeko egoera sortzen duela. Q25/1616.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Herritar batek kexa jarri du, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren Foru Legean higiezinaren kapitalaren etekin garbiaren murrizketaren konfigurazioa dela eta. Haren ustez, bidegabekia da Nafarroan bizi diren eta Nafarroan tributatu behar duten pertsonen murrizketa hori aplikatu ezin izatea Foru Komunitatetik kanpo dauden higiezinaren jabe izateagatik, nahiz eta baldintzak bete. Q25/1670.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Bi herritarrek kexa jarri dute, Nafarroako Foru Ogasunak zenbateko handia erreklamatzeko dielako 2022ko PFEZaren aitortzearen egindako akats batengatik. Aitorpena, ordea, erakundeko langileek beraiek egin zuten. Fede onez jokatu zutela dio, Gizarte Segurantzako pentsioa jarri ez zela jakin gabe, eta akatsa ezin zaiela beraiei egotzi. Q25/1740.
 - Kexa ikertuta eta izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak 2024ko errenta-aitortzearen itzuli beharreko zenbatekoa enbargatu dielako, aitorpena banaka aurkeztu eta inolako zenbatekorik zor ez duen arren. Zorra bere bikotekidearena dela dio (ondasun-banaketan ezkondu daude). Eskabideak eta hori egiaztatzen duten ziurtagiriak aurkeztu arren, ez du erantzunik ez itzulketarik jaso. Q25/1742.
 - Kexa ikertuta eta izapidetzen.

D) Tokiko zergak:

- Herritar batek kexa jarri du, Lezaungo Udalak hirigintzari buruzko kontsulta bat egiteagatik tasa batzuk kobratu dizkiolako. Azaldu duenez, udalak, erantzuna emateko, txosten bat eskatu zion ORVERi, eta zenbateko hori kobratu nahi zaio. Fakturak BEZik ez izatea eta alde zuzenetik informatu ez izana kritikatzeko du. Q25/1.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Jurramendiko Mankomunitateak kuota bat kobratu diolako ur- eta zabor-zerbitzuen kontratuaren titulartasuna aldatzeagatik. Salatu duenez, kostu gehigarri hori neurrigabea da eta ez du justifikaziorik; gainera, kontsumitzaileen eskubideak urratzen ditu, ezin duelako aukeratu zerbitzu horiek ematen dituen beste enpresa bat. Q25/29.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du; Bortzirietako hiri hondakin solidoen Mankomunitateak, Berako Udalak emandako informazioaren arabera, 2005ean Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergan (EJZ) alta eman zuela jakin du eta, horren ondorioz, azken lau urteetako hiri-hondakinak biltzeko eta tratatzeko zerbitzuari dagozkion tasak ordaintzeko erreklamatzeko dio. Harrituta dago, 20 urteko jardueraren ondoren, tasa lehen aldiz erreklamatzeko zaiolako. Q25/69.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, Uxueko Udalak ez diolako erantzuten higiezin-unitate jakin batzuen katastroa aldatzeko eskatuz aurkeztu zuen eskabideari. Dioenez, behin eta berriz geratzen ari dira idazkiak erantzunik gabe. Q25/74.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Ultzanuetako Zerbitzuen Mankomunitateak eraikitzen ari den etxebizitza berrirako ur-hornikuntzako eta saneamenduko hartuneen baimena ordaintzeko eskatu diolako, nahiz eta lurzoru hori duela urte asko urbanizatu eta kostu hori bere garaian ordaindu zen. Bere ustez, mankomunitateak, zenbateko horiek erreklamatu aurretik, beharrezko egiaztapenak egin behar ditu horiek erreklamatzeko dagokion ala ez zehazteko. Q25/118.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak bidegabeki atzeratzen ari delako sortu berri den enpresa baten Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergan (EJZ) alta emateko, enpresa martxan jartzeko ezinbesteko izapidea izanik. Azaldu duenez, udalarekin behin eta berriz komunikatzen saiatu arren, udalak ez die deiei erantzuten, eta batzuetan deia bat-batean mozten dute. Q25/194.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Erriberako Mankomunitateak premiamenduprobidentzia bat jakinarazi diolako etxebizitzaren titulartasuna aldatu ondoren zaborraren bi kuota ez ordaintzeagatik. Dioenez, ez zioten jakinarazi helbideratzeagindu berri bat behar zela, eta horrek errekarquak eta eragozpenak ekarri dizkiola. Komunikazio eta argitasun falta salatzen du, egoera horrek baliabide gutxiago edo zailtasun administratiboak dituzten pertsonen kalte egin diezaiekeela azpimarratuz. Q25/264.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez denez, amaiera eman zaio jarduketari, eta hala jakinarazi zaio interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Trafiko Zuzendaritza Nagusia informazio okerra ematen ari delako Nafarroako ibilgailu historikoen tasen (zirkulazio-zerga) salbuespenari buruz. Emandako informazioak nahasmena sortzen duela uste du. Q25/288.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Iratiko Hiri Hondakin Solidoen Mankomunitateak 2023ko laugarren hiruhilekoari dagokion hondakin-tasa kobratu diolako, nahiz eta etxebizitza artean Agoitzeko katastroan agertu ez; beraz, uste du tasarik ez zela sortu behar eta ez zela ordainketarik erreklamatu behar. Q25/292.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak akatsez eman ziolako alta Jarduera Ekonomikoen gaineko Zergan 2020an. Hori dela eta, urte horretan bertan baja

eskatu zuen. Azaldu duenez, atzerrian bizi izan zen 2020 eta 2024 artean, eta bere banku-kontuan egindako enbargoen bidez soilik jakin du altan jarraitzen zuela. Denbora horretan ez zuen inolako jakinarazpenik jaso. Q25/324.

- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Uxueko Udalak ez diolako erantzuten katastroan agertzen diren bere etxebizitzaren datuak zuzentzeko eskaerari Erosketa-kontratuan agertzen direnekin bat ez datozela dio, terraza bat bizilagun baten izenean baitago. Q25/364.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du, Elortzibarko Udalak nekazaritza-ibilgailuen zirkulaziozerga ordaintzeko eskatzen diolako, nahiz eta ibilgailu horiek Nekazaritzako Makineriaren Erregistro Ofizialean (ROMA) inskribatuta egon eta, beraz, salbuetsita egon. Eskabide bidez egiaztatu duen arren, errenergudun errekerimenduak jasotzen jarraitzen duela dio. Q25/413.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez denez, amaiera eman zaio jarduketari, eta hala jakinarazi zaio interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Zintzenigoko Udalak lurren balio-gehikuntzaren gaineko zerga (gainbalioa) likidatu diolako higiezin bat kostu bidez eskualdatzean, etxebizitzaren eskurapen-balioaren interpretazio okerra egin duelakoan. Gainera, dioenez, enkante publikoan ordaindutako zenbatekotik alde aurreko ordainketak egin zituen, eta zenbateko horiek ez dira kontuan hartu zerga kalkulatzeko. Q25/475.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Hainbat herritarrek kexa jarri dute, Pitillasko Udalak 2024ko udal-igerilekuen abonamenduaren zenbatekoaren zati bat herrian erroldatutako pertsonen soilik itzuli dielako. Tratu-desberdintasun hori diskriminatzailea dela defendatzen dute, Auzitegi Gorenaren jurisprudentziaren arabera, eta itzulketak urte horretako abonatu guztiei zabaltzeko eskatzen dute, udalerriko etxebizitza baten jabeak edo bizikideak badira. Q25/506.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Gesalatzeko Udalak ez dituelako bere etxebizitzaren katastro-datuak behar bezala eguneratu, beharrezko dokumentazio guztia aurkeztu duen arren. Akatsak behin eta berriz egin direla dio, espazioen erabilera eta higiezin-tipologia gaizki sailkatuz, eta emandako planoak ez zaizkiola Lurralde Aberastasunari helarazi. Q25/773.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, lurraren gaineko kontribuzioa aurreko urtearen aldean gehiegi igo delako. Ordainagiria 100 euro igo dela dio, eta Iruñeko Udalean kontsultatzean, esan diote balorazio-txostena 25 urtetan berrikusi ez delako dela. Aurreko urteak preskribatuta daudenez, uste du orain herritarrei ez zaiela kalterik eragin behar Administrazioaren jardun-ezagatik. Q25/823.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Burlatako Udalak behin eta berriz ukatu diolako lege ezinduta dagoen bere alabari udako igerilekuetako tarifa murriztua aplikatzea. Beste udal batzuek egoera horretan dauden pertsonen haur-tarifa aplikatzen dietela dio, baina Burlatak ez duela inolako hobaririk aurreikusten egoera horregatik. Alabari abonamenduaren murrizketa onartzeko eskatzen du. Q25/886.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Udalak trakzio mekanikoko ibilgailuen gaineko zerga zuzentzeko eskaera bat ezetsi duelako; ibilgailuaren masa errealean arabera zuzentzeko eskatzen zuen, erreforma bat egin ondoren. Zerga datu errealean arabera zuzentzeko eta erreforma ondorengo ordainagiriak atzeraeragineko ondorioekin zuzentzeko eskatzen du. Q25/932.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, Berriobeitiko Udalak uko egin diolako hurrengo hiri-lurreko ondasunen gaineko kontribuzioaren ordainagiria konpentsatzeari, eta

funtzionario baten tratuatik. Azaldu duenez, Udalaren akats batengatik ordainagiria bi aldiz ordaindu du eta kontu-zenbakia eskatu diote itzulketarako. Berak ordainketa hori atxikitzeko eta hurrengoan konpentsatzeko eskatu du, azaldu dienez, bere familia-egoeratik ezin baita egon gai hauei begira, baina ez dute onartu. Funtzionarioak telefonoz eztabaida bat sortzen saiatu da, eta sentitzen du ez diotela jaramonik egin eta arreta txarra jaso duela. Q25/1204.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak tasa bat ordaintzea eskatu baitio Iruñeko Udaltzaingoak egindako txostenaren kopia bat ematearen truke. Berak azaldu du bere bizikletaren gurpiletako bat lehertu zela Iruñeko kale bateko zulo batetik igarotzean. Segidan, udaltzainei deitu zien zuloari eta kalteei buruzko akta egin zezaten. Konponketa-kosteari lotutako erreklamazioa aurkezte aldera, Udaltzaingoaren txostena eskatu zuenean, erantzun zioten tasa batzuk ordaindu behar zituela. Bere ustez, ez da zilegi kaltea hartu duenak tasa batzuk ordaindu behar izatea, frogak eskuratu ahal izateko. Hortaz, eskatzen du tasa horiek kobratzea bidezkoa den aztertzea. Q25/1205.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Torres del Rio herriko Udala atzeratzen ari baita erregistroan lurzati baten titulartasunean egin behar den aldaketa. Horren harira haxe adierazi dute: erosketa eskritura publikoan jasota dagoela, baina udalak ez zuela behar bezala erregistratu katastroan, eta, duela gutxi, mugaketa-sinaduren programa bat proposatu dela mugak zuzentzeko, baina oraindik ez dela gauzatu. Q25/1252.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritarrek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baititu bi eskaera erantzun. Zehazki, aparkaleku-ordainagirien helbideratzea beste kontu batera aldatzea eskatzen zuen. Q25/1268.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du ez baitago ados Irurtzungo Udalak egin duen hiri-lurren balio-gehikuntzaren gaineko zergaren likidazioarekin, egiaztatuta baitago

besterendutako higiezinaren balioan ez dela gehikuntzarik egon. Hark adierazi du, alegazio batzuk aurkeztu zituen arren, ez zuela erantzunik jaso, beraz, ez dela bidezkoa ordainketa eskatzea betearazpen-bidetik. Q25/1301.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Sakanako Mankomunitateak hiri-hondakinak biltzeko, tratatzeko eta aprobeztatzeko edo ezabatzearen tasaren ordainketa eskatu diotelako, bere negozioan hondakin horiek sortzen ez dituen arren. Gainera, kontuan hartzen bada bere negozioa birziklapenaren arlokoa dela, bere ustez, tasa horiek ordaintzetik salbuetsita egon beharko luke. Q25/1308.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Almeríako Foru Aldundiak enbargo-eginbide bat jakinarazi baitio, 2002tik 2024ra bitarteko ekitaldiei dagokien trakzio mekanikoko ibilgailuen gaineko zergaren kontzeptuari lotuta. Kexagileak azaldu du La Mojonera herriko udaltzainek ibilgailua kendu zutela 2001ean edo 2002an, eta une hartan sinatu zuela uko egiteko dokumentua, eta ez zuela ibilgailuari buruzko berri gehiago jaso, ezta zerga horri lotutako ordainketen berririk ere. Q25/1314.
 - Kexa Andaluziako Herriaren Defendatzaileari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du toki-entitateei premiamendu-bideko zorra kudeatzen laguntzen dien enpresa batek enbargoa egin baitio bere kontuan, eta ez baitiote informaziorik edo justifikaziorik eman, beraz, ez daki zorraren jatorri hori zein den. Gainera, azaldu du bere kontutik hartutako kopuruak muga enbargaezina gainditzen duela, eta, saiatu arren, ezin izan dela erakundearekin harremanetan jarri, ez baitu publikoari arreta emateko bide eraginkorrik. Q25/1347.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik – Berrito irekita – Izapidetzen.
- Bi herritarrek kexa bana aurkeztu dute Iruñeko Udalak kendu baitu ibilgailu elektrikoaren eremu urdina ez ordaintzeko salbuespena. Haiek azaldu dute salbuespen-neurri horrek hartu zirenean herritarrek animatu zituztela ibilgailu horiek erostera, eta herritarrek mugikortasuna iraunkorra sustatzeko politiken egonkortasunean jarri zutela konfiantza. Haien ustez, ibilgailu horiek erosi

zituztenean indarrean zeuden neurriak ezabatzen badituzte, konfiantza legitimoaren, segurtasun juridikoaren eta administrazio onaren printzipioak urratzen dira. 25/1362 eta 25/1569.

- Q25/1362: Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebeharrak gogorarazpenik.
- Q25/1562: Auzia aztertuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Ekonomia eta Ogasun Departamentuak ez baitu onartu amak zor bat zatitzeko jarritako eskaera. Aita itundutako egoitza batean egoteagatik sortu zen zor hori. Hark adierazi du familia saiatu dela irtenbideak bilatzen, baina amaren jabetasun bakarra ohiko etxebizitza dela, eta ordaintzeko borondatea irmoa dela. Hark azaldu du gainkarguak gehitu dituztela, eta ez zaiola erraztasunik eman, beraz, beldur da zorrak aurrera egiten jarraituko duen. Q25/1376.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak etxebizitza bat saldu ondorengo gainbalioaren zerga ordaintzea eskatu diolako, baina eskualdatzeko prezioa erosteko prezioa baino txikiagoa izan zen. Hark azaldu du udalak oinarritzat hartu duela kanpoko enpresa bati eskatutako alde aurretiko tasazio-txosten bat, eta enpresa horrek ez duela higieztina behar bezala balioetsi. Kexagilearen ustez, jardunbide hori gehiegizkoa da, eta, hartara, gora jotzeko errekurtsioa aurkeztu du udal-ebazpenaren aurka. Q25/1408.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Artazuko Udalak ez baitizkio borondatezko aldian jakinarazi 2023ko eta 2024ko landa-kontribuzioaren likidazioak, eta zuzenean premiamendu-eginbidea jaso duela. Q25/1479.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du ez baitago ados Altsasuko Udalak egin duen hirilurren balio-gehikuntzaren gaineko zergaren likidazioarekin (gainbalioarekin). Hortaz, kontuan hartuta higieztina erositako balioaren behetik saldu duela, herritarrak uste du ez dagoela behartuta zerga ordaintzera. Q25/1482.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Foru Ogasunak zor bat konpentsatu baitu trans pertsonen lotutako aurpegi feminizazioko kirurgiako gastuen eta beste gastu mediko batzuen itzulketaren bidez, eta horrek osasun-prestazio horiek berdintasun efektiboko baldintzetan jasotzeko eskubidea urratzen duelako. Kexagileak azaldu du itzulketa horiek legez babestuta daudela, eta osasunaren oinarritzko zorroaren zati direla, beraz, enbargatzen badira, trans pertsonen osasun fisikoaren, psikologikoaren eta sozialaren oinarritzko baldintzak eragozten dituztela. Q25/1504.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Foru Ogasunak sustatutako enkante batean bi higiezin esleitu zizkiotelako eta haren ustez irregulartasun batzuk gertatu zirelako. Hori dela eta, hauxe eskatzen du: enkantean jarritako higiezin truke ordaindu duen dirua berari itzultzea, eragindako kalte-ordaina ematea, higiezinak osorik egokitzeko eta bizigarritasun-zedulara sartzeko behar diren obrak egitea. Q25/1547.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Elortzibar udalerriko udalak 2020tik 2025era bitarteko ekitaldiei dagokien pasabide-tasaren kobrantza metatua egin diolako, % 20ko erreargua aplikatuta. Hark azaldu du ez duela eskatu eta ez duela nahi pasabidea izatea, ez duela bide publikoan erreserbatutako espaziorik erabili, eta ez dagoela jasota likidazio horien jakinarazpenik jaso duenik. Q25/1558.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Moncayo-ko Ur Mankomunitateak enbargo bat egin baitio banku-kontuan. Berak ez du ezagutzen enbargoaren zergatia. Izan ere, jaso zuen azken ordainagiria behar bezala ordaindu zuen, eta ez diote ezer jakinarazi oztopo horri lotuta. Q25/1611.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Zangozako Udalak kopuru handiegia fakturatu diolako, etxeko hodi batean ihes ezkutua zuelako. Berak azaldu du matxura berehala topatu eta konpondu zuela, baina jaso duen faktura, ordea, ohikoa baino askoz ere handiagoa dela. Kexagileak azaldu du udalak ez duela horrelako kasuetarako hobaririk ematen, eta ordainketa zatitzea baino ez diola proposatu. Kexagileak arrazoizko irtenbide hoberen bat eskatzen du. Q25/1650.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Baratze-elkarte batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ur-hornidurarako obra-lizentzia bat ukatu diolako. Gainera, udalak gehiegi handitu du lurraldeko ekarpena. Q25/1663.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Castejón herriko Udalak ez baitu bultzatu familia-negozio batekin batera eskuratutako industria-nabe baten erregularizazioa. Hark azaldu, negozioa eta higiezina eskuratu ondoren, katastroari buruzko desadostasunak sortu zirela, zeinek titulartasun-aldaketa eragotzi baitzuten. Udalak zuzeneko esleipena egiteko hitza eman zuen (osoko bilkuran onartua), baina ez du hitza bete, ezta azalpenik eman ere. Gainera, kalte ekonomikoak, fiskalak eta administrazio-kalteak eragin ditu, eta lanbidean ere eragozpenak ekarri dizkio. Q25/1666.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak fakturak erreklamatu dizkiolako, baina 2004an saldu zuen etxebizitza bati lotuta daude, eta, hartara, ez dagokio berari zor hori ordaintzea. Horrez gain, hark azaldu du dokumentu guztiak aurkeztu zituela, saldu ondoren, titulartasuna aldatzeko, beraz, ondorengo helbideratzeek jabe berrienak izan behar dute, eta fakturan jarri dituzten titularrak oker daude. Hark eskatzen du Mankomunitateak onartzea erreklamazioak bidegabeak direla, eta etxebizitzaren jabe berriengana soilik jotzea, preskripzioepeak ere beteta. Q25/1668.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Elkarte batek kexa aurkeztu du Sartaguda herriko Udalak tasa bat eskatu baitio Kultur Etxeko ekitaldien aretoa erabiltzeagatik, irabazi-asmorik gabeko erakunde bat izan arren. Hark adierazi du behar ekonomiko horrek elkartearen jarduera

mugatzen duela eta ez duela justifikaziorik elkarte irabazi-asmorik gabea delako. Q25/1707.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Barañaingo Udalak ez baitzuen behar bezala kudeatu zirkulazio-zergaren kobrantza. Hark azaldu du ordainagiri guztiak kontu baliadun batean helbideratuta dituela, baina udalak ordainagiri horiek zordundu zituela 2017an itxi zuen banku-kontu batean, berak kontu hori jakinarazi ez zuen ere. IBAN baliaduna ez izateagatik, ordainagiriak atzera bota zituzten, eta udalak premiamendu-bidetik eskatu dio ordainagiriak ordaintzea, erreargua barne, nahiz eta borondatezko ordaintzerik eza, aurretiko abisurik edo ez-betetzea egiteko asmorik ez egon. Administrazio-prozedura berrikustea eskatzen du. Q25/1726.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Lizarrako Udalak ezintasun-pentsioaren kopuruaren erdia enbargatu diolako. Q25/1745.
- Ikertutako kexa izapidetzen.

E) Beste batzuk:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Foru Ogasunak ez baitu ebatzi duela zazpi hilabete baino gehiago egindako eskaera bat. Bera adjudikaziodun izan zen enkante batean, eta enkante hori baliogabetzeari buruzkoa da. Q25/12.
- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak enbargo-eginbidea egin baitio kexagileak udalerritik kanpo (Antsoain herrian) irekita duen banku-kontu baten saldoan. Hark adierazi du, Auzitegi Gorenaren epai baten arabera, jarduera hori ez dela legezkoa. Q25/22.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Enpresa batek kexa aurkeztu du, Nafarroako Foru Ogasuna atzeratzen ari baita kexagileak aurkeztu zituen bi instantziei erantzutea, eta berak uste baitu ogasunak

ez duela bete uztailaren 29ko 951/2005 Errege Dekretuan ezarritako 20 eguneko epea (dekretu horren bidez ezartzen da Estatuko Administrazio Orokorrean kalitatea hobetzeko esparru orokorra). Q25/119.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak enbargo-eginbide bat egin baitio kexagileak udalerritik kanpo duen banku-kontu baten saldoan, eta udalak ezin du hori egin, Auzitegi Gorenaren urtarilaren 22ko 84/2024 Epaiazen arabera. Era berean, hark adierazi du enbargoa ez dela bidezkoa, udalak ez baitu errespetatu indarreko araudian ezarritako enbargaezintasunaren muga. Q25/322.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa aurkeztu du. Pertsona zaurgarria da, ez du diru-sarrerarik, eta Nafarroako Foru Ogasunak zor bat erreklamatu dio, antza denez, Buñuelgo Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko laguntza-eskaeretan izandako ustezko irregulartasunengatik. Hala ere, hark adierazi du “ordainketak eguneratuta” daudela egiaztatzeko dokumentuak eskuragarri dituela. Q25/466.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik – Berrito irekita – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, Nafarroako Foru Ogasuna atzeratzen ari baita departamentu horrek berak aurkeztutako beste kexa bat izapidetzean erakunde honi bidali zion txosten baten aurka jarritako berraztertze errekurtso baten ebazpena. Q25/500.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak bere banku-kontuaren saldoa enbargatzeko agindua eman baitu, kontu hori bere udalerritik kanpo helbideratuta egon arren. Hark azaldu du jardun horrek Auzitegi Gorenaren jurisprudentzia urratzen duela, eta, zorraren ordainketa zalantzan jartzen ez badu ere, erabilitako prozedura indarrean dagoen legeriaren aurkakoa dela uste du. Q25/537.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, Nafarroako Foru Ogasunak nominaren kopuruaren erdia enbargatu diolako, enbargaezina den gutxieneko kopurua

errespetatu gabe. Hark adierazi du ez duela aurrezkirik, seme bat bere ardurapean duelako, eta oinarrizko gastuak ordaindu behar dituela (alokairua eta janaria, besteak beste). Hark eskatzen du lanbidearteko gutxieneko soldata errespeta dadila. Q25/566.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Enpresa batek kexa aurkeztu du Nafarroako Foru Ogasunak ez baititu erantzun egindako bi instantzia. Enpresa horrek, enkante publikoan eskuratutako ondasun higiezin baten adjudikaziodun gisa, eskatzen du: batetik, ogasunak zenbateko ekonomiko bat bere gain hartzea, enkanteari buruzko informazioan jasota ez zegoen karga bat delako; eta, bestetik, enkantean jarritako higiezinaren titularraren jaraunsleek beren gain har ditzatela jabeen erkidegoaren eta udalaren zorrak, informazio hori Enkanteen Atarian jasota egon arren, enpresak uste baitu ez duela bere gain hartu behar, enkantean soberakina atera delako. Q25/573.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Foru Ogasunak adineko pertsona bati erreklamatu baitio herentzian jasotako zor bat, ama egoitza publiko batean egoteagatik. Hark adierazi du pertsona hori zaurgarritasun-egoera larrian dagoela, haren diru-sarrera ekonomikoak ezintasun iraunkor osoagatik pentsio batekoak direlako. Q25/600.
- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Foru Ogasunak ez baitu onartu atzerriko akzioen dibidenduen zerga-atxikipen bikoitza berreskuratzeko formularioak zigilatzea, formularioak gaztelaniaz edo euskaraz idatzita ez daudelako. Hark azaldu du formulario horiek herrialde igorleen hizkuntza ofizialetan baino ez daudela eskuragarri, eta orain arte ez zuela izan arazorik. Halaber azaldu du kontsulta formala egin duela, eta ez duela jaso erantzun egokirik. Q25/777.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Gobernuak 2025-2027 Dirulaguntzen Plan Estrategikoa onartu duelako lege eskatzen den genero-eraginari buruzko

txostenik egin gabe. Kexagileak azaldu du 17/2019 Foru Legearen 22.2 artikulua behartzen duela Gobernuak onartzen duen plan guztietan txosten hori sartzera; eta Aurrekontuen Zuzendaritza Nagusiak ez zuela eskaera onartu, plana programatikoa baino ez dela argudiatuta; eta gabezia horrek araudia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipio konstituzionala urratzen dituela. Q25/860.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, Nafarroako Foru Ogasunari Bizitzeko Gutxieneko Diru-sarrera gisa jasotako zenbateko batzuk itzultzeko errekerimendu baten ondoriozko zor bat zatikatzeko eskatu ondoren, zorra zatika kobratzeko ahalegina egin baitzen, aurretik jakinarazi gabe eskaera baietsita zegoenik; ondorioz, dagokion banku-kontuan funts nahikorik ez zegoenez, zor osoa exekutibo bihurtu baita. Q25/1277.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

3.2.18. Justizia.

A) Abokatuen eta lanbide-elkargoen jardun profesionala:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Finka Administrazioailean Elkargo Ofizialak ez baitu ebazten finka-administrazioaile batzuek gardentasun-betebeharrak ez betetzeari buruzko auzia. Berak adierazi du bost urte eman dituela pisu baten jabe izanda, baina komunitatearen egoera zein den jakin gabe eta bizilagunen bilerarik izan gabe. Berak azaldu du administrazioaileari informazioa eskatu diola estatutuei, funtsen xedeari eta zerbitzuei buruz, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/240.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuterako Abokatuen Elkargoak abokatuen balizko arau-hausteen aurkako erreklamazio-izapideetan ez baitu gardentasunik. Hark azaldu du web-orriaren bidez edo posta elektronikoaren bidez ezin dela informaziorik lortu, eta uste du interpretatzeko zailak diren sigla batzuen erabilerak, ordutegi mugatuak eta identifikaziorik ezak izapideak oztopatzen dituztela. Q25/309.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du ez baitago ados Nafarroako Prokuradoreen Elkargoaren aurrean aurkeztu zuen erreklamazio baten konponbidearekin. Dioenez, hartzekodunen konkurtsoa, bost urte igaro ondoren gaizki ebatzi zen, akats prozesalen eta prokuradorearen zabarkeriaren ondorioz. Zehazki, prokuradoreak ez zuen funtsezko dokumenturik aurkeztu Gizarte Segurantzarekiko zorra kitatzeko, eta ez zien erantzun haren komunikazioei. Q25/514.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du bera alderdi izan den prozedura judizial bateko magistratuak ez baititu kostuak ezarri, eta, hartara, alderdi bakoitzak bere gain hartu behar ditu zerbitzuaren kostuak. Kexagileak azaldu du, egoera horretan, kontrako alderdiaren letradu eta prokuradoreak faktura bat aurkeztu duela, baina kexagilearen ustez, ez da ordaindu behar. Q25/825.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Abokatuen Elkargoak ez baitu izapidetu doako laguntza juridikoaren eskaera, Konstituzio Auzitegian babes-errekurtsoa jartzeko. Kexagileak bere desadostasuna adierazi du, bere ustez, elkargoaren argudioak legearen aurkakoak direlako, eta horrek defentsa-gabezia eragiten diolako. Q25/1370.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa aurkeztu du semearen heriotzari buruzko prozedura judiziala artxibatu baita kexagileak horren berri izan gabe eta horretarako baimenik eman gabe. Halaber, haren ustez, Errioxako Abokatuen Elkargoak ez du jarduketarik egin zerbitzua ematen ari zitzaion abokatuaren balizko jardun irregularraren aurrean. Q25/1474.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du osasun-baja medikoarekin jarraitzeko eskaerari buruzko epaiketan ez baitziren onartu txosten mediko eguneratuak, ezta perituaren deklarazioa ere, araudiak gutxienez hamar eguneko aurrerapena eskatzen zuela argudiatuta. Beraren ustez, epaitegiak eguneratu gabeko informazioa eman zion letraduari, eta badaki aurreko prozedura batzuetan

txostenak epaiketaren egun berean onartu direla. Hori guztia dela eta, epaiketaren baliogabetzea ala egindako kaltea zuzentzea eskatzen du. Q25/1489.

- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Zigor-arloko Epaitegiak, Abokatuen Elkargoak eta inplikaturako beste organo batzuek zigor-prozedura batean urratu baitute defentsa efektiboa jasotzeko eskubidea, beraz, defentsa-gabezia eta bidegabeko luzapenak eragin dituzte. Hark salatu du ofiziozko letraduak ez ziola eman funtsezko informaziorik edo dokumentaziorik, beraren eskaerak eta idazkiak ez direla epearen barruan ebatzi; jarduketa judizialen izapideetan ez zaiela arretarik eman deuseztasun-intzidenteei, eta zuzenketa-eskaerei ere ez zaiela erantzunik eman. Q25/1624.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuterako Abokatuen Elkargoak atzeratzen ari baita ofiziozko abokatuak aldatzeko bi eskaeraren ebazpena. Hark adierazi du elkargoaren ekintzarik ezak defentsa efektiboa jasotzeko eta berme guztiak dituen prozesu bat izateko oinarrizko eskubideak urratzen dituela. Q25/1683.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Pertsona talde batek kexa aurkeztu du Kazetarien Nafarroako Elkargoak ez baitu bermatzen parte-hartze demokratikorako eta gardentasunerako eskubidea uneko hauteskunde-prozesuan. Adierazi dute deialdiak batzar bakar batean metatu duela prozesu osoa, ez daukala hauteskunde-batzorde inpartzialik, eta prozeduraren antolaketa kontrolatzeko aukera eman diela hautagaiei. Gehitu du bere hautagaitzak bidegabe baztertu zirela, alegaziorik egiteko aukerarik gabe eta prozesuaren gainbegiratzeari buruzko informaziorik gabe, eta parte hartzeko eskubidea urratu zela. Q25/1685.
- Ikertutako kexa izapidetzen.

B) Justizia Administrazioaren funtzionamendua:

- Herritar batek kexa aurkeztu du auzi bat artxibatu eta urruntze-agindu bat kendu izanaren gaineko jakinarazpen judiziala berandu egiteak Foruzaingoak bera bidegabe atxilotzea eragin zuelako. Q25/162.

- Kexa Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusira igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du prozedura judizial batean ama gisa eta genero-indarkeriaren biktima gisa dituen eskubideak urratu baitira, bere seme-alaben zaintza senar ohiari eman diotenean. Kexagileak azaldu du epaiketa berak jakin gabe eta parte hartu gabe egin dela, bisita-erregimena ez dela bete, eta senar ohiari konpentsazio-pentsio bat ordaintzeko betebeharra ezarri zaiola. Egoera hori dela eta, kexagilea egoera sozial eta ekonomiko oso zailean jarri dute. Q25/149.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Instrukzioko Epaitegi batek atzeratu baitu bere alabaren aurkako ustezko sexu-eraso bat artxibatzearen aurka jarritako errekursoaren ebazpena. Q25/151.
- Kexa Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusira igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko espetxeko preso bat Marokora kanporatuko dutelako, nahiz eta hartutako kalte zerebrala izan eta etengabeko jarraipen medikoa behar izan, eta jarraipen hori herrialde horretan jasoko ez duen. Halaber, gaineratu du pertsona hori egoitza-baimena izapidetzen ari dela, arrazoi humanitarioak direla eta, baina izapide horiek bertan behera geratuko direla, kanporatzen badute. Q25/209.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Agoitzeko Lehen Auzialdiko eta Instrukzioko Epaitegi batek bere ondasunak enbargatu baitzituen 2018an, eta zorra kitatu badu ere, enbargoa kentzeko eskaerari ez diote erantzunik eman, eta kaltea eragin dio. Q25/246.
- Kexa Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusira igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du ez dagoelako ados alokairurako laguntzaren enbargo judizialarekin, are gutxiago kontuan hartuta bere kargura bi adingabe dituela. Q25/588.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du epaitegiak enbargoak egiten baitizkio alokairua ordaintzeko laguntzan. DAVID. Kexagileak azaldu du ekonomia-egoera bereziki

zaugarrian dagoela, eta hori dela eta, ezin diela aurre egin familiako unitatearen eguneroko gastuei. Q25/606.

- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Bi herritarrek kexa aurkeztu dute epaitegian beste zor-erreklamazio bat onartu delako, epaitegi berak preskribatutzat jo duena, eta haren ondasunei beste enbargo bat aplikatu diotelako. Q25/686.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du kontratatutako zerbitzu bat ez betetzeagatik, hitzezko epaiketarako demanda bat jarri ondoren, beraren eskaera gaitzetsi baitute, erraz konpon daitezkeen formazko akatsei soilik erreparatu dietelako, alderdi demandatuaren alegazioak aztertu gabe errepikatuta eta gaiaren funtsa alde batera utzita. Q25/1570.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Agoitzeko epaitegia atzeratzen ari baita seme-alaba adingabeen zaintzari, errola-aldaketari eta ikastetxeari buruzko bi prozedura judizial ebaztea. Kexagileak adierazi du prozedura horiek ahalik eta lasterren ebatzi behar direla, dagokion aurrematrikula egin ahal izateko. Era berean, adierazi du ezin duela jantokiko beka eskatu, ez baitaki seme-alabak zer ikastetxetara joango diren eta eskaera egiteko epea amaitzear dagoela. Q25/908.
- Kexa Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusira igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du ez baitago ados Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko Iruñeko 1. eta 2. epaitegien jardunarekin. Kexagileak azaldu du 2024an dibortzio-demanda bat jarri zuela, alaba adingabeei buruzko behin-behineko premiazko neurriak har zitezen eskatzeko. Aldi luze baten ondoren, 1. epaitegiak eskumenik ez zuela deklaratu zuen, eta 2. epaitegiaren alde inhibitutua zen. Epaiketa-data berria ezarri zen, eta, horrek, guztira, urtebete eta zazpi hilabeteko itxaronaldia ekarri zuen. Beraren ustez, inhibizio hori bere garaian adostu izan ez balitz, atzerakada handiegia hori ez zatekeen osatuko. Q25/1442.
- Kexa Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusira igorrita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko lehen auzialdiko epaitegi batek ez baitio erantzunik eman 2024ko irailean aurkeztutako idazkiari, behin eta berriz kudeaketak egin dituen arren. Q25/1512.
 - Kexa Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusira igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Instrukzioko 4. Epaitegiaren aurrean, defentsa-gabezia osatu baita, kexa aurkeztu aurretik ikertu gisa agertzea eragin zuten jarduketak ezagutzeko aukera izan ez baitzuen. Q25/1747.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).

C) Erregistroak:

- Herritar batek kexa aurkeztu du bikotekide ohiak Erregistro Zibilean eskatu baitu bere semearen izenetik kexagilearen abizenak kentzea. Kexagileak adierazi du erabaki horrek, adingabea beraren aurka jartzeko ustezko manipulazioarekin batera, eragina izaten duela beraren eta bere semearen arteko harremanean. Hark adierazi du kondena betetzen ari dela espetxean, eta beti bete duela mantenu-pentsioa. Q25/237.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Erregistro Zibila atzeratzen ari baita Espainiatik kanpo egindako ezkontza zibila inskribatzeko eskaera ebaztean. Q25/549.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Udaleko Erregistro Zibilak beharrezko dokumentazioa inskribatzean edo helaraztean izandako akatsak edo atzerapenak eragotzi baitiote Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalaren aitatasun-prestazioa jasotzea. Berak uste du egoera horrek argi eta garbiosatzen dituela administrazioaren arloko defentsa-gabezia eta kalte pertsonal eta ekonomiko larria. Q25/699.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Jabetza Erregistroak ez baitie erantzuten egonaldi laburreko alokairuen erregistro bakarrari buruz egin dituen kontsultei, nahiz eta duela astebete baino gehiago mezuak bidali dituen eta araudi berria indarrean sartzeaz dagoen. Gainera, kexagileak azaldu du webgunean ohiko akatsak gertatzen direla, eskuliburuak ez direla nahikoak, jakinarazpenetan erabilitako

hizkuntza nahasgarria dela, eta horrek izapide jakin batzuk betetzea eragotzi diola. Q25/832.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Erregistro Zibil Zentrala atzeratzen ari baita Nafarroako foru auzotasun zibila eskuratzeko orri-bazterreko inskripzioa egitea. Kexagileak azaldu du presako izapidetzea eskatzen duela koloneko minbizi aurreratua duelako eta, behin eta berriz kontsultak eta erreklamazioak egin dizkion arren, bere espediente izapidetzen ari dela baino ez diotela jakinarazi. Q25/835.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Erregistro Zibil Zentrala atzeratzen ari baita bere alabaren inskripzioa egitea. Kexagileak uste du atzerapena handiegia eta bidegabea dela. Gainera inskripzioa presakoa da adingabearen osasun-egoera dela eta. Q25/1231.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Erregistro Zibil Zentrala atzeratzen ari baita Nortasun Agiri Nazionala eta pasaportea lortzeko behar den jaiotza-ziurtagiri literala bidaltzea, 2024ko ekainean adopzio bidez Espainiako nazionalitatea lortu zuen arren. Kexagileak azaldu du atzerapen horrek kalte ekonomiko, laboralak eta pertsonalak ekartzen ari zaizkiola, besteak beste, ezin baitu enplegu publikorik bete. Q25/1283.

- Kexa Arartekoari igorrita.

D) Beste batzuk:

- Beste herritar batek kexa aurkeztu du zaurgarritasun-egoeran baitago, amak eta osabak ustez egindako zenbait delituren ondorioz. Egitate horiek salatu egin dira jada, eta judizializatuta daude. Kexagileak adierazi du familia-ingurunetik urrundu behar duela, baina ezin duela urrundu bere gauzak eskuratzeko aukerarik ez duelako. Horrez gain, enplegu bat lortzeko borondatea adierazi du. Q25/297.

- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Barañaingo Bake Epaitegiak dokumentazio eskuraezina aurkezteko eskatu baitio, eta tratu desegokia eman baitio ezkontza-espediente bat izapidetzeko. Kexagileak azaldu du administrazio-jarduketa

gehiegizkoa izan zela, ez zuela informaziorik jaso eta oinarrizko eskubideak mugatu zizkiotela. Horrez gain, berak azaldu du arreta eman zion pertsonak uko egin ziola bere izena jakinarazteko eskaerari, eta, hartara, ezin izan zuela horri buruzko erreklamazioa aurkeztu. Q25/883.

- Interesdunak atzera egin du.

3.2.19. Ingurumena.

A) Kutsadura akustikoa edo zaratak:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Lurralde Kohesiorako Departamentuak ez duelako neurririk hartzen A-15 autobiarene trafikotik datorren zarata arintzeko, nahiz eta berak, familiak eta tokiko agintariek erreklamazio ugari aurkeztu dituzten. Hark azaldu du autobia eraiki aurreko ingurumen-azterketan hesi akustikoak jartzea jaso zela, baina ez zirela jarri. Q25/82.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Bi herritarrek bi kexa aurkeztu dituzte Iruñeko Udalak ez baitu neurririk hartu Monjardin Mendiaren kalean gaizki zigilatutako estolderia-estalki batek eragindako zarata arintzeko. Haiek adierazi dute hasieran esan ziotela konponduko zela, baina gero aukera hori ukatu zutela estalki hori telefono-enpresa batena zelako. Q25/195 eta Q25/210.
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Cascanteko Udalak ez baitio erantzun 2024ko herriko jaietan taberna-barra jartzeko eta zarata neurtzeko establezimendu bati emandako baimena ezeztatzeko eskatzen duen idazki bati. Q25/208.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Atarrabiako Udalak ez baitu erantzun berak jarritako instantzia bat, non salatzen baitzituen udal igerilekuek uda guztietan eragindako eragozpenak, 2024koa azpimarratuta. Kexagileak tabernaren irekiera-orduak, gaueko kontzertuen antolaketa, sutegien erabilera eta frontoien erabilera aipatu ditu, soinu-kutsadura sortzen dutelako eta etxebizitzetara eragiten dietelako. Q25/314.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Atarrabiako Udalak ez baitu neurririk hartu bere etxebizitzaren azpiko lokal batetik etortzen den zarata handiegiari aurre egiteko. Zaratak beraren eta bere alabaren loa eragozten du. Berak aipatu du, gainera, ordutegiak ez direla bete, mahaiak baimenik gabe jartzen direla eta bide publikoan hondakinak daudela. Kexagileak azaldu du polizia deitu duela askotan, eta agenteek esan dutela ez dutela zarata neurtzeko tresnarik. Kexagileak eskatzen du zarata-neurketak egitea, auzokideen loa errespeta dadin. Q25/315.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Atarrabiako Udalak ez baitu neurririk hartu bere etxebizitzatik gertu dauden bi txakurrek eragiten dituzten arazoei aurre egiteko. Kexagileak azaldu du egunez eta gauez zaunka egiten dutela, eta animalia horiek ia ez dituztela kalera ateratzen, beraz, atarian kiratsa sortu da, eta baliteke osasun-arazoa ere osatzea. Q25/481.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Eguesibarreko gastronomia-sozietateek ordu-mugarik gabe funtzionatzen dutelako, gauez zaratak eta molestiak sortzen dituztelako, eta horrek herritarren loa oztopatzen duelako. Kexagileak salatu du ez dagoela udal-erregulaziorik, eta eskatzen du sozietateen ordutegiak eta tabernarenak parekatzea. Auzokide batzuek instantziak aurkeztu dituzten arren, udalak ez du erantzun, eta ez du aldatu udal-ordenantza. Q25/530.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Jabeen erkidego batek kexa aurkeztu du Beteluko Udalak ez baitu neurririk hartu etxebizitza baten azpian dagoen lokal baten erabilera desegokiari aurre egiteko. Lokal hori gazteen aisiarako espazio gisa alokatuta dago, baina ez dira bete gutxieneko intsonorizazio-, segurtasun- eta osasungarritasun-baldintzak. Hark adierazi du jabeari abisua eman diotela, baina ez duela eraginik izan, beraz, udalari eskatu zioten erabilera horiek arautzeko, baina udalak erantzun zion Foruzaingoari deitzeko, eragozpenik izanez gero. Jabeek adierazi dute erantzun hori ez dela nahikoa, eta auzo-gatazkak prebenitzeko konponbidea eskatzen dute. Q25/564.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Burlatako Udalak negatibotzat jo baitu Burlatako Udaltzaingoak egindako sonometria baten emaitza, baina beste pertsona batzuek, ordea, adierazi diotela proba horretan erregistratutako dezibelio-maila positiboa dela. Kexagileak azaldu du berak eta bere familiak duela urte batzuk molestiak pairatzen dituztela auzokide batek egiten duen zaratagatik. Hori dela eta, araudi aplikagarria zein den jakin nahi du. Q25/571.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Tafallako Udalak, erreklamazioak egin diren arren, ez baitie irtenbiderik eman 2019tik aurrera auzokideek jasan dituzten molestiei, okindegi bati lotuta. Kexagileak salatu du goizaldean hasten dela, eta bibrazioak eta etengabeko trafikoa sortzen direla, beraz, ezinezkoa dela lo egitea. Lekualdaketa edo presako neurriak hartzea eskatzen dute. Q25/648.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Ultzamako Udalak baimendu dituen jai pare batek hotel-negozioari eragin dizkion kalteengatik. Kexagileak salatu du ekitaldi zaratsuek bezeroen loa eragozten dutela, eta udaberrian bezero gutxiago joaten dela hotelera. Hark azaldu du antolatzaile batzuek laguntzen dutela baina, beste batzuek, ordea, ez, eta enpresa babesik gabe uzten dutela. Q25/672.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du bere eraikinean ikasleei alokatu dieten etxebizitza batean sortutako etengabeko molestiak direla eta. Adierazi du egungo lege-esparruak ez duela tresna eraginkorrik eskaintzen arazo horri aurre egiteko. Izan ere, zaratak ez ditu gainditzen legez ezarritako mugak, eta ez da aurreikusten etxebizitza horietarako erregulazio espezifikorik. Kexagileak eskatzen ditu araudia berrikustea, alokairu horien gaineko kontrol handiagoa ezartzea, eraikin bakoitzeko ikasleentzako pisuen kopurua mugatzea eta gutxieneko berme akustikoak ezartzea. Q25/740.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Jabeen erkidego batek kexa aurkeztu du Beriaingo Udalak ez baitu oztopo akustikorik ezarri blokeko etxebizitzan ondoan, nahiz eta etxebizitzak N-121

errepide nazionaletik metro eskasetara dauden eta jasaten duten zarata egiaztatzearen aldeko txostenak dituzten. Q25/744.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du eskualdeko hiri-garraioaren 3. eta 21. lineen geltoki nagusiak bere etxebizitzaren inguruan daudelako, eta zarata-eragozpenak eragiten dituztelako. Herritarrak azaldu du ibilgailuak gelditzen direla, motorra, aire girotua edota berotegia piztuta daukatela. Iruñeko Mankomunitatearen aurrean zenbait idazki aurkeztu ditu, baina ez du irtenbide efektiborik hartu. Hori dela eta, kexagileak eskatzen du geltokia beste toki batera eramatea, eremu horretako auzokideei eragozpenak ez sortze aldera. Q25/901.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du gaueko trenak erabiltzen dituzten txilibituek Tuterako eraikin bateko auzokideei eragiten dizkieten molestiak direla eta. Kexagileak azaldu du zarata handiak eragin larria izaten duela gaueko atsedenaldiran, batez ere, udan, leihoak irekita daudenean. Horrez gain, kexagileak azaldu du ez dagoela soinu-seinaleak justifikatzen duen arrisku-egoerarik. Halaber, adierazi du RENFE erakundeari eta Tuterako Udalari aldeztu aurretik jarritako erreklamazioek ere ez dutela arazoa konpondu. Q25/972.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Buñuelgo Udalak tokiko jaietan karpa bat bere helbidearen ondoan ezarri nahi baitu, 2009tik aurrera egin duen bezala. Kexagileak azaldu du zarata-mailak eragin larria izaten duela egoiliarren osasunean, eta gehienak adinekoak direla. Halaber, azaldu du bere senarrak duela gutxi bihotzekoa izan zuela, eta ezin duela dezibelio horren eragina jasan. Q25/1015.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baitu behar adina neurri hartu Navarrerria kaleko auzokideek jasaten dituzten zarata eta zikinkeria direla eta. Salatu du kalea etengabe okupatuta dagoela, auzokideak ezin direla etxebizitzetara sartu, eta gauez ezin dituztela balkoiak ireki, beroa dela eta. Q25/1048.

Era berean, azaldu dute beste toki batzuk egokiagoak direla ekitaldi horiek antolatzeko, etxebizitzetatik urrunago daudelako, beraz, loarekin adeitsua den aukera bat bilatzea eskatzen dute. Q25/1196.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, duela bi urte gutxi gorabehera, telekomunikazio-nodo batek eragindako molestiak izan dituelako, eta Atarrabiako Udalak ez baitu betearazi udal-ebazpena, non ezarrita baitaude Udaltzaingoaren sonometria positiboen ondoren osatzen den arau-hauste astuna eta zehapen-espedientea hasteko agindua. Q25/1278.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak obrei ekin baitie Haur Eskola baten aurrean, ikasturtea hasi berri denean. Hark zehaztu du mailu pneumatikoak erabiltzen dituztela, eta horrek zarata handia ateratzen duela; umeen zein haurren ongizateari eragiten diola, lo egitea eragozten baitu; eta lan horiek hirigunera joateko bidea oztopatzen dutela. Q25/1311.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa aurkeztu du ondoko elkarte batek eragiten duen zarata handiarengatik. Zarata horrek larri eragiten dio dantza-eskolaren jardunari, eta bera da eskolaren zuzendaria, hain zuzen ere. Bitartekaritza-lana egiten saiatu den arren, ez du jaso elkartearen erantzunik, ezta elkarlanik ere. Hortaz, Burlatako Udalari eskatzen dio neurriak har ditzala. Izan ere, Udaltzaingoak ere zarata neurtu zuen, eta egiaztatu zuten legearen arabera baimendutako mugak gainditzen zituela. Q25/1351.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Tafallako jabeen erkidego batek kexa aurkeztu du beren helbidetik gertu duela bi urte gutxi gorabehera ezarri zuten silo baten molestiak direla eta. Haiek adierazi dute Nafarroako Udaltzaingoak sonometria bat egin zuela, eta emaitza positiboa izan zela, beraz, Tafallako Udalak titularrari agindu zion arazo hori konpontzeko

neurriak hartzea, baina, denbora igaro den arren, zaratak jarraitu egiten du. Q25/1366.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du bere helbidean izaten duen zarata dela eta. Zarata hiri-garraioko geltoki batetik eratortzen da. Hark azaldu du linearen hasierako geltokia dela, beraz, autobusak geldituta egoten direla lau edo zazpi minutu artean, motorrak eta aire girotua piztuta dituztela. Hark Iruñerriko Mankomunitateari eskatzen dio neurriak har ditzala, egoera horrek kalte egiten baitie bere osasunari eta familiarenari. Q25/1399.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Auzokide talde batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baitu neurririk hartu txakur batek ateratzen dituen zaratei eta molestiei aurre egiteko. Haiek adierazi dute egoerak urtebetetik gora iraun duela, bere osasunean eragina duela, eta lo egiteko eta bizikidetza egokia edukitzeko eskubidea urratzen diola. Q25/1410.
 - Interesdunek atzera egin dute.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Eneritzeko Udalak udal-eraikinaren atzealdeko fatxadan aire girotuko zortzi gailu instalatu edo baimendu dituelako. Fatxada hori bere titulartasuneko helbidean dago. Hark azaldu du instalazio horrek inbaditzen duela kale txiki pribatu bat, edo behintzat eragiten diola, eta horrek hirigintza-inpaktu handia sortzen duela. Dena den, berak erabaki horren aurka egin duen arren, udalak erabakiari eutsi dio, alegazioei kasu egin gabe eta hain kaltegarriak ez diren aukerak aztertu gabe. Q25/1651.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñako San Juan auzoan aldi berean zenbait lan egiten ari baitira espazio publikoen fatxadak birgaitzeko edota moldatzeko, eta horrek etengabeko zarata ateratzen duelako goizez zein arratsalde, baita larunbat batzuetan ere. Horrez gain, aparkaleku asko galdu dira, eta eremu horretan jada aparkatzeko lekua mugatuta zegoen; gainera, ez dago garaje erabilgarririk. Q25/1709.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

B) Hondakinak:

- Elkartek ekologista batek kexa aurkeztu du ez baita neurririk hartu bidegabeko hiru zabortegi ezabatzeko Elizagorriko, Ziordiko eta Olazagutiako udal-barrutietan. Hark adierazi du hondakinen artean hondakin industrialak, kutsagarriak eta etxeko zaborra daudela, eta bi urtetik gora metatu direla han, salaketak aurkeztu dituzten arren. Q25/329.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Auzokideen talde batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak ez baitu konpondu Iruñeko Urederra Ibaiaren kaleko arazoa, bertan zaborra eta zikinkeria metatzen direlako. Haiek azaldu dute edukiontziak tarte oso txikian jarrita daudela, eta horrek kiratsa eta espaloï gainean barreiatutako zaborra sortzen dituela. Haiek azaldu dute alde zurretiko kexei ez zaiela erantzunik eman, eta eskatzen dute edukiontziak eremu handiagoetara eramatea, balkoitik urrun, bai eta garbiketa sakonagoa maizago egitea ere auzokideen osasungarritasuna eta ongizatea bermatzeko. Q25/265.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak paperontziak kendu baititu Arga eta Elortz ibaien ondoko pasalekutik, eta, antza, hala egin dutela, igarobidea delako eta han zaborrik sortzen ez delako. Berak uste du neurri horrek ez duela birziklapena kontuan hartzen, eta ingurumena ere ez duela errespetatzen, bidearen ertzean jada hondakinak metatzen hasi direlako. Q25/275.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak paperontziak kendu baititu Arga ibaiaren ondoko pasealekutik, Barañainen inguruetan. Hark azaldu du zaborra metatzen joaten dela, eta herritarrek etxera eraman behar dituztela hondakinak. Q25/328.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Erriberako Mankomunitateak hondakin-edukiontzi bat kentzea erabaki baitu, edukiontzi hori bertan 35 urtean egon den arren. Hark

azaldu du 2021ean lan batzuk egin zirela, eta edukiontzia ainguratzea kendu zela, beraz, azkenean behin betiko kendu dute. Berak azaldu hori adinekoen kalterako dela, urrunago joan behar baitute zaborra botatzera. Hark kritikatu du auzokideei kontsulta egin ez izana, eta edukiontzia bere ohiko lekura itzultzea eskatzen dute. Q25/439.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak bost hondakin-edukiontzi jarri baititu bere etxebizitzako leihoetatik 1,45 metrora, eta horrek kiratsa bizia eta zikinkeria ateratzen dituela, eta, hartara, ezin dituela leihoak ireki. Hark azaldu du 97 urteko amarekin eta adineko izekoarekin bizi dela. Edukiontzi horiek lekualdatzea eskatu du, arrakastarik gabe, eta beldur da San Ferminetan egoerak txarrera egingo duen. Q25/762.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarte batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak ez baitu hondakin-edukiontzirik jarri Jaso Ikastolako azpiegitura zaharretan, Echavacoiz-en, eta horrek garbitasuna eragozten duela, baita bertan bizi diren gazteen arteko bizikidetza duina ere. Hark azaldu du duela hilabete batzuk 40 pertsonak baino gehiagok lekua garbitu zutela, baina hondakinak berriro metatzen hasi direla, eta horrek egoiliarren arteko gatazkak sortzen dituela. Q25/913.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Mairagako Mankomunitateak ez baitu Barasoaineko zaborra biltzeko zerbitzu egokirik eskaintzen. Hark adierazi du zerbitzua desagokia izan dela azken urteotan, eta berak eta amak hondakinak bildu behar dituztela eta edukiontzien eremua eskobatu behar dutela, bertan metatzen den zikinkeria dela eta. Hark azaldu duenaren arabera, zerbitzuaren arduradunak adierazi dio ez dagoela langile nahikorik, baina kexagilearen ustez, egoera hori onartezina da. Q25/951.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Erriberako Mankomunitateak Tuterako edukiontzi batzuk ez baititu beren lekura itzuli. Hark azaldu du lehenago etxebizitzarik gabeko eremu batean zeudela, eta orain osasungaiztasuna eragiten dutela eraikinean, non familia batzuk bizi baitira. Q25/1396.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

C) Jardueren funtzionamenduak eragindako beste eragozpen batzuk:

- Iruñeko Estafeta kaleko auzokide batzuek kexa aurkeztu dute Iruñeko Udalak ez baitu neurririk hartu ingurune ostalaritza-lokal batzuen ondoan biltzen diren jende-pilaketei aurre egiteko. Haiek azaldu dute pertsona mota askori eragiten dietela (txandakako langileei, adineko pertsonari, gaitasun ezberdinak dituztenei eta adingabeei), haien etxebizitzetara heltzeko oztopoak topatzen dituztelako. Q25/205.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuteran hiru urtetik gora koipe zaharraren usain gogorra pairatu dutelako. Antza denez, lantegi batek sortzen du, baina horrek molestiak sortzen ditu, osasuna kaltetzen du, eta ingurumenari eragiten dio. Hori dela eta, presako ekintzak egitea eskatzen du arazo horri aurre egiteko eta ingurune garbian eta osasungarrian bizi ahal izateko. Q25/262.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

- Herritar batek kexa aurkeztu du Atarrabiako paper-fabrikatik gertu bizi delako, eta fabrika horrek usain jasanezinak igortzen dituelako. Berak azaldu du usainak murrizteko gailu bat ezarri zela, baina usainek jarraitu egiten dutela. Beraren ustez, araudi zorrotza egon beharko luke usainen ondoriozko kutsadura erregulatze (zaratarekin eta argiarekin egin den bezala). Hortaz, usain horiek zorrotzago aztertzea eskatzen du, baita egoera hori konpontzeko presako neurriak hartzea ere. Q25/578.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baitie behar bezala heldu industria-makinek sortzen dituzten egiturazko bibrazioei. Bibrazio horiek zortzi hilabetetik gora modu jarraituan jaso ditu bere etxebizitzan. Kexagileak adierazi du

egoera horrek lo egiteko eskubidea urratzen duela, baita etxebizitza duin batean bizitzekoa ere. Q25/1691.

- Ikertutako kexa – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Zizur Nagusiko Udalak ez baitu Nafarroako Administrazio Auzitegiaren ebazpen bat betearazi. Ebazpen horrek agintzen zuen ostalaritza-establezimendu bateko terraza ixtea. Terraza hori kexagilearen etxebizitzaren ondoan dago, hain zuzen ere. Hark adierazi du udalaren ekintzarik ezak kaltetzen duela bere lokala saltzeko aukera, lokalaren balioa murrizten duelako eta balizko erosleei interesa kentzen dielako. Q25/52.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Burlatako Udalak kale bat oinezkoentzat jarri duelako, eta, horren ondorioz, berari eskatzen baitio lehenago ostalaritza-establezimenduak zuen terrazak bete ezin dituen betekizun batzuk betetzea (terrazza desmuntatuta dago), beraz, jabea terraza berri batean inbertitzera behartuta dago. Hark eskatzen du terraza zaharra berriz instalatzeko baimena ematea edo, bestela, berari kalte-ordaina ematea, edo aukera hain garestia ez eskatzea. Q25/220.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

D) Faunaren babesa:

- Herritar batek kexa bat jarri du Arruazuko Udalak ez baitu basakatuen populazioak babesteko eta kontrolatzeko neurririk hartzen. Gainera, udalak ez dio ordaindu berak ordaindu duen albaitaritza-faktura bat. Q25/50.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

E) Jarduera sailkatuak:

- Alderdi politiko batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baitu denda eta alderdi politikoaren egoitza ezartzeko baimen bikoitzaren eskaera ebatzi. Adierazi du beharrezko aldaketak egin dituztela lortu nahi den helbururako gaitasuna lortzeko, baina dena oztopoak direla. Q25/944.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du, bere ustez, Aiegiko Udalak ez baititu betetzen animalien ongizatearen arloko indarreko araudian ezarritako betekizunak, ez baititu behar bezala kudeatzen udalerriko katuen koloniak. Azaldu duenez, esterilizaziorik ezaren ondorioz, kaleko katu abandonatuak ugaritu egin dira. Halaber, azaldu du, udalak ekintzarik egin ez duenez, bere gain gastu handiak hartu behar izan dituela animalia horiek artatzeko, eta elkarte babesle baten laguntza baino ez duela jaso. Q25/960.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Azkoiengo Udalak ez baitu neurri eraginkorrik hartu bere etxebizitzaren ondoan dauden katuen koloniak kudeatzeko. Kexagileak azaldu du koloniak bere etxebizitzatik oso gertu daudela, eta egunero gorozkiak topatzen dituela bere lorategian, eta horrek arazoak sortzen dizkiola bere semeari, giltzurruneko gaixotasuna diagnostikatuta duelako. Udalari hainbat aldiz egoera horren berri eman diola jakinarazi du. Q25/1524.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Elkarte batek kexa aurkeztu du Arartekoari eskatzeko honako hauek bateragarriak diren aztertzea: Lagun egiteko animaliak Nafarroan babesteari buruzko apirilaren 4ko 19/2019 Foru Legea eta foru-lege horren erregelamendua onartzen duen urriaren 26ko 94/2022 Foru Dekretuan ezarritako “noizbehinkako edo amateur hazkuntza-zentroa”ren figura. Q25/1576.
 - Kexa ez onartuta (interesduna ez den pertsona batek aurkeztu du).

F) Flora eta naturaguneak babestea:

- Herritar batek kexa aurkeztu du garbitzeko azken lanetan Doneztebe-tik Donamaria-ra arteko errepideetan dauden zuhaitz eta zuhaixkei eragindako kalteagatik. Badaki mantentze-lan hori beharrezkoa dela errepideen ertzetako bide-segurtasuna bermatzeko, eta urtean zehar intentsitate maila ezberdinez egiten dela, baina inoiz ez dituela ikusi lan horiek egitean horrelako suntsiketa eragitea. Q25/46.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarte ekologista batek kexa aurkeztu du Tuterako Udalak eta Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak ez baitute ekintzarik egin Norien Sotoko

enklabe naturalean eta Ebro ibaiaren Kontserbazio Bereziko Eremuan makrobotiloi baten antolaketari aurre egiteko. Kexagileak adierazi du jarduera horrek zarata, zikinkeria eta sua sortzen dituela, eta eremu babestu horretako ekosistemari eragiten diola. Ekitaldi hori beste leku batera lekualdatzeko eta ingurumenaren arloko araudiaren betetzea bermatzeko eskatu arren, ez da neurririk hartu. Q25/113.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baitu inausketa- eta mantentze-lanik egiten bere etxebizitzaren aurreko espaloian dauden zuhaitzetan. Zuhaitz horien adarrak leihoetara iristen dira, argi naturala murrizten dute eta etxean hostoak eta intsektuak sartzen laguntzen dute. Q25/181.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Eguesibarreko Udalak ez baititu inausi bere etxearen aurrean dauden zuhaitzak, apaingarriak direlako, eta, hartara, inausketarik behar ez dutelako, inguruko zuhaitzak inausi dituen arren. Hala eta guztiz ere, kexagileak adierazi du adarrak bere etxean sartzen ari direla, eta, gainera, zuhaitz bat bere etxerantz okertzen ari da. Q25/251.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Osasun Departamentuari hainbat jardunbiderekin edo jarduerarekin eta horiek floran, faunan eta herritarrengan duten eragin zuzenarekin zerikusia duten hainbat gairi buruzko informazioa eskatu badie ere, ez baitu erantzunik jaso, edo erantzun lausoak eta eskasak jaso dituelako. Q25/644.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ez baita administrazio-egintza zehatzei buruzkoa).
- Elkarte ekologista batek kexa aurkeztu du bere ustez Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak ez baitu betetzen abenduaren 31ko 13/1990 Foru Legea –Nafarroako oihan ondarea babesteari eta garatzeari buruzkoa–, zehazki, baso-berritserik ezari dagokionez, besteak beste, azpiegiturak eraikitzeagatik edo luberritzeagatik baso-azalera murrizten denean. Q25/712.

- Kexa ez onartuta, generikoa izateagatik eta egintza zehatzei buruzkoa ez izateagatik.
- Parapente-pilotuen talde batek kexa aurkeztu du aireratzeak egin ohi dituzten eremuaren lurrian errafia bat ezartzeko baimena eta inguruan kirol hori egiteko baldintzei edo murrizketei buruzko argibideak Nafarroako Bardeako Komunitateari eskatu ondoren, ez baitu erantzunik jaso. Taldeak adierazi du urteak eman dituztela erantzunaren zain, eta babesgabe sentitzen direla pilotu batzuek salaketak jaso dituztelako. Q25/1405.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

G) Beste batzuk:

- Fundazio ekologista batek kexa aurkeztu du, bere ustez, garrantzitsua baita Nafarroako tokiko erakundeek eta Nafarroako Gobernuak neurriak hartzea mugikortasunaren eta espazio publikoaren eraldaketa sustatzeko eta airearen kalitatea hobetzeko eta klima-aldaketa arintzeko. Hori dela eta, Arartekoari eskatu dio 15 000 biztanletik gorako tokiko erakundeei gomendio orokor bat eman diezaiela eta bertan aholkatzea moduak zero emisiorantz eta hiri-eraldaketako aukeretarantz aldatzea. Q25/20.
- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa aurkeztu du udal batzuei eskatu baitie aske kanpatzeko baimena, eta batzuek ez diote erantzunik eman, eta beste batzuek eskaera ukatu dute arrazoirik eman gabe. Hark azaldu du, zehazki, Lodosako Udalak baimena ukatu duela hori kontrolatzeko baliabiderik ez duelako; San Adrianeko Udalak erantzun dio ez duela horretarako leku espezifikorik eta Corellako Udalak ez dio erantzunik eman, kexagilea harremanetan jartzen saiatu den arren. Q25/1271.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du haragi-enpresa batek aurkeztutako zatikatze-jarduera aldatzeko proiektuari buruzkoa. Hark uste du zatikatze-gela makrohiltegia izango dela, egunean 5000 txerri hiltzeko gaitasuna izango duelako. Hark adierazi du ez dela ebaluatu mindak, usainak eta hondakinak modu masiboan sortzeak ingurumenean eta gizartean izango duen inpaktu larria, ezta hainbat udalerritan,

nekazaritzan, turismoan eta biztanleriaren bizi-kalitatean izango duten eragina ere. Q25/1050.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du partikularren etxeetan amiantoaren ezabatzeke dirulaguntzarik ez dagoelako. Kexagileak azaldu du etxebizitza baten jabeakidea dela, eta teitatu uralitaz eginda dagoela, beraz, 2032an baino lehen, herrialde guztiak amiantodun materialak (uralita, adibidez) kentzera behartzen dituen Europako Zuzentaraua bete behar badu, horrek kostu handia eragingo dietela jabeei. Q25/1658.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Garesko Udalak ez baititu bere kontsultak erantzun, zehazki, disuasio-aparkaleku bat eraikitzeke proiekturako ingurumen-inpaktuaren adierazpenari buruzkoak. Kexagileak azaldu du erantzunik jaso ez duenez, ezin duela modu informatuan parte hartu alegazioak jartzeko epean; beraz, eskatu egiten du lanak hasi aurretik, presake azalpenak ematea. Q25/1674.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.

3.2.20. Memoria historikoa.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Castejón herriko Udalak ez baititu beraren eskaerak erantzun. Kexagileak eskatu du bere osabaren izena Gerra Zibilean hildakoei ohore egiteke plaka batetik kentzea. Plaka hori udaletxearen beheko solairuan jarrita dago. Q25/159.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Eskuin Muturreko. Taldeek edo Funtzionario Publikoek eragindako Motibazio Politikoko Ekintzen Biktimen Errekonozimendu eta Erreparaziorako Batzordeak erabaki baitu beraren anaia biktimatzat hartzeko eskaera behin behinean etetea, Euskal Autonomia Erkidegoko batzorde analogoa gai hori aztertzen ari delako. Q25/216.
- Kexa izapidetzean konponduta – Berriro irekita – Izapidetzen.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Memoria eta Bizikidetza, Kanpo Ekintza eta Euskara Departamentuak ez baitu erantzun berak aurkeztu zuen eskaera bat, eta

ez baitu erantzun edo irizpenik eman Terrorismo ezezaguna. Nafarroan eskuin-muturrak egindako terrorismo-atentatuak (1975-1985) izeneko txostenarekin lotutako eskaera batzuen muiari buruz. Q25/508.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Memoria eta Bizikidetza, Kanpo Ekintza eta Euskara Departamentuak ez baitie erantzunik eman monolito bat Nafarroako Memoria Historikoaren Leku deklaratzeko eta inskribatzeko prozedurari hasiera ematen dion ebazpen baten aurka kexagileak egin zituen alegazioei, eta erabakia behin betiko hartzean ere alegazioak ez baitzituen kontuan hartu. Bere ustez, ebazpen horretan jaso den egitateen azalpena ez dator errealitate historikoarekin bat. Q25/509.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkarte batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ez baitu erantzun Erorien Monumentuaren eraikina kentzeko administrazio-prozedurari hasiera emateko eskaera. Q25/1305.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Talde batek kexa aurkeztu du Fustiñanako Udalak ez baitu berak egindako eskaera erantzun. Zehazki, kexagileak eskatzen zuen bi bide publiko hauen izena aldatzeko, honako lege hauek aplikatuz: abenduaren 26ko 52/2007 Legea, gerra zibilean eta diktaduran jazarpena edo indarkeria pairatu zutenen eskubideak onartzen eta zabaltzen dituen eta haien aldeko neurriak ezartzen dituen; eta azaroaren 26ko 33/2013 Foru Legea, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa. Q25/1475.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

3.2.21. Herri-lanak.

A) Azpiegituren exekuzioa:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Cintruénigo herrian inbertsio txikiegia egin delako, eta, bere ustez, hala izan da Nafarroako Gobernuko Presidentea bertakoa delako. Q25/230.

- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Marques de Rozalejo jauregian tximistorratz bat jarri dutelako. Hark adierazi du bere etxebizitzatik, zehazki, bere logelatik metro gutxi batzuetara dagoela. Beldur da tximista bat eroriko den eta bere osasuna kaltetuko duen. Gainera, instalazioak estetika ere kaltetu du. Q25/291.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazarazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua atzeratzen ari baita jarduketa batzuk egitea, eta nahitaezkoak dira bere jabetzako lur batzuk Uxueko Udalarekin trukatzeko. Hark azaldu du lur horietan suteen aurkako putzu bat eraiki zela, eta udalak espedienteari hasiera eman ziola. Hala ere, departamentuaren jarduerarik eza dela eta, ez da egiten amaitu, eta berak ez du konpentsaziorik jaso, bere lurak ia hogeitun urtean okupatuta egon ondoren. Q25/442.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Garraio eta Mugikortasun Jasangarriko Ministerioak, Adif Alta Velocidad erakundearen bidez, hainbat udalerriri eragiten dion trenbide-tartearen eraikuntza esleitu zuelako, besteak beste, Tiebas-Muruarte de Reta herriari, aukera jasangarriagoak aztertu gabe. Q25/546.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du 2008tik salatu baititu Erriberriko Karlos III.a plazan karpa bat instalatu izanaren ondoriozko kalteak. Berak epaia dauka, eta epaiaren arabera debekatuta dago karpa bat jartzea, kokapen historikoa delako. Udalaren jarduerarik eza kritikatu du, eta presako erantzuna eskatu du. Horrez gain, behin betiko irtenbidea eskatzen du legaltasuna errespetatzeko eta bere etxebizitzaren balioaren gutxitzeari aurrea hartzeko. Q25/603.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Ureztatzaileen erkidego batek kexa aurkeztu du Lurralde Kohesiorako Departamentuak ez baitio erantzun Nafarroako ubidearen obrak egiaztatzeako akta baliozkotzeko eta interes orokorreko obrak onuradunei entregatzeko ekitaldiari eta dokumentuari buruzko eskaerari. Kexagileak adierazi du gabezia horrek

ziurgabetasun juridikoa sortzen duela, eta eskatu du lanak egiaztatzeko eta entregatzeko akta baliozkotzeko ebazpena emateko, komunitateak Konfederazio Hidrografikoaren aurrean bidegabeko erantzukizunak har ez ditzan. Q25/925.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batzuek kexa aurkeztu dute, meatze-ustiapeneko proiektu bati lotutako presako prozeduraren ondorioz, lurzati batzuen nahitaezko desjabetzea gauzatu ondoren, oraindik ez baita hasi. Gainera, haiek adierazi dute balitekeela onuradunak lurzatiaren nekazaritzako ustiapen bat egiteko plana izatea, lurzati horien balio justua oraindik ordaindu ez badu ere. Q25/1310.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Itzagako Administrazio Zerbitzuen Mankomunitateak Urritzeki eta Zuntzarren hiriguneetako edateko uraren hornidura hobetzeko lanak egin dituelako, eta horretarako jabetza pribatuko lurzatiak okupatu dituelako, proiektuaren behin betiko onarpena errespetatu gabe eta proiektua aldatzeko izapiderik eman gabe. Berak uste du kudeaketa horrek babesgabetasuna, defentsarik eza eta balizko ondare-kalteak eragiten dizkiela eragindako lurzatiei. Gainera, hark adierazi du Foruzaingoak esku hartu zuela jabetasun-eskubideak egiaztatu gabe. Q25/1502.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

B) Zainketa eta mantentze-lana:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Orkoiengo Udalak ez baititu konpontzen zuhaitzen sustraiengatik altxatu diren baldosa batzuk. Berak uste du oinezkoentzat arriskutsua dela, espaloia oso estua delako, eta, batez ere, bere gurasoentzat, zeinek 85 eta 86 urte dituztelako, eta ibiltzeko zailtasunak dituztelako. Baldotsak etxebizitzatik gertu daude. Q25/99.
- Kexa izapidetzean konponduta – Berrito irekita – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Sunbillako Udalak ez baitu bere etxebizitzara sartzeko bidearen zati bat konpondu. Berak azaldu du tarte hori asfaltatuta ez dagoenez, badia sortu dela, eta handik ibiltzea eta ibilgailuen trafikoa oztopatzen dituela. Q25/130.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Lesakako Udalak ez baitu bere baserrira doan bidea konpondu, azken urtean bidea nabarmen narriatu den arren. Baserrira bere etxebizitza da. Kexagileak adierazi du eremu horiek 30 urtetik gora egon direla asfaltatuta, baina egoiliarak, ehizariak eta makinak handik igarotzen direnez, kalte handiagoa hartu duela. Kexagileak azaldu du duela urte batzuk bidea konpontzea eskatu zuela, arrakastarik gabe, eta, bidearen egoera txarra dela eta, bere ibilgailua ere kaltetu dela. Q25/201.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Uxueko Udalak ez baitu erantzun 2021ean egindako eskaera. Berak eskatzen zuen neurri egokiak hartzea bere helbideko kalearen egoera txarra konpontzeko. Q25/239.
- Kexa ez da onartu, epez kanpoko delako (urtebete baino gehiago).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Almeriako Purchena herriko bide bat ez baitute konpondu. Bide horrek ibai bat zeharkatzen du. Berak azaldu du bide hori azken hilabeteotan moztuta egon dela, eta plastikozko seinaleak baino ez daudela. Berak eskatu du udalak bide hori seguru bihurtzea, batez ere, adingabeek ere erabiltzen dutelako. Q25/312.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Azkoien herriko Udalak ez baititu konpontzen bere etxebizitzaren inguruko kaleak, oso narriatuta dauden arren. Arrailak eta hondoratzeak dituzte, eta horiek oinezkoen eta ibilgailuen zirkulazioa zailtzen dute. Berak kritikatu du alboko kaleetan konpontze-lanak egin dituztela, baina bere etxearen ondokoei ez dietela lehentasunik eman. Q25/333.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Txulapain herriko Udalak eta Marcalaingo Kontzejuak ez baitute erantzun bere finkaren ondoan dagoen titulartasun publikoko bidea konpontzeko eskaera, ezta jarduerarik egin ere. Eskaera urtebetea baino lehenago aurkeztu zuen. Hark azaldu du bideko narriadurak 2024ko maiatzean jakinarazi zituela, eta ibarreko arkitektoak 2025eko urtarrilean

berretsi zuela konpondu beharra, baina, hala ere, eragindako administrazioek ez dutela erantzunik edo konponbiderik eman. Q25/853.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Altsasuko Udalak ez baitu neurririk hartu ekaitz bat dagoen bakoitzean kexagilearen aurrean osatzen den ur-putzua ezabatzeko. Q25/856.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Etxauriko Udalak ez baitu erregistro-lurzatietara joateko sarbidea bermatu, hara joaten diren bide publikoak ez baitaude behar bezala mantendurik. Hori dela eta, jabea ezin izan da bere lursail etara sartu, ezta 2024ko eta 2025eko uztak jaso ere. Kexagileak azaldu du 1992tik eta 1996tik izan dela lurzati horien titularra, eta bide publikoak mailaka desagertu direla mantentze-lanik ez egiteagatik. Izan ere, mugakidea den lurzatiak itxi zuen egun arte erabiltzen zen bidea, beraz, kexagilea ez du izan bere lurzati etara sartzeko modurik. Q25/1100.
 - Ikertutako kexa – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Eulateko Udalak ez baitu jarduerarik egin ur-iragazpen bat konpontzeko. Aspalditik sortu zen baratze baten itxitura-hormaren azpitik, eta baratzea bide publiko baten ondoan dago, beraz, horrek arriskuan jartzen du oinezkoen segurtasuna. Q25/1125.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Munarrizko Kontzejuak ez baitu kontzejuko bide baten mantentze-lana egiten. Bere jabetzako lursail batera joateko bidea da, baina bidea sastrakek oztopatzen dute, beraz, alboko lursail baten bidez sartu behar du. Q25/1473.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Legariako Udalak ez baititu erantzun kale bat konpontzeko eskariak. Kale hori egoera txarrean dago tona askoko nekazaritza-ibilgailuak handik pasatzen baitira etengabe. Hark adierazi du zulo horiek ez

konpontzea oztopoa dela mugikortasun-arazoak dituzten pertsonentzat, bereziki, bere amarentzat, zeinak 96 urte baititu, eta gurpil-aulkia behar baitu. Q2 25/1522.

- Ikertutako kexa izapidetzen.

3.2.22. Datu pertsonalen babesa.

- Herritar batek kexa aurkeztu du San Martin osasun-etxeak igortzen dituen egiaztagiriek ez baitute betetzen datu pertsonalak babesteko araudia. Hark azaldu du egiaztagirietan ez daudela txertaturik honako datu hauek: osasun-etxearen zigilua, egindako kontsulta eta arrazoia. Hortaz, proposatu egin du Nafarroako Ospitalearen eredia erabiltzea, horrek araudia betetzen duelako. Hainbat alditan eskatu duen arren, prozedura hori ez da oraindik zuzendu. Q25/263.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ziurtagiri bat igorri baitu, non berari buruzko informazio pertsonala jasota baitago (zerga-informazioa), berak informazio hori eskatu ez duen arren, eta egiaztagiria berak ohiko etxebizitza gisa inoiz erabili ez duen helbide batera bidali dutela. Hark azalpen bat eskatu du, eta, horrez gain, bere datuen erabilera bidegabeta zalantzan jarri du, baita erakundearen erantzukizunik eza ere. Q25/344.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Arangureneko Udalak datuen babesaren arloko araudia urratu duelako. Zehazki, udalak fundazio bati bidali dizkio datuak, kexagileak baimena eman gabe. Kexagileak fundazio horrekin sinatu du alokairu-kontratu bat. Era berean, udalak araudia urratu du datuak aholkularitza bati eman dizkiolako, aholkularitza horrek, udalaren izenean, datu pertsonalen arloko erreklamazioak ebatz ditzan. Q2 25/356.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du % 66ko desgaitasuna izan arren, elkarte bateko jardueretatik kanpo utzi baitute, erakunde horrek antolatutako txango batetik izena kendu ondoren. Gainera, zalantzan jarri du bere datu pertsonalak baimenik gabe erabili dituzten. Berak uste du desgaitasuna duen pertsona baten eskubideak urratu dituztela. Q25/407.

- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez baitu erantzun Nafarroako Foruzaingoaren esku dauden polizia-aurrekariak ezerezteko egindako eskaera. Q25/462.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Espainiako Irrati eta Telebistako saio batean bere irudia erabili dutelako San Ferminetako entzierro batean korrika ari zela, bere irudiaren eskubideak eduki gabe. Q25/952.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du bideo-zaintzako kamerak instalatu baitira eraikinaren fatxadan, eta etxebizitzaren barneko irudiak hartzen dituztelako. Udaltzaingoaren bulegoan baimena eman zioten kameraren bisio-eremua aztertzeko. Hori dela eta, grabazioaren irismena ikusi ahal izan zuen, eta, argi dago bere bizitza pribatuan sartzen ari direla baimenik gabe. Baimendutako bideetatik egoera horren berri eman arren, erakunde eskudunen jarduerarik ezak defentsa-gabezia eragiten dio, gaur egungo egoerak bere intimitaterako eta familia-bizitzarako oinarritzko eskubidea ukatzen baitio. Q25/1112.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideari informazioa eskatu baitzion bere historia klinikoan eta datu demografikoetan egin diren sartzeei buruz. Kexa hau aurkeztu arte, ez du erantzunik jaso. Q25/1156.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuak onuradunen izen osoa eta NAN zenbakia sartzen baititu eguzki-energia fotovoltatikoko instalazioetarako dirulaguntzak emateko ebazpenetan. Kexagileak azaldu du jardunbide horrek datuak babesteko araudia eta datuak minimizatzeko printzipioa urratzen dituela, datu horiek ez baitira beharrezkoak gardentasuna bermatzeko. Q25/1469.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Trafiko Zuzendaritza Nagusiak nahitaezko moduan ezarri baitu V16 aurreseinalizazio-gailua. Kexagilearen ustez, gailu horren

erabilerak oinarritzko eskubideak urratzen ditu ibilgailua eta, hartara, gidaria geolokalizatzeko aukera ematen baitu, eta, horren ondorioz, besteak beste, intimitaterako, datuen babeserako, duintasunerako eta askatasunerako eskubideak urratzen ditu. Q25/1640.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

3.2.23. Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuterako Udalak ez baitu erantzun kalte-ordainari buruzko erreklamazio bat. Kutxatila batekin izandako gorabehera baten ondorioz, orkatilan hartu zuen kaltea, beraz, kalte-ordaina eskatzen du. Zehazki, erreklamazioan osasun-gastuen ordainketa eskatzen du, baita % 51ko desgaitasuna duen pertsona batek jasan duen diskriminazioaren kalte-ordaina ere. Q25/229.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazarazpenik.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak ez baitu kalte-ordain bati buruzko eskaera erantzun. Izan ere, auzibidera jo behar izan zuen bere erretiro-pentsioan amatasun-osagarria aitortzeko. Q25/305.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Burlatako Udala atzeratzen ari baita ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio baten ebazpena. Ama bide publikoan erori zen, eta horri lotutako erreklamazioa da. Hark azaldu du erreklamazioa aurkeztu zuenetik ez duela ebazpenik jaso, eta ez dakiela izapideak zein egoeratan dauden, jada sei hilabete igaro diren arren. Q25/339.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Enpresa batek kexa aurkeztu du NA-6100 errepidearen mantentze-lanak egitean hodietan eragindako kalteengatik eta lurzati bat bidegabe okupatzeagatik. Gainera, Lurralde Kohesiorako Departamentuak ukatu du eragindako kalteen ordaina ematea, eta jarritako gora jotzeko errekurtsioa ez da ebatzi. Q25/393.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Eloko Udalak ez baitu erantzun ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio bat. Aitak 2016an aurkeztu zuen, eta berriro

ere 2020an. Mugaketa bat deuseztatu ondorengo udal-jarduketarekin zerikusia du. Hark azaldu du aita hil ondoren, ama interesdun bilakatu zela, oinordeko gisa, eta, horregatik, eskatzen duela espedientearen ebazpena jakinarazteko. Q25/596.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udala atzeratzen ari baita ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio baten ebazpena. Erreklamazioa jarri zuen polizia-agenteen esku-hartze batean hartu zituen lesioengatik. Hark azaldu du jakinarazi ziotela Nafarroako Kontseiluari txostena eskatua zitzaiola, baina ez duela berririk jaso. Q25/604.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Alloko Udalak ez baitu erantzun bere jabetzako lurzatian egindako kalteen erreklamazioa. Hark azaldu du ubideak garbitzeko udal-lan batzuk egin bitartean, tamaina handiko pala batekin sartu zirela bere jabetzako lurzatian, eta kalteak eragin zituztela ereindako lursailean. Berak uste du ondare-erantzukizunari buruzko prozedurari hasiera eman beharko ziola. Q25/670.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak burezurreko tumore bat oker diagnostikatu ziolako; gainera, hori egin ondoren, Osasunbideak ez zuen tratamendurik edo errehabilitaziorik programatu bizkarrean hautemandako beste tumore bat artatzeko. Kexagileak azaldu du hasierako diagnostikoaren ondorioz, ez zuela jaso arreta terapeutiko egokirik, eta paraplegia itzulezina garatu duela. Halaber, hark azaldu ditu Nafarroako Unibertsitate Ospitalearen H pabilioiaren gabeziak daudela. Hark eskatu du administrazioaren jarduna gainbegiratzea, hasierako diagnostiko okerrari eta handik eratorritako ondorioei dagokienez; eta ospitale-azpiegitura egokiak berma ditzatela. Q25/743.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Hezkuntza Departamentuak ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio bat gaitzetsi baitu; zehazki, ez zuten karrerako funtzionario izendatu hautaketa-prozesu bateko praktika-fasea gainditu ez zuelako, eta administrazioarekiko auzien jurisdikziora jo behar izan zuen, eta haiek eskaera baietsi dute. Q25/889.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio bat gaitzetsi duelako. Erreklamazioa aurkeztu zuen proba neurofisiologiko batean eragindako kalteengatik. Hark zehaztu du proba horretan estimulazio mingarria gertatu zela eremu sentikor batean, eta, kexagilearen arabera, betiko ondorioak eragin dizkio. Berak azaldu du mediku batzuek aitortu dutela kausaren eta efektuaren arteko erlazioa egon daitekeela, baina Administrazioak bere erantzukizuna ukatu du, eta ez du nahi egindako kalteordaina eman. Q25/978.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak ukatu egin baitu berak aurkeztutako ondare-erantzukizuna, lorategi-bidexka batean erori zelako, zoladuraren ustezko desnibela baten ondorioz. Q25/1138.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez baitu ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio bat erantzun. 2024ko abenduaren 23an aurkeztu zuen, eta Champix sendagaiak eragindako efektuari eta ondorioei buruzkoa da. Hark adierazi du egun arte ez duela erantzunik jaso ebazpena emateko gehieneko epea iraungi den arren. Hori dela eta, eskatzen du bere eskaera ahal bezain laster erantzun dadila. Q25/1217.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuak ez baitu beraren eskaera erantzun. Zehazki, berak eskatzen zuen euri-uren iragazketek bere etxebizitzan eragindako kalteak konpontzea, inguruan dagoen titulartasun publikoko higiezin baten kontserbazio- eta mantentze-faltagatik sortu delako. Q25/1288.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez baitu ebatzi ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio bat. 2023ko maiatzean aurkeztu zuen, eta

hilabete horretan onartu zen izapidetzeko. Hark adierazi du hainbat entzunaldi-izapide 2024an egin ondoren, Administrazioak ez duela ebatzi erreklamazioa, beraz, ez du bete araudiak ezarritako sei hilabeteko gehieneko epea. Q25/1476.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu zuen Iruñeko Udala atzeratzen ari baita ondare-erantzukizunari buruzko erreklamazio bat, trafiko-seinale baten zati bat erori zenean aitak jasandako kalte pertsonalei lotuta. Q25/1751.
- Ikertutako kexa izapidetzen.

3.2.24. Osasuna.

A) Arreta espezializatua:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak mediku batekiko hitzordua eman diolako, eta mediku hori ez baita lo-azterlana egiten hasi zen medikua. Gainera, hitzorduan jaso da “lehen kontsulta” dela, beraz, beldur da prozesu osoa errepikatu beharko duen. Berak uste du, bere osasun-egoera dela eta, ez zaiola komeni mediku espezialistak aldatzea. Q25/6.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazarazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita berari hitzordua ematea hainbat osasun-proba egiteko (Traumatologian, Errehabilitazioan, Urologian, Erradiologian...), eta horrek bere osasuna eta errehabilitazioa kaltetzen dituelako. Gainera, ez du jaso aurkeztutako bi erreklamazioen erantzuna. Q25/11.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea gehiegi atzeratzen ari baita Otorrinolaringologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du 2023ko udatik dagoela itxaroten. Q25/14.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita Digestio espezialitatean hitzordua ematea proba bat egiteko. Q25/17.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita Errehabilitazio Zerbitzuan hitzordua ematea lepoko eta sorbaldako mina artatzeko. Gaineratu du erreklamazio batzuk jarri dituela, eta ez duela erantzunik jaso. Q25/19.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du jada hilabete batzuk eman dituela lan egin gabe, eta erreklamazio ugari jarri dituen arren, ez duela erantzunik jaso. Q25/44.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neumologian hitzordua ematea gaixotasun bat aztertzeko. Hark aldarrikatu du 2021etik ez diotela hitzordurik eman, espezialistak lau hilean behin azterketa bat egitea gomendatu zuen arren. Q25/102.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak emandako osasun-arretagatik. Zehazki, berak aipatu du Neurologia Zerbitzua atzeratzen ari dela hitzordua ematea, lehen mailako arretako medikuarekiko hitzordua eskuratzea zaila dela, Larrialdietako Zerbitzuan sendagai bat eman ziotela, izena ez ziotela jakinarazi, eta mina eragin ziola. Q25/107.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargarazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita Dermatologia Zerbitzuan hitzordua ematea orinetan alterazioak goiz detektatzeko proba egiteko. Proba hori agindu zioten hiru melanoma erauzteko. Gainera, adierazi du bi kexa jarri dituen arren, ez diotela erantzunik eman. Q25/141.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea belauneko protesi baten esku-hartze kirurgikoaren ondorengo egoera aztertzeko eta blokeo batzuk egiteko ere. Q25/142.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita hernia diskaleko ebakuntza kirurgiko baterako hitzordua. Berak azaldu du min handia duela, eta, horren ondorioz, ezin izan duela ezer egin, eta aurreko tratamenduak ez direla eraginkorrak izan. Egoera hori dela eta, ezin du oinarritzko jarduerarik egin. Gainera, bere negozioari eragiten dio, bera taldean ez egoteak taldearen funtzionamenduari eragiten baitio. Q25/145.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea aldakan infiltrazio bat egiteko eta erresonantzia magnetiko baten emaitzak jasotzeko. Kexagileak adierazi du berak artatzen zuen espezialista jada ez dagoela, eta zentroarekin harremanetan jartzen den bakoitzean, informazio kontraesankorra jasotzen duela. Horrez gain, min handia dauka, eta ezin du lorik egin edo ohiko bizimodua izan. Q25/176.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Kardiologia eta Bizkarrezurreko zerbitzuan amari hitzordua ematea. Tentsio arterial oso altua du, eta artrosi larria hainbat ornoetan ere bai. Horrek min etengabea eta mugikortasun murriztua eragiten dizkio. Horrez gain, adierazi du jarraipen egokirik ez izatearen ondorioz, egoera orokorrak nabarmen egin duela okerrera. Q25/182.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta interesdunari jakinarazi zitzaion – Berrir irekita – [Ebazpena emanda](#)– Izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita duela hilabete batzuk kexagileari agindu zioten gerrialdeko fazeta-infiltrazioa egiteko hitzordua ematea. Hark azaldu du zenbait erreklamazio aurkeztu zuela, eta ez dutela bat ere erantzun. Q25/184.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neurokirurgia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du bere osasun-egoerak okerrera egin duela, eta oinarritzko jarduerak ere egiteko laguntza behar duela, duela hilabete batzuk erreklamazioa aurkeztu zuela, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/204.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita iztaiko herniaren ebakuntza kirurgiko baterako hitzordua ematea. Hark azaldu du itxaron bitartean hernia samar handitu dela, eta eremuan mina eta presioa eragiten dituela. Kezkatuta dago atzerapen horrengatik, eta kritikatu du itxaronaldia. Q25/231.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak hitzordua eman behar baitio Dermatologia Zerbitzuan urtikaria kronikoa artatzeko. Hark adierazi du agerraldi larria duela, eta ezin duela lorik egin, ezta bere ohiko bizitza egin ere. Hark gaineratu du saiatu dela, arrakastarik gabe, bere kasuaz arduratzen den espezialistarekin hitz egiten, eta bera fisikoki joan denean, pazienteari laguntzeko langileek ez diotela laguntzarik eman. Q25/232.
- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasunbidea atzeratzen ari baita aurpegi-masailetak kirurgiarako hitzordua ematea. Jada bi urtean egon da itxarote-zerrendan. Itxarote horrek osasunari eragin dio, eta migrainak, insomnia eta min handia sortzen dizkio, eta behar duen tratamendua ere okertu dezake. Q25/233.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Erreumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du espondilitis ankilosatzailerako tratamendua aztertu ez denez, bere osasunak okerrera egin duela, eta min jasanezinak dituela. Q25/256.
- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neurokirurgian eta Erreumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du patologia ugari eta ezintasun iraunkorra izan arren, urtebete baino gehiago eman duela itxarote-zerrendan, eta, erreklamazioak egin arren, erantzun diotela ezin zaiola hitzordurik eman, eskaera handia dagoelako. Q25/289.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Kardiologia Zerbitzuan hitzordua ematea kateterismoa egiteko. Hark azaldu du kardiopatia kronikoa duela, eta tratamendu farmakologiko intentsiboa behar duenez; behar bezalako eta aldizkako azterketak egin behar dizkiotela. Erreklamazioa aurkeztu zuen baina ez diote erantzun. Q25/302.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita aitari Nafarroako Unibertsitate Ospitalearen Kirurgia Ortopediko eta Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hori dela eta, kexagileak eskatzen du beharrezko neurriak har daitezela arreta hori berehala eman dadin, edo, hala egin ezean, Nafarroako Unibertsitate Klinikak beharrezkotzat jo duen esku-hartzearen kostua itzul diezaiotela. Q25/317.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Dermatologia espezialitatean ebaluazioa egiteko hitzordua ematea. Q25/343.
- Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita bere arazo oftalmologikoa aztertzea. Hark adierazi du begi bateko katarata-kirurgia ez zela guztiz egin, eta beste begian ere ebakuntza egin behar diotela. Q25/346.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Barneko Medikuntzan hitzordua ematea. Hark azaldu du 18 hilabeteen bajaran egon dela COVID iraunkorra dela eta, eta Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak ezintasun iraunkorra aitortzeko prozedurari ekin diola. Osasun-informazioa aurkeztu behar du, baita barneko medikuarena ere, bestela alta emango diotelako. Q25/373.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Kardiologia Zerbitzuan hitzordua ematea, azterketa bat egiteko. Hark adierazi du egindako erreklamazioak ez dituztela erantzun. Q25/376.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neurologia Zerbitzuan hitzordua ematea balorazio kognitibo baten eta buruko TAC baten emaitzak ezagutzeko. Hark adierazi du lehen mailako arretako medikuak balizko narriadura kortikal aurreratua aipatu ziola, baina Neurologiako espezialistak egin behar duela diagnostiko xehatua. Gaineratu du pazienteari laguntzeko unitatean bi erreklamazio aurkeztu dituela, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/389.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasunbidea atzeratzen ari baita eskuineko eskuan ebakuntza bat egiteko hitzordua ematea, eta ebakuntza ezinbestekoa da funtzionalitatea berreskuratzeko. Hark azaldu du ebakuntzaren aurreko saioa duela lau hilabete egin ziotela, baina, lehen ebakuntza oker joan ondoren, beldur da hurrengo ebakuntzak mugikortasuna modu itzulezinean galaraziko dion. Q25/420.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita amari ebakuntza egiteko hitzordua ematea. Hark azaldu du egoera hori kritikoa dela umetokia erortzen eta irteten ari delako, ondestea... Kexagileak eta amak eskatzen dute presako hitzordua ematea; izan ere, aldez aurretiko koordinazioa egin dute zoru pelbikoaren arloko ginekologoarekin, osasuna zaintzeko irtenbiderik onena zein den adoste aldera. Q25/459.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita amari Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea infiltrazio baten jarraipena egiteko eta aldaka-ebakuntza programatzeko. Hark adierazi du erantzunik eza eta atzerapena pazientearen egoera fisikoa eta mentala okertzen ari direla. Q25/465.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neurokirurgia Zerbitzuan aitari hitzordua ematea. Hark azaldu du mielopatia zerbikala duela egoera aurreratuan, eta horrek bizkarrezur-muinaren konpresioa, gorputz-adar guztietako minak eta mugitzeko zailtasunak eragiten dizkiola. Sei hilabete baino gehiago eman du itxarote-zerrendan. Q25/467.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita aitari hitzordua ematea orpo-ebakuntza bat egiteko. Hark azaldu du, interbentzio hori egin arte, aitik gurpil-aulki bat beharko duela mugitzeko eta egoitza batean ingresatuta egoteko, eta horrek kostu ekonomiko handia eragiten duela. Q25/478.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du medikuek ez baitiote lagundu bi urtean izan duen mina ezabatzen. Hark azaldu du fazeta-blokeoa egin ziotela, baina ez zuela funtzionatu. Hori dela eta, 2024an, Tuterako medikuak proposatu zion rizolisia egitea, eta Minaren Unitatera bideratu zuela, Reina Sofian Ospitalean teknika hori ez baitzegoen erabilgarri. 2025eko urtarrilean, Minaren Unitateak berretsi zuen rizolisia egin behar duela, baina hitzordurik gabe jarraitzen du. Q25/485.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du 2023an, patologia eta familia-aurrekariak direla eta, Dermatologiako kontsulta batera deribatu zutelako, baina ez duela hitzordurik jaso. Q25/492.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Bizkarrezur Zerbitzuan hitzordua ematea ebakuntza bat egiteko, nahiz eta lehentasunezko zerrendan egon. Hark azaldu du minak okerrera egin duela, eta mailegu bat eskatzera behartuta sentitzen dela, bide pribatura jo ahal izateko. Q25/493.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita bihotzeko ebakuntza kirurgiko baterako hitzordua ematea, 2024ko abendutik aurrera itxarote-zerrendan egon den arren. Hark azaldu du, arritmia batzuk direla eta, Kardiologia Zerbitzura joan zenean jakin zuela hitzorduaren izapidea egin gabe zegoela, eta zerrendan sartuko zutela berriro. Azaldu du hainbat erreklamazio aurkeztu dituela, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/504.
- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez

zenez, amaiera eman zitzaien jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.

- Herritar batek kexa aurkeztu du, Osasunbidea atzeratzen ari baita urtebete baino lehenago egindako erresonantzia magnetikoaren emaitzak ematea. Hark azaldu du diagnostikoa ezagutu behar duela espezialistaren kontsultara joan ahal izateko, aldakaren minak mailaka handitzen ari direlako, eta mugikortasuna gero eta zailagoa delako. Q25/536.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neurologia Zerbitzuan hitzordua ematea, eta bitartean migrainak bitartean okerrera egiten ari direlako. Hark azaldu du erreklamazioa aurkeztu zuela pazienteari laguntzeko unitatean, baina ez duela erantzun egokirik jaso. Q25/540.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita bere emazteari hitzordua ematea aldakako ebakuntza egiteko, eta horrek haren osasun-egoera okertzen duela, mina eta ibiltzeko zailtasunak gero eta handiagoak direlako. Hark salatu du erreklamazioa aurkeztu ondoren soilik jakinarazi ziotela emaztea artatzen zuen espezialista baja medikoan zegoela eta beste espezialista batengana bideratzeko aukera zegoela. Q25/561.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Kirurgia Ortopedikoaren eta Traumatologiaren Zerbitzuan hitzordua ematea, hainbat erreklamazio jarri duen arren eta egoerak okerrera egin duen arren. Q25/574.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du lanean etengabe erabili behar duela eragindako eskua, eta lanpostua egokitu duten arren, sintomak gero eta ezgaitzaileagoak direla, eta bere buruko osasunari eragiten diotela. Hark salatu du araudian ezarritako epea ez dutela bete. Q25/580.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuterako Reina Sofia Ospitalearen Errehabilitazio Zerbitzuko kontsultara joan ondoren, ez baitu hitzordurik jaso, Errehabilitazio Zerbitzuko lehentasunezko zerrendan sartu zuten arren. Hark ziurtatu du ez dituela jaso ospitaleko deiak, ospitaleak kontrakoa esan arren. Q25/614.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuterako Reina Sofia Ospitalearen Errehabilitazio Zerbitzuko kontsultara joan ondoren, ez baitu hitzordurik jaso, Errehabilitazio Zerbitzuko lehentasunezko zerrendan sartu zuten arren. Hark ziurtatu du ez dituela jaso ospitaleko deiak, ospitaleak kontrakoa esan arren. Q25/614.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Psikiatrian hitzordua ematea. Hark azaldu du atzerapena oraindik ez dela handiegia, baina 19 hilabete eman dituela Traumatologiaren arloko ebakuntza bat egiteko hitzorduaren zain. Hark azaldu du, bitartean, bere osasuna narriatzen ari dela, ezin duela lorik egin, depresioa duela, eta errehabilitazioari eta laneko altari ere eragiten dietela. Osasun mentaleko laguntza behar du ahalik eta lasterren. Q25/645.
 - Ez da eskubideen urratzerik hautematen – Berriro irekita – Izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita bizkarrezurreko espezialitatearekiko hitzordua ematea, eta bere osasuna okerrera egiten ari dela. Hark azaldu du lehenago mina belaun batean zuela, baina orain bietan duela; ezin dela ibili, eta, ohean egon behar duela. Aldez aurretiko erreklamazio bi jarri dituen arren, ez du erantzunik jaso, eta horrek bere egoera kaltetzen du. Q25/646.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita amari Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Bederatzi hilabete baino gehiago eman dituzte emaitza medikoen eta tratamenduaren zain. Hark adierazi du bi hitzordu bertan behera utzi zituztela egun gutxi batzuk lehenago, itxaron-zerrendatik kendu dutela, eta, erreklamazio ugari aurkeztu dituen arren, erantzun bakarra jaso duela, eta, bere ustez, ez dela erantzun egokia. Eta amaren osasun-egoera okerrera egiten ari dela. Q25/655.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Otorrinolaringologia Zerbitzuan lehen kontsulta jasotzeko hitzordua ematea. Hark azaldu du erreklamazio batzuk aurkeztu dituela, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/681.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Neurokirurgia Zerbitzuan lehen kontsulta jasotzeko hitzordua ematea, izan ere hilabete batzuk igaro dira jada. Hark azaldu du hainbat erreklamazio aurkeztu dituela, baina ez duela hitzordurik jaso. Q25/687.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du eskumuturra apurtu ondoren, Osasunbideak ez baitio arreta egokirik eman. Hark salatu du diagnostikoa okerra izan zela, ez ziotela jarraipenik egin, eta ebakuntza kirurgikoaren zain hilabete bat baino gehiago egon dela. Erreklamazio ugari jarri dituen arren, ez du erantzun egokirik jaso, ezta espezialistarekiko hitzordua ere. Q25/705.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita aldakako protesiarekin lotutako ebakuntza baterako hitzordua ematea. Hark adierazi du Traumatologia Zerbitzuko espezialistarekiko kontsulta gehiegi atzeratu zela, eta horrek ebakuntza atzeratu duela. Hark adierazi du egoera horrek bere osasuna eta bizi-kalitatea kaltetzen dituela. Q25/711
 - Kexa izapidetzean konponduta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita ebakuntza kirurgiko baterako eta bizkarrezur-espezialitateko kontsulta baterako hitzordua ematea; izan ere, jada sei hilabete eman ditu itxarote-zerrendan. Hark azaldu du bere osasun-egoerak okerrera egin duela, lanpostua galdu duela, eta bere egoera ekonomikoa gero eta prekarioagoa dela. Gainera, kritikatu du hainbat erreklamazio jarri dituela, baina ez dizkiotela eman erreklamazioak jaso izanaren agiria edo egiaztagiria, beraz, horrek defentsa-gabezia eragiten diola. Q25/720.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Nefrologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark erreklamazioa aurkeztu zuen osasun-karpetaren bidez, baina ez du erantzunik jaso. Q25/724.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa adierazi du Osasunbidea atzeratzen ari baita belauneko protesi-ebakuntza baterako hitzordua ematea. Q25/733.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du glaukoma diagnostikatu eta azterketak maiz jaso eta gero, Osasunbideak 2024ko martxotik aurrera ez baitio hitzordu gehiago eman. Hiru erreklamazio jarri ditu, baina ez du erantzun egokirik jaso, eta orain molestiak eta begiko mina ditu. Q25/767.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du, aldaka-arazoengatik, 16 hilabeteko baja medikoan egon ondoren, Osasunbideko traumatologo batzuen balorazio kontraesankorrak jaso dituelako, eta ez baitu lortu diagnostiko argia, ezta tratamendu egokia ere. Hark eskatu du kontsultak eta probak arinago egitea, irtenbidea ahalik eta lasterren jaso ahal izateko. Q25/784.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita atzamar bateko ebakuntza egiteko hitzordua ematea, nahiz eta itxarote-zerrendan hainbat hilabete eman duen, erreklamazio ugari jarri dituen, diagnostikoa presakoa den eta min handia duen. Q25/797.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasunbidea atzeratzen ari baita Tuterako Reina Sofia Ospitalearen Bizkarrezur Zerbitzuan hitzordua ematea kontsulta bat egiteko. Hark azaldu du jakinarazi ziotela hilabeteko epean jasoko zuela bizkarrezurreko kontsulta egiteko hitzordua, baina hilabete bat baino gehiago igaro da jada, eta ez du hitzordua jaso. Har adierazi du mina jasanezina dela, eta ezin dela ibili ere. Q25/816.
 - Kexa izapidetzean konponduta – Berrito irekita – Izapidetzen ari zen bitartean konpondu da.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbideak osasunaren aldetik bertan behera utzi baitu hernia diskal lunbarreko ebakuntza egin ondoren. Ia bi hilabete eman ditu oheratuta, min handia izaten du, ez diote egin behar bezalako jarraipenik, eta, kontsulta eta erreklamazio ugari jarri ondoren, ez diote lehentasuna eman berari laguntzeari. Kexagileak osasun-zentro pribatu batean egindako erresonantzia baten bidez berretsi ditu berrerortze eta zailtasun larriak dituela, baina, ahala ere, zerrenda arruntean jarraitzen du. Hori dela eta, beraren eskubideak paziente gisa urratu dituzte. Q25/822.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita ukondoan ebakuntza egiteko hitzordua ematea, nahiz eta min handia eduki. Hark adierazi du gaur egun berak ordaintzen dituela minaren kontrako sendagaiak, eta dei eta erreklamazio ugari egin ondoren, ez duela erantzunik jaso. Gainera, urtariletik beste osasun-arazo bat izan du, eta beste arazo hori konpontzeko ere ez diote hitzordurik eman. Q25/836.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Kardiologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark azaldu du Pazientearen Bermeen Legearen 3. eta 5. artikuluen arabera, jada hitzordua jaso beharko zuela. Berak gaineratu du erreklamazio bat aurkeztu zuela, baina ez zuela erantzunik jaso. Q25/841.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Angiologia eta Kirurgia Baskularreko Zerbitzua hitzordua ematea. Hark azaldu du erreklamazioa jarri zuela, baina oraindik ez diotela erantzun. Q25/867.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita belaunaren errehabilitazioa egiteko hitzorduak ematea. Hark azaldu du 2024ko maiatzetik egon dela itxaroten. Hainbat erreklamazio jarri ditu, baina ez du erantzunik jaso. Q25/875.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbideak jada sei hilabetetik gora atzeratu baitu hitzordua ematea kolonoskopia bat egiteko. Kexagileak azaldu du 2025eko maiatzeko hitzordu bat jaso zuela, baina ezin izan zela joan Espainiatik kanpo zegoelako, eta harrezkero ez diotela beste hitzordu bat eman. Q25/894.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Kardiologia Zerbitzuan hitzordua ematea, azterketa bat egiteko. Berak azaldu du ekainean erreklamazio bat jarri ziola Osasunbideari, baina ez diotela erantzunik eman 20 egun naturaleko epean. Hark azaldu du 2025eko otsailetik itxarote-zerrendan egon dela, beraz, itxaronaldiak 60 egun naturaleko batezbestekoa gainditu du, 2025eko maiatzeko zerrendekin erkatuta. Q25/902.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita ebakuntza kirurgiko bat egiteko hitzordua ematea. Hark azaldu du Neurologia Zerbitzuan adierazi diotela beste ebakuntza bat behar zuela, eta Neurokirurgia Zerbitzura bideratu dutela. Harrezkero, bere osasun-egoerak okerrera egin du. Ebakuntzaren aurreko probak egin dizkiote, baina, ahala ere, ez du ebakuntza egiteko hitzordurik. Q25/905.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak ez baitio arreta mediko espezializatu egokirik eman; eta itxarote-zerrendan urtebete eta erdian egon behar izan baitu, nahiz eta lesio mingarria eta degeneratiboa duen arren. Q25/917.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak loa monitorizatzeko azterketak egiteko kontratatu duen enpresa atzeratzen ari baita proba bat egiteko hitzordua ematea. Gainera, behin izandako hitzordu batean ez zioten behar bezalako arretarik eman. Q25/949.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Oftalmologia Zerbitzuan hitzordua ematea. Hark adierazi du 2021eko ekainean estrabismo-

ebakuntza egin ziotela, baina, harrezkero, jarraipena egiteko kontsulta bi baino ez dituela izan, eta 2022an azterketa bat jaso behar izango zuela. Hala eta guztiz ere, bi urte baino gehiago egon da itxarote-zerrendan, eta erreklamazio batzuk aurkeztu dituen arren, ez du hitzordurik jaso. Q25/953.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematea, 2025eko urtarrilean erresonantzia magnetikoa egin ondoren. Q25/959.

- Kexa izapidetzean konponduta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak beste espezialista bat agindu diolako, aldeztu aurretiko abisua eman gabe. Kexagileak Morton neuroma dauka. Hark azaldu du 2023ko abenduan egindako kirurgiaren ostean azterketa egokiak izan dituela, baina ez diotela irtenbiderik eman jasan dituen min handia arintzeko. Gainera, berak azaldu du azterketen aldizkakotasun egokia ez dela bete. Q25/971.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak Dermatologia Zerbitzuaren itxarote-zerrendatik atera duelako, kexagileak hitzordu bat bertan behera utzi zuenetik, nahiz eta adierazi ezin izan zuela garraio publikorik erabili agindutako ospitalera joateko. Kexagileak azaldu du hori behin baino gehiago gertatu dela, eta ez dagoela ados jakinarazpenak telefonoz bakarrik egitearekin, horrek nahasmena edo akatsak sortu ahal dituelako. Q25/983.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita ebakuntza kirurgiko bat egiteko hitzordua ematea. Hark azaldu du ezkerreko belaunean lesio traumatiko larria diagnostikatu ziotela, eta esan ziotela ebakuntza kirurgikoa behar zuela. Harrezkero, itxarote-zerrendan egon da, eta ez du jaso ebakuntza egiteko hitzordurik. Egoera hori bere osasuna kaltetzen ari da, mugak eragiten dizkio eguneroko bizitzan, eta psikologikoki ere eragiten dio. Q25/994.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez baitio infiltraziorik egiten, eta ez baitu aurrera egiten premiazkotzat jotako erauzketa-plaka metaliko bat kentzen, eta horrek larriki hondatzen duela beraren bizi-kalitatea. Q25/1033.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez baitu erantzunik eman Tuterako Reina Sofia Ospitalearen Neurologia Zerbitzuarekiko hitzordu bati buruz, nahiz eta erreklamazioak jarri dituen eta familia-medikuak lehentasunez bideratu zuen. Berak azaldu du osasun-egoera larria izan eta denbora handia igaro arren, soilik erantzun diotela itxarote-zerrendak luzeak direla, eta ez diotela irtenbiderik eman, ezta arreta jasotzeko hitzordurik ere. Q25/1035.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Oftalmologia Zerbitzua atzeratzen ari baita hitzordua ematea, eta ez baitago ados pazienteari laguntza emateko unitatean jarritako erreklamazioen erantzunekin. Q25/1055.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Oftalmologia Zerbitzua atzeratzen ari baita hitzordua ematea. Hark azaldu du duela urte batzuk hartzen zuen sendagaia aldatu diotela, eta aurreko sendagilea hartzen zuenean begiak egoera onean jarraitzen zuela. Sendagai berriak, ordea, begiak lehortzen ditu, beraz, eskatu egiten du ahalik eta lasterren hitzordua ematea, aurreko sendagaia hartu ahal izateko. Q25/1056.
 - Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita hitzordua ematea ebakuntza baterako aldeztu aurretiko diagnostiko-proba batzuk egiteko. Hark azaldu du espezialistak bost proba eskatu zituela, baina bi baino ez direla egin. Q25/1079.
 - Kexa ikertu da– [Emandako ebazpena](#) – Onartuta – Berrito irekita – Izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita aldakan ebakuntza egiteko hitzordua ematea. Hark adierazi du osasun-egoerak okerrera egin duela, eta mugikortasunari, autonomia pertsonalari eta bizi-kalitateari modu larrian eragin diela. Hark gaineratu du erreklamazioa aurkeztu zuela, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/1080.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita ebakuntza kirurgikoa egiteko hitzordua ematea, eta ez baitio erantzunik eman kexagileak jarritako erreklamazio bati. Kexagileak adierazi du, mina dela eta, ezin duela ohiko bizitza egin, eta mugikortasun-arazoak dituela. Q25/1088.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak kudeaketa desegokia egin baitu, zehazki, ebakuntzaren ostean ez baitzion hitzordurik eman Traumatologia eta Ortopedia Zerbitzuan, gehieneko itxarote-epeak bete gabe. Horrek osasunaren mailakako narriadura eragin dio interesdunari, eta, gainera, min fisiko berriak eta eragin psikologikoa ere eragin dizkio. Q25/1099.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita eskuineko eskuan ebakuntza kirurgikoa egiteko hitzordua. Hark adierazi du 2024ko apiriletik bajan egon dela bere lanean, eta, erreklamazio batzuk jarri dituen arren, ez duela jaso ebakuntza egiteko hitzordurik. Q25/1102.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea atzeratzen ari baita gaixotasun kronikoa aztertzeke hitzordua ematea, nahiz eta hitzordua hiru hilean behin egin behar den. Hark azaldu du 2025ean ez zuela hitzordurik jaso, ez otsailean, ezta abuztuan ere, eta azterketa data horietan egin behar zela. Q25/1165.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du osasun-etxearen Traumatologia Zerbitzuak ez baitio behar bezalako laguntzarik edo erantzun egokirik eman eskumuturrean min iraunkorra duen paziente bati. Hark azaldu du, kontsulta, infiltrazio eta erresonantzia bat egin dituen arren, oraindik ez duela emaitzarik ezagutzeko edo kirurgia aztertzeke hitzordurik jaso, nahiz eta pazienteari laguntzeko unitatean zenbait kudeaketa egin dituen. Atzerapen handiegi horrek sufrimendu jarraitua eragin dio, eta osasun-asistentzia efektibo eta egokia jasotzeko eskubidea urratzen du. Horrez gain, erakusten du antolaketarik ez dagoela, eta presako osasun-premiak dituzten pazienteei ez zaiela lehentasunik ematen. Q25/1186.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Kirurgia Ortopediko eta Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita belaunean ebakuntza kirurgikoa egiteko hitzordua ematea, eta ez baititu erantzun horri lotuta jarri dituen erreklamazioak. Hark adierazi du hilabete honetan iraungitzen dela ebakuntza aurrekoa, eta aldi hori berritzeko hitzordua hartzera behartuko dutela. Hark eskatu du dagokion ebakuntza egiteko eta erreklamazioak erantzuteko. Q25/1201.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Reina Sofia Ospitalearen Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita belauneko infiltrazio bat egiteko hitzordua. Etengabeko minak ditu, eta ezin ditu oinarrizko jarduerak ere egin, edo muga handiak ditu egiteko. Hori dela eta, ahalik eta lasterren hitzordua ematea eskatzen du. Q25/1209.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita hitzordua ematea. Hark azaldu du esku bietan arazoa duela, eta oztopoa dela eguneroko jarduerak egiteko (adibidez, gidatzeko), eta batzuetan beso osoak lo hartzen diola. Familia-medikuaren arabera, ebakuntza kirurgikoa behar du, baina egun arte, erreklamazioak jarri arren, ez diote hitzordurik eman. Q25/1212.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Kirurgia Ortopediko eta Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita hitzordua ematea eskuineko oinean ebakuntza egiteko. Hark adierazi du atzerapen horiek min gehigarria eragin diotela beste hankan eta aldakan. Q25/1216.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidearen Kirurgia Ortopediko eta Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita kexagilea lanean erori ondorengo azterketa mediko bat egitea. Eroraldiak eskuineko besoa blokeatuta utzi zion, eta horregatik ezin du bizitza normal bat izan. Q25/1247.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita azterketa bat egiteko hitzordua ematea, hernia diskaleko ebakuntza egin ondoren. Hark adierazi du 2022ko maiatzean egin ziotela azken azterketa, eta hurrengo hitzordua behar zuela errekupeazioa egiten jarraitzeko. Hala eta guztiz ere, hiru urte igaro ondoren, oraindik ez du hitzordurik jaso. Q25/1253.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita hitzordua ematea rizolisia egiteko; izan ere, espezialistak agindu zion proba hori egiteko, bizkarreko eta oineko arazoak zirela eta. Berak azaldu du, erreklamazioak jarri dituen arren, jakinarazi ziotela Tuterako Minaren Unitatea ez dagoela funtzionamenduan, langileak falta direlako. Berak gaineratu du horrek arazoak ekarri dizkiola lanean. Q25/1258.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua luze jotzen ari delako ebakuntza kirurgiko bat egiteko hitzordua emateko. Hark kritikatu du legez ezarritako epeak sobera gainditu direla, eta, hala ere, ez dutela onartu beste zentro batera deribatzea. Q25/1261.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita errehabilitazio-saioak egiten jarraitzeko hitzordua ematea, aldez aurretik ezarritakoak amaitu eta gero, jarraipenik eskaini gabe. Berak gaineratu du bere osasun-egoerak okerrera egin duela, eta ez duela jaso aurkeztutako erreklamazioen zerrenda. Q25/1281.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidearen Bizkarrezurreko Unitatea atzeratzen ari baita hitzordua ematea artrosi zerbikalaren diagnostikoa egiteko eta tratamendua zehazteko hitzordua. Hark azaldu du, gainera, erreklamazioa jarri zuela, eta ez duela erantzunik jaso. Q25/1318.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbideak ez baititu bete Dermatologia espezialitateko arreta emateko legez ezarritako epeak. Hark azaldu du lehen

kontsulta jasotzeko ia lau hilabete itxaron behar izan zuela, berez, ezarritako 30 eguneko epea nabarmen gainditu zuten. Gainera, jasotako erantzunetan aintzat hartzen da araudia ez dela bete, baina ez dute araudiaren arabera irtenbiderik ematen, beraz, arreta sanitarioa berdintasun-baldintzetan eta ziurtasun juridikoarekin izateko eskubidea urratzen dute. Q25/1334.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbideak arrazoirik gabe atzeratu baitu Traumatologia Zerbitzuaren kontsultak eta kirurgiaren itxarote-zerrendan kexagilea sartzeari. Gainera, hark azaldu du erreklamazio batzuek ez dutela erantzunik izan edo erantzun generikoak jaso dituela. Q25/1335.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita espezialistarekiko hitzordua ematea, nahiz eta kexagileari lehentasuna eman dioten. Hark azaldu du atzerapen horrek sufrimendu fisiko eta emozionala eragiten diola, eta, horregatik, larrialdietara joan behar izaten dela, baita sendagaiak hartu ere. Gainera, kritikatu du aurkeztutako erreklamazioen erantzuna jasotzeko epea ez dela arrazoizkoa. Q25/1365.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbideak 2023ko urritik itxarote-zerrendan egonarazi duelako, belauneko ebakuntza noiz egin zain. Hark azaldu du atzerapen horrek bere mina areagotzen duela, eta mugikortasuna galarazten diola. Erreklamazioak eta instantziak jarri dituen arren, ez du erantzunik edo irtenbide efektiborik jaso. Horrez gain, eskatzen du ahalik eta lasterren ematea ebakuntza kirurgikoa egiteko ebakuntza. Q25/1367.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidearen Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita Oinaren Unitatean lehen kontsulta egiteko hitzordua. Q25/1388.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Reina Sofia Ospitalearen Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari baita ebakuntza kirurgikoa egiteko hitzordua ematea. Hark azaldu du jada urtebete eta erdian mina izan duela, eta denbora horretan bi kontsulta

baino gehiago ez dituela izan, eta arazoa ez dela konpondu. Hark uste du Tuteran dagoen atzerapena Iruñekoa baino askoz ere handiagoa dela, eta egoera konpontzea eskatzen du. Q25/1403.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea atzeratzen ari baita hitzordua ematea. Hark azaldu du aldakan arazo bat duela, eta ahalik eta lasterren infiltrazioa behar duela bizitza normala egiteko. Q25/1416.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat egin du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Tuterako Reina Sofia Ospitaleko Urologian lehen kontsultarako hitzordua ematen eta nahiz eta askotan saiatu den, ez dizkiotelako eman eskatu dituen zenbait proben emaitzak. Q25/1424.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat egin du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Neurozirurgia Zerbitzua atzeratzen ari delako aldakako ebakuntza bat egiteko eta teknika endoskopikoaren bitartez bizkarrezurreko esku-hartze bat egiteko balorazioa gauzatzeko hitzordua ematen. Esan du erreklamazioak aurkeztu zituela eta ez zuela erantzun zuzenik jaso eta bere osasun-egoera kaltetzen ari zela bitartean, eta gurpildun aulkia erabili behar izan zuela. Q25/1437.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Bizkarrezur Unitatea atzeratzen ari delako hitzordu bat ematen. Azaldu du hilabeteak daramatzala zain, eta lehentasuna duen blokeo bat egin ziotela eta ez duela hobekuntzarik nabaritu. Q25/1444.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Ginekologian eta Litiasisen errebisioak egiteko hitzorduak ematen. Eskatu du bere egoera erregularizatu dadila eta dagozkion urteko errebisioak errespetatu daitezela. Q25/1452.

- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez

zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.

- Herritar batek kexa bat egin du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Bizkarrezur/Bizkar Unitaterako hitzordu bat ematen, nahiz eta sortzetiko malformazio batek eragindako desgaitasuna eta orain dela gutxi hasi zaizkion min kronikoak izan. Azaldu du itunpeko erakunde batetik osasun publikora bideratu zutela eta administrazio-akats bat gertatu zela eta bere eskaera hilabeteetan zehar atzeratu zela. Horrenbestez, bere osasun-egoerak okerrera egin duenez, berehalako esku-hartzea egiteko eskatu du. Q25/1465.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak duela urte batzuetatik ukatu egiten diolako errebisio ginekologiko bat egin ahal izatea, aurretiaz gertatzen ez zitzaion bezala. Xehatu du egin dituen erreklamazioetan ez duela erantzun zuzenik jaso. Q25/1491.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako tiroideko kisteak kentzeko ebakuntza egiteko hitzordua ematen. Azaldu du ebakuntza atzeratzen ari denez kisteak hazten ari direla eta horrek ebakuntza konplikatu dezakeela. Q25/1499.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat egin du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Traumatologia Zerbitzua atzeratzen ari delako ebakuntza bat egitea baloratzeko hitzordua ematen, nahiz eta erreklamazio ugari aurkeztu. Q25/1531.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako duela zortzi hilabete baino gehiago eskatu zuen kolonoskopia bat egiteko hitzordua ematen. Defendatu du atzerapen horrek gainditu egiten dituela apirilaren 26ko 21/2010 Foru Legeak bermatzen dituen gehieneko itxarote-denborak eta horregatik erreklamazioa jarri zuela eta hori ere ez diotela epeen barnean erantzun. Q25/1539.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Bizkarrezurreko Unitatean hitzordua ematen, nahiz eta duela hainbat hilabete lehen mailako arretako medikuak lehentasunez bideratu zion. Q25/1545.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Neurozirugian hitzordu bat ematen garuneko tumore onbera bat kentzeko ebakuntza egiteko. Esan du eman ziotela hitzordua, baina gero ebakuntza ezeztatu ziotela eta ez diotela data berririk eman. Azaldu du egoera horrek kezkatuta duela eta bere osasun fisikoa eta emozionala kaltetzen dituela. Q25/1561.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Erreumatologia Zerbitzuan hitzordu bat ematen tratamendu biologiko berri bat preskribatu ondoren jarraipen egokia egiteko. Kezkatuta dago tratamenduaren arriskuak eta albo-ondorioak direla-eta. Q25/1577.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako belauneko ebakuntza bat egiteko hitzordua ematen. Azaldu du sei hilabete daramatzala itxarote-zerrendan eta mina dela-eta ezin duela bizitza normala egin eta mina aldakara eta beste belaunera zabaldu zaiola. Kritikatu du ez dizkiotela erantzun egindako erreklamazioak. Q25/1581.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Foru Komunitatean beharrezkoa delako Nahasmendu Neurologiko Funtzionalarekin lotuta aitorpena, osasun-arreta zuzena, profesionalen prestakuntza eta tratamendu eraginkorrak eskuratu ahal izatea sustatzea. Esan du arreta egokiak ez diela bakarrik justiziako eta osasun-ekitateko irizpideei erantzuten, baizik eta laguntza-karga murrizten duela, beharrezkoak ez diren esplorazioak eta probak errepikatzea ekiditen duela, errekupeazio-denborak hobetzen dituela eta ebidentziarekin bat datorren tratu duina bermatzen duela. Q25/1605.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Tuterako Reina Sofia Ospitaleko Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematen. Azaldu du aldakan eta belaunean artrosia duela eta mina etengabe duela eta horrek egunerokotasunean eragiten diola. Gaineratu duenez, zenbait erreklamazio aurkeztu ditu, baina ez diote erantzun. Q25/1641.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Traumatologia Zerbitzuan sorbaldako ebakuntza egiteko hitzordua ematen. Esan du mina eta eguneroko bizitzan mugak dituela. Q25/1656.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua urtebete baino gehiago atzeratzen ari delako Endokrinologian hitzordua ematen. Kritikatu du azken errebisioak telefonoz egin dizkiotela eta uste du beharrezkoa dela nodulu bat errebisatzea. Q25/1686.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako beharrezkoa duen aldakako ebakuntza egiteko Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematen. Azaldu du hilabeteak daramatzala egoera horretan eta okerrera egin duela. Ebakuntza hori behar du berriro lan egiteko, bere lanpostuan esfortzu fisikoa egitea beharrezkoa baita. Q25/1702.
- Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere amari hitzordua ematen lehentasunezko diagnosi-proba egiteko eta jartzen diren kexak eta erreklamazioak erregistratzen ez direlako. Q25/1711.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako gernu-infekzio iraunkor batengatik Urologia Zerbitzuan hitzordua ematen. Adierazi du diagnosirik egin gabe antibiotikoen sei txanda jaso dituela, ez diotela jarraipen egokirik egin eta urokultiboak ez direla zuzen egin. Q25/1718.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Urologia Zerbitzuan hitzordua ematen 2021ean egin zioten ebakuntzaren ondoren errehabilitazio-tratamendua egiteko. Eskatzen du bere erreklamazioei berehala erantzutea eta hitzordua eman diezaiotela bere egoera baloratu eta tratamendu onuragarria proposatzeko. Q25/1720.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Otorrinolaringologian hitzordua ematen, entzumen-galera, psoriasis entzumen-kanalean, eta infekzio errepikakorrak sufritu arren. Esan du zenbait erreklamazio aurkeztu dituela telefonoz eta Osasun Karpetan ere bai, baina ez duela erantzunik ezta irtenbiderik jaso. Q25/1723.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematen, nahiz eta endekapen-artrosia dela-eta geroz eta min intentsuagoak sufritu. Azaldu du urteak daramatzala zain eta erreklamazio ugari aurkeztu dituela, baina erantzunetan soilik familia-medikuarengana bideratzen dutela berriro ere. Protesiak ditu aldaketan eta belaunean eta beste ebakuntza bat egiteko zain dago. Q25/1732.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako Traumatologian 2024ko uztailetik hitzordua ematen kapsulatuta duen sorbaldaren errebisioa egiteko; mina du ia bi urtez. Azaldu du erreklamazio ugari egin dituen arren, arazoa ez dela konpondu. Q25/1736.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, 4. graduako alde biko gonartrosi larria duen arren eta urtero azido hialuronikoa infiltratzea behar duen arren, jakinarazi gabe Traumatologia zerrendatik kanporatu zutelako. Kritikatu du ez duela tratamendurik jasotzen, min intentsua duela eta salatu du eskubideen urraketa, diskriminazioa eta atentziorik eza sufritzen duela osasunean. Q25/1746.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

B) Arreta onkologikoa:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak zaurgarritasun-egoera bat sortu ziolako, bi hilabete baino gehiago atzeratu zelako lehentasunezko mamografia bat egiteko hitzordua ematen, bularrean bulto bat zuela deskubritu eta gero. Atzerapena gorabehera, probak zentro pribatu batean egin zizkieten eta bularreko minbizia diagnostikatu zioten eta berehala hasi zuen tratamendua. Arreta-denborak hobetzeko eskatzen du. Q25/243.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako PET proba bat egiteko hitzordua ematen; proba hori egitea behar du bularreko minbizia dela-eta ebakuntza egin baino lehen. Esan du informatu diotenaren arabera, atzerapena medikuen grebarengatik gertatu dela, baina berak badaki hori ez dela egia. Esan du atzerapena bere bizitza arriskuan jartzen ari dela. Q25/313.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa jarri du uste duelako ez dela egokia Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak egin zuen administrazio-kudeaketa tratamendu onkologikoa jasotzen ari zen bitartean. Atzerapenak aipatu ditu probak egiteko eta arreta espezializatuko hitzorduak emateko eta jai-egunek zerbitzuen jarraikortasunean izan dezaketen eragina ere aipatu zuen. Q25/383.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Tuterako Reina Sofia Ospitaleko Digestio Arloko Departamentua atzeratu egin delako 2025eko otsailetik egiteke zuen kolonoskopia egiten eta beharbada horrengatik atzeratu egin zen heste lodiko tumore gaiztoaren diagnosia eta tratamendua. Bere kasua ikertu dadila eskatu du. Q25/1505.
 - Kexa ikertuta– Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du minbizia dutenen beharrei erantzuteko laguntzak edo zerbitzuak falta direlako. Kontatu du bere aitari minbizia diagnostikatu ondoren tratamendu onkologikoa eta laringektomia behar izan zituela eta etxean ez diotela beharrezko baliabideak eman. Azpimarratu du ohe artikulatu bat eskuratzeko laguntzak falta direla, logopediara joateko garraiorik ez dagoela eta egin zioten

menpekotasun-balorazioak ez dituela adierazten bere benetako beharrak. Q25/269.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du ez dagoelako ados Cintruénigoko Osasun Zentroko bularreko minbizia prebenitzeko programan jaso zuen arretarekin. Azaldu du errebisioan osasun-langileek enpatiarik eta sentikortasunik gabe jokatu zutela. Kontatu duenaren arabera, test-motako galderak egin zizkioten, ñabardurarik egiteko aukerarik gabe. Gainera, leku hori ez da egokia lasai eta seguru zain egoteko. Eskatu du ematen den tratua eta funtzionamendua berrikusi daitezela, pazienteekiko komunikazio-modua ebaluatu dadila eta arretako inguru fisikoan hobekuntzak planteatu daitezela, modu horretan, pribatutasuna eta duintasuna bermatu daitezen. Q25/1028.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du Tuterako Ospitaleak ukatu egin diolako prostatako minbizia tratatzeko ebakuntza errobotikoa egin ahal izatea. Azaldu du 70 urte dituela eta aukera ezberdinak baloratu eta adituei galdetu ostean, bere iritziz ebakuntza errobotikoa dela aukerarik onena. HUN-n jakinarazi diote ebakuntza osasungintza pribatuan egin dezakeela estaldura publikoarekin, baina Tuteran ukatu egiten diote, protokoloak baztertu egiten dituelako disfuntzio zutikorra duten pazienteak. Erreklamazioak aurkeztu ditu baina ez dute ezertarako balio izan, eta uste du erabakia diskriminatzailea dela, antzeko kasuak ezagutzen dituelako eta horiekiko duen ezberdintasun bakarra adina delako. Q25/1029.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Bularreko Minbizia Prebenitzeko Zerbitzuak arreta desegokia eman ziolako proban zehar. Azaldu duenez, nahiz eta aurretiaz jakinarazi zuen mugikortasun urria zuela, hasieran ukatu egin zitzaion arreta ematen dionarekin egotea eta, jarraian, osasun-langileek modu zakarrean eta ardurarik gabe maneiatu zuten bere gorputza eta bere osasun-egoera larriagotu zuen lesioa sortu zioten. Gehitu du telefono bidez barkamena eskatu ziotela, baina idatzizko erantzunik ez zuela jaso eta inork ez duela erantzukizunik hartu. Q25/1170.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere ustez desegokia delako San Juan de Dios Ospitaleko mediku-taldeak hartutako erabakia bere aitari ospitale-alta eman ziotenean; gaixo onkologikoa da fase terminalean eta oinarritzko jarduera guztiak egiteko erabateko menpekotasuna du. Azaldu du etxean edo egoitzan zaintzak jasotzea ez dela bideragarria konplexutasun klinikoa eta erabateko menpekotasuna direla-eta; horregatik, eskatu du aitak ospitaleratuta jarraitu dezala, horrela, bermatzeko fase terminalean arreta egokia eta zaintza aringarriak jasotzen dituela. Q25/1221.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Ospitale Unibertsitarioa asko atzeratzen ari delako biriketako minbizia duten pazienteei TACak eta kontrolak egiten. Bere kasuan, lobektomia bat egin ostean, hiru hilabeteen kontrola egin behar zuen, baina esan diote lau edo bost hilabetezko atzerapenarekin eman diezaioketela hitzordua eta horrek ondorio larriak sortu ditzake. Q25/1544.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

C) **Pediatriako arreta:**

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako desgaitasuna duen bere semeari Digestio espezialitatean hitzordua ematen. Azaldu du bere patologia dela-eta idorreria larria duela eta duela hiru hilabete baino gehiago bideratu zutela kontsulta baterako. Esan du bere semearen osasunerako eta bizitza duinerako eskubidea urratzen ari direla. Q25/45.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere alabari Oftalmologia Pediatrikoan hitzordua ematen. Azaldu du bi urte daramatzala zain eta hitzordua premiazkoa dela eta betaurrekoak dohain aldatu behar dizkiotela, adingabearen ikusmen-osasunak kezkatzen baitu. Q25/101.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere alabari Haurren Traumatologia Zerbitzuan hitzordua ematen, oraindik erantzun ez dioten erreklamazioa aurkeztu arren. Q25/115.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere alabari Oftalmologian hitzordua ematen kataratak operatzeko. Azaldu du gaixotasun arraro baten ondorioz kataratak dituela, bere egoerak okerrera egin duela eta zorabioak izaten dituela. Q25/185.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere semeari Otorrinolaringologian hitzordua ematen. Azaldu du tinpanoari atxikitako ezko-hondarrak detektatu zizkiotela eta ekipo berezi batekin soilik kendu ahal dizkiotela. Kezkatuta dago hitzorduaren atzerapenarekin. Izan ere, hitzordua jaso arte ezin du bukatu audifono berrietara egokitzeko prozesua eta horrek urratu egiten du semearen osasunerako eta bizi duinerako eskubidea. Q25/190.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako 11 urte dituen bere alabari Haurren Oftalmologia Zerbitzuan hitzordua ematen. Azaldu du bi urte baino gehiago daramatzala errebisio oftalmologikorik jaso gabe eta bere adinean berebizikoa dela jarraipena egitea. Q25/319.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako hitzordua ematen, nahiz eta erreklamazioak egin dituen. Hitzordua behar du bere semeari egin zioten erresonantzia baten emaitzak jakiteko eta adingabearen ongizatea eta jarduera fisikoa kaltetzen ari da egoera hori. Q25/349.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Haurren Otorrinolaringologia Zerbitzua atzeratzen ari delako bere alabari ebakuntza bat egiteko hitzordua ematen. Azaldu du atzerapen horrengatik adingabearen osasun-

egoerak okerrera egin duela eta loari, jateko gogoari eta eskola-errendimenduari eragin diela. Q25/444.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du urtebete duen bere semea Nafarroako Ospitale Unibertsitarioan operatu zutelako familiaren presentziarik gabe. Esan du bortizki banandu zutela semearengandik, negarrez sartu zela ebakuntza-gelara eta bakarrik esnatu zela, desorientatuta eta urduri. Ordutik aurrera antsietatea, beldurra eta jokaera-aldaketak izaten ditu. Azaldu du kezkatuta dagoela bere bi seme-alabei ebakuntzak egin behar dizkietelako eta eskatu du anestesia ematean eta esnatzean gurasoetako bat bertan egon ahal izatea. Proposatu du ospitaleak bere protokoloak eguneratu ditzala adingabeen ongizate emozionala babesteko, beste osasun-zentro batzuetan gertatzen den bezala. Q25/554.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere semeari Oftalmologia Zerbitzuan hitzordua ematen. Azaldu du adingabeari estrabismoarengatik ebakuntza egin ziotela eta ez diotela hitzordurik eman 2020tik errebisioa egiteko, erreklamazio ugari egin dituen arren. Q25/615.
- Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako 2 urte dituen bere alabari Otorrinolaringologia Pediatrikoan ebakuntza bat programatzen. Azaldu du bitartean adingabeak min-pasarteak sufritzen dituela eta entzumen-konplikazioak eta garapenekoak sortzeko arriskua dagoela. Q25/632.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Otorrinolaringologia Zerbitzuak ez diolako jarraipen zuzenik ematen bere semeari; azken horrek % 15eko entzumen-desgaitasuna du. Azaldu du entzumen-kanala garbitzeko xurgatze erregularrak egiten ez badizkiote, ezinezkoa dela audifonoa zuzen egokitzea. Eskatu du bere semeak bi hilean behin arreta jaso dezala, ekiditeko bere desgaitasunak okerrera egitea eta semearen osasunerako eta bizitza duinerako eskubidea ziurtatu daitezen. Q25/738.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere semeari belarrian ebakuntza bat egiteko hitzordua ematen. Azaldu du urtebete eta erdi zain egon zirela eta haurren otorrinoaren kontsultan artatu zutela bere semea eta esan ziotela onena ebakuntza egitea dela. Bost hilabete baino gehiago igaro dira eta ez du inolako jakinarazpenik jaso ebakuntzaren dataren inguruan. Q25/815.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez baitu bermatu hipoakusiako kasu pediatriko batean arreta medikoa jasotzea. Azaldu du bere semeak audifonori ez daramanean zorabioak eta buruko mina izaten dituela eta urtebete baino gehiago daramala otorrinolaringologiako aditu batekin hitzordua jasotzeko zain, bere pediatrik esan arren azarotik jaso behar izan zuela hitzordua. Q25/1004.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Otorrinolaringologia Zerbitzua atzeratzen ari delako bere alabari ebakuntza kirurgikoa egiteko hitzordua ematen, eta ebakuntza hori funtsezkoa da adingabearen garapenerako. Azaldu du bere alabak hizkuntzaren atzerapen sinplea duela eta atzerapena autoestimua eta egoera psikosoziala kaltetzen ari dela. Gainera, baieztatu du zerbitzu horretan azken urteetan esponentzialki hazten joan direla hitzorduetako atzerapenak. Q25/1617.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Osasun Departamentuak ez baitu bermatu 8 urteko adingabearen arreta oftalmologikoa. Urtebete baino gehiago atzeratu da eskatutako errebisioa. 2024ko martxoan artatu zuen espezialistarekin egin nahi da errebisio hori eta adituak azpimarratu zuen garrantzitsua dela hitzorduen artean denbora gehiegi ez igarotzea, adingabearen ikusmen-zailtasunak direla-eta. Q25/1124.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Otorrinolaringologia Pediatrikoko eta Kardiologia Pediatrikoko Zerbitzuek arreta urria eta behin eta berriz epez kanpokoa eman diotelako 2 urte eta 7 hilabete

dituen bere semeari: amigdala-hipertrofia eta hipertrofia adenoidala ditu, eta apnea gautarrak, okada errepikariak eta kaltetutako garapena. Q25/1458.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Altsasu, Olazti eta Ziordiako guraso-talde batek kexa bat aurkeztu du Altsasuko oinarrizko eremuko arreta pediatrikoa ez delako nahikoa 1.200 haurrentzat. Azaldu dute lanaldi osoan lan egiten duen pediatria bakarra dagoela eta beste bat hilean bi egun egoten dela; horrela, ia ezinezkoa da hitzordua eskatzea. Esan dute pediatria nagusiak bere kupotik kanpo artatzen ez duenean, adingabe ugari zerbitzurik gabe geratzen direla, larrialdietan ere bai kasu batzuetan. Beste mediku batzuek absentziak estali behar dituzten arren, hori ez da betetzen eta Iruñera joan behar izaten dute larrialdietara eta familian eta osasunean kalteak sortzen dira. Q25/1471.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat egin du, bere semeari Nafarroako Ospitale Unibertsitarioan greba dela-eta atzeratu egin diotelako amigdalaren premiazko ebakuntza bat, ebakuntza egiteko zain ospitalean zegoela, gainera. Haserre dagoela esan du, beharrezko ebakuntza delako, espezialistak premiazkotzat jo zuelako eta adingabearen ongizatea kaltetzen duen koadro klinikoa kaltetzen duelako. Q25/1477.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Bi herritarrek kexa jarri dute Nafarroako Ospitale Unibertsitarioko Endokrinologia Zerbitzuak jada ez duelako aldeko txostenik ematen minbizia edo bestelako gaixotasun larriak direla-eta adingabeak zaintzeko (CUME) prestazioa mantentzeko, beren semeak 9 urte bete dituelako. Xehatu dute erabaki hori barne-protokolo batean oinarrituta dagoela eta adingabearen autonomia aurreikusten duela; 1. motako diabetesa du. Beren iritziz, haur batek adin horretan ez du autonomiarik bere gaixotasuna kontrolatzeko. Q25/1527.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du bere semearen pediatriako erizainak bere aurkako akusazio faltsuak eta iraingarriak egin dituelako. Hala, ez ditu zuzen kudeatu txertaketa-liburua eta errebisio pediatrikoa, eta guraso biek modu

desegokian komunikatu zen eta konfiantzarik ezeko egoerak eta adingabearentzako arrisku posibleak sortu zituen. Q25/1546.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du Nafarroako Haurren Arretako Programako (PADI) dentista batek bere seme-alaben programarako izen-ematea ezeztatu duelako eta arreta odontologikoa ukatu dielako zenbait aldiz ez joatearren, baina soilik behin joan ez zirela azaldu du. Bere ustez, arraza jatorria duen tratu diskriminatzailea jaso dute. Izan ere, beste kontu batzuen artean, aurretiaz ordaintzeko eskatu zieten eta hori salbuespena da programan. Gehitu du, gainera, historia klinikoak eskuratzen saiatu direla, baina alferrik. Q25/1553.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Bi elkartek bi kexa aurkeztu dituzte Nafarroan amen esne-bankurik ez dagoelako, beste erkidego batzuetan gertatzen ez den bezala. Azaldu dute arrazoi horrengatik mozioa onetsi zuela Nafarroako Parlamentuak, Osasun Departamentuari eskatzeko bankua sortu dezala. Adierazi dute dohaintzan emandako amen esnea ezinbesteko baliabide terapeutikoa dela haur goiztiar handientzat, haur goiztiarrentzat eta gaixorik dauden jaioberrientzat. Q25/1669 eta Q25/1738.
- Kexak ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

D) Lehen mailako arreta:

- Herritar batek kexa jarri du ezinezkoa delako San Jorgeko osasun-zentroarekin harremanetan jartzea. Azaldu du 50 minutu baino gehiago egon zela kontaktatzen saiatzen arrakastarik gabe eta hori maiz gertatzen den arazoa dela. Q25/2.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat egin du Ablitasko osasun-zentroan mediku bakarra baitago lanaldi osoan. Bere ustetan, lanaldi erdian lan egiten duen beste medikuak artatzen dituen pazienteak nahitaez larrialdi-zerbitzuetara joan behar izaten dira lanaldi osoan beste mediku bat egongo balitz hark ebatzi ahalko lituzkeen kontuengatik. Esan du osasun-zentroak berak esan duen arren lanaldi osoan bi mediku egotea beharrezko dela, eskaera ezetsi egin dela. Q25/37.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du goiz jaio zen bere alabaren menpekotasun-espedientearekin lotutako administrazio-arazoak direla-eta. Esan du nahasteak egon direla San Juango eta Villatuertako osasun-zentroen artean espedientea nork maneiatu behar zuenarekin lotuta. Behin baino gehiagotan saiatu arren eta atzerapenen ondoren, erantzukizunak har daitezen eskatzen du, argitasun-faltarengatik eta izapidetzean egindako akatsengatik. Q25/218.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du bere amak mediku-arreta urria jaso zuelako San Juango osasun-zentroan, bere narriadura larria zen arren. Esan du egoera okertu zenean esleitutako medikuak ez zuela pazientea etxean bisitatu, harremanetan jartzeko zenbait saiakera egin zituzten arren. Gehitu du behin baino gehiagotan agindu arren ospitaleratu egingo zutela, ez zutela egiten, eta ospitaleratu zutenean berandu zela eta pazientea hil egin zela. Hildakoaren alaben iritziz enpatia-falta, zabarkeria eta arretarik eza egon ziren eta gertatutakoa xehetasunez azaldu dadila nahi dute. Q25/242.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du Mendilorriko osasun-zentroak hilabete eta erdi atzeratutako hitzordu medikoa eman diolako eta uste du hori gehiegizkoa dela. Q25/384.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Arangurengo osasun-zentroan hitzordu medikoa eskatu zuelako, baina erizaintzak artatu zuelako eta tratamendu desegokia jaso zuelako. Uste du erizainak bere eskumenetatik kanpo jardun zuela, medikuntza-profesional batek ez baitzuen haren jarduna gainbegiratu. Kritikatu du gehiegizko lan-karga dela-eta mediku-funtzioak beste arlo batzuetara eramatea. Q25/418.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, mediku bat Cintruénigoko osasun-zentrotik joan zenetik bere pazienteak irtenbide egokirik gabe utzi dituelako eta nahitaez

larrialdietara joan behar direlako edo egunak zain egon behar izaten direlako hitzordua jasotzeko bermerik gabe. Q25/499.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du zailtasunak dituelako Noaingo osasun-zentroan hitzordua lortzeko eta maiz bere seme-alaba adingabeak kaltetzen dituelako horrek. Azaldu du Osasun Karpetan hitzordua eskatzen duenean oso berandu ematen diotela. Goizeko 08:00etan deitzen duenean telefonoa beti dago okupatuta edo kontaktatzen badu, egun horretarako hitzorduak beteta egoten dira eta esaten diote berriro deitzeko edo hurrengo egunean aurrez aurre ordu horretan zentrora joateko. Q25/569.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du, ez dagoelako ados Cintruénigoko osasun-zentroaren funtzionamenduarekin. Azaldu du gaixotasun kronikoak dituen 95 urteko bere amaren medikamentu bat jasotzeko eguna aurreratzeko eskatu zuela. Hala ere, medikamentua ez zen prest egon garaiz eta bere amaren osasuna arriskuan egon zen. Q25/721.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak Sarrigurengo osasun-zentrora lekualdatu duelako, nahiz eta Iruñeari dagokion Erripagaña eremuan bizi den. Salatu du Errigurengo osasun-zentroak gaizki funtzionatzen duela, ez baitute aurrez aurreko hitzordurik ematen. Eskatu du berriro ere aurreko osasun-zentrora esleitu dezatela. Q25/760.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du, esanez Bortzirietako osasun-profesionalen zuzkidura urria zela lehen eta udan murriztu eta bi mediku soilik egongo direla eta mediku-arreta guztia Lesakan zentralizatuko dutela. Neurri hori kaltegarria da. Izan ere, eskualdean ez dago lekualdaketa-behar berri horrekin bat datorren garraio publikorik eta bat-batean profesionalak gutxitzeak arreta larrialdi-kasuetara mugatzen du. Q25/937.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados Sarrigurengo osasun-zentroaren funtzionamenduarekin eta lehen-arretako medikuarekin hitzordua emateko atzerapenarekin. Uste du gehiegi itxaron behar dela osasun-zentroan bere familia-medikuarekin hitzordu bat lortzeko, zehazki, 35 egun. Eskatu du osasun- eta administrazio-baliabideak gehitu daitezela. Q25/1052.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du ezinezkoa delako Etxabakoizko lehen arretako medikuarekin hitzordua lortzea, medikuak falta baitira. Gainera, gehitu du hilabeteetan zehar ez diotela jaramonik egin behin eta berriz egin dituen proba diagnostikoen eskariei, sabelean min handia izan arren eta nahitaez osasungintza pribatura joan behar izan duela mina etengabea zelako. Q25/1684.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena 2026an emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du Cintruénigoko osasun-zentroan hogeiei egunera arte luzatu daitekeen atzerapena dagoelako ohiko mediku-hitzordua lortzeko, nahiz eta osasun-zentroa askotan hutsik egon. Horrek segurtasunik eza, diagnostiko eta tratamendu atzeratuak eta zentroaren funtzionamenduarekiko konfiantza-galera nabaria sortzen ditu. Gainera, lehen arretako medikuaren jokaera ez dela enpatikoa ezta profesionala aipatu du. Q25/1728.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iturramako osasun-zentroan familia-medikua esleitu ez izanagatik. Azaldu du behin eta berriz profesionalak aldatu eta gero eta azken medikuak baja hartu ondoren, ez diotela jarraipen medikorik egiten eta premiaz behar duela. Gehitu du langileak faltatzeak osasun-zentro bereko beste erabiltzaile batzuei ere eragiten diela eta erreklamatu du premiazko neurriak ezar daitezela osasun-arreta egokia bermatze aldera. Q25/1199.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du ez duelako lehen arretako medikurik esleituta urteetan zehar Mendillorriko osasun-zentroan, eta bere senideek ere ez dute. Gehitu du gaixotasun kronikoa duela eta ospitale-medikazioa behar duela. Q25/1466.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Cintruénigoko osasun-zentroan ez dagoelako telefono bidezko arretarik. Azaldu du hilabeteak daramatzala hitzordua eskuratzen saiatzen eta urrian mediku bat ikustea lortu zuela, jaso zuen medikazioak ez ziola ongi egin eta ezin izan zuela jarraipenik lortu, aurrez aurreko hitzordua lortzea ezinezkoa delako eta telefono-hitzorduek asteak behar dituztelako. Q25/1480.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako familia-medikurik esleitzen Azpilagañako osasun-zentroan eta zenbait paziente daude egoera berean. Mediku bat esleitzeko eskatzen du, ahal dela aurretiaz zuen medikua, eta kupo medikoak zuzen antolatu daitezela berriro ere. Q25/1589.
 - Kexa ikertuta– Ebazpena emanda 2026an – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez diolako erantzun Iturramako osasun-zentroan udan medikuak falta direlako aurkeztu zuen erreklamazioari. Q25/1592.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako lehen arretako medikurik esleitu Azpilagañako osasun-zentroan. Azaldu du erreklamazioa aurkeztu duela eta erantzun diotela zentro horretan medikuak falta direla. Uste du ez dela 75 urteko paziente batek jaso behar duen erantzun egokia eta salatu du arreta jarraitua jasotzeko duen eskubidea urratzen ari zaizkiola. Q25/1676.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.

E) Larrialdietako arreta:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako osasungintza publikoa hartzen ari den norabidea dela-eta, bai lehen mailako arretako zentroetan, bai larrialdi-zerbitzuetan ere. Esan du Nafarroako arreta medikoak okerrera egin duela, adibidez, pazienteak larrialdietara joaten direlako laneko bajak eskatzera eta horrek benetan garrantzitsuak diren patologiei kalte egiten diela. Q25/8.
 - Kexa ez onartuta, generikoa izateagatik eta egintza zehatzei buruzkoa ez izateagatik.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren Larrialdi Zerbitzuetan emandako osasun-arretarengatik; istripua izan zuen eta besoan hausturak izan zituen. Azaldu du artatzen zuten bitartean medikuen artean eztabaidak ikusi zituela eta ondorioz, bere diagnosa ez zela osoa izan eta osasungintza pribatura jo behar izan zuela. Q25/56.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako arreta zuzenik eman bere bikotekideari; oka etengabeekin eta sabeleko min akutuarekin joan zen medikura. Esan du bere egoera larria izan arren eta sintoma horiek sufritzen urteak daramatzan arren, ez dizkiotela beharrezko diagnosi-probak egin eta, gainera, txostenak datu okerrak dituela. Q25/653.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du ez duelako egokitzen jotzen bere alabak Larrialdi Zerbitzuetan jasotako arreta. Azaldu du bere atzetik zeuden batzuk lehenago artatu zituztela, ez justifikazio argirik, ezta ustezko larrialdirik egon gabe. Azaldu du erreklamatu arren, bere alabaren aurretik beste paziente batzuk artatzen jarraitu zutela, alaba minez egonik ere. Q25/781.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du uste duelako 112 zenbakian eman zioten telefono-arreta ez zela zuzena izan. Azaldu du bere amak sabeleko eta buruko mina zuela eta 112ra deitu zuela eta Milagroko zentroko mediku batekin hitz egin zuela. Medikuek horrek esan zien osasun-zentrora jo behar zutela. Ezinezkoa zenez bere ama altxatzea eta garraiobide bat aurkitzea, berriro deitu zuen osasun-zentrora eta esan zioten ezin direla etxera joan eta ezin zutela ezer gehiago egin. Medikuek tonu iraingarria salatu du eta bere ustetan haren jokaera onartezina da. Q25/1054.
 - Kexa ez da onartu, anonimoa delako.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Larrialdi Zerbitzuetan berandu artatu zutelako. Izan ere, bost ordu baino gehiago zain egon behar izan zen arreta jasotzeko. Azaldu du bularreko minarekin, tentsio altuarekin, zorabiatuta, goragalearekin, eskua erdi-lo zuela eta buruko minarekin joan zela. Q25/1695.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du Larrialdi, Prebentzio eta Babes Zibileko Zerbitzuak eman zion arretarengatik 112era deitu zuenean bere bikotekideak konortea galdu zuenean. Azaldu du herriko osasun-zentrora bideratu zutela nola jokatu behar zuten esan gabe. Q25/1741.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.

F) Osasun-arreta espetxean:

- Iruñeko espetxeko preso batek kexa jarri du ez diotelako espezialistak agindutako analisirik egin eta susmoa du mediku arduradunak zabarkeriaz edo errepresaliaz jardun duela. Gatazka bat ere kontatu zuen kontsulta medikoak eta bazkaltzeko orduak bat egin zutelako. Esan du profesional horren aurkako hainbat kexa egin direla praxis eta tratu txarrarengatik eta agintaritza eskudunek ikertzeko eta informazio-espeditentia irekitzeko eskatu du. Q25/435.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Burgosko Espetxean preso dagoen bere semea ez baita ari arreta mediko egokirik jasotzen. Azaldu du egin zitzaion elektrokardiogramako emaitzak normalak izan arren, toraxeko mina eta ezkerreko besorako irradiazioa dituela, eta odola botatzen duela eztula edo doministiku egitean, eta sintoma horiek bateragarriak direla biriketako arazo larriekin. Horregatik guztiarengatik, uste du ez dela segurua gela batean zaintzarik gabe bakarrik egotea. Q25/1260.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko espetxeak ez dielako erantzun preso dagoen bere semeak egindako eskariei; Osasun Mentalaren balorazioa egitea nahi du eta analitikak egitea ere bai, egiaztatzeko ez duela substantziarik kontsumitu. Esan du irteteko baimena ukatu diotela substantzia toxikoen menpekotasunean oinarrituta, eta bitartean, ez dizkiotela erantzun egin dituen eskariak. Azaldu du arreta-falta horrek bere semeak osasun-arreta egokia jasotzeko duen eskubidea urratzen duela. Q25/1627.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

G) Osasun-arreta jasotzeko eskubidea:

- Herritar batek kexa jarri du, fiskalki Lizarran erroldatuta egon arren, sistematikoki lekualdatu gisa mediku-arreta jasotzea eta izapidetzea ukatzen zaizkiolako. Telefonoz arazorik ez dagoen arren, osasun-zentroan ezetz esaten diote. Q25/558.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du, 1988an giltzurrun-transplantea egin eta sistema pribatuan 2017ra arte tratamendua jaso ondoren, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ziurtatu ziolako urtero berrikuspen-azterketak egingo zizkiotela, baina bakarrik bi urtetan egin zizkieten. Azaldu du erreklamatu arren, ebakuntza egin zioten klinikara bideratzen dutela. Indarreko protokoloa jaso nahi du eta azaldu diezaiotela zergatik ez duten artatzen ospitale publikoko Nefrologia Zerbitzuan, agindu zioten bezala. Q25/677.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako uzten bere iloba adingabearentzat Osasun Txartel Indibiduala (OTI) eskatzen; Nafarroan erroldatuta dago eta bizileku-baimena du. Azaldu du baldintzak betetzen dituen arren, izapidea ukatu diotela ikasteko bisatua duelako eta ez delako senide zuzena. Azaldu du eskaini dioten aukera bakarra dela urtebetez bizitzen egon eta gero hitzarmen berezi bat sinatzea. Q25/715.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Noaingo osasun-zentroan ez dietelako arreta egokirik ematen lekualdatuei. Azaldu du hilabeteak daramatzala Noainen bizitzen. Medikazioarekin gertatutako intzidentzia baten eraginez, harremanetan jarri zen osasun-zentroarekin eta esan zioten ezin zutela artatu. Tematu egin zen eta lekualdatu gisa duen eskubidea alegatu eta gero, azkenean hitzordua eman zioten

baina txartelik ez, eta zenbait bisita egin ostean lortu zuen beharrezko errezeta. Horregatik, lekualdatu guztien izenean kexa hori aurkeztu zuen, eskatuz bermatu dadila Espainia osoan osasun-arreta jasotzeko eskubidea. Q25/1122.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

H) Desadostasuna jasotako arreta sanitarioa eta klinikoa dela-eta:

- Herritar batek kexa aurkeztu du klinika pribatu batek bost minutu eskas iraun zituen erreumatologia-kontsulta batengatik kobratu ziolako eta ez zituztelako datu garrantzitsuak jaso, hala nola aurrekari medikuak, gaixotasunak edo medikazioak. Q25/140.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako tratamendu efikazik eman eskuineko hankan duen arazo batengatik, medikujarraipenak egiten lau urte baino gehiago daramatzan arren. Azaldu du terapia ezberdinak jaso dituela, baina emaitza onik gabe eta horregatik, fisioterapia eta kontsulta pribatuak egin behar izan dituela eta bere osasun-egoerak okerrera egin duela agindu zizkieten medikamentuengatik. Q25/261.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa aurkeztu du, osasun-konplikazio larriak izan eta gero, zatitutako arreta medikoa, atzerapenak, espezialista-faltak eta osasun-kudeaketa urria sufritu dituelako. Askotariko patologiak, esku-hartzeak eta eskaerak egon arren, ez du jarraipen ezta erantzun eraginkor eta zuzenik jaso, eta horrek bere egoera kaltetzen du. Arreta osoa, giza baliabide nahikoak eta osasungintza publikoa berehala hobetzea eskatzen du. Q25/522.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako eman arreta mediko jarraitu eta eraginkorrik. Gainera, proba mediko garrantzitsubaten emaitzak berandu eman zizkieten, urteetan zehar dituen meniskoko eta aldakako lesioekin lotuta. Azaldu du zenbait erreklamazio jarri dituela eta ez duela erantzunik jaso eta gaur egun diagnosirik eta tratamendu egokirik gabe jarraitzen

duela eta bizitza normala izatea oztopatzen dion narriadura fisikoa eta emozionala sufritzen duela. Q25/562.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, analisiak egiteko hitzordu batean erizainak modu diskriminatzailean artatu zuelako tatuajeak ikusgai zituelako. Salatu du erizainak bere itxuraren inguruko komentario erdeinuzkoak egin zituela, justifikazio medikorik gabe analisirik egingo ez ziola esan ziola, eta jendaurrean umiliatu zuela, beste paziente batzuekin konparatuz. Egoera ikertzeko eta etorkizunean diskriminazioak ekiditeko neurriak hartzeko eskatu du. Q25/725.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak azterketa oftalmologikoa egiteko hitzorduan ez ziolako inolaz ere ohartarazi norbaitekin joan behar zuela ezta prozeduraren ondorio posibleak ere. Horregatik, bakarrik eta bere autoan joan zen. Azaldu du lehendabizi tanta batzuk eman zizkiotela eta ikusmena galdu zuela eta desorientatu egin zela. Ondoren, ez zitzaion arreta egokirik eman Larrialdi Zerbitzuetan eta esan zioten zentrotik joateko, beharrezko mediku-baloraziorik ez zioten egin eta ez zegoen joateko baldintza onetan. Q25/742.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du egungo osasun-sistema publikoak oinarritzko eskubideak urratzen dituelako, hala nola osasunerako eskubidea, zerbitzu publikoak berdintasunez eskuratzeko eskubidea eta zerga-justizia. Izan ere, bere zerga-obligazioak bete arren, herritarrek ez du jasotzen osasun-arreta egokirik. Salatu du atzerapenak gehiegizkoak direla, ezinezkoa dela arrazoizko epeetan hitzordu medikoak eskatzea eta geroz eta gehiago nahitaez jo behar izaten dela osasungintza pribatura. Q25/787.
- Kexa ez onartuta, generikoa izateagatik eta egintza zehatzei buruzkoa ez izateagatik.
- Herritar batek kexa jarri du medikazio okerra preskribatu ziotelako lo egiteko eta arteria-tentsioa egonkortzeko medikamentua eskatu eta gero. Esan du ez dela horrelako akatsak sufritzen dituen lehen aldia eta egoera arduragabetzat jotzen du. Q25/833.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako duela sei hilabete baino gehiago dituen minen diagnostika egiten eta tratamendu egokia ematen. Esan du min handia duela sabelaldean eta genitaletan, ezin duela ez lan egin ezta bizitza normalik izan, eta bere bizi-kalitatea nabarmenki okertu dela. Q25/869.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez duelako indarkeria obstetrikoren biktima gisa aurkeztu zuen erreklamazioa ebatzi; indarkeria-gertaera bere bigarren semearen erditzean gertatu zen Nafarroako Ospitale Unibertsitarioan. Azaldu du mediku batek zakarki eta abisatu gabe eten zuela aurretik baimenduta zegoen zilar hestetik odol ateratzeko prozedura, eta bere intimitatea urratu zuela eta emaginaren lana oztopatu zuela. Q25/986.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados eman zioten mediku-arretarekin. Azaldu du bularreko minbizia izan zuenetik urteak daramatzala sabeleko minekin eta medikamentu bat preskribatu ziotela, baina emaitza txarrak izan zituela. Halaber, albo-ondorioak sortzen dizkieten injekzio batzuk ditu preskribatuta. Horren berri eman zion mediku espezialistari, baina ez dio irtenbiderik eman eta ez dio ezta ere informazio medikorik azaldu. Q25/1057.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbideko Osasun Arloak aita gisa dituen eskubideak urratu dituelako. 13 urteko alaba bat du bere buruaz beste egiten saiatzeagatik ospitaleratuta; aitak azaldu du ez ziotela esan alaba ospitaleratuta zegoela 34 ordu igaro zirenera arte, ez ziotela utzi medikuarekin aurrez aurre egoten eta ez zuela jaso tratamenduaren garapenaren informazio eguneraturik Haur eta Gazteen Unitatean. Bitartean, alabaren amak informazio jarraitua jaso zuen eta aitak kexa formalak eta informazio-eskaerak aurkeztu arren, ez dizkiote prozesu terapeutikoen datu guztiak eman eta ez diote uzten bere alabaren jarraipenean parte hartzen, eta horrek larriki urratzen ditu aita gisa dituen legezko eskubideak eta adingabearen eskubideak eta interesak ere bai. Q25/1094

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Neurozirurgia Zerbitzuak ez zuelako eskatu Coruñan gordeta duten bere senidearen garezur-zatia; hortxe dago gordeta autonomia-erkidego horretan larrialdiko ebakuntza bat egin ziotelako. Azaldu du espezialistak uko egin ziola lekualdaketa eskatzeari eta 3Dn egindako protesi bat jartzeko aukera eman ziotela, esanez autonomia-erkidegoen artean ez dela egiten hezur-zatien lekualdaketak. Q25/1229.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du bere ahizpak tratu zakarra eta umiliagarria jaso zuelako Ciezako (Murtzia) osasun-zentroan, antsietate-krisi batengatik bertara jo zuenean. Azaldu du osasun-langileek, segurtasun-zaintzaileek eta gero polizia-agenteeek fisikoki eraso egin ziotela, lesioak sortu zizkiotela eta atxilotua egon zenean ez ziotela arreta medikorik eman. Azaldu du hiru egunetan ez ziotela utzi ahizparekin komunikatzen eta osasun-laguntzarik ez ziotela eman eta ordutik aurrera sekuela fisikoa eta psikologikoa dituela. Q25/1378.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako ebakuntza ondorengo arreta medikorik ezta jarraipen-zerbitzurik eman zerbikaletan kirurgia egin eta gero. Bakarrik kontrol-hitzordu bat eman zioten eta ez zioten errehabilitazio-tratamendurik ezta fisioterapiarik agindu. Berehala neurriak hartzeko eskatzen du bere osasun-egoera ebaluatzeko eta bermatzeko beste paziente batzuek ez dutela axolagabekeria bera sufritzen. Q25/1381.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Ospitale Unibertsitarioko gaixotasun infekziosoen atalak ez duelako osorik berrikusi bere historia klinikoa eta ez dituelako sintomak ebaluatu; bakarrik aurretiaz egindako psikiatriako txosten baten jarraipena egin dute. Xehatu du ukatu egin zizkiotela bideraketa, tratamendua eta diagnosi-probak, nahiz eta bere egoera bermatzen duen dokumentazioa aurkeztu.

Kritikatu du interes-falta dagoela bere benetako kasuarengatik eta jarduketa profesionala errespeturik gabekoa eta protokoloen aurkakoa dela uste du. Q25/1538.

- Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du bere ama ospitaleratuta egon zenean eman zioten arretarengatik. Informazio-falta eta gezurrak salatu ditu, baita ere historia klinikoa osatu gabe egotea. Izan ere, historian ez daude jasota profesional guztien identifikazioa, jarduketak ezta eguneroko preskripzioak ere. Eskatzen du pazienteei egunero ematea jarduketa medikoen edo erizaintzako en informazioa idatziz. Q25/1587.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak egindako bi esku-hartzeengatik; lehenengoa zesarea batean gertatu zen eta jaioberriari lesioa egin zioten masailan, eta bigarrena kalte-galaren ingurukoa da. Izan ere, ebakuntzan erabili zuten materialaren zati bat bere gorputz barnean utzi zuten. Q25/1599.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

I) Historia klinikoa eta osasun-informazioa:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez dizkiolako eskatutako txosten medikoak eman. Txosten horiek bere osasun-karpetan izan nahi ditu edo, bestela, posta bidez jaso nahi ditu. Q25/75.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du desgaitasuna duen bere semearen ordezkaritza-ahala galdu duelako eta ezin duelako bere osasun-karpeta ikusi, semeak 16 urte bete dituelako. Azaldu du bi gurasoek batera betetzen dutela guraso-ahala, dibortzio-prozeduran agindutako auto judizialean ezarrita dagoen bezala. Hala eta guztiz ere, Osasun Departamentuak zaintzaile bakarra egon behar duela exijitzen die.

Uste du exigentzia hori adingabeak ordezkatzeko eskubide zibilaren xedapenen aurkakoa dela eta salatu du neurri horrek eragotzi egiten diola bere semearentzat oinarritzko izapideak kudeatu ahal izatea eta kalte larriak sortzen dizkio horrek eta bere eskubideak urratzen ditu. Q25/90.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du bere historia klinikoan ez dagoelako ginekologia-zerbitzuarekin lotutako informaziorik, hala nola haurdunaldiko eta erditzeko datuak. Azalpenak eta dokumentazioa eskatu dituen arren, ez du erantzunik jaso. Bere historia klinikoaren kopia eta administrazio-epaia ikertzea eta zuzentzea eskatzen du. Q25/752.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak bere historia mediko osoa eta egin zioten ebakuntza ginekologikoaren protokoloa eskuratzeko aukerarik ematen ez diolako. Azaldu du informazio hori aurrez aurre eta telematikoki ere eskatu zuela eta ez zuela ez kopiarik, ezta bere eskaeren erregistro-zenbakirik jaso. Azaldu du Falopioaren tronpa biak eta obulutegi bat kendu zizkiotela eta antzu utzi zutela, berak baimen informaturik eman gabe. Q25/984.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak, bost hilabete baino gehiagoan zain egon eta gero, ez dizkiolako eman eskatu zituen txosten medikoak ezta irudi medikoak ere. Azaldu du azarotik behin baino gehiagotan eskatu dituela proben emaitzak, hala nola erresonantziak, medikuntza nuklearreko azterlanak, TACak eta bestelako esplorazio batzuk, eta gaur arte ez duela erantzunik jaso. Horrek eragotzi egiten dio bere osasun-egoeraren jarraipen egokia egin ahal izatea. Q25/1034.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzua atzeratzen ari delako bere historia klinikoaren kopia ematen. Herritarrak eskatu egin zuen eta beharrezkoa du arreta psikologiko pribatu egokia jaso ahal izateko. Q25/1493.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez duelako berretsi bere historia klinikoa. Akats batengatik narriadura kognitibo anizkoitza esleitu zioten, baina benetako diagnosia arreta-defizitaren nahasmendua da. Gainera, ez dizkiote eman eskatu zituen 1992 aurreko txosten medikoak. Q25/1580.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

J) Prestazio sanitarioak, farmazeutikoak eta osagarriak:

- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez dituelako eguneratzen Nafarroako Foru Komunitatetik kanpoko zentroetako osasun-arretarengatik lekualdaketa-, ostatu-, eta mantenu-gastuetarako laguntzen kopuruak, 419E/2018 Foru Aginduan jasota daudenak. Aita da eta bere semeak gaixotasun larri bat du eta tratamendua jasotzen ari da Madrilen. Ezinbestekotzat jotzen du eguneraketa egitea, foru-agindua onetsi zenetik Nafarroako KPIren gehikuntza % 20koa izan baita. Q25/221.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du Osasun Ministerioak ez diolako erantzun medikamentu bat finantzatzeko egin zuen eskaerari. Azaldu du psikiatrak eta familia-medikuak gomendatu diotela, baina ez duela hartzen garestia delako eta horrek eragin negatiboak dituela bere desgaitasunean eta beste patologietan. Uste du finantzatuko balitz, loaren nahasmendu larria eta luzatua dutenei lagunduko liekeela. Q25/278.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak garezurreko lesio bat zela- eta kortikoideekin tratatu eta gero Cushing diagnosia eragin ziolako, eta menopausia goiztiarra sorrarazi zuelako eta bere ugalkortasunean eta pisuan eragin zuelako horrek guztiak. Eskatu du arazoa tratamendu medikoarengatik sortu zenez, sistemak finantzatu dezala preskribatu dioten medikamentua, pisua galdu ahal izateko eta in vitro ernalketa egin ahal izateko. Q25/369.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Elkarre batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez dituelako eguneratzen Nafarroako Foru Komunitatetik kanpoko zentroetako osasun-arretarengatik lekualdaketa-, ostatu-, eta mantenu-gastuetarako laguntzen kopuruak, 419E/2018 Foru Aginduan jasota daudenak. Uste dute 2018tik indarrean dauden zenbatekoak ez direla nahikoak bizitza-kostuaren gehikuntzarako. Egoera horrek areagotu egiten du familien karga ekonomikoa, emozionala eta logistikoa. Horregatik, berehala eguneratzeko eta aldizka berrikuspenak egiteko eskatzen dute. Q25/431.
 - Gaia jorratuta dago, eta [ebazpena emanda](#), baina ez da onartu.
- Herritar batek kexa jarri du. Hogeit urte baino gehiago daramatza gorpildun aulkia erabiltzen poliomieltisiaren sekuelak direla-eta, eta zentro publikoetan eta pribatuetan ez du aurkitzen baskula irisgarri batik bere gorputza aulkiarekin batera pisatu ahal izateko. Horregatik ezin du bere gainpisua kontrolatu eta dieta egoki bat jarraitu, eta horrek guztiak bere osasuna kaltetzen du. Q25/557.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez diolako erantzun finantzatuta dauden tratamendu medikoetarako atxikipena errazteko laguntzen eskaerari. Q25/608.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du. Osasun Mentaleko pazientea da eta ez du jarraipenik ezta arreta psikologikorik jaso sistema publikoan. Bere egoerak okerrera egin zuenean kontsulta pribatura jo zuen eta bertan segitzen du tratatzen. Sistema publikoaren jarduna axolagabetzat jotzen du eta eskatzen du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ordaindu dezala bere arreta pribatuaren tratamendua eta bere erreferentzia-psikiatrarekin bere tratamendua koordinatu dezala. Q25/611.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Dermatologia Zerbitzuak ez ziolako zuzen detektatu azaleko lesio bat. Izan ere,

argazkietan oinarritutako diagnosia egin zioten eta gero klinika pribatu batean diagnostikatu eta tratatu zuten. Diagnosi-sistema horren fidagarritasuna kritikatu du eta egoera zaurgarrian daudenentzat osasungintza pribatura joateak sortzen dituen kalte ekonomikoak aipatu ditu. Gehitu du osasun-zerbitzu pribatuen gastuak itzultzeko eskatu duela, baina eskaera ezetsi diotela. Q25/713.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du IMQk ez diolako ordainduko Maristas Klubeko igerilekuan izan zuen istripu batengatik jaso zuen larrialdiko laguntza. Konortea galdu zuen eta buruan kontusioa izan zuen. Azaldu du tematu egin zela San Migelera bidal zezaten, baina ospitalera eraman zutela. IMQk esan du ez duela laguntza medikoa ordainduko eta faktura bidaliko diotela esan diote. Erantzun hori larria eta justifikaziorik gabea dela uste du. Q25/1087.
- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentua atzeratzen ari delako bere semeari eman zioten giza papilomaren birusaren aurkako txertoaren dosia itzultzeko egin zuen eskaera erantzuten. Azaldu du berak ordaindu zuela ez dagoelako finantzatuta, eta txertaketa eskoletan egin zitetela bere adinekoei. Bere iritziz, bere semea finantzaketa horren barnean egon beharko litzateke eta ordaindutako zenbatekoa itzul diezaiotela eskatu du. Q25/1320.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Osasun Departamentuak ez diolako jada ordaintzen bere bi seme-alabei preskribatutako oinarritzko esnea; biek ere askotariko elikadura-alergiak dituzte, eta ez diete esnea ordaintzen bi urte bete zituztenetik. Azaldu du jarraipena egiten dien digestiboko pediatrak esan zuela produktu hori beharrezkoa dela oraindik ere bere seme-alabentzat. Q25/1350.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ukatu egin diolako mugikortasunerako beharrezkoa duen gurgildun aulki elektriko baten eskaera. Azaldu du gaixotasun bat duela eta ezinezkoa dela beretzat modu autonomoan mugitzea, eta laguntza-produktua behar duela egiaztatzen duen txosten medikoa atxiki zuen arren, eskaera ukatu ziotela eta interpretazio

baztertzailea egin zutela, ez baituzte kontuan hartu arnasa hartzeko dituen arazoak, ezta sufritzen duen benetako eragin funtzionala ere. Q25/1481.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du hezurretan askotariko arazoak dituelako, baita ere osteoporosia, D bitaminaren defizita eta kolesterol altua, eta tratamenduak, medikazioa eta produktu ortopedikoak behar ditu eta ezin ditu guztiak ordaindu jasotzen duen langabezia-laguntzarekin. Osasun Departamentuak bere egoera baloratzeko eta laguntzaren bat emateko eskatzen du. Q25/1516.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

K) Osasun mentala:

- Herritar batek kexa jarri du Gizarte eta Osasun Zerbitzuek ez dutelako jardun eta baliabide publikoak falta direlako bere alabari laguntzeko. Oso gaztea zenetik drogak kontsumitzen ditu eta osasun mentaleko zenbait gaitz ditu eta tratamendu espezializatua behar du. Azaldu du zerbitzu publikoek arreta egokirik eman ez zutenez, familiak zentro pribatu batera jo behar izan duela eta ezin dituztela gastuak ordaindu. Q25/57.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du eta eskatu du 1987an egindako diagnosi kliniko bat berrikusi dadila, bere ustez ez baitu bertan agertzen den gaixotasuna. Q25/183.
- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez duelako izapidetu programatuta zegoen bere semearen ospitaleratzea Unitate Psikiatrikoan, eta beharrezkoa da adikzioengatiko tratamendua hasteko. Esan du greba dela-eta programatutako ospitaleratzeak geratu egin direla eta ezin dela bideratu plaza eskuratuta duen ohiturak kentzeko zentzura. Esan du itxarotedenborak bere semearen egoera okertu duela eta gehiago kontsumitzen ari dela eta bere osasuna arrisku larrian dagoela. Q25/326.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du bere gogoaren aurka osasun mentaleko zentro batean ospitaleratu zutelako infekzio larri batengatik arreta medikorik jaso ez eta gero. Salatu du tratatu txarrak eman zizkiotela, diagnosi egokirik gabe medikatu zutela eta baldintza umiliagarrietan izan zutela. Informazio-falta, autonomia-galera eta bere eskubideen urraketa erreklamatu ditu eta bere tratamenduari eta lege-egoerari buruzko erantzunak jaso nahi ditu eta aukera izan nahi du bere bizitza duina eta askea berreskuratzeke. Q25/368.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak ez diolako erantzun psikiatra eta gizarte-langilea aldatzeko egin zuen eskaerari. Esan du aitortutako % 75eko desgaitasuna duela eta esleituta dituen langileek behartu egiten dutela enpleguko zentroetara joatera eta ez duela inolako ordainsaririk jasotzen. Bere nahia aintzat hartzen duten beste profesional batzuen arreta jaso nahi du. Q25/457.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa jarri du Osasun Mentaleko Arloan urteetan zehar eman dioten arreta dela-eta. Arreta abusuzkoa, proportzioz gaindikoa eta oldarkorra salatu ditu, uste baitu bere egoera emozionala kaltetu egin dela hobetu beharrean, eta laguntza eskatu du bere kasua tragedia bihurtu ez dadin. Q25/495.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa aurkeztu du tratatu gogorra eta enpatia gutxikoa eman ziolako osasun mentaleko zentro bateko psikologoak. Salatu du psikologoak zalantzan jarri zuela laguntza behar izatea eta lan-jazarpenari eta antsietateari lotutako bere arazoak gutxietsi zituela, eta sentiarazi ziola ez zuela merezi tratamendua. Aipatu du kontsultaren ondoren are kaltetuago eta bakar-bakarrik sentitzen dela eta lehentasun-hitzordua eskatu du beste psikologo batekin. Q25/679.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du 1999tik osasun-zentro mental batean jasotako zerbitzuagatik eta tratuagatik. Q25/1243.

- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.

- Herritar batek kexa jarri du, heldua den bere semeak osasun mentaleko arazo larriak eta aurretik ospitaleratze psikiatrikoak izanik, ez duelako jaso preskribatutako arreta psikologiko jarraiturik sistema publikoan. Nafarroako baliabideak agortu eta gero, familiak halabeharrez erkidegotik kanpoko zentro pribatu batera eraman behar izan zuen, ordaindu ezinezko kostuekin. Eskatzen du bermatu dadila laguntza-irtenbide egokia eta publikoa Nafarroan. Q25/1443.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa jarri du, 85 urte dituen bere ama dela-eta. Ansoaingo Osasun Mentaleko zentroan jaso zuen arreta eta bere egoerak okerrera egin du eta nahiz eta ospitalean alta eman ziotenean premiazko berrikuspenak gomendatu, hitzordu berria 2026ko urtarrilerako eman zioten. Atzerapenak eta enpatia-falta salatu ditu eta kontsulta aurreratzeko eta arreta jarraitua eta egokia bermatzeko eskatzen du. Q25/1749.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

L) Osasun publikoa:

- Herritar batek kexa jarri du duela urteetatik usoek Lizarrako eraikinean sortzen dituzten kalteak direla-eta; eraikin horrek babes-araubidea du, balio historikoa eta artistikoa baititu. Azaldu du nahiz eta udalean hainbat eskaera aurkeztu dituen arazoa azalduz, udalak ez duela inolako neurririk hartu konpontzeko eta, gainera, mehatxatu egin dutela zehapenekin, usoak eraikinean egotea edo bertara hurbiltzea ekiditeko jarri zituen elementuak kentzen ez bazituen. Q25/157.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du bere senide bat desgaitasun intelektuala duten pertsonentzako egoitza batean dagoelako eta egoitza horretan ez dutelako zuzen kudeatu hazteri-agerraldi bat. Esan du erabiltzaileak lau tratamendu ezberdin jaso dituela eta ez direla eraginkorrak izan eta Gabonetan egoitza atera zenean beste senide batzuk kutsatu zituela. Azaldu du egoitzak ez dituela prebentzio-neurri egokiak aplikatu eta kasuak ez dituela Osasun Publikoko Institutuan jakinarazi eta, horregatik, erabiltzaileak eta langileak kaltetu ditu agerraldiak. Q25/235.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Hotel batek kexa aurkeztu zuen Nafarroako Osasun Publikoko eta Laneko Institutuak ezetsi egin duelako egin zuen luzapen-eskaera igerileku batean soroslea izateko obligaziotik salbuesteko. Azaldu duenez, hotelean 100 plaza baino gehiago egon arren, igerilekua txikia eta sakonera gutxikoa da eta igerilekuaren erabilera kontrolatzeko orduen arabera erreserbak ezartzeko aukera dute. Q25/548.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Elkartek batek kexa jarri du Nafarroako Osasun Publikoko eta Laneko Institutuak dirulaguntza baten oinarri arautzaileetan koordinazio-zerbitzu bati lotuta eginkizun batzuk ezarri dituelako eta alderdien artean sinatutako akordioaren arabera, elkartek horri ez dagokio zerbitzu horiek eskaintzea. Defendatzen du koordinazio-zerbitzu hori beste erakunde batek ematen duela eta horregatik, eskatu du klausulatik kendu daitezela erreferentzia horiek. Q25/652.
 - Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa bat jarri du Kasedako Udalak ez dituelako behar besteko neurriak ezartzen duela hamar urte baino gehiagotik bide publikoan dagoen kakalardoak izurrite handiari aurre egiteko; izurriteak etxebizitzetan barnealdeei ere eragiten die. Esan du ez dituztela egiten beharrezko desinfekzio-lanak, arazoa ez baita konpontzen eta urtez urte areagotu egiten delako eta bizilagunen osasun-egoeran eta higielean eragiten duelako. Q25/783.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Barañaingo Udalak ez duelako neurri eraginkorrik ezarri plaza batean dagoen arratoi-izurriteari aurre egiteko; horrek osasun publikoari, elkarbizitzari eta plaza inguruan dagoen lokal baten jardura ekonomikoari eragiten die eta lokal hori bere familiaren jabetzakoa da. Azaldu du hainbat kexa aurkeztu dituen arren, ez dela irtenbide segururik ezarri izurritea kontrolatzeko eta egoera kalte larriak sortzen ari dela bere familian eta auzoan. Q25/1016.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Atarrabiko Udalak ez duelako neurririk ezartzen udalerrri-sarreran dagoen hotel baten garbiketa eta mantentzea bermatzeko; arratoiak ikusi dituzte inguruan. Udaletxeko langileek esan diotenaren arabera, hotelak ez ditu instalazioak garbitzen eta ez ditu sastrakak kentzen. Q25/1109.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Tafallako Udalak kale txiki batean dagoen arazoari aurre egiten ez diolako. Bertan zaborra pilatzen da eta karraskarien izurritea dago eta etxe barnera sartzen dira hodietatik. Apiriletik eskaerak aurkeztu dituen arren, egoerak okerrera egiten du egunez egun eta bi alditan etxetik atera behar izan da eta bizilagunekin batera arratoiak hiltzeko zerbitzu bat kontratatu behar izan du, baina zerbitzu hori ez da eraginkorra bide publikoan jarduten ez den bitartean. Horregatik eskatu du berehala garbitu dezatela kalea eta izurritea bukatu dezatela, osasunerako oso arriskutsua baita. Q25/1121.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ebatzita.

M) Osasun-garraioa:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuteran ez dagoelako larrialdiko ibilgailu nahikorik. Azaldu du Larrialdi, Prebentzio eta Babes Zibileko Zerbitzuaren laguntza eskatu zuela osasun-larrialdia zuen gazte bat artatzeko eta esan ziotela ez zegoela ibilgailurik eskuragarri. Q25/147.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa egin du zailtasunak izan dituelako bere amak behar duen errehabilitazio-tratamendua hasteko. Amak menpekotasuna du eta zailtasunak osasun-garraioaren kudeaketarengatik sortu dira. Bereziki salatu du organoen eta osasun-mailen arteko koordinazio egokia falta dela. Gainera, salatu du zerbitzua bakarrik etxetik eta etxeraino eman ahal zela. Horrenbestez, pazienteak ezin zen utzi tratamendua jaso eta gero goizetan joaten den eguneko zentroan. Q25/342.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak aitortutako desgaitasuna eta menpekotasuna dituen bere amari ukatu egin diolako osasun-garraioa egunero Eguneko Ospitale Psikogeriatrikora joateko, arrazoituz beste modu batera kudeatu behar dela egoera (taxia, senideak...) eta ez duela behar ibilbide hori egiteko

osasun-arretarik. Uste du erabakia ez dela bidezkoa eta diskriminatzailea dela, beste batzuei eman baitiete zerbitzu hori. Q25/701.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako ospitaleen arteko osasun-garraioaren sisteman urritasunak daudelako. Bere ustetan, sistema diskriminatzailea da Iruñeko metropolitik kanpo bizi direnentzat. Azaldu du bere aita tratamendu onkologikoa jasotzen ari dela eta larriki okerrera egin zuela eta protokoloak oso zorrotzak direnez, Lizarrako Ospitalera bideratu zutela eta ez Iruñekora. Eskatu du ikertu daitezela osasun-arreta ekitatiboa eta egokia jasotzeko eskubidea urratzen duten protokolo horiek. Q25/727.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du, zenbait alditan 112ra deitu eta gero eta bigarren deian anbulantzia-zerbitzua eskatu ondoren arnasa hartzeko zailtasunak zituelako eta ondoezik sentitzen zelako, arreta eman zionak esan ziolako taxi bat har zezala eta bere ustetan, erantzun horrek zerbitzuko langileen enpatia-falta agerian uzten du. Q25/785.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du Larrialdi Zerbitzuan jasotako arreta dela-eta. Osasun-larrialdi egoera bat gertatu zen eta laguntza ukatu zioten egun eta erdi geroagora arte, eta horren ondorioz denbora luzean eta isolatuta ospitaleratuta egon behar izan zen. Gainera, kexan salatu du Berriobeitiko parkeen, lorategien eta kirol-pisten kontserbazio-egoera ez dela egokia eta Iruñeko iturri publikoen mantentzea ez dela ona eta Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuan informazioa eskatu zuela eta eman zioten erantzuna ez zela osoa izan. Q25/1279.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du 112ra deitu zuenean eman zioten arretarengatik. Laguntza eskatu zuen bere 14 urteko semea eramateko, intoxikazio etilikoa zuen eta Bianako Printzearen Kanpo Kontsulten Zentroaren ondoan dagoen aparkalekuko lorategitik Nafarroako Ospitale Unibertsitarioko Larrialdi

Pediatrikoen Zerbitzura eraman behar zuten. Azaldu du zuzenean laguntza ukatu ziotela esanez ez zegoela langilerik bertara joateko eta azkenean oinezko batek lagundu ziola Q25/1415.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroan bizi den bere amak trafiko-istripu larria izan zuelako Frantzian mozkorra zegoen gidari baten erruz, eta ama Frantzian dagoelako ospitaleratuta. Esan du Nafarroara ekartzeko garraioa kudeatzen saiatu direla, baina atzeratu egingo dela, esan diotenaren arabera, ez dagoelako eskuragarri zerbitzu hori. Esan du familiak ez duela baliabiderik Frantzian denbora mugagabea jarraitzeko. Q25/1725.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

N) Beste batzuk:

- Herritar batek kexa jarri du klinika pribatu batek bere osabari Neurologia Zerbitzuan kontsulta bat fakturatu diolako aurretiaz kostua jakinarazi gabe. Faktura ezeztatzeko eta zenbatekoa itzultzeko eskatu du. Q25/150.
- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du zalantzak dituelako periodonzista baten titulazioarekin eta espezialitatearekin lotuta; zenbait hagin atera dizkio modu okerrean eta horrek kalte larriak sortu dizkio. Eskatu du langile horren jarduna ikertzeko, beste batzuek antzeko egoerak sufritzea ekidite aldera. Q25/1019.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Sindikatu batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez dituelako bermatzen klimatizazio-baldintza egokiak Nafarroako Ospitale Unibertsitarioan. Hala, tenperatura altuegiak egoten dira ospitaleratze-zonetan, kontsulta-guneetan eta lan-eremuetan. Esan du egoera hori behin eta berriz salatu duela 2014tik eta pazienteei eta langileei eragiten diela, indarreko araudia urratzen duela eta osasuna eta segurtasuna arriskuan jartzen dituela. Bere iritziz, hartutako neurriak ez dira nahikoak izan eta inbertsioak berehala egiteko eskatzen du, 2026 aurretik gela guztiak zuzen girotzeko. Q25/1076.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados hortz-klinika baten jardunarekin. Azaldu du haginak ateratzeko, ahoa garbitzeko eta ortodontzia-aparatua jartzeko kontratua sinatu zuela. Hasierako ateratzea eta gero infekzioa izan zuen, eta hurrengo hitzorduan bi hagin osasuntsu kentzea proposatu zioten eta esan zuen ez zuela nahi eta beste irtenbide batzuk eskatu zituen. Esan du ordutik aurrera tratua aldatu egin dela eta ez diotela hitzordu berririk eman, baina hileko kuotak ordaintzen jarraitzen duela, 5.000 euro baino gehiagokoak. Q25/1147.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados hortz-klinika baten jardunarekin. Azaldu du hortz-tratamendua hasi zuela, besteak beste, inplante bat eta hozkada zuzentzeko gainazalarekin, baina inplantea jarri eta gero min handia, zauriak eta arazoak izan zituen eta inplantea kendu eta berriro jarri behar izan zioten, baina hobekuntzarik gabe. Gehitu du jasotako arreta ez zela egokia izan eta gaur egun tratamenduaren zorra ordaintzen jarraitzen duela, agindu zizkioten irtenbiderik ezta jarraipen profesionalik izan gabe. Q25/1148.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du hortz-klinikak eskatu diolako 100 euro ordaindu ditzala lehen bisitarengatik eta aurretiaz ez zioten kostu horren berri eman. Eskatu du kobratze-politika argitu dadila eta horrelako praktikak ekidin daitezela, zalantzak eta deserosotasunak sortzen baitituzte. Q25/1430.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du Osasun Departamentuak ez duelako aire giroturik jarri Nafarroako Ospitale Unibertsitarioko V. pabilioiko ospitaleratze-geletan udan zehar. Azaldu du lagun bat abuztuko zenbait egunetan ospitaleratuta egon zela, bero-bolada gertatu zela eta bakarrik haizagailuak zeudela eta ez zirela nahikoak eta bero jasangaitza sufritu behar izan zuela. Q25/1451.
 - Gaia jorratuta dago, eta [Ebazpena emanda](#) eta onartuta.

3.2.25. Herritarren segurtasuna.

A) Espetxe-administrazioa:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko espetxeko funtzionario batek ez ziolako utzi bere seme-ordearen amarekin programatuta zuen bisita bat egiten. Arrazoitu

zuten adingabearen dokumentazioa falta zela, baina dokumentazio hori aurreko bisita batean jada aurkeztuta zuen. Gehitu du funtzionarioarekin eztabaidatu ondoren, pakete bat entregatzea ere ukatu egin ziotela eta etorkizuneko bisiten inguruko komentario beldurgarriak egin zizkiotela. Q25/327.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du funtzionario batek Iruñeko espetxeko 4. moduluan askatasunik gabe dauden pertsona batzuegan duen jarrerengatik; funtzionarioak tentsioa sortzen du horretarako arrazoirik ez dagoen egoeretan. Q25/394.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du atzeratu egin delako Iruñeko espetxetik hiru egunetan ateratzeko baimena erabili ahal izatea. Azaldu du Iruñeko Espetxeko Tratamendu Batzarrak erabaki zuela Talde Teknikoaren txostena Espetxeko Zaintza Epaileari bidaltzea ebatzi zezan, eta Iruñeko Espetxeko Zaintzako Epaitegiaren autoaren bitartez hiru eguneko baimena eman zitzaiola. Baimena legez martxan jartzeko eskatu zuen arren, ez zioten espetxetik ateratzen utzi biharamunera arte. Espetxeko langileek bere alabari eta emazteari emandako tratua ere salatzen du. Q25/961.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du ukatu egin diotelako lagun batek “vis a vis” bisita bat egiteko baimena. Badaki beste preso batzuei lagunak bisitatu baimendu dizkietela ahaide gisa, hiru hilabetez zehar komunikazioa izan eta gero. Bere ustetan, berdintasun-printzipioa egon behar da espetxe bereko presoaren artean. Q25/1030.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du. Izan ere, duela astebate baino gehiagotik agindutako auto judiziala egon arren (horrek ordezkatu egiten du 85 urte dituen bere aitaren prebentzio-espetxeratzea etxe-atxiloketarengatik kontrol telematikoarekin), espetxe-administrazioak ez du gailua ezarri. Azaldu du atzerapen horrek judizialki xedatutakoa urratzen duela eta kalte larriak sortzen dituela, bere aita nagusia baita eta zaintza-beharak baititu. Q25/1101.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du, Iruñeko Espetxeak ez duelako bermatu preso baten segurtasuna, integritatea ezta zaintza zuzena. Esan du behin eta berriz erregistroak egin dizkiotela ustez arrazoirik izan gabe, funtzionarioek indarkeriaz tratatu zutela eta ospitale-arreta jaso behar izan zuela eta bere gauzak ez zituztela ongi zaindu eta objektu batzuk galdu eta beste batzuk trukatu egin zituztela. Q25/1215.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Espetxera bidaltzea behar duelako bere gaixotasun mentalaren inguruko informazio eta dokumentazio mediko guztia; gaur egun Leongo espetxean daude agiri horiek. Azaldu du orain Nafarroako espetxean dagoenez, erkidego horretako epaimahai medikoak baloratu behar duela bere desgaitasuna ebaluatu dezaten. Q25/1287.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko espetxean preso daudenei ematen zaien tratua rengatik. Elkarrekin batek presoaren egoeraren inguruan idatzitako txostena aipatzen du. Bertan tratatu txarrak, osasun mentala, arreta medikoa, drogak eta abar lantzen dira eta eskatu du erakunde horrek egitateak ikertu ditzala eta presoekin elkarriketarako egin ditzala, erantzukizunak hartzeko. Q25/1307.

- Kexa ez onartuta (legitimaziorik eza– interesdunak planteatu ez duen kexa).

- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados bere semea Palentziako espetxera lekualdatzearekin, bere familia eta lagunengandik urruti. Gainera, berak ez du semea bisitatzerako joateko baliabide ekonomikorik. Q25/1329.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko espetxean kondena betetzen ari den bitartean gehiegikeriak eta zabarkeriak sufritzen dituelako. Salatu du hirugarren gradua ukatu diotela alegatuz ematen ez dioten terapia psikologikoa behar duela, aitortutako bere desgaitasuna ez dutela artatzen eta autismo-ezaugarriak baieztatzeak proba-falta dagoela. Zuzen artatu gabeko eraso fisikoak, hitzordu medikoak modu arbitrarioan ezeztatu izana eta errehabilitazio-arazoak ere jakinarazi ditu. Q25/1734.

- Kexa Arartekoari igorrita.

B) Polizia-jarduketak:

- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados Foruzaingoko agente batek bere ibilgailua erregistratzean izandako jarduketarekin. Prozedura-irregularitasunak eta jarrera beldurgarria salatu ditu. Adibidez, baieztatu du bere gauza pertsonalak erregistratu zizkiotela lege-justifikaziorik gabe eta baimen informaturik gabe eta genero-protokoloak urratu zituztela. Q25/72.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Bi herritarrek kexa jarri dute Iruñeko Udaltzaingoko hiru agentek eman zieten tratuaerengatik eta beren bizilagunek sortutako enbarazuen aurrean ez jarduteagatik. Azaldu dute agenteak bertaratu zirenean arazoarekiko interes-falta erakutsi zutela, jarrera mespretxuzkoa izan zutela eta beraiei eman zitetela egoeraren errua, eskatutako egiaztapenik egin gabe. Q25/177.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Guardia Zibileko agente baten jokaera desagokiarengatik; herritarra espaloitik gurpildun aulkian zihoala, agenteak harrokeriaz tratatu zuen eta isun bidegabea ezarri zion. Baieztatu zion arren bere desgaitasuna zela-eta ezin zuela sinatu, isunean jarrita dago ez zuela sinatu nahi. Bere erreklamazioari emandako erantzunarekin bat etorritz, agenteak esku-hartzean izan zuen jarduketa gainbegiratzeko eskatu du. Q25/247.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du bera eta bere seme-alabak —bietako batek desgaitasun larria du— gaizki eta modu intimidatzailean tratatu zituztelako Berriozarko bi udaltzainek. Azaldu du nahiz eta udal-baimena izan autoarekin gune jakin batera sartzeko, errieta egin ziotela, harrokeriaz tratatu zutela eta azkenean entzerratu egin zutela, larrialdi-kasu batean ateratzeko aukerarik gabe. Botere-abusua eta enpatia-falta salatu ditu. Erantzukizunak hartzea eskatzen du, horrelakoak berriro gertatu ez daitezen. Q25/304.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Peraltaiko Guardia Zibilera jo zuelako bere bizilagunen zarata gogaikarriak salatzeri eta esan ziotelako zaratak neurtu behar zituela eta abokatu batek eta prokuradore batek esku hartu behar dutela. Hala eta guztiz ere,

aurreko guztia gezurtatuko lukeen epai judizial bat aipatu du eta zaratek sortutako osasun-arazoak frogatzen dituzten parte medikoak ditu. Salaketa jarri ahal izatea eskatzen du. Q25/310.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Udalak ez diolako erantzun 750 euroko lapurreta salatzen zuen instantzia bati. Diru hori bermatutako errentakoa zen eta hotz-boladan zehar igaro zuen udal-aterpetxeko bere armairuan zegoen. Gehitu du Nafarroako Foruzaingoak ere ez diola erantzun jarritako salaketari. Q25/361.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Udalak ez diolako erantzun udaltzaingoari duela bi urte objektu galdu gisa entregatu zion telefono mugikorra berreskuratzeko eskaerei. Defendatu du legezko epea igaro dela eta jabeak ez duela erreklamatu eta, beraz, objektua berari itzuli beharko lioketela, baina egin dituen eskaerei ez dietela erantzun. Q25/445.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarre batek kexa jarri du, pertsona batek Iruñeko Udaltzaingoaren komisarian diru-zorroa galdu zuela salatzerantz joan zenean atzera bota zutelako bere administrazio-egoerarengatik. Gainera, tratu diskriminatzailea eta arrazista izan zuten bere aurka eta ikusi zuen nola udaltzaingo batek errekurso-izapidean zegoen bere asilo-agiria apurtzen zuen. Eskatu dute jarraitu zen protokoloa ikertu dadila, polizia-jarduketaren legezotasuna argitu dadila eta erantzukizunak har daitezela. Q25/469.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du, Tafallan istripua izan zuenean udaltzaingoak ez ziolako atestaturik eman eta hori beharrezkoa duelako bere aseguru-etxeak ibilgailua konpontzeko izapideak egin ditzan. Adierazi du askotan saiatu den arren, esan diotela ezin dutela bidali langileak falta direlako. Berehala bidaltzeko eskatzen du. Q25/602.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko udaltzaingo batek telefono-dei batean jarrera mespretxuzkoa izan zuelako eta esan zuelako ez zuela esku hartuko txakur baten

zarata gogaikarriak zirela-eta. Azaldu du agenteari identifikatzeko eskatu zionean ez ziola bere izena eman, deia moztu zuela eta bere NAN zenbakia eskatu ziola eta hori errepresaliatzen hauteman zuen. Egitateak berrikusi daitezela, diziiplina-neurriak ezartzea eta deiaren grabaketa eskuratzea eskatzen du. Q25/750.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Foruzaingoak bisitekin eta dei errepikakorrek jazartzen diolako; galdera desegokiak egiten dizkiote eta atxilotzearekin mehatxatzen dute. Gainera, erreklamazioa aurkezten saiatzen denean eredu orokorra ukatzen diote eta ez diote arreta zuzenik ematen. Polizia-jarduketak berrikusteko eskatzen du. Q25/755.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du eta jakin nahi du zenbat polizia egon diren Sarrigurengo jaietan, ez baitu poliziarik ikusi. Q25/782.
- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du Foruzaingoak San Ferminetan emandako tratua eta arretarengatik. Q25/940.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Polizia Nazionalak bide publikoan egindako esku-hartze bat proportzioz gaindikotzat eta diskriminatzailatzat jotzen duelako. Azaldu du bere bikotekidea eta lagun bat miatu egin zituztela jendearen aurrean, eta parte intimoak ukitu zituztela, nahiz eta furgoneta bat zuten erregistroa modu pribatuago batean egiteko. Gehitu du txakur-polizia bat erabili zutela behin eta berriz, eta ez zuela emaitzarik eman eta agenteek baimendu egin zutela hirugarrenek komentario iraingarriak egitea. Q25/956.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Foruzaingoak ez duelako txostenik egin gas-isuri baten ondorioz Noaingo etxebizitza-bloke batean gertatutako leherketaren ondoren. Azaldu du bere etxebizitza eta gauza guztiak galdu arren,

ikerketa ez dela osatu, Foruzaingoak ez baitu txostenik egin, eta horregatik ezin izan du aseguruaren indemnizazioa jaso. Q25/980.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Aranzadi udal-kiroldegiko segurtasun-langileek eta udaltzaingoak gizon beltz bat eta bere emaztea kanporatu zituztelako arrazoirik gabe, leporatu eta gero ezin zirela instalazioetara sartu. Azaldu du ez zirela egitateak ikertu eta arrazistatzat jotzen duen salaketa ez zela zalantzan jarri, eta polizia-jarduketan biktimen aurkako indarkeria fisikoa erabili zutela. Kritikatu du protokoloak eta prestakuntza arrazista falta direla eta udalak modu pasiboan jokatzeko duela horrelako egoeretan. Q25/981.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Chinchilla Jeneralaren komisariako sarreran Polizia Nazionaleko bi agentek eman zioten tratuaengatik; salaketa bat jartzera joan zen eta tratua desagokoa eman zioten. Azaldu du bi agentek komentario eta keinu ironikoak egin zituztela eta errespetu-faltatzat jotzen du eta egoera serio batean joan zen pertsona baten aurkako jarrera umiliagarria dela uste du. Q25/982.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Foruzaingoko bi agenteren jarduketa irregularra izan delako. Azaldu du ikusi zuela Nafarroako Foruzaingoko bi agentek bere ezagun bat hormaren aurka eraman zutela. Bere ezagunari laguntzera hurbildu zenean, agenteek esan zioten ez sartzeko. Beren jarduna aurpegiratu eta gero, telefono mugikorrarekin gertatzen ari zena grabatzen saiatu zen, baina agente batek lurrera bota zion telefonoa. Jarraian, miatu egin zuten eta bere burua identifikatzeko eskatu zioten. Agenteei nortasun-agiri nazionala entregatu zienean, esan zioten desobedientziarengatik salatu zutela. Q25/1059.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

C) **Jokoak eta ikuskizun publikoak:**

- Herritar batek kexa jarri du Ablitasko Udalak ez duelako bere etxe azpian dagoen ukuilua sakonki garbitu; bertan gordetzen dituzte betizuak herriko jaietan. Q25/1239.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Herrizaingo, Funtzio Publiko eta Justizia Departamentua ez dagoelako bermatzen joko-aretoetara, kasinoetara eta antzeko lekuetara sartzeko kontrol eraginkorrak egiten direnik. Azaldu du nahiz eta sartzea debekatzen dion erregistro batean inskribatuta egon, zenbait lokaletara sartu ahal izan dela NANA inork egiaztatu gabe edo kontrol eraginkorrik pasatu gabe, eta indarreko araudiaren aurkakotzat jotzen du hori. Eskatu du neurriak indartu daitezela eta araudia urratzen duten establezimenduak zehatu daitezela. Q25/1435.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Foruzaingoaren jarduketa proportzioz gaindikoa eta oldarkorra izan zelako 25 urteko bere semea Barañainen atxilotu eta gero. Azaldu du agenteak bere etxera joan zirela nahiz eta atxiloketa egiaztatuta zegoen, jarrera intimidatzailea izan zutela eta identifikatzeko eskatu ziotela justifikaziorik gabe eta horrek min emozional larria eragin ziela bai berari, bai 18 urteko bere alabari ere. Jarraian, zehapen-espedientea ireki zela jakinarazi zioten eta ez dituzte kontuan hartu ez bere alegazioak, ezta ere bere egoera ekonomiko prekariora. Q25/1130.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Polizia Nazionaleko zenbait agentek tratu desegokia eman ziotelako ustez telefonoz hitz egiten zihoanean bere ibilgailua gelditu zutenean. Kontatu duenaren arabera, agenteek espalaira igotzera behartu zuten, lurrera bota eta kolpatu egin zuten eta isunak jartzearekin mehatxatu zuten. Gehitu du jarraian trafiko-zehapena ezarri ziotela eta beste salaketa bat ere bai, ustez jarrera erasokorra izan zuelako, baina berak ukatu egiten du hori. Q25/1161.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek elkarte bat ordezkatzuz kexa jarri du Foruzaingoko eta Polizia Nazionaleko agenteek adingabe bati eta bere laguntzaileari emandako tratua eta horien jarduketa irregularrak izan zirelako. Azaldu du ez zela zuzen aplikatu Nafarroan bidaiderik gabeko adingabe migranteak hartzeko koordinazio operatiboko protokoloa, eta uste du adingabearen eta laguntzaile profesionalaren

aurkako tratua umiliagarria eta diskriminatzailea izan zela; azken hori adingabeari laguntzen ari zen lan egiten duen gizarte-ekimeneko erakunde baten baliabide gisa. Q25/1206.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Foruzaingoak eraginpeko pertsona jazarri eta beldurtu egin duelako eta inolako ebazpen judizialik gabe legez aurka kontrolatu duelako. Azaldu du besteak beste etengabe zaintzen dutela, behin eta berriz deitzen diotela, modu pertsonalean berarekin egoteko eskaintzak egiten dizkiotela eta komunikazio pribatuak modu desegokian eskuratzen dituztela, hala, Konstituzioan aitortutako oinarritzko eskubideak (duintasuna, integritatea, askatasuna eta intimitatea) eta Datuak Babesteko Legea urratuz. Eskatu du egitateak ikertu, salaketak onartu eta neurriak ezarri daitezela bere eskubideak babesteko eta etorkizunean legez aurkako mutur-sartzeak ekiditeko. Q25/1219.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Nafarroako Foruzaingoak ez duelako ezer egin salaketa bat jarri ostean emakumeenganako indarkeriaren epaitegiak agindutako urruntzeko eta inkomunikazioko kautelazko neurria urratu izanagatik. Kontatu du ez zaiola jakinarazi salaketa epaitegira bidali zenik ezta Arriskuaren Polizia Balorazioaren Protokoloa aktibatu denik, eta uste du horrek urratu egiten dituela biktima gisa dituen eskubideak eta arriskutsua dela berarentzat eta bere seme adingabearentzat. Q25/1227.

- Ikertutako kexa izapidetzen.

- Elkarre batek kexa jarri du Foruzaingoko agente batek herritar bat gelditu eta zehatu zuelako autobidetik zihoan bitartean, nahiz eta abiadura-mugarik ez zuen gainditu. Azaldu du agenteak urduri eta oldarkor jokatu zuela eta polizia-jarduketan alborapen arrazista posiblea ikusi zuen. Gehitu du ez duela froga objektiborik eta agentea izan zela bide-segurtasuna arriskuan jarri zuena. Q25/1226.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa jarri du Tuterako alkateak eta udaltzain batzuek eman zioten tratua rengatik Palestinari babesa emateko grafiti sinboliko bat egiten ari zela. Salatu du une horretan adingabea zen arren, berarengana jo zutela jarrera beldurtzailearekin, mehatxariarekin eta erdeinuz eta telefono mugikorra kendu

ziotela eta hori guztia gertatu zela bere tutoreei abisatu gabe eta bere eskubideak ez zizkiotela jakinarazi. Q25/1352.

- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Palestinako bakearen aldeko manifestazio batean Polizia Nazionalak jaurti zuen gomazko pilota batek aurpegian eman ziolako, istiluen bestaldean egon arren. Trauma sufritu zuen eta aldi batean ikusmena galdu zuen eta eskatu du arazorik sortzen ez dutenen aurka horrelako bitartekorik ez erabiltzea. Q25/1419.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados polizia-jardun batekin. Q25/1528.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Nafarroako Foruzaingoak administrazio-jarduketa irregularrak eta abusuzkoak egin dituelako. Aipatu du identifikatu gabe dei intimidatzaileak egiten dizkiotela, lege-babesik gabeko administrazio-exijentziak jasotzen dituela, baimendu gabe zaintzen dutela edo datu-baseetara behar ez bezala sartzen direla. Q25/1586.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Foruzaingoko agente batek bere semearekin trafikoko esku-hartze batean izandako jarduketarengatik. Alkoholemia-kontrola egin zioten eta gero salaketa penala egin zuten esan zuelako ez zuela drogen froga egingo. Bere ustetan, bere semeak desgaitasun fisikoa eta intelektuala duenez, agentea egoera lasaitzen saiatu behar izan zen, ez tentsio gehiago jartzen eta egoera okertzen. Q25/1591.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Zizur Nagusiko udaltzaingo batek esan zuelako ez zuela ezer egingo telefono bidez poliziari jarduteko eskatu ostean, ikusi zuelako alokatuta duen bere etxebizitzan bi pertsona baimenik gabe zeudela. Zehazki, pertsona bi horiek identifikatzea eta polizia-txostena egitea nahi zuen. Azaldu du elkarriketa horrengatik bere aurkako zehapen-espedientea ireki zela eta

horregatik eskatzen du ikerketa bat egin eta espedientearen ezeztatu dadila. Q25/1672.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du irain arrazistak jaso eta Polizia Nazionalari abisatu ostean, iritsi zen patruilak azalpenik gabe kolpatu zuelako, grabatzen saiatu zenean ere bai. Adierazi du komisarian berriro ere erasoak jaso zituela, ez ziotela salatzen utzi eta atxilotu egin zutela. Tratu diskriminatzailea eta proportzioz gaindiko polizia-erabilera salatzen ditu arrazismoa dela-eta. Q25/1744.
- Kexa Arartekoari igorrita.

D) Zehapen-prozedurak:

- Herritar batek kexa aurkeztu du zehapen-prozedura bat ireki delako Guardia Zibilak egin zuen salaketa baten ostean bere jabetzakoa den baratze batean egin zuten ikusizko ikuskaritza batean, ganaduak sortutako kalteak egiaztatzeko. Esan du agenteek zalantzan jarri zituztela kalteak eta, gainera, salatu egin zutela gertatutakoaren inguruko iritzi ezberdinak zituztelako. Zehapen-prozedura berrikusteko eta zehapena kentzea baloratzeko eskatzen du, baita ere konpentsazio posible bat edo zuzenketa publikoa egiteko aukera, eta neurriak ezar daitezela antzeko egoerarik errepikatu ez dadin. Q25/219.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du isuna jarri ziotelako eta objektuak kendu zizkiotelako berak ukatu egiten dituen egitate batzuetan oinarrituta. Izan ere, poliziaren jarduna bakarrik ibilgailuaren IAT faltan zentratu zen eta ez zuen debekatutako objekturik. Gainera, salatu du agenteek ez zirela zuzen identifikatu eta bere burua defendatu ahal izatea oztopatu zutela eta errekurtsioa jarri du, uste duelako espedientearen akatsa egon zela. Q25/1039.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du uste duelako egungo administrazio-zehapenen sistema bereziki kaltegarria dela diru-sarrera gutxi dituztenentzat, beti direlako zehapen ekonomikoak eta ez daudelako errenta-mailara egokituta. Azaldu du, bere kasuan, orain dela gutxi hiru isun arin ordaindu behar izan dituela eta bere pentsioaren % 12 gainditu dutela. Q25/1049.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du zehapen-espeditente bat hasi delako ustez Herritarren segurtasuna babesteko martxoaren 30eko 4/2015 Lege Organikoa urratu zelako. Azaldu du 700 euroko isuna jarri diotela bide publikoan drogak kontsumitzeagatik eta gaur egun bermatutako errentaren eskaera ebazteko zain dagoenez, ezin duela isuna ordaindu. Q25/1114
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Iruñeko saltoki batek kexa jarri du Iruñeko Udala atzeratzen ari delako ordaindu zuten zehapen bat itzultzeko eskaerei erantzuten; zinegotzi batekin elkarrizketa izateko eskaera ere egin zuten. Kritikatu du bide publikoan apaingarriak jartzeagatik ezarritako isuna ordaindu zutela eta egoera berdin-berdinean dauden beste saltoki gehienei espeditentea artxibatu zitzaiela eta ez zietela eskatu ordainketarik egitea. Q25/1136.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Lizarrako Udala banku-kontuan egiten ari zaizkion enbargoak direla-eta, bide publikoan txakurra solte eramateagatik ezarri zaizkion hainbat zehapenen ondorioz. Esan du egoera zaurgarrian dagoela diru-sarrera gutxi dituelako, aitortutako desgaitasuna duela, osasun mentaleko arazoak dituela eta guraso bakarreko familia osatzen duela. Bere egoera ekonomikoa eta pertsonala baloratu daitezen eskatzen du. Q25/1289.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du ez dagoelako ados martxoaren 30eko 4/2015 Lege Organikoa urratu izanagatik zehapen-espeditentea izapidetu delako; ustezko urraketa hori adingabea zela egin zuen. Azaldu du alegazioak egin dituela, egitateen bere bertsioa ez baitator bat agenteen bertsioarekin, baina alegazioak zuzen artatu ez dituztela esan du. Gainera, ebazpen-proposamenean ez da zehazten zein arau-hauste egozten zaion edo urratutako lege-xedapena zein izan zen, eta horrek bere burua defendatzeko duen eskubidea murrizten du. Q25/1327.
- Kexa Arartekoari igorrita.

E) Ordena publikoa:

- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Konpainia plaza oso narriatuta dagoelako azken urteetan, batez ere, pandemia ondoren. Azaldu du plazan alkohola kontsumitzen dutela, gauetan zarata egoten dela eta bandalismoa, zikinkeria, segurtasunik eza eta zerbitzu publikoen narriadura ere gertatzen direla. Herritarren Segurtasunean zenbait eskaera aurkeztu dituen arren irtenbideak eskatzeko, adierazi du ez duela erantzunik jaso eta ez dela neurri eraginkorrik ezarri. Udalak ezer ez egitea kritikatzeko du, bakarrik garbiketa-lanak areagotu ditu, baina ez ditu arazoaren kausak jorratzen eta bizilagunen bizi-kalitatea kaltetzen da. Q25/245.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Etxabakoitz auzoan antzinako Jaso Ikastolaren eraikina okupatu ondoren sortutako egoera dela-eta. Azaldu du elkarbizitzan eta auzoko segurtasunean kalte larriak sortu direla eta bereziki beldur da adingabeen integritatearengatik, ezin baitira bakarrik ibili. Q25/417.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Biurrun-Olkozko Udalak ez duelako nahi bere kargura jarri bideozaintza-kamerarik Olkotzen. Salatu du orain dela gutxi hainbat lapurreta egin dituztela eta etxebizitzak, ibilgailuak eta argiteria publikoa kaltetu direla eta bizilagunak beldur direla. Kritikatu du udalak ezetz esan zuelako kontzejuak ordaindu behar izan duela gastua. Q25/430.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du salaketa jaso duelako Nafarroako Foruzaingoak gau batean izandako esku-hartzea eta gero. Zenbait agentek oldarkor, errespeturik gabe eta beren burua identifikatu gabe jardun zuten. Azaldu du justifikaziorik gabe atxikiak izan zirela, delinkuenteak bailiran lekualdatu zituztela eta tratu intimidatzailea eta arbitrarioa sufritu zutela. Agenteak identifikatu ez izana, komunikazio okerra eta bere eskubideen urraketa aipatu ditu eta jarduketa ikertzeko eskatzen du. Q25/708.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa jarri du, Etxarri-Aranazko, Leitzako eta Goizuetako udalek ez dutelako ezer egiten udal-titulartasuneko eraikin batzuetan egin dituzten pintadekin. Pintada horiek, gainera, biktimen memoriaren duintasuna urratzen dute. Q25/788.
 - Etxarri-Aranazko Udala: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
 - Goizuetako Udala: Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Zenbait herritarrek kexa jarri dute, Eguesibarko Udalak ez duelako ezer egiten herriko jaietan adingabeek modu indiskriminatuan piroteknia erabiltzen dutenean. Horrek osasun publikoa, bizilagunen atsedena, herritarren segurtasuna eta bereziki zaurgarriak direnen ongizatea kaltetzen ditu. Azaldu dute salaketak egin arren, ez dela neurri prebentiborik ezta zehatzailerik ezartzen eta ez dela kontrolatzen adingabeei material piroteknikoa saltzea. Q25/794.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Tomas Caballero parkean ez delako errespetatzen animaliak izateko araudia eta txakurrak aske ibiltzea baimentzen delako. Azaldu du zaintza-kamerarik ez egoteak zaildu egiten duela polizia-kontrola eta parkean egoten diren adingabeak arriskuan jartzen dituela. Q25/866.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Kolektibo batek kexa jarri du Arbizuko Udalak egun ofizial bat deklaratu duelako ETAko presoak kartzelatik ateratzea aldarrikatzeko, eta “preso politikoak” edo “deportatuak” direla esaten dela. Esan dute horrek erakunde-neutraltasunaren printzipioa urratzen duela eta terrorismoaren biktimen aurkako irain larritzat jotzen dute. Q25/900.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Elkarte batek kexa jarri du Arrotxapeako jaietan pintadak gehitu direlako ETAko kide bat kartzelatik ateratzea eskatzeko. Eskatu dute Iruñeko Udalak pintada horiek ezabatu ditzala eta bermatu dezala espazio publikoak ez direla erabiltzen terrorismoa goraipatzen duten eta terroristentzat inpunitatea eskatzen duten mezuak zabaltzeko. Q25/938.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Urdiaingo jaietan udaletxearen etxolan ETako presoak kartzelatik ateratzea eskatzen zuten kartelak jarri zituztelako eta bere ustez espazio publiko instituzionala modu partidistan eta onartezinean erabiltzea da hori. Q25/941.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du orain dela urte batzuk Corellan etxebizitza bat okupatu eta gero, ez udaltzaingoak, ezta Foruzaingoak ere ez dutelako ezer egin etengabe sortzen diren arazoetan. Esan du egoiliarrek zaratak, liskarrak eta jarrera zakarrak sufritzen dituztela, batez ere, bizilagun nagusiek. Azaldu du askotan salaketak egin dituzten arren eta udal-arduradunekin bildu arren, ez dela neurri eraginkor batik ezarri eta familiak beldurrez eta urduri bizi direla. Q25/985.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Udala eta Nafarroako Gobernuako Barne Departamentua ez daudelako eraginkor jokatzeko Etxabakoitz auzoko Virgen del Soto kaleko bizilagunak bizitzen ari diren segurtasunik ezeko egoeran. Erreklamatzailerak azaldu du duela denbora batetik aurrera inguru horretan mehatxuak, indarkeria, liskarrak arma zuriekin eta antzekoak gertatzen direla gauetan, eta ezin dela deskantsatu eta etengabe beldurrarekin bizi direla, batez ere, adingabeak dituzten familiak. Gehitu du agintaritzek eraginkor esku hartzen ez dutenez, benetan sentitzen dutela erakundeek abandonatuta dituztela eta herritarren segurtasunerako arriskua gehitzen ari dela. Q25/1003.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Udalak ez duelako neurri eraginkorrik ezarri bere etxean bizi duen elkarbizitza jasangaitza dela-eta; bere eraikin berean etxebizitza bat okupatu dute bi pertsonak eta etengabe liskarrak sortzen dituzte, gauzak apurtzen dituzte eta gauetan liskarrak izaten dira eta bizilagunak beldurtuta daude eta familiek ezin izaten dute atseden hartu. Azaldu du behin eta berriz poliziari deitu arren, indarkeriak jarraitu egiten duela eta etsita daudela. Q25/1193.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Kexa konponduta.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Vergel zubian gaua pasatzen duten eta kalean dauden pertsonak sentiarazten diotelako ez dagoela seguru lanera joaten denean eta lanetik ateratzen denean. Eskatu du polizia ordu horietan bertaratu dadila, ibilgailurik ez duten langileen segurtasuna bermatzeko. Q25/1384.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa aurkeztu du Ablitasko Udalak ez diolako jaramonik egiten bere fatxadan eta bere baimenik gabe jarritako bideozaintzako kamera bat eta torloju batzuk kentzeko egin zuen eskaerari; sortutako kalteak konpontzeko ere eskatu du. Esan du duela lau hilabete baino gehiago aurkeztu zuela eskaera eta udalak ez diola erantzun. Q25/1492.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du bere gurasoak bizi diren Burlatako eraikin bat irregularki okupatu dutelako eta beldurra, segurtasunik eza eta kalte psikologiko larriak sortzen ari direlako bereziki zaurgarriak diren bizilagunengan. Erakundeek berehala esku har dezaten eskatu du egoiliarak babesteko, elkarbizitza berrezartzeko, segurtasuna bermatzeko eta legezko irtenbide eraginkor bat errazteko. Q25/1706.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

F) Agiriak:

- Herritar batek kexa jarri du, Irurtzungo Udalaren ordenantzaren arabera, arriskutsuak izan daitezkeen animaliak izateko lizentzia hiru urtekoa delako eta gainerako lurraldeetan aldiz, bost urtekoa. Ezberdintasun hori legezkoa ote denaren zalantza dugu. Gainera, kontua udalean kontsultatu zuenean, esan du ordenantzaren kopia bat entregatu ziotela bakarrik. Q25/154.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

G) Beste batzuk:

- Herritar batek kexa jarri du hauteman duelako Nafarroako Foru Komunitatean hondamendi-arriskua murrizteko neurri prebentiboak, hezitzaileak eta prestakuntzakoak ez direla behar beste aplikatzen. Beste batzuen artean, xehatu du ikastetxeetan eta unibertsitateetan ez dutela prestakuntzarik ezta simulakro

egokirik egiten, larrialdietarako udal-planak ez daudela martxan eta 2035erako Hondamendiak Murrizteko Plan Nazionala ez dela toki-eremuan aplikatu. Q25/1737.

- Kexa ez onartuta (legitimaziorik eza– interesdunak planteatu ez duen kexa).

3.2.26. Zerbitzu publikoak.

A) Ura:

- Herritar batek kexa jarri du Meanoko ur-hornidura eskasa delako eta bereziki kaltetzen da bere etxebizitza. Azaldu du egoera hori maiz gertatzen dela, batez ere udan, eta askotan udalean arazoaren berri eman arren, ez dela konpondu. Q25/26.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa jarri du Bianako Udalak ez duelako konpontzen bere etxean gertatzen ari den arazo bat estolderia-sarea urria delako ura sartzen delako. Azaldu du estolderia-sareak ez dituela euri-urak jasotzen eta errepidean ur-putzua sortzen dela eta bere ateraino iristen dela eta bere etxeko beheko aldea urez betetzen duela. Q25/451.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Artika kirol-hirian Aste Santuan egin zuten kanpusean 4 urte dituen bere semea ez zutelako zaindu eta arreta-faltarekin jokatu zutelako. Zehazki, uste du dutxatzean ere ez zutela arretarik jarri, bere semeak produktu berezi bat erabili behar zuelako eta igerilekuan egon zirenean ezta ere, bere semeak esan zuelako ume batzuek burua uretan sartu ziotela. Halaber, esan du ez dagoela ados begiraleak emandako azalpenekin eta izan zuen tratuarekin. Q25/635.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñerriko Mankomunitateak esan diolako maizter moduan bizi diren etxeko ur-hornidura kenduko dutela. Azaldu du bere familiak zerbitzua ordaindu duela, ez dutela zorrik eta ura kentzen badute arrisku larriak

sortuko direla bizilagunentzat, besteak beste, 88 urteko adineko bat eta adingabe bat bizi baitira higiezin horretan. Q25/920.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Montejurrako Mankomunitateak ez diolako aurretiaz abisatu Lakarren duen etxebizitzan lau orduz ura kenduko dutela. Azaldu du mankomunitatearekin harremanetan jarri zela azalpenak eskatzeko eta esan ziotela abisua bakarrik dagokion udalari egiten zaiola. Bere ustez hori ez da nahikoa. Izan ere, programatutako ur-etenaldien informazioa jasotzeko eskubidea du. Horregatik, eskatzen du mankomunitateak bideak ezarri ditzala informazioa jasotzeko eta eskuragarriak eta irisgarriak izan daitezela bide horiek. Q25/992.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du Lesakako Udalak ez duelako bere etxebizitzara konektatu uraren eta saneamenduaren udal-sarea. Azaldu du itzuleren aurkako sistema bat jarri zuela eta udalari eskatu ziola konexioa egiteko, baina sekula ez zutela horrelakorik egin. Udal-sarera konektatuta ez egon arren, iaztik hornidurako eta ur-saneamenduko fakturak jasotzen ari da. Q25/1120.
- Kexa izapidetzean zehar ebatzita.
- Herritar batek kexa egin du Eguesibarko Udalak ez diolako erantzuten udan lorategiak ureztatzearen inguruan egin zuen eskaerari. Bertan, CHEk ibaiko ura ateratzeko baimendutako baldintzak eta gune jakin batzuetan pilatuta dagoen zikinkeria ere aipatu zituen. Q25/1486.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Montejurrako Ur Mankomunitateko langile batek telefono-dei batean eman zion tratua dela-eta; dei horretan bere jabetzako higiezin bateko saneamendu-hargunea izapidetzen ari ziren. Q25/1081.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

B) Argiteria:

- Herritar batek kexa jarri du Alloko Udalak, aurretik abisatu gabe, foku bat jarri duelako bere etxebizitzaren fatxadan eta loa oztopatzeaz gain, udan ezin ditu leihoak ireki, eltxoak, sitsa eta intsektuak sartzen zaizkiolako etxera. Q25/1208.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Iruñeko Udalak Arrotxapea auzoko argiteria-sistema ordezkatu eta gero zenbait kale-argi itzalita dituelako Maiteminduen Parkearen eta Joaquin Beunza kalearen inguruan eta zenbait gune iluntasun osoan daudelako. Azaldu du argia faltatzeak ikusgaitasuna zailtzen duela eta segurtasunik ez dagoenaren sentrazioa sortzen duela, batez ere emakumeengan, adingabeengan eta adinekoengan. Q25/1341.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

C) Mantentze-lanak eta garbiketa:

- Herritar batek kexa jarri du Antsoingo Udalak ez duelako erantzun eta ez duelako neurririk ezarri udalerrian etengabe gertatzen diren garbitasuneko, segurtasuneko eta elkarbizitzako arazoen aurrean. Azaldu du gabezia larriak daudela bide publikoen mantentze-lanetan, zikinkeria pilatuta dagoela, belar txarrak eta obretako abandonatutako materialak daudela, eta hori gutxi balitz, kontrolatu gabeko trafikoak enbarazuak sortzen ditu eta zaratak, oker egindako aparkatzeak eta polizia gutxi daude. Q25/1159.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Funesko Udalak ez duelako ezer egiten Vistahermosa eta San Migel kaleetan txakurren kakak eta zaborra daudenean. Azaldu du egoerak horrela jarraitzen duela, udalean salaketak aurkeztu dituzten arren. Bere iritziz ez dira ezarri ez zehapenak ezta neurri eraginkorrak ere, eta horrek esan nahi du funtzioak alboratu direla eta osasunerako eta ingururako arriskutsua da. Q25/1379.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek bi kexa jarri dituzte Runa parkean etengabe zaratak, usain txarrak eta espazioaren narriadura sortzen duten jarduerak egiten dituztelako (San

Ferminetako barrakak, “The Champions Burger”...). Salatu dute auzotarrek jasaten dutela parkearen erabilera okerra, sortutako kalteak ez dituztela konpontzen eta aparkatzeko arazoak eta trafiko-buxadurak gertatzen direla. Beraien ustetan, hirian badaude horrelako ekitaldiak antolatzeke beste leku apropos batzuk. Q25/1427 eta Q25/1448.

- Q25/1427: Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Q25/1448: Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa jarri du ikusi duelako bere lorategian argiteria publikoaren errotulua duen kutxatila bat dagoela eta bertatik hasten direla alboko etxebizitzako saneamendu- eta hornidura-hodiak bide publikoraino, eta udal-planoetan ez direla agertzen eta ez dutela baimenik esan du. Uste du Bidankozeko Udalak ez duela behar beste kontrolatu eta hodiak kentzeko, lorategia birjartzeko eta udalak ikuskaritza egiteko eskatzen du. Q25/1703.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (norbanakoen arteko auzia).

D) Telekomunikazioak:

- Herritar batek kexa aurkeztu du bere etxebizitzara eta ondoan duen negoziara zuntz optikorik ez delako iristen Irañetan. Esan du bazterketa digital horrek kalteak sortzen dizkiola lanean eta irrati bidezko alternatiba ez dela nahikoa eta garestia dela. Q25/77.
- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Leazkueko Kontzejua, haraneko gainerako udalerriak ez bezala, zuntz optikorik gabe dagoelako oraindik ere, nahiz eta instalazioa duela urte batzuk egin zuten. Jakinarazi du konexio-kutxak jarri zituztela eta esan zirela alta eskatu zezaketela, baina urteetan zehar kudeaketak egin eta gero eta Anueko Udalak eta enpresa adjudikaziodunak erantzun kontrajarriak eman ostean, zerbitzua oraindik ez dagoela eskuragarri. Q25/591.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa aurkeztu du Tuterako Udalak bere fatxadan kableak jarri dituelako eta estetika zapuzten duelako. Gainera, esan du ez duela baimenik eman fatxadan eskailera sostengatzeko. Q25/642.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa jarri du Cascanteko etxadi batean kable elektrikoak eta telekomunikazioen kableak airean daudelako oraindik ere, nahiz eta 2007an lurpeko hodiak jarri zituzten. Azaldu du udalaren kale-argiak lurpean dauden bitartean, etxe partikularretakoak ezetz. Erreklamatu du Cascanteko Udalak kudeatu dezala erabiltzen ez diren kableak kentzea eta konpainiei exijitu diezaiela espazio publikoa errespetatu dezatela eta instalazioak modernizatu ditzatela. Q25/662.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du Orisoaingo Udalaren Batzorde Kudeatzaileak ez duelako zuntz optikoa instalatu Orisoainen. Azaldu du urteetan ziurtatu dutela instalatuko zutela, baina 2025ean zuntz optikorik gabe jarraitzen dutela. Informazioa eskatu du zuntz optikoa instalatzeko aurreikusitako dataren inguruan. Q25/845.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa jarri du bere etxeko teilatuko habean dauden kableak eta bere finkako zutabeetakoak ez dituztelako kentzen, bi urtean erabili gabe daudenak. Q25/1631.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

E) Beste batzuk:

- Herritar batek kexa jarri du bere ustetan Nafarroako administrazio publikoaren funtzionamendu txarra dela-eta. Salatu du onartezina dela orduetan zehar telefono bidez kontaktatzen saiatzea eta bulegoetara joatean egiaztatzea ia ez dagoela artatzeko pertsonarik. Q25/4.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa jarri du Mendebaldeko umeen zabuen gunea ez dagoelako estalita eta euria ari duenean ezin delako erabili. Esan du Iruñeko beste auzo batzuetan badituztela estalkiak. Zabua estaltzeko eskatu du umeek urte osoan zehar erabili ahal izateko eguraldia gorabehera. Q25/132.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Correosko langile batek 14 urteko bere alabari jakinarazpen bat entregatu ziolako heldu batentzat izan arren. Azaldu du langilea tematu egin zela adingabeak eskutitza jaso izana sinatu zezan eta NAN zenbakia eman zezan, nahiz eta adingabeak esan ezin zuela eskutitzik jaso. Bere iritziz, adingabe bat agiri pribatu bat sinatzera behartzea jarduketa desegokia eta profesionaltasunik gabea da. Q25/1133.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du posta-zerbitzuko langile batek ez diolako duela hiru hilabete baino gehiago bere erretiroaren agiriekin bidalitako eskutitz ziurtatu baten egiaztagiririk eman. Azaldu du zenbait kudeaketa egin ostean, bakarrik jakinarazi ziotela bidalketa helmugako tratamendu-zentroan dagoela eta bezeroen arreta-zerbitzuan erreklamazioa aurkeztu zuen arren, ez duela erantzun egokirik jaso. Q25/1223.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa aurkeztu du Correosko bulegoan arreta desegokia eman ziotelako pakete bat jasotzera joan zenean. Arrazoirik gabe errieta egin zioten, eta langile batek gauza iraingarriak esan zizkion. Gainera, esan du doako justizia ukatu zaiola eta babesgabe geratu dela gaixotasun kronikoak eta desgaitasuna izan arren. Q25/1460.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Iruñeko Udalak ez diolako itzuli Iturramako Civivox-ean kirol-jarduera bat egiteko ordaindu zuen dirua, izen-ematea ezeztatzeko eskatu zuen arren. Azaldu du jarduera izena ematen denean ordaindu behar dela eta saio batzuetara joan ondoren ez zaiola gustatu erabiltzen den metodologia eta horregatik uste du dirua itzuli behar zaiola. Q25/1615.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

3.2.27. Gizarte Segurantzaz.

A) Kotizazioak:

- Herritar batek kexa aurkeztu du Gizarte Segurantzaz kotizaziorik egin ez zelako langabe zegoenean eta erabateko ezintasun iraunkorrarengatik pentsioa jasotzen ari zela. Informazio-falta salatzen du eta egoera hori berrikusteko eskatzen du. Q25/122.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa jarri du Defentsa Ministerioa atzeratzen ari delako Nahitaezko Zerbitzu Militarren Ziurtagiria bidaltzen; ziurtagiri hori behar du kotizazio-aldia osatzeko eta errelebu-kontratuarekin erretiroa izateko. Q25/144.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Gizarte Segurantzazko Institutu Nazionalak ezarritako gehieneko kotizazio-mugaren gainetik egiten diolako atxikipena, hainbat aldiz horren berri eman arren, bai aurrez aurre, bai telefonoz, eta baita zenbait idazki aurkeztu ondoren ere. Q25/1689.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

B) Ezintasunak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Gizarte Segurantzazko Institutu Nazionalak bi aldiz ukatu diolako ezintasun iraunkorreko eskaera, nahiz eta arazo fisikoak eta narriadura mental progresiboa izan. Uste du bere txosten medikoak ez direla osorik eman. Azaldu du bakarrik bizi dela, zaurgarria dela eta laguntza behar duela berehala. Q25/358.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Gizarte Segurantzazko Institutu Nazionalak ez diolako bere semeari ezintasun iraunkor osoa aitortzen, osasun-egoera larria egiaztatzen duten peritu-txostenak aurkeztu baditu ere. Esan du, gainera, sekuelen eta kalte-egunen ordainketa ukatu zaizkiola. Q25/529.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa jarri du Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak ukatu egin dituelako bere familia-medikuak izapidetutako bi baja. Azaldu du alta medikoa jakinarazi zitzaiola aldi baterako ezintasuneko 365 egun igaro ondoren, baina gero prozesu mediko berriak gertatu direla eta, ondorioz, familia-medikuak behar bezala justifikatutako baja medikoaren parteak eman zituela. Hala ere, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak bi aldiz jarraian ukatu dizkio baja-prozesu horiek. Uste du jarduketa errepikakor horrek bere eskubideak sistematikoki ukatzen dituela. Q25/1144.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ez diolako behar bezala ordaindu aldi baterako ezintasunagatiko prestazioa. Uztailari dagokion zenbateko osoa jaso ondoren, abuztuan kopuru partzial bakarra sartu zitzaiola adierazi du, inolako azalpenik jaso gabe, eta egoera konpondu gabe, nahiz eta prestazioaren ordainketa osoa eskatu. Q25/1284.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ez duelako betearazi ezintasun iraunkor osoa aitortzen dion aldeko epaia, eta erabateko babesgabetasun eta babesgabetasun egoeran utzi duelako. Atzerapenak eta hilekoak ez zaizkio ordaindu, nahiz eta epaitegiak horiek betetzeko eskatu. Q25/1426.
 - Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik (ordena judizialaren autua).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) alta medikoa eman duelako, bidegabeta delakoan zirkulazio-istripu baten ondoriozko lesio zerbikalengatiko baja bati dagokionez. Adierazi du baja hori ez dela aurreko bat, sorbaldako arazoengatik, nahiz eta gaitz bera edo antzekoa izan, dagokion balorazio medikoa egin gabe. Enpresari egindako jakinarazpen kontraesankorrak aipatzen ditu, jakinarazpen pertsonalik ez duela jaso eta tratamendu medikoan jarraitzen duela. Beraz, alta berrikusteko eskatzen du. Q25/1618.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) baja mediko bat baliogabetu duelako, aldi baterako ezintasuneko aurreko

prozesu baten patologia bera edo antzekoa duelako. Patologia eta prozesu desberdinak direla argudiatu du, eta adierazi du deuseztapena jakinarazteko atzerapenak kalte ekonomikoa eragin diola. Q25/1642.

- Kexa Arartekoari igorrita.

C) Pentsioak, prestazioak eta osagarriak:

- Herritar batek kexa bat jarri du bere erretiro-pentsioaren zenbatekoarekin ados ez dagoelako. Pentsio hori autonomo gisa kotizatutako azken 17 urteetan bakarrik kalkulatu da, eta ez ditu aurreko 31 urteak erregimen orokorrean islatzen. Uste du, araudiaren arabera, bi pentsio jasotzeko eskubidea izan dezakeela, bi erregimenetako baldintzak betetzeagatik, eta lan egindako urteen arabera pentsio justua emateko eskatu du. Q25/54.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du iktusak eragindako kalte zerebrala gaixotasun erabakigarri gisa baztertzeagatik, % 45eko edo gehiagoko desgaitasunagatik erretiro aurreratua hartzeko eskubidearen ondorioetarako. Q25/70.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Gizarte Segurantzako Institutu Nazionala (GSIN) duela hilabete batzuk egin zuen erretiro-pentsioaren eskaera ebazten atzeratu delako. Adierazten du % 65eko desgaitasuna aitortua duela eta inolako diru-sarrerarik gabe dagoela, eta, egoera horretan, ezin du zaintzaile baten soldata ordaindu edo mantenurako dirua izan. Q25/152.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du bere alarguntasun-pentsioaren kalkuluari buruz zalantzak dituelako. Uste du erabilitako oinarri arautzailea ez dela zuzena, senarraren ezintasun iraunkorreko pentsioan oinarritu baitzen, kontuan hartu gabe prestazioaren zati bat aurreko familiari ematen zitzaiola. Gainera, ez dago ados aplikatutako ehunekoarekin. Kalkulua berrikusteko eskatu du. Q25/244.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Inklusio, Gizarte Segurantzak eta Migrazio Ministerioak 2023an Nafarroako ostalaritzako hitzarmenean onartutako

atzerapenak ordaintzeko eskaera bati erantzun diolako, amatasunagatiko baimena baliatzen egon zen aldiari dagozkionak. Q25/270.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Inklusio, Gizarte Segurantzak eta Migrazio Ministerioak ez diolako erantzuten Gizarte Segurantzako Langile Autonomoen Erregimeneko gutxieneko osagarria ez kentzeko eskatzen duen instantzia bati. Q25/279.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ukatu egin diolako jaiotzagatiko eta adingabearen zaintzagatiko prestazio-eskaera, ez duelako egiaztatu gutxieneko kotizazio-aldia. Adierazi du horrek familia, migratzailea eta asilo politikoaren eskatzailea, diru-sarrerarik gabe utzi dituela, eta senideei laguntza eskatzera behartu dituela. Prestakuntza-programa batean egon arren, orain babesgabetasun ekonomikoko egoeran daudela kritikatu du. Q25/372.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ez diolako erantzun erretiro aurreratuko pentsioaren onarpenaren aurka aldeztu aurretik egindako kexari. Adierazi du, akats informatiko baten ondorioz, erretiro aurreratua borondatezko zat hartu zela. Kexa presaz ebazteko eskatzen du, eragiten ari zaion kalteagatik. Q25/375.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ez diolako pentsioa handitzen eta ez diolako kalte-ordainik ordaintzen amiantoaren biktima baten alarguna izateagatik. Q25/609.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionala (GSIN) atzeratzen ari delako ezintasun iraunkor osoaren pentsioa % 20 igotzeko eskaera ebaztea. Q25/638.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, 2023an Frantziako erretiro pentsio bat jasotzeari utzi ziolako, bankuak akats bat egin zuelako, eta hark itzuli egin zuelako, hil egin zela adierazteagatik. Adierazi duenez, konpontzeko saiakera asko egin diren arren, ez du erantzun zehatzik edo konponbiderik lortu. Q25/680.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionala (GSIN) atzeratzen ari delako 2020ko kotizazio-oinarrietan ikusitako akatsagatik aurkeztu zuen auzibidera jo aurreko kexa bati erantzutea. Akats horrek erretiro-pentsioari eragin diezaioke. Q25/690.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Mutua Navarrak laguntza bat itzultzeko eskatu diolako, bidegabe jaso zela argudiatuta. Adierazi du prestazio hori errenta-aitorpena kudeatzen zuen aholkulari batek eskatu zuela, beharrezko baldintzak betetzen zituelako. Azaldu du autonomo gisa lan egin zuela diru-sarrera oso txikiekin, gutxieneko soldatara iristen ez zirenak, eta ezin izan zuela frogatu bere diru-sarrerak zerora jaitsi zirela pandemian, ez zituelako aitortzen, gutxienekoa gainditzen ez zuelako. Laguntza itzultzeko dirurik ez duela eta egoera horrek arazo ekonomiko larria sortzen diola adierazi du. Q25/830.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) aitasun-baimenaren eskaera ukatu ziolako, erditzearen ondoren ordu batzuk lan egin izanagatik,aldi horretan baimen hori eskatu ez arren, eta etxetik gertu gutxieneko lanaldiak zirelako. Azaldu du ukapena, telefonoz jakinarazia, lanaldi osoan lan egiten zuenean gertatu zela, eta horrek eragin larria duela bere osasunean eta familia-bizitzan. Q25/914.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak ez duelako laguntzarik eman Frantziako erretiro-pentsioa ez ordaintzeagatik. Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak adierazi zion ezin ziotela lagundu, baina uste du, bere garaian Gizarte Segurantzako Langile Migratzaileen Gizarte Segurantzako Administrazio Batzordeak egin zituen izapideak Frantziako Segurtasunarekin, horrelako kasuetan ere jardun beharko lukeela. Q25/993.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du mugaz gaindiko familietan guraso baimenak eskuratzeko dagoen desberdintasunagatik. Adierazi duenez, bi gurasoak Espainian bizi diren arren, amak bakarrik lortu ahal izan du guraso-baimen osoa, eta aitak, jaiotzaren unean Frantzia lan egiteagatik, bere guraso-baimena Frantziako ordenamendu juridikoan aurreikusitakora mugatu du, iraupen laburragokoa baita. Uste du horrek adingabeari kalte egiten diola, beste haur batzuekiko guraso-zainketen guztizko denbora murrizten baitu. Q25/1012.
- Kexa ez onartuta, eskumen faltagatik eta aldi berean Arartekoari bidali zaiolako.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Defentsa Ministerioak ez diolako bere kartilla militarren kopiarik eman bere artxiboetan ez agertzeagatik. Kartilla hori behar du zerbitzua egiten eman zuen denbora Gizarte Segurantzaren aurrean egiaztatzeko. Ceutan bederatzi hilabetez aritu zela dio. Q25/1072.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzaren Arreta eta Informazio Zentroa (Iruñeko CAISS) atzeratu egin delako amatasunagatiko prestazioa konpontzen eta ordaintzen. Azaldu du amatasunagatiko prestazioa eskatu zuela, baina ez zuela erantzunik jaso. Aurretiko hitzordua eskatu ondoren, ohiko bizilekutik 100 km-ra lekualdatu zuten, zesarea egin berri batekin, eta jaioberri bat ardurapean zuela. Lehenik, Tuterara bidali zuten, gero Lizarrara, eta han artatu zuten, inolako irtenbiderik eman gabe, eta jakinarazi zioten prestazioa oraindik ez zela onartu Iruñeko CAISSEko langile faltagatik. Gaur egun, prestazioa kobratu gabe jarraitzen du, eta horrek eragin larria du haren finantza-egoeran. Q25/1116.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Inklusio, Gizarte Segurantza eta Migrazio Ministerioak atzeratu egin duelako erretiro-pentsioa aitortzeko eskaera ebaztea, aldeko hitzarmenen eta Iberoamerikako Hitzarmen Aldeaniztunaren bidez duela urte eta erdi baino gehiago eskatuta. Adierazi du, denbora horretan guztian, alarguntasun-pentsioa 519 eurokoa izan dela, eta ez duela beste laguntza edo prestazio batzuk jasotzeko eskubiderik. Horregatik, alokairu-erregimenean bizi zen etxebizitza utzi behar izan du, partekatutako etxebizitza batean logela bat alokatzeko. Q25/1137.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 2020. urteaz geroztik Iruñeko Udalak eta Ekonomia eta Ogasun Departamentuak enbargoak egin dizkiotelako jasotzen duen ezintasun iraunkorreko pentsioaren aparteko ordainsaria jasotzen duen hilabeteetan, eta hori Auzitegi Ekonomiko Administratibo Zentralak ezarritako irizpidearen aurkakoa litzatekeelako. Uste du ez lukeela justifikatu behar zenbatekoen enbargaezintasuna, eta automatikoki jakin beharko lukeela administrazioek ez dituztela zenbateko horiek enbargatu behar. Q25/1328.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazarazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) bere ardurapeko seme-alabagatik familia-prestazioa eten diolako, eskatutako dokumentazioa epe barruan aurkeztu arren. Q25/1390.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzaren mutua laguntzaile batek ezetsi egin duelako jarduera uzteagatik ezohiko prestaziorako eskubidea baliogabetzen zuen ebazpenaren aurka jurisdikzio-bidearen aurretik aurkeztutako kexa, hura aurkeztu eta ordu gutxira. Ukatzean azaldutako argudioak errealitatearekin eta egindako alegazioekin bat ez datozela defendatzen du, eta horrek kexa inork irakurri ez duela susmatzera eramaten duela. Q25/1440.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionala (GSIN) bi urte baino gehiago atzeratu delako prestazioen errekargua ordaintzeko eskaera ebazteko, senar ohia hil zitzaion gaixotasun profesionalaren ondoriozko segurtasun-neurririk ez izateagatik. Gainera, denbora horretan guztian bere eskaerari buruzko arreta egokirik eta informaziorik ez izatea kritikatu du. Q25/1432.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Inklusio, Gizarte Segurantza eta Migrazio Ministerioak atzeratu egin duelako amaren gutxienekoetarako osagarriaren aitorpenaren aurka aurkeztutako aurretiazko kexa ebaztea, aipatutako

aitorpenaren ondorio-datari dagokionez. Maiatzetik aurrera eman behar zitzaiola defendatzen du. Q25/1498.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ez duelako epe barruan ordaindu adingabea jaio eta zaintzeko baimenaren zain dauden asteei dagokien prestazioa, nahiz eta eskaera onartu. Adierazi du atzerapen horrek zailtasun ekonomiko larriak sortzen dizkiola, diru-sarrera horiek baititu familia-gastuei eta finantza-konpromiso berriei aurre egiteko. Q25/1536.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Orokorrak (GSDO) bere nomina enbargatu zuelako, kontua hutsik utzita. Prozedura Zibilaren Legearen 607. artikuluan ezarritakoa urratu dela uste du, artikulua horrek enbargaezintzat babesten baitu lanbide arteko gutxieneko soldata gainditzen ez duen soldata, lansaria, pentsioa edo ordainsaria. Q25/1549.
- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalak (GSIN) ez diolako epe barruan ordaindu adingabearen jaiotza eta zaintzagatiko baimenaren prestazioa, nahiz eta eskaera onartu dioten, espedienteen bolumena dela eta. Adierazi du familiaren diru-sarrera bakarra bikotekidearen sorospena dela, eta ez dela nahikoa alaba jaioberriaren eta beste seme adingabearen beharrak asetzeko. Q25/1571.
- Interesdunak atzera egitea.

D) Bestelakoak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, GSIN gehiegi atzeratzen ari delako lan-istripu baten ondoren aldeko ebazpena betearazten. Azaldu duenez, salaketa jarri ondoren, lan-ikuskatzaileak isuna eta % 30eko errekarua proposatu zituen kobratzen duen prestazioaren gainean. Administrazioari kexa bat aurkeztu ziola adierazi du, bere aldeko ebazpen bat eman zelako eta enpresak apelatzeko epe bat zuelako, baina ez du informaziorik lortu. Q25/847.
- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Mutua batek justifikaziorik gabe eten duelako zerbitzu-egintzan izandako lan-istripu baten ondoriozko errehabilitazio-tratamendua, argudiatuz bere patologia ez dagoela gaixotasun profesionalen zerrendan. Udaltzaingoa dela azaldu du, eta, atxiloketa batean lesionatu ondoren, hainbat distentsio muskular diagnostikatu zizkioten, eta, ondoren, epikondilitisa eskuineko ukondoan. Mutuak berak tratatu zuen errehabilitazioan, erresonantzia baten ondoren arreta etetea erabaki zuten arte. Q25/854.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Inklusio, Gizarte Segurantza eta Migrazio Ministerioak bere nomina bahitu diolako, alde zurretik jakinarazi gabe. Q25/1070.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du 31192 posta-kodea sartzean "Mutiloa" herria Gizarte Segurantzaren datu-basean ez sartzeagatik. Q25/1731.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

3.2.28. Lana.

A) Nafar Lansare-Nafarroako Enplegu Zerbitzua:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuak prestakuntza-ikastaro baterako eskatutako beka ukatu ziolako, ezarritako epea ez betetzeagatik. Eskatu du kontuan hartzeko baldintzak betetzen zituela eta epeei buruzko informazioa ulertzen zaila den dokumentu batean zegoela, formatuagatik eta letra tamainagatik. Q25/432.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuaren lan eskaintzen web atariaren funtzionamenduarekin. Azaldu du, gaur egun, eskaintzetan izena emateko nahitaez ziurtagiri elektronikoa edo cl@ve sistema erabili behar dela. Aurretik ez zen beharrezkoa mota horretako kredentzialik aurkeztea inskripzioa formalizatu ahal izateko. Gaineratu du lan-eskaintzei buruz ematen den informazioa mugatua dela, eta, beraz, interesdunek ez dituztela datu garrantzitsu guztiak, eta enpresa kontratatzaileari buruzko informaziorik ez dagoela nabarmendu du. Q25/1175.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

B) Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoa (SEPE):

- Herritar batek kexa bat jarri du Gizarte Segurantzaren eta Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arteko koordinaziorik ezak eragin dizkion kalteengatik. Azaldu du aldez aurretik abisatu gabe eman ziotela alta medikoa, eta, beraz, bajan jarraitzen zuela uste zuenez, ez zela lanera joan eta kaleratu egin zutela. Gaur egun, SEPEk kaleratzearen ondoren jaso zuen langabezia-prestazioa itzultzeko eskatzen dio, antza, oraindik aldi baterako ezintasun-egoeran zegoelako eta ez zegokiolako. Q25/215.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du; izan ere, kontratua amaitu ondoren, langabezia-prestazioa eskatu zuen, baina Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) ukatu egin zion, indarrean zegoen ustezko lan-baimenik ezagatik. Asiloa ukatzearen aurkako berraztertze-errekurtsoa aurkeztu zuela defendatzen du, oraindik ebatzi gabe, eta horrek baimena aktibo mantentzen du. Gainera, legez kontratatuta egon zen eta enplegu-eskatzaile gisa inskribatuta dago. Ebazpena berrikusteko edo ukatzearen azalpen arrazoitua jasotzeko eskatzen du. Q25/307.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) espetxetik ateratzeagatik sorospena eten diolako, lan arrazoiengatik atzerrian egon den edo ez egiaztatu bitartean. Ez du ulertzen ordainketa etetea egiaztapena egin bitartean, ez baitu baliabide ekonomikorik eta ez baitu jakinarazpenik jaso. Q25/452.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak eta Laneko eta Ekonomia Sozialeko Ministerioak ez diotelako erantzuten 2024ko abenduan aurkeztutako instantzia bati, langabeziagatik subsidioa kobratu ahal izateko titular bakar gisa banku kontu bat izateko derrigortasunari buruz. Q25/828.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak langabeziagatik prestazioa nabarmen murrizten duen kalkulua aplikatu duelako, bidegabeko kalte ekonomikoa sortuz. Azaldu duenez, Nafarroan hiru urtez lan egin ondoren, hilean 805 euroko prestazioa baino ez zaio aitortu, azken sei hilabetei partzialtasun koefizientea aplikatuta, nahiz eta azken aldi horretan gehiago eta baldintza hobeekin kotizatu duen. Gaineratu duenez, prestazioa eskatzean, automatikoki egun-poltsa bat esleitu zaio, eta horrek kalte egiten dio, onuragarriagoa den beste bat hautatzeko aukerarik gabe, eta hori inkoherentea eta kaltegarria dela uste du. Q25/1005.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, SEPEk ustez bidegabeak ziren langabezia-prestazioak eskatu dizkiolako, atzeraeraginez erretiro-pentsio bat aitortu ondoren, langabezia jasotzen hasi zen egunetik bertatik, espediente horren berri izan gabe. Adierazi du egoera hori Gizarte Segurantzaren eta SEPEren arteko koordinazioan egindako administrazio-akats baten ondorio dela, eta horrek kalte ekonomiko larria eragin diola. Hori dela eta, espedientea berrikusteko, kexa baliogabetzeko eta antzeko kasu berriak saihesteko jakinarazpen- eta koordinazio-mekanismoak hobetzeko eskatu du. Q25/1069.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) 52 urtetik gorakoentzako sorospena itzultzeko eskatu diolako. Azaldu du 52 urtetik gorakoentzako sorospena eskatu zuela eta eman egin ziotela. Lau hilabete geroago, laguntza hori ez dagokiola jakinarazi zioten. Egoera hori SEPEren kudeaketa txarraren ondorio dela uste du. Q25/1177.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusiak (GSDO) senar ohiari egozten dion zor bati buruzko enbargo bat jakinarazi diolako. Adierazi duenez, dibortzio-prozesuan dago, eta prozedura judizial bat irekita genero-indarkeriagatik. Gainera, alaba adingabe bat zaintzearen arduraduna da, eta, beraz, enbargoa betearazteak kalte ekonomiko larria eragingo lioke. Q25/1194.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) akats bat egin duelako langabezia-prestazioa berritzean, eta, horren ondorioz, ez zuelako hilabetez jaso. Azaldu du eten hori administrazio-akats baten ondorio dela, eta ez bere betebeharrak ez betetzearen ondorio. Q25/1675.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, ez dagoelako ados laguntzak kentzearekin eta COVID-19 pandemian autonomoen kuotak ordaintzeko exijentziarekin. Bere ustez, neurri hori, autonomoen kuota guztiak ordaintzeko eskakizunarekin batera, gehiegikeria onartezina da, eta zama neurrigabea langile autonomoentzat. Neurri hori berrikustea, kendutako laguntzak itzultzea eta eskatutako kuotak kobratzeko luzamendua eskatzen du. Q25/904.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

C) Digitalizaziorako laguntza (Kit Digitala programa):

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, autonomoei eta ETEei laguntzeko Kit Digitalaren akordioa berresteko dituen zailtasunengatik. Zerbitzuarekin hainbat saiakera eta komunikazio egin arren, prozesua ezin izan duela amaitu adierazi du. Dirua itzuli beharko duen beldur da, baina oraindik ez du laguntza ekonomikorik jaso. Q25/798.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Eraldaketa Digitaleko eta Funtzio Publikoko Ministerioak digitalizaziorako laguntza (Kit Digitala programa) ukatu diolako, erakunde eskatzailea krisian dagoen enpresatzat hartzen ez dela egiaztatzen duen dokumentaziorik aurkeztu ez duelako. Eskatutako egiaztatagiri guztiak aurkeztu dituela esan du. Q25/1246.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Eraldaketa Digitalerako eta Funtzio Publikorako Ministerioak digitalizaziorako laguntza bat itzultzeko eskatu diolako (Kit Digitala programa), bigarren justifikazioa egin ez duelako. Laguntza agente digitalizatzaile baten bidez eskatu zuela defendatzen du, eta agente horren jarduera ez dela zuzena izan, babesgabetasun egoeran utzita. Q25/1276.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ezin duelako autonomo gisa baja eman digitalizaziorako laguntza kobratzeko eskubidea galtzeko arriskua dagoelako (Kit Digitala programa), eta diru-laguntzaren deialdiaren oinarrietan zehaztutako epeak falta direlako. Q25/1598.

- Kexa Arartekoari igorrita.

D) Profesionaltasun-ziurtagiriak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Administrazioak ez dituelako ofizialki aitortzen bere lan-esperientzia eta urteetan polizia-laguntzaile gisa eskuratutako gaitasunak, ezin duelako ez ziurtagiri profesionalik ez bere gaitasunen ebaluaziorik eskuratu. Q25/146.

- Kexa ez da onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

- Zenbait herritarrek lau kexa bat aurkeztu dituzte “Mendekotasuna duten pertsonentzako arreta soziosanitarioa gizarte-erakundeetan” profesionaltasun-ziurtagiria ematea atzeratzen ari delako, Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioak diruz lagundutako ikastaro bat gainditu ondoren. Horrek kalte laborala eta ekonomikoa eragiten die. Q25/1248, Q25/1251, Q25/1259, eta Q25/551.

- Kexak ez dira onartu (gaia aldeztu aurretik Administrazioaren aurrean aurkeztu ez delako).

E) Bestelakoak:

- Bi herritarrek bi kexa bat jarri dituzte, lan egiten duten ospitaleak, % 60ko finantzaketa publikoarekin, ez dituelako funtzionarioentzat baimendutako soldata-igoerak aplikatzen, hitzarmen kolektiboaren negoziazioan akordiorik lortzen ez denean. Q25/15 eta Q25/40.

- Kexak ez onartuta, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du eskola-garraioko zerbitzuak egiten dituzten pertsonak ezin dutelako grebarako eskubidea baliatu, garraio-mota hori funtsezkotzat jotzen delako. Etorkizuneko grebetan grebarako eskubidea bermatuko duten gutxieneko zerbitzuak ezartzeko eskatu du. Q25/139.

- Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez

zenez, amaiera eman zitzaien jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzaileak ez duelako erantzuten eta ez duelako neurririk hartzen bere jabetzaren ondoko lursaileko obretan antzemandako irregulartasunekin lotutako salaketa baten aurrean (dokumentazioa ez betetzea, gainbegiratze falta, segurtasunean akatsak, okupazio bidegabea...). Q25/357.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Desgaitasuna duten Pertsonentzako Laguntzak Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) ez diolako erantzun egoitza batean tutoretzapeko pertsonen emandako ile-apainketa zerbitzuengatik ordaintzeke dauden ordainketak ordaintzeko eskatzen duen instantzia bati. Era berean, salatu du arreta egokirik eza eta Fundazioarekin harremanetan jartzeko ezintasuna. Q25/367.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorarazpenik.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, zerbitzua ematen duen enpresak atzerapenak eta irregulartasunak izan dituelako aldi baterako ezintasunagatik baja medikoan, eta horrek bere egonkortasun ekonomikoari eta osasun mentalari eragin dielako. Tratu diskriminatzaile posible hori zentroko jardura sindikalararekin lotzen du, ordezkaritza-eginkizunak bete baititu eta hainbat irregulartasun salatu baititu. Q25/411.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, 2023an Langile Autonomoen Araubide Berezian (RETA) alta eman ondoren, Lan Ikuskaritzak ofizioz ebatzi zuelako alta 2022tik, eta isuna eta atzeraeraginezko likidazioa ezarri zizkiolako. Orain Gizarte Segurantzak likideziaz gabe utzi dituen diru-kopuruak kentzen dizkiola argudiatu du. Administrazioaren jarduna gainbegiratzea eta alta mantentzea eskatzen du, emandako hobariarekin. Q25/763.

- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko taberna batean hainbat urtez lan egin ondoren, bere enplegatzaillearen hainbat irregulartasun ikusi dituelako, hala nola

aparteko orduak ez ordaintzea, lan-ordutegiaren eta kontratuan hitzartutako baldintzen aldebakarreko aldaketak, besteak beste. Azaldu du lanpostuari uko egitea erabaki duela, eta orain lan egin gabeko orduei dagokien kopuru bat eskatzen zaiola, eta, beraz, ez dagoela ados. Q25/1020.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Buztintxuri auzoko bero-bolada batean ekortzeko makina bat lanean ari zelako arratsaldeko lau eta erdietan, nahiz eta bide publikoa garbi egon. Adierazi du ez dagoela ados eguneko erdiko orduetan langileak tenperatura altuetan egotearekin. Uste du egoera horrek baliabideak eraginkortasunik gabe erabiltzea dakarrela, eta lotsagarritzat jotzen du premiarik gabe eta bero-bolada betean lanean ari diren pertsonak egotea. Q25/1058.
- Kexa ez onartuta (legitimaziorik eza– interesdunak planteatu ez duen kexa).
- Herritar batek kexa bat jarri du, Lan eta Gizarte Ekonomia Ministerioak semeari Gazte Bermea Sisteman sartzeari galarazi diolako, AIZren dokumentu fisiko bat indarrean ez dagoelako, nahiz eta AIZ esleitura izan. Azaldu du desgaitasun intelektual aitortua duen pertsona bat dela, enplegura bideratutako unibertsitate-prestakuntza egiten ari dena, eta haren jarraipena inskripzio horren mende dagoela. Irtenbide administratibo bat edo baliozko dokumentu bat emateko eskatzen du. Q25/1584.
- Kexa Arartekoari igorrita.

3.2.29. Trafikoa eta bide-segurtasuna.

A) Deskontuak eta baimenak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lurralde Kohesiorako Departamentua atzeratzen ari delako bere etxebizitzan berreraikuntza bat egiteak errepidean eragin ditzakeen kalteengatik jarritako fidantza itzultzen. Azaldu duenez, duela hilabete batzuk bidean kalterik ez zegoela egiaztatu bazen ere, itzultzeko epea urtebetekoa dela jakinarazi zaio. Gehiegizkotzat jotzen du, bereziki haren moduko kasuetan, non pentsio txikia duen adineko pertsona den. Q25/23.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du Nafarroako Trafikoko Probintzia Buruzagitzan gidabaimena trukatzeko aurrez aurreko hitzordu bat adosteko zailtasunengatik. Salatu du gestoria batzuek izapide hori arintzen dutela prezio altuen truke. Q25/31.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du gidabaimena berritzea ukatu diotelako. Adierazi duenez, katarata-ebakuntza egin bazitzaion ere (hori izan zen lehen aldiz gidabaimena ukatzeko arrazoia), berriro ukatu zaio, arrazoiak adierazi gabe. Q25/39.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Santacarako Udalak ez diolako erantzuten Elizaren kalean oztopo-zutoinak jartzea eskatzen duen instantzia bati, ibilgailuak espaloietan aparkatzea eragozteko, bizilagunei etxebizitzetara sartzea eragozten baitie. Q25/91.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta – Berriro irekita – Ebazpena emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du Nafarroako Trafikoko Buruzagitzan ezin duelako aurrez aurreko hitzordurik eskuratu gidatzeko administrazio-baimena trukatzeko. Azaldu duenez, hitzordua lortzen saiatu da telefonoz eta modu telematikoan, baina ez du arrakastarik izan, eta horrekin sortu den negozioa salatu du, kexagileak dioenez, hirugarrenen bitartez eta prezio garesti jakin bat ordainduta, izapide hori epe laburragoan lor baitaiteke. Q25/121.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak erabaki zuelako eguneko hogeita lau orduetan kobratzea 2024ko San Fermin jaietan ospitale gunean aparkatzeagatik. Erabakiarekin ados ez zegoenez, erantzun ez zaion berraztertze errekurtsoa jarri zuela azaldu du. Q25/280.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Trafikoko Probintzia Buruzagitzak gidabaimenaren indarraldia galdu duela adierazi duelako, bere osasun egoera hobetu eta azterketa medikoko zentro batek gaitzat jo arren. Bere ustez, behin

betiko ebaluazioa egin zuen zentroak ez zituen baloratu txosten mediko eguneratuak, eta jasotako tratu desegokia salatu zuen. Q25/658.

- Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, azterketa teorikoa gainditu ondoren gidabaimenaren praktikak egin ahal izateko itxaron beharreko denbora bost hilabetera iristen delako. Adierazi duenez, autoeskolek atzerapen hori egozten diote aztertzaile faltari, eta horrek zaildu egiten du gidabaimena lortzea. Hori herritarren eskubidea da, eta Estatuak bermatu beharreko betebeharra. Q25/831.
- Kexa Arartekoari igorrita.

B) Desgaitasuna duten pertsonentzako aparkalekuak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barañaingo Udalak ez diolako erantzun desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako aparkalekuen erabilera irregularra salatzen duen idazki bati. Q25/165.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Galarko Udalak ukatu egin diolako bere etxebizitzaren inguruan desgaitasunen bat duten pertsonentzat aparkaleku gehigarri bat jartzeko eskaera, leku nahikorik ez dagoela argudiatuta. Adierazi du aparkaleku irisgarria izateko aukera emango lioketen alternatiba bideragarriak proposatu dituela, baina udalak baztertu egin dituela, eta eskaintzen dion aukera bakarra dela urrutiko leku batean plaza bat, maniobrak egiteko oztopoak dituen. Q25/274.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak Iturrama kalean desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako aparkaleku bat kendu duelako, nahiz eta mobilizazio-proiektu berrian agertzen den. Azaldu du gune urdineko plazetan aparkatu behar duela, eta horiek ere murriztu egin direla, eta ibilgailu batzuek plaza horiek egunetan betetzen dituztela, errotazioa eta erabilgarritasuna are gehiago mugatuz. Q25/511.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du ikastetxe bateko aparkalekuan ez dagoelako aparkalekurik desgaitasunen bat duten pertsonentzat erreserbatuta eta egokituta, eta horrek urratu egiten du irisgarritasunari eta mugikortasun murriztua duten pertsonentzako plazak erreserbatzeari buruz indarrean dagoen araudia. Q25/995.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez duelako desgaitasunen bat duten pertsonentzako aparkalekurik prestatu Rodrigo Ximénez de Rada kalean, ez eta etxetik gertu jaitsiera duen oinezkoentzako pasagune bat ere. Desgaitasuna eta mugikortasun murriztua duela dio, eta gurpil-aulkia erabiltzen duela; beraz, beharrezkoak dira neurri horiek espazio publikoaren erabileran irisgarritasuna eta berdintasuna bermatzeko. Q25/1302.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Cortesko Udalak, duela lau hilabete baino gehiago desgaitasunen bat duten pertsonentzat gordetako aparkalekuetan dauden gabeziei buruzko informazioa jaso bazuen ere, ez duelako neurririk hartu indarrean dagoen araudia betetzeko, eta hainbat gune publikotan egoera aldatu gabe geratu delako. Q25/1603.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Lizarrako Udalak zigorra ezarri diolako aparkatze mugatuko eremuan emandako denbora gainditzeagatik. Aparkalekua mugikortasun urriko pertsonentzat gordetako plaza batean egin zela defendatzen du, dagokion txartela edukita, eta plaza horiek ez daudela gutxieneko egonaldi baten mende. Q25/1682.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.

C) Arau-haustek eta zehapenak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Berako Udalak behar bezala jakinarazi ez zitzaion trafiko-isun baten ondoriozko enbargoa egin diolako. Adierazten du ez zuela horren berri izan, ez baitzitzaion jakinarazi ibilgailuaren etxean, eta, horregatik, ez zuen alegazioak aurkezteko edo azkar ordaintzeaz baliatzeko

aukerarik izan. Gainera, udalak ez die erantzun bere idazkiei, eta horien bidez adierazi du ez dagoela ados jarduketa horrekin. Q25/25.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak zigorra ezarri diolako hurrengo egunean egiten ari ziren erregeen kabalgata dela-eta debekatutako lekuan aparkatzeagatik. Ez dago ados zehapena larritzat jotzearekin; izan ere, aparkatutako ibilgailua ez zen inolako peril edo arriskurik, eta ibilgailuen edo oinezkoen zirkulazioan eta zerbitzu publikoen funtzionamenduan ere ez zuen eragozpen larririk eragin. Q25/28.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Tafallako bizilagunak ez daudelako ados herriko alde zaharrean aparkatzeko salaketa gehiago jartzeagatik, gehiegizkoa dela uste baitute. Normalean eta tradizioz baimenduta zeuden lekuetan aparkatzea dela adierazi du, eta, aldez aurretik abisatu gabe eta seinaleetan aldaketarik egin gabe, salaketa jarri eta zigortu egin dela. Poliziaren jarduna udaltzaingoaren barneko edo laneko gatazka baten ondorio dela adierazten du. Q25/35.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak erabaki zuelako udal garabi zerbitzuak ibilgailua kentzea, aparkatzeko tiketa ez ordaintzeagatik, isuna baliogabetu eta “Telpark” aplikazioaren bidez beste tiket bat ordaindu arren. Bere ustez, neurria neurritz kanpokoia izan zen, gertakarien unean inguruan aparkatzeko tokiak zeudelako eta salaketa jarri zenetik ibilgailua erretiratu arteko denbora-tarte laburragatik. Q25/84.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Azkoiengo Udalak 2011n ezarritako trafiko-isunen ondoriozko enbargoa egin diolako. Isun horiek preskribatuta dauden egiaztatzeko eskatu du, eta, gainera, 2013tik 2024ra atzerrian egon zela eta ez zitzaizkiola

jakinarazi dio. Adierazi du mezu elektroniko bat bidali ziola Udalari isun horiei buruzko informazioa eskatzeko, baina ez duela erantzunik jaso. Q25/127.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak behar bezala jakinarazi ez zitzaion isun baten ondoriozko enbargoak egin dizkiolako. Jakinarazpenak helbide oker batera egin zirela defendatzen du, eta horrek enbargoen unera arte zehapenaren berri izatea eragotzi ziola. Duela hilabete batzuk jarritako errekursoari buruzko ebazpena jaso ez duela adierazi du. Q25/136.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak zehapen bat jarri diolako nahitaezko asegururik gabe zirkulatzeagatik. Aseguru etxearen akats administratibo baten ondorioa izan da zigor hori. Adierazi du, akatsa frogatu ondoren isuna baliogabetu egingo zutela jakinarazi bazioten ere, isuna jakinarazi egin diotela, eta, beraz, isuna bertan behera uzteko edo, bestela, ordainketa zatikatzeko eskatu duela. Q25/227.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udaltzaingoak zigorra jarri diolako semaforo gorri bat gainditzeagatik, nahiz eta, egiaztatu ahal izan zuenez, semaforo hori ez dagoen. Agente jarduleak tratu desegokia erakutsi zuela eta esku-hartzean gertaeren bertsioa aldatu zuela adierazi du. Gainera, bere lekukotasuna beste frogarik gabe salaketak ezeztatzeko herritarren zailtasuna adierazten du. Q25/236.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Castejongo Udalak bi instantziari erantzun ez dielako. Horietan, zirkulazio-debekuaren ebidentzia bat eskatzen zuen, eta horren inguruan zehapen-prozedura bat ireki zitzaion. Q25/277.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Foruzaingoak zehapen bat jarri diolako Espainian baliozko administrazio-baimenik ez duen ibilgailu bat gidatzeagatik.

Alemaniano gidabaimen bat duela defendatzen du, eta Probintziako Trafiko Buruzagitzak bere garaian esan ziola erabil zezakeela eta balizko isun bat baliogabetu zitekeela. Orain, ordea, ukatu egiten zaio aukera hori. Q25/320.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak autoa garabi bidez kendu zuelako, aparkatzeko gune arautuan ustez ez ordaintzeagatik zigortu ondoren. Tarifa ordaindu zuela defendatzen du, baina akats baten ondorioz erregistratutako beste ibilgailu baten matrikula hautatu zuen aplikazio mugikorrean. Bidegabea iruditzen zaio ibilgailua kentzea, bere ibilgailuak ez zuelako zirkulazioa oztopatzen eta ez zuelako arriskurik sortzen. Q25/360.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barañaingo Udalak zigorra ezarri diolako zamalanetarako gordetako leku batean ordutegi mugatuan aparkatzeagatik, nahiz eta desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatzeko txartela eduki eta agente baten ahozko baimena jaso. Adierazi duenez, erreklamatzean, liskarra izan zen poliziarekin, eta tratu fisikoak larrialdietara eraman zuen. Araudiari, isuna baliogabetzeari (zenbatekoa itzulita) eta poliziaren jarduna gainbegiratzeari buruzko informazioa eskatzen du. Q25/427.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Tafallako Udaltzaingoak trafiko isuna jarri diolako Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren ibilgailua errokulazio ofizialarekin eta guardia zerbitzuan aparkatzeagatik, duela gutxi arte egoiliarrek erabili ohi zuten eremu batean. Adierazi du ibilgailu hori etxetik gertu aparkatu behar dela guardian dagoenean, eta eskatu zuela zehapena baliogabetzeko eta eremu horretan aparkatzeko baimena emateko, aldeko erantzunik jaso gabe. Q25/477.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hondarribiko Udalak (Gipuzkoa) ez duelako ebatzi trafikoko arau-hauste batengatik hasitako zehapen-espediente baten aurka jarritako berraztertze errekurtsoa. Q25/526.
- Kexa Arartekoari igorrita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak, udal garabi zerbitzuaren bidez, ibilgailu bat erretiratu zuelako oporregatik etxetik kanpo zeudela, aseguruaren indarraldia egun bakar batez atzeratu zelako. Bi aldiz jakinarazten saiatu zirela adierazi arren, postontzian ez zen abisurik utzi, eta ez zen telefonoz harremanetan jarri. Jakinarazpen bakarra BOEn argitaratu zen, eta horrek eragotzi egin zuen egoera benetan eta eraginkortasunez ezagutzea. Q25/1031.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak trafikoko isuna jarri ziolako eta motozikleta kendu ziolako aldi baterako seinaleztatutako gune batean ustez gaizki aparkatzeagatik, hori egiaztatzen duen froga objektiborik aurkeztu gabe. Adierazi du aktak akatsak dituela adierazitako helbidean, ez zuela debekuaren jakinarazpenik jaso eta ez dagoela arau-haustearen argazkirik. Q25/1047.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Tuterako Udalak 200 euroko isuna jarri diolako ibilgailuarekin hirigune historikoko eremu mugatu batera sartzeagatik. Ostatu hartzen zuten establezimenduak emandako baimena zutela adierazi dute, baina kale-izendegia ezagutzen ez zutenez, beste sarrera batetik sartu ziren. Seinaleztapena bisitarientzat ez dela behar bezain argia eta fede onez jokatu zutela defendatzen dute. Q25/1077.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Lizarrako Udaltzaingoak trafiko-zigorra ezarri diolako, aparkatze mugatuko gunean ezarritako denbora gainditzeagatik. Azaldu duenez, espedientean aurkeztutako bi irudietan oinarrituta, bere autoa egun bateko arratsaldetik hurrengo goizera arte aparkatze mugatutako gunean egon zela suposatzen da. Hala ere, bi kasuetan, sarrera eta irteera egin ziren, eta, beraz, bi irudi falta ziren. Matrikulak irakurtzeko sisteman akats bat gertatu dela uste du, eta, beraz, ez du isuna ordaindu. Q25/1150.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du Iruñeko Udalak ibilgailua kendu zuelako udal garabizterbitzuaren bidez, aparkatzeko tikerik ez zuelako, nahiz eta zirkulazioa oztopatu ez eta arriskurik sortu ez. Arau-haustea onartzen du tikerik ez dagoelako, baina hartutako neurria neurritz kanpokoa dela uste du. Q25/1273.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Guardia Zibilak zigorra ezarri diolako karabana horrelako ibilgailuetarako prestatuta ez dagoen gune batean aparkatzeagatik. Kritikatu du Esteribarko Udalaren trafikoko ordenantza modu nahasian eta itxuraz arbitrarioan aplikatzen ari dela, segurtasun juridikorik eza eta neurritz kanpoko zehapenak sortuz, ez baititu argi zehazten autokarabanentzako egokitutako lekuak, eta ez baitago berariaz aparkatzea debekatzen duen hiri-seinalerik. Q25/1274.
 - Kexa Arartekoari igorrita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Belgikatik isuna jaso duelako Espainiatik inoiz atera ez den motozikleta batekin gehiegizko abiaduragatik, eta, beraz, akatsa dela uste du. Gaineratu du jasotako jakinarazpenean alde zurreko ordainketa-errekerimendu batzuk aipatzen direla, baina ez duela jakinarazpen horien berririk izan. Era berean, zehapena aurkaratzea baloratu zuela azaldu du, baina horretarako Belgikan abokatu-ordezkaritza izendatzea eskatzen zaiola, horrek dakarren kostu ekonomikoarekin. Q25/1590.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik. Herritarrari informazioa eman zaio bere eskubideak hobeto defendatu ditzan.

D) Trafikoaren antolamendua eta bide-segurtasuna:

- Auzotarren elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Tuterako Udalak onartu egin duelako hasiera batean aparkaleku bat egiteko emandako lizentzia zabaltzea, eta horrek ibilgailuen joan-etorria areagotuko duela uste dute, ikastetxeak, egoitzak eta osasun zentroak dituen kale estuen eremu batean. Lizentziak ematea justifikatu zuten segurtasunari eta trafikoari buruzko txostenak ezagutzeko eskatu dute, eta beharrezkotzat jo dute kanpoko txosten independente bat egitea. Q25/7.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruztungo Udalak ez duelako neurririk hartzen bide-segurtasunik ezaren eta autokarabana bat aparkatzeak eragiten dituen eragozpenen aurrean. Azaldu du anaiak (% 82ko desgaitasuna du) ez duela ikuspenik kalera ateratzen denean, eta eguneko zentrora eramaten duen anbulantziak noranzko biko galtzada osoa hartu behar duela. Q25/112.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lizarrako Udalak ez dielako erantzun bidegorri bat okupatzeari buruz egindako eskaerei. Azaldu du, lehenik eta behin, errei horretan obrako edukiontzia bat jartzeari buruz galdetu zuela, eta, ondoren, edukiontzia kendu ondoren, ibilgailuak aparkatzeko erabiltzeari buruz. Adierazi du instantzietako batek ere ez duela erantzunik jaso. Q25/355.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ospitale-eremuan trafikoa murriztuko duela iragarri duelako, eta larrialdietako eta garraio publikoko ibilgailuak soilik igaroko direla iragarri duelako. Adierazi du neurria neurritz kanpokoa dela, inguruko herrietatik larrialdietara sartzea zailtzen duela eta ez duela behar besteko justifikaziorik. Q25/480.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak atzera bota duelako Agustinoen industrialdeko aparkaleku baten sarreran eta irteeran ispilu bat jartzeko eskaera, ikuspen murriztua dela eta arriskua egon arren. Uste du neurria premiazkoa eta bateragarria dela etorkizuneko berrurbanizazio-planekin, eta berehala hobetuko lukeela inguruko gidari, oinezko eta txirrindularientzako bide-segurtasuna. Q25/527.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Lezkairuko bere garajetik segurtasunez irteteko zailtasunagatik, inguruan ikuspen falta dagoelako, egunero kamioiak eta

gaizki aparkatutako ibilgailuak daudelako, errepidetik oinezkoak igarotzeagatik eta gaizki kokatutako konkor batengatik. Q25/555.

- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zizur Nagusiko Udalak ez dielako erantzun egoera txarrean dagoen kutxatila bat konpontzeko eskatu zuen hainbat instantziari, oinezkoentzat eta gidarientzat arriskutsua delako. Q25/660.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Arrosadiko Milagrosa auzoan hainbat obraaldi berean egiteak eragindako eragozpenengatik eta arriskuengatik. Salatu du etxebizitzetatik gertu aparkatzeko aukera galdu dela eta bidegurutze arriskutsuetako ikuspenak hainbat istripu eragin dituela. Gainera, zaratak, hautsak eta segurtasun neurri faltak bizi kalitatea okertzen dute. Obren trafikoa arautzea, segurtasuna bermatzea eta bizilagunen ongizatea babestea eskatzen du. Q25/730.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zangozako Udalak ez duelako neurri eraginkorrik hartu baimenik gabeko kamioiak kale estu batetik igaro ez daitezen, eta horrek kalte larriak eta jarraituak eragin ditu bizi den eraikinean. Osoko bilkuren akordioak eta udalaren konpromisoak gorabehera, hartutako konponbideak kendu egin zirela edo ez zirela eraginkorrak izan defendatzen du, eta pertsonak arrisku larria izaten jarraitzen dutela, batez ere eskola-mugimenduko eremu batean. Q25/1104.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Antsoingo Udalak ez diolako erantzunik eman Noain anaien kalean dauden abiadura murriztaileak aztertzeko eta aldatzeko proposamenari. Bere ustez, murriztaile horiek oztopo arriskutsuak dira txirrindularientzat, erraz eragin baititzakete erorikoak eta kalteak bizikletetan, eta, beraz, egokitu daitezela eskatu du, bideetako erabiltzaile guztientzat seguruak izan daitezen. Q25/1497.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Cascanteko Udalak ez duelako neurririk hartu tona askoko ibilgailuak egunero herriko kaleetan ibiltzea eragozteko. Adierazi du bide horietan haur hezkuntzako, lehen hezkuntzako eta bigarren hezkuntzako ikastetxeak daudela, bai eta udalaren kirol-instalazioak ere, eta espaloiak ez direla nahikoak oinezkoen joan-etorri segururako. Q25/1533.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez delako neurririk hartzen ibilgailuen abiadura handiko zirkulazioaren aurrean, Urbiola kontzejuaren hirigunean. Q25/1600.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lizarrako Udalak ez duelako mugikortasun pertsonaleko ibilgailuen zirkulazioa arautzen duen ordenantzarik, eta, horren orde, galtzadatik zirkulatzera behartzen duen Estatuko araudia aplikatzen delako. Adierazi du, mugikortasun urria duen eta patinete elektrikoa erabiltzen duen pertsona den aldetik, egoera horrek arrisku larria eragiten diola galtzada ibilgailu motordunekin partekatzean, arrazoizko doikuntzarik eta alternatiba segururik gabe. Q25/1688.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du aparkatzeko arazoengatik eta Monteagudon ibi bat arrazoirik gabe erabiltzeagatik, eta horrek arazoak sortu ditu bizilagunen bizikidetzan. Q25/935.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko udalerrian aparkatzeari buruz indarrean dagoen araudiak motozikleta aparkatzea eragozten diolako, bere neurriengatik. Motorretarako egokitutako aparkalekuetan ez dela sartzen eta beste espazio batzuetan aparkatzea debekatzen zaiola adierazi du. Q25/1074.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du Tuterako Udalak Irakaskuntza kaleko sarbidea murriztu duelako, adineko pertsonak anbulatoriora sartzea zailduz. Tuterako alde

zaharrean bizi dela eta ibilgailuarekin sartzeko eta irteteko zailtasunak gero eta handiagoak direla adierazi du. Q25/1131.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lizarraga Ergoienako baserrirako sarrera behin eta berriz okupatzen duelako; izan ere, bizilagun batek ibilgailuak sarreran aparkatzen du, eta ez du bere etxebizitzara pasatzen uzten. Adinagatik eta udal irtenbide eraginkorrik ez dagoelako, etengabeko gatazketara jotzen dutela azaldu du. Q25/1395.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek bi kexa bat jarri ditu Iruñean aparkatzeko dituzten zailtasunengatik (Sandoval kalea eta inguruak). Arazo horiek areagotu egin dira azken urteetan, amabilizazio lanak direla eta, edo garabiak jada ez dituelako gaizki aparkatutako ibilgailuak kentzen. Adierazi dute inguruko aparkaleku batean plaza bat alokatu behar izan dutela. Q25/1429 eta Q25/1503.
- Kexak ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek bi kexa aurkeztu dituzte, Iruñeko Udalak Nafarroako Unibertsitateko campusa zeharkatzen duen errepidea noranzko bakar bihurtzea eta aldi baterako ixtea proposatu duelako, Zizur Nagusiko eta Barañaingo bizilagunei eragin diezazkiekeen kalteak kontuan hartu gabe. Neurri horrek inguruko bideetan auto-ilarak sortuko dituela ziurtatu dute, eta A-15 errepidea ez dela aukera segurua, trafiko handia eta kamioiak daudelako. Neurria berriz aztertzeko eta lekualdatzeko aukera seguruak eta eraginkorrak eskaintzeko eskatzen dute. Q25/1433 eta Q25/1434.
- Kexak ez dira onartu (gaia aldez aurretik Administrazioaren aurrean aurkeztu ez delako).
- Herritar batek kexa bat jarri du; izan ere, Iruñeko Tuterakalea bizitoki gisa kalifikatu dutenez, ezin da aparkatu, eta, beraz, han bizi den 95 urteko ama jasotzera doanean, baita zirkulazioari ez eragiteko moduan aparkatzen badu ere, zigortu egin dute. Irtetenbide posibleetako batek ere ez du balio (adibidez, aparkalekuetan edo inguruko lekuetan aparkatzea), amak ezin baitu leku horietara joan. Q25/1510.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udaltzaingoak bi bizikleta kendu zizkiolako, bat helduentzat eta bestea haurrentzat, bizikleta-aparkaleku batean behar bezala aparkatuta zeudela, eta bizikleta horiek jasotzera joan behar izan zuela. Adierazi du alde zuretik jakinarazi gabe eta ageriko arrazoirik gabe erretiratu zela. Q25/1565.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Altsasuko aparkaleku mugatuak dituen eremu batean Correoseko langileen furgonetak aparkatzeagatik. Bere ustez, Correosek bere ibilgailuentzako espazio propioak izan beharko lituzke. Q25/1750.
- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

3.2.30. Gardentasuna, informazio publikorako eskubidea eta herritarren partaidetza.

- Herritar batek kexa bat jarri du; izan ere, Iruñeko Udalak Civivoxen jardueretan izena emateko erabiltzen duen zozketa sistemari dagokionez, eta parte hartu duen hirutan lortutako emaitza ikusita, uste du gardentasun handiagoa egon beharko litzatekeela mesfidantzak eta manipulazio susmoak saihesteko. Q25/61.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nafarroako Unibertsitate Publikoak (NUP) uko egin diolako ofizial tekniko lanpostuko oposizioaren proba bat zuzentzeko eta baloratzeko irizpideak emateari. Adierazi du informazio hori ezarritako epearen barruan eskatu zuela, baina epaimahaiarekin egindako bilera batean jakinarazi ziotela ez ziotela emango. Uste du ezezko horrek hautaketa-prozesuaren gardentasunari eragiten diola. Q2 25/117.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek idatzi bat aurkeztu du uste duelako gizarte erakunde bat neurritz kanpoko ahalegina eskatzen ari zaiola Iruñeko Udalari migratzaileei arreta emateko. Hausnartzen du zenbat etorkin dauden erroldatuta Iruñeko Auzo Unitateetan eta zenbat eskualdeko beste udal batzuetan. Bere ustez, ahal dena

egiten ari da, eta aurrekontua % 80 handitu da immigrazioari arreta emateko. Q25/100.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik – Berriz irekita – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri zuen, Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak ez ziolako erantzuten informazio publikoa eskuratzeko hainbat eskaera egiten zituen instantzia bati. Ondoren, jakinarazi zuen bere eskaerak ez zirela onartu, eta ebazpenarekin ados ez zegoela adierazi zuen. Q25/123.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eguesibarko Udalak berandu erantzun diolako animaliak babesteko elkarte bati eta jardueraren amaierari buruz egindako gestioei buruzko dokumentazioa bidaltzeko egin zuen eskaera bati. Q25/166.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñerriko Mankomunitateak ez dizkiolako erantzun egindako hiru informazio-eskaerari. Azaldu duenez, bide publikoan arratoiak zabor-poltsetan sartzen erakusten zituen bideo bat bidali ondoren, arazoa murrizteko irtenbideak proposatu zituen. Erantzunik jaso ez zuenez, kalean utzitako zaborraren kontaktari buruzko datuak eskatu zituen, baina mankomunitateak ez dio eskatutako informazioa eman. Q25/728.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Barañaingo Udalak ez duelako modu eskuragarrian argitaratzen administrari ofizial lanposturako aldi baterako kontratazioen zerrenda. Bere posizioa ezagutzeko, aldi bakoitzean deitu behar duela adierazi du, ez baitago zerrenda ikusgarririk. Gardentasun falta horrek informazioa eskuratzeari buruz indarrean dagoen araudia urratzen duela uste du, eta kontsulta publikorako mekanismo ofizial bat eskatzen du. Q25/736.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun “The Champions Burger” ekitaldiaren kostuari buruzko informazio eskaera bati. Q25/877.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Sindikatu batek kexa bat aurkeztu du, Orkoiengo Udalak aukera ematen duelako “Línea Verde” aplikazioa herritarrek parte hartzeko kanal gisa erabiltzeko, udal langileak gutxien edo mespretxatzen dituzten iruzkinak behar bezala kontrolatu gabe. Egoera horrek langileen duintasunari eta zerbitzuaren funtzionamendu onari eragiten diola azaldu du, eta horrelako ekarpenak moderatzeko, tresnaren errespetuzko erabilera sustatzeko eta udal langileen lana publikoki babesteko neurriak hartzeko eskatu du. Q25/888.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak uko egin diolako Alloko Udalak 2024ko azaroan egindako ubideen garbiketa batekin lotutako dokumentaziora sartzeari, eta horrek kalte egin zielako jada ereindako hainbat finka pribaturi, kalteak eraginez. Azaldu duenez, alderdi kaltetutzat jo arren, atzera bota da esku-hartze horren baimena eskuratzeko eskaera, legitimazio eta konfidentzialtasun falta argudiatuta, nahiz eta bere interes legitimoa frogatzen duen dokumentazioa aurkeztu. Q25/947.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Esteribarko Udalak ez diolako erantzuten enpresa publiko bati buruzko informazio publikoko eskaera bati. Azaldu duenez, enpresa horretako arduradunarekin harremanetan jartzeko eskatu zuen, komunikazio-kanal eraginkor bat ezartzeko, erakunde horrekin aurrez izandako gatazka bat konpontzea ezinezkoa zelako eta arreta eskasa jaso zuelako. Q2 25/1140.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Atetzeko Udalak ez diolako erantzun birpartzelazio baten ondoriozko finken berri izatea eskatzen duen instantzia bati, jaraunspena onartzeko eskritura bat zuzendu ahal izateko. Q2 25/1232.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gardentasunaren Kontseiluak ondorioztatu duelako Imarkoango Kontzejuak azkenean enkantean jarritako lursail batzuei buruz eskatutako informazio publikoa eman diola. Q25/1241.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Iruñeko kirol-klub batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udala atzeratzen ari delako kluba udal onura publikoko erakunde izendatzeko duela sei hilabete aurkeztutako eskaera ebazten. Q25/1286.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Elortzibarko Udalak ez diolako eman Noaingo kirol instalazio berrien obretarako epaimahaiarekin egindako lehiaketaren proiektu irabazleari buruz eskatutako informazio publikoa, nahiz eta Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluak erabaki bat hartu zuen informazio hori eskuratzeko eskubidea aitortuz. Q25/1303.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Elortzibarko Udalak ez duelako bete Nafarroako Gardentasun Kontseiluaren Erabakia, zeinak partzialki baiesten baitu informazio publikoaren eskaera. Eskatutako dokumentazioa bidaltzeko emandako epea igaro den arren, ez zaio dokumentaziorik eman. Q25/1315.
 - Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxarri Aranazko Udalak ez diolako erantzunik eman egindako informazio publikoaren eskaerari. Zehazki, jai batzordearen osaera eta funtzionamendua, aktak, hartutako erabakiak, 2025eko jaien kostu osoa eta dagozkion aurrekontu partidak ezagutzea eskatzen zuen. Q25/1332.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Cortesko Udalak informazio publikoa eskuratzeko egindako eskaerari erantzuten atzeratzen ari delako, zehazki, 2025eko San Joan jaietako aurrekontuari. Q25/1380.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Abartzuzako Udalak ez dielako erantzun aurkeztutako instantziei. Alde batetik, zerbitzu batzuen kostuari buruzko informazio ekonomikoa eskuratzeko eskatu du, hura alderatzeko eta Udalak Andia

Mankomunitatea uzteko hartutako erabakiaren egokitasuna ebaluatzeko, eta, bestetik, udalbatzarekin bilera bat egiteko eskatu du. Q25/1413.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Pertsona talde batek kexa bat aurkeztu du, Abartzuzako Udalak ez dituelako aintzat hartzen Anderaz eraikinaren salerosketari eta haren erabilerari buruzko dokumentazioa eta informazioa eskatzen duten eskabideak. Q25/1530.
 - Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Kirolaren eta Jarduera Fisikoaren Institutuak ukatu egin diolako Nafarroako Atletismo Federazioaren kontuen auditoretza eskuratzeko eskaera, eta eragotzi egin duelako funts publikoen erabileraren gardentasun eta kontrol eskubideak baliatzea eta federazioaren kudeaketa ekonomiko egokia. Q25/1609.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Hezkuntza Departamentuak eta Gizarte Eskubide, Gizarte Ekonomia eta Enplegu Departamentuak ez dutelako eman Arguiñanoko Kontzejuko eraikin batera doazen adingabeen eskolatzeari buruz eskatutako informazioa. Q25/1633.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Larraintzarko Kontzejuak ez diolako informazio publikoaren eskaerari erantzun, zehazki, ur hodien eta saneamenduaren planoei eta 1990etik 2024.Q25/1721era arte aurkeztutako kontuei.
 - Kexa ikertuta eta izapidetzen.

3.2.31. Garraio publikoa.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñea eta Jaca arteko errepide bidezko garraio publikoaren linearen enpresa emakidadunak ez diolako aldaketa behar bezala itzuli, bi hirien arteko garraio txartel batzuk erostearekin batera. Q25/1073.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Fitero, Cintruenigo, Corella eta Castejonek Iruñearekin duten garraio publikoaren konexio eskasagatik. Gainera, adierazi du Castejonek Iruñera goizeko 8:15ean iristen den konexio berriari atxikitzeko eskatu arren, oraindik herri hori ez dagoela sartuta. Q25/41.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, eskualdeko hiri garraioko zerbitzuaren 16. linea, Berriozarretik Noainerako bidea egiten duena, berogailurik gabe ibili ohi delako, eta egiaztatu ahal izan duelako arazo hori ez dela beste linea batzuetan agertzen, hala nola 4. linean. Q25/143.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Iruñerriko Mankomunitateak kaiolak erabiltzea eskatzen duelako, konpainiako animaliak eskualdeko hiri-garraiara sar daitezen. Adierazi du gero eta pertsona gehiagok, bereziki adinekoek, laguntza emozional gisa animaliak dituztela, eta, beraz, haiekin mugitzeko aukera ukatzeak are gehiago isolatzen dituela. Araudi inklusiboagoa eskatzen du, beste hiri batzuetakoaren antzekoa. Q25/158.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruña-Bera Bidasoako linean ez dagoelako autobus egokiturik. % 87ko desgaitasuna duen gorpil-aulkiaren erabiltzaile gisa bere etxebizitzara garraio publikoan iristeko dituen zailtasunak azaltzen ditu. Q25/191.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak eta Iruñerriko Mankomunitateak ez dutelako ordaintzeko bide bera ematen eskualdeko hiri-garraioren eta Iruñeko bizikleta-maileguaren tarifak ordaintzeko. Gainera, bi zerbitzu publiko horien tarifak antzekoak izatea eskatzen du, kasu honetan bizikleten maileguaren prezioa jaitsiz. Uste du, bestela, garraio publikoaren sustapena oztopatuko dela eta bi garraiobideen erabilera konbinatua kenduko dela, 2030 Agendaren mugikortasun jasangarriko helburuei lagundu gabe. Q25/255.
 - Kexa izapidetzean konponduta.

- Taxilarien elkarte batek kexa bat aurkeztu du, Iruñerriko Mankomunitateak derrigorrezko gutxieneko zerbitzua ezarri duelako Iruñeko tren geltokiko taxi geltokian, inolako konpentsazio ekonomikorik aurreikusi gabe. Adierazi du taxilizentziaren titularrak kalte ekonomikoa jasaten ari direla, zerbitzu horien ondoriozko kostuak beren gain hartzera behartuta daudelako, sor daitezkeen beste zerbitzu batzuk ematen uzten ez zaien bitartean. Q25/381.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Zaragoza, Tuter eta Donostia arteko zuzeneko autobusen zerbitzua kendu delako, eta Nbus Tudelaren zerbitzuak ordeztu du, zerbitzu hori eskasa baita. Gainera, txartelak saltzeko makinak ez dabiltzala behar bezala, sistema robotizatua dagoela eta aurrez aurreko txartel-zerbitzua oso mugatua dela eta goizegi amaitzen dela adierazi du. Q25/388.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lurralde Kohesiorako Departamentuak ez dielako konponbiderik eman Murillo el Cuende – Iruña lineako autobus zerbitzuan dauden gabeziei. Azaldu du bi urtez behin eta berriz akatsak izan dituela zerbitzuan, batez ere asteburuetan, nahiz eta bidaia jakinarazi. Txoferrari abisatzeko sistema ez dela eraginkorra adierazi du. Eskainitako zerbitzua betetzen dela bermatzea eta garraioaren komunikazioa eta fidagarritasuna hobetzea eskatzen du. Q25/556.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Lurralde Kohesiorako Departamentuak ez dielako erantzun Tuterako tren geltokian gertatutako gertakari batzuk azaltzen dituen instantzia bati. Idazki horretan salatu zuen tren batek matxura bat izan zuela, eta Renfek eta Adifek ez zutela informazio egokirik eman. Kritikatzten ditu neurririk eza, komunikazio txarra eta makinistaren arduragabekeria, Tuterara gehiegizko abiaduran eta egoera txarrean iritsi zena. Q25/613.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, San Fermin jaietarako bi hilabete baino gutxiago falta direnean, RENFEk oraindik ez dituelako tren-txartelak salgai jarri, eta ez duelako informazio argirik ematen noiz egongo diren eskuragarri. Adierazi

du egoera hori ez dela puntuala, ezta ezohikoa ere; izan ere, sarritan errepikatzen da, eta plangintza eta oinarrizko zerbitzu publiko baterako sarbidea zailtzen ditu eskaera handiko uneetan. Q25/666.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Sindikatu batek kexa bat aurkeztu du, Lurralde Kohesiorako Departamentuak aukera eman dezakeelako egungo operadorea ez den beste enpresa batek NAV 11 (Logroño – Donostia – Irun) garraio-linea behin-behinean ustiatzeko esleipen formalik egin gabe, nahiz eta Lurreko Garraioen Antolamenduari buruzko Legeak (LGAL) eskatzen duen operadorea luzapenean mantentzea beste lizitazio bat egin arte. Erabaki horrek legezkotasunari, gardentasunari eta segurtasun juridikoari buruzko zalantzak sortzen dituela uste du. Q25/675.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik – Berrito irekita – Izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñerriko Mankomunitateak ez duelako taxi zerbitzu eraginkorrik bermatzen. Adierazi du azken aldian, 71 urte zituela, bederatzi minutu baino gehiago itxaron behar izan zuela bere deiari erantzun gabe, eta autobusa erabili behar izan zuela. Adierazi du egoera hori duela urte batzuetatik errepikatzen dela, eta uste du ez dela nahikoa taxieta gidari gehiago baimentzea. Q25/737.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du Iruñean taxirik ez dagoelako. Adierazi duenez, taxi geltoki batean 83 urteko amarekin eta bilobekin batera 40 minutu baino gehiago itxaron ondoren, taxi batek telefonoz eskatu zutela alegatu zuten beste pertsona batzuk hartu zituen, nahiz eta geltokiak iristeko ordenaren arabera funtzionatzen duen. Gaineratu du hori autobus zerbitzuaren grebari gehitzen zaiola, hiriko herritarren mugikortasuna are gehiago zailduz. Q25/749.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lodosa-Iruñea linean ez dagoelako garraio publiko irisgarrikerik eta ez dagoelako Bonotaxi zerbitzurik. Azaldu du % 66ko desgaitasun fisikoa duela, eta Lodosatik Iruñerako garraio publikoa, ordutegiei

dagokienez eskasa izateaz gain, ez dagoela egokituta mugikortasun murriztua duten pertsonentzat. Q25/848.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñean taxi-zerbitzua eskasa delako, ez dabilelako behar bezala, eta garestiegia delako. Azaldu duenez, haurdun eta presaka zegoela, zerbitzura deitu zuen, baina ez zuten telefonoa hartu. Ondoren, taxi bat eskatu zuen aplikaziotik, baina bidaia onartu ondoren, adierazi zioten ezin zuela taxi bat eskatu bere lekuan, azalpenik eman gabe. Hurbileko helbide batean jasotzen saiatzean, taxilariak uko egin zion. Adierazi du ezin izan zuela beste taxi bat eskatu, onartutako ibilbidea baliogabetu ez zelako. Q25/936.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, autobus batek familia bat atean utzita ekin ziolako martxari, nahiz eta bidaiariek hura harrapatzeko korrika egin; azaldu du horrek gidariaren aldetik zerbitzu txarra eta jokabide desegokia islatzen duela. Q25/1096.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko hiri barruko autobusak gidatzeak eta, bereziki, irailaren 3an izandako gertakari batek haren osotasuna arrisku larrian jarri zuelako. Azaldu du Iruñeko hiri-autobuseko 4. lineako gidari bat gainera bota zitzaiola scooterrean zihoala, eta ezkerretik aurreratu zuela, baimendutakoa baino abiadura handiagoan. Gertatutakoa poliziaren aurrean salatzen saiatu zenean, ez zituen frogak aurkeztu behar zituela adierazi zioten. Q25/1180.
- Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat jarri du, uste duelako Iruña-Donostia lineako autobus-ibilbidean gurpil-aulkia erabiltzen zuen herritar bati emandako tratua diskriminatzailea izan zela, bidaiatzea eragotzi ziotelako, bere aulkiak konpainiaren arauzko ainguraketak betetzen ez zituela argudiatuta, nahiz eta bidaia hori lehenago arazorik gabe egin. Adierazi du gidariak enpatia faltaz jokatu zuela eta ibilgailua uztera behartu zuela, garraio alternatibarik eta irtenbide egokirik eskaini gabe. Q25/1282.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Lurralde Kohesiorako Departamentuak ukatu egin diolako San Isidro del Pinar herrirainoko herri arteko garraio-zerbitzuaren eskaera, gutxieneko biztanle kopurua ez betetzeagatik. Horregatik, zerbitzu hori izateko behar den biztanle kopurua murrizteko eskatu du. Q25/1285.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados autobusen grebarekin. Azaldu duenez, eskualdeko hiri-garraioko zerbitzua behar-beharrezkoa da, eta funtsezko zerbitzua, gizarteari onura ugari dakarzkiona; beraz, bere ustez, zerbitzu hori ematea gailendu egin beharko litzateke enpresaren eta langileen arteko gatazkaren aurrean. Q25/1300.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados autobusen grebarekin. Egoera horrek bereziki baliabide gutxiko langileei eragiten diela azaldu du, eta horietako askok beren lanpostuak galdu dituztela edo galtzeko arriskuan daudela, beste garraibiderik ez dutelako. Gatazka ahalik eta lasterren konpontzeko bitartekotza eskatzen da. Q25/1333.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Campanaseko autobus geltokian markesinarik ez dagoelako, eta, beraz, ezin direlako eguraldi txarretik babestu autobusa iritsi zain dauden bitartean. Q25/1557.
 - Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ezin duelako txartelaren zenbakia eguneratu Renfek dirua itzul diezaion, trenean izandako atzerapen batengatik. Sei kexa izan arren, ez du erantzunik jaso, ezta itzulketarik ere. Q25/1735.
 - Kexa Arartekoari igorrita.

3.2.32. Turismoa.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Corella, Cintruenigo, Castejon, Fitero eta Nafarroako iparraldeko beste upategi batzuetako ardoaren ibilbidea ez delako publizitaterik egiten, eta Tafallatik gertu egiten diren antzeko beste ekitaldi batzuk bai. Erkidegoko ardogintzako ekitaldi guztietarako marketin ekitatiboa eta kohesionatua egiteko eskatu du. Q25/1275.

- Kexa ez da onartu, anonimoa delako.

3.2.33. Hirigintza.

A) Plangintza antolatzea eta gauzatzea:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Orkoiengo Udalak atzeratu egin duelako autosustatzaile gisa eraiki duen etxebizitza baten lehen okupazioko lizentzia ebaztea, eta atzerapen horrek hainbat kalte eragin dizkiolako. Duela zenbait hilabete udal teknikariek bisita bat egin bazuten ere, eskaeraren egoerari buruzko berririk ez duela izan adierazi du. Adierazi du hirigintza-araudian aurreikusten dela eskaerei gehienez bi hilabeteko epean erantzun behar zaiela. Q25/42.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak erabaki duelako Arrosadia-Lezkairu auzoan zuzkidura-lursail batzuk etxebizitza berriak eraikitzeko eraikigarriei birkalifikatzea. Birkalifikazio horrek araudia urratzen duela uste du, eta bizilagunei parkeak, lorategiak eta zuzkidura-eraikinak kenduko dizkiela, adibidez osasun-zentroa. Q25/386.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Enpresa batek kexa bat jarri du, Lizarrako Udala atzeratzen ari delako eskatutako txosten bat egiten, indarrean dagoen hirigintza-plangintzari atxikitako etxebizitzak sustatzeko aurreproiektu bat egokitzeari buruzkoa. Adierazi du, idatzizko eta ahozko eskaerak behin eta berriz egin arren, ez dela erantzun formalik jaso, eta horrek segurtasun juridikorik eza sortzen duela eta proiektuaren izapidetzean aurrera egitea eragozten duela, enpresa-jarduerari eta hiri-garapenari kalte eginez. Q25/840.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du lursail bat egikaritze-partzela batean sartzearen aurka. Adierazi du bere partzelaren ondoko partzela, hasiera batean, egikaritze-unitate berean sartuta zegoela, nahiz eta gero unitate horretatik kanpo geratu zen, bereizketa horren arrazoiak azaldu gabe. Harridura agertu du bazterte horrengatik, eta eskatu du bere finkaren ondokoaren egoeraren berri emateko, eta, ahal izanez gero, gurasoen finka ere egikaritze-unitatetik kanpo uzteko. Q25/970.

- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak zuzkidura-lur publiko baten erabilera berrito eman diolako kooperatiba pribatu bati, 75 urtez 42 etxebizitza kolaboratibo eraikitze emakida-erregimenean. Zalantzan jartzen du lagapen horren legezkotasuna, ez baitago hura babestuko duen arau-esparru argirik. Bere ustez, gainera, hirigintzako irregulartasun juridiko eta etikoak daude, zuzkidura-lurzoruaren izaera publikoa arriskuan jartzen dutenak, eta aurrekari arriskutsua ezartzen dute ondasun komunaren etorkizuneko pribatizazioetarako. Q25/1453.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du Deierriko Udalak ez dielako erantzun udal titulartasuneko lursail bat soberako lursail deklaratzeko aurkeztutako eskaerei, ondoren zuzenean berari eta bere seme-alabei saltzeko, nahiz eta behar bezala arrazoituta egon eta zati horrek eraikuntzarik gabeko eremu pribatuaren erabilera ezarrita duen. Q25/1715.
- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

B) Legezkotasuna eta hirigintza-diziplina babestea:

- Jabeen erkidego batek kexa bat aurkeztu du, Berriozarko Udalak ez duelako ezer egin eraikineko etxebizitza batek su hartu eta gero. Jabeak alde egin du kalte guztiak konpondu gabe. Udalak higiezinaz arduratze duen betebeharra aurkitzeko eta jakinarazteko eskatzen dute. Q25/48.
- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Zarrakasteluko Udalak ez duelako neurririk hartzen bere aitaren finkaren aldameneko lursaila nola dagoen ikusita. Adierazi duenez, jabeek, lursaila oinordetzan hartu zutenek, ez dute batere ardurarik belar altuekin, harriekin, huntzekin... eta dagoeneko aletegiari eta kanaletari eragiten ari zaie. Eskatu du jabeek errekerimendua egiteko lursaila segurtasun, osasungarritasun, apaindura publiko eta bizigarritasun baldintzetan

kontserbatzeko beharrezkoak diren obrak egin ditzaten, edo, bestela, udalak bere gain har dezala lursailaren kontserbazioa. Q25/103.

- Kexa izapidetzean konponduta – Berriro irekita – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Galarko Udalak baliozkotzat jo duelako hirugarren bat eraikitzen ari den etxebizitza baten egiturazko aldaketa, bere etxebizitzaren ondoko lurzatian, eta horrek eragina izan du berak egin behar zituen obren hasieran. Gainera, ez dio gaiari buruz aurkeztutako instantzia batzuei erantzun, eta ezin izan du eskatutako dokumentazioa eskuratu. Q25/156.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Arangurengo Udalak ez duelako neurririk hartzen bere etxebizitzako lorategiaren ondoko horma bat erortzeko arrisku handiaren aurrean, behin baino gehiagotan jakinarazi arren. Alegatu du balizko luiziak familiak eta bilobek sarri erabiltzen duten pasagune bati eragingo liokeela, eta, eguraldiaren ondorioz, egoerak presazko esku-hartzea eskatzen duela. Q25/174.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Uxueko Udalak ez diolako erantzuten udalerriko etxebizitza baten narriadura-egoerari buruz aurkeztutako instantzia bati. Hainbat tokitan teilak erortzeko eta balkoia erortzeko arriskua dagoela dio. Q25/296.
- Kexa ez da onartu, epez kanpokoa delako (urtebete baino gehiago).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Tuterako Udalak legezkotasuna babesteko espediente bat eta hirigintza-arloko zehapen-espediente bat ireki dizkiolako, lizentziarik gabeko etxebizitza handitzeko obrak egin dituelako. Dioenez, egindako obren helburua da semeari, errainari eta biloba jaioberriari ostatu ematea, eta, beraz, horiek eraisteak eragin larria izango luke haien bizitoki-egoeran. Zehapenaren betearazpena eteteko eta obren legezkotasuna baloratzeko eskatzen du. Q25/348.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du Berako Udalak ez duelako araudia betetzen ez duen bide publiko batean dagoen horma bat kentzen. Gainera, gaiari buruz egindako idazki bati ere ez dio erantzun. Q25/353.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Orkoiengo Udalak diskriminaziozko tratua ematen diolako bere familiari, bere eskaerei erantzunik ez ematean, neurriz kanpoko hirigintza-zehapenak ezartzean eta jakinarazpen desegokietan adierazita. Adierazi duenez, beste pertsona batzuei aplikatu ohi zaien aldez aurreko ohartarazpenik gabe zigortu dute, jakinarazpen okerreko sistema baten bidez eta udalerrian ohikoa den hirigintza-jarduketa baten bidez. Q25/354.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eguesibarko Udalak ez dielako erantzun bizilagunak hirigintza-legezketasuna eta egindako obrek urratutako ordena berrezartzeko dituen epeei eta udala horretarako egiten ari den jarduketei buruzko hainbat informazio-eskaerari. Q25/362.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Eulateko Udalak aldameneko etxebizitza bat eraitsi zuelako duela bi urte, eta hondakinak lehen solairuraino utzi zituelako. Horrek hezetasunak eta narriadura larria eragin ditu bere etxebizitzan. Aseguruari eta Udalarari erreklamatu badie ere, ez da konpontzen. Arrisku sanitario eta estrukturalaren aurrean presazko jarduketa eskatzen du. Q25/398.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñerriko ORVEk ez diolako erantzun Galarreko Udalak onartutako hirigintza-espeditente bat berrikusteko eskatzen zuen hainbat instantziari. Q25/415.
 - Ez da ikusten eskubideen urraketarik – Berriz irekita – Ez da gomendiorik, iradokizunik edo betebeharrak gogorarazteko proposamenik egiten.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Donamariako Udalak neurriz kanpoko zigorra ezarri diolako. Adierazi du zigor horren oinarri den txostena alkatearekin adiskidetasun-lotura duen pertsona batek egin zuela, eta, beraz, beste norbaitek berrikusteko eskatu du, prozeduraren inpartzialtasuna bermatzeko. Q25/448.

- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Enpresa batek kexa bat jarri du, Uharteko Udalak ezetsi egin duelako merkataritza-lokal batean tximinia bat jartzeko obra-lizentziaren eskaera, eskaerarekin batera aurkeztutako salbuespen-eskaera baloratu gabe. Adierazi du ukapena hirigintza araudian soilik oinarritzen dela, emandako argudioei buruzko berariazko motibaziorik gabe, hala nola bizilagunen baimena edo instalazioaren integrazio estetikoa. Udalaren jardunak administrazio onaren, berdintasunaren eta proportzionaltasunaren printzipioak urratzen dituela uste du, eta denda txikien errealitatearekiko sentsibilitate falta izan dela. Q25/474.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du Tuterako bere etxebizitzan ustez lege kanpokoak diren obrak egiteagatik. Obra horiek zaratak eta dardarak eragin dizkiote, eta kalteak eragin dituzte bere etxebizitzan. Q25/512.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Sozietate batek kexa bat aurkeztu du, Arangurengo Udala atzeratzen ari delako mikrokooperatiba baterako lokal bat egokitzeko lizentzia-eskaera ebazten. Adierazi duenez, duela hilabete batzuk aurkeztutako obra-proiektuak obra errazak aurreikusten ditu, eta atzerapenak gero eta kalte ekonomiko handiagoa eragiten dio, lokalaren alokairua hilabeteetan ordaindu behar izan baitu, jarduerari ekin ezin izan dion arren. Q25/539.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, bere patiora ematen duen ondoko etxearen pareta erortzeko arrisku larrian dagoelako. Bere ustez, etxebizitzaren jabea hiltzat jotzen denez, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak du jabetzaren zati bat, bere bizileku-gastuak eta emaztearenak etxebizitza horren kargura ordaindu baitziren. Cintruenigoko Udalak, berriz, sail horretako telefonoa baino ez dio ematen, ezin du harekin komunikatu, eta horma bere kabuz konpontzeko esan dio. Q25/605.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Galarko Udalak ez diolako osorik erantzuten dokumentazioa entregatzeko eta bere jabetzari eragiten dion hirigintza-gatazka bati buruzko zenbait neurri hartzeko eskaerei. Q25/780.
 - Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Orkoiengo Udalak ez dielako hainbat bizilaguni beren etxebizitzetako burdin hesia gris kolorez margotzen uzten, margotu zuen lehen bizilagunak erabili zuen kolore berdea mantendu behar dela argudiatuz. Adierazi du araudiak ez duela jasotzen aukeratutako lehen kolorea loteslea denik, eta auzotarrek erabaki dutela kolore grisera aldatzea. Q25/796.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Goizuetako Udalak ez diolako erantzun bere jabetzako lursail bati buruzko dokumentazio-eskaerari, eta aurreko izapideetan aurkeztu zituen argazkiak berriro eskatu dizkio. Adierazi du aurreko espedienteetan izapideak urteetan atzeratu zirela, eta beldur da ez ote den gauza bera gertatuko. Q25/929.
 - Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Gallipienzoko Udalak ez duelako neurririk hartzen aurri-egoeran dagoen higiezin baten aurrean. Azaldu duenez, bere etxearen ondoko etxearen huntzak, aurri-egoeran daudena, eta etxea bera, bere etxebizitzarako berehalako arriskua da. Udalean salaketa ugari jarri baditu ere, ez du erantzunik jaso. Q25/849.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Andosillako Udalak ez duelako neurririk hartu higiezin bat erortzeko arrisku larriaren aurrean. Azaldu du higiezin horren egoera larriagotu egin dela euriteen ondorioz, eta bide publikoa eta aldameneko etxebizitzak arriskuan jarri direla. Erantzun gabeko hainbat idazki aurkeztu ditu Udalean. Q25/887.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Aiegiko Udalak ez dielako hiru instantziari erantzun bere lursailaren ondoan eraikitako itxitura-hormaren legezkotasunari buruz. Azaldu du duela hilabete batzuetatik hainbat kontsulta presentzial eta elektronikoki egin dituen arren, oraindik ez duela erantzunik jaso. Q25/922.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Bakaikuko Udalak enbargoa agindu duelako, bere jabetzako higiezin batean obra batzuk ez egiteagatik hertsatzeko isunak ez ordaintzeagatik, eta ez dielako erantzun espedientearen kopia egiteko hainbat idazki eta eskaerari. Adierazi duenez, hainbat mezu elektronikoki bidali ditu Geserlocal eta Udalera, atxiki daitezkeen gehieneko zenbatekoei buruzko informazioa lortzeko, bai eta espedientearen kopia bat ere, baina ez du erantzunik jaso. Q25/934.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek, bere izenean eta beste pertsona batzuen izenean, kexa bat aurkeztu du, Igantziko Udalak ez dielako erantzun bere jabetzaren ondoko finkan egiten ari diren obrek eragindako kalteei buruzko instantzia bati, zeinak ez baititu errespetatzen argien eta bisten eskubideak. Q25/969.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du; izan ere, Berriobeitiko Udalak estaldura bat jarri du haur-parkean, eta horrek eragin negatiboa du ondoko etxebizitzetan, ikusmen- eta argi-inpaktuagatik, eta Udalak uko egin dio instalazioa aldatzeari. Q25/1025.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak Sarasate pasealekuan dauden errege-erreginen sei eskulturak kentzea aurreikusten duelako, berrurbanizazio-obren esparruan. Adierazi du jarduketa horrek Alde Zaharreko Babes eta Barne Erreformako Plan Berezian xedatutakoa urratzen duela, bertan ezartzen baita eskultura horiek diseinu berrian integratzeko betebeharra. Q25/1132.
 - Kexa ikertuta – Itxi egin da, gaia bide judizialek aurkeztu baita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Muruarte de Retako Kontzejuak agindu dielako bere etxebizitzaren ondoan altxatutako eraikin bat eraisteko, nahiz eta herri lur

batean egurtegi bat jartzeko baimena eskatu. Behin eta berriz eta erantzunik gabe hilabeteak eman ondoren, obrak Kontzejuko ordezkarien ahozko jarraibideei jarraituz hasi zituela adierazi du. Adierazi duenez, eraikuntza hirigunearen barruan dago, eta legeztatu egin beharko litzateke. Horregatik, eraikuntza mantentzeko eta haren egoera erregularizatzeko eskatu du. Q25/1168.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Vianako Udalak ez diolako jaramonik egin duela sei hilabete baino gehiago aurkeztu zuen etxebizitzaren aurri-deklarazioaren eskaerari. Etxebizitza honen egoera berean kalteak eragiten ari dela azaldu du. Q25/1195.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Leringo Udalak ez dielako erantzun obra-lizentzia baten hirigintza-baldintzak betetzeari buruzko aurretiazko eginbideen espedientea ixteko eskatu zuen instantziei. Adierazi du oilategi bat eraikitzeak eta finka bat ixteak ez dutela betetzen mugekiko gutxieneko distantzia, eta bere partzelarako sarbidea blokeatu dutela, eta alkatetzaren ebazpen faltak babesgabetasun egoeran jartzen duela. Q25/1225.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Beriaingo Udalak ez diolako erantzun teilatu-hegal bat bide publikorako hegala indarrean dagoen legeriarekin bat datorren jakiteko eskatzen duen idazki bati. Q25/1280.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, aldameneko etxebizitzan hasitako obrek eragindako eragozpenen aurrean, Lezaungo Udalak ez duelako beharrezko neurririk hartu arazoa konpontzeko. Dioenez, obra horiek direla eta, etxera sartzeko kale bakarra itxi dute egunaren zati handi batean, ibilgailuarekin sartzea edo irtetea galaraziz, eta oinez gurutzatu behar izan dute garabi baten eta eraikuntzako materialen azpitik. Gaineratu du obraren arduradunen aldetik irainak eta bultzadak jasan dituela, eta, abisatu arren, Udalak pazientzia baino ez diola eskatu. Q25/1371.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udala atzetzen ari delako lokal/bulego baten erabilera etxebizitzara aldatzeko obra-lizentziaren eskaera ebazten. Q25/1398.
 - Interesdunak atzera egitea.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Oibarko Udalak ez dituelako aintzat hartu alboko etxebizitzako obrak direla-eta hegal, leiho eta dendei buruz indarrean dagoen araudia betetzeari buruz egindako informazio-eskaerak. Adierazi duenez, Udalak adierazi du obrak hirigintza-araudiarekin bat datozela, baina ez du argitu jabetza pribatu bati eragindako afekzioei buruz aplikatu beharreko legea bete den, nahiz eta behin eta berriz eskatu bilerak egiteko. Q25/1438.
 - Kexa ez onartuta (gaia Administrazioaren aurrean duela gutxi aurkeztu delako).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak duela urte batzuk egungo konfigurazioarekin erosi zuen etxebizitza bat hirigintza aldetik erregularizatzeko eskatzen diolako, obrarik egin gabe. Erregistroan eta eskrituran duplex gisa agertzen den arren, ustezko bi etxebizitza bereizteko eskatzen zaio, kostu onartezinarekin. Espedientea artxibatzeke eta erregistroko egoera mantentzeko eskatzen du. Q25/1450.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Lizarrako Udalak irizpide aldaketa bat izan zuelako beheko solairuan etxebizitza bat birgaitzeko obra lizentzia ematean, eta horrek jada hasita zeuden obra batzuei eragin zien. Aldaketa horrek ziurgabetasuna eta balizko kalte ekonomikoak eragin dituela azaldu du, eta aplikatu beharreko araudiaren arabera ebazteko eskatu du. Q25/1506.
 - Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Lizarrako Udalak ez dituelako aintzat hartzen landa-lursail batean ustez legez kanpo egindako obra batzuei buruz aurkeztutako

eskabideak. Lursail horretan lur-mugimenduak, hormigoiztatzeak, itxiturak, eraikuntza osagarriak eta hirigintza-lizentziarik gabeko igerileku bat egin direla adierazi du, araudiak debekatzen duen arren. Q25/1525.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du Galar Zendeako Udalak ez diolako erantzuten duela hilabete batzuk egin zuen instantziari. Bertan, adierazi zuen ez zegoela ados berearen ondoko lursail batean familia bakarreko hainbat etxebizitza eraikitzearekin. Q25/1534.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Tafallako Udalak atzeratu egin zuelako bere etxebizitzaren fatxadan obrak egiteko baimena, nahiz eta dagozkion tasak ordaindu. Adierazi du atzerapenaren ondorioz kontratatutako igeltserotza-enpresak beste obra batera alde egin behar izan zuela, aldamioen erabilera luzatuz. Horregatik, kargu gehigarri bat ezarri zaio bide publikoa okupatzeagatik. Bere ustez, udalaren jardunaren ondorio da kaltea. Q25/1537.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Legariako Udalak ez duelako ezer egin bere etxebizitzaren ondoko partzelan dagoen osasungarritasun ezaren eta arriskuaren aurrean. Azaldu duenez, eskaera, eskabide eta kexa ugari aurkeztu dituen arren, lurzatiak hodiz, makineria zaharkituz, harriz, paletez, belar garaiez eta fauna arriskutsuz beteta jarraitzen du, hesirik eta seinalerik gabe, eta jabeek segurtasuna eta osasungarritasuna mantentzeko duten betebeharra urratzen du. Q25/1543.
- Ikertutako kexa izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du; izan ere, Esproncedako Udalarik ate bat irekitzeko bere mugakide den eraikin batean egiten ari diren obra batzuk berrikusteko eskatuta, Udalak adierazi zion, espedientea berrikusita, obrek hirigintza-araudia betetzen dutela. Bere ustez, dokumentazioa ez da behar bezala berrikusi, eta ez da egiaztatu ate berriaren eta bere etxebizitzaren artean geratuko litzatekeen leku txikia. Q25/1579.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, Lurralde Kohesiorako Departamentuak ez dituelako ebatzi Leitzako lurzoru urbanizaezinean estalpe bat eta bi etxebizitza legeztatze eskaerak. Q25/1701.

- Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat jarri du Izako Udalak abeltzaintza-nabe bat erabiltzea debekatu diolako Aguinagan, nahiz eta abeltzaintza-baimena eta abeltzaintza-erabilera historikoa izan. Adierazi du debeku hori oporretarako etxebizitza hurbil bat baimendu eta hiri-lurzorurako gutxieneko distantzia ez gorde ondoren sortzen dela. Ez dago ados neurriak baliorik gabe uzten dituelako oinordetzan jasotako ukuilua eta belardiak, nahiz eta familian inbertsioak egin, ukuilu gisa zergak kobratzen zaizkion bitartean. Q25/1748.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

3.2.34. Etxebizitza.

A) Errentamenduak:

- Herritar batek kexa bat jarri du. Izan ere, maizterra egoera ekonomiko ahulean egoteagatik etxegabetze-prozedura bat bertan behera uztea eskatu duenez, abenduaren 22ko 37/2020 Errege Lege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarrian aurreikusitako konpentsazio ekonomikoa eskatu du, eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ezetsi egin dio, etxegabetze-prozedura eteteko baliatu ziren gizarte-zerbitzuen txostenek ez dituztelako betetzen eskatutako konpentsaziorako eskubidea emateko beharrezko baldintzak. Uste du bera ez dela horren erantzulea, konpentsazioaren jatorria behar bezala egiaztatu baitu. Q25/34.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.

- Bi herritarrek bi kexa bat aurkeztu dituzte. Izan ere, babes ofizialeko etxebizitza alokairu-erregimenean uztea erabaki dute, eraikineko segurtasunik ezaren ondorioz, istiluen, gaueko istiluen eta sute baten ondorioz, eta etxebizitza kudeatzen duen enpresak ez du ezer egin. Horregatik, kalte-ordaina eskatu die, kontratuan ezarritako aurreabisu-epea ez errespetatzeagatik. Q25/222 eta Q25/223.

- Kexak ez onartuta, eskumen faltagatik.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Garesko Udalak ez diolako eman jatorrizko alokairu-kontratua, erosteko aukerarekin, sinatuta, eta hasieran adostutakoa baino erosketa-prezio handiagoa jakinarazi diolako. Uholde baten ondoren, dokumentuak galdu zituela eta, ordutik, ez duela kontratuaren baliozko kopiarik jaso adierazi du. Gainera, etxebizitzaren lurzorua osasun arrazoiengatik aldatu ahal izatea eskatu du, haren eskaera ukatu egin baita jabea ez izateagatik, konponketa batzuk bere gain hartzea eskatzen zaion arren. Q25/325.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ezetsi egin duelako alokairuko etxebizitza ez ordaintzeagatik errentak konpentsatzeko eskaera —abenduaren 22ko 37/2020 Errege Lege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarrian dago jasota—, ez baitira bete aurreikusitako inguruabarrak. Bere ustez, besteak beste, administrazio-kudeaketa eskasean oinarrituta eragin zaio konpentsazio-eskubideari, eta hori bidegabea da. Q25/476.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, alokairuan zuen etxebizitza bat legez kanpo okupatu izanaren ondorioz duen kalteberatasun-egoeragatik. Okupazioa salatu duela eta prozesu judizial batean murgilduta dagoela adierazi du, baina babesik gabe, ekonomikoki gainezka eta larritasun handiko egoera batean dagoela adierazi du. Q25/598.
 - Kexa ez onartua, eskumen-faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek kexa bat jarri du, bizi den babes ofizialeko eraikinean egiten ari diren energia-hobekuntzako obra batzuen berri eman ez diotelako. Adierazi du obra horietan sortutako zarata eta eragozpenen ondorioz bere etxea utzi behar izan duela eta inork ez diola horien iraupenaren berri eman. Q25/1294.
 - Kexa ez da onartu (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du fidantza eta urriko zati proportzionala ez itzultzeagatik, logela bat alokatzeari dagokionez. Adierazi duenez, nahiz eta

kontratua ez den formalizatu familia-larrialdi baten ondorioz, errentatzailearekin hitzezko akordio bat egin zen zenbateko horiek itzultzeko. Q25/1412.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik (norbanakoen arteko auzia).

B) Etxebizitza erosteko, alokatzeko eta zaharberritzeko laguntza publikoak:

- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez diolako beharrezko laguntzarik eman Emanzipa programaren laguntza jasotzeko eskatutako banku-egiaztagiriekin lotutako arazoak konpontzeko. Adierazi du, hainbat gestioaren ondoren, erabat ezikusia sentitu zela, eta, tematuta egon arren, ez duela erantzun egokirik jaso. Q25/85.
 - Ikertutako kexa – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexaren egileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi interesdunari.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuean jasotako arreta ez zelako egokia izan, ez baitzioten etxebizitza alokatzeko laguntza (David programa) izapidetzen utzi, etxebizitza babestua eskatzaileen erroldan inskribatuta ez zegoelako. Ziurtatu du errolda horretan inskribatuta dagoela egiaztatzen duen frogagiri bat duela hilabete batzuetatik, baina ez ziotela aurkezten utzi akatsa zuzentzeko, eta ez zitzaizkion irtenbide alternatibo bat eskaini bere egoera erregularizatzeko eta laguntza jasotzeko. Q25/87.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ukatu egin diolako Emanzipa laguntzaren hileko bat ordaintzea, laguntza horren xede zen errentamenduaren ordainagiriak ez zuelako jasotzen zein hilabeteri zegokion. Akatsa zuzentzeko epea luzatu zitzaizkion adierazi du, baina higiezinaren errentatzailearekin zegozkion kudeaketak egin eta egiaztagiri berria adierazitako epean aurkeztu ondoren, sailak ez diola laguntza ordaindu. Q25/187.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuaren ikasketa-bekak zenbatzeko moduagatik. Uste du indarrean

dagoen araudiak bidegabeko egoera sortzen duela; izan ere, bekak familiaren diru-sarrera gisa zenbatzen badira alokairurako diru-laguntzari begira, etxebizitza babestua erosteko laguntzari begira ere zenbatu beharko lirateke. Horrela jokatu ez duenez, ikusi du alokairurako diru-laguntzaren ehunekoa murriztu egin zaiola alaben bekak zenbatzen hasi zirenetik, eta nola ezin duen etxebizitza bat erosi, eskatutako gutxieneko diru-sarrera mailara iritsi ez delako. Q25/199.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du; izan ere, Emanzipak alokairurako laguntza eskatu zuenean, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak epai osoa eskatu zion alabaren zaintza eta jagoletza emateko. Adierazi du aintzat hartu zuela errekerimendua, nahiz eta uste duen epai horrek informazio sentikorra duela genero-indarkeriaren egoerari buruz, eta informazio hori ez dela garrantzitsua laguntzarako. Azaldu du azkenean ukatu egin diotela, eskatutako dokumentazioa ez aurkezteagatik. Q25/253.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak 35 urtetik beherakoentzako etxebizitza erabilia erosteko diru-laguntza ukatu diolako, Nafarroan erroldatuta ez dagoelako. Nafarroan alokairuan lan egiten duela eta bizi dela adierazi du, eta erroldatzearen eskakizunari buruzko informazio espezifikorik ez dagoela kritikatu du. Q25/380.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak 2025 osorako etxebizitza errentan emateko laguntza fiskala (Emanzipa programa) eman ondoren, laguntza baliogabetzen duen ebazpen bat jaso duelako, urte amaieran gehieneko adina (34 urte) gaintzeagatik. Alegatu du akatsa sailarena berarena izan dela, eta, beraz, laguntza urrira arte mantentzea eskatu du (hilabete horretan 35 urte betetzen ditu), langabezia baitago, babesik gabe, eta 10 urteko alaba bat baitu bere ardurapean. Q25/513.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, uste baitu Nafarroako Gobernuak Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguak Departamentuak urratu egin dituela administrazio prozeduraren araudia eta administrazio onaren printzipioa kotizazio gabeko pentsioaren onuradunei zuzendutako alokairurako laguntza izapidetzean. Azaldu du laguntza ukatu izanaren jakinarazpen formala ebazpena eman eta 84 egunera jaso zuela, eta ez direla berariaz baloratu aurkeztu zituen alegazioak. Q25/852.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak jakinarazi diolako bizi den etxebizitza babestuen alokairuaren prezioa igo egin dela. Adierazi du ezin izango duela igoera hori bere gain hartu, erretiro pentsio txikia kobratzen duelako, desgaitasuna duelako eta zorrak dituelako. Q25/697.
- Interesdunak atzera egin du.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ezinezkoa egiten zaiolako hitzordua lortzea edo Nasuvinsako bulegoetan arreta jasotzea. Q25/706.
- Kexa ez onartuta, datu faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez dielako erantzun 35 urtetik gorako eta 60 urtetik beherako pertsonak sistematikoki etxebizitza bat eskuratzeko laguntza publikoetatik kanpo uztea salatzen duten instantziei, aplikatutako adin-irizpideen ondorioz. Enplegu egonkorra izanda eta etxebizitza babestuen eskatzaileen eroldan izena emanda egon arren, etxebizitza duina lortzeko benetako aukerarik ez duela adierazi du. Irizpide horiek berrikusteko eta egiturazko zailtasunek eragindako kolektibo horrentzako neurri espezifikoak sustatzeko eskatu du. Q25/891.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez diolako Emanzipa laguntzaren hileko soldatarik ordaindu, alokairuaren ordainagiria igotzean okerreko aldia hautatu duelako akats

batengatik. Adierazi du laguntza hilabetea amaitu ondoren ordaintzen dela eta ez zitzaiola akatsaren berri eman hilabete igaro arte, eta horrek garaiz zuzentzea eragotzi ziola. Gainera, zerbitzuarekin harremanetan jartzeko eta arreta egokia jasotzeko zailtasunak salatu ditu. Q25/977.

- Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak bidegabe sartu duelako mugikortasuneko laguntza puntual bat jasotzea Emanzipa laguntzaren ebaluazioan sartzeko. Laguntza puntuala, finalista eta ikerketara soilik bideratua dela defendatzen du, eta, beraz, ez liokeela bere eskaerari eragin behar. Q25/1013.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak etxebizitza babestuen errentamendua ordaintzeko diru-laguntza ukatu diolako. Azaldu du aurreko urtean diru-sarrerak handiagoak izan zirela, baina gaur egun soldata jaitsi egin dela, eta Errenta Bermatua eskatu behar izan duela. Hori dela eta, diru-laguntza ezohiko moduan berrikusteko eskatu du, gerora gertatutako inguruabarrak aldatu direlako. Q25/1129.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak David laguntzaren hileko bat baliogabetu duelako, ordainagiriak etxebizitzaren helbide osoa jasotzen ez zuela argudiatuta. Azaldu duenez, ordainagiria epe barruan eta erakundeak onartutako formatuetako batean aurkeztu zen, baina ez ohikoa, banku-aplikazioan izandako gorabehera baten ondorioz. Gaineratu du hasierako baliozkotzeak ez zuela akatsik antzeman, eta hilabete horri dagokion laguntza ordaintzeko eskatu du. Q25/1163.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua alokairurako jasotzen duen laguntza oker kalkulatzeko ari dela uste duelako. Azaldu du dagoeneko itzuli den eta zorra erabat kitatuta duen laguntza bat jaso gisa kontabilizatzen dela, eta Ogasunak eskatutako dokumentazioa hainbat aldiz argitzen saiatu arren, ez duela sailaren erantzun zehatzik jaso, atzerapenak eta informazio falta eraginda. Egoera horren ondorioz, jasotako zenbatekoa legeaz dagokiona baino txikiagoa da. Q25/1182.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak Emanzipa laguntzaren hileroko bat ukatu diolako, alokairua formalizatzean higiezin agentziak emandako kontuan egindako ordainketa baliogabea dela iritzita. Zenbatekoa alokairua ordaintzeko erabiltzen dela defendatzen du, nahiz eta lehen sarrera erakunde horren bidez egin behar den. Gainera, gaineratu du ez diotela garaiz ohartarazi gorabehera horretaz, eta, beraz, ez duela konpontzeko aukerarik izan. Q25/1402.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ziurrenik ez diolako David laguntzaren hileroko bat ordainduko, dagokion alokairu-ordainagiria aplikaziora behar bezala igo ez duelako. Adierazi du beti ondo egin duela, baina, oraingoan, ikusi zuela ordainagiria ez zegoela sistemara igota. Laguntza jaso ezean, ezin izango da alokairua ordaindu. Q25/1660.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.

C) Bizigarritasun-zedula:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak atzeratu egin delako obra berriko bi etxebizitzetako bizigarritasun-zedulak emateko eskaera ebatzen. Azaldu du informazio kontraesankorra jaso duela izapideen egoerari buruz galdetzean. kontaktu saiakera ugari egin diren arren, ez du konponbiderik edo jarraibiderik jaso administrazioaren isiltasun positiborako, eta horrek eragina du salerosketaren formalizazioan eta haren finantza gaitan. Q25/520.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak atzeratzen ari duelako erosiko duen etxebizitzaren bizigarritasun-zedula emateko eskaera ebazten. Azaldu duenez, jakinarazi diotenez, hiru hilabete beharko ditu, baina hipoteka hilabete batean amaitzen zaio. Tramitea arintzeko laguntza eskatu du. Q25/696.
- Kexa ez da onartu, anonimoa delako.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez diolako erantzun aurkeztutako instantzia bati. Iruñean dagoen etxebizitza baten bizigarritasun-zedula eskatu zuela azaldu du. Etxebizitza Zerbitzuak erantzun zion etxebizitza erregistroetan agertzen dena baino handiagoa dela. Bere ustez, Iruñeko Udala egoera horren jakitun zen etxebizitza eraiki zen urtetik, eta katastroko aldaketa sustatu zuen, eraikitako metro koadroen ekarpena kobratuz. Bizigarritasun-zedula lortzeko egin behar zituen jarduketei buruzko informazioa eskatu zuen, baina zazpi hilabete igaro dira Iruñeko Udalaren erantzunik jaso gabe. Q25/1172.
- Kexa izapidetzean ebatzita.

D) Etxebizitza Babestuaren Eskatzaileen Zentsua eta etxebizitzak esleitzea:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du. Izan ere, Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Zentsuan sartzeko, etxebizitza bat eskualdatzearen ondoriozko diru-sarreraren atalasea kontuan hartu beharko litzateke, kontuan hartuta etxebizitzaren eskualdatzailearen familia-unitateko zenbat kide dauden eroldaren mende ekonomikoki. Adierazi du, hala badagokio, ekonomikoki haren mende dauden bi seme-alaba dituen ama dibortziatua denez, eskualdatzetik lortutako irabazia hiruren artean zatitu beharko litzatekeela, eta, horrela, baldintza betetzea erraztu. Q25/129.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogarazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erroldaren ondorioetarako, bere semea ez delako bere familia-unitateko kide, Administrazioak bere gain hartu duelako haren tutoretza. Adingabearen guraso-ahala berreskuratzeko prozesua hasi zela adierazi du, baina hori eragotzi egiten dela etxebizitzarik ez duelako. Gaur egun, alokairuko gela batean bizi da, eta

asteburuetan apartamentu turistiko batera jo behar du semearekin dagoenean, epe luzera bideraezina dena. Q25/134.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du; izan ere, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak, etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan izena eman ahal izateko, bere mugitzeko ezintasunarekiko desegokia den etxebizitza baten jabe den aldetik, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuaren ziurtagiri bat eskatzen dio, bere mugitzeko ezintasun-maila egiaztatzen duena, bere egungo etxebizitza ezgaitasunerako egokia ez dela egiaztatzeko. Hala ere, hori ez zaio ematen, eta, egoera argitzen saiatu arren, erantzun eztaba daezinak eta kontraesankorrak jasotzen jarraitzen du. Q25/203.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erroldan duela hiru urte inguru izena emanda dagoelako, baina ez duelako lortu. Gaur egun, semeak lagatako higiezin batean bizi da, eta hark hartzen du bere gain errentamenduaren ordainketa, baina hemendik gutxira irten beharko duela dio. Genero-indarkeriaren biktima izatearen egiaztatzea du. Q25/214.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko etxebizitza babestu batera lekualdatu behar duelako, egungo etxebizitzak ez dituelako betetzen senarraren gaixotasunerako baldintza egokiak, ezta senarrak herri horretan etengabe egiten dituen bisita medikoetarako ere. Adierazi zuenez, lekualdaketa onartuta zegoen eta hiru hilabete baino gutxiagoko epean gauzatuko zen, baina ondoren jakinarazi zaio ezetz, duen zor bat dela eta. Q25/335.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, etxebizitza bat lortzeko beharragatik. Adierazi du ezegonkortasun-egoeran dagoela bikotekidearekin eta lau urteko semearekin, ezagunen etxebizitzetan bizi dela aldi baterako, eta, urteak badaramatza ere

etxebizitza babestuen eskatzaileen erroldan izena emanda, ez zaiola bat ere esleitu. Q25/449.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñean genero-indarkeriaren biktima eta etxebizitza babestu baten esleipenduna izanik, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak, esleipen-kontratua formalizatzeko, gurasoekin partekatutako beste etxebizitza bati lotutako ia 3.000 euroko zorra ordaintzeko eskatu diolako. Dioenez, berak ez zuen zorra sortu, ez du baliabide ekonomikorik, eta premiaz atera behar du semearekin batera ingurune ez seguru batetik. Erakundeen laguntza eskatzen du etxebizitza ez galtzeko eta desgaitasuna duen genero-indarkeriaren biktima eta guraso bakarreko ama gisa dituen legezeko eskubideak errespetatzeko. Q25/576.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak aldeztu aurretik behin-behinean esleitutako etxebizitza babestu bat ukatu diolako, Emanzipa laguntzaren onuradun izateagatik. Etxebizitza entregatzeko unean laguntza jasotzen ez zuela eta guztizko puntuazio bera duela defendatzen du. Gainera, ez zioten aldeztu aurretik jakinarazi hura jasotzeak puntu gutxiago zekartzala. Q25/731.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du etxebizitza egonkor bat alokairu-erregimenean eta erosteko aukerarekin eskuratzeko beharagatik, bai berarentzat, bai alabarentzat, lan-egonkortasuna eta beharrezko baliabide ekonomikoak dituelako. Dioenez, bizilekuaren ezegonkortasunak bisita-erregimena behar bezala betetzea eragozten dio. Gaineratu du hamar urte inguru daramatzala etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan izena emanda, eta orain arte ez zaiola halakorik eskaini. Q25/779.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, senar-emazteek eta hiru adingabek osatutako familia bi logelako etxebizitza batean bizi delako, eta horrek ez dituelako espazio-beharrak betetzen. Azaldu duenez, 16 urteko seme zaharrenak ikasteko espazio

bat behar du, baina ahizpekin partekatu behar du. Gainera, alokairua gehiegi da, eta 10 urte baino gehiago daramatzate etxebizitza babesturako itxaron zerrendan, emaitzarik gabe. Lehenbailehen etxebizitza egoki bat esleitzeko eskatzen du. Q25/799.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Nafarroako Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ukatu egin diolako esleitutako etxebizitza baten alokairu-kontratua sinatzeko baimena, argudiatuz ez duela betetzen beste etxebizitza baten titular ez izateko edo etxebizitza Nafarroako Gobernuari jabetzan lagatzea behar bezala ez eskaintzeko legeko baldintza. Adierazten du berak eta senarrak aurreko urtean laga zutela etxebizitza, eta eskatzen du etxebizitzaren jabeakide den anaiaren sinadura aurkeztu ahal izatea, baldintza hori betetzeko eta esleitutako etxebizitza eskuratzeko. Q25/857.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak esleitutako etxebizitza babestu bat sinatzeko baimena ukatu diolako, guraso bakarreko familia-txartela iraungita zegoelako. Azaldu duenez, eskaera aurkeztean, txartela hori indarrean zegoen, eta ezin izan zuen garaiz berritu, minbizia duen senide bat zaintzen ari zelako, eta ukapenaren jakinarazpena jaso baino egun batzuk lehenago berritu zuen. Q25/862.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez dielako erantzun duela hilabete batzuk 60 urtetik gorakoentzako etxebizitza babestuak esleitzeko prozedurari buruz aurkeztutako eskaerei. Q25/868.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta – Berriro irekita – Izapidetxean konponduta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Nasuvinsak maiatzetik ez diolako aukerarik eman bere datuak etxebizitza-errolan eguneratzeko hitzordua lortzeko. Azaldu duenez, bide telematikoz, telefonoz eta aurrez aurre hitzordua lortzen saiatu da, baina ez

du lortu. Bikotekide ohiarekin (bere erasotzailea, genero-indarkeriaren biktima delako) batera izena ematea baliogabetu behar du, eta INAIk etxebizitza babestua eskuratzeko izapidetutako ziurtagiria du, baina ezin du bere eskubidea baliatu, ezta eskatu ere. Q25/1092.

- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez diolako konponbiderik eskaintzen bere familiari tamaina handiagoko etxebizitza babestu bat eskuratzeko; izan ere, gaur egun hiru logelako etxebizitza batean bizi dira, eta ez da nahikoa bost kiderentzat. Adierazi du bere etxebizitza saltzea pentsatu duela lau logelako beste bat erosteko, baina administrazioak lehentasunez erosteko eskubidea erabiltzen badu etxebizitza berria erosten hasi aurretik, bere familia kalean geratuko litzateke. Q25/1107.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua atzeratzen ari dela Ripagainako Madril kaleko pisuen bizigarritasun-zedula esleitzea eta entregatzea, argudiatuz kanpoko gortinek ez dutela araudia betetzen, dena ordainduta izan arren. Q25/1312.
 - Kexa ez da onartu, anonimoa delako.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak ez dielako erantzuten aldiro Larrialdietarako Etxebizitzen Eskatzaileen Erroldan izena emateari buruzko informazioa eskatuz aurkeztu dituen instantziei. Q25/1420.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak aldeztu aurretik esleitutako babes ofizialeko etxebizitza baten salerosketa-kontratua sinatzeko baimena ukatu diolako, Emanzipa laguntzaren onuradun ez izateagatik eta, beraz, emandako puntuazioa baino txikiagoa izateagatik. Laguntza amaitu zenetik hilabete baino ez dela igaro defendatzen du, eta, beraz, bere egoera ekonomikoa ez dela funtsean aldatu. Erabaki hori zurrunezia eta neurritz kanpokotzat jotzen du, eta bere eskubideei eragiten die. Q25/1667.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuaren alokairu eskuragarriaren modalitate berrirako inskripzio-sistemak familia-unitatearen zenbaketa aplikatzen duelako, eta seme-alabak zaintza partekatuan dituzten pertsona bananduei kalte egiten die. Adierazi du, diru-sarrera ertainak izan arren, bi pertsonako familia-unitatetzat hartzen dela eta baremotik kanpo geratzen dela. Araudi horrek konparaziozko bidegabekeria bat eta beste familia-eredu batzuekiko babesgabetasun-egoera bat sortzen dituela adierazi du. Q25/1678.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

E) Lehentasunez erosteko eta atzera eskuratzeko eskubidea:

- Herritar batek kexa bat jarri du Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak lehentasunez erosteko eskubidea erabiltzearen ondorioz Orkoienen dauden babes ofizialeko etxebizitza batzuk eskuratzeko aukerarik ez izateagatik. Bere ustez, etxebizitza eskuratzeko aukera ukatzea justifikaziorik gabea da, eta 2018-2028 aldirako Nafarroako Etxebizitza Planean ezarritako printzipioen eta helburuen aurkakoa. Plan horren arabera, tokiko gazteak etxebizitza eskuratzeko aukera sustatzen da, eta egoera hori gertatzen da, bere kasuan. Q25/484.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak lehentasunez erosteko eskubidea erabili duelako hirugarren bati saldu nahi zitzaion etxebizitza babestu baten gainean, eta beharrezko dokumentazioa emateko eskatu dio, salerosketa eskritura publiko bihurtu ahal izateko lehenbailehen, eta presioa egin du etxebizitza berehala uzteko. Q25/1394.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat aurkeztu dute, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari jakinarazi diotenean bere jabetzako etxebizitza

babestu bat hirugarren batzuei saltzeko asmoa, departamentuak etxebizitza horren gaineko lehentasunez erosteko eskubidea erabili duelako, eta ez zaielako higiezin saltzeari uko egiten utzi. Desadostasuna adierazi dute, ez zaielako jakinarazi lehentasunez erosteko eskubidea erabiltzeak izaera loteslea duela, horrek kalte ekonomikoa eragiten dielako, ez duelako hartzen etxebizitzaren ondoan saldu nahi zuten garaje-plaza gehigarri bat, ez delako erabili eraikin berean dauden beste higiezin batzuei dagokienez, eta prezioak ez dituelako barne hartzen egindako hobekuntzak. Q25/1610.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak erosi nahi zuen etxebizitza babestu bat lehentasunez erosteko duen eskubidearekin. Adierazi du motibazio orokorra eta ez zehatza eman dela, ez dela lehentasunez erosteko eskubidea erabili eraikin berean dauden beste higiezin batzuei dagokienez, erabakia etxebizitza babestuaren helburu sozialaren aurkakoa dela eta kalte ekonomiko larriak eragin dizkiola. Q25/1622.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

F) Etxebizitza eskuratzeko beharra:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, berak eta bere bi seme-alabek etxebizitza bat eskuratzeko duten beharragatik. Azaldu du genero-indarkeriaren biktima izan dela eta, etxebizitza bat lortzeko baliabide ekonomikorik ez duenez, gurasoen etxera itzuli dela, eta egoera jasanezina dela. Etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan inskribatuta dagoela adierazi du, baina ez du lortu. Q25/38.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, banandu ondoren, bere seme-alabekin batera Tuterako etxebizitza batera sartzen saiatu delako, baina maizterrek ez dute etxebizitza hori utzi nahi. Adierazi du ezin dituela bizitegi-laguntzak jaso, etxebizitza baten jabea delako. Bizitoki-irtenbide bat behar du. Q25/188.
- Kexa ez onartua, eskumen-faltagatik (partikularren arteko kontua).

- Elkarre batek kexa bat jarri du, familia bat, bere kargura bi adingabe zituen ama batek osatua, etxetik bota zutelako eta, Iruñeko Udaleko gizarte zerbitzuetara joan ondoren, arreta desegokia jaso zuelako, irtenbide argirik eta laguntza eraginkorrik gabe. Hoteletan aldi baterako ostatu hartu bazuen ere, irizpide aldaketak, informazio falta eta komunikazio eskasa gertatu ziren. Elkarreak balizko praxi txarra salatu du, protokoloak eta egindako jardueren buruzko argibideak eskatu ditu, eta premiazko esku-hartzea eskatu du bizitoki duina bermatzeko, bizitoki-egoera konpontzen den bitartean. Q25/341.
 - Kexa ikertuta – Erakundeak Administrazioetik jasotako informazioa helarazi zion kexagileari, alegazioak egin zitzaizkion. Alegaziorik jaso ez zenez, amaiera eman zitzaion jarduketari, eta hala jakinarazi zitzaion interesdunari.
- Herritar batek kexa bat jarri du, urteetan alabarentzat egokia den etxebizitza bat alferrik bilatu ondoren (% 81eko desgaitasunarekin), alokatzen duten logela utzi behar dutelako higiezina saltzeagatik. Ordezko bizitoki-baliabiderik gabe, kalean geratzeko berehalako arriskua dute. Etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan izena emanda egon arren, erantzun eraginkorrik ez duela salatu du, eta etxebizitza duina eta egonkorra izateko eskubidea bermatuko duen premiazko irtenbide bat eskatu du. Q25/468.
 - Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du etxebizitza bat eskuratzeko beharragatik, jabeak gaur egun emaztearekin eta bi seme-alabekin bizi den etxebizitza uzteko eskatu diolako. Adierazi du etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan inskribatuta dagoela eta Iruñeko Udalaren gizarte-larrialdietarako etxebizitza bat eskatu duela, baina orain arte ez zaiola etxebizitzarik esleitu. Q25/446.
 - Kexa ez onartuta (gaia aldeztu aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako) – Berririo irekita – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Huarte eta Esteribarko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateak uko egin diolako lokal bateko okupatzaileei bizitoki-alternatiba bat bilatzeari etxegabetze-prozedura baten testuinguruan, epaitegiak hala eskatu arren, oinarrizko gizarte-zerbitzuen eginkizunen artean erabiltzaileentzako bizitoki-alternatibak bilatzea ez dagoela iritzita. Uste du ezezko horrek Nafarroako Eskubide Sozialen Gutuna urratzen duela. Q25/472.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du gazteek etxebizitza bat eskuratzeko dituzten zailtasunengatik, baita beren lan-erantzukizunak betez ere. Alabaren kasua azaldu du: etxebizitza batean sartzeko % 20 aurreztu ondoren, ezin du hipotekarik eskuratu, kuota soldataren % 30etik gorakoa baita. Diru sarreraren eta prezioen arteko desoreka salatu du, eta langile gazteentzako laguntza falta kritikatu du. Q25/494.
- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 2025eko maiatzean dibortzio epaiak bikotekide ohiaren familia etxebizitza uztera behartu ondoren, ezin izan duelako etxebizitza babestu bat eskuratu, nahiz eta zaurgarritasun egoeran egon eta eskatzaileen erroldan inskribatuta egon. Adierazi du desgaitasunen bat duen seme edo alaba bat duela bere ardurapean, eta etxebizitza publiko hutsak daudela, baina ez zaizkiola esleitzen, behar duen gela-kopurura egokitzen ez delako. Q25/507.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, hilabete batzuk barru etxetik aterako dutelako eta ez duelako beste bizilekurik. Hamar urte daramatza alokairu sozialeko etxebizitza baten zain, eta ezin die aurre egin merkatuko prezio altuei. Premiazko laguntza eskatzen du etxerik gabe ez geratzeko. Q25/682.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du bere familiak etxebizitza bat eskuratzeko duen beharragatik. Bi adingabe ditu ardurapean, horietako batek desgaitasuna du. Adierazi du errentamendu-kontraturik gabeko etxebizitza batean bizi direla, eta laster hustu ditzaketela, baina ez dituela gutxieneko bizigarritasun-baldintzak betetzen. Gaineratu du, egoera ahulean egon arren, ez duela jarraipen eta aholkularitza egokirik jasotzen Milagrosa auzoko unitatetik. Q25/716.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du alokairu libreko etxebizitza batean bizi delako, baina laster hustu behar du. Adierazi du ezin dela NASUVINSaren erroldan inskribatu hilabete batzuk igaro arte, eta ez duela gizarte zerbitzuetatik informazio

baliagarririk jaso. Bere ekonomiarekin bat datorren etxebizitzarik ere ez du aurkitu, lehenbailehen etxebizitza bat eskatuz. Q25/732.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, kalteberatasun-egoeran egon arren eta aitortutako desgaitasun bat izan arren, ez duelako laguntza egokirik jaso etxebizitza duin bat eskuratzeko dagokion Auzo Unitatearen aldetik. Adierazi du egungo bizitokia utzi behar duela, ez baita egokia, eta, diru-sarrerak dituen arren, bere adina eta egoera pertsonala direla eta, zaila dela etxebizitza-merkatuan sartzea. Q25/747.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ez zaiolako etxebizitza babestu bat esleitu, nahiz eta gizarte- eta familia-larrialdiko egoeran egon. Azaldu du bere bi seme-alaba txikiekin bizi dela, desgaitasuna eta premia bereziak dituen batekin, eta haurdun dagoela hirugarren seme-alaba batekin, logela bakarra partekatuz, bizitoki-aukerarik gabe eta gizarte-zerbitzuen premiazko erantzunik gabe. Q25/793.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du bere eta seme adingabearen beharragatik etxebizitza duin bat eskuratzeko, aurri-egoeran dagoen higiezin batean bizi baita. Bizigarritasun-baldintzak osasungaitzak eta ez-seguruak direla eta etxebizitza-merkatu librean sartzeko baliabide ekonomikorik ez duela salatu du. Etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan izena emanda badago ere, ez zaie bat ere esleitzen. Q25/837.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, etxebizitza bat lortzeko beharragatik. Seme adingabearekin batera Iruñeko Udalaren jabetzako etxebizitza okupatu batean bizi dela azaldu du, eta duela gutxi etxebizitza utzi behar duela jakinarazi diote. Gaineratu du etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan inskribatuta dagoela duela urte batzuetatik, eta ez zaiola bat ere esleitu. Adierazten du jasotzen duen errenta bermatuaren zenbatekoarekin ezinezkoa dela merkatu librean etxebizitza bat eskuratzea. Q25/916.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, ezin duelako etxebizitza bat eskuratu familia ugariarentzat. Azaldu duenez, zazpi pertsona bizi dira, hainbat adingabe, hezetasun-arazo larriak eta osasunari eta ongizateari eragiten dieten baldintza osasungaitzak dituen etxebizitza batean. Urteetan saiatu dira beste etxebizitza egoki bat aurkitzen, baina familia ugaria denez eta baliabide mugatuak dituenek, inork ez die beste higiezin bat alokatzen. Adierazi duenez, Udalarekin, hainbat elkarterekin eta Etxebizitza Zerbitzuarekin harremanetan jarri da, baina orain arte ez du benetako irtenbiderik lortu. Q25/965.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Barañaingo Udalak ez diolako bizitoki-irtenbide egokirik eskaini hiru seme-alaba adingabe zituen ama langile bati, bikotekide ohiaren etxebizitza utzi behar izan baitzuen, bizikidetza oso gatazkatsuko egoerak izan ondoren, adingabeentzako egonkortasunik eta segurtasunik gabe. Q25/1038.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Ez onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, etxebizitza bat behar duelako. Buruko gaixotasun bat duela eta kalean bizitzen ari dela azaldu du. Bere ustez, artatzen duen gizarte langileak onartezinak diren galderak egiten dizkio. Q25/1149.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du, Iruñeko Udalak jakinarazi duelako amaitu egin dela Emakumeen Arretarako Udal Zerbitzuaren programan parte hartzea, eta bera eta bi seme-alabak bizileku-aukerarik gabe geratu direla, nahiz eta Udalaren etxebizitza babestuen eta larrialdiko etxebizitzaren eskatzaileen erroldan izena emanda egon aspalditik. Azaldu duenez, zerbitzu horrek hiru urtez artatu du, eta denbora horretan guztian ez du ez deribaziorik ez laguntasun eraginkorrik jaso. Q25/1169.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du etxebizitza babestu bat behar duelako. Azaldu duenez, epaile gisa jardun zuen bitartean mehatxu larriak jasan zituen, eta

horregatik iritsi zen Espainiara errefuxiatu gisa. 2023an etxebizitza bat eskuratzeko eskaera aurkeztu zuen. Bere egoera presazkoa izan arren, bere izena ez da agertzen ez baremoan ez Iruñeko udal etxebizitzaren esleipen zerrendan. Q25/1174.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute beren familiak (aitak, amak eta hiru adingabek osatua) etxebizitza babestu bat eskuratzeko duen beharragatik. Etxegabetze-prozedura batetik igaro direla eta, gaur egun, bi logelako etxebizitza batean soilik bizi direla adierazi dute. Etxebizitza babestuaren eskatzaileen erroldan urteak daramatzaten arren, ez zaie bat esleitu. Q25/1254.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat jarri du etxebizitza bat eskuratu behar duelako, gutxieneko bizigarritasun-baldintzak betetzen ez dituen lokal batean bizi delako. Dioenez, bere adina, diru-sarrera eskasak eta egoera irregularra bezalako faktoreek eragozten diote merkatu pribatuan sartzea, eta Iruñeko Udalaren eta Nasuvinsako Udalaren etxebizitza baten zain dago, bizitegi-bazterketa larrian. Q25/1355.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, arreta eman zion gizarte langileak emandako arreta eta tratua ez zelako egokia izan, eta babesgabetasuneko eta Oinarritzko Gizarte Zerbitzuekiko mesfidantzako egoera sortu ziolako. Azaldu du bere esku-hartzearen ondorioz etxebizitza galdu zuela eta, ondorioz, semearen zaintza galdu zuela, eta, beraz, etxebizitza bat eskuratu behar duela berreskuratu ahal izateko. Q25/1375.
- Kexa ez da onartu, anonimoa delako.
- Elkarte batek kexa bat jarri du adineko pertsona batek etxebizitza babestu bat eskuratzeko duen beharragatik, bere bizitegi, ekonomia eta osasun egoera oso ahula dela eta. Zehaztu dutenez, gaur egun baldintza desegokietan bizi da baratze batean, eta, gainera, etxea uzteko agindu bat eman da, laster salduko delako, eta horrek etxegabetasun-egoera batera bultzatzen du. Q25/1436.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Bi herritarrek kexa bat jarri dute etxebizitza babestu bat eskuratzeko aukerarik ez izateagatik. Urteak daramatzate NASUVINSaren erroldan izena emanda, eta kalteberatasun ekonomiko eta familiarreko egoeran daude, berehalako etxegabetze bati aurre eginez, merkatu pribatuan alokairua lortzeko baliabiderik gabe. NASUVINSaren zerrendan duten posizioa ezagutzeko eskatu dute. Q25/1507.
- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, berak, senarrak eta hiru adingabek osatutako familia-unitatea alokairuan bizi delako eta kontratuaren luzapenik eza jaso zuelako, 2025eko ekainean ateratzea aurreikusita. Bizileku-alternatibarik gabe, ordaintzen jarraitzen dute, etxegabetzeko eta kalean geratzearen berehalako arriskua gorabehera. Adierazi du etxebizitza ezin dela bizi, baina hamar urte daramatzala etxebizitza babestuaren eta gizarte-larrialdiko etxebizitzaren eskatzaile gisa izena emanda esleipenik gabe, eta merkatu libreak baztertu egiten duela. Q25/1514.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, 2019az geroztik Iruñeko Udalaren larrialdiko etxebizitza batean bizi delako eta, kontratua amaitu ondoren, hura uztera behartuta egon daitekeelako. Duela lau urtetik etxebizitza babestuaren erroldan inskribatuta dago, ez du enplegurik eta baliabiderik, eta etxebizitza babestu bat premiaz eskuratzeko eskatzen du. Q25/1541.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak ez diolako gizarte laguntzarik edo etxebizitza egokirik eman egoera ahulean dagoen familiari, eta horrek osasun mentala larriki hondatu diolako. Bizitegi-baliabide egonkorra eta gizarte-arreta integrala eskatzen ditu. Q25/1594.
- Interesdunak atzera egin du.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, bere familia-unitatea (bera, senarra eta bi adingabe) larrialdi larrian daudelako, etxebizitzarik ez dutelako. Hainbat aldiz bildu dira Iruñeko Udaleko Gizarte Zerbitzuetako langileekin, baina ez diete laguntza osoa eman ezta zer prestazio dagozkien ikusi. Q25/1595.

- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat jarri du, bere familia-unitatea, bera, emaztea eta hiru adingabe, berogailurik ez duen etxabe batean bizi direlako. Iruñeko Udaleko Gizarte Zerbitzuek laguntza-jarduerak egin ditzaten behar dute, etxebizitza bat eskuratzeko eta sistemaren prestazioen bat aktibatzeke. Q25/1596.

- Kexa ikertuta – Ebazpena 2026an emanda – Onartuta.

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak ez diolako bizitoki-baliabide edo gizarte-laguntza egokirik eman bost seme-alaba dituen familiari, eta gaur egun kamionetetan bizi delako. Bizitegi-baliabide egonkorra, erroldatzea eta bere beharren arabera gizarte-jarraipena eskatzen du. Q25/1597.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du, bere alabarekin batera Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erroldan inskribatuta egon arren eta inskripzio horretan eskatu arren, Administrazioak ez diolako utzi Iruñerrian etxebizitza babestu bat eskuratzen. Azaldu du alabak, % 49ko desgaitasunarekin eta aldizkako porfiria akutuarekin, Nafarroako Unibertsitate Ospitalean tratamendua behar duela maiz, eta, horregatik, hiriburutik gertu dauden herrietan bizi behar duela. Q25/1665.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

- Herritar batek kexa bat jarri du bere familiak etxebizitza babestu bat eskuratzeko duen beharragatik. Lau adingabek osatzen dute familia, eta horietako batek desgaitasuna du. Adierazi du alokairu-erregimenean bizi ziren etxebizitzatik bota zituztela, eta gaur egun bizilagun baten egongelan daudela, lurrean koltxoiak dituztela. Gainera, Barañaingo Udalak emandako alokairua ordaintzeko larrialdiko laguntza itzultzeko eskatzen dio, eta jantokirako dirulaguntza eta desgaitasunagatik laguntza ukatzen dizkio. Q25/1739.

- Ikertutako kexa – Ebazpena emanda 2026an – Erantzuteke.

G) Babestutako etxebizitzek dituzten akatsak eta urritasunak:

- Herritar batek kexa bat aurkeztu du bizi den babes ofizialeko etxebizitzaren eraikinean dauden arazoengatik. Adierazi du garrantzitsuena, bizi direnei kalte handiena egiten diona, oinarritzko hornidurarik eza dela, hala nola ur berorik eta berokuntzarik eza, eta bereziki adingabeek eta desgaitasuna duten pertsonak pairatzen dutela. Haserre daude azaleko konponketak egiten direlako, baina egoerak bere horretan dirau. Q25/68.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak ez diolako bizitoki egokirik eskaini, 4 urteko alabarekin hotel batean urtebete eta lau hilabete eman ondoren. Azaldu du eskaini zitzaion etxebizitzak ez zituela gutxieneko bizigarritasun-baldintzak betetzen eta okupatuta zegoela, eta adierazi du orain tokiko erakundeak uko egiten diola ostatua hotel-establezimendu batean finantzatzen jarraitzeari, eta berak ordaindu behar duela ordaindu ezin den kopuru bat. Q25/116.
 - Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat jarri du, etxebizitza babestu baten errentamendu-kontratua formalizatu eta hornidurei alta emateko kudeaketak hasi ondoren, Nasuvinsak ez zuelako berokuntza eta ur beroa martxan jarri bi hilabete eta erdi beranduago arte, eta denbora horretan hileko errenta ordaindu zuen etxebizitzan bizi gabe. Dioenez, gainera, ihes batek eraikineko hainbat gune urez bete zituen, eta konpondu bazen ere, egindako ahaleginak ez ziren nahikoak izan. Q25/212.
 - Kexa izapidetzean konponduta – Berrito irekita – Izapidetzen ari zen bitartean konpondu da.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuko langileek bere etxebizitzan egindako ikuskapen batean ez zelako tresna egokirik erabili, eta salatutako kalteak gutxitu egin zirelako. Gainera, ez zaio ikuskapen horren ondoriozko dokumentazioa eman. Q25/552.
 - Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek, bizilagunen komunitate baten ordezkari gisa, kexa bat aurkeztu du, ez dagoelako ados atariko gastuekin, igogailuaren egoera seinaleztatu ez delako

eta NASUVINSa komunitatearen kudeaketa zuzenean bere gain hartzeko aukera dagoelako. Azaldu duenez, komunitateak manifestu bat aurkeztu zuen, bizilagun guztiek sinatua, hileko kuotaren eta emandako zerbitzuen arteko desproporzioa argudiatuz, bai eta funtsezko prestaziorik ez zegoela ere, hala nola garbiketa-zerbitzua eta igogailuaren erabilera. Atariko gastuen kudeaketan ere gardentasuna eskatu dute behin eta berriz, erantzun argirik jaso gabe. Suteen aurkako segurtasunari buruz indarrean dagoen araudia ez dela betetzen susmatzen du komunitateak. Q25/1113.

- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du Burlatan eraikiko den babes ofizialeko 57 etxebizitzaren sustapenaren ezaugarri jakin batzuekin ados ez dagoelako. Bere ustez, atari bakar batean banatzea arriskutsua izan daiteke sutearen edo beste larrialdi baten ondorioz ebakuazioa gertatzen bada, eta hiru igogailuen kokapenak zaratak eta bibrazioak eragin ahal izango dizkie logela bateko etxebizitzetara. Q25/1323.
- Kexa ez onartuta (gaia aldez aurretik Administrazioari planteatu ez zaiolako) – Berrir irekita – Izapidetzen.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak eta Nasuvinsak modu arduragabearen kudeatu dutelako errentaria den etxebizitza babestua. Bizigarritasun gorabehera larriak, fakturazioan eta energia kontratuan akatsak, administrazio erantzunean atzerapenak eta tratu desagokoa daudela zehazten du. Q25/1613.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.

H) Bestelakoak:

- Jabeen erkidego batek kexa bat jarri du etxebizitza baten hipoteka-betearazpena atzeratzeak eragiten dizkien kalteengatik. Etxebizitzaren jabea 2020an hil zen. Adierazi dute une horretatik aurrera erkidegoaren kuotak metatzen ari direla ordaindu gabe, eta gainerako bizilagunek ordaindu behar dituztela. Azaldu dute Nafarroako Gobernuak atzeratzen ari dela etxebizitzaren exekuzioa, eta komunitatea babesik gabe dagoela, birgaitzerik eta erreformarik egin izan gabe. Q25/108.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, alokatutako etxebizitza berri batean erroldatzeko izapideak egitean, berak eta bikotekideak jakin zutelako higiezin ez dela etxebizitza bat, baizik eta bizigarritasun-zedularik gabeko bulego eraberritu bat. Jabeak ez zien horren berri eman kontratua sinatu aurretik, eta ezin izan dute errenta bermatua eskuratu. Q25/200.
- Kexa ez onartua, eskumen-faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez duelako ezeztatzen Nafarroako Jenderik gabeko Etxebizitzen Erregistroko etxebizitza baten inskripzioa 2023ko urtarritetik, alokatuta dagoela egiaztatu arren. Gainera, Lizarrako Udalak jenderik gabeko etxebizitzen gaineko zerga kobratzen dio, eta hori ez da bidezkoa; beraz, itzultzeko eskatzen du. Q25/211.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du bere etxebizitzan hezetasunak eta lizun toxikoa daudelako, usufruktuan duena. Senar ohiak uko egin dio konponketak egiteari, hainbat abisu eman arren. Premiazko laguntza eskatu du Lodosako Udalak esku har dezan eta iragazketak, terraza eta instalazio akastunak konpon daitezen, etxebizitza osasungaitza delako eta bera eta alaba maiz gaixotzen direlako. Q25/612.
- Ez da eskubideen urratzerik hauteman.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxe Bat-Un Hogar programan sartu ondoren, Iruñeko Udalak jakinarazi dielako bere etxebizitza (hiru logela eta komun bat ditu) beste familia-unitate batekin partekatu beharko dutela. Aukera hori onartzeko konpromisoa sinatu bazuten ere, uste dute etxebizitza ez dela egokia bi familiarentzat, eta horrek alaben ongizateari eta egonkortasun emozionalari eragiten diela, tratamendu psikologikoan baitaude. Erabakia berriz aztertzeke eta familiarentzako ingurune duina eta egokia bermatzeko eskatu dute. Q25/639.
- Kexa ikertuta – Ez da egin gomendio, iradokizun edo betebehargogorazpenik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Iruñeko Udalak familia gizarte-larrialdiko etxebizitza partekatu batean duelako. Duela bost urte iritsi zen etxebizitza

horretara, genero-indarkeriaren biktima gisa. Adierazten du bere semeak, desgaitasuna eta behar espezifikoak dituen adingabeak, narriadura larria duela egungo bizikidetza gatazkatsuaren ondorioz, eta gizarte zerbitzuek ez dutela irtenbide egokirik eskaini. Etxebizitza indibiduala edo, gutxienez, bizikidetza-unitatea aldatzea eskatzen du, bai eta etxebizitza egonkor bat lortzeko laguntza eraginkorra ere. Q25/741.

- Kexa ikertuta – [Ebazpena emanda](#) – Onartuta.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak ez diolako erantzun aurrez aurreko hitzorduari. Azaldu du Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari zuzendutako instantzia bat aurkeztu zuela Herritarren Arretarako Bulegoan, eta aurrez aurreko hitzordu bat eskatu zuela bere jabetzako etxebizitza bati buruzko aholkularitza jasotzeko. Orain arte ez du bere idazkiaren erantzunik jaso, eta ez diote zitaziorik egin. Q25/962.
- Kexa izapidetzean ebatzita.
- Herritar batek kexa bat jarri du bere garaje-plazaren gainean dagoen gimnasiotik ura iragazteagatik. Azaldu du duela lau urtetik hona jabeen erkidegoak kudeatzen duen finken administrazioarekin harremanetan jarri dela filtrazio horiek eskatzeko, baina ez dela inolako jarduerarik egin. Q25/1266.
- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du bere eraikineko etxebizitza batean pertsona bat edo batzuk bizi direlako, adingabe bat barne, pisua modu irregularrean okupatzen dutenak eta animaliak mantentzen dituztenak, komunitatearen arauak debekatzen duten arren. Egoera horrek zikinkeria, usain txarrak, isurketak eta eremu komunen erabilera desegokia eragiten dituela salatu du, eta horrek eragina duela higiezinaren bizikidetzan, segurtasunean eta osasungarritasunean. Agintariei eta higiezinaren agentziei jakinarazi arren, arazoak bere horretan dirau. Q25/1456.
- Kexa ez onartua, eskumen-faltagatik (partikularren arteko kontua).
- Herritar batek kexa bat aurkeztu du, ez duelako egokitzen jotzen Nafarroako Administrazioaren Elkargoko presidentea aldi berean finken administrazioaile gisa jarduten duen pertsona bat izatea. Adierazi du bere bizilagunen komunitatea

administratzen duenak aldi berean betetzen duela kargu hori, eta haren kudeaketarekin desadostasunak daudela; beraz, uste du interes gatazka bat sor daitekeela, Elkargoan bertan kexa posibleak bideratu behar direlako. Q25/1552.

- Kexa ez da onartu, eskumen faltagatik.

4. KAPITULUA. KEXEN SAILKAPENA, ZEHARKAKO GAIEN ARABERA.

Kapitulu honek kexen azterketa jasotzen du, zeharkako zenbait gairen arabera. Hauek dira gai horiek:

- Haurrak eta nerabeak
- Desgaitasuna eta mendekotasuna
- Adinekoak
- Generoa
- Arrazakeria eta xenofobia

2023an hasitako azterketa honen sarrerak kolektibo horiei eragiten dieten problematikak identifikatzeko eta ebaluatzeko beharrari erantzuten dio, kexa bakoitza zein arlo espezifikotan kokatzen den alde batera utzita. Horrela, eraginpeko pertsonatzat, adibidez, adingabeak dituzten kexak eremu desberdinekin lotuta egon daitezke, hala nola hezkuntzarekin, etxebizitzarekin, osasunarekin edo gizarte ongizatearekin; baina horiek guztiak batera aztertzen dira, haurren eta nerabeen gaineko eraginaren ikuspegi orokorra eskaintzeko.

Erakunde honen jardun-eremuetan zeharkako ikuspegi hori ezarrita, 2025ean haur eta nerabeen, desgaitasuna eta mendekotasuna dutenen, adinekoen, sexuagatik edo generoagatik diskriminatutakoen eta arraza- edo etnia-jatorriagatik diskriminatutakoen eskubideak defendatzeko planteatu diren gai guztiei heltzea da helburua.

Azterketa honi esker, erakundeak jakin ahal izan du kolektibo horietako bakoitzak zer eremutan jasaten duen edo jasan duen diskriminazioa, eta horri buruz egindako esku-hartzea (edo esku-hartzerik eza) aztertu ahal izan du; kontuan hartuta, hausnarketara gonbidatzeaz gain, informazio erabilgarria ematen diela administrazio publikoei, erakundeei eta instituzioei, haien babesa eta ongizatea hobetuko duten politikak eta estrategiak bideratzeko.

Kapitulu honetan, beraz, Defensor del Pueblo de Navarra/Nafarroako Arartekoak 2025ean landu dituen zeharkako bost arlo horien azterketa ageri da, jasotako kexak gaiotan sailkatuz.

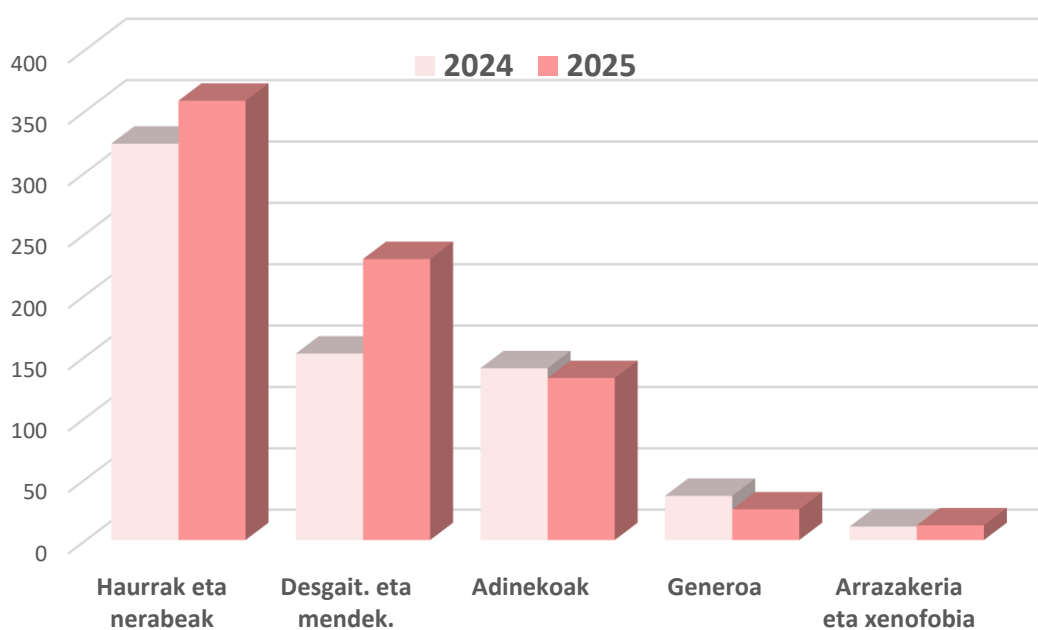
Hala, 2025ean aurkeztutako 1.750 kexetatik 756 kexa guztira zeharkako arlo bati edo batzuei egotzi dizkiegu, kexatan azaldutako gertaerek eragindako pertsonaren edo pertsonen arabera.

Hona hemen zeharkako arlo bakoitzari esleitutako kexak, kopuru handienetik txikienerako hurrenkeran:

Zeharkako arloak	Kexa-kopurua
Haurrak eta nerabeak	358
Desgaitasuna eta mendekotasuna	229
Adinekoak	132
Generoa	25
Arrazakeria eta xenofobia	12
Guztira	756

Jarraian, datu horiek 2024koekin alderatuko dira:

Zeharkako arloak	2024	2023
Haurrak eta nerabeak	358	323
Desgaitasuna eta mendekotasuna	229	152
Adinekoak	132	140
Generoa	25	36
Arrazakeria eta xenofobia	12	11
Guztira	756	662

4.1. HAURRAK ETA NERABEAK.

Defensor del Pueblo de Navarra/Nafarroako Arartekoak, bere eskumenak erabiliz, haurren eta nerabeen eskubideak babestea eta sustatzea du funtsezko zutabeetako bat. Kolektibo horrek arreta berezia behar du eremu guztietan, mendekotasunari eta haiek bizi duten garapen fisiko, psikologiko eta sozialeko prozesuari datxekion zaurgarritasun berezia dela eta. Beren eskubideak babesteko eta haien ongizatea eta garapen integrala bermatzeko beharra, eragiten dieten alderdi guztietan, lehentasuntzat jotzen da erakunde honen lanean. Araudi eta jarduketa publikoak haurren eta nerabeen interesen aldekoak izan daitezela zaintzea da kontua.

Atal honetan, hortaz, Defensor del Pueblo de Navarra/Nafarroako Arartekoak jorratzen dituen askotariko arloetan haur eta nerabeen oinarrizko eskubideak ukitu dituzten kexen zeharkako ikuspegia emango dugu. Adingabeei nolabait eragin dieten kexak (358) jasotako guztien % 20,5 izan dira gutxi gorabehera, eta datu horrek berretsi egiten du erakunde honen jardun ikuskatzailearen zati handi batek biztanleriaren sektore horren babes juridikoan jartzen duela arreta.

Taula honetan, kexa horiek sailkatu ditugu, arloen arabera banatuta, kopuru handienetik txikienerako hurrenkeran.

Arloak	Kexa-kopurua	%
Gizarte-ongizatea	106	% 29,6
Hezkuntza	80	% 22,3
Etxebizitza	43	% 12,0
Osasuna	35	% 9,8
Funtzio publikoa	13	% 3,6
Herritarren segurtasuna	13	% 3,6
Atzeritarrak	10	% 2,8
Justizia	8	% 2,2
Gizarte Segurantzza	8	% 2,2
Euskara	7	% 2,0
Tokiko erakundeen funtzionamendua	6	% 1,7
Kirola	5	% 1,4
Ingurumena	5	% 1,4
Zerbitzu publikoak	4	% 1,1
Ogasuna	3	% 0,8
Trafikoa eta bide-segurtasuna	3	% 0,8
Hirigintza	3	% 0,8
Lana	2	% 0,6
Kontsumoa	1	% 0,3

Arloak	Kexa-kopurua	%
Herri-lanak	1	% 0,3
Gardentasuna eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea. Herritarren parte-hartzea	1	% 0,3
Garraio publikoa	1	% 0,3
Guztira	358	% 100,0

Gizarte-ongizatearen arloan, ANFAsek seme-alabei ematen dizkien zerbitzuetan kuoten murrizketa eten zaien familiek aurkeztutako 42 kexa jaso dira. Adierazi zutenek, erabaki horiek jartzen zuten zerbitzu jakin batzuk (psikomotrizitatea, logopedia, jarduerak, etab.) jasotzea arriskuan. Erakunde honek Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari iradoki zion azter zitzala zerbitzu horiek bermatzeko baliabideak, eta, beharrezkoa balitz, erakunde horri zein esparru berean aritzen diren besteei ematen zaien laguntza indartzea. Departamentuak ez zuen iradokizun hori onartu.

32 kexa errenta bermatuari buruzkoak, bizitzeko gutxieneko diru-sarrerari buruzkoak eta adingabe bat edo gehiago dauzkaten familia-unitateen gizarte-bazterketako egoerei buruzkoak ziren. Kexa horiek desadostasuna agertzen zuten prestazioak artxibatzearekin, ukatzearekin edo itzultzeko eskatzearekin edo azkentzearekin, hainbat arrazoirengatik: bizikidetza-unitatearen osaerari eusteko baldintza ez betetzea, diru-sarrera konputagarriak gainditzea edo zitazio batera ez joatea, besteak beste. Horietatik 14 Departamentuak eskaerak ebazteko zuen atzerapenari buruzkoak izan ziren.

Halaber, 18 kexa haurren eta nerabeen babesari buruzkoak izan dira. Kexa horietan, oro har, erreferentzia egin zitzaizen familia-elkarguneen jardunari, ezarritako bisita-erregimenari, babesgabezia-egoeren adierazpenari, behaketa- eta harrera-zentroetako sarrerei eta horietan dauden adingabeen baldintzei. 3 kexa adingabeen harrerari buruzkoak izan ziren.

3 kexak mota askotako arazoak zituzten hizpide, familia ugariek eta guraso bakarreko familiek aurrez aurre dauzkaten arazoak. Kexa bat guraso bakarreko familiei kontziliaziorako ematen zaien laguntza bat ukatzeagatik izan zen aurrekontu funtsik ez zegoelako edo nahikoa ez zelako. Beste bat Zizur Nagusiko Udalak familia ugarientzako lurraren gaineko kontribuzioan hobariak aplikatzerakoan diru-sarrera muga kontraesankorrak ezartzeagatik izan zen. Hirugarrena Iruñeko Udalak hobari horretan familia unitateko kide kopurua kontuan ez hartzeagatik izan zen, diru-sarrera maila orokorra soilik begiratzen baitu eta kide gehiago dituztenak kaltetzen ditu horrek.

Gizarte ongizateari buruzko beste bi kexa irisgarritasun arazoekin lotuta egon ziren. Lehenengoan herritar batek salatu zuen bizilagunen loreontziek kalea oztopatzen zutela eta errepidera jaitsi behar zuela haur-orgarekin. Bigarrenean salatu zen Hezkuntza Departamentuak ez ziola haur gor bati zeinu-hizkuntzako interprete baten laguntza nahikoa aitortzen eta neurri egokiak eskatu ziren indarreko araudia betetzeko eta adingabearen inklusio osoa bermatzeko.

Gainera, 2 kexaren muina izan zen Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak izandako atzerapena adingabeen desgaitasuna edo mendekotasuna baloratzean.

Gainerako kexen artean bat aurkeztu zen judizialki ezarritako bisita-araubidea betetzeko familia elkartzeko gunea ez aktibatzeagatik; beste kexa batean gizarte-langile baten arretagatik, hark uko egin baitzion herritarrari laguntzeari bere hiru alaba adingabeentzako umezurtz-pentsioa eta guraso bakarreko familia izaera eskatzeko; eta beste kexa bat seme-alaba laukien ama batek aurkeztu zuen (hiru haurrek desgaitasuna dute eta batek mendekotasuna) hiru eskaera ukatu zizkiotelako: seme-alabak udaleku batean izena ematea, terapien ordainketarako laguntza eta jantoki-bekak.

Kexen kapituluan zehazten diren **hezkuntzaren** arloko kexa ia guztiak haurren eta nerabeen zeharkako arloari esleitu zaizkio, unibertsitateko edo goi-mailako irakaskuntzei dagozkienak izan ezik, eraginpekoak adinez nagusiak baitira.

22 kexa ikastetxeetan eta haur-eskoletan onartzeko prozesuei buruzkoak izan ziren. Erroldatze iruzurtiak, baremoan eskola-jazarpena ez sartzea, 16 asteko gutxieneko adina eskatzea edo bizilekutik edo lantokitik hurbil egotearen balorazio errealik ez egotea dela-eta gertatutako emaitza bidegabeak salatu ziren. Gainera, haur-eskolei dagokionez, 2 kexa jarri ziren Antsoainen eta Barañainen eraikitako plaza publikoek 0 eta 3 urte artekoentzat baldintza egokirik ez dutela iritzita, eta kexa horietako batek 5.322 sinatzaileraren babesa jaso zuen.

Beste 17 kexa jantoki eta eskola-garraio zerbitzuekin lotuta egon ziren, hala nola Arbizuko eta Lakuntzako ikastetxeetako jantokien kudeaketagatik eta sarbide-baldintzengatik jarritakoak, eta, oro har, jantoki arruntei buruzkoak, edota adingabeak bizi diren herritik —gehienetan landa-inguruneetan— joaten diren ikastetxeraino eskola-garraio zerbitzurik —behin batean egokitua— ez emateagatik aurkeztutakoak. Adibidez, familia batek jarritako kexa, Hezkuntza Departamentuak bere alabari eskola-garraio zerbitzua onartzen ez ziola-eta, zeinak derrigorrez beste herri batera joan behar baitzuen programa eleaniztun bat egin ahal izateko, bizi den herriko ikastetxeak programa horiek

eskaintzen ez zituelako. Kasu horretan, familiari jakinarazi zitzaion, antzeko kexa baten harira, Hezkuntza Departamentuari iradoki zitzaiola eskola-garraioan plaza hutsak erabiltzeko eskubidearen lehentasun-ordenen kontuan har zedila bizi den herrikoa ez den beste ikastetxe publiko batean eskolatzen diren ikasleak, bertan programa eleaniztunik ez eskaintzeagatik; iradokizun hori ez zen onartu.

Bizikidetza eta eskola-jazarpena ere muina izan zen 12 kexatan. Horietako hainbat beren seme-alabek jasandako erasoen aurrean Hezkuntza Departamentuak eta ikastetxeek neurri egokiak ez zituztela hartzen uste zuten familiek aurkeztu zituzten. Hezkuntza Departamentuari gomendatu zitzaion jarrai zezala ikasleak edozein eraso fisiko, emozional, moral edo bestelakoen aurrean babesteko eta ikastetxean bizikidetza egokia bermatzeko beharrezkoak eta eraginkorrak diren neurriak indartzen.

Gainera, 7 kexa hezkuntza-premia bereziak zituzten ikasleei emandako arretari buruzkoak ziren. Oro har, laguntza-neurri egokirik ez hartzea edo eraginkortasunik gabeko egokitzapenak aipatzen ziren; eta horrek kalte egiten die adingabeei beren garapenean, egindako ebaluazioetara irispiderik ez izateari, bai eta familiek ikastetxearekin dituzten desadostasunei ere (seme-alabentzat komenigarriena denari dagokionez). Kexa bat jarri zen Hezkuntza Departamentuak ez zuelako argitu nola aplikatuko zitzaien hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleei Hezkuntza kontseilariaren maiatzaren 24ko 57/2024 Foru Aginduan aurreikusitako hizkuntza-egokitzapena, eta kezka agertu zen baliabide-faltagatik eta hezkuntza inklusiboa bermatzen duen araudiarekin egon daitekeen kontraesanagatik.

Foru-agindu horren onarpenari lotuta, zeinak ingelesez ematen diren irakasgai jakin batzuk curriculumean sartzea aurreikusten baitu, beste 3 kexa jarri ziren —120 pertsonaren babesarekin—, aukeratutako D ereduaren aurka egiten zuela iritzita.

Hezkuntzako beste kexa batzuen artean, honako hauek jarri ziren agerian: desadostasuna ikastetxe publiko batean itoginak egoteagatik; gela-banaketak ukatzeagatik; ebaluazio-metodo eta zuzenketa jakin batzuengatik; eskola-absentismoko hainbat kasugatik; ikasketa-beka bat ukatzeagatik; Irungo institutu batean euskara-ikasgaia egitetik ez salbuesteagatik; Hizkuntza Eskola Ofizialeko azterketengatik; ikasleei ikastetxe barruan bizikletak gordetzen ez uzteagatik, irakasleekin gertatzen denaren aldean; baita institutu bat bela-kanpainatik kanpo uzteagatik ere.

Bestalde, hainbat kasutan **Etxebizitzaren** arloko arazoak planteatu dira adingabeen inguruan, hala nola etxebizitza babestuak esleitzeko atzerapena, esleitutako etxebizitza

babestuen akatsak, alokairu-laguntzak ukatzea edo gutxitzea, Nafarroako Gobernuak lehentasunez erosteko eskubidea erabiltzea edo bizikidetzako eragozpenak.

Alabaina, etxebizitza-premiaren harira jarri dira kexa gehien. Zehazki, adingabeak dauzkaten 23 familia-unitatek jarri zituzten kexak etxebizitzarako sarbidea bermatuta ez zutelako; besteak beste, alokairuko kontratuaren deuseztapenari buruzko komunikazioa jasotzeagatik, etxegabetze-egoeran edo, are, kale-egoeran egoteagatik edo merkatuan etxebizitza erosteko baliabide ekonomikorik ez edukitzeagatik. Problematika horren aurrean, erakundeak per se administrazio-irregularitasunik ikusten ez badu ere (izan ere, familia-unitateak, etxebizitza babestuen eskatzaileen erroldan inskribatu eta dagokion baremoa aplikatu ondoren, puntuazio bat jasotzen du, eta, puntuazio horren arabera, beste batzuk aurretik jar dakizkioke etxebizitza horiek eskuratzeko hurrenkeran), egiaztatu egin du babes publikoko etxebizitzaren kopurua ez dela inola ere nahikoa gaur egungo eskariari erantzuteko. Horrenbestez, egoki ikusi dugun kasuetan, udalei eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari gomendatu diegu azter ditzatela adingabeek eta herritarrek etxebizitza bat eskuratzeko duten eskubidea ziurtatzera bideratutako neurriak eta, era berean, gizarte-laguntzako jarduketak ugaritu ditzatela.

Beste alde batetik, erakunde honek **osasunaren** arloan hainbat espediente izapidetu ditu, haur adingabeen arreta zutenak muina. Lehen mailako arretan, kexa bat jaso zen Altsasuko oinarritzko gunean pediatria-arreta nahikoa ez izateagatik, eta beste bat pediatriako erizain batek emandako tratuagatik. Arreta espezializatuan, zitak ematean dagoen atzerapena dela eta jarri ziren 13 kexa; zehazki, traumatologia, otorrinolaringologia, oftalmologia eta haurren digestioaren espezialitateetan. Aipatu behar da horiek guztiak izapidetzean konpondu zirela, Osasun Departamentuari informazioa eskatu ondoren edo ebazpen bat formulatu ondoren.

Bi elkartek 2 kexa jarri zuten Nafarroan ama-esnearen bankurik sortu ez delako, 2024an gai horri buruz onartutako mozio parlamentarioa egon arren. Erakunde honek, bi espedienteen ebazpen bateratu batean, Osasun Departamentuari iradoki zion ahalik eta lasterren amai zezala zerbitzu hori ezartzeko helburuz egindako azterketa edo analisi fasea; iradokizun hori onartu zuen departamentuak.

Prestazio farmazeutiko eta osagarriei dagokienez, herritar batek kexa jarri zuen txerto baten kostua itzultzeko eskaerari jaramonik egiten ez zitzaiolako; txertoa bere semeak eskola-eremuan eman aurretik hartu zuen. Beste herritar batek kexa jarri zuen bere seme-alabek 2 urte bete ondoren behar zuten oinarritzko esnearen finantzaketa

ukatzeagatik; eta herritar batek, gaixotasun larri bat duen eta Nafarroatik kanpo asistentzia jasotzen ari den haur baten aitak, kexa jarri zuen Nafarroako Foru Komunitatetik kanpoko zentroetan osasun laguntza jasotzeko joan-etorri, ostatu eta janari gastuetarako laguntzen zenbatekoak eguneratu ez zirelako.

Gainera, kexak jarri ziren Haurren Larrialdietako arretagatik; adingabe baten osasun-karpetarako sarbidea galtzeagatik; adingabe baten osasun-txartela eskatzeko ezintasunagatik; neska baten egoera klinikoari buruzko informazio-faltagatik; minbiziak edo beste gaixotasun larri batek jotako adingabeak zaintzeko prestazioari (CUME) eusteko aldeko txostenak emateari uzteagatik; Nafarroako Haurren hortzak zaintzeko programako dentista baten hortz-arretagatik; drogak kontsumitzen dituen eta tratamendu espezializatua behar duten osasun mentaleko hainbat arazo dituen adingabe bati arreta emateko baliabide publikoen faltagatik; zesarea batean ama bati eta bere jaioberriari eragindako kalteengatik; baita herritar batek ebakuntza batean bere seme-alaba adingabeei laguntzeko izan zuen ezintasunagatik ere, anestesiak eragina egin arte eta esnatzen diren unean. Azken kasu horretan, interesdunak eskatutakoaren ildotik Osasun Departamentuari iradokizun bat egin arren, departamentu horrek, arreta adeitsua eskaintzeko konpromisoa izan arren, ez zuen laguntza hori onartzea bideragarritzat jo, azpiegitura eta baliabide faltagatik.

Funtzio publikoaren arloan, nagusiki, baimen eta lizentzia jakin batzuekin lotutako kexak jaso dira, horiek ukatzeak edo onartzeko baldintzek familia eta lana bateragarri egitean eragina izan baitute, batez ere adingabeak zaintzeari dagokionez. Adibidez, 12 urtetik beherako adingabe bat zaintzeko eta legezko zaintzapean izateko lanaldi-murrizketa lanaldi osotan metatuta gozatzeko eskaera ukatzea, 16 urtetik beherako seme bat zaintzeko emandako lanaldi-murrizketa bat bertan behera uztea, seme adingabe bat ospitaleratzeagatik ordaindutako baimen baten iraupena, adingabeei eskola-autobusera laguntzeko gutxieneko ordu-malgutasuna ukatzea, edota funtzionario bat, guraso bakarreko familia izanik, erditzeagatiko lizentzia ordaindua luzatu ondoren edoskitzaro-baimen metatua goatzera behartzea, eta ez dagozkion 17 lizentzia-asteak amaitu eta berehala.

Era berean, 2 kexatan Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eremuan familiako eta laneko bizitza bateratzen laguntzeko hainbat baimen ezartzeko eta aplikatzeko eskatzen zen, Europar Batasuneko araudian eta estatuko legerian aurreikusitakoen antzekoak, hala nola 8 asteko guraso-baimen ordaindua, besteak beste.

Azkenik, 3 kexa jarri zituzten Hezkuntza Departamentuak seme adingabea zaintzeko zerbitzu eginkizun bat gozatzea ukatu zien funtzionarioek.

Herritarren segurtasunean, adingabeei eragiten dieten ordena publikoko hainbat egoera salatzen zituzten kexak jaso ziren. Hala, 4 kexatan kezka agertu zen Jaso lkastolaren eraikin zaharraren eta beste bi higiezinaren okupazio irregularrak eragindako segurtasun-faltagatik, egoera horrek, azaldu zenez, inguruan bizikidetza-arazo larriak sortzen baitzituen. Gainera, herriko jaietan adingabeek piroteknia nahieran erabiltzea salatu zen, horrek osasun publikoari, auzo-atsedenari, herritarren segurtasunari eta bereziki ahulak diren pertsonen ongizateari eragiten baitie. Iruñeko Tomas Caballero parkean txakurrak aske egoteak adingabeentzat dakarren arriskua ere agerian jarri zen.

4 kexatan adingabeekin lotutako poliziaren hainbat esku-hartze zalantzan jartzen ziren, bai zuzenean haiei egin zitzaizkielako, bai haien aurrean gertatu zirelako edo nolabait eragiten zirelako.

Espetxe-administrazioan, herritar batek desadostasuna agertu zuen Iruñeko espetxeko funtzionario baten tratuarekin, legezko tutore den adingabe baten ama bisitatzen utzi ez ziolako.

Atzeritarren arloan, jasotako 10 kexen xedea Espainiako nazionalitate-eskaerak, bizileku-baimenak edo aberrigabe izaera onartzeko eskaerak izapidetzeko atzerapena izan zen. Kasu batzuetan, eskatzaileak berak adingabeak ziren, eta beste batzuetan, espedienteak ez ebatzteak eskatzaileen kargura zeuden adingabeei eragiten zien.

Bestalde, **Justiziaren** arloan, besteak beste, 3 kexa jarri ziren adingabeak tartean zeuden prozedura judizialak ebatzeko atzerapenagatik; 2 kexa adingabeak kargura dituzten eta egoera ekonomiko ahulean dauden pertsonen egindako enbargo judizialengatik; eta 2 kexa Erregistro Zibilaren jardunagatik, adingabeen inskripzioan izandako atzerapen edo akatsagatik (horietako batean aitatasun-prestazioa jasotzea galarazi zuen).

Gizarte Segurantzari buruzko kexen artean, 5 kexa jarri ziren adingabea jaiotzeagatiko eta zaintzeagatiko prestazio-eskaerak (lehen aitatasuna eta amatasuna zena) ezetsi zirelako edo horiek ordaintzeko atzerapenagatik. Beste bat, bere kargura duen semeagatiko familia-prestazioa eteteagatik, eta beste bat, mugaz gaindiko familietako guraso-baimenen iraupenagatik.

Kexen bidez, halaber, **euskarak** adingabeen inguruan presentzia handiagoa izatea aldarrikatu dute. Osasunaren eremuan, kexa bat jarri zen Arrotxapeko osasun-zentroko

euskarazko arreta mediko eta pediatrikoari buruz. Hezkuntzaren eremuan, Faltzesen D eredua ezartzeari, eskola-jantoki batean euskarazko hizkuntza-profila duen begiralerik ez egoteari eta lanbide-heziketako ikastetxe batean hizkuntza horretako orientazio-zerbitzuak duen eskaintza mugatuari egin zitzaien erreferentzia. Era berean, euskararen defentsarako elkarte batek 3 kexa jarri zituen, Hezkuntza Departamentuak eta Iruñeko Udalak haur-eskoletako eta Haur Hezkuntzako bigarren zikloko gaztelaniazko eta euskarazko plazei eta aurrematrikulazioari buruzko informazio-eskaerei erantzuten ez zietelako.

Erroldatzeko oztopoek adingaberen bat duten familia-unitateei ere eragiten diete; besteak beste, herritar batek bera eta bere semea karabana batean erroldatzea ukatzeagatik jarritako kexa; edota bere, bere emaztearen eta 8 urteko alabaren eskaera ebazteko epea 3 hilabetez luzatu zioten beste herritar baten kexa. Azken kasu horretan, erakunde honek, epea luzatzeko justifikazio zehatzik ikusi ez zuenez, udalari gomendatu zion interesduna eta bere familia erroldan alta ematea, eskaera egin zenetik aurrerako ondorioekin. Hala ere, gomendioa ez zen onartutzat jo; izan ere, erroldatzea egin bazen ere, ez zuen atzeraeraginezko ondoriorik izan data horretatik aurrera.

Kirolaren eremuan, Uharteko udal futbol-zelaiaren segurtasun-falta salatu zen, jokoremuaren ondoan altzairuzko hesi bat zegoelako, adingabe bati masaileko haustura eragin ziona harekin talka egin ondoren; baita udal-igerilekuetako bi instalazioen funtzionamendua ere, zehazki, matrikularen kobrantzari eta kanporatzeko zigorra ezartzeari dagokionez. Bestalde, kexa batean futbol-arbitroek adingabeen lehiaketetan izandako jokabide asmo txarrekoak eta bidegabeak salatu ziren, talde bati mesede eginez beste baten kaltean; eta beste kexa batean 6 urteko adingabe batek futbol-talde batean izena ematearen kostu handia kritikatu zen, federazio-fitxa ordaintzeaz gain, udal-igerilekuetarako abonua bat ere ordaindu behar zelako.

Ingurumenean, kutsadura akustikoa adingabeei ere eragiten dien arazo gisa agertzen da, bai etxean, ostalaritza-establezimenduetatik zetozkeen zaratei buruz jarritako 2 kexetan ikusi denez, bai haur-eskolan, udal-obrak direla eta. Era berean, kexa bat jaso zen Estafeta kalean ostalaritza-lokalek sortutako pilaketengatik, auzokideei —adingabeak barne— beren etxeetara sartzea galarazten dietelako. Beste kexa batean, herritar batek giltzurrunezko gaixotasun kronikoa duen bere semearen osasunerako arrisku larria aipatu zuen, etxebizitzaren inguruan katu-koloniak daudelako.

Zerbitzu publikoetarako irisgarritasun egokia ere eskatu da. Hala, adingabe bat bizi zen etxebizitza batean ur-hornidura berrezartzeko eskatu zen, Arrotxapeko adingabeak

ibiltzen diren guneetan argiztapen publikoa hobetzeko, eta Mendebaldeko zabu-guneetan estalkiak jartzeko, horiek ez egoteak euria egiten duenean erabiltzea galarazten baitu.

Zergen arloan, kexa jarri zen zerga-araudian ez delako onurarik aitortzen beren etxean seme-alaba bananduak kargura dituzten bilobekin hartzen dituzten familientzat, egoera horrek dakarren benetako karga ekonomikoa ikusita. Gainera, kexa batek zerga-zigor bat izan zuen xede, eta beste batek nomina-enbargo bat, bi kasuetan adingabeak dituzten familietan eragina izanik.

Trafikoari eta bide-segurtasunari dagokienez, kexek Cascanteko kaleetatik egunero tona handiko ibilgailuak igarotzeak adingabeentzat zekarren arriskua azpimarratu zuten, baita Tuterako kale estuetan trafikoa handitu izana ere, aparkaleku bat egiteko hasieran emandako lizentzia zabaltzearen ondorioz. Era berean, bizikleta-aparkaleku batean zuzen aparkatutako bi haur-bizikleta kentzea salatu zen. Kasu horretan, erakunde honek ez zuen justifikatutzat jo jarduketa hori, eta bizikletak kaltetutako pertsonarentzat inolako zehapenik edo kosturik gabe itzultzea gomendatu zuen.

Hirigintzari buruzko kexen artean, bat jarri zen hirigintza-legezkotasuna babesteko espediente bat eta zehapen-espediente bat hasteagatik, herritarraren semea eta biloba hartzeko asmoa zuen etxebizitza bat handitzeko obrak baimenik gabe egin ondoren. Beste kexa batean, neurriak eskatu ziren etxebizitza baten lorategiaren ondoan dagoen horma bat erortzeko arrisku handia zegoelako, interesdunaren bilobak ibiltzen diren eremua baita.

Adingabeei buruzko zeharkako gainerako kexen artean, eskola-garraio zerbitzua ematen dutenentzat greba-eskubidea bermatuta ez dagoela salatzen zuena dugu. Era berean, kexa bat jaso zen banku-erakunde baten jardunari buruz, jaio berria den adingabe baten amonari kontu bat irekitzea galarazi baitzion bizileku-baimenik ez izateagatik, errenta bermatua kobratzea oztopatuz. Beste bat, Purchenako (Almeria) ibaia zeharkatzen duen eta batez ere adingabeek erabiltzen duten bide bat ez konpontzeagatik. Beste kexa bat, herritar batek jarria, Argiñanoko Kontzejuko eraikin batean adingabeak eskolatzeari buruz eskatutako informazioa ematen ez zitzaiolako, eta Iruñeko taxi-faltak eragindako kexa bat, herritar batek geraleku batean 40 minutuz baino gehiagoz itxaron behar izan baitzuen 83 urteko amarekin eta seme-alabekin batera.

4.2. DESGAITASUNA ETA MENDEKOTASUNA.

2025ean, 229 kexa aurkeztu dituzte desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonak, haien familiek edo haien eskubideak defendatzen dituzten elkarteek. Kexa horietan agerian geratu dira kolektibo horrek oraindik ere dituen arazoak; izan ere, beren eguneroko bizitzan oztopo sozial zein estrukturaleri aurre egin behar diete (eta oztopo horiek beren autonomia, partaidetza eta erabateko gizarteratzea mugatzen diete).

Desgaitasunen edo mendekotasunen bat duen biztanleria gure gizarteko ahulenetakoa da oraindik ere; izan ere, mendekotasun- eta desgaitasun-egoerek, edozein modutan, pertsonen bizi-kalitatean ez ezik, haien duintasunean ere eragiten duten desparekotasun-egoerak sortzen dituzte. Diskriminazioa, baliabide, zerbitzu eta laguntza egokiak eskuratzeko zailtasunak eta hainbat inguruetan irisgarritasunik ez izatea dira, besteak beste, gizartean erabat integratzea eragozten duten oztopo nagusietako batzuk, eta oraindik ere kexen muina izaten jarraitzen dute erakundean.

Defensor del Pueblo de Navarra/Nafarroako Arartekoak konpromisoa hartu du desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen berdintasuna eta diskriminaziorik eza zaintzeko, babesgabetasun-egoerak zuzentzeko esku hartuz eta gizarte inklusiboagoa eta irisgarriagoa sustatuz. Kexa horiek aztertu eta ebazteak erakusten du erakunde honek interesa eta lehentasuna duela oraindik ere kolektibo horri eragiten dioten oztopoak desagerrarazteko, aukera-berdintasuna eta haren autonomia bultzatuko duten neurriak sustatzea zainduz.

Datuek erakusten dutenez, oraindik bidea dago egiteko kolektibo hori bizitzako esparru guztietan erabat eta eraginkortasunez integratzea lortzeko.

Taula honetan, 229 kexa horiek sailkatu ditugu, arloen arabera banatuta, kopuru handienetik txikienerako hurrenkeran.

Arloak	Kexa-kopurua	%
Gizarte-ongizatea	132	% 57,6
Osasuna	21	% 9,2
Trafikoa eta bide-segurtasuna	11	% 4,8
Etxebizitza	11	% 4,8
Gizarte Segurantzza	9	% 3,9
Enplegu publikoa eskuratzeko	8	% 3,5
Herritarren segurtasuna	8	% 3,5
Hezkuntza	4	% 1,7
Ogasuna	3	% 1,3

Arloak	Kexa-kopurua	%
Tokiko funtzionamendua erakundeen	3	% 1,3
Herri-lanak	3	% 1,3
Garraio publikoa	3	% 1,3
Atzerritarrak	2	% 0,9
Lana	2	% 0,9
Administrazio elektronikoa	1	% 0,4
Kontsumoa eta merkataritza	1	% 0,4
Kontratu publikoak	1	% 0,4
Euskara	1	% 0,4
Funtzio publikoa	1	% 0,4
Ingurumena	1	% 0,4
Datu pertsonalen babesa	1	% 0,4
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	1	% 0,4
Zerbitzu publikoak	1	% 0,4
Guztira	229	% 100,0

Ikusten denez, desgaitasunari eta mendekotasunari buruzko 132 kexa **gizarte ongizatearen** arlokoak dira. Horietatik, bereziki aipatzekoak dira Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak desgaitasun-maila edo mendekotasun-egoera aitortzeko ebazpenean edo horren berrikuspenean izandako atzerapenagatik egindako 32 kexak. Eremu orokorreko gizarte-zerbitzuen zorroak desgaitasuna baloratzeko zerbitzua prestazio bermatu gisa ezartzen badu ere, eta prestazio horren emakida-epea 3 hilabetekoa bada ere, gehienetan urtebete baino gehiago atzeratzen ari da eskaerak aurkeztu zirenetik. Atzerapen hori eragina izaten ari da aparkatzeko txartelak eskuratzean, onura fiskalak eta laguntzak aplikatzean eta abarretan.

15 kexatan, irisgarritasun-arazoak aipatu dira. Adibidez, Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko E pabiloiko gela batean —non, beste espezialitate batzuen artean, Geriatria Zerbitzua dagoen— komun egokiturik ez dagoela salatu da, baita merkataritza-zentro bateko komun egokitua desgaituta dagoela ere.

Beste kexa batean, Iruñeko San Frantzisko Xabier zentrori sartzeko espaloiko arkitektura oztopoak kentzeko eskatzen zen; izan ere, zentro horren esparruan dago Ezkaba Auzokide Elkarte. Beste batean, herritar batek salatu zuen Iruñeko Bigarren Zabalguneko Osasun Zentroan eta Vianako Printzea Espezialitate Zentroan ate guztiak kanporantz irekitzen direla, eta horrek gurgil-aulkiak edo desplazamendurako gailu

elektronikoak erabiltzen dituzten pertsonen ateak laguntzarik gabe irekitzea galarazten diela.

3 kexatan mugikortasun murriztua duten pertsonen Nafarroa Arena pabiloian eta Lizarrako Los Llanos Kulturgunean egindako ekitaldietan emandako tratua aipatu zen. Kexa horietan, gordetako gunetik ikusgaitasunik ez dagoela, ezarritako baldintza ekonomikoak eta laguntzaileekin partekatutako esperientzian jarritako mugak kritikatu ziren. Hiru espedienteetan, erakunde honek ulertu bazuen ere esparruak jardueralizentzia lortzeko eskatzen den gutxieneko araudia betetzen zuela, egokitzen jo zuen iradokitzea esparrua errentan hartzeko kontratuen baldintza-agirietan berariazko klausulak ezar zitezela, tratu-berdintasuna eta irisgarritasun unibertsal erreal eta eraginkorra bermatzeko, zuzeneko edo zeharkako bazterketa-egoerak saihestuz.

Beste kexa batean, herritar batek gurgil-aulkiak erabiltzen dituzten pertsonentzako egokitutako hondakin-edukiontzirik ez zegoela aipatu zuen. Gai hori ez zen berria erakunde honentzat, eta bidezkoztat jo zen aurreko ebazpenen ildotik tematzea, eta Iruñerriko Mankomunitateari iradoki zitzaion jarrai zezala desgaitasuna duten pertsonen etxeko hondakinak uzteko edukiontzia modu autonomoan erabili ahal izateko neurri zehatzak aztertzen eta ezartzen.

Gainera, jabe-erkidego batek kexa jarri zuen bizitegi-eraikinetan eskailera-igogailuak jartzeko dirulaguntzarik ez dagoelako, familia bakarreko etxebizitzaren kasuan diruz laguntzen den arren.

Bestalde, 3 kexa pertsona gortuek ikastetxean, Lanbide Heziketako ikastaro batean edo Nafarroako Unibertsitate Ospitalean zeinu-hizkuntzako interprete-faltagatik dituzten zailtasunei buruzkoak izan ziren. Aipatzekoa da kasu horietan gatazkak espedienteak izapidetu bitartean konpondu zirela.

Irisgarritasunaren arloan emandako ebazpenetan, azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legea aipatzen da, Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzkoa. Bada, hezkuntza-eremuari ere aplikatu dakioke, eta helburu du Nafarroan desgaitasuna dutenen eskubideak bermatzea eta horiei arreta emateko jarduketak ezartzea, bai eta irisgarritasun unibertsaleko beharrezko baldintzak finkatzea ere desgaitasunen bat duten pertsonen eta haien familien aukera-berdintasuna, autonomia pertsonalaren sustapena, komunitateko inklusioa, parte-hartzea eta bizitza independentea bermatzeko.

Bestalde, emandako laguntzei dagokienez, ANFASeK seme-alabei ematen zizkien zerbitzuetan jasotzen ari ziren kuoten murrizketa eten zitzairen familiek jarritako 42 kexak nabarmentzen dira. Kexa horien oinarrian pertsona horien beharrei modu egokian erantzuteko bideratutako bitartekoen eta esparru horretan aritzen diren eragileen — ekimen pribatukoak barne— finantzaketa-sistemaren balizko eskasia zegoenez, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari iradoki zitzaion azter zitzala jarritako baliabideak eta, beharrezkoa balitz, ANFASi eta eremu berean aritzen diren beste erakunde batzuei emandako laguntza indartu zezala, beren zerbitzuen hartzaile diren pertsonen, desgaitasuna duten pertsonak izanik, arretarik onena bermatze aldera.

Desgaitasunari eta mendekotasunari lotutako beste laguntza batzuei dagokienez, 2 bonotaxia emateari buruzkoak izan ziren. Beste kasu bat, herritar batek mahai gainean jarria, bere lau seme-alaba bikien zainketarako eskatutako hainbat laguntza ukatu izanari buruzkoa zen —horietatik hiruk desgaitasun aitortua dute eta batek mendekotasun-egoera—. Era berean, laguntzak ukatzeagatik beste 2 kexa izapidetu ziren: kasu batean, alzheimerra duen ama zaintzeko eszedentziagatik prestazio ekonomikoa eskatu zuen herritar bati ukatu zioten; eta, bestean, laguntza-produktuetarako (audiofonoak) laguntza ukatu zioten herritar bati; biak aurrekontu-krediturik ezagatik. Bi kasu horietan, ukoak deialdietara eta Dirulaguntzei buruzko azaroaren 9ko 11/2005 Foru Legea egokitu baziren ere, errealitatea da ez zirela oinarritzen laguntzak jasotzeko eskubidea ematen duten egoerak ez gertatzean, baizik eta, eskaerak aurkezteko unean, dagozkion aurrekontu-partidetan funtsik eskuragarri ez egotean. Horregatik, kexa horietan, Departamentuari iradoki zitzaion aurrekontu-kreditua handitu zezala, ezarritako baldintzak betetzen zituzten pertsona guztiek laguntza horiek jaso ahal izan ditzaten, bai eta mekanismo konpentsatzaileak ezartzeko aukera azter zezala ere, hala nola baldintzak beteta eskaera aurrekontu-faltagatik soilik ukatu zitzairen pertsonen hurrengo aurrekontu-ekitaldiko laguntzak eskuratzeko bidea ematea.

9 kexatan, mendekotasun-egoeran dauden adinekoen hainbat problematika jorratzen dira (hortaz, adinekoen zeharkako arloan ere sartu ditugu). Adibidez, hainbatetan desadostasuna agertu zen egoitza-zentroetan senideei emandako zainketa eta arretarekin. Beste batean, etxez etxeko laguntza-zerbitzua aipatzen zen, eta beste bat "jubiloteka" zerbitzuari buruz jarri zen.

Gizarte-ongizatean desgaitasuna duten pertsonentzako zentroetako erabiltzaileei emandako tratuagatik, esleitzen zaien erabilera libreko zenbatekoagatik edo eskaintzen zaizkien menuengatik jarritako hainbat kexa ere sartu dira.

Azkenik, Desgaitasuna duten Pertsonen Lagungarriak Helarazteko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) defendatzaile judizial gisa egindako lanean izandako jardunagatik aurkeztutako kexak dauzkagu, bai eta desgaitasuna duten eta errenta bermatua jasotzen duten pertsonen aurkeztutako hainbat kexa ere.

Osasunaren arloko kexen artean, 6 kexak desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen hainbat espezialitatetan (Digestioa, Neurokirurgia, Neurologia, Barne Medikuntza edo Bizkarrezurra) hitzorduak esleitzeko atzerapenak izan zituzten xede, baita ebakuntza kirurgikoen programazioaren atzerapena ere. Hauek ere jaso ziren kexetan: lehen mailako arretako gabeziak (mendekotasuna duen pertsona batentzako etxez etxeko arreta); osasun-zentro jakin batzuen funtzionamendua; audiofonoak dituen pertsona baten Otorrinolaringologiako jarraipen egokirik eza; edo gurpil-aulki baten erabiltzaile bati mamografia batean emandako arreta.

Era berean, errehabilitazio-tratamenduetara edo eguneko ospitalera joateko osasun-garraioa eskuratzeko aukerari buruzko 2 kexa jaso ziren, eta prestazio osagarri edo farmazeutikoei buruzko 3 kexa (gurpil-aulkia, gurpil-aulkiarekin batera pisatzea ahalbidetzen duen baskula irisgarria eta botika baten finantzaketa).

Azkenik, beste gai batzuk jorratu ziren, hala nola minbizia duten pertsonentzako laguntzen eskasia, desadostasuna gaixotasun terminala duen pertsona bati ospitaleko alta ematearekin, desgaitasuna duen adingabe baten osasun-informaziorako sarbidea galtzea edo desgaitasun intelektuala duten pertsonentzako egoitza batean hazter-agerraldia izatea.

Trafikoari eta bide-segurtasunari dagokionez, 7 kexa desgaitasuna duten pertsonentzako aparkaleku-plazekin lotuta egon ziren, zehazki, plaza horien erabilera okerrarengatik jarritako salaketei erantzunik ez emateagatik, lehendik zeuden plazak kentzeagatik, bizilekutik hurbil plaza berriak jartzeari uko egiteagatik edo ingurune jakin batzuetan, adibidez ikastetxe batean, plaza nahikorik ez egoteagatik.

Era berean, desgaitasuna duten pertsonentzako aparkaleku-txartelen titular diren bi herritarrek kexak jarri zituzten aparkaldi arautuko gunetan edo zama-lanetarako gunetan aparkatzeagatik ezarritako zigorrerengatik. Mendekotasuna duen adineko pertsona bat bizi den kalean jaso edo uzteko mugei buruzko kexa bat ere egon zen;

beste bat autokarabana bat aparkatzeak eragindako eragozpenengatik; eta beste bat, espaloietatik patinete elektrikoan zirkulatzeko debekuaren ondorioz, mugikortasun murriztua duen herritar bat ibilgailu motordunekin galtzada partekatzerara behartzen zuelako.

Etxebizitzaren arloan sartutako kexak desgaitasuna duten pertsonen edo familia-unitatean desgaitasun edo mendekotasun aitortua duen kideren bat duten pertsonen jarritakoak dira, etxebizitza bat eskuratzeko eskatzen zutenek jarritakoak, etxebizitza babestuak esleitzeko irizpideak zalantzan jartzen zituztenek jarritakoak edo alokairuaren prezioaren igoera edo bizikidetzaz-araioak salatzen zituztenek jarritakoak.

Gizarte Segurantzaren arloan, kexa gehienak ezintasun iraunkorraren inguruan jarri ziren, hori ukatzeagatik, aparteko ordainsariak bahitzeagatik edo zenbatekoekiko desadostasunagatik. Arlo horretan beste kexa batzuk aurkitzen ditugu, hala nola herritar batena, ez ziotelako erantzuten Gizarte Segurantzako Langile Autonomoen Araubideko desgaitasuna duten pertsonen gutxieneko osagarria ez kentzeko eskatzen zuen idazki bati; edo beste herritar batena, iktusaren ondorioz hartutako garuneko kaltea % 45eko edo gehiagoko desgaitasunagatik erretiro aurreratua hartzeko eskubidearen ondorioetarako gaixotasun erabakigarri gisa baztertzeagatik.

Ikusten denez, desgaitasunari eta mendekotasunari buruzko 132 kexa **gizarte ongizatearen** arlokoak dira. Horietatik, bereziki aipatzekoak dira Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak desgaitasun-maila edo mendekotasun-egoera aitortzeko ebazpenean edo horren berrikuspenean izandako atzerapenagatik egindako 32 kexak. Eremu orokorreko gizarte-zerbitzuen zorroak desgaitasuna baloratzeko zerbitzua prestazio bermatu gisa ezartzen badu ere, eta prestazio horren emakida-epea 3 hilabetekoa bada ere, gehienetan urtebete baino gehiago atzeratzen ari da eskaerak aurkeztu zirenetik. Atzerapen hori eragina izaten ari da aparkatzeko txartelak eskuratzeko, onura fiskalak eta laguntzak aplikatzean eta abarretan.

15 kexatan, irisgarritasun-arazoak aipatu dira. Adibidez, Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko E pabiloiko gela batean —non, beste espezialitate batzuen artean, Geriatria Zerbitzua dagoen— komun egokiturik ez dagoela salatu da, baita merkataritza-zentro bateko komun egokitua desgaituta dagoela ere.

Beste kexa batean, Iruñeko San Frantzisko Xabier zentrora sartzeko espaloiko arkitektura oztopoak kentzeko eskatzen zen; izan ere, zentro horren esparruan dago Ezkaba Auzokide Elkarteak. Beste batean, herritar batek salatu zuen Iruñeko Bigarren

Zabalguneke Osasun Zentroan eta Vianako Printzea Espezialitate Zentroan ate guztiak kanporantz irekitzen direla, eta horrek gurgil-aulkiak edo desplazamendurako gailu elektronikoak erabiltzen dituzten pertsonei ateak laguntzarik gabe irekitzea galarazten diela.

3 kexatan mugikortasun murriztua duten pertsonei Nafarroa Arena pabiloian eta Lizarrako Los Llanos Kulturgunean egindako ekitaldietan emandako tratua aipatu zen. Kexa horietan, gordetako gunetik ikusgaitasunik ez dagoela, ezarritako baldintza ekonomikoak eta laguntzaileekin partekatutako esperientzian jarritako mugak kritikatu ziren. Hiru espedienteetan, erakunde honek ulertu bazuen ere esparruak jardueralizentzia lortzeko eskatzen den gutxieneko araudia betetzen zuela, egokitzen jo zuen iradokitzea esparrua errentan hartzeko kontratuen baldintza-agirietan berariazko klausulak ezar zitezela, tratu-berdintasuna eta irisgarritasun unibertsal erreal eta eraginkorra bermatzeko, zuzeneko edo zeharkako bazterketa-egoerak saihestuz.

Beste kexa batean, herritar batek gurgil-aulkiak erabiltzen dituzten pertsonentzako egokitutako hondakin-edukiontzirik ez zegoela aipatu zuen. Gai hori ez zen berria erakunde honentzat, eta bidezkoztat jo zen aurreko ebazpenen ildotik tematzea, eta Iruñerriko Mankomunitateari iradoki zitzaion jarrai zezala desgaitasuna duten pertsonek etxeko hondakinak uzteko edukiontzia modu autonomoan erabili ahal izateko neurri zehatzak aztertzen eta ezartzen.

Gainera, jabe-erkidego batek kexa jarri zuen bizitegi-eraikinetan eskailera-igogailuak jartzeko dirulaguntzarik ez dagoelako, familia bakarreko etxebizitzaren kasuan diruz laguntzen den arren.

Bestalde, 3 kexa pertsona gortuek ikastetxean, Lanbide Heziketako ikastaro batean edo Nafarroako Unibertsitate Ospitalean zeinu-hizkuntzako interprete-faltagatik dituzten zailtasunei buruzkoak izan ziren. Aipatzekoa da kasu horietan gatazkak espedienteak izapidetu bitartean konpondu zirela.

Irisgarritasunaren arloan emandako ebazpenetan, azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legea aipatzen da, Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzkoa. Bada, hezkuntza-eremuari ere aplikatu dakioke, eta helburu du Nafarroan desgaitasuna dutenen eskubideak bermatzea eta horiei arreta emateko jarduketak ezartzea, bai eta irisgarritasun unibertsaleko beharrezko baldintzak finkatzea ere desgaitasunen bat duten pertsonen eta haien familien aukera-berdintasuna, autonomia pertsonalaren sustapena, komunitateko inklusioa, parte-hartzea eta bizitza independentea bermatzeko.

Bestalde, emandako laguntzei dagokienez, ANFASeK seme-alabei ematen zizkien zerbitzuetan jasotzen ari ziren kuoten murrizketa eten zitzairen familiek jarritako 42 kexak nabarmentzen dira. Kexa horien oinarrian pertsona horien beharrei modu egokian erantzuteko bideratutako bitartekoen eta esparru horretan aritzen diren eragileen — ekimen pribatukoak barne— finantzaketa-sistemaren balizko eskasia zegoenez, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuari iradoki zitzaion azter zitzala jarritako baliabideak eta, beharrezkoa balitz, ANFASi eta eremu berean aritzen diren beste erakunde batzuei emandako laguntza indartu zezala, beren zerbitzuen hartzaile diren pertsonen, desgaitasuna duten pertsonak izanik, arretarik onena bermatze aldera.

Desgaitasunari eta mendekotasunari lotutako beste laguntza batzuei dagokienez, 2 bonotaxia emateari buruzkoak izan ziren. Beste kasu bat, herritar batek mahai gainean jarria, bere lau seme-alaba bikien zainketarako eskatutako hainbat laguntza ukatu izanari buruzkoa zen —horietatik hiruk desgaitasun aitortua dute eta batek mendekotasun-egoera—. Era berean, laguntzak ukatzeagatik beste 2 kexa izapidetu ziren: kasu batean, alzheimerra duen ama zaintzeko eszedentziagatik prestazio ekonomikoa eskatu zuen herritar bati ukatu zioten; eta, bestean, laguntza-produktuetarako (audiofonoak) laguntza ukatu zioten herritar bati; biak aurrekontu-krediturik ezagatik. Bi kasu horietan, ukoak deialdietara eta Dirulaguntzei buruzko azaroaren 9ko 11/2005 Foru Legea egokitu baziren ere, errealitatea da ez zirela oinarritzen laguntzak jasotzeko eskubidea ematen duten egoerak ez gertatzean, baizik eta, eskaerak aurkezteko unean, dagozkion aurrekontu-partidetan funtsik eskuragarri ez egotean. Horregatik, kexa horietan, Departamentuari iradoki zitzaion aurrekontu-kreditua handitu zezala, ezarritako baldintzak betetzen zituzten pertsona guztiek laguntza horiek jaso ahal izan ditzaten, bai eta mekanismo konpentsatzaileak ezartzeko aukera azter zezala ere, hala nola baldintzak beteta eskaera aurrekontu-faltagatik soilik ukatu zitzairen pertsonen hurrengo aurrekontu-ekitaldiko laguntzak eskuratzeko bidea ematea.

9 kexatan, mendekotasun-egoeran dauden adinekoen hainbat problematika jorratzen dira (hortaz, adinekoen zeharkako arloan ere sartu ditugu). Adibidez, hainbatetan desadostasuna agertu zen egoitza-zentroetan senideei emandako zainketa eta arretarekin. Beste batean, etxez etxeko laguntza-zerbitzua aipatzen zen, eta beste bat "jubiloteka" zerbitzuari buruz jarri zen.

Gizarte-ongizatean desgaitasuna duten pertsonentzako zentroetako erabiltzaileei emandako tratuagatik, esleitzen zaien erabilera libreko zenbatekoagatik edo eskaintzen zaizkien menuengatik jarritako hainbat kexa ere sartu dira.

Azkenik, Desgaitasuna duten Pertsonen Lagungarriak Helarazteko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) defendatzaile judizial gisa egindako lanean izandako jardunagatik aurkeztutako kexak dauzkagu, bai eta desgaitasuna duten eta errenta bermatua jasotzen duten pertsonen aurkeztutako hainbat kexa ere.

Osasunaren arloko kexen artean, 6 kexak desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen hainbat espezialitatetan (Digestioa, Neurokirurgia, Neurologia, Barne Medikuntza edo Bizkarrezurra) hitzorduek esleitzeko atzerapenak izan zituzten xede, baita ebakuntza kirurgikoen programazioaren atzerapena ere. Hauek ere jaso ziren kexetan: lehen mailako arretako gabeziak (mendekotasuna duen pertsona batentzako etxez etxeko arreta); osasun-zentro jakin batzuen funtzionamendua; audiofonoak dituen pertsona baten Otorrinolaringologiako jarraipen egokirik eza; edo gurgil-aulki baten erabiltzaile bati mamografia batean emandako arreta.

Era berean, errehabilitazio-tratamenduetara edo eguneko ospitalera joateko osasun-garraioa eskuratzeko aukerari buruzko 2 kexa jaso ziren, eta prestazio osagarri edo farmazeutikoei buruzko 3 kexa (gurgil-aulkia, gurgil-aulkiarekin batera pisatzea ahalbidetzen duen baskula irisgarria eta botika baten finantzaketa).

Azkenik, beste gai batzuk jorratu ziren, hala nola minbizia duten pertsonentzako laguntzen eskasia, desadostasuna gaixotasun terminala duen pertsona bati ospitaleko alta ematearekin, desgaitasuna duen adingabe baten osasun-informazioarako sarbidea galtzea edo desgaitasun intelektuala duten pertsonentzako egoitza batean hazter-agerraldia izatea.

Trafikoari eta bide-segurtasunari dagokionez, 7 kexa desgaitasuna duten pertsonentzako aparkaleku-plazekin lotuta egon ziren, zehazki, plaza horien erabilera okerrarengatik jarritako salaketei erantzunik ez emateagatik, lehendik zeuden plazak kentzeagatik, bizilekutik hurbil plaza berriak jartzeari uko egiteagatik edo ingurune jakin batzuetan, adibidez ikastetxe batean, plaza nahikorik ez egoteagatik.

Era berean, desgaitasuna duten pertsonentzako aparkaleku-txartelen titular diren bi herritarrek kexak jarri zituzten aparkaldi arautuko guneeetan edo zama-lanetarako guneeetan aparkatzeagatik ezarritako zigorrerengatik. Mendekotasuna duen adineko pertsona bat bizi den kalean jaso edo uzteko mugei buruzko kexa bat ere egon zen;

beste bat autokarabana bat aparkatzeak eragindako eragozpenengatik; eta beste bat, espaloietatik patinete elektrikoan zirkulatzeko debekuaren ondorioz, mugikortasun murriztua duen herritar bat ibilgailu motordunekin galtzada partekatzerara behartzen zuelako.

Etxebizitzaren arloan sartutako kexak desgaitasuna duten pertsonak edo familia-unitatean desgaitasun edo mendekotasun aitortua duen kideren bat duten pertsonak jarritakoak dira, etxebizitza bat eskuratzeko eskatzen zutenek jarritakoak, etxebizitza babestuak esleitzeko irizpideak zalantzan jartzen zituztenek jarritakoak edo alokairuaren prezioaren igoera edo bizikidetza-arazoak salatzen zituztenek jarritakoak.

Gizarte Segurantzaren arloan, kexa gehienak ezintasun iraunkorraren inguruan jarri ziren, hori ukatzeagatik, aparteko ordainsariak bahitzeagatik edo zenbatekoekiko desadostasunagatik. Arlo horretan beste kexa batzuk aurkitzen ditugu, hala nola herritar batena, ez ziotelako erantzuten Gizarte Segurantzako Langile Autonomoen Araubideko desgaitasuna duten pertsonen gutxieneko osagarria ez kentzeko eskatzen zuen idazki bati; edo beste herritar batena, iktusaren ondorioz hartutako garuneko kaltea % 45eko edo gehiagoko desgaitasunagatik erretiro aurreratua hartzeko eskubidearen ondorioetarako gaixotasun erabakigarri gisa baztertzeagatik.

Enplegu publikorako sarbidearen arloan, hiru pertsonak kexa aurkeztu zuten deialdi jakin batzuetan ezin izan baitzuten lehiaketan parte hartu desgaitasun-txanda lortzeko, desgaitasun-mailaren balorazioa berandu egin zelako. Bi pertsona gehiagok kexa bana aurkeztu zuten hautaketa-prozesuen probetako denborak ez baitziren egokiturik (haiek parte hartzen zuten prozesu horietan). Era berean, aipatu zuten adimen-urritasuna duten pertsonak ezin dutela oposizioan parte hartu, gai-zerrenda oso luzea zelako. Halaber, aipatu egin zuten gaitasun desberdinak dituzten pertsonak baztertuta zeudela Osasunbidean presaz bete behar diren lanpostu-eskaeren deialdietatik. Azkenik, salatu zuten zeinu-hizkuntza merezimendutzat ez hartzea funtzio publikoan sartzeko. Azken kasu horretan, Arartekoak kontuan hartu zuen zeinu-hizkuntzak jakiteak garrantzia eta kualifikazioa izan ditzakeela Administrazioaren giza baliabideak hornitzeko, irisgarritasun unibertsalaren printzipioaren arabera, Administrazioak herritar guztiei zerbitzua eta arreta eman behar dizkielako. Hori dela eta, Arartekoak Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari proposatu zion neurriak hartzea funtzio publikoan sartzeko prozesuetan (batez ere, oposizio-lehiaketetan) zeinu-hizkuntza hautagaien gainerako merezimenduekin batera haztatzea, erabakitako modu eta irismena ezarrita.

Herritarren Segurtasunaren arloko kexetan, beste gai batzuen artean, adingabeek petardoak erabiltzea edo etxebizitza bat modu irregularrean okupatzea aipatu zituzten. Gai horiek hirugarrenei eragiten diete, baita desgaitasuna edota mendekotasuna dituzten herritarrei ere. Gainera, haietako batzuek aipatu zuten polizia-kidego batzuek tratu desagokoa eman zietela desgaitasuna duten pertsona batzuei. Espetxe-arloan, desgaitasuna duten bi espetxeratuek kexa bana aurkeztu zuten.

Hezkuntzaren arloan, 2 kexa jaso ziren mutil bati eta neska bati bizilekuetatik ikastetxera eta hezkuntza bereziko zentrorra joateko eskola-garraio zerbitzua ez emateagatik. Horrez gain, herritar batek 9 urteko alaba bat du, eta alabak Down sindromea dauka. Amak kexa aurkeztu zuen egitura espezifiko eskolatzeko-modalitatean sartzeko erabakiarengatik, amaren ustez eskolako ohiko gela batean, behar bezalako laguntza eta baliabideak ezarrita (pedagogia terapeutikoa, logopedia, eta hezkuntza-laguntza emateko espezialista), sartzeko aukera guztiak oraindik ez baitzeuden agorturik. Beste kexa batean kexagileak eskatu zuen adingabe bat bera baino zaharragoa den anaiarekin eskolatzeko, kontziliazioa errazagoa izateko, hezkuntza-jarraipena bermatzeko eta errutina egonkorrari eusteko.

Ogasunaren arloan, herritar batek kexa bat aurkeztu zuen udalak bere desgaitasun-pentsioa enbargatua zuelako. Era berean, beste batek adierazi zuen ezin ziola zor bati aurre egin, bere diru-sarrera guztiak erabateko ezintasun iraunkorreko pentsio batetik etortzen zirelako. Horrez gain, hirugarren pertsona batek eskatu zuen udako igerilekuetako tarifa murriztua aplikatzea beraren alabari. Alaba lege ezindua da.

Tokiko erakundearen funtzionamenduaren arloari zuzendutako hiru kexak lotuta daude erroldarekin. Haietako bietan herritarrek azaltzen zuten beren etxebizitzetan jada bizi ez ziren pertsonak bertan erroldatuta jarraitzen zutenez, oztopoa zela haiek prestazioak jaso ahal izateko, eta desgaitasuna zuten pertsonen ere eragiten ziela. Beste kexa batean, interesduna kalean bizi zen pertsona bat zen, eta erroldatzeko presako ebazpena eskatzen zuen.

Herri-lanei lotutako hiru kexa lotuta zeuden bide publikoa behar bezala ez mantentzearekin, eta hainbat udal aipatzen ziren. Kexa horietako baten arabera, espaloien egoera okerrak bereziki eragiten zion bere gurasoen mugikortasun murriztuari. Beste kexa batean, herritarren atariaren aurrean sortutako ur-putzuek auzokide baten mugikortasuna bereziki oztopatzen zuten, gorpil-aukia behar du eta. Hirugarren kexan, arazoa zen tona handiko nekazaritza-ibilgailuek oztopatzen zutela mugikortasun-arazoak zituzten pertsonen mugikortasuna, ibilgailuak etengabe igarotzen

direlako; eta, bereziki, bere amaren mugikortasuna oztopatzen zuten. Amak 96 urte ditu, eta gurpil-aulkiaren erabiltzailea da.

Garraio publikoaren arloan, hiru kexatan jorratu ziren desgaitasunen bat duten pertsonen askatasunez moldatzek oztopoak. Kexa guztietan hainbat ibilbidetan egokitutako autobusen falta aipatzen zen.

Era berean, bi kexa aurkeztu ziren, **Atzeritartasuna** atzeratzen ari baitzen espedienteen ebazpena (zehazki, herritartasun-eskaerei eta espainiar herritarraren ahaidearen aldi baterako bizileku-eskaerei lotuta). Kasu bietan eragindako pertsonen desgaitasuna zuten.

Gainerako kexen artean, besteak beste, honako hauek daude: desgaitasun intelektuala duen pertsona batek zailtasunak zituen Gazte Bermea sisteman sartzeko, indarreko AIZ dokumentu fisikoa ez zuelako; herritar batek zailtasunak zituen bere alabaren izenean administrazio-kudeaketak egiteko, berez, alabaren lege-tutorea da, alaba desgaitasun larria duelako, baina Cl@ve identifikazio-sistema lortu ezin zuenez, ezin zuen sinatu, ezta telefono mugikorra edo posta elektronikoa irakurri edo erabili ere; beste batean ortopedia-dendetan emandako zerbitzua aipatzen zuten, haien ustez, dendariak ez baitute bezeroen osasunari eta beharrei behar bezalako arretarik ematen, baizik eta dendari komeni zaionari.

Era berean, honako gai hauek ere aipatu ziren kexetan: langile bati euskara ikasteko ikastaroak egiteko baimena ukatu zioten, nahiz eta eguneroko lanean hizkuntza hori erabili behar duen; desgaitasuna duen funtzionario batek ezin izan zuen hautaketa-prozesu batean batera lehiatu txanda murritzua eta desgaitasuna duten pertsonentzat erreserbatutako txanda lortzeko; Estafeta kalean ostalaritza-establezimenduek sortutako aglomerazioei aurre egiteko neurriak ez hartzea, kontuan hartuta arazo horiek desgaitasuna duen pertsona bati eragiten diotela; arketa batean izandako istripu baten ondoren, kalte-ordainei buruzko erreklamazio bati ebazpenik ez ematea; eta desgaitasuna duen pertsona bati Correos bulego batean eman zioten tratua.

4.3. ADINEKOAK.

2025ean, Nafarroako Arartekoak beste kolektibo zaurgarri bat, adinekoena, defendatzen jarraitu du. Kolektibo hori bereziki garrantzitsua da egungo testuinguruan; izan ere, kasu askotan, bere ongizatean eta bizi-kalitatean eragina duten zaurgarritasun-egoerei aurre egin behar die. Gizarteak, oro har, aldaketa demografikoak izan ditu, eta, ondorioz,

adineko pertsonen kopuruak nabarmen egin du gora. Horrek bere eskubideak eta beharrak modu integralean eta zeharkakoan lantzeko beharra azpimarratzen du.

Garapen Jasangarriko Helburuen (GJH) esparruan, Agenda 2030ak arreta berezia eskaintzen die adinekoei, gizarte inklusiboago eta bidezkoago baten eraikuntzan duten garrantzia aitortzen baitie. Ildo horretan, pobrezia desagerraraztea helburu duen 1. GJHak adineko pertsonak barne hartzen ditu pobrezia dimentsio guztietan murrizteko ikuspegian. Era berean, 3. GJHaren enuntziatuak berak erreferentzia espezifiko bat du: *“Bizitza osasuntsua bermatzea eta adin guztietako pertsona guztien ongizatea sustatzea”*. 10. GJHan (gizarteratze, ekonomia eta politika sustatzen dituen) eta 11. GJHan (garraio segurua eta espazio publiko inklusiboak eskuratzeko aukera jorratzen duena) kolektibo horri buruz egiten diren aipamen espezifikoek nabarmentzen dute premiazkoa dela oztopo fisiko eta sozialak ezabatzea, adinekoen erabateko parte-hartzea mugatzen baitute komunitatearen bizitzan.

2025ean jasotako 132 kexek erakusten dute kolektibo zabal horrek arazo ugari dituela.

Honako taula honetan kexa horien sailkapena egin da, aipatutako arloen arabera banatuta, zenbaki handienetik txikienera.

Arloak	Kexa-kopurua	%
Gizarte-ongizatea	34	% 25,8
Osasuna	25	% 18,9
Ogasuna	20	% 15,2
Funtzio publikoa	9	% 6,8
Gizarte Segurantzza	9	% 6,8
Ingurumena	5	% 3,8
Trafikoa eta bide-segurtasuna	5	% 3,8
Herritarren segurtasuna	4	% 3,0
Zerbitzu publikoak	3	% 2,3
Garraio publikoa	3	% 2,3
Etxebizitza	3	% 2,3
Kontsumoa eta merkataritza	2	% 1,5
Herri-lanak	2	% 1,5
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	2	% 1,5
Administrazio elektronikoa	1	% 0,8
Euskara	1	% 0,8
Atzeritartasuna	1	% 0,8
Tokiko funtzionamendua	1	% 0,8
Lana	1	% 0,8

Arloak	Kexa-kopurua	%
Hirigintza	1	% 0,8
Guztira	132	% 100,0

Biztanleriaren zahartzearekin lotutako arreta-premiak aldatu egin direnez, gizarteak adinekoentzako bizi-kalitate hobea sustatzeko ekintzak ezartzeko eskatu du. Hala, **Gizarte-ongizatean**, eta hirugarren adinekoen zentro eta egoitzetan sartzeko eta egoteko baldintzei dagokienez, 11 kexatan salatzen zen egoitza-zentroetan senideei ematen zaien edo eman zaien zaintza eta arreta desagokia, eta bi kexatan azaldu da egoitza-plazen esleipenean izandako atzerapena.

Era berean, agerian utzi da adinekoen desgaitasunaren balioespenekin arazoak daudela, eta horiek egiteko gehiegizko atzerapena dagoela adierazi da.

Horrez gain, hiru kexa bizitzeko gutxieneko diru-sarrerei eta errenta bermatzeari buruzkoak ziren; hiru kexa aisialdi-jarduerei buruzkoak ziren (adinekoen zentro bat ixtea, jubiloteka baten eskusioa, eta IMSERSO bidaietako plazen kudeaketa); bi kexa kotizazio gabeko erretiro-pentsioari buruzkoak ziren; kexa bat etxez etxeko laguntzaren intentsitateari buruzkoa zen; kexa bat bonotaxi-laguntza eskatzeko eskaeraren ebazpenari buruzkoa zen; kexa batean azaltzen zen laguntza-produktu bat (audifonoa) erosteko laguntza ukatu izana; eta kexa batean aipatzen zen herritar bati laguntza ekonomikoa ukatzea, nahiz eta ama zaintzeko eskatu zuen, amak alzheimer gaixotasuna du eta. Azken bi kasu horietan uko egin zen aurrekontu-kreditua falta zelako.

Arlo horretan sartu ziren irisgarritasun-azaroei lotutako kexa bi. Kexa batean aipatu zen Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko E pabiloiko gela bateko komuna ez zegoela egokiturik, eta, beste espezialitate batzuen artean, Geriatria dago bertan. Kexa batean aipatzen ziren adineko egoitza bateko igogailuek ez dutela ia inoiz behar bezala funtzionatzen.

Azkenik, bi kexa aurkeztu ziren Desgaitasuna duten Pertsonentzako Laguntzak Emateko Nafarroako Fundazio Publikoak (FUNDAPA) egindako jarduketei buruz.

Bestalde, instituzioak, **Osasunaren** arloan, adinekoak zaintzea xede duten hainbat espediente izapidetu ditu (25).

Hamahiru kexa aurkeztu ziren Traumatologia, Erreumatologia, Kardiologia, Bizkarrezur, Erradiologia, Urologia, Obstetrizia eta Ginekologia eta Oftalmologia espezialitateetan

adineko pertsonen hitzordua ematea atzeratzeagatik. Aipatu behar da kasu horietako 10 ebatzi zirela Osasun Departamentuari informazioa eskatu ondoren edo ebazpen bat formulatu ondoren.

Horrez gain, osasun-arretari buruzko zenbait gai aipatu ziren, besteak beste, lehen mailako zentroen funtzionamendua, lehen mailako arreta etxez etxe emateko zerbitzua, pertsona lekualdatuei arreta ematea eta familia-medikua ez esleitzea.

Bi kexa osasun-garraioari buruzkoak ziren. Kexa batean aipatzen zen garraio-zerbitzua etxetik eta etxera bakarrik bidaiatzeko erabiltzeko aukera zegoela, beraz, tratamendua jaso ondoren ezinezkoa zen pazienteak goizez joaten zen eguneko zentrori eramatea; beste kexa batean aipatzen zen garraio hori eguneko ospitalera joateko erabiltzea berari ukatzea, alegatu baitzuten bidean ez zuela osasun-laguntzarik behar.

Horrez gain, desadostasunak sortu ziren Osasun Mentalaren arloan emandako arretarekin (kasu batean, diagnostiko klinikoari lotuta, eta, bestean hitzordu bat berandu emateagatik), arreta onkologikoarekin (prostatako minbizia tratatzeko kirurgia robotikoa jasotzea ukatzeagatik eta gaixo terminal bati ospitaleko alta emateagatik) eta 112 zerbitzuan emandako arretarekin.

Ogasunaren arloari dagokionez, 14 kexa lan-mutualitateei egindako ekarpenei buruzkoak ziren. Haietako gehienak idatzi ziren, 2024ko errenta-aitorpenean, batzuetan jaraunsle gisa, ukatu egin baitzieten ekarpen horiek egiteagatiko zenbatekoak.

Era berean, adineko pertsonen kexak aurkeztu zituzten PFEZ aitorpena egiteko aurrez aurreko laguntzarik ez izateagatik; Foru Ogasunak pertsona erretiratu baten pentsioan enbargo edo traba jartzeagatik; eta 2022ko PFEZ aitorpenean egindako akats batengatik, kopuru oso handia eskatzeagatik, nahiz eta aitorpena erakundeko langileek egin baitzuten.

Funtzio publikoaren arloan, 4 kexa jarri ziren, hirurogeita bost urteko pertsona bat ezin izan baitzen funtzionario izan, ezta aldi baterako kontratazioetan parte hartu ere, nahiz eta adin horrekin ezin baitzuen erretiroa ere eskatu.

Hiru kexa aurkeztu zituzten Nafarroako administrazio publikoetako montepioetako funtzionarioen eskubide pasiboen sistemako erretiratuek, amatasun-pentsioaren eta genero-arrakalaren osagarria ez aitortzeagatik eta ez ordaintzeagatik, borondatezko erretiroa hartu ondoren.

Horrez gain, kexa bat udal bateko funtzionarioek eta administrazio-araubideko kontratudunek jarri zuten, eta bertan eskatzen zuten langile lan-kontratudunek lana eta familia bateragarri egiteko duten baimenen antzeko baimenak haiei ere ezartzea.

Gizarte-segurantzaren arloan, 9 kexa erretiro- eta alarguntza-pentsioei buruzkoak dira, eta bereziki pentsioen zenbatekoekin, eskaerak berandu ebatztearekin eta osagarriak ez aitortzearekin ados ez egotea aipatzen dute.

Ingurumenaren arloan, kutsadura akustikoak adinekoei ere eragiten die, eta hala adierazi zen bi kexatan. Haietako batean salatzen zuten, batetik, zarata gehiegi jasotzea herriko jaietan karpa bat jartzen baitzuten beren helbidetik gertu; eta beste kexan aipatzen zuten ostalaritza-establezimendu bateko zaratak, bibrazioak eta usainak gogaikarriak izatea.

Era berean, hondakinen arloan, pertsona batek adierazi zuen ez zegoela ados hondakin-edukiontzi bat kendu izanarekin, adineko pertsonak urrunago joan behar izaten zutelako hondakinak botatzera; beste pertsona bat ez zegoen ados bere etxebizitzako 1,45 metrora bost hondakin-edukiontzi batzuk jarri izanarekin, kiratsa eta zikinkeria ateratzen zelako, eta, hartara, ezin baitzituen etxeko leihoak ireki, eta egoera horrek kexagilearekin batera bizi ziren amari (97 urte zituen) eta izekoari ere eragiten zien. Azken kasu horretan Iruñerriako Mankomunitateari proposatu zitzaion berak, edo Iruñeko Udalarekin batera, edukiontziak txandakatzeko aukera aztertzea.

Trafikoaren eta bide-segurtasunaren arloan, kexa bat aurkeztu zuten gidatzeko baimenaren berritzea ukatu izateagatik; beste batean azaldu zen auzokide batek ibilgailuak uzten zituela beste pertsona baten baserriko sarreran, eta, hartara, baserrira joateko bidea oztopatzen zuela; beste batean aipatzen zuten gordailuan jarritako fidantza itzultzeko atzerapena (etxebizitza batean teilatupe bat egiteak errepidean eragin zitzakeen kalteengatik eman zuten fidantza); eta beste batean herritar batek aipatu zituen 95 urteko ama beraren helbidetik hartu eta ibilgailuan eramateko zituen arazoak (ama Iruñeko Tuteran kalean bizi da).

Herritarren segurtasunaren arloan, hirugarrenei (tartean adineko pertsonai ere bai) eragiten dieten hainbat egoera aipatu ziren, besteak beste, adingabeek petardoak erabiltzea eta etxebizitza bat arauz kanpo erabiltzea. Horrez gain, kexa batean aipatzen zen polizia-agenteei adineko pertsona bati emandako tratu desagokia; eta espetxe-arloko kexa bat ere jaso zen, prebentzioko espetxeratzearen orde, etxe barruko arrastatzea erabaki ondoren, 85 urteko gizon bati kontrol telematikoko gailua berandu instalatzeagatik.

Adineko pertsoneri emandako **zerbitzu publikoen** arloan honako gai hauek aipatu ziren: ur-horniduraren etenaldi bat; Errotxapea auzoan argi gutxi egotea; eta Correos enpresaren bidez bidalitako gutun ziurtatu bat entregatzeko arazoak.

Garraio publikoari dagokionez, bi kexatan azaltzen zen adineko pertsonen egoera latzak bizi zituztela Iruñerrian taxi-zerbitzua ematen duten ibilgailu gutxi daudelako. Haietako batean Iruñerriako Mankomunitateari proposatu zitzaion taxi-lizentzien kopurua handitzea, Taxiari buruzko uztailaren 6ko 9/2005 Foru Legean ezarritako erreferentziako indize orokorrean ezarritakoa betetzeko.

Hirugarren kexan jaso zen nola eragiten dien adineko pertsoneri laguntza-animaliak kaioletan eraman behar izatea garraio-publikoetan, neurri horrek haien isolamendua areagotzen baitu.

Etxebizitzaren arloko bi kexatan azaldu ziren bi adinekori eragiten zieten muturreko bizitegi-larrialdiko egoerak: bata gutxieneko bizigarritasun-baldintzak betetzen ez zituen lokal gaitu batean bizi zen, eta bestea baratze batean bizi zen, baina laster joanaraziko zuten. Hirugarren kexa batean, herritar batek adierazi zuen ez zegoela ados Etxebizitza, Gazteria eta Migrazio Politiketako Departamentuarekin, bere helbideko etxebizitza babestuen errenta igotzea erabaki baitzuen, eta berak bere erretiro-pentsio murriztuarekin ezin baitzion aurre egin.

Adinekoen zeharkako gaiari buruzko beste kexa batzuetan honako gai hauek jorratu ziren: banku-erakundeen jarduna eta emandako tratua; bide publikoak ez konpontzea eta horrek mugikortasun murriztua duten adineko pertsoneri arazoak sortzea; herritar baten ama bide publikoan erori ondoren jarritako ondare-erreklamazioa ez ebatzea; erretiro-pentsio batean amatasun-osagarria aitortzeko bide judizialera jo behar izatea, kalte-ordaina jasotzeko eskaera bati ez erantzuteagatik; bide telematikotik garraio-bono bat lortzeko izandako zailtasunak; egoitza bateko langile bati baimena ez ematea euskara ikastaroak egiteko, nahiz eta bere eguneroko lanean euskaraz hitz egin behar duen; herritar baten aldi baterako bizileku-eskaera baten ebatzpena atzeratzea; eta bere etxebizitzatik gertuko lurzati batean familia bakarreko hainbat etxebizitza eraikitzearekiko desadostasuna azaldu zuen herritar baten eskaera ez erantzutea.

4.4. GENEROA.

Nafarroako Arartekoak bere gain hartutako konpromisoa da genero-ikuspegiak zeharka murgiltzea erakunde honen eskumen-esparruak eta lan-arloak, eta, horrela, 1997an Nazio Batuen Ekonomia- eta Gizarte-kontseiluak sortutako (ECOSOC) "genero-

ikuspegiaren transbertsalitatea” kontzeptuaren definizioarekin bat egitea: “*Genero-ikuspegia zeharkatzea gizonentzat zein emakumeentzat planifikatzen den edozein ekintzak dituen inplikazioak baloratzeko prozesua da. Ekintza hori legediari, politikei edo programei buruzkoa izan daiteke, edozein arlotakoa eta edozein mailatan*”.

Ilido horretan, erakunde horren lana Konstituzioaren 14. artikuluan eta Konstituzioaren 9.2 artikuluan ezarritako printzipio konstituzionalean oinarritzen da, printzipio horrek pertsonen eta taldeen berdintasuna benetakoa eta eraginkorra izan dadin baldintzak sustatzeko betebeharra ezartzen baitu. Berdintasun materialak ezinbestean dakar berarekin garrantzi bereziko neurriak hartzea, hala nola ekintza positibokoak. Nafarroako Arartekoak gizonen eta emakumeen arteko berdintasun eraginkorra eta identitate desberdinekiko errespetua bermatuko duten neurri inklusiboak sustatzeko konpromisoa berretsi du.

Aipamen berezia merezi du genero-indarkeriaren aurkako borrokak. Erakunde horrek arreta berezia jartzen du genero-indarkeriaren aurkako legeria benetan aplikatzen dela zaintzeko eta gaitz hori desagerrarazteko ekintzak sustatzeko.

Aurrekoa betetze aldera, Nafarroako Arartekoak 2025eko martxoan Foru Erkidegoaren «Puntu Bioletak» sarearekin bat egin zuen, Gobernuko ordezkariak eta Arartekoak ekimenari atxikitze protokoloa sinatu ostean.

Ekimen horren bidez, erakunde biek laguntzen dute emakumeen aurkako indarkeriaz kontzientzia hartzeko kanpainak zabaltzen eta arazoarekiko sentsibilizazioa areagotzen.

Arartekoak indarkeriaren biktimen esku uzten du baliabide espezializatuei buruzko oinarritzko informazioa, emakume horiek eskatuz gero. Lan hori egiteko, langileek emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioari buruzko prestakuntza jaso zuten, eta Gobernuaren Ordezkaritzako Emakumearen kontrako Indarkeriaren aurkako Koordinazio Unitateko zuzendariak eta eremu horretan eskumena duten Estatuko Segurtasun Indar eta Kidegoetako kideek eman zuten.

Gainera, Arartekoaren titularrak parte hartu du Nafarroako Parlamentuaren eta Gobernuaren Ordezkaritzaren aurrean antolatu diren minutuko isiluneetan, hilketa matxistak kondenatzen dituela adierazte aldera.

Bestalde, LGTBIQ+ kolektiboak genero-identitateagatiko edo sexu-orientazioagatiko diskriminazioaren ondoriozko hainbat erronkari aurre egiten jarraitzen du. Legegintzaren arloan aurrerapenak egin diren arren, oraindik ere eskubideak estigmatizatu, baztertu eta urratzen dira gizarte-bizitzako hainbat eremutan.

Langileen gaikuntza indartzeko eta erakundeak emandako arreta hobetzeko, Kattalingune-ek emandako prestakuntza-ekintza bat antolatu zen 2025eko martxoan, eta langile guztiek parte hartu zuten.

Honako taula honetan, 24 kexa horiek sailkatu ditugu, arloen arabera banatuta, kopuru handienetik txikienera.

Arloak	Kexa-kopurua	%
Gizarte-ongizatea	6	% 24,0
Etxebizitza	6	% 24,0
Enplegu publikoa eskuratzea	3	% 12,0
Justizia	2	% 8,0
Hezkuntza	2	% 8,0
Ogasuna	2	% 8,0
Funtzio publikoa	1	% 4,0
Osasuna	1	% 4,0
Herritarren segurtasuna	1	% 4,0
Lana	1	% 4,0
Guztira	25	% 100,0

Gizarte-ongizatearen arloan, herritar batek kexa bat aurkeztu zuen Gizarte Zerbitzuek emandako tratua eragindako eta senar ohiak eragindako tratu txar bikarioari buruzko txostenik ez egiteagatik. Beste kexa bat jarri zen Familiak Elkartzeko Gunea ez aktibatzeagatik, genero-indarkeriaren aurrekariak zituen dibortzio-prozedura judizial baten ondoren.

Era berean, genero-indarkeriaren biktimak izan ziren emakume batzuek hiru kexa aurkeztu zituzten, besteak beste, errenta bermatua, bizitzeko gutxieneko diru-sarrera edo aparteko laguntza bat ez aitortzeagatik.

Azkenik, herritar batek kexa bat aurkeztu zuen adineko egoitza batean erabiltzaile baten segurtasuna ez ziurtatzeagatik, eta erabiltzailea izan zen beste egoiliar batek eragindako ustezko sexu-eraso baten biktima. Kasu horretan zantzu nabarmenak hauteman ziren egoitzak ez zuela bete edo ez zuela behar bezala bete bere zaintza-betebeharra, eta ez zituela hartu egoiliarraren eskubideak bermatzeko neurriak. Hori dela eta, Gizarte Eskubideetako Departamentuari gomendatu genion ikuskatzeko eta, hala badagokio, zehatzeko ahalak erabiltzea adinekoen egoitzaren erakunde titularraren aurrean.

Etxebizitzaren arloan, genero-indarkeriaren biktima ziren eta etxebizitza batean bizi behar zuten emakumeek aurkeztutako 3 kexa daude, eta, bi kasutan, bi seme-alaba dituzte beren ardurapean.

Beste kexa bat aurkeztu zen genero-indarkeriaren biktima bat ezin izan baitzuen berari esleitutako etxebizitza erabili, Nasuvinsa-k uste baitzuen gurasoekin batera bizi zen etxebizitzaren alokairuaren ondoriozko zor jakin batzuk erregularizatu behar zirela.

Beste kexa batean, herritar batek salatu zituen Nasuvinsa-rekiko hitzordua jasotzeko zailtasunak. Berak etxebizitza-eroldako datuak eguneratu behar zituen. Izan ere, erasotzailearekin batera zuen inskripzioa ezeztatu behar zuen.

Azkenik, kexa aurkeztu zen Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari Emanzipa laguntza eskatzeko errekerimendu bati lotuta. Interesdunak uste zuen gehiegizkoa zela alabaren zaintza eta custodia esleitzen dion epai osoa aurkezteko eskakizuna, batez ere, genero-indarkeriaren egoerari buruzko isilpeko informazioa jasota zegoelako, eta informazio hori ez baitzen beharrezkoa laguntza izapidetzeko.

Enplegu publikoa eskuratzearen arloan, hiru kexa jarri ziren Udaltzaingoaren lanpostuak betetzeko bi hautaketa-prozesuren oinarriek izaera diskriminatzailea zutelako. Interesdunek uste zuten eskatutako atalaseak oso handiak zirela, eta emakume batek atalase horiek gainditu ahal izatea objektiboki zailtzen zutela. Kasu horietan, Arartekoak gomendatu zuen bi hautaketa-prozesu horien eragina aztertzea, emakumezko izangaiek proba fisikoak gainditzeari dagokionez, ezarritako atalaseek ondorio baztertzailerik izan ote zuten baloratzeko, eta, hala bazegokion, behar ziren neurriak hartzea emakumeek lanpostu horiek eskuratzeko zuten eskubidea bermatzeko.

Justiziaren arloan, genero-indarkeriaren biktima zen emakume batek adierazi zuen ez zegoela ados ebazpen judizial batekin. Beste herritar batek Iruñeko Instrukzio Epaitegi baten atzerapena salatu zuen, alabaren aurkako ustezko sexu-eraso bat artxibatzearen aurka jarritako errekurso bati lotuta.

Hezkuntzaren arloan, goi-mailako ikasketak egiteko plazak erreserbatzeari dagokionez, kexa batean kritikatu zen azpiordezkaritza duen sexuari plazak erreserbatzeak emaitza bidegabeak sortzen dituela.

Bestalde, herritar batek kexa jarri zuen alabari eskolako garraioa ukatzeagatik. Kexagileak azaldu zuen, erasoengatik urruntze-agindua ezarrita, banandu ondoren, ezin

zuela bere gain hartu ikastetxera eramateko arriskua; hortaz, garraio-plaza eskatzen zuen, azken ikasturtean alabak eskolako segurtasuna eta egonkortasuna izan zitzan.

Ogasunaren arloan, herritar batek kexa aurkeztu zuen Nafarroako Foru Ogasunak zor bat konpentsatu baitzuen, aurpegi-feminizazioko kirurgiarako eta trans pertsonei lotutako beste gastu batzuetarako aldeztu aurretik ordaindutako gastu medikoen itzulketarekin. Era berean, 2025-2027 Dirulaguntzen Plan Estrategikoa generoaren eraginari buruzko txostena egin gabe onartu izana salatzen.

Horrez gain, kexak jarri ziren emakume bati soldatan eta lan-jardueran eragindako kalteagatik, haurdunaldiagatik beste lanpostu batera atxikitzeagatik; indarkeria obstetrikoko kasu baten inguruan Osasun Sailari zuzendutako erreklamazio bati berariazko erantzunik ez emateagatik; Gizarte Segurantzaren Altxor Nagusiak egindako enbargo baten jakinarazpenagatik, herritar batek senar ohiari leporatzen zion zorrari lotuta. Senar ohiarengandik banatzeko dibortzio-prozesuan zegoen, eta horri buruz prozedura judizial bat irekita zegoen, genero-indarkeriagatik.

Beste kexa bat esanguratsua izan zen Foruzaingoa atzeratu baitzen urrutze-agindua urratzeagatik salaketa bat bidaltzen, eta kexaren egilea ez zegoen ados genero-indarkeriako arriskua baloratzeko moduarekin eta emaitza ez jakinaraztearekin. Hori dela eta, Arartekoak ebazpen bat eman zuen etorkizunean arazo horiek berriro ez gertatzen saiatzeko.

4.5. ARRAZAKERIA ETA XENOFOBIA.

2025. urtean, arraza- edo etnia-jatorria dela-eta pertsonekiko diskriminazio- eta tratu desberdineko hainbat egoera agerian uzten dituzten 12 kexa jaso dira guztira. Gertakari horiek etorkinei, errefuxiatuei, ijito-komunitateko kideei eta beste kolektibo zaugarri batzuei eragiten diete batez ere, eta eguneroko bizitzan oztopo eta traba nabarmenei aurre egiten jarraitzen dute. Arrazagatiko edo arrazoi etnikoengatiko diskriminazioa, askotan, ez da ekintza zuzenen bidez bakarrik agertzen, baita sakon errotutako jarrera sozialen bidez ere, bazterketa-, estigmatizazio- eta kalteberatasun-egoerak sortzen baitituzte.

Testuinguru horretan hartzen du berebiziko garrantzia Nafarroako Arartekoaren lanak. Arraza- edo etnia-bereizkeriarekin zerikusia duten kexei erantzuteak erakusten du konpromiso sendoa duela bidegabekeriak desagerrarazteko eta gizarte bidezkoago eta berdinzaleago baten alde borrokatzeko. Horregatik, funtsezkotzat jotzen da arrazakeriak

eta xenofobiak eragindako arazoak zeharka ikusten eta jorratzen jarraitzea, eskubide guztiak errespetatuko dituen bizikidetza sustatzeko, inolako bereizketarik egin gabe.

Honako taula honetan, kexa horiek sailkatu ditugu, arloen arabera banatuta, kopuru handienetik txikienera.

Arloak	Kexa-kopurua	%
Herritarren segurtasuna	6	% 50,0
Atzeritartasuna	4	% 33,3
Funtzio publikoa	1	% 8,3
Osasuna	1	% 8,3
Guztira	12	% 100,0

Herritarren segurtasunaren arloko kexa guztiak poliziaren jarduketekin ados ez egoteagatik aurkeztu ziren. Elkarte batek kexa jarri zuen hauxe adierazteko: emakume bat saiatu zela Iruñeko Polizia Nazionalaren polizia-etxean salaketa bat jartzen, diruzorraren galera zela eta. Beraren administrazio-egoera dela eta, ez zioten laguntzarik eman, eta tratu diskriminatzailea eta arrazista jaso zuen. Beste kexa bat jarri zen polizia-agenteei neurritz kanpoko jarduketa bat egin baitzuten kalean, eta horrek agerian utzi baitzuen kolektibo batzuen aurkako eredu diskriminatzailea. Hirugarren kexa batean azaltzen zen Aranzadiko udal-kirolgunean jarduketa arrazista eta bortitza gertatua zela, erabiltzaile batek gizon beltz bati leporatu baitzion hesia saltoa eginez zeharkatzea eta sarrera ez ordaintzea. Iruñeko Udalari informazioa eskatu ondoren, Arartekoak gogoratu zion udaleko instalazioetan arraza-bereizkeriarik ez egitea zaintzeko duen lege-betebeharra.

Beste kexa batean elkarte batek salatu zuen inoren kargura ez dauden adingabe migratzaileak hartzeko Nafarroan indarrean dagoen koordinazio operatiboko protokoloa behar bezala ez aplikatzea. Beraren ustez, tratu iraingarria, umiliagarria eta diskriminatzailea eman zieten adingabeari eta berarekin zihoan profesionalari, zeina gizarte-ekimeneko erakunde bateko kidea baitzen.

Beste batean, Foruzaingoaren jarduketa bati eta polizia-agenteei emandako tratuari buruzko kexa batean, egokitzen jo zen gogoraztea, legeen arabera, jarduketetan inolako diskriminaziorik gabe jardun behar dutela arraza, erlijio, iritzi, sexu, sexu-orientazio, hizkuntza, auzo, jaioleku edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik, eta une oro tratu egokia eta txukuna izan behar dutela herritarrekiko harremanetan.

Azkenik, herritar batek kexa batean haxe azaldu zuen: irain arrazistak jaso ondoren, Polizia Nazionalaren presentzia eskatu zuela, eta esku hartu zuen patruilak azalpenik gabe eraso egin ziola, atxilotu egin zutela eta, ondoren, komisarian, berriz ere erasoak jasan zituela. Gainera, ukatu egin zitzaion tratu diskriminatzaileagatik salaketa jartzeko eta arrazakeriagatik indarra neurritz kanpo erabiltzeko aukera.

Atzeritartasunaren arloan, hiru kexa jarri ziren hainbat polizia-kidegok identifikazioak egiteagatik eta administrazio-egoera irregularrean dauden pertsonen Atzeritartasun Brigadaren aurrean agertzeko zitazioak emateagatik, agenteek identifikazioa behar bezala adierazi gabe, esku-hartzea justifikatu gabe eta tartean atxilotzeko mehatxua eginda.

Era berean, herritar batek kexa bat aurkeztu zuen Tuterako Polizia Nazionalaren polizia-etxeko langileek AIZ esleitzeko eskaeraren izapideak egiteari uko egin baitzioten. Horrez gain, tratu diskriminatzailea eman zioten, bai eta herrialdetik kanporatzeko aukera aipatu ere.

Gainera, **Funtzio publikoaren** arloan, funtzionario bat kexa bat jarri zuen Osasunbidearen Laneko Jazarpeneko Protokoloaren Ikerketa Batzordeak arraza-diskriminazioaren balizko zantzuen salaketa kexagilearen aurkako akusazio-salaketa bihurtu baitzuen, salaketa faltsua leporatuta.

Azkenik, **Osasunaren** arloan, herritar batek adierazi zuen Nafarroako Haurren Hortzak Zaintzeko Programari atxikitako profesional batek seme-alabei odontologia-arreta emateari uko egin ziola. Berak uste zuen jarduketa hori arrazagatiko tratu diskriminatzailea izan zela, gainera, alde aurretik ordaintzea eskatu zitzaien, eta hori ezohiko eskaera da programa horretan.

5. KAPITULUA. GENEROAREKIN LOTURIKO KEXEN BANAKETA.

Honako koadro honetan kexen arlokako banaketa zehazten da, kexa sustatzen dutenak gizonak edo emakumeak diren bereizita.

Arloak	Gizonak		Emakumeak		Guztira	
Hezkuntza Departamentua	1.762	% 31,3	3.862	% 68,7	5.624	% 66,7
Gizarte-ongizatea	169	% 34,9	315	% 65,1	484	% 5,7
Osasuna	118	% 41,4	167	% 58,6	285	% 3,4
Trafikoa	174	% 63,7	99	% 36,3	273	% 3,2
Garraio publikoa	110	% 46,0	129	% 54,0	239	% 2,8
Funtzio publikoa	59	% 36,6	102	% 63,4	161	% 1,9
Tokiko funtzionamendua erakundeen	100	% 71,4	40	% 28,6	140	% 1,7
Ogasuna	82	% 58,6	58	% 41,4	140	% 1,7
Euskara	95	% 74,8	32	% 25,2	127	% 1,5
Etxebizitza	39	% 34,8	73	% 65,2	112	% 1,3
Ingurumena	55	% 50,0	55	% 50,0	110	% 1,3
Herritarren segurtasuna	44	% 48,4	47	% 51,6	91	% 1,1
Enplegu publikoa eskuratzea	34	% 45,9	40	% 54,1	74	% 0,9
Atzeritartasuna	41	% 55,4	33	% 44,6	74	% 0,9
Gardentasuna eta herritarren parte-hartzea	39	% 52,7	35	% 47,3	74	% 0,9
Administrazio publikoen ondasunak	31	% 45,6	37	% 54,4	68	% 0,8
Hirigintza	26	% 50,0	26	% 50,0	52	% 0,6
Justizia	25	% 54,3	21	% 45,7	46	% 0,5
Gizarte Segurantzza	25	% 54,3	21	% 45,7	46	% 0,5
Lana	16	% 47,1	18	% 52,9	34	% 0,4
Zerbitzu publikoak	17	% 60,7	11	% 39,3	28	% 0,3
Kontsumoa	14	% 51,9	13	% 48,1	27	% 0,3
Herri-lanak	11	% 45,8	13	% 54,2	24	% 0,3
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	7	% 38,9	11	% 61,1	18	% 0,2
Kontratu publikoak	14	% 87,5	2	% 12,5	16	% 0,2
Energia	10	% 76,9	3	% 23,1	13	% 0,2
Kirola	7	% 70,0	3	% 30,0	10	% 0,1
Datu pertsonalen babesa	4	% 40,0	6	% 60,0	10	% 0,1

Arloak	Gizonak		Emakumeak		Guztira	
Nekazaritza	8	% 100,0	0	% 0,0	8	% 0,1
Memoria historikoa	6	% 100,0	0	% 0,0	6	% 0,1
Kultura	1	% 20,0	4	% 80,0	5	% 0,1
Administrazio elektronikoa	2	% 50,0	2	% 50,0	4	% 0,0
Covid-19a	2	% 66,7	1	% 33,3	3	% 0,0
Turismoa	0	% 0,0	1	% 100,0	1	% 0,0
Guztira	3.147	% 37,3	5.280	% 62,7	8.427	% 100,0

Termino orokorretan, 2025ean behatu da emakume gehiagok kexa aurkeztu dituztela. Izan ere, emakumeek % 62,7 osatzen dute; eta gizonak % 37,3 (2024an, ordea, emakumeek % 58,1 osatu zuten; eta gizonak, % 41,9).

Datu horretan gako da hezkuntza izan dela kexagileen % 66,74k jorratu duten gaia (5.624 pertsonak); eta emakumeen parte-hartzea gizonena baino askoz ere handiagoa izan dela (% 68,7; eta gizonena, % 31,3). Datu horrek erakusten du, orokorrean, emakumeen nagusitasuna; horrez gain, berresten du emakumeek maizago hartzen dutela beren gain hezkuntzaren arloa, askotan, adingabeen ordezkartzan.

Illo beretik, datu horiek berez eztaba daezinak ez diren arren, horien bidez ziurtatu daiteke, instituzioak aurkeztutako kexak generoaren arabera aztertzen direnetik, arlo “sozialetan” emakumeek etengabe edo egituraz sustatutako kexa gehiago daudela. Horrela gertatu da, lehenago adierazi dugun bezala, hezkuntzaren arloan (% 68,7), etxebizitzan (% 65,2), gizarte-ongizatean (% 64,9) edo osasunean (% 58,6). Askotan emakume batek sustatu du hirugarren bati buruzko kexa (seme-alaba adingabeari edo senide bati).

Honako gai hauetan ere emakumeak gailentzen dira: turismo (% 100), kultura (% 80,0); funtzio publikoa (% 63,4), administrazio publikoen ondare-erantzukizuna (% 61,1) eta datu pertsonalen babesa (% 60).

Bestalde, gizonak beste gai batzuetan alde handiz gailentzen dira: nekazaritza (% 100), memoria historikoa (% 100), kontratu publikoak (% 87,5), energia (% 76,9), euskara (% 74,8), tokiko erakundeen funtzionamendua (% 71,4), kirola (% 70), Covid-19 (% 66,7), trafiko eta bide-segurtasuna (% 63,7) edo zerbitzu publikoak (% 60,7).

Hirugarren multzo batean banaketa orekatuta dago, edo ia parekotasuna dago. Multzo horretako gaiak ingurumena (% 50 - % 50), hirigintza (% 50 - % 50), administrazio elektronikoa (% 50 - % 50) eta kontsumoa (% 51,9 - % 48,1) dira.

Adierazi beharra dago kexa-egilea kolektibo bat izan den kasuetan, eskaera sinatzen zuten gizon eta emakumeak zenbatu direla.

Orain arte kexa jarri dutenetako inork eskatu ez duen arren, instituzio hau prest dago generoaren atalean bitarrak ez diren beste aukera batzuk jasotzen dituen edozein eskaera egiteko.

Era berean, kexa ebaluatzeko galdetegian, "Beste batzuk" izeneko laukia sartu da, "Gizona" eta "Emakumea" laukiekin batera.

6. KAPITULUA. OFIZIOZKO JARDUKETAK.

6.1. DATU OROKORRAK.

Uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 18.1 artikulua bidez, Nafarroako Arartekoari esleitzen zaio ofiziozko jarduketak egiteko ahalmena, antolamendu juridikoak herritarrei aitortzen dizkien eskubideak bermatze aldera (1.1 artikulua bidez) eta zerbitzu publikoen eraginkortasuna hobetze aldera (16. artikulua bidez). Ofiziozko jarduketa horiei amaiera eman dakieke, egokitzen jotzen bada, Nafarroako administrazio publikoei zuzendutako iradokizun, legezko betebeharren gogorazpen edo gomendioak eginez, edo bestelako erakunde publikoei, hala nola Nafarroako Parlamentuari (33. eta 34. artikulua) edo Espainiako Herriaren Defendatzaileari (14.2. eta 39. artikulua) iradokizun edo eskariak eginez.

2025ean, ofiziozko 14 jarduketa hasarazi ziren, eta halako jarduketatik 18 kudeatu ziren guztira, 2024an hasitako lau amaitzeke baitzeuden 2024ko abenduaren 31n.

Kudeatutakoen ofiziozko 8 jarduketatan, 24 ebazpen egin ziren guztira (19 gomendio eta 5 iradokizun). Gainera, ofiziozko beste jarduketa batean bi gomendio egin ziren 2026an. Bestalde, 2024ko abenduaren 31n ofiziozko jarduketa bat erantzuteke zegoen, ebazpena jada emanda bazegoen ere.

Kudeatu eta ebatzi diren ofiziozko 10 jarduketa horietatik, administrazio publiko hartzaileek 6 onartu zituzten; 3 ez zituzten onartu, eta beste bat erantzunaren zain zegoen txosten hau idazten amaitu zenean. Horrenbestez, Nafarroako Arartekoak ofiziozko jarduketei lotuta emandako ebazpenen onarpen-ehunekoa % 66,7koa izan da (erantzun ziren ebazpenak eta onartutakoak alderatuta).

Gainerako 8 ofiziozko jarduketak honela kudeatu dira:

- Lau kasutan, Administrazioetik jasotako informazioa aztertu ondoren, ez zen beharrezkotzat jo ebazpena ematea edo neurri berriak hartzea.
- Ikerketa jakinarazi ostean Administrazioak emandako erantzuna ikusita, 3 jarduketatan jo zen auzia konpontzeko bidean zegoela.
- Ofiziozko jarduketetako 1 izapidetzen ari da, eta, beraz, ikerketa ez da bukatu txosten honen itxiera-datan.

2025ean aurkeztutako ofiziozko jarduketek honako **arlo** hauek hartu zituzten xedetzat (handitik txikira ordenatuta zerrendatu ditugu):

- **Gizarte-ongizatea: 6** (mendekotasun-egoerak eta prestazioak aitortzeko atzerapena; Jaso Ikastolaren eta Aranzadi komentu zaharraren eraikin abandonatueta okupatzaileak beste bizigune batera eramatea; adineko pertsonen egoitzetako bizi-baldintzak ikuskatzea desgaitasunari arreta integrala emateko CAIDIS Las Hayas zentroaren kudeaketa; Iruñeko kaleetan bizi diren adingabeak dituzten familiak; eta adingabeen zentroen gainokupazioa (Etxegarai).
- **Etxebizitza: 2** (Iruñeko etxebizitzaren okupazio-maila eta eskuragarritasuna eta Barañaingo alokairu babestuko etxebizitza batzuk ez entregatzea).
- **Covid-19: 1** (Covid iraunkorra duten pertsonen osasun-laguntza ematea).
- **Kultura: 1** (Hainbat liburutegi publiko behin betiko ixtea).
- **Hezkuntza: 1** (Arguiñano herriko eskolatu gabeko adingabeak).
- **Tokiko erakundearen funtzionamendua: 1** (Iruñeko Udalean eta Iruñerriko udaletan egoera berezietan edo zaurgarritasun-egoeretan dauden pertsonak erroldatzea).
- **Ingurumena: 1** (Tuterako gunen babestu batean zikinkeria topatzea, Aingeru Eguna ospatu ostean).
- **Osasuna: 1** (Jaso Ikastolaren eraikin zaharrean hazterri-kasuak agertzea).

Honako taula honetan, kudeatutako ofiziozko jarduketak eta haien emaitzak azaldu ditugu, ordena kronologikoan:

Arloa	Gaia	Administrazio hartzailea	Emaitza
2024ko abenduaren 31n bukatzeke zeuden ofiziozko jarduketak			
Gizarte-ongizatea	Iruñera adingabe iritsi berriak dituen familia bati arretarik eta harrerarik ez egitea.	Iruñeko Udala, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua eta Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua.	Onartutako gomendioak.
Trafikoa eta bide-segurtasuna	Lekaroz-en oinezkoen pasabiderik ez egotea.	Lurralde Kohesiorako Departamentua.	Onartutako iradokizuna.

Arloa	Gaia	Administrazio hartzailea	Emaitza
Gizarte-ongizatea	Sistema aldaketa elikadura-laguntzan	Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua.	Irakokizunak ez dira onartu.
Herri-lanak	Adineko pertsonentzako eguneko zentroko obrak gelditzea.	Barañaingo Udala.	Aintzat hartua, konponbidean.

2025eko ofiziozko jarduketak

Gizarte-ongizatea	Atzerapena, mendekotasun-egoeretan eta prestazioak jasotzeko egoeretan.	Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua.	Aintzat hartua, konponbidean.
Ingurumena	Tuterako gune babestu batean zikinkeria topatzea, Aingeru Eguna ospatu ostean.	Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua eta Tuterako Udala.	Departamentuak onartutako gomendioa, eta Udalak ez onartuta.
Gizarte-ongizatea	Jaso ikastolaren eta Aranzadi komentu zaharraren eraikin abandonatueta okupatzaileak beste bizigune batera eramatea.	Iruñeko Udala.	Aintzat hartua, konponbidean.
Tokiko erakundeen funtzionamendua	Iruñeko Udalean eta Iruñerriako udaletan egoera berezietan edo zaurgarritasun-egoeretan dauden pertsonak errolatzea.	Antsoaingo, Arangurengo, Barañaingo, Berriobeitiko, Berriozarko, Burlatako, Zizur Zendeako, Galar Zendeako, Oltza Zendeako, Uharteko, Orkoiengo, Iruñeko, Eguesibarreko, Atarrabiako eta Zizur Nagusiko Udalak.	Onartutako gomendioak.

Arloa	Gaia	Administrazio hartzailea	Eraitza
Covid-19	Covid iraunkorra duten pertsonen osasun-laguntza ematea.	Osasun Departamentua.	Onartutako iradokizuna.
Etxebizitza	Iruñeko Udaren etxebizitzaren eskuragarritasuna eta okupazio-maila.	Iruñeko Udala.	Onartutako iradokizuna.
Gizarte-ongizatea	Egoitza-zentroetako egonaldiaren baldintzak ikuskatzea.	Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua.	Ez zen ebazpena eman beharrik ikusi.
Gizarte-ongizatea	CAIDIS Las Hayas, desgaitasunari arreta integrala emateko zentroaren kudeaketa.	Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua.	Onartutako gomendioa.
Gizarte-ongizatea	Kalean bizi diren adingabeak dituzten familiak.	Iruñeko Udala.	Ez zen ebazpena eman beharrik ikusi.
Gizarte-ongizatea	Adingabeen zentroen gainokupazioa.	Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua.	Ez zen ebazpena eman beharrik ikusi.
Kultura	Hainbat liburutegi publiko behin betiko ixtea.	Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua.	Gomendioa ez da onartu.
Etxebizitza	Barañain herriko alokairu babestuko etxebizitza batzuk ez entregatzea.	Barañaingo Udala eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.	Gomendioak 2026an igorri ziren, eta erantzuteke daude.
Osasuna	Jaso Ikastolaren eraikin zaharrean hazterikasuak agertzea.	Iruñeko Udala eta Osasun Departamentua.	Ez zen ebazpena eman beharrik ikusi.
Hezkuntza	Arguiñano herriko eskolatu gabeko adingabeak.	Hezkuntza Departamentua.	Izapidetzen.

6.2. 2025EKO OFIZIOZKO JARDUKETAK.

Honako hauek dira 2025ean eginiko jarduketa garrantzitsuenak, hasi ziren unearen arabera antolatuta:

6.2.1. Atzerapena, mendekotasun-egoeretan eta prestazioak jasotzeko egoeretan.

Gaia: Gizarte-ongizatea.

Administrazio hartzailea: Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua.

Urtearen hasieran, komunikabideek albisteak argitaratu zituzten CCOO sindikatuak mendekotasunak Nafarroan duen eraginari buruzko azterlan bati buruz, eta ohartarazi zuten mendekotasun-prestazioak lortzeko batez besteko itxaronaldiak gainditu egiten zuela lege ezarritakoa, zazpi hilabete ingurukoa baita.

Gainera, aipatzen zuten mendekotasun-gradua aitortzeko batez besteko denbora (prestazioak jaso izanaren aurrekaria) 135 egunetik gorakoa zela.

Argitaratutako albisteetan salatzen zuten mendekotasuna duten pertsonen aitorpenak izapidetzeko eta prestazioak eskuratzeko ondorengo espedienteak izapidetzeko atzerapen horiek egiten dieten kaltea.

Nafarroako Arartekoari egokia iruditu zitzaion Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentura jotzea, eta honako informazio hau eskatu zion:

- a) Mendekotasun-egoerak aitortzeko batez besteko denborak, 2022., 2023., 2024. eta 2025. urteetan.
- b) Mendekotasun-prestazioak erabiltzeko prozeduren batez besteko iraupen-denborak, 2022., 2023., 2024. eta 2025. urteetan.
- c) Izapidetze-denbora murrizteko hartu diren edo hartuko diren neurriak.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak honako txosten hau egin zuen:

“Otsailaren 15eko 1/2011 Foru Legeak —Mendekotasun-egoera aitortzeko prozedura ezartzen duena eta Nafarroan mendekotasun-egoera balioesteko ekipoak eta organoa osatuko dituzten langileen antolamendua, eginkizunak eta araubidea ezartzen dituena— mendekotasun-

egoeran dagoen pertsona aitortzeko eta Autonomiaren Aldeko eta Mendetasunari Arreta Eskaintzeko Sistemaren prestazioak jasotzeko epeak arautzen ditu.

Lege horretako 14.7 artikuluan haxe ezartzen da: "Mendetasun-egoerari buruzko aitorpenaren eskaera ebazteko gehieneko epea hiru hilabetekoa izanen da".

Mendekotasun-egoerak aitortzeko batez besteko denborak, 2022., 2023., 2024. eta 2025. urteetan:

2022	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
<i>Itxaronaldia</i>	2,3	2,3	1,9	2,04	1,8	1,9	2	2,3	2,5	2,5	2,6	2,1

2022. urteko batezbestekoa: 2,27

2023	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
<i>Itxaronaldia</i>	3,2	3,3	3,2	3,05	3,2	3,2	3,2	3,4	3,5	3,4	3,5	3,7

2023. urteko batezbestekoa: 3,3

2024	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
<i>Itxaronaldia</i>	3,8	4	4,1	4,05	3,9	3,7	3,7	4,1	4,2	4,2	4,1	3,9

2023. urteko batezbestekoa: 3,3

2024	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
<i>Itxaronaldia</i>	3,8	4	4,1	4,05	3,9	3,7	3,7	4,1	4,2	4,2	4,1	3,9

2024. urteko batezbestekoa: 4,01

2025	Urt	Ots	Mar	Api
<i>Itxaronaldia</i>	4,07	3,78	3,79	3,75

Mendekotasun-balorazioa duten pertsonen bilakaera haxe izan da 2016tik aurrera:

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
18.158	19.578	20.349	20.774	20.410	22.071	22.494	23.570	24.669

Eskaera-kopurua, 2019tik aurrera:

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5.783	6.115	6.710	7.119	5.872	7.947	8.378	8.255	8.246

2016tik aurrera egin diren mendekotasun-balorazioen kopurua:

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024

6.047	6.855	6.564	6.429	6.079	8.003	7.719	7.430	7.943

Mendetasun-egoeran dauden pertsonen kopurua eta balorazio-eskaerak handitzen ari dira, eta, Nafarroako biztanleriaren bilakaera kontuan hartuta, hazkunde horrek gora jarraituko duela uste da.

Balorazio-taldea 2023an handitu zen, baloratzailer bat gehituta, eta 2025ean baloratzailer-plaza bat eta administrazio-figura bat gehitu ziren, egiturazko moduan, eskaeren igoerari aurre egin ahal izateko eta itxarote-denbora murrizteko.

Funtzio publikoko Zuzendaritza Nagusiari eskatuko zaio egitura-plaza horiek plantillan finkatzeko.

1/2011 Lege horretako 18. artikulua 2. apartatuan hauxe ezartzen da: "Prestazioa edo zerbitzua aitortzen duen administrazio ebazpena gehienez ere sei hilabeteko epean eman eta jakinaraziko da".

2022	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
Itxaronaldia	7,1	7,4	6,9	2,04	6,3	6,4	6,5	7	6,8	6,5	6,2	6,6

2022. urteko batezbestekoa: 6,6

2023	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
Itxaronaldia	5,8	6,2	6,2	6,2	6,4	6,3	6,4	7	6,7	6,6	6,6	6,7

2023. urteko batezbestekoa: 6,4

2024	Urt	Ots	Mar	Api	Mai	Eka	Uzt	Abu	Ira	Urr	Aza	Abe
Itxaronaldia	7,2	7,5	7,1	7	7,6	7,7	7,4	7,2	7,7	7,8	7,5	7,2

2024. urteko batezbestekoa: 7,4

2025	Urt	Ots	Mar	Api
Itxaronaldia	8	7,9	8	7,8

Departamentu horrek helburutzat hartu du sei hilabetetik beherako epean ebazpena ematea, eta prozedurak sinplifikatzeko ahaleginak egiten ari dira, izapideak ahalik eta gehien bizkortu ahal izateko. Mendekotasunaren balorazioaren eskaera egiten denetik, honako hauek dira prozedura horretako urratsak:

- 1- Balorazio funtzionala.
- 2- Balorazio ekonomikoa.
- 3- Pertsonak oinarritzko gizarte-zerbitzuarekin edo osasun-zentroarekin egiten duen banakako arreta-plana egitea.

- 4- *Banakako arreta-plana onartzea eta eskatutako prestazioa edota zerbitzua ebazteko eskumena duen atalera bideratzea.*

Azken urteotan hainbat ekintza egin dira sistemako prestazioak jasotzeko izapideak hobetzeko eta sinplifikatzeko:

1. *2018an hasi zen BANAKAKO ARRETA-PLAN LABURTUA egiten. Horri esker, espedienteak edozein unetan dagoela, Banakako Arreta Planaren izapideak egin daitezke. Horrek epeak bizkortzen ditu, eta erreferentziako gizarte-zerbitzuko hitzorduak murrizten ditu.*
2. *Azterlan bat egin da kontratatutako kanpoko enpresa baten bidez (Beesy), mendekotasun-eskaera sartzen denetik prestazioa edo zerbitzua emateko ebazpena ematen den arte pertsonentzat egokiena den prozesuaren egoera identifikatzeko. Azterlan horrek lagundu digu prozesuak eta izapideak sinplifikatzeko ekintzen ezarpena identifikatzen eta koordinatzen.*
3. *Erabiltzaileen balorazio ekonomikoa egiteko jarraibidea sinplifikatu da. Ekonomia eta Ogasun Departamentuarekin harremanetan lan egin dugu, datuak automatikoki inportatu ahal izateko. Horrek prozesuaren segurtasuna eta bizkortasuna areagotzen du.*
4. *Aldizkako prestakuntza eman zaie osasun-arloko eta gizarte-zerbitzuetako profesionalei, eskabideetan akatsak minimizatzeko eta izapideak atzeratuko dituzten zuzenketak saihesteko.*
5. *Gaur egun, mendekotasunaren balorazioari eta prestazioak eskuratzeari euskarria ematen dieten programa informatikoak aldatzeko eta eguneratzeko lanean ari gara, Beesyren azterlanean lortutako datuak kontuan hartuta. Banakako Arreta Programako espediente bakarra nola sortu lantzen ari da, prestazio eta zerbitzu guztiak barne hartuta. Horrek erraztu egiten du mendeko pertsonen bizitzan zehar prestazioetan egiten diren aldaketak eta berrikuspenak eskatzeko eta izapidetzeko modua.*

Balorazio ekonomikoa egiteko, Banakako Arreta Programa egiteko eta prestazioa ebazteko izapideak egiten ari dira Banakako Arreta Programak araudian esleitura dituen ia hiru hilabeteetan. Banakako Arreta Plana egiteko, beharrezkoa da pertsonak beren erreferentziazko zerbitzura joatea, eta zerbitzu horiek ere atzerapenak izan ditzakete hitzorduak emateko.

Espero dugu prozesu hori guztia araudian ezartzen den sei hilabeteetan egin ahal izatea, mendekotasuna baloratzeko epea murriztu bezain laster”.

Kontuan hartuta Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak arazoa kontuan hartu zuela, aipatutako prozeduren denbora murrizteko neurriak hartzen ari zela, eta erakunde honen ustez neurri horiek xedearen arabera egokiak zirela, Nafarroako Arartekoak amaitutzat jo zituen gai horri lotutako jarduerak.

6.2.2. Tuterako gune babestu batean zikinkeria topatzea, Aingeru Eguna ospatu ostean.

Gaia: Ingurumena.

Administrazio hartzaileak: Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua eta Tuterako Udala.

Albisteetan argitaratu zen Norien Oihana nolako egoera txarrean geratu zen Aingeru Eguna ospatu eta gero. Tuterako naturagune babestu bat da.

Laburbilduz, leku horretan zabor-hondar ugari egotea salatu zuten, bai eta aurreko urteetan bizitako gizalegearen kontrako egoera eta portaera batzuen errepikapena ere.

Erakunde ekologista batek gai bera aztertzeke eskatu zion erakunde honi (espediente Q25/113). Kexa hori dela eta, Nafarroako Arartekoak Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tuterako Udalari egin zien honako gomendio hau:

“Gomendatzea Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tuterako Udalari prebentzio-neurri zehatz eta eraginkorrak hartzea, kexan adierazitako ingurumen-kalteak berriro ere gerta ez daitezen Aingeru Eguna ospatzen denean”.

Artean iragarri ziren eta gomendioari emandako erantzunetan azaldu ziren neurriak ikusita, Arartekoak amaiera eman zien kexaren ondoriozko jarduketei.

Ondorioztatzen denez, neurriak ez ziren nahikorik izan, salatutako egoera berriz gerta ez zedin; beraz, aipatutako arazoa hobeto ezagutzeko eta, hala badagokio, erakunde horren balizko jarduketak zehazteko, komenigarritzat jo zen ofiziozko jarduketa bat irekitzea eta Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tuterako Udalari honako informazio hau eskatu genien:

- a) Aurreko egunetan eta salaketaren xede den egoera eragin duen ospakizunaren egunean benetan ezarritako neurriak (prebentziozkoak, zuzentzaileak edota bestelakoak barne).
- b) Gertatutakoari buruz egindako balorazioa eta, hala badagokio, aipatzen den eremu babestuan etorkizunean antzeko ospakizunei lotuta aurreikusi diren neurriak.
- c) Aztertu ote den ospakizun-lekua aldatzea zehaztea edo bilatzea, edo ospakizuna leku horretan antolatzea eragoztekoa, eta, hala badagokio, atera diren konklusioak eta horien oinarri diren arrazoiak.

Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak honako informazio hau bidali zuen, aipatutako gai bakoitzari buruz:

“Bidalitako dokumentazioan Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiaren txosten bat eta hainbat artxibo bildu dira, eta egindako ekintzen xehetasunak jasotzen dituzte.

Aipatutako txostenean, hauxe azaldu zen:

“a) Aurreko egunean eta ospakizun-egunean ezarri ziren neurriei buruz:

Aingeru Egunaren aurretiko ekintzak:

- *2024ko azken hiru hilekoan, Ingurumen Departamentuak eta berari atxikitako Nafarroako ingurumenaren kudeaketaren arloko enpresak ekintza-proposamen bat landu zuten 2025eko aingeru-jaitsiera antolatzeko, eta bertan Libera proiektua inplikaturik zegoen (Ecoembes + SeoBordLife), Libera gelekiko sinergiak zirela eta.*
- *2025eko urtarrilaren 14an, Ingurumen Departamentuak eta berari atxikitako Nafarroako ingurumenaren kudeaketaren arloko enpresak Tuterako Udaleri proposamena aurkeztu zioten. Eragile horien artean modu koordinatuan lan egiten hasia erabaki zen, hainbat mailako ekintzak ezartzeko, apirilaren 20a baino lehen, egun horretan eta egun horren ondoren, egun hori baita Aingeru Eguna.*
- *Urtarrilaren 14tik apirilaren 20ra, astero koordinazio- eta jarraipen-bilerak egin ziren ekimen horretan inplikaturik eragileen artean. Honako hauek dira: Ingurumen Departamentua eta berari atxikitako Nafarroako ingurumenaren kudeaketaren arloko enpresa; Tuterako Udala; Erriberako Hondakinen Mankomunitatea, Libera proiektua (Ecoembes+ SeoBirdlife), komunikazioaren arloko kanpoko laguntza (Cuto), talde bideratzailea (Aise), sentsibilizazio-taldea (Varazdin)... eta landa-bisita bat ere bai, martxoaren 21ean.*
- *2025eko lehen hiruhilekoan, honako erakunde-ekintza hauek egin ziren:*
 - *Martxoaren 13an Tuterako Udalean bilera bat egin zen Ecologistas en Acción elkartearekin.*
 - *Bertaratuak: Nafarroako Gobernua, Tuterako Udala, Erriberako Mankomunitatea eta Ecologistas en Acción. Helburua: Egiteko ekintzak partekatzea. Hartutako konpromisoak: aingerua jaitsi ondoren, balorazioa egitea eta ekintzak ez lotzea soilik 2025. urtearekin, baizik eta ekintza hori modu jarraituan lantzea. Prestakuntza bereziki azpimarratu zen, Norien Oihanaren ingurumen-balioa jakinarazte aldera.*
 - *Martxoaren 21ean aurrez aurreko bilera egin zen Gazteria mahaiarekin, Tuteran, Tuterako gazteen taldeei zuzenduta. Ingurumen Zuzendaritza Nagusiko langileak, Tuterako Udaleko langileak eta Quetzal Gazte Elkarteko ordezkariak bertaratu ziren.*
 - *Tuterako Udalaren Hiri Garapen Jasangarriaren Batzordeko bilera, martxoaren 25ean. Bertaratuak: Tuterako Udalaren eta Nafarroako Gobernuaren talde politikoak. Helburua:*

Egiteko ekintzak partekatzea. Nafarroako Udalaren eta Nafarroako Gobernuaren inplikatzeko positiboa eta elkarlana.

- *Martxoan eta apirilean bitartekaritzaren eta sentsibilizazioaren arloetako ekintza hauek egin ziren:*

- *Bilerak, solasaldiak eta foroak, hainbat ikastetxetan. Urtarrilean azalpenak emateko gutun bat bidali zen hezkuntza-zentroetara, eta bertan informazio-tailerrak egiteko proposamen bat jaso zen. Tailerrak DBHko 3. eta 4. eta Batxilergoaren 1. eta 2. mailetara zuzenduta zeuden. Horrez gain, otsailaren 21ean linean egin zen informazio-bilera bat, Tuterako hezkuntza-zentroekin (Tuterako Industria Eskola Teknikoa; IES Valle del Ebro BHI, Tuterako Jesuitas; IES Benjamín de Tudela BHI). Hezkuntza zentroekin ordutegiak eta kokapenak koordinatu ziren, eta tailerrak apirilean egin ziren.*
- *APYMAS-ekin aurrez aurreko bilera antolatu eta egin zen, martxoaren 25ean.*
- *Libera proiektuak baliabideak eskaini zituen Aingerua jaisten laguntzeko (prestakuntzari buruz, seinaleak eta abar).*
- *Martxoan sentsibilizazio-ekintzak egin ziren hainbat eragileekin (elkarriketak egin ziren gako-eragileekin eta abar):*

(...)

- *Komunikazio-ekintzak egin ziren, besteak beste, kartelak eta kanpainak diseinatzea sare sozialetan (Instagram).*

Apirilean, komunikazio-kanpaina jendaurrean zabandu zen. Kanpainaren kartela argitaratu zen apirilaren 8tik 20ra, hiri-altzarietan instalatutako publizitate-euskarrietan (mupietan):

Horrez gain, tokiko aldizkarietan txertatu zen:

- *La voz de la Ribera, 3.207. alean, apiriletik 01etik 14ra.*
- *Plaza Nueva, 1.308. alea.*
- *Tudeocio, 169. alea.*

Era berean, kartelen tamaina A2 izatera egokitu zen, eta unitateak inprimatu ziren ikastetxeetan eta Tuterako eraikin nagusietan jartzeko.

Sare sozialetako kanpainari dagokionez, apirilean ere egin zen, apirilaren 20tik gertu. Kalitatezko 4.700 erreproduktzio inguru egin ziren (15" edo handiago), eta emaitza oso ona izan da, kontuan hartuta ekintzaren kokapena oso murriztua zela.

Sormen-jardueren artean, Ghosting izan da etekin handiena izan duena, inpresioetan eta bistaratzeetan. Crushe-k etekin egonkorra izan du, eta Prime-k, pisu txikiagoa izan badu ere, ratio zuzenak izan ditu:

- *Norien Oihanera gazte gutxiago joan zitezen (aglomerazioa kudeatze aldera), jarduera ludiko bat antolatu zen beste leku batean, 17:00etatik goizeko ordu bata arte, Federación de Peñas de Tudela federazioaren laguntzarekin. Beste leku hori Norien Oihanetik urrun zegoen (Labradores Kooperatiba zaharreko azpiegiturretan), eta jarduera horri Ángelus Festival deitu zioten.*

Aingeru eguneko ekintzak (apirilaren 20an):

- *Egun horretan koordinazioa egin genuen hainbat eragilerekin. Honako hauek dira haietako batzuk:*
 - *Udaltzaingoa eta SEPRONA, segurtasun-arazorik ez izateko.*
 - *Erriberako Mankomunitatea, tokia garbitzeaz arduratu baitzen.*
- *Eta honako hauek ere bertaratu ziren:*
 - *Talde bideratzaile edo bitartekari bat (AISE), 08:30etik 13:00etara, bertan egon ziren bi langilerekin, sentsibilizazio-taldea koordinatuz eta gazteen portaera behatuz.*
 - *Sentsibilizazio-talde bat (VARAZDIN), bost langilerekin. Bertan egon ziren 08:30etik 13:00etara, gazteekin elkarreraginean, jarrera positibo eta eraikitzailearekin.*
 - *Basozainak, aurreko puntuetan aipatutako bi taldeen lana koordinatzen.*
- *Argazki-zerbitzua kontratatatu zen ekitaldiaren aurretik eta ondoren erreportaje bat egiteko, inpaktua erakutsi ahal izateko.*
- *Drone bidezko hegaldi bat egin zen ekitaldiaren ondoren, hurrengo egunean lekua nola geratu zen ondo dokumentatuta edukitzeko, baita Erriberako Mankomunitateak kokalekua garbitu ondoren ere.*
- *Ángelus Festival martxan jarri zen Labradores kooperatiba zaharrean, 17:00etatik aurrera, eta horrek lagundu zuen Norien Oihanera jende gutxiago joaten.*

b) *Gertatutakoari buruz egindako balorazioari eta, hala badagokio, aipatzen den eremu babestuan etorkizunean antzeko ospakizunei lotuta aurreikusi diren neurriei buruz:*

2025ean lortutako emaitzek aurreko urteekin alderatuta hobekuntza txikiak erakusten badituzte ere (adibidez, aurtan Norien Oihanean ez da surik edo barbakorik egin), lortutako emaitzak oso urrun daude onargarriak diren gutxieneko portaeretatik, non gertatzen den alde batera utzita. Lortutako emaitzak gaitzesgarriak dira naturagune babestu batean eta edonon.

Illo horretatik, emaitza etsigarriak izan arren, egia da, lankidetzaren prozesu horretan inplikaturako administrazio guztiek —Nafarroako Gobernuak, Tuterako Udalak eta Erriberako Mankomunitateak— hasieratik kontuan hartu zutela hori gerta zitekeela. Bagenekien, emaitza txar bat gertatuz gero, gertatu zen bezala, horrek ez zuela murriztuko Ingurumen Zuzendaritza Nagusiaren konpromiso ziurra, inplikaturako gainerako administrazioekin lankidetzan lanean jarraitzeko, ingurumen-arazo bati irtenbide bat bilatzeko, eta ez bakarrik ingurumen-arazo bati,

baizik eta diziplina anitzeko arazo bati, errealtate askori eragiten baitie eta erantzun integrala eskatzen baitu.

Norien Oihanean Aingeru Egunean gertatzen dena gai konplexua da, eta Ingurumen Zuzendaritza Nagusiaren ahalmen espezifiketatik at dago (baita beste administrazio baten ahalmenetatik ere, modu isolatuan), eta oso polarizatuta dago.

Honako hauek dira identifikatu ditugun helburu nagusiak, eta, gure ustez, lantzen jarraitu behar ditugunak:

- *Egoeraren larritasunaz benetan kontzientziazteko laguntza eta prestakuntza. Gizalegez ez jokatzeari, ingurumenarekiko, ingurunearekiko eta mankomunitateko garbiketa-taldean lanarekiko errespetu falta, baliabide materialen erabilera arduragabearen erakutsitako jarrera kontsumistak, bizitza baliagarriaren amaiera lortu ez duten ondasunak arduragabekeriak baztertzea (edariak, karpak...), alkoholaren eta beste substantzia batzuen kontsumoa gehiegi normalizatzea gazteen artean...*
- *Ekintza kolektiboetan erantzukizun indibidualaren galeraren aurka borrokatzea. Gazteak zein gurasoak barne hartuta. Kontzientzia indibiduala mobilizatzeko zailtasuna, talde handietan diluituta, eta are gehiago itxuraz apartekoak diren uneetan.*
- *Ingurumenean jasotako inpaktua minimizatu beharra, Ingurumen Zuzendaritza Nagusiaren helburu espezifikotzat hartuta.*
- *Parte-hartzaile guztien integritatea bermatzea. Erabakigarria eta ezinbestekoa da ezartzen diren ekintzek bertaratuen segurtasuna ez murriztea, eta, jakina, parte hartuko duten administrazio langileena ere ez. Eta hori guztia, jakitun izanik gazteen masifikazio-testuinguru bat dela, non, zoritxarrez, alkohol eta substantzia gehiegi kontsumitzen baita. Gainera Aingeru Egunaren goizeko ordu txikietan, hau da, aurreko gauean, hasten da.*

2025eko emaitzak aztertu ondoren, ondorioztatu da lau lan-ildo azpimarratzen eta lantzen jarraitu behar dela:

1. *Kontuan hartzen bada AISE talde bideratzaileak egindako lana, baita beste lantegi batzuek egin dutena ere, ondorioztatzen da Aingeru Egunean polarizazio handia dagoela. Hala ere, aitortu behar dugu 2025ean egindako laginketa nahiko txikia izan dela. Horregatik, inkesta zabalagoa egingo da Tuterako herritarren artean, laginketa eta ondorioak benetan adierazgarriak izan daitezen, ezar daitezkeen neurriak eta horien bideragarritasuna identifikatze aldera.*
2. *Modu espezifikagoan lortzea gazteenak aktiboki inplika daitezen, irtenbideak eta alternatibak bilatzeko, Hezkuntza eta prestakuntza-zentroak inplikaturik. Halaber, badirudi egokia dela Gazteria Institutuaren inplikazioa lortzea.*
3. *Funtsezkoa da dibulgazioaren eta kontzientziazazioaren bidea alde batera ez uztea, Aingeru Egunari eta beste gai batzuei buruz sortutako portaerak ez baitira onargarriak ezein*

espaziotan. Hori dela eta, dibulgazio-materiala prestatzen ari gara ikastetxeei 2025-2026 ikasturtean eskaintzeko, honako bi gai hauek aintzat hartuta:

- Gune babestuak. Norien Oihaneko ingurumen balioak. Ingurumen Zuzendaritza Nagusitik Ecologistas en Acción elkartearekin elkarlan aktiboa egin nahi dugu.
- Hondakinak kudeatzea, hondakinen sorrera prebenitzea eta, sortuz gero, egoki kudeatzea.

4. Hala ere, ibilbide luzeagoko lerro horiek emaitzak eman arte, ezin dugu alde batera utzi epe laburrean konponbide bideragarriagoa dela beste espazio bat bilatzea, gazteekin lankidetzan. Baina, era berean, badakigu arazoa ez dela konponduko ospakizuna beste leku batera eramanda.

c) Aztertu ote den ospakizun-lekua aldatzea zehaztea edo bilatzea, edo ospakizuna leku horretan antolatzea eragozte, eta, hala badagokio, atera diren konklusioak eta horien oinarri diren arrazoiak.

Kontzentrazio espontaneo hori beste espazio batean birkokatzeko aukera mahai gainean egon da 2024ko azken hiruhilekotik, udalarekin izandako lehen elkarriketetatik, baina aurten zubiak eraikitzen saiatu da, konponbide partekatu baten bila. Planteamendu horretan, Ingurumen Zuzendaritza Nagusiaren eta Tuterako Udalaren artean adostu zen 2025ean hezkuntzan eta kontzientziazioan eragingo genukeela. Izan ere, aipatu behar dugu ospakizun hori debekatzeak, aurrez behar bezalako eztabaida lasaia izan gabe, jarrerak are gehiago polarizatuko lituzkeela, eta konponbide bat lortzeko aukera urrunduko lukeela. Eta aipatzekoa da debeku horrek berekin ekartzen duela porrot bat, gure gazteek ingurune naturaletik urrundu behar baitute, ezin dutelako inguruneaz modu arduratsuan gozatu.

Jarduera horretarako okupatutako espazioa Sotos de Traslapiente udal-barrutian sartutako lursailean dago. Soto horiek 11. lekune naturalaren parte dira, Nafarroako Naturaguneei buruzko ekainaren 17ko 9/1996 Foru Legearen 12. artikularen arabera. Artikulu horrek ezartzen duenez, lekune naturaletan debekatuta dago kanpatzea, baina eremuaren balioak errespetatzen dituzten jarduerak baimendu ahalko lirake.

Tradizio handiko ospakizun hori Ebroko Erriberan antolatzen bada, eta gazteek ondo pasatzen badute, printzipioz, horretan ez dago ezer txarrik, ona ere izan liteke, errotoetako tradizio batek aurrera jarraituko bailuke. Baina, agerikoa da, gaitzesgarriak direla zikinkeria, gehiegizko zarata, desordena eta gizalegearen kontrako jarrera.

Gaur egungo egoeran, Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusitik Tuterako herritarrei kontzentrazio hori beste leku batean antolatzeko apustuaren aldekoak gara, baina horretarako ezinbestekoa da udalaren laguntza izatea, baita beste sail batzuen inplikazioa ere. Tuterako udal-barrutian kokapen berria aurkitzea eta hori praktikan modu seguruan eta independentean antolatzea Ingurumen Zuzendaritzaren eskumenetik eta baliabide espezifikoetatik kanpo dago.

Tokiko biztanleen artean adostasun eta babes handiagoa lortzeko, udalarekin adostu da inkesta zabal bat egitea udalerriko biztanleen artean, ospakizun horren ondorioak eta eraginak eta har daitezkeen neurriak baloratzeko, bereziki azpimarratuta beste leku batean kokatzea.

Inplikaturako kolektiboekin ere aktiboki lan egin behar da, eta mezu argiak bidali behar dira, hartu beharreko neurrietan zuzeneko erantzukizuna izan dezaten eskatzeko. 2025ean izandako emaitzak kontuan hartuta, gizalegez ez jokatzeko portaerak aldatzea oso zaila edo ezinezkoa da, beraz, argi eta garbi planteatu beharko litzateke badirudiela kokapen-aldaketa dela irtenbiderik egokiena, eta, beraz, herritarrei horren berri ematea, urtero gertatzen diren gertaeretan nork bere erantzukizun indibiduala bere gain har dezan. Emaitza horiek behin eta berriz gertatu dira, ahaleginak eta kanpainak antolatu arren, eta askotan Tuterako Udalak berak antolatu dituen arren.

Baina azpimarratu behar dugu, konponbide bat aurkitzeko ezinbestekoa dela inplikaturako administrazioen arteko batasunari eustea, eta kasu hau zenbat eta ezagunagoa izan komunikabideetan, eta jarrerak zenbat eta gehiago polarizatu, orduan eta urrunago egongo dela irtenbide bideragarri bat lortzea. Herritarrei jakinarazi behar zaizkien proposamenetan ezin da egon hausturarik, ez da behar, eta ez da komeni.

Izan ere, adierazi den bezala, birkokapena “de facto” bideraezina da, eragindako administrazio publiko guztien eta Tuterako herritarren inplikaziorik gabe, arrisku edo segurtasunik gabeko egoerarik sor ez dadin. Eta ez dadila izan egungo arazoa beste leku batera eramatea, hain mediatikoak ez diren portaera horiek beste gune batzuetan ezkutatzeke.

Espazio alternatibo bat bilatzea erabakiz gero, jarduera espontaneo ez-antolatua denez, honako hau egin beharko litzateke:

- 1. Lehenik eta behin, kokapen berri bat kudeatzea. Horrela, gazteek ospakizun hori egin ahal izateko beste alternatiba bat izango lukete, baina Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiak ez dauka beste espaziorik, gazteei aukera gisa eskaini ahal izateko. Beste kokapen horiek udalak eskaini behar ditu, eta gazteekin lankidetzan landu behar dira, eta gazteei espazio kontrolatuetan aktiboki entzun. Horretarako, bereziki interesgarria da gazteekin hezkuntza-espazioetan parte hartzea; bertan, ingurumenarekiko errespetua bermatzeko neurriak proposatzeaz gain, beste gai batzuk ere lantzeko, hala nola gizalegea, alkoholaren eta beste substantzia batzuen kontsumoaren kalteak... Kokapen berri hori adostu ondoren, behar bezala jakinarazi behar zaie herritar guztiei, behar besteko aurrerapenez, gazteak balizko beste espazio horretara bideratzeko eta egun horretan Norien Oihanean segurtasun-arazorik egon ez dadin.*
- 2. Paraleloan, egungo kokapenean metatzeko debekua kudeatu beharko litzateke, kokapen hori, gainera, titulartasun pribatukoa delako. Horretarako, bezperako goizaldetik dispositibo bat antolatu beharko litzateke, Aingeru Egunera arte. Dispositibo horretan behar adina agente egongo lirateke, gazteek Norien Oihanera joaten jarraitzekotan, ordeko kokalekua jakinarazi arren. Horren bidez, inplikaturako alderdien guztien*

osotasuna bermatu beharko litzateke, lehenik eta behin gazteena eta gurasoena, baina, jakina, baita administrazioek baliabide horri esleitutako langileena ere.

Horrek Segurtasun Indar eta Kidegoetako agenteen parte-hartzea eskatzen zuen (Foruzaingoa, SEPRONA), Babes Zibileko baliabideekin koordinatuta. Gogoan izan behar da pertsonen edozein kontzentrazio masibotan lehentasuna dela pertsona guztien segurtasuna bermatzea; horregatik, gailuak aglomerazioa saihestera bideratuta egon behar du. Izan ere, behin aglomerazioa gertatuta, ez da ohikoa baimenik gabeko jai horiek segurtasun-indarren esku-hartzearekin amaitzea, eta askoz gutxiago ere bertaratutakoak zigortzen hastea, bertaratutakoen arteko indarkeriazko egoeretan baino ez dira egiten segurtasun-kidegoen esku-hartze eraginkor horiek.

Gaur egun dagoen polarizazio-maila kontuan hartuta, komeniko litzateke gaiak hedabideetan zabaltzen direnean sortzen den konfrontazioa murrizten saiatzea. Izan ere, ez da bideragarria ospakizuna beste leku batean antolatzea proposatzea, eskumen espezifikoak dituzten administrazio guztien inplikaziorik gabe, hala nola tokiko erakundearena berarena, zeinak ordezeko espazioa eman beharko bailuke, eta hezkuntzan, gazterian eta herritarren segurtasunean eskumen espezifikoak dituzten administrazioena ere. Eta, jakina, inplikaturako kolektiboaren eta gazteen parte-hartzearekin, eta tokiko biztanleria osoak horren berri izanda eta nolabait ados jarrita.

Tuterako Udalak honako informazio hau bidali zuen, galdetutako gai bakoitzari buruz:

“a) Aurreko egunetan eta salaketaren xede den egoera eragin duen ospakizunaren egunean benetan ezarritako neurriak (prebentziozkoak, zuzentzaileak edota bestelakoak barne).

Erakunde biek azpimarratu zuten herritarren eta, bereziki, gazteen kontzientziazioa, ingurune naturala errespetatzeari buruz. Aurtan, Tuterako Udalak, Erriberako Mankomunitateak eta Nafarroako Gobernuak hainbat prebentzio-neurri hartu zituzten, urtero errepikatzen den egoera bati aurrea hartzeko. Ildo horretatik, bilerak egin ziren (adibidez, Ecologistas en Acción elkartearekin), eta alde aurretiko eta ondorengo ekintzak egin ziren, baita Aingeru Egunean bertan. Zehazki, alde aurretik sentsibilizazio-ekintzak egin ziren (bilerak, hitzaldiak eta foroak ikastetxeetan, eta komunitateari zuzendutako sentsibilizazio-ekintzak, hainbat eragilek tartean parte hartuta) eta komunikazio-ekintzak, hala nola kartelak eta kanpainak sare sozialetan, eremu horretako gazteei zuzenduta. Aingeru Egunean bertan bitartekaritza-talde bat Norien Oihanean egon zen. Eta ospakizunaren ondoren, Mankomunitateko zerbitzuek garbiketa egiteaz gain (1.600 kilo hondakin kendu zituzten), justizia errestitutiboko zirkulu bat eta emaitzak ebaluatzeko tailerrak antolatzeak ziren.

Zehazki, azken bi jarduera horiek ikastetxeei zuzenduta zeuden, ikasleen adinera egokituta, eta gaiak naturagunea eta hondakinen kudeaketa arduratsua ezagutzeari buruzkoak ziren.

b) Gertatutakoari buruz egindako balorazioa eta, hala badagokio, aipatzen den eremu babestuan etorkizunean antzeko ospakizunei lotuta aurreikusitako diren neurriak.

Tuterako Udaleko, Erriberako Mankomunitateko eta Nafarroako Gobernuaren Ingurumen Zuzendaritzako ordezkariak geroago bilera bat egin zuten Erriberako hiriburuan Aingeru Egunaren osteko egunean egoera eta aurten hartutako neurrien eragina aztertzeko, gazteek ingurune horretan ospatzen duten jaiaren ondorioak saihesteko.

Erriberako Mankomunitatearen zerbitzuek hurrengo egunean ingurunea azkar eta erabat garbitu bazuten ere, Tuterako Udaleko eta Ingurumen Zuzendaritzak bat egin dute gaurko bileran, eta adierazi dute kezkatuta daudela urtero jai horretan parte hartzen duten gazte askok erakusten duten gizalegearen kontrako portaerarengatik, eta beren erantzukizun publikoen esparruan irtenbideak bilatzeko konpromisoa hartu dute.

Bildutako hiru alderdiak kezkatuta agertu dira urtero modu espontaneoan egiten den festaren ondoren naturagunean izandako ondorioengatik, eta onartu dute argi dagoela ingurumen-kontzientziazioan zerbait huts egiten duela, bai gune babestuak zaintzeari dagokionez, bai hondakinak sortzeari eta kudeatzeari dagokionez. Zuen idazkia oinarri hartuta, eta osagarri gisa, adierazi nahi dizugu beste bilera batzuk egin behar direla neurri berri horiek argi eta garbi definitzeko, eta ingurumen-kontzientzia orokorrari buruz azpimarratu da sentsibilizazioa areagotzen jarraitu behar dela, kanpaina bakar bat ez baita nahikoa. Horretarako, lehen hezkuntzan eta batxilergoan landuko da naturaren balioa ezagutzea, Norien Oihanarena eta edozein naturagunerena, eta nola bateratu espazio horiekin gozatzea eta espazio horiek errespetatzea.

Gazteak eta haien gurasoak modu aktiboan inplikatu nahi dira egungo egoerari buelta emateko erabaki eta neurri zehatzak hartzen, eragile guztiek beren gain har dezaten ingurumen-erantzukizuna, jakitun izanik parte-hartzaile asko biltzen dituzten jardueretan erantzukizun pertsonala lausotzeko joera dagoela, salbuespenaren justifikazio faltuan oinarrituta.

c) Aztertu ote den ospakizun-lekua aldatzea zehaztea edo bilatzea, edo ospakizuna leku horretan antolatzea eragozte, eta, hala badagokio, atera diren konklusioak eta horien oinarri diren arrazoiak.

Horri dagokionez, Tuterako Udalak ez du eskumenik naturaguneak kudeatzeko, eta ospakizunean ez du parte hartzen, eta ez du antolatzen ere, beraz, atal horretan ezin dugu ezer adierazi”.

Aurrekariak eta administrazio eskudunek igorritako txostenak ikusita (Q25/113 espediente), Arartekoak modu positiboan baloratu zuen administrazio horien jarrera, arazoa konpontzeari dagokionez, nahiz eta arazoa konplexua izan zitekeela aitortu. Arartekoak jo zuen aipatutako jarduera-ildoak egokiak izan zitezkeela, baina, beharbada, ez nahikorik, beraz, egokitza jo zuen neurri horiek areagotzea.

Bereziki, beste neurri batzuei kalterik egin gabe, antolaketa edo baimen "formalik" ez duen herri-ospakizun bat izateaz gain, Arartekoak ulertu zuen administrazioek, beren

eskumenak baliatuz, ospakizuna ingurumen-baliorik ez duen beste leku batean kokatzea erabaki zezaketela edo, gutxienez, irtenbide hori bultzatzea zezaketela, eta hori, aurrekoen arabera, egokia izan zitekeela.

Gainera, Nafarroako Arartekoak jo zuen garrantzitsua izan litekeela tokiko eta foru administrazioek elkarlana egitea, horrelako ekitaldi batean metatzen diren eskumenak direla eta.

Horregatik guztiagatik, Nafarroako Arartekoak egokitzen jo zuen honako gomendio hau egitea:

Gomendatzea Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tuterako Udalari, Aingeru Eguna Norien Oihanean ospatzeari dagokionez, behar den lankidetzarekin, aurreko urteetan izandakoak bezalako ingurumen-egoerak, -kalteak edo -ondorioak saihesteko neurri eraginkorrak hartzea; eta, era berean, aurrekari horiek ikusita, ospakizuna lekuz aldatzea sustatuko duten neurriak hartzea.

Gomendio horri erantzuteko, Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak adierazi zuen gomendioa onartzen zuela.

Bestalde, Tuterako Udalak adierazi zuen ez zuela aztertu kokagunea aldatzeko aukera. Hori dela eta, Arartekoak ezin izan zuen jo Tuterako Udalak gomendioa onartua zuela.

Erantzunak ikusita, Nafarroako Arartekoak amaitutzat jo zituen bere jarduketak.

6.2.3. Jaso ikastolaren eta Aranzadi komentu zaharraren eraikin abandonatuetako okupatzaileak beste bizigune batera eramatea.

Gaia: Gizarte-ongizatea.

Administrazio hartzailea: Iruñeko Udala.

2025eko lehen hiru hilekoan, hainbat albiste argitaratu ziren Jaso Ikastolaren eraikin zaharraren okupazioari buruz, baita bertan ostatu hartutako pertsona batzuek sortutako egoera arriskutsu batzuei buruz.

Gai horri buruz, Arartekoak auzokideen kexa bat jaso zuen (Q25/417 espedientea), eta, udal-informazioa jaso ondoren, amaiera eman zion bere esku-hartzeari, hartu baitzuen gaia konpontze-bidean zegoela, kexan aipatutako gaiari dagokionez.

Informazioaren eta argitalpenen arabera, okupatzaileak beste leku batera eramateko irtenbidea sustatzen ari ziren jabeak, hainbat prozeduraren bidez.

Paraleloan, hainbat informazio argitaratu ziren Agustinas komentu zaharrari buruz. Aranzadiren eremuan dago. Han ere pertsona batzuk bizi ziren, gizartean baztertuta egoteko arriskuan zeudelako edo goera kalteberan.

Aurrekoa ikusita, aipatutako problematika hobeto ezagutzeko eta, hala badagokio, erakunde horren balizko jardunak zehazteko, komenigarritzat jo zen ofiziozko jarduketa hastea (batez ere, esku-hartzearen eta gizarteratzearen dimentsioari erreparatuta) eta Iruñeko Udalari eskatzea txostena bidal zezan.

Zehazki, udalak eraikin horietan bizi ziren pertsonak birkokatzeko zer plan zeukan jakitea eskatu genuen, eta, hala badagokio, horretarako zeuden bizitegi-baliabideei buruzko informazioa ematea, eta, oro har, pertsona horiei dagokienez, gizarteratzera bideratutako zer esku-hartze egitea aurreikusten zuen udalak.

Iruñeko Udalak honako informazio hau bidali zuen, galdetutako gai bakoitzari buruz:

“Lehenengo gaiari dagokionez, komeni da kontuan hartzea espediente honetan Nafarroako Arartekoak aipatzen duen lekuan pertsona ugarik bertan eman dutela gaua, eta mugikortasun handia egon dela.

Jaso lkastola zaharrean 2024an 13 pertsona zeuden, eta haietako bederatzi hainbat gizarte-zerbitzutara bideratu ziren, zehazki, Etxe Bat programara, Trinitarios aterpetxera, Jesús eta María aterpetxera, eta kasu bat komunitate terapeutikora joan zen. Otsailean, horietatik lau baino ez ziren geratu alternatibarik gabe, esku-hartzean izandako zailtasunengatik. Hala ere, azken urteotan Iruñera etengabe iristen ari dira migratzaileak, beraz, une horretan 36 pertsona gehiago iritsi berri ziren. Etxegabetasun-baliabide espezifikoeetatik lan egiten jarraitu da, baita udaleko auzo-unitateetatik ere, pertsona horiekin eta erakundeekin lankidetzan. Erakunde horietako batzuk Cáritas, Lantxotegi eta Adsis Fundazioa dira... Guztiek, 8 izan ezik, pronostiko ona dute. Batzuek ez dute pronostikorik portaera disruptiboagatik, edo hainbat bizileku-baliabideetatik (hoteletatik eta aterpetxeetatik) kanporatuak izan zirelako.

Maiatzean 53 pertsona zeuden (haietako 7 Iruñean bizi ziren 2024an), eta horietako bost baino ez zeuden otsailean. Azken hilabeteotan, egindako lana gorabehera, gora jarraitu du, 60 izan arte. Pertsona horietako batzuek adierazi dute Iruñera beste udalerrri batzuetatik etortzen direla erroldatze soziala lortzeko.

Aranzadin etxegabekoeekin ere lan egin da. Parkean egiten zuten lo. Pertsona horietako batzuk Etxe Bat programako etxebizitzetan sartu dira, baita Trinitarios aterpetxeko plazetan ere.

Pertsona horiekin egiten den lana oso handia da; baina, lan osoa ezin dugu Auzo Unitateetan egin, beste premia eta beste pertsona batzuk ere daudelako, Etxabakoitzen eta Errotxapean.

Badira hirian etxerik ez duten beste pertsona batzuk ere, bai bertakoak, bai beste nazionalitate batzuetakoak. Pertsona horiek, arreta mediatiko txikiagoa duten lekuetan lo egiten badute edo

gizarte-erakunde batzuen euskarririk ez badute ere, aipatzen diren bi espazioetan kokatutako pertsonen eskubide berak dituzte, baliabideak eta prestazioak eskuratzeko.

Etixerik gabeko migratzaile asko iristen dira hirira eta ezin da jakin hiriko bi puntu zehatz horiek noiz utziko diote gaua emateko kokapenak izateari. Hori dela eta, ezinezkoa da une honetan premien aurreikuspen zehatza kalkulatzeko.

Mugikortasunari lotutako etxegabetasunaren arazoa Europa osoan gertatzen den egiturazko arazoa da. Zorritzarekin, Iruñeko Udalak, bere ezaugarriak direla eta, ezin du arazo hori erabat konpondu, horretarako ahalegin eta inbertsio handia eginda ere. Era berean, ezin du beste arazo estruktural batzuen emaitza ere topatu, hala nola genero-indarkeriarena, nahiz eta horren aurka egitea lehentasun eta konpromiso nagusietako bat izan.

Gizarte Ekintzak lanean jarraituko du hirian bizi diren etxerik gabeko pertsona guztiei erantzuteko, baliabideetan plaza gehiago sortzen saiatuko da, eta lehendik dauden eraginkortasuna osatzeko eta hobetzeko programa berriak bilatuko ditu. Duela gutxi, uztailan, etxerik gabeko familiei arreta emateko kontratua handitu da, eta 10 udal-etxebizitzaren ordean, 20 izango dira, eta jarraipen profesionala emango da. Era berean, duela aste batean, Etxe bat programan, "pertsona bakarreko nukleoak" izeneko hainbat loteren lizitazioa argitaratu zen, eta 30 plaza-kopurutik 45 plaza-kopurura handitu zen. Pertsona eta familia horiei guztiei arreta emateko, gizarte-laneko eta gizarte-hezkuntzako 12 profesional daude, eta lehen ez zegoen bat ere. Kaleko arreta-taldean 3 profesional egon beharrean, 5 egongo dira, eta aterpetxean, berriz, hirian errotuta dauden pertsonen arreta handituko da, eta diziplinarteko talde osoan langile gehiago egongo dira (gizarte-langile 1, % 50eko psikologia-figura, % 25eko erizaintza, segurtasuna...). Lizitazio honetan, klima-larrialdiari erantzuteko sorta berri bat ere sartu da.

Azkenik, Trinitarios aterpetxean egonaldi ertaineko programa bat jarri da abian, bereziki, prestakuntzarekiko eta laneratzearekiko konpromiso eta jarrera handiagoa duten etxerik gabeko pertsonen arreta goiztiarra emateko. Programa horren helburua da kaleko egonaldi luzearen ondoriozko desbideratze disruptiborik ez gertatzen saiatzea, eta, aldi berean, gizarteratzeko jarrera onak sustatzea, Jaso Ikastola zaharrean ostatu hartzen ari ziren edo hartzen ari diren pertsonak bertara bideratzen ari baitira.

Espedientea eragin duen arazoaren aurrean gizarte-arreta hobetzeko egin diren jarduerak eta hartu diren neurriak ikusita, Nafarroako Arartekoak amaitutzat jo zuen bere esku-hartzea.

6.2.4. Iruñeko Udalean eta Iruñerriko udaletan egoera berezietan edo zaugarritasun-egoeretan dauden pertsonak errolatzea.

Gaia: Toki-erakundeen funtzionamendua.

Administrazio hartzaileak: Berriobeitiko, Iruñeko, Barañaingo, Antsoaingo, Berriozarko, Orkoiengo, Oltza Zendeako, Zizur Nagusiko, Zizur Zendeako, Galar Zendeako, Arangurengo, Burlatako eta Atarrabiako udalak.

2024ko amaieran, Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak protokolo bat onartu zuen, egoera kalteberan zeuden pertsonen erroldatzeari buruz. Dokumentuak gaiari aplikatu behar zitzaion arau-esparrua aipatzen zuen, honela:

Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen Legearen 15. artikulua berariaz ezartzen du Espainian bizi den pertsona orok bizi den udalerriko erroldan izena eman behar duela.

Betebehar horri erreparatuta, Toki Erakundeen Biztanleriari eta Lurralde Mugaketari buruzko Erregelamenduaren 59.2 artikuluan ezartzen da udalek, udal-erroldaren kudeatzaile gisa, egiaztatu ahal izango dutela, inskripzioa eskatzeko unean auzotarrek emandako datuak egiazkoak diren; eta, horretarako, honako hauek aurkezteko eskatuko dute: nortasun-agiri nazionala, Europar Batasuneko herritarraren erregistro-ziurtagiria, atzerritarraren nortasun-txartela, pasaportea, familia-liburua edo jaiotza-ziurtagiria, etxebizitza okupatzea legimitatzen duen titulua edo antzeko beste dokumentu batzuk.

Era berean, Idazkariordearen 2020ko apirilaren 29ko ebazpenak —honako ebazpen hau argitaratzen duena: 2020ko otsailaren 17ko ebazpena, Estatistikako Institutu Nazionalaren Lehendakaritzarena eta Autonomia Erkidegoetako eta Tokiko Lankidetzako Zuzendaritza Nagusiarena, Udalei udal-erroldaren kudeaketari buruzko jarraibide teknikoak ematen dizkiena— 2.3 atalean ezartzen du (atal hori bizilekuaren helbidea egiaztatzen duen dokumentazioari buruzkoa da) udal-kudeatzaileak beste bitarteko batzuen bidez egiaztatu ahal izango duela (polizia-txostena, zerbitzuaren beraren ikuskapena, etab.) auzokidea benetan bizi den helbide horretan, eta, hala bada, erroldan erregistratuko du.

Illo horretatik, halaber, kontuan hartu behar da, Erroldatze Kontseiluaren Batzorde Iraunkorrak behin eta berriz adierazi duen bezala, Erroldaren helburua gertakari bat jasota uztea dela, eta, beraz, ez dela desitxuratu behar, bizilagunak helbide horretan bizitzeko izan ditzakeen edo ez dagozkion eskubideengatik, ezta gertakari hori egiaztatzen duen ziurtagiri bat ematetik erator litezkeen eskubideengatik ere. Bestalde, udalek behar bezala ziurtatzen badute etxebizitza bat ohiko bizilekua dela, ezin dute ukatu erroldan inskribatzea, nahiz eta jarduketa horrek normaltasunik edo legimitaterik emango ez duen higiezinan horretarako gaitzen duen titulu juridikorik

gabe egoteko, ezta beste inolako erabilera-eskubiderik ere.

Bestalde, aipatutako ebazpenaren 3.3 atalean haxe ezarri zuen: “(...) Erroldak udalerriko bizilagun bakoitza benetan bizi den bizilekua adierazi behar du, eta, era berean, erroldako inskripzioak ez du zerikusirik etxebizitzaren titulartasunari buruzko eztabaida juridiko-pribatuekin, ez eta bizilekuari eragiten dioten inguruabar fisiko, higieniko-sanitario edo bestelakoekin ere. Ondorioz, infraetxeak (txabolak, karabanak, kobazuloak, eta abar, bai eta teilaturik gabekoak ere) baliozko bizileku gisa agertu ahal dira eta behar dute erroldan”, eta muturreko egoerak ere aipatzen ditu, non “fikziozko helbidea” erabili behar baita, honela:

Muturreko egoerek zalantza sor dezakete udal-erroldan jasota egotearen jatorriari buruz. Erabaki horretan nagusi izan behar den irizpidea da erroldatuari bere inskripzioan agertzen den bizilekura jakinarazpen bat bidaltzeko aukera edo ezintasuna. Zentzuzkoa bada jakinarazpen hori hartzaileak jakin dezan itzarotea, helbide horretan erroldatu behar da. Irizpide hori behar bezala aplikatuz gero, alde batetik, bizilagunak bizi diren edozein helbide onartu behar da bizilekutzat, eta, bestetik, “gezurrezko bizileku” batera jo ahal eta behar da, baldin eta etxerik gabeko pertsona bat udalerrian bizi ohi bada eta kasuan kasuko gizarte-zerbitzuek haren berri badute.

Kasu horietan, eta araudiak “ohiko bizilekua” zer den zehazten ez duenez, udalak hainbat irizpide erabiltzen ari dira, eta, beraz, komeni da horiek homogeneousatzea.

Azaldutakoa ikusita, dokumentu honek bizi diren etxebizitzan erroldatzeko zailtasunak dituzten pertsonen eta etxerik ez duten edo bizilekurik ez duten pertsonen kasuei heldu nahi die, erroldatze horiek egiteko garaian udalentsat orientagarri izan daitezkeen irizpide batzuk ezarriz, prozedurak homogeneousatzeko eta bateratzeko eta alegiazko erroldatzea edo erroldatze soziala lortzeko.

Dokumentu hau Nafarroako Udalerrien eta Kontzejuen Federazioan, Iruñeko Udalean eta Nafarroako Foru Komunitateko beste udal batzuetan egin da, eta Federazioaren Batzorde Betearazleak 2024ko azaroaren 19ko bileran baliozkotu zuen”.

Protokoloan, alde batetik, helbidea izan arren, erroldatzeko arazoak edo oztopoak dituzten pertsonen kasuak lantzen dira:

“Batzuetan, pertsona batzuek, benetako bizilekua izanda ere, ezin dira etxebizitza horretan erroldatuta egon, ezin dutelako egiaztatu bertan bizi direla. Jabearen edo errentariaren baimenik ez duten pertsonak edo antzeko kasuak izan litezke.

Bestalde, dokumentuan helbiderik gabeko pertsonen kasuak jorratzen ziren (kaleko egoera, ibilgailuetakoa, infraetxeetakoa, txabolismokoa eta abar), eta irizpide batzuk ezartzen ziren udalerrian alde zuzenetik erroldatuta egon diren ala ez kontuan hartuta.

Bigarren kasu multzo horri dagokionez, 2020ko otsailaren 17ko Ebazpenak — Estatistikako Institutu Nazionaleko Lehendakariaren eta Autonomia Erkidegoekiko eta Toki Administrazioekiko Lankidetzarako Zuzendaritza Nagusiarena da, eta Udalei udal-erroldaren kudeaketari buruzko jarraibide teknikoak ematen dizkie— 3.3 atalean aipatzen ditu “infraetxeetan erroldatzea eta etxerik gabeko pertsonak”. Eta hauxe adierazten zen:

“Lehenago ere adierazi dugun bezala, erroldak udalerriko bizilagun bakoitza benetan bizi den bizilekua adierazi behar du, eta, era berean, erroldako inskripzioak ez du zerikusirik etxebizitzaren titulartasunari buruzko eztabaida juridiko-pribatuarekin, ez eta bizilekuari eragiten dioten inguruabar fisiko, higieniko-sanitario edo bestelakoekin ere. Ondorioz, infraetxeak (txabolak, karabanak, kobazuloak, eta abar, bai eta teilaturik gabekoak ere) baliozko bizileku gisa agertu ahal dira eta behar dute erroldan.

Muturreko egoerek zalantza sor dezakete udal-erroldan jasota egotearen jatorriari buruz. Erabaki horretan nagusi izan behar den irizpidea da erroldatuari bere inskripzioan agertzen den bizilekura jakinarazpen bat bidaltzeko aukera edo ezintasuna. Zentzuzkoa bada jakinarazpen hori hartzaileak jakin dezan itzarotea, helbide horretan erroldatu behar da.

Irizpide hori behar bezala aplikatuz gero, alde batetik, bizilagunak bizi diren edozein helbide onartu behar da bizilekutzat, eta, bestetik, “gezurrezko bizileku” batera jo ahal eta behar da, baldin eta etxerik gabeko pertsona bat udalerrian bizi ohi bada eta kasuan kasuko gizarte-zerbitzuek haren berri badute.

Errolda mota horretarako bete beharko liratekeen baldintzak honako hauek dira (...):”.

Aipatutako arazo horiek hobeto ezagutze aldera, eta erakunde honen balizko jarduketak, hala dagokionean, zehazte aldera, Nafarroako Arartekoak egokitzen jo zuen ofiziozko jarduketa bat egitea, egoera berezi horien erroldatzeari buruzkoa, eta Iruñeko Udalari eta Iruñerriari bidaltzea.

Bereziki, udal bakoitzak honako hauei buruz informatzeko eskatu zuen:

a) 2024ko azaroaren 19tik 2025eko ekainaren 19ra honako pertsona hauek aurkeztutako erroldatze-eskaerak:

- Bizilekua duten pertsonak, baina egiaztatzeko zailtasunak dituztenak (halakotzat hartuta aipatutako dokumentuan jasotako egoerak).

- Helbiderik gabeko pertsonak (kalean, ibilgailuetan, infraetxeetan, txaboletan eta abarretan bizi direnak).

b) Eskatera horietatik zenbat ebatzi diren eta zenbat ez diren ebatzi.

Ebatzi ez badira, zenbat denbora igaro den, eskaera aurkeztu zenetik.

c) Ebatzitako eskabideetatik, zein kasutan erroldatze-eskaerak onartu ziren eta zein kasutan eskaerak ezetsi edo ukatu ziren.

d) Kontrako ebazpena jaso zuten eskaerei dagokienez, erakunde honetara izapidetutako espedienteen kopia bat bidaltzeko eskatu zen, espediente horietan jasotako dokumentazioarekin batera.

e) Jarduketa horren xedeari dagokionez, erakunde honek egiaztatu zuenez, 2025eko ekainaren 17ko Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu zen Iruñeko Udalak erabaki zuela ondoriorik gabe uztea etxerik gabeko pertsonak erroldatzeko jarraibidea. Erakunde honek eskatu zion erabaki horren arrazoiak eta irismena jakinaraztea, bai eta une horretan toki-erakundeak jarraibiderik edo antzeko tresnarik zuen adieraztea ere.

Eskaeraren hartzaileak ziren tokiko erakundeek erakunde honi lagundu zioten, eta udalerrri bakoitzari buruzko datuak bidali zizkiguten, eta, hala zegokionean, izapidetutako espedienteen gaineko datuak ere bai, eta zenbatek lortu zuten aldeko ebazpena.

Espedientean jaso dira tokiko erakundeek emandako datu guztiak. Honako taula honetan jaso da informazioaren laburpena:

UDALA	2024-11-19tik 2025-06-19ra egindako eskabideak	Izapideak	Helbiderik gabe	Baietsiak	Ezetsiak	Egiteke daudenak
Antsoain/Ansoain	20	20	20	2	18	0
Barañáin/Barañain	3	2	0	2	0	
Berrioplano/Berriobeiti	2	2	1	2	0	0
Berriozar	15	15	14	15	0	0
Burlata	10	10	3	5	2	0
Cendea de Cizur/Zizur Zendeako	1	1	1	1	0	0
Cendea de Olza/Oltza Zendeako	1	1	1	1	0	0

UDALA	2024-11-19tik 2025-06-19ra egindako eskabideak	Izapideak	Helbiderik gabe	Baietsiak	Ezetsiak	Egiteke daudenak
Galar	0	0	0	0	0	0
Uharte	0	0	0	0	0	0
Orkoién	3		2	2	0	1
Pamplona/Iruña (Gizarte Ekintza)	481	148	?	120	28	333
Pamplona/Iruña (Auzo Unitateak)	87	87	16	87	0	0
Valle de Aranguren/ Aranguren Ibarra	1	1	1	1	0	0
Valle de Egüés/ Eguesibar (*)	13	13	0	13	0	0
Atarrabia	4	4	3	4	0	0
Zizur Nagusia	1	1	0	1	0	0

Erakunde honek aztertu dituen beste jarduketak batzuetan egin ditugun bezala, azpimarratu ditugu gizarte-bazterketako egoeran edo egoera ahulean dauden pertsonen udal-erroldan sartzeko dituzten arazoak eta toki-araubideko legeriaren aurreikuspenekin duten lotura, bai eta zailtasun horrek eragindako pertsonen konstituzio-eskubideak baliatzean izan dezakeen eragin negatiboa ere. Zehazki, hauxe adierazten dugu:

“6. Sortutako arazoak —bazterketa-egoeran edo egoera ahulean dauden pertsonen udal-erroldan sartzeko aurkitzen dituzten zailtasunak edo oztopoak— Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen legean ezarritakoarekin lotuta daude.

Arau horrek udal-erroldan sartzeari arautzen du, eta, 15.1 artikuluan, honako hau xedatzen du: «Espainian bizi den pertsona orok ohiko bizilekua duen udalerriko erroldan inskribatu behar du bere burua».

Lege bereko 16.1 artikulua aurreikusten duenez, "udalerriko errolda udalerriko auzotarrak jasota agertzen dituen administrazio-erregistroa da. Bertako datuak udalerrian bizi izatearen eta bertan ohiko bizilekua izatearen frogara dira. Datu horiei buruz bidaltzen diren ziurtagiriak dokumentu publiko eta fede-emaileak izango dira ondorio administratibo guztietarako”.

7. Erroldatzea, obligazio bat izateaz gain, udalerrira batean benetan bizi izanaren ohiko frogara den aldetik, praktikan bide edo oztopo bihurtzen da herritarrek funtsezko hainbat eskubide baliatzeko (osasun-prestazioa eskuratzea, oinarriko prestazio sozialak eskuratzea, eskolatzeko aukera izatea, etxebizitza izateko eskubidea

erabiltzea, eta abar). Nafarroako Arartekoaren instituzio honek administrazio publikoen aurrean zaindu behar ditu eskubide horiek.

Erroldatuta ez egoteak, beraz, zaildu egin dezake administrazio publikoei bertan bizi dela frogatzea, dagokion dokumentu ofiziala eskatzeko joera baitute, eta horrek zuzenean eta modu negatiboan eragin dezake eragina jasan dutenek eskubideez baliatzeko orduan.

Arazo horiek, behintzat, zati batean, 2020ko otsailaren 17ko ebazpenean jorratu ziren (ebazpen hori Estatistikako Institutu Nazionalaren Lehendakariaren eta Autonomia Erkidegoetako eta Tokiko Lankidetzako Zuzendaritza Nagusiarena da, eta udalei udal-erroldaren kudeaketari buruzko jarraibide teknikoak ematen dizkie).

Jarraibide horiek egoera berezietan erroldatzeko irizpideak dituzte, erroldatzeko aukera errazteko asmoz, baldin eta, ohiko etxebizitzaren egoera izan arren, arruntak ez diren kasuak badira, bazterketa-inguruabarrak betetzeagatik edo etxebizitzarik ez izateagatik.

Horren harira, infraetxeetan erroldatzeari eta helbiderik gabeko pertsonen buruzko arauak jaso dira:

“Lehenago ere adierazi dugun bezala, erroldak udalerriko bizilagun bakoitza benetan bizi den bizilekua adierazi behar du, eta, era berean, erroldako inskripzioak ez du zerikusirik etxebizitzaren titulartasunari buruzko eztabaida juridiko-pribatuarekin, ez eta bizilekuari eragiten dioten inguruabar fisiko, higieniko-sanitario edo bestelakoekin ere. Ondorioz, infraetxeak (txabolak, karabanak, kobazuloak, eta abar, bai eta teilaturik gabekoak ere) baliozko bizileku gisa agertu ahal dira eta behar dute erroldan.

Muturreko egoerek zalantza sor dezakete udal-erroldan jasota egotearen jatorriari buruz. Erabaki horretan nagusi izan behar den irizpidea da erroldatuari bere inskripzioan agertzen den bizilekura jakinarazpen bat bidaltzeko aukera edo ezintasuna. Zentzuzkoa bada jakinarazpen hori hartzaileak jakin dezan itxarotea, helbide horretan erroldatu behar da.

Irizpide hori behar bezala aplikatuz gero, alde batetik, bizilagunak bizi diren edozein helbide onartu behar da bizilekutzat, eta, bestetik, “gezurrezko bizileku” batera jo ahal eta behar da, baldin eta etxerik gabeko pertsona bat udalerrian bizi ohi bada eta kasuan kasuko gizarte-zerbitzuek haren berri badute.

Errolda-mota horretarako bete beharko liratekeen baldintzak honako hauek dira:

- *Gizarte-zerbitzuak administrazio publikoren baten egitura organikoan sartuta*

egotea edo haren koordinaziopean eta gainbegiratzepean egotea.

– Zerbitzu horien arduradunek erroldatu nahi den auzotarra udalerrian bizi ohi dela jakinaraztea.

– Gizarte-zerbitzuek erroldako inskripzioan agertu behar den helbidea adieraztea, udalerriko kale-izendegiari erreferentzia eginez, eta jakinarazpena egiten saiatzeko konpromisoa hartzea, helbide horretan administrazio publikoren batetik komunikatu bat jasotzen denean.

– Baldintza horietan, erroldaren helbidea gizarte-zerbitzuek adierazten duena izango da: zerbitzu beraren helbidea, udal-aterpetxearena, bizilagunak gaua eman ohi duen leku geografiko zehatza, eta abar.

Inskripzio hori egiteko, jakina, ez da beharrezkoa jakinarazpena hartzaileari iritsiko zaiola bermatzea; arrazoizkoa da, besterik gabe, zentzuzko epe batean jakinarazpena helaraztea.”

Irizpide horiek udal-erroldaren izaeraren isla dira; pertsonen bizitegi-errealitatea, beste inguruabar batzuk kontuan hartu gabe, jasotzera bideratutako administrazio-erregistroaren izaeraren isla, alegia.

Bestalde, eta arazo edo zailtasun berberei buruz, duela urtebete baino gehiago (zehazki, 2024ko azaroaren 19ko saioan), Nafarroako Udalerrien eta Kontzejuen Federazioak erroldatze-protokolo bat onartu zuen, egoera kalteberan zeuden pertsonen zuzenduta.

Protokoloa bat dator aurreko apartatuan aipatu den Estatistikako Institutu Nazionalaren Ebazpenaren aurreikuspenekin, eta arlo horretan aplikatu behar den arau-esparruari buruzkoa da. Honela:

Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen Legearen 15. artikulua berariaz ezartzen du Espainian bizi den pertsona orok bizi den udalerriko erroldan izena eman behar duela.

Betebehar horri erreparatuta, Toki Erakundearen Biztanleriari eta Lurralde Mugaketari buruzko Erregelamenduaren 59.2 artikuluan ezartzen da udalek, udal-erroldaren kudeatzaile gisa, egiaztatu ahal izango dutela, inskripzioa eskatzeko unean auzotarrek emandako datuak egiazkoak diren; eta, horretarako, honako hauek aurkezteko eskatuko dute: nortasun-agiri nazionala, Europar Batasuneko herritarraren erregistro-ziurtagiria, atzerritarraren nortasun-txartela, pasaporte, familia-liburua edo jaiotza-ziurtagiria, etxebizitza okupatzea legitimatzen duen titulua

edo antzeko beste dokumentu batzuk.

Era berean, Idazkariordearen 2020ko apirilaren 29ko ebazpenak —honako ebazpen hau argitaratzen duena: 2020ko otsailaren 17ko ebazpena, Estatistikako Institutu Nazionalaren Lehendakariaren eta Autonomia Erkidegoetako eta Tokiko Lankidetzako Zuzendaritza Nagusiarena, Udalei udal-eroldaren kudeaketari buruzko jarraibide teknikoak ematen dizkiena— 2.3 atalean ezartzen du (atal hori bizilekuaren helbidea egiaztatzen duen dokumentazioari buruzkoa da) udal-kudeatzaileak beste bitarteko batzuen bidez egiaztatu ahal izango duela (polizia-txostena, zerbitzuaren beraren ikuskapena, etab.) auzokidea benetan bizi den helbide horretan, eta, hala bada, erroldan erregistratuko du.

Illo horretatik, halaber, kontuan hartu behar da, Erroldatze Kontseiluaren Batzorde Iraunkorrak behin eta berriz adierazi duen bezala, Erroldaren helburua gertakari bat jasota uztea dela, eta, beraz, ez dela desitxuratu behar, bizilagunak helbide horretan bizitzeko izan ditzakeen edo ez dagozkion eskubideengatik, ezta gertakari hori egiaztatzen duen ziurtagiri bat ematetik erator litezkeen eskubideengatik ere. Bestalde, udalek behar bezala ziurtatzen badute etxebizitza bat ohiko bizilekua dela, ezin dute ukatu erroldan inskribatzea, nahiz eta jarduketa horrek normaltasunik edo legimitaterik emango ez duen higiezinan horretarako gaitzen duen titulu juridikorik gabe egoteko, ezta beste inolako erabilera-eskubiderik ere.

Bestalde, aipatutako ebazpenaren 3.3 atalean hauxe ezarri zuen: “(...) Erroldak udalerriko bizilagun bakoitza benetan bizi den bizilekua adierazi behar du, eta, era berean, erroldako inskripzioak ez du zerikusirik etxebizitzaren titulartasunari buruzko eztabaida juridiko-pribatuekin, ez eta bizilekuari eragiten dioten inguruabar fisiko, higieniko-sanitario edo bestelakoekin ere. Ondorioz, infraetxeak (txabolak, karabanak, kobazuloak, eta abar, bai eta teilaturik gabekoak ere) baliozko bizileku gisa agertu ahal dira eta behar dute erroldan”, eta muturreko egoerak ere aipatzen ditu, non “fikziozko helbidea” erabili behar baita, honela:

Muturreko egoerek zalantza sor dezakete udal-erroldan jasota egotearen jatorriari buruz. Erabaki horretan nagusi izan behar den irizpidea da erroldatuari bere inskripzioan agertzen den bizilekura jakinarazpen bat bidaltzeko aukera edo ezintasuna. Zentzuzkoa bada jakinarazpen hori hartzaileak jakin dezan itxarotea, helbide horretan erroldatu behar da. Irizpide hori behar bezala aplikatuz gero, alde batetik, bizilagunak bizi diren edozein helbide onartu behar da bizilekutzat, eta, bestetik, “gezurrezko bizileku” batera jo ahal eta behar da, baldin eta etxerik gabeko

pertsona bat udalerrian bizi ohi bada eta kasuan kasuko gizarte-zerbitzuek haren berri badute.

Kasu horietan, eta araudiak "ohiko bizilekua" zer den zehazten ez duenez, udalak hainbat irizpide erabiltzen ari dira, eta, beraz, homogeneousatzea komeni da.

Azaldutakoa ikusita, dokumentu honek bizi diren etxebizitzan erroldatzeko zailtasunak dituzten pertsonen eta etxerik ez duten edo bizilekurik ez duten pertsonen kasuei heldu nahi die, erroldatze horiek egiteko garaian udalentsat orientagarri izan daitezkeen irizpide batzuk ezarriz, prozedurak homogeneousatzeko eta bateratzeko eta alegiazko erroldatzea edo erroldatze soziala lortzeko.

Dokumentu hau Nafarroako Udalerrien eta Kontzejuen Federazioan, Iruñeko Udalean eta Nafarroako Foru Komunitateko beste udal batzuetan egin da, eta Federazioaren Batzorde Betearazleak 2024ko azaroaren 19ko bileran baliozkotu zuen".

Protokoloan, alde batetik, helbidea izan arren, erroldatzeko arazoak edo oztopoak dituzten pertsonen kasuak lantzen dira:

"Batzuetan, pertsona batzuek, benetako bizilekua izanda ere, ezin dira etxebizitza horretan erroldatuta egon, ezin dutelako egiaztatu bertan bizi direla. Jabearen edo errentariaren baimenik ez duten pertsonak edo antzeko kasuak izan litezke.

Bestalde, dokumentuan helbiderik gabeko pertsonen kasuak jorratzen ziren (kaleko egoera, ibilgailuetakoa, infraetxeetakoa, txabolismokoa eta abar), eta irizpide batzuk ezartzen ziren udalerrian alde aurretik erroldatuta egon diren ala ez kontuan hartuta.

Tokiko erakundeek bidalitako informazioa ikusita, balorazio orokorra eginda, eta banakako kexak ere kontuan hartuta, hauteman zen egoera berezietako erroldatzeak egin zirela. Oro har, aipatutako jarraibideak betetzearen aldeko jarrera ikusten zen, egoera berezietan erroldatzea ziurtatze aldera.

Aurreko balorazio orokorra egin ondoren, erakunde honek egokitzen jo zuen azpimarratzea garrantzitsua dela administrazioek gehiegizko oztoporik ez jartzea egoera ahul edo atipikoetan erroldatzeko, baita proaktiboak izatea ere, bizitegi-errealitatearen arabera hala dagokion kasuetan laguntzeko, kontuan hartuta, adierazi den bezala, horrek pertsonen oinarritzko gizarte-eskubideak baliatzearekin duen lotura.

Hori dela eta, Nafarroako Arartekoak egokitzen jo zuen Berriobeitiko, Iruñeko, Barañaingo, Antsoaingo, Berriozarko, Orkoiengo, Oltza Zendeako, Zizur Nagusiko, Zizur

Zendeako, Galar Zendeako, Arangurengo, Burlatako eta Atarrabiako udalei egitea honako gomendio hau:

Gomendatzea, egoera berezietan edo kalteberatasun-egoeran dauden pertsonen erroldatze-kasuei dagokienez, toki-erakundeek aplikatu ditzatela Estatistikako Institutu Nazionalaren Lehendakariaren eta Autonomia Erkidegoekiko eta Toki Erakundeekiko Lankidetzarako Zuzendaritza Nagusiaren 2020ko otsailaren 17ko Ebazpenean eta Nafarroako Udalerrien eta Kontzejuen Federazioaren egoera horiei buruz onartutako protokoloan ezarritako erroldatze-irizpideak, bidegabeko edo gehiegizko trabarik ezar ez dadin eta pertsonen eskubideak balia daitezen.

Gomendio hori eman ondoren, Arartekoak onartutzat jo zuen, eta amaitutzat eman zuen bere jarduketa.

6.2.5. Covid iraunkorra duten pertsonen osasun-laguntza ematea.

Gaia: COVID-19.

Administrazio hartzailea: Osasun Departamentua.

Kexak eta kontsultak izapidetzeko jardura zela eta, pertsona batzuen kezka eta ezinegona helarazi zitzaion erakunde honi, «Covid iraunkorra» izenez ezagutzen den afekzioa kontuan hartuta: eragindako pertsonen kopurua ez ezagutzea, diagnostikorik eza; osasun-langileek afekzio horri buruzko prestakuntza nahikorik ez izatea, berri samarra izatea; hura tratatzeko unitate espezifikorik ez egotea; edo diziplina anitzeko arretarik ez izatea.

Arazo horri buruz ere, hilabete batzuk lehenago, COVID-19aren pandemia dekretatu zenetik bost urte igaro diren honetan, erreportaje bat argitaratu zen. Erreportaje horretan, eragindako hainbat pertsonaren testigantzak jaso ziren, eta nabarmendu zen eragin berezia izan zuela emakumeengan (COVID-19 iraunkorrak eragindako pertsonen % 65 emakumeek osatzen omen zuten).

Aipatutako problematika orokorra hobeto ezagutze aldera, eta, hala badagokio, erakunde horrek egin ditzakeen jarduketak zehazteko, Osasun Departamentuari honako informazio hau eskatu genion:

a) Nafarroan orain arte COVID iraunkorra diagnostikatu zaien pertsonen kopurua eta diagnostikoen bilakaera urte naturalen arabera.

b) Arazo horri aurre egiteko hartu diren edo hartuko diren neurriak (osasun-langileei eta haien prestakuntza espezifikari, antolaketari eta unitate espezializatuak sortzeari, diziplina anitzeko taldeak prestatzeari, beste instantzia batzuekin koordinatzeari, osasun-hezkuntzari eta abarri dagokienez).

c) Garrantzitsutzat jotzen diren edo arazo horri lotutako beste jarduketa sanitario batzuen gaineko informazioa.

Osasun Departamentuak honako informazio hau bidali zuen, galdetutako gai bakoitzari buruz:

“a) Nafarroan orain arte COVID iraunkorra diagnostikatu zaien pertsonen kopurua eta diagnostikoen bilakaera urte naturalen arabera.

Nafarroako Unib. Osp. Covid iraunkorra duten pazienteen kopurua

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Bestelako pazienteen gutzizkoa
Emakumezkoak	4	15	24	11	3	2	59
Gizonezkoak	12	9	15	2	2		40
Bestelako pazienteen gutzizkoa	16	24	39	13	5	2	99

Kontsulta-irizpideak

- Iturria: Tableau Server-en diagnostikoak.
- Neurria: Bestelako pazienteak
- Zentroa: CHO edo Nafarroako Unibertsitate Ospitalea
- Diagnostikoaren hasiera-data: 2020 eta 2025 artean
- Kodeak: CIE10:
 - B94.8 ('Secuelas de otras enfermedades infecciosas y parasitarias especificadas') [Zehaztutako beste gaixotasun infekzioso eta parasitario batzuen ondorioak]. 2020. eta 2021. urteetan.
 - U09. 9 ('Afección pos-Covid19, no especificada') [Covid19ren ondorengo gaixotasuna, ez zehaztuta] 2022, 2023, 2024. 2025. urteetan.

b) Arazo horri aurre egiteko hartutako edo hartuko diren neurriak (osasun-langileei eta haien prestakuntza espezifikari, antolamendu-prestakuntzari eta unitate espezializatuak sortzeari, diziplina anitzeko taldeak prestatzeari, beste instantzia batzuekin koordinatzeari, osasun-hezkuntzari eta abarri dagokienez).

Lehen mailako arretarekiko protokolo integratua ezartzea, lehen mailako pazienteei arreta emateko eta bigarren mailako arreta koordinatzeko.

2020. urtearen amaieran eta 2021. urtean, kontsulta espezifikoak ezarri ziren bai Barne Medikuntzako Zerbitzuan, bai Pneumologia Zerbitzuan, eta, ondoren, eten egin ziren, haien bilakaeraren ondorioz, eta Barne Medikuntzako, Pneumologiako, Neurologiako, Errehabilitazioko eta Digestioko kontsulten ohiko pazienteak izaten hasi ziren, pazientearen klinikaren eta deribazio-irizpideen arabera.

Pazientei, sintomatologia espezifikoaren arabera, Saiakuntza Klinikoetan sartzea eskaini zaie, baldin eta bere garaian indarrean bazeuden.

c) Garrantzitsutzat jotzen diren edo arazo horri lotutako beste jarduketa sanitario batzuen gaineko informazioa.

Garapenari eta ikerketari dagokienez, Azterlan Klinikoa aipatuko dugu, gaur egun NavarraBiomed-en indarrean dago, eta Osasunbidearen Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko langileek lideratzen dute.

c.1.-Aurretiazko saiakuntza klinikoak

Berlin Curesek sustatu zuen saiakuntza kliniko hau egiteko hautatu gintuzten: “Estudio de fase II, prospectivo, en doble ciego, aleatorizado, de grupos paralelos, controlado con placebo y multicéntrico, para investigar la eficacia, el efecto neutralizador de los autoanticuerpos frente a los receptores acoplados a la proteína G (GPCR), la seguridad y la tolerabilidad del BC 007 en participantes con COVID-19 Persistente”. [II. faseko azterketa, prospektiboa, itsu bikoitzekoa, ausazkotua, talde paraleloena, plazebo bidez kontrolatua eta zentro anitzekoa, COVID-19 iraunkorra duten parte-hartzaileengan ikertzeko G (GPCR) proteinari akoplatutako hartzaileen aurrean autoantigorputzen eraginkortasuna, efektu neutralizatzailea eta BC 007ren toleragarritasuna].

Ikerlari nagusia aldatu behar zen, eta izapidea egiteko epeek errekrutatzeke ezarritako epea gainditzen zuten; beraz, azterketa itxi zen, pazienterik errekrutatu gabe.

c.2.-Gaur egun, Covid iraunkorrari buruz aktibo dagoen ikerlana hauxe da:

Izenburua: “Registro de COVID-19 persistente en Navarra [COVID-19 iraunkorraren Nafarroako erregistroa] (PERSICOV-19 Erregistroa)”

Ikerlari nagusia: Patricia Fanlo Mateo doktorea (Nafarroako Unibertsitate Ospitalea).

Helburu nagusia: COVID-19aren gaixotasun iraunkorraren ezagutzan sakontzea, COVID-19ak Nafarroan epe ertainera edo epe luzera dituen konplikazio eta ondorio nagusien prebalentzia zehaztuz.

Nafarroako Medikamentuen Ikerketarako Etika Batzordeak 2021-02-05ean erregistroa onartu zuen, eta 2025-03-25ean protokoloaren aldaketa bat onartu zen.

Une hori arte sartutako pazienteen kopurua 125 izan da; haietatik % 34 gizonak dira, eta % 66, emakumeak.

c.3.-Bestalde, eta erregistro horri lotuta, proiektu bat aurkeztu da Nafarroako Gobernuaren deialdian, eta ebazteko dago.

Izenburua: “Estudio de valor de un nuevo biomarcador el anticuerpo anti-receptor endotelial de la proteína C (EPCR) en COVID persistente (PERSICOV-EPCR)”. [COVID iraunkorren C (EPCR) proteinaren anti-hartzaile endotelialaren antigorputzaren biomarkatzaile berri baten balio-azterketa (PERSICOV-EPCR)].

Nafarroako Arartekoak, Osasun Departamentuak bidalitako informazioa aztertu ondoren, haxe adierazi zuen, Osasunaren Mundu Erakundeak argitaratutako informazioaren arabera: “COVID-19aren ondorengo afekzioak, ‘iraupen luzeko COVID’ ere esaten zaionak, pertsona batzuek gaixotasuna izan ondoren dituzten sintoma luzeei egiten die erreferentzia. Gaixotasun hori duten pertsonak, batzuetan, “iraupen luzeko gaixo” gisa aipatzen dute beren burua.

Sintoma horiek hasierako gaixotasunetik aurrera iraun dezakete, edo sendatu ondoren ager daitezke. Agertu eta desagertu egin daitezke, edo, denboraren poderioz, berriz agertu daitezke.

COVID-19aren ondorengo afekzioari lotutako sintomarik ohikoenak nekea, disnea eta disfuntzio kognitiboa dira (adibidez, nahasmendua, memoria-galera edo kontzentrazio eta argitasun mentalaren falta). COVID-19aren ondorengo eraginak kalte egin diezaioke eguneroko jarduerak egiteko gaitasunari, hala nola lana edo etxeko lanak egiteko gaitasunari.

Era berean, adierazi zuen Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzko azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeak, 19. artikuluan, jasotzen duela osasun-administrazioak babes berezia eman behar diela kolektibo espezifiko zaurgarri jakin batzuetan dauden pertsonak, besteak beste, gaixotasun kronikoak dituztenei.

Manuak ezartzen du osasun-administrazio horrek kolektibo horiei zuzendutako berriarazko jarduerak-programa sanitarioak eta soziosanitarioak sustatuko dituela; eta xedatzen du, lehen mailako arretaren eremuan, dauden baliabide sanitario eta sozialen integrazio funtzionala bilatuko dela, osasuneko eta gizarte-zerbitzuetako profesionalen diziplinarteko lana ahalbidetuz.

Gaixotasun kronikoei buruz, haxe ezartzen da 25. artikuluan:

“Osasun Administrazioak ekintza eta neurri berariazkoak bultzatuko ditu gaixo kronikoentzat, laguntza-maila desberdinen artean behar den koordinazioa bilatzeko eta gaixotasun kronikoak dauzkaten pertsonen behar dituzten zainketei behar den jarraitutasuna emateko. Bereziki, eta osasun informazioko sistemen bitartez, gaixo horiek egin beharreko izapideak arintzea sustatuko duten prozesuak kudeatzeko mekanismoak indartuko dira”.

Hori guztia ikusita, erakunde honek, Departamentuak adierazitako neurriak positibotzat jotzen bazituen ere, egokitzen jo zuen honako iradokizun hau egitea:

Osasun Departamentuari proposatzea COVID iraunkorra duten pertsonen arreta egokia emateko hartutako neurriak areagotzea eta, besteak beste, honako alderdi hauek kontuan hartzea: eraginaren azterketa, osasun-langileen prestakuntza espezifiko, diziplina anitzeko taldeen eraketa, osasun-hezkuntza eta osasun-instantzien edo antzeko beste batzuen arteko koordinazioa.

Osasun Departamentuak adierazi zuen proposamena onartzen zuela, eta jakinarazi zuen proposatzen ziren prestakuntza-alderdiak landuko zituela, bai eta diziplina anitzeko taldeen osaera eta mailen arteko integrazioa ere.

Erantzun hori aintzat hartuta, Nafarroako Arartekoak iradokizuna onartutzat jo zuen, eta amaitutzat eman zuen jarduketa.

6.2.6. Iruñeko Udalaren etxebizitzaren eskuragarritasuna eta okupazio-maila.

Gaia: Etxebizitza.

Administrazio hartzailea: Iruñeko Udala.

Kexetan askotan jorratzen da etxebizitza bat eskuratzeko zailtasuna. Herritar askok zailtasunak dituzte etxebizitza duina eta egokia erosteko eta mantentzeko.

Egoera horretan, azken hilabeteetan, komunikabideetan modu batera edo bestera, zuzenean edo zeharka, arazo horri buruzko albisteak argitaratu ziren, bereziki Iruñeko kasua aipatuz (utzarazpenak egitea udal-jabetzako pisuetan, udalaren titulartasuneko edo jabetzako etxebizitza kopurua, etxebizitza horiek bidegabe okupatzeko kasu batzuk, Telleria kaleko udal-etxebizitzak dituen eraikin baten egoera eskasa eta abar).

Aipatutako problematika orokorra hobeto ezagutzeko eta, hala badagokio, erakunde horrek egin ditzakeen jarduketak zehazteko, Iruñeko Udalari honako informazio hau eskatu genion:

- a) Etxebizitza kopurua (bere jabetzakoak edo toki-erakundeak beste titulu baten bidez eskuratuak).
- b) Higiezin horiei atxikitako erabilerak, ildoak edo jarduketa-programak (larrialdiko etxebizitzak, alokairurako beste etxebizitza batzuk, beste erabilera edo helburu batzuetarako etxebizitzak, eta abar).
- c) Etxebizitzen okupazio-maila, zenbatetan pertsonak bizi ziren eta zenbat hutsik zeuden adierazita.
- d) Toki-erakundeak aurrerantzean etxebizitzen eskuragarritasunari eta xedeari edo erabilerari buruz dituen aurreikuspenak, halakorik balego.

Iruñeko Udalak honako informazio hau bidali zuen, galdetutako gai bakoitzari buruz:

[..].

Eskatutako datuak eman aurretik, esanguratsua da Udala etxebizitza sozialaren arloan egiten ari den lan batzuen aurrekariak aipatzea. Honekin batera Etxebizitza Ordainerrazen Udal Plana bidali dizugu (1. eranskinean), eta bertan jaso dira etxebizitzak arrazoizko prezioetan lortzeko baldintzak hobetzeko aurreikusi diren jarduketak, batez ere, zailtasun handiegiak dituzten familientzat diseinatuta. Dokumentu hori, bide batez esanda, ehuneko handi batean abiarazi daiteke, eta bidean aurkitzen ari garen jarduketa berriekin aberasten ari da. Udal honetan ez da inoiz egon horrelako plan bat.

Bestalde, kontuan hartu behar da Bizitegi Larrialdiko Etxebizitzaren egungo Ordenantza (2016an onartu zen). Ordenantza horrek udal-etxebizitza birgaitzeko prozesu osoa sortzeko balio izan du, eta udal-etxebizitza horiek gizarte-bazterkeriaren egoeran dauden edo egoteko arrisku larrian dauden familiei alokatzeko dira. Egun arte, ia 300 etxebizitza hutsik eta birgaitu gabe zeuden. Abandonatuak. Aurrerago ikusiko dugun bezala, guztiak ezin ziren erraz birgaitu. Harrezkero, hainbat milioi euro inbertitu dira etxebizitza horiek birgaitzeko, eta haietako 230 jada erabilgarri daude. Horretarako, gainera, Etxebizitza Bulegoa sortu dugu (lehenago ez zegoen), baita birgaitze-sistema bat ere, enpresa txikiekin antolatuta.

Etxebizitza horien funtsezko eginkizuna da gizarte-bazterketako egoeran dauden familia-unitateei harrera egitea, kalean bizi ez daitezen saihestea eta etxebizitzaren merkatuan sartu ahal izateko denbora ematea. Hauexek dira funtsezko arazoak: ordenantzak aukera ematen du bertan hiru urtean bizitzeko, beraz, epe hori igaro ondoren, familia horietako bat ere ez dago merkatura ateratzeko prest, funtsean, horretarako errenta nahikorik ez dutelako, hiri honetan alokairuko etxebizitza sozialaren eskaintza ez dagoelako; gehiengoa jatorri migratzailekoa delako, eta alokairu pribatua egiteko zailtasun asko dituztelako.

Gaur egun, honako egoera hau topatu dugu: 2019tik aurrera, aurreko udal-gobernuak udalaren etxebizitza-zerbitzu hau abandonatu zuen, beraz, zerbitzua berreraiki beharra dugu.

Horretarako, hainbat hilabete eman ditugu etxebizitzaren udal-ordenantza berri bat lantzen, ordenantza horiek guztiak modu ordenatuagoan eta efizienteagoan sailkatu eta kudea ditzen. Gure asmoa irailean jada prest egotea eta izapidetzen hastea da. Berrikuntzarik interesgarriena da hainbat tarte izango dituela egoera sozialaren eta errentaren arabera, familia horiei beren egoera normalizatzen laguntzeko ibilbide bat sortzeko.

Etxebizitzaren Udal Planean ikus daitekeen bezala (ordenantza hau plan horren zatia da), bereziki azpimarratu da udal-etxebizitzak eta arrazoizko prezioa etxebizitzak eraikitzea. Funtzionamenduan jarri diren 300 etxebizitza babestuekin batera (eta haietako 95 alokairu-erregimenekoak izango dira), berrikuntza gisa sartu dugu jada urbanizatuta dauden zuzkidura-lurzatietan arrazoizko prezioa etxebizitzak eta etxebizitza sozialak eraikitzea, lurzorua eta urbanizazioaren kosturik ez dagoelako, eta tipologia horretako etxebizitzak funtzionamenduan jartzea errazago egiten dutelako.

Udalaren Etxebizitza Planean horrelako jarduketak gehiago daude, eta, horrez gain, udal honek 625 etxebizitza jabetzan izan ditu duela hainbat urte, eta honelako magnitudeen eta egoeren arabera bana daitezke.

1.- Erabiltzen ari diren etxebizitzak: 432. Haietako 169k alokairu-kuota zaharra dute. Alokairu horiek 2016ko Ordenantzaren aurretik jada ezarrita zeuden, eta bere garaian udal-funtzionarioei eskaintzen zitzaizkien. 184 etxebizitzatan bizi diren familiak gizartearen baztertuak izateko egoera kalteberan daude, 2016an sortutako sisteman. Horrez gain, 43 etxebizitza gizartearen arloko elkarteek laga zaizkie, eta gehienek arlo horretako jarduerak egiten dituzte bertan.

2.- Etxebizitza okupatuak: 35. Berreskuratzeko dinamika etengabea da, gizarte-bazterketako egoeran dauden familia zaurgarriei eskaini ahal izateko.

3.- Gaur egun birgaitzen ari diren etxebizitzak: 47. Behin birgaituta, Etxebizitza Bulegoak kudeatuko ditu, eta gizartearen baztertuta dauden edo egoteko arriskuan dauden familiei eskainiko zaizkie.

4.- Birgaitzeke dauden familiak: 111. Haietatik 29 birgaitze-prozesu berean sartuko dira, aurreko 47 etxebizitza horiek bezala. Gainerakoak, 82, II. zabalguneko merkatuko udal-eraikinetan eta autobus-geltoki zaharretako udal-eraikinetan daude. Birgaitze osoa behar duten bi eraikin —merkatukoa aztertzen ari da, birgaitze hori II. Zabalguneko Hiri-jarduketako Plan Bereziaren esparruan egiteko— eta autobus-geltoki zaharra —merkatukoari buruzko azterketa egin eta erabakiak hartu ondoren— prozesu berean sartuko dira, nahiz eta konplexuagoa izan. Etxebizitza horiek guztiak, 111, gaur egun ez daude bertan bizitzeko moduan, eta birgaitze-prozesuan dauden 47 etxebizitza gehiago ere ez.

Udalaren etxebizitza sozial eta eskuragarriaren arloko jarduketan gainera aurreikuspenak Etxebizitza Ordainerrazaren Udal Planean jasota daude. Plan horretan, hiriko jarduketak finkatuak jasotzen dira, zuzkidura-orubeak abian jarrita, eta, esan dugun bezala, hori lehenago ez zen inoiz egin, etxebizitza babestuen orubeak dira, hirugarren sektoreko erabileren orde,

etxebizitza babestuko bizitegiak jarrita, edo etxebizitza-tipologia horretarako buxatutako orube zaharrak sustatuta. Paraleloan, Etxebizitzaren Udal Ordenantza berriak gure higiezinaren parkea antolatzeak aukera emango digu, eskuragarri jartzeko modua hobeto antolatzeak.

Aurreikuspen horiekin, uste dugu 4-6 urteko epean larrialdiko etxebizitza-sistema oso bat izan dezakegula, ibilbidekoa baina akonpainamenduarekin, alokairu sozialekoa eta alokairu eskuragarrikoa, eta horrek eragin handia izan dezakeela hiriko etxebizitzaren egoeran. Era berean, lurzoru berria programatzen ari gara NUPetik gertu, duela hamarkada bat baino gehiagotik tratatutako espedientean, Beloson edo Donapean. Guztira 3.000 etxebizitza inguru dira, eta horien erdiak, gutxienez, babestuak izango dira, eta horietako asko alokairu eskuragarrian egongo dira.

Etxebizitzaren arloko lanak eta jardunak batzuetan helarazi nahi dena baino konplexuagoak eta garestiagoak dira, denborari eta diruari dagokienez. Sinplifikazioak ez du laguntzen. Garrantzitsuena plangintza, finantzaketa eta denboran zehar etxebizitzako politika sozialak mantentzea da.

Errepaso labur honetan ez ditugu sartu gure lanari buruzko gaiak edo datozen hilabeteetarako aurreikusitakoak, hala nola Etxebizitza Bulegoa indartzea eta berregituratzea, Bulego Berde berriek auzo kalteberetan etxebizitza birgaitzeko eta hiri-berroneratzeko egiten duten lan guztia edo Hirigune Zaharreko Etxebizitza eta Hiri Berroneratze Plan osoa, 100 etxebizitza babestu ingururako sustapenekin, horietako lehenengoa abian dela”.

Herritarrek erakunde honi askotan aipatzen dizkiote etxebizitza-arazoak. Hainbat kexa direla eta, Nafarroako Arartekoak hauxe adierazi du:

“4. Etxebizitza duin eta egokiaz gozatzeko eskubidea Konstituzioaren 47. artikuluan aitortzen da, hauxe ezarri baita bertan:

‘Espainiar guztiek dute etxebizitza duin eta egokia izateko eskubidea. Botere publikoek eskubide hori gauzatzeko behar diren baldintzak sustatu eta bidezko arauak ezarriko dituzte, eta lurzoruaren erabilera arautuko dute interes orokorraren arabera, espekulazioa saihesteko. Erakunde publikoen hirigintzak sortzen dituen gainbalioetan parte hartuko du erkidegoak’.

Konstituzio Auzitegiak uztailaren 20ko 152/1988 epaiaz geroztik interpretatu duen bezala, eta berriagoak diren apirilaren 27ko 7/2010 eta maiatzaren 14ko 93/2015 epaietan, Konstituzioaren 47. artikulua mandatu gisa jarduten du botere publikoentzat, botere horiek behartuta baitaude eskubide hori gauzatzeko behar diren politikak definitzera eta gauzatzera, botere horien jarduna informatu behar duen printzipio gidari edo jarraibide konstituzional gisa konfiguratuta.

Nafarroako Foru Komunitatea da etxebizitzaren arloko eskumen eskusiboaren titularra, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 44.1 artikulua ezartzen duen bezala, eta, eskumen hori behar bezala egikarituta, behar diren neurri guztiak hartu behar ditu pertsonak etxebizitza duina izateko duten eskubide konstituzionala bermatzeko.

5. Nafarroan etxebizitzarako eskubide subjektiboa arautzen duen abenduaren 26ko 28/2018 Foru Legeak, zeinak Nafarroan etxebizitza izateko eskubidea izateari buruzko maiatzaren 10eko 10/2010 Foru legea aldatzen duenak, hauxe ezartzen du hitzaurrean:

“Espainiako Konstituzioak zuzenbideko estatu sozial eta demokratiko bat sendetsi zuen, baina etxebizitzarako eskubidea aitortzean, eta 47. artikuluan etxebizitza duin eta egokia edukitzearen beharra aldarrikatu arren, aginte publikoentzako eginkizun bat baizik ez zuen xedatu. Hartara, etxebizitzarako eskubidea ezin da ez auzibidez ez berez exigitu, ezen, nola ez dagoen oinarritzko eskubide gisa aitorturik, ez dauzka merezi dituen berme prozesal eta substantiboak.

Hala eta guztiz ere, etxebizitza egoki baterako giza eskubideak erabateko garrantzia dauka norbanakoaren gainerako eskubide ekonomiko, sozial eta kultural guztiez gozatu ahal izateko. Etxebizitza norbanakoaren egoitza da, haren eskubide sozialen egoitza, beharrezkoa baina ez-nahikoa den egoitza bat, zeinak edozein pertsonari edo norbanakori modua ematen baitio bere burua herritar gisa eratzeko: etxebizitza da herritarrei beren burua halakotzat eratzeko eta, horrenbestez, gizarte bateko kide gisa eratzeko modua ematen diena. Etxebizitzarik gabe ez dago herritartasunik, eta herritartasunik gabe ez dago ez gizarterik, ez eta inongo estatu sozialik ere.

Etxebizitzan, bizileku izaera duen heinean, elkartzen dira babeslekuaren dimentsioa eta beste dimentsio bat, intimitatearekin eta harremanekin lotuagoa, zeinetan garatzen diren gure beharrian oinarritzkoenak, segurtasunaren, afektuaren, onarpenaren eta abarren ingurukoak. Ukaezina da aterpe egoki eta segururik gabe ez dagoela behar bezalako bizi-kalitaterik, eta horrek zuzenean urratzen du osasun fisikoa eta mentala.

Halaber, etxebizitzarik ez izatearen edo hura galtzearen ondorioz bizi-baldintzen narriaduraren tamainak faktore asko —bizileku eta familia-egitura gehiago sortzea, gazteen emantzipazioa edo toki-mugigarritasuna— zailtzeaz gain eraman gaitzake, azken finean, gizarte-bazterketa egoeretara. Etxebizitzak pertsona edo familia unitate

bati laguntzen dio modu autonomo eta arduratsuan garatzen guztiok osatzen dugun egitura sozialari egiten dion ekarpena.

Bizi gareneko estatu sozial honek, zeinaren eraikuntza guztion egitekoa baita, gaur egun bere buruari planteatu behar dio ea beharrezkoa eta bidezkoa den etxebizitzarako eskubidea eratzea gure gizartearen beste zutabe garrantzitsu baten gisara, parekatzeko modukoa gaur egun dudagabekoak diren baina bere garaian eztabaidatuak izan ziren beste eskubide batzuekin: hezkuntza, osasuna, pentsioak edo mendekotasuna. Foru lege honek baieztatzekoaren aldeko apustu ausart eta tinkoa egiten du, eta saiatzen da etxebizitzarako eskubidea kokatzen politika publikoen osotasunean funtsezkoa eta nagusia den toki batean. Bada garaia alda dezagun etxebizitza gure ongizate-estatuaren zutabe ahul (wobbly pillar, anglo-saxoien literaturan) baten gisara hartzen duen ikusmoldea. Hori dela eta, foru lege honek bide zail baina guztiz beharrezko eta ausarta irekitzen du, eta administrazio publikoei erreklamatzeko modukotzat aitortzen du, esanbidez, Nafarroako Foru Komunitatean auzotasun administratiboa duen pertsona orok eskubide subjektiboa duela etxebizitza duin eta egokia edukitzeko”.

6. Era berean, maiatzaren 10eko 10/2010 Foru Legearen 3. artikuluan ezartzen da Nafarroako administrazio publikoek etxebizitzaren arloan izanen duten esku-hartzea printzipio hauek gidatuko dutela:

- Benetako beharren arabera etxebizitzaren eskaintza egokia egitea.*
- Kopuru aldetik nahikoa den etxebizitza babestuen eskaintza lortzea, lurraldearen eta tipologiaren ikuspegitik eskaintza orekatua, gizartetik baztertuak edo bazterturik gelditzeko arriskuan dauden giza taldeei arreta berezia ematen diena”.*

Bestalde, kontuan hartzen badugu ekainaren 30eko 9/2025 Foru Legea —Nafarroan etxebizitza ordainerraza izateko eskubideari buruzkoa, zeinaren bidez aldatzen baitira Nafarroan etxebizitza izateko eskubideari buruzko maiatzaren 10eko 10/2010 Foru Legea eta uztailaren 26ko 1/2017 Legegintzako Foru Dekretua, lurraldearen antolamenduari eta hirigintzari buruzko foru legearen testu bategina onesten duena—, hauxe ezartzen du zioen azalpenean:

“Konstituzioaren, Europaren eta nazioartearen agindu hori betetzerantzko urrats bat gehiago egiteko unea da; horretarako, neurriak hartu behar dira, faboratuko dutenak higiezin-sail egoki bat eskuragarri egotea prezio ordainerrazean, oro har herritar guztiek eta, zehazkiago, gizatalderik zaurgarrienek etxebizitza lortzeko modua

emanen duena. Alde horretatik, azken urteotan izan diren aldaketa estruktural, ekonomiko, sozial eta demografikoek, bai eta higiezin-merkatuaren bilakaerak eta Nafarroako Foru Komunitatean dagoen etxebizitza-larrialdiaren problematikak ere, egungo araudia aldatzera behartzen dute, etxebizitza-lorpenerako bide haiek ezarriz zeinek sustatuko baitute etxebizitza babestu gehiago eskueran ipintzea eta herritarrek haietarako irispidea berdintasun handiagoan izan dezaten. Etxebizitza-eskurabide desberdinak aitortzea da kontua, halako moldez non nafar herritarren premia ekonomiko eta sozialei erantzuteko adinakoa izanen den edukitza-moduen ugaritzea bermatuko baita, etxebizitzaren sustapenari eta zaharberritzeari bultzada emanez, beharrian- eta efizientzia-printzipioak betetzeko modua emanen duten bitartekorik efizienteenei helduz, administrazioarteko elkarlanerako pizgarriak jarritz eta elkarlan publiko-pribatuaren alde jokatzuz. Horrela, bada, lege honetan jasotzen diren neurriak eta ematen diren xedapenak zeharo justifikatuta daude, etxebizitza babesteak eta bizilekuaren araberako bazterketarako arriskuan dauden herritarrek ere babesteak duen munta sozial eta ekonomikoaren ondorioz eta jomugatzat harturik lehen aipatutako helburuak eta legezko aginduak erdietsi eta betetzea”.

Esku artean dugun jarduketa dela eta, erakunde honek Iruñeko Udalari eskertu zion emandako informazioa, eta txostenean jasotako lan-ildoak aztertu zituen. Hala ere, Nafarroako Arartekoak beharrezkotzat jo zuen gomendio hau ematea:

Iruñeko Udalari iradokitzea areagotu eta lehenetsi ditzala udal-etxebizitzaren eskuragarritasuna areagotzeko jarduketak, etxebizitza ordainerrazak eskuratzeko eskubidearen alde egiteko, bereziki larrialdi-kasuetan edo premia kualifikatuko kasuetan.

Iruñeko Udalak adierazi zuen egindako proposamena onartzen zuela, eta, horretarako, ezarritako helburuak lortzeko ahalegin guztiak egiten ari zirela.

Erantzun hori aintzat hartuta, Nafarroako Arartekoak iradokizuna onartutzat jo zuen, eta amaitutzat eman zuen jarduketa.

6.2.7. Egoitza-zentroetako egonaldien baldintzak ikuskatzea.

Gaia: Gizarte-ongizatea.

Administrazio hartzailea: Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua.

Erakunde honek, bere jarduera dela-eta, adinekoek egoitza-zentroetan egiten dituzten

egonaldien baldintzei buruzko kexa batzuen berri izan du. Kexa gehienak senideek jarri dituzte, ez dira oso ugariak, eta hainbat alderdi jorratu dituzte. Kolektibo hori egoitza-zentroetan dauden adinekoek osatzen dute, eta zerbitzu publikoen babes berezia behar dute.

Aurrekoa ikusita, aipatutako gaiaren errealitatea eta problematika hobeto ezagutzeko eta, hala badagokio, erakunde horrek balizko jardunak zehazteko, komenigarritzat jo zen jarduketa hori ofizioz irekitzea eta Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuari honako gai hauei buruzko txostena egiteko eskatzea:

a) 2023., 2024. eta 2025. urteetan adinekoek egoitza-zentroetan egiten dituzten egonaldien baldintzei buruz jasotako salaketen kopurua.

b) Salaketen ondorioz egindako ikuskapenak, zehapen-prozedura baten ondorioz hasitako zehapen-espedienteak, zein kasutan jarduketak artxibatu ziren, eta, halakorik balego, zein kasutan ikuskapen-jarduketa amaitzeko arrazoia beste bat izan zen.

Era berean, ezarritako zehapenei buruzko informazioa emateko eskatu genuen.

c) Aldi horretan (2023-2025) ofizioz egindako ikuskapenak eta, hala badagokio, eragin dituzten zehapen-prozedurak, jorratutako gai nagusiei eta haien emaitzei lotuta.

d) Departamentuak egiten duen adinekoen egoitza-zentroen ikuskapena planifikatzeko jardueraren deskribapena, ildo orokorreari erreferentzia eginda.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak honako informazio hau bidali zuen, aipatutako gai bakoitzari buruz:

“Eskatutako datuak ikuskaritza-jardueraren urteko memorieta jasota daude. Hala ere, memoria horietan jasota daude arreta-arlo guztietan (adinekoak, desgaitasuna, nahasmendu mentala, gizarteratzea eta adingabeak) eta zerbitzu mota guztietan (egoitza, eguna, anbulatorioa...) egin diren ikuskapen guztiei buruzko datuak. Horregatik guztiatik, adineko pertsonen arloari eta egoitza-zerbitzuei buruzko informazioa adieraziko dugu.

Arartekoaren eskaeraren a) eta b) atalei buruz, komeni da aipatzea 2023an 27 salaketa jaso zirela, adinekoen 11 egoitzari buruz. Haietatik hiru amaitu ziren zehatzeko espediente jarrita, arau-hauste astuna egin izanagatik. Hogeita zazpi salaketa horien gaiak oso askotarikoak izan ziren:

- Haietatik 4 langile gehiagoren beharrari buruzkoak ziren. Haietatik hiru amaitu ziren balizko ez-betetzearengatik ohartarazpena eginda, eta haietako bat artxibatu zen.*
- Haietako 6 osasun-langile gehiagoren beharrari buruzkoak ziren, eta egoitzan osasun-*

arreta desegokia emateagatik. Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, beste batean ez-betetzearen gaineko ohartarazpen bat egin zen, hirutan errekerimenduan egin ziren, eta kasu bat artxibatu zen.

- Haietako 5 hasi ziren erabiltzailea erori zelako. Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, hiru kexatan ez-betetzearen gaineko ohartarazpen bat egin zen, eta batean errekerimenduan egin zen.

- Haietako 7 zainketarik ezagatik edota arreta orokorrik ezagatik sortu ziren: Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, lau kasutan ez-betetzearen gaineko ohartarazpen bat egin zen, eta batean hobetzeko errekerimendua egin zen.

- Haietatik 2 objektuak galtzeagatik jarri ziren: haietako baten amaieran errekerimendua egin zen, eta beste bat artxibatu zen.

- Haietako bat jarri zen korrespondentzia ez entregatzeagatik, eta azkenean artxibatu zen.

- Haietako bat jarri zen instalazioetara iristea ezinezkoa zelako, eta azkenaren amaieran hobetzeko gomendioa egin zuten.

- Haietako bat jarri zen hitzartutako plaza bat lortzean, banakako gela batean egotetik gela bikoitz batera aldatu zutelako. Azkenean, ez-betetzearengatik ohartarazpena egin zuten.

2024an, 18 adineko egoitzari buruzko 31 salaketa jaso ziren. Haietatik lau amaitu ziren zehatzeko espedientea jarrita, arau-hauste astuna egin izanagatik. 31 salaketa horien gaiak oso askotarikoak izan ziren:

- Haietatik 8 langile gehiagoren beharrari buruzkoak ziren. Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, hirutan ez-betetzearen gaineko ohartarazpen bat egin zen, batean errekerimenduan egin zen, eta hiru artxibatu ziren.

- Haietako 6 osasun-langile gehiagoren beharrari buruzkoak ziren, eta egoitzan osasun-arreta desegokia emateagatik: Haietako baten amaieran balizko ez-betetzearengatik ohartarazpena egin zen, eta bost kasutan errekerimendua egin zen.

- Haietako 3 hasi ziren erabiltzaileak erori zirelako. Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, eta bi artxibatu ziren.

- Haietako 9 zainketarik ezagatik edota arreta orokorrik ezagatik sortu ziren: Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, batean ez-betetzearen gaineko ohartarazpen bat egin zen, lau kexatan hobetzeko errekerimendua egin zen, eta bi artxibatu ziren.

- Haietako bat jarri zen korrespondentzia ez entregatzeagatik, eta azkenean artxibatu zen.

- Haietako bat jarri zen hitzartutako plaza bat lortzean, banakako gela batean egotetik gela bikoitz batera aldatu zutelako. Azkenean, zehatzeko espedientea egin zen.

- Hiru jarri ziren erabiltzaileek elkarri eraso egiteagatik: Haietako baten amaieran balizko ez-betetzearengatik ohartarazpena egin zen, eta bi kasu artxibatu ziren.

2025eko uztailaren 1a arte, 11 adineko egoitzari buruzko 20 salaketa jaso ziren. Haietatik hiru amaitu ziren zehatzeko espedientea jarrita, arau-hauste astuna egin izanagatik. Jasotako 20 salaketetako batzuk izapidetzen ari dira, eta ez dira amaitu. Hogei salaketa horien gaiak oso askotarikoak izan ziren:

- Haietako 3 osasun-langile gehiagoren beharrari buruzkoak ziren, edo egoitzaren osasun-arreta desegokia izateagatik: Haietako baten amaieran balizko ez-betetzearengatik ohartarazpena egin zen, eta bi kasutan errekerimendua egin zen.
- Haietako 3 hasi ziren erabiltzaileak erori zirelako. Haietako baten amaieran ohartarazpena egin zen, beste batean errekerimendua egin zen, eta beste bat izapidetzen ari da.
- Haietako 9 zainketarik ezagatik edota arreta orokorrik ezagatik sortu ziren: Haietako baten amaieran zehatzeko espedientea hasi zen, batean ez-betetzearen gaineko ohartarazpen bat egin zen, hiru kasutan errekerimendua egin zen, eta bi artxibatu ziren.
- Haietako bat erabiltzaileek elkarri eraso egiteagatik jarri zen, eta zehatzeko espedientea eman zen amaieran.
- Haietako bat objektuak galtzeari buruzkoa zen, eta azkenean gomendioa eman zen.
- Hiru jarri ziren, zaintza faltagatik, eta amaieran ez-betetzearengatik ohartarazpena egin zen, eta bat artxibatu zen.

Arartekoaren eskaeraren c) apartatuari dagokionez, adierazi behar da 2023ko maiatzetik aurrera, hau da, apirilaren 5eko 38/2023 Foru Dekretuaren bidez egindako abenduaren 2ko 92/2020 Foru Dekretuaren aldaketa indarrean jarri zenetik, egindako ohiko ikuskapenei buruzko txostenak Gobernu Irekiaren Gardentasunaren orrian argitaratzen direla (hiru hilean behin), publikoki kontsultatu ahal izateko. Hala ere, horien laburpen gisa, adierazi behar da 2023an 76 ohiko ikuskapen (ofizioz) egin zirela adinekoen egoitzetan, eta horietatik 2 zehapen-espediente bat eginda amaitu zirela, intimitaterako eskubidea urratzeagatik kasu batean eta, beste batean, zuzendaritzaren figura indarrean dagoen araudiak eskatzen duen titulazioarekin bat ez etortzeagatik.

Bestalde, 2024an, 54 ohiko ikuskapen egin ziren (ofizioz) adinekoen egoitza-zentroetan, eta horietatik 5 kasuren amaieran zehapen-espedientea egin zen, horietatik hiru kasutan ez baitzen betetzen indarrean dagoen araudiak eskatzen duen titulazioa zuzendaria izateko; beste batean, gelak ez baitzeuden baimendurik, erabiliak izateko; eta beste batean Banakako Arreta Plana eginda ez izateagatik, eta beharrezkoa da erabiltzaileei arreta egokia emateko.

Azkenik, 2025ean, 22 ohiko ikuskapen egin dira (eta txostena egin da jada) (ofizioz), eta bakar bat ere ez da amaitu zehapen-espedientea eginda.

Arartekoak egin duen eskaera-txostenaren d) atalean jakinarazi behar da urtero Nafarroako Gizarte Zerbitzuen arloko Ikuskapen Plana egiten eta argitaratzen dela. Ikuskapen-plan horietan (kontseilariaren foru-agindu bidez onartu eta NAO-n argitaratu ziren urtearen hasieran), oro har, jarduteko oinarritzko ildoak deskribatzen dira. Oro har, zentroak eta zerbitzuak betekizun material eta funtzionalen arloan indarrean dagoen araudira egokitzen diren egiaztatzeaz gain, zerbitzu-emaleek sinatutako kontratuen agiri arautzaileak eta klausulak betetzen diren ere ziurtatzen da. Era berean, gizarte-zerbitzuen hartzaileen eskubideen zaintza eta errespetua ere ziurtatzen dira.

Halaber, zaindu behar da pertsonen beren beharretara egokitutako arreta jasotzen dutela, hau da, arreta integrala, espezializatua eta pertsonalizatua.

Zehazki, azken urteetan egiaztatu da 92/2020 Foru Dekretua betetzen den (abenduarien 2koa, egoitza-zerbitzuen, eguneko zerbitzuen eta zerbitzu anbulatorioen funtzionamendua arautzen duena). Azken araudi hori 38/2023 Foru Dekretuaren bidez aldatu zen, eta zenbait eskakizun sartu zituen. Eskakizun horiek nahitaez bete beharko dira 2023-2029 aldian, beraz, ikastetxeei aholkularitza emateko lan handia egin da, eta eskakizunak urteen arabera betetzen direla gogorarazi da. Era berean, adineko pertsonentzako egoitza-zentro gehienek Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziarekin zerbitzuak emateko kontratua sinatuta dutenez, kontratu-klausulak betetzeari buruzko alderdiak ere egiaztatu dira (batez ere langileen ratioei buruzkoak), eta emaitza organo kudeatzaileari helarazi zaio, egokitzeak jotzen duen moduan jardun dezan.

Horren harira, Departamentua lanean ari da Administrazioaren eta zerbitzuak ematen dituzten erakundeen eta horien erabiltzaileen arteko harremana arindu eta erraztuko duen programa bat diseinatzeko, baina gaur egun langileen ratioak egiaztatzea bereziki zaila da. Izan ere, zentroetan ez dago fitxaketa-sistema uniformerik, eta Departamentuak ez du tresna egokirik kalkuluak automatikoki egin ahal izateko.

Horregatik guztiagatik, urtean zehar bisitatu behar diren egoitza-zentroak eta ikuskatzaileek aplikatuko dituzten irizpide homogeneousak zehazten dituzten urteko ikuskapen-irizpideak egitean, Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziarekin sinatutako kontratua duten zentroetako langileen kontrola mugatu egin da 2024an eta 2025ean. Hori dela eta, aurreko urteetan langileen ez-betetzeak erakutsi dituzten kontratu-klausulak soilik kontrolatu dira, edo langilerik ez izateagatik salaketak jaso dituztenak edo Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziak berariaz ikuskatzeko eskatzen dituenak.

Gizarte Eskubide, Gizarte Ekonomia eta Enplegu kontseilariaren urtarilaren 17ko 4/2025 Foru Aginduaren bidez, Nafarroako Gizarte Zerbitzuen arloko 2025erako Ikuskapen Plana onartu zen (2025eko otsailaren 24ko NAO, 37. zk.). Aipatutako Foru Aginduaren zazpigarren puntuaren arabera, hiru dira Ikuskaritzaren 2025eko oinarritzko jardura-ildo nagusiak (eta hala izan da aurreko urteetan ere), eta lehen bi ildoak dira adinekoen egoitza-zentroetan

gauza daitezkeenak:

- I- Egoitza-izaerako gizarte-zerbitzuen hartzaileen eskubideen errespetua bermatzera bideratutako oinarritzko jardun-ildoak. Zehazki, arreta erabiltzaileen beharretara egokitzen dela zainduko da. Era berean, Ikuskapen Atalak berrikusiko du 2024ko Ikuskapen Plana gauzatzean egindako errekerimenduak edo ohartarazpenak bete diren, edo zerbitzu horien aurka jarri ahal izan diren salaketan ikerketaren ondorioz egindakoak. Halaber, indarrean dagoen araudia betetzen den egiaztatuko da, bai loturetan, bai aplikatu behar diren beste erregulazio batzuetan eta kontratu-baldintzetan, hala nola pertsonarengan oinarritutako banakako arreta-planetan, protokoloetan eta erregistroetan, erreferentziako langilerik dagoen, eta bizi-historiak eta pertsonarengan oinarritutako arreta-ereduak ezarri diren. Pertsonarengan oinarritutako banakako arreta-planetan erabiltzailearen balorazio integrala jasoko da, eta bertan jasoko dira haren gaitasunak eta lehentasunak.
- II- Oinarritzko jarduera-ildoak, zentroak eta zerbitzuak gainbegiratzera eta kontrolatzera bideratuta, eta arreta berezia jartzen duena langileen antolamendua eta banaketa eta langileen eginkizunak kontrolatzean. Helburua antolaketa hori proportzionala eta egokia izatea da asteko egun guztietan eta eguneko eta gaueko ordu-tarteetan, erabiltzaileei behar bezalako zerbitzua emateko, haien premien, egoeraren eta hainbat arreta-alderditan dituzten aukeren arabera, Pertsonarengan Zentratutako Arreta Ereduen ezarpenean. Zehazki, Open House kontratazio-sistema sinatu duten zentroetan ziurtatuko da (...) zentroaren ratio globala une oro Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziarekin sinatutakoaren arabera dela, kontratua exekutatu bitartean.

Azkenik, adierazi behar da urtero hautatzen direla zer zentroan egingo den ohiko ikuskapena, hainbat arrazoi direla medio: arreta-arlo guztietan zentro asko ikuskatu behar direlako (625 zerbitzu), gero eta salaketa gehiago jartzen direlako, eta gero eta zerbitzu berri gehiago baimentzen direlako, eta ikuskatzaileen kopurua mugatua delako (4-5 ikuskatzaile). Egoitza-eta eguneko zerbitzuek anbulatorioek baino lehentasun handiagoa dute, bai eta aurreko urtean salaketaren xede izan direnek edo ohartarazpenak edo zehapenak eragin dituzten gabeziak atzeman direnek ere”.

Informazio hori ikusita, ikuskatzeko administrazio-ahala erabiltzen ari zela ikusita, Nafarroako Arartekoak Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari proposatu zion ikuskapen-jarduerarekin jarraitzea, bai salaketan ondorioz, bai ofizioz, bertan bizi diren adinekoen oinarritzko eskubideak bermatzeko mekanismo gisa, arreta berezia emanda langileen ratioak benetan betetzeari, ratio horiek harreman zuzena baitute pertsonarengan oinarritutako benetako arretarekin. Hori eta gero, jarduketak amaitutzat jo zituen.

6.2.8. CAIDIS Las Hayas, desgaitasunari arreta integrala emateko zentroaren kudeaketa.

Gaia: Gizarte-ongizatea.

Administrazio hartzailea: Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua

Komunikabide batean CAIDIS Las Hayas zentroaren Erabiltzaileen Tutoreen eta Senideen Elkarteko lehendakariaren eta 46 bazkideren idazki bat argitaratu zen, eta guztiek adierazi zuten ez zeudela ados zentroaren kudeaketarekin.

Azalpenen arabera, kudeaketa Grupo 5 erakundearen esku zegoenetik, erabiltzaileek hainbat gabezia zituzten, adibidez, azkeneko bero-boladan, aire girotua hondatuta egon zen.

Nabarmendu zen erabiltzaileek, zaurgarriak izateagatik, kexatzeko gaitasunik ez dutela, edo kexa egiteko zailtasunak dituztela, eta zentroaren kudeaketa txarra adierazten duten zenbait gertakari aipatzen ziren:

- a) Elikaduraren kalitate-falta 2024ko otsailean detektatu zen. Arazo horretan, familiek ezin zuten parte hartu, eta ez zen behar bezala konpondu.
- b) Neguko eta udaberriko asteetan ur berorik ez egotea, eta erabiltzaileek mikrouhin-labeen edo kazoletan berotutako urarekin garbitu behar izatea.
- c) Berokuntzan ere akatsak izan ziren, eta berogailu elektrikoekin moldatu behar izan ziren, zentroko puntu batzuetan.
- d) Bero-boladan aire giroturik ez izatea.

Era berean, salatu zuten zentroko eraikina "adimentsua" izan arren, kontrol-sistema domotikoek huts egiten zutenean edo hondatzen zirenean, pertsonen "sagutegi" bihurtzen zela. Eta adierazten zen familiek informazio-defizita zutela seme-alabei eragiten dieten arazo mota horiei buruz.

Nafarroako Arartekoak egokitzen jo zuen Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentura jotzea, errealitatea eta gai horri buruzko egoera hobeto ezagutze aldera. Honako informazio hau eskatu zuen:

- a) Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ezagutzen zuen aipatzen ari zen problematika, eta, zehazki, aurreko apartatuan

aipatutako alderdiak; eta, hala badagokio, jakinaraz zezala zer egin duen arazoa konpontzeko.

- b) Grupo 5 erakundeak kudeaketa bere gain hartu zuenetik, zentro horren kudeaketari buruz egin diren ikuskapenak, eta espediente egokien kopia ematea. Halakorik balego, detektatutako arau-haustea eta ezarritako zehapenak.
- c) Erabiltzaileen eta haien familien informazio- eta partaidetza-mekanismoak.

Zehazki, ea eratuta zeuden zegozkion partaidetza-organoak, eta egindako bilkurak, aipatutako erakundeak kudeaketa bere gain hartu zuenetik.

- d) Jarduketaren xedeari buruz eta, hala badagokio, zerbitzua hobetzeko eta erabiltzaileen eskubideak bermatzeko dauden neurrien aurreikuspenari buruz egokitzen diren beste gogoeta batzuk.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak honako informazio hau bidali zuen, aipatutako gai bakoitzari buruz:

Lehenengo galderari erantzunez, hau da, problematikari eta egindako jarduketari buruzko ezagutzari dagokionez, departamentuak jakinarazi zuen arazo horren berri zuela, senideen elkarteak egindako erreklamazioei erantzun ziela eta honako jarduketa hauek egin zituela:

- *Ikastetxearen kontratuaren jarraipen-batzordea (2024ko eta 2025eko aktak erantsi dira).*
- *Nutrizio-batzordea sortzea ikastetxean, elikadura hobetzeko (aktak erantsi dira). Bertan, senideek, erabiltzaileek eta zentroko langileek parte hartzen dute. Batzorde horretara joan da Desgaitasuna duten Pertsonentzako Zerbitzuen Ataleko burua. Halaber, bisita egin da, alde zuzendariordeak eta atalburuak janariaren kalitatea egiaztatzeko.*
- *Lanen eta horniduren atalak berehalako arreta ematea urtean zehar berokuntzarekin, aire girotuarekin eta eraikinaren mantentze-lanekin lotutako gorabeherari. (Zentroaren mantentze-lanari lotutako txostena).*

Egindako ikuskapenei dagokienez, departamentuak adierazi zuen Grupo 5 taldeak zentroaren kudeaketa egin zuen aldian (2024ko urtariletik) hiru ikuskapen egin zirela zentroan. Ohiko ikuskapen bat, beste bat erabiltzaile baten senide baten kexagatik eta beste bat ofizioz, departamentuak berak elikadura gainbegiratzeko.

Erabiltzaileen eta haien familien informazio- eta partaidetza-mekanismoari buruz, departamentuak hau adierazi zuen:

“Partaidetza Kontseiluaren bi bilera egiten dira urtero (aktak erantsi dira). Kexak eta iradokizunak kudeatzeko sistema bat ere badute. Familiei beste bide batzuetatik ematen zaie informazioa: WhatsApp bidez, posta elektronikoaren bidez, telefonoz edo aurrez aurre.

Kontratuaren Jarraipena egiteko Batzordeetan, eta Nutrizio Batzordeetan familiek eta erabiltzaileek hartzen duten parte.

Familien elkartearekin zenbait bilera egin dira. Egindako bileretan, saileko hainbat kidek parte hartu dute, hala nola sailburuak, zuzendari kudeatzaileak, zuzendariordeak eta atalburuak”.

Era berean, adierazi zen departamentu honi jakinarazitako etengabeko ondoeza ikusita, zentroan inplikaturako eragileen artean bitartekaritza-prozesu bat egitea aztertu zela.

Era berean, jakinarazi zen zuzendariordetzak uste zuela CAIDIS Las Hayas asistentzia-kalitate handiko zentroa zela, profesionalen maila tekniko handiagatik eta estatuko altuenetan dauden arreta-ratioengatik. Bestalde, adierazi zuen eraikina, Nafarroako Gobernuaren jabetzakoa, antzeko ezaugarriak dituzten zentroen arteko erreferente arkitektonikotzat jotzen dela.

Azkenean, Arartekoa gonbidatzen zuten bisita bat egitera, zentroko azpiegiturak eta zerbitzuko langileak bertatik bertara ezagutzeko.

Arartekoaren ustez, gai hori Gizarte Zerbitzuei buruzko Foru Legearekin lotuta zegoen, eta hauxe da haren xedea: *“Nafarroako Foru Komunitatean gizarte zerbitzuen sistema itxuratzea, halako moduan non bermatuko baita zerbitzuak pertsonen autonomia, duintasuna eta bizi kalitatea ziurtatuko dituzten baldintza onenetan ematen direla”.*

Aurrekoari lotuta, aipatzekoa da lege horretan zenbait eskubide aitortzen zaizkiela gizarte-zerbitzuen erabiltzaileei, besteak beste, *kalitateko zerbitzuak jasotzea* (6. artikulua).

Era berean, arauak, gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubide orokorrekin gain, eskubideen katalogo bat aitortzen die egoitza-zerbitzuen erabiltzaileei (8. artikulua): *“laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea, norberaren behar berariazkoen araberakoa, laguntza soziala, osasunakoa, farmazeutikoa, hezkuntza eta kultura arloetakoa eta premia pertsonal guztiak bere baitan hartzen dituen, garapen egokia lortzeko”.*

Hala, ondorioztatzen zuen zentroko senideek eta erabiltzaileek aipatzen zituzten alderdiek (elikaduraren gabeziak, ur berorik eza, klimatizazio txarra, besteak beste), intentsitate handiagoz edo txikiagoz, zerbitzuaren kalitatean eta erabiltzaileen eskubideetan eragin dezaketela, zalantzarik gabe.

Hori ikusita, eta Departamentuak egindako txostena kontuan hartuta, egokitzen joan den gomendio hau egitea:

“Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari gomendatzea CAIDIS Las Hayas zerbitzu egokia eta kalitatekoa emateko neurriak hartzea zaintzea”.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak adierazi zuen gomendioa onartzen zuela, eta jakinarazi zuen Departamentuko hainbat atalek jarraipen jarraitua egiten dutela (Lanen Alorrak, Ikuskaritza Zerbitzuak, Desgaitasuna duten Pertsonentzako Zerbitzuak Alorra). Era berean, bere konpromisoa errepikatu zuen pertsonak kalitateko zerbitzuak jasotzen duten eskubidea zaintzeko.

Erantzun hori aintzat hartuta, Nafarroako Arartekoak onartutzat jo zuen gomendioa, eta bukatutzat eman zuen jarduketa.

6.2.9. Iruñeko kaleetan bizi diren familiak, tartean adingabeak daudela.

Gaia: Gizarte-ongizatea

Administrazio hartzailea: Iruñeko Udala

2025eko irailean jendaurrean jakinarazi zen hainbat gizarte-kolektibok egindako salaketa bat, Iruñeko kaleetan lo egiten ari ziren sei familiari buruz. Familia horietan adingabeak zeuden.

Jasota zegoenez, egoera hori iraganean ere gertatua zen. Izan ere, 2025eko otsailean lau familia izan ziren egoera horretan, eta ez zitzairen erantzun instituzionalik eman, beraz, herri-elkartasuneko sareek eta auzotarren konpromisoak arazoa aldi baterako konpondu zuten.

Aipatu zen etxegabeko sei familia horiek Iruñeko Udalaren larrialdietako laguntza jaso zutela, baina ezarritako hiru egunean baino ez. Hori eta gero, ez zuten laguntza gehiago jaso.

Arazo nagusietako bat zen Iruñeko Udalaren Bazterketa Handiaren Alorra *de facto* itxita zegoela, ez baitzuen hitzordu berririk ematen. Hortaz, eskatzen zen tokiko erakundeak kalteberatasun-egoeran dauden familien eta pertsonen bizitza babesteko gailu iraunkor eta egonkor bat ezarrita edukitzea.

Eskatu egiten zen Bazterketa Handiaren Alorretik, auzo-unitateetatik eta oinarritzko gizarte-zerbitzuetatik arreta ematea kaleko edo kalteberatasuneko egoeran dauden

pertsona guztiei arreta ematea bermatzea, bai eta familia eta etxerik gabeko pertsonentzako harrera-gailu duin bat berehala irekitzea ere.

Kontu hori ikusirik, erakunde honek Iruñeko Udalari eskatu zion gai horren inguruan informatzeko. Zehazki, eta egoki iritzitako gainerako gogoetak alde batera utzi gabe, informazioa eskatu zuen familia horien egoerari buruz eta udalak haiei laguntza emateko jarraitutako edo aurreikusitako jarduketari buruz. Era berean, eskatu zen zer neurri hartu ziren edo aurreikusita zeuden, gizarte-kolektiboek aipatutako arazo horiek arintzeko.

Iruñeko Udalaren Gizarte Ekintzako Alorrak honako txosten hau eman zuen:

“Jakinaraztea Iruñeko Udaleko Gizarte Ekintza Alorraren informazioaren arabera, Nafarroako hiriburuan gaur egun, ezta duela gutxi ere, ez daudela adingabeak dituzten familiak kalean lo egiten. Herritarren Segurtasunaren alorrarekiko koordinazioa etengabea izan da, eta ez da jaso horrelakorik Iruñean gertatzen ari denik. Barne-irizpidearen arabera, hirikoak ez diren familien kasuan, hotelean ostatu hartzeko baimendutako hiru gauak agortu ondoren, ez badago haientzako alternatibarik eta kalean badaude, Udaltzaingoak egoerari buruzko txostena bidali beharko du, Gizarte Ekintzak informazio hori Nafarroako Gobernuari bidaltzeko, eta, horrela, egokitza jotzen diren neurriak hartu ahal izateko.

Urte honetan, oraingoz, Zapateria kaleko 40 zenbakiko Gizarte Ekintzako Unitateak guztira 76 familia artatu ditu. Hiru profil bereiz daitezke: lehena etxegabetze-egoera baten ondoren arreta eskatzen zuten 30 familiak osatzen zuten; bigarrena, hirira iritsi berri ziren 37 familia artatu dira, eta, azkenik, nazioarteko babesa eskatzen zuten 9 familia. Horiek guztiak aldi baterako hainbat bizitoki-baliabidetara bideratu ziren, dauden premien eta egoeraren arabera. Ez dago jasota horietako bat ere kalean geratu denik edo adingabeek hirian lo egin dutenik. Gizarte Ekintzak ez daki nortzuk diren albistean aipatutako sei familia horiek, hau da, gizarte-kolektibo horiek aipatzen dituztenak.

Bazterketa Handiaren Alorrak familia horiei laguntzea eskatzeari dagokionez, argitu behar dugu Haur eta Familietako teknikariak familia guztiei arreta ematen diela, haien eskumena baita arloko talde profesionalaren eginkizunen banaketaren arabera.

Uste dugu ez litzatekeela egokia izango adingabeak bazterkeria handiko egoeran dauden pertsonen tutoretzapean egotea baimentzea. Gizarte-bazterkeriaren eremuan lan egiten duten langileek ondo dakitenez, egoera horretan dauden pertsonak arazo fisiko eta mental ugari dituzte. Bazterketa handiak hainbat kontingentzia ekartzen ditu berekin, hala nola bulkaden kontrolik eza, adikzioak eta substantzia toxikoen kontsumoa edo osasun mentaleko arazo larriak, batzuetan patologia dualeko egoerekin, hau da, bi faktoreak aldi berean konbinatuta. Bazterketa Handiko egoerak ez dira une zehatzetan gertatzen, egoera kronifikatuak edo iraunkorrak dira, eta haien ezaugarrietako bat da intentsitate handiko eta exijentzia txikiko baliabideekin landu behar izatea. Arriskutsua iruditzen zaigu adingabeak dituzten familiak bazterkeria handiko egoeran dauden pertsonentzako baliabideetan artatzea;

ez dugu uste zirkuituak partekatzea komeni denik, lehenik eta behin segurtasunik gabeko egoerak gerta daitezkeelako, eta, bigarrenik, adingabeen egoera are gehiago okertuko duten harreman toxikoak sor ditzaketelako. Horregatik uste dugu egokiena dela adingabeak dituzten familiak Haurtzaroaren, Familiaren eta Emakumearen arloko teknikariek artatzea, eta ez Bazterkeria Handiko teknikariek.

Gizarte-kolektiboek aipatzen duten problematika arintzeko hartutako eta aurreikusitako neurriei dagokienez, Iruñeko Udalak programa bat jarri zuen abian 2024an, bizitegi-bazterketako egoeran dauden familiei udal-etxebizitzan ostatu emateko eta laguntza soziala emateko. 2024an, 10 familiarentzako edo 35 lagunentzako plazak zituen programa hori jarri zen abian, eta 2025ean programaren edukiera bikoiztu egin da, 20 familiarentzako edo 70 lagunentzako plazak eduki arte. Horrez gain, hiru gau hotel edo ostatu batean ematera bideratutako sistema bat dago, hirikoak ez diren adingabeak dituzten familientzat. Gure ustez, Foru Komunitatean udalerrian erroldaturik gabeko familiei zuzendutako baliabide horiek dituen udalerrri bakarra gara”.

Iruñeko Udalaren erantzun hori jaso eta gai horretan interesa zuten elkarte, kolektibo eta gizarte-kolektibo horiei bidali ondoren, erakunde honek bere jarduketak amaitutzat jo zituen.

6.2.10. Adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentroan gainokupazioa egotea.

Gaia: Gizarte-ongizatea.

Administrazio hartzailea: Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua.

Gizain Fundazioko Enpresa Batzordeak, segurtasunaren arloko langileekin eta hezitzaileekin batera, salatu zuen, hedabideen bitartez, adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentroa “gainezka” zegoela.

Langileek eta adingabeek pairatzen dituzten baldintzak salatzen ziren. Izan ere, kasu jakin batzuetan, logelak ixteko ere eskatzen zuten, haiekin bizi diren kideen beldur.

Aipatutako zentro horrek bizigarritasun-arazoak zituen, espazioa mugatua delako, eta higiezina berritu aurretik jada jakinarazi zen hori gertatzen ari zela. Eta adierazi zen zentroa hamabi adingabe hartzeko diseinatuta zegoela, eta, praktikan, guztiz gainezkatuta zegoela, eskuragarri zeuden plazak baino erabiltzaile gehiagorekin eta hasieran aurreikusi gabeko profilekin.

Illo horretatik, honako hauek aipatzen ziren: geletan pilatuta egotea, bizigarritasun-zedularik gabeko gela bat erabiltzea hezkuntza-zentroan bilerak egiteko, eta adingabeentzako aisiarako gune egokirik ez egotea.

Biktimagileak eta biktimak elkarrekin bizi ziren, neurri murriztaileak dituzten adingabeak babesgabetasun-egoeran dauden beste batzuekin batera zeuden, baita egoitza-baliabide alternatiborik ez duten adinez nagusiak ere.

Bereziki salatzen zen adinez nagusi bat zegoela, eta jokabide sexualizatuak izan zituela. Bide publikoan exhibizionismoagatik atxilotua zuten, eta instalazioen aurka bandalismo-ekintzak eginak zituen, baina ez zirela beharrezko neurririk hartu.

Bestalde, albistearen argitalpenaren bidez, Nafarroako Arartekoak jakin zuen bertan bizi den hamabost urteko adingabe bat atxilotua zela zentro horretako langile bati eraso egin ziolako, eta, heriotza-mehatxua ere eman ziola.

Gai hori ikusirik, erakunde honek Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari eskatu zion gai horren inguruan informatzeko. Zehazki, adingabeen zentroko gainokupazioaren arazoari dagokionez, eskatu zuen haren dimentsioari buruzko informazioa emateko (baimendutako plazak, adingabeen profilak, okupatutako plazak, hautemandako gertakariak eta abar) eta, hala badagokio, hura konpontzen edo arintzen saiatzeko aurreikusitako neurriei buruz.

Era berean, Arartekoak eskatu zuen, aipatutako erasoari dagokionez, departamentuak ezagutzen zituen inguruabarren berri emateko, eta, hala badagokio, salatua bezalako egoerak saihesteko hartu diren edo hartuko dituen neurrien berri emateko.

Eskaera horri erantzunez, txosten hau bidali zuen:

[...]

Nafarroako Arartekoak eskatuta, txosten honetan jaso dira honako hauei buruzko datuak: baliabidearen izaera, okupazio-datuak, baimendutako plazak, adingabeen profilak, okupatutako plazak, salatutako gertaerei lotutako egoeraren deskribapen objektiboa eta Gizain Fundazioak eta Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak ezarri dituzten neurriak, Haurtzaroaren, Nerabezaroaren eta Familiaren Zuzendariordearen bidez.

Horren aurretik deskribatu dira Gizain Fundazioaren izaera eta Nafarroaren Gobernuak erakunde instrumental honek adingabeak behatzeko eta hartzeko Ilundain/Etxegaraiko zentroaren kudeaketa babesten duen esparru formala, baita zentro horren ezaugarriak, instalazioak eta zuzkidura-langileak ere.

Gizain fundazioari eta adingabeak behatzeko eta hartzeko Ilundain/Etxegaraiko zentroari egindako kudeaketa-enkarguari buruz:

Nafarroako Gizarte Zerbitzu Publikoak kudeatzeko Fundazioa (Gizain Fundazioa) Nafarroako Gobernuaren erakunde instrumentala da, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari atxikita. Foru-erakundearen sektore publikokoa da, eta zentroak eta zerbitzuak kudeatzen ditu, zeinak “enkargu instituzionalen” bidez kudeatzen diren. Gaur egun honako zentroak kudeatzen ditu, guztiak adingabeak behatzeko eta artatzeko zentroak (COA) dira: Beloso-Larrialdiko Familietako Programa, Orbina, Barañain, Etxabakoitz/Concepción Benítez, Etxegarai eta Argarai; eta Gazteen Justiziako Eguneko Zentroa. Era berean, Lizarrako, Tafallako, Tuterako, Iruñerriako, Ipar-ekialdeko eta Ipar-mendebaldeko gizarte-zerbitzu sozialak, Bizitzeko gutxieneko diru-sarrera/errenta bermatua izapidetzeko unitateak eta sexu-indarkeriari arreta emateko zentro integrala.

Gizain Fundazioak Ilundain/Etxegaraiko zentroaren kudeaketa bere gain hartu zuen, 2022ko azaroaren 1etik, eta egun horretan errekurtsio horretako langileak subrogatu ziren (lehen Ilundain Fundazioko langileak ziren). Ilundain herrian kokatuta jarraitu zuen (Ilundain Fundazioak Gizain Fundazioari instalazioak aldi baterako laga zion). Martxoaren 7tik, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak Iruñeko Vergel kaleko 4. zenbakian berritu eta egokitutako instalazioetara eraman da baliabidea.

Baliabidean 12 plaza daude, baina 14 plaza arteko edukiera baimenduta dago. Horrela jaso da adingabeak hartzeko eta orientatzeko ETXEGARAiko zentroaren ZERBITZUA JARDUNEAN JARTZEKO BAIMEN-PROPOSAMENARI BURUZKO TXOSTENEAN. 0001-AUSS-2025-000015 espedientean hauxe ondorioztatu da: “Baimena behar duen zerbitzu horrek betetzen ditu baliabide horretarako legez eskatzen diren betekizunak, eta betetzen ditu funtzionamendu-baimen hori lortzeko beharrezkoak diren betebeharrak eta baldintzak”.

Baliabidearen deskribapena

Etxegaraiko zentroa adingabeak behatzeko eta hartzeko zentroa da. Gizarte zerbitzuen zorroaren prestazio bermatua da. 38/2023 Foru Dekretuan ezarritakoaren arabera; “berehalako arreta-zerbitzua ematen da, behin-behinekoa, eta erabiltzaile diren haur edo nerabeei ingurune seguru eta babeslea eskaintzen die, haien premia fisiko, sanitario, psikoemozional eta hezkuntzakoei behar bezalako arreta integrala emateko. Babesteko, baloratzeko eta diagnostikatzeko funtzioak. Gehienez ere 16 plaza bete daitezke, bat-bateko eta presako egoeretan izan ezik. Laguntzen intentsitatea altua da”. Honelakoa da: “Larrialdiko eta egonaldi laburreko egoitza-zerbitzua da, artatutako neska-mutilen egoera pertsonala, familiakoa eta soziala aztertzea eta baloratzeko helburu duena, ikusitako beharretarako egokiena den babes-neurria definitze aldera. Larrialdi-egoeretan, harrera eskaintzen die adingabeei, eguneko 24 orduetan, eta egunero eta modu integralean asetzen ditu haien oinarrizko premiak, premia sanitarioak, psikoemozionalak eta hezkuntzakoak, gehienez ere 180 egunez. Helburua da, babesgune batetik abiatuta, artatutako adingabeen egoera

pertsonala, familiakoa eta soziala aztertzea eta baloratzea, jasandako babesgabetasunaren larritasuna baloratzeko, dagoen arriskua ebaluatzeko eta gurasoen berreskuragarritasunaren pronostikoa ezartzeko behar adina elementu edukitzeko”.

Zentroaren gaur egungo instalazioak 2025eko martxoaren 7koak dira, eta bertan honako espazio hauek daude:

- *Beheko solairuan 3 gela daude: banakako bi gela eta gela bikoitz bat; langile-taldearentzako lanerako espazio bat; eta sukalde-jangela-egongela bat; bi bainugela. Solairu horretan dago, halaber, segurtasun-espazioa, zeinak bainugela bat eta bi gela baititu (erabilera anitzekoa, “baretzeko gela” edo “segurtasun- eta bizikidetzak-neurrien espazio” gisa, edota neurri murriztaileak, hala nola isolamendua, Adingabearen Babes Juridikoari buruzko 1/1996 Lege Organikoak, Kode Zibila eta Prozedura Zibilaren Legea partzialki aldatzen dituenak, ezarritakoaren arabera). Beheko solairuan bisita-gela ere badago (familia-bisitak edo esku hartzeko edo biltzeko beste premia batzuk), baita garbigailua eta lehorgailua ere.*
- *Lehen solairuan 5 gela daude: banakako bi gela eta lau gela bikoitz; langile-taldearentzako lanerako espazio bat; sukalde-jangela-egongela bat; eta bi bainugela.*
- *Bi somier daude, eta behin-behinean erabiltzen dira 13 edo 14 adingabe daudenean (bai gela bikoitz handiagoetan, bai beheko solairuko lasaitasun-aretoan, baliabideko egoera zehatzaren arabera).*
- *Instalazioetan 715 metro koadro inguruko lorategi bat dago, eta bertara beheko solairuko ataritik sartzen da.*
- *Etxearen goiko aldean biltegiratzeko eta garbitzeko espazioa dago (izarak, eskuoihalak, arropa, garbiketa-materiala...).*

Hauxe da baliabide horretako egungo plantilla (30,50 lanpostu):

ETXEGARAIKO ZENTROA (COA)			
Lanpostua	Lanpostu kopurua	Lanbide-kategoria	Osagarri
KOORDINATZAILEA	1,00	1. taldea	Guardia
PSIKOLOGOA	1,00	2. taldea	
GIZARTE-LANGILEA	1,00	2. taldea	
GIZARTE-LANGILEA + ERREF. Perts. Oin. Arretaren EREDUA	1,00	2. taldea	Taldeko ordezk.
PT IRAKASLEA	0,70	2. taldea	
HEZITZAILEA (txandakakotasuna)	13,00	2. taldea	Txandakakotasuna
HEZITZAILE IBILTARIA	2,00	2. taldea	Txandakakotasuna, itxaropena eta guardia
SEGURTASUN-KOORDINATZAILEA	0,80	3. taldea	Taldeko ordezk.

ETXEGARAICO ZENTROA (COA)			
TXANDAKAKOTASUNEO SEGURTASUN-LANGILEAK (POSTUAK)	9,00	3. taldea	Txandakakotasuna
GARBIKETA	1,00	4. taldea	
GUZTIRA	30,50		

Honako hau da hezkuntzako eta segurtasuneko langileen arreta-ratioa (12 plaza):

- 4 hezitzaile, goizez eta arratsalde (astelehenetik igandera).
- 2 hezitzaile, goizez eta arratsalde (astelehenetik igandera).
- Adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentrori lekualdatu zenetik, astelehenetik igandera arteko hezkuntza-errefortzu bat ezarri da, goizeko eta arratsaldeko ordutegian ratioa indartzeko (3 txanda gehigarri, errefortzu hori egiteko 3 pertsona kontratatuta).
- Segurtasun-arloko 2 langile (astelehenetik igandera, 24 orduz).

Era berean, hezkuntza-errefortzu gehigarriak ematen dira gainokupazioa gertatzen denean (12 plazatik gora) edo banakako laguntzak baimentzen direnean (adibidez, osasun mentaleko profila duten adingabe jakin batzuentzat).

Segurtasun-taldea segurtasuneko hirugarren pertsona batekin indartzen da, betiere koordinazio-figuren beharrezkotzat jotzen badute, etxearen egoera dela-eta.

Honako figura hauek biltzen dituen zaintza-baliabidea ere badauka: Gizain Fundazioko zuzendaritza eta gerentzia; Gizain Fundazioko zuzendaritza teknikoa; Adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentroko koordinazioa, Adingabeak behatzeko eta hartzeko zentroen koordinazioa eta Adingabeak behatzeko eta hartzeko Argarai zentroa, azken hori arduratzen baita arratsalde, gauez edo asteburuetan sortutako edozein larrialdiko egoerari arreta emateaz.

Horrez gain, Gizain Fundazioaren zerbitzu orokorrak ditu, bai ekonomiaren eta kontabilitatearen kudeaketari dagokionez, bai baliabide materialetan era guztietako gorabeherak konpontzeari dagokionez, baita giza baliabideen eta lan-harremanen kudeaketari dagokionez ere.

Laneko, gizarte-segurantzako eta arriskuen prebentzioko eskubide guztiak bermatzen dira. Lan-harremanen arloan, Gizain Fundazioaren hitzarmen kolektiboa aplikatzen da, Langileen Estatutuan jasotako eskubide guztiekin batera.

Adingabeak behatzeko eta hartzeko Ilundain/Etxegaraiko zentroaren funtzionamendurako aurrekontua 1.959.306,46 eurokoa da 2024ko abendutik 2025eko azarora bitarteko aldirako.

Kudeaketa-enkargua honako ebazpen honetan ezartzen da: 10567/2024 EBAZPENA, abenduaren 26koa, Pertsonen Autonomia eta Garapenerako Nafarroako Agentziako zuzendari gerentearena, zeinaren bidez agintzen baitzaio Nafarroako Gizarte Zerbitzu

Publikoak kudeatzeko Fundazioari, hots, Gizain Fundazioari, adingabeak behatzeko eta hartzeko zentroen, Larrialdiko Harrera Familiaren Balorazio Integraleko Programaren eta Gazte Justiziako Eguneko Zentroaren kudeaketa.

2025eko martxoaren 7tik urriaren 10era bitarteko erabiltzaileen okupazioari eta profilari buruzko datuak (218 egun)

Denboraldi horretan, 1. taulan ikus daitekeen bezala, baliabidean 14 plazako edukiera 7 egunetan soilik gainditu da (haietako hiru apirilean; beste hiru, maiatzean, eta bat, uztailean). Ezohiko egoerak izan dira, egoera ebatzi arte.

Ez da inoiz egon etengabeko saturaziorik, eta ez da inoiz gainezka egon. Bestalde, 51 egunetan plaza gutxiago bete dira, 10-11 adingabek erabili baitituzte.

Hautzaroaren, Nerabezaroaren eta Familiaren Zuzendaritzaordeak zehazten du adingabeak noiz sartzen diren baliabide horretan. Horrez gain, Fiskaltzak edo polizia-atxiloketek ere gazteen sarrera erabaki dezakete. Horregatik, programatutako sarrerak eta larrialdiko sarrerak bereizten dira:

- *Programatutako ospitaleratzeak: sarrera horiek aurreikusitako denboraz egiten dira, eta Nafarroako Gobernuak zentroaren koordinazioari jakinarazten dizkio, adingabearen sarrera- eta harrera-prozesua hobeto antolatu eta prestatzeko.*
- *Larrialdiko sarrerak: sarrera horiek ustekabekoak dira, urgentziazko arrazoiengatik, eta Hautzaroaren, Nerabezaroaren eta Familien Zuzendariordeak, Fiskaltzak edo Foruzaingoak agintzen dituzte (azken bide hori da arratsalde, gauez eta asteburuetan erabili ohi dena).*

Adingabeak behatzeko eta hartzeko zentroak berehalako arreta-zerbitzuak dira, behin-behinekoak, eta erabiltzaile diren haur edo nerabeei ingurune seguru eta babeslea eskaintzen diete, haien premia fisiko, sanitario, psikoemozional eta hezkuntzakoei behar bezalako arreta integrala emateko. Larrialdikoak eta 24 orduz sartzekoak direla eta, ezin da aurreikusi alde zuzeneko programaziorik gabeko larrialdiko sarrerak; beraz, batzuetan gainokupazio-egoerak gerta daitezke. Hautzaroaren, Nerabezaroaren eta Familiaren Zuzendaritzaordetza halakorik ez gertatzea zaintzen du, eta saiatu egiten da baliabidean 12 plaza egotea (horrela, bi egongo dira erabilgarri, arratsaldeko, gaueko edo asteburuetako larrialdietarako), eta, ahal denean, Etxegaraiko zentroetik Argaraiko zentrorara egiten diren barneko bideratzeak ere egiten dira. Argaraiko zentroa Gizain Fundazioak ere kudeatzen du, eta 10 adingabe arte har ditzake.

Adingabe erabiltzaileen profilari dagokionez, gehienak 14 eta 17 urte bitarteko gizonak dira, eta 17 urteko adinetik gertuago daude. Oro har, abandonua, babesgabetasuna eta etxeko indarkeria jasan dituzten adingabeak dira, eta inguruabar horiek instrumentalizazioa bideratutako autolesioek markatutako jarduketetan eragina izan dute, beraz, emozioen kudeaketa oso zaila da, eta jasandako tratu txarren inpaktua ere oso handia da. Kasu batzuetan portaera disruptiboak dituzten adingabeak dira. Adingabe horiek behin eta berriro

tratu txarrak jasan dituzte: fisikoak eta psikoemozionalak. Horrek berekin ekartzen ditu desoreka, adaptaziorik eza eta emozioak erregulatzeke zailtasunak. Seme-alabek gurasoen aurka erabilitako indarkeria-kasuak ere badaude, Gazte horiek zailtasunak dituzte haserre kudeatzeko eta bulkadak kontrolatzeko. Osasun mentaleko diagnostikoak dituzten adingabeak daude (batez ere, autismoaren espektroko nahasmendua eta arreta-defizitaren eta hiperaktibitatearen sindromea). Horrek agresibitate-jokabide disfuntzionalak eragiten ditu, deskarga emozionalerako bitarteko gisa. Ez dute konfiantzarik helduengan, eta emozioak kudeatzeko arazo larriak dituzte. Horrez gain, kontsumoak eta erreaktibotasuna dituzte. Ihesak gertatzen dira, adaptatzeko arazoak dituztelako, eta laguntza-errefenterik ez dutelako, eta emozioak oso kaltetuta dituztelako. Nork bere buruari buruz duen kontzeptua oso pobrea da, autoestimua ere oso baxua da, ingurua haien aurka dagoela sentitzen dute, eta amorrutik, ihesetik edo barnerakoitasunetik adierazten dituzte emozioak. Baliabidera inoren kargura ez dauden adingabeak ere irits daitezke, eta, beste adingabe batzuk bezala, kasu batzuetan, abandonuari, erasoei eta biziraupenari lotutako jokabide disruptiboak izan ditzakete. Adingabe horiek ere babes-sistemako haurrak eta nerabeak dira.

Baliabide horrek, duen izaeragatik, urgentziazkoa eta “berehalako arreta behar duen neurria” izan behar du, eta ez du soilik Nafarroako Foru Komunitateko etxeetatik datozen haurren eta nerabeen neurriekin zerikusia, baizik eta administrazioaren berehalako arreta behar duen edozein neurriekin (adingabearen jatorria edozein dela ere).

Etxegaraiko zentroaren berezitasunetako bat da sistemako zentro bakarra dela agintaritza judizialak baimendutako neurri murriztaileak aktibatzeke baimena duena (oinarrizko egoitza-arreta emateke zentroek ere baimen hori dute). Horrenbestez, egoitza plaza batean baldin badaude, ez da kontuan hartzen adingabeak behatzeko eta hartzeke zentro batean hartzeke aukera, baina, adingabeen egoerak gerta daitezke, non neurri murriztaileak ezartzen baitzaizkie, horiek beste baliabide batzuetatik etorri arren (egoitza arreta espezializatua ematen duten zentroetatik edo adingabeak behatzeko eta hartzeke beste zentro batzuetatik). Egoera horiek Haurtzaroaren, Nerabezaroaren eta Familien Zuzendariordeak beti baliozkotu behar ditu (behin behinean edo ezohiko moduan, egoitza arreta espezializatua ematen duten zentro batekin gerta daitekeen bezala).

Talde profesionalarekin egindako hainbat bileratan jakinarazi zaie talde profesionalak ez duela “onarpen-eskubiderik” bideratzen zaizkion adingabeen gainean (dela Haurtzaroaren, Nerabezaroaren eta Familien Zuzendariordearen aldetik, dela Foruzaingoak ekarri dituelako). Zuzendaritza-gerentziak talde profesionalarekin egindako azken bileretako batean (2025eko irailaren 11koan), gogorarazi zitzaion Etxegaraiko zentroa ez dela balorazio-baliabide bat soilik, larrialdi-baliabide bat baizik, eta adingabeen sarrera guztiak onartu behar ditugula, baldin eta Zuzendariordeak sartzeko baimena ematen badu, edo arratsalde, gauez edo asteburuetan Foruzaingoak gazte gehiago ekartzen baditu (Foruzaingoak esaten badu sartu behar duela, haiek agintzen dute, eta ez dago eztabaidatzerik). Jarduteke jarraibidea da egoerari eta gorabeherari buruzko informazioa idatziz jasotzea, eta hurrengo

lanegunean Zuzendariordetzari egoeraren edo gorabeheraren berri ematea, Etxegaraiko zentroko koordinatzailearen eta Zuzendaritza Teknikoaren bidez, dagozkion jardunak egiteko. Adingabea ezin dugu inola ere kalean utzi, babesaren oinarritzko printzipioaren eta adingabearen interes gorenaren aurkakoa delako.

Prentsan argitaratutako salaketak —zentroa “hasieran aurreikusi gabeko profiletarako diseinatuta dago”, “oraindik ere balorazio-zentro bat da, larrialdiko baliabide gisa erabiltzen ari da, eta sarrera errepikatuak hartzen ditu, eta horrek bere funtzioa hutsaltzen du”, edo “profil bateraezinak elkarrekin bizi dira: biktimak eta biktimagileak, adingabeak eta neurri murriztaileak dituzten adingabeak elkarrekin bizi dira, edo babesgabetasun-egoeran dauden beste adingabe batzuekin batera, edo beste baliabide espezifiko batzuk erabilgarri dituzten migratzaile gazteekin, baita egoitza-baliabide alternatiborik ez duten adin nagusiko gazteekin ere”— ez dira egiazkoak, zentroaren kokapena aldatu arren, haren izaera ez da inoiz aldatu. Instalazioak eta baliabide-zuzkidura adingabeak behatzeko eta hartzeko zentro baten arabera dira (38/2023 FD), eta baimena dute neurri murriztaileak aplikatzeko. Bestalde, adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentroan inoiz ez da gertatu erasotzailea eta biktima elkarrekin bizitzea. Baliabidean edozein eraso-egoera gertatzen bada, dagokion protokoloa aktibatzen da, banantze- eta babes-neurriak ezarrita.

“Adingabe batzuek beren logelak ixteko eskatzen dute, beraiekin bizi diren lankideen beldurragatik” dioen salaketari dagokionez, informazio hori koordinazio-figurarekin eta talde profesionalarekin kontrastatu da (Zuzendaritza-gerentziak bilera bat egin zuen talde profesionalarekin 2025eko urriaren 2an, prentsan salatutako alderdiak kontrastatzeko). Horri buruz, neska adingabe batek soilik eskatu zuen bere logelaren atea itxita edukitzea, Martzillako eta Iruñeko zentroetatik lau adingabe etorri zirenean. Adingabeak berak eskatutako neurri hori hiru egunez aplikatu zen, adingabeak berak beharrezkoa ez zela esan zuen arte.

“Adin nagusiko baten presentzia, profesionalakiko jokabide sexualizatuak, bide publikoko exhibizionismoagatik atxilotetak eta instalazioen aurkako bandalismo-ekintzak” salatzeari buruz: Adingabe hori Etxegaraiko zentroan zegoen, eta martxoan 18 urte bete zituen baliabidean, 15 egun inguru itxaron zuen baliabidean, etxebizitza autonomo bat eskuratu ahal izateko (Zuzendariordetza lekualdaketa hori kudeatzen ari zen, eta urriaren 1ean egin zen). Irailaren 11n Zuzendaritza-gerentziaren eta talde profesionalaren artean izandako bileran, taldeak erabiltzaile horren arretari buruzko zalantzak azaldu zituen; egoera azaldu zitzaien, eta argitu zen gainerako erabiltzaileei aplikatzen zitzaizkien neurri, ordutegi eta abar berberak aplikatzen zitzaizkiola. Zalantzan jartzen zuten adin nagusiko erabiltzaile bati buruz beren gain hartzen zuten erantzukizunari lotuta, eta argitu zitzaien beraiek ez zutela inolako erantzukizunik hartzen beren gain, enpresaren ordezkariak ematen ziela jarduteko jarraibidea, erantzukizun osoa bere gain hartuta.

Enpresa Batzordeak egiten duen akusazioari dagokionez (“adinez nagusia den erabiltzaile horrek jokabide sexualizatuak izan ditu langileekin, eta bide publikoan exhibizionismoa

egiteagatik atxilotu dute”). Informazio hori koordinazio-figurarekin eta talde profesionalarekin kontrastatu da (Zuzendaritza-gerentziak bilera bat egin zuen talde profesionalarekin, 2025eko urriaren 2an, prentsan salatutako alderdiak kontrastatzeko). Haiek azaldu dute erabiltzaile horrek ez dituela jarrera sexualizaturik. Errekurtsoan martxotik egon da, eta azken astean portaera nahastuta izan du (baina ez sexuala). Uztailean eraso sexuala egiteagatik protokoloa zabaldu zitzaion (hezitzaileari bularra ukitzeagatik). Hezitzaileari proposatu zitzaion salaketa aurkeztea eta beste baliabide batean lan egitea (adingabeak behatzeko eta hartzeko beste zentro batean txandak egitea) edo etxean bananduta egotea. Hezitzaileak berak eskatu zuen adingabearekiko esku-hartzea egitea, egoera argitzeko, eta hezkuntzaren ikuspegitik arazo horri heltzea, adingabearekin batera. Horrela ebatzi zen, eta ez da intzidentzia gehiago egon. Exhibizionismoari dagokionez, haiek azaldu dute hori prozesuaren hasieran gertatu zela, eta adingabeak, askatu gabeko sumindura handiaren eraginpean, baliabidetik irten eta gero, substantziak hartu zituela. Zentrotik kanpo zegoenean, arropa kendu zuen. Intzidentzia pare bat egin ziren, dagozkion pertsoneri eman zitzaizkien, eta ez zen salaketarik egin. Ondoren, ez da horrelako intzidentzia gehiago egon. Talde profesionalak berak zalantzan jartzen du Enpresa Batzordetik adingabe horren ohoreari eragiten dion informazio faltsu hori eman edo argitaratu izana, hori ere salagarria baita.

“Geletan gertatzen diren pilaketei” buruz, ez da halakorik gertatu. Izan ere, Ilundaingo instalazioetatik Etxegaraiko instalazioetara aldatu zirenean, adingabeek ondoen baloratu zituzten alderdietako bat logelak izan ziren: logelen zabaltasuna, altzari atseginak eta kalitatezkoak, espazioa, leihoetatik ikusten diren bistak...

“Bizigarritasun-zedularik gabeko gela bat erabiltzea hezkuntza-zentroaren bilgune gisa eta adingabeentzako aisiarako gune egokirik ez egotea”: Etxegaraiko instalazioen muga nagusietako bat espazio komunak dira. Horretaz jabetuta, Ilundainetik Etxegaraira aldatu ondoren, honako jarduketa hauek egin dira:

1) Taldeko bilerak egiteko, Gurbindo Etxean egiteko aukera aipatu zitzairen. Gizain Fundazioak bertan Gazte Justizia Eguneko Zentroa ere kudeatzen du, baita Belosoko, Orbinako, Barañaingo eta Etxabakoitzeko zentroetako gelak ere. Hamar minutura dago, oinez. Era berean, taldeko bilerak Gizain Fundazioaren egoitzan egitea ere eskaini zitzairen (Mutiloabeitiko 17ko behean), beste talde batzuek egiten duten bezala (Belosoko, Orbinako eta Barañaingo zentroetako taldeak han biltzen dira). Taldeak berak adierazi zuen erosoagoa iruditzen zitzaiola etxeko txapitula erabiltzea. Izan ere, gela gisa erabiltzeko bizigarritasun-zedularik ez bazuen ere, bilera horiek bertan egin zitezkeen. Horrez gain, haiek adierazi zuten horrek txandakako langileei parte hartzeko aukera ematen ziela. Irailaren hasieratik, Zuzendaritzatik eta Gerentziatik eskatu zen espazio hori bilerak egiteko erabiltzeari uztea, eta, harrezkero, Gurbindo Etxean (Mutiloa kalean) egin ziren, eta gaur egun txapitulan garbitzailea soilik sartzen da, eta biltegi gisa erabiltzen da.

2) Etxegaraiko zentroko ikasgela gisa (beren ikastetxeetan eskolatu ezin daitezkeen adingabeentzat) eta gizarte- eta lan-arloetako jarduerak egiteko, Urzainkiko Eguneko

Zentroko instalazioak erabili dira 2025eko martxotik. Xilemak kudeatzen du. Espazio hori asteburuetako arratsaldeetarako ere gaitu zen, aisialdiko gune gisa, Xilemarekiko koordinazioan. Gizarte- eta lan-arloetako jardueretarako, Gizain Fundazioko aretoak ere eskaini zaizkio taldeari.

3) Lorategian hainbat konponketa egin dira (jarduera horietan jarduteko gizarteratze-enpresa bat kontratatu da), eta aisialdiko jarduerak bertan egiteko —bereziki neurri murriztaileak dituzten adingabeei zuzenduta— egitura modular bat eraikitze beharra zehaztu da. Udan, zerbitzu orokorretatik hainbat aurrekontu eskatu zituzten, eta beharrezkoa izan zen lorategiaren zati bat zimendatzea, egitura hori kokatu ahal izateko. Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziaren Lanen Alorrarekin kudeatzen ari da zimendatzeko lana eta egitura modularra gauzatzea.

4) Koordinazioa egin da Gurbindo Etxearen guneak eta zerbitzuak erabiltzeko (Gizain Fundazioarenak eta Gure Sustraiak erakundearena), zehazki, instalazio horiek arratsaldeetan eta asteburuetan erabiltzea proposatu da aisialdiko gune gisa, Etxegaraiko zentroko adingabeei zuzenduta.

2025eko urriaren 2an talde profesionalarekin egindako bileran, era guztietako akordioak eta hitzarmenak bilatzea aztertu da kultura-, kirol- eta aisia-espazioekin, adingabeentzako jarduera-aukera guztiak zabaltzeko.

Hauxe ere salatu dute: “lan egiteko baldintza prekarioak”, “baldintza desagokiak” eta “ez dugu sentitzen enpresak edo Administrazioak zaintzen gaituztela”. Lehen gaiari dagokionez, 2025eko urriaren 2an izandako bileran azaldu zuten egoera prekario bakarra hauxe izan dela: garbitzailearena, txapitula garbiketa- eta biltegi gisa prestatu aurretik, maiz makurtu behar baitzen, arropa, izarak eta eskuoihalak armairuetan gordetzeko eta guneetara sartzeko.

Enpresaren eta Administrazioaren baldintza desagokiei eta zaintzarik ezari buruz egindako salaketa ez dator bat Haurtzaroaren, Nerabezaroaren eta Familien Zuzendariordeak eta Gizain Fundazioak emandako laguntzekin eta ratioen, baliabideen eta etengabeko instalazioen hobekuntzekin. Hori gehiago azaltzeko, datuak eta jarduketak aipatuko ditugu:

1) Etxegaraiko zentrori aldatu eta gero, Gizain Fundazioak eskatuta, Zuzendaritzaordeak hezkuntza-laguntza osagarria baimendu du (3 pertsona kontratatu dira, martxotik aurrera gainokupazioari buruzko hileko txostenetan jasota dago). Gainera, egiten dituzten txandak direla eta, (beste 10 txandakatzeekin batera), taldeari egonkortasun eta kohesio handiagoa ematen laguntzen ari dira. Eta talde profesionala bat etorri zen horrekin 2025ean egindako bileretan, baita pasa den urriaren 2an izandako bileran ere.

2) Zuzendaritza-gerentziak, eskatzen den guztietan, segurtasuneko langileen errefortzua gaitzen du (koordinazio-figuraren ustez, profil gatazkatsuagoak egon daitezkeenean, edo alderazio handiagoko egoera bat hautematen denean).

3) Adingabeak behatzeko eta hartzeko Etxegaraiko zentroko talde guztiei zuzendutako prestakuntza eta gainbegiratze-laguntza (eta erakundeko gainerakoei ere bai). Eta arreta berezia ematen zaie krisi- edo gatazka-egoeretan esku hartzeari buruzko prestakuntzari eta gatazka arintzeko teknikei.

4) Egutegiko aparteko bilerak, adingabeak behatzeko eta hartzeko taldearen kohesioari heltzeko (denak batera: teknikariak, hezitzaileak, segurtasuna, koordinazioa, garbiketa).

5) Hezkuntza-taldearen eta segurtasun-taldearen egutegiko bilera sistematikoak (kasu horretan, 15 egunean behin).

6) Ilundain/Etxegaraiko eta Argaraiko zentroak subrogatu zirenetik, Gizain Fundazioan sortutako berrezartzeko tasa aplikatuta, honako hauek indartu dira (kudeatzen ditugun eta beharrak dituzten beste ikastetxe batzuen premiei baino lehentasun handiagoa emanda):

a. Gizarte-langilearen figura, Etxegaraiko zentroaren koordinazioa egiten laguntzeko (beste teknikariarekin batera).

b. Gizarte-langileak eta psikologoak % 100eko lanaldia dute gaur egun Etxegaraiko zentroan (lehenago % 70ekoa zen, Argaraiko zentroan ere lan egiten zutelako): Argaraiko zentroak jada bere teknikari espezifikokoak ditu).

c. Bigarren hezitzaile bat gauez etortzen da —astelehenetik igandera— (etorri zirenean, gaueko hezitzaile bakarra zegoen).

d. Zuzkiduran gehitu diren hezitzaile ibiltariak.

7) Guardia-taldea 2022ko azarotik antolatu da, eta intzidentzia mota guztiei arreta ematen die.

8) Bai Zuzendaritza-gerentziak, bai zuzendaritza teknikoak, aldizka parte hartzen dute talde profesionaleko bileretan, eta informazioa jasotzen dute, galderak erantzuten dituzte, jarduteko gidalerroak argitzen dituzte, beharrak zehazten dituzte, eta irtenbideak ematen dituzte.

Azkenik, “taldeek horri buruzko jakinarazpenak behin eta berriro egin arren, ez da neurririk hartu” dioten aldarrikapenari dagokionez, Enpresa Batzordeak, ohar hori “Diario de Navarra egunkarian” argitaratu baino lehen, ez du inoiz enpresarekin hitz egin, egoera ikusteko eta neurriak planteatzeko (edo ezartzen ari direnak ezagutzeko). Enpresa Batzordearen eta Gerentziaren artean egindako bileren aktetan egiazta daiteke enpresari ez zaiola inoiz galdetu, eta Gerentziak baliabide horren funtzionamendua hobetzeko hartutako neurri guztien berri eman diela.

Urriaren 2ko bileran, talde profesionalak berak adierazi zuen harrituta eta haserre zegoela argitaratutako albistearekin, eta adierazi zuen ez zitzaizela galdetu, eta ez zeudela ados edukiarekin eta hori egiteko moduarekin. Biler horretan zegoen Enpresa Batzordeko ordezkari bakarrak adierazi zuen prentsak manipulatu zuen emandakoa”.

Adierazitakoa ikusirik, Nafarroako Arartekoak amaitutzat jo zituen bere jarduketak, eta eskerrak eman zizkion Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari informazioagatik.

6.2.11. Zenbait liburutegi publiko ixtea.

Arloa: Kultura.

Administrazio hartzailea: Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua.

Nafarroako Liburuzainen Elkarteko presidenteak prentsan argitaratu zuen iritzi artikulua bat dela bide, Nafarroako Arartekoak jakin zuen zenbait liburutegi itxita zeudela.

Artikuluaren esaten zenez, zalantzazkoa zen noiz irekiko ziren berriro, liburuzainak kontratatzeke zerrenda agortuta zegoela eta hurrengo oposizioa hilabete batzuk igaro arte ez zela ebatziko adierazi zen. Egileak zioen ulertzekoa zela unean uneko itxiera egotea antolaketa arrazoiengatik, baina egoera hori ez zela luzatu behar, eta, hori saihesteko, berehalako neurriak hartu beharko ziratekeela.

Hala, Nafarroako Arartekoak egokitzen jo zuen Kultura, Kirol eta Turismo Departamentura jotzea eta honako informazio hau eskatzea:

- a) Nafarroako liburutegien sareko zenbat liburutegi zeuden itxita une horretan, liburutegi horiek noiz itxi ziren eta ixteko arrazoia adierazita.
- b) Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuak hartutako edo bultzatutako neurriak, aipatutako arazoak konpontzen edo txikiagotzen saiatzeko, eta, hala badagokio, aurrerantzean zer neurri hartu edo bultzatuko zituen liburutegiak ixteko egoera saiheste aldera.
- c) Gertatu denari buruz adierazi beharreko beste ohar batzuk.

Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuak honako txosten hau bidali zuen:

«Joan den asteazkenean, 2025eko irailaren 17an, bilera bat egin zuten Kulturako Zuzendaritza Nagusia-Vianako Printzea erakundeak eta Nafarroako Liburuzainen Elkartek. Bilera horretan, erakundeen ibilbide orria aurkeztu zuten, eta zerbitzuaren funtzionamenduari eta plaza hutsak betetzeari buruzko hainbat gai jorratu zituzten. Ofiziozko jarduketa hasarazi zuen prentsa artikuluan aipatzen den bezala, bilera horretan zuzenean jorratu ziren gerora testu argitaratuan jaso ziren gai askoren berri. Hori dela eta, ASNABIk ondokoa aipatu zuen: 'badakigu Nafarroako Gobernuak Liburutegien Zerbitzua eta Kultura, Kirol eta Turismo

Departamentua saiatzen ari direla duela gutxi egindako lekualdatze lehiaketaren zioz sortu diren lanpostu hutsak betetzen.

Erakunde horrek jakingo duenez, langileen arloko eskumenak Funtzio Publikoko Zuzendaritza Nagusiari dagozkio, ez Kulturako Zuzendaritza Nagusiari. Hala eta guztiz ere, Liburutegien Zerbitzuak lankidetzat etengabea eta zuzena izan du organo horrekin, lanpostuak betetzeko premiaren berri emanez eta liburutegi publikoak iraunkortasunez irekitzea bermatzen duten konponbideen bilaketan gogotik parte hartuz.

Azken bilera 2025eko urriaren 28an egin zen, eta honako konpromiso hauek adostu ziren:

- 2026ko ekitaldian, Nafarroako Aurrekontuei buruzko Foru Lege Proiektuan txertatu da Nafarroako Enplegu Zerbitzuak liburutegiko langileen kontratazioa zuzenean kudeatzeko aukera, justifikatutako edo salbuespenezko egoeretan, betiere kontratatuek Liburutegien Zerbitzuak ezartzen dituen baldintza teknikoak betetzen badituzte.*
- Bestalde, hautagaiak autonomia erkidego mugakideetan bilatzea ere aurreikusi da, lanpostuak betetzeko aukerak zabaltzeko asmoz.*
- Egun hauetan, hirugarren deialdi telematikoa egin da eta dagoeneko ebatzi da: (azaroaren 4an eta 5ean hasi zen eta 6an ebaztea aurreikusi zen).*

Plazak ondoko herrietako liburutegietan eskaini dira: Agoitz, Nafarroako Liburutegia, Andosilla, Fustiñana, Mélida, Mendigorria, Faltzes, Gares, Irurtzun, Lodosa, Castejón, Berriozar eta Zarrakastelu, eta eragindako udal guztiei eman zaie egindakoaren berri. Liburutegi horietatik guztietatik ondokoei eragin die itxiera: Agoitz (partziala); Andosilla (partziala); Fustiñana; Mélida; Mendigorria (partziala); Faltzes; Gares (partziala), Irurtzun; Lodosa eta Zarrakastelu.

Datorren astean laugarren deialdi telematikoa egingo da, eta dagoeneko argitaratu da. Informazio eguneratu guztia esteka honetan kontsulta daiteke.

Gainera, plaza ibiltarien esperientzia positiboa berrikusiko da, 2024ko bigarren seihilekoan, liburutegi ugari ixtea saihestu baitzuten, eta programa hori berraktibatuko da.

Nahiz eta Foru Komunitateko Administrazioak lanpostu guztiak betetzeko interesa badaukala eta ahaleginak egin dituela aitortu, gogorarazi behar da kontratazio prozedurak hautagaien borondatean oinarritzen direla. Beraz, hautagaiek ez badute egindako deiekin bat egiten edo onartzen ez badituzte, plazak betetzeko gaitasun mugatua dauka Administrazioak, nahiz eta prozesuak ardura osoz kudeatzen diren.

Illo horretan, kontratazio zerrendetan ezarrita dago, hiru dei egin ondoren onartzen ez badira, hautagaiak lehentasuna galtzen duela edo eskuragarri ez dagoela jo behar dela, eta horrek behartzen du prozesua berrabiaraztera edo hautazko irtenbideak topatzera, kasurako, Nafarroako Enplegu Zerbitzuarekin batera lantzen ari dena.

Liburutegien titular diren udalei etengabe ematen zaie informazioa. Ordezkapen prozesu bakoitzaren, lanpostu hutsen eta hartutako neurrien berri ematen zaie unean-unean. Jarraipen hori gorabeheren eta ordezkapenen zerrenda eguneratuetan dokumentatzen da, eta zerrendek sarearen benetako egoera islatzen dute une oro».

Erakunde honek, liburutegien zerbitzu publikoari buruzko aurreko beste jarduketa batzuk zirela eta, zerbitzu horren balioa agerian jarri zuen, eta honako hau adierazi zuen:

«Konstituzioak, 44. artikuluan, xedatzen du botere publikoek kulturarako sarbidea sustatu eta babestuko dutela, guztiek kultura hori eskuratzeko eskubidea baitute, eta zientzia eta ikerketa zientifikoa eta teknikoa sustatuko dituztela, interes orokorraren mesedetan.

Nafarroako Liburutegien Sistema arautzen duen azaroaren 19ko 22/2002 Foru Legeak, zioen azalpenean, hauxe dio:

Gizarte demokratiko baten askatasuna, garapena eta aurrerapena erdiesteko bidea herritarrek beren eskubideez baliatzen heztea eta informazioa, jakintza eta kultura libreki eskuratzeko laguntzea da, nork bere erabakiak har ditzan eta gizartearen bizitzan paper aktiboa izan dezan. Informazioa izatea eta menpean edukitzea integrazio ekonomiko, sozial eta kulturalerako faktorea da. Beraz, komeni da antolatu eta bermatzea herritarrek informazioa libreki eskura izatea.

Hezkuntza, Zientzia et Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen (Unesco) iritzia da liburutegi publikoa hezkuntza, kultura eta informaziorako indar bizia dela, bakea, ongizatea eta kulturen arteko elkarriketa lortzeko eragile funtsezkoa. Unescok 1994an liburutegi publikoei buruz emaniko manifestuak ezartzen du liburutegi publikoa erabiltzaileei mota guztietako jakintza eta informazioa ematen dien informazio gune lokala dela.

Liburutegi publikoaren lehentasunezko lanetako bat da herritarrei eskaintzea ezinbesteko eta oinarrizko informazioa, hura guztien eskura jarritz, edozein delarik ere prestakuntza maila, gizarte egoera edo bizitokia. Horrela, liburutegia lagungarri gertatzen da informazioaren gizarte demokratiko, ireki eta gardena eraikitzeo bidean».

Jarduketa horri dagokionez, Nafarroako Arartekoak uste izan zuen salatutako arazoa agerikoa zela; izan ere, intentsitate handiagoarekin edo txikiagoarekin, bai Nafarroako Liburuzainen Elkartek adierazitakoa, bai administrazio-organoaren txostena, bat

zetozen zenbait liburutegi ixteko arazoaren inguruan, langile teknikoen gabeziak eraginda.

Horrela, erakunde honen iritziz, zerbitzuari atxikitako alderdi hori, giza baliabideak hornitu eta antolatzearena, kudeaketa administratiboaren eta Administrazioaren autoantolaketaarako ahalmenaren berezkoa denez, defizita zuzentzeko neurriak aurreikus, har eta gauza daitezen eska daitekeela, eta, beharrezkoa den neurrian, neurri horiek arrazoizko aurrerapenarekin heda daitezela eta bizkor gauza daitezela.

Txostenean jasota geratu zenez, Kultura, Turismo eta Kirol Departamentuak pertsonalaren arloko neurriak bultzatuko zituela iragarri zuen, horietako batzuk arauemaileak.

Horren ondorioz, Nafarroako Arartekoak komenigarritzat jo zuen gomendio hau egitea:

«Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuari gomendatzea arinago har ditzala liburutegi publiko batzuen itxiera lehengoratzeko neurriak, langilerik ez dagoelako, eta, bereziki, azkartu dezala 2024an abian jarritako plazen ibiltaritzari doakion prozedura».

Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuak idatzi bat bidali zuen, adieraziz bat zetorrela, langile nahikorik ez zegoenez, liburutegi publiko jakin batzuen itxierari irtenbidea emateko neurriak arin hartzeko beharrezkin. Era berean, adierazi zuen Foru Administrazioan langileen arloan eskumena duten organoei eskatzen eta neurriak sustatzen jarraituko zuela, indarrean dagoen araudi- eta aurrekontu-esparruaren barruan, egin ditzaketen jarduera guztiak egin ditzaten, liburutegien zerbitzu publikoaren jarraitutasuna bermatzeko eta ixtea dakarten egoerak ahalik eta gehien murrizteko.

Erantzun hori ikusita, Nafarroako Arartekoak ez onartutzat jo zuen emandako gomendioa, eta bukatutzat eman zuen jarduketara.

6.2.12. Alokairuko etxebizitza babestuen entregarik eza Barañainen.

Arloa: Etxebizitza.

Administrazio hartzailea: Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua eta Barañaingo Udala.

2025eko azaroan, idatzi bat argitaratu zen prentsan, Barañainen eraikitako berrogeita hamazortzi etxebizitza babestu (alokairu sozialekoak zirela esaten zen) artean hutsik zeudela salatzen.

Adierazten zenez, etxebizitzaren obra, nabarmen luzatu bazen ere, 2024an amaitu zela, administrazio eskudunek iragarri zuten. Hala eta guztiz ere, horniduren lotuneak ezartzea falta zen, eta horregatik, ezin izan zen lizentzia egokia eskuratu. Dirudienez, 2025eko uztailan konpondu zen horniduren hartunearen azaroa, baina etxebizitzak okupatu gabe zeuden oraindik.

Azken batean, herrian etxebizitzaren eskasia egon arren, eraikitakoak okupatzeko ezintasunak bazirauela salatzen zen, alokairu sozialeko etxebizitza horiek eskuratu behar dituzten pertsonen kaltetan eta administrazio publikoek (hau da, Barañaingo Udalak, Nafarroako Gobernuak eta Nasuvinsak) neurri eraginkorrik hartu ez zutela.

Egoera hori ikusita, Nafarroako Arartekoak egokitzen jo zuen ofiziozko jarduketa bat sustatzea gai horren inguruan, eta Barañaingo Udalera nahiz Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentura jo zuen, eta txosten bat egiteko eskatu zien, etxebizitzaren esleipena edo okupazioa atzeratzeko arrazoiak deskriba zitzaizkien, eta, hala bazegokion, egoera konpontzeko hartu behar zituzten edo aurreikusten zituzten neurriak adierazteko.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak txostena bidali zuen eta hau adierazi zuen:

«Bidalitako eskaerari erantzuteko, NASUVINSARI eskatu zaio Barañaingo 1. poligonoko 227. lurzatiaren sozietate publikoak eraikitako babes ofizialeko 58 etxebizitzaren egoerari buruzko gertakarien kronologiari eta xehetasunei buruzko informazioa eman dezan. Etxebizitza horien lanak 2024ko urriaren 24an amaitu ziren. NASUVINSAK informazio hau eman du:

Etxebizitzak eraikitze lanak 2020ko uztailan hasi ziren, eta 2022ko otsailaren 4tik 2023ko apirilaren 17ra geldirik egon ziren, NASUVINSAREkin eta Barañaingo Udalarekin zerikusirik ez zuten arrazoiengatik.

Lanak hasi zirenetik, NASUVINSAK behin eta berriz eskatu zion Udalari urbanizazio obrak egin zitzaizkion, eremuan eraikitzen ari ziren etxebizitzak zerbitzuan jartzeko beharrezkoak ziren zerbitzuez hornitzeko helburuz. Hasiera batean, ardura zuten teknikariek egin zitzaizkien eskaerak zuzenean udal arkitektoari, posta elektronikoz eta aurrez aurreko bilerak erabiliz.

Obrak geldirik egon zireneko aldia, NASUVINSAK lau eskabide bidali zituen Barañaingo Udalera, alkatearekin eta Hirigintzako zinegotziarekin bildu zen, eta posta trukean ibili zen udal arkitektoarekin.

Aurrerapenik ez zegoenez, 2021eko abuztuaren 24an, NASUVINSAK urbanizazio proiektuaren kopia eskatu zuen formalki. 2021eko irailaren 28an, erantzunik jaso ez zuela, beste eskabide bat bidali zen, eskaera errepikatuz eta eraikinean aurreikusita zeuden hartuneen planoak aurkeztuz.

2021eko abenduaren 1ean, NASUVINSAko Etxebizitza Arloko zuzendariak (...) telefonoz hitz egin zuen udal arkitektoarekin (...), eta hark adierazi zion urbanizazio proiektua oso aurreratuta zegoela eta 2021. urtea amaitu baino lehen amaituta egongo zela. Adierazi zionez, aurreikuspenen arabera, lanak 2022ko urtarrilean lizitatu eta urte bereko ekainean amaituko ziren. Proiektua igortzeko eskatu zitzaion, hartuneak egiaztatzeko, eta baiezkoa eman zion. Egun horretan bertan, NASUVINSAk mezu bat bidali zuen eskaera berresteko.

2022ko otsailaren 4an, NASUVINSAz eta eremuko urbanizazioaz kanpoko arrazoiengatik, eraikinaren lanak gelditu egin ziren eta kontratua azkendu zen obra egiten ari zen eraikuntza enpresarekin.

2022ko maiatzaren 25ean, udalak erantzunik eman ez zuenez, NASUVINSAk hirugarren eskabidea aurkeztu zuen, urbanizazioaren lizitazioa planifikatzeko eskaera eta egikaritzeko epeak berretsita.

2022ko ekainaren 8an, orduko NASUVINSAko kudeatzaileak, NASUVINSAko Etxebizitza Arloko zuzendariak, Barañaingo Udaleko alkateak, Hirigintza Batzordeak eta udal arkitektoak Barañaingo udaletxean egindako bileraren ondoren, arkitektoak esteka bat bidali zuen urbanizazio proiektua deskargatzeko, baina estekaren edukira sartuta, karpeta huts bat besterik ez zegoen. Egoera hori posta elektronikoz jakinarazi arren, NASUVINSAk ez zuen erantzunik jaso.

2022ko irailaren 19an, Etxebizitzako Departamentuko NASUVINSAko zuzendariak eraikinaren lanen lizitazio berriaren berri eman zion udal arkitektoari posta elektronikoz, eta urbanizazio proiektuaren eskaera berretsi zuen. 2022ko urriaren 11n, beste eskabide bat aurkeztu zen, aurretiazko eskaerei erantzuteko erreklamatzeko eta, berriz ere, urbanizazio obren lizitazio eta egikaritze epeei buruzko informazioa eskatuz.

2022ko azaroaren 9an, jarduketa Berreskuratze eta Erresilientzia Mekanismoaren (MRR) funtsen bidez finantzatu ahal izateko, NASUVINSAk erantzuna emateko eskatu zien berriro instantzia guztiei, urbanizazio lanen epeak justifikatzeko betebeharra kontuan hartuta. Orduan ere ez zen erantzunik jaso.

2023ko apirilaren 12an, eskabide bidez jakinarazi zitzaion Barañaingo Udalari eraikina egikaritzeko obrak berriro hasi zirela, eta premiaz bidaltzeko eskatu ziren urbanizazio proiektua, lanak esleitzeko aurreikuspena eta lanak amaitzeko epea. 2023ko apirilaren 17an, eraikinaren lanak berrabiarazi ziren, eta 365 eguneko epea ezarri zen lanak amaitzeko.

2023ko maiatzaren 26an, NASUVINSAko zerbitzu juridikoek beste eskabide bat bidali zuten, eta ohartarazi zitzaion, Udalak behin eta berriz erantzunik ematen ez zuelako, atzerapenak eragindako kalte ekonomikoak erreklamatzeko zitzaizkiola.

2023ko irailaren 12an, bilera egin zuten NASUVINSAn enpresa publikoko kudeatzaileak (...), Etxebizitza Arloko zuzendariak, Sustapen eta Salmenta osteko Ataleko buruak, proiektuaren ardura zuen teknikariak eta Barañaingo Udalak; azkenaren ordezkari alkatea eta Hirigintzako

zinegotzia izan ziren. Bertan, Udalak urbanizazio proiektua idazteko asmoa adierazi zuen. Hala ere, hurrengo egunean udal arkitektoak telefonoz jakinarazi zuen proiektu hori ez zela beharrezkoa, eta hornitzaileei baimena eskatzea nahikoa zela.

Aurrekoaren ondorioz, nahiz eta lehenago egin zen, berriro eskatu zitzaion ur-hartuneak eta saneamendu-hartuneak adierazteko Mankomunitateari, eta elektrizitate hartuneak Iberdrolari. Ildo horretan, erantzun hauek jaso ziren:

- Iberdrola, 2023/10/06: «Espedientea behin-behinean bertan behera uzteko arrazoia izan da eraiki duzuen partzelak ez duela azpiegitura elektrikorik. Beharrezkoa da hirigintza espediente bat irekitzea azpiegitura hori garatzeko, eta hori duela bi urte baino gehiago jakinarazi genion Barañaingo Udalari. Hirigintza espediente hori baliatuz, transformazio zentro bat instalatu beharko da, eta bertatik elikatuko dira aurreikusitako hiru eraikinak, besteak beste, zuena».
- Iruñerriko Mankomunitatea, 2023/10/6: «UC-21eko Hiri Jarduketako Plan Berezian eratu ziren hiru lurzatiarako sareen eta hartuneen zuzkidura urbanizazio proiektu baten bidez ebatzi behar da. Azpiegitura horiek oso-osorik diseinatu behar dira, eta, nolanahi ere, aldika egin daitezkeen ikusi behar da, kontuan hartuta orain lurzatiarako baten hartuneak bakarrik jarriko direla zerbitzuan (...). Beraz, lehenik eta behin, sustatzaileak lan horien definizio bat proposatu behar du, hornidura eta saneamendu sareei buruzko gure ordenantzek ezartzen dituzten zehaztapenekin bat datorren diseinu bat aurkeztuz. Trazadurak, maldak, hodian sekzioak, hartune materialak eta abar behar bezala definitu behar dira, gure ordenantzetan oinarrituta. Proposamena guk onartu ondoren, beharrezkoak diren lanak egingo lirateke. Eraikin honetarako ur beltzen eta euri uren hartunea egikaritzeari dagokionez, hau da, Mankomunitateko ikuskatzailearekin kontsultatu den jarduketari dagokionez (...), lan horiek ez dira gauzatuko irtenbide orokor hori izan eta bateragarritasuna egiaztatu arte».

2023ko urriaren 6an bertan, erantzun horien berri eman zitzaion Barañaingo Udalari, posta elektronikoz, udal arkitektoari, alkateari eta Hirigintza Arloari, eta berriz ere urbanizazio proiektua egiteko eskatu zitzaion.

2023ko azaroaren 9an, NASUVINSAk burofax bat bidali zuen Barañaingo Udalera, proiektua entregatzeko eskatuz eta etorkizunean kalte-galerengatik erreklamazioak egin zitezkeela ohartaraziz. Erantzunik egon ez zenez, 2023ko azaroaren 21ean, NASUVINSako Etxebizitza Arloko zuzendariak beste mezu bat bidali zien alkateari, udal teknikariari eta Hirigintza Arlora, urbanizazio proiektuaren egoerari buruzko argibideak eta bilera bat eskatzeko. Abenduaren 7an, artean erantzunik jaso gabe, NASUVINSAk berriro eskatu zuen bilera, eta, azkenean, abenduaren 14an egin zen. Bilera horretan, Udalak jakinarazi zuen urbanizazio proiektua premiaz lizitatzeko asmoa zuela, obra 2024ko ekaina baino lehen bukatzeko. Abenduaren 27an, berririk ez zegoenez, lizitazioari buruzko informazioa posta bidez eskatu zen berriro.

2024ko otsailaren 5ean, udal teknikariak telefonoz jakinarazi zuen lizitazioa ez zela argitaratu idazkariaren baja zela eta, eta litekeena zela otsailaren 22ra arte luzatzea. Hala ere, 2024ko otsailaren 28an oraindik ez zen lizitatu urbanizazio proiektuaren idazketa, nahiz eta eraikina amaitzeaz egon, eta, beraz, NASUVINSAk berriro ohartarazi zuen hitzarmena ez zela bete.

Azkenik, 2024ko martxoaren 13an, Udalak Nafarroako Kontratazio Atarian argitaratu zuen urbanizazio proiektua idazteko lizitazioa. 2024ko maiatzaren 7an, NASUVINSAk beste burofax bat bidali zion Udalari, urbanizazioa martxan jarri arte egiteke zeuden jarduketan kronograma bat eskatzeko eta atzerapenak eragindako kalteez ohartarazteko. 2024ko maiatzaren 20an jaso zen Udalaren burofaxa, urbanizazioaren plangintza jasota, proiektuaren lizitazioa, hura amaitu eta zerbitzuan jartzerainokoa, eta 2025eko martxoaren 24an ezarri zen zerbitzuan jartzeko data.

2024ko ekainaren 6an, Udalarekin telefonoz hitz egin ondoren, urbanizazio proiektua idazteko kontratuaren esleipendunaren datuak jaso ziren. Esleipendunak adierazi zuen oraindik ez zuela kontratua sinatu, baina sinatu ondoren koordinazio bilera bat egin zitekeela. Biler hori 2024ko uztailaren 31n egin zen, eta egun horretan proiektua idazten hasi gabe zegoen.

Eraikinaren lanak 2024ko urriaren 24an amaitu ziren.

2024ko abenduaren 17an, NASUVINSAk beste burofax bat bidali zuen, obrak amaitu zirela jakinarazteko, eraikina zerbitzuz hornitzea ezinezkoa zela jakinarazteko eta eraikina zerbitzuan jartzeko ezintasunak eragindako kostuak (hilean 35.500 €) Udalari erreklamatu zirela zitzazkiola ohartarazteko.

2025eko urtarrilaren 10ean, Udalak erantzun zuen bere erantzukizuna ukatuz eta esanez urbanizazio lanek ez zituztela eraikinaren sarbideak baldintzatzen, azpiegiturak indartzea sustatzaileak bere gain hartu behar zuela eta NASUVINSAk ez zuela beharrezko dokumentaziorik aurkeztu, ez eta lehen erabilerarako lizentzia eskatu ere.

2025eko otsailaren 7an, NASUVINSAk burofaxez erantzun zuen, honako hau adieraziz:

- Egikaritu zedin, erreklamatzeko bi urte baino denbora luzeagoa zezarman obra Barañaingo hiri jarduketarako plan bereziko UC21eko poligonoko 481 partzela osorako elektrizitate eta hornidura-hartuneei buruzkoa dela. Lurzati edo partzela hori udalaren titulartasuneko hiru azpiartzelaz osatuta dago, eta horietako bat (P1) NASUVINSARI lagatakoa da. Aipaturiko alanak egitea Barañaingo Udalaren eskumenekoa da.
- HJPBren eremu osoaren garapena udal eskumenekoa dela.
- NASUVINSAk ezin duela azpiegituren indartzea ordaindu, ez baitago indartu beharreko azpiegiturarik.
- Ez dela lehen erabilerarako lizentziarik eskatu, eraikinak ez duelako hartunerik.
- Kronograma bat bidali zela proiektuaren eta obraren lizitazio datekin bai eta obraren amaierari buruzko aurreikuspenarekin.

2025eko otsailaren 13an, Udalak Construcciones Excava enpresari esleitutako urbanizaziolanen lizitazioa argitaratu zuela, eta lanak 2025eko ekainaren 30ean amaitzea aurreikusi zuela.

2025eko ekainaren 23an, behin-behineko kalifikazioa laster iraungiko zela eta, NASUVINSAk behin betiko kalifikazioa eskatu ziola Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari.

2025eko uztailaren 4an, beste eskabide bat bidali zitzaiola Udalari, urbanizazioaren egoerari buruzko informazioa eskatzeko, baina ez zela erantzunik jaso.

2025eko irailaren 16an egiaztatu zen urbanizazio lanetan NASUVINSAk egindako barne urbanizazioa zikindu zela, eta, beraz, eskabidea erabiliz, Udalari eskatu zitzaiola jatorrizko egoerara bihur zezala. 2025eko urriaren 10ean, eraikina elektrizitatez hornitu behar duen transformazio zentroa edukitzeko eraikina instalatu zela egiaztatu zen, baina barruko neurketa transformadoreak ez zirela instalatu.

2025eko urriaren 14an, Udalak informaziorik eman ez zuenez, berriro bidali zen burofaxa, informazioa eskatzeko helburuz. Erantzunik jaso ez zenez, NASUVINSAk garajea lehen aldiz erabiltzeko eta irekitzeko baimena eskatu zuen 2025eko urriaren 20an, baina gaurdaino da ebazpenik jaso.

2025eko azaroaren 12an, beste eskabide bat bidali zen Barañaingo Udalera, lanen egoerari buruzko informazioa eskatzeko helburuz.

Aldi berean, beste espediente bat ireki zen Iberdrolan eraikina elektrizitatez hornitzeko, baina gaurdaino ez dago ebatzita. Era berean, eraikinaren zerbitzu orokorretarako ur hornidura eskatu zaio Mankomunitateari, nahiz eta jasota ez dagoen urbanizazio lanen azken ziurtagiria aurkeztu denik, ezta Barañaingo Udalak obraren harrera egin duenik ere.

Sustapenaren egungo egoerari dagokionez, jakinarazi behar da eraikina altxatu den eremuak ez duela hornidura elektrikorik eta ur hornidurarik ere, eraikinari beharrezko hartuneak eman ahal izateko. Obrako argiak ez du eraikinari zerbitzua emateko adinako potentziarik, ezta behin-behinekoz ere, eta ura ondoko ikastetxe publikoaren iturritik hartu dela obra osoan.

Gaur-gaurkoz, NASUVINSAk Barañaingo Udalari (eremua eraikina erabiltzeko behar diren zerbitzuez hornitzeko beharrezkoak diren urbanizazio-obren arduraduna) behin eta berriz eskatu dion arren, ez dago jasota eremua urbanizatzeko obrak amaitu direnik, ezta enpresa hornitzaileei azken dokumentazioa aurkeztu zaienik ere.

Azaldutako atzerapenek eragozten dute lehen erabilerako lizentzia lortzea, eta hori ezinbestekoa da etxebizitzaren Behin Betiko Kalifikazioa eskuratzeko eta, beraz, etxebizitzak okupatu ahal izateko».

Barañaingo Udalak honako txosten hau bidali zuen:

«2019ko urriaren 23an, obra lizentziaren eskabidea (sarrera-erregistroaren zk.: 7808/2019) jaso zen Barañaingo Udalaren Erregistroan, Barañaingo 1. poligonoko 227. partzelan (Zizur Zendeako Erronda, z/g) babes ofizialeko 58 etxebizitza, garajeak eta trastelekuak egiteko.

2020ko urtarrilaren 31n, Iruñerriko Mankomunitateak aldeko txostena eman zuen, baina ur hornidurari eta saneamenduari zegokienez, kontuan hartu beharreko zenbait baldintza jaso ziren.

Urte horretako ekainaren 24an, Nafarroako Gobernuak Etxebizitza Zerbitzuak babes ofizialeko 58 etxebizitza, 58 garaje eta 58 trasteleku alokatzeko behin-behineko kalifikazioa eman zuen (31/1-0008/19 espedienteak). Uztailaren 3ko 495/2020 Ebazpena dela bide, jarduera sailkatuko lizentzia eman zen garaje eta trastelekuetarako. Eta obra lizentzia 2020ko uztailaren 3an eman zen, 496/2020 Ebazpena dela bide.

2021eko apirilaren 27an, Nafarroako Gobernuak Etxebizitza Zerbitzuak babes ofizialeko 58 etxebizitza, 58 garaje eta 58 trasteleku alokatzeko behin-behineko kalifikazioa eman zuen (31/1-0008/19 espedienteak). Eta 2025eko urriaren 20an egin zen lehen erabilerarako lizentzia-eskaera.

2026ko otsailaren 10ean, Barañaingo Udaleko Hirigintza Arloak errekerimendu bat egin zuen aurkeztutako azken dokumentazioa zuzendu zedila. Hilabete eta urte horretako 12an aurkeztu zen zuzenketa.

Urbanizazio obraren zuzendaritzak 2026ko martxoaren 2an egindako txostenaren arabera, lurzatiak etxebizitzak erabiltzeko beharrezkoak diren hirigintza zerbitzu guztiak ditu, eta lurzatiak orube izaera du.

Aurkeztutako dokumentazioa aztertu eta indarrean dagoen hirigintza araudia betetzen dela egiaztatu ondoren, txostena egin zen 2026ko martxoaren 10ean, eta, horren bidez, adierazi zen ez dagoela hirigintza eragozpenik Barañaingo 1. poligonoko 227. partzelan 58 etxebizitza, garaje eta trastelekuak atxikita eskatu den Lehen Erabilerarako Lizentzia emateko. Lursail horrek, hain zuzen, erabiltzeko beharrezkoak diren hirigintza zerbitzu guztiak baditu.

2026ko martxoaren 13an, Alkatetzaren ebazpena eman zen, Navarra de Suelo y Vivienda SAUri Barañaingo 1. poligonoko 227 partzelan (Zizur Zendeako Erronda 48, 1. eskailera, 2. eskailera, 3. eskailera, 4. eskailera eta 5. eskailera) babes ofizialeko 58 etxebizitza, garajeak eta trastelekuak lehen aldiz erabiltzeko lizentzia eskuratzeko. Bertan, zenbait baldintza jasotzen dira.

Aurreko atalean azaldutako egitateak eta gertakariak kontuan hartuta, egiaztatu da Barañaingo Udalak, 2025eko urrian jakinarazpen honekin batera doan albistea argitaratu arren, aipatutako gaiaren inguruko jarduketak garatzen jarraitu dela, baina argi geratu behar da, gaur egun, Udalak ebatzita eta emanda duela lehen erabilerarako nahitaezko lizentzia».

Nafarroako Arartekoak, defentsa erakunde honek etxebizitzaren arloan eman dituen irizpenak gogorarazi eta gero, hizpide darabilgun jarduketari dagozkion etxebizitza

babestuak direla eta, nahiz eta urte batzuk lehenago proiektatu eta eraiki ziren (lanak, hain zuzen ere, 2024ko urrian amaitu ziren), etxebizitzak erabiltzeko aukera gehiegi luzatu dela ikusi zuen, hirigintza alderdiei eta zerbitzu hornidurei lotutako arrazoiengatik.

Erakundearen iritziz, Administrazioari dagokio horrelako oztopoei aurre egitea, are gehiago egungo inguruabarretan, non biztanleriaren gizatalde ugari etxebizitza bat eskuratzeko zailtasunak dituzten, eta horregatik, arrazoizko arduraz eta azkartasunez jardun behar dute, azkenean, esleipendunek etxebizitzak erabiltzea izan dezaten.

Hori guztia ikusirik, Nafarroako Arartekoak gomendio hau eman zuen:

«Barañaingo Udalari eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari gomendatzea, zeinek bere eremuan eta beharrezkoa den koordinazioarekin, azkar jardun dezatela, NASUVINSAk Barañaingo 1. poligonoko 227. lurzatian eraikitako etxebizitza babestuak etxebizitza horien esleipendunek al bait azkarren erabil ditzaten ahalbidetzeko».

Txosten hau behin betikotzat jo orduko, Barañaingo Udalaren eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuaren erantzuna jaso gabe zegoen.

6.2.13. Jaso ikastolako eraikin zaharrean izandako hazteri kasuak.

Arloa: Osasuna.

Administrazio hartzaileak: Osasun Departamentua eta Iruñeko Udal.

2025eko urrian, Jaso ikastolako eraikin zaharra okupatzen zuten pertsonen eragin bide zieten hainbat hazteri kasu buruzko albisteak argitaratu ziren.

Era berean, Iruñeko Udaleko Osasun Arloko teknikariak arestian aipaturiko eraikinera joan zirela argitaratu zen, lokalaren higie eta osasungarritasun baldintzak ebaluatzeko xedez.

Aurrekoa ikusita, erakunde honek komenigarritzat jo zuen ofiziozko jarduketa bat hastea eta Iruñeko Udalari zein Osasun Departamentuari antzemandako hazteri edo sarna kasuen kudeaketari buruzko txostena egin zezatela eskatzea. Era berean, hizpide darabilgun arazoaren norainokoa, antzemandako kasuen kopurua, hartutako neurrien azalpena (osasun arretakoak edo eragindako pertsonen emandako tratamendua jasota) eta administrazio bakoitzak egindako esku hartzearen azalpena deskribatzeko eskatu zuen. Gai horretan, informazio eskaeraren hartzaile izan ziren bi administrazioen arteko koordinazioari buruzko argibideak ere eskatu ziren.

Osasun Departamentuak jakinarazi zuenez, Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuko Gaixotasun Kutsakorren eta Txertaketen Atalarekin kontsultatu ondoren, Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuan ez zela eraikin horretan bizi ziren pertsonen lotutako agerraldirik edo hazteri kasurik jaso. Ildo horretan, prentsak kasuaren berri izan bazuen ere, adierazi zuten ez zietela gaia aztertzeko eskatu, eta eraikinarekin zerikusia zuten pertsonen zerrendarik ez zuten, ezin zutela ofizioz agerraldirik aztertzeko aukerarik izan.

Bestalde, Iruñeko Udalaren Herritarren Segurtasun eta Bizikidetzaren Arloaren lehen txostena bidali zuen («Iruñeko Udaltzaingoan antzemandako hazteri kasuen kudeaketa txostena»), Udaltzaingoak berak egin, eta bertan honako hau jasotzen zen:

«1. AURREKARIAK

Nafarroako Arartekoak informazioa eskatu zuen, ofizioz, hautemandako sarna kasuei buruz, honako hauek deskribatuz: antzemandako arazoaren norainokoa, hautemandako kasuen kopurua, hartutako neurriak, eta administrazioen arteko koordinazioa, aztertzen ari garen gaiari dagokionez.

2. ANTZEMAN DIREN HAZTERI EDO SARNA KASUAK

Orain arte, ez da sarna kasurik antzeman Iruñeko Udaltzaingoa osatzen duten agenteen artean.

Unean-unean, osasungarritasun gutxiko eremuetan (Jaso Ikastola zaharra, Aranzadiko komentu zaharra...) bizi diren pertsonen sarna kasuen berri izan da. Zehazki, udaltzainek honako kasu hauek ezagutu ditu:

- 1. 2025/08/13an, supermerkatu batean izandako ebasketa batean parte hartu zuen pertsona bat identifikatu zen, Aranzadi inguruan bizi omen zena, zehazki, Arraiza etxean, ostatu hartzaileentzako etxola erantsi batean. Poliziaren esku hartzean, galdekatuak sarna duela adierazi zuen.*
- 2. 2025/08/18an, Jaso Ikastola zaharrean hazteri edo sarna agerraldia egon zitekeela egiaztatze kudeaketa lanak egin ziren.*

Hala, 2025/08/19an, harremanetan jarri ginen kaleko hezitzaileekin, informazioa ba ote zuten jakiteko. Hezitzaileek azaldu zuten 5-6 pertsona eraman zituztela ikastolatik aterpetxera uztailaren amaieran. Ez dela osasun gorabeherarik izan, ez dagoela sarna kasurik. Era berean, adierazi zuten Jasori buruzko informazioa ez dutela, hezitzaile horiek ez direlako eraikinaren barrura sartu duela hilabete batzuk, arduradunen jarraibideei men eginez.

Bestalde, egun horretan bertan, harremanetan jarri ginen Etxabakoizko Auzo Unitateko gizarte langilearekin. Izan ere, gizarte Langile hori da Jaso Ikastola zaharreko mutil

horien taldeekin kontakturik handiena duena, eta horietako batzuk gela edo ostatuetara bideratzen ari da. Horri buruzko informaziorik ez duela esan zuen, baina kudeaketaren bat egingo zuela, eta, zerbait jakinez gero, horren berri emango zigula.

2025/08/21ean, ostegunarekin, gizarte langileak jakinarazi zигun [...]tik informazioa jaso duela hainbat sarna kasuri buruz. Ez du zehazten jakin Jaso Ikastola zaharrean edo beste nonbait agertu diren.

2025/08/22an, ostiralarekin, Polizia Komunitarioaren Taldeko inspektore-ordearekin batera, lehengo Jaso Ikastolara joan ginen, bertan bizi ziren hainbat pertsonari bi pertsona horiei buruz galdetzeraz. Zenbait pertsonari galdetu genien, baina, antza denez, inork ez zituen ezagutzen.

Jarraian, Auzo Unitatera jo genuen, informazio gehiago ote zuten jakiteko. Han esan ziguten litekeena zela gizon batek hazteriak jota egotea. Ezin izan genuen zehaztu pertsona horiek guztiek gaua non ematen duten.

Informazio hori guztia, antza denez, Elkarri Laguntza Elkartetik datorrenez, elkarteko arduradunarekin jarri ginen harremanetan telefonoz. Noizean behin, sarna kasu batzuk antzeman dituztela adierazi digute. Kaltetuetako bati buruz hitz egin zuen, eta esan zigun sarnaren aurkako tratamendua jasotzen ari dela (elkartekoek eskuetaratzen diote, farmazia bati esker). Esan zigun ez dakiela zehazki gaua non ematen duen, baina, ustez, Aranzadin lo egiten du. Beste sarna kasuren bat dagoela, tratamendua eskatzen ari zaion mutil marokoar bat, eta arduradunaren ustez, horrek ere Aranzadi inguruan ematen du gaua.

Elkarri Laguntza Elkartetik jakinarazi digutenez, hasteko, kasu isolatuak dira, baina gaua taldean ematen badute, baliteke gaixotasuna hedatzea.

Arduradunarekin adostu genuen aldian-aldian Arrotxapea auzoko Elkarri Laguntza Elkartearen lokaletik igaroko ginela, horri buruzko informaziorik balego eta egoera horri aurea hartzeko interesgarria balitz.

3. *2025/08/25. Kudeaketak egiten jarraitu genuen, Jaso Ikastola zaharrean eta/edo Aranzadin gaua ematen duten magrebtarren artean gerta daitekeen sarna agerraldiari buruzko informazio gehiago lortu ahal izateko. Horretarako Marcelo Celayeta etorbidearen eta Jus la Rocha kalearen arteko bidegurutzean dagoen elkartearen lokalera joanda. Elkartek bertan banatzen ditu arropa eta elikagaiak. Arduradunak esan zigunez, 15:00ak aldera Magrebeko bost gazterekin geratuta zegoen, Buztintxuriko ospitalez kanpoko larrialdi zerbitzuraino laguntzeko. Bostek sarnaz kutsatuta daudelako zantzuak dituztela esan zigun. (...)ri adierazi genion interesa daukagula gaua non ematen duten jakiteko eta, leku horretan, jende gehiago ote dagoen jakiteko. Leku horretan dauden gazte magrebtar ugarien artean kudeaketaren bat egin ondoren, mutil horiek Aranzadiko Institutu Pedagogiko zaharrean lo egiten ari direla jakinarazi zigun.*

(...)rekin komentatu genuen leku horretan jende gehiago egon ohi dela gaua pasatzen, eta oihalez eta mantaz beteta egoten dela. Adierazi ziguten asmoa zela osasun zentrorra joatea, mutilei tratamendu farmakologikoa eman ziezaieten. Hala ere, arropa aldatzea beharrezkoa zela esan zuen, baina zaila izango zela, gaua ematen duten higiezinaren egoera ikusita.

Era berean, adierazi ziguten beste marokoar gazte bat ere bazegoela, j Joan den astean aipatutakoa. Gazte hori etxaberen batean bizi zela beste herrikideren batekin, baina ez zuen jakin lekua zehazten. Esan zuen gazte horri tratamendua ematen saiatu zirela, baina, antza denez, olioren bat erosi zuela eta bera ari dela aplikatzen.

4. 2025-08-26. Jaso Ikastola zaharrear eta/edo Aranzadin gaua ematen duten magrebtarren artean izan daitekeen sarna agerraldiaren jarraipena eginda, ONDOKO INFORMAZIOA EMATEN DA.

Elkarri Laguntza Elkarteko arduradunaren informazioa jaso dela jakinarazi da. Adierazi duenez, atzo, astelehenarekin, 2025/08/25ean, ospitalez kanpoko larrialdietara joan zen bost gazte magrebtarrekin, eta sarna-diagnostikoa baieztatu zen bost kasuetan.

Bost gazte horiek Aranzadiko Institutu Pedagogikoaren eraikinean igarotzen dute gaua. Leku horretan, 20 bat gazte gehiagok lo egiten dute.

Esan didatenez, Udaleko Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzarekin harremanetan jartzen saiatzen ari da, bost gazteekiko esku hartzeren bat koordinatzen saiatzeko eta gaua ematen duten lekuan esku har daitekeen aztertzeko.

5. 2025/11/03an, pertsona bati gainazaleko miaketa egin zitzaion. Pertsona hori agenteen arreta galarazten saiatu zen, eta, aldi berean, pastilla bat lurrera bota eta zapaldu egin zuen. Poltsikotik atera zuen pilula, gainerako gauzak ateratzeaz batera. Botika horri doakionez, esan zuen ez duela errezeta aldean, baina pairatzen duen «sarna» tratatzeko medikazioa dela esan zuen. Medikazio horrek medikuaren errezeta behar du, eta zalantzan jarri genuen botika hori, zehazki, «sarna» tratatzeko erabiliko ote den; beraz, konfiskatu egin genuen.

3. POLIZIEN ARTEAN HAZTERIA PREBENITZEKO HARTUTAKO NEURRIAK.

Iruñeko Udaleko Lan Arriskuen Prebentziorako Zerbitzuak Sarnaren aurkako Neurrien Txostena egin zuen, Foruzaingoko agente baten kutsaduragatik, polizia hori zerbitzuan egon ahal zelako Iruñeko udaltzainekin batera.

Beste alde batetik, UDALTZAINGOAK sarnarekiko esposizioa edukiz gero (bai eta beste gaixotasun batzuekiko esposizioa edukiz gero ere) jarduteko prozedura erabiltzen da.

Horre gain, aurreko atalean ikus daitekeenez, hirian ageri diren hazteria edo sarna kasuen jarraipen zehatza egiten du polizia komunitarioak.

Txandako buruak, zerbitzuaren irakurketan, lekuren batean sarna kasuak ageri direla jakiten duenean, horren berri ematen da eta kontu handiz ibiltzeko esaten da, toki horietan behar diren NBE guztiak erabil daitezela eta eremu osasungaitzetan jarduteko protokoloari kasu egiteko eskatzen da.

Eremu osasungaitzetan jarduteko informazioari eta prebentzioari buruzko informazioa posta elektronikoz bidali zen:

- *2025/5/16, Iruñeko Udaltzaingoari eta Laneko Arriskuak Prebenitzeko Zerbitzuaren arteko koordinazioari buruzko barne-informazioa.*
- *2025/05/21, informazio hori bidali zitzaien SPPME eta SIPNA sindikatuei.*
- *2025/05/28, mezu elektronikoko ofiziala igorri zitzaion Iruñeko Udaltzaingoari (lehenago ere adostu zen informazio hori eta 2025/05/16ko protokoloa).*
- *2025/09/03, Komisarioak mezu elektronikoa bidali zuen Logistikara, neurriak berresteko eta langileei informazioa berriro emateko.*

Foruzaingoan sarnaren kasuaren berri izan bezain laster, polizia kidego horrekiko koordinazioa landu zen Iruñeko zer udaltzain harremanetan ego ziren kutsatutako poliziarekin, eta agente horiei jakinarazi zitzaien neurri egokiak har zitzatela eta protokoloak bete zitzatela.

4. ADMINISTRAZIOEN ARTEKO KOORDINAZIOA SARNA PREBENITZEKO.

Iruñeko Udaltzaingoak koordinazioa landu eta Iruñeko Udalaren Laneko Arriskuak Prebenitzeko Zerbitzuari informazioa ematen diogu, zerbitzu horrek jarraibideak ematen baititu hazteriaz kutsatutako pertsonekin jarduteko. Iruñeko Udalaren Laneko Arriskuak Prebenitzeko Zerbitzua da, ondoren, beste administrazio batzuekin koordinatzen dena, jarduketak bideratzeko eta informazioa trukatzeko.

Aurrekoa gorabehera, Iruñeko Udaltzaingoak etengabeko koordinazioa du Foruzaingoarekin; izan ere, bi polizia kidegoetako agintariak zuzeneko harremanetan daude eta komunikazio arina dute, astero-astero baterako ekintzak egiten baitira».

Txostenarekin batera, I. eranskina «Sarnaren aurkako neurriak» eta II. eranskina «Infestazio eta zaurien prozedura» erantsi ziren Udaltzaingoan. Eranskin horietan, udaltzaintzako jarraibideak jaso ziren, hazteriarekiko esposizioa (eta beste gaixotasun kutsakor batzuekiko esposizioa) jasanez gero, jarduteko prozedurari eta, odola jariatuta izandako arrisku biologikoko istripuetan, prebentzio-neurriari buruzkoak.

Udalaren erantzuna aintzat hartuta, Nafarroako Arartekoak ondorioztatu zuen jasotako txostenak ez zuela jasotzen Iruñeko Udalak gauzatutako jarduketen multzoa.

Ilido horretan, alde batetik, ikusi zuen ez zela informaziorik ematen ikastola zaharraren eraikinean 2025eko urriaren 23an egin zen jarduketa edo ikuskapen sanitarioari buruz;

hain zuzen ere, Osasun Arloko udal teknikariak eta udaltzainak ageri ziren argazkietan. Bestalde, osasun arloan eskumena duen sailak egindako txostenik ere ez zen jaso; pentsatzekoa baita txosten horretan gaiari eta haren kudeaketari buruzko informazioa egongo zela.

Beste alde batetik, Nafarroako Arartekoak informazio osagarria bidaltzeko eskatu zuen, zehazki, honako informazio hau:

«- Herritarren Segurtasuneko eta Bizikidetzako Arloaren txosten osagarria egin dadila, urriaren 23ko esku hartzearen ingurukoa eta, hala badagokio, gerora egin den kudeaketa jasotzeko.

- Hiri Kontserbazioko eta Osasun Alorraren txostena egin dadila, espediente honen xede diren sarna kasuen gaineko jarduketei eta kudeaketari buruz, bai eta, halakorik balego, sarnak jotakoei eman zaien arretari buruzkoa ere.

- Aurreko bi ataletan eskatutakoaren ordeztu, egokiago iritziz gero, Udalaren organo eskudun batek txosten bakarra egin dezake, erakunde honek eskatu duen informazio guztia koordinatu eta biltzen duena, idazki honen lehenengo atalean aipatu dena aintzat hartuta, Udalaren hainbat arlotan jasota egongo baita».

Eskaera horri erantzunez, Iruñeko Udaleko Hiri Kontserbazioko eta Osasun Arloak Ingurumen Osasuneko Zerbitzuak 2025eko urriaren 23an egindako jarduketaren txosten teknikoak bidali zuen, bai eta esku hartze horren esparruan egin ziren argazkiak ere. Txosten horretan, honako hau adierazi zen:

«Jasotako eskaerari erantzunez eta, okupatutako eraikina dela kontuan harturik, arloko idazkari teknikoak egindako eskaera eta kudeaketaren ondorengo, 25/10/23an, Ingurumen Osasuneko Zerbitzuak ikuskaritza bisita egin zuen Jaso Ikastola zaharrera, hau da, Arostegi etorbideko 12. zenbakian dagoen orubera eta eraikinera, udaltzainekin batera. Azkenek, segurtasunaz arduratzeaz gain, eraikinaren eta orubearen egoerari buruzko azalpenak eman zituzten. Bisita horretan, eraikinera sartu ziren, solairu guztietara, azkenekora izan ezik, ezin iritsizkoa baita, eta horietako bakoitzaren eremu komunak egiaztatu ziren. Solairu guztietan daude gelak edo aretoak, eta bertan bizi diren pertsonen gela edo logela gisa erabiltzen dituzte, eta gehienetan giltzarrapoak jarrita daude atean. Ez da «gela» horietara sartu, horietako batera izan ezik; izan ere, bertan bizi den pertsona hor zegoela, sartzeko baimena eman zuen. Beste gela baten egoera ikuskatu zen kanpotik, aterik ez baitu. Bisitan, honako hau egiaztatu zen:

- *Eraikinaren kanpoaldean, zabor, objektu eta hondakin asko daude pilatuta. Gurekin joan ziren udaltzainek jakinarazi zigutenez, boluntario batzuk aldiro-aldiro joaten dira bertara, zaborra ateratzen dute eraikinaren barrutik eta kanpoan uzten dute.*
- *Eraikinaren barrualdea osasungarritasun-baldintza desegokietan dago:*
 - *Arropak, plastikoak, janari hondarrak, zaborra eta era guztietako hondakinak daude eremu komunetan.*
 - *Eraikinaren azken solairura ezin da sartu, eskaileretan objektu eta zabor ugari pilaturik baitago eta horregatik ezin da sartu.*
 - *Usain sendoa dago eraikinean, batez ere, pixa usaina. Likidoz beteriko putzu asko daude, antza denez, pixaz beterikoak. Pixaz betetako botilak daude eraikineko hainbat gelatan.*
 - *Komun gehienetan ez dago komunontzirik, eta eginkariz eta paperaz trabatuta daude; lurreen ere ikusten dira gorozkiak. Ez dago ur-hornidurarik.*
 - *Eraikinaren kanpoaldean, ur putzu bat dago, eta, emandako informazioaren arabera, bertan bizi diren pertsonak erabiltzen dute.*
 - *Gurekin joan ziren udaltzainek jakinarazi zigutenez, garajea duela gutxi okupatu dute, eta, beraz, egoera onargarrian dago oraingoz.*
 - *Ikuskatu diren gela guztien argazkiak egin dira.*

IRIZPENA:

Jaso Ikastola zaharraren eraikinaren eta kanpoaldearen egoera guztiz osasungaitza da. Pixa eta gorozkiak daude barruan, eta, horrez gain, janari hondarrak, zaborra, objektu anitz eta hondakinak. Hori dela eta, leku hori osasun publikorako arriskutsua izan daiteke. Ez da betetzen Higieneari eta Osasungarritasunari buruzko Oinarrizko Ordenantzaren I. kapitulua.

PROPOSAMENA:

- *Eskatzaileari Zuzendaritzaren ofizioa bidaltzea, honako hauek adieraziz:*

«Jasotako eskaerari erantzunez, 25/10/23an, Iruñeko Udaleko Ingurumen Osasuneko Zerbitzua Jaso Ikastola zaharraren orubea eta eraikina dagoen Arostegi etorbideko 12. zenbakiko partzelara joan zen, udaltzainekin batera, eraikinaren osasungarritasun egoera egiaztatzerako. Egindako bisitan egiaztatu zen eraikina eta higiezinaren kanpoaldea baldintza zeharo osasungaitzetan daudela: pixa eta gorozkiak daude barruan, eta janari hondarrak, zaborra, arropa, objektu anitz eta hondakinak ageri dira nonahi. Hori dela eta, leku hori osasun publikorako arriskutsua izan daiteke, eta ez du betetzen Higieneari eta Osasungarritasunari buruzko Oinarrizko Ordenantzaren I. kapitulua».

Nafarroako Arartekoak, dokumentazio hori guztia kontuan hartuta, eskerrak eman zizkion Udalari bidalitako informazioagatik, eta jakinarazi zion Herritarren Segurtasuneko eta Bizikidetzako Arloaren txosten osagarria jasotzeko zain geratzen zela.

Handik gutxira, Iruñeko Udaleko Herritarren Segurtasuneko eta Bizikidetzako Arloak adierazi zuen arlo horretatik segurtasun eta laguntza lanak bideratu zirela Osasun Arloko ikuskatzaileentzat, azkenek lana normaltasun osoz egin zezaten, eta halaxe gertatu zen. Era berean, adierazi zuen ez zitzaizela laguntza gehiago eskatu toki horretan, baina etengabe patruilatzen zutela inguru horretatik.

Jasotako informazioa ikusita, Nafarroako Arartekoak amaitutzat eman zituen jarduketak.

6.2.14. Eskolatu gabeko adingabeak Argiñaon.

Arloa: Hezkuntza.

Administrazio hartzailea: Hezkuntza Departamentua.

2025eko azken hilabeteetan argitaratutako albiste batzuetan, kezka agertu zen Lizarraldean zebilen erakunde baten inguruan, antza denez, Anderazko ikastetxe eta barnetegi zaharra erosi edo eskuratuta baitzuen eta haren jarduera hedatzen hasi baitzen. Ahizpa Eskolapioek kudeatzen zuten ikastetxea aspaldi.

Aipatu zenez, Maestro Ávila Fundazioa da erakunde hori, eta entitate horrek, duela urte batzuetatik, higiezin bat izango zuen Argiñaon, eta «dozenaka haur doazen ikastetxe» gisa erabiliko omen zuen.

Argiñaoko zentro horretan garatzen den jarduerari doakionez, Hezkuntza Departamentuak txosten bat egin zuen 2016an. Txosten horretan ondorioztatu zen erakundeak ez zuela hezkuntza araudia betetzen, eta hara joaten ziren adingabeak ezin zirela eskolatutzat jo.

Aurrekoa ikusita, Nafarroako Arartekoak egokitze jo zuen ofiziozko jarduketa bat bideratzea eta Hezkuntzako Departamentuari eskatzea horri buruzko informazioa eman zezala.

Zehazki, honako hauek eskatu ziren:

«a) 2016. urtean, ikastetxeari eta hara joaten ziren adingabeen eskolatzeari buruz egindako txostena bidal zezala;

b) Txosten horren ondorioz hartutako neurrien berri eman zezala.

c) Aipatutako ikastetxeari dagokionez, hurrengo urteetan ikuskapen jarduerarik edo bestelakorik egin den adieraz zezala, horien deskribapen laburra eginez;

d) Gaur egun, egoera horretan dauden haurren kopurua kuantifika dezala, jakinez gero; eta

e) Hizpide darabilgun gaiaren inguruan, neurriren bat hartzea aurreikusita dagoen ala ez adieraz dezala».

Hezkuntzako Departamentuak informaziorik bidali ez zuenez, Arartekoak eskaera igorri zuen berriro.

Azkenik, Hezkuntzako Departamentuak eskatutako informazioa bidali zuen, eta defentsa erakunde hau txostena aztertzen zebilen txosten hau itxi orduko.

7. KAPITULUA. HERRITARREN PROPOSAMENAK ZERBITZU PUBLIKOAK HOBETZEKO.

7.1. DATU OROKORRAK.

Aurreko urteko txostenetan agertzen den bezala, 2008. urteaz geroztik, erakundeak herritarren parte hartzea sustatzen du zerbitzu publikoen hobekuntzan, eta zerbitzu horiek hobetzeko proposamenak aurkeztera animatzen ditu herritarrek.

Horrela, 2008tik aurrera, herritarrek **372** hobekuntza proposamen aurkeztu dituzte. Horietatik, **7** izan dira 2025. urtekoak.

Erakundeak administrazio publiko eskudunari bidaltzen dizkio herritarren proposamen horiek, eta, arrazoizkotzat jotzen dituen heinean, defendatzen ditu.

2025ean, 10 hobekuntza proposamen kudeatu dira: 2025ean aurkeztutako 7 proposamenak, 2024ko abenduaren 31n amaitzeke zeuden 2 proposamen eta 2024ko proposamen bat, 2025eko lehen hilabeteetan berriro abiarazi zena.

Kudeatutako 10 proposamenetatik, bat ez zen inongo administraziori helarazi, eta 9 administrazio eskudunarekin izapidetu ziren, emaitza honekin: hiru zuzenean onartu ziren eta sei ez ziren onartu.

Proposamenak honako **arloan** buruzkoak izan ziren:

- **Etxebizitza: 3** (etxebizitzari buruzko doako aholkularitza zerbitzua sortzea, etxebizitza eskubidea babesteko sistema hobetzea eta *Emanzipa* laguntza eskuratzeko adin baldintzak aldatzea).
- **Hezkuntza: 2** (zerbitzu publikoei buruzko eskolako irakasgai bat ezartzea eta genero indarkeriaren biktimetentzako plazak gordetzea unibertsitaterako sarbidean).
- **Ogasuna: 1** (ondare irabazien tributazioa akzioen salmentan).
- **Funtzio publikoa: 1** (Nafarroako polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketetarako merezimenduen baremoa aldatzea, beste hizkuntza batzuk gehituz).

Honako taula honetan, proposamenak eta horien emaitzak jaso ditugu:

Arloa	Gai zehatza	Administrazio hartzailea	Eraitza
2024ko abenduaren 31n amaitzeke zeuden proposamenak			
Ogasuna	BEZa % 4ra murriztea etxebizitza babestuen erosketan.	Ekonomia eta Ogasuneko Departamentua eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua	Proposamena ez zen onartu.
Enplegu publikoari heltzea	Osasunbidearen aldi baterako kontratazio-zerrendak kudeatzeko arauak aldatzea.	Osasun Departamentua.	Proposamena ez zen onartu.
Gizarte ongizatea	Desgaitasuna duten pertsonen arreta hobetzea osasun zentroetan eta ospitaleetan.	Osasun Departamentua.	Proposamena onartu zen.
2025eko proposamenak			
Etxebizitza	Etxebizitzari buruzko doako aholkularitza sortzea.	Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.	Proposamena onartu zen.
Etxebizitza	Etxebizitza babestuen sistema hobetzea.	Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.	Uzirik gabe
Hezkuntzako Departamentua	Zerbitzu publikoei buruzko ikasgaia ezartzea.	Hezkuntzako Departamentua.	Proposamena ez zen onartu.
Hezkuntza	Unibertsitaterako sarbidean, plazak gordetzea genero indarkeriaren biktimentzat.	Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentua.	Proposamena onartu zen.
Etxebizitza	<i>Emanzipa</i> laguntza jasotzeko adin baldintzak.	Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.	Proposamena ez zen onartu.
Ogasuna	1 (ondare irabazien tributazioa akzioen salmentan).	Ekonomia eta Ogasun Departamentua.	Proposamena ez zen onartu.
Funtzio publikoa	1 (Nafarroako polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketetarako merezimenduen baremoa aldatzea, beste hizkuntza batzuk gehituz).	Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua.	Proposamena ez zen onartu.

7.2. PROPOSAMENEN EDUKIA.

7.2.1. Etxebizitzari buruzko doako aholkularitza sortzeko proposamena.

Arloa: Etxebizitza.

Administrazio hartzailea: Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.

Laburpena: Herritar batek etxebizitzaren arloan doako aholkularitza zerbitzua sortzea proposatu zuen, bai etxebizitza erosteko, bai alokatzeko, bai jardunbide txarrak prebenitzeko.

Emaitza: Nafarroako Arartekoak Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari helarazi zion proposamena, balorazioa egin zezan.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak honako txosten hau egin zuen:

«Nafarroako Foru Gobernuako Etxebizitza Zuzendaritza Nagusiak bitartekotza zerbitzua eskaintzen du parke publikoko errentarientzat eta edukitzaile handien etxebizitzak alokatzen dituzten pertsona kalteberentzat. Hala ere, zerbitzu horrek ez die alokairuko etxebizitzaren parke pribatuaren errentatzaile eta errentarien balizko eskari guztiei erantzuten, ezta hipoteken arloko bitartekaritzari, eta gaur egungo zerbitzuak ez du nahikoa ahalmen Nafarroako biztanle guztien beharrei aurre egiteko.

Horregatik, abenduaren 26ko 19/2024 Foru Legeak, Nafarroako 2025eko Aurrekontu Orokorrei buruzkoak, aurrekontu partida espezifiko bat aurreikusi du departamentu honek proposatutakoa bezalako zerbitzu bat kanpoan kontratatzeke helburuz. Txosten hau aurkeztu orduko, Etxebizitza Zuzendaritza Nagusia Nafarroako Gobernuaren etxebizitzaren alokairurako eta hipoteken bitartekaritzarako informazio, aholkularitza eta bitartekotza zerbitzuaren kontratazioa lizitzatzeko beharrezkoa den dokumentazioa amaitzen ari da.

Zerbitzu hori erreferentziazko baliabidea izango da alokairuaren eta hipoteka-bitartekaritzaren arloko kontsulta juridikoak eta bitartekaritza kontsultak koordinatzeko, alokairu babestuaren nahiz alokairu eta hipoteka merkatu pribatuaren jardueratik eratorritako gatazkak kudeatzea ere aintzat hartuta. Zerbitzu horrek programa espezifikoetara heltzeko modua erraztuko die herritarrei, eta laguntza pertsonalizatua eskainiko du gorabeherak konpontzeko eta etxebizitzari lotutako arlo guztietako izapideak arintzeko.

Aurreikuspenen arabera, aurtengo ekainaren hasieran hasiko da lizitazio prozesua».

Nafarroako Arartekoak, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuaren jarrera ezagutu ondoren, eta informazio hori proposamenaren egileari helarazita, amaitutzat eman zituen erakundearen jarduketak.

7.2.2. Etxebizitzarako eskubidea babesteko sistema hobetzeko proposamena.

Arloa: Etxebizitza.

Administrazio hartzailea: Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.

Laburpena: Herritar batek hainbat iritzi eman eta gogoeta egin zituen etxebizitzarako eskubidea babesteko sistema hobetu dadin. Etxebizitza duina izateko eskubide konstituzionalaren babes handiagoa ekar lezaketen hainbat neurri aipatu zituen proposamenean, hainbat ikuspegitatik begiratuta: etxebizitza bat eskuratzea, erabiltzaileei eta gizarte osoari mesede egiten dieten etxebizitzaren baldintzak edo ezaugarriak hobetzea, arlo horretan, gizatalde kalteberen edo espezifikoen (gazteak, adinekoak, migratzaileak edo larrialdi egoeretan daudenak, ikasleak...), aldeko neurriak eta abar.

Emaitza: Nafarroako Arartekoak eskerrak eman zizkion herritarrari bidalitako informazioagatik, eta bere proposamena urteko txostenean jasoko zela jakinarazi zion.

7.2.3. Zerbitzu publikoei buruzko irakasgaia ezartzeko proposamena.

Arloa: Hezkuntza.

Administrazio hartzailea: Hezkuntzako Departamentua.

Laburpena: Herritar batek zerbitzu publikoei buruzko irakasgai bat ezartzeko proposamena egin zuen, ikasleek egoki jakin zezaten zerbitzu publikoak zer diren, modu arduratsuan nola erabili behar diren eta horiek finantzatzen dituzten baliabideak nondik datozen.

Azaldu zuenez, Administrazio publikoan metatutako esperientzia profesionalean oinarrituta, beharrezkotzat jotzen zuen txikitatik zerbitzu publikoen balioari buruzko kontzientziazio handiagoa sustatzea. Proposamenaren helburua erabilera desegokiak prebenitzea eta herritarren errespetuaren eta erantzunkidetasunaren kultura sustatzea zen.

Emaitza: Nafarroako Arartekoak Hezkuntzako Departamentura igorri zuen hobekuntza proposamena, han balora zezaten.

Hezkuntzako Departamentuak honako txosten hau bidali zuen:

«Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako etapetako gutxieneko irakaskuntzen antolamendua ezartzen duten errege dekretuak, hots, 157/2022 Errege Dekretua eta 217/2022 Errege Dekretua, betez, Nafarroako Gobernuak Nafarroako Foru Komunitatean aplikatu beharreko curriculumak ezarri ditu:

- 67/2022 Foru Dekretua, ekainaren 22koa, Nafarroako Foru Komunitatean Lehen Hezkuntzako etapako irakaskuntzen curriculumak ezartzen duena.
- 71/2022 Foru Dekretua, ekainaren 29koa, Nafarroako Foru Komunitatean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako irakaskuntzen curriculumak ezartzen duena.

Manu horietan, ikasleen irteera profila ezartzen da oinarritzko irakaskuntzaren amaieran, eta tresna horretan zehazten dira aldi horri dagozkion Espainiako hezkuntza sistemaren printzipioak eta helburuak. Profilak, XXI. mendeko erronkei lotuta, prestakuntza ibilbidearen fase hori osatzean ikasleek garatu behar izan dituzten funtsezko gaitasunak identifikatu eta definitzen ditu.

Funtsezko eskumen horiek honako hauek dira:

- Hizkuntza komunikaziorako gaitasuna.
- Gaitasun eleaniztuna.
- Matematikarako gaitasuna eta zientzia, teknologia eta ingeniartzarako gaitasuna. Gaitasun digitala.
- Gaitasun pertsonala, soziala eta ikasten ikasteko gaitasuna.
- Herritartasunerako gaitasuna.
- Ekintzailetzarako gaitasuna.
- Kultura kontzientzia eta adierazpenerako gaitasuna.

[...] andreak aurkeztutako proposamena aztertu ondoren, adierazi behar da zerbitzu publikoei buruzko irakasgai espezifikorik ez dagoen arren, proposamen horrek aipatzen dituen edukiak, oro har, herritartasunerako gaitasuna garatzean eta eskuratzean lantzen direla. Gaitasun horrek lagundu egiten du ikasleek herritartasun arduratsua izan dezaten eta gizarte bizitzan bete-betean parte har dezaten, kontzeptuen ulermenean eta egitura sozial, ekonomiko, juridiko eta politikoen ulermenean oinarrituta, bai eta munduko gertaerak ezagutzean eta iraunkortasunarekiko eta munduko herritartasuna lortzearekiko konpromiso aktiboan oinarrituta ere. Horren barruan sartzen dira alfabetatze zibikoa, giza eskubideen errespetuan oinarritutako kultura demokratikoaren berezko balioak kontzienteki barneratzea, gure garaiko arazo etiko handiei buruzko hausnarketa kritikoa eta 2030 Agendan proposatutako Garapen Jasangarrirako Helburuekin bat datorren bizimodu iraunkorraren garapena.

Zehazki, herritartasunerako gaitasuna eskuratuta, ikasleek, Lehen Hezkuntza eta Oinarrizko Irakaskuntzaosatzean, maila nahikoa lortuko dute honako alderdi hauetan:

Lehen Hezkuntzaosatzean, ikasleak...	Oinarrizko Irakaskuntzaosatzean, ikasleak...
CC1. Bere nortasunari eta kulturari buruzko prozesu historiko eta sozial garrantzitsuenak ulertzen ditu, bizikidetzarauei buruzko gogoeta egiten du, eta modu eraikitzaile, elkarriketatzailer eta inklusiboan aplikatzen ditu edozein testuingurutan.	CC1. Bere nortasunaren dimentsio sozial eta herritarrari buruzko ideiak aztertu eta ulertzen ditu, baita hura zehazten duten gertakari kultural, historiko eta arauemaileei buruzkoak ere, eta arauak, enpatia, ekitatea eta espiritu eraikitzailea errespetatzen dituela erakusten du, besteekiko elkarreaginean eta edozein testuingurutan.
CC2. Komunitateko jardueretan parte hartzen du, erabakiak hartzen eta gatazkak elkarriketaren bidez eta errespetuz ebazten, prozedura demokratikoak, Europar Batasunaren eta Espainiako Konstituzioaren printzipioak eta balioak, giza eskubideak eta haurren eskubideak, aniztasunaren balioa, eta genero berdintasuna, gizarte kohesioa eta Garapen Iraunkorreko Helburuak aintzat hartuta.	CC2. Europako bateratze prozesutik, Espainiako Konstituziotik eta giza eskubideetatik eta haurtzarotik datozen printzipioak eta balioak aztertu eta beretzat hartzen ditu, eta komunitateko jardueretan parte hartzen du, hala nola erabakiak hartzean edo gatazkak ebaztean, jarrera demokratikoz, aniztasunarekiko errespetuz eta genero berdintasunarekiko, gizarte kohesioarekiko, garapen iraunkorarekiko eta munduko herritartasunaren lorpenarekiko konpromiso.
CC3. Gaurkotasuna duten balio eta arazo etikoei buruz hausnartu eta hitz egiten du, eta ulertzen du beharrezkoa dela kultura eta sinesmen desberdinak errespetatzea, ingurunea zaintzea, aurreiritziak eta estereotipoak baztertzea, eta edozein diskriminazio edo indarkeria moduren aurka egitea.	CC3. Funtsezko eta gaurkotasuneko arazo etikoak ulertzen eta aztertzen ditu, norberaren eta beste balioak kritikoki aintzat hartuz, eta eztabaida moralari elkarriketaren, argudioaren, errespetuaren eta edozein diskriminazio edo indarkeriaren aurkako jarreraren bidez aurre egiteko norberaren iritziak garatuz.
CC4. Giza ekintzen eta ingurunearen arteko harreman sistemikoak ulertzen ditu, eta bizimolde jasangarriak hartzen hasten da, biodibertsitatea tokiko ikuspegitik zein ikuspegi globaletik zaintzen laguntzeko.	CC4. Tokiko jardueren eta jardun globalen arteko interdependentzia, ekodependentzia eta elkarren harreman sistemikoak hartzen ditu, eta, modu kontziente eta arrazoituan, bizimodu jasangarri eta ekosozialki arduratsua hartzen du.

Herritartasunerako gaitasuna zeharkakotasunez lantzen da Lehen Hezkuntzako edozein arlotatik, eta 'Balio zibikoetan eta etikoetan oinarritutako hezkuntza' arloa da, etapako 5. eta 6. mailetan ematen dena, eta hortik sakonago jorratzen da.

DBHri dagokionez, gainerako irakasgaiek duten loturaz gain, herritarren gaitasunarekin lotura handiena duen ikasgaia 'Balio zibikoetan eta etikoetan oinarritutako hezkuntza' da, etapako 1. eta 2. mailetan ematen dena.

Azaldutako guztiagatik, Hezkuntzako Departamentuak uste du ez dela beharrezkoa hezkuntza etapa desberdinetako curriculumei buruzko foru dekretuak aldatzea eta irakasgai berri bat ezartzea zerbitzu publikoen erabilera egokiari buruz; izan ere, foru dekretu horietan ezarritako irakaskuntzak dagoeneko arduratzen dira portaera etiko eta hiritar egokia garatzeaz eta erdiesteaz, eta, hor, nabarmentzekoak dira arauetik, ingurunearekiko eta gizarte baliabideekiko errespetua, bai eta enpatia, ekitatea eta espiritu eraikitzailea ere, besteei elkarrengainean eta edozein testuingurutan».

Hezkuntzako Departamentuaren txostena aztertu ondoren, Nafarroako Arartekoak adierazi zuen, nahiz eta herritarrak egindako proposamena ulertzen zen, administrazio organoaren jarrera ikusita, ez zela egingarritzat jotzen proposamenak bide horretatik aurrera egin ahal izatea, irizpidez kotatunari edo hautemate askeari lotutako gaia baitzen, eta, hortaz, hainbat irtenbide baitzeuden.

Horregatik, informazio hori guztia herritarrari helarazita, Nafarroako Arartekoak amaitutzat eman zituen erakundearen jarduketak.

7.2.4. Unibertsitaterako sarbidean, genero indarkeriaren biktimetako plazak gordetzeko proposamena.

Arloa: Hezkuntza.

Administrazio hartzailea: Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentua.

Laburpena: Nafarroako Unibertsitate Publikoan (NUP), kolektibo jakin batzuentzat (dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat edo eliteko kirolarientzat) onarpen kupo jakina dagoen bezala, genero indarkeriaren biktima izan diren emakumeentzako plaza erreserba zehatza aurreikustea proposatu zuen herritar batek, aipatutakoa kolektibo kaltebera eta sentikorra delako.

Emaitza: Nafarroako Arartekoak hobekuntza proposamenaren edukia igorri zion Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentuari, balorazioa egin zezan.

Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentuak honako txosten hau egin zuen:

«Nafarroako Gobernua bat dator iradokizun hori baloratzearen eta aztertzearen garrantziarekin. Bereziki egokitzen jotzen dugu ikuspegi integrala duten politikak bultzatzea, hainbat esparrutatik, prebentzioa, arreta eta erreparazioa bateratzeko, bai eta gure erkidegoan genero indarkeriaren biktima izan diren pertsonentzako oinarritzko zerbitzu eta baliabideetarako sarbidea errazteko ere, hala nola hezkuntzarako eta, bereziki, unibertsitaterako.

Horregatik, Nafarroako Gobernuak, Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin (NUP) lankidetzan, baloratuko eta aztertuko du 2026-2027 ikasturtetik aurrera kolektibo horri plazak erreserbatzeko kupoa gehitzeko proposamena.

Biziki eskertzen dugu kudeaketa publikoa hobetzeko herritarren lankidetzaren eta parte hartzea».

Jasotako informazioa ikusita, Nafarroako Arartekoak ondorioztatu zuen, txostenean proposamen horren balorazioa eta azterketa iragartzen ziren heinean, gaia konpontzeko bidean zegoela, eta, beraz, informazio hori interesdunari igorrita, jarduketak amaitutzat eman zituen.

7.2.5. Emanzipa laguntza jasotzeko adinaren baldintzei buruzko proposamena.

Arloa: Etxebizitza.

Administrazio hartzailea: Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua.

Laburpena: *Emanzipa laguntza jasotzeko adinaren baldintza aldatzea proposatu zuen herritar batek, 18 urtetik aurrera jaso ahal izateko. Azaldu zuenez, berak lan egiten zuen 19 urte zituenetik eta alokairu erregimenean bizi zen, laguntza jasotzeko aukerarik gabe, 23 urteko adinean ezarri baitzen laguntza eskuratzeko baldintza.*

Emaitza: Nafarroako Arartekoak hobekuntza proposamenaren edukia igorri zion Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari, balorazioa egin zezan.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuak honako txosten hau egin zuen:

«(...) andreak proposamena aurkeztu du emantzipaziorako errentamenduaren ziozko kenkari fiskala eskuratu ahal izateko behar den adin tartea zabaltzeko, 18 eta 22 urte bitarteko gazteak ere aintzat hartzeko eskatuz, gaur egun Emanzipa programatik kanpo baitaude.

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Legearen testu bategina onartzen duen ekainaren 2ko 4/2008 Legegintzako Foru Dekretuaren 68 quinquies artikulua bi zerga kenkari mota ezartzen ditu etxebizitza eskuratzeko eskubidea bermatzeko. Emantzipazioarako errentamenduaren ziozko kenkariari dagokionez (A letra), xedatzen du onuradunek ohiko bizileku iraunkorra den etxebizitza errentamenduko kontratu baten titularrak izan behar dutela, eta 23 eta 35 urte bitartekoak izan behar dutela, biak barne.

Aurkeztu den proposamenak badakar kenkari hori eskuratzeko gutxieneko adina 18 urtetik gorakoa izatea, eta horrek, ezinbestean, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Legearen testu bategina aldatzea dakar. Alde horretatik, proposamenak azterketa tekniko, ekonomiko eta juridiko zehatzagoa eskatzen du, eta Etxebizitzako Zuzendaritza Nagusiak aztertuko du.

Bidezkotzat eta bideragarritzat joz gero, dagozkion jarduketak egingo dira, zerga arloan eskumena duten unitateekin koordinatuta».

Administrazio organoaren jarrera ikusita, Nafarroako Arartekoak ez zuen egingarritzat jo proposamenak bide horretatik aurrera egiteko aukera; beraz, informazio hori herritarrari igorrita, erakundeak amaitutzat jo zituen jarduketak.

7.2.6. Akzioen salmentan, ondare irabazien tributazioari buruzko proposamena.

Arloa: Ogasuna

Administrazio hartzailea: Ekonomia eta Ogasuneko Departamentua.

Laburpena: Herritar batek koefiziente zuzentzaile bat aplikatzea proposatu zuen ondare irabazia zergapetzeko akzioen salmentan. Zehazki, Nafarroan irabazia salmentaren eta erosketaren arteko aldea kalkulatu adierazi zuen, igarotako urteak kontuan hartu gabe. Adierazi zuenez, denboraren poderioz, akzioen balio handitzen bada ere KPIa metatu egiten da, eta balorazioa murriztu egiten da. Era berean, azaldu zuen Euskal Autonomia Erkidegoan badagoela horretarako koefiziente zuzentzailerik, eta, haren ustez, Nafarroan ere antzeko zerbait erabil zitekeen.

Emaitza: Nafarroako Arartekoak hobekuntza proposamenaren edukia igorri zion Ekonomia eta Ogasuneko Departamentuari, balorazioa egin zezan.

Ekonomia eta Ogasuneko Departamentuak honako txosten hau bidali zuen:

«Proposamenaren egileak (J 25/6 espediente) bere idazkian azaltzen duenez, duela hogeitau urtetik hona izan dituen akzio batzuk saldu nahi ditu, eta, legea kontsultatzean, ondare irabazia salmentaren guttizkoaren eta erosketaren guttizkoaren arteko diferentzia soilaz kalkulatu dela egiaztatu du, nahiz eta denbora luzea igaro. Egiaztatu duenez, nahiz eta

akzioak denbora horretan errebalorizatu diren, KPlaren balioa ere handitu da. Haren ustez, benetako irabaziak ildo horretako murrizketa kontuan hartu beharko luke, Euskal Autonomia Erkidegoan aurreikusten den bezala, horretarako koefiziente murriztailerik baitago.

Foru Komunitatean, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko Foru Legearen testu bateginak, ekainaren 2ko 4/2008 Legegintzako Foru Dekretuaren bidez onetsitakoak, ez du jasotzen eguneratze koefizienteen aplikazioa ondare gehikuntzen eta gutxitzeen erregulazioan, proposamena egin duen pertsonak berak adierazi duen bezala bere titulartasuneko eta saltzeko asmoa duten balore higigarriei dagokienez.

Lurralde erkidean ere ez dira halako koefizienteak aplikatzen, azaroaren 27ko 26/2014 Legeak behin betiko ezabatu baitzituen, eta ezabatze hori justifikatzeko hainbat argudio erabili ziren, hala nola zerga kudeaketa sinplifikatzea eta hobetzea, neutraltasuna eta zerga ekitatea, zerga bilketan eragin negatiboa izatea edo Europar Batasuneko herrialde gehienetan ez aplikatzea.

Horixe da bidalitako proposamenari buruz esan daitekeen guztia, dagozkion ondorioetarako».

Jasotako informazioa ikusita, Nafarroako Arartekoak ondorioztatu zuen hizpide dugun gai honetan, zerga arloko legeriak, zerga eskumena artezten duten konstituzio printzipioen esparruan, hainbat irtenbide eskain ditzakeela –horrela gertatu da denboraren joanean edo zenbait lurralde fiskalen arteko konparazio batean gertatuko litzatekeenez–, eta organo legegileari dagokiola, zerga politikaren berezko diskrezionalitateari loturik, hautabide bat edo beste bat aukeratzea, eta argiro geratu zen Nafarroako Arartekoak ezin duela aipaturiko organoak egiten duen balorazioa aldatu.

Hori dela eta, Nafarroako Arartekoak, administrazio organoaren jarrera ikusita, herritarraren kezka ulertu bazuen ere, ez zuen aurrera egiteko biderik ikusi proposamen horri doakionez, eta, beraz, amaitutzat jo behar izan zuen jarduketa.

7.2.7. Nafarroako polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketetarako merezimenduen baremoa aldatzeko proposamena (beste hizkuntza batzuk gehituz).

Arloa: Funtzio publikoa.

Administrazio hartzailea: Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua.

Laburpena: Abenduaren 29ko 718/2003 Foru Dekretuaren II. eranskinean ezarrita dagoen Nafarroako Polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketetarako merezimenduen baremoa aldatzea proposatu zuen herritar batek, poliziaren intereseko beste hizkuntza batzuek (arabiera, txinera, italiara, portugesa, errumaniera edo errusiera) euskararen, ingelesaren, frantsesaren eta alemanaren puntuazio bera izan zezaten.

Adierazi zuenez, ekainaren 20ko INT/632/2024 Aginduak, Polizia Nazionalaren hautaketa eta prestakuntza prozesuei buruzko Erregelamendua aplikatzeko eta garatzeko arauak ezartzen dituenak, poliziaren eginkizunak betetzeko lehentasuna duten atzerriko hizkuntzak zehazten ditu (ingelesa eta frantsesa), bai eta poliziaren interesekoak ere (alemana, arabiera, txinera eta abar) eta multzo biek puntuazio bera izango dutela ezartzen du.

Horregatik guztiagatik, aldaketa hori egiteko eskatu zuen, Nafarroako polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketetarako hizkuntza ezagutzaren puntuazio prozesua modernizatzeko asmoz.

Emaitza: Nafarroako Arartekoak Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari helarazi zion hobekuntza proposamenaren edukia, balorazioa egin zezan.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuak honako txosten hau bidali zigun:

«Bereziki, interesdunak eskatzen du sustapen lehiaketetan balioetsi daitekeen merezimendutzat aitor dadila arabierazko, txinerazko, italierazko, portugesezko, errumanierazko eta errusierazko hizkuntzen ezagutza, lehendik araututakoei (euskara, ingelesa, frantsesa eta alemana) gehituta. Urriaren 11ko 853/2022 Errege Dekretuak onartzen duen Polizia Nazionalaren hautaketa eta prestakuntza prozesuen Erregelamendua aplikatzeko eta garatzeko arauak ezartzen dituen Polizia Nazionalaren ekainaren 20ko INT/632/2024 Aginduaren bidez ezartzen den ereduan oinarritzen da proposamenaren egilearen asmoa.

Nafarroako Arartekoak departamentu honi egin dion ebaluazio eskaerari erantzunez, honako gogoeta hauek egingen ditugu:

- *Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 46., 49.1 b) eta 51. artikulua garatzeko, eta Konstituzioaren lehen xedapen gehigarriaren babesean, Nafarroako Polizieari buruzko azaroaren 19ko 23/2018 Foru Legea onartu zen, honako xede hauekin:*
 - a) Nafarroako Foruzaingoaren araubidea arautzea.*
 - b) Nafarroako udaltzaingoaren araubidea arautzea.*
 - c) Nafarroako Foru Komunitatean dauden poliziak koordinatzea, Nafarroako Segurtasun Publikoari buruzko Foru Legeak arautzen ez dituen alderdietan.*
 - d) Udaltzaingo zerbitzuen araubide espezifikoa arautzea.*
 - e) Udaltzaingoko laguntzaileen araubide espezifikoa arautzea.*

f) Nafarroako Polizietako Langileen Estatutua arautzea.

- Eskumen-esparru horretan, INT/632/2024 Agindua ezin da aplikatu Nafarroako polizien eremuan, xedapen hori Estatuak bere burua antolatzeke duen ahalmenetik baitator eta Polizia Nazionalaren errealitate operatiboari erantzuten baitio. Nafarroako poliziak beren arau eta eskumen esparruaren arabera antolatzen dira, beren lurralde eremuko segurtasun arazoak konpontzea berariazko helburua dutelarik, eta, horrela, antolamendu eta nortasun egitura propioa eta Estatuko egituratik bereizia finkatua du.
- Horrela, Nafarroako polizien karrera profesionalaren berariazko erregulazioa eta mailaz igotzeko sistema abenduaren 29ko 718/2003 Foru Dekretuan, hau da, Nafarroako Polizia Kidegoetako Langileen Araudia onartzen duenekoan, aurki dezakegu. Hain zuzen ere, II. eranskinean ezartzen da 'Sustapen lehiaketetarako merezimenduen baremoa', eta bertan hizkuntza katalogo bat jasotzen da, egokitzen jo dena polizia kidegoen eginkizun eta beharrian operatiboei dagokienez.

Gainera, foru dekretu hori bat dator Nafarroako funtzio publikoaren esparru orokorrarekin, Nafarroako Administrazio Publikoetan lanpostuak eskuratu eta betetzeko merezimenduen balorazioa arautzen duen azaroaren 6ko 97/2024 Foru Dekretuaren ondoren eratu baitzen. Arau horrek jasotzen du, hala berean, atzerriko hizkuntzen ezagutzaren balorazioa Europar Batasuneko lan hizkuntzetara (ingeleza, frantsesa eta alemana) eta euskarara mugatzen dela soilik.

Beste alde batetik, Nafarroako udaltzaingoak koordinatzeko eskumenaren esparruan, Nafarroako toki entitateek ez dute kezkarik adierazi beste hizkuntza batzuen balorazioari buruz, eta ez dute egungo baremoa aldatzeko eskatu.

- Horrenbestez, balorazio egokia egin ondoren, une honetan baztertu egiten da 718/2003 Foru Dekretuaren II. eranskinaren aldaketa sustatzea, interesdunak proposatutako baldintzetan, hargatik eragotzi gabe, hala badagokio, etorkizunean izan daitezkeen egokitzapenak balioestea, errealitate berrien bilakaerari edo Nafarroako polizien behar operatiboei erreparatuta».

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuaren txostena aztertu ondoren, Nafarroako Arartekoak adierazi zuen, herritarrak egindako proposamena ulertzen zen arren, administrazio organoaren jarrera ikusita, ez zela egingarritzat jotzen proposamenak bide horretatik aurrera egiterik, irizpidezketasun edo diskrezionalitateari loturiko arloa baita, eta irtenbide batzuk baitaude.

Horregatik, informazio hori guztia herritarrari bidalita, Nafarroako Arartekoak amaitutzat jo zituen erakundearen jarduketak.

8. KAPITULUA. GARAPEN JASANGARRIRAKO HELBURUEI LOTUTAKO ESPEDIENTEAK.

2015eko irailaren 25ean, Nazio Batuen Batzar Nagusiak Garapen Jasangarrirako 2030 Agenda onartu zuen. Agenda 2030 ekintza-plan bat da, zehazki, pobrezia desagerrarazteko, planeta babesteko eta pertsona guztien oparotasuna bermatzeko deialdi unibertsala. Bake unibertsala indartzea ere badu helburu, askatasunaren kontzeptu zabalago baten barruan.

Helburu horien irismenak eta garrantziak ez dute aurrekaririk. Estatu kide guztiek hartu zuten Agenda 2030 jardun esparru erkide gisa, baina errealitate, gaitasun eta garapen maila nazional desberdinak kontuan hartuta ezarri behar da, eta herrialde bakoitzaren politikak eta lehentasunak errespetatuz.

2030 Agendak Garapen Jasangarrirako 17 Helburu ditu (aurrerantzean, GJHak), 169 helburu bateratu eta zatiezinen bidez hedatuak, garapen iraunkorraren hiru dimentsioak modu orekatuan hartzen dituztenak: ekonomikoa, soziala eta ingurumenekoa. Akordio hori onartu zenean, 193 estatuk konpromisoa hartu zuten hura betetzeko behar ziren baliabideak mobilizatzeko, bereziki, egoera ahulenean dauden pertsonen beharrei erantzutea helburu duten aliantzak baliatuz.

Helburuek eta haien jomugek Agendaren testuan bertan «asmo handiko eta eraldatzaile» gisa definitu den etorkizuneko ikuspegia jasotzen dute, honela, hitzez hitz:

“Txirotasunik, goserik, gaixotasunik eta gabeziarik gabeko mundua nahi dugu, non bizitzeko era guztiek aurrera egin dezaketen; beldurrik eta indarkeriarik gabeko mundua nahi dugu; alfabetatzea unibertsala izango den mundua, kalitatezko hezkuntzaren maila guztiei ekitatez eta orokortasunez hel dakiekeena, osasun-arreta eta gizarte-babesa dituen, eta ongizate fisikoa, mentala eta soziala bermatzen dituen; edateko ura eta saneamendua izateko giza eskubideari buruzko konpromisoak berresten dituen mundua, non higie hobia dagoen eta elikagaiak nahikoak, kaltegabeak, eskurazinak eta elikagarriak diren; giza habitatak seguruak, erresilienteak eta iraunkorrak dituen mundua, eta energia-hornidura eskuragarria, fidagarria eta jasagarria daukan mundua.

Nahi dugun munduan, giza eskubideen eta pertsonen duintasunaren errespetua, zuzenbide-estatua, justizia, berdintasuna eta diskriminaziorik eza unibertsala da; arrazak, jatorri etnikoa eta kultura-aniztasuna errespetatzen dira eta aukera-berdintasuna dago, gizabanakoen ahalmena erabat gauzatu ahal izateko eta oparotasun partekatua lortzen laguntzeko; haurtzaroan inbertitzen duen mundua, non haur guztiak

indarkeriarik eta esplotaziorik gabe hazten diren; mundu horretan, emakume eta neska guztiek erabateko berdintasuna dute generoen artean, eta ahalduz eragozten duten oztopo juridiko, sozial eta ekonomiko guztiak ezabatuta dauden; mundu justu, ekitatibo, tolerantia, ireki eta, gizartearen ikuspegitik, inklusiboa, non ahulenen beharrei erantzuten zaion.

Herrialde guztiek hazkunde ekonomiko iraunkorra, inklusiboa eta jasangarria eta guztiontzako lan egokia duen mundua nahi dugu; kontsumo- eta ekoizpen-modalitateak eta baliabide natural guztien erabilera jasangarriak sustatzen dituen mundua, airekoak nahiz lurrekoak, ibaietakoak, aintziretakoak eta akuiferoetakoak, bai eta ozeano eta itsasoetakoak ere; demokrazia, gobernantza ona eta zuzenbide-estatua, nazioko eta nazioarteko ingurune egoki batez horniturik, garapen jasangarriaren funtsezko elementuak dituen mundua, hazkunde ekonomiko iraunkorra eta inklusiboa, garapen soziala, ingurumenaren babesa eta pobrezia eta gosea desagerraraztea aintzat hartuta; teknologien garapenak eta aplikazioak klima eta biodibertsitatea errespetatzen dituen mundua, horiek erresilienteak izan daitezzen; gizateria naturarekiko harmonian bizi den eta basoko flora eta fauna eta beste espezie bizidunak babesten dituen mundua”.

Helburu eta helmuga berriak 2016ko urtarrilaren 1ean hasi ziren indarrean, eta hurrengo hamabost urteetan hartu beharreko erabakiak gidatzea dute helburu.

Nafarroako Arartekoak erabaki sendoa hartu du 2030 Agenda garatzen laguntzeko, bere eginkizunaren eta eskumenen eremutik, GJHen eta giza eskubideen arteko lotura estuaren oinarritik abiatuta, Nazio Batuek aitortzen duten bezala.

Ingurumari horretan, 2025eko maiatzaren 14an, Iruñean, «Herriaren Defentsa Erakundearen arteko lankidetzak akordioa, GJHak eta 2030 Agenda bultzatzeko» sinatu zuten Nafarroako Arartekoa, EAEko Arartekoa, Andaluziako Herriaren Defendatzailea, Kanarietako Komuneko Diputatua eta Kataluniako Síndica de Greuges erakundeak. Nafarroako defentsa erakundeak sustatutako topaketa instituzional hori Nafarroako Parlamentuan egin zen.

Akordioak berriaz aitortzen du GJHen eta giza eskubideen arteko egiturazko lotura, bai eta Herriaren Defentsa Erakundeak betetzen duten funtsezko eginkizuna ere, haiek errespetatu eta babesteko bermatzaile instituzional gisa.

Testuaren barruan, erakunde horiek 2030 Agenda hedatzen lagundu, gainbegiratu eta sustatu behar dutela azpimarratzen da, zeinek bere jardun eremuan. Zehazki, dokumentuak nabarmentzen du GJHak zatiezinak, unibertsalak eta gobernu maila

guztietan aplikagarriak direla, eta horrek funtsezko eginkizuna ematen diela Herriaren Defentsa Erakundeei autonomia erkidegoetan eta tokian-tokian inplementatzen direla zaintzeko.

Era berean, akordioak 2030 Agendako 5 P (People, Planet, Prosperity, Peace, and Partnership, ingelesez) deiturikoen inguruan egituratzen ditu bere konpromisoak: hau da, Pertsonak, Planeta, Oparotasuna, Bakea eta Lankidetzak. Testuinguru horretan, sinatzaileek adierazi dute, besteak beste, pobrezia desagerrarazten eta kalitatezko hezkuntza, genero berdintasuna, osasun publikoaren babesa eta aniztasunarekiko errespetua bermatzen lan egin behar dela.

Era berean, administrazio publikoen jarduerak ingurumena errespetatzeaz gain, klima aldaketaren aurkako borrokan ere nabarmen laguntzea eskatzen du, baita etxebizitza eskuratzea, desberdintasunak murriztea eta hiri jasangarriagoak eta inklusiboagoak sortzea ere.

16. GJHaren esparruan, akordioaren beste esparruetako bat bitartekaritzaren eta gatazkak konpontzeko bestelako irtenbideen erabilera sustatzea da. Era berean, 2030 Agenda ikusaraztea eta zabaltzea eskatzen du, erakundeen arteko lankidetzaren, gizarte sarearekiko elkarriketaren eta jarduteko espazio edo gune partekatuak sortuz.

Dokumentuak jasotzen du, orobat, erakunde sinatzaileek kontu emate koherente, garden eta giza eskubideetan oinarritutako baten alde egiten dutela, Agendaren printzipio gidariaren ildotik: «inor atzean ez uztea».

Azken batean, akordioa bide orri partekatua da, herritarren defentsa erakundeek Estatu osoan garapen bidezkoago, zuzenago eta jasangarriagorantz aurrera egiteko zeregin aktiboa indartzeko xedez.

Bestalde, eta GJHak erakundearen ohiko jardueran txertatzeko prozesuan sakontzeko asmoz, 2025eko maiatzean, Nafarroako Arartekoak eskatuta, lineako prestakuntza jardunaldi batzuk antolatu ziren, eta defentsa erakunde honetako eta herritarren defentsan jarduten duten beste erakunde batzuetako langileek parte hartu zuten.

Prestakuntzaren helburua 17 GJHak eta haien jomugak sakonki ezagutzea izan zen, giza eskubideekin duten lotura eta Defentsa Erakundearen agindua aztertuz, eguneroko lanean sortzen diren zalantza eta erronka praktikoei helduz, esperientzien eta jardunbide egokien trukea sustatuz, eta aplikazio operatiboa bideratzeko laguntza materialak eskuratuz.

Azaldutakoa oinarri hartuta, kapitulu honek 2025eko kexen, ofiziozko jardueren eta hobekuntza proposamenen sailkapena jasotzen du 2030 Agendako 17 GJHen arabera.

8.1. KEXAK.

2025. urtean jaso diren eta izapidetu diren 1.750 kexen edukia aztertu ondoren, honako sailkapen hau ateratzen da:

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Kexa-kopurua
1. GJH	Pobrezia desagerraraztea	162
2. GJH	Goserik ez	14
3. GJH	Osasuna eta ongizatea	269
4. GJH	Kalitatezko hezkuntza	124
5. GJH	Genero-berdintasuna	9
6. GJH	Ur garbia eta saneamendua	21
7. GJH	Energia eskuragarria eta ez kutsatzailea	21
8. GJH	Lan duina eta hazkunde ekonomikoa	249
9. GJH	Industria, berrikuntza eta azpiegitura	18
10. GJH	Desberdintasunak murriztea	326
11. GJH	Hiri eta komunitate jasangarriak	357
12. GJH	Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak	14
13. GJH	Klimaren aldeko ekintza	1
14. GJH	Itsaspeko bizia	0
15. GJH	Lehorreko ekosistemetak bizia	18
16. GJH	Bakea, justizia eta erakunde sendoak	147
17. GJH	Helburuak lortzeko aliantzak	0

Ikus daitekeenez, 14. eta 17. Garapen Jasangarriko Helburuen berezitasunak direla eta, ez dago helburu horiei lotutako kexarik. Beraz, 2030 Agenda osatzen duten 169 helburuetatik 140 kontuan hartu behar izan dira.

Garapen Jasangarrirako Helburuen sailkapena, kexa-kopuru handienetik txikienera ordenatuta, honako hau izango litzateke:

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Kexa-kopurua	%
11. GJH	Hiri eta komunitate jasangarriak	357	% 20,4
10. GJH	Desberdintasunak murriztea	326	% 18,6
3. GJH	Osasuna eta ongizatea	269	% 15,4

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Kexa-kopurua	%
8. GJH	Lan duina eta hazkunde ekonomikoa	249	% 14,2
1. GJH	Pobrezia desagerraraztea	162	% 9,3
16. GJH	Bakea, justizia eta erakunde sendoak	147	% 8,4
4. GJH	Kalitatezko hezkuntza	124	% 7,1
6. GJH	Ur garbia eta saneamendua	21	% 1,2
7. GJH	Energia eskuragarria eta ez kutsatzailea	21	% 1,2
9. GJH	Industria, berrikuntza eta azpiegitura	18	% 1,0
15. GJH	Lehorreko ekosistemetako bizia	18	% 1,0
2. GJH	Gosea ezabatzea	14	% 0,8
12. GJH	Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak	14	% 0,8
5. GJH	Genero-berdintasuna	9	% 0,5
13. GJH	Klimaren aldeko ekintza	1	% 0,1
14. GJH	Itsaspeko bizia	0	% 0,0
17. GJH	Helburuak lortzeko aliantzak	0	% 0,0
Guztira		1750	% 100,0

Emandako taulatik ondorioztatzen denez, **11. GJHak**, hiri eta komunitate jasangarriak lortzea jomuga duenak, biltzen ditu kexa gehien. GJH horretan ditugu «Etxebizitza» arloko kexa gehienak (87 kexa). Babes ofizialeko etxebizitzak esleitzeko prozedurez, eraikuntza akatsez, bizikidetza arazoez, alokairu laguntzez (*Emanzipa, David*) eta dirulaguntzez (besteak beste) gain, familia unitateek aurkeztutakoak aipatzekoak dira, batez ere; izan ere, askotan adingabeek osatzen dituzte familia unitateak, baina ez dute etxebizitza eskuratzeko eskubidea bermatuta, alokairu kontratua azkendu izanaren berri jaso dutelako, etxegabetu dituztelako edo, besterik gabe, kalean bizi eta merkatuan etxebizitzarik eskuratzeko baliabide ekonomiko nahikorik ez dutelako. Kasu horietan, defentsa erakundeak berezko administrazio irregulartasunik antzematen ez badu ere — bada, familia unitatea etxebizitza babestuen eskatzaileen erroldan inskribatu ondoren eta baremazio egokia aplikatu ondoren, puntuazio jakina ateratzen du, eta, horren arabera, etxebizitza horiek eskuratzeko beste pertsona batzuk daude aurretik—, egiaztatu du babes publikoko etxebizitzaren kopurua ez dela nahikoa egun dagoen eskaerari erantzuteko. Horregatik, komenigarritzat jo da udalei eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari gomendatzea neurriak har ditzatela herritarrek eraginkortasunez baliatzea izan dezaten etxebizitza eskuratzeko eskubidea.

Garapen Jasangarrirako Helburu berari lotutako kexa batzuk (48) hirigintza jasangarria sustatzeari buruzko helmugan sailkatzekoak dira, hala nola lizentziak, administrazio baimenak eta eraikuntzan eta lurzoruan esku hartzeko beste egintza batzuk xede dituztenak, bai eta Administrazioak lursail eta eraikuntzen jabe gisa duen betebeharra bete ez duela salatzen dituztenak, lursail eta eraikuntzok segurtasunez, osasungarritasunez, apaintasun publikoz eta bizigarritasunez mantentzea dela eta; hala berean, kultura ondarea babesteari buruzko helmugan sailkatzekoak diren kexak jaso dira.

Era berean, 11. GJH horretan, trafiko eta bide segurtasunari buruzko kexak jaso behar dira (47). Nabarmentzekoak dira isunak jartzearen ziozkoak eta isunak jakinaraztean egindako akatsen ziozkoak, bai eta udalaren garabi zerbitzuak ibilgailuak kentzeagatik egindakoak ere, interesdunak neurri horren proportziorik ezaz kexu direla. Halaber, abiadura handiak edo ibilgailu astunen zirkulazioak eragindako arrisku egoerak jarri dira agerian.

Hots kutsaduragatik ere hainbat kexa daude (32 kexa), bereziki pertsonak beren etxeetan jasaten dituzten zarategatik, hainbat jardura gogaikarriren ondorioz (ostalaritzako establezimenduak eta beste negozio batzuk, trenak, jaiak, berbenak, animaliak, trafikoa, hiri autobusak...).

Gainera, zergak ordaintzearekin eta zergak eta tasak kudeatzearekin lotutako kexak ere jasotzen dira (27). Horiek, besteak beste, hiri lurren balioaren gehikuntzaren gaineko zergaren (gainbalioa) likidazioekin ados ez egoteari buruzkoak dira, bai irabazirik ez dagoenean, bai tasazio txostenetan edo ohiko etxebizitza saldu ondoren zerga aplikatzean desadostasunak daudenean. Era berean, kexak azaldu dira zerga salbuespenak ez aplikatzeagatik, hala nola nekazaritzako ibilgailuen zirkulazioaren gaineko zergari edo zerga historikoari dagozkionak, eta dirulaguntzetatik eratorritako ondare gehikuntzak bidegabe sartzegatik. Bidegabetzat edo neurriz kanpokotzat jotako kobrantzengatiko kexak ere jasotzen dira maiz, hala nola udal txostenengatiko tasak, instalazio publikoak, pasabideak edo hirigintza zerbitzuak erabiltzeagatik tasak, bai eta lurralde kontribuzioan izandako igoera nabarmenengatiko zenbatekoak ere direla kausa. Hainbat kexatan, katastro kudeaketako akatsak eta administrazio izapideetako gorabeherak aipatzen dira.

Era berean, «Herriarren segurtasuna» deritzon arloan, 18 kexa jaso dira, bizikidetzarekin, ordena publikoarekin eta segurtasun gabeziaren pertzepzioarekin zerikusia dutenak. Batzuetan, gizalegearen aurkako jokabideek eragindako

eragozpenak aipatzen dira, hala nola bide publikoan alkohola kontsumitzea, adingabeek petardoak erabiltzea, txakur solteak egotea, festen osteko zikinkeria edo joko aretoetan sartzeko kontrola ez betetzea. Era berean, kexak jaso dira higiezinak okupatzearen ondoriozko segurtasun gabeziako egoerengatik edo zehapen jarduketekiko desadostasunengatik.

Bestalde, hiriguneen eta landa eremuen arteko loturak bermatzen ez dituzten garraibide egoki, eskuragarri eta seguruetarako irispidea hizpide duten 18 kexa daude garapen jasangarrirako 11. helburuari lotuta. Taxi zerbitzuaren eskasiari eta kudeaketari, trenbideko garraioari edo eskualdeko hiri garraioan izandako grebari buruzko kexak ere iritsi zaizkigu.

Azkenik, oinarritzko zerbitzuei (argiztapena, garbiketa) edo zerbitzu orokorrei (zabu eremu estaliak, adibidez) heltzeko ezintasunagatik sortutako kexak eta negozioek turismoari, jarduera lizentziei eta eragozpenei (zarata lizentziez gain) buruz sortutako kexa guztiak jaso dira helburu honetan. Era berean, udalaren kirol instalazioei, obra publikoei eta bide publikoen konponketarik ezari buruzko kexa ia guztiak, eta «Administrazio publikoen ondasunak» eta «Administrazio publikoen ondare erantzukizuna» arloetan jasotako kexa guztiak helburu honi doazkio. Gainera, kexak aurkeztu dira erroldatzeari, kontsumoari eta merkataritzari, gardentasunari eta udal informazioa eskuratzeko eskubideari buruz, eta eraikin baten fatxadan kamera batek edo V-16 baliza erabiltzeak datuak babesteko eskubidea urratzeari buruz.

10. GJHaren bidez, herrialdeen arteko eta horien barruko diru sarreraren eta aukeren arteko desberdintasuna murriztu nahi da, pertsona guztien gizarteratze soziala, ekonomikoa eta politikoa sustatuz. GJH horren barruan sailkatu dira desberdintasun egoeraren bat agerian jarri duten kexak, bereziki, talde kalteberenen artean, hala nola adinekoak, adingabeak, migratzaileak, desgaitasuna duten pertsonak, familia ugariak, guraso bakarreko familiak edo guraso bakarreko egoeran daudenak eta LGTBI kolektiboari loturikoak.

Adinekoei gagozkiela, baldintzak eta tutoretzapeko egoitza eta apartamentuetako arreta eskasak direla salatu da, bai eta etxeko arretako zerbitzuan, zentro baten eta jubiloteka baten kudeaketan eta laguntza produktuetarako laguntzarik ez dagoela gaztigatu ere.

Adingabeez denaz bezainbatean, kexek adierazten dute, batez ere, babesgabetasuna deklaratzeko espedienteekin ados ez daudela, ez eta adingabeak Behaketa eta Harrera Zentroetan (BHZ) egoteko diru sarrerekin eta baldintzekin eta familia elkarguneen jardunarekin ere. Era berean, familia harrerari buruzko kexak ere jaso dira.

10.7 «Migrazioa erraztea eta migrazio-politika ordenatuak» jomugari lotutako «Atzeritartasuna» arloko kexa guztiak (guztira, 57) 10. GJHean jaso dira, horien eduki nagusia desadostasunak direlako nazionalitatea, egoitza baimenak eta asiloa lortzeko egin behar diren izapideekin, horiek ukatzearekin, hasitako eskaera espedienteak ebazteko atzerapenarekin eta atzeritartasun bulegoetan hitzordua lortzeko ezintasunarekin.

Desgaitasuna duten pertsonen dagokienez, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak desgaitasun eta/edo mendekotasun maila baloratzeko edo berrikusteko eskaerak ebazten izan duen atzerapenagatik aurkeztu diren 32 kexak daude. Batzuetan, eskaera horiek aurkeztu zirenetik urtebete baino gehiago igaro da. Era berean, kolektibo horrek bide publikoetan, osasun zentro eta eraikin publikoetan, autobusetan, merkataritza zentro batean eta Navarra Arenan aurre egin behar dien oztopo arkitektonikoak eta irisgarritasun arazoak salatzen dituzten 17 kexak daude, bai eta ikastetxean, Lanbide Heziketako ikastaroetan edo Nafarroako Unibertsitate Ospitalean zeinu mintzairaren interpretarik ez izateagatik eta funtzio publikoari heltzeko aukera urriagatik aurkeztu diren pertsona gorren kexak ere, besteak beste zeinu mintzairaren ezagutza merezimendutzat hartzen ez delako. Gainera, emandako laguntzei lotuta, familiek aurkeztutako 42 kexa aipatu behar dira, ANFASek seme-alabei orain arte eman izan dizkien zerbitzuetan jasotzen zuten kuoten murrizketa eten zaielako, eta bonotaxiari lotutakoak ere. Desgaitasuna duten pertsonentzako zentroetan emandako arreta, aparkatzeko txartela edo Desgaitasuna duten Pertsonentzako Laguntzak Emateko Nafarroako Fundazio Publikoa (FUNDAPA) defendatzaile judicial gisa baliatzea xede duten kexak ere GJH honetan jaso dira.

Era berean, kexak iritsi dira familia ugariantzat, guraso bakarreko familientzat eta guraso bakarreko familientzat aurreikusitako laguntza eta hobarien inguruan, eszedentzian dauden langileentzako laguntzaren inguruan senitartekoak zaintzeko, eta kexa bat LGTBI pertsonen babesari buruz.

Era berean, GJH honetara bildu dira «Euskara» arloko kexa guztiak, seinaleztapenean, errotulazioan, komunikazioetan eta sare sozialetan hizkuntza horren erabilera gutxiagotuari, enplegu publikoko deialdietan euskararen eskakizunei eta balorazioari eta lanpostu jakin batzuei esleitutako hizkuntza eskakizunari lotutakoak. Beste batzuk euskarazko hezkuntza eskaintzari buruzkoak dira (Faltzesen, D eredua ezar dadin ukatzea, adibidez), informazio eskaerei ez erantzuteari buruzkoak edo administrazio errekurtsoei ebazpenik ez emateari buruzkoak.

Azkenik, Garapen Jasangarrirako 10. helburuan jaso dira beste hainbat kexa, adibidez, espetxe administrazioari, izapideak telematikoki egiteko zailtasunei, funtzio publikoan sartzeari edo zerga arloari buruzkoak.

3. GJHak bizitza osasuntsua bermatu eta adin guztietako pertsona guztien ongizatea sustatu nahi du. Horren inguruan, 269 kexa bildu dira, besteak beste, osasun arloari buruzkoak (ia guztiak, 258). Itxaron zerrendekin lotutakoak (141) nabarmentzekoak dira, batez ere, Kirurgia Ortopediko eta Traumatologiakoak (Haurren Traumatologia barne), Erraki edo Bizkarrezurrekoak, Dermatologia, Otorrinolaringologia (Haurren Otorrinolaringologia barne), Oftalmologia (Haurren Oftalmologia barne), Kardiologia, Onkologia eta Urologiakoak, besteak beste. Badira, halaber, lehen mailako arretari, arreta pediatrikoari, larrialdietako arretari eta Larrialdi Zerbitzuaren jardunari buruzko kexak, arreta onkologikoari eta osasun mentalari buruzkoak, bai eta jasotako osasun arreta zehatzari buruzkoak ere. Era berean, kexak aurkeztu dira osasun zentroetan medikurik ez dagoelako, ama esnearen bankurik ez dagoelako, sendagai jakin batzuen finantzaketarik ez dagoelako, zentro eta klinika pribatuetan emandako arreta eskasagatik edo historial medikorako sarbideagatik, besteak beste.

Era berean, GJH honetan badira osasun publikoari buruzko kexak (izurriteak, igerileku komunitarioan soroslea egotea...), ondare erantzukizun sanitarioari buruzko erreklamazioak, datu sanitarioak babesteko eskubidearen urraketa, bide publikoan drogak kontsumitzeagatiko zehapenak, kirol arloko osasunari edo espetxeko osasunari buruzko erreklamazioak.

8. GJHak lan duina eta hazkunde ekonomiko iraunkorra, inklusiboa eta jasangarria sustatzea du xede; helburu horri lotutako 249 kexa jaso dira. Horien artean daude «Funtzio publikoa» (98), «Enplegu publikoa lortzea» (61), Gizarte Segurantzaren (31) eta «Lana» (28) arloetako ia kexa guztiak. Funtzio publikoa dela eta, kexak, batez ere, baimenei, kontziliazioari, lanaldi murrizketei, oporrei eta beste eskubide batzuei, ordainsari araubideari, mugikortasunari eta administrazio karrerari buruzkoak dira. Enplegu publikoa eskuratzeko arloan, deialdiei, deiei eta egonkortze prozesuen oinarriei buruzko kexak izapidetu dira. Gizarte Segurantzari doakionez, kexen xedeak hauexek izan dira: pentsioen zenbatekoa, aitorpena, kalifikazioa edo ezintasun prozesuetan esleitutako gradua, eta prestaziorako eskubidea ez aitortzea edo ukatzea; eta lanean, digitalizaziorako laguntza (*Kit Digital* programa), langabeziagatiko prestazioa eta sorospenak, lan arriskuak, Lan Ikuskaritzaren jardura, grebarako eskubidea, ordainsariak eta profesionaltasun ziurtagirietarako sarbidea.

Era berean, 8. GJHan, besteak beste, honako hauek salatzen dituzten kexak aurki ditzakegu: enplegu publikora sartzeko prozesuetan gardentasunik eza, kontratu publikoen klausulak ez betetzea, administrazio publikoak pertsona interesdunen lan esparruan eragindako kalte eta galerak, EJZn berandutzea edo alta ez ematea, eta Covid-19ak kaltetutako autonomoei emandako laguntzetatik eratorritako zorrei errekaruak aplikatzea. Gizarte-aurreikuspeneko mutualitateei egindako ekarpenei dagozkien zenbatekoak PFEZan itzultzeari buruzko 14 kexa nabarmendu behar dira.

1. GJHak, 2030ean pobreziaren era eta dimentsio guztiekin amaitzeko konpromisoa dakarrenak, batez ere, gizarte bazterkeriako arriskuan dauden pertsonentzako laguntzei buruz egindako kexak biltzen ditu, bereziki, honako gai hauei dagokienez: errenta bermatua ukatzea edo azkentzea, bizitzeko gutxieneko diru sarrera edo aparteko laguntzak, aitortutako zenbatekoekin ados ez egotea, horiek enbargatzea eta eskaerak ebazteko atzerapena. Azken alderdi horri dagokionez, azpimarratzekoak dira Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua Errenta Bermatuaren eskaerak ebazteko eta jakinarazteko gehieneko epea hiru hilabetetik sei hilabetera luzatzeagatik egindako 14 kexak.

Enbargoei dagokienez, Prozedura Zibilaren urtarilaren 7ko 1/2000 Legearen 607. artikulua xedatutako baldintzei jarraituz enbargaezinak diren diruzko kopuru eta zenbatekoei jarritako trabak salatu dira.

Erroldatzeari buruzko 23 kexa jaso dira, bereziki kalean dauden eta zerbitzuak eta laguntzak jaso ahal izateko beharrezkoa duten pertsonen egindakoak. Kexa horietako batzuetan, salatu da Iruñeko Udalak luzatu egin duela eskaerak ebazteko epea.

Era berean, GJH honetan sailkatu dira kaleko egoeran dauden pertsona eta familia batzuen bizitoki larrialdiagatik jasotako 6 kexak.

16. GJHan jaso dira pertsona guztiei justiziarako sarbidea emateko eta maila guztietan erakunde eraginkorrak, arduratsuak eta inklusiboak eraikitzeke helmugarekin bat datozen kexak, garapen jasangarriaren aldeko gizarte baketsuak eta inklusiboak sustatze aldera. Asmo hori aintzat hartuta, askotariko kexak jaso dira, baina, batez ere, administrazio publikoak herritarrei jarritako oztopo jakin batzuk agerian jarri dituztenak aipatu behar ditugu, hala nola gardentasunik eza, informazio publikoa eskuratzeko eskubidea urratzea, aurrez aurreko hitzorduak eskuratzeko ezintasuna, jasotako tratua, edo eskabideei erantzunik ez ematea edo errekursoak ez ebaztea. Adibidez, Administrazioak ez dio eskaerari erantzun, edo uko egin dio informazio jakin bat emateari, ekonomia eta aurrekontu datuei buruz edo birpartzelazio baten ondoriozko

finkei buruz. Aurretiko hitzorduari dagokionez, argi geratu da herritarrek zailtasunak dituztela hitzordu hori lortzeko Trafikoko Zuzendaritza Nagusiaren bulegoetan edo Nasuvinsan.

Era berean, 16. GJHan jaso dira, besteak beste, «Justizia» arloko kexa ia guztiak (31), eta polizia jarduera batzuei buruzkoak (30 kexa), memoria historikoari buruzkoak, bai eta datuen babesari, kontratu publikoei eta zerga arloari buruzkoak ere.

«Hezkuntza» arloko kexa ia guztiak **4. GJHan** jasota daude, hau da, kalitatezko hezkuntza bermatzea xede duen helburuan. Horietako gehienak eskolako garraio eta jantoki zerbitzuei lotutakoak izan dira, hala nola Arbizu eta Lakuntzako ikastetxeetako jantokien eta, oro har, jantoki arrunten kudeaketak eta sarbide baldintzen zioz aurkeztutakoak, edo herritar batek egindakoa, Hezkuntza Departamentuak ez diolako eskola garraioko zerbitzua aitortzen curriculum bereziko unitate bateko ikasle den bere alabari. Beste kexa batzuk ikastetxeetako edo haur eskoletako onarpen prozesuei buruzkoak izan dira. Haur eskolei dagokienez, 2 kexa aurkeztu dira –horietako batek 5.322 sinatzaileraren babesa du– Antsoingo edo Barañaingo ikastetxeetan plaza publikoak sortzeagatik, kexagileen ustez, 0-3 urteko haurrentzako baldintza egokiak betetzen ez dituztelako. Era berean, honako gai hauei lotutako kexak ere jaso dira: eskolako bizikidetzak eta jazarpena, ikasteko beka eta laguntzak, unibertsitate ikasketak, bigarren hezkuntza, batxilergoa eta lanbide heziketa, hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleei emandako arreta, ikasgelak banatzeko beharra, ebaluazioa eta Hezkuntzako kontseilariaren maiatzaren 24ko 57/2024 Foru Aginduekin lotutako 3 kexa ere jaso dira. Azken horrek curriculumean ingelesez ikasi behar diren irakasgai jakin batzuk sartzea aurreikusten du, eta hori ez dator bat hautatutako D ereduarekin.

Aurrekoez gain, kexa bat erregistratu da Corellako liburutegia Gabonetan ixteagatik, beste bat adingabeen eskolatzeari buruzko informazio eskaera bati ez erantzuteagatik eta beste bat eskolako taxiaren kontratuko ibilbidea ez betetzeagatik, besteak beste.

6. GJHan, jende ororentzako uraren eta saneamenduaren eskuragarritasuna eta kudeaketa jasangarria bermatzeko helburuari atxikitako kexak batu dira. Hala, ondoko auziak jorratzen dituzten kexak jaso dira: ur hornidura eta xede horretarako egindako lanak, hornidura ematea eta etetea, fakturazioa, ur ihesak eta ihesek sorrarazitako kalteak.

7. GJHan («Energia eskuragarri eta ez-kutsatzailea») bildu dira honako hauei buruzko kexak: gas horniduraren fakturazioa, gizarte bonu termikoa, ibilgailu elektrikoetarako eremu urdinaren ordainketaren salbuespena kentzea, birgaitze eta efizientzia

energetikoko jarduketetarako laguntza ekonomikoak, ibilgailu hibridoak erosteko edo autokontsumorako eta energia iturri berriztagarriak erabiliz biltegitatzeko dirulaguntzak.

9. GJHan («Industria, berrikuntza eta azpiegitura»), aseguru erakundeei edo zerbitzu enpresei buruzko «Kontsumoa» arloko kexak ageri dira, bai eta telekomunikazioekin lotutako kexak ere, batez ere, zuntz optikoari heltzeko ezintasunagatik, bai eta Correosen jarduera xede dutenak ere.

15. GJHari («Lehorreko ekosistemetako bizitza») atxikitako kexa gehienak bi bloketan sailka daitezke. Alde batetik, naturaguneak kontserbatzeko helburu duten kexak ditugu (adibidez, errepideak garbitzean zuhaitzei eragindako kalteak, babestutako eremuan kale-edan edo botiloi handi bat egitea edo Bardean parapentea egitea), eta, bestetik, faunari buruzko kexak (usoak, txakurrak, katu koloniak) eta hiltegiaren edo animaliak babesteko elkarte baten jardueraren ingurukoak.

«Goserik ez» deritzon **2. GJHari** egotzitako kexek, batez ere, laborantzaz, desgaitasuna duten pertsonentzako zentro batean emandako elikaduraz, eskola jantokiko menuez eta elikagaiak banatzeko prozesuez dihardute.

12. GJHak egungo ekoizpen eta kontsumo eredua aldatu nahi du baliabide naturalen kudeaketa eraginkorra erdiesteko, eta hondakinen tratamenduari (edukiontzia eta paperontziak) eta kobratutako tasei lotutako kexa guztiak biltzen ditu, bai eta legez kanpoko zabortegei buruzko kexa bat eta informazio publikorako sarbideari buruzko beste bat ere. Kexa gehienek helburua edukiontzien kokapenarekiko desadostasuna izan da, etxebizitzetara edo saltokiei eragiten dizkieten eragozpenak direla eta.

5. GJHaren xedea generoen arteko berdintasuna jakestea eta emakume eta neska guztiak ahaldundzea da; helburu horri lotutako kexetan, nagusiki, emakumeei eta gizonei berdintasunezko tratua eskatzen da. Adibidez, 3 kexatan agerian jartzen da udaltzain plazak betetzeko hainbat prozesuren oinarriak baztertzailak direla, hain atalase handiak eskatzen baitira, non emakume batek horiek gaindundzea, ikuspegi objektiboz, biziki zaila den. Era berean, Dirulaguntzen 2025-2027 Plan Estrategikoa legez eskatzen den generoaren araberrako eraginari buruzko txostena egin gabe onartu izana salatu da, baita Lanbide Heziketako graduatan onartzeko orduan gutxiegi ordezkaturako sexuari lehentasuna ematea eta indarkeria obstetrikoko kasu bat ere. Familia elkargune batek genero indarkeriako aurrekariak dituen kasu baten aurrean izan duen jokabideari buruzko kexa ere jaso da GJH honetan.

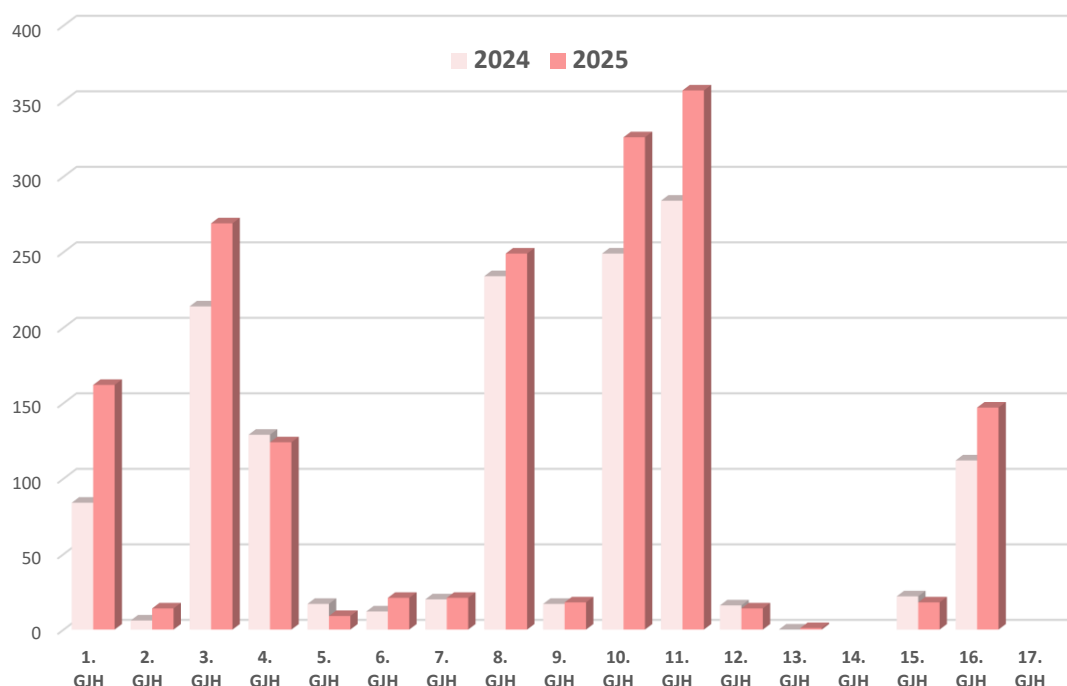

Azkenik, 13. GJHari atxikitako kexa batean, premiazko neurriak har daitezela eskatzen da klima aldaketari eta haren ondorioei aurre egiteko; fundazio ekologiko batek aurkeztu du kexa, haren aburuz, garrantzitsua baita Nafarroako toki entitateek eta Nafarroako Gobernuak mugikortasunaren eta espazio publikoaren eraldaketa sustatzeko neurriak aplikatzea, airearen kalitatea hobetzeko eta klima aldaketa leuntzeko.

8.2. 2024ko EMAITZEKIKO KONPARAZIOA.

Honako taula honetan eta horren ondoko grafikoan, 2025. urtean, Garapen Jasangarrirako Helburu bakoitzari esleitu zaion kexen kopurua adierazi da, 2024. urtean izan ziren datuekin alderatuta:

	2025		2024	
1. GJH	162	% 9,3	84	% 5,9
2. GJH	14	% 0,8	6	% 0,4
3. GJH	269	% 15,4	214	% 15,1
4. GJH	124	% 7,1	129	% 9,1
5. GJH	9	% 0,5	17	% 1,2
6. GJH	21	% 1,2	12	% 0,8
7. GJH	21	% 1,2	20	% 1,4
8. GJH	249	% 14,2	234	% 16,5
9. GJH	18	% 1,0	17	% 1,2
10. GJH	326	% 18,6	249	% 17,6
11. GJH	357	% 20,4	284	% 20,1
12. GJH	14	% 0,8	16	% 1,1
13. GJH	1	% 0,1	0	% 0,0
14. GJH	0	% 0,0	0	% 0,0
15. GJH	18	% 1,0	22	% 1,6
16. GJH	147	% 8,4	112	% 7,9
17. GJH	0	% 0,0	0	% 0,0
Guztira	1750	% 100,0	1416	% 100,0

8.3. OFIZIOZKO JARDUKETAK.

2025ean hasitako ofiziozko 14 jarduketaren edukia aztertu ondoren, honela sailkatu dira garapen jasangarriko 17 helburuetan:

Garapen jasangarriko helburuak (GJH)		Ofiziozko jarduketa-kopurua
1. GJH	Pobreziaren amaiera	3
2. GJH	Gosea ezabatzea	0
3. GJH	Osasuna eta ongizatea	2
4. GJH	Kalitatezko hezkuntza	2
5. GJH	Genero-berdintasuna	0
6. GJH	Ur garbia eta saneamendua	0
7. GJH	Energia eskuragarri eta ez-kutsatzailea	0
8. GJH	Lan duina eta hazkunde ekonomikoa	0
9. GJH	Industria, berrikuntza eta azpiegitura	0
10. GJH	Desberdintasunak murriztea	4
11. GJH	Hiri eta komunitate jasangarriak	2
12. GJH	Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak	0
13. GJH	Klimaren aldeko ekintza	0
14. GJH	Itsaspeko bizitza	0

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Ofiziozko jarduketa-kopurua
15. GJH	Lehorreko ekosistemetako bizitza	1
16. GJH	Bakea, justizia eta erakunde sendoak	0
17. GJH	Helburuak lortzeko aliantzak	0

Garapen jasangarrirako helburuen sailkapena, ofiziozko jarduketa-kopuru handienetik txikienera ordenatuta, honako hau izango litzateke:

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Ofiziozko jarduketa-kopurua	%
10. GJH	Desberdintasunak murriztea	4	% 28,6
1. GJH	Pobrezia desagerraraztea	3	% 21,4
3. GJH	Osasuna eta ongizatea	2	% 14,3
4. GJH	Kalitatezko hezkuntza	2	% 14,3
11. GJH	Hiri eta komunitate jasangarriak	2	% 14,3
15. GJH	Lehorreko ekosistemetako bizia	1	% 7,1
2. GJH	Gosea ezabatzea	0	% 0,0
5. GJH	Genero-berdintasuna	0	% 0,0
6. GJH	Ur garbia eta saneamendua	0	% 0,0
7. GJH	Energia eskuragarria eta ez kutsatzailea	0	% 0,0
8. GJH	Lan duina eta hazkunde ekonomikoa	0	% 0,0
9. GJH	Industria, berrikuntza eta azpiegitura	0	% 0,0
12. GJH	Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak	0	% 0,0
13. GJH	Klimaren aldeko ekintza	0	% 0,0
14. GJH	Itsaspeko bizia	0	% 0,0
16. GJH	Bakea, justizia eta erakunde sendoak	0	% 0,0
17. GJH	Helburuak lortzeko aliantzak	0	% 0,0
Guztira		14	% 100,0

10. GJHan, «Desberdintasunak murriztea» izenekoan, ofiziozko 4 jarduketa ditugu. Horietako bat, mendekotasunak Nafarroan duen eraginari buruz CCOO sindikatuak egindako azterlan bati buruzko albisteak argitaratu ondoren hasi zen. Azterlan horretan ohartarazi zen mendekotasun prestazioak lortzeko batez besteko itxaronaldia lege ezarritakoa baino handiagoa dela, eta zazpi hilabete ingurukoa dela. Bestalde, mendekotasun gradua (prestazioak jasotzeko aurrekaria) aitortzeko batez besteko denbora 135 egunetik gorakoa zela adierazi zen.

Bestalde, erakundearen jarduera zela eta, Nafarroako Arartekoak bazuen kexa batzuen berri. Kexa horiek ez dira oso ugariak izan, adinekoak egoitza zentroetan egoteko baldintzei buruzkoak, gehienbat senideek eginak eta hainbat alderdiri buruzkoak. Egoitza zentroetan bizi diren adinekoek osatutako kolektibo baten aurrean geundenez, zerbitzu publikoen babes berezia behar duenez gero, komenigarritzat jo zen ofiziozko jarduera bat irekitzea eta Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari horri buruzko txostena egiteko eskatzea.

Caidis Las Hayas zentroko erabiltzaileen senide eta tutoreen elkarteko lehendakariaren eta beste 46 elkartekideren idazki bat komunikabide batean argitaratu zenean, egoitzaren kudeaketarekin ados ez zeudela adieraziz, hasiera eman zitzaion ofiziozko beste jarduketa bati. Kasu horretan, nabarmendu zen erabiltzaileek, beren kalteberatasunagatik, kexatzeko ezintasuna edo zailtasunak dituztela, eta zentroaren kudeaketa txarra adierazten duten hainbat gertaera aipatu ziren: elikaduraren kalitate falta, ur beroaren falta asteetan, neguan eta udaberrian, matxurak berokuntzan edo aire giroturik ez bero boladan. Era berean, egoitzaren eraikina «adimentsua» izan arren, kontrol-sistema domotikoek huts egiten zutenean edo hondatzen ziren guztietan, pertsonen «satarte» bihurtzen zela salatu zen. Era berean, adierazi zen familiek arazo horiei guztiei buruzko informazio gabezia zutela eta horrek seme alabei eragiten dietela.

Azkenik, egoera komunikabideetan salatu ondotik, ofiziozko jarduketa baten kausa Etxagaraiko adingabeen zentroak pairatzen duen gehiegizko okupazioa izan zen. Profesionalek eta adingabeek pairatzen dituzten baldintzak salatzen ziren, eta kasu jakin batzuetan, logelak ixtea ere eskatzen zuten, elkarrekin bizi direnen beldur zirelako. Aipatutako behaketa eta harrera zentroak bizigarritasun zailtasunak badituela azaldu zen, espazio mugaren ondorioz, eta inguruabar horretaz ohartarazi zen higiezina berritu aurretik ere. Horren haritik, adierazi zen zentroa, hamabi adingabe hartzeko diseinatuta dagoen arren, egiatan, erabat gainezkaturik zegoela, eskuragarri dituen plaza baino gehiago erabiltzen zirela eta, gainera, hasieran aurreikusi gabeko profilak bazeudela. Hala, geletan pilaketa handia zegoela adierazi zen, bizigarritasun zedularik gabeko gela bat erabiltzen zela ikasgunean biltzeko gunetzat, eta adingabeentzako aisialdi eremu egokirik ez zegoela. Profil bateraezinen arteko bizikidetza aipatu zen, hala nola «biktimak eta biktimarioak» elkarrekin bizitzea, neurri murriztaileak dituzten adingabeak babesgabetasun egoeran dauden beste batzuekin batera edo ordezkoko egoitza baliabiderik ez duten adin nagusikoak ere bertan zeudela. Salatu zen, bereziki, jokabide sexualizatuak erakutsitako adinez nagusi bat bazegoela, bide publikoan

exhibizionismoagatik atxilotu zutena eta instalazioen aurkako bandalismo ekintzak egin zituen, beharrezko neurriak hartu gabe.

Ofiziotik azken jarduketa horren esparruan, zentroan bizi den hamabost urteko adingabe bat zentroko hezitzaile bati eraso egiteagatik atxilotu zutela eta, gainera, hari herio mehatxua egin ziola jakin ondoren, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuari informazioa eskatu zitzaion eraso horri buruz eta antzeko egoerak saihesten ahalegintzeko hartu ziren edo gerora hartuko ziren neurriak buruz.

1. GJHaren bidez konpromisoa ezartzen da 2030. urtean pobreziari amaiera emateko (pobreziaren era eta dimentsio guztietan), eta ofiziotik hiru jarduketa biltzen ditu. Lehenik eta behin, 2025eko lehen seihilekoan Jaso Ikastolaren eraikin zaharraren okupazioari eta bertan gaua ematen duten pertsona batzuek sortutako arrisku egoera jakin batzuei buruzko zenbait albiste argitaratu eta gero, auzotarren kexa jaso ondotik, bai eta Agustinen komentu zaharraren birgaitzeari buruzko informazioa argitaratu ondoren (Aranzadi inguruan dago, eta gizarte bazterkeriako edo kalteberatasuneko egoeran dauden pertsonak okupatzen dute), Nafarroako Arartekoak komenigarritzat jo zuen ofiziotik jarduketa bat hastea (batez ere, gizarte arloko esku hartzearen eta gizarteratzearen ikuspegitik) eta Iruñeko Udalari horri buruzko informazioa eskatzea.

Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak kalteberatasun egoeran dauden pertsonak erroldatzeko onartu zuen protokoloaren ondorioz, prozedurak homogeneizatzeko eta bateratzeko, eta fikziozko erroldatzea edo erroldatze soziala bideratzeko, komenigarritzat jo zen ofiziotik jarduketa bat hastea Iruñeko eta Iruñerriko udalen esparruan. Bizilekua duten baina egiaztatzeko zailtasunak dituzten pertsonak eta bizilekurik gabeko pertsonak (kale egoeran daudenak, ibilgailuetan, infraetxeetan, txaboletan eta abarretan bizi direnak) aurkeztutako erroldatze eskaeren kopuruari buruzko datuak eskatu zitzaizkien, eskaera horietatik zenbat ebatzi ziren eta, guztietatik, zenbat baietsi eta zenbat ezetsi ziren (kontrako ebazpena emandako eskabideen espedienteen kopia aurkeztu behar zuten). Gainera, Iruñeko Udalaren kasuan, etxerik gabeko pertsonen erroldatze jarraibidea indarrak gabe uztea erabaki izanaren arrazoiak eta irismena galdetu zitzaizkion, une horretan tokiko erakundeak antzeko jarraibiderik edo tresnarik ba ote zuen adierazteko eskaturik.

Hirugarren ofiziotik jarduketa hasi zen Iruñeko kaleetan lo egitera behartuta zeuden adingabeak beren ardurapean zituzten sei familiaren egoeraren inguruan hainbat gizarte taldek egindako salaketa jendaurreratzean hasi zen. Jasotzen zenez, ez zen egoera hori gertatzen zen lehen aldia, eta arazoa aldi baterako arindu zuten herri elkartasuneko

sareek eta auzotarren konpromisoek. Adierazi zen etxerik gabeko sei familia horiek Iruñeko Udalaren larrialdiko laguntza bat jaso zutela hiru egunetan, baina geroago ez zirela artatuak izan. Arazo nagusietako bat izan zen Iruñeko Udaleko Bazterketa Handiko Eremua «izatez, itxita zegoela», hitzordu berririk eskaintzen ez zuelako, eta aldarrikatu zen tokiko erakundeak egoera ahulean dauden familien eta pertsonen bizitza babesten duen gaitasun iraunkor eta egonkorra izan beharko lukeela. Bazterkeria Handiko Eremutik, auzo unitateetatik eta oinarritzko gizarte zerbitzuetatik kale edo kalteberatasun egoeran dauden pertsona guztientzako arreta bermatzeko eta familientzako eta etxerik gabeko pertsonentzako harrera dispositibo duina berehala irekitzeko eskatzen zen.

3.GJHaren xedea da bizitza osasuntsua bermatzea eta adin guztietan ongizatea sustatzea, eta lau jarduketa biltzen ditu. Lehenengoa «covid iraunkorra» izenez ezagutzen den eritasunari buruzkoa da. Kexak eta kontsultak izapidetzeko jarduera dela eta, pertsona batzuek kezka eta ezinegona adierazi zuten: diagnostikorik ez izateak eragindako pertsonen kopurua ez ezagutzea; osasun langileek behar adinako prestakuntza ez izatea eritasun horri buruz, nahikoa berria baita; hura tratatzeko unitate espezifikorik ez egotea; edo diziiplina anitzeko arretarik ez izatea. Arazo horri buruz ere, duela hilabete batzuk, covid-19aren pandemia dekretatu zenetik bost urte igaro zirenean, erreportaje bat argitaratu zen. Erreportaje horretan, hainbat pertsonaren testigantzak jaso ziren, eta nabarmendu zen eritasunak emakumeei eragiten diela gehien (covid iraunkorrak eragindako pertsonen % 65ekoa dela aipatu zen).

Bigarren jarduketa Jaso ikastolako eraikin zaharrean gaua ematen zuten pertsonen eragindako hazterri edo sarna kasuei buruzkoa izan da. Horren ondorioz, defentsa erakunde honek komenigarritzat jo zuen ofiziozko jarduketa bat hasaraztea eta Iruñeko Udalari zein Osasun Departamentuari antzemandako sarna kasuen kudeaketari buruzko txostena egiteko eskatzea. Era berean, hizpide darabilgun arazoaren norainokoa, antzemandako kasuen kopurua, hartutako neurrien azalpena (osasun arretakoak edo eragindako pertsonen emandako tratamendua jasota) eta administrazio bakoitzak egindako esku hartzearen azalpena deskribatzeko eskatu zuen. Gai horretan, informazio eskaeraren hartzaile izan ziren bi administrazioen arteko koordinazioari buruzko argibideak ere eskatu ziren.

«Kalitatezko hezkuntza» izeneko **4. GJHari** loturik, ofiziozko 2 jarduketa hasi dira. Bata, Nafarroako Liburuzainen Elkarteko buruaren prentsako iritzi artikulu baten ondorioz hasi zen, liburutegi batzuk itxita zeudela jakitean. Artikuluan esaten zenez, zalantzazkoa zen noiz irekiko ziren berriro, liburuzainak kontratatzeke zerrenda agortuta zegoela eta

hurrengo oposizioa hilabete batzuk igaro arte ez zela ebatziko adierazi zen. Egileak zioen ulertzekoa zela unean uneko itxiera egotea antolaketa arrazoiengatik, baina egoera hori ez zela luzatu behar, eta, hori saihesteko, berehalako neurriak hartu beharko ziratekeela.

Besteari hasiera eman genion Lizarraldean agertu zen kezka baten inguruan, zenbait albiste argitaratu ondoren, antza denez, erakunde batek Anderazko ikastetxe eta barnetegi zaharra erosi edo eskuratuta baitzuen eta haren jardura hedatzen hasi baitzen. Ahizpa Eskolapioek kudeatzen zuten ikastetxea aspaldi. Aipatu zenez, Maestro Ávila Fundazioa da aipaturiko erakunde hori, eta entitate horrek, duela urte batzuetatik, higiezin bat izango zuen Argiñeon, eta «dozenaka haur doazen ikastetxe» gisa erabiliko omen zuen. Argiñeoko zentro horretan garatzen den jarduerari doakionez, Hezkuntza Departamentuak txosten bat egin zuen 2016an. Txosten horretan ondorioztatu zen erakundeak ez zuela hezkuntza araudia betetzen, eta hara joaten ziren adingabeak ezin zirela eskolatutzat jo.

11. GJHak hiri eta komunitate jasangarriak lortu nahi ditu, eta etxebizitza babestuekin zerikusia duten 2 ofiziozko jarduketa biltzen ditu. Lehenengoak Iruñeko Udalaren larrialdiko etxebizitzak eskuratzeko zailtasunari buruz dihardu, erakunde horren aurrean keak aurkezten dituzten pertsonak behin eta berriz mahairatzen duten arazoetako bat baita. Ildo horretan, herritar eta familia ugari adierazi zuten zailtasunak zituztela etxebizitza duina eta egokia izateko eta ordaintzeko. Gainera, albisteak argitaratu ziren hedabideetan, bereziki Iruñean gertatutakoak aipatuz (utzarazpena udalaren jabetzako etxebizitzetan, udalaren titulartasuneko edo jabetzako etxebizitzaren kopurua, etxebizitza horiek bidegabe okupatu izana, Telleriako kalean udalaren etxebizitzak dituen eraikin baten egoera eskasa eta abar).

Ofiziozko beste jarduketa bat sustatu zen Barañainen eraikitako berrogeita hamazortzi etxebizitza babesturen esleipena atzeratu delako. Prentsako albiste batean adierazi zenez, etxebizitzaren obra, asko luzatu bazen ere, 2024an amaitu zen, eta hornidurako hartunekin izandako arazoa 2025eko uztailan konpondu zen. Azken batean, herrian etxebizitzarik ez dagoen arren, eraikitakoak okupatzeko ezintasunak lehengoan jarraitzen zuela salatu zen, alokairu sozial horiek eskuratu behar dituzten pertsonen kaltetan eta administrazio publikoek neurri eraginkorrik hartu gabe.

«Lehorreko ekosistemetako bizitza» deritzon **15. GJHaren** ofiziozko jarduketa Aingeruaren Eguna ospatu ondoren Tuterako Las Norias guneko babestua egoera txarrean geratu zela argitaratu zuten hainbat albisteren ondorio izan zen. Laburbilduz,

salatu zen zabor anitz pilatu zela bertan, eta aurreko urteetan izandako gizalegearen aurkako jarrera eta egoera berdinak gertatu zirela berriro.

8.4. HOBKUNTZA PROPOSAMENAK.

2025ean izapidetutako zazpi hobekuntza proposamenen edukia aztertu ondoren, honela sailkatu dira proposamenok garapen jasangarrirako 17 helburuetan:

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Hobekuntza-proposamen kopurua
1. GJH	Pobrezia desagerraraztea	0
2. GJH	Gosea ezabatzea	0
3. GJH	Osasuna eta ongizatea	0
4. GJH	Kalitatezko hezkuntza	1
5. GJH	Genero-berdintasuna	1
6. GJH	Ur garbia eta saneamendua	0
7. GJH	Energia eskuragarria eta ez kutsatzailea	0
8. GJH	Lan duina eta hazkunde ekonomikoa	1
9. GJH	Industria, berrikuntza eta azpiegitura	0
10. GJH	Desberdintasunak murriztea	1
11. GJH	Hiri eta komunitate jasangarriak	2
12. GJH	Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak	0
13. GJH	Klimaren aldeko ekintza	0
14. GJH	Itsaspeko bizia	0
15. GJH	Lehorreko ekosistemetak bizia	0
16. GJH	Bakea, justizia eta erakunde sendoak	1
17. GJH	Helburuak lortzeko aliantzak	0

Garapen Jasangarrirako Helburuen sailkapena, proposamen-kopuru handienetik txikienera ordenatuta, honako hau izango litzateke:

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Hobekuntza-proposamen kopurua	%
11. GJH	Hiri eta komunitate jasangarriak	2	% 28,6
4. GJH	Kalitatezko hezkuntza	1	% 14,3
5. GJH	Genero-berdintasuna	1	% 14,3
8. GJH	Lan duina eta hazkunde ekonomikoa	1	% 14,3
10. GJH	Desberdintasunak murriztea	1	% 14,3

Garapen jasangarrirako helburuak (GJH)		Hobekuntza-proposamen kopurua	%
16. GJH	Bakea, justizia eta erakunde sendoak	1	% 14,3
1. GJH	Pobrezia desagerraraztea	0	% 0,0
2. GJH	Gosea ezabatzea	0	% 0,0
3. GJH	Osasuna eta ongizatea	0	% 0,0
6. GJH	Ur garbia eta saneamendua	0	% 0,0
7. GJH	Energia eskuragarria eta ez kutsatzailea	0	% 0,0
9. GJH	Industria, berrikuntza eta azpiegitura	0	% 0,0
12. GJH	Ekoizpen eta kontsumo arduratsuak	0	% 0,0
13. GJH	Klimaren aldeko ekintza	0	% 0,0
14. GJH	Itsaspeko bizia	0	% 0,0
15. GJH	Lehorreko ekosistemetako bizia	0	% 0,0
17. GJH	Helburuak lortzeko aliantzak	0	% 0,0
Guztira		7	% 100,0

«Hiri eta komunitate jasangarriak» deritzon **11. GJH**ari dagokionez, eta etxebizitza duina izateko eskubidea babesteko sistema indartzeko asmoz, herritar batek etxebizitza eskuratzea errazteko eta haren baldintzak eta ezaugarriak hobetzeko neurriak bultzatzeko beharra aipatu zuen, bai erabiltzaileen onerako, bai gizarte osoaren onerako. Era berean, arlo horretan talde kalteberei edo premia bereziak dituztenentzako jarduera espezifikoak sustatzearen garrantzia azpimarratu zuen, hala nola gazteei, adinekoei, migratzaileei, larrialdi egoeran dauden pertsonen edo ikasleei bideratutakoak.

Bestalde, herritar batek proposatu zuen *Emanzipa* laguntza jasotzeko adinaren baldintza aldatzea, 18 urtetik aurrera eskuratu ahal izateko. Azaldu zuenez, berak 19 urte zituenetik lan egiten zuen eta alokairu erregimenean bizi zen, laguntza jasotzeko aukerarik gabe, 23 urteko adinean ezarri baitzen laguntza eskuratzeko baldintza.

«Kalitatezko hezkuntza» aldeztu duen **4. GJH**ari doakionez, herritar batek zerbitzu publikoei buruzko irakasgai bat ezartzeko proposamena egin zuen, ikasleek egoki jakin zezaten zerbitzu publikoak zer diren, modu arduratsuan nola erabili behar diren eta horiek finantzatzen dituzten baliabideak nondik datozen. Azaldu zuenez, Administrazio publikoan metatutako esperientzia profesionalean oinarrituta, beharrezkotzat jotzen zuen txikitatik zerbitzu publikoen balioari buruzko kontzientiazio handiagoa sustatzea. Proposamenaren helburua erabilera desegokiak prebenitzea eta herritarren errespetuaren eta erantzunkidetasunaren kultura sustatzea zen.

«Genero-berdintasuna» jorratzen duen **5. GJHari** gagozkionez, Nafarroako Unibertsitate Publikoan (NUP), kolektibo jakin batzuentzat (dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat edo eliteko kirolarientzat) onarpen kupo jakina dagoen bezala, genero indarkeriaren biktima izan diren emakumeentzako plaza erreserba zehatza aurreikustea proposatu zuen herritar batek, aipatutakoa kolektibo kaltebera eta sentikorra delako.

«Lan duina eta hazkunde ekonomikoa» deritzon **8. GJHaren** ildotik, Abenduaren 29ko 718/2003 Foru Dekretuaren II. eranskinean ezarrita dagoen Nafarroako Polizia kidegoetako langileen sustapen lehiaketetarako merezimenduen baremoa aldatzea proposatu zuen herritar batek, poliziaren intereseko beste hizkuntza batzuek (arabiera, txinera, italiera, portugesa, errumaniera edo errusiera) euskararen, ingelesaren, frantsesaren eta alemanaren puntuazio bera izan zezaten. Adierazi zuenez, ekainaren 20ko INT/632/2024 Aginduak, Polizia Nazionalaren hautaketa eta prestakuntza prozesuei buruzko Erregelamendua aplikatzeko eta garatzeko arauak ezartzen dituenak, poliziaren eginkizunak betetzeko lehentasuna duten atzerriko hizkuntzak zehazten ditu (ingeleza eta frantsesa), bai eta poliziaren interesekoak ere (alemana, arabiera, txinera eta abar) eta multzo biek puntuazio bera izango dutela ezartzen du. Antzeko baremo bat eskatu zuen Nafarroako polizia kidegoetako langileentzat.

10. GJHan («Desberdintasunak murriztea») sailkatutako proposamenean, koefiziente zuzentzaile bat aplikatzea iradoki zen akzioen salmentan, hain zuzen, ondare irabaziaren tributazioan. Zehazki, herritarrek adierazi zuen, Nafarroan, irabazia salmentaren eta erosketaren arteko aldea kalkulatuta adierazi zuen, igarotako urteak kontuan hartu gabe. Adierazi zuenez, denboraren poderioz, akzioen balio handitzen bada ere KPIa metatu egiten da, eta balorazioa murriztu egiten da. Era berean, azaldu zuen Euskal Autonomia Erkidegoan badagoela horretarako koefiziente zuzentzailerik, eta, haren ustez, Nafarroan ere antzeko zerbait erabil zitekeen.

Azkenik, «Bakea, justizia eta erakunde sendoak» deritzon **16. GJHan** jasotako proposamenean, herritar batek norbanakoei doako arreta eta/edo aholkularitza emateko zerbitzu bat sortzea proposatu zuen, errentatzailearen eta errentariaren arteko harremanaren berezko eskubide eta betebeharrei dagokienez.

9. KAPITULUA. BITARTEKARITZA ZERBITZUA.

2021. urtetik aurrera, Nafarroako Arartekoak bitartekaritza erakunde baten eginkizuna betetzen du, bitartekaritza zerbitzua ematen eta horren kudeaketa egiten baitu, eta bitartekariak ere izendatzen ditu.

Bitartekaritza eginkizun horiek betetzeko, Nafarroako Arartekoaren martxoaren 3ko 6/2021 Ebazpenaren bidez, «Bitartekaritza Zerbitzua» izeneko eremu funtzionala ezarri zen, zeinaren kudeaketa aholkulari bati esleitzen baitzaio.

9.1. JARDUKETA OROKORRAK.

2021eko apirilaren 16an, lankidetzeta-hitzarmen bat sinatu zen Nafarroako Bitartekaritza Elkartearekin (ANAME), Nafarroako Arartekoaren Bitartekaritza Zerbitzuak bitartekaritza eginkizunak garatu zitzaizkion. Lankidetzeta hori prozedura ikuspegitik nola garatu behar zen arautzeko, hitzarmenarekin batera, Bitartekaritza Zerbitzuaren funtzionamenduari buruzko protokolo bat aurkeztu zen.

Hitzarmen horrek urtebeteko iraupena izan zuen, eta 2022an eguneratu zen; harrezkero, urtero-urtero berritu da, etenik gabe, urte guztietako apirilean.

9.2. BITARTEKARITZA ESPEDIENTEAK.

A) HERRITARREK HALA ESKATUTA HASITAKO BITARTEKARITZA ESPEDIENTEAK.

M25/1 espedienteak

Nekazaritza kooperatiba batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuekin, ondare erantzukizuneko erreklamazio bat ezesteari dagokionez. Erreklamazio horren xedea zen 2022ko ekainaren 18an lizarbeibar inguruan izandako suteen itzalketan parte hartzeagatik kooperatibak jasan zituen kalte-galerak.

Eskabidea izapidetzeko onartu ondoren, gonbidapena bidali zitzaion Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari, eta hark onartu egin zuen. Hala, bitartekaritza garatu zen, eta alderdien adostasunik gabe amaitu zen.

M25/2 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen merkataritza enpresa batekin, hark uko egin ziolako akordio baten indarraldia indarririk gabe uzteari edo eteteari.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduen 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/3 espedientea

Elkarte batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuekin, Lizarrako Udalarekin eta hirugarren batekiko lokal baten errentamendua azkentzeari lotuta. Lokal horrek, 1990eko martxoan egindako akordio baten arabera, mugagabea izan behar zuen.

Parte hartzen duten alderdi guztiek onartu zuten bitartekaritzan parte hartzea, eta, Udalak eztabaidagai den lokala erosi zuenez, espedientea sustatu duen erakundeak erabiltzen jarraitu ahal izan dezan, bitartekaritza bertan behera geratu zen.

M25/4 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen banketxe batekin, hark eskatzailearen kontu bat blokeatu zuelako.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduen 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/5 espedientea

Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko zeladore batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuarekin, bertako langileek oporrak hartzeko dituzten arauak dagokienez.

Kontuan harturik planteatutako gaiaren izaera, eskaera ezetsi egin zen, indarrean dagoen legediaren arabera (besteak beste, abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako

Foru Dekretuaren 80. artikulua eta hurrengoak, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko langileen Estatutuaren testuategia onartzen duena, eta Askatasun Sindikalari buruzko abuztuaren 2ko 11/1985 Lege Organikoaren 6. eta 7. artikulua), sustatutako prozesuan parte hartzeko legimitatea Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko langileen ordezkari dagokielako, horiek baitira Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko langileen ordezkari Osasun Departamentuarekin eta/edo Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuarekin lan-arloko gai bati buruzko akordio bat lortzeko gaitasuna duten bakarrak.

M25/6 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen elkarte batekin, elkarte horrek bere erreklamazioei erantzuteko moduari dagokionez.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduen 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/7 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen *David* laguntzaren enbargo dela eta.

Prozedura Zibilari buruzko urtarrilaren 7ko 1/2000 Legearen 605. artikulua eta hurrengoekin bat etorriz, laguntza enbargatu ezin izateko legeko aldaketa bat egin beharko zenez, bitartekaritza eskaera ezetsi egin zen; izan ere, planteatutako arazoa konpontzeko, bitartekaritzaren sustatzailearen eta gai horri lotuta egon daitezkeen administrazioen (Ekonomia eta Ogasun Departamentua eta Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua) arteko akordioa beharko litzateke.

M25/8 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen merkataritza-enpresa batekin, ibilgailu baten salerosketatik.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko

Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduaren 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/9 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalarekin, hitzarmen berezi bati heltzeko ezintasunari dagokionez.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduaren 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/10 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen mutualitate batekin, 2021ean jasotako prestazio bat itzultzeari dagokionez.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduaren 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/11 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuarekin, bidegabe kobratutako prestazio bat erreklamatzeko espedientea hasteko proposamen bati dagokionez.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduaren Erregelamenduko 20.3 artikuluan eskatzen den interes orokorra, soziala edo komunitarioa ez zuela ulertuta, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera, eta interesdunari adierazi zitzaion, aurrekoa ezertan eragotzi gabe, auzi kexa-espediente baten esparruan kudeatu ahalko zela, baina, azkenean, interesdunak ez zuen kexarik aurkeztu.

M25/12 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Osasun Departamentuarekin, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuan pazienteen egoera arintzeko hobekuntza-neurri batzuei dagokienez.

Interesdunak eskatutako bitartekaritza prozesuaren xedea desadostasun bat ez zenez, baizik eta Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren erabiltzaileen arreta hobetzeko zenbait neurri, eta neurri horiek ezartzea ere interesdunaren eta Osasun Departamentuaren arteko akordioari loturik ez zegoenez, bitartekaritza eskaera ezetsi egin zen, beharrezkoak diren baldintzetara egokitzen ez zelako.

M25/13 espedientea

Elkarte batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Hezkuntza Departamentuarekin, ikasle baten familiak egokitzapen indibidual batzuk egiteko aukerarik ez zuelako.

Eskaera izapidetzeko onartu ondoren, Hezkuntza Departamentuari bidali zitzaion gonbidapena, eta hark uko egin zion sustatutako bitartekaritzan parte hartzeari.

M25/15 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen bi herritarrekin.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikulua eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduaren 20.3 artikulua babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/16 espedientea

Ikastetxe bateko gurasoen elkarteak bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Hezkuntza Departamentuarekin, jendaurreko informazio eskaera bati jaramonik ez egitearren.

Eskaera izapidetzeko onartu ondoren, Hezkuntza Departamentuari gonbidapena igorri zitzaion, eta hark adierazi zuen jendaurreko informazio eskaerari erantzun ziola eta, beraz, uko egingo ziola sustatutako bitartekaritzan parte hartzeari.

M25/17 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuarekin, bizigarritasun zedula bat berritzeko eskaera bati jaramonik ez egiteagatik.

Eskaera hori onartzeari buruzko erabakirik hartu aurretik, interesdunak atzera egin zuen.

M25/18 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Iruñeko Instantzia Auzitegiko Lan Arloko Atalarekin, epaiketa baterako zitazioan izandako atzerapenari dagokionez.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikuluan eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduen 20.3 artikuluan babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza-eskaera.

M25/19 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen bikotekide ohiarekin, banantze baten baldintzei buruz eztabaidatzeko.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio batekiko lotura subjektiborik ez zuenez, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 1. artikuluan eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduari buruzko Erregelamenduen 20.3 artikuluan babesean, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera.

M25/20 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuarekin, etxebizitza bat alokatzeko dirulaguntzaren eskaera bat ezesteari dagokionez.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduen Erregelamenduko 20.3 artikuluan eskatzen den interes orokorra, soziala edo komunitarioa ez zuela ulertuta, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera, eta interesdunari adierazi zitzaion, aurrekoa ezertan eragotzi gabe, auzi kexa-espediente

baten esparruan kudeatu ahalko zela, baina, azkenean, interesdunak ez zuen kexarik aurkeztu.

M25/21 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Zangozako Udalarekin, jendaurreko informazio eskaera batzuei jaramonik ez egiteagatik.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduaren Erregelamenduko 20.3 artikuluan eskatzen den interes orokorra, soziala edo komunitarioa ez zuela ulertuta, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera, eta interesdunari adierazi zitzaion, aurrekoa ezertan eragotzi gabe, auzi kexa-espediente baten esparruan kudeatu ahalko zela, baina, azkenean, interesdunak ez zuen kexarik aurkeztu.

M25/22 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Osasun Departamentuarekin, alabari emandako osasun arretaren kariaz.

Eskaera izapidetzeko onartu ondoren, Hezkuntza Departamentuari bidali zitzaion gonbidapena, eta hark uko egin zion sustatutako bitartekaritzan parte hartzeari.

M25/23 espedientea

Herritar talde batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Eguesibarreko Udalarekin, udalerriko industrialdean dagoen enpresa batek eragindako eragozpenak zirela eta.

Eskaera izapidetzeko onartu ondoren, gonbidapena bidali zitzaion tokiko erakundeari, eta hark onartu egin zuen bitartekaritza prozesuan parte hartzea. Gaur egun bitartekaritza abian da.

M25/24 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Ekonomia eta Ogasun Departamentuarekin, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren autolikidazio baten emaitza negatiboa itzultzeko atzerapenari dagokionez, bai eta itzulketa eskatzeko egin ziren eskabide batzuei jaramonik ez egiteari dagokionez ere.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduaren Erregelamenduko 20.3 artikuluan eskatzen den interes orokorra,

soziala edo komunitarioa ez zuela ulertuta, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera, eta interesdunari adierazi zitzaion, oraingoz, Nafarroako Foru Ogasuna legez aplikatu daitekeen epearen barruan zegoela, bai itzulketa egiteko, bai itzulketaren eskaerei erantzuteko.

M25/25 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Iruñerriko Mankomunitatearekin, erantsitako lokal batean obrak egin ondoren ur hornidurarik ez zegoelako.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduaren Erregelamenduko 20.3 artikuluan eskatzen den interes orokorra, soziala edo komunitarioa ez zuela ulertuta, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera, eta interesdunari adierazi zitzaion, aurrekoa ezertan eragotzi gabe, auzi kexa-espediente baten esparruan kudeatu ahalko zela, baina, azkenean, interesdunak ez zuen kexarik aurkeztu.

B) HASIERA BATEAN KEXA GISA IZAPIDETURIKO ESPEDIENTEAK.

M25/14 espedientea

Herritar batek bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Osasun Departamentuarekin, alabari emandako osasun arretaren kariaz.

Planteatutako gaiak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren antolaketa eta funtzionamenduaren Erregelamenduko 20.3 artikuluan eskatzen den interes orokorra, soziala edo komunitarioa ez zuela ulertuta, ezetsi egin zen bitartekaritza eskaera, eta interesdunari adierazi zitzaion, aurrekoa ezertan eragotzi gabe, auzi kexa-espediente baten esparruan kudeatu ahalko zela, eta, azkenean, interesdunak kexa aurkeztu zuen eta Q25/611 espedientea ireki zen.

C) AURREKO URTEETAN HASITAKO BAINA 2025ean KUDEATUTAKO ESPEDIENTEAK.

M24/6 espedientea

Jabekideen erkidego batek kexa bat aurkeztu zuen Nafarroako Gobernuak elkarte bati lagatako higiezin baten erabiltzaileek auzotarrei sortzen zizkieten eragozpenengatik.

Kexa izapidetzeko onartu ondoren, Q23/1194 espedientea hasi zen, eta, horren ondorioz, informazioa eskatu zitzaien Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari eta Barneko, Funtzio Publiko eta Justizia Departamentuari.

Kexa izapidetzean bildutako informazioa ikusita, alde batetik, ondorioztatu zen kexa-idazkian azaldutako lau gaietatik bi gaik ez zituztela legezko eskakizunak betetzen, haiei buruzko gomendio, iradokizun edo oroigarri bat egiteko.

Bestalde, egokitzen jo zen Jabeen Erkidegoari eta Barneko, Funtzio Publiko eta Justizia Departamentuari aukera ematea kexa-idazkian planteatutako beste bi gaiak bitartekaritza-prozesu baten mende jartzeko.

Gonbidapenak bidali ondoren, bi alderdiek proposamena onartu zuten, eta, beraz, bitartekaritza-prozesu bat hasi zen. Prozesua 2025eko urtarrilean amaitu zen, eta alderdiek ezin izan zuten akordiorik lortu.

M24/7 espedientea

Hainbat komunikabidetan argitaratutako informazioaren ondorioz, Beintza-Labaiengo Udalak udalaren lokal bat tokiko enpresa bati lagatzeko erabakian atzera egiteko asmoaren berri izan zuen. Enpresa horrek argudiatzen zuen errebokatze erabaki horrek jarduera bertan behera uztera behartuko zuela, eta horrek ondorio ekonomiko eta sozial handiak izango zituela herrian eta inguruetan.

Hori kontuan hartuta, egokitzen jo zen gaiari buruzko bitartekaritza prozesu bat sustatzea, baina, aldeztu aurretik, horri buruzko informazioa eskatu zitzaion Beintza-Labaiengo Udalari.

Eskatutako informazioa bidali zen, eta Beintza-Labaiengo Udalak adierazi zuen prest zegoela bitartekaritza prozesuan parte hartzeko. Beintza-Labaiengo bizilagun batek, berriz, udalarekiko bitartekaritza bideratzeko eskaera aurkeztu zuen, informazio agirietan adierazitako enpresaren jarduerak eragiten zizkion eragozpenen aurrean, udalak ez omen zuelako ezer egin.

Erakundeak ofizioz sustatutako bitartekaritza prozesuak eta Beintza-Labaiengo bizilagunak eskatutakoak, zeinak M24/9 espedientea eratzea eragin baitzuen, lotura objektiboa eta subjektiboa zutela kontuan hartuta, egokitzen jo zen prozesu bakarrera metatzea, eta aipatutako enpresak informazioan parte hartzeko gonbidapena jaso zuen.

Enpresak bitartekaritza prozesuan parte hartzea onartu eta gero, prozesua hasi zen, eta alderdiek ez zuten akordiorik lortu.

M24/11 espedientea

Herritar batek kexa aurkeztu zion Hezkuntza Departamentuari, semeari eskola garraioko zerbitzua ez emateagatik, nahiz eta hark zerbitzu hori jasotzeko eskubidea izan.

Kexa izapidetzeko onartu ondoren, Q24/197 espedientea ireki zen, eta, horren ondorioz, informazioa eskatu zitzaion Hezkuntza Departamentuari.

Kexa izapidetzean bildutako informazioa ikusita, egiaztatu zen argi zegoela interesdunaren semeak eskola garraioko zerbitzua jasotzeko eskubidea zuela. Hala ere, desadostasuna zegoen eskubide hori betetzeko moduari dagokionez, hau da, modu arruntean edo ordezeko moduan, hau da, laguntza ekonomiko gisan.

Hori kontuan hartuta, egokitzen jo zen interesdunari eta Hezkuntza Departamentuari eskaintzea eztabaida hori bitartekaritza prozesu bati lotzeko aukera.

Gonbidapenak bidali ondoren, bi alderdiek proposamena onartu zuten eta bitartekaritza prozesua hasi zen. Prozesu horretan, halaber, alderdiek adostu zuten ikastetxean interesdunaren semeari lotuta hartzen ahal ziren salbuespenezko neurri batzuk lantzea.

Bitartekaritza prozesua abian da oraindik, eta 2025ean hainbat bitartekaritza saio egin dira.

M24/17 espedientea

Hainbat komunikabidetan argitaratutako informazioaren ondorioz, jakin zen Iruñeko Alde Zaharreko Osasun Zentroko irisgarritasun arazoek bere horretan jarraitzen zutela (Q23/228 kexa espedientean aztertu ziren).

Horregatik, egokitzen jo zen gaiari buruzko bitartekaritza prozesua sustatzea, eta gonbidapena bidali zitzaion Osasun Departamentuari eta Iruñeko Udalari.

Bi administrazioek proposamena onartu zuten, bitartekaritza prozesua hasi zen, eta 2025eko ekainean amaitu zen, bi aldeak ados jarri gabe.

M24/18 espedientea

Zilbetiko kontzejuak bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen Erroko Kontzejuarekin, bi herrietako ehiza barruti baten ehiza aprobetxamenduaren inguruan.

Eskaera izapidetzeko onartu ondoren, gonbidapena bidali zitzaion Erroko Kontzejuari, eta kontzejuak onartu egin zuen Zilbetiko Kontzejuak eskatutako bitartekaritza prozesuan parte hartzea.

Hala ere, behin bitartekaritza prozesua hasita, 2025eko urtarrilean amaitu zen, Erroko Kontzejuak prozesu horretan parte hartzeari uko egiten ziola jakinarazi ondoren.

M24/19 espedientea

Herriko bi bizilagunekin adostuta, Leitzako Udalak bitartekaritza prozesua bideratzeko eskatu zuen baserri eremu batean eta bide publiko batean dauden lursail batzuei buruzko eztabaida baten inguruan.

Horrela, alderdi guztiak ados jarri zirenez auzia bitartekaritza erabiliz lantzeko, eskaera onartu eta bitartekaritza prozesuari ekin zitzaion. Prozesua 2025. urtean garatu zen, eta 2026ko urtarrilean amaitu zen, bi aldeak ados jarri gabe.

10. KAPITULUA. GOMENDIOAK, IRADOKIZUNAK ETA LEGEZKO BETEBEHARREN GOGORARAZPENAK.

10.1. SARRERA.

Kapitulu honetan, Nafarroako Arartekoak 2025ean egindako gomendioak, iradokizunak eta lege betebeharren gogorazpenak jasotzen dira, bai kexa espedienteetan, bai ofiziozko jarduketetan eta hobekuntza proposamenetan.

Egindako gomendio, iradokizun eta gogorazpenak hurrenkera alfabetikoan sailkatuta daude, hizpide duten gaiaren arabera, eta zein administrazioari —edo bestelako hartzaileri— helarazi zaizkion adierazten da, edukia labur-labur aipatuta.

Hurrengo epigrafean, arau aldaketarik ez dakarten gomendioak, iradokizunak eta gogorazpenak jaso dira; 10.3 atalean, berriz, legeak edo beste xedapen orokor batzuk aldatzea proposatzen duten iradokizunak agertzen dira.

Hobeto ulertzeko, informazioa honela antolatu da:

- Lehenengoa, arloa.
- Bigarrena, erakunde edo administrazio hartzailea, Nafarroako Gobernuko departamentu bat, udal bat, kontzeju bat, mankomunitate bat, Nafarroako Unibertsitate Publikoa, elkargo profesional bat edo beste erakunde bat den zehaztuz.
- Hirugarrena, espediente-zenbakia, hurrenkera honetan ondorengoa zehaztuz: kexa bat (Q), ofiziozko jarduera bat (AO) edo herritarren proposamen bat (P) den.
- Laugarrena, aztertutako gaiaren sintesi laburra.
- Bosgarrena, gomendioaren, iradokizunaren edo legezko betebeharren gogorazpenaren testua.
- Seigarrena, onartu den ala ez edota erantzunaren zain dagoela adierazten duen oharpena.

10.2. GOMENDIOAK, IRADOKIZUNAK ETA LEGEZKO BETEBEHARREN GOGORARAZPENAK ARLOKA.

10.2.1. Enplegu publikoko lanpostu bati heltzea.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q25/189

Gora jotzeko errekurtsioan ebazpenik ezari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekurtsioak garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/390

Errenta kanpainako kontratu bat ez onartzeagatik, kexaren egileak administrari lanpostuaren aldi baterako kontratazio zerrendetatik kanpo uzteari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala 202/2021 Ebazpenaren bidez onartutako aldi baterako kontratazio zerrendetatik interesdunak baztertzea ondoriorik gabe utz dezala.

Ez onartuta.

Q25/722

Hezkuntza Laguntzako Espezialistaren lanposturako merezimendu lehiaketan plaza bat esleitu ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala hautaketa prozesuko jarduerak atzera eramateko, interesduna, merezimenduen puntuazioaren arabera, hutsik dauden lanpostuak aukeratzeko eta baldintzak egiaztatzeko ekitaldira deitu behar zen unera.

Onartuta.

Q25/1454

Entzumen desgaitasuna duten pertsonen enplegu publikoan hastean jasaten duten diskriminazioari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea neurriak sustatu edo har ditzala, funtzio publikoan aritzeko prozesuetan, izangaien merezimenduak baloratzen direnean (lehiaketa oposizioak, funtsean), zeinu hizkuntzaren ezagutza baloratzeko, zehazten den moduan eta behar besteko irismenaz.

Onartuta.

Q25/1487

Atezainaren lanposturako oposizioaren lehen probaren datan izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea onartzen dituen sarrera deialdiek probak egiteko egutegi zehatza izan dezatela, gutxienez, ariketak hasi behar direneko hilabetea eta urtea zehaztuta, eta ezartzen den egutegia betetzen dela zaindu dezala, bereziki atzerapen edo luzapen esanguratsuak saihesten ahalegintzeko helburuz.

Onartuta.

Hezkuntza Departamentuari

Q25/790

Kexagilea irakaskuntza zerrendetatik kanpo uzteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekursoak garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala eztabaidagai den hautaketa prozesuko jarduerak atzera eramateko, eta kexaren egilea prozesu horretatik kanpo ez uzteko, prozesuan zehar emandako arrazoiagatik.

Ez onartuta.

Q25/946

Aldi baterako kontrataziorako izangaien behin betiko zerrenden aurka jarritako gora jotzeko errekursoaren ebazpenik ezari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekursoak garaiz eta legearen arabera erantzuteko duen betebeharra.

- Departamentuari gomendatzea, dagoeneko egin ez badu, interesdunak aurkeztu duen gora jotzeko errekurtsua lehenbailehen ebatz dezala.

Onartuta.

Corellako Udalari

Q25/73

Hautaketa prozesu baten oinarrietan emakumeen proba fisikoetan ezarritako eskakizun atalaseei dagokienez:

- Udalari gomendatzea azter dezala Corellako hiru udaltzainen plazak betetzeko 2023ko deialdian egindako aldaketen eragina emakumeek lanpostu horiek eskuratzeko eskubidean, eta, azterketa hori eginda, beharrezko neurriak har ditzala eskubide hori bermatzeko, Nafarroako Foru Komunitateko beste administrazio batzuek lanpostu horietarako egiten dituzten deialdietan gertatzen denaren antzera.

Onartuta.

Gesalazko Udalari

Q25/458

Udalak beharrian horiek betetzeko hartutako erabakiari dagokionez, deialdi horretatik eratorritako izangaien zerrendaren arabera ez, langabeei egindako lan kontratuen bidez baizik.

- Udalari gomendatzea langabeak kontratatze bidea erabil dezala interes orokorreko obrak eta zerbitzuak egiteko, hark aurreikusten duen deialdiko mugen arabera, ebazpen honetako gogoetetan aipatu diren mugen arabera.

Onartuta.

Martzillako Udalari

Q25/871

Kontratazio bati eta ondorengo kaleratzeari dagokienez:

- Udalari gogoraraztea hautaketa prozesuen oinarriak betetzeko legeko betebeharra duela, horietatik datozen kontratazioak egiterakoan.

- Udalari gogorazaraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea, adierazitako arrazoiengatik, interesdunari kalte-ordaina ordain diezaiola, harekin sinatutako lan kontratua aldebakarreko erabakiz azkentzeagatik.
- Udalari gomendatzea interesdunaren idazkiak lehenbailehen aintzat har ditzala, esanbidez eta arrazoituta.

Ez onartuta.

Obanosko Udalari

Q25/171

Langileak hautatzeko prozedura bateko probak egin ziren hurrenkerari dagokionez:

- Udalari gogorazaraztea hautaketa prozesuen garapena horiek arautzen dituzten oinarrietan araututako parametroetara egokitu behar dela.

Onartuta.

Azkoiengo Udalari

Q25/396 eta Q25/440

Hautaketa prozesu baten oinarrietan jasotako eskakizun fisikoaren atalase handiei dagokienez:

- Udalari gomendatzea Azkoiengo udaltzainaren plaza betetzeko argitaratu zen 2025eko deialdiak emakumeek lanpostu horiek eskuratzeko eskubidean duen eragina azter dezala eta, azterketa hori ikusita, beharrezko neurriak har ditzala eskubide hori bermatzeko, Nafarroako Foru Komunitateko beste administrazio batzuek lanpostu horietarako egiten dituzten deialdietan gertatzen denaren antzera.

Onartuta.

Izarbeibarko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetako eta Kiroletako Mankomunitateari

Q24/1269

Puntuazio hurrenkeran lehenengo postuan egon arren, lanpostu hutsa betetzeko

kexagileari ez deitzeari buruz:

- Mankomunitateari iradokitzea plazak aukeratzeko egintzatik kanpo geratzen diren izangaia, ebaluatuak izan arren, eskatutako baldintzak egiaztatu ez badituzte, lehenbailehen jakinaraz dezala baztertzeko erabakia eta horren oinarria zein izan diren, egintza horretarako deialdia egin aurretik edo aldi berean.

Onartuta.

10.2.2. Nekazaritza eta abeltzaintza.

Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari

Q25/764

Lurzatiak biltzeari buruzko espediente bat kontsultatzeko eskabide bati erantzun ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzun behar diela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak egindako informazio publikoa eskuratzeko eskabideei esanbidez eta arrazoituta erantzun diezaiela ahalik eta lasterren, eta, hala badagokio, eskabide horiek egin diren moduan ezin erantzuteko arrazoiak azal ditzala.

Onartuta.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q25/1045

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako kontseilariaren abuztuaren 5eko 58/2025 Foru Aginduari dagokionez, zeinaren bidez debekatu egiten baita aldi baterako Nafarroako Foru Komunitateko lurralde osoan zenbait jarduera lurzoru urbanizaezinean egitea, basoko arriskuak prebenitzeko ezohiko neurri gisa:

- Kexa eragin duten debekuzko neurriak edo antzeko neurri murriztaileak hartzen direnean (kasurako, Nafarroako Foru Komunitateko lurralde osoan lurzoru urbanizaezinean jarduera jakin batzuk aldi baterako debekatzea, basoko arriskuak prebenitzeko ezohiko neurri gisa), Departamentuari gomendatzea

Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara daitezela, ezertan eragotzi gabe beste bide batzuk erabiliz ere zabaltzea.

Onartuta.

Etxarri Aranazko Udalari

Q24/803

En relación con el incumplimiento de la normativa que regula el uso de los bienes comunales:

- Udalari gomendatzea modu eraginkorrean zaindu dezala herri larreak arautzen dituen araudiak erregulatzen duen zuzeneko aprobetxamenduaren betebeharra betetzen dela, eta, behar izanez gero, xede horri dagozkion berrikuspen edo zuzenketa neurriak har ditzala.

Onartuta.

Uxueko Udalari

Q24/893

Txerri ustiategiaren altari, bide baten egoerari eta etxeko eskortaren inguruko lizentzia eskatzeari lotutako hiru idazkiri erantzun ez izanari buruz:

- Udalari gogoraraztea legezko betebeharra dela prozedurak azkar izapidetzea eta aurkezten diren eskabideak berariaz ebaztea, eta ildo horri atxikitzea interesdunak aurkeztutako kexan aipatzen dituen eskabideei dagokienez.

Ez onartuta.

Egueseko Kontzejuari

Q25/684

Esleipendunek herri lurren laborantzari buruzko informazio eskaera bati ez erantzuteari dagokionez, eta kanon bat ez kobratzeari dagokionez:

- Kontzejuari gomendatzea interesdunari idazkian salatutako gertakarien legezkotasunari buruz eta, hala badagokio, salaketa horren zioz egindako jardueri buruzko ondorioen berri eman diezaiola.

Onartuta.

Zufiako Kontzejuari

Q25/758

Herri ondasunen kudeaketari eta Kontzejuko Kudeaketa Batzordeak aprobetxatzeari dagokienez:

- Kontzejuari gomendatzea, herri aprobetxamenduen hurrengo esleipenei begira, horien onuradun izatea eskatzen duten pertsonen udalerrian erroldatuta egoteko eta bizitzeko ezarritako baldintzak betetzen dituztela egiaztatzea.
- Kontzejuari iradokitzea, komenigarritzat jotzen duen bando edo beste euskarri baten bidez, auzotarrei eska diezaiela bide publikotik ken ditzatela pertsonen edo ibilgailuek herriko bide publikoetan zirkulatzeko oztopo izan daitezkeen beren jabetzako objektuak.

Onartuta.

10.2.3. Gizarte ongizatea.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuari

AO24/19

Elikagaien laguntzako programaren sistema aldatzeari dagokionez.

- Elikagaien laguntzako programaren sisteman egin duen aldaketari dagokionez, Departamentuari iradokitzea, Elikagaien Bankuaren eta aztergai dugun eremuan jarduten duten beste gizarte erakunde batzuen partaidetza eta irizpidea kontuan hartuta, programa horren ezarpenaren jarraipena eta azterketa egin ditzala, haren hutsuneak edo hobekuntza alderdiak antzemateko, eta, hala badagokio, ministerio eskudunari egokitzen jotzen dituen aldaketak edo modulazioak proposa diezazkiola.
- Elikagaien Bankuak aipatu duen arazo espezifikoari dagokionez, Departamentuari iradoki behar zaio, ahal den neurrian, eragile guztiek modu koordinatuan lan egin dezaten, eta elikagaien laguntzako programa ahalik eta pertsona eta familia gehienengana irits dadila.

Ez onartuta.

Q24/1100

Errenta bermatuaren eskari bat artxibatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea baliogabetu dezala kexaren xede den errenta bermatuaren eskaria artxibatzeko ebazpena, eta interesdunari dagokion prestazioa aitor diezaiola, hasierako eskabidean jasotako datuen arabera.

Ez onartuta.

Q24/1186

Bizitzeko gutxieneko diru sarrera baten eskabidea ezesteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala kexaren sustatzailearen bizitzeko gutxieneko diru sarreraren eskaeraren ezespena ondorioz gabe uzteko eta haren gizarte bazterkeriako egoera egiaztatzeko aukera eman diezaiola, dela oinarritzeko gizarte zerbitzuei ziurtagiri bat emateko ofiziozko errekerimenduaren bidez, dela interesdunari hura aurkezteko errekerimenduaren bidez, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 68. artikulua babesean.

Ez onartuta.

Q24/1231

Errenta bermatuaren eskabide bat ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea egindako kexaren sustatzailearen ondarearen balorazioa berrikus dezala eta, balorazio hori okerra izan zela ondorioztatuz gero, beharrezko neurriak har ditzala Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako Zuzendaritza Nagusiaren Diru sarrerak Bermatzeko eta Garapenerako Lankidetzarako Zerbitzuaren zuzendariaren azaroaren 11ko 1965/2024 Ebazpena indarrik gabe uzteko.

Ez onartuta.

Q24/1249

Interesdunaren desgaitasun maila baloratzeko eskaera ebazten izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

- Departamentuari gomendatzea, arauz aurreikusitako gehieneko epea igaro ondoren, ahalik eta azkarren erantzun diezaiola interesdunak desgaitasun maila baloratzeko egindako eskaerari.

Ez onartuta.

Q24/1256

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera azkentzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala Diru sarrerak Bermatzeko eta Garapen Lankidetzarako Zerbitzuaren zuzendariaren urriaren 9ko 1741/2024 Ebazpena baliogabetzeko, eta espedientea atzera eraman dezala ebazpen hori hartu aurreko unera.

Ez onartuta.

Q24/1359

Desgaitasun-maila aitortzeko eskaera bat izapidetzean gertatutako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari iradokitzea, interesdunak bere desgaitasun maila baloratzeko eskaera duela urtebete baino gehiago aurkeztu zuenez, beharrezko neurriak har daitezela, lehenbailehen erantzun diezaioten.

Onartuta.

Q24/1360

Interesdunaren ezohiko laguntza eskaera ebazten izandako atzerapenari eta ondoren artxibatzeari dagokienez:

- Departamentuari gogoraraztea ezohiko laguntzen eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea baliogabetu dezala kexaren xede den ezohiko laguntzaren eskaera artxibatzeko ebazpena, ez baita behar bezala arrazoitu, eta laguntza horren bidez kotasunari buruz erabaki dezala, edo, balorazioa egiteko beharrezkoa den dokumenturen bat falta bada, interesdunei adieraz

diezaiela, esanbidez eta zehatz, eskaera zein den, eta aurkezteko epea adieraz dezala.

Ez onartuta.

Q24/1376

Laguntza produktuak erosteko eskatutako laguntza ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunaren eskaera laguntza produktuak erosteko laguntzen hurrengo deialdiaren esparruan kontuan har dadila.

Ez onartuta.

Q24/1386

Desgaitasun maila baloratzeko eskaera baten erantzuna atzeratzeari dagokionez (2023an aurkeztu zen eskaera):

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunak 2023ko uztailaren 18an aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Onartuta.

Q24/1398

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarreraren prestazioa azkentzei eta zehapen bat ezartzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, bere jokabidea behar bezala egiaztatuta ez dagoela iritzita, beharrezko neurriak har ditzala interesdunaren aurka irekitako zehapen prozedura indargabetzeko.

Ez onartuta.

Q24/1415

Aurrekontuko diru kontsignazio ezagatik laguntza produktuak erosteko laguntza bat ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunaren eskaera laguntza produktuak erosteko laguntzen hurrengo deialdiaren esparruan kontuan har dadila.

Ez onartuta.

AO25/8

Caidis Las Hayas zentroaren kudeaketari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Caidis Las Hayas zentroan kalitatezko zerbitzu egokia bermatzeko neurriak har daitezela.

Onartuta.

Q25/47

Infanta Elena zentroan emandako arretari dagokionez:

- Minusbaliotasuna duten pertsonen Elena Infanta Zentroan ematen zaien zerbitzuari dagokionez, Departamentuari gomendatzea zerbitzuaren kalitate egokia bermatzeko neurriak har daitezela, bereziki osasun arretari eta elikadurari dagokienez, bai eta egun erabilgarri dauden ibilgailuak egokitzeari dagokionez ere.

Onartuta.

Q25/49

Guraso bakarreko familiei kontziliazioa bultzatzeko laguntza ekonomikoa ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, beharrezkoa bada, handitu dezala guraso bakarreko familiei kontziliazioa errazteko aurreikusitako laguntza zuzkitzeko kreditua, ezarritako baldintzak betetzen dituzten familia guztiek aukera izan dezaten, 2024an kreditu hori ez izateagatik eskuratu ezin izan dutenak barne, eta aukera hori 2025eko deialdian egituratzea.

Ez onartuta.

Q25/51

Desgaitasun maila aitortzeko eta aparkatzeko txartela emateko prozesua atzeratzeari

dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, aurkeztu zenetik urtebete baino gehiago igaro denez, kexaren egilearen eskaerari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/55

Desgaitasun maila baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunaren 2023ko ekainaren 21eko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Onartuta.

Q25/137

Adinekoen egoitza zentro baten erabiltzaile izan zen pertsona baten jaraunsle batzuei egindako erreklamazioari dagokionez:

- Kexan aipatzen den zorraren erreklamazioa dela eta (interesdunaren izebak adinekoen egoitza batean egon zen bitartean egin zuen zorra), Departamentuari iradokitzea zorra zatikatzeko irtenbide hori onar dadila, Administrazioaren esku baitaude nahitaezko gainerako jaraunsleen datu pertsonalak eta helbideak, bai eta haien partaidetza ere; edo, Administrazioak eduki ezean, interesdunari informazioa osatzeko eska dakiola, erreklamazioak eskabidean galdatzen den moduan helarazi ahal izateko. Eta, horren ondorioz, horrela jokatzuz gero, baliogabetu dadila dagoeneko eman den eta bereziki jaraunsle jakin batzuei bidali zaien ebazpena.

Onartuta.

Q25/155

Desgaitasun maila baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, kexaren xede den kasuan gehieneko epea igaro denez, interesdunaren desgaitasuna baloratzeko eskaerari ahalik eta azkarren erantzun diezaiola.

Ez onartuta.

Q25/225

Aurrekontuko diru kontsignazio ezagatik, laguntza produktuak erosteko laguntza bat ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunaren eskaera laguntza produktuak erosteko laguntzen hurrengo deialdiaren esparruan kontuan har dadila.

Ez onartuta.

Q25/248

Adingabe bat egoitza batera eramateari dagokionez, haren premien arabera harrera bilatu beharrean

- Departamentuari gomendatzea, kexaren xede den adingabearen instituzionalizazioak ahalik eta gutxien iraun dezan, beharrezko neurriak sustatzen jarrai dezala, adingabea familia batek har dezan.

Onartuta.

Q25/282

Desgaitasun maila baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea kexaren xede den desgaitasun mailaren balorazioa berrikusteko eskaerari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Ez onartuta.

Q25/285

Interesduna egoitza baliabide batera igarotzeko erabakiarekin ados ez egoteari dagokionez (hain zuzen ere, erabaki horren ondorioz, Iruñean bizitzeari utzi beharko dio, eta bertan ari da ikasten):

- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala interesdunari buruko gaixotasun larria duten pertsonentzako egoitza arretako zerbitzua Iruñean ematen zaiola bermatzeko.

Ez onartuta.

Q25/300

Elena Infanta Zentroan dauden pertsonen erabilera askearen zenbatekoa ez eguneratzeari dagokionez.

- Departamentuari iradokitzea txostenean iragarritako neurriak areagotu ditzala, Elena Infanta Zentroko eta beste egoitza zentro batzuetako egoiliarren erabilera askeko zenbatekoen igoera ahalik eta lasterren egin dadila.

Onartuta.

Q25/318

Espedientea Valentziatik lekualdatzea eskatu ondoren, Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, honen antzeko egoeretan, prestazioa jasotzeko eskubidea ukatu aurretik, onuradunari aukera eman diezaiola egokitzen jotzen duen guztia alegatzeko.

Onartuta.

Q25/363

Desgaitasun maila baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari gomendatzea aintzat har dezala, lehenbailehen, interesdunak desgaitasun maila baloratzeko egindako eskaera.

Ez onartuta.

Q25/374

Desgaitasun maila baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari gomendatzea aintzat har dezala, lehenbailehen, interesdunak desgaitasun maila baloratzeko egindako eskaera.

Ez onartuta.

Q25/400

Errenta Bermatuaren eskaera bati erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, epez kanpo egoteagatik, indargabetu dezala 2025eko apirilaren 7ko Ebazpena, Errenta Bermatuaren eskaera ezetsi zuena, eta interesdunari dagokion prestazioa aitor diezaiola, dagokion zenbatekoa onartuta, eskabidean jasotako datuen arabera.

Ez onartuta.

Q25/406

Kexaren egileak bere semearekin Familia Elkargunean izaten dituen bisiten maiztasunari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea neurri egokiak har ditzala Nafarroako Familia Elkargune batzuetan astean, gehienez, ordubeteko zerbitzua emateko muga baliogatzeko edo ez aplikatzeko muga bat, neurri hori, ustez, kaltegarria delako adingabeentzat eta haien familientzat.

Ez onartuta.

Q25/416

Lana eta familia bateragarri egitea errazteko laguntza bat ukatzeari dagokionez, senitartekoak zaintzeko eszedentzia eskubidea baliatzen duten langileentzat, aurrekontu krediturik ez izateagatik:

- Departamentuari iradokitzea, beharrezkoa izanez gero, aurrekontu kreditua handitu dezala, ezarritako baldintzak betetzen dituzten pertsona guztiek laguntza horiek jasotzea izan dezaten, eta konpentsazio tresnak ezartzeko aukera aurreikus dezala, hala nola, hurrengo aurrekontu ekitaldiko laguntzak jaso ahal izatea, baldintzak bete arren, eskaera kreditu nahikorik ez izateagatik soilik ukatu zaien pertsonen.

Ez onartuta.

Q25/453

Oker azkendu zen prestazio bati dagozkion berandutza interesen ordainketa ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea interesatuaren berandutze interesak ordaintzeko eskaera aintzat har dezala, horrela baitagokio behar ez bezala azkendutako haurrentzako laguntza osagarriko eskubidea itzultzeko beharrari.

Onartuta.

Q25/479

Bonu sozial termikoaren ordainketan izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala gizarte bonu termikoa Trantsizio Energetikorako eta Kontsumitzaileak Babesteko Premiazko Neurriei buruzko urriaren 5eko 15/2018 Errege Lege Dekretuaren 10.3 artikuluan aurreikusitako epean ordain dadila, ezertan eragotzi gabe Estatuko Administrazio Orokorrarekiko koordinazioa edo lankidetzat.

Ez onartuta.

Q25/483

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera azkentzeari eta bidegabe jasotako zenbatekoak itzultzeko erreklamazioari dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala eztabaidagai den itzulketaren erreklamazioa baliogabetzeko, eta interesdunari baimena ematea bere seme alaben errolda ziurtagiriak eta/edo gizarte bazterkeriako egoeran dagoela egiaztatzen duten agiriak aurkezteko.

Ez onartuta.

Q25/488

Errenta bermatua eteteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea eskubide subjektiboak edo bidezko interesak mugatzen dituzten egintzak arrazoitzeke legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala etendura baliogabetzeko, behar bezala justifikatuta ez dagoelako.

Ez onartuta.

Q25/497, Q25/517, Q25/532, Q25/550 eta Q25/551

ANFASeK (adimen desgaitasuna edo garapen nahasmenduak dituzten pertsonen eta haien familien aldeko Nafarroako Elkartea) ematen dituen zenbait zerbitzu eskuratzeko kuoten murrizketa eteteari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea azter ditzala desgaitasuna duten pertsonen kexetan edo antzekoetan aipatzen diren zerbitzuetarako sarbidea izan dezaten gaitutako baliabideak, horiek jaso ahal izateko; eta, beharrezkoa izanez gero, bai kexek berariaz aipatzen duten erakundeari bai eremu berean jarduten duten beste erakunde batzuei ematen zaien laguntza indartzea, zerbitzu horiek jasotzen dituzten desgaituentzako arreta hobea bermatze aldera.

Ez onartuta.

Q25/498

Betetzen duen egoitza plazagatik kexaren egileak hilero egin beharreko ordainketari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea benetan interesdunari behar baino gehiago kobratzen ari zaion eta, nolanahi ere, Departamentuak bidalitako txostenean adierazitakoa baino zenbateko handiagoa ordaintzeko eskatzen zaion kontzeptuak azal dakizkiola.

Onartuta.

Q25/501

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera bidegabe jasotzeari lotutako eskabide bati erantzun ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea Lan arloko jurisdikzio bidearen aurreko erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/505

Kexaren egilearen amak desgaitasuna baloratzeko egindako eskaera bat eta, heriotza gertatu ondoren, prozedurari amaiera ematen zion ebazpenaren aurka jarritako gora jotzeko errekurso bat ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei eta gora jotzeko errekursoei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, kexaren xede den kasuan gehieneko epea igaro denez, kexaren egileak aurkeztutako gora jotzeko errekursoa lehenbailehen ebatz dezala.

Onartuta.

Q25/519

Interesdunaren desgaitasun maila baloratzeko eskaerari erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunak 2023ko abenduaren 27an aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Ez onartuta.

Q25/590

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala kexaren egilearen ezkontidearen bizitzeko gutxieneko diru sarreraren eskaera ezestea

baliogabetzeko eta haren gizarte bazterkeriako egoera egiaztatzea ahalbidetzeko, dela oinarrizko gizarte zerbitzuei ziurtagiri bat emateko ofiziozko errekerimenduaren bidez, dela interesdunari hura aurkezteko errekerimenduaren bidez, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 68. artikulua babesean.

Ez onartuta.

Q25/659

Desgaitasun mailaren balorazio eskaera bati erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunak aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Ez onartuta.

Q25/664

Errenta bermaturako eskubidea azkentzeko ebazpen baten aurka kexaren egileak jarritako gora jotzeko errekurso bati erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekursoei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak jarritako gora jotzeko errekursoari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/671

Desgaitasuna baloratzeko eskaerari erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak desgaitasuna baloratzeko aurkeztutako eskaerari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Ez onartuta.

Q25/709

Kexaren egileari bermatutako errentaren ordainketa kautelaz eteteari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea interesdunaren espedientean dagoen informazioa berrikus dezala eta, interesduna gizarteratze eta laneratze jarduera batera deitu zutela modu frogagarrian jasota ez badago, Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako Zuzendaritza Nagusiaren Diru sarrerak Bermatzeko eta Garapenerako Lankidetzarako Zerbitzuaren zuzendariaren maiatzaren 7ko 842/2025 Ebazpenean erabakitako Errenta Bermatuaren ordainketaren etetea bertan behera utz dezala.

Ez onartuta.

Q25/754

Interesdunaren desgaitasun maila baloratzeko eskaerari erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogorraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala, interesdunak aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Ez onartuta.

Q25/776

Errenta Bermatuaren eta desgaitasun maila berrikusteko kexaren egilearen eskaerei erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogorraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gogorraztea Errenta Bermatuaren eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak 2023ko ekainaren 6an aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

- Departamentuari gomendatzea, legez araututako epean arreta berariazko eta arrazoiturik ez dagoenez, Gizarteratzeko eta Errenta Bermaturako eskubideak arautzen dituen azaroaren 11ko 15/2016 Foru Legearen 21. eta 22. artikuluekin bat etorriz, baietsizat jo dezala interesdunak 2025eko otsailaren 24an aurkeztutako Errenta Bermatuaren eskaera, eta, horren ondorioz, prestazioa ordain dezala, eskaera erregistratu eta hurrengo hilabeteko lehen egunetik aurrera.

Onartuta.

Q25/802

Errenta bermatuaren eskaerak ebazteko epea luzatzeari dagokionez.

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedienteak ebazteko epeen luzapena bertan behera utzi eta ondorioz gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz ditzala.

Ez onartuta.

Q25/814

Errenta bermatua emateko prozedura baten ebazpena atzeratzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedienteak ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondorioz gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/838

Desgaituei arreta integrala emateko zentro bateko egoiliar bati emandako arretari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea arreta handiz zaindu ditzala kexan aipatzen den pertsonaren segurtasuna, ongizatea eta arreta egokia bermatzeko neurriak, desgaitasuna duten pertsonentzako egoitza zerbitzu baten erabiltzailea baita.

Onartuta.

Q25/850

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera gisa jasotako zenbatekoak itzultzeko kexaren egileari egindako erreklamazioari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea zehapen prozeduraren barruan egin diren jakinarazpenak baliozkoak izan ziren egiaztatzeko, egiazta dezala ea interesduna, kexa idazkian dioen bezala, lruñean erroldatuta zegoen prozedurako jarduerak jakinarazten saiatu ziren unean, (azkenean, prestazioa bidegabeki jaso zuela adierazi zen, eta prestazio hori itzultzeko eskatu zitzaion azkenean betearazpen bidetik), eta, erroldatuta zegoela egiaztatuz gero, beharrezko neurriak har ditzala espediente atzera eramateko jakinarazpen horiek egiten saiatu ziren aurreko unera, interesduna bizi ez zen leku batera bidali baitziren.

Ez onartuta.

Q25/896

Errenta bermatuaren eskaerak ebazteko eta jakinarazteko gehieneko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espediente ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/903

Errenta bermatua berritzeko eta desgaitasuna aitortzeko kexaren egilearen eskaerak ebazteko atzerapenari dagokionez.

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espediente ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

- Departamentuari gomendatzea interesdunaren desgaitasuna aitortzeko eskaera behar bezain azkar balora eta ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/910

Desgaitasuna baloratzeko kexaren egilearen eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogorazaraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala, interesdunak aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Ez onartuta.

Q25/927

Bermatutako errenta eta larrialdietarako laguntza berandu emateari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.
- Departamentuari gomendatzea behar bezain azkar balora eta ebatz dezala kexan aipatutako ezohiko laguntzaren eskaera.

Ez onartuta.

Q25/939

Errenta bermatua emateko prozedura ebazteko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/942

Adinekoen egoitza batean izandako ustezko sexu eraso bati dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea ikuskatzeko eta, hala badagokio, zehatzeko ahalak gauza ditzala kexan aipatzen den adinekoen egoitzaren erakunde titularraren aurrean, salatutako ustezko sexu eraso dela eta.

Onartuta.

Q25/950

Bizitzeko gutxieneko diru sarrera azkentzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunak Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrerarako duen eskubidea azkentzea baliogabetzeko, eta aukera ematea bere gizarte bazterkeriako egoera egiazta dezan, dela oinarritzko gizarte zerbitzuei ziurtagiri bat emateko ofiziozko errekerimenduaren bidez, dela interesdunari hura aurkezteko errekerimenduaren bidez, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 68. artikularen babesean.

Ez onartuta.

Q25/957

Errenta Bermatuaren kexaren egilearen eskaera ebazteko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/958

Bizitzeko Gutxieneko Diru sarrera gisa jasotako zenbatekoak itzultzeko errekerimenduari buruzko espedientea eskuratzeari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea informazio publikoa eskuratzeko eskaerei legez aurreikusitako epeen barruan erantzuteko legeko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/963

Errenta Bermatuaren kexaren egilearen eskaera ebazteko epea luzatzeari dagokionez:

- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari gomendatzea bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenaren bidez ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena, eta epe arruntaren eta dagokion administrazio isiltasunaren araubidearen arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/967

Gizarte langileak errenta bermatua berritzeko eskaera ez aurkezteari dagokionez:

- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari iradokitzea, adierazitako arrazoiengatik, interesdunaren Bermatutako Errenta ahalik eta lasterren berritzeko eskaerari erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/1021

Errenta bermatuaren eskaerak ebazteko eta jakinarazteko gehieneko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera dezala.

Ez onartuta.

Q25/1022

Errenta bermatuaren eskaerak ebazteko eta jakinarazteko gehieneko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/1084

Kexaren egilearen Errenta Bermatuaren eskaerari erantzuteko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ebatzitako kexa

Q25/1127

Errenta bermatuaren eskaerak ebazteko eta jakinarazteko gehieneko epea luzatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ebatzitako kexa

Q25/1139

Errenta Bermatuaren eskaera ebazteko epea luzatzeari dagokionez.

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako

zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/1152

Errenta bermatuaren eskaerak ebazteko eta jakinarazteko gehieneko epea luzatzeari dagokionez.

- Departamentuari gomendatzea Gizarte Babeseko eta Garapen Lankidetzarako zuzendari nagusiaren ekainaren 4ko 1031/2025 Ebazpenak ezarritako errenta bermatuaren espedientea ebazteko epearen luzapena bertan behera utzi eta ondoriorik gabe utz dezala, eta epe arruntetik eta dagokion administrazio isiltasunaren erregimenetik ondorioztatzen denaren arabera ebatz dezala.

Ebatzitako kexa

Q25/1157

Desgaitasun-maila berrikusteko eskaera bat berandu ebatzi izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala interesdunak 2024ko irailaren 29an aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Ez onartuta.

Q25/1213

Gizarteratzeko ezohiko laguntza itzultzeko erreklamazioari dagokionez.

- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala itzulketa erreklamazioaren espedientea hasi aurreko unera atzera eramateko, interesdunari gaur egun errolatuta dagoen helbidean jakinarazi ondoren, bere eskubideak eta interesak defendatzeko egokitzen jotzen duena alega dezan.

Ez onartuta.

Q25/1218

Interesduna bizi den udal etxebizitzaren alokairua ordaintzeko zailtasunei dagokienez, kotizazio gabeko pentsioa ordaintzen ez diotelako:

- Departamentuari gogoraraztea bidegabe jasotako prestazioak aitortzeko eta itzultzeko espedientea izapidetzeko legezko betebeharra duela, itzulketa hori gauzatzeko neurriak hartu aurretik.

Onartuta.

Q25/1230

Kexagileari bizitzeko gutxieneko diru sarrera ukatzeari dagokionez, premia egoeran egon arren:

- Departamentuari gogoraraztea bizitzeko gutxieneko diru sarreraren ukapena behar bezala arrazoitzeko legezko betebeharra duela, eta ezesteko kontuan hartu diren alderdien berri jakinarazi behar duela.

Onartuta.

Q25/1296

Errenta Bermaturako eskubidea azkentzen duen ebazpenaren aurkako gora jotzeko errekurtsu bati erantzun ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekurtsuak garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/1358

Nafarroako Aukera Berdintasunaren, Diskriminazio Ezaren eta Irisgarritasun Unibertsalaren Arbitraje Batzordearen funtzionamendurik ezari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala Nafarroako Aukera Berdintasuneko, Diskriminazio Ezaren eta Irisgarritasun Unibertsaleko Arbitraje Batzordearen benetako operatibitatea bermatzeko, ahalik eta azkarren.

Onartuta.

Q25/1373

Ezohiko laguntza bat erreklamatzeko espedientea jakinari ez eta, ondoren, premiamendu bideari ekiteko neurriari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, jakinarazpenak onuradunaren etxean egiten saiatu ez direnez, behar diren neurriak har ditzala, jasotako laguntza itzultzeko erreklamazio espedientea onuradunari hasiera emateko proposamena jakinarazi aurreko unera atzera eramateko.

Onartuta.

Q25/1391

Errenta Bermatuaren eskaera bat ez ebazteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak aurkeztutako errenta bermatuaren eskaerari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/1392

Errenta Bermatua berritzeko izapideei eta kexaren egilearen familia unitatearen muturreko kalteberatasun egoerari dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea, familia egoera oso ahulean dagoela kontuan hartuta, interesdunaren eskaera ahalik eta azkarren izapidetu dezala.

Ez onartuta.

Q25/1463

Desgaitasun maila berrikusteko eskaerari erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala, interesdunak aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Onartuta.

Q25/1468

Desgaitasun-maila berrikusteko eskaera bat berandu ebatzi izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala interesdunaren aitik aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/1472

Desgaitasun-maila berrikusteko eskaera bat berandu ebatzi izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesatuak aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/1513

Desgaitasuna baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunaren desgaitasun maila baloratzeko eskaerari azkar erantzun diezaiola, metatutako atzerapena kontuan hartuta.

Ez onartuta.

Q25/1542

Desgaitasuna baloratzeko eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea desgaitasun maila baloratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

- Departamentuari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala, interesdunak aurkeztu zuen desgaitasun maila baloratzeko eskaerari lehenbailehen erantzuteko.

Ez onartuta.

Osasun Departamentuari

Q24/1337

Mugikortasun murriztua duten pertsonen arreta ematea zailtzen dutenez gero, Vianako osasun zentroan dauden zenbait gabeziari dagokienez.

- Departamentuari gomendatzea sakon azter dezala kexa egin duen kolektiboak Vianako osasun zentroari buruz salatzen duen arazoa, eta beharrezko neurri guztiak har ditzala desgaitasuna eta mugikortasun murriztua duten pertsonen osasun arreta jasotzeko aukera izan dezaten, gainerako herritarren baldintza berberetan.

Onartuta.

Q25/359

Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko E pabiloian dauden oztopo arkitektonikoei dagokionez (besteak beste, Geriatria Zerbitzua dago pabiloi horretan):

- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna bermatzeko Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko E pabiloian.

Ez onartuta.

Q25/1359

Vianako Printzea espezialitateen zentroan dauden irisgarritasun arazoei dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea Vianako Printzea espezialitateen zentroaren irisgarritasuna azter dezala eta, azterketa horren emaitzaren arabera, bertan irisgarritasuna bermatzeko beharrezko neurriak susta ditzala.

Ez onartuta.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari

Q25/294

Bizitegi eraikinetan eskailera babes bat jartzeko dirulaguntzarik ez egoteari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, auzotar batzuen desgaitasuna egiaztatu behar bada ere, jabetza horizontaleko erregimeneko eraikinetan igogailua jartzeko ezintasuna teknikoki egiaztatzen duten eskailera igogailuak edo antzeko konponbideak jartzea babes daitekeela etxebizitzaren arloko jarduketa babesgarriak arautzen dituen irailaren 18ko 61/2013 Foru Dekretuaren 45.1.d) artikuluan.

Ez onartuta.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q25/907

Martzillako Behaketa eta Harrera Zentroan eta aipatutako udalerrian izandako gertakari batzuei dagokienez:

- Departamentuari gomendatzea adingabeekin egiten diren polizia jarduketak gutxieneko esku hartzearen eta proportzionaltasunaren printzipioetara egokitzea, eta horiek Martzillako BHZan garatutako kexaren xede den jardueran urratutzat jotzea.

Ez onartuta.

Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuari

Q25/1103 eta Q25/1111

Navarra Arena pabiloian, mugikortasun urriko pertsonetako diskriminazio tratuari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea barrutiaren errentamendu kontratuen pleguetan eta baldintzetan berariazko klausulak ezar ditzala tratatu berdintasuna eta irisgarritasun unibertsal erreala eta eraginkorra bermatzeko, zuzeneko edo zeharkako diskriminazio egoerak saihestuz.

Onartuta.

Altsasuko Udalari

Q25/96

Kexaren egilearen amaren egoitzako hileko tarifaren igoerari dagokionez:

- Udalari iradokitzea berrikus dezala 2024ko azaroaren 30eko osoko bilkuran adostutako prezio igoera behar bezala justifikatuta dagoen eta, hala ez badago, igoera hori lehengoratzeko beharrezko neurriak har ditzala.
- Udalari iradokitzea, aurrerantzean, 2024ko azaroaren 30eko antzeko akordioen aurrean, haren eraginpekoei eta/edo haien senideei jakinarazi diezaiela haren edukia, horiek indarrean jarri aurretik.

Ez onartuta.

Iruñeko Udalari

Q24/1240

Bi herritarrek kexa bat jarri dute, duela urte batzuetatik hona kalean bizi direlako eta zerbitzu publikoek behar bezala esku hartu ez dutelako.

- Udalari iradokitzea kexaren egileekin laguntza jarduerak egiten jarrai dezala, haien inguruabarrak kontuan hartuta egokiak izan daitezkeen laguntzak, gizarte prestazioak eta zerbitzu publikoak eskuratzea izan dezaten.

Onartuta.

Q25/9

Kale egoeran dauden pertsonen Gizarte Zerbitzuetan duten arretarik ezari dagokionez:

- Udalari iradokitzea etxerik gabeko pertsonen arreta emateko prozedura iragar dezala, interesdunek, elkarteek eta herritarrek, oro har, prozedura horren berri izan dezaten.
- Udalari gomendatzea neurriak har ditzala larrialdi pertsonalean eta familia edo gizarte gabezia dauden pertsona guztiei arreta egokia eman ahal izateko.

Onartuta.

Q25/58

Elikagaien Bankuak ematen duen elikadura laguntza bat kudeatzearen inguruan, Udalak izan duen jokabide aldaketari dagokionez:

- Udalari iradokitzea Elikagaien Bankuak ematen duen elikagai laguntzari buruz egiten ari zen balorazio edo egiaztapen esku hartzeari berriro ekitea balora dezala, eta, bereziki, ondorio horietarako udal jarduera horren onuradun izan daitezkeenak irregulartasun administratiboko egoeran egotean oinarritutako bereizketa ezaba dezala.

Onartuta.

Q25/1064

Kale egoeran dauden bi pertsonari arretarik ez emateari dagokionez, udal aterpetxetik atera ondoren:

- Udalari gomendatzea, udal aterpetxean artatutako etxerik gabeko pertsonen kasuan eta egonaldiaren gehieneko epea agortzeagatik aterpetxea utzi behar duten kasuetan, baliabide horretatik irteteko unean, interesdunaren premia egoera baloratzeko hitzordu bat eskaintzea, edo, gutxienez, hura lortzeko orientabidea ematea eta bideratzea.

Onartuta.

Q25/1142

Kalean bizi eta erroldatuta ez dagoen pertsona bati laguntza ez emateari dagokionez:

- Udalari gomendatzea kaleko egoeran dauden pertsonak gizarte zerbitzuetako unitate batera joan daitezen arreta jasotzera, eta haien premia egoeraren balorazioa egin dezaten, une horretan egiterik ez badago edo joaten den organoari ez badagokio, hitzordu bat eskaini, edo hitzordua lortzeko orientatu eta bideratu.

Onartuta.

Barneko, Funtzio Publikoko, eta Justiziako Departamentuari eta Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari

Q24/1211

Adingabe bat Martzillako Adingabeen Behaketa eta Harrera Zentrotik (BHZ) eta

Nafarroako Foru Poliziaren jarduketari dagokionez:

- Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari gomendatzea, balizko delituen ikerketak izateagatik herritarrei dokumentazio jakin bat egozten bazaie, agiri horiek kentzeko edo konfiskatzeko egiaztagiri bat eman diezaietela.
- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari gomendatzea egoitza zentroetatik irten behar duten adingabeei edo gazteei polizia bulegoetara joateko laguntza ematea.
- Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari gomendatzea egoitza zentroetan dauden adingabe eta gazte guztien parte hartze normala berma dezala, bertan egiten diren jardueretan.

Onartuta.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari eta Iruñeko Udalari

Q24/1026

Salerosketa indarkeriaren biktima izan den pertsona bati egindako gizarte bazterketaren balorazioari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea gizarte bazterkeria baloratzeko tresna teknikoa argitara dezala.
- Udalari gomendatzea, tresna hori aplikatuz gizarte bazterkeriari buruzko balorazioak egiten dituenean, egindako balorazioa jasotzen duen dokumentuaren kopia osoa eman diezaieiela interesdunei, puntuazioak eta hartutako erabakiaren oinarri diren elementu guztiak barne.

Ez onartuta.

Q24/1094

Kale egoeran zegoen pertsona bati egindako gizarte bazterkeriaren balorazioari dagokionez, interesdunak bermatutako errenta eskuratu ezin zuela erabaki baitzen:

- Departamentuari gomendatzea gizarte bazterkeria baloratzeko tresna teknikoa argitara dezala.

- Udalari gomendatzea, tresna hori aplikatuz gizarte bazterkeriari buruzko balorazioak egiten dituenean, egindako balorazioa jasotzen duen dokumentuaren kopia osoa eman diezaiela interesdunei, puntuazioak eta hartutako erabakiaren oinarri diren elementu guztiak barne.
- Udalari gogoraraztea aurkezten dizkioten eskabide, errekurtsio edo erreklamazioei buruzko berariazko ebazpena emateko legezko betebeharra duela.

Ez onartuta.

Q24/1190

Larrialdiko harrera programak eta kalean daudenentzako gaitutako baliabideak nahikoak ez izateari dagokionez:

- Departamentuari eta Udalari gomendatzea, zeinek bere eskumenen esparruan, neurriak har ditzatela etxerik gabeko pertsonentzako zerbitzuaren izaera bermatua modu erreal eta eraginkorrean baliatzeko, Nafarroan eta Iruñean baliabide eta plaza nahikoa izanik, zerbitzua jarraitutasunez eman dadin eta interesduna egoiliarra edo errolatua den kontuan hartu gabe jaso dadin.
- Departamentuari eta Udalari iradokitzea, zeinek bere eskumenen esparruan, kexan aipatzen den arazoa hobetzeko beharrezko jarduketari dagokienez, eta, bereziki, udal txostenean aipatzen diren jarduera ildoei dagokienez, lankidetzak eta koordinazio printzipioak bete daitezela.
- Departamentuari iradokitzea solaskidetzak eta elkarrizketa prozesu bat ireki eta bultzak dezala Iruñetik hurbil dauden beste toki erakunde batzuekin ere, etxerik gabeko pertsonen behar bezalako arreta emateak sortzen dituen arazoak konpontzeko edo arintzeko beharrezkoak diren jarduerari modu integralean eta koordinatuan heltzeko.

Onartuta.

Lizarrako Udalari

Q25/1382

Lizarrako Los Llanos Kultur Gunean egindako ikuskizun batean mugikortasun urria duten pertsonen emandako tratuari dagokionez:

- Udalari iradokitzea Los Llanos Kultur Gunearen errentamendu kontratuen pleguetan eta baldintzetan berariazko klausulak ezar daitezela tratu berdintasuna eta irisgarritasun unibertsal erreala eta eraginkorra bermatzeko, zuzeneko edo zeharkako diskriminazio egoerak saihestuz.

Onartuta.

Iruñerriko Mankomunitateari

Q25/1298

Gurpil aulkien erabiltzaileentzat egokitutako hondakin edukiontzirik ez egoteari eta zaborra edukiontzitik kanpo uzteko baimena eskatzeko kexaren egileak aurkeztutako idazki bati ez erantzuteari dagokienez:

- Mankomunitateari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Mankomunitateari iradokitzea ezinduek etxeko hondakinak gordetzeko edukiontziak modu autonomoan erabili ahal izateko beharrezko neurriak aztertzen eta ezartzen jarrai dezala.

Onartuta.

10.2.4. Administrazio publikoen ondasunak.

Iruñeko Udalari

Q25/1414

Garaje batzuen erabileraren jabari publikoko emakidari buruzko eskabide bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskabideei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea interesdunak aurkeztutako idazkia lehenbailehen aintzat har dezala, berariaz eta arrazoituta.

Onartuta.

10.2.5. Merkataritza eta kontsumoa.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari

Q24/1296

Nafarroako Garraioko Arbitraje Batzordeak, garraio enpresa batek dokumentazio bat galdu ondoren, erreklamazio bati buruz hartutako erabakiari dagokionez:

- Departamentuari (Nafarroako Garraioko Arbitraje Batzordea) gomendatzea, kexa eragin duten antzeko kasuen ebazpenean, garraio enpresa baten bidez bidalitako dokumentazio pertsonala galtzeagatik aurkeztutakoan, entrega hartzaileari egiten zaiola ziurtatzea, edo, bestela, gutxienez, hartzailea eta entregaren leku zehatza zentzuz identifikatzea ahalbidetzen duten datuak berariaz jasotzea; eta, era berean, zaintzea kalte ordainen aitorpena ez dela baldintzatuko ukitutako pertsonak galdutakoa itzultzeko beharrezko gastua egin duelako.

Ez onartuta.

10.2.6. Kontratu publikoak.

Hezkuntza Departamentuari

Q24/974

Eskola garraioko zerbitzu kontratu bat suntsiarazteko prozedura bati eta jarritako bermea konfiskatzeari dagokionez:

- Kontratua aldatzeko aldez aurreko espedienterik ez dagoenez, Departamentuari gomendatzea bertan behera utz dezala kexa eragin duen kontratua azkentzeko prozedura, ezin baita ulertu espediente hori ez dela bete.

Ez onartuta.

10.2.7. Covid-19a.

Osasun Departamentuari

AO25/5

«Covid iraunkorra» izenez ezagutzen den eritasunaren arretari dagokionez:

- Osasun Departamentuari honako alderdi hauetan covid iraunkorra duten

pertsonen arreta egokia emateko hartutako neurriak areagotzeko iradokitzea: afekzioaren azterketa, osasun langileen prestakuntza espezifikoa, diziplina anitzeko taldeen eraketa, osasun hezkuntza eta osasun organoen edo antzekoen arteko koordinazioa.

Onartuta.

10.2.8. Kultura.

Kultura, Turismo eta Kirol Departamentuari

AO25/11

Liburutegi publikoak ixteari dagokionez.

- Departamentuari gomendatzea arinago har ditzala liburutegi publiko batzuen itxiera lehengoratzeko neurriak, langilerik ez dagoelako, eta, bereziki, azkar ezar dezala 2024an abian jarritako plazen ibilbideari dagokiona.

Ez onartuta.

Q25/770

Erakusketa bat egiteko proposamenari ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea kexaren egileari erantzun diezaiola karlismoari eta frankismoari buruzko erakusketa bat egiteari buruz egin zuen proposamenari dagokionez, eta horren balorazioari edo izapidetzeari buruz bidezkoa dena jakinaraztea.

Onartuta.

Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuari eta Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentuari

Q24/1212

Yarteko monasterioaren hondatze eta abandonatze egoerari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea jabeei eska diezaiela eta, jaberik ezean, Yarteko monasterioa mantentzeko, kontserbatzeko eta babesteko beharrezko neurriak har ditzala.
- Departamentuari gomendatzea Leteko antzinako orfita harrobiaren eraginpeko

ingurunea lehengoratzeko behar diren neurri guztiak benetan bete diren azter dezala, eta, hala ez bada, harrobiaren arduradunari neurriak hartzeko eska diezaiola.

Ez onartuta.

Castejongo Udalari

Q25/1234

Arte eta kultura jarduerak egiten dituzten taldeei eta elkarteei dirulaguntzak emateko deialdiaren oinarriak ez betetzeari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea arte eta kultura jarduerak egiten dituzten taldeei eta elkarteei dirulaguntzak emateko prozedura oinarri arautzaileetan aurreikusitako balorazio irizpideetara egokituta bideratzeko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea kexa aurkeztu duen erakundeari jakinaraztea bai dirulaguntzak emateko prozeduraren ebazpena, bai prozeduran parte hartu zuen batzordearen eskaeren balorazioa, interesdunei buruz erabakitakoaren berri izan dezan.

Onartuta.

10.2.9. Hezkuntza.

Hezkuntza Departamentuari

Q24/1063

Irakasle batek hainbat neskari sexu askatasunaren aurkako delitu bat egiteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea ikasleei sexu askatasunaren aurka ustez egindako eta irakasleek egindako delituen aurrean ikastetxeetan jarduteko protokoloaren onarpena bizkor dezala, hezkuntza komunitatearen eta hori aplikatu behar duten irakasleen eta gainerako langileen prestakuntzaren artean protokolo hori eraginkortasunez hedatzen dela bermatuz; era berean, protokolo horren testuinguruan, beste alderdi batzuk ezertan eragotzi gabe, jarduerak familiei fase goiztiarretatik komunikatzea eta biktimak babesteko eta lehengoratzeko jarduerak arrazoizko azkartasunez garatzea bermatzea.

Onartuta.

Q24/1287 eta Q24/1321

Basoko BHIko patioan atariperik edo estalkirik ez egoteari dagokionez (horrek eragotzi egiten baitie ikasleei ataripera irten ahal izatea euria egiten duen egunetan):

- Departamentuari iradokitzea ea bideragarria den hurrengo aurrekontuetan Basoko BHI bere eskola patioan eremu estali batez hornitzeko beharrezkoak diren obrak jasotzea.

Ez onartuta.

Q25/30

Nafarroako Urrutiko Hizkuntza Eskola Ofizialaren (EOIDNA) ingeleseko azterketa baten zuzenketa eta emaitzen aurka jarritako gora jotzeko errekursoaren ebazpenik ezari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekursoak garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/94

Interesdunaren semeak erabiltzen duen ekipo informatikoa ordaintzeko errekerimenduari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea interesdunak jarritako gora jotzeko errekurtsua aintzat har dezala, eta ez diezaiola erreklamatu semeari utzitako ekipo informatikoaren konponketa gastuak ordaintzeko.

Onartuta.

Q25/169

Down sindromearekin lotutako desgaitasuna duen kexaren egilearen alabaren eskolatzeko modalitateari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea sakon ikuska eta ebalua dezala kexan aipatzen den ikastetxeak interesdunaren alaba berariazko egitura batean eskolatzeko proposamenari buruz egindakoa, gela arrunt batean egon beharrean, eta, hala

badagokio, dagozkion neurri zuzentzaileak har ditzala, familiari baloratutakoa eta erabakitakoa jakinaraziz.

Onartuta.

Q25/197

Eskola jantokiko laguntza ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako jantokiak arautzen dituen maiatzaren 29ko 58/2024 Foru Dekretuaren 5.1.c) artikulua babesean, interesdunaren semea eskola jantokiko laguntzaren onuradun izan dadila.

Ez onartuta.

Q25/316

Kexaren egilearen semea ikasten ari den ikastetxearekiko komunikazioak murrizteko neurriari dagokionez.

- Departamentuari gogoratzea, kexaren egileari ezarritako neurriak hartu baino lehen (ikastetxe batekiko komunikazioak murriztea), prozesu bat bideratu behar dela, eta prozesu horren barruan entzunaldia eman behar zaiola, eta berariaz eta arrazoituta erantzun behar zaiela bere interesen edo eskubideen alde egin ditzakeen alegazioei.

Ez onartuta.

Q25/395

Curriculumean D ereduko ikasleei ingelesezko irakasgai jakin batzuk txertatzeari dagokionez:

- Hezkuntza Departamentuari gomendatzea, irakasgai edo ikasgai gehigarriak (Zientziak, kasu honetan) atzerriko hizkuntzan eskaintzen hastea, betiere ikasleek irakasgai horiek euskaraz edo aipatutako atzerriko hizkuntzan ikasteko duten aukera ezertan eragotzi gabe. Emandako gomendioa D ereduko ikasleen hainbat familiak aurkeztutako kexari dagokio, eta atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ezartzearen ondorio da.

Ez onartuta.

Q25/404

Hezkuntza Departamentuak hartutako erabakiari dagokionez (erabaki horren arabera, ezinezkoa da ikastetxean egiten ari zen gorputz hezkuntzako irakasgaia ematen jarraitzea):

- Zizur Nagusiko BHIko Gurasoen Elkartek aurkeztutako kexari dagokionez, Departamentuari gomendatzea erabaki hori bertan behera utz dezala, ikastetxean emandako hizkuntza programa jakin batzuen garapena aldatzen baitu («frantses elebiduna» eta «A+») eta ikasleek hautazko irakasgaiak hautatzeko aukerak mugatzen baititu, uste izanik ez dela behar bezala justifikatu.

Ez onartuta.

Q25/421

Kexaren egilearen seme-alabek beste ikasle baten jokabide disruptiboaren ondorioz jasaten duten egoerari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezkoak eta eraginkorrak diren neurriak indartzen jarrai dezala, ikasleak eraso fisiko, emozional, moral edo bestelakoen aurka babesten direla bermatzeko, bai eta kexan aipatzen den ikastetxean bizikidetza egokia izateko ere.

Onartuta.

Q25/575

Kexaren egilearen alabaren eskola absentismoaren aurrean Hezkuntza Departamentuak izan duen geldotasunari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskola absentismoa prebenitzeari eta horren aurrean erreakzionatzeari dagokionez, zaindu dezala, absentzia luzeak edo oso errepikatuak gertatzen direnean, ezartzen diren protokoloek aukera aurreikustea edo justifikazio kualifikatua eskatzea (alegatutako egoera eragozlea egiaztatzen duten agiriak), bai eta absentzia horiek gertatu ahala justifikatzeko betebeharra ere, justifikatu gabeko metaketa esanguratsuak saihestuz.

Onartuta.

Q25/599

Kexaren egileak euskararen ezagutza egiaztatzeko probei buruzko informazioa eskuratzeko eskatzen zuen eskabide batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzun behar diela.
- Departamentuari gomendatzea, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko maiatzaren 17ko 5/2018 Foru Legearen 41. artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorritz, aintzat har dezala interesdunak 2024ko ekainaren 25ean informazio publikoa eskuratzeko egindako eskaera.

Onartuta.

Q25/633

Ikastetxeak kexaren egilearen semeari ikasturte amaierako txango batean parte hartzen uzteari uko egiteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea 47/2010 Foru Dekretuan aurreikusitako bermeak betetzeko legezko betebeharra duela, eta, aldi berean, ikasleei bizikidetzaren aurkako jokabideen aurrean hezkuntza neurriak ezarri behar dituela.

Ez onartuta.

Q25/636

Hezkuntza Departamentuak Hilarión Eslava HLHIPn Haur Hezkuntzako lehen zikloa ezartzeko hartutako erabakiari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 1. artikuluan aurreikusitako partaidetza printzipioaren mesedetan, kexan adierazitako bezalako erabaki bat hartu aurretik –Haur Hezkuntzako lehen zikloaren ezarpen berritzailea–, harremanetan egon dadila haren eraginpeko ikastetxearekin, haren iritzia aztertzeko eta, hala badagokio, erabaki hori behar bezala gauzatzeko beharrezko neurriak aldeztu aurretik planifikatzeko.

Onartuta.

Q25/665

Eskualdeko landa eskoletan hezkuntza premia bereziak dituzten ikasleentzako egitura espezifikorik ez egoteari dagokionez eta Sakanako zero eta hiru urte bitarteko zikloaren eskaintzari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea sakon azter ditzala Sakanako hezkuntza arretaren beharrak, hezkuntza ziklo desberdinetan, eta, bereziki, hezkuntza premia berezien kasuak; eta, horren arabera, behar diren neurriak planifikatu eta inplementatu ditzala modu eraginkorrean, aukeratutako hezkuntza aukeran ahalik eta gehien iraun dezaten bizi diren landa eremuetako (landa eskolak) ikastetxe publikoetan eskolaratzea jaso nahi dutenek, egoki diren zentzuzko egokitzapenekin.

Onartuta.

Q25/843

Kexaren egilearen seme alabei, bikiei, egoitza beka bat ukatzeari dagokionez (ikasleak Zaraitzuko Haranekoak dira, hau da, Pirinioetako ikasleak, eta Iruñera joan behar izan dira ikasketekin jarraitu ahal izateko):

- Departamentuari gomendatzea kexaren egilearen seme-alabentzat eskatutako egoitza beka eman dezala, ukapena ez baita justifikatutzat jotzen.

Ez onartuta.

Q25/872

Ikasleek dislexia eta/edo disortografia duten kasuetan, irakurmenaren ebaluazioari buruzko eskabide bati erantzun ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak aurkeztutako idazkia lehenbailehen aintzat har dezala, berariaz eta arrazoituta.

Onartuta.

Q25/893

Ikasle bati Curriculum Bereziko Unitate batean eskola garraioko zerbitzua ez onartzeari

dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea interesdunaren alabari Iruñeko «Iparralde» DBHlra eskola garraioa egiteko eskubidea aitor diezaiola, ikastetxe horretan jarraitu behar baitute ikasten Hezkuntza Departamentuak eskatuta Lehen Hezkuntzako ikasketak egin zituen ikastetxeko ikasleek.

Ez onartuta.

Q25/924

Kexaren egilearen semeari eskola jantokiko laguntza ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, Nafarroako Foru Komunitateko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoetako jantokiak arautzen dituen maiatzaren 29ko 58/2024 Foru Dekretuaren 5.1.c) artikulua babesean, kexaren egilearen semea eskola jantokiko laguntzaren onuradun izan dadila.

Ez onartuta.

Q25/1001

Irregularitasun jakin batzuei eta Lanbide Heziketako modulu batean lortutako kalifikazioari buruzko eskabide bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/1162

Kexaren egilearen seme alabentzako garraio zerbitzurik ezari dagokionez, haren etxebizitzaren eta eskola autobusaren (hiru kilometrora dago) abiapuntuaren artean:

- Departamentuari gomendatuko zaio eskola garraioa egin dezala interesdunen bizilekuaren (Luzaideko baserri batean) eta bertaratzen diren ikastetxearen artean. Horretarako, beharrezkoa izanez gero, eskola autobus arruntaren ordezkotako ibilgailu bat erabiliko du («eskola taxia» edo antzekoa), ezarritako ibilbidearekin lotzeko edo ikastetxerako bidea egiteko, antzeko egoeran dauden beste ikasle batzuk elkartuta, halakorik balego.

Ez onartuta.

Iruñeko Udalari

Q24/1351

Iruñeko Haur Eskoletako «jantoki tarifa» kobratzeari dagokionez, kexaren egilearen semeak, arrazoi mediko batengatik, zerbitzu hori erabiltzen ez duen arren:

- Adierazitako arrazoiak direla eta, Departamentuari iradokitzea interesdunari eskatu ez diezaiola Haur Eskolako jantoki zerbitzuari dagokion prezioa ordaintzeko; izan ere, zerbitzu hori ez du erabiltzen gaixotasun metaboliko larria duelako eta, ondorioz, etxean bazkaldu behar duelako.

Ez onartuta.

Tuterako Udalari

Q24/1354

Huertas Mayores IPko patioan estalki bat jartzeko beharrari dagokionez, ikasleak eguraldi txarretik babesteko:

- Udalari iradokitzea beharrezko obrak egin ditzala Huertas Mayores IPko patioa estalki batez hornitzeko.

Ez onartuta.

Hezkuntza Departamentuari eta Iruñeko Udalari

Q25/579

Ikasleak ikastetxeetan onartzeko prozesuari dagokionez (haur hezkuntzako bigarren zikloa) eta ikastetxearen eta familiaren bizilekuaren arteko hurbiltasunaren lehentasunezko irizpidea aplikatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea, kexan aipatzen den eskola onarpeneko prozesuari dagokionez, bertan aipatzen den errolda agiriaren baliozkotasunari buruz ebatz dezala. Agiri hori, salatutakoaren arabera, ez dator bat egoitza errealitatearekin.
- Udalari laguntza eskatuz, Departamentuari gomendatzea erroldatzeari buruz ebatzitakoaren arabera, aipatutako ikastetxean onartzeko prozesuaren emaitza eta izangaien lehentasun hurrenkera alda ditzala, hala badagokio, eta horrek plazen esleipenean izan ditzakeen ondorioak aintzat har ditzala.

Ez onartuta.

Hezkuntza Departamentuari eta Altsasuko Udalari

Q25/1178

Kexaren egileak bere hiru seme alabengatik ordaindu behar duen eskola jantokiaren prezioari dagokionez:

- Udalari iradokitzea kontuan har dezala familia ugarien kolektiboa, haien titulartasuneko haur eskolan emandako zerbitzuagatik ordaindu beharreko kuotak kalkulatzeko, guraso bakarreko familientzat aurreikusitakoaren antzeko aldeko neurri baten bidez.
- Departamentuari gogoraraztea eskola jantokietarako laguntzak emateko familia ugariak baremo espezifikoekin kontuan hartzeko legezko betebeharra dagoela.

Ez onartuta.

10.2.10. Euskara.

Hezkuntza Departamentuari

Q25/423

Tafallako Marqués de la Real Defensa HLHIP ikastetxeko jantokian D ereduko ikasleei arreta emateko zaintzaile nahikorik ez egoteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala Tafallako Marqués de la Real Defensa HLHIP ikastetxeko D ereduko ikasleei jantoki zerbitzua euskaraz dakiten langileek eman dezaten.

Onartuta.

Q25/617

Lekualdatze lehiaketa baten aurka jarritako gora jotzeko errekurtsio baten ebazpenik ezari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekurtsioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioa lehenbailehen ebatz dezala.

Onartuta.

Q25/818

Álvara Álvarez ikastetxean D eredua ezartzea ukatu izanari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea neurriak har ditzala Faltzesko ikastetxe publikoan euskarazko irakaskuntza berma dezala datorren ikasturtean.

Onartuta.

Q25/895

Euskararen hizkuntza eskakizuna duten orientazio plazak eratzeari dagokionez (kasu batzuetan, gaztelaniazko hezkuntza orientazioko orduak esleitzen zaizkie):

- Departamentuari gomendatzea, oro har eta salbuespen oso zehatz eta justifikaturen bat salbu, gaztelaniazko arreta orduak hizkuntza eskakizun hori duten kontratazio zerrendako kideei eskaintzea, eta irizpide horretara egokitzea kasuan kasuko kontratuen edo kontratu loteen konfigurazioa.

Onartuta.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q25/919

Nafarroako Kirolaren eta Jarduera Fisikoaren Institutuko Kirol Goi Mailako Teknikariaren bi lanpostutan hizkuntza eskakizun elebidunaren eskakizuna esleitzeari buruzko gora jotzeko errekurtsio bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, dagoeneko egin ez badu, azkar ebatz dezala Kiroleko Goi Mailako Teknikariaren bi lanposturi hizkuntza eskakizun elebiduna esleitzearen aurka kexaren egileak aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioa.

Ez onartuta.

Q25/1037

Nafarroako Kirolaren eta Jarduera Fisikoaren Institutuko Kirol Goi Mailako Teknikariaren bi lanpostutan hizkuntza eskakizun elebidunaren eskakizuna esleitzeari buruzko gora jotzeko errekurtsio bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, dagoeneko egin ez badu, azkar ebatz ditzala

Kiroleko Goi Mailako Teknikariaren bi lanposturi profil elebiduna esleitzearen inguruan kexagileak aurkeztutako errekurtsok.

Ez onartuta.

Q25/1272

Gerontologiako zaintzailearen plazako berrogeita hamaika lanpostu betetzeko deialdian euskaraz eskainitako plaza kopuruagatik, horien kokapenagatik eta eskatutako euskara mailagatik jarritako gora jotzeko errekurtsok bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogorarazteaherriarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea lehenbailehen ebatz dezala kexaren sustatzaileak jarritako gora jotzeko errekurtsok.

Onartuta.

Q25/1348

Zerbitzu orokorretako lanpostuari atxikitako ehun eta berrogeita hamazortzi plaza betetzeko deialdian jarritako gora jotzeko errekurtsok bati erantzunik ez emateari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herriarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea lehenbailehen ebatz dezala kexaren sustatzaileak jarritako gora jotzeko errekurtsok.

Onartuta.

Q25/1363

Nafarroako Foruzaingoaren aurrean aurkeztutako kexa bat artxibatzeari dagokionez, euskaraz idatzita egoteagatik eta gaztelaniaz ere egiteko eskaerari jaramonik ez egiteagatik:

- Departamenduari gogoraraztea herriarrek euskara erabiltzeko eskubidea dutela Nafarroako Foruzaingora jotzerakoan, eta horren barruan sartzen da Departamentuan kexak aurkeztea, inguruabar horretatik eratorritako oztoporik gabe izapidetu behar direnak.

Onartuta.

Q25/1404

Nafarroako Foruzaingoko lehen mailako agentearen lanpostuak betetzeko deialdiaren aurka jarritako gora jotzeko errekurso bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea lehenbailehen ebatz dezala kexaren sustatzaileak jarritako gora jotzeko errekurtoa.

Onartuta.

Q25/1449

Erdi Mailako Teknikariaren (Berdintasuna) oposizio proba bat euskaraz egiteko ezintasunari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea neurriak har ditzala funtzio publikora sartzeko prozeduretan, euskaraz jakitea ezinbesteko baldintza denean, izangaiek probak hizkuntza horretan egin ahal izan ditzaten.

Ez onartuta.

Ekonomia eta Ogasun Departamentuari

Q25/559

Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren aitortpena egin ondoren kexa egileari bidali zaion gogobetetze inkestari dagokionez, gaztelania hutsean:

- Departamentuari iradokitzea, hurrengo kanpainari begira, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren autolikidazioa egiteko telefono bidezko laguntza zerbitzuaren ebaluazio inkesta gaztelaniaz eta euskaraz egon dadila.

Onartuta.

Iruñerriko Mankomunitateari

Q25/1153

Euskara/gaztelania hizkuntza eskakizun elebiduna duten lanpostuei buruzko eskaera

bati ez erantzuteari dagokionez:

- Mankomunitateari gogoraraztea egiten dizkioten eskaerei berariaz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Jurramendiko Mankomunitateari

Q25/1309

Mankomunitatearen ohar eta komunikazioetan euskara ez erabiltzeari dagokionez, eta euskaraz aurkeztutako idazkiei ele bitan ez erantzuteari dagokionez:

- Mankomunitateari gogoraraztea herritarrek euskaraz aurkezten dituzten idazkiei ele bietan erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

10.2.11. Funtzio publikoa.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q24/1180SN

Osasunbidea Nafarroako Osasun Zerbitzuko Erizaintzako Zaintza Osagarrietako teknikariei dagokienez, zaintzaile gerontologikoaren lanpostua betetzen duten Pertsonen Autonomia eta Garapenerako Nafarroako Agentziari atxikitako Erizaintzako Zaintza Osagarrietako tituludunek lan baldintzetan jasaten duten diskriminazioari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea dagokion arau neurria bultza dezala, kexan aipatzen diren langileak (Erizaintzako Zaintza Laguntzaileen tituludunak, Pertsonen Garapenerako Nafarroako Agentziako laguntza lanpostuetan zerbitzuak ematen dituztenak) Osasunbidea Nafarroako Osasun Zerbitzuko antzeko langileei aplikatzen zaien lanbide karreraren sisteman txertatu ahal izateko, atxikipen organikoa elementu eragozlea izan gabe.

Ez onartuta.

Q25/32

Montepioen sistemari atxikitako Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako

funtzionario interesdunaren erretiro pentsioaren zenbatekoari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, interesdunaren erretiro pentsioa zehazteko prozedurari dagokionez, jarduketak atzera eramateko eta alegatu eta eskatutakoari buruz, hau da, genero arrakalaren osagarria aitortzearen bidez kotatzen buruz, berariaz kontuan har eta ebatz dezala.

Ez onartuta.

Q25/350

Arrisku bereziko osagarriaren eskaerari erantzun ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekursoak garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, kontuan hartuta Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 24.1 artikuluan aurreikusitako isiltasun positiboa egon dela, interesdunak eskatutako osagarria jasotzeko eskubidea duela onar dezala .

Onartuta.

Q25/260

Turismo Jardueretako Ofizialaren plazak B mailan kokatzeko eskaera bati erantzunik eman ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/491

Nafarroako Justizia Kontseiluaren ohiko bilkuretarako deialdirik ez egiteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, Nafarroako Justizia Kontseiluaren osoko bilkura 2024. urte osoan deitu ez zenez, behar diren neurriak har ditzala, Nafarroako Justizia Kontseilua sortzen duen azaroaren 11ko 82/2020 Foru

Dekretuaren 9.2 artikuluan xedatutakoa betetzeko, haren ohiko bilkura bat deitzeko.

Ez onartuta.

Q25/766

Hautaketa prozesu bateko hizkuntza eskakizunari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekursoei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea lehenbailehen aintzat har dezala kexaren egileak aurkeztutako gora jotzeko errekurtoa.

Onartuta.

Q25/1135

Nafarroako Foruzaingoko bi agente Esku hartze Berezien Taldeari atxikita esleituta zeukaten lanpostutik mugiarazteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea baliogabetu dezala kexan aipatzen diren bi agenteak kargutik kentzea, alegatutako arrazoia, ustez, ez baita gertatzen.

Ez onartuta.

Q25/1189

Txanda kontratua duen erretiro partzialeko eskaera bati erantzun ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Ez onartuta.

Q25/1256, Q25/1257 eta Q25/1265

Plantilla organikoan erdi mailako tituludunen bost plazaren izena aldatzea eskatzen zuten kexen egileek aurkeztutako eskaerei ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/1478

Aldi berean txanda murriztuan eta desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako txandan parte hartzeko ezintasunari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea neurriak har ditzala, interesdunarena (funtzionarioa eta desgaitua) bezalako kasuetan, izangaiek hautaketa prozesuetan parte hartu ahal izan dezaten, bai funtzionarioentzako txanda murriztuan edo sustapen txandan, bai desgaitasunen bat duten pertsonentzako erreserba txandan, baina ez bata edo bestea aukeratzera behartuta, nahiz eta dagozkien baldintzak bete.

Ez onartuta.

Q25/1529

Kexaren egileak Laborategiko Laguntzaile Teknikoaren lanpostuko plaza hutsak lekuz aldatzeko lehiaketan izangaia onartzeko egintzaren aurka jarritako gora jotzeko errekursoaren ebazpena atzeratzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, dagoeneko egin ez badu, azkar ebatz dezala kexaren egileak Laborategiko laguntzaile teknikoaren lanpostua lekuz aldatzeko lehiaketan izangaia onartzeko egintzaren aurka aurkeztutako gora jotzeko errekurtoa.

Onartuta.

Q25/1556

Nafarroako Foruzaingoko agente bat Esku hartze Berezien Taldeari atxikita esleituta zeukaten lanpostutik kentzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea baliogabetu dezala kexan aipatzen den agentea kargutik kentzeko espedientea, ustez, ez baita gertatu mugiarazte hori funtsatuko lukeen alegatu den arrazoia.

Ez onartuta.

Hezkuntza Departamentuari

Q24/1340

Kexaren egileak Administrazioan betetzen zuen lanpostua egonkortzeagatiko

konpentsazio eskaerari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea interesdunak uztailaren 1eko 19/2022 Foru Legeak, Nafarroako Administrazio Publikoetan Enplegu Publikoan Behin behinekotasuna Murrizteko Premiazko Neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondoriozko egonkortze prozesuak egiteko neurriei buruzkoak, 12. artikuluan aurreikusitako konpentsazioa eskatu izana onar dezala, deialdia egin zenean Administrazioan betetzen ari zen lanpostua egonkortzeko hautaketa prozesuak ez baitzuen aurreikusten lanpostu hori egonkortzea.

Ez onartuta.

Q25/13

Diziplina zehapen bati dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea kexaren xede den diziplina zehapena baliogabetu edo ezeztatu dezala, dagokion prozedura iraungi delako eta ebazpena eman delako Langileen Batzordearen nahitaezko txostena egin gabe.

Onartuta.

Q25/443

Gaixotasun kroniko larriak dituzten irakasleen lanaldiari edo irakastorduei dagokienez:

- Gaixotasun kroniko larriak edo endekapenezkoak dituzten irakasleek irakastorduak murriztu ahal izateko arau aldaketa bat onar edo bultzatu dezala iradokitzea Departamentuari.

Ez onartuta.

Q25/470

Oporrak atzeratzeko eskaera ezesteari dagokionez.

- Departamentuari gogoraraztea langileek aurkeztutako opor eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, kontuan hartuta Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 24.1

artikuluari aurreikusitako isiltasun positiboa egon dela, interesdunari eskatutako oporrak aitor diezazkiola.

Ez onartuta.

Q25/1134

Kexagileak ikastetxe batean hezkuntza laguntzako espezialista gisa lan egin zezan, Hezkuntza Departamentuaren eta egilearen artean sinatutako kontratu baten amaierari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Bertan behera utz dezala kexaren xede den kontratua amaitzea, ez baita behar bezala bermatu interesdunari entzutea, eta jarduketak atzera eraman ditzala egin zituen alegazioak aurkeztu ziren unera.

Onartuta.

Q25/1167

Irakasleen zuzendaritza postuaren ordainsari osagarria finkatzea ukatzeari dagokionez, hogeitaz jardun ondoren:

- Departamentuari gomendatzea ondorioz gabe utz dezala kexaren xede den ukatzeko ebazpena, eta aitor diezaiola interesdunari ikastetxe publikoetako zuzendari kargua betetzeagatik eskatutako irakasleen zuzendaritza postuaren osagarriaren zati bat finkatu dela.

Ez onartuta.

Q25/1245

Aldi baterako ezintasun egoeran egoteagatik hartu gabeko opor egunak ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea interesdunak gainerako oporrak hartzeko duen eskubidea onar dezala, ebazpen horren seigarren atalean adierazitako baldintzetan.

Ez onartuta.

Osasun Departamentuari

Q25/704

Guardiak SUR (Landa Larrialdietako Zerbitzua) zerbitzuko erizainen artean banatzeko irizpideari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea aipatutako araudian aipatzen den guardiak egiteko bidezko banaketa araua aplika dezala, bai osasun zentrotik kanpo egiten direnentzat, bai zentro barruan egiten direnentzat, lanbide kategoria bereko langile guztien arteko tratu berdintasuna bultzatuz.

Ez onartuta.

Q25/772

Tailatze funtzioak Osasunbidea Nafarroako Osasun Zerbitzuko Anatomia Patologikoko eta Zitodiagnostikoko teknikariei esleitzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, oro har, Anatomia Patologikoko eta Zitodiagnostikoko teknikariek tailatze lanak protokolo zehatz bati jarraituz eta anatomia patologikoko mediku espezialistek gainbegiratuta egin ditzaten.

Onartuta.

Burlatako Udalari

Q25/817

Zerbitzuaren beharren kariaz, prestakuntza saioa bat egiten emandako orduak konpentsatzeko eskaera ezesteari dagokionez:

- Udalari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala kalitatezko polizia zerbitzu baten jarraipena ziurtatzeko urteko egun guztietan, eta, horretarako, beharrezkoa balitz, haren plantillaren tamaina berrikustea, Nafarroako Polizieiei buruzko azaroaren 19ko 23/2018 Foru Legearen 21. artikuluan aurreikusitako ratioetara egokitzeko.

Onartuta.

Lizarrako Udalari

Q25/674

Lan egutegiari buruzko eskabide batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea aurkezten dizkioten eskabideak garaiz eta behar bezala

ebatzi behar dituela .

Onartuta.

Uharteko Udalari

Q25/167

Kirol kudeatzailearen plaza bat aldi baterako kontratatzearekin lotutako eskabide batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskariak garaiz eta legearen arabera ebazteko duen betebeharra.
- Udalari gomendatzea interesdunak 2024ko urriaren 31ko eskabidean informazio publikoa eskuratzeko egindako eskaerei berariaz eta arrazoituta lehenbailehen erantzuteko.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q25/340

Ikastaro batzuk egiteko baimen eskaera batzuei erantzunik ez emateari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Izarbeibarko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetako eta Kiroletako Mankomunitateari

Q24/1312

Ordainsariak eguneratzeko eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Mankomunitateari gomendatzea interesdunaren 2024ko irailaren 9ko idazkia azter dezala eta, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 21. eta 35. artikuluekin bat etorritz, berariaz eta arrazoituta erantzun diezaiola.

Onartuta.

Nafarroako Unibertsitate Publikoari

Q25/447

Osagarri ekonomiko bat aitortzeko eta ordaintzeko eskaera bati jaramonik ez egiteari dagokionez:

- Unibertsitateari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

10.2.12. Toki erakundeen funtzionamendua.

Antsoaingo, Barañaingo, Berriobeitiko, Berriozarko, Burlatako, Zizur Zendeako, Oltza Zendeako, Galarko, Uharteko, Orkoiengo, Iruñeko, Aranguren Ibarako, Eguesibarko, Atarrabiako eta Zizur Nagusiko udalei

AO25/4

Egoera berezietan edo kalteberatasun egoeran dauden pertsonen erroldatze kasuei dagokienez:

- Udalei gomendatzea, egoera berezietan edo kalteberatasun egoeran dauden pertsonen erroldatze kasuei dagokienez, toki erakundeek aplika ditzatela Estatistikako Institutu Nazionalaren Lehendakartzaren eta Autonomia eta Toki Lankidetzarako Zuzendaritza Nagusiaren 2020ko otsailaren 17ko Ebazpenean eta egoera horiei dagokienez Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioak onartutako protokoloan aurreikusitako erroldatze irizpideak, bidegabeko edo gehiegizko trabarik ezar ez dadin eta pertsonen eskubideak baliatzen lagundu dadin.

Onartuta.

Antsoaingo Udalari

Q25/515

Erroldatze eskaera bat ukatzeari eta ukatzeko ebazpenaren oinarri den txosten teknikoak ez eskuratzeari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea legezko betebeharra dela erroldatze ukapenak behar bezala arrazoitzea, eta horretarako ez dela nahikoa txosten bat aipatzea haren

eduki zehatza arrazoitu gabe.

Onartuta.

Q25/516

Erroldatze eskaera bat ukatzeari eta ukatzeko ebazpenaren oinarri den txosten teknikoa ez eskuratzeari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea legezko betebeharra dela erroldatze ukapenak behar bezala arrazoitzea, eta horretarako ez dela nahikoa txosten bat aipatzea haren eduki zehatza arrazoitu gabe.

Onartuta.

Burlatako Udalari

Q25/267

Udal erroldan baja emateko eskaerari erantzuteko atzerapenari dagokionez:

- Udalari gomendatzea Burlatako Udaltzaingoari eska diezaiola eskatutako txostena lehenbailehen igortzeko, interesdunaren eskaeraren ondoriozko espedientea ahalik eta azkarren izapidetzea egon dadin.

Onartuta.

Monteagudoko Udalari

Q24/1297

Udal erroldan izena emateko zailtasunei eta emandako tratuari dagokienez:

- Udalari gomendatzea baliogabetu dezala kexaren egileei erroldatze eskaera eskuratzeko egindako errekerimendua, eta, ondorioz, prozedura atzera eraman dezala eta inskripzioa ez dezala baldintzatu indarrean dagoen araudian berariaz aurreikusitakoez gain.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q24/1401

179 erroldatze eskaerei buruzko ebazpenik ezari eta dagokion administrazio isiltasun

positiboaren ziurtagiria ez emateari dagokionez:

- Udalari gogoraztea legezko betebeharra duela erroldatze eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko, eta, epe hori amaitu eta oraindik ebatzi ez bada, isiltasun positiboaren ziurtagiria ofizioz emateko.

Onartuta.

Q25/768

Udal erroldan inskribatzeko kexaren egilearen eskaera ebazteko epea luzatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea atzera bota dezala eta baliogabetu dezala kexaren xede diren erroldatze espedienteak ebazteko epeen luzapena, eta epe arruntaren eta dagokion administrazio isiltasunaren araubidearen arabera ebatz ditzala.

Ez onartuta.

Q25/771

Udal erroldan izena emateko hainbat eskaera ebazteko epea luzatzeari dagokionez:

- Iruñeko Udalari gomendatzea atzera bota dezala eta baliogabetu dezala kexaren xede den erroldatze espedienteak ebazteko epeen luzapena, eta ebatz ditzala epe arruntaren eta dagokion administrazio isiltasunaren araubidearen arabera.

Ez onartuta.

Q25/926

Udal erroldan inskribatzeko kexaren egilearen eskaera ezesteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea kexaren egilea erroldatzea, eskaera egiten denetik beste udalerri batean erroldatuta dagoela adierazten den egunera arte.

Onartuta.

Q25/979

Erroldatze eskaera bat ez ebazteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den

egunetik aurrera.

Onartuta.

Q25/989

Erroldatze eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Onartuta.

Q25/1009

Erroldatze eskaera bat ez ebazteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Onartuta.

Q25/1044

Erroldatze eskaera bati kasurik ez egiteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Q25/1061

Erroldatze eskaera bati kasurik ez egiteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Q25/1068

Erroldatze eskaera ebazteko epea luzatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Q25/1085

Kexaren egilearen erroldatze eskaerari erantzuteko epea luzatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Q25/1262

Erroldatze eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Q25/1264

Kexaren egilearen erroldatze eskaerari erantzuteko epea luzatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Q25/1662

Erroldatze eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari erroldan alta emateko, eskaera egiten den egunetik aurrera.

Ez onartuta.

Hezkuntza Departamentuari eta Nafarroako Udal eta Kontzejuen Federazioari

Q24/1402

Iruñeko Udalak etxerik gabeko pertsonen erroldatzeko eskatzen dien udal bulegoetan agertzeko betebeharrari dagokionez (hiru hilabeteko epean, hamabost egunean behin):

- Udalari eta Federazioari gomendatzea albora dezatela hamabost egunean

behin udal bulegoetan agertzeko betebeharra, lege mailako arau batean aurreikusita ez egoteagatik.

Onartuta.

Aroztegiko Kontzejuari

Q25/991

Kontzejuko Batzarraren ohiko bilkuretarako deialdirik ez egiteari dagokionez:

- Kontzejuari gogoraraztea, gutxienez, hiru hilean behin ohiko bilerak egiteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

10.2.13. Ogasuna.

Ekonomia eta Ogasun Departamentuari

Q24/1343SN eta Q24/1347SN

Enplegu publikoan behin behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondoriozko egonkortze prozesuak egiteko neurriei buruzko uztailaren 1eko 19/2022 Foru Legearen 12. artikuluan aurreikusitako konpentsazio ekonomikoaren tributazioari dagokionez, Nafarroako administrazio publikoetan:

- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak susta ditzala, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuan aurreikusitako kaleratzeengatik kalte ordainekin gertatzen den bezala, administrazio araubideko kontratu bat amaitzearen ziozko konpentsazio ekonomikoa, Nafarroako Administrazio Publikoetan enplegu publikoaren behin behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondoriozko egonkortze prozesuak gauzatzeko neurriei buruzko uztailaren 1eko 19/2022 Foru Legearen 12. artikuluan eta Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzupeko langileen Estatutuaren testu bategina onartzen duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren 88.3 artikuluan aurreikusitakoa, salbuetsita egon dadin Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzupeko langileen Estatutuaren testu bategina onartzeari dagokionez.

Ez onartuta.

Q24/1412

Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren epez kanpoko aitopen batengatik ezarritako zehapen bati dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala eztabaidagai den zehapen espediente irekitzea baliogabetzeko.

Ez onartuta.

Q25/206

2019. urteko Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergaren autolikidazioa zuzentzeko eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/500

Jarritako gora jotzeko errekursoaren ebazpenik ezari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea garaiz eta behar bezala erantzun behar diela herritarren idazkiei eta, zehazki, herritarren errekursoei

Onartuta.

Q25/592

Errenta aitopena egiteko hitzordua aurrez aurre eskatzeko ezintasunari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, PFEZren hurrengo kanpainari begira, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren aitopena egiteko hitzordua aurrez aurre eskatzeko aukera eman dezala oro har, zerbitzua eskatzen duten pertsona guztientzat eskuragarria izan dadin eta zerga-betebeharrak betetzeko erraztasun handiagoa izan dezaten.

Ez onartuta.

Q25/860

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren Dirulaguntzen Plan Estrategikoan generoaren araberako eraginari buruzko txostenik ez egoteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea legezko betebeharra dela Nafarroako Gobernuaren onespeneraren mende jartzen diren planei generoaren araberako eraginari buruzko txosten bat eranstea, Dirulaguntzei buruzko Foru Legearen 5 bis artikulua jasotzen duen Dirulaguntzen Plan Estrategikoa barne.

Onartuta.

Q25/1376

Zorra geroratzeko eta zatikatzeko eskaera bat ez onartzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea interesdunari jakinaraz dakiola zer dokumentazio ekonomiko juridiko aurkeztu beharko litzatekeen proposatutako ordainketa zatikapenaren berme gisa adierazitako ondasun higiezinaren gaineko hipoteka baloratu ahal izateko.

Ez onartuta.

Castejongo Udalari

Q24/1201

«Bidea okupatzeagatik» kexaren egileari bidalitako premiamendu probidentzia bati dagokionez:

- Udalari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala interesdunari erreklamaturako zerga zorra kobratzeko jarduketak indarrrik gabe uzteko eta, interesdunak dagoeneko ordaindu baditu, interesdunak ordaindutako zenbatekoa itzul dakion.

Onartuta.

Etxarriko Udalari

Q24/1338

Katastroa aldatzeko eskaera batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

- Udalari gomendatzea behar diren neurriak har ditzala 2017ko maiatzaren 26ko osoko bilkuraren erabakia lehenbailehen betetzeko.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q25/1408

Hiri lurren balio gehikuntzaren gaineko zergaren likidazio bati dagokionez:

- Udalari iradokitzea, adierazitako arrazoiengatik, kexa eragin duen hiri lurren balio gehikuntzaren gaineko zergaren likidazioa berrikus dezala.

Ez onartuta.

Torres del Río ko Udala

Q25/1252

Interesdunaren jabetzako lursail baten katastroa zuzentzeko eskaera ez ebazteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunaren katastroko titulartasuna aldatzeko eskaerari erantzun dakiola.
- Udalari gomendatzea udal katastroan antzemandako arazoak konpontzeko beharrezko neurriak har ditzala.

Ez onartuta.

Zuñigako Udalari

Q24/1258

Lurralde kontribuzioa handitzeari buruzko instantzia bati erantzunik ez emateari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Bortzirietako Hiri Hondakin Solidoen Mankomunitateari

Q25/69

Azken lau urteetan hiri hondakin solidoak bildu eta tratatzeko zerbitzuari dagozkion tasak ordaintzeko erreklamazio bati dagokionez:

- Mankomunitateari gogoraztea erakundea osatzen duten toki erakundeekiko koordinazio printzipioaren arabera jarduteko legezko betebeharra duela.
- Mankomunitateari iradokitzea, eztabaidagai den errekerimendua Administrazioaren akats baten ondorio denez, interesdunari eskain diezaiola erreklamatutako zenbatekoen ordainketa zatikatzeko aukera.

Onartuta.

10.2.14. Justizia.

Finken Administrazioaileen Elkargoari

Q25/240

Kexaren egilea kide den jabekideen erkidegoko dokumentazio jakin bat ez eskuratzeari dagokionez:

- Elkargoari iradokitzea kexaren muin diren elkargokideei interesdunari bere jabekideen erkidegoko dokumentazioa helarazteko eska diezaiola.

Onartuta.

10.2.15. Ingurumena.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari

Q25/46

Errepide baten ertzak garbitzeko lanek inguruko zuhaitz eta zuhaixketan eragindako kalteei dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea, ingurumena behar bezala babesten dela bermatzeko, errepideen ertzak garbitzeko etorkizuneko lanetan horretarako teknika eta tresna egokiak erabiltzen direla ziurtatzeko.

Onartuta.

Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tafallako Udalari

Q25/1366

Kexen egileek inguruan kokatutako silo batek beren etxeetan eragindako eragozpenei dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea, eztabaidagai den siloaren titularra den aldetik, bere kabuz har dezala, edo haren emakidadunari eska diezaiola antzemandako akatsak konpontzeko beharrezko neurriak har ditzan.
- Udalari iradokitzea siloaren emakidadunari igorritako errekerimenduan adierazitako hilabeteko epea igaro bada, bertan adierazitakoaren arabera joka dezala.

Onartuta.

Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tuterako Udalari

AO25/2

Soto de las Norias aurkintza naturalean eta Ebro ibaiaren Kontserbazio Bereziko Eremuan botiloitzar bat egiteari dagokionez:

- Departamentuari eta Udalari gomendatzea, Aingeruaren Eguna Soto de las Norias aurkintzan ospatzeari dagokionez, beharrezkoa den lankidetzaz, neurri eraginkorrak har ditzatela, aurreko urteetan gertatutako egoerak, kalteak edo ingurumen ondorioak saihesteko, eta, era berean, aurrekari horiek ikusita, ospakizun hori egingo den lekuaren kokalekua aldatzea eragin dezaten.

Ez onartuta.

Q25/113

Soto de las Norias aurkintza naturalean eta Ebro ibaiaren Kontserbazio Bereziko Eremuan botiloitzar bat egiteari dagokionez:

- Departamentuari eta Udalari gomendatzea prebentzio neurri zehatzak eta eraginkorrak har ditzatela, ingurumen kalteak edo ondorioak saihesteko, hala nola kexan azaldutakoak, Aingeruaren Egunean Tuteran botiloi handi bat egiteari dagokionez.

Onartuta.

Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuari eta Tuterako Udalari

Q25/329

Lazagurrian hondakindegia batzuk eta Ziordian hondakin biltegi bat ez kentzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, bere kabuz edo Nafarroako Gobernuak beste departamentu batzuekin lankidetzan, Lazagurriko Udalari laguntzeko neurriak antola ditzala, eztabaidagai diren «hondakindegia» ezabatzeko.
- Udalari eta Departamentuari gomendatzea, modu koordinatuan, behar diren neurriak har ditzatela kexaren xede den hondakin biltegia ezabatzeko.

Onartuta.

Aiegiko Udalari

Q23/841

Udalaren jarduerarik ezari dagokionez, herriko jaietako Dj-en ikuskizunek eragindako zarata eta bibrazioen aurrean, bai eta aurkeztutako idazki batzuei ez erantzuteagatik ere:

- Udalari gogoraraztea herritarrek aurkeztutako idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela, eta, dagoeneko egin ez badu, gomendatzea herritarrek aurkeztutako idazkiari erantzun diezaiola.
- Udalari iradokitzea jaietan instalatzen diren musika ekipoen soinu emisioaren potentzia mugatzea balora dezala, bizilagunek gehiegizko zaratak ez jasateko duten eskubidea bermatzeko, bai eta zarataren aurka indarrean dagoen araudian aurreikusitako gehieneko mailak ez gainditzeko ere.

Ez onartuta.

Beteluko Udalari

Q25/564

Beren etxebizitzan azpian dagoen lokal bat aisialdirako lokal gisa modu iraunkorrean alokatzearen ondorioz bizilagunei eragindako kalteei dagokienez:

- Beteluko Udalari gogoraraztea auzotarren eskubide konstituzionalak babesteko

legezko betebeharra duela, eta, bereziki, gehiegizko zaratak ez jasateko eskubidea, bai eta udalerrian bizikidetza zaintzeko betebeharra ere, horretarako behar diren neurri guztiak hartuz.

Onartuta.

Buñuelgo Udalari

Q25/1015

Kexaren egilearen etxearen aurrean, jai karpa bat jartzeari dagokionez (horrek kalte handiegiak eragiten dizkielako bizilagunei):

- Udalari iradokitzea neurriak har ditzala kexan aipatzen den karpak izan dezakeen eragina ahalik eta txikiena izan dadin. Karpa jai giroko ekitaldiak hartzeko da, eragindako pertsona guztien eskubideak bateratzen saiatuz, eta, bereziki, auzotarrek gehiegizko zaratarik ez jasateko duten eskubidea zainduz eta ingurunean duten eraginak muga onargarriak gainditu ez ditzan.

Onartuta.

Burlatako Udalari

Q25/1062

Kexagileak etxean jasaten dituen taberna bateko zarata, bibrazio eta usainengatiko eragozpenei dagokienez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari iradokitzea, kexaren gai den eztabaida dela eta, neurri gehigarriak har ditzala, eta kalez jantzitako agenteekin sonometria bat egiteko aukera azter dezala, kexaren xede den establezimenduak lizentzian eta indarrean dagoen araudian ezarritako baldintzak betetzen dituela egiaztatu ahal izateko.

Ez onartuta.

Cascanteko Udalari

Q25/208

Establezimendu baten baimena baliogabetzeko eskaera bati eta zarataren neurketa bati

ez erantzuteari dagokionez.

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Castejongo Udalari

Q24/1372

Katuen kolonia batek eragiten dituen osasungarritasun arazoei dagokionez:

- Udalari iradokitzea, Castejongo Udaltzaingoaren txostenean adierazitakoaren ildotik, azter dezala kexaren xede den katuen kolonia beste leku egokiago batean kokatzeko aukera.

Onartuta.

Corellako Udalari, Lodosako Udalari eta San Adriango Udalari

Q25/1271

Kexaren egilea ez dago ados Lodosako Udalak eta San Adriango Udalak emandako erantzunekin, eta Corellako Udalak ez dio erantzunik eman bere udalerrietan kanpaldi librea egiteko baldintzei buruzko informazio eskaerari. Horri dagokionez:

- Udalei gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra dutela.

Onartuta.

Orkoiengo Udalari

Q24/950

Lokal batean egiten den jarduerari dagokionez:

- Udalari gomendatzea eraginkortasun eta bizkortasun printzipioen arabera joka dezala, kexan aipatzen den lokalaren jarduera baimenduarekin bat datorrela zaintzeko eta, beharrezkoa bada, helburu hori ziurtatzeko behin behineko neurriren bat hartzea balioesteko.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q24/1336

Motozikletak aparkatzeko plaza batzuek tutoretzapeko apartamentu batzuetako egoiliarrei eragingo lizkieketen eragozpenei eta kalteei buruzko idazki bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari iradokitzea azter dezala eztabaidagai diren motozikletak aparkatzeko plazak kentzeko aukera, eta plaza horiek hurbileko eremu batean birkokatzea, baina ez kexaren sustatzailea bizi den tutoretzapeko pisuen inguruan.

Ez onartuta.

Q25/205

Kexaren egileen etxebizitzaren inguruan kokatutako hainbat ostalaritza lokalen jarduerak eragindako pilaketen aurrean neurririk hartu ez izanari dagokionez:

- Udalari gomendatzea neurriak hartzen jarrai dezala eta, beharrezkoa bada, beharrezkoak diren neurriak areagotu ditzala bide publikoaren gehiegizko okupazioaren arazoa konpontzen edo minimizatzen saiatzeko, baita hainbat ostalaritza lokalen jarduerak eragindako kexaren egileak ordezkatzeko dituen bizilagunek salatzen dituzten etxebizitzaren ondoko aglomerazioa ere.

Ez onartuta.

Q25/1048

Nabarrerria kaleko bizilagunek jasaten dituzten zaratari eta bestelako eragozpenei dagokienez:

- Udalari gomendatzea Nabarrerria kaleko eta plazako bizilagunek zaratarik edo gehiegizko eragozpenik ez jasateko eta etxean atseden hartzeko duten eskubidea bermatzeko beharrezkoak diren neurriak areagotu ditzala.

Onartuta.

Q25/1166

Kexagileak bere etxean jasaten dituen zarata eragozpenei dagokienez (Maiteminduen Parkean gauez baloian jokatzeko duten gazte taldeek eragindakoak):

- Udalari gomendatzea kexan aipatzen den jardueraren kontrola eta zaintza areagotzeko (gazteen baloi jolasak eta garrasiak gauez Maiteminduen Plazan) eta, hala badagokio, bizilagunek atsedean hartzeko eta etxean gehiegizko zaratarik ez jasateko duten eskubidea bermatzeko jardun dezala.

Onartuta.

Q25/1196

San Fermin Txikitoko jaien azken bi edizioetan Iruñeko Compañía plazan egiten ari diren dantzaldiek bizilagunei eragiten dizkieten eragozpenei dagokienez:

- Udalari iradokitzea neurriak har ditzala egiten diren berbenak, kontzertuak edo antzeko ekitaldiak, ahal den neurrian eta era arrazoizkoan, txandakatuak izan daitezkeen kokapenari dagokionez, eta, beraz, irizpide hori aplikatuz, San Fermin Txikitoko jaien hurrengo edizioei begira, Konpainia plazan baimentzea saihesteko.

Onartuta.

Nafarroako Errege Bardeako Komunitateari

Q25/1405

Kexaren egileak aurkeztutako bi idazkiri erantzun ez izanari dagokionez (parapenteak aireratzeko lurrian rafia bat jartzeko baimenarekin lotuta):

- Komunitateari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Komunitateari gomendatzea interesdunak aurkeztutako idazkiari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Atarrabiako Udalari

Q25/314

Atarrabiako udal igerilekuen gizalegearen kontrako erabilerari buruzko idazki bati ez

erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea interesdunak 2024ko azaroaren 27an aurkeztutako 5425/2024 erregistro zenbakia duen idazkiari berariaz eta arrazoituta erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/481

Kexaren egilearen etxebizitzatik gertu dagoen lokal batean dauden bi txakurrek eragindako arazoei dagokienez:

- Udalari gomendatzea, Nafarroan lagun egiteko animaliak babesteari buruzko apirilaren 4ko 19/2019 Foru Legearen 32.1 artikularen arabera, zehapen espediente bat hasteko ohartaraziz, eztabaidagai diren txakurren jabeei eta edukitzaileei eska diezaiola berehala haiek dauden establezimendutik kentzeko.

Onartuta.

Iruñerriko Mankomunitateari

Q25/762

Edukiontzien kokapenari dagokionez:

- Mankomunitateari iradokitzea, bere kabuz edo Iruñeko Udalarekin batera, eztabaidagai diren edukiontzien kokapenari dagokionez nolabaiteko txandakatzea ezartzeko aukera azter dezala.

Onartuta.

10.2.16. Memoria historikoa.

Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Departamentuari

Q24/1346

Interesduna eskuin muturreko taldeek edo funtzionario publikoek eragindako motibazio politikoko ekintzen ziozko indarkeriaren biktima dela aitortzeari dagokionez, eta

tratamendu psikologikorik ez izateari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala, interesdunak, motibazio politikoko biktima den aldetik, behar duen tratamendu psikologiko espezializatua ahalik eta azkarren eskura dezan.

Onartuta.

Fustiñanako Udalari

Q25/1475

Fustiñanako Udalak bide publiko batzuen izena aldatzeko eskaerari ez erantzuteari dagokionez:

- Fustiñanako Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

10.2.17. Herri lanak.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari

Q25/925

Ureztatzaileen elkarte batek lan batzuen egiaztapen akta baliozkotzeari buruz aurkeztutako eskaera baten ebazpenik ezari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea beren beregi ebatz dezala Nafarroako Ubideko Ureztatzaileen Komunitate Orokorren eskaera, interesdunari dagokion erantzuna jakinaraziz.

Ez onartuta.

Eulateko Udalari

Q25/1125

Baratze baten itxitura horma baten azpian aspaldidanik jariatzen den ur iragazketari dagokionez:

- Udalari iradokitzea kexaren muina den ur iragazketaren jatorria kexaren sustatzailea bizi den lursailaren ondoko ureztatze sistema izango litzatekeenez,

jabeari eska diezaiola sistema hori berrikusteko eta, hala badagokio, konpontzeko.

Onartuta.

Muesko Udalari

Q24/1325

Obra batzuk egitean antzemandako irregularitasunei buruzko idazki bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea interesdunak aurkeztu zuen idazkia lehenbailehen aintzat har dezala, bertan planteatzen dituen gaiei berariazko erantzun arrazoitua emanaz.

Onartuta.

Erriberriko Udalari

Q25/603

Karpa bat jartzeak eragindako kalteei buruzko idazki bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Orkoiengo Udalari

Q25/99

Espaloiko lauza batzuk ez konpontzeari dagokionez:

- Udalari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala eztabaidagai den espaloia lehenbailehen konpontzeko.

Onartuta.

Azkoiengo Udalari

Q25/333

Kaleen egoerari dagokionez:

- Udalari gomendatzea neurriak har ditzala kexaren egilea bizi den etxebizitzaren inguruko bideen egoera hobetzeko, hura egokia ez dela iritzita.

Ez onartuta.

Jurramendiko Mankomunitateari

Q24/175

«Arizaletako hondakin uren arazketa» proiektua izapidetzeari dagokionez:

- Mankomunitateari gogoraraztea desjabetze prozeduran interesdun gisa agertzen direnei banan-banan jakinarazi behar zaiela okupatzeko beharraren erabakia.
- Kexaren xede den kasuan, Mankomunitateari gomendatzea, kexaren egileari dagokionez, espedientea atzera eraman dezala okupatzeko premiari buruzko erabakia jakinarazten den unera, aurka egiteko eskubidea behar bezala eta erabat bermatzeko eta sor daitezkeen gai guztiei buruz egoki ebazteko helburuz.

Ez onartuta.

Txulapaingo Udalari Ollakarizketako Kontzejuari

Q25/853

Bide bat ez konpontzeari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari eta Kontzejuari gomendatzea, pertsonen eta ibilgailuen zirkulaziorako duten arriskuaren aurrean, lehenbailehen konpon dezatela kexaren xede den bidea.

Onartuta.

10.2.18. Datuen babesa.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q25/462

Polizia aurrekariak ezerezteko eskaera bati jaramonik ez egiteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, arestian azaldutako arrazoiengatik, interesdunaren polizia aurrekari batzuk ezerezteko beharrezko neurriak har ditzala, haien kontserbazioa maiatzaren 26ko 7/2021 Lege Organikoaren 1. artikuluan aurreikusitako helburuei ez erantzuteagatik (7/2021 Lege Organikoa, Datu Pertsonalak Babestekoa, arau hauste penalak prebenitzeko, detektatzeko, ikertzeko eta epaitzeko eta zehapen penalak betearazteko).

Ez onartuta.

Iruñeko Udalari

Q25/344

Datu pertsonalak biltzen dituen dokumentu bat emateari dagokionez (kexaren egileak eskatu ez eta beste helbide batean entregatu omen dutena):

- Udalari iradokitzea neurriak ezar ditzala Herritarrentzako Arreta Zerbitzuaren (010) bidez informazio fiskala eskatzen duten pertsonen nortasuna modu frogagarrian egiaztatzeko, informazio mota horren trazabilitatea ahalbidetuz.

Onartuta.

Q25/1112

Kexaren egilearen eraikinaren fatxadan bideozaintzako kamerak jartzeari dagokionez (kexagilearen balkoia eta etxebizitzaren barrualdea zuzenean grabatzen baitituzte):

- Udalari gomendatzea kexak aipatzen duen segurtasun kamerak hartutako irudien irismena egiaztatu dezala, eta, etxebizitzaren barruko irudiak hartzen baditu, beharrezko neurriak har ditzala datu pertsonalak babesteko eskubidearen eragina minimizatzen.

Onartuta.

10.2.19. Administrazio publikoen ondare erantzukizuna.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari

Q25/393

Errepide baten mantentze lanak egitean sortutako kalteengatik ondare erantzukizuneko eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea ondare-erantzukizunaren eskaerei garaiz eta legea betez erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea ondare erantzukizunaren erreklamazioa lehenbailehen berariaz eta arrazoituta aintzat har dezala.
- Departamentuari gomendatzea, hodia legeztatzea beharrezkotzat joz gero, baliogabetu dezala 2024ko abuztuaren 5eko idazkia, eta prozedura espezifiko bat has dezala, interesdunari entzuteko, hodia legeztatzeko eskatu aurretik.

Onartuta.

Osasun Departamentuari

Q25/1217

Ondare erantzukizuneko erreklamazio bat izapidetzeko eta ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren erantzukizuneko erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak aurkeztutako ondare erantzukizunaren erreklamazioari berariaz eta arrazoituta lehenbailehen erantzun diezaion.

Onartuta.

Q25/1476

Ondare erantzukizuneko erreklamazio bat ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea ondare erantzukizuneko erreklamazioei garaiz

eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

- Departamentuari gomendatzea, aurkeztu zenetik bi urte baino gehiago igaro badira ere, interesdunaren ondare erantzukizuneko erreklamazioari berariaz eta arrazoituta lehenbailehen erantzuteko.

Onartuta.

Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuari

Q25/1288

Kexaren egilearen etxebizitzak dituen hezetasunei dagokienez (Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren lursail bat ez kontserbatzeagatik eta ez mantentzeagatik eragindakoak):

- Departamentuari gomendatzea, kexa honen harira bidalitako txostenean adierazitakoarekin bat etorritik, eztabaidagai den lursaila sasiz garbitzeko eta garbitzeko lanak egin ditzala.
- Departamentuari gomendatzea, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 65. artikuluan xedatutakoarekin bat etorritik, ofizioz has dezala ondare erantzukizuneko prozedura bat, interesdunari kalte ordaina emateko eztabaidagai den lursailaren kontserbazio eta mantentze falta dela eta jasandako kalte galerengatik.

Ez onartuta.

Alloko Udalari

Q25/670

Jendaurreko informazio eskaera bati eta ondare erantzukizuneko erreklamazio bati jaramonik ez egiteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskariak garaiz eta legearen arabera ebazteko duen betebeharra.
- Udalari gomendatzea interesdunari lehenbailehen eman diezaiola eskatutako informazio publikoa.

Onartuta.

Burlatako Udalari

Q25/339

Ondare erantzukizuneko erreklamazio bati erantzuteko atzerapenari dagokionez.

- Udalari iradokitzea bere aseguru etxeari eska diezaiola ondare erantzukizuneko erreklamazioaren xede den ezbeharrari buruzko iritzia eman dezala, lehenbailehen berariaz eta arrazoituta erantzun ahal izateko.

Onartuta.

Corellako Udalari

Q24/1259

Ondoko lursail mugakidean egindako obren ondorioz etxebizitza batean izandako kalteei dagokienez:

- Udalari gogoraztea ondare erantzukizuneko erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea lehenbailehen erantzun diezaiola 2023an aurkeztutako ondare erantzukizuneko erreklamazioari.

Onartuta.

Eloko Udalari

Q25/596

Ondare erantzukizuneko prozedura bat ez ebazteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea lehenbailehen erantzun diezaiola berariaz eta arrazoituta eztabaidagai den ondare erantzukizunaren erreklamazioari.

Ez onartuta.

10.2.20. Osasuna.

Osasun Departamentuari

Q24/1202

Kexaren egilearen amari emandako osasun arretari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Oftalmologiako txostenean (aortaz gaindiko enborren ekografia) gomendatzen den proba diagnostikoaren praktikari buruz pazienteari azkenean erabakitakoa jakinaraz diezaiola, eta, beharrezkoa bada, hitzordua ematea, azkar egin dezan.

Onartuta.

Q24/1279

In vitro ernalketa tratamenduaren hirugarren zikloko kexaren egileari berrogei urte betetzeagatik emandako ukapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, adierazitako arrazoiengatik, beharrezko neurriak har ditzala berrogei urtetik gorako emakumeek Osasunbidea Nafarroako Osasun Zerbitzuan laguntza bidezko ugalketa tratamenduak jaso ahal izan ditzaten, gaur egun aplikatzen den adin muga handituz.
- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala kexaren egileak berrogei urte bete aurretik hasitako lagundutako ugalketaren tratamenduaren hirugarren zikloa jaso dezan.

Ez onartuta.

Q24/1306 eta Q24/1333

Arnas birus sintzitalaren aurkako txertoa jartzeko ezarritako irizpideei dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea aldatu dezala haurtxoak arnas-birus sintzitalaren aurka txertatzeko irizpidea, eta hala, 2024-2025 kanpaina hasieran edo kanpainan zehar sei hilabete baino gutxiago dituzten haurtxo guztiak txerta daitezela eta ez bakarrik 2024ko irailaren 1aren ondoren jaiotakoak.

Ez onartuta.

Q24/1330

Nafarroan amianto kentzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, amianto ezabatzeko ezarritako helburuak benetan eta modu eragingarrian betetzen direla bermatzeko, planaren betearazpena arinduko duten eta ezarritako epeen barruan beteko direla ziurtatuko duten neurriak har ditzala, baliabide egokiak emanaz eta plana behar bezala ezartzen lagunduko duten tresnak ezarrit.

Ez onartuta.

Q24/1366

Iruñeko espetxeko zerbitzu medikoen egoerari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea presazko neurriak har ditzala Iruñeko espetxeak behar adina profesional sanitario izan ditzala, plantilla organikoan aurreikusitako plazak osatu ahal izateko, espetxeetako populazioaren arreta mediko osoa gauzatu ahal izateko.

Onartuta.

Q24/1387

Nafarroako Unibertsitate Ospitalean zegoela, aitari emandako arretari buruz kexaren egileak aurkeztutako erreklamazio batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Foru Komunitateko osasun sare publikoko zentro eta zerbitzuetan eta harekin itundutako zentroetan jasotako arretari buruzko erreklamazioak garaiz eta behar bezala izapidetzeko eta erantzuteko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q24/1399

Digestio zerbitzuak kexaren egileari hitzordua ematerakoan izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea pazienteek arreta espezializatuan itxaroteko bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean jasotako epeetan arreta jasotzeko eskubidea dutela, eta, bereziki, arreta espezializatuko kontsulten kasuan medikuak eskatzen duenetik 30 eguneko epea betetzea.

Onartuta.

Q25/19

Errehabilitazio Zerbitzuak kexaren egileari hitzordua ematerakoan izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala Errehabilitazio Zerbitzuak 2024ko uztailaren 4an Toraxeko Kirurgia Zerbitzuak eskatutako balorazioa ahalik eta lasterren egin dezan, eta, balorazio hori egin bada, horren emaitzaren berri ematea interesdunari.

Onartuta.

Q25/57

Kexaren egilearen alabaren droga mendekotasuna tratatzeko baliabide eta prestazio publikoen gabeziari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea drogazaletasuna behar bezala tratatzeko behar diren baliabideak eta prestazioak ote dauden azter dezala, eta, hala ez bada, behar bezala ezar ditzala.
- Departamentuari gomendatzea, interesdunaren alabaren kasuan, bere premia terapeutikoekin bat datorren itunpeko plazaren aukera bat eskaintzea.

Onartuta.

Q25/182

Kardiologia eta Kirurgia Ortopediko eta Traumatologiako Zerbitzuak kexaren egileari hitzordua ematerakoan izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala kexaren egileak ordezkatzeko duen pertsonari ahalik eta lasterren dei diezaion Kirurgia Ortopediko eta Traumatologiako Zerbitzuak.

Onartuta.

Q25/184

Kexaren egileari gerrialdeko infiltrazio fazetario bat egiteko izandako atzerapenari buruzko erreklamazio bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Foru Komunitateko osasun sare

publikoko erabiltzaileek eta harekin itundutako zentroek egiten dituzten erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.

- Departamentuari gomendatzea lehenbailehen erantzun diezaiela interesdunak 2024ko azaroaren 25ean, 2024ko abenduaren 10ean eta 2025eko urtarrilaren 15ean egindako erreklamazioei.
- Departamentuari iradokitzea interesdunari arrazoizko azkartasunez dei diezaiola gerrialdeko blokeo fazetarioa gauzatzeko.

Onartuta.

Q25/242

Kexaren egilearen amari bere bizitzako azken hilabetean emandako osasun arretari eta arreta horren inguruan aurkeztutako erreklamazio bati ez erantzuteari dagokienez:

- ¡Departamentuari gogoraztea pazienteek aurkezten dizkioten erreklamazioak garaiz eta eraz ebazteko legezko betebeharra duela, eta gomendatzea kexan aipaturiko kasuan horri jarraikiz jardun dezala, aurkeztutako erreklamazioan jaso diren gai guztiak aztertuta.
- Departamentuari gogoraztea Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistema publikoaren erabiltzaile orok eskubidea duela osasun arreta integrala eta jarraitua jasotzeko, denbora egokian hartuta, eta pertsona ahulenek eskubidea dutela beren egoera pertsonalera egokitutako arreta pertsonalizatua jasotzeko.

Onartuta.

Q25/342

Mendekotasuna duen pertsona batek behar duen errehabilitazio tratamendua hasteko izandako zailtasunei dagokienez (zehazki, osasun garraioaren kudeaketa dela eta sortutakoak):

- Departamentuari iradokitzea neurriak har ditzala jarduten duten osasun organoen eta mailen arteko barne koordinazioa hobetzeko, errehabilitazio tratamenduak edo antzekoak egiteko behar diren osasun garraioko zerbitzu eskaerak azkar kudeatu eta konpon daitezen, eta, ahal bada, ofizioz eta interesdunek esku hartu beharrik izan gabe.
- Departamentuari iradokitzea neurriak har ditzala mendeko pertsonak joaten

diren eguneko zentroak, publikoak izan edo ez, etxeekin pareka daitezen, osasun laguntza jasotzeko garraio zerbitzuaren baldintzen ondorioetarako, zentro horietatik edo haietatik egin ahal izateko.

Ez onartuta.

Q25/383

Probak egiteko atzerapen jakin batzuei, arreta espezializaturako hitzorduari eta kexaren egileari eman zaion tratamendu onkologikoan emaitzak lortzeari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea arreta espezializatuan itxaroteko bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean aurreikusitako gehieneko itxarote epeak errespetatzeko legezko betebeharra duela.

Onartuta.

Q25/384

Hitzordua osasun karpeta pertsonalaren bidez eskatzen saiatzean, Mendillorriko osasun zentroan familia medikuak artatzeko hilabete baino gehiagoko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Mendillorriko osasun zentroan hitzorduak lortzeko dauden arazoak konpontzeko neurriak areagotu ditzala, hitzorduen eskuragarritasuna handitzen saiatuz eta kalitatezko osasun prestazioa bermatuz.

Onartuta.

Q25/485

Kexaren egileari errizolisia egiteko hitzordua ematen izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea interesdunari lehenbailehen dei diezaiola, agindutako irrati maiztasun fazetarioko teknika egin diezaion.

Onartuta.

Q25/499

Cintruenigoko osasun zentroan osasun arretarik ez izateari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Cintruenigoko osasun zentroan hitzorduak

lortzeko dauden arazoak konpontzeko neurriak areagotu ditzala, hitzorduen eskuragarritasuna handitzen saiatuz eta kalitatezko osasun prestazioa bermatuz.

Ez onartuta.

Q25/554

Ebakuntza kirurgiko baten aurretik eta ondoren gurasoek seme-alaba adingabeei laguntzeko ezintasunari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea kexan aipatzen diren uneetan (sedazio anestesikoak eragina izan arte eta esnatzen diren unean) adingabeei gurasoek edo tutoretza betetzen dutenek lagun diezaieten ahalbidetzeko beharrezkoak diren jarduerak egin ditzala.

Ez onartuta.

Q25/562

Administrazio epai baten ondorioz asistentziaren jarraitutasunik eza egon daitekeela eta, kexaren egileak aurkeztutako erreklamazio batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Foru Komunitatean pertsonen osasunaren arloan dituzten eskubide eta betebeharrei buruzko azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen 47. artikuluan oinarrituta egindako erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistema publikoaren erabiltzaileei osasun arreta integrala eta jarraitua bermatzeko betebeharra.

Onartuta.

Q25/569

Noaingo osasun zentroan hitzordua lortzeko zailtasunei dagokienez:

- Departamentuari gomendatzea Noaingo osasun zentroan hitzorduak lortzeko dauden arazoak konpontzeko neurriak areagotu ditzala, hitzorduen eskuragarritasuna handitzen saiatuz eta kalitatezko osasun prestazioa bermatuz.

Onartuta.

Q25/608

Finantzatutako tratamendu medikoak betetzea errazteko laguntza eskaera bat ezetsi izanaren aurkako gora jotzeko errekurtsio bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea gora jotzeko errekurtsioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak aurkeztutako gora jotzeko errekurtsioari berariaz eta arrazoituta ahalik eta lasterren erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/653

Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko Larrialdi Zerbitzuan emandako arreta medikoari eta erreklamazio bati ez erantzuteari dagokienez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren eskaerei garaiz eta behar bezala erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea kexaren egileak aurkeztutako erreklamazioari erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/655

Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko Erreumatologia Zerbitzuak kexaren egileari hitzordua ematen izan duen atzerapenari eta erreklamazio batzuei ez erantzuteari dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea neurri egokiak har ditzala kexaren egileak Erreumatologia Zerbitzuan ordezkatzeko duen pertsonari ahalik eta lasterren hitzordua eman diezaion.
- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzko azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeko 47. artikulua babesean herritarrek aurkeztutako erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko beharra duela.

Onartuta.

Q25/705

Mediku espezialistaren arreta jasotzeko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea Tafallako osasun zentroko Traumatologia Zerbitzuak interesatuari hitzordua lehenbailehen emateko beharrezko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/725

Antsoingo osasun zentroan erizain batek emandako tratuari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea, bere zerbitzuko langileen bitartez, osasun sistemaren erabiltzaileei errespetuzko tratua emateko legezko betebeharra duela, bai eta laguntza inguruabar pertsonaletan oinarritutako diskriminaziorik gabe emateko legezko betebeharra ere.

Ez onartuta.

Q25/733

Kexagileari belaunean protesi bat jartzeko hitzordua berandu emateari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Osasun Laguntza Espezializatuko Itxaronaldien Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean aurreikusitako epeak betetzeko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, Osasun Laguntza Espezializatuko Itxaronaldien Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean aurreikusitako gehieneko epea urratu dela ikusirik, neurriak ezar ditzala interesdunari ahalik eta azkarren ebakuntza egin diezaioten.

Onartuta.

Q25/752

Historial kliniko bat kontsultatzeko eskaerari ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.

- Departamentuari iradokitzea interesdunaren historia klinikoan hark bidalitako idazkietan adierazi duen informazioa dagoen egiazta dezala, eta, hala ez bada, informazio hori interesdunaren historia klinikoan jasotzea beharrezkoa den erabaki dezala, interesdunaren osasun arreta egokia bermatzeko.

Onartuta.

Q25/836

Kexaren egileari ebakuntza bat egiteko eta Traumatologia Zerbitzuan kontsulta bat izateko hitzordua ematen izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Osasun Sistema Publikoaren eremuan eman behar den osasun arreta espezializatua, programatua eta premiazkoa ez dena, arreta espezializatuko itxarote bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean xedatutako epeen barruan gauzatu behar dela.
- Departamentuari gomendatzea, kontuan hartu beharreko gehieneko itxarote epea luze gainditu denez, beharrezko neurriak har ditzala Traumatologia Zerbitzuak interesdunari lehenbailehen arreta eman diezaion.

Onartuta.

Q25/867

Kexaren egileari Kardiologia Zerbitzuan hitzordua ematen berandutzeari eta horri buruz aurkeztu zuen erreklamazio bati jaramonik ez egiteari dagokienez:

- Departamentuari gogoraraztea osasun sare publikoko erabiltzaileek aurkezten dituzten erreklamazioei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela, Nafarroako Foru Komunitatean pertsonak osasunaren arloan dituzten eskubide eta betebeharrei buruzko azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legearen 47. artikulua babesean.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko neurriak har ditzala, interesdunaren lehen mailako arretako medikuak 2024ko abuztuaren 20an eskatutako arreta espezializatua lehenbailehen jaso dezan.

Onartuta.

Q25/905

Kexaren egileari ebakuntza kirurgiko bat egiteko hitzordua ematen izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea interesdunari lehenbailehen dei diezaiola behar duen ebakuntza kirurgikoa egiteko, lege ezarritako epea amaitu baita.

Onartuta.

Q25/937

Bortzirietako osasun profesionalen eskasiari eta udan osasun arreta Lesakan zentralizatzeari dagokienez:

- Departamentuari gomendatzea Bortzirietako oinarrizko eremuan osasun arreta egokia bermatzeko neurriak har ditzala, kexan aipatzen diren langile eskasiaren eta arreta medikoaren zentralizazioari datxekzien arazoak saihesteko.

Onartuta.

Q25/986

Kexaren egilearen seme-alabetako bat erditzean izandako gertakariengatik erreklamazio bati ez erantzuteari dagokionez:

- Osasun Departamentuari gomendatzea interesdunaren semeaz erditzean gertatutakoari buruz aurkeztu zuen erreklamazioa behar bezala izapidetu eta ebatz dezala.

Onartuta.

Q25/994

Kexagileari ebakuntza kirurgiko bat egiteko hitzordua eman izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako Osasun Sistema Publikoaren eremuan eman behar den osasun arreta espezializatua, programatua eta premiazkoa ez dena, arreta espezializatuko itxarote bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean xedatutako epeen barruan gauzatu behar dela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezkoak diren neurriak har ditzala kexaren egileari adierazitako ebakuntza kirurgikoa ahalik eta lasterren egiten dela bermatzeko.

Onartuta.

Q25/1004

Otorrinolaringologia Zerbitzuak kexaren egilearen semeari hitzordua ematen izandako atzerapenari dagokionez:

- Osasun Departamentuari gomendatzea kexaren egilearen semeari ahalik eta lasterren hitzordua eman diezaiola, beharrezkoa duen Otorrinolaringologiako azterketa egin diezaioten.

Onartuta.

Q25/1034

Kexaren egileak bere historia klinikoan agertu beharko liratekeen alderdi jakin batzuk eskuratzeko eskaera batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea informazio publikoa eskuratzeko eskaerei garaiz eta eraz erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak informazio publikoa eskuratzeko egindako eskaerei lehenbailehen erantzun diezaiela.

Onartuta.

Q25/1052

Sarrigurengo osasun zentroaren funtzionamenduari eta kexaren egilearen lehen mailako arretako medikuarekin hitzordua lortzeko atzerapenari dagokienez:

- Departamentuari iradokitzea Sarrigurengo osasun zentroan kalitatezko osasun arreta bermatzeko eta itxaronaldiak murrizteko aukera ematen duten neurri eraginkorrak har ditzala.

Onartuta.

Q25/1076

Nafarroako Unibertsitate Ospitaleko gela batzuetako tenperatura altuei dagokienez.

- Departamentuari gomendatzea ospitaleko azpiegituraren klimatizazio baldintzak hobetzeko aurreikusi diren neurriak azkar gauzatu ditzala pazienteak artatzen diren gela guztietara zabaltzea azter dezala.

Onartuta.

Q25/1079

Kexaren egileari proba mediko batzuk egiteko atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea Osasun Laguntza Espezializatuko Itxaronaldien Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean aurreikusitako epeak betetzeko legezko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea, arreta espezializatuko itxarote bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean araututako gehieneko epea urratu denez, interesdunak egin gabe dituen proba diagnostikoak lehenbailehen egin diezazkiola.

Onartuta.

Q25/1170

Bularreko Minbizia Prebenitzeko Zerbitzuak emandako arretari dagokionez, eta gai horren inguruan aurkeztutako erreklamazio bati berariazko erantzunik eman ez izanari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea interesdunak Bularreko Minbizia Prebenitzeko Zerbitzuak eman zion arretari buruz aurkeztu zuen erreklamazioa behar bezala izapidetu eta ebatz dezala.

Onartuta.

Q25/1199

Kexaren egileak Iturramako osasun zentroan behar bezala arta dezaten izandako zailtasunei dagokienez (lehen mailako arretako mediku bat esleituta ez izateagatik):

- Departamentuari gomendatzea neurriak har ditzala Iturramako osasun zentroari lotutako medikuen gabezia eta kexan aipatzen diren hitzorduak lortzeko zailtasuna arintzeko.

Onartuta.

Q25/1221

Etxean zainketa aringarriak jaso ditzan, kexaren sustatzailearen ordezkatuari ospitaleko

alta emateko asmoarekin ados ez egoteari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea, kexagileari ospitaleko alta eman aurretik, ikuspegi mediko eta soziosanitarioan oinarriturik erabaki horren egokitasuna zalantzan jartzen duten txostenak azter ditzala.

Onartuta.

Q25/1320

Txertoen kostua itzultzeko eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea aurkezten zaizkion eskaerei epearen barruan erantzuteko legeko betebeharra duela; ildo horretan, kexaren xede den kasuan igaro den denbora gehiegizkotzat jotzen da.

Onartuta.

Q25/1350

Kexaren egilearen seme-alabek bi urte bete ondoren behar duten oinarritzko esnearen finantzaketa ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea oinarritzko esnea preskribatzeko eta finantzatzeko adinaren irizpideari salbuespenak onar diezazkiola, baldin eta medikuak esnearen beharra hautematen badu, kexaren xede den kasuan gertatzen den bezala.

Onartuta.

Q25/1335

Orkatila hautsi eta ebakuntza kirurgikoa egin ondotik, jarraipenik egin ez izanari dagokionez:

- Gogorarazi behar zaio Departamentuari pazienteek osasun laguntza denbora egokian jasotzeko eskubidea dutela, eta uste denez, kexaren xede den kasuan, interesdunak behar zituen traumatologiako azterketak berandu egin ziren.
- Departamentuari gomendatzea interesdunaren eskaera berariaz ebatz dezala, itxarote zerrenda kirurgikoan sartzeko data aldatzeko helburuz.

Ez onartuta.

Q25/235

Adimen desgaitasuna duten emakumeentzako titulartasun pribatuko Javier egoitzan, eskabiosi agerraldi bat kudeatzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitze Javier egoitzako osasun egoeraren jarraipena egiten jarrai dezala, eta eskabiosiaren agerraldia desagerrarazteko beharrezko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/243

Kexaren egileari mamografia bat egiteko hitzordua ematen izandako atzerapenari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea neurriak har ditzala medikuek egiten dituzten mamografia eskaerei azkartasunez eta epe egokian erantzuteko.
- Departamentuari iradokitzea, aztertutako kasuan, adierazitako arrazoiengatik, interesdunari barkamena eska diezaiola formalki, kexagileak behar zuen mamografiaren inguruko arreta atzeratzeagatik.

Onartuta.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari

Q25/368

Buruko gaixotasuna duten pertsonentzako egoitza batean dagoen kexagileari emandako arretari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea egoitza zentroak interesdunaren arretari buruz egin duena ikuska dezala, zentro horretan ingesatuta baitago, eta, hala badagokio, neurri zuzentzaile egokiak har ditzala, bereziki, ematen zaion tratamendu farmakologikoari dagokionez, psikiatrian adituak diren fakultatiboak izanda, eta, behar izanez gero, Osasun Departamentuaren laguntza jasota.

Ez onartuta.

Osasun Departamentuari eta Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari

Q25/701

Xabierko San Frantzisko eguneko ospitalera joateko garraio sanitarioaren zerbitzua ukatzeari dagokionez:

- Bi departamentuei iradokitzea, banaka edo batera, interesdunaren amak Xabierko San Frantzisko eguneko ospitalera joateko garraio zerbitzua jasotzeko eskubidea duela aitortzea.

Ez onartuta.

Lizarrako Udalari

Q25/157

Kexaren egilearen etxebizitzan usoek eragindako kalteei dagokienez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari iradokitzea ahalik eta azkarren har ditzala herriko alde zaharrean dauden usoen populazioa kontrolatzeko beharrezkoak diren neurriak.

Onartuta.

Tafallako Udalari

Q25/1121

Herriko kale bateko osasungarritasun arazoei dagokienez (karraskariak daudelako):

- Udalari iradokitzea, Lurraldearen Antolamenduari eta Hirigintzari buruzko Foru Legearen testu bategina onartzen duen uztailaren 26ko 1/2017 Legegintzako Foru Dekretuaren 85. eta 198. artikuluen arabera, kexaren xede den eremuan dauden higiezinaren jabeen eska diezaiela haiek mantentzeko betebeharra bete dezaten, segurtasun , osasungarritasun , apaindura publiko eta bizigarritasun baldintzetan.

Ebatzitako kexa.

10.2.21. Herritarren segurtasuna.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari,

Q25/72

Foruzaingoko agente baten jarduketari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, desadostasuna eragin duen polizia esku hartzeari dagokionez, jarduketak atzera eraman ditzala, dagokion administrazio prozeduraren esparruan, gertatutakoa azter dadin eta mahairatu den funtseko gaiari buruzko ebazpen arrazoitua eman dadin.

Onartuta.

Q25/940

Foruzaingoaren jarduketa bati dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Nafarroako foruzainek legezko betebeharra dutela beren burua Foruzaingoko kide gisa identifikatzeko herritarren eskubideak eta askatasunak mugatzen dituzten jarduketak egiten dituztenean.

Onartuta.

Q25/1226

Foruzaingoaren esku hartze bati dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea Foruzaingoko langileek diskriminaziorik gabe jardun behar dutela arraza, erlijio, iritzi, sexu, sexu orientazio, hizkuntza, bizileku, jaioterri edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik, bai eta herritarrekiko harremanetan une oro tratatu zuzena eta arduratsua izan behar dutela ere.

Onartuta.

Arbizuko Udalari

Q25/900

Herriko jaien egitarau ofizialean, «preso politikoak» eta «deportatuak» etxera itzul daitezen eskatzeko aldarrikapen ekitaldien egun berezia txertatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea herriko jaietako programa ofizialetan aipatu diren leloak edo ekitaldiak ez sartzeko.

Onartuta.

Corellako Udalari

Q25/985

Higiezin bat okupatzearen zioz sortu diren bizikidetza eta segurtasun arazoei dagokienez:

- Udalari gomendatzea neurri gehigarriak har ditzala Errege Bardea kaleko higiezin bat legez kanpo okupatzeak eragindako auzotarren segurtasun publikoa bermatzeko, bai eta higiezin horren jabeak identifikatzeko ere, horiek kaleratzea eskatu ahal izan dezaten agintaritza judizial eskudunaren aurrean.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q24/930

Buztintxuri auzoan gizalegezko jokabideak sustatzeari eta espazio publikoak babesteari buruzko ordenantza ez betetzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea zaintza neurriak areagotu ditzala kexan azaldutako arazoak direla eta, bereziki, Buztintxuri auzoko edukiontzietatik kanpo hondakinak pilatzeari dagokionez.

Ez onartuta.

Q25/245

Gaueko aisialdiak eta kale edanak edo, arruntean, «botiloi» izenez ezagutzen den gertakariak Konpainia plazako bizilagunei eragiten dizkieten eragozpenei buruzko zenbait idazkiri ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea beharrezkoak diren zaintza, kontrol eta, hala badagokio, zuzentze neurriak areagotu ditzala, Konpainia plazaren inguruko etxebizitzetan bizi diren pertsonen eskubideak bermatze aldera, salatu diren gizabidearen aurkako jokabideek eta «botiloiek» dakartzaten arazoei dagokienez.

- Udalari gogoraztea aurkezten diren eskaera guztiei jaramon egin eta erantzuteko legezko betebeharra duela, bai eta kexaren muin den arazoari buruzkoak ere.

Ez onartuta.

Q25/445

Kexaren egileak aurkitutako jabe ezagunik gabeko objektu bat entregatzeko eskaera batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari iradokitzea, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 65. artikularen babesean, ondare erantzukizuneko espediente bat ofizioz has dezala.

Onartuta.

Q25/750

Udaltzain batek telefono dei batean emandako tratuari dagokionez, eta kexaren egileak dei hori grabatzeko aukera izateari dagokionez.

- Udalari iradokitzea, hala eskatuz gero, interesdunari eztabaidagai den telefono deiaren grabazioaren kopia emateko.

Ez onartuta.

Q25/981

Aranzadi udal kirolgunean pertsona bati emandako balizko diskriminazio tratuari dagokionez:

- Udalari gogoraztea legezko betebeharra dela bere titulartasuneko instalazioetan arrazagatiko diskriminazio jarduketarik egiten ez dela zaintzea.

Onartuta.

Q25/1136

Zehapen batengatik ordaindutako zenbatekoak itzultzeko eskatzen zuten idazki batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea interesdunak eta/edo haren ordezkariak aurkeztutako idazkiari lehenbailehen erantzun diezaiola.

Onartuta.

Q25/1193

Kexaren egileak eta haren bizilagunek, higiezin bateko okupatzaileek eragindakoek, jasaten dituzten eragozpenei dagokienez:

- Udalari gomendatzea neurri gehigarriak har ditzala Espronceda zeharbideko higiezin bat legez kanpo okupatzeak eragindako auzotarren segurtasun publikoa bermatzeko, bai eta higiezin horren jabeak identifikatzeko ere, horiek kaleratzea eskatu ahal izan dezaten agintaritza judizial eskudunaren aurrean.

Ebatzitako kexa.

Urdiaingo Udalari

Q25/941

Herriko jaietan ETako presoak kartzelatik ateratzeko eskatzen duten kartelak erakusteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea bere jabetzako instalazio edo elementuetan kexan aipatzen diren kartelak edo horien antzekoak jar ez daitezen.

Onartuta.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari eta Iruñeko Udalari

Q25/361

Jesús y María aterpetxeko armairu batean egindako lapurreta salatu zuen eskabide bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta eraz erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea interesadunak aurkeztutako eskabideari lehenbailehen erantzun diezaiola, berariaz eta arrazoituta.

- Departamentuari gogorraztea delitu baten biktimari salaketaren ziozko prozeduraren informazio eguneratua emateko legezko betebeharra duela aldian-aldian.

Onartuta.

Etxarri Aranazko Udalari eta Goizuetako Udalari

Q25/788

Kexagilearen ustez terrorismoa goratzen duten eta biktimentzat umiliagarriak diren pintaketa jakin batzuei dagokienez:

- Etxarri-Aranazko Udalari gomendatzea kexan aipatzen diren pintadak ken ditzala, baldin eta bere titulartasuneko eraikin edo elementu publikoetan badaude.
- Goizuetako Udalari gomendatzea kexan aipatzen diren pintadak non dauden egiazta dezala eta, bere titulartasuneko eraikin publiko batean dauden heinean, ezabatu ditzala.

Ez onartuta.

10.2.22. Zerbitzu publikoak.

Alloko Udalari

Q25/1208

Kexagilearen etxebizitzako fatxadan fokua instalatzeari dagokionez:

- Udalari gomendatzea, jabetza partikularreko fatxadetan argi-fokuak instalatu aurretik, interesdunei jakinarazi diezaiela balizko jarduketa, eta entzunaldi-izapide bat eman diezaiela, sor ditzakeen eraginak haztatzeko.
- Udalari iradokitzea, kexak hizpide duen kasuan, interesdunak argudiatu dituen arazoak ikusita, alternatiba posible bat balora dezala argi-fokua instalatzearen inguruan, tarteko eskubide eta interes guztiak hobeto bateratu ahal izateko.

Onartuta.

Jurramendiko Mankomunitateari

Q25/992

Ur-horniduraren etena aldeztu aurretik ez jakinarazteari dagokionez:

- Mankomunitateari iradokitzea aurrerantzean neurri gehigarriak har ditzala, erabiltzaileek eta kontsumitzaileek ur-horniduraren eten programatuen jakinean egon daitezten.

Onartuta.

10.2.23. Trafikoa eta bide-segurtasuna.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari

AO24/18

Lekarozko herrigunearen eta hilerriaren artean oinezkoentzako pasabiderik ezari dagokionez.

- Departamentuari iradokitzea Lekaroz herriko ordezkariekin elkarlanean neurriren bat aztertu eta ezar dadila, horrela, bizilagunek aipatu duten eta herrigunea beste zona batzuetatik bereizten duen errepidetik segurtasunez igaro ahal izateko.

Onartuta.

Barañaingo Udalari

Q25/427

Desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatze-txartelen titular bati zamalanetarako gordetako leku batean ordutegi mugatuan aparkatzeagatik ezarritako zehapenari dagokionez:

- Udalari gomendatzea zehapen-espedita berrikus dezala, araudi aplikagarriak eskatutako baldintzak bete ziren egiaztatzeko, eta, hala badagokio, ezarritako zehapena baliogabetu dezala eta ordaindutako diru-kopurua itzul dezala.

Onartuta.

Berako Udalari

Q25/25

Idazki batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei eta informazio publikoa eskuratzeko eskaerei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.

Onartuta.

Castejongo Udalari

Q25/277

Kexagileak aurkeztutako bi idazkiri udalak ez erantzuteari dagokionez. Idazki horietan, herriko kale batetik zirkulatzeko debekua dagoela erakusten duten frogak eskatu dira:

- Udalari gogoraztea informazio publikoa eskuratzeko eskaerak garaiz eta legearen arabera ebatzi behar dituela.

Onartuta.

Lizarrako Udalari

Q25/355

Bidegorri baten ustezko okupazioari buruzko idazki batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta behar bezala erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea kexagileak aurkeztutako idazkiei arreta zehatza eta arrazoitua eman diezaiela, ahalik eta lasterren.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q25/84

Isuna eta aparkatzeko beste tiket bat ordaindu arren, udaleko garabi-zerbitzuak ibilgailua tokitik at eraman izanari dagokionez:

- Udalari gomendatzea, bide-zirkulazioa eta aparkalekuen txandaketa inoiz arriskuan egon ez zirenez, eta salaketa ezarritako epean baliogabetu zenez, ondoriorik gabe utz ditzala interesdunari jarritako isuna eta udaleko garabi-zerbitzuak ibilgailua eraman izana, hau da, kexan aipatutako ekintza, eta interesdunari dagokion zenbatekoa itzul diezaiola.

Ez onartuta.

Q25/280

2024ko San Fermin jaietan ospitale-eremuan araututa zegoen aparkalekuaren tarifak aldatzeari buruzko berraztertze-errekurtso bat ez ebazteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea aurkeztutako errekurtsoak epearen barruan ebazteko legezko betebeharra duela, eta, kasu honetan, gehieneko epea iraungita, gogoraztea lehenbailehen ebatzi behar dela kexagileak aurkeztutakoa.

Onartuta.

Q25/360

Udaleko garabi-zerbitzuak ibilgailu bat tokitik at eraman izanari dagokionez, “Telpark” aplikazioaren bidez tarifa ordaintzean akats bat egin ondoren:

- Udalari gomendatzea, betiere baldin eta interesdunak aparkalekuaren ordainketa modu frogagarrian egiaztatzen badu, udaleko garabi-zerbitzuaren isunari eta tasei dagokien zenbatekoa itzul diezaiola.

Ez onartuta.

Q25/511

Iturrama kalean desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako aparkaleku bat kentzeari dagokionez:

- Udalari iradokitzea beharrezko neurriak har ditzala, ziurtatu ahal izateko kexan adierazitako eremuan desgaitasuna duten pertsonentzat gordetako plazen kopurua eta plaza bat kenarazi zuen hirigintzako esku-hartzearen aurretik zegoen kopurua bera dela.

Ez onartuta.

Q25/730

Arrosadia auzoan aldi berean zenbait obra egiteak bide-segurtasunaren gainean eragiten dituen eragozpenei eta arriskuei dagokienez:

- Udalari iradokitzea, kexak aipatzen dituen Arrosadia auzoko obrei dagokienez, ikuska dezala ea bere garaian xedatutako neurriak benetan hartu eta denboran

zehar mantendu diren.

Onartuta.

Azkoiengo Udalari

Q24/1230 eta Q24/1245

Beilatokiaren aurrean aparkatzeko leku batzuk kentzeari dagokionez.

- Udalari iradokitzea azter dezala eztabaidagai diren plazak kentzeko aukera konpentsatzeko modua plaza horiek zeuden tokitik hurbil beste plaza batzuk sortuz lor daitekeen, betiere plaza horiek kentzeak eragin duen arriskugarritasuna baztertuta.

Onartuta.

Tafallako Udalari

Q25/35

Alde zaharrean trafiko-salaketa gehiegi jartzeari dagokionez:

- Udalari iradokitzea, udal-txostenean aipatutako bi egoerei edo sasoiei dagokienez behintzat (horietan nabarmenki areagotu baitziren herriko alde zaharrean aparkatzeagatiko salaketak), balora dezala kasuko zehapen-espeditenteak indargabetzea, zeren eta, Arartekoaren iritziz, litekeena baita ebazpen honetan adierazitako arrazoiengatik poliziak salaketak jartzeko daukan funtzioa behar bezala bete ez izana.
- Udalari iradokitzea udal-txostenean aparkalekuen araubideari buruz adierazi diren neurriak har ditzala arrazoizko bizkortasunez, bereziki herriko alde zaharrean aparkalekuen seinaleztapena hobetzera edo indartzera jotzen dutenak.

Onartuta.

Santakarako Udalari

Q25/91

Elizaren kalean oztopo-zutoinak kokatzeko eskaerari ez erantzuteari dagokionez.

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta behar bezala erantzuteko

legezko betebeharra duela.

- Udalari gomendatzea, horretarako legez ezarrita zegoen epea aspaldi igaro denez, ahalik eta lasterren arta dezala interesdunak aurkeztutako eskabidea.

Onartuta.

Iruñeko Udalari eta Antsoaingo Udalari

Q24/1197

Espaloietan patinete elektrikoak erabiltzeari eta horrek oinezkoei sortzen dizkien arriskugarritasun-egoerei dagokienez:

- Bi udalei iradokitzea, bizikletetan eta patinete elektrikoetan zirkulatzen dutenek espaloiak erabiltzean sortzen dituen arazoei dagokienez, iraunarazi ditzatela eta, behar izanez gero, indartu ditzatela zaintza-, kontrol- eta, behar izanez gero, zehapen-lanak, bai eta hezkuntza- eta kontzientziazio-neurriak ere, araudia ahalik eta gehien betetzeko.

Onartuta.

10.2.24. Gardentasuna, informazio publikorako eskubidea eta herritarren partaidetza.

Antsoaingo, Barañaingo, Berriozarko, Aranguren Ibarreko eta Zizur Nagusiko udalei

Q25/100

Informazio publikoko eskaera batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Antsoaingo Udalari gogoraraztea herritarrek informazio publikoa emateko egiten duten eskaerei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.
- Barañaingo Udalari gogoraraztea herritarrek informazio publikoa emateko egiten duten eskaerei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.
- Berriozarko Udalari gogoraraztea herritarrek informazio publikoa emateko egiten duten eskaerei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.

- Aranguren Ibarreko Udalari gogoraztea herritarrek informazio publikoa emateko egiten duten eskaerei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.
- Zizur Nagusiko Udalari gogoraztea herritarrek informazio publikoa emateko egiten duten eskaerei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.

Onartuta.

Atezko Udala

Q25/1232

Birpartzelatzearen ondorioz sortutako lurzati batzuei buruzko eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea herritarren idazkiei garaiz eta behar bezala erantzuteko legeko betebeharra duela.

Onartuta.

Barañaingo Udalari

Q25/736

Hautaketa-prozesu baten ondoriozko deialdien gardentasun-faltari dagokionez:

- Udalari gogoraztea legez behartuta dagoela aldi baterako langileak hautatzeko zerrendak argitaratzera, izangai bakoitzak une oro betetzen duen lanpostua ezagutu ahal izan dezan.

Onartuta.

Corteko Udalari

Q25/1380

2025eko San Juan jaietarako eduki den aurrekontuari buruzko informazio-eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraztea informazio publikoa eskuratzeko eskabideak garaiz eta legearen arabera ebazteko betebeharra duela.

- Udalari gomendatzea eskatutako informazioa herritarrei ematea, informazio hori ulertzea ahalbidetuko duen formatu batean.

Onartuta.

Esteribarko Udalari

Q25/1140

Zubilan enpresa publikoari buruzko informazio-eskaera bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea kexagileak planteatutako informazio-eskaera berariaz ebatz dezala, eta bidezkoa dena jakinarazi diezaiola.

Onartuta.

Elortzibarko Udalari

Q24/1393

Herritarrek parte hartzeko prozesu bati dagokionez:

- Udalari gomendatzea parte hartzeko planaren kopia oso bat bidal diezaiela interesdunei, “bideragarritasunari eta jasangarritasun ekonomikoari buruzko memoria” bertan sartuta (uztailaren 26ko 1/2017 Legegintzako Foru Dekretuak ezarri du 7.4 artikuluan. Dekretu horren bidez, lurraldearen antolamenduari eta hirigintzari buruzko Foru Legearen testu bategina onetsi da), bai eta, halakorik ez badago, beharrezko diren neurriak har ditzala ere, eztabaidagai den parte hartzeko prozesua berriro gauzatzeko, memoria taxutu ondoren.

Onartuta.

10.2.25. Garraio publikoa.

Lurralde Kohesiorako Departamentuari

Q25/191

Iruña-Bera linean autobus egokiturik ezari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, Nafarroan desgaitasuna duten pertsonen arreta emateari eta haien eskubideak bermatzeari buruzko 2022ko azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legea betetze aldera, neurriren bat bultzatzea eta har dezala, kexagilea gorpil-aulkian sartu ahal izateko garraiobidean (Iruña-Bera linea).

Ez onartuta.

Q25/613

Bidaiariak trenez garraiatzeko zerbitzua emateari dagokionez gertatutako hainbat gorabehera salatzeko kexagileak aurkeztu duen idatzi bati ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea espedienteen izapidetzea ofizioz bultzatzeko betebeharra duela, bizkortasun-printzipioa errespetatuta.

Onartuta.

Q25/1285

Eskariaren araberako modalitatean Nafarroako hiriarteko garraio-zerbitzua (NBUS) abian jartzeko behar den biztanle-kopuruari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea behar diren neurriak har ditzala, kasuko udalerriak duen biztanle-kopurua edozein izanik ere, herritarrek eskariaren araberako modalitatean Nafarroako hiriarteko garraio-zerbitzua (NBUS) jasotzen dutela bermatzeko.

Ez onartuta.

Iruñerriko Mankomunitateari

Q25/158

Autobusera erabiltzaileak konpainia-animaliekin igo ahal izateko, gaur egun eskualdeko hiri-garraioko zerbitzuan dagoen baldintzapenari dagokionez.

- Mankomunitateari iradokitzea gutxiagotu eta malgutu ditzala eskualdeko hiri-garraioaren erabiltzaileek konpainia-animaliekin bidaiatu ahal izateko gaur egun ezarrita dauden eskakizunak, animalia horiek errazago lor dezaten hala egitea, aipatu diren antzeko beste arau batzuetan xedatutakoaren ildotik, eta ezertan galarazi gabe pertsona guztien eskubideak bateratzen dituzten muga jakin batzuk mantentzea.

Ez onartuta.

Q25/737

Iruñerriko taxi-eskasiari dagokionez:

- Mankomunitateari iradokitzea taxi-lizentzien kopurua handitzearen egokitasuna ebalua dezala, taxiari buruzko uztailaren 6ko 9/2005 Foru Legean zehaztutako erreferentziazko indize orokorrean ezarri dena betetzeko asmoz.

Onartuta.

10.2.26. Hirigintza.

Aiegiko Udalari

Q25/922

Kexagileak bere lursailarekin muga egiten duen itxitura-horma bati buruz aurkeztutako eskaera berariaz ez ebazteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea kexan aipatzen den eraikuntza-obra ikuskatzeko eskaerari buruzko berariazko ebazpena eman dezala, eskatzaileari dagokiona jakinarazita.

Onartuta.

Bakaikuko Udalari

Q25/934

Bahitura bati dagokionez, eta bahitura eragin duen hirigintza-espeditentea eskuratzeko eskaera bati jaramonik ez egiteari dagokionez:

- Udalari gomendatzea interesdunari ahalik eta lasterren eman diezaiola eskatutako informazio publikoa.

Onartuta.

Berako Udalari

Q25/353

Horma baten balizko ilegalitateari buruzko idazki bati ez erantzuteari buruzkoa:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta behar bezala erantzuteko legezko betebeharra duela.
- Udalari gomendatzea eztabaidagai den hormatxoaren legezkotasuna berrius dezala eta, hala badagokio, indarrean dagoen legeria berrezartzeko behar

adina neurri har ditzala.

Onartuta.

Zarrakazteluko Udalari

Q25/103

Alboko lurzati baten egoeraren aurrean neurririk ez hartzeari dagokionez:

- Udalari iradokitzea, lurralde-antolamenduari eta hirigintzari buruzko Foru Legearen testu bategina onetsi duen uztailaren 26ko 1/2017 Legegintzako Foru Dekretuaren 85. eta 198. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorriz, eztabaidagai den lurzatiaren jabeek agin diezaiela lursaila erabiltzeko eta kontserbatzeko behar diren obrak egiteko, eta, agindu horiei jaramonik egiten ez bazaie, tokiko entitateak subsidiarioki eskatzen dituen obrak egiteko agindua eman dezala, jabe horien kontura.

Onartuta.

Cintruenigoko Udalari

Q25/605

Higiezin baten egoerari dagokionez:

- Udalari gomendatzea, lurralde-antolamenduari eta hirigintzari buruzko Foru Legearen testu bategina onetsi duen uztailaren 26ko 1/2017 Legegintzako Foru Dekretuan xedatutakoarekin bat etorriz, egungo jabeek (hildako titularren oinordekoek edo horien jaraunspen jasogabeek) kexaren xede den higiezinaren osotasun fisikoa ziurtatzeko beharrezkoak diren neurriak har ditzala, eta, halakorik ezean, neurri horiek modu subsidiarioan betearaz ditzala.

Onartuta.

Leringo Udalari

Q25/1225

Aurretiazko eginbideen espediente batekin lotutako eskabide bati ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta legearen arabera

erantzuteko betebeharra duela.

- Udalari gomendatzea, kexagileak eskatu zuen moduan, salaketaren ondoren abiarazitako aurretiazko eginbideen espedientea ebatz dezala.

Onartuta.

Murchanteko Udalari

Q24/1308

Eskabide batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.

Onartuta.

Orkoiengo Udalari

Q25/42

Etxebizitza bat lehenengo aldiz okupatzeko lizentzia-eskaera ebazteko atzerapenari dagokionez:

- Udalari gomendatzea, indarrean dagoen araudia urratzen ez den bitartean, lehenbailehen joka dezala, hirigintza-lizentzia emateko eskaerari berariaz erantzuteko.

Onartuta.

Q25/354

Hainbat idazkiri ez erantzuteari eta hirigintza-arloko zehapen-prozedura bat izapidetzeari dagokionez:

- Udalari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.

Onartuta.

Tuterako Udalari

Q24/1154

Etxebizitzaren aldirietan egindako obra batzuek interesdunei eragiten dizkieten kalteei dagokienez:

- Udalari gogoraraztea hirigintza-legezkotasuna eraginkortasunez babesteko legezko betebeharra duela, bai eta kexan aipatzen diren obrak gauzatzean ofizioz edo salaketa bidez hauteman daitezkeen ez-betetzeen aurrean erreakzionatzekoa ere.

Onartuta.

Vianako Udalari

Q25/1195

Alboko higiezin baten aurri-deklarazioaren eskaerari ez erantzuteari dagokionez:

- Udalari iradokitzea, kexan hizpide den higiezinaren jabeek betearazpen-agindua betetzen ez badute ezarritako epean, atzerapenik gabe joka dezala bat etorriz uztailaren 26ko 1/2017 Legegintzako Foru Dekretuak, lurralde-antolamenduari eta hirigintzari buruzko Foru Legearen testuategina onetsi duenak, 198.3 artikuluan xedatutakoarekin.

Onartuta.

10.2.27. Etxebizitza.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari

Q24/1162

Kexagileak, gaur egun bizi den higiezina utzi behar izateagatik, etxebizitza bat eskuratzeko duen beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q24/1241

Familia-unitate batek etxebizitza babestu bat eskuratzeko duen beharrari dagokionez, unitateak dauzkan baldintzengatik eta gaur egun bizileku duen higiezinaren narriadura-egoeragatik:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Beste arrazoi batzuenengatik itxita.

Q24/1370

Babes ofizialeko etxebizitza batean antzemandako gorabeherak konpontzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea interesdunaren babes ofizialeko etxebizitzara bisita bat egin dezala, kexan adierazitako anomaliak daudela egiaztatze eta zer-nolakoak diren ikusteko, eta etxebizitza babestuari buruzko legerian zehaztutako baldintza teknikoetan nahiz eraikuntzakoetan akatsak egonez gero, egoki iritzitako neurriak har ditzala horiek zuzentzeko.

Onartuta.

Q25/34

Etxebizitzaren eta garraioaren arloan kalteberatasun sozialeko eta ekonomikoko egoerei aurre egiteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 22ko 37/2020 Errege Lege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarrian jasotako konpentsazio ekonomikoaren eskaera ezesteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea egoki iritzitako neurriak har ditzala ondoriorik gabe uzteko Etxebizitzaren Zuzendari Orokorraren azaroaren 27ko 745/2024 Ebazpena, eta aintzat hartzea interesdunaren eskaera, zeinaren bidez abenduaren 22ko 37/2020 Errege Lege Dekretuak (etxebizitzaren eta garraioen arloan kalteberatasun sozialeko eta ekonomikoko egoerei aurre egiteko premiazko neurriei buruzkoak) bigarren xedapen gehigarrian jasotako konpentsazioa eskatu den.

Ez onartuta.

Q25/38

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/87

“David” laguntzaren eskaera bat izapidetzeari uko egiteari eta Nasuvinsako bulegoetan emandako arretari dagokienez:

- Departamentuari gomendatzea lehenbailehen izapidetu dezala interesdunak erroldan inskribatzeko egin duen eskaera, eta dagokion ebazpena eman dezala.

Onartuta.

Q25/187

Emanzipa deituriko laguntzaren hileko diru-kopurua ordaintzea ukatzeari dagokionez, laguntza horren xede den errentamenduaren ordainagiriak ez duelako jasota laguntzak adierazitako hilabetea:

- Departamentuari iradokitzea Emanzipa laguntzaren hileko diru-kopurua ordain dezala, interesdunak zuzendu egin baitzuen ordainagiria, adierazitako epearen barruan.

Ez onartuta.

Q25/214

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/446

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/449

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/468

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/476

Etxebizitzaren eta garraioaren arloan kalteberatasun sozialeko eta ekonomikoko egoerei aurre egiteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 22ko 37/2020 Errege Lege Dekretuaren babesean errentak konpentsatzeko egindako eskaera ezesteari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea interesdunari aitor diezaiola etxebizitza-utzarazpena eteteagatik eskatutako errenten konpentsazioa, eta kexan hizpide den ezespena ondoriorik gabe utzi dezala.

Ez onartuta.

Q25/507

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/513

Etxebizitza errentan hartzeko laguntza fiskal bat (Emanzipa programa) ukatzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea atzera bota eta ondoriorik gabe utz dezala

kexan hizpide den Emanzipa programaren kenkariaren ukapena, eta interesdunari dagokion laguntza aitor diezaiola.

Onartuta.

Q25/576

Adjudikatu zitzaion etxebizitza babestua eskuratu ahal izateko zor bat ordaintzeko eskakizunari dagokionez:

- Departamentuari (Nasuvinsa) gomendatzea kexan aipatu den etxebizitza babestuaren errentamendu-kontratua sina dezala.

Onartuta.

Q25/716

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/779

Etxebizitza babestu baten adjudikazioa atzeratzeari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/793

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/799

Kexagilearen familiaren beharretara egokitzen den etxebizitza bat eskuratzeko beharrari

dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/837

Etxebizitza bat eskuratzeko beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/868

Etxebizitza babestua adjudikatzeko prozedurari buruz kexagileak aurkeztutako eskabide batzuei ez erantzuteari dagokionez:

- Departamentuari gogoraraztea herritarren idazkiei garaiz eta legearen arabera erantzuteko betebeharra duela.
- Departamentuari gomendatzea interesdunak 2025eko martxoaren 24an eta maiatzaren 5ean aurkeztutako eskabideei arreta zehatza eta arrazoitua eman diezaiela, ahalik eta lasterren.

Onartuta.

Q25/1149

Kexagileak, kalean bizi denez, etxebizitza bat eskuratzeko duen premiari dagokionez.

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/1169

Kexagileak bizi den baliabidea utzi behar izateagatik etxebizitza bat eskuratzeko duen premiari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza

eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Q25/1507

Kexagileak etxebizitza eskuratzeko duen beharrari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.

Onartuta.

Ekonomia eta Ogasun Departamentuari

Q25/108

Nafarroako Foru Komunitatea oinordeko duen etxebizitza baten hipoteka-betearazpena atzeratzeak jabeen erkidego bati eragiten dizkion kalteei dagokienez:

- Iradokitzea, interes orokorraren mesedetan, beharrezko diren neurriak har ditzala eztabaidagai den higiezinaren exekuzioa ahalik eta lasterren egin dadin.

Onartuta.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari eta Iruñeko Udalari.

Q23/938

Kexagileak, gaur egun senideekin batera bizi den higiezina utzi behar izateagatik, etxebizitza bat eskuratzeko duen premiari dagokionez:

- Departamentuari eta udalari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzatela.

Onartuta.

Q25/1254

Kexagileak etxebizitza eskuratzeko duen beharrari dagokionez:

- Departamentuari eta udalari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzatela.

Onartuta.

Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari eta Barañaingo Udalari

Q25/1038

Barañaingo oinarritzko gizarte-zerbitzuetan jasotako arretari eta etxebizitza bat eskuratzeko kexagilearen premiari dagokienez:

- Departamentuari gomendatzea, eskariari erantzunez, herritarrek etxebizitza eskuratzeko duten eskubidea bermatzeko neurriak har ditzala.
- Udalari gomendatzea herritarren etxebizitza-premiei jaramon egiteko neurriak har ditzala, batez ere gizarte-larrialdiko kasuetan.

Ez onartuta.

Iruñeko Udalari

AO25/6

Iruñeko Udalaren etxebizitzaren eskuragarritasunari eta okupazio-mailari dagokienez:

- Udalari iradokitzea udal-etxebizitzaren eskuragarritasuna handitzeko jarduketak areagotu eta lehenetsi ditzala, etxebizitza eskuragarri batera sartzeko eskubidea errazteko, bereziki larrialdiko edo premia kualifikatuko kasuetan.

Onartuta.

Q25/741

Familiaren beharretara egokitutako etxebizitza bat eskuratzeko premiari eta gizarte-zerbitzuen akonpainamendu- nahiz jarraipen-faltari dagokienez:

- Udalari iradokitzea interesdunaren familiari laguntzeko jarduketak egiten jarrai dezala, etxebizitza bat eskuratzen saiatzeko eta, hala badagokio, dagokion gizarte-zerbitzuen sistemako prestazioen bat aktibatzeko, etxebizitza ordaintzeko laguntza gisa.

Onartuta.

Uharteko eta Esteribarko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateari

Q25/472

Utzarazpen-prozedura batean bizitoki-alternatiba bat bilatzeari Mankomunitateak uko egiteari dagokionez:

- Oro har, Mankomunitateari gomendatzea bere gain har dezala etxebizitza-premia edo -gabezia duten pertsonentzako bizileku-alternatibak bilatzeko eginkizuna, oinarritzko gizarte-zerbitzuen funtzio-eremuari atxikita dagoela iritzita.

Onartuta.

10.3. IRADOKIZUN NORMATIBOAK.

10.3.1. Gizarte-ongizatea.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari

Q24/1319SN

Desgaitasuna duten pertsonentzako Infanta Elena zentroan emandako arretari dagokionez:

- Departamentuari gomendatzea, Infanta Elena zentroan desgaitasuna duten pertsonen ematen zaien zerbitzuari dagokionez, arduratu dadila honako hauek ziurtatzeaz: zerbitzuaren kalitate egokia bermatzeko neurriak hartzen direla, batez ere kexan aipatutako osasun- eta elikadura-arloetan, nahikoa mediku eta erizain dagoela eta erabiltzaileei eskaintzen zaizkien menuetan alternatibak daudela.
- Departamentuari gomendatzea beharrezko diren neurriak har ditzala 2025eko martxoan segurtatutako menu bikoitza atzerapenik gabe inplementatzeko.
- Departamentuari iradokitzea zuzenean eta berehala egiazta dezala Infanta Elena zentroko egoiliarrei eskaintzen zaizkien menuen kalitatea eta kozinatzea.
- Departamentuari iradokitzea berrikusi eta, gutxienez, eguneratu dezala kexan aipatutako zentroko erabiltzaileei edo antzeko zentroetakoiei eta zerbitzuetakoiei dagokien xedapen askeko kopurua, zerbitzu mota horrengatik jasotako prezio publikoak arautzen dituen araudiaren arabera.

Onartuta.

Iruñeko Udalari

Q25/295SN

Familia ugariei lurraren kontribuzioan hobari bat aplikatzeko moduari dagokionez:

- Udalari iradokitzea, familia ugarientzat ezarri den hobariari dagokionez, lurraren kontribuzioa arautu duen ordenantza fiskala alda dezala, errenta familia-unitateko kideen kopuruaren eredura modulatu dadin.

Ez onartuta.

10.3.2. Kirola.

Kultura, Kirol eta Turismo Departamentuari eta Lehendakartzako eta Berdintasuneko Departamentuari

Q24/1278SN

2024an gizonen eta emakumeen kirol-sariak berdintasun-baldintzen pean ez emateari dagokionez:

- Bi departamentuei iradokitzea Nafarroako Foru Komunitateko kirol-sariak arautu dituen Foru Dekretuaren aldaketa bat bultzatzea, 17/2019 Foru Legearen 29.6 artikulua jaso duen gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-printzipioa txertatzeko eta ildo horretatik doan erabakiren bat ezartzeko, besteak beste, kirol-sariok emateko prozeduran proposamen pluralak eta parekideak aurkezteko eskakizuna.

Onartuta.

10.3.3. Hezkuntza.

Hezkuntza Departamentuari

Q25/1086SN

Hezkuntza baten ezagutza-maila egiaztatzen duen proba bat egokitze edo atzeratzeko eskaera bat ezestea, matrikula-epea amaitu ondoren gertatu den ustekabeko inguruabar baten aurrean:

- Departamentuari iradokitzea araudi aplikagarriak aukera eman diezaiola

izangaiei, hizkuntza baten ezagutza-maila egiaztatzen duten proba batzuetan matrikula egin ondoren inguruabar aurreikusigabeak gertatzen direnean, proba horietan parte hartu ahal izateko egokitzapenak eskatzeko.

Ez onartuta.

10.3.4. Funtzio publikoa.

Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentuari

Q24/1180SN

Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erizaintzako zainketa osagarrietako teknikariei dagokienez, zaintzaile edo zaintzaile gerontologiko lanpostua betetzen duten eta Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziari atxikitako erizaintzako zainketa osagarrietan titulua daukatenek lan-baldintzetan jasaten duten diskriminazioari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea kasuko neurri arauemailea bultza dezala kexan aipatutako langileak (erizaintzako zainketa osagarrietan titulua daukatenak, Pertsonen Garapenerako Nafarroako Agentziaren asistentzia-postuetan lan egiten dutenak) integratu ahal izateko Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko antzeko langileei aplikatzen zaien karrera profesionaleko sisteman, baina haien atxikipen organikoa eragozpen gertatu gabe.

Ez onartuta.

Q25/126SN

Nafarroako administrazio publikoetako funtzionarioen eskubide pasiboen araubideko prestazioen gainordaina ez aintzatesteari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea lege-aldaketa bat bultza dezala, Nafarroako administrazio publikoen montepioei dagokienez prestazioen gainordaina ezartzeko, gizarte-segurantzari buruzko legerian jasotakoen antzera.

Ez onartuta.

10.3.5. Ogasuna.

Ekonomia eta Ogasun Departamentuari

Q24/1343SN eta Q24/1347SN

Nafarroako administrazio publikoetan enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko presako neurriei buruzko 2021eko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondoriozko egonkortze-prozesuak egiteko neurriei buruzko 2022ko uztailaren 1eko 19/2022 Foru Legearen 12. artikuluan xedatu den konpentsazio ekonomikoaren tributazioari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea beharrezko diren neurriak sustatu ditzala, langileen estatutuaren Legearen testuategia onetsi duen urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuan kaleratzeagatik zehaztutako kalte-ordainekin gertatzen den modu berean, Nafarroako administrazio publikoetan administrazio-araubideko kontratu bat azkentzeagatik konpentsazio ekonomikoa (enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko presako neurriei buruzko 2021eko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondoriozko egonkortze-prozesuak egiteko neurriei buruzko uztailaren 1eko 19/2022 Foru Legearen 12. artikuluan ezarritakoa, eta Nafarroako administrazio publikoetako langileen estatutuaren testuategia onetsi duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren 88.3 artikuluan ezarritakoa) pertsona fisikoen errentaren gaineko zergatik salbuetsita gera dadin.

Ez onartuta.

Lezaungo Udalari

Q25/1SN

Hirigintza-konsulta baten ostean tasa batzuk kobratzeari dagokionez:

- Udalari iradokitzea, kexan planteatutakoa egoera eta antzekoak saihesteko, beharrezko iritzitako neurriak har ditzala hirigintzako izapideengatik tasak arautu dituen ordenantza Nafarroako toki-ogasunei buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legearen 105.3 artikuluan xedatutakora egokitu ahal izateko.

Onartuta.

10.3.6. Osasuna.

Osasun Departamentuari.

Q25/221SN

Nafarroako Foru Komunitatetik kanpoko zentroetan osasun-laguntza jasotzeagatik

joan-etorrien, ostatuaren eta mantenuaren gastuetarako dirulaguntzak ez eguneratzeari dagokionez:

- Departamentuari iradokitzea pazienteek osasun-laguntza Nafarroatik kanpo jasotzeko dauzkaten gastuei dagozkien laguntzen zenbatekoak eguneratu ditzala, kontuan hartuta azken urteotan prezioak igo direla, eta araudi erregulatzailea alda dezala, beharrezkoa izanez gero.

Ez onartuta.

10.3.7. Trafikoa.

Esteribarko Udalari

Q24/1294SN

Kexagileak baimenduta duen ibiaren zabalerari dagokionez:

- Udalari iradokitzea beharrezko iritzitako neurriak har ditzala gaiari buruzko 3. zenbakiko Ordenantza Fiskala argiago eta zehatzago idazteko. Ordenantza horrek, hain zuzen ere, ibilgailuak espaloietatik sartzeagatikotasak arautu ditu, bai eta modu eskusiboan aparkatu, ibilgailuak gelditu eta edozein motatako salgaiak kargatu eta deskargatu ditzaketenei bide publikoa erreserbatzeagatikotasak ere.

Onartuta.

10.4. ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK EBAZPENAK NORAINO ONARTU DITUZTEN.

10.4.1. Onartutako eta ez onartutako ebazpenak, administrazioka.

Hurrengo taulan, Nafarroako Arartekoak emandako ebazpenen hartzaile den administrazio publiko bakoitzak zer onarpen-ehunekoa duen jakinarazi da, erakundean izapidetzen diren espediente-motei dagokienez: kexak, ofiziozko jarduketak eta hobetzeko proposamenak.

Onarpen-maila hori kalkulatzeko, kontuan hartu dira bai 2025ean emandako ebazpenak, bai 2024ko abenduaren 31n erantzunaren zain geratu ziren aurreko urteetakoak, bai 2025ean berriro ireki zirenak eta ebazpena zeukatenak.

Onarpen-ehunekoa honela kalkulatu da: onartutako ebazpenen kopurua zati

onartutako eta ez onartutako ebazpenen kopuru osoa. Beraz, txosten hau idazten amaitu den unean erantzunaren zain dauden ebazpenak eta beste kausa batzuentatik itxi diren ebazpenak ez dira kontuan hartu onarpen-mailaren kalkuluan.

Administrazioa	Ebazpenen kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehuneko
Castejongo Udala	6	6	0	% 100,00
Orkoiengo Udala	5	5	0	% 100,00
Antsoaingo Udala	4	4	0	% 100,00
Corellako Udala	4	4	0	% 100,00
Lizarrako Udala	4	4	0	% 100,00
Tafallako Udala	3	3	0	% 100,00
Alloko Udala	2	2	0	% 100,00
Berako Udala	2	2	0	% 100,00
Berriozarko Udala	2	2	0	% 100,00
Esteribarko Udala	2	2	0	% 100,00
Atarrabiako Udala	2	2	0	% 100,00
Izarbeibarko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen eta Kirolen Mankomunitatea	2	2	0	% 100,00
Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Departamentua	1	1	0	% 100,00
Adiosko Udala	1	1	0	% 100,00
Arangurengo Udala	1	1	0	% 100,00
Arbizuko Udala	1	1	0	% 100,00
Atezko Udala	1	1	0	% 100,00
Bakaikuko Udala	1	1	0	% 100,00
Beteluko Udala	1	1	0	% 100,00
Buñuelgo Udala	1	1	0	% 100,00
Zarrakazteluko Udala	1	1	0	% 100,00
Cascanteko Udala	1	1	0	% 100,00
Cintruénigoko Udala	1	1	0	% 100,00
Cortesco Udala	1	1	0	% 100,00
Etxarriko Udala	1	1	0	% 100,00
Eulateko Udala	1	1	0	% 100,00
Fustiñanako Udala	1	1	0	% 100,00
Gesalatzeko Udala	1	1	0	% 100,00
Txulapaingo Udala	1	1	0	% 100,00
Larraungo Udala	1	1	0	% 100,00
Leringo Udala	1	1	0	% 100,00

Administrazioa	Ebazpenen kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehunekoa
Lezaungo Udala	1	1	0	% 100,00
Monteagudoko Udala	1	1	0	% 100,00
Muesko Udala	1	1	0	% 100,00
Murchanteko Udala	1	1	0	% 100,00
Obanosko Udala	1	1	0	% 100,00
Erriberriko Udala	1	1	0	% 100,00
Erromantzatuko Udala	1	1	0	% 100,00
Santakarako Udala	1	1	0	% 100,00
Urdiaingo Udala	1	1	0	% 100,00
Elortzibarko Udala	1	1	0	% 100,00
Vianako Udala	1	1	0	% 100,00
Alesbesko Udala	1	1	0	% 100,00
Zuñigako Udala	1	1	0	% 100,00
Aroztegi kontzejua	1	1	0	% 100,00
Egues kontzejua	1	1	0	% 100,00
Zufia kontzejua	1	1	0	% 100,00
Bortzirietako Hiri Hondakinen Mankomunitatea	1	1	0	% 100,00
Erriberako Mankomunitatea	1	1	0	% 100,00
Uharte/Esteribar aldeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea	1	1	0	% 100,00
Nafarroako Unibertsitate Publikoa	1	1	0	% 100,00
Nafarroako Errege Bardea	1	1	0	% 100,00
Nafarroako Finka Administrazioailean Elkargo Ofiziala	1	1	0	% 100,00
Azkoiengo Udala	6	5	1	% 83,33
Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua	28	23	5	% 82,14
Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua	5	4	1	% 80,00
Tuterako Udala	5	4	1	% 80,00
Iruñerriko Mankomunitatea	5	4	1	% 80,00
Burlatako Udala	4	3	1	% 75,00
Osasun Departamentua	72	53	19	% 73,61
Barañaingo Udala	3	2	1	% 66,67
Jurramendiko Mankomunitatea	3	2	1	% 66,67
Iruñeko Udala	58	35	23	% 60,34
Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua	7	4	3	% 57,14

Administrazioa	Ebazpenen kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehunekoa
Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua	36	20	16	% 55,56
Lurralde Kohesiorako Departamentua	11	6	5	% 54,55
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	10	5	5	% 50,00
Aiegiko Udala	2	1	1	% 50,00
Etxarri Aranazko Udala	2	1	1	% 50,00
Uharteko Udala	2	1	1	% 50,00
Hezkuntza Departamentua	48	20	28	% 41,67
Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua	97	37	60	% 38,14
Martzillako Udala	1	0	1	% 0,00
Eloko Udala	1	0	1	% 0,00
Torres del Río ko Udala	1	0	1	% 0,00
Uxueko Udala	1	0	1	% 0,00
Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentua	1	0	1	% 0,00
Altsasuko Udala	2	0	2	% 0,00
Guztira	490	309	181	% 63,06

Hau da ebazpenen hartzaile izandako administrazio publiko mota bakoitzaren arabera onarpen-maila:

Administrazioa	Ebazpenen kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehunekoa
Kontzejuak	3	3	0	% 100,00
Bestelakoak	2	2	0	% 100,00
Nafarroako Unibertsitate Publikoa	1	1	0	% 100,00
Mankomunitateak	13	11	2	% 84,62
Udalak	155	119	36	% 76,77
Nafarroako Gobernua	316	173	143	% 54,75
Guztira	490	309	181	% 63,06

10.4.2. Onartutako eta ez onartutako ebazpenak, arloz arlo.

Hurrengo taulan, Nafarroako Arartekoak egindako ebazpenen onarpen-ehunekoa ageri da, arloz arlo banatuta, administrazioen onarpen-ehuneko handienetik txikienera ordenatuta.

Aurreko apartatuan bezala, kalkulua egiteko kontuan hartu dira administrazio publikoek

2025ean eta txostena idazten amaitu arte erantzundako ebazpenak, kexa-espedienteetan, ofiziozko jarduketetan eta hobekuntza-proposamenetan, ebazpena 2025ean edo aurreko urteetan formulatu den albo batera utzita:

Arloa	Ebazpenen kopurua	Onartuta	Ez onartuta	Onartuen ehunekoa
Hirigintza	14	14	0	% 100,00
Gardentasuna eta herritarren parte-hartzea	7	7	0	% 100,00
Administrazio publikoen ondasunak	2	2	0	% 100,00
Memoria historikoa	2	2	0	% 100,00
Zerbitzu publikoak	2	2	0	% 100,00
Covid-19	1	1	0	% 100,00
Kirola	1	1	0	% 100,00
Justizia	1	1	0	% 100,00
Etxebizitza	35	30	5	% 85,71
Nekazaritza	6	5	1	% 83,33
Trafikoa	17	14	3	% 82,35
Ingurumena	32	26	6	% 81,25
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	9	7	2	% 77,78
Datu pertsonalen babesa	4	3	1	% 75,00
Osasuna	68	50	18	% 73,53
Herritarren segurtasuna	15	11	4	% 73,33
Enplegu publikoko lanpostu batera heltzea	17	12	5	% 70,59
Euskara	16	11	5	% 68,75
Herri-lanak	9	6	3	% 66,67
Toki-erakundearen funtzionamendua	22	13	9	% 59,09
Ogasuna	17	9	8	% 52,94
Funtzio publikoa	32	16	16	% 50,00
Kultura	4	2	2	% 50,00
Gizarte-ongizatea	115	50	65	% 43,48
Garraio publikoa	5	2	3	% 40,00
Hezkuntza	34	12	22	% 35,29
Administrazio elektronikoa	1	0	1	% 0,00
Kontsumoa	1	0	1	% 0,00
Kontratu publikoak	1	0	1	% 0,00
Guztira	490	309	181	% 63,06

10.5. EBAZPENIK EMAN BEHARRIK GABE EBATZITAKO ESPEDIENTEAK.

10.5.1. Ebazpenik eman beharrik gabe ebatzitako espedienteak, administrazioen arabera.

Txosteneko beste atal batzuetan adierazi den bezala, espediente batzuetan, Nafarroako Arartekoaren esku-hartzearen ondorioz, inolako ebazpenik eman beharrik gabe, planteatutako gaiak konponbidean sartu dira, edo Administrazioak espedientearen planteatutako uzia onartu du. Hurrengo taulan, administrazio publiko bakoitzak ofizioz konpondu dituen kexen, hobekuntza-proposamenen eta jarduketan kopurua azaldu da:

Administrazioa	Ebatzitako kexak
Osasun Departamentua	132
Iruñeko Udala	47
Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentua	29
Hezkuntza Departamentua	29
Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua	16
Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua	11
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	10
Lurralde Kohesiorako Departamentua	6
Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentua	6
Lizarrako Udala	5
Eguesibarko Udala	5
Beriaingo Udala	4
Tuterako Udala	4
Iruñerriko Mankomunitatea	4
Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua	3
Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua	3
Arangurengo Udala	3
Burlatako Udala	3
Cabanillasko Udala	3
Castejongo Udala	3
Tafallako Udala	3
Uxueko Udala	3
Ablitasko Udala	2
Barañaingo Udala	2

Administrazioa	Ebatzitako kexak
Berriozarko Udala	2
Irurtzungo Udala	2
Lesakako Udala	2
Atarrabiako Udala	2
Zizur Nagusiko Udala	2
Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Departamentua	1
Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentua	1
Nafarroako Administrazio Auzitegia	1
Abartzuzako Udala	1
Alloko Udala	1
Andosillako Udala	1
Antsoaingo Udala	1
Anueko Udala	1
Añorbeko Udala	1
Artatzuko Udala	1
Azagrako Udala	1
Cascanteko Udala	1
Kasedako Udala	1
Cintruénigoko Udala	1
Corellako Udala	1
Eneritzeko Udala	1
Esteribarko Udala	1
Eulateko Udala	1
Ezkabarteko Udala	1
Galipentzuko Udala	1
Igantzikoko Udala	1
Irañetako udala	1
Lapoblaciongo Udala	1
Galar Zendeako Udala	1
Larraungo Udala	1
Irunberriko Udala	1
Milagroko Udala	1
Monteagudoko Udala	1
Orkoiengo Udala	1
Azkoiengo Udala	1

Administrazioa	Ebatzitako kexak
Pitillasko Udala	1
Garesko Udala	1
Urdazubiko Udala	1
Urzainkiko Udala	1
Elortzibarko Udala	1
Vianako Udala	1
Imarkoain Kontzejua	1
Erriberako Mankomunitatea	1
Tuterako Abokatuen Elkargoa	1
Nafarroako Kontseilua	1
Guztira	386

Hartzaile izandako administrazio publiko mota bakoitzeko ebatzitako espedienteen kopurua honako hau da:

Administrazioa	Ebatzitako kexak
Nafarroako Gobernua	248
Udalak	130
Mankomunitateak	5
Bestelakoak	2
Kontzejuak	1

10.5.2. Ebazpenik eman beharrik gabe ebatzitako espedienteak, arloen arabera.

Taula honetan, arloen arabera banakatuta daude administrazio publikoek ebazpenik eman gabe ebatzi dituzten espedienteak:

Administrazioa	Ebatzitako kexak
Osasuna	124
Gizarte-ongizatea	49
Hezkuntza	19
Ingurumena	19
Etxebizitza	17
Toki-erakunde funtzionamendua	16
Ogasuna	16
Trafikoa	15

Administrazioa	Ebatzitako kexak
Funtzio publikoa	14
Hirigintza	13
Euskara	11
Enplegu publikoko lanpostu batera heltzea	9
Herritarren segurtasuna	9
Garraio publikoa	8
Energia	7
Zerbitzu publikoak	7
Administrazio publikoen ondasunak	5
Gardentasuna eta herritarren parte-hartzea	5
Herri-lanak	4
Nekazaritza	3
Kirola	3
Memoria historikoa	3
Datu pertsonalen babesa	3
Kultura	2
Justizia	2
Kontratu publikoak	1
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	1
Lana	1
Guztira	386

10.6. EBAZPENA ONARTUTA DUTEN EDO IZAPIDETU BITARTEAN EBATZI DIREN GAIEN KOPURUA.

10.6.1. Administrazioen arabera.

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Castejongo Udala	6	3	9	0	% 100,00
Lizarrako Udala	4	5	9	0	% 100,00
Industriako eta Enpresen Trantsizio Ekologiko eta Digitalerako Departamentua	0	6	6	0	% 100,00
Orkoien Udala	5	1	6	0	% 100,00

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Tafallako Udala	3	3	6	0	% 100,00
Antsoaingo Udala	4	1	5	0	% 100,00
Corellako Udala	4	1	5	0	% 100,00
Eguesibarko Udala	0	5	5	0	% 100,00
Arangurengo Udala	1	3	4	0	% 100,00
Beriaingo Udala	0	4	4	0	% 100,00
Berriozarko Udala	2	2	4	0	% 100,00
Atarrabiako Udala	2	2	4	0	% 100,00
Alloko Udala	2	1	3	0	% 100,00
Cabanillasko Udala	0	3	3	0	% 100,00
Esteribarko Udala	2	1	3	0	% 100,00
Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Departamentua	1	1	2	0	% 100,00
Ablitasko Udala	0	2	2	0	% 100,00
Berako Udala	2	0	2	0	% 100,00
Cascanteko Udala	1	1	2	0	% 100,00
Cintruénigoko Udala	1	1	2	0	% 100,00
Eulateko Udala	1	1	2	0	% 100,00
Irurtzungo Udala	0	2	2	0	% 100,00
Larraungo Udala	1	1	2	0	% 100,00
Lesakako Udala	0	2	2	0	% 100,00
Monteagudoko Udala	1	1	2	0	% 100,00
Elortzibarko Udala	1	1	2	0	% 100,00
Vianako Udala	1	1	2	0	% 100,00
Zizur Nagusiko Udala	0	2	2	0	% 100,00
Erriberako Mankomunitatea	1	1	2	0	% 100,00
Izarbeibarko Oinarritzko Gizarte Zerbitzuen eta Kirolen Mankomunitatea	2	0	2	0	% 100,00
Nafarroako Administrazio Auzitegia	0	1	1	0	% 100,00
Abartzuzako Udala	0	1	1	0	% 100,00
Adiosko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Andosillako Udala	0	1	1	0	% 100,00
Anueko Udala	0	1	1	0	% 100,00

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Añorbeko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Arbizuko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Artatzuko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Atezko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Azagrako Udala	0	1	1	0	% 100,00
Bakaikuko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Beteluko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Buñuelgo Udala	1	0	1	0	% 100,00
Zarrakasteluko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Kasedako Udala	0	1	1	0	% 100,00
Cortesko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Etxarriko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Eneritzeko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Ezkabarteko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Fustiñanako Udala	1	0	1	0	% 100,00
Galipentzuko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Gesalatzeko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Igantziko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Irañetako udala	0	1	1	0	% 100,00
Txulapaingo Udala	1	0	1	0	% 100,00
Galar Zendeako Udala	0	1	1	0	% 100,00
Lapoblaciongo Udala	0	1	1	0	% 100,00
Leringo Udala	1	0	1	0	% 100,00
Lezaungo Udala	1	0	1	0	% 100,00
Irunberriko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Milagroko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Muesko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Murchanteko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Obanosko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Erriberriko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Pitillasko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Garesko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Erromantzatuko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Santakarako Udala	1	0	1	0	% 100,00

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Urdazubiko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Urdiaingo Udala	1	0	1	0	% 100,00
Urzainkiko Udala	0	1	1	0	% 100,00
Alesbesko Udala	1	0	1	0	% 100,00
Zuñigako Udala	1	0	1	0	% 100,00
Aroztegi kontzejua	1	0	1	0	% 100,00
Egues kontzejua	1	0	1	0	% 100,00
Imarkoain Kontzejua	0	1	1	0	% 100,00
Zufia kontzejua	1	0	1	0	% 100,00
Bortzirietako Hiri Hondakinen Mankomunitatea	1	0	1	0	% 100,00
Uharte/Esteribar aldeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea	1	0	1	0	% 100,00
Nafarroako Unibertsitate Publikoa	1	0	1	0	% 100,00
Nafarroako Errege Bardea	1	0	1	0	% 100,00
Tuterako Abokatuen Elkargoa	0	1	1	0	% 100,00
Nafarroako Finka Administrazioaileen Elkargo Ofiziala	1	0	1	0	% 100,00
Nafarroako Kontseilua	0	1	1	0	% 100,00
Osasun Departamentua	53	132	185	19	% 90,69
Tuterako Udala	4	4	8	1	% 88,89
Iruñerriko Mankomunitatea	4	4	8	1	% 88,89
Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentua	23	16	39	5	% 88,64
Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentua	4	3	7	1	% 87,50
Burlatako Udala	3	3	6	1	% 85,71
Azkoiengo Udala	5	1	6	1	% 85,71
Barañaingo Udala	2	2	4	1	% 80,00
Iruñeko Udala	35	47	82	23	% 78,10
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	5	10	15	5	% 75,00
Uxueko Udala	0	3	3	1	% 75,00

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Lurralde Kohesiorako Departamentua	6	6	12	5	% 70,59
Kultura, Kirol eta Turismo Departamentua	4	3	7	3	% 70,00
Jurramendiko Mankomunitatea	2	0	2	1	% 66,67
Barneko, Funtzio Publikoko eta Justiziako Departamentua	20	11	31	16	% 65,96
Hezkuntza Departamentua	20	29	49	28	% 63,64
Eskubide Sozietateko, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentua	37	29	66	60	% 52,38
Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko Departamentua	0	1	1	1	% 50,00
Aiegiko Udala	1	0	1	1	% 50,00
Etxarri Aranazko Udala	1	0	1	1	% 50,00
Uharteko Udala	1	0	1	1	% 50,00
Martzillako Udala	0	0	0	1	% 0,00
Eloko Udala	0	0	0	1	% 0,00
Torres del Río Udala	0	0	0	1	% 0,00
Altsasuko Udala	0	0	0	2	% 0,00
Guztira	309	386	695	181	% 79,34

Hau da ebazpenen hartzaile izandako administrazio publiko mota bakoitzaren onarpen-ehunekoa, handienetik txikienera:

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Kontzejuak	3	1	4	0	% 100,00
Bestelakoak	2	2	4	0	% 100,00
Nafarroako Unibertsitate Publikoa	1	0	1	0	% 100,00
Mankomunitateak	11	5	16	2	% 88,89
Udalak	119	130	249	36	% 87,37

Administrazioa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitako ehunekoa
Nafarroako Gobernua	173	248	421	143	% 74,65
Guztira	309	386	695	181	% 79,34

10.6.2. Arloa.

Arloa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitako ehunekoa
Hirigintza	14	13	27	0	% 100,00
Gardentasuna eta herritarren parte-hartzea	7	5	12	0	% 100,00
Zerbitzu publikoak	2	7	9	0	% 100,00
Administrazio publikoen ondasunak	2	5	7	0	% 100,00
Energia	0	7	7	0	% 100,00
Memoria historikoa	2	3	5	0	% 100,00
Kirola	1	3	4	0	% 100,00
Justizia	1	2	3	0	% 100,00
Covid-19	1	0	1	0	% 100,00
Lana	0	1	1	0	% 100,00
Osasuna	50	124	174	18	% 90,63
Trafikoa	14	15	29	3	% 90,63
Etxebizitza	30	17	47	5	% 90,38
Nekazaritza	5	3	8	1	% 88,89
Ingurumena	26	19	45	6	% 88,24
Datu pertsonalen babesa	3	3	6	1	% 85,71
Herritarren segurtasuna	11	9	20	4	% 83,33
Euskara	11	11	22	5	% 81,48
Enplegu publikoko lanpostu batera heltzea	12	9	21	5	% 80,77
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	7	1	8	2	% 80,00
Herri-lanak	6	4	10	3	% 76,92

Arloa	Onartutako ebazpenak	Izapidetu bitartean ebatzi diren kexak	Onartutako ebazpenak eta ebatzitako kexak guztira	Ebazpen Ez onartuta	Onartuen + ebatzitakoen ehunekoa
Garraio publikoa	2	8	10	3	% 76,92
Toki-erakundeen funtzionamendua	13	16	29	9	% 76,32
Ogasuna	9	16	25	8	% 75,76
Kultura	2	2	4	2	% 66,67
Funtzio publikoa	16	14	30	16	% 65,22
Gizarte-ongizatea	50	49	99	65	% 60,37
Hezkuntza	12	19	31	22	% 58,49
Kontratu publikoak	0	1	1	1	% 50,00
Administrazio elektronikoa	0	0	0	1	% 0,00
Kontsumoa	0	0	0	1	% 0,00
Guztira	309	386	695	181	% 79,34

11. KAPITULUA. NAFARROAKO ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK NAFARROAKO ARARTEKOAREKIN LANKIDETZAN JARDUTEA.

11.1. NAFARROAKO ADMINISTRAZIO PUBLIKOEK ARARTEKOAREKIN LANKIDETZAN JARDUTEKO DUTEN BETEBEHARRA.

Nafarroako Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 26.1 artikulua ezarri duenez, “Foru Komunitateko botere publiko eta erakunde guztiak behartuta daude Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari laguntzera, lehentasunez eta presaz, beren ikerketa eta ikuskapenetan”.

Foru-lege berberaren 24.2. artikulua ezarri duenez, “hasierako txostena edo eskatutako dokumentazioa edo horietarako sarbidea igortzean, Nafarroako administrazio publikoen zerbitzura dauden langileen edo horien arduradun nagusien jarrera ezkorra edo arduragabea bada, bere funtzioen aurkakotzat edo oztopotzat jo ahal izango duela Nafarroako Arartekoak jarrera hori, berehala eginez publiko, eta urteko txostenean edo txosten berezian, kasu horretan, Nafarroako Parlamentuari aurkezten zaion txostenean nabarmenduko dela aipatu kalifikazioa”.

24.3 artikulua arabera, “berdin jokatu da Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren jardura eragozten edo zailtzen duen edozein jarrerarekin”.

Era berean, uztailaren 3ko 4/2000 Foru Lege beraren 31.1. artikuluan xedatu denez, “edozein erakundek edo administrazio publikoen zerbitzutan dagoen langile izaerako pertsona batek Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren ikerketa-lanaren aurkako jarrera edo jarrera oztopagarria iraunkorra izanez gero, txosten berezia egin ahalko zaio, eta gainera urteko txosteneko atal egokian nabarmendu ahal izango da”.

31.2 artikulua zehaztu duenez, “Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoak bere ebazpenak betetzeari uko egiten dioten edo beren eginkizunak betetzea oztopatzen duten pertsonak identifikatu ahalko ditu, aldezturik agintari arduradun gorenari horren guztiaren berri emanda betiere”.

Bestalde, uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 34.2 artikulua haxe jaso du:

“Aurreko idatz-zatian aipatutako ohartarazpenak, gomendioak, oroigarriak edo iradokizunak bi hilabeteko epean egin ondoren, ukituriko administrazio-agintaritzak ez badu horretarako neurri egokirik hartzen, edo agintaritza horrek ez badizkio Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari jakinarazten ez onartzeko egokitzen jotzen

dituen arrazoiak, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoak administrazio ukituaren agintaritza gorenari jakinarazi ahalko dizkio kasuaren aurrekariak eta aurkeztutako gomendioak, ohartarazpenak, oroigarriak edo iradokizunak.

Justifikazio egokirik ere lortzen ez badu, kasu hori urteko txostenean edo txosten berezian jasoko du, eta berariaz aipatuko ditu administrazio publikoen zerbitzura dauden eta, Arartekoak uste badu konponbide positiboa eman zitekeela, aipaturiko irtenbide hori lortu ez duten agintarien edo langileen izenak.”

Irailaren 22ko 15/2021 Foru Legeak 29 bis artikulua gehitu zion Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legeari, eta honela dio, hitzez hitz:

“Administrazio publiko edo entitate batek ez badu eskatutako informazioa edo dokumentazioa bidaltzen, ez osorik ez zati batean, edo ebazpenei ez badie erantzuten ezarritako epean, Nafarroako Arartekoak, hamar eguneko epean azken ohartarazpena egin ondoren, honako neurri hauetako edozein hartu ahal izango du:

a) Administrazio edo erakunde erantzuleei 1.500 euroko isun hertsatzaileak jartzea, eta isuna hogeit egunean behin errepikatu ahal izango dute, eskatutakoa osorik bete arte.

b) Erantzule diren administrazioen edo entitateen jarrera ez-betetzearen berri ematea haien webgunean, urteko txostenean edo txosten berezi batean, hedabideetan, eta jokabide horren berri ematea Nafarroako Parlamentuari, jakinaren gainean egon dadin”.

11.2. INFORMAZIOA EDO ERANTZUNA BIDALTZEAN ATZERAPEN HANDIEGIA IZAN DUTEN ADMINISTRAZIOEN AIPAMENA.

2025ean, Nafarroako administrazio publikoek modu egokian jardun dute lankidetzan, oro har, Nafarroako Arartekoarekin bere ikerketetan.

11.2.1. Isun hertsatzailea ezartzeko prozedura hasi zitzaien administrazioak.

2025. urtean, Nafarroako Arartekoak lehenengo isun hertsatzailea ezartzeko prozedura hasteko ebazpen bakarra eman zuen. Zehazki, **Corellako Udalera** jo zuen, Q24/1259 espedientean, eta hamar egun balioduneko azken epea eman zitzaion eskatutako txostena bidaltzeko, informazioa eskatzeko hiru idazki egin ondoren eta erantzunik jaso gabe.

Azkenean, ez zen beharrezkoa izan isuna jartzea, udalak eman zitzaion epearen barruan bete baitzituen zegozkion legezko betebeharrak.

11.2.2. Informazioa bidaltzeko orduan atzeratu ziren administrazioak.

Uste da eskatutako informazioa bidaltzerakoan gehiegi atzeratu direla espedienteak zituzten administrazio publikoak, informazioa eskatzeko hiru idazki egin behar izan direlako erantzuna lortzeko (hasierako eskaera gehi bi errepikapen).

Guztira 40 espedientetan hiru aldiz eskatu behar izan da informazioa (2024an 25 espediente izan ziren). Honako 20 administrazio hauetan gertatu zen hori:

- **Cabanillasko Udala:** Q24/1253 eta Q24/1254.
- **Corellako Udala:** Q24/1246.
- **Lizarrako Udala:** Q24/1066, Q25/238, Q25/355 eta Q25/840.
- **Esteribarko Udala:** Q24/1294.
- **Ezkabarteko Udala:** Q24/972.
- **Falcesko Udala:** Q25/543 eta Q25/818.
- **Galipentzuko Udala:** Q25/849.
- **Uharteko Udala:** Q24/1352 eta Q25/167.
- **Irunberriko Udala:** Q24/1368.
- **Orkoiengo Udala:** Q25/99.
- **Zangotzako Udala:** Q24/1416.
- **Tuterako Udala:** Q24/966.
- **Urzainkiko Udala:** Q25/213.
- **Vianako Udala:** Q24/1157.
- **Atarrabiako Udala:** Q25/481 eta Q25/578.
- **Ziordiako Udala:** Q25/329.
- **Eguesibarko Udala:** Q25/794.

- **Egues kontzejua:** Q25/684.
- **Hezkuntza Departamentua:** Q24/695, Q24/1063, Q24/1155, Q24/1164, Q25/281, Q25/545, Q25/818, Q25/872, Q25/1001, Q25/1065 eta Q25/1183.
- **Osasun Departamentua:** Q24/1202, Q25/562, Q25/681 eta Q25/902.

11.2.3. Gomendioei, iradokizunei eta legezko betebeharren gogorazpenei erantzun ez zieten administrazioak.

Aurreko atalean bezala, uste da administrazio publikoak gehiegi atzeratu zirela erantzuna eskatzeko gutxienez hiru idazki (hasierakoa gehi bi errepikapen) bidali behar izan ziren espedienteetan erakundeak emandako ebazpenei erantzutean.

2025ean hiru aldiz eskatu behar izan zen erantzuna jarraian zehaztu diren zortzi administrazio publikoetako hamaika espedientetan (2024an hamahiru administrazioetako hamasei espediente izan ziren):

- **Esteribarko Udala:** Q24/1294.
- **Larraungo Udala:** Q24/563.
- **Azkoieneko Udala:** Q25/396 eta Q25/440.
- **Tuterako Udala:** Q24/203 eta Q24/980.
- **Uxueko Udala:** Q24/893.
- **Villafrancako Udala:** Q24/1069.
- **Hezkuntza Departamentua:** Q25/169 eta Q25/316.
- **Izarbeibarko Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen eta Kirolen Mankomunitatea:** Q24/1269.

12. KAPITULUA. HERRITARRENTZAKO ARRETA BULEGOA: KONTSULTAK.

12.1. DATU OROKORRAK.

Nafarroako Arartekoaren Erakundearen barruan “Herriarrentzako Arreta Bulegoa” izenekoa badago. Arlo funtzional baten gisara sortu zen, herriarrei lehenengo arreta emateaz arduratua; bereziki, informazioa, orientabidea eta, kasua bada, aholkua eskaintzen dizkie beren eskubideak modu hobe eta eraginkor batez balia daitezen.

Herriarrentzako Arreta Bulegoak herriarren kontsultak eta bisitak jasotzen ditu. Bertan, herriarrek oso mota desberdinetako arazoak azaltzen dituzte. Bulegoak ematen duen informazioari esker, herriarrek gehien larritzen dituzten arazoak ezagut ditzakegu. Horregatik, ahalik zerbitzurik onena emateko, erakunde honetako langileek aurrez aurreko arretaren kalitateari buruzko prestakuntza jaso zuten.

2025ean, Herriarrei Arreta Emateko Bulegoak **3.299 kontsulta** erregistratu zituen, eta horietatik 233k administratibotzat jo genituen.

Kontsulta guztietatik, 3.207 banakakoak izan ziren. Gainerakoa, 92, taldeek aurkeztu zuten, alegia, interesak ordeztzen dituzten erakundeek, nortasun juridikoa duten erakundeek edo antolatutako pertsonen taldeek. Kontsulten atzean **4.844** pertsona daude guztira.

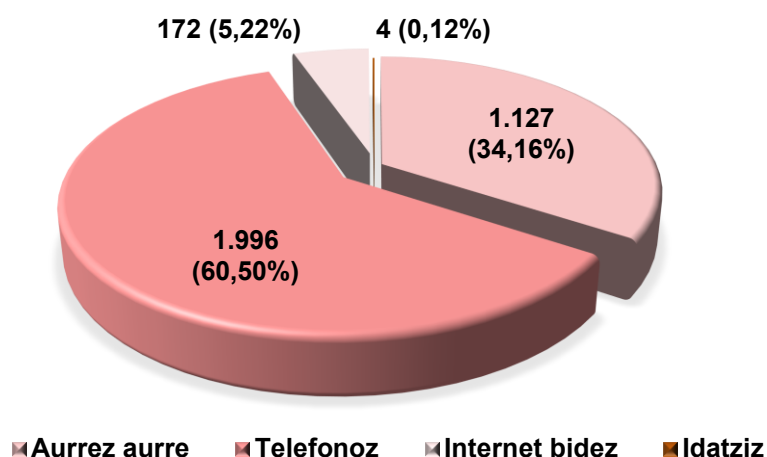
Kasuen % 60,50ean, kontsulta telefonoz egin zen (1.996), eta arreta-modalitate hori nagusitu egin da 2020tik.

Kontsulten % 34,16 bertatik bertara eta zuzenean egin ziren erakundearen egoitzan (1.127 kontsulta), eta horrek egiaztatzen du herriarrek nahiago dutela bertatik bertarako eta zuzeneko arreta eta Nafarroako Arartekoak berehalakotasunez eta modu espezializatuan eskaintzen duen zerbitzu publikoaren izaera.

Kontsulten % 5,22 baino ez zen egin Internet bidez (172).

Kontsulten % 0,12 paperean eta posta arruntez egin ziren (4).

12.2. GAIEN ARABERAKO KONTSULTAK.

2025ean aurkeztu ziren kontsulta guztiak gaika banatuta daude, zerrenda honetan ageri diren bezala:

Arloak	Kontsulta-kopurua	%
Gizarte-ongizatea	533	% 16,2
Etxebizitza	284	% 8,6
Osasuna	265	% 8,0
Hezkuntza	230	% 7,0
Ogasuna	198	% 6,0
Justizia	151	% 4,6
Merkataritza eta kontsumoa	123	% 3,7
Trafikoa eta bide-segurtasuna	120	% 3,6
Herritarren segurtasuna	118	% 3,6
Hirigintza	113	% 3,4
Ingurumena	107	% 3,2
Toki-erakundeen funtzionamendua	99	% 3,0
Atzerriartasuna	97	% 2,9
Gizarte-segurantza	95	% 2,9
Enplegu publikoko lanpostu batera heltzea	83	% 2,5
Funtzio publikoa	68	% 2,1
Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna	61	% 1,8
Lana	55	% 1,7
Herri-lanak	45	% 1,4
Zerbitzu publikoak	37	% 1,1

Arloak	Kontsulta-kopurua	%
Garraio publikoa	26	% 0,8
Nekazaritza eta abeltzaintza	23	% 0,7
Datu pertsonalen babesa	23	% 0,7
Administrazio publikoen ondasunak	19	% 0,6
Energia	15	% 0,5
Gardentasuna. Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea. Herritarren parte-hartzea	15	% 0,5
Euskara	13	% 0,4
Kirola	12	% 0,4
Administrazio elektronikoa	11	% 0,3
Elkarleen eta fundazioen araubidea	6	% 0,2
Kontratu publikoak	5	% 0,2
Covid-19	5	% 0,2
Nafarroako Foru Zuzenbide Zibila	4	% 0,1
Memoria historikoa	3	% 0,1
Kultura	2	% 0,1
Hauteskundeak	2	% 0,1
Administrazio-kontsultak	233	% 7,1
Guztira	3.299	% 100,0

12.3. KONTSULTEN BANAKETA.

Hona hemen herritarrek 2025ean egindako kontsulta nagusiak, gaika sailkatuta, ordena alfabetikoan:

1) Enplegu publikoa eskuratzeari (83 kontsulta).

Enplegu publikoa eskuratzeari, kontsultak, funtsean, honako hauei buruzkoak izan ziren:

- Enplegu publikoko lanpostuak betetzeko deialdiak.
- Enplegu publikoko lanpostuak lortzeko egindako deialdiak.
- Behin-behinekotasuna murrizteko egonkortze-prozesuak.
- Desgaitasuna duten pertsonen txandan parte hartzeko ezintasuna, desgaitasuna aitortzeko ziurtagiria berandu eman delako.

- Azterketak desgaitasuna duten pertsonen egokitzea.
- Hautaketa-prozesuetako azterketen data bat etortzea.
- Hautagaiei lanpostuak lortzeko eskatzen zaizkien baldintzekin ados ez egotea, oro har murriztaileak direlako, hala nola nahitaezko erretiroaren gehieneko adina (65 urte) gainditu ez izana, edo herritar batek planteatu duenez, Iruñeko Udaleko udaltzaingoaren probetan emakumeen eskakizun fisikoaren maila handitu delako.
- Merezimendu jakin batzuk gutxi baloratzea, hala nola prestakuntza, emandako zerbitzuak, titulazio akademikoak edo esperientzia.

2) Administrazio elektronikoa (11 kontsulta).

Gai horri buruz erantzundako kontsultak hauexei buruzkoak izan ziren:

- Hainbat izapide telematikoki egiteko zailtasunak (DAVID laguntza-eskaera, garraio-bonuaren eskaera, txosten medikoetarako sarbidea, SEPEri erreklamazioa egitea, besteak beste).
- Cl@ve identifikazio-sistema lortzeko zailtasunak, bereziki desgaitasuna duten pertsonen edo hirugarren baten ordezkari gisa dabilzanek.
- Jakinarazpen elektronikoak.

3) Nekazaritza eta abeltzaintza (23 kontsulta).

Honako hauei buruzko kontsultak egin ziren:

- Herri-aprobetxamenduen esleipena.
- Abeltzaintza, kortarako lizentziak lortzeko planteatutakoak kasu.
- Lurzatiak biltzea.
- Ureztatzeak.

4) Administrazio publikoen ondasunak (19 kontsulta).

Administrazio publikoek beren titulartasuneko ondasunen kudeaketarekin lotutako kontsultak egin ziren, hala nola, lursail publikoen okupazio partikularrarekin edo udal-espazioen erabilerarekin lotutakoak.

5) Gizarte-ongizatea (533 kontsulta).

Gizarte-ongizatearen arloak hainbat gai bildu ditu, eta, beraz, eremu horretan erantzundako kontsulten xehetasun handiagoa lortzeko, honako zerrenda honek bere banakapena dakar:

Azpigaiak	Kop.	Gaiak	Kop.
Pobrezia eta gizarte-bazterketa	254		254
Desgaitasuna	157	Gaitasun juridikoa gauzatzeko laguntza	51
		Desgaitasun- eta mendekotasun-maila	37
		Osasun mentaleko arreta soziosanitarioa	27
		Desgaitasuna duten pertsonentzako zentroetako arreta	17
		Irisgarritasuna	14
		Laguntzak	7
		Garraioa	2
		Bestelakoak	2
Adingabeak	67	Babesa	63
		Harrera	1
		Bestelakoak	3
Adinekoak	35	Zentroak eta egoitzak	24
		Pentsio asistentzialak	5
		Laguntzak	3
		Aisia eta denbora librea	2
		Bestelakoak	1
Gizarte-laguntza	12		12
Familiarentzako eta kontziliaziorako laguntzak	4		4
Genero-indarkeria	2		2
Bestelakoak	2		2
GUZTIRA	533	GUZTIRA	533

Oro har, pobrezia eta gizarte-bazterketa (gizarte-ongizateko kontsulta guztien % 47,65), desgaitasuna (% 29,46) eta adingabeak (% 12,57) dira kontsulta gehien jaso dituzten gaiak.

Gizarte-bazterketari dagokionez, kontsulta gehienak gizarte-bazterketako arriskuan dauden pertsonen zuzendutako laguntzei buruzkoak izan ziren, horietako askotan kale-

egoeran daudenak ziren mintzagai. Bereziki honako gai hauek ikusi dira: errenta bermatua ukatzea edo azkentzea, bizitzeko gutxieneko diru-sarrera edo aparteko laguntzak, emandako zenbatekoekin ados ez egotea, zenbateko horiek enbargatzea eta eskaeren ebazpena atzeratzea. Azken alderdi horri dagokionez, hainbat kontsulta egin dira Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuak errenta bermatuaren eskaerak ebazteko epea luzatu duelako, hiru hilabetetik sei hilabetera igarota.

Desgaitasunari dagokionez, 2025ean nabarmendu dira desgaitasuna duten pertsonen laguntza emateko nafar fundazio publikoa (FUNDAPA) defendatzaile judizial gisa aritzearekin lotutako kontsultak, bai eta desgaitasunaren eta mendekotasunaren mailaren balorazioa gehiegi atzeratzearekin lotutakoak ere, aipatuz, adibidez, horrek enplegu publikoa eskuratzean, laguntzak eskuratzean edo desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatzeko txartelak lortzean eragiten dituen kalteak.

Gainera, osasun mentaleko zentroetan eta desgaitasuna duten pertsonen arretarako zentroetan emandako arretari buruzko gaiak planteatu ziren.

Irisgarritasunari dagokionez, espaloi jakin batzuetatik ibiltzeko zailtasunei buruz, atarietako irisgarritasun-araudiari buruz, eraikin publikoetako arkitektura-oztopoei buruz eta eskailera-igogailuak instalatzeko laguntzei buruz galdetu zen.

Desgaitasunagatik eta mendekotasunagatik emandako laguntzak ere kontsultatu ziren, adibidez, ANFASeK ematen dituen zerbitzuen kuoten murrizketa eteteagatik egindakoak.

Adingabeen arloan, kontsulta gehienak babesgabetasun-kasuei buruzkoak izan ziren (adingabeen kontsulta guztien % 94,03). Hartara, nagusi izan ziren bisita-araubideari, adingabeek beren gurasoekin eta familiartekoeekin harremanak izateko dituzten oztopoei buruzkoak, bai eta familia-elkarguneen jardunari buruzkoak ere. Nabarmentzekoak dira gurasoek zein gizarte-zerbitzuek eta erakundeek adingabeei arretarik ez emateari buruzko kontsultak. Bestalde, adingabe baten harrerari buruzko kontsulta bat planteatu zen, eta telebistako iragarki baten eragin txarragatik egindako kontsulta bat, besteak beste.

Adineko pertsonen artean, kontsulta hauek izan ziren nagusi: adinekoentzako zentroetan eta egoitzetan sartzeko eta egoteko baldintzak (hirugarren adineko pertsonen kontsulta guztien % 68,57), asistentzia-pentsioak (kotizazio gabeko erretiro-

pentsioa, adibidez), eta mendekotasunerako laguntzak (audifono batzuk eskuratzeko, kasu).

Gizarte-laguntzari buruzko hainbat kontsulta ere egin ziren. Kontsulta horietan, oinarritzko gizarte-zerbitzuetan eta Iruñeko auzoko unitateetan emandako arretarekiko adostasunik eza adierazi zen, eta hura nola erreklamatu eta erreferentziazko profesionala aldatzea nola eskatu jakiteko orientabidea eskatu zen.

Familia eta lana bateragarri egiteko laguntzei buruzko kontsultei ere erantzun zitzairen, eta azpimarratu zen laguntza horiek ez direla nahikoak. Horren harira, kontsulta egin zen, adibidez, aurrekontu-krediturik ez izateagatik guraso bakarreko familiei laguntzak ukatzeari buruz edo guraso bakarreko familiak egiaztatzeako errenta-adierazle bat txertatzeari buruz.

Genero-indarkeriari dagokionez, bi kontsulta jaso ziren: batean, genero-indarkeriaren biktima izan zela aitortzeko ziurtagiriaren baliozkotasuna galdetu zen, eta, bestean, herritar batek adierazi zuen ez zegoela ados Gizarte Zerbitzuek genero-indarkeriaren biktima izan zen emakume bati emandako tratuarekin.

6) Merkataritza eta kontsumoa (123 kontsulta).

Gai horren inguruan egindako kontsultek kontsumitzaileen arazoak azaldu zituzten, batez ere hauexen aurrean:

- Establezimendu eta zerbitzu profesionalak (44).
- Aseguru-etxeak (37).
- Elektrizitatearen eta gasaren enpresa hornitzaileak (16).
- Banketxeak (12).
- Telefono-konpainiak (10).
- Nafarroako Gobernu Kontsumo Zerbitzuaren jarduketa (4)

7) Kontratu publikoak (5 kontsulta).

Kontratazio publikoaren arloan, besteak beste, eskolako garraio-zerbitzuaren adjudikaziodun den herritar batek kontsulta bat egin zuen hasitako zehapen-espediten baten inguruan, eta herritar batek kexa bat aurkezteko aukera kontsultatu zuen, Nafarroako Unibertsitate Ospitalean zerbitzua ematen duten segurtasun pribatuko

langileentzat 2024-2027 aldirako zaintza eta segurtasun pribatuko esparru-akordioan ezarri den arriskugarritasun osagarria edo arrisku berezia ordaindu ez zitzaiolako.

8) Covid-19 (5 kontsulta).

Covid-19aren arloan, hainbat pertsonak 2021ean jaso zituzten enpresa-kaudimenerako laguntzak itzultzeko errekerimenduari buruz galdetu zuten, eta bi kontsultak alarma-egoerak indarrean zeuden bitartean egindako arau-hausteengatik ezarri ziren zehapenen ondoriozko enbargoei buruz jardun zuten.

9) Kultura (2 kontsulta).

Kulturan, alde batetik, herritar batek kontsulta bat egin zuen 2025ean ondare higiezin zaharberritzeko asmoz pertsona fisikoei eta irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuei emandako laguntzei buruz. Bestalde, herritar batek adierazi zuen liburutegi publikoan preserbatiboak diruditen lau irudi dituen komiki bat zegoela, eta horren aurrean nola jokatu galdetu zuen.

10) Kirola (12 kontsulta).

Hauexen ingurukoak izan ziren kirolari buruzko kontsultak:

- Kirol-instalazioak erabiltzea, haietarako sarbideari, azpiegituren arriskugarritasunari eta kanporatze-zehapenei dagokienez.
- Beste batzuk (futbol-klubek jarduna eta araudia, futbol-txapelketen kudeaketa).

11) Nafarroako Foru Zuzenbide Zibila (4 kontsulta).

Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilar dagokionez, jarauntsi-arloko hiru kontsulta planteatu ziren, eta horietako batean aipatu zen Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren bildumaren aldaketa berri batek nola eragiten zion herritarrari ermandadeko testamentu baten oinordeko gisa. Gainera, herritar batek zalantzak azaldu zituen finka bati buruz (haren gaineko eskubideak, zortasuna, eta abar).

12) Hezkuntza (230 kontsulta).

Hezkuntzari dagokienez, kontsulta gehienak honako hauei buruzkoak izan ziren:

- Hezkuntza-administrazioak ikastetxeetan eta haur-eskoletan sartzeko ezarritako irizpideak aplikatzea (54).
- Bizikidetzako eta eskola-jazarpeneko egoerak (31)

- Lanbide-heziketan sartzea eta praktikak egitea (24).
- Unibertsitate-tituluen homologazioa eta baliokidetasuna (21).
- Hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleen curriculuma egokitzea (21).
- Bigarren Hezkuntzan eta Batxilergoan sartzea, eta tituluak homologatzea
- Jantokiko eta eskola-garraioko zerbitzuak ez aitortzea edo kentzea, eta horiek emateko baldintzak (13).
- Bekak eta laguntzak ukatzea, eta horiek eskuratzeko zailtasunak.
- Ikasleen ebaluazioa.
- Beste batzuk (adibidez, chromebook erabiltzeko derrigortasuna, ikasgelak bikoiztea, musika-eskoletan matrikulatzea, Educa plataformarako sarbideak, eskolako instalazioak, Skolae programa).

13) Hauteskundeak (2 kontsulta).

Hauteskundearen arloan, bi kontsultak herritar bakarrak eginak izan ziren, Kudeaketa Batzorde bat osatzeko interesdunak aurkezteko prozesuari buruz.

14) Energia (15 kontsulta).

Energiari dagokionez, informazioa eskatu zen honako hauei buruz: etxebizitzetan autokontsumorako eguzki-panelak instalatzeko ezarritako laguntzak, inguratzailer termikoak, eraginkortasun energetikoaren ziurtagiria, auto hibridoak erosteko laguntzak, parke eolikoaren aurreproiektu bat jendaurrean erakusteko fasea, eta 2025eko apirilaren 28an gertatutako itzalaldi elektrikoaren erantzukizuna.

15) Euskara (13 kontsulta).

Euskararen arloan, kontsultak errotulazioetan, erakunde publikoen sare sozialetan eta komunikatuetan euskara ez erabiltzeari buruzkoak izan ziren. Gainera, kontsulta egin zen euskara-ikastaro batera joateko baimena ukatzeari buruz, zenbait plazaren hizkuntza-eskakizuna aldatzeari buruz, NANA ematerakoan jaiotza-ziurtagiria gaztelaniara itzulita aurkezteko eskakizunaren legezkotasunari buruz eta euskara ikasteko laguntzei buruz.

16) Atzeritarrak (97 kontsulta).

Arlo horretan, nazionalitatea lortzeko jarraitu beharreko izapideei buruzko kontsultak nabarmendu ziren, bai eta bizileku-baimenei eta bisei buruzkoak eta hasitako eskaera-espeditenteak ebazteko atzerapenari buruzkoak ere.

17) Funtzio publikoa (68 kontsulta).

Gai honetako kontsultak, nagusiki, hauexei buruzkoak izan ziren:

- Baimenekin, kontziliazioarekin, lanaldi-murrizketekin, eszedentziekin, oporrekin eta beste eskubide batzuekin lotutako gaiak (34).
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren zerbitzuko langileen ordainsari-araubidea (16).
- Mugikortasuna eta administrazio-karrera. Lekualdatze-lehiaketak (10).
- Eskubide pasiboak, gehienbat Nafarroako administrazio publikoetako montepioetako funtzionarioen eskubide pasiboen sisteman dauden erretirodunei amatasunagatiko osagarria aitortzeari dagokionez.
- Diziiplina-araubidea.

18) Toki-erakundeen funtzionamendua (99 kontsulta).

Atal honetan jaso dira prozedura-kontuei buruzko kontsultak, prozedura kontuei eta toki-erakundeen araubide juridikoari buruzkoak.

Kontsulta gehienak eroldari buruzkoak izan ziren (% 60,61). Azpimarratzekoak dira Iruñeko Udalak erroldatzea ebazteko eta jakinarazteko epea hiru hilabetez luzatu duelako egindako kontsultak. Era berean, udal-bandoen jakinarazpenari buruz galdetu zen, bai eta aurrekontu-partidei buruz, osoko bilkuretako adierazpenei buruz eta udal-langileen jardunari buruz ere, besteak beste.

19) Ogasuna (198 kontsulta).

Ogasunari dagokionez, kontsulta gehienak Nafarroako Foru Komunitateko zergei eta tokiko zergei buruzkoak izan ziren.

Foru Komunitateko zergei dagokienez (82), kontsulten helburu nagusia PFEZaren likidazioak izan ziren. Horietatik 33 kontsultak mutualitateei egindako ekarpenen zenbatekoak itzultzea aitatu zuten. Gainera, kontsulta egin da dohaintzengatiko

kenkariari buruz, erretiro-pentsioaren tratamenduari buruz, ohiko etxebizitzan berrinbertitzeagatiko zerga-salbuespenari buruz, egonkortze-prozesuen ondoren jasotako kaleratzeagatiko kalte-ordainaren tributazioari buruz, 65 urtetik gorakoentzako bigarren etxebizitza saltzeagatiko zerga-salbuespenari buruz edo Elizak abusuen biktimei emandako kalte-ordainen zerga-salbuespenari buruz. Era berean, hainbat pertsona jarri ziren harremanetan erakundearekin, ezinezkoa baitzitzaien aurrez aurreko hitzordua lortzea errenta-aitorpena egiteko, edo hura ukatu zitzaielako.

Tokiko zergei buruzko kontsultei dagokienez (70), honako hauek izan ziren nagusi: ur-eta hondakin-fakturazioak, ekonomia-jardueren gaineko zergaren (JEZ) eta hiri-lurren balio-gehikuntzaren (gainbalioa) gaineko zergaren likidazioa, lurralde-kontribuzioa, zirkulazio-zerga eta katastro-aldaketak.

Halaber, honako hauei buruzko kontsultak aurkitu dira:

- Zorrak geroratzeko eta zatikatzeko baldintzak.
- Lanbide arteko gutxieneko soldataren muga ez errespetatzeagatik araudi aplikagarriara egokitzen ez diren enbargoak.

20) Justizia (151 kontsulta).

Kontsultatu diren gai nagusiek hauexek izan zuten ardatz:

- Abokatuen, prokuradoreen eta elkargo profesionalen jardunarekiko desadostasuna (28).
- Epaiak betearaztea (23).
- Prozesu judizialak luzatzea (17).
- Doako laguntza juridikoaren oztopoak eta ukapenak.
- Erregistroen jardunarekiko desadostasuna.
- Epai judizialarekiko desadostasuna eta errekurtsua jartzeko aukerak.
- Prozedura-elementuak, hala nola errekurtsoen epeak, kostuak eta egun baliodunak eta baliogabeak.
- Enbargo judizialak.
- Bitartekaritza-prozedura.

- Beste batzuk (justizia errestitatiboa, jakinarazpen judizialak edo botere judiziala, besteak beste).

21) Ingurumena (107 kontsulta).

Arlo honetan, kontsulta gehienak hots-kutsaduran zentratu ziren, bereziki herritarrek, jarduera gogaikarrien ondorioz, beren etxeetan jasaten duten zaratan, hain zuzen ere (56).

Halaber, hauei buruzko kontsultak aurkitu dira:

- Hondakinen tratamendua.
- Fauna babestea, bereziki katuen kolonien gainean.
- Jarduera sailkatuak.
- Natura-guneak babestea.
- Beste batzuk (baimen berezien mendeko jarduerak, hala nola hiltegi bat edo biometano-planta bat; edalontzi berrerabilgarriak erabiltzea; abeltzaintzako ustiategi bat ikuskatzea; zuhaitzak inaustea, besteak beste).

22) Memoria historikoa (3 kontsulta).

Pertsona batek memoria historikoari buruzko kontsulta bat egin zuen, osabaren izena Gerra Zibilean eraildako pertsonak aintzatesteko plaka batetik kentzeko egin zuen eskaerari jaramonik egiten ez zitzaiolako; beste kontsulta bat herritar batek egin zuen, Memoria eta Bizikidetzako, Kanpo Ekintzako eta Euskarako Sailak eskaera bati erantzun ez izana kexatzeko arrazoia ote zen jakiteko, eta hirugarrena, elkarte batek egina, Eroritakoen Monumentuaren eraikina eraisteari buruzkoa zen.

23) Herri-lanak (45 kontsulta).

Azpiegituren kontserbazioari eta mantentzeari buruzko kontsultak nabarmendu ziren (34), bereziki, kaleen, bideen eta errepideen zoladurari buruzkoak. Nahitaezko desjabetze-prozesuei buruzko informazioa ere eskatu zen, eta azpiegiturak gauzatzeari buruzko informazioa (hala nola, karpa bat, erabilera anitzeko areto bat, trenbide zati bat edo suteen aurkako baltsa bat).

24) Datu pertsonalen babesa (23 kontsulta).

Epigrafe honen barruan sartu dira herritarrek egiten dituzten kontsulta guztiak, baldin eta administrazio publikoen jardura-eremuan datu pertsonalak babesteko duten eskubideari buruzko gaiak badituzte xede.

Kontsulta batzuen xedea hauxe izan zen:

- Historia medikora baimenik gabe sartzea.
- Polizia-aurrekariak ezeztatze eskaera.
- Estatistikako Institutu Nazionalaren inkestei erantzuteko betebeharra.
- Argazkiak eta bideoak sare sozialetan argitaratzea.
- Kamerak jartzea.
- Correosek gutun ziurtatuak oker entregatzea.
- Jabetza Erregistroak datu pertsonalak tratatzea.

25) Elkarteen eta fundazioen araubidea (6 kontsulta).

Egin ziren kontsultak, besteak beste, Elkarteen Erregistroari, fundazio batek emandako beka bati eta elkarte batek kontratu bat ez betetzeari buruzkoak izan ziren.

26) Administrazio publikoen ondare-erantzukizuna (61 kontsulta).

Ondare-erantzukizunari buruz egindako kontsulta gehienak (48) zerbitzu publikoen funtzionamendutik eratorri ziren. Adibidez, bide publikoan, poliziaren esku-hartzeetan, garraio publikoan edo igerilekuan gertatu diren istripuengatik jasandako kalteak nola erreklamatu jakitea eskatu zen, baita etxebizitzetan, ibilgailuetan eta lurretan jasandako kalteak ere.

Bestalde, gainerako kontsultak osasun-arreta arduragabearen ondoriozko ondare-erantzukizuneko erreklamazioei buruzkoak izan ziren.

27) Osasuna (265 kontsulta).

Arlo honetako kontsulta gehienek honakoak izan zituzten hizpide:

- Osasun laguntzaren arloko geroratzeak eta itxaron-zerrendak (122).
- Asistentzia medikoa, oro har (60).

- Prestazio osagarriak eta farmazia-prestazioen finantzaketa (15).
- Arreta onkologikoa (13).
- Arreta osasun mentaleko unitatean (12).
- Osasun publikoa.
- Arreta pediatrikoa.
- Beharrian bereziak dituzten kolektiboentzako arreta.
- Ugalkortasun-tratamenduak.
- Larrialdietako arreta.
- Klinika eta zentro pribatuetako osasun-arreta.
- Iruñeko espetxeko mediku-arreta.
- Beste gai batzuk, hala nola Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren funtzionamendua ekintza osagarrietan (komunikazioak, historia medikoetarako sarbidea, jasotako informazioa, osasun-txartela, eta abar).

28) Herritarren segurtasuna (118 kontsulta).

Herritarren segurtasunean, kontsulten erdiak polizia-jarduketa batzuk aipatu zituzten (58).

Beste kontsulta batzuek honako hauek zituzten xede:

- Ordena publikoko arazoak (29), batez ere zigorrak dituztenak, adibidez, txakurra aske eramateagatik, substantziak kontsumitzeagatik, desobeditzeagatik edo arma zuriak edukitzeagatik. Gainera, petardoaren erabilerari buruz eta higiezinaren okupazioaren inguruko segurtasunik ezari buruz galdetu zen.
- Espetxe-administrazioa (22).
- Jokoak eta ikuskizunak (Ziudadelako ekitaldiak, apustu-aretoak, joko-aretoak, behi-kortak).
- NANA bidaltzea.

29) Gizarte Segurantzak (95 kontsulta).

Gai horretan, kontsulta gehienek hauek aipatu zituzten:

- Jasotako pentsioen zenbatekoarekin ados ez egotea eta horiek enbargatzeko modukoak izatea (30).
- Desadostasuna ezintasun-prozesuetan esleitutako deklarazioa, kalifikazioa edo maila (29).
- Prestazioa lortzeko eskubidea ez aitortzea, ukatzea edo ezabatzea (14).
- Gizarte Segurantzak jasotako prestazioak itzultzea exijitzea.
- Gizarte Segurantzarekin harremanetan jartzeko edo bulegoetan ordua hitzartzeko ezintasuna.
- Mutualitateen jarduna.
- Lan-bizitza begiratzeko ahalbideak.

30) Zerbitzu publikoak (37 kontsulta).

Zerbitzu publikoetan, kontsultak, funtsean, nahitaezko gutxieneko zerbitzu eskasak (ur-hornidura edo saneamendua, argiteria eta garbiketa) eta interes orokorreko beste batzuk izan ziren, hala nola hilerri baten kudeaketa, Correos, udal-jarduera bat, hildako animalia bat jasotzeko zerbitzua edo zuntz optikoa instalatzea.

31) Lana (55 kontsulta).

Lanaren gaineko kontsulta gehienak honako hauei buruzkoak izan ziren:

- Langabeziarengatiko prestazioak onartzea.
- Nafar Lansare Nafarroako Enplegu Zerbitzuko langabeentzako ikastaro okupazionalak.
- Autonomoentzako laguntzak.
- Laneko segurtasuna
- Kontratu-harremanarekin (Gizarte Segurantzako langileen altak eta bajak, ordainsariak eta abar) eta lan-kontratuen amaierarekin (bidegabeko kaleratzeak, kitapenak ordaintzea, eta abar) lotutako alderdiak.

- Laneko jazarpena.
- Lan-ikuskaritza.
- Profesionaltasun-ziurtagiriak.
- Lan-eskubideak (atsedenaldiak, oporrak, greba eta abar).

32) Trafikoa eta bide-segurtasuna (120 kontsulta).

Arlo honetako kontsulta gehienak honako hauei buruzkoak izan ziren:

- Trafikoaren arloko zehapen-prozedurak (zehapenak, isunak, enbargoak, eta abar) (59).
- Bide-segurtasuna.
- Desgaitasuna duten pertsonentzako aparkatzeko txartelak eta tokiak.
- Nafarroako Trafiko Zuzendaritzarekin harremanetan jartzeko edo bulegoetan ordua hitzartzeko ezintasuna (6).
- Gidabaimena lortzea, berritzea eta homologatzea.
- Aparkatzeko arazoak, toki gutxi daudelako edo kendu direlako.
- Beste batzuk (Alloz urtegiko aparkalekua, bidegorria, egoiliarak aparkatzeko txartelak, eta abar).

33) Gardentasuna eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea. Herritarren partaidetza (15 kontsulta).

Herritarrek egiten dituzten kontsulta guztiak sartzen dira epigrafe honetan, baldin eta gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko maiatzaren 17ko 5/2018 Foru Legean edo Estatuko legerian babestuta badaude, baita herritarrek Nafarroako administrazio publikoen esku dagoen informazioa eskuratzeko duten eskubidean eta interes publikoan zuzenean edo zeharka eragiten duten gaiei buruzko erabakietan parte hartzeko duten eskubidean ere.

Adibidez, kontsultek informazio publikoaren eskaerei erantzun ez izanari azaltzen zuten, edo informazio hori eskuratzeko aukera ukatu izana. Esate baterako, Iruñeko auzoko unitateetan eta beste udal batzuetan erroldatutako etorkinen kopurua jakin nahi zuen herritar batek, eta kirol-federazio baten kontu-auditoretzara sartzea interesatzen zitzaion

beste bati. Aldi baterako kontratazio-zerrendei, aktei eta udal-aurrekontuei, titulartasun-aldaketei eta Alloko ubide baten garbiketa-lanekin lotutako informazioa eta dokumentazioa lortzeko aukerari buruzko kontsultak ere jaso dira.

Herritarren partaidetzari dagokionez, Noaingo kirolgunea birmugatzeko Hiri Jarduketako Plan Bereziaren barruan herritarrek parte hartzeko prozesuaz mintzatu zen kontsulta bat.

34) Garraioa publikoak (26 kontsulta).

Kontsultak batez ere autobus zerbitzuari buruz egin ziren, eta nabarmentzekoak dira ibilgailu askoren irisgarritasun-falta eta linea jakin batzuetako zerbitzu urria. Eskualdeko hiri-garraioko zerbitzuari eta horregatik deitutako grebari buruz eta trenbideko garraioari eta taxien sektoreari buruz ere galdetu zen.

35) Hirigintza (113 kontsulta).

Hirigintzan, herritarrek hauexei buruzko informazioa eskatu zuten:

- Lizentziak, administrazio-baimenak eta eraikuntzan eta lurzoruan esku hartzeko beste egintza batzuk (74).
- Lurzorua hirigintza-araubidea, bereziki lur-zatien balorazioak eta lursailen eta eraikinen jabeek lursail eta eraikuntza horiek segurtasun-, osasungarritasun-, apaindura- eta bizigarritasun-egoera onean kontserbatzeko betebeharra (26).
- Hirigintza-konfigurazioa.
- Plangintza gauzatzea.

36) Etxebizitza (284 kontsulta).

Etxebizitzari buruzko kontsulta gehienak hauexen ingurukoak izan ziren:

- Etxebizitza eskuratzeko zailtasuna (81).
- Alokairurako laguntzak (Emanzipa, David) eta diru-laguntzak (48).
- Babes ofizialeko etxebizitzak adjudikatzeko prozesuak (43).
- Babes ofizialeko etxebizitzetan dauden eraikuntza-akatsak (24).
- Bizilagunen arteko bizikidetzan arazoak egotea.

- Etxebizitzak uzteko eta etxegabetzeko eskakizunak.
- Bizigarritasun-zedula.
- Eroslehentasun-eskubidea.
- Errentatzailearen eta errentariaren arteko kontratu-harremaneko eskubideak eta betebeharrak.
- Okupatutako etxebizitzak berreskuratzeko ezintasuna.
- Jabekideen erkidegoetan obrak egitea.
- Nasuvinsan aurrez aurreko hitzordua lortzeko ezintasuna.

Konplexutasun bereziko kontsultak.

Jasotako 3.299 kontsulten artean, 121 kontsultatan Informazio Bulegoko langileek lan berezia egin behar izan dute, dedikazio berezia baita horiek ebazteko.

Kontsulta horietan, zehaztu diren gaiei buruzko aholkularitza juridikoa eskatu zen, eta, beraz, emandako erantzunetan, legeria, jurisprudentzia eta erakundeak ateratako ondorioa sartu ziren.

Administrazio-kontsultak.

Aipatutako kontsultez gain, erakundearen funtzionamenduarekin lotutako 233 kontsultari erantzun zitzaion (herriarrei arreta emateko bulegoaren ordutegia, erakundearen eginkizunak, aurrez aurreko hitzorduak eskatzea, eta abar).

13. KAPITULUA. KONTSULTEN BANAKETA GENEROAREN ARABERA.

Hurrengo taulan, kontsulten banaketa ageri da, gaien arabera, kontsulta horiek emakume batek edo gehiagok edo gizon batek edo gehiagok sustatzen dituzten kontuan hartuta.

Arloak	Gizonak		Emakumeak		Guztira	
Trafikoa eta bide-segurtasuna	566	% 63,5	326	% 36,5	892	% 18,4
Gizarte-ongizatea	370	% 46,3	430	% 53,8	800	% 16,5
Etxebizitza	89	% 30,4	204	% 69,6	293	% 6,0
Osasuna	105	% 38,6	167	% 61,4	272	% 5,6
Hezkuntza	65	% 27,7	170	% 72,3	235	% 4,9
Ogasuna	109	% 52,9	97	% 47,1	206	% 4,3
Toki-erakunde funtzionamendua	119	% 58,9	83	% 41,1	202	% 4,2
Justizia	66	% 42,0	91	% 58,0	157	% 3,2
Ingurumena	68	% 44,2	86	% 55,8	154	% 3,2
Merkataritza eta kontsumoa	55	% 43,3	72	% 56,7	127	% 2,6
Herritarren segurtasuna	62	% 51,2	59	% 48,8	121	% 2,5
Hirigintza	53	% 45,3	64	% 54,7	117	% 2,4
Atzerriartasuna	61	% 61,6	38	% 38,4	99	% 2,0
Gizarte-segurantza	40	% 41,2	57	% 58,8	97	% 2,0
Enplegu publikoko lanpostu batera heltzea	34	% 41,0	49	% 59,0	83	% 1,7
Funtzio publikoa	33	% 47,1	37	% 52,9	70	% 1,4
Administrazio publikoen ondare- erantzukizuna	28	% 45,2	34	% 54,8	62	% 1,3
Lana	31	% 56,4	24	% 43,6	55	% 1,1
Herri-lanak	25	% 54,3	21	% 45,7	46	% 0,9
Zerbitzu publikoak	20	% 51,3	19	% 48,7	39	% 0,8
Garraio publikoa	8	% 29,6	19	% 70,4	27	% 0,6
Nekazaritza eta abeltzaintza	16	% 69,6	7	% 30,4	23	% 0,5
Datu pertsonalen babesa	11	% 47,8	12	% 52,2	23	% 0,5
Administrazio publikoen ondasunak	7	% 36,8	12	% 63,2	19	% 0,4
Energia	8	% 53,3	7	% 46,7	15	% 0,3
Gardentasuna. Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea. Herritarren parte-hartzea	9	% 60,0	6	% 40,0	15	% 0,3

Arloak	Gizonak		Emakumeak		Guztira	
Euskara	8	% 61,5	5	% 38,5	13	% 0,3
Kirola	6	% 50,0	6	% 50,0	12	% 0,2
Administrazio elektronikoa	5	% 45,5	6	% 54,5	11	% 0,2
Elkarteen eta fundazioen araubidea	2	% 28,6	5	% 71,4	7	% 0,1
Kontratu publikoak	2	% 40,0	3	% 60,0	5	% 0,1
Covid-19	3	% 60,0	2	% 40,0	5	% 0,1
Nafarroako Foru Zuzenbide Zibila	2	% 50,0	2	% 50,0	4	% 0,1
Memoria historikoa	4	% 100,0	0	% 0,0	4	% 0,1
Kultura	1	% 50,0	1	% 50,0	2	% 0,0
Hauteskundeak	2	% 100,0	0	% 0,0	2	% 0,0
Administrazio-konsultak	285	% 53,8	245	% 46,2	530	% 10,9
Guztira	2.378	% 49,1	2.466	% 50,9	4.844	% 100,0

Azterketa orokorrari erreparatuz, kontsultak modu orekatuan egin dira generoaren arabera, emakumeak (% 50,9) gizonak (% 49,1) baino zertxobait gehiago izanik.

Arloen arabera sakonago aztertzean, hiru eredu desberdin mantentzen dira: emakumeen nagusitasuna, gizonen nagusitasuna eta banaketa orekatua.

Alde batetik, emakumeek parte-hartze handiagoa duten hainbat gai nabari dira oraindik, batez ere gizarte-eremuetan. Horren adibide dira hezkuntza (% 72,3), etxebizitza (% 69,6), osasuna (% 61,4) eta gizarte-ongizatea (% 53,8). Patroi horrek indartu egiten du zaintzarekin, familia-ingurunearekin eta gizarte-beharrianekin lotutako gaietan emakumeek aktiboki parte hartzen dutelako ideia, kontsultak egiten baitituzte hirugarren adingabe bati, seme-alaba adingabe bati edo senide bati buruz edo haiek ordezkatzuz.

Emakumeek kontsultatutako beste gai batzuk hauek dira: elkarteen eta fundazioen araubidea (% 71,4), garraio publikoa (% 70,4), administrazio publikoen ondasunak (% 63,2) eta kontratu publikoak (% 60,0).

Aldiz, beste gai batzuetan ikusten da gizonak direla kontsulta gehienak egiten dituztenak. Oso nabarmena da trafikoa eta bide-segurtasuna (% 63,5), eta, gainera, erakundeari zuzendu zaizkion pertsonen ia bostenak (% 18,4) arlo horren barruan kontsultatu du.

Halaber, gizonen gehiengoa beste gai batzuei buruz aurkeztu dituzte kontsultak, hala nola nekazaritza eta abeltzaintza (% 69,6), atzerriartasuna (% 61,6), euskara (% 61,5),

gardentasuna eta informazio publikorako sarbidea (% 60,0) eta Covid-19 (% 60,0). Memoria historikoa, hauteskundeak eta antzeko gaietan ere gizonezkoen erabateko nagusitasuna antzeman da.

Azkenik, gizonen eta emakumeen arteko banaketa orekatua duten gaien multzo garrantzitsu bat dago, haien ehunekoak % 50 ingurukoak direlarik. Horien artean daude ogasuna (% 52,9 gizonak eta % 47,1 emakumeak), herritarren segurtasuna (% 51,2 eta % 48,8), zerbitzu publikoak (% 51,3 eta % 48,7), energia (% 53,3 eta % 46,7), kirola (% 50 eta % 50), kultura (% 50 eta % 50) edo Nafarroako Foru Zuzenbide Zibila (% 50 eta % 50).

Bestalde, garrantzitsua da zenbait arlok multzo osoan duten pisu espezifikoak. Trafikoak eta bide-segurtasunak eta gizarte-ongizateak kontsultak egin dituzten pertsonen heren bat baino gehiago biltzen dituzte, baina genero-profil desberdinekoak.

Orain arte kontsulta egin duen inork eskatu ez badu ere, generoaren atalean beste aukera ez-binario batzuk jasotzen dituen edozein eskaera egiteko prest dago erakundea.

14. KAPITULUA. ERAKUNDEAK HERRITARREKIN DUEN HARREMAN ZUZENA.

14.1. KEXEN ETA KONTSULTEN ATZEAN DAUDEN KOLEKTIBOAK ETA ERAKUNDEAK.

2025ean, Nafarroako Arartekoak, bere titularraren eta lantaldearen bidez, harreman estua eduki zuen interes sozialen eta profesionalen ordezkari-lanak egiten zituzten hainbat erakunderekin, bai eta herritarren hainbat kolektiborekin ere.

Harreman hori zuzenean egin zen, bilera eta topaketa instituzionalen bidez, eta herritarrek aurkeztutako kexak eta kontsultak kudeatuz ere bai. Erakunde horiekin izandako elkarlana funtsezkoa izan da gizartearen kezkak eta beharrianak bertatik bertara ezagutzeko, eta, horrela, erakundeak erantzuteko duen gaitasuna hobetzeko.

Jarraian, Arartekoarekin komunikatu diren erakunde eta kolektibo guztiak zehaztuko dira. Kexak edo kontsultak aurkeztu dituztenentzat, beheko koadroan kasu bakoitzari dagokion espediente adieraziko da.

Erakundea/Kolektiboa	Espediente
Administrazioan Euskaraz Taldea	Q25/617 eta beste batzuk
Erorien Eraspenaren aldeko Elkarrekin Memoralisten Elkartea	Q25/1305
AFI - Agrupación Fustiñana de Izquierdas	Q25/1475
Molino Nuevo Baratzeen Taldea	Q25/1663 eta beste batzuk
Elkarri-Laguntza Elkartea	Q25/9 eta beste batzuk
RTX Euskara Taldea - Arrotxapeko Euskara Taldea	Q25/323 eta beste batzuk
Babestu Elkartea	
Iberoamerikako kultur- eta kirol-elkartea	Q25/1508
AJF - Jubilatuei eta senideei laguntzeko elkartea	Q25/158
HAZIAK - Tutoretzapekoentzako eta tutoretzapeko ohientzako laguntza-elkartea	
Goizuetako baserritarren elkartea	C25/871
ADAVAN - Amiantoaren Biktimak Defendatzeko eta Laguntzeko Nafarroako Elkartea	C25/501
Eguesibarko CAIDIS ikastetxearen erabiltzaileen senideen eta tutoreen elkartea	O25/8
Arbizuko HLHIP Herri Eskolako gurasoen elkartea	Q25/104
Lakuntzako HLHIPko gurasoen elkartea	Q25/110

Erakundea/Kolektiboa	Espedientea
Sarrigurengo BHIko gurasoen elkarte	Q25/172
Zizur Nagusiko BHIko gurasoen elkarte	Q25/404
ASORNA - Nafarroako Pertsona Gorren Elkarte	C25/2189
ASELCRE- Konpainia-animalien profesionalen elkarte	Q25/1576
AVIPIREN - Nafarroako Ikastetxe Erlijiosoetako Abusuen Biktimen Elkarte	Q25/1342
Flor de África Elkarte	
Gaz Kaló Elkarte	Q25/652 eta beste batzuk
AMAGINTZA - Edoskitzeari eta amatasunari laguntzeko Nafarroako taldea	Q25/1738
GERNA - Nafarroako Gaixotasun Arraroen Taldea	Q25/431
Gurelur - Nafarroako Landa Ingurunea Babesteko Elkarte	Q25/329
Kaioa Sin Fronteras Elkarte	Q25/332
Landazuria - Ecologistas en Acción de la Ribera elkarte	Q25/113
ArteNA - Nafarroako Arte, Kultura eta Elkartasun elkarte	
Familia Ugarien Nafarroako Elkarte	Q25/295 eta beste batzuk
ANAME - Nafarroako Bitartekaritza Elkarte	
Otiñanoko Lagunak Elkarte	Q25/283
ABTE CANDELARIA - Hirugarren Adinekoen Ongizatearen aldeko Elkarte	
Rumiñahui elkarte	
SACCA Navarra Elkarte	C25/3090 eta beste batzuk
Salhaketa Nafarroa elkarte	C25/1397
Semilla y Belarra Elkarte - Nafarroako Nekazari eta Abeltzainen Elkarte	Q25/1045
SEI - Kulturarteko Hezkuntza Zerbitzuaren Elkarte	
Sartaguda Elkarte Soziokultural eta Musikala	Q25/1707
SOS Arrazakeria Nafarroa eta Lantxotegi	Q25/341 eta beste batzuk
AUGC - Guardia Zibilen Elkarte Bateratua	Q25/1220
Unzutziki Berri Elkarte	Q25/58
Tuterako Auzo Elkarte	Q25/7
Behatokia- Hizkuntz-eskubideen Behatokia	Q25/1006 eta beste batzuk
Claret Larraona Ikastetxea	
Altsasu Zelandi HLHIP Ikastetxea	Q25/665
Arbizuko HLHIP Herri Eskola	Q25/665
Etxarri-Aranazko S. Donato HLHIP Ikastetxea	Q25/665

Erakundea/Kolektiboa	Espedientea
Burlatako Hilarion Eslava HLHIP Ikastetxea	Q25/636
Irurtzun Atakondoa HLHIP Ikastetxea	Q25/665
Iturmendi Arrano B. HLHIP Ikastetxea	Q25/665
Juan de Palafox de Fitero HLHIP Ikastetxea	Q25/160 eta beste batzuk
Lakuntzako HLHIP Herri Eskola	Q25/665
Olaztiko HLHIP Ikastetxea	Q25/665
Uharte-Arakilgo S. Miguel HLHIP Ikastetxea	Q25/665
Urdiain HLHIP Ikastetxea	Q25/665
Biurdana BHI Ikastetxea	Q25/759
Aita Lasa Zentroa	Q25/1649
IRIDIA - Giza Eskubideak Defendatzeko Zentroa	
Lizar Jai Pelota Kluba	Q25/238
Iruñeko Piraguismo Kluba	Q25/1286
Black Power Kolektiboa	
Nafarroako Foru Komunitateko Arte Irakaskuntza Profesionaleko eta Goi Mailakoetako iraupen luzeko eta aldi baterako kontratudun irakasle administratiboen kolektiboa	Q25/1623
COVITE - Terrorismoaren Biktimen Elkartea	Q25/900 eta beste batzuk
LURRA kolektibo ekologista	Q25/712
Desgaitasuna duten Pertsonak Gizarteratzeko Vianako Kolektiboa	C25/2599
Hiesaren aurkako Nafarroako Herritarren Batzordea	
Espainiako Giza Eskubideen Herritarren Batzordea	
8/2021 Legea bultzatzeko eta aplikatzeko batzordea	
Nafarroako Foruzaingoaren Langileen Batzordea	C25/2149
CERMIN Nafarroa- Desgaitasuna duten Pertsonen Erakunde Ordezkariei Nafarroako Batzordea	
Bolt konpainia	
Beriaingo jabekideen erkidegoa	Q25/744
Berriozarko jabekideen erkidegoa	Q25/48
Beteluko jabekideen erkidegoa	Q25/564
Badostain kontzejuko jabekideen erkidegoa	Q25/1410
Lizarrako jabekideen erkidegoa	Q25/1431
Garraldako jabekideen erkidegoa	Q25/1113 eta beste batzuk
Olaztiko jabekideen erkidegoa	Q25/294
Tafallako jabekideen erkidegoa	Q25/108 eta beste batzuk
Nafarroako Ubideko Ureztatzaileen Komunitate Orokorra	Q25/925

Erakundea/Kolektiboa	Espedientea
Nafarroako Komunitate Musulmana	
Iruñeko jabekideen erkidegoa	Q25/291 eta beste batzuk
T3RCER TIEMPO - Adinekoen Nafarroako Konfederazioa	
Nafarroako Eskola Kontseilua	
Obanosko nekazaritza-kooperatiba	C25/2457
Ecotaxi Iruñea	Q25/381
Espacio 30	
COCEMFE Nafarroa - Desgaitasun fisikoa eta organikoa duten pertsonen Nafarroako elkarten federazioa	C25/108
FEDALMA - Edoskitzearen Aldeko Elkarten Espainiako Federazioa	Q25/1669
Atena Fundazioa	
ECODES - Ekologia eta Garapena Fundazioa	Q25/20
Elkarte Fundazioa	
Adimen Desgaitasuna duten Pertsonen Autonomia Sustatzeko eta Laguntza Emateko Nafarroako Fundazioa	
Ijitoen Idazkaritzaren Fundazioa	C25/3189
Tudela Comparte Fundazioa	
Anderaz taldea	Q25/1530
Donapea IIP ikastetxeko ikasleen taldea	Q25/710
Burlatako Dantzari Taldea	Q25/422
Desgaitasuna duten pertsonentzako zentro bateko Nutrizio Batzordeko erabiltzaileen senideen taldea	Q25/1690
Altsasuko, Olaztiko eta Ziordiako senideen taldea	Q25/1471
Virgen del Camino IIP ikastetxeko senideen taldea	Q25/1360
Tafallako Marques de la Real Defensa HLHI ikastetxeko senideen taldea	Q25/423
Iruñeko San Francisco HLHIP ikastetxeko senideen taldea	Q25/538
Alaitz eta Ezkaba HLHIPetan bi urtekoentzako gelak sortzearekin ados ez dauden pertsonen taldea	Q25/260
Adingabeen eskolatzeari buruzko informazioa eskatzen duten pertsonen taldea	Q25/1633
Parapente-pilotuen taldea	Q25/1405
Desgaitasuna duten pertsonentzako arreta-zentro bateko erabiltzaileen taldea	Q25/47
Convive zentroko erabiltzaileen taldea	Q25/819
Abartzuzako bizilagunen taldea	Q25/1575
Iturengo bizilagunen taldea	C25/73
Monteagudoko bizilagunen taldea	Q25/935
Iruñeko bizilagunen taldea	Q25/265

Erakundea/Kolektiboa	Espedientea
Pitillasko bizilagunen taldea	Q25/506
Tafallako bizilagunen taldea	Q25/35
Iruñeko Alde Zaharreko bizilagunen taldea	Q25/205 eta beste batzuk
ONCE gizarte-taldea	
Futuro Think Tank Independiente Institutioa	
0-3 zikloko sindikatu artekoa	Q25/703
Lacturale	
Laubide Kultur Taldea	Q25/1234
Gazarako Mugimendu Globala	C25/2218
Intermon Oxfam GKE	
Paris 365	
Luz Verde Nafarroako Alderdi Kanabikoa	Q25/944
Turismo-jardueretako ofiziala izateko plaza duten langileak	Q25/260
Nafarroako landa-zentroetako landako larrialdi-zerbitzuko erizainak	Q25/704
NOUko segurtasun-langileak	Q25/1306
Iruñeko Udaleko Gizarte Ekintzako Alorreko langileak	Q25/909
Etxarri Aranazko Udaleko langileak	Q25/365
Goi Mailako Musika Kontserbatorioko irakasleak	
Anatomia patologikoko eta zitodiagnosiko teknikariak	Q25/772
Nafarroako ondarea defendatzeko plataforma	
Nafarroako marokoarren plataforma orokorra	
Paperak eta eskubideak lortzeko Denontzat plataforma	C25/2170
Migratuendako Informazio Gunea (MIG)	
Nafarroako pobreziaren eta gizarte-bazterketaren kontrako sarea	C25/2650
Sakanako Herri Eskolak	Q25/665
Nafarroako Gobernu SARX Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Arreta Zerbitzua, eta Kulturarteko Bizikidetzako eta Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Borrokako Ayllu Zerbitzua	C25/2593 eta beste batzuk
AFAPNA sindikatua	Q25/64 eta beste batzuk
CCOO sindikatua	Q25/675
CSIF-Nafarroa sindikatua	Q25/1135
STAJ - Justizia Administrazioako Langileen Sindikatua	Q25/491
ELA sindikatua	Q25/139
LAB sindikatua	Q25/888 eta beste batzuk
Nafarroako Medikuen Sindikatua	Q25/1076

Erakundea/Kolektiboa	Espedientea
Itxaropenaren telefono-zenbakia	
Nafarroako Foru Komunitateko irakasle funtzionarioen talde bat	Q25/337 eta beste batzuk
Unesco Etxea	
UNICEF Nafarroako Batzordea	

14.2. HARREMANAK GIZARTE-ERAKUNDEEKIN, ERAKUNDEAREN EKIMENEZ.

Hainbat arrazoiengatik elkarreragin duten erakundeen multzoa behin zehaztuta, jarraian azpimarratuko dira erakunde hau zeinekin jarri den harremanetan ekimen proaktibo propioz, herritarren eskubideen defentsan sakontzeko, aurretiazko erreklamazio baten bitartekaritzaren zain geratu gabe.

Topaketa horiek funtsezko bi helbururekin egiten dira:

1. Erakundeen lana sakon ezagutzea

Harreman estuaren aldeko apustua egiten jarraitzen dugu, erakunde bakoitzaren lana bertatik bertara ezagutu ahal izateko. Beraien instalazioetan harreman zuzena izatea funtsezkoa da eguneroko erronkak ulertzeko, bai eta haien jardueraren inpaktu sozialaren eta epe luzerako bilakaeraren inguruko ikuspuntuak entzuteko ere.

2. Arartekoa sektore babesgabeenekin duen hurbiltasuna indartzea

Lanean jarraitzen dugu gehien behar gaituztenek gure lana ezagutu dezaten. Arreta berezia jartzen diogu kexak, kontsultak edo proposamenak izapidetzeko gure zerbitzuak nola erabili argiro eta erraz azaltzeari. Lehenetsunezko helburua da pertsona orok, egoera edozein izanik ere, erakunde honen aurrean bere eskubideak nola erabili eta defendatu jakitea.

Topaketa horiei esker, behin eta berriz ageri diren hainbat arazo identifikatu ahal izan dira, hala nola desgaitasuna, integrazioa eta bizikidetzatza, osasuna, hezkuntza, adineko pertsonak eta gizarteratzea eta laneratzea. Bilerak egin dira hainbat arlotako erakundeekin, bakoitza erakundeen kezkekin eta hobetzeko proposamenekin. Arartekoak kezka horiek bildu ditu, eta konponbideak bilatzen lan egiten du, tartean dauden instituzioen eta erakundeen arteko elkarlana sustatuta.

2025ean, honako 27 erakunde hauekin jardun du Arartekoak:

Data	Erakundea/Kolektiboa
2025/1/17	Unzutziki berri elkarte
2025/1/24	FUTUNA - Adimen desgaitasuna duten pertsonen autonomia sustatzeko eta laguntza emateko Nafarroako Fundazioa
2025/2/14	Espacio 30
2025/3/5	Atena Fundazioa
2025/3/12	SOS Arrazakeria Nafarroa
2025/3/12	SARX Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Arreta Zerbitzua
2025/3/19	SOS Arrazakeria Nafarroa
2025/3/19	Elkarri-Laguntza Elkartea
2025/3/19	Intermon Oxfam GKE
2025/3/27	Flor de África
2025/3/31	Nafarroako ondarea defendatzeko plataforma
2025/4/25	Elkarri-Laguntza Elkartea
2025/5/7	Black Power
2025/5/8	Nafarroako Pobreziaren eta Gizarte Bazterketaren kontrako Sareko Eragin Politikoko Eskola
2025/5/16	Gaz Kaló
2025/5/20	SOS Arrazakeria Nafarroa
2025/5/20	Lantxotegi
2025/6/13	ONCE gizarte-taldea
2025/8/22	Nafarroako marokoarren plataforma orokorra
2025/8/22	Tudela Comparte Fundazioa
2025/8/25	CERMIN - Desgaitasuna duten Pertsonen Erakunde Ordezkarien Nafarroako Batzordea
2025/8/27	Nafarroako Pobreziaren eta Gizarte Bazterketaren kontrako Sarea
2025/9/15	Gazarako Mugimendu Globala
2025/9/17	T3RCER TIEMPO - Adinekoen Nafarroako Konfederazioa
2025/10/7	Elkarri-Laguntza Elkartea
2025/10/14	Paris 365
2025/10/15	AVIPIREN - Nafarroako Ikastetxe Erlijiosoetako Abusuen Biktimen Elkartea
2025/11/6	Salhaketa Nafarroa elkarte
2025/11/6	Eskola Kontseilua
2025/11/7	SARX Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Arreta Zerbitzua
2025/11/13	Rumiñahui elkarte
2025/11/18	Eguesibarko CAIDIS ikastetxearen erabiltzaileen senideen eta tutoreen elkarte
2025/11/18	Elkarri-Laguntza Elkartea
2025/11/27	Itxaropenaren telefono-zenbakia

14.2.1. Gizarte-erakundeen zeregina eta Nafarroako Arartekoarekin duten lankidetzak.

Adinekoen kolektiboek Arartekoari planteatu diote garrantzitsua dela Nafarroan adinekoen mahai bat sortzea, bertan, Administrazioak, unibertsitate-zentroek eta adinekoen ordezkariak, besteak beste, parte hartu ahal izateko. Gainera, osasun-zentroetako osasun-langileei geriatriako prestakuntza emateko beharra aldarrikatu dute, 65 urtetik gorako Nafarroako biztanleen % 20ri baino gehiagok arreta berezia jaso dezaten. Bizitzarako trantsizioa, zahartze demografikoa, adinekoen konpromiso soziala, izapide administratiboen digitalizazioak dakartzan zailtasunak, nahi gabeko bakardadea, non eta nola bizi aukeratzeko askatasuna eta erretiratuen klubaren egungo ereduak ere dira kolektibo horrentzat aztergai, eta, bestalde, Arartekoari eskerrak eman dizkiote lege-erreforma bultzatzeagatik, Nafarroako mutualista erretiratuen tributazioa Espainiako gainerakoenarekin harmonizatzea ahalbidetzeko asmoz.

Desgaitasuna duten pertsonentzako lan egiten duten haiei eta laguntza ematen dieten erakundeei dagokienez, gehien errepikatzen den kontu bat pertsonak lan-merkatuan eta, oro har, gizarteko esparru guztietan integratzearen aldeko benetako apustua da. Kezkagarriak dira, halaber, desgaitasuna baloratzeko prozesuaren atzerapenak, enplegu publikoa lortzeko oztopoak, hezkuntza inklusiboaren eta kalitatezkoaren bidean aurrera egiteko beharra eta prestazio ortoprotesikoak eskuratzeko zailtasunak. Arreta berezia merezi du desgaitasunen bat duten ikasleek eta haien familiartekoei hezkuntza-eskubideen gainean daukaten ezjakintasunak. Gai hori CERMINEk egindako "Informar para incluir" txostenean garatu zen, eta hor, kolektibo horrek jasaten duen informazioaren gabeziak hauteman dira eta Foru Komunitatean benetan inklusiboa den hezkuntza-sistema baterantz aurrera egiteko laguntzak indartzeko premia planteatu da. Zentzu horretan, Arartekoak azpimarratu zuen begirada aldatu eta apustu irmoa egin behar dela ekitatearen eta inklusioaren alde, justizia sozialeko kontuak baitira.

Desgaitasunen bat duten pertsonen eskubideak defentsan Ararteko erakundeak duen ulermen ona eta konpromisoa islatuta geratu zen ONCE gizarte-taldeak uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 25. urteurrenaren ospakizunarekin bat egiteko hartu zuen erabakian. Foru Lege horrek Nafarroako Arartekoa sortu zuen, eta ekainaren 17ko (asteartea) kupoia erakunde honi dedikatu zion, zeren eta duela mende laurdenetik Foru Komunitateko pertsona guztien eskubideak zaintzen baititu.

Gainera, Arartekoaren 25. urteurrenaren esparruan erakunde berak Administrazio Publikoaren Sari Solidarioa jaso zuen ONCE gizarte-taldearen eskutik, eta, horren bidez,

Nafarroako herritarren eskubideak eta askatasunak defendatzen eta hobetzen egindako funtsezko lanaren balioa nabarmendu zen, baita konpromiso soziala ere; azken hori, izan ere, Nafarroan kalteberatasun-egoeran dauden pertsonak erroldatzea erraztu zuen ebazpenean bereziki islatu zen.

Arlo horretan bertan, Arartekoak bilerak egin zituen Adimen Desgaitasuna duten Pertsonen Autonomia Sustatzeko eta Laguntza Emateko Nafarroako Fundazioarekin (FUTUNA), erabiltzaileei eguneroko erabakiak hartzen laguntzeko eta horrek dakartzan ondorioak ulertzeko helburuarekin. Gaur egun, fundazio horrek 63 erabiltzailereri ematen die arreta, etxebizitza partikularretan, tutoretzapeko etxebizitzetan eta egoitzetan bizi direnek hainbat zerbitzu balia ditzaten, eta, aldi berean, kudeaketa ekonomikoetan, ondarearen ingurukoetan edo lan-bilaketan laguntzen diete. Bere kezka nagusietako bat da proiektuaren jasangarritasuna bermatuko duen egonkortasun ekonomikoa falta dela, bai eta desgaitasunari buruzko Lege berriaren aplikatzea konplexua dela ere (31/2022 Foru Legea, azaroaren 28koa).

Artea gizakiago egiten gaituen adierazpide eta eskubide unibertsal gisa ikusteko aldarrikapenak gidatzen du Atena Fundazioaren bidea; izan ere, hogeita bost urtez, bere horretan eutsi dio desgaitasuna duten pertsonen beren talentua garatzeko, adierazteko eta munduan beren lekua aurkitzeko espazioa eta aukerak sortzeko bokazioari, dantzaren, antzerkiaren eta beste diziplina artistiko batzuen bidez. Arartekoarekin egindako bileran, Atenak inklusioarekin duen konpromisoa aldarrikatu zuen, eta helburu hori erdiesteko, ezinbestekoa dela taldean lan egitea, beste erakunde batzuekin lankidetzan aritzea eta sareak nahiz elkarteak barne hartzea, hala nola Plena Inclusión Navarran, Nafarroako Dantzaren aldeko Elkartean eta Nafarroako Desgaitasunaren Batzorde Etiko Sektorialean.

Bestalde, kulturartekotasuna, integrazioa eta bizikidetzaren hainbat instituzio eta erakunde sozialekin batera aztertu dira. Zentzu horretan, Arartekoa Nafarroako Gobernuaren lehendakariarekin bildu zen, eta hor, Foru Komunitatean migratzaileak nola integratzen ari diren eztabaidatzeko ikuspuntuak trukatu zituzten eta kulturen arteko bizikidetzaren hobetzeko ekintzen bilaketan sakondu zuten. Biek esan zuten integrazioaren erronkak presaz jardutea eskatzen duela, modu proaktiboan eta garaiz, gizartean alarma sor dezaketen eta gorroto-diskurtsoak ugaritu eragin dezaketen egoera gatazkatsuak saihesteko. Gizarte-erakundeekin duen harremanaren bidez, Arartekoak egiaztatu du Nafarroan jardunbide egokiko eta arrakastazko kasuak agitu direla kulturen arteko bizikidetzaren arloan, eta azpimarratu du garrantzitsua dela adibide horiek gizarte osoari ezagutaraztea, beste ekimen batzuetan errepikatu ahal izan daitezen. Integrazioa modu

transbertsalean eta esparru guztietan gauzatu behar da, bai sozialean, bai ekonomikoan eta bai kulturalen, giza eskubideetan jarrita arreta.

Integrazioa gizarte-erakundeekin eta Nafarroako Eskola Kontseiluarekin ere aztertu da. Kontseiluko presidentek Arartekoari adierazi zion ikasgeletako zaugarritasunaz, eskolako jazarpenaz eta hura prebenitzeko irakasleen prestakuntzaz kezkatzen zela, bai eta biktimen babesaz eta jazarlea bizikidetzaren mesedetan birgaitzeaz ere. Arartekoak Eskolako Kontseiluko presidenteari helarazi zion herriaren defendatzaile guztiek hezkuntzarekin daukaten konpromisoa, eta azaldu egin zuen herriaren defendatzaileak koordinatzeko jardunaldien barruan berriki lortutako akordioa. Horren bidez, xedatu egin da administrazio publikoei eskolako jazarpenaren aurkako prebentzio-neurriak berrikustea, hobetzea eta areagotzea eskatuko zaiela. Bi ordezkariak esan zuten ikasgeletan bizikidetzeta eta integrazioa sustatzeko interesa dutela, eta irakasleak prestatu behar direla migrazio-mugimenduei erantzuteko.

Migratzaileen integrazioa sustatzen duten gizarte-erakundeekin antolatutako topaketan, Flor de África Nafarroako emakume afrikarren elkartearekin adibidez, agerian geratu ziren beste herrialde batzuetatik etorritako emakumeek dituzten oztopoak askotan unibertsitate-tituluak homologatu ahal izateko, edo lanpostu prekarizatuak eta nazionalitatea lortzeko zailtasunak. Prozesu hori, kasu gehienetan, denboran luzatzen da, eta baimenen izapidetzea moteltzen duten irizpide objektiboak ez dira, egiatan, jakinak.

Aukera-berdintasuna, elkarkidetasuna eta lan komunitarioa dira Paris 365 jantoki sozialaren lanaren muinean dauden balioak, berdinetik berdinerara elikagai duina bermatzen baitizkie osasun-, ekonomika- edo gizarte-arrazoiengatik elikadura egokia eskuratu ezin dutenei. Erabiltzaileen % 48k ez dauka etxebizitzarik eta % 40k ez du dutatzeko edo arropa bere kabuz garbitzeko modurik aurkitu. Errealitate hori gero eta presenteagoa doa. Aurten, nagusiki boluntarioek osatutako zerbitzu horrek “Txokoa” aurkeztu zuen. Espazio ludiko horrek espiritu komunitarioa eta erabiltzaileen arreta integral eta indibidualizatua bultzatzen ditu, erakundearen jarduketa-ildoetan sakontzeaz gain. Arartekoak eta Paris 365 jantoki sozialeko lantaldea etorri ziren esatean gizarte-bazterketa handiko eta etxegabetasuneko egoeran dauden pertsonak babesteko konpromisoa behar dela, eta zerbitzuaren erabiltzaileen profila aldatu behar dela, migratzaileak nagusi baitira hor.

Tudela Comparte Fundazioa, beste alde batetik, funtsezko pieza da Erriberan pertsonak gizarteratzeko orduan. Baztertutako edo bazterketa pairatzeko arriskuan dauden

pertsonak artatzen ditu eta haien arazoei irtenbideak ematen dizkie, maila eta garrantzia gorabehera. Urte honetan zehar “Leihoa” izeneko gizarte-programa berria jarri du abian. Bazterketa-egoeran dauden pertsonen zuzendutako eguneko zentroa da, eta Villa Javier gizarte-zentroko eta jantokiko zerbitzuekin bat egiten du. Ongizate komunitariorako gune gisa definitzen da “Leihoa”, eta egungo harrera-, elikadura- eta prestakuntza-programak osatzen ditu. Pertsona eta familia kalteberenek dituzten premien tratamendu integral baterantz aurrera egiten saiatzen da.

Gazte migratzaileen oparotasun-ametsak oso presente egon ziren Elkarri Laguntza eta bestelako erakundeekin egindako topaketetan, zeren eta haien bitartez oinarritzko baliabideak ematen baitzaizkie etxerik gabeko pertsonen (hala nola elikagaiak eta arropa), osasun-arloaren, prestakuntzaren eta etxebizitza eskuratzeko gaien inguruan aholkularitza emateaz gain. Halaber, izapideak egiten laguntzen dute erakundeok, bizitza duinaren aldeko egoera erregularizatzeko. Klean bizi diren pertsonak erroldatzeko prozesuak arintzeko beharrez, errenta bermatua emateko epeak mantentzea eta gazte migratzaileei, lanpostuak lortu ditzaten, prestakuntza-eskaintza egokitzearen garrantzia izan ziren erakundeek eta Arartekoaren arteko elkarlanaren ardatz nagusiak. Gainera, bi erakundeak bat etorri ziren Iruñean bazterketa- eta etxegabetasun-egoeran dauden pertsonen buruzko kezka azaltzean. Zentzu horretan, seinalatu dute birkokatu egin behar direla eraikin abandonatuetan bizi diren eta, ondorioz, erasoak, borrokak eta bestelako gertakari biolentoak jasatea posibleagoa den testuinguruetan bizi diren gazteak, bai eta haiek harreraren hartzea eta osasun-kontrolak egitea ere.

Bestalde, Nafarroako Pobreziaren eta Gizarte Bazterketaren kontrako Sareak gailendu du kalteberatasun-egoeran dauden pertsonen zailago zaiela administrazio publikoekin harremanak izatea, enplegua lortzea eta akonpainamendu sozial eredu edo erroldatze soziala ezartzea, besteak beste. Arreta jarri du, orobat, kalteberatasun-egoeran dauden pertsonen publikoki parte hartzearen garrantzian, eta, horregatik, Eragin Politikoko Eskola sustatzen du, pertsona horiek hobeto jakin dezaten nola funtzionatzen duten erakundeek eta zer tresna dauden Nafarroako bizitza publikoan parte hartzeko. Publikoarengana hurbiltzeko, hura ulertzeko eta, batez ere, haren ahotsak entzunarazteko modu bat da. Helburua da partaideek Nafarroako erakundeek zeregina ulertu dezatela, beren premiak eta proposamenak nola helarazi jakin dezatela eta beren planteamenduak kontuan hartuak izatea lor dezatela.

Emakumeen aurkako indarkeriari buruz sensibilizatzea izan da Nafarroako Arartekoa tarteko izan den beste kontuetako bat. Erakunde honek bat egin du Foru Komunitateko

“Puntu Moreak” sarearekin, Gobernuaren ordezkariarekin atxikitze-protokoloa sinatu ostean. Akordio hori dela bide, Arartekoak bere esku jarritako baliabide espezializatuei buruzko oinarritzko informazioa emango die indarkeriaren biktima diren emakumeei, hala eskatzen dutenean, eta Gobernuaren ordezkariak material grafikoa helaraziko du eta erakundeko langileei emakumearen aurkako indarkeria prebenitzeko oinarritzko prestakuntza emateaz arduratuko da. Prestakuntza hori eman zutenak Gobernuaren ordezkariak Emakumearen aurkako indarkeriaren Koordinazio Unitateko zuzendariak eta arlo horretan eskumena duten Estatuko Segurtasun Indar eta Kidegoetako kideak izan ziren.

HIRUGARREN SEKTOREAK GIZARTEAN DUEN BALIOA

Hirugarren sektorea gizartea eraldatzeko eta aurrerapausoak emateko ezinbestekoa den eragile gisa finkatu da. Haren lanak kalteberatasun-egoeran dauden kolektiboek bizitza duina izateko eskubidea bermatzen du, eta sistema publikoaren estaldura nahikoa ez den lekuetan jarduten dute.

Gizarte-erakundeek sareko lanean eta administrazio publikoekiko lankidetzan oinarritzen dute beren efikazia, eta haien ahaleginak honako hauei daude begira:

- Ekitate soziala: Pobrezia desagerraraztea eta desberdintasunak murriztea.
- Jasangarritasuna: Gizarte- eta ingurumen-eredu bidezkoagoak eraikitzea.
- 2030 Agenda: Herritarrak sentsibilizatzea eta eragin politikoa garapen jasangarriko helburuak (GJH) betetzeko.

Asistentzia-funtzioaz haratago, sektoreak baliabide ekonomiko garrantzitsuak mobilizatzen ditu, enplegua sortzen du, boluntariotzaren bidez herritarren parte-hartzea sustatzen du eta gizarte-eskarien bolumen handia artatzen du, gizarte osoan inpaktu positiboa sor dadin.

Era berean, garrantzizkoa iruditzen zaigu sektore horren sentsibilizazio-lana eta eragin politikoa. Erakunde horiek herritarrei hurbiltzen diete 2030 Agenda, eta botere publikoek beren helburuak erdiesteko daukaten konpromisoa sustatzen dute. Kanpainen eta jardueren bitartez, GJHak modu zabalagoan ezagutarazten dituzte eta haiek eraginkortasunez inplementatzea errazten dute.

Funtsezkoa da administrazioek ahalegina egitea, elkarren artean, beren lana modu egonkorrean eta nahikoan sendotzeko.

Erakunde horiek indartzea da gizarte-egitura bidezkoagoa, inklusiboagoa eta solidarioagoa eraikitze biderik zuzenena. Gizarte-erakundeek gizarte-kohesioa aldeztu dute, eta aurrerabide komunean inor atzean geratuko ez dela bermatu dute.

15. KAPITULUA. HERRITARREN IRITZIA ETA BALORAZIOA.

2025ean, aurreko urteetan bezala, Nafarroako Arartekoaren funtzionamenduari buruzko iritzia eta balorazioa eskatu zitzaizkien herritarrei.

Balorzio hori egiteko, erakundearen erabiltzaileei bidalitako galdetegi anonimo bat betetzen da, kexa izapidetu ondoren, hau da, kexa ixten den unean, azkenean lortutako emaitza jakinarazten zaienean. Modu horretan, galdetegiko galderei erantzuten dietenean, informazio osoa eta nahikoa daukate erakundearen esku-hartzeak beren espedientearen ebazpenean izan duen efektuari buruz.

Inkestak galdera hauek ditu:

- Nola ezagutu duzu Nafarroako Ararteko erakundea?
- Nola baloratzen duzu erakundeak emandako arreta?
- Nola baloratzen duzu erakundetik jasotako informazioa?
- Nola baloratzen duzu kexa aurkeztu zenetik prozesua amaitu arte igarotako denbora?
- Zure ustez, bidali zaizkizun idazkiak argiak eta ulergarriak dira?
- Zure ustez, Nafarroako Arartekoaren esku-hartzea baliagarria izan da zure arazoa konpontzeko?
- Ados zaude Nafarroako Arartekoak zure kexari buruz hartutako erabakiarekin?
- Emandako ebazpena gorabehera, nola baloratuko zenuke, oro har, zerotik hamarrera bitartean erakundeak zure arazoari dagokionez izandako esku-hartzea?
- Gomendatuko zenieke beste pertsona batzuei Nafarroako Arartekoarengana jotzea?
- Inkestan kexa motari, generoari eta adinari buruzko informazioa ere eskatu da. Hala, galdera hauexek egin dira:
 - Kexa indibiduala den edo kolektiboa den.
 - Generoari buruz galdetu da, gizona, emakumea eta beste batzuk bereizteko.

- Adinari buruz galdetu da, eta urte-tarte hauetan banatu dira inkestatuak: 0-18 urte; 18-30 urte; 30-50 urte; 50-65 urte; eta 65 urte baino gehiago.

- Azkenik, herritarrek akuilatzen dira hobekuntzaren bat iradokitzen edo edozein iritzi adieraztera, hala nahi izanez gero.

2025eko urtarrilaren 1etik abenduaren 31ra bitartean herritarren 179 erantzun jaso ziren (2024an, ordea, 122 erantzun jaso ziren).

Bidezkoa da nabarmentzea erantzunen kopurua igotzeaz gain (+% 46,7), balorazio hobea egin dela item ia guztietan.

Jasotako inkesta gehienek item guztiak osorik bete zituzten, eta, beraz, guzti-guztiek jaso zuten erantzuna kasuen % 94,3tan baino gehiagotan.

Oro har, ohargarria da herritarrek 10etik **8,16**ko batez besteko puntuazioarekin baloratzen dutela Nafarroako Ararteko erakundeak haien arazoetan izan duen esku-hartzea (2024ko puntuazioa 8,04 izan zen).

Hala, beren arazo zehatza konpontzeari dagokionez, erakundearen esku-hartzeari zein nota orokor emanen lioketen galdetu zaienean, herritarren **% 75**ek 8 eta 10 arteko puntuazioa eman dute, eta % 8k baino ez diote gutxiegi jarri erakundearen esku-hartzearen kalifikazioari. Zehazki, puntu hauek eman dira:

Puntuazioa	Kopurua	%
0	6	% 3
1	4	% 2
2	4	% 2
3	0	% 0
4	2	% 1
5	4	% 2
6	6	% 3
7	16	% 9
8	23	% 13
9	47	% 26
10	65	% 36
(hutsik)	2	% 1
Guztira	179	% 100

Arazoak konpontzeko orduan Nafarroako Ararteko erakundea baliagarritzat jotzen duten galdetuta, inkestatuen % 73k uste du nahikoa edo oso baliagarria dela, % 24k bakarrik

uste dute balio gutxi edo oso gutxi duela, eta ezein pertsonak ez du guztiz alferrikakotzat jo.

	Kopurua	%
Bai, oso baliagarria deritzot	73	% 41
Bai, nahikoa baliagarria deritzot	58	% 32
Ez, balio gutxikoa deritzot	26	% 15
Ez, balio oso gutxikoa deritzot	17	% 9
Guztiz alferrikakoa	0	% 0
(hutsik)	5	% 2,8
Guztira	179	% 100

Beste pertsona batzuei erakundera joatea gomendatuko lieketen galdetuta, herritarren % 89k baietz erantzun dute, eta % 10ek, berriz, gomendatuko ez luketela erantzun dute (2024an, gomendioaren ehunekoa % 85 izan zen).

	Kopurua	%
Bai	159	% 89
Ez	18	% 10
Azken aukera gisa	0	% 0
Gaur gaurkoz ez	0	% 0
(hutsik)	2	% 1
Guztira	179	% 100

Bestalde, inkestatuen % 66 ados edo erabat ados daude Nafarroako Arartekoak bere kexari buruz hartutako erabakiarekin, eta % 16k partzialki ados daudela adierazi dute. Ordea, % 7 ez dago ados, eta % 9 ez dago batere ados (2024an % 65 zegoen ados).

	Kopurua	%
Erabat ados	69	% 39
Ados	48	% 27
Ados, hein batean	29	% 16
Ez nago ados	13	% 7
Ez nago batere ados	16	% 9
(hutsik)	4	% 2
Guztira	179	% 100

Kexa aurkeztu zenetik prozesua amaitu arte igarotako denbora nola baloratzen den galdetuta, inkesta egin zuten pertsonen % 81entzat denbora oso laburra eta arrazoizkoa izan zen (2024 ehuneko hori % 73 izan zen), % 9rentzat denbora luzea eta % 8rentzat oso luzea.

	Kopurua	%
Oso luzea	14	% 8
Luzea	17	% 9
Arrazoizkoa	105	% 59
Laburra	25	% 14
Oso laburra	14	% 8
(hutsik)	4	% 2
Guztira	179	% 100

Erakundea ezagutzeko moduari dagokionez, inkestek agerian uzten dute, kasuen % 32an komunikabideen bidez (2024an, % 27) izan zela, herritarren beste % 21ek bazutela haien kontaktuen esperientzia, % 22k senideen eta ezagunen bidez ezagutu zutela, eta % 5ek, ordea, administrazioen batek aholkatuta. Bestalde, % 18k adierazi zuen beste ezagutza-iturri batzuegatik iritsi zirela hona (ikasketengatik, abokatuek aginduta, abokatuen elkargoengatik, kontsumitzaileen elkarteengatik, gizarte-erakundeengatik, ogibideagatik eta abar).

	Kopurua	%
Senideen edo ezagunen bidez	39	% 22
Bazeukan beste kontaktu batzuen esperientzia	37	% 21
Administrazioen baten aholkuz	9	% 5
Komunikabideen bidez (prentsa, irratia, telebista...)	57	% 32
Bestelakoak	33	% 18
(hutsik)	4	% 2
Guztira	179	% 100

Inkestan parte hartu dutenei galdetu zaie, halaber, nola baloratuko luketen erakundeak emandako arreta: % 91k esan dute arreta ona edo oso ona dela (2024an % 85 izan zen), eta % 4k, berriz, txarra edo oso txarra dela. % 3k hala-holakotzat jo dute.

	Kopurua	%
Oso ona	122	% 68
Ona	42	% 23
Hala-holakoa	6	% 3
Txarra	1	% 1
Oso txarra	6	% 3
(hutsik)	2	% 1
Guztira	179	% 100

Erakundetik jasotako informazioaren balorazioa ere ongi hartu dute herritarrek: % 90k ontzat edo oso ontzat jo dute (2024an % 85ek), eta % 5ek txartzat edo oso txartzat.

	Kopurua	%
Oso ona	103	% 58
Ona	57	% 32
Hala-holakoa	8	% 4
Txarra	3	% 2
Oso txarra	5	% 3
(hutsik)	3	% 2
Guztira	179	% 100

Herritarren % 78k uste dute erakundearengandik jasotako idazkiak argiak edo oso argiak direla (2024an % 79k), % 16k ulergarriak, eta % 5ek nahasgarriak edo oso nahasgarriak.

	Kopurua	%
Oso argiak	83	% 46
Argiak	57	% 32
Ulergarriak	28	% 16
Nahasgarriak	6	% 3
Oso nahasgarriak	3	% 2
(hutsik)	2	% 1
Guztira	179	% 100

Kasuen % 93tan, galdetegiei erantzun zietenek kexa indibidualki aurkeztu zutela adierazi zuten; kasuen % 4tan, berriz, kexa kolektiboa izan zen.

	Kopurua	%
Kolektiboa	8	% 4
Banakakoa	166	% 93
(hutsik)	5	% 3
Guztira	179	% 100

Galdetegien % 50i gizonek erantzun zieten; emakumeek, berriz, kasuen % 40an erantzun zuten, % 1ek "beste bat" markatu zuten eta gainerakoek hutsik utzi zuten.

	Kopurua	%
Gizona	90	% 50
Emakumeak	71	% 40
Beste bat	1	% 1
(hutsik)	17	% 9
Guztira	179	% 100

Azkenik, adierazi beharra dago galdetegiei erantzuten dieten pertsonen adin-tarterik ohikoena 50-65 urte bitartekoa dela (inkestaren % 42), eta atzetik 65 urtetik gorakoak (% 26) eta 30-50 urte bitartekoak datozela (% 23). 30 urtetik beherakoak erantzunen % 3 baino ez dira.

	Kopurua	%
0-18 urte	0	% 0
18-30 urte	5	% 3
30-50 urte	42	% 23
50-65 urte	76	% 42
65 urtetik gora (hutsik)	47 9	% 26 % 5
Guztira	179	% 100

Galdetegiaren azken galderari dagokionez (herritarrek beren iruzkinak argi eta garbi adierazteko aukera zabalik uzten du galderak), jarraian adierazitako iritzietako batzuk jaso dira, posta elektronikoz iritsitakoez gain:

“Lehenik eta behin eskerrak ematea emandako arretarengatik. Tamalez, mesfidati naiz Osasunbidearen jokabidea gauzatuko ote den. Erakunde horren erantzunean ez zait guztiz argi gelditzen (1) Epeak, noiz jarriko dituzte errokulazioa, kartelak, ... ele biz (2) Ea berritze hori aplikatuko zaien baita karteleria, errokulazio finkoari edota handia den horri (URGECIAS kartel erraldoia adibidez). Tira, pazientzia izatea dagokit baina hamarkadetako arau-urratzeen ondoren, mesfidati ere banago.”

“Eman ditudan puntuazioetatik ondorioztatzen dena nahikoa ez bada, eskerrak eman nahi dizkizuet nire kexa kudeatzeko izan duzuen profesionaltasunagatik eta arduragatik. Aitortu behar dut “sufritu” egin zaituztedala Administrazioako kide eta udakudeatzaile gisa, eta orduan beharrezkotzat jotzen zintuztedala, baina arazo honetan sentitu dudana babesa, engainatuta eta doilortuta sentitu naizen une honetan, PERFEKTUA izan da, eta dagoeneko EZINBESTEKOTZAT jotzen zaituztet. Eta bide batez, ez didazue arrazoiak eman, baina behintzat azalpena eman didazue, eta orain arte ez da horrela izan. Eskerrik asko eta zorionak zuen lanagatik.”

“Oso eskertuta nago eta eskerrak eman nahi dizkizuet. Hemen, anbulatorioan, ni oso gaizki tratatu naute beti, medikuz aldatu naiz gaizki portatzen direlako, haiek ez daudelako inoiz, eta ordezkioak tokatzen zaizkidalako beti eta ez nautelako ondo tratatzen.”

“Gaur, hilak 26, Ubarminen egon naiz, Mendez doktoreak artatu nau, 7 erradiografia egin dizkit, bizkarrezurrekoak, sorbaldetakoak, bizkarrezurrean eta ezkerreko hankan karga daukadalako, duela urte batzuk agertu zitzaidan tronbo batengatik, eta ez didate berriro ikuskatu.”

“Oso gaizki nago, baina San Jorgen ez dute artatzen. Oso gaizki. Barkatu nire burua ez badut ondo adierazten, ez naiz inoiz eskolara joan. Eskerrik asko”.

“Eskubide Sozialen departamentuaren arrazoiak, nire aburuz, araudira zorrotz egokituta daude, eta bidegabeak dira horrek dakartzan ondorioengatik (hurrengo 6 hilabeteetan 175 euro/hileko laguntza, 1.050 euro guztira, ukatzea). Uztailera arteko 158,78 euroak abuztuan konpentsatu zitezkeen, eta diru-sarrerak bermatzeko errenta irailean berraktibatu. Politikariak legezkotasuna justiziara zentzuz egokitzeko daukagu.”

“Prozesu osoa, ebazpena gorabehera, zaharberritzailea izan da, entzuna eta artatua sentitu naizelako. Zorionak zuen lanagatik.”

“Hurbilekotzat eta irisgarritzat jotzen dudan erakundea da, herritarrei eragiten dieten eta axola dieten gaiak entzutera eta konpontzera bideratua. Aitortzen ditut eta eskerrak ematen dizkiet gure kontsultei, kexei edo iradokizunei erantzuteko ahalegin handia egiten duten langileei. Oso pozik nago erakunde honekin.”

“Erantzuna denboran luzatzen denean, prozesuaren zein unetan zaudeten edo zer pauso eman dituzuen jakinarazi beharko litzateke, eta interesdunak galdetu beharrik ez izatea.”

“Eskertzen dizuet emandako denbora eta laguntza. Oso pozik nago zuen lanarekin eta zerbitzuarekin.”

“Euskaraz komunikatzeko aukera egon bada ere, nabari izan da gaztelaniaz komunikatuz gero, prozedura arinago joanen zela. Bestetik lan bikaina egin duzue eta arreta oso txukuna.”

Eskerrik asko egindako lanagatik. Agur bero bat”.

“Jarraipena egiteko beharra. Egiaztatzea proposatutako ekintzak benetan gauzatzen diren eta, gainera, horiek arazoaren erroko kausari heltzea lortzen duten edo azaleko ekintzak baino ez diren adierazten duten.”

“Aurkeztu nizuen kexaren kasuan, administrazioak bide telematikoak bakarrik onartzen du sozietateen, elkarteen, kooperatiben eta abarren dokumentazioa, eta oraindik ez dut ulertzen, administrazioak telefonoz deitzen baitizu, gutun bidez jakinarazten baitizu, mezu elektronikoak bidaltzen baitizkizu..., eta zuk onartu egin behar duzu nahi eta nahi ez, zuk ez duzu sarbide hori, benetan ez dut ulertzen. Administrazioak administratuak botatzen ari dira, bankuak, aseguruak eta abar bezala.

“Adiosko Udaletik azkenean jaso dudan erantzunean, argi dago zuek asko lagundu didazuela, baina azken errematea, gogobetegarria, ez da udalaren ekimen propioz bakarrik izan, baizik eta gure eta zuen iraunkortasunagatik lortu dugu, eta hori da gauzarik tristeena, denok denbora asko galdu izana, kasu honetan udala egoskortu egin delako gai ñimiño bati dagokionez, eta hainbestetan gertatzen da Administrazioarekin hori, segun eta arreta nork ematen dizun.”

“Nire ustez, ez da ondo interpretatu nire salaketa. Herritarrari behar bezala jakinarazteko eskubidea salatzen dut. Salaketa ziurtatu edo jakinarazi egin behar da (auzotasuna). Horrelako eta antzeko kasuetan herritarra defendatzea eskatzen dut. Nireari erreparatuz, ez daukat iradokizunik, ondo artatu bainaute. Oso eskertuta nago”.

“Adierazi nahiko nuke udalak oztopo gehiago jartzen dizkigula.”

“Ulertzen dut ebazpena, baina uste dut Arartekoaren figura loteslea ez denez, gehiago inplikatu behar dela “bidezkoa” dena erdiesteko, “legezkoa” dena erdiesteko baino, batzuetan arauaren inperfekzioen eraginez (forma kaskarragatik, antzintasunagatik edo biengatik) huts egiten baita, eta haiek agenda politikoaren barruan aldatu ahal izatea ia ezinezkoa da.”

“Kaixo, zure arreta oso ona izan da, ez dut ezer gehitzekorik, baina aipatu beharra dago udalei nahiko “merke” ateratzen zaiela legeak urratzea; kasu honetan, zein da zigorra? Udal baten lekuan pertsona partikular bat balitz hura egiten, seguruenik isun bat jarriko litzaioke. Nola konponduko dira nire eta senideen kalterako izan den itxaronaldi bat, eta nire familia bizi den etxeak, niretzat kontu sentikor bat izanik, eragin dizkidan estresa eta nahi gabeko ahaleginak? Urarekin lotutako gailak batzuk ordaindu behar izan ditut, adibidez, nire etxea ezin izan dudalako “legeztatu” edo ezin izan dudalako hipoteka kendu. Berrir esango dut udalei merke ateratzen zaiela (herritarrok ordaintzen diegun horiei, bide batez), kasu honetan tratatu gaituzten moduan trata gaitzatela. Agur bero bat”.

“Arreta egokia izan da une oro, bai telefonoz, bai posta elektronikoz, eta epeak luzatu egin dira, agian kexaren xede den alderdiaren erantzunak atzeratu direlako. Zuen erakundearen eskaria handia izango dela ulertzen dut. Arartekoari eskerrak eman nahi dizkiot prozesu osoan izan duen arduragatik eta efikaziagatik. Espero dut zuen iradokizunek guk nahi dugun helburua izatea eta beste alderdiak gai honetan legez dagozkion neurriak har ditzala. Agur bero bat”.

“Nire ustez, Ararteko erakundea herritarrei laguntza handiagokoa izan dakien, organo legegileak denboraldi batez jarduteko gaitasun handiagoa eman beharko lioke, eta ez kexari heltzen ari zaion urtera bakarrik murriztu; izan ere, horrek aukera ematen die administrazioei kausa urteko azken hilabetera atzeratzeko, baita azken egunera edo hurrengo urtera ere... Arartekora jo nuen lehenengo aldia zitzaidan bezala. Nire ustez, halaber, Arartekoari administrazioen aurrean bere jarduketak betetzeko betebeharrak eman izan baliote, oso ona suertatuko litzateke administrazioaren eta administratuen arteko desberdintasuna hobetzeko eta, oro har, Espainiako demokraziarako. “

“Eskerrik asko iradokizunetarako gune hau jartzeagatik. Agur bero bat”.

“Jarrai ezazue gauzak honen erraz egiten herritarrentzat, ez baikaude ohituta administrazioaren aurka borrokatu behar izatera”.

“Oso eskertuta egindako kudeaketengatik. Nahiago zuen ikuspegi hori, kasua jasota gera zedin, erreklamazio administratiboez haratago. Ez da alferrik izan, ordea, prentsan agertu delako ofizioz jaraunsleen errolda bat sortuko dutela kudeaketak egin ahal izateko. Indarrean egon izan balitz, administrazioari edo bankuei datuak eskatu ahal izango genizkiekeen, osabaren azken urteko PFEZa egin ahal izango nuen, notarioaren aurrean oinordekoen aitorpenik egin gabe, eta horrek prozesua aurreratuko zukeen. Suposatzen dut zerbait lagundu dudala horretan, nahiz eta administrazioak, bidegabe, isunak itzuli ez.”

“Komunikazio-kanal berriak irekitzea, hala nola telefono-deiak edota Whatsapp.”

“¿¿ Usunen elizako bainua eta.... konpondu ditzatela nahi nuen... Auzolanen egitea...¿¿ ...(ez da ulertzen)”

“Pozten nau astebete baino gutxiagoan niri erakunde honek udalak baino gehiagoan erantzun izanak”.

“Esperientzia positiboa. Nire oinarritzko eskubideak eta askatasun publikoak urratu ez diren arren, erantzuna azkarra eta efizientea izan da, eta kexak hizpide izan duen administrazioak nire eskaerari zergatik ez zion erantzun zehaztu da. Denbora libreza izan bezain laster, dagokion kexa egingo dut berriro, aipatutako akatsak zuzentzeko. Hala ere, nire kexako zerbitzuak nolabaiteko hobekuntza izan duela ohartu naiz. Eskerrik asko”.

“Ez daukat eragozpenik adierazteko nire kexaren kasua espediente izan zela (...). “

“Nire kasuan, Arartekoak iradokizun bat egin du, eta administrazioak onartu du. Iradokizunaren betetze-mailaren jarraipena egitea gomendatzen dut, zeren eta duela urte eta erdi kexa bera planteatu bainuen, eta kirol-sariak esleitzeko modua aldatuko zutela esan baitzuten, baina ez baitzen halakorik gertatu. Ea oraingoan hala gertatzen den. Eskerrik asko”.

“Jasotako tratua eskertu nahi nuke”

“Eskerrik asko nire kexari azkar eta arretaz erantzuteagatik”

“Esker mila Arartekora jo izanaren arrazoian zuek inplikatzegatik. Nolabait suspertzailea da Foru Komunitate osoaren onerako hobetu behar ditugun gaiez ardura daitekeen erakunde bat edukitzea eta premia hori entzuna dela sentitzea, behintzat beste erantzunik lortzen ez dugunean. Eskerrik asko, gainera, modu zainduan eta konprometituan egiteagatik.”

“Oso eskertuta nago Arartekoaren jardunari esker nire kexa oso azkar hartu delako aintzat.”

“Zuen esku-hartzea oso ona izan da, arazoa da Alesbesko Udalak, zehazki alkateak, ez duela ebazpenetan adostutakoa egiten eta legeak txuliatzen dituela. Badirudi arkitekto batek dioena dagoela beste ezeren gainetik. Arartekoaren erakundeari eskerrak eman nahi dizkiot. “

“Nafarroako Ararteko agurgarria: Zuengana jotzen dut zorionik beroenak emateko erakunde honetako informazio-bulegoko langileek erakutsitako profesionaltasunagatik, adeitasunagatik eta efizientziagatik. Informazio-bulegoko talde osoari eskerrak eta zorionak ematen dizkiot. ”

“Nire kasuan, beste administrazio batzuek emandako aholkua negatiboa izan zen, prozesua judizializatuta zegoelako. Zuen jarduna positiboa izan da, arazoa neurri

batean konpondu duen baliabide bat bilatu duzuelako. Epaitegia prozeduraren zain dago, eta epeak amaigabeak dira. Eskerrik asko.”

“Nire iritziz, hobekuntza hau izan da: Nafarroako Osasun Zerbitzuari presioa egitea hitzorduen arteko itxaronaldiak laburragoak izan daitezen, lau urte baino gehiago baitaramatzat patologia honekin”.

“Nafarroako Arartekoara jo dudan guztietan sentitu dut behar bezalako arreta eman didatela eta erabaki egokia hartu dela. Hala ere, ez da nire azken kexaren kasua izan, administrazioek normalean ez dutelako ezer egiten arazoak konpontzeko, eta, beraz, politikariei eskatuko nieke emandako ebazpenak nahitaez bete beharrekoak izatea erabaki dezatela. Azken kasu honetan, (...) espedientean, Arartekoari eskerrak eman nahi nizkioke, Administrazioak (kasu honetan Gizarte Eskubideen Sailak) ebazpena modu serioan hartzea lortu duelako, eta eskerrak eman nahi dizkiot Eskubide Sozialen Kontseilaritzari bai nire izenean eta bai aurkeztutako kexaren arrazoia izan zen neskatoaren izenean, Arartekoaren ebazpena onartzeagatik eta nire ustez Administrazioaren akats handia izan dena zuzentzeko jarduteagatik. Ondo bukatu da auzia, eta sailburuak dioen bezala, espero du kasu honek zerbitzu publikoak hobetzeko eta etorkizuneko kasu posibleei begira lezioa ikasteko balio izan duen. Eskerrik asko bi erakundei”.

“Egun on. Ez zait iradokizunik edo hobekuntzarik bururatzen, Arartekoak nire kasuari eman dion arreta espero baino askoz hobeia izan delako. Eskerrik asko. Agur bero bat”.

“Uste dugu hizpide dugun administrazioari, Iruñeko Udalari hain zuzen ere, azalpen egokiak eskatu behar zitzaizkiola Arartekoaren iradokizunari jaramonik ez egiteko aipatutako arrazoiei buruz. Ez dugu uste espedienteari emandako erantzun lausoa onartu behar dugunik, kexa ez ebazteko arrazoi hau alegatuta: “

“Izapideak sinplifikatu dira, beharrezkoa ez den kudeaketa-karga arintzeko...”

“Haien lana herritarren zerbitzura dagoen funtzionario publiko batena da, eta kasu honetan pobrezia-arriskuan eta gizarte-bazterketako arriskuan dauden familien zerbitzura, eta, bereziki, egoera irregularrean dauden familien zerbitzura egon behar du.”

“Nire kexa Orkoiengo Udalari buruzkoa zen, eta erakunde honek lege ezarritakoa betetzeko presioa egin izan arren (eta eskertuta nago), errealitatea da muineko arazoak bere horretan jarraitzen duela eta alkateak ahalbidetu egiten duela hori.

Lizentziarik gabeko etxabe bat erabiltzen jarraitzen da hainbat jarduera egiteko, eta lagunak direnez, denak balio du, nahiz eta foruzaingoaren txostenak izan. Guztiarekin ere, uste dut erakunde honek ez duela herritarra administrazioaren aurrean zeharo defendatu, bere ebazpenak ez baitira nahitaez bete beharrekoak eta alkatetza-karguan dagoen pertsonaren arabera, gure kasuan adibidez, zarata egiteko baino ez du balio. Eskerrik asko”

“Espero dut zuen esku-hartzearekin egoera konpontzen laguntzea. Eskerrik asko”

“Uste dut ebazpenek pisu legal handiagoa izan beharko luketela, benetan ez baitute behartzen erreklamazioa konpontzeko neurriak hartzea. Abisu huts batean geratzen da. Eskerrik asko guztiagatik”.

“Prozesuari berari dagokionez, izugarri eskertzen dut erakutsitako interesa, baita jasotako etengabeko informazioa ere.”

“Eskerrak ematen dizkizuet nire kexan izan duzuen interesagatik; pena da zuen funtzioak ez direla betearazleak, baina behintzat enpresak erantzuteko betebeharra du, eta erantzun horretatik abiatuta ekintza judizialak has ditzakegu”.

“Egia esan, oso irisgarria da, baina behin izapidea burututa, nahiko nuke azken emaitza jakinaraztea, erakunde honen esku ez egon arren”.

“Eskerrik asko zuen izapideengatik. Organismo eta entitate publikoek erabakiak hartzerakoan, legeak edo arauak idazterakoan eta abar egiterakoan, espero dut erakunde hau kontuan hartua izatea. Uste dut herritarren artean ezagunagoa izan beharko litzatekeela. Agur bero bat”.

“Asko eskertzen dut Arartekoaren eta haren taldearen lana. Uste dut profesional handiak zaretela eta oso funtzio garrantzitsua betetzen duzuela herritarrentzat. Kexetan azaldu ditudan arazoak konpontzeko Iruñeko Udalak (Arartekoaren ebazpenak gorabehera) erakutsi duen interes-falta baino ez dut deitoratzeko”.

“Zuhurtasun modura begiratu beharko litzateke enplegatzaileak enplegatuen gainean daukan betebeharra betetzen duela, edozein zentzutan. Eskerrik asko. Agur bero bat”.

“Lehenik eta behin, eskerrak eman nahi dizkizuet (...) emandako arretagatik, aurrez aurre joan naizen guztietan, baita aldez aurretik hitzordurik hitzartu gabe ere. Arretatsuak eta zirti-zartakoak zarete. 2. Badakit erakunde honek ez duela botere

betearazlerik, baina nire kasuan Alloko Udalaren neurrigabekeria ikusten argi eta garbi, urari buruzko Legean indarrean dauden arauak urratzen ari baitira. Nire jabetza pribatua inbaditu du eta ordaindu nahi ez dituen kalteak eragin dizkit. Gainera, gezurretan dabilkit eta errespetua galdu dit zentzu guztietan. 3. Nire ustez, kasu honetan ARARTEKOA irmoagoa izan zitekeen Alloko Udalari arreta deitzeko orduan eta egindako arau-haustek modu nabarmenagoan aitortzeko eta haiek ordainetan emateko orduan. Nire kasuan inplikazioa falta izan dela iruditzen zait, egoera gorria baita eta nahiko zehatz azaldu baitut. Gainera, ez duzue ahalegin egokirik egin Alloko Udalari gogorarazteko ez duela legez kanpo jokatu behar, betebeharrak dauzkala eta herritarrei eredu eman behar diela. 4. Ez zait ondo iruditzen: ezin dut jakin nor izan den nire kasuaren kudeatzailea, eta ukatu egin didate elkarrizketa pertsonala. 5. Alloko Udalak nirekin izan duen jokabidea zigorgarria izan da eta izaten jarraitzen du. Guztiz babesgabeketa sentitzen naiz. Eskerrik asko.”

“Duela sei hilabete baino gehiago bidali nuen laguntza hori, eta oraindik ez dut diru-kopururik jaso. Oso-oso triste nago”.

“Politika eta haren kudeaketa ezin dira "ofizio" bihurtu, baizik eta herritarrek aurkezten dizkieten kexei eta eskaerei erantzuteko eta horiek ebazteko erabiltzen den "zerbitzu". Politikari on baten ezaugarriak: erantzukizuna, konfiantza eta sinesgarritasuna”.

“Ez nago ados emaitzarekin, baina arreta oso ona izan da”

“Eskumuturra hautsi nuen Nafarroatik kanpo, oso ondo artatu ninduten, esan zidaten nire osasun-arloran iristean ebakuntza egin beharko zidatela, eta hiru hilabeteren buruan dena pronto egon beharko lukeela. Urte eta erdi igaro da, eta hatz lodian nahiz eskumuturrean injekzioa jarri didate, besterik ez. Eskua ez daukat ongi eta min ematen dit, ezin dut kirolik egin. Adinekoak diskriminatuta gaude, eta ez dugunez lanik egingo, ez digute jaramon egiten”.

“Nafarroako Ospitale Unibertsitarioak anestesia-arloan kontsulta ez-presentziala egiteko deitu nindutela esan arren, hori ez da egia, gogoan izango nukeelako eta nire osasun-karpetan agertuko litzatekeelako.”

“Zerbitzu ona da herritarrentzat. Interesgarria litzateke elkarrizketa bat ezartzea, baina ulertzen dut lan asko duzuela”.

“Eskerrik asko zuen erakundearen esku-hartzeagatik. Eskerrik asko eta agur bat.”

“Eskerrak ematea besterik ez, jaso nuen arretagatik.”

“Topagune gehiago izatea Iruñean eta periferian”

“Bi kexa planteatu ditut, eta biak ebatzi ditu Arartekoak. “

“Lehenengoan, nire alabaren bekari buruzkoan, Ararteko erakundea irits daitekeen mugaraino ebatzi da, jakinarazpenean esandakoaren arabera, eta bertan administrazioaren jokabide okerra izan dela aitortu da. “

“Bigarrenean, konforme ez egoten jarraitzen dut, 2025eko urriaren 16ko mezu elektronikoa helarazi nizuen bezala. “

“Eskerrak ematea zuek hartutako erabakiagatik: “Foru Lege horren 34.2 artikulua arabera, kasua Nafarroako Parlamentuari igorriko diodan urteko txostenean sartuko dut. Nolanahi ere, nire atsekabea adierazi nahi dizute, Administrazioak ez duelako jarrera mesedegarriagorik hartu zuen kexari eta egindako gomendioari dagokienez, eta oraingo honetan ezin izan dizuedalako gehiago lagundu”.

“Eskerrik asko zure interesagatik eta neurri batean Hezkuntza Departamentuari egindako erreklamaziotan ongi jokatzegatik.”

“Ararteko erakundeak erabakitzeko ahalmen handiagoa izan beharko luke egokitutako ebazpenetan eta ebazpen horiek betearazteko legezko mekanismoetan.”

“Arartekoaren jardunak nire data-arazoarekin lagunduko didala espero dut. Eskerrik asko”.

“Udalari sinetsi diote, eta, beraz, gezur bat aldeztu dute. Udalak gure jabetza pribatua inbaditu du, eta ez dira berrikusi 10 urte baino denbora luzeagoan hezetasunak eragindako kalteak, ezta konpondu ere (Espainiako Konstituzioaren 33. artikulua). Gure eskubide urratu da, eta tamalgarria da udal batek gezurren bidez nola funtzionatzen duen ikustea. “

“Presio handiagoa iradokiko nuke, ahal bada, administrazioak behin eta berriz zabarkeria berberetan ez erortzeko eta arrazoi horrengatik zehatu ahal izateko. Bide batez, eskerrak eman nahi dizkizuet herritarrengandik iristen zaizkizuen kexak eta/edo erreklamazioak izapidetzeko egin duzuen lan handiagatik, azkartasunagatik eta arduragatik. Adeitasunez eta eskerrik asko.”

“Nire kexa Emakumeen eta Gizonen berdintasunari buruzko 2019ko apirilaren 4ko 17/2019 Foru Legea aplikatzearekin lotuta zegoen, eta bosgarren xedapen

gehigarrian hau adierazi da: “Arartekoak, bere araudiak ezartzen dituen modu eta baldintzekin, arreta bereziaz zainduko du administrazio publikoek bete ditzaten foru lege honetan ezartzen diren aurreikuspenak”. Uste dut erakunde horrek plan operatibo bat eduki beharko lukeela hori betetzen dela zaintzeko, arau agindua aplikatuta, asko direlako lege honek Nafarroako administrazio publikoetan egiten dituen ez-betetzeak edo omisioak, bereziki toki-entitateei erreparatuz”.

“Eskerrik asko guri erantzuteagatik, kexei erantzuten dien administrazio bakarra zarete. Jarraitu ezazue hau dena serio hartzen”.

“Nire kasuan, aurkitu eta entregatu nuen mugikor bat ematea eskatu nuen. Urtebete geroago ahoz eskatu nuen eta bi urte igaro behar zirela esan zidaten. Bi urte igarotakoan, behin baino gehiagotan eskatu nuen erregistro bidez, eta ez nuen erantzunik jaso. Arartekoak erantzun zidan esanez urtebete geroago suntsitu zutela, baina ez zuten inolako frogagiririk aurkeztu. Uste dut ez zidatela mugikorra entregatu nahi izan. Zergatik luze jo zuten niri erantzun arte, haiekin elkarrizketa pertsonala izan arren?”

“Osasun Departamentuari hainbat erreklamazio egin ondoren, belaunean protesiak jartzeko interbentzio baterako bi urteko itxaronaldiagatik, Arartekoaren bidez jarri nuen erreklamazioa, eta hauturik onena izan da. Hilabete beranduago operatu ninduten. Eta artatzen zaituzten langileen arreta, hamarrekoa!”

16. KAPITULUA. TXOSTENAK ETA PARLAMENTUAN EGINDAKO AGERRALDIAK.

16.1. TXOSTENAK.

Erakundeak azken urteotan Osasun Sailari egindako lege-betebeharren gomendio, iradokizun eta oroigarri nagusiei buruzko txosten berezia.

Nafarroako Parlamentuko Bozeramaileen Batzordeak 2024ko urriaren 21eko bilkuran hartutako erabakiaren bidez eskatu zen txostena, EH Bildu Nafarroa talde parlamentarioaren ekimenez.

Erakundeak txosten egin ondoren, Nafarroako Parlamentura bidali zen 2025eko urtarrilaren 15ean, eta Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen (6. zk., 2025eko urtarrilaren 27koa).

Nafarroako Arartekoak ahoz azaldu zuen haren edukia Nafarroako Parlamentuko Foru Araubideko Batzordearen 2025eko otsailaren 11ko bilkuran.

Txostenaren edukia erakundearen webgunearen esteka honetan kontsulta daiteke:

<https://www.defensornavarra.es/eu/argitalpenak/txosten-bereziak/nafarroako-parlamentuak-eskatuta-osasun-departamentuari-eginiko-gomendio-iradokizun-iradokizun-arauemaile-eta-legezko-betebeharren-oroitarazpen-nagusiei-buruzko-txostena>

16.2. FORU-ARAUBIDEKO BATZORDEAN URTEKO TXOSTENA AURKEZTEA.

Uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 37.1 artikulua ezarri du Nafarroako Arartekoak urtero eman behar diola egindako kudeaketei buruzko txostena Nafarroako Parlamentuari, ohiko bilkura-aldian.

Artikulu bereko laugarren zenbakiak dio Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoak txostenaren laburpen bat ahoz azalduko duela Parlamentuan eta, ondoren, talde parlamentarioek hitza har dezaketela.

2025eko apirilaren 15ean, Nafarroako arartekoak, Carlos Sarasibar aholkulari eta idazkari nagusiarekin, Susana Galilea kabineteko buruarekin, Inés Monreal aholkulari eta urteko txostenen koordinatzailearekin eta Jorge Balduz administrazio-kudeaketako

teknikari eta kontu-hartzailearekin batera, ahoz azaldu zuen 2024ko urteko txostenaren laburpena Foru Araubideko Batzordean.

Txostenaren testua Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean kontsultatu daiteke, 2025eko apirilaren 14koan, 49. zenbakian, bai eta Nafarroako Arartekoaren webguneko esteka honetan ere:

<https://www.defensornavarra.es/eu/argitalpenak/urteko-txostenak/2024-urteko-txostena>

Agerraldian erabilitako aurkezpena esteka honetan eskura daiteke:

<https://www.defensornavarra.es/files/46/69/67/eusk-presentacion-informe-anual-25.pdf>

Eta, azkenik, Nafarroako Parlamentuaren esteka honetan, agerraldiaren bideo osoa kontsulta daiteke:

<https://grabaciones.parlamentodenavarra.es/watch?id=NTJiNjA2MTMtM2M4ZC00OGFiLWJiOTQtNzMzYjFmMjhiYjM5>

17. KAPITULUA. NAFARROAKO HAUREN ETA NERABEEN EGOERARI BURUZKO INFORMAZIOA.

Haurrak eta nerabeak zaindu eta babesteari eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeari buruzko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legeak Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari agintzen dio haurren eta nerabeen eskubideen defentsa zaintzeko eginkizuna, dagozkion neurriak hartu behar dituelarik. Neurri horien artean, haurren eta nerabeen egoera Foru Komunitatean baloratzeko erreferentea jasotzen da urteko txostenean.

Lege-aurreikuspen hori betez, atal honetan Nafarroan adingabearen babesaren eremu horri dagozkion alderdi nagusiei buruzko datuak eta balorazioak ematen dira, aipatutako foru-legean xedatutakoa erreferentziatzen hartuta, arlo horretako esku-hartze administratiboa diziplinatzen duen arau nagusia delako.

Eskerrak eman nahi dizkiogu Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari atal hau idaztea ahalbidetu digun informazioagatik.

17.1. EGINDAKO JARDUEREN DESKRIBAPENA ETA EBALUAZIOA.

A) Arauzko jarduera.

Haurrak eta nerabeak zaintzeko eta babesteko eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legearen bosgarren xedapen gehigarriak ezarri du Nafarroako Gobernuak foru-lege hori garatu eta betearazteko beharrezko xedapenak eman beharko dituela.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak azaltzen du Familien Topaketa Puntuak arautzen dituen Foru Dekretua Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzeke dagoela.

Halaber, adierazten du 2014an Nafarroako Foru Komunitatean adopzioari lotutako administrazio-prozedura arautzen duen azaroaren 26ko 11/2014 Foru Dekretua aldatzeko prozesua hasi dela.

Ikusita 2023ko urteko txostena egiteko Departamentuak jakinarazi zuela aurreikusita zegoela 2024ko bigarren seihilekoan Nafarroako Foru Komunitatean adopzioari lotutako administrazio-prozedura arautzen duen azaroaren 26ko 11/2014 Foru Dekretua eta Topaketa Puntuak arautzen dituen Foru Dekretua aldatzea, eta kontuan hartuta denbora igaro dela eta gaur egunera arte xedapen horiek agindu ez direla, beharrezkotzat jotzen

da Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari iradokitzea neurriak ahalik eta azkarren ezar ditzala Haurrak eta nerabeak zaindu eta babesteari eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeari buruzko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legearen aginduak eta aurreikuspenak garatzeko etaosatze, beste batzuen artean, aipatzen diren arau-garapenak onestea.

B) Jarduketak planifikatzeko eta programatzeko jarduerak.

– Familiei, Haurrei eta Nerabeei laguntzeko 2025-2030 estrategia integrala

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak jakinarazten du Haurren Ongizatea Sustatzeko, Komunitate Arretako eta Sareko Laneko Batzordeak bilera egin zuela maiatzean Familiei, Haurrei eta Nerabeei laguntzeko 2025-2030 estrategia integrala sortzeko ekarpenak jasotze aldera.

Estrategia hori sortzeko Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentziak LURSAREA erakunde publikoaren laguntza jaso zuen; azken horrek administrazio-unitateen ekarpenak jaso zituen eta prozesua koordinatu zuen unitate bakoitzarekin askotariko harremanak mantenduz.

Estrategia sortzeko prozesua 2025eko abenduan bukatu zen.

– Haurren, Nerabeen eta Familien Zuzendariordetzaren 2025eko plan operatiboa

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak Haurren, Nerabeen eta Familien Zuzendariordetzaren 2025eko plan operatiboa atxiki du. Plan horretan jasota dago 2025eko abendura arteko planaren betearazpen-maila.

C) Adingabeen eskubideak sustatu eta dibulгатzeko jarduketak (12/2022 Foru Legearen 10. artikulua).

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak jakinarazten du ez dela gauzatu adingabeen eskubideak sustatu eta dibulгатzeko jarduketa espezifikorik.

Erakunde honek beharrezkotzat jotzen du Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari iradokitzea, lege-agindua betez, gauzatu ditzala haurren eta nerabeen eskubideak zabaldu eta dibulгатzeko jarduketak.

D) Ministerio Fiskalari igorritako komunikazioak, adingabeen integritate fisikoaren eta psikikoaren kontra egiten duten gertaerei buruzkoak (12/2022 Foru Legearen 12. artikulua).

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak jakinarazten du Haurren, Nerabeen eta Familien Zuzendariordetzaren menpekoa den babesgabetasun-egoerak baloratzeko lantaldeak sei jakinarazpen egin dizkiola Ministerio Fiskalari adingabeen integritate fisikoaren eta psikikoaren kontra egiten duten gertaerei buruz.

E) Babesgabetasuneko egoera posibleak saihesteko ekitaldian zehar egindako jarduketak (12/2022 Foru Legearen 63. artikulua eta hurrengoak).

Jasotako txostenean adierazten den bezala, Haurren, Nerabeen eta Familien Zuzendariordetzak jarduketa hauek egin ditu 2025ean prebentzioaren arloan:

Familia-laguntzari lotuta (64.4 artikulua):

- Familia Bitartekaritza Zerbitzuaren eta Familia Orientazio Zerbitzuaren arteko koordinazioa.
- Familiei Laguntza Integrala emateko Zerbitzua 2026an diseinatuko da Nafarroako hiru lurraldetan Sevillako Unibertsitatearen laguntza teknikoarekin. Hiru lurraldeetan gurasotasun positiboa sustatzeko baliabideen mapaketa egingo da.

Arreta goiztiarraren eremuan (64.7 artikulua):

Zuzendariordetza da 0-3 urtekoen arreta goiztiarreko zerbitzuaren eta Arreta Goiztiarreko Sarea koordinatzeko arduraduna; sare horren barnean daude Osasun eta Hezkuntza Departamentuak eta hamasei lantalderen jarraipena egiten dute.

Komunitatearekin lotuta (64.8 artikulua):

- 2024an hiru lurraldetan UPNAren laguntza teknikoarekin martxan jarri ziren komunitate-prebentzioko proiektuak garatzea.
- Komunitateko Prebentzio Mahaia sortu zen. Bertan parte hartzen dute Osasun, Hezkuntza, Gazteria, Etxebizitza eta Migrazio Politika, Gizarte Eskubide, Ekonomia Sozial eta Enpleguko Departamentuetako langile teknikoek, Gizarte Zerbitzuetako langileek eta UPNAko Soziologia eta Gizarte Laneko Departamentuko langileek.

Departamentuak dio mahai horren helburua dela Nafarroako Foru Komunitate osorako komunitate-prebentzioko eskuliburu bat sortzea (2025ean egin zen zirriborroa) Haurrak eta nerabeak zaindu eta babesteari eta haien familiak,

eskubideak eta berdintasuna sustatzeari buruzko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legearen 67. eta 68. artikuluekin koherentzian.

F) Familiei laguntza ekonomikoak ematea (12/2022 Foru Legearen 100. eta 101. artikulua), babes-neurrien berariazko modalitate gisa.

Departamentuak jakinarazten du laguntza hauek eman dituela:

- Guraso bakarreko familiei zuzendutako laguntza ekonomikoak, ez-ohiko gastuetarako: 417 familia
- Familia ugariei zuzendutako laguntza ekonomikoak, ez-ohiko gastuetarako: 1.710 familia
- Senideak zaintzeko eszedentzian dauden langileei zuzendutako laguntza ekonomikoak: 105 familia
- Kontziliazioa errazteko guraso bakarreko familiei zuzendutako laguntzak: 813 familia

G) Nafarroako Foru Komunitatean arriskuan dauden adingabeen inguruan emandako ebazpen-kopurua. Berariazko ebazpenik edo deklaraziorik ezean, egoera horretan dauden adingabeak eta nolabaiteko babes-neurriak dituztenak (12/2022 Foru Legearen 81. artikulua eta hurrengoak).

Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoaren 17. artikulua xedatzen duenez, *“administrazio publiko eskudunak deklaratu du arrisku-egoera, aplikatzekoa den estatuko eta autonomia-erkidegoko legerian xedatutakoaren arabera, arrazoitutako administrazio-ebazpen baten bidez, aldezturik gurasoei, tutoreei, zaintzaileei edo harreragileei eta adingabeari entzunda, nahikoa heldutasun badu eta, nolanahi ere, hamabi urtetik aurrera. Administrazio-ebazpenean, adingabearen arrisku-egoera zuzentzeko neurriak jasoko dira, guraso, tutore, zaintzaile edo hartzaileen betebeharrei buruzkoak barne. Adingabearen arrisku-egoera deklaratzeko duen administrazio-ebazpenaren aurka errekurtsioa jarri ahal izango da, Prozedura Zibilaren Legearen arabera”.*

Aldagai horren eta haren bilakaeraren adierazgarri, Gizarte Eskubideen Sailak erakunde horri ematen dio babes-sistema espezializatuak artatutako adingabeen guztizko kopurua. Honako hauek hartzen dira barne: zaintzapeko adingabeak (egoitza-harrera edo familia-harrera eta behin-behineko zaintza, behaketa eta harrera zentroetan edo urgentziazko familietan), eguneko zentroetan dauden adingabeak, familia esku-

harterako programa espezializatueta dauden adingabeak, nerabeen hezkuntzarako programan dauden adingabeak, haurrei eta nerabeei arreta emateko taldeen esku-hartzea duten adingabeak eta autonomia pertsonalerako programetan dauden adingabeak.

Sistema espezializatuan arreta jaso duten adingabeen kopuruari dagokionez, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguako Departamentuak dio **1.981** izan zirela; hala ere, ez dira arreta jaso duten adingabeak, baizik eta programa bakoitzean eman diren arreta guztiak.

Edonola ere, adingabe bat programa batean baino gehiagoan egon ahal izatea gorabehera, zifra 2024koa (2.552) eta 2023koa (2.314) baino askoz ere txikiagoa da.

Familia-nukleotik bananduta dauden eta, beraz, administrazio publikoak zaintza bere gain hartzen duen kasuen pisu erlatiboa asko handitu da iazko zifrarekin alderatuta (1.292 adingabe, 1.981 adingabe guztiekiko, hau da, % 65,2 2025ean; eta 1.153 adingabe, 2.552 adingabe guztiekiko, hau da, % 45,1 2024an). Zifra hori azken urteetako baino askoz ere handiagoa da: 2023an % 43,4 zen, 2022an % 44 ingurukoa, 2021ean % 48koa, 2019an % 54 ingurukoa (zifra hori baldintzatzen du urte horretan bidaidetik gabeko adingabe atzeritarrei emandako arretak) eta 2018an % 45 ingurukoa.

Horregatik, azpimarratu behar da neurriak hartu eta indartu behar direla esku-hartze publikoa arrisku-fase goiztiarrenetan gerta dadin, ahal den neurrian familia-gunetik bereiztea galarazteko.

H) Babesgabetasun-egoeran deklaraturako adingabeak.

Egoera horietan babesgabetasuna intentsitate gehiagoarekin agertzen da eta adingabearen tutoretza gain hartzea dakarte.

2025ean babesgabetasun-egoeran deklaratu ziren 304 adingabe, azken hamar urteetako zifrarik altuena: 2024an 158 adingabe izan ziren, 2023an, 115 eta 2022an 115.

Behin baino gehiagotan esan dugunez, babesgabetasun-egoerak saihesteko neurriak areagotzea komeni da, ahal den neurrian; izan ere, egoera horiek babesgabetasun-maila handiagoa dakarte, eta, beraz, baita esku-hartze handiagoa ere.

Babesgabetasun-egoera zehaztu zuten kausak bukatu izanagatiko babesgabetasunaren enkaitze-deklarazioei dagokienez, babesgabetasun-enkaitzeko 21 deklarazio egin dira.

2024an 14 izan ziren, 2022an 95, 2021ean 22, 2020an 13, 2019an 15, 2018an 12, 2017an 6, 2016an 4, eta 2015ean 2.

Azken urteetan azpimarratzen ari garen bezala, administrazio publikoak lanean jarraitu behar du adingabeak jatorri-familietara itzultzea ahalbidetzen duten baldintzak erdiesten. Izan ere, horixe da babesgabetasunaren azken xedea eta inplizitua da askotariko inguruabarrak direla-eta beren adingabeei arreta ematen ez dieten edo arretatik eman ezin dieten familiekin esku hartzea sustatzeko obligazioa.

Azken batean, komenigarria da jarraitzea indartzen prebentzio eginkizunak, arrisku egoeren detekzioarenak eta familiekiko esku-hartze soziala, ahal den neurrian ekidite aldera inguruabarren eraginez adingabeen babesgabetasuna deklaratu beharra, eta, kasua bada, babesgabetasun-egoera deklaratzuz gero, itzulera bideragarri egitea.

I) Familiei laguntzeko jarduerak.

Puntu honetan, administrazio publikoaren laguntza jaso duten familiak aipatzen dira, laguntza teknikoak edo ekonomikoak izan, jarduera-modalitatea edozein izanda ere, eta banantzea saihesteko edo, halakorik gertatuz gero, itzulera lortzeko helburuarekin.

Datuak erakusten du zenbat familiak behar dezaketen administrazioaren laguntza, eta, beraz, zenbat familiak dituzten zailtasunak adingabeak behar bezala artatzeko, intentsitate handiagokoak edo txikiagokoak, eta era askotakoak.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enplegu Departamentuaren datuen arabera, 2025ean 871 arreta ema ziren (departamentuak azaldu zuen familiak urte berean zenbait baliabideetatik igaro daitezkeela).

2024an 1.481 arreta eman ziren, 2023an 1.202, 2022an 1.332, 2021ean 1.231, 2020an 1.053, 2019an 1.098, 2018an 1.296, 2017an 1.134, eta 2016an 844.

Haurren eta nerabeen arretarako taldeek artatutako familiak dira, familia hartzaileak eta laguntza teknikoa jasotzen dutenak, harreragatik laguntza ekonomikoa jasotzen duten familiak, zaintza gain hartzea ez dakarten programetan dauden adingabeak dituzten familiak (eguneko zentroak, familia esku-hartzerako programa, nerabeentzako hezkuntza programak) eta prestazio ekonomiko konpentsatzaileak dituzten familiak.

2025eko zifra azken urteetako baxuenetakoa den arren, familia-nukleo askok laguntza publikoa behar dute, neurri handiagoan edo txikiagoan, beren adingabeen egoera dela-eta, babesgabetasun-egoeran daudelako edo egoera horretan egoteko arriskuan

daudelako. Hori guztia dela eta, adingabeak babesteko sistemak gaur egun dituen baliabideak sistema horren beharretarako egokiak eta nahikoak diren ebaluatu behar da.

J) Zaintza-egoeran dauden adingabeak.

Zaintza-babesgabetasuneko egoerei aurre egiteko aurreikusitako neurrietako bat da, eta harreraren bidez gauzatzen da, familia-harrera (lehentasunezkoa) edo egoitzakoa (aurrekoa posible izango ez balitz) izan.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak zaintzapeko adingabeen inguruan emandako datuetan behin-behineko zaintza-egoerak (behaketa- eta harrera-zentroen bidez eta premiako familien bidez) harrera-, egoitza-, edo familia-egoeretatik banantzen dira (kasu honetan, “behin-behinekoa ez den” zaintza batean aurrean egonen ginateke, balorazio-fasearen ostean xedatutakoa).

Zaintzapean artatutako adingabeak (behin-behineko zaintza, zaintza boluntarioa edo babesgabetasuna) **992** izan ziren guztira 2025ean.

2025eko datua azken urteetako baxuena da: 2024an 1153 adingabe izan ziren, 2023an 1.007, 2021ean 1.108, 2020an 1.081, eta 2019an 1.301.

Berriz ere azpimarratu behar da, alderdi positiboa den aldetik, premiazko familien behin-behineko zaintza-egoerak gehitu egin direla (2020an 11 izan ziren, 2021ean 10, 2022an 23, 2023an 16, 2024an 28, eta 2025ean 32), eta, negatibo gisa, behaketa- eta harrera-zentroetako behin-behineko zaintza-zifrak gehitu egin direla (2021ean 392, 2022an 348, 2023an 379, 2024an 473, eta 2025ean 514).

K) Tutoretzapean dauden adingabeak.

Legeak ezartzen duen beste babes-neurri bat tutoretza da (administrazioarena edo ohikoa) eta egoerarik larrienarekin lotuta dago, hain zuzen ere, babesgabetasuna.

2025ean tutoretzapean zeuden adingabeen zifra proportzionatua **732** zen, azken urteetakoa baino askoz ere handiagoa: 2024an 596, 2023an 538, 2022an 526, 2021ean 549, 2020an 512, eta 2019an 574.

L) Harrera indarrekoak eta formalizatuak.

Babesgabetasun-egoeran dauden adingabeen tutoretza eta zaintza harreraren bidez formalizatzen dira.

2025ean 308 adingaberen harrera formalizatu zen. Azken urteetako daturik altuena da (2024an 225 adingabe, 2023an 184, 2022an 199, 2021ean 216, 2020an 264, eta 2019an 382).

Harreraren hartutako adingabeen kopurua (atal honetan ez dira zenbatzen behaketa- eta harrera-zentroetan edo behin-behineko zaintza-neurria duten larrialdi-familetan dauden adingabeak) **746** da (674 adingabe 2024an, 611 2023an, 606 2022an, 695 2021ean, 680 2020an, 675 2019an, 520 2018an, eta 494 adingabe 2017an).

12/2022 Foru Legeak familia-harreraren lehentasuna ezartzen du egoitza-harreraren aldean, eta azken horren izaera subsidiarioa azpimarratzen du (104.3 eta 120. artikulua). Familia-harreraren lehentasuna egoitza-harreraren gainetik bermatzeko, espresuki jaso beharko da, familia-harrera familiarra izatea ezinezkoa dela edo ez komeni izateko arrazoiak, baita egoitza-harrera ahalik eta denbora laburrenean egiteko ezarritako ekintzak edo epeak ere.

Era berean, aipatutako 12/2022 Foru Legeak familia zabaleko harrera lehenesten du besteren familiako harreraren aldean, printzipio orokor gisa, adingabea bere giro naturalean egiteko asmoarekin.

Lehen harremanari dagokionez (familia- eta egoitza-harrerak), bildutako datuek erakusten dute 2025ean egoitza-harreraren ehunekoa % 63koa dela (475 egoitza-harrera, guztizkoaren aldean 746), azken urteetako zifrak baino askoz ere handiagoa: 2024an % 55 (374 egoitza-harrera, guztizkoaren aldean 674), 2023an % 53 (327 egoitza-harrera, guztizkoaren aldean 611), 2022an % 53 (324 egoitza-harrera, guztizkoaren aldean 606) eta 2021eko antzekoa (% 60 inguru, 413 egoitza-harrera, guztizkoaren aldean 695). 2018an, 2019an eta 2020an, adierazlea 2021ekoaren oso antzekoa zen. Aldi luzeagoak kontuan hartuz gero, ikusten da adierazlea % 53 zela 2017an, eta % 54, berriz, 2013an.

Behin-behineko zaintza-faseari edo premiazko harrera-faseari dagokienez, 2025ean 19 izan ziren, 2024an baino gutxiago (28), baina 2023ko antzera (16 adingabe). Era berean, gehitu egin ziren behaketa- eta harrera-zentroetako arreta-kasuak (2024an 473 eta 2025ean 514).

Aurrekoaren arabera, larrialdiko familetako harrera-kopuruak txikiak dira oraindik ere (19 kasu, eta behaketa- eta harrera-zentroetan, berriz, 514). Beharrezkotzat jotzen da larrialdiko familia-harrerako baliabidea sendotzen jarraitzea, ildo horretan hasitako jarduketak garatzera eta indartzera bultzatuta.

Bigarren harremanari dagokionez (familia zabal eta kanpoko familiaren harrerak familia-harreraren barruan), 2025ean % 54 izan zen (147 kasu 271 familia-harreraren guztizkoaren gainean), azken urteetako zifra baino pixka bat handiagoa (2024an % 51, 2023an % 52,1, eta 2022an % 53,5). Hala eta guztiz ere, 2021ean ehuneko hori % 58,1 izan zen, 2020an % 63,4, 2019an % 65,1, 2018an % 66,5, 2017an % 58,9, eta 2016an % 64,4. Hortaz, erlazio horretan beheranzko joera ikusten da, hasiera batean kontrakoa dena.

Horregatik, ahal den neurrian, laguntza behar duten adingabeen familia-ingurunearekiko esku-hartzea eta jarduketak bultzatu behar dira, harrera naturaletik hurbilen dagoen eremuan egin ahal izateko. Jarduera horiek ingurune hurbilean egin ohi direnez, erraztu egin dezakete, halaber, adingabeak gurasoekin itzultzea posible den kasu gehiago izatea eta haurrak beren gizarte-esparrutik gutxiago banantzea.

M) Nazioko eta nazioarteko adopzioak eta egokitasun-ebazpenak.

2025ean nazioarteko hiru adopzio egin ziren (2024an 1, 2023an 6, 2022an 2, 2021ean 2, 2020an 4, 2019an 22, 2018an 29, 2017an 22 eta 2016an 15) eta hiru adopzio nazional (2024an 5, 2023an 3, 2022an 3, 2021ean 6, 2020an 2, 2019an 9, 2018an 11, 2017an 8 eta 2016an 7). Halaber, egokitasuneko zazpi ebazpen eman ziren.

Ikus daitekeenez, 2025eko adopzio-zifrak, aurreko bost urteetakoak bezala, oso baxuak dira.

N) Jokabide-arazoengatik arreta espezializatua jasotzen duten adingabeak.

12/2022 Foru Legearen 155. artikulua xedatzen duenez, “babes-sistemaren parte izango dira Foru Komunitateko Administrazioaren organo eskudunak egiten dituen jarduketak, baldin eta adingabeak, beren egokitasun-gabezia larriagatik, beren buruari edo beste pertsona batzuei kalte egiteko arriskuan badaude, eta helburu nagusitzat izango dute adingabeak gizarteratzea, banakako tratamendu hezitzaile edo terapeutiko baten bidez, eta, ahal dela, haien ingurune soziokomunitarioan, denbora-tarte jakin batez”.

Atal horrekin lotuta, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak dio 62 izan direla, azken urteetan baino gehiago (2024an 49 adingabe, 2023an 51, eta 2022an 54).

Datu hori ezin da konparatu gatazka-egoeran zeuden adingabeei buruz aurreko txostenetan ematen zen datuarekin; izan ere, zenbaketan, aurretiko zigor-eginbideak

zituzten hamalau urtetik beherako adingabeen datuak sartzen ziren, behaketa- eta harrera-zentroetan gatazkan dauden adingabeen datuak eta babes-sistemako beste programa batzuetan gatazkan dauden adingabeei buruzkoak.

O) Autonomia pertsonaleko programak.

12/2022 Foru Legearen 158. artikulua arabera, “bizitza independenterako prestatzeko programa deritzo babes-neurri baten pean dagoen adingabearen jarraipen pertsonalizatuari, bereziki egoitza-harreran edo kalteberatasun bereziko egoeran dagoenean, baina hamasei urtetik gora dituen, adin-nagusitasuna baino bi urte lehenagotik edo adin-nagusitasuna bete ondoren, edo adin horretatik gorakoa denean eta profesionalek neurri administratibo edo judizialen bat hartu diotenean epe jakin batean, erregelamendu bidez aurreikusitakoaren arabera, prestakuntza-premiei estaldura emateko prestakuntza-konpromiso edo -programa baten bidez, helburu hau izanik: pixkanaka gizarteratzea eta laneratzea, independentzia eta bizitza independenterako beharrezkoak diren autonomia pertsonaleko eta sozialeko gaitasunak lortzea egoitza- edo familia-harrera amaitzean”.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak emandako datuen arabera, 2025ean **23** adingaberi eman zitzaizen arreta autonomia-programetan edo “bitarteko irekian”, azken urteetako zifrekin alderatuta zifra oso txikia: 2024an 313, 2023an 281, 2022an 257, 2021ean 227, 2020an 194, 2019an 81, 2018an 48, eta 2017an 36.

Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak jaitziera azaltzeko dio *“posible dela aurreko datuak autonomia-programetan arreta jaso zutenenak izatea, gehienak adinez nagusiak 21 urtera arte”*.

Aurrekoa gorabehera, erakunde honetatik iradokitzen dugu arlo honetako jarduerak indartzen jarraitzea, eta horretarako laguntza ekonomiko zein teknikoak ematea. Erakunde honek jada nabarmendua du komenigarria dela emantzipaziorako edo helduen bizitzara iragateko programak indartzea.

P) Bakarrik dauden adingabe atzerritarrak.

Aurreko urteko txostenetan adierazi bezala, batez ere 2019an, bidaiderik gabeko adingabe atzerritarren arretak eragin berezia izan zuen babes-sisteman.

2020an eta 2021ean, intzidentziak esanguratsua izaten jarraitu zuen, baina ez 2019an bezain handia. 2022an eta 2023an gutxitu egin ziren arreta jaso zuten adingabeak eta 2024an eta 2025ean berriro ere gehitu egin ziren.

Atal honetan Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak adingabe horiei 2025ean arretari buruz emandako datuak azaltzen dira (babes-sistemak artatutako adin nagusiko migratzaileei buruzko datuak ere jasotzen dira):

a) 2025ean artatutako bidaiderik gabeko adingabe atzerritarren kopurua:

Bidaiderik gabeko adingabe migratzaileen guztizko kopurua 2025ean: 394 adingabe.

Bidaiderik gabeko migratzaile adingabeak eta adinez nagusiak, guztira, 2025ean: 536.

b) 2025ean babes-sisteman hartutako bidaiderik gabeko adingabe atzerritarren kopurua.

2025ean hartutako bidaiderik gabeko adingabe migratzaileen kopurua: 405.

2025eko abenduaren 31n, bidaiderik gabeko 405 adingabe migratzaile zeuden artatuta (228 egoitza-harreran, 1 familia-harreran eta 74 behaketa- eta harrera-zentroetan), baita bidaiderik gabeko 102 gazte migratzaile ere emantzipazio-programan.

c) 2025ean bidaiderik gabeko adingabe atzerritarrekin (zaintza eta babesgabetasuna) formalki hartutako babes-neurrien kopurua.

2025ean, bidaiderik gabeko 231 adingabe migratzailearen behin-behineko zaintza hartu zen bere gain.

2025ean, bidaiderik gabeko 206 adingabe migratzailearen babesgabetasun-egoera deklaratu zen.

2025-12-31n, 27 adingabe migratzaile zeuden behin-behineko zaintzapean; bestalde, bidaiderik gabeko 170 adingabe migratzaile babesgabetasun-egoeran zeuden.

d) 2025ean hartutako harrera-neurrien kopurua (egoitzakoa eta familiakoa).

2025ean, bidaiderik gabeko 156 adingabe migratzaile hartu dira egoitza-harrerako programan eta bat familia-harrerako programan.

e) Bakarrik dauden adingabe atzerritarrentzako egoitza-plazen guztizko kopurua.

Bidaiderik gabeko adingabeentzat 2025ean zuzendutako baliabideak edo egokitutako plazak hauek izan ziren:

COAS	93 plaza
ARB	18 plaza
Autonomia aurrekoak	44 plaza
Autonomia	5 plaza

Hala eta guztiz ere, Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bidalitako txostenean adierazten da sistemako plaza guztiak haurren babes-sisteman hartutako haur eta nerabe guztientzat daudela irekita.

f) Bidaiderik gabeko adingabe atzeritarren ehunekoa babes-sisteman artatutako adingabe guztiekiko:

2025ean babes-sisteman artatutako bidaiderik gabeko adingabe atzeritarren ehunekoa % 20 izan zen adingabe guztiekin alderatuta (201 adingabe, guztira 992).

	Migratzail eak	Guztira	Migratzaile n %
2025ean artatutako adingabeak	201	992	% 20
- Egoitza-harreran	228	276	% 83
- Familia-harreran	1	240	% 0
- Behaketa- eta harrera-zentroan	74	124	% 60
- Emantzipazio-programa	0	1	% 0

Aurretik tutoretzapean egon ziren eta 2025ean babes-sistemako programetan artatutako gazteei dagokionez, bidaiderik gabeko migranteen ehunekoa % 67koa izan zen (219, guztira 325 gaztetik).

Q) Gazte-justiziaren sistemaren jarduketak.

Gazte-justiziaren sistemari dagokionez, emandako datuek erakusten dute 2025ean 282 neurri agindu zirela ingurune irekian betetzeko, 2024an (246 neurri) eta 2023an (200 neurri) baino gehiago, baina aurreko urteetan baino gutxiago (343 neurri 2022an, 376 neurri 2019an, eta 335 neurri 2018an).

Era berean, datuek agerian uzten dute hamalau adingabek jasan zituztela barneratze-neurriak, 2024an eta 2023an bezala, baina 2022koa (39 adingabe), 2021ekoa (37 adingabe) eta 2020koa (25 adingabe) baino askoz ere kopuru txikiagoa.

Esan izan dugun bezala, gatazka eta jokabide zigorgarriak eragin ditzaketen egoerak prebenitzeko eta identifikatzeko eginkizunetan ahaleginak areagotu behar dira, inplikaturako instantzien artean jarduerak koordinatuz (familia-, gizarte-, eta hezkuntza-eremuak batez ere).

17.2. AZKEN URTEOTAKO BILAKAERAREN INFORMAZIO-TAULAK.

I. Babes-sisteman arreta jaso duten adingabeak.

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Zaintzapeko adingabeak	Egoitza-nahiz familia-harrera	485	461	499	494	520	675	669	695	606	611	652	746
	Behin-behineko zaintza (behaketa-eta harrera-zentroak)	174	179	225	235	264	611	401	392	348	379	473	514
	Familien premiazko behin-behineko zaintza	7	17	15	22	13	15	11	21	23	16	28	32
	Guztira	666	657	739	751	797	1301	1081	1108	977	1006	1153	1292
Eguneko zentroetan dauden adingabeak		46	25	26	27	24	27	23	28	31	24	32	15
Familia esku hartzerako programa espezializatueta dauden ADINGABEAK (EHPE)		181	212	176	270	343	332	307	252	364	427	460	454
Nerabeen hezkuntzarako programan dauden ADINGABEAK (NHP)		30	24	25	41	45	40	40	37	38	52	33	57
Haurren eta Nerabeen Arretarako Taldeen esku-hartzeak dituzten ADINGABEAK (Lizarra, Tafalla eta Tuterako eskualdea/gunea*)		450	468	461	580	487	630	598	694	563	524	561	349
AUTONOMIA-PROGRAMETAN DAUDEN ADINGABEAK		40	27	19	36	48	81	194	227	257	281	313	23 ¹
Guztira		747	756	707	954	947	1110	1162	1238	1253	1308	1399	898
ADINGABEAK GUZTIRA		1413	1413	1446	1705	1744	2411	2243	2246	2230	2314	2552	1981 ²

¹ Autonomia-pisuetan edo inguru irekian dauden adingabeak barne.

² Zifra horrek programa bakoitzeko arreten batura adierazten du, ez artatutako adingabeen zifra.

II. HNAT izenekoek artatutako familiak.

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
HNAT	Lizarra	Familiak	84	88	91	140	97	83	58	85	68	45	40	32
	Tafalla	Familiak	75	65	69	96	57	70	70	80	74	56	57	30
	Tutera	Familiak	97	110	106	162	81	91	84	87	77	143	67	36
	Iparraldeko eskualdea/gutxienak	Familiak					33	106	121	125	113	181	397	66
	Guztira		256	263	266	398	268	350	333	377	332	425	561	164

III. Familia harreragileak eta laguntza teknikoa jasotzen dutenak (2025eko abenduaren 31ko datua).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Familia hartzaileak	210	217	198	190	209	186	190	187	188	190	192	178

IV. Laguntza ekonomikoa jasotzen duten familia hartzaileak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Harrera dela-eta laguntza jasotzen duten familiak	181	194	150 (fam.)	186	191	246 (fam.)	259	269	276 (fam.)	293 (fam.)	299 (fam.)	178 (fam.)
			187 (ading.)			296 (ading.)	327 (ading.)	362 (ading.)	342 (ading.)	371 (ading.)	385 (ading.)	240 (ading.)

V. Beste programa batzuetan adingabeak dituzten familiak (horrek ez dakar zaintza gain hartzea).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
FAMILIAK EGUNEKO ZENTROA (adingabeak zenbatzen dira, 2013 arte, familiak barne).	40	17	23	25	24	27	18	23	23	19	20	15
Familia esku hartzerako programa espezializatuan dauden FAMILIAK	77	92	97	195	215	152	148	183	196	213	235	245
FAMILIAK NHP (adingabeak zenbatzen dira, 2013 arte, familiak barne).	30	24	25	28	35	40	40	37	38	49	33	57

VI. Prestazio ekonomiko konpentsatzailea jasotzen duten familiak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prestazio ekonomiko konpentsatzaileak (familei ematen zaizkien laguntzak)	48	71	85	92	102	97	138	155	103	150	148	204

VII. Babesgabetasun-egoeran dauden adingabeak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Urtean aitortutako babesgabetasun-egoerak	19	35	40	90	144	222	197	227	115	115	158	304
TUTORETZAPEKO ADINGABEAK GUZTIRA	239	178	253*	347	427	574	512	549	526	538	596	732

* 2016-12-31n 195 babesgabetasun baino ez zeuden erregistratuta indarrean, babesgabetasunak kendu zirelako eta adin-nagusitasunagatik neurriaren indarraldia galdu zelako.

VIII. Familia- nahiz egoitza-harreraren dauden adingabeak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Egoitza-harrera	237	209	271	265	311	411	412	413	324	327	374	475
Familian hartutakoak	248	252	228	229	209	264	268	282	282	284	300	271
Guztira	485	461	499	494	520	675	681	695	606	611	674	746

IX. Familia zabalean eta beste familia batzuetan egindako harrerak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Beste familia bat	86	82	81	94	70	92	98	118	137	136	147	124
Familia zabala	162	170	147	135	139	172	170	164	158	148	153	147
Guztira	248	252	228	229	209	264	268	282	295	284	300	271

X. Harrera arruntak, iraunkorrak eta adopzio aurrekoak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aldi baterako harrerak	51	49	42	57	27	25	34	78	64	77	87	94
Harrera iraunkorrak	197	203	186	172	182	239	223	184	208	191	193	177
Premiazko harrerak							11	10	23	16	28	32
Adopzio aurreko harrerak	7	0	0	Ez	Ez	-	-	-	-	9	67	6

XI. Behin-behineko zaintzapean dauden adingabeak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Beloso Alto Behaketa- eta Harrera-zentroa (zailtasuna)	55	64	67	90	47	73	60	64	88	74	109	113
Illundain Behaketa- eta Harrera-zentroa (gatazka)	119	115	158	145	217	247	121	152	192	145	132	115
Bidaiderik gabeko adingabe atzerritarren behaketa- eta harrera-zentroa						291	224	176	233	160	263	398
PREMAZKO FAMILIAK	7	17	15	22	13	15	11	21	23	16	28	32
GUZTIRA	181	196	240	257	277	626	416	413	536	395	532	658

XII. Jokabide-arazoengatik arreta espezializatua jasotzen duten adingabeak (ARE).

	2022	2023	2024	2025
Egoitza-harrera espezializatuan dauden adingabeak	54	51	49	62

XIII. Adopzio nazionalak.

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Adopzio aurreko proposamenak adingabeen kop.*	Guztira	10	8	10	8	11	9	9	7	4	3	7	7
	Nafarroakoak	8	8	5	5	5	8	1	1	2	1	4	3
	0-2 urtekoen zerrenda	2	3	2				1	1	2	-	7	1
	Beste autonomia-erkidego batzuetakoak	2	0	5	3	6	1	6	6	2	2	3	4
INAFIko adopzio-proposamenak adingabe kop.		8	8	5	5	7	8	2	7	4	9	4	3
Adopzio-autoak		15	3	8 (horieta ko 1 ukatua)	8	11	9	2	6	3	3	5	3
Adopzio-autoak	Nafarroako proposamenak adingabeak	7	3	5	5	5	8	2	1	1	1	3	2

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Beste autonomia-erkidego batzuetakoak	8	0	2	3	6	1	0	6	2	2	2	1
Familia eskatzaileak		34	15	11	16	21	21	9	8	10	12	18	10

*Uztailaren 28ko 28/2015 Legeak familia-harreraren tipologia aldatzen du. Adopzio aurreko harrera desagertu egiten da. Legea indarrean jartzen den egunetik aurrera, "adopzioarako zaintza-ordezkaritza" bat eratu da administrazio-ebazpen baten bidez.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Egokitasun Nazionalaren Ziurtagiriak	23	16	11	37	22	1	10	9	10	10	14	6

XIV. Nazioarteko adopzioak.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Familia eskatzaileak	29	19	23	21	18	18	11	6	3	4	3	2
Egokitasun-ziurtagiriak	56	22	40	37	29	10	15	12	5	3	3	1
Adoptatutako adingabeak	27	30	15	22	29	22	4	2	2	6	1	3
Nafarroan adoptatu diren adingabeak guztira	1171	1201	1216	1238	1278	1309	1313	1315	1317	1323	1324	1327
Jarraipena duten adingabeak	174	175	132	160	190	191	350	154	101	80	45	43

XV. Gazteak erreforma- edo justizia-sisteman (XII.ean zeuden aurretiazko eginbideak sartu dira).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ingurune irekia*	321	242	251	325	335	376	179	256	343	200	246	282
Aurretiazko eginbideak dituzten 14 urtetik beherako arau-hausleak					82	95	79	160	205	204	179	227
Barneratzea	54	36	39	44	49	58	25	37	39	14	14	14

* Zifrak adingabeek ingurune irekian betetzeko emandako neurri judizialen eta kautelazkoen kopuruari buruzkoak dira. Barneratzeari buruzko erreferentziak adingabe kopuruari lotuta daude.

17.3. IRADOKIZUNAK.

Haurren eta nerabeen eskubideak hobeto babesteko eta Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren zerbitzu publikoak hobetzeko egitekoa baliatuz, erakunde honek uste du egokia dela ondorengo iradokizunak egitea.

Lehenengoa. Haurrak eta nerabeak zaintzeko eta babesteko eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legean jasotako mandatu eta aurreikuspenak garatzeko eta osatzeko behar diren neurriak hartzea, bai eta horiek eraginkortasunez aplikatzen saiatzeko ere, eta, beharrezkoa izanez gero, adingabeen eskubideak hobeto bermatzen lagun dezaketen alderdiak berrikustea.

Bigarrena. Haurrei, Nerabeei eta Familiei laguntzeko 2025-2030 estrategia integralean eta Haurtzaro eta Nerabezaro Zuzendariordeztaren 2025eko plan operatiboan aurreikusitako neurriak eta jarduketak-lerroak eta horiekin lotutako programazio- eta koordinazio-jarduketak martxan jartzen jarraitzea. Errepikatzen ari garenez, komeni da ezarritako helburuen betetze-maila eraginkortasunez eta ondoz ondo ebaluatzeko eta, hala badagokio, lehentasun horiek berriz definitzeko aukera emango duten adierazleak izatea.

Era berean, positiboa da planifikazio- eta programazio-jarduera horiek, prebentzio-lanari lotuta daudenez gero, haurren eta nerabeen eskubideak babesten jarduten duten esparru eta eragileen artean ikuspegi partekatu eta koordinatua izatea.

Hirugarrena. Haur eta nerabeen eskubideak hedatu eta dibulгатzea azpimarratzea eta beraiei arreta ematen dieten administrazio-organoen arteko koordinazioa hobetzeko ildoekin jarraitzea, bereziki hezkuntzaren, osasunaren eta gizartearen eremuetakoekin, ahal den neurrian sarean funtzionatu duen sistema bat bilatzeko.

Laugarrena. Esfortzuak lehenestea eta areagotzea adingabeen babesgabetasuna baloratzeko eta zaintza-egoerak kudeatzeko arloetan eskumena duten unitateak behar bezala hornitzeko, zerbitzuaren funtzionamendu ona babesteko, eta, bereziki, haurren eta nerabeen eta haien familien eskubideak, harrerakoak barne, kaltetuak izan baitaitezke. Era berean, behar bezala hornitu behar dira Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak, HNATak eta laguntzaile gisa jarduten duten gizarte-ekimeneko erakundeak.

Horri dagokionez, Haurrak eta nerabeak zaindu eta babesteari eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeari buruzko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legeak

jaso du Foru Komunitateko Administrazioaren aurrekontuetan lehentasuna eman behar zaiela adingabeak babesteko sistemaren beharrei.

Bosgarrena. Arrisku-egoeretan esku-hartze goiztiarra indartzen jarraitzea, arrisku-egoerak detektatzeko dauden bideen eta mekanismoen bidez, eta, ahal den neurrian, egoera horiek adingabea bere familia-eremutik bereiztea eta, hala badagokio, babesgabetasun-deklarazioak saihestea.

Seigarrena. Arriskuan dauden adingabeak dituzten familientzako laguntza handitzea, adingabe horiek beren eremu naturalean mantentzen saiatzeko. Era berean, harremanak, informazioa, laguntza eta, hala badagokio, babesa indartzea babesgabetasun-egoeran edo familia-gunetik banandutako adingabeak dituzten familientzat, ahal den neurrian itzulera bideragarri egiteko baldintza zehatzak sortzeko ahaleginak eginez, haurren interes gorena lehenetsita betiere.

Zazpigarrena. Adingabeak desinstituzionalizatzen laguntzeko jarduera-ildoak indartzen jarraitzea, familia-ingurune propioan edo, halakorik ezean, harrera-familietan jarrai dezaten, eta egoitza-harrera benetan subsidiarioa eta hondarrekoagoa izan dadin, baina ez da halakorik gertatzen.

Ikusitako datuek agerian uzten dute, berriz ere, zaila dela 12/2022 Foru Legeak aurreikusten duen familia-harreraren lehentasuna defendatzeko egoitza-harreraren aldean, eta, adierazi den bezala, beharrezkoa da instituzionalizazio-maila murrizten saiatzea.

Oso positibotzat jotzen da Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak bidalitako txostenean jasota dagoen familia-harrerako plana. Hala eta guztiz ere, azpimarratu behar dugu beharrezkoa dela adingabeak erakundeen esku ahalik eta gutxien egotea eta nahitaezkoa da familia-harreraren modalitatea sustatzen jarraitzea, familia harreragileentzat kontzientziazio- eta prestakuntza-neurriekin, laguntza ekonomikoarekin eta abarrekin, eta beste sail batzuk inplika ditzaketen zeharkako beste laguntza-neurri batzuekin osatzea.

Egokitzen jotzen da, halaber, Administrazioaren eta harrera-prozesuetan protagonistak diren familiak eta pertsonak elkartzen dituzten gizartearen eta erakundeen arteko lankidetzari eustea eta lankidetzari hori areagotzea.

Premiazko familia-harrerei dagokienez, irismena oso mugatua da oraindik eta sustatzen jarraitzea bultzatu nahi da.

Zortzigarrena. Bidaiderik gabeko adingabe eta gazte atzerritarrei arreta ematen jarraitzea, ahal den neurrian kasuan kasuko programak hobetuz eta eskumena duten beste administrazio batzuekin koordinatuz, babes-sistemaren gainerako programen garapenarekin bateratuz eta bereziki haien gizarteratze-prozesua sustatuz.

Beharrezkoa da, bereziki adingabe horien kasuan, laguntza- eta emantzipazio-programen jarraipena bermatzea, edo heldutasunera igarotzeko programen jarraipena, halako moldez non adingabetasunean emandako esku-hartzeak ez dezan izan hausturarik adin-nagusitasunera iriste hutsagatik.

Bederatzigarrena. Portaera-arazoengatik adingabeei ematen zaien arreta espezializatua indartzea behar den guztian, haiek gizarteratzen saiatuz, banakako tratamendu hezitzaile edo terapeutiko baten bidez, eta, ahal dela, haien komunitate-ingurunean garatuta.

Gazte-justiziaren sistemaren esku-hartzearen beharra minimizatzen saiatzea. Horretarako, jokabide zigorgarriak eragin ditzaketen premiak eta egoerak prebenitzeko eta identifikatzeko eginkizunak areagotu behar dira, eraginpeko adingabe eta nerabeekin elkarreragin dezaketen instantziak koordinatuta (familia-, gizarte-, osasun- eta hezkuntza-eremuak).

Hamargarrena. Autonomia pertsonaleko programak indartzea, laguntza-neurri ekonomikoak eta teknikoak hartuta, neurri judizial edo administratiboren bat jaso duten nerabeek helduarorako iraganbide egokia eduki ahal izan dezaten. Eta neurri egokiekin laguntzea helduarora iritsi diren gazteei, beharrezkoa den bitartean kalteberatasun bereziko egoerak hautematen direnean. Hori bereziki gerta daiteke gazte migratzaileen kasuan, laguntza-sare sozialik ez baitute.

Iradokizun hauek guztiak jakinaraziko zaizkio Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuari, onartzen dituen ala ez jakiteko, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 34.2 artikuluekin bat etorritik.

17.4. NAFARROAN HAURRAK ETA NERABEAK BABESTEN DIHARDUTEN GIZARTE-ERAKUNDEEKIN IZANDAKO BILEREI BURUZKO INFORMAZIOA.

Nafarroako Arartekoak hurrekin duen konpromisoa da bere lan instituzionalaren eta entitate sozialekiko harremanaren funtsezko oinarrietako bat. Administrazio publikoek egin ditzaketen neurrigabekerien edo zabarkerien aurrean oinarritzko eskubideen bermatzaile gisa, Arartekoak bere gain hartzen du haurren eta nerabeen babesean daukan erantzukizun berezia, haiek baitira egungo gizarteko kolektibo kalteberenetako bat.

Gaur egun, haurrek eta nerabeek aurrez aurre dute garapenari eta ongizateari eragiten dieten desabantailek markatutako errealitate soziala. Haur eta nerabe batzuk pertsona guztiontzat bermatuta egon beharko luketen oinarritzko eskubideak baliatu gabe hazten dira. Haurtzaroa funtsezko etapa da pertsona ororen bizitzan, bertan eratzen baitira balioak, nortasuna eta etorkizunerako oinarriak. Haur eta nerabe batzuek hauskortasunez bizi dute etapa hori, zailtasun ekonomikoengatik, hezkuntzarako baliabide-faltagatik edo familia-ingurune konplexuengatik. Kalteberatasun-egoera horietan, funtsezkoa da gizarte-erakundeek, GKEek, haurren eta gazteen elkarteek eta boluntariotza-sareek jardutea. Entitate horien lanak kalteberatasun-egoeran dauden haurrei eta familiei zuzeneko laguntza emateko balio du, akonpainamendua eta zerbitzuetarako sarbidea eskaintzen baitaizkie. Era berean, haurren eskubideak etengabe errespetatzen direla ziurtatuko duten egiturazko aldaketak sortu nahi dituzte. Arrisku-egoerak prebenitzeko lanak egiten dituzte, eta adingabeen eskubideak arriskuan daudenean jarduten dute. Haien zeregina giltzarri da ingurune seguru bat eraikitzeko, egonkortasun emozionala, hezkuntzarako sarbidea, osasuna eta errespetuan oinarritutako harremanak barne hartuta.

Entitate horien lana ezinbestekoa da. Haien konpromisoak eta etengabeko lanak gizarte bidezkoagoak eraikitzen laguntzen dute, haurtzaroa behar bezala errespetatu eta babestu dadin.

Horregatik guztiagatik, Nafarroako Arartekoak gomendioak bultzatzen ditu politika publikoak hobetzeko, aukera-berdintasuna sustatzeko eta adingabearen interes gorena edozein erabaki administratibotan lehentasunezko irizpide gisa finkatzeko. Halaber, zuzenean entzun nahi du haur eta nerabeen ahotsa, haien iritziak kontuan har daitezen beraiek ukituta paratzen diren gaietan. Gure haurrak eta nerabeak babestea ataza kolektiboa da. Guztiok interpelatzen gaitu gizarte bidezkoago eta ekitatiboago bat

eraikitzeko, haurren eskubideak modu eraginkorrean errespetatu, babestu eta sustatu daitezzen.

17.4.1. Egindako topaketak.

2025ean, Nafarroako Arartekoak bilerak egin ditu hirugarren sektoreko hainbat erakunderekin, herritarren eskubideen defentsan lan egiten duten erakundeekin elkarrikitza eta lankidetzaren indartzeko asmoz.

Horietatik 17k haurrak eta nerabeak babestea dute lehentasun, dela hezkuntza, osasuna, gizarteratzea edo beste edozein oinarritzko eskubide eskuratzeko. Erakunde horiek funtsezkoak dira kalteberatasun-egoerak prebenitzeko, antzemateko eta egoera horietan jarduteko orduan, eta haurrentzako nahiz nerabeentzako ingurune seguruagoa eta ekitatiboagoa bermatzen dute. Jarraian, arlo horretan zein erakunderekin lan egin den aurkeztuko dugu:

Izena
Unzutziki berri elkarte
FUTUNA - Adimen desgaitasuna duten pertsonen autonomia sustatzeko eta laguntza emateko Nafarroako Fundazioa
Atena Fundazioa
SOS Arrazakeria Nafarroa
Elkarri-Laguntza Elkartea
Intermon Oxfam GKE
Flor de África
ONCE gizarte-taldea
UNICEF
Tudela Comparte Fundazioa
CERMIN - Desgaitasuna duten Pertsonen Erakunde Ordezkarien Nafarroako Batzordea
Nafarroako Pobreziaren eta Gizarte Bazterketaren kontrako Sarea
Elkarri-Laguntza Elkartea
Paris 365
Eskola Kontseilua
HAZIAK - Tutoretzapekoentzako eta tutoretzapeko ohientzako laguntza-elkartea
Itxaropenaren telefono-zenbakia

17.4.2. Ikusitako arazoak.

Haurren arloan lan egiten duten erakunde horiekin antolatutako lan-saioak burutu ondoren, antzeman dugu oraindik konpondu gabeko arazo ugari daudela, politika publikoetan aurrerapausoak eman diren arren, eta, horien ondorioz, haurrak eta nerabeak kalteberatasun-baldintzetan bizi direla. Baldintza horiek haien garapena mugatzen dute eta eskubideak erabat baliatzea murrizten dute. Arazo horiek konplexuak dira ez direlako xumeak edo isolatuak, arrazoi ugari daudelako horren azpian eta, aldi berean, garapenaren hainbat arlori eragiten dietelako. Azaldutako guztiagatik, haurtzaroa hobetzea erronka zaigu, eta konpromisoa, erantzukizuna eta ekintza zehatzak eskatzen ditu. Adingabeak babestuz eta defendatuz bakarrik eraiki ahal izango dugu guztiontzako aukeraz jositako gizarte bat.

Honako gai hauek landu dira:

a) Kalteberatasuna ikasgeletan eta eskola-porrota. Nafarroako eskola-uzte tasa gainerako herrialdeetakoa baino txikiagoa da, eta biztanleriaren % 7,8ri eragiten dio, Estatuko % 12,8ren aldean, “Nivel de formación, formación permanente y abandono: Explotación de las variables educativas de la Encuesta de Población Activa”, Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Kirol Ministerioak ezagutzera emandakoa. Zifra horiek gorabehera, eskola-porrota arazo garrantzitsua da, eta hezkuntza-inplikazioak ez ezik, sozialak eta emozionalak ere baditu, bai ikasleentzat, bai haien familientzat. Eskola-porrotaren arrazoiaren artean daude motibaziorik eza, ikasteko zailtasunak, familia-arazoak, hezkuntza-ingurune desagokiak eta desberdintasun sozialak. Ondorioak izan daitezke aukera akademikoen mugetatik hasi eta, eremu emozionalean, abandonu eta segurtasun falta sentimenduak sor ditzaketenetaraino, baita bazterketa arriskua eta portaera arazoak areagotu ditzaketenetaraino ere.

Gizarte-erakundeek funtsezko zeregina dute fenomeno hori prebenitzeko eta murrizteko. Ezinbesteko aliatuak dira horri aurre egiteko. Eskoletan eta familietan egiten duten ekintzak haur eta gazte guztiek kalitatezko hezkuntza eta etorkizun hobea izateko aukera izango dutela bermatzen laguntzen du.

Arlo honetan hautemandako eta errepikatutako arazoetako bat eskola-porrota eta ikasleen egokitzapena dira. Eskola-atzerapena edo hizkuntza erabiltzeko zailtasunak dituzten adingabeek ezin dute ikaskideen erritmo bera jarraitu, eta, batzuetan, egoera hori ez da behar bezala baloratzen eta laguntzen. Horrek motibaziorik gabe eta autoestimu baxuarekin sentitzera eramaten ditu, isolatzeko eta diskriminatzeko arrisku handiagoarekin, atzerapen akademikoarekin eta ikastaroak errepikatzearekin, eta, epe

luzera, askok eskola uzten dute aurrera egitea lortzen ez dutelako, eta horrek desberdintasun-egoera areagotzen du eta pobrezia- eta bazterketa-zikloak betikotu ditzake.

Aurtengo “Panorama de la Educación de la OCDE” urteko txostenaren datuek erakusten dutenez, gure herrialdeko hezkuntzaren arazoa ez dago soilik eskoletan, baizik eta ikasleen ingurune hurbilean. Gero eta haur gehiago iristen dira gosez ikasgeletara, eta proportzioa % 50 igo da gure herrialdean hamarkada batean. Beraz, testuinguru sozioekonomikoak funtsezko zeregina du. Eskola-errendimendua ikaslearen ongizatearen, familia-laguntzaren, hezkuntza-kalitatearen eta gizarte- eta osasun-baldintzen arteko orekaren mende dago.

Arazo horri aurre egiteko, funtsezkoa da ikasle guztiek etengabeko arreta eta laguntza izatea, baldintza berdinetan ikasteko eta hazteko; familien, irakasleen eta komunitateen arteko lankidetzak, eta familia zaurgarrien bizi baldintzak hobetzea. Horrela bakarrik berma daiteke hezkuntza benetan guztiontzako aukera izatea.

Gainera, garrantzitsua da informazioa ematea desgaitasunen bat duten ikasleen eta haien familien eskubideak txertatzeko eta betearazteko. Nafarroan desgaitasuna duten 40.897 pertsonetatik 3.414 ikasleak dira, eta horietatik % 75,8 ikastetxe arruntetan matrikulatuta daude. Justizia sozialaren kontua da pertsona horien aukera-berdintasuna bultzatzen duten erantzunak ematea, babestea eta gainerako biztanleekiko desabantaila-egoerak saihestea.

Desgaitasuna duten haurren osasunerako arreta goiztiarra funtsezkoa da, eta haur guztien eskubide unibertsala, publikoa eta doakoa da. Honako helburu hauek ditu: haurren bizi-kalitatea eta gizarteratzea hobetzea, haien gaitasunak eta ahalmenak sustatzea, haien autonomia bultzatzea eta haien nortasunaren garapena bermatzea, beren eskubideez gainerako baldintza berberetan gozatzeko. Erabateko inklusioaren alde borrokatzen duten erakundeak, besteak beste CERMIN, COCEMFE, Atena Fundazioa, ONCE Nafarroa, Plena Inclusión, Anfas edo Aspace, damu dira itxaron zerrenda luzeagatik eta adingabe horiek tratatzen diren espezialitateen arteko koordinazio faltagatik. Itxaronaldi gehiegi horiek, txikienean kasuan, zaildu egiten dute eta kalte egin diezaiokete garapenean.

Hautzaroarentzat garrantzi handia duten gai horiek Herriaren Defendatzaileen Koordinazioari buruzko jardunaldietan jorratu ziren, Zaragozan, eta CERMINeko ordezkari bat bertaratu zen, ikasgeletako zaurgarritasunari eskainita.

Herriaren Defendatzaileek administrazio publikoei eskatu zieten eskola-jazarpenaren aurkako prebentzio-neurriak berrikusteko eta areagotzeko, "eraginkortasuna hobetzeko", eta eskatu zuten ikasleen ongizaterako eta babeserako koordinatzailearen figura beharrezkoak diren baliabide guztiez hornitzeko.

Defendatzaile guztiek sinatutako manifestuak gogorarazi zuen hezkuntza ondasun publiko erabakigarria dela pertsonen arteko desberdintasuna murrizteko eta aurrerapen soziala, ekonomikoa eta kulturala bultzatzeko. Horregatik, botere publiko eskudunei eskatu zieten beharrezkoak diren baliabideak eman diezazkietela ikastetxeei, pertsonalak zein materialak, eta, bereziki, hezkuntza-laguntzako premia espezifikokoak dituzten ikasleek behar duten prestakuntza espezializatua duten irakasle eta profesionalenak.

Testuinguru horretan, defendatzaileek honako hauek ere eskatu zituzten: behar bereziak dituzten haurrak goiz antzematea eta laguntza goiztiarra hobetzea; zaugarritasun-egoeran dauden ikasleak modu orekatuan banatzea funts publikoekin ordaindutako ikastetxeetan onartzeko prozesuetan; administrazio-egoera irregularrean dauden adingabe atzerritarrei hezkuntza-etapa guztietarako sarbidea bermatzea; landa-eremuko hezkuntzaren berezitasunari eta zailtasunei erantzutea; zero eta hiru urte bitarteko haurrentzako kalitatezko plaza nahikoak eskaintzea, eta haien doakotasuna sustatzea.

Era berean, buruaz beste egiteko arriskuaren eta arrisku horren konplexutasunaren hazkunde kuantitatiboa dela-eta, defendatzaileek administrazio publikoei eskatu zieten beharrezkoak diren jarduerak sustatzeko, hezkuntza-, osasun- eta gizarte-eremuetan nerabeek eta gazteek dituzten osasun mentaleko arazoak prebenitzeko, eta helburu hori ahalik eta gehien zorrozteko.

Ikasgeletan teknologia erabiltzeari dagokionez, adierazi zuten teknologia hori ezartzeak ezin duela inoiz urratu berdintasun-printzipioa hezkuntzarako eskubidean. Hezkuntza-administrazioei dei egin zieten ikasle guztiek ikasteko eta garatzeko aukera-berdintasuna izan dezaten, haien jatorria, generoa, egoera ekonomikoa edo beren interesei kalte egin diezaiekeen beste edozein inguruabar kontuan hartu gabe.

Geletan adimen artifiziala pixkanaka ezartzeari dagokionez, uste zuten behar bezalako bermekin eta giza-eskubideekiko errespetuarekin landu behar dela, baliagarritasunak sor ditzan eta epe laburrean edo luzean haurren eta nerabeen ongizatean eragin negatiborik sor ez dezan.

Koordinazio-jardunaldietan hezkuntzako adituek eta defentsa-erakundeetako teknikariek parte hartu zuten, eta hezkuntza-zaugarritasunarekin lotutako hainbat gai jorratu zituzten, hala nola haurtzaroko eta nerabezaroko jazarpena eta bakardadea, enpatian nola hezi eta eskola gizatiarrago eta inklusiboago baterako gakoak.

Parte-hartzaileek ere aztertu zituzten ingurune sozioekonomiko behartsuetako hezkuntza-ekitatea eta administrazioek hezkuntza-ingurunekeo zaugarritasunari emandako erantzuna.

Azkenik, defendatzaileek azpimarratu zuten garrantzitsua dela administrazioen arteko ahaleginak koordinatzea hezkuntza-komunitateari eragiten dioten arazoei modu integralean heldu ahal izateko. Nabarmendu zutenez, elkarlanaren bidez baino ezin izango dira sortu ikasle guztientzako hezkuntza-ingurune seguruak eta bidezkoak.

b) Osasun mentala gizarte-erakundeekin lantzen den beste gaietako bat da, funtsezkoa baita haurren eta nerabeen garapenean. **Nafarroako hamar gaztetik batek egunero izaten du antsietatea, baina gehienek (% 56) ez dute inoiz edo ia inoiz izaten.** Eguneroko antsietatearen **prebalentzia** askoz ohikoagoa da **emakumeen artean (% 14,5) gizonen artean baino (% 6,2).** Hori ondorioztatzen da **Nafarroako Gazteriaren Institutuak aurten egin duen “Gazteria eta Zainketa” txostenetik**, 16 eta 30 urte bitarteko pertsonen egindako 806 elkarrizketen bidez. **Osasunaren Mundu Erakundearen arabera**, nahasmendu mental guztien erdiak 14 urte bete baino lehen hasten dira, baina kasu gehienak ez dira diagnostikatzen eta tratatzen. Horri erantzunez, esku hartze goiztiarra osasun mentaleko munduko estrategiaren funtsezko zutabe bihurtu da 2025ean. Arreta ez da tratamenduan soilik jartzen, ongizate mentalaren ikuspegi proaktibo, inklusibo eta pertsonalizatueta baizik.

Antsietatea, depresioa eta portaeraren nahasmenduak dira errendimendu akademikoan eta bizitza sozialean eragina izan dezaketen afekzio ohikoenak, eta autolesioak edo jokabide arriskutsuak izateko arriskua areagotu dezakete. Bullying-a, familia-indarkeria, eskolako estresa eta laguntza emozionalik eza bezalako faktoreek arazo horiek larriagotu ditzakete.

Kezka sortzen du sare sozialen erabilerak haurtzaroan eta nerabezaroan. Unicefen txosten batek adierazten du joera geldiezina dela: haurrak eta nerabeak inoiz baino konektatuago bizi dira sare sozialen, pantailen eta jakinarazpenen artean, besteak beste.

Espainiako ia 100.000 haur eta neraberen ahotsarekin, teknologiak haurtzaroan eta nerabezaroan duen eraginari buruzko mundu mailako ikerketa irisgarriena da azterlana, eta segurtasun eta ongizate digitala bultzatzeko proposamen zehatzak dakartza. Ikerketak belaunaldi hiperkonektatu baten argazki garbia eskaintzen du, eta, Interneten arriskuez kontzienteago izan arren, erronka emozional eta bizikidetza erronka larriei aurre egiten jarraitzen du. Txosten horrek erakusten du nerabeak modu masiboan daudela erregistratuta sare sozialetan: % 92,5ek gutxienez sare sozial batean parte hartzen dute, eta % 75,8k hiru sare sozialetan edo gehiagotan. Lehen Hezkuntzako azken ikasturteetan ere, % 78,3k badu presentzia sareren batean.

Gehienek beren gailutik sartzen dira sareetara eta beste eduki batzuetara. Telefono mugikorraren presentzia nabarmena da Lehen Hezkuntzako azken urteetan: 10 urterekin, haurren % 41ek bere mugikorra du, eta 12 urterekin % 76k. DBHn, ia guztiek –% 92,8k– telefono propioa dute, eta mugikorra eskuratzeko batez besteko adina 10,8 urtekoa da.

Digitalizazioa aukera aparta da haurrentzat: gizarteratzea errazten du, sormena estimulatu eta gizarte eta familia loturak indartzen ditu. Baina esposizio goiztiar eta laguntzarik gabeko batek “osasun publikoko arazo gisa landu beharreko arriskuak dakartza”, Gustavo Suárez-Pertierrak, UNICEF Espainiako presidentek, ohartarazi zuenez. “Teknologia gaizki erabiltzeak ohitura osasungarriak galtzea, buruko nekea, irudiagatiko presioa eta ziberjazarpenera edo eduki desegokiak bezalako arriskuak eragiten ditu”.

10 eta 20 urte bitarteko neska-mutilen ia % 9k egunero bost ordu baino gehiago ematen ditu sare sozialetan astegunetan, eta zifra hori ia % 20ra igo da asteburuan. Gainera, % 5,7k sare sozialen erabilera problematikoa garatu ahal izan du, eta ehuneko hori % 7,7ra iristen da Batxilergoa egiten dutenen artean –etaparik ahulena–, eta nesken artean nabarmen handiagoa da. Horrek agerian uzten du genero-desberdintasun handiak daudela problematika horretan. Erabilera intentsibo hori antsietate handiagoarekin, bizi kalitate txarragoarekin eta baliabide digitalen bidez bikotearen jazarpen, ziberjazarpenera edo kontrol egoerekiko esposizio handiagoarekin lotzen da.

Aurten, hainbat erakundek ahotsa altxatu dute sareen erabilerari mugak jartzeko. Europako Parlamentuak hamasei urtetik beherakoei sare sozialetarako sarbidea mugatzea proposatu du. Diputatuen Kongresuak irailean onartu zuen **adingabeak ingurune digitalean babesteko** lege organikoaren proiektu bat izapidetzea, eta, besteak beste, 14 urtetik 16 urtera luzatzea sareetan erregistratzea.

c) Etxebizitza eskuratzeko zailtasunak. Etxebizitza duin, egoki eta irisgarri bat lortzeko zailtasunek eragiten duten bizitoki-larrialdiak Nafarroan eta herrialde osoan du eragina. Haurrak dituzten familiek beren bizitza garatzeko etxebizitza duinik ez izateak eragin zuzena izan dezake adingabeen ongizate emozional eta mentalean, hezkuntzan eta segurtasunean. Gainera, egoera ekonomiko hori pairatzen duten haurrek zailtasunak izan ditzakete sozializazioan eta harreman pertsonaletan, pobreziaren estigma dela-eta, eta aukera gutxiago izan ditzakete hezkuntzan eta garapenean, eta horrek betikotu egiten du bazterketaren eta pobreziaren zikloa helduaroan.

d) Haurren eta nerabeen integrazioa da egungo gizartearen erronka handienetako bat. Kulturen artean haztea zailagoa da gure komunitatearen oraina eta etorkizuna diren adingabeen garapen integralean. Belaunaldi berriak, hizkuntza, bizi-esperientzia eta kultura desberdinak ekartzen dizkigutenak. Garrantzitsua da **babes- eta prestakuntza-espazioak** sortzea, haurrak eta nerabeak beren komunitateetan erreferente positibo bihur daitezzen, **kalteberatasun-egoerei aurrea hartzeko**, haien gaitasunak indartuz, eskubideak sustatuz eta beren komunitatean aktiboki parte hartuz.

17.4.3. Erakundeek planteatutako proposamenak. Haurtzaroan eta nerabezaroan inbertitzearen garrantzia.

Gizarte-erakundeek uste dute haurren babesak estrategia integralak behar dituela, adingabeen ongizatea bermatzeko garapen integralerako funtsezkoak diren eremuetan, hala nola hezkuntzan, etxebizitzan, osasunean, gizarte-eskubideetan eta migrazio-politiketan.

a) Haurtzaroari eragiten dioten arazoak goiz detektatzea erabakigarria da. Ikastetxeek, funtsean, baliabideak, irakasleak eta laguntza-langileak izan behar dituzte, prestakuntzarekin eta tresnekin, ikasleen errealitateei erantzuteko, eta, horrez gain, laguntza-jarduerak eskaini behar dituzte ikasle bakoitzari laguntzeko, kanpoko faktoreek ez dezaten mugatu haien ikaskuntza eta garapen pertsonala. Arlo horretako irakasleen prestakuntza nahitaezkoa izan beharko litzateke, eta ez borondatezkoa.

Bazterketa soziala, bullyinga, osasun mentaleko arazoak zerbait funtzionatzen ari ez dela ohartarazten duten alertak dira, eta berehalako erantzuna behar dute. Ikastetxearen eta irakasleen zeregina funtsezkoa da ikasleen zaugarritasunari erantzuteko. Ikasgela elkartzeko, akordioak lortzeko, entzuteko eta bizikidetzarako gunea da. Haurren babesak gizarte osoa inplikatu behar du, Administrazioetik hasi eta familietaraino eta, oro har, komunitatearenganaino.

b) Hezkuntza-inklusioa gizarte-erakundeen eta Eskola Kontseiluaren beste helburu handietako bat da. Funtsezkoa da migratutako adingabe guztiei beren berezitasunekin laguntzea eta garai berrietara egokitzea. Hezkuntza-sisteman integratutako ikasle batek, ikuspegi akademikotik zein sozialetik, bere potentzial osoa garatzeko aukera gehiago ditu. Hala ere, jatorri migratzaileko biztanleek garapen hori geldiarazten duten hainbat oztopori egin behar diete aurre: kultura, arau, errutina eta hizkuntza desberdinak dituzten herrialdeetatik datoz. Atal honetan, hizkuntza ikastearen garrantzia nabarmentzen da, hori funtsezkoa baita integraziorako eta aukera berdintasunerako. Ildo horretan, Administrazioak gurasoen elkarte eta eskolekin lankidetzan jardun behar du, adingabeen hezkuntzan parte har dezaten sustatuz. Horrek, hizkuntza ikasten laguntzeaz gain, bazterketa soziala prebenitzeko bide bat ere bada. 2022ko maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legeak ezartzen du Foru Administrazioak, toki entitateek eta ikastetxeek hizkuntza integrazioa modu naturalean eta inklusiboan sustatzen duten aisialdi eta kirol jarduerak eskaini behar dituztela.

c) Gizarte-erakundeak kezkatzen dituen beste arazo bat etxebizitza sozialen eskasia eta horren ondorioak dira, horien artean adingabeengan eragiten duen inpaktua.

Etxebizitza egokia bermatzeak, haurrak babesteaz gain, gizarte bidezkoagoa eta berdintasunezkoagoa lortzen laguntzen du. Nafarroako gizarte entitateek azpimarratzen dute premiazkoa dela haur guztiek etxebizitza duin bat eskuratu ahal izatea, etxe egoki bat funtsezkoa baita haien ongizaterako, garapenerako eta etorkizunerako. Alokairuen edo etxebizitzaren erosketaren prezioa oso altua denean, familia askok zailtasunak dituzte leku ezin hobea aurkitzeko. Azken urteotan, etxebizitza sozialen eskasiak eta etxebizitzaren prezioen garestitzeak izugarri zaildu dute familia askok, batez ere beren kargura adingabeak dituztenek, etxebizitza seguru eta egoki bat eskuratu ahal izatea. Egoera horrek eragin zuzena du haurtzaroan; izan ere, etxe ezegonkor edo desegoki batek eragin negatiboa izan dezake haien osasun emozionalean, eskola-errendimenduan eta bizitzako aukeretan. Gizarte entitateek aitortzen dute Nafarroako Gobernuak ahalegina egin duela etxebizitza eskuratzen laguntzeko, baina adierazten dute bultzada are handiagoa behar dela adingabeak garapen integrala erraztuko duen ingurune egonkor batean hazi ahal izateko.

Erakundeek alokairu sozialeko etxebizitzaren poltsa handitzea proposatu dute, batez ere gehien eskatzen diren eremuetan, hala nola Iruñean eta eskualdean. Alokairuko poltsan dauden pisuek bete behar dituzten baldintzetako batzuk malgutzearen garrantzia azpimarratu dute. Etxebizitza hutsak alokairu sozialera bideratzeko birgaitzea sustatzea proposatu dute, horrek eremu batzuk berroneratzen eta komunitate kohesionatuagoak

eta solidarioagoak sortzen lagunduko bailuke, eta horrek haurren ongizatean eragin positiboa izango luke.

Azken batean, Nafarroako adingabe guztiek etxebizitza duina izan dezaten bermatzea lehentasun bat da, eta ez da atzeratu behar.

d) Haurren eta nerabeen ongizate emozionala eta osasun mentala familiaren babesaren, sare sozialen eta adiskidetasun-harremanen mende dago neurri handi batean. Nafarroako osasun mentaleko sarera jotzen duten hiru adingabetik batek jokabide-nahasmendua du. Haurren eta gazteen osasun mentaleko zentroek 5.161 haur eta nerabe artatu zituzten 2023an, horietatik % 60 gizonak. % 20 ondorez emozionalagatik joaten da, eta ez du inolako nahasmendurik diagnostikatzen.

Arazo emozionalek eta psikologikoek, gazteen ongizateari orainaldian eragiteaz gain, epe luzera ondorioak izan ditzakete haien helduaroan. Gizarte osoaren erantzukizuna da –familiak, eskolak, gobernuak eta osasunaren arloko profesionalak– elkarrekin lan egitea belaunaldi berriei tresnak eta laguntza emateko, haien ongizate mentala eta emozionala bermatuz.

e) Haur eta nerabeentzat, hazteko ingurunerik onena familia bat da, ahal dela beraiena. Haien eskubidea da. Hala ere, familia-testuinguru ahul batean bizitzeak aukerak mugatu ditzake, eta hezkuntzarako, kulturarako eta osasunerako sarbidea kaltetu, jokabide kaltegarriak izateko arriskua areagotzeaz gain.

Haurrak Babesteko Sistemaren helburu nagusia familiei seme-alabak zaintzen laguntzea da, etxe segurua eskaintzeko gaitasunak indartuz. Hala ere, gurasoek adingabeak babestu ezin dituztenean edo babesten ez dakitenean, edo arrisku-iturri bihurtzen direnean, gizarteak esku hartzeko betebeharrak etiko eta legalak dira, haurren segurtasuna eta eskubideak bermatzeko.

Haurrak Babesteko Zerbitzuek lehentasuna eman behar diote familiari laguntzeari, eta seme-alabentzako garapen osasungarria bermatzeko duten tresnak eman behar dizkiete gurasoei. Helburua ingurune egonkorak finkatzea da; baina eredu horrek huts egiten duenean eta adingabearen ongizatea arriskuan jartzen denean —baita familia-nukleoagatik ere—, erakundeek esku-hartzea beharrezkoa da haurren eskubideak defendatzeko mekanismo gisa.

12/2022 Foru Legea betez, haurrak eta nerabeak babestea lanketa integral gisa definitzen da, zerbitzu komunitario eta sozialak, lehen mailako arreta eta prebentzio espezializatua barne hartzen dituenak. Babes hori benetakoa eta eraginkorra izan dadin,

ezinbestekoa da ikastetxeen, osasun-zerbitzuen, segurtasun-indarren eta gainerako erakunde eskudunen arteko lankidetzaren indartzea. Premisa horrekin, Nafarroako Arartekoak berretsi egiten du adingabeekiko duen lehentasunezko konpromisoa, etengabe lan egiten baitu bere eskubideak eta ongizatea erabat gauzatzen direla bermatzeko.

17.4.4. Adingabeak hedabideetan.

2025ean, komunikabideek artikulatu ugari argitaratu dituzte ikasgeletako kalteberatasunari, haurrek jasan ditzaketen arrisku egoerei, Internetarako eta sare sozialetarako sarbideari, eskolen eta Nafarroako erakundearen zereginari eta babesgabetasun egoeran dauden adingabeak artatzeko baliabideetan dauden zailtasunei buruz.

Hala, urtarrilean argitaratu zen arreta goiztiarra eta itxaronaldiak hobetzeko estatuko lehen akordioaren onarpena. Osasuneko ministroa eta Gizarte Eskubideetako, Kontsumoko eta 2030 Agendako ministroa erkidegoetako gobernuekin bildu ziren sektore anitzeko konferentzia batean, eta neurri hori onartu zuten. Dokumentu horrek kalitate komuneko erreferentzia-esparru bat ezartzen du 0 eta 6 urte bitarteko haurrek kalitatezko arreta goiztiarra, eraginkorra eta doakoa izateko eskubidea izan dezaten, sarbide azkar eta doakoarekin.

Otsailean, hedabideek 2024an genero indarkeriagatik Nafarroan egindako salaketan datuak argitaratu zituzten. Indarkeria fisiko zein psikologikoaren biktima izan ziren emakume adingabeen kopurua 229 izan zen (2.220 emakume guztien % 10). 229 adingabe horietatik, sexu-indarkeriaren 150 biktimak jarri zituzten salaketak. Datu azpimarragarri bat da salaketa horietatik 46 18 urte bete ez zituzten erasotzaileei zuzendu zitzaizkiela.

Martxoan argitaratu zen Nafarroako Gobernuaren eta hainbat entitaterekin arteko topaketa bat egiteko erabakia, adingabeen arretarako egoitza sistemaren eta baliabideen dimentsionamenduari heltzeko, azken urtean izandako arreta kopuruaren igoera ikusita, eta dagoeneko garatzen ari diren inklusio eta bizikidetzaren programen eta prestakuntza eta lan programen koordinazioa bultzatzeko.

Gainera, Espainiako Gobernuak urrats berri bat eman zuen adingabeak babesteko ingurune digitaletan. Ministroen Kontseiluak lege-proiektu bat onartu zuen, **gazteenak gailu mugikorren eta Internetarako sarbidearen erabileran babesteko** neurri-sorta batekin. Sare sozialetarako sarbidean datu pertsonalen tratamendua baimendu ahal

izateko adina 16 urtera igotzea planteatzen da. Barne hartzen ditu **urruntze birtualeko aginduak**, guraso-kontrolak nahitaez eta doan ezartzea gailu guztietan, **eta probak erabilera desegokiak detektatzeko**.

Nafarroako Gazteriaren Institutuak Nafarroako Berdintasunerako Institutuarekin, Hezkuntza Departamentuarekin eta Nafarroako Osasun Publiko eta Laboraleko Institutuarekin lankidetzan apirilean egindako “Gazteak eta harreman afektibo-sexualak” izeneko azterlanak agerian utzi zuen Nafarroako hamar gaztetik zazpik sexu-indarkeria jasan zutela. Gazteen % 96k uste du ezinbestekoa dela baimena ematea sexu-harremanetan abusuak prebenitzeko.

Hezkuntza-sistematik kanpo dauden gazteei bigarren aukera bat bermatzea da Bigarren Aukerako Eskolen helburua. Haien lorpenak erreportaje batean argitaratu ziren. Bertan, zentro horietako aniztasunaren balioa adierazten zen. Joan den ikasturtean 237 gazteri eman zitzairen arreta, eta berrogei urteko historian zehar arrakastaz lan egin dute Foru Erkidegoan kalteberatasun-egoeran dauden 5.500 gazterekin baino gehiagorekin.

Nafarroako adingabeen harrera familien kopuruari dagokionez, prentsak mota horretako harrera familien gorakada nabarmendu zuen, eta MAGALE Nafarroako Harrera Familien Elkarteak ahalegin handiagoa eskatu zuen egoitza harreraren zifrak murrizteko.

Maiatzean, eskualdeko prentsak seme-alabei mugikorra ez erosteko familiek egindako 373 itunen berri eman zuen. Lau familiatik hiruk adierazi zuten prest zeudela beste familia batzuekin adosteko mugikorraren erosketaren atzerapena. Mugikorrik Gabeko Nerabezaroa elkarteak emandako datuen arabera, bestalde, pornoa, ziberjazarpena edo osasun mentaleko arazoak dira smartphonearen erabilera librearen ondorioetako batzuk adingabeentzat.

Gizarte babesaren arloan, Nafarroako Gobernuak iragarri zuen 100 plaza berri irekiko zirela adingabe migratzaileentzat, eta hirugarren COA bat jarriko zela martxan Iruñean, 25 plazarekin. Itxaropenaren Telefonotik jardunaldi batzuk antolatu ziren suizidioaren prebentzio-sistema gisa hezteari buruz, eta bertan nabarmendu zen oso garrantzitsua dela irakasleek jardutea ikasle batek laguntza behar duela detektatzeko, interesik ez badu edo maila akademikoan amore ematen ez badu.

Adingabeen aurkako sexu-indarkeria kasuen % 80 familian gertatzen direla ere jakinarazi zen. Biktima gehienak, bi sexuetaoak, 13 eta 17 urte bitartekoak dira. Gainera, biktima adingabeak babesteko zentro bat (Barnahus) abian jarriko zela iragarri

zen. Leku seguru horretan, haurrak eta nerabeak psikologo, epaile edo poliziekin elkarriketatuko dira, mugitu beharrik gabe.

Nazioko prentsan, ehunka milioi adingaberekin bizi garen une kritikoa nabarmentzen zen, gatazka-eremuetan edo horietatik ihesi. UNICEFeko zuzendari exekutiboak esan zuen une txarra dela gaur egun haur izateko, batez ere gatazkak berpiztu diren lekuetan, hala nola Gazan, Sudanen eta Myanmarren, besteak beste.

Ekainean, sexu abusuaren biktima diren adingabeentzako zentroa abian jarri zela jakinarazi zuen prentsak, eta nabarmendu zuen Nafarroa dela arlo horretan proiektu pilotu bat garatzeko lan egiten duen hiru komunitateetako bat.

Bestalde, Unicef Espainiak egindako ikerketa baten arabera, nerabeen % 60k gaez eramaten dute mugikorra logelara, eta % 20 goizaldean konektatzen dira. Datu horiek komunikabideetan aztertu zituen UNICEFeko Hezkuntza eta Eskubide Digitalen arduradunak.

Uztailan, jakinarazi zen Ministro Kontseiluak jaiotza- eta zaintza-baimenak luzatzea onartu zuela. Baimen horiek zazpi egunez luzatu zuten jaiotze-baimena, 17 astera arte, eta zaintzarako guraso-baimena beste bi astez ordaindu zuten, semeak zortzi urte bete arte.

Abuztuan, Ministroen Kontseiluak dekretu bat onartu zuen, autonomien harrera-gaitasun arrunta finkatzen duena, 100.000 biztanleko bakarrik dauden 32,6 adingabe migratzaileko ratioan. Nafarroak 118 adingabe hartuko zituela iragarri zuen, Kanariar Uharteekiko elkertasunez, Espainiako Gobernuaren banaketaren arabera dagozkion bezala, nahiz eta oso tentsionatuta dauden harrera zerbitzuak dituen erkidegoa izan, Nafarroako Gobernuko Eskubide Sozialetako kontseilariak azaldu zuenez.

Gazteen Nazioarteko Eguna zela eta, Gurutze Gorriak gazteek gizartean duten eginkizun eraldatzailea aldarrikatu zuen, “Fuimos, seremos y SOMOS Juventud”.

Irailean, eskualdeetako eta nazioetako hedabideek Bruselak adingabeen sare sozialetarako sarbidea mugatzeko planteamenduari buruzko albistea argitaratu zuten, Australia murrizketa-eredu gisa hartuta. Era berean, Nazioarteko Plana GKEaren ikerketa bat argitaratu zen, eta, horren arabera, mutilen % 75 beldur dira genero-indarkeriarik gabe akusatuko ote dituzten, eta nerabeen % 84k uste dute beren irudia erabiltzen dela AArekin eduki sexual faltsua egiteko. Beste gai nabarmenetako bat gazteek egindako delituekin lotuta egon zen. Fiskaltzaren datuen arabera, adinagatik egotzi ezin diren 14 urteko 256 adingaberi delituak leporatu zizkieten 2024an. 184

gizonezkoak ziren eta 72 emakumezkoak. Eginbide gehienak taldeko eskola-jazarpenagatik edo sare sozialen bidez egindako delituengatik hasten dira. Fiskaltza kezkatuta agertu zen adingabeek egindako sexu-delituak hamar urtera bertan behera geratzen direlako. Gainera, UNICEFen txostenaren berri izan zen. Bertan, elikagai ultraprozesatuen kontsumoaz ohartarazten da, eta, horren ondorioz, haurren eta nerabeen obesitate-indizeak, lehen aldiz, pisu txikikoa gainditu du mundu osoan.

Urrian, Iruñeko eta eskualdeko aire zabalean lo egiten zuten adingabeen egoeraren berri eman zen. Horregatik, teilatu-hegalen azpian, portaletan edo industria-nabeetan babes bilatu behar izan zuten. Haur horiek eskolatu zituztenean pilatutako nekea ikasgeletan agertu zen, eskoletan lo geratu zirenean. Egoera hori otsailean eta irailean salatu zuten hainbat gizarte-erakundek, eta egitura-arazotzat hartu zuten egoera hori, eta komunitate zibil antolatuak konpondu behar zuela adierazi zuten, erakundeek larrialdi hori arintzeko behar bezala jarduten ez zuten bitartean.

Azaroan, Nafarroan egindako lehen ikerketa aurkeztu zen, UNED Adimen Emozionalaren Katedrak eta Nafarroako Kutxa Fundazioak egina. Hezkuntzako ahultasun eta sendotasun emozionalei buruzkoa zen, eta % 6ko igoera islatzen zuen eskola-jazarpen kasuetan. Nabarmentzekoa zen, halaber, Lehen Hezkuntzako ikasleen % 17k eta Bigarren Hezkuntzako ikasleen % 30ek laguntza psikologikoa behar izan zutela azken urtean, eta hezkuntza-etapa horietako ikasleen % 54k bullying-jokabide fisiko, hitzezko, sozial edo psikologiko bat edo gehiago izan zituztela.

Halaber, eskualdeko prentsak Foru Gobernuaren adingabeen tutoretzari buruzko datuak argitaratu zituen. Nafarroak 625 adingabe artatzen ditu, eta horietatik 163 (% 26) bakarrik dauden adingabe atzerritarrak dira.

Hilabete honetan, indarkeria matxistari aurre egiteko Nafarroako bigarren Ekintza Plana ere ezagutu zen. Plan horren erronka nagusietako bat haur eta nerabeenganako indarkeria digitalaren aurkako borroka zen.

Hermes Fundazioak, Metroscopia eta Club Roma elkarteekin laguntzarekin, “Informe Jóvenes y derechos digitales en Navarra” izeneko txostenari buruzko datuak eman zituen. Ikerketa horren arabera, gazteak arlo digitalarekin duten harremana zalantzan jartzen hasi dira, teknologia erabili nahi dute, baina baita ulertu eta konfiantza izan ere. Nafarren % 87k gardentasun handiagoa eskatzen dute, % 67 babesik gabe sentitzen dira eta % 90ek adimen artifizialak sortutako edukia etiketatzen duen lege bat babesten dute.

Aldi horretan nabarmendu zen beste gai bat izan zen Nafarroako Gobernuak iragarri zuela sexu-indarkeriaren biktima diren adingabeentzako laguntza-baliabide berri bat jarriko zuela abian. Espazio horrek arreta integrala eskaintzen du ingurune atsegin batean, instalazio judizialeetatik bereizita. 2024an 369 salaketa erregistratu ziren sexu indarkeriagatik. 2025eko urtariletik irailera bitartean, mota horretako 223 delitu zenbatu ziren.

Gainera, Fiskaltzaren Memoria argitaratu zen, non 236 adingabe lesio delituengatik salatu ziren 2024an; 43 sexu delituengatik salatu ziren, eta 48 jazarpenagatik.

Osasun mentalaren egoera hainbat artikuluren xede izan zen, eta, horietan, besteak beste, nabarmentzen zen 27.000 nafarrek osasun mentaleko sarera jo zutela 2024an, eta bost pertsonatik bat 17 urtetik beherakoa zela.

Abenduan, Adikzioak Prebenitzeko IV. Planaren edukia ezagutu zen. Plan horren helburu nagusia adingabeen alkohol-kontsumoarekiko tolerantzia soziala murriztea izan zen, Nafarroako 14 eta 18 urte bitarteko nerabeen % 48 mozkortu egin baitzen iaz.

Bestalde, erreportaje bat argitaratu zen zenbait familiari buruz, horietako askok adingabeak zituzten ardurapean, eta joan den abuztuan Bizitzeko Gutxieneko Diru-sarrera eskatu ondoren inolako diru-sarrerarik gabe zeudela salatu zuten.

Kapitulu horretan, publiko egin zen Arreko Trinitateko aterpetxea adingabe migratzaileentzako harrera leku gisa erabiltzeko erabakia.

Ikus daitekeenez, Nafarroako haurtzaroko erradiografiak argi-ilunak ditu. Lege-aurrerapenak eta erakunde-diskurtsoak gorabehera, argi dago adingabeen eskubideak ez daudela erabat bermatuta. Ez dugu ahaztu behar haurtzaroa guztion kontua dela: familia eta gizarte osoarena, eta horiek gabe ez dago etorkizunik. Nafarroako Arartekoak gogorarazten du haurrek eta nerabeek merezi duten lekua bete behar dutela, eta nabarmendu du botere publiko guztien babes-funtzioa, haurtzaroan eta nerabezaroan abusu eta bazterketa sozialeko egoerak prebenitzeko eta saihesteko.

18. KAPITULUA. NAFARROAKO ARARTEKOAK NAFARROAKO KONTSEILUETAN ETA ORGANISMOETAN PARTE HARTZEA.

Kapitulu honetan, Nafarroako Arartekoak hainbat kontseilu eta organismoren bileretan izandako parte-hartzea eta asistentzia jasotzen dira, labur.

18.1. NAFARROAKO GARDENTASUN-KONTSEILUA.

Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko maiatzaren 17ko 5/2018 Foru Legeak honela definitzen du Nafarroako Gardentasun Kontseilua: Nafarroako Foru Komunitatean gardentasuna kontrolatzeko organo independentea da, eta publizitate aktiboaren betebeharrak betetzen direla zaintzeko eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea bermatzeko helburua dauka.

Foru-lege horren 65. artikulua Kontseiluaren osaera ezartzen du, eta Kontseiluko kideetako bat Nafarroako Arartekoaren ordezkari bat izango dela xedatzen.

Patxi Vera Donazar Nafarroako ararteko izendatu ondoren, apirilaren 9ko 9/22 Ebazpenaren bidez, Carlos Sarasibar Marco erakundeko idazkari nagusia izendatu zen Nafarroako Arartekoak Gardentasun Kontseiluan izango zuen ordezkari, eta Inés Monreal Azcárate erakundeko aholkulari teknikoa, berriz, ordezkariaren ordezko.

2025ean, Nafarroako Arartekoaren erakundeak parte hartu du Kontseiluak egindako zazpi bileretan, data hauetan:

- 2025eko otsailaren 3ko ohiko bilkura.
- 2025eko martxoaren 10eko ohiko bilkura.
- 2025eko maiatzaren 5eko ohiko bilkura.
- 2025eko ekainaren 23ko ohiko bilkura.
- 2025eko irailaren 1eko ohiko bilkura.
- 2025eko urriaren 13ko ohiko bilkura.
- 2025eko azaroaren 24ko ohiko bilkura.

Gainera, Nafarroako Arartekoaren ordezkaria txostengile izan da Nafarroako Gardentasun Kontseiluak 2025ean hartutako erabaki hauetan:

- AR 05/2025 ERABAKIA, otsailaren 3koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, zeinaren bidez ebazten baita Piedramillerako Udalean formulatutako erreklamazioa.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%2005%202025%20sobre%20R%2066%202024%20Ayuntamiento%20Piedramillera.pdf>

- IE 01/2025 ERABAKIA, otsailaren 3koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, zeinaren bidez ebazten baita Piedramillerako Udalaren aurrean izapidetutako betearazpen-intzidentea.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/Acuerdo%20IE%2001%202025%20sobre%20IE%2004%202024%20sobre%20AR%2022%202024%20Ayuntamiento%20de%20Piedramillera.pdf>

- AR 16/2025 ERABAKIA, martxoaren 9koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Lodosako Udalean aurkeztutako erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%2016%202025%20sobre%20R%2006%202025%20Ayuntamiento%20de%20Lodosa.pdf>

- AR 34/2025 ERABAKIA, maiatzaren 5koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Iruñeko Udalean aurkeztutako erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%2034%202025%20sobre%20R%2025%202025%20Ayuntamiento%20Pamplona.pdf>

- AR 46/2025 ERABAKIA, ekainaren 23koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Ekonomia eta Ogasun Departamentuan aurkeztutako erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%2046%202025%20sobre%20R%2037%202025%20Departamento%20de%20Econom%C3%ADa%20y%20Hacienda.pdf>

- AR 62/2025 ERABAKIA, irailaren 1ekoa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Elortzibarreko Udalean aurkeztutako erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%2062%202025%20sobre%20R%2053%202025%20Ayuntamiento%20Valle%20de%20Elorz.pdf>

- AR 71/2025 ERABAKIA, irailaren 1ekoa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Iruñeko Udalari aurkeztutako erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%2071%202025%20sobre%20R%2062%202025%20Ayuntamiento%20Pamplona.pdf>

- AR 104/2025 ERABAKIA, urriaren 13koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Orkoiengo Udalean aurkeztutako 94/2025 erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%20104%202025%20sobre%20R%2094%202025%20Ayuntamiento%20Orkoien.pdf>

- AR 112/2025 ERABAKIA, urriaren 13koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Iruñeko Udalean aurkeztutako 103/2025 erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%20112%202025%20sobre%20R%20103%202025%20Ayuntamiento%20Pamplona.pdf>

- AR 132/2025 ERABAKIA, azaroaren 24koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Ekonomia eta Ogasun Departamentuan aurkeztutako 123/2025 erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%20132%202025%20sobre%20R%20123%202025%20Dpto%20Economia%20y%20Hacienda.pdf>

- AR 142/2025 ERABAKIA, azaroaren 24koa, Nafarroako Gardentasun Kontseiluarena, Etxebizitzako, Gazteriako eta Migrazio Politiketako Departamentuari aurkeztutako 133/2025 erreklamazioa ebazten duena.

<https://gobiernoabierto.navarra.es/sites/default/files/assets/files/resoluciones/AR%20142%202025%20sobre%20R%20133%202025%20Dpto%20Vivienda%2C%20Juventud%20y%20Pol%C3%ADticas%20Migratorias.pdf>

18.2. NAFARROAKO HAURREN ETA NERABEEN KONTSEILUA.

Maiatzaren 11ko 12/2022 Foru Legeak (haur eta nerabeei arreta eta babesak eman eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzekoak), 47. artikuluan eta hurrengoetan, Nafarroako Haurren eta Nerabeen Kontseilua erregulatzen du, haurrak eta nerabeak sustatu, artatu eta babesteko arloan aholku emateko, parte hartzeko eta kontsultak egiteko kide anitzeko organo gisa.

Foru Legearen 50. artikulua ezartzen du Nafarroako Haurren eta Nerabeen Kontseiluaren osaketa, eta, besteak beste, pertsona honek osatuko dutela adierazten du: *“i) Nafarroako Arartekoa-Adingabearen Defendatzailea, edo instituzioaren ordezkari bat”*.

Bestalde, artikulua beraren hirugarren apartatuan, hau xedatzen du: *“Adingabeen babesaren arloan eskumena duen departamentuko kontseilariak izendatuko ditu Kontseiluko kideak, lau urterako, ordezkatzeko organismoen proposamenak, halakorik egiten badute, kontuan hartuta eta, gainerako kasuetan, osaketan emakumeen eta gizonen arteko ordezkartza orekatuaren printzipioa errespetatuz”*.

2024an, urriaren 16ko 33/2024 Ebazpenaren bidez, Nafarroako Arartekoak Susana Galilea Barrio Kabineteko burua izendatu zuen Nafarroako Arartekoak Haurren eta Nerabeen Kontseiluan izango zuen ordezkari, eta Inés Monreal Azcárate erakundeko aholkulari teknikoa, berriz, ordezkariaren ordezkari.

2025ean, urriaren 15eko 36/2025 Ebazpenaren bidez, Nafarroako Arartekoak Amaia Madinabeitia Beraza Kabineteko burua izendatu zuen Nafarroako Arartekoak Haurren eta Nerabeen Kontseiluan izango zuen ordezkari, eta Inés Monreal Azcárate erakundeko aholkulari teknikoa, berriz, ordezkariaren ordezkari.

Nafarroako Arartekoaren erakundeak 2025ean egindako bi bileretan parte hartu du, urriaren 20an eta azaroaren 25ean.

18.3. ARRAZAKERIAREN ETA XENOFIARIEN AURKA BORROKATZEKO NAFARROAKO KONTSEILUA.

Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurka Borrokatze Foru Legeak (apirilaren 5eko 13/2023), 13.1 artikuluan, Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurka Borrokatze Nafarroako Kontseilua sortzen du, Foru Administrazio Publikoak etnia- edo arrazajatorrian oinarritutako diskriminazioaren arloan aholku eman eta parte hartzeko goimailako organo gisa.

Osaerari buruz, Foru Legearen 13.4 artikulua arauz xedatzen denari heltzen dio, esanez Nafarroako Arartekoaren ordezkari bat nolanahi ere organoko kide izango dela.

Martxoaren 27ko 30/2024 Foru Dekretuaren bidez, Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurka Borrokatze Nafarroako Kontseiluaren osaera, antolaketa eta funtzionamendua erregulatzen dira.

Foru-dekretu horren 6.1.e) artikulua dio kontseilukide bat *“Nafarroako Arartekoaren ordezkari bat” izango dela, “Arartekoak berak proposatua”*.

Halaber, 6.2 artikulua hau xedatzen du: *“Zenbat kontseilukide titular diren, beste hainbeste ordezkari izendatuko dira, ordezkariak egin ahal izateko postua hutsik dagoenean, titularra kanpoan edo gaixorik dagoenean edo justifikatutako gainerako kasuetan. Ordezkoak izendatzeko orduan, emakumeen eta gizonen presentzia orekatuaren irizpideari jarraituko zaio”*.

2024an, maiatzaren 23ko 17/2024 Ebazpenaren bidez, Nafarroako Arartekoak Susana Galilea Barrio Kabineteko burua izendatu zuen Nafarroako Arartekoak Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurka Borrokatze Nafarroako Kontseiluan izango zuen ordezkari, eta Carlos Sarasibar Marco erakundeko idazkari nagusi teknikoa, berriz, ordezkariaren ordezkari.

2025ean, azaroaren 17ko 39/2025 Ebazpenaren bidez, Nafarroako Arartekoak kabineteko buru izendatu zuen Amaia Madinabeitia Beraza andrea, Nafarroako Arartekoaren ordezkari gisa Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurka Borrokatze Nafarroako Kontseiluan, eta, ordezkariaren ordezkari gisa, Carlos Sarasibar Marco jauna, erakundeko idazkari nagusi teknikoa.

Nafarroako Arartekoaren erakundeak 2025ean egindako bi bileretan parte hartu zuen, uztailaren 4an eta abenduaren 12an.

18.4. NAFARROAN DESGAITASUNA DUTENEI GAITASUN JURIDIKOA BALIATZEN LAGUNTZEKO ARAUDIARI JARRAIPENA EGITEKO BATZORDE TEKNIKOA.

Ekainaren 2ko 8/2021 Legea (legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko) indarrean jarri ondoren, Eskubide Sozialen Departamentuak batzorde bat sortu zuen *“lege horren sustapen eta ezarpenean laguntzeko, esperientziak eta sortu diren edo ager daitezkeen zailtasunak partekatzeko eta inplikaturik dauden askotariko agenteen indarrak koordinatzeko”*.

Honako hauek osatzen dute Batzordea: Botere Judiziala, Fiskaltza, notariotzak, Abokatuen Elkargoa, bankua, CERMIN, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibileko Aholku Batzordea, Desgaitasuna dutenei laguntzak emateko nafar fundazio publikoa, FUNAPADI, Pertsonen Autonomiarako eta Garapenerako Nafarroako Agentzia, Eskubide Sozialen Departamentuko Idazkari Nagusi Teknikoa, Osasun Mentaleko Gerentzia, Justizia Zuzendaritza Nagusia eta Justiziako Gizarte Zerbitzua, Nafarroako Udalerrien eta Kontzejuen Federazioa / Oinarritzko Gizarte Zerbitzuak.

2025ean, Arartekoaren erakundeak 2025eko azaroaren 21ean egin zen bilkuran parte hartu du.

18.5. HIZKUNTZA-KOMISARIOEN NAZIOARTEKO ELKARTEA.

2023tik, Nafarroako Arartekoaren erakundea Hizkuntza Komisarioen Nazioarteko Elkarteko kide da.

Elkarteak xede hau du: *“Mundu osoko hizkuntzen berdintasuna, aniztasuna eta eskubideak sustatzea eta bultzatzea, bai eta hizkuntza-komisarioak babestea ere, maila profesional gorenera irits daitezen”*.

Eta helburu hauek ditu:

- Hizkuntzen berdintasuna, aniztasuna eta eskubideak sustatzea, indartzea eta bultzatzea.
- Hizkuntza-komisarioen bulegoen artean esperientziak, jardunbide onak, ezagutzak eta harremanak partekatzea.

- Hizkuntza-komisarioen bulegoen artean informazioa, prestakuntza eta garapen profesionalerako baliabideak truka daitezen sustatzea eta horretarako modua jartzea (laneko truke-aukerak barne hartuta).
- Gertaeretan oinarritutako ikerketa partekatzea, hizkuntza-eskubideak sustatzeko aldera.
- Hizkuntza-komisarioen eginkizunari eta garrantziari buruzko ezagutza eta kontzientziazioa handitzea, batez ere, gobernuetan, estatu-agentzietan, arduradun politikoen artean, akademietan, hedabideetan eta, oro har, biztanleen artean.
- Hizkuntza-komisarioen bulego bat sortu edo hizkuntza-eskubideak bultzatu nahi dituzten eskualdeei laguntzea.
- Hizkuntza-eskubideak eta -aniztasuna sustatu eta babestu nahi dituzten antzeko erakundeekin lankidetzan aritzea.
- Elkarteak hizkuntza-komisarioen bulegoak aitortzeko irizpideak zehaztu, argitaratu eta berrikustea eta, halaber, zehaztutako irizpideak betetzen dituztenak kideztatzea.

2025ean, Nafarroako Arartekoaren erakundeko aholkulari tekniko batek 2025eko otsailaren 27an, ekainaren 12an eta urriaren 6an egindako hiru bilera telematikotan parte hartu du.

19. KAPITULUA. BESTE DEFENTSA ERAKUNDE BATZUEKIKO HARREMANAK.

19.1. HERRIAREN DEFENDATZAILEAK KOORDINATZEKO XXXVIII. JARDUNALDIAK.

Herriaren Defendatzaileak Koordinatzeko XXXVII. Jardunaldien esparruan (urriaren 29an eta 30ean egin ziren, Gasteizen), Herriaren Defendatzaileek erabaki zuten hurrengo koordinazio-jardunaldiak 2025ean Zaragozan egitea, Aragoiko Justiziak antolatuta, "Kalteberatasuna ikasgeletan" izenburupean.

Horretarako, Gaztela eta Leongo prokuradoreak jardunaldi horiek prestatzeko tailer bat egiteko eskaintza egin zuen.

19.1.1. Prestatzeko tailerra.

Defentsa Erakunde bakoitzak aldeztuak datuak bildu ondoren, ekainaren 11n eta 12an jardunaldiak prestatzeko tailer bat egin zen Leonen, Gaztela eta Leongo prokuradoreak antolatuta, eta Defentsa Erakunde guztietako aholkulariek parte hartu zuten, besteak beste, Nafarroakoek.

Tailer horretan, gaiari buruzko ondorio teknikoaren proposamen bat egin zen, hala badagokio, Defentsa Erakundeetako titularrek onar zitzaten Koordinazio Jardunaldietan, dagokion bateratze, azterketa eta eztabaidaren ondoren.

19.1.2. Koordinazio-jardunaldiak.

Herriaren Defendatzaileak Koordinatzeko XXXVIII. Jardunaldiak, "Ikasgeletako kalteberatasunari" buruzkoak, urriaren 27tik 29ra egin ziren Zaragozan, eta defentsa-erakunde guztietako titular guztiak bertaratu ziren.

Aurreko urteetan bezala, eztabaidagai den gaiari buruz haurrek eta nerabeek parte hartzeko gune bat emateko, haien ahotsa eta iritzia biltzeko eta hausnarketa- eta eztabaida-prozesu orokorrean integratzeko, txostenetako batean zortzi adingabek parte hartu zuten Andaluziako, Kataluniako, Euskal Autonomia Erkidegoko eta Kanarietako defentsa-erakundearen aldetik.

Jardunaldien amaieran, Defendatzaileek ondorio hauek onartu zituzten:

1.- Administrazio publikoek ekitatea eta inklusioa bermatu behar dituzte hezkuntza-eremuko etapa guztietan.

2.- Administrazioek neurriak hartu behar dituzte hezkuntzarako sarbidean edozein bazterkeria edo marjinazio prebenitzeko eta horren aurrean esku hartzeko, ikaskuntzaren emaitzak lortzeko eta hezkuntza-etapa bakoitza amaitzeko. Horretarako, beharrezko baliabideak eman behar dizkiete ikastetxeei, pertsonalak zein materialak, eta, bereziki, hezkuntza-laguntzako premia espezifikoak dituzten ikasleek behar duten prestakuntza espezializatua duten irakasle eta profesionalak. Gainera, beharrezkoa da familiek hezkuntza-prozesuan parte hartzea.

3.- Hezkuntza-sistema inklusiboak eskatzen du, oro har, ikastetxe arruntetan eskolatzea sustatzea, eta salbuespenezkoa eta subsidiarioa da hezkuntza bereziko ikastetxeetan eskolatzea.

Funtsezkoa da familien orientazioa, informazioa eta parte-hartzea, bai eta eskolatzeko modalitateari buruz hartzen diren erabakien motibazioa ere.

4.- Ikastetxeek behar diren profesional espezializatuak izan behar dituzte, irakasle-taldean jarraibideen eta/edo txosten psikopedagogikoen ondorioz ikasleek dituzten behar zehatzei eraginkortasunez erantzuteko.

5.- Hezkuntza- eta osasun-administrazioek, lankidetzan eta koordinatuta, behar duten ikasleei osasun-zerbitzuak antolatzeko eta emateko modua zehaztu behar dute.

Administrazio publikoek behar diren neurri guztiak hartu beharko dituzte haurren arreta goiztiarra eta integrala bermatzeko, bai eta hezkuntza-premia bereziak, aldi baterakoak edo iraunkorrak dituzten ikasleak garaiz detektatzeko beharrezkoak diren baliabideak emateko ere, ikasle horiei behar dituzten laguntzak emanez eskolatzeko diren unetik edo haien beharra hautematen den unetik.

6.- Hezkuntza-administrazioek beharrezko jarraibideak eman behar dizkiete ikastetxeei, orientazio-zerbitzu espezializatuak kontuan har ditzaten hezkuntza-administrazioak ez diren beste profesional espezialista batzuen txostenak.

7.- Ikastetxeek eskaintzen dituzten eskolaz kanpoko jarduerak eta jarduera osagarriak hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleentzako irisgarriak izan behar dute, gainerako ikasleen baldintza berberetan parte hartu ahal izan dezaten eta inklusio-printzipioaren arabera.

8.- Buruaz beste egiteko arriskuaren eta arrisku horren konplexutasunaren hazkunde kuantitatiboaren aurrean, administrazio publikoek beharrezkoak diren jarduerak sustatu beharko dituzte nerabeek eta gazteek hezkuntzaren, osasunaren eta gizartearen

arlotan pairatzen dituzten osasun mentaleko arazoak prebenitzeko, eta helburu hori ahalik eta gehien zorroztu beharko dute.

9.- Eskola-jazarpenari dagokionez, hezkuntza-komunitatearentzako mezua izan behar da gizartean, oro har, eta, bereziki, eskola-eremuan, indarkeria-mota oro “erabat arbuiatzea”. Ildo horretan, prebentzio-neurriak berrikusi eta areagotu behar dira, eraginkortasuna hobetzeko, dagozkion neurri zuzentzaileak alde batera utzi gabe.

Hezkuntza-administrazioak ikasleen ongizaterako eta babeserako koordinatzaileari bere eginkizunak behar bezala betetzeko behar dituen baliabide guztiak eman behar dizkio.

10.- Eskola-segregazioak inklusio-gabezia dakar, eta horrek kalte egiten die segregazioa bizi duten ikasleen prestakuntzari eta garapen pertsonalerako itxaropenei.

Neurriak ezarri behar dira kalteberatasun-egoeran dauden ikasleen banaketa orekatua hobetzeko funts publikoekin sostengatutako ikastetxeetan onartzeko prozesuetan.

Administrazio publikoek jarduerak egingo dituzte arrazoi sozioekonomikoengatik hezkuntza-premia espezifikoak dituzten ikasleen prebentziozko detekzioa ahalbidetzeko, haien eskola-arrakasta errazteko, bai eta hezkuntza-konpentsazioko premiak dituzten ikasleak ikastetxe jakin batzuetan kontzentratzea eragozteko ere. Horretarako, banaketa ekitatiboko irizpideak ezarriko dituzte, eta irizpide horiekin batera, gizarte- eta kultura-aniztasun horren harrera eta inklusioa hobetu beharko dira ikastetxeetan.

11.- Hezkuntza, unibertsalki aitortutako eskubide gisa, Espainian administrazio-egoera irregularrean dauden adingabe atzeritarrei bermatu behar zaie hezkuntza-etapa guztietan, eskolatzeak eskatzen dituen hezkuntza-baliabide eta -zerbitzuetarako sarbidea berdintasun-baldintzetan bermatuz.

12.- 0-3 urte bitarteko haurren eskolatzeak familien beharrei erantzuten die, batez ere ahulenen kasuan; beraz, administrazioek kalitatezko plazen eskaintza nahikoa bermatu behar dute, eta haien doakotasuna sustatu.

13.- Administrazio eskudunek azpiegitura egokiak, seguruak eta irisgarriak daudela bermatu behar dute, funtzionaltasun-, segurtasun-, irisgarritasun unibertsaleko, iraunkortasuneko eta lurralde-orekako irizpideei erantzuten dietenak.

Beharrezkoa da argitzea, baita arauak erreformatuz ere, administrazio bakoitzari zer esku-hartze dagozkion (mantentze arrunta vs. egiturazko obrak), administrazioaren zehaztugabetasunak instalazioak blokeatzea edo hondatzea saihestuz.

14.- Hezkuntza-administrazioek, ebidentzia zientifikoetan oinarrituta, irizpide pedagogiko orokorrak definitu behar dituzte gailu mugikorren eta Harreman, Informazio eta Komunikazioko beste Teknologia batzuen (TRIC) erabilerari buruz, ikasleen eskubideak babesteko eta ikasteko ingurune osasungarria, inklusiboa eta errespetuzkoa sustatzeko. Ikastetxeek irizpide horien arabera diseinatu beharko dituzte beren hezkuntza-proiektuak.

Adimen Artifiziala (AA) pixkanaka ikasgeletan ezartzeari behar bezalako bermeeekin eta Giza Eskubideekiko errespetuarekin heldu behar zaio, baliagarritasunak sor ditzan eta epe laburrean edo luzean haurren eta nerabeen ongizatean inpaktu negatiborik sor ez dezan.

Ikasle guztiek ikasteko eta garatzeko aukera-berdintasuna dutela bermatu beharko da, jatorria, generoa, egoera ekonomikoa edo beren interesei kalte egin diezaiekeen beste edozein inguruabar kontuan hartu gabe.

15.- Hezkuntza-administrazioek beharrezko neurriak hartu behar dituzte landa-eremuko hezkuntzaren berezitasunari eta zailtasunei erantzuteko.

Ikastetxeek kalitatezko hezkuntza bermatuko duten eta ikasle guztientzako aukera-berdintasuna bermatuko duten giza baliabideak eta baliabide materialak izan behar dituzte, hezkuntza-laguntzako premia espezifikokoak dituztenei arreta berezia eskainiz.

Administrazio publikoek ahalegina egin behar dute landa-eremuan edo gunek sakabanatuetan bizi diren ikasleei jantokiko eta eskola-garraioko zerbitzuak errazteko, bai derrigorrezko hezkuntzan, bai derrigorrezkoaren ondokoan, eta, bereziki, ikasleek aukeratutako prestakuntza-aukerara sartzeko. Ildo beretik, arreta berezia eskaini behar diote 3 urtetik beherakoentzako hezkuntza-eskaintzari.

Landa-eremuan, bermatu behar da teknologia ez dela oztopo izango hezkuntza berdintasunez jasotzeko.

19.2. BESTE JARDUERA BATZUK DEFENDATZAILE AUTONOMIKOEKIN.

19.2.1. Koordinazio-bilerak.

2025eko maiatzaren 19an, Nafarroako Arartekoak, gainerako defendatzaile autonomikoekin batera, bilera batean parte hartu zuen Madrilén, Gorte Nagusiek izendatutako Herriaren Defendatzaileak deituta, herritarren eskubideen eta askatasun publikoen defentsan modu koordinatuan lan egiten jarraitzeko.

Bilerari buruzko informazio gehiago eskura daiteke webguneko esteka honetan:

<https://defensornavarra.es/eu/albisteak/topaketa-instituzionala-madrilen-defentsa-erakundeek-lankidetza-eta-koordinazioa-indartzeko>

2025eko urriaren 17an, Nafarroako Arartekoak eta estatuko herriaren defendatzaileak bilera instituzionala egin zuten Iruñeko egoitzan. Bi defentsa-erakundeek lankidetzarako eskumena eta interesa duten gaien inguruan egin zen topaketa, pertsonen oinarritzko eskubideak defendatzeko azken helburuarekin. Jorratutako beste gai batzuen artean, adinekoen defentsa, haurren babesa eta erakunde erlijiosoen abusuen biktimen egoera nabarmendu zituen. Bi erakundeak bat etorri ziren beren ikuspegiarekin, hau da, Herriaren Defendatzaileak beti izan behar duela tratatu beharreko pertsonen eskubide eta askatasunak defendatzera bideratutako ikuspegia, hurbiltasunez eta gizarte-sentsibiltate bereziz.

19.2.2. 2030 Agendaren Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) garatzeko Herriaren Defendatzaileen Aliantza.

2024ko uztaillean, Nafarroako Arartekoak lankidetza proposamen bat egin zien Estatuko eta autonomia-erkidegoetako Defentsa Erakunde guztiei, 2030 Agendaren Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) aktiboki sustatzeko, Nazio Batuen konpromiso globalarekin lerrotatuta, pobrezia desagerrarazteko, planeta babesteko, oparotasuna bermatzeko eta pertsona guztientzako bakea eta justizia defendatzeko.

Horretarako, dokumentuaren zirriborroa bidali zuen, Defentsa Erakundeek egoki irizitako ekarpenak egin zitzaizkien. Planteatutako ekarpen guztiak jaso ondoren, 2025eko maiatzaren 14an, Euskal Autonomia Erkidegoko Arartekoak, Andaluziako Arartekoak, Kanarietako Komunekeko diputatuak, Kataluniako Greuges Sindikak eta Nafarroako Arartekoak Herriaren Defendatzaileen arteko Lankidetza Akordioa sinatu zuten Iruñean, GJHak eta 2030 Agenda bultzatzeko.

Ekitaldi honi eta sinatutako akordioaren eduki osoari buruzko informazio gehiago eskura daiteke webguneko esteka honetan:

<https://defensornavarra.es/eu/albisteak/bost-herriaren-defentsa-erakundeak-akordioa-sinatu-dute-irunean-2030-agendaren-gjhak-bultzatzeko>

19.2.3. Herriaren Defentsa Erakundeen Akordioa Justizia Leheneratzailearen, Elkarrizketaren, Adiskidetzaren, Akordioaren eta Erreparazioaren kulturari buruz.

2024ko azaroan, Síndic de Greuges de Catalunyaen ekimenez, hainbat defentsa erakunderen artean akordio orokor bat sinatzeko lanak hasi ziren, horietan justizia leheneratzailea sustatzeko, eskubideak defendatzeko erakunde horietara iristen diren kexetan gatazkak konpontzeko neurri alternatiboak bultzatuz.

Azkenik, 2025eko otsailaren 5ean, Euskal Autonomia Erkidegoko Arartekoak, Andaluziako Herriaren Defendatzaileak, Kanarietako Komunekeo diputatuak, Kataluniako Greuges Sindikak eta Nafarroako Arartekoak akordio hori sinatu zuten Bartzelonan.

Ekintza honi eta erabakiaren eduki osoari buruzko informazio gehiago eskura daiteke webguneko esteka honetan:

<https://defensornavarra.es/eu/albisteak/justizia-errestauratiboaren-aldeko-apustua-herritarren-gatazkak-konpontzean>

19.2.4. Bilera Nazio Batuen 2030erako Tokiko Koalizioaren Idazkaritzako zuzendariarekin.

Nafarroako Arartekoa eta Euskal Autonomia Erkidegoko Arartekoa 2025eko apirilaren 24an bildu ziren, Bilbon, Nazio Batuen 2030 Tokiko Koalizioko Idazkaritzako zuzendariarekin. Topaketaren helburua Arartekoen eta NBEk bultzatutako nazioarteko plataforma honen arteko lankidetzaz bidezkoa izan zen. Plataforma horrek Bilbon du egoitza, eta Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) tokiko eremutik betetzeko lan egiten du.

Bileran, Arartekoek Nazio Batuen ordezkariari Estatuan herriaren defentsa-erakundeek betetzen dituzten funtzio nagusien berri eman zioten, administrazio publikoen jarduna ikuskatzeko eta bakean, gardentasunean eta giza eskubideetan oinarritutako kultura demokratikoa defendatzeko duten zeregina azpimarratuz. Gogorarazi zuten, Estatuko herriaren defendatzaileaz gain, gaur egun bederatzi defentsa-erakunde autonomiko daude, beren lana independentziaz eta herritarrengandik hurbil egiten dutenak, eta horietako bostek, hain zuzen ere, 2030 Agendaren Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) garatzeko akordio bat sinatu dute.

Bi Arartekoek nabarmendu zuten, halaber, erakunde horiek Legebiltzarreko goi-komisarioak direla, Gobernutik eta beste botere publiko batzuetatik independenteak, eta gehiengo kualifikatuek aukeratzen dituztela. Ildo horretan, herritarrekin duten

konpromisoa azpimarratu zuten, arreta eskuragarriaren bidez, parte-hartzea bultzatuz eta oinarritzko eskubideen arloan nazioko zein nazioarteko lankidetzaren sareetan inplikatuz.

Ondoren, 2025eko ekainaren 16an, Nafarroako Arartekoak beste bilera bat egin zuen Nazio Batuetako 2030 Toki Koalizioko Idazkaritzako zuzendariarekin eta zuzendariordearekin, eta Nafarroako Gobernuako Politika Publikoen Plangintza, Koordinazio, Berrikuntza eta Ebaluazioko lehen lehendakariordearekin eta zuzendari nagusiarekin, Iruñean.

20. KAPITULUA. ERAKUNDEAREN AGENDA

Erakundea gardenagoa izan dadin, Nafarroako Arartekoaren webgunean erakundearen agenda argitaratzen da, bai titularrak bai aholkulariek parte hartzen duten bilerak, bisitak, ekitaldiak eta topaketak bilduz. Agenda hori hemen kontsulta daiteke:

<https://www.defensornavarra.es/eu/gardentasuna/erakundearen-gardentasuna/agenda-instituzionala>

2025ean, Nafarroako Arartekoaren erakundearen agenda honako hau izan da, kronologikoki ordenatuta:

URTARRILA

Urtarrilak 10. 11:00etan: bilera, instituzioko idazkari nagusiarekin batera, Goi Mailako Musika Kontserbatorioko irakasleekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Urtarrilak 13. 12:00etan: Madrilen gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Urtarrilak 15. 10:00etan: Osasun Departamentuari formulatu zaizkion gomendio, iradokizun eta legezko betebeharren gogorazpen nagusiei buruzko txosten berezia eman dio Nafarroako Parlamentuko lehendakariari, haren egoitzan, Iruñean.

Urtarrilak 17. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Unzutxiki Berriko ordezkariarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñea.

Urtarrilak 17. 11:00etan: azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Urtarrilak 20. 12:30ean: bilera Nafarroako Langile Komisioen idazkari nagusiarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Urtarrilak 24. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Autonomia Sustatzeko eta Desgaitasun Intelektuala duten Pertsonen Laguntzeko Fundazioko (FUTUNA) ordezkariarekin, haren egoitzan, Iruñean.

Urtarrilak 24. 12:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera Gaz Kalók antolatutako "Foro de Discusión de Pamplona-Iruña-Kal" jardunaldian izan da, Civican zentro kulturalean, Iruñean.

Urtarrilak 27. 9:00etan: bilera, instituzioko idazkari nagusiarekin batera, Nafarroako Gobernuako Osasuneko zuzendari nagusiarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Urtarrilak 27. 12:00etan: instituzioko kabineteburua Nafarroako Berdintasunerako Institutuak antolatutako Nafarroako emakume gazteen aurkako sexu-indarkeriari buruzko I. Azterlanaren aurkezpenean izan da, Nafarroako Artxibo Nagusian, Iruñean.

Urtarrilak 27. 12:30ean: Nafarroako Parlamentuak, Nafarroan 1936an Fusilatuen Senitartekoen Elkarteak (AFFNA36) eta Amical Mauthausen-en Euskadiko Ordezkaritzak antolatutako "Holokaustoaren biktimen gomutaz" erakusketa inauguratzeko ekitaldian izan da, Atalondoan, Iruñean.

Urtarrilak 28. 9:00etan: Nafarroako Gobernuako Unibertsitateko, Berrikuntzako eta Eraldaketa Digitaleko departamentuko Kontseilari karguaz jabetzeko ekitaldian izan da, Nafarroako Jauregiko Tronu Aretoan, Iruñean.

Urtarrilak 28. 20:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera "Ser Navarra Sariak" izeneko IX. Saria emateko galan izan da, Baluarte Ganbera Aretoan, Iruñean.

OTSAILA

Otsailak 3. 16:00etan: instituzioko Idazkari Nagusiak Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluaren bileran parte hartu du Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Otsailak 4. 11:00etan: Asturiasen gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Otsailak 4. 12:00etan: Polizia Nazionalaren sorreraren 201. urteurrena ospatzeko ekitaldira joan da, Iruñeko Zitudadelako Arma-Aretoan.

Otsailak 5. 11:00etan: Justizia Errestauratiboaren, Elkarriketaren, Adiskidetzaren, Akordioaren eta Erreparazioaren kulturari buruzko Herriaren Defentsa-Erakundearen Akordioa sinatzeko ekitaldian izan da (Andaluzia, Kanariak, Katalunia, Euskadi eta Nafarroa), Espai Francesca Bonnemaisionen, Bartzelonako Diputazioan.

Otsailak 6. 12:00etan: Munduko Medikuek erakundeak antolatutako Emakumeen Mutilazio Genitala Desagerrarazteko Munduko Eguneke ekitaldian izan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Geltokian, Iruñean.

Otsailak 10. 11:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Euskadiko Arartekoarekin, haren instituzioko bi teknikariek eta Unesco Etxeko zuzendariarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 11. 12:00etan: genero-indarkeriak Malagan eragindako azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Otsailak 11. 12:00etan: instituzioko kabineteburuak Malagan gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Otsailak 11. 15:15ean: Nafarroako Parlamentuko Araubide Foralaren Batzordean agertzea Ganberak eskatutako Txosten Berezia aurkezteko, azken urteotan erakundeak Osasun Departamentuari egindako gomendio, iradokizun eta legezko betebeharren oroigarri nagusiei buruzkoa, instituzioko Idazkari Nagusiarekin eta kabineteburuarekin batera, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 11. 17:30ean: elkarriketa Nafarroako Arartekoari Onda Cero Pamplona irratirako, haren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 12. 12:00etan: Nafarroako Gobernuak antolatutako Gobernu Irekiko Aliantzarako Ekintza Planaren Aurkezpenera joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Iruñerriko Mankomunitatearen egoitzan, Iruñean.

Otsailak 13. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, PARIS 365 elkarteko ordezkariarekin, haren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 13. 18:00etan: instituzioko kabineteburua Navarra Capital-eko 2024 urtekariaren aurkezpenean izan da, Navarra Arenako Pasarelan, Iruñean.

Otsailak 13. 19:00etan: Nafarroako Gobernuko Memoria eta Bizikidetzako, Kanpoko Ekintzako eta Euskarako Departamentuak antolatutako Eskuin muturreko taldeek edo funtzionario publikoek eragindako motibazio politikoko ekintzen biktimei Errekonozimendua eta Erreparazioa emateko ekitaldian izan da, Bularteko Ganbera Aretoan, Iruñean.

Otsailak 14. 13:00etan: bilera Espacio 30eko zuzendariarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 19. 11:00etan: instituzioko kabineteburua Nafarroako Gobernuak antolatutako Herritarren Partaidetzan egindako Jardunbide Egokiak ekitaldiaren aurkezpena joan da, Civicanen, Iruñean.

Otsailak 20. 9:00etan: bilera Kontuen Ganberako Presidentearekin, haren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 21. 10:00etan: Nafarroako Unibertsitate Publikoko Zuzenbide Graduak hirugarren mailako ikasleei saio bat eman die, ikasgelategian, Iruñean.

Otsailak 24. 9:30ean: Nafarroako Gobernuak antolatutako M8, Emakumearen Nazioarteko Eguna dela-eta, sentsibilizazio-kanpainaren aurkezpena joan da instituzioko kabineteburuarekin batera, Iruñeko Karlos III.aren etorbidean.

Otsailak 24. 10:15ean: erakundeko kabineteburua PARIS 365 elkartearen ordezkariarekin bildu da, haren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 25. 11:30ean: bilera Goñiko Udalaren alkatearekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 26. 9:00etan: bilera Contigo-Zurekin talde-parlamentarioko bozeramailearekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 26. 16:00etan: elkarrizketa Nafarroako Arartekoari Navarra Televisión kateko, "Está pasando" saioan, haren egoitzan, Berriobeitin.

Otsailak 27. 16:00etan: instituzioko Aholkulari Tekniko batek Association of Language Commissioners-ek (IALC) deitutako bilera telematikoan hartu du parte.

Otsailak 27. 17:45ean: Nafarroako ONCEren "Mucho que ver" sentsibilizazio tresnaren aurkezpen ekitaldira joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, haren egoitzan, Iruñean.

Otsailak 28. 9:00etan: " Foro SER Navarra" Fernando Grande-Marlaska Gómez Espainiako Gobernuaren Barne ministroarekin eginiko hitzaldira joan da, Iruña Park hotolean, Iruñean.

MARTXOA

Martxoak 3. 12:00etan: Nafarroako Gobernuak antolatutako 2025eko Berdina Saria emateko ekitaldian izan da, Nafarroako Jauregiaren Tronuan, Iruñean.

Martxoak 5. 10:00etan: bilera, instituzioaren kabineteburuarekin batera, Atena Fundazioko ordezkariekin, haren egoitzan, Iruñean.

Martxoak 6. 18:00etan: "193k adostu 17 eta eskatu 8.000 milioi" 2030 Agenda eta GJHei buruzko antzezlan didaktikoaren estreinaldira joan da, instituzioko aholkulari batek lagunduta, Nafarroako Administrazio Publikoaren Institutuko (NAPI) egoitzan, Iruñean.

Martxoak 7. 11:15ean: instituzioko kabineteburuarekin batera CERMI Nafarroak antolatutako martxoaren 8a, Emakumearen Nazioarteko Eguna dela eta ospatzeko ekitaldian izan da, Iruñeko Karlos III. etorbidean.

Martxoak 8. 11:00etan: Nafarroako Gobernuak Emakumeen Nazioarteko Eguna dela eta deitutako kontzentrazioan parte hartu du, Nafarroako Jauregiko ateetan, Iruñean.

Martxoak 10. 16:00etan: instituzioko Idazkari Nagusiak Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluaren bileran parte hartu du Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Martxoak 11. 10:00etan: Terrorismoaren Biktimen Europako Eguna dela eta Nafarroako Gobernuak antolatutako ekitaldian izan da, Konstituzio Plazan, Terrorismoaren Biktimen Monumentuaren ondoan, Iruñean.

Martxoak 12. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, SOS Arrazakeriako eta Arrazakeria eta xenofobiaren aurkako zerbitzuko ordezkariekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Martxoak 12. 12:00etan: Jaenen eta Gironan gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketen aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Martxoak 12. 12:15ean: instituzioko kabineteburuak lagunduta, instituzioaren Herritarrentzako Arreta Bulegoa Puntu Moreen sarean sartzeko Jarduera Protokolo Orokorra sinatzeko ekitaldian parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzako Tronuaren Aretan, Iruñean.

Martxoak 13. 19:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera Co.Ciudadanak antolatutako "Sahelek Europa eta Espainiarako duen garrantzi geopolitikoa" izeneko konferentzian izan da, Salesas eraikinean, Iruñean.

Martxoak 19. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, SOS Arrazakeria, Elkarri Laguntza-Apoyo Mutuo eta Oxfam Intermonen ordezkariekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Martxoak 19. 11:30ean: bilera, foru parlamentaria den Cristina López Mañerorekin, instituzioaren egoitza, Iruñean.

Martxoak 20. 18:00etan: Laboral Kutxak eta Navarra Capitalek antolatutako "Gure basoak kontserbatzeko beste modu bat dago" proiektuaren urteroko ekitaldira joan da, San Andreseko Errotan, Atarrabian.

Martxoak 21. 9:30ean: instituzioko kabineteburua SEI Elkarteko ordezkariekin bildu da, haren egoitza, Iruñean.

Martxoak 21. 12:00etan: azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Martxoak 24. 12:00etan: Balear Uharteetan gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Martxoak 26. 12:00etan: Nafarroako Ijito Elkarteen Gaz Kaló federazioak antolatutako "Ijitoen Herriaren Estrategia Nazionalaren Inpaktua Nafarroan" jardunaldian izan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Parlamentuko Erabilera Anitzeko Aretoan, Iruñean.

Martxoak 26. 19:00etan: Klima Fundazioko Klima 2025 Saria emateko ekitaldian izan da, Iruñerriko Mankomunitateko egoitza, Iruñean.

Martxoak 27. 12:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Afrikako Loreko ordezkariekin, Nafarroako Munduko Medikuen egoitza, Iruñean.

Martxoak 31. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Ondarea Defendatzeko Plataformako ordezkariekin, instituzioaren egoitza, Iruñean.

APIRILA

Apirilak 1. 19:00etan: Co.Ciudadanak antolatutako ABC egunkariaren zuzendariaren hitzaldian egon da, Merkataritza Ganberaren egoitza, Iruñean.

Apirilak 2. 10:00etan: 2024ko urteko txostena Nafarroako Parlamentuko lehendakariari ematea, parlamentuan, Iruñean.

Apirilak 2. 12:30ean: Diario de Navarra fundazioak antolatutako José Javier Uranga II. Saria emateko ekitaldian izan da, Iruñeko Katedralaren jangelan.

Apirilak 3. 10:00etan: elkarriketa Nafarroako Arartekoari Cadena SER Nafarroa irratirako, Iruñean.

Apirilak 3. 17:30ean: Artea Oinez erakusketaren inaugurazioan izan da, Kondestable jauregian, Iruñean.

Apirilak 3. 19:30ean: instituzioaren kabineteburua Espainiako Gobernuko Gazteria eta Haurren ministroaren hitzaldian egon da, Salesetako komentu zaharreko Pinaquy aretoan, Iruñean.

Apirilak 4. 12:00etan: Murtzian gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Apirilak 7. 12:00etan: Murtzian gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Apirilak 8. 10:00etan: Nafarroako Administrazio Auzitegiaren 60. urteurrena ospatzeko ekitaldian izan da: "60 urte justizian eta hurbiltasunean", Nafarroako Museoan, Iruñean.

Apirilak 8. 12:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera, Ijito Herriaren Nazioarteko Egunean parte hartu du, non Ijito Herria Iberiar Penintsulan sartu zeneko (1425/2025) 600 urteurrena ospatzen den, Nafarroako Ijitoen Erakundeek antolatuta (La Majari, Fundación Secretariado Gitano, Pastoral Gitana, La Casa de Sabicas, La Igualdad y la Federación de Asociaciones Gitanas de Navarra Gaz Kalo), Caparrosoko errotan, Iruñean.

Apirilak 10. 18:00etan: Pamplona Actual II. Sarien Ekitaldian izan da, Iruñeko Katedralaren jangelan.

Apirilak 11. 12:00etan: UCANen Batzar Nagusira joan da, Tres Reyes hotelean, Iruñean.

Apirilak 12. 12:00etan: 1936ko estatu-kolpearen biktima izan ziren nafarrei urtero egiten zaaien omenaldira joan da, Iruñeko Gazteluaren Itzulian.

Apirilak 14. 12:00etan: Las Palmasen gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Apirilak 15. 9:30etan: Araubide Foralaren Batzordean agertu da instituzioaren 2024ko Urteko Txostena aurkezteko, instituzioko Idazkari Nagusi, Aholkulari Tekniko bat, administrazio kudeaketako Teknikaria - Kontu-hartzaile eta kabineteburuarekin batera, Nafarroako Parlamentuan, Iruñean.

Apirilak 15. 18:00etan: elkarrizketa Nafarroako Arartekoari Cadena SER Nafarroa irratiarako, Iruñean.

Apirilak 22. 12:00etan: elkarrizketa Nafarroako Arartekoari Diario de Navarra egunkariarako, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Apirilak 23. 12:00etan: Tarragonan geratutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Apirilak 24. 10:00etan: bilera Euskadiko Arartekoarekin eta Nazio Batuen 2030erako Tokiko Koalizio Bulegoko zuzendariarekin, haren egoitzan, Bilbon.

Apirilak 25. 17:00etan: instituzioko kabineteburuak, Elkarri Laguntza elkartearekin batera, Jaso Ikastolako lehengo egoitza bisitatu du, Iruñean.

Apirilak 28. 11:00etan: Huelvan eta Errioxan geratutako azken genero-indarkeriaren erailketen aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Apirilak 28. 12:00etan: Tarragonan, Huelvan eta Errioxan gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketen aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Apirilak 29. 19:00etan: Diario de Navarrak antolatutako "Somos Valientas 2025" sarien banaketan izan da, Baluartan, Iruñean.

Apirilak 30. 9:00etan: elkarrizketa Nafarroako Arartekoari Diario de Noticias egunkariarako, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Apirilak 30. 12:00etan: instituzioko kabineteburua Polizia Nazionalek antolatutako "Uniformearen atzean, jokabide suiziden prebentzioa" jardunaldietan izan da, Nafarroako Parlamentuko erabilera anitzeko aretoan, Iruñean.

MAIATZA

Maiatzak 5. 16:00etan: instituzioko Idazkari Nagusiak Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluaren bilera parte hartu du Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Maiatzak 6. 10:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzak antolatutako "Europaren Eguna Oroitzeko Ekitaldian" izan da, haren egoitzan, Iruñean.

Maiatzak 7. 17:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Black Powerreko ordezkariekin, Munduko Medikuen egoitzan, Iruñean.

Maiatzak 8. 11:30ean: instituzioko kabineteburuarekin batera, Pobreziaren eta Gizarte Bazterkeriaren aurkako Nafarroako Sareak egindako "Politikan eragiteko eskola" proiektuaren erabiltzaileen bisita jaso du, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Maiatzak 9. 11:30ean: Europako Eguna dela-eta Nafarroako Gobernuak egindako adierazpen instituzionalaren irakurketara joan da, Nafarroako Jauregiko atean, Iruñean.

Maiatzak 12. 12:30ean: Nafarroako Kontseiluko lehendakaria karguaz jabetzeko ekitaldian izan da, Nafarroako Artxibo Nagusiaren aretoan, Iruñean.

Maiatzak 13. 10:30ean: instituzioko kabineteburuarekin batera, Guardia Zibilaren Fundazioaren 181. urteurrena ospatzeko ekitaldian izan da, Guardia Zibilaren kuartelaren egoitzan, Iruñean.

Maiatzak 13. 12:00etan: Nafarroako Ondarea Babesteko Plataformak antolatutako "Immatrikulazioak" erakusketaren inaugurazioan izan da, Nafarroako Parlamentuko atarian, Iruñean.

Maiatzak 14. 13:30ean: GJHak eta 2030 Agenda sustatzeko Herriaren Defentsa-Erakundeen arteko lankidetzak akordioa sinatzeko ekitaldia, Nafarroako Arartekoak sustatua eta antolatua, Nafarroako Parlamentuko Areto Instituzionalean, Iruñean.

Maiatzak 16. 9:30ean: Diario de Noticias egunkariak antolatutako Salvador Illa Kataluniako Generalitateko presidentearen informazio-gosarira joan da, Tres Reyes hoteleko Printzesa aretoan, Iruñean.

Maiatzak 16. 10:00etan: instituzioko kabineteburua UNICEFek antolatutako "Mi municipio protege a la infancia frente a la violencia" jardunaldian izan da, Fuerte el Principe egoitzan, Iruñean.

Maiatzak 16. 12:15ean: instituzioko kabineteburua Gaz Kaló entitateko ordezkariekin bildu da, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Maiatzak 19. 11:30ean: Estatuko eta autonomia erkidegoetako herriaren defendatzaileen arteko koordinatzeko bileran parte hartu du, Estatuko herriaren defendatzailearen egoitzan, Madrilén.

Maiatzak 20. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, SOS Arrazakeriako eta Lantxotegiko ordezkariekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

EKAINA

Ekainak 2. 11:30ean: Bizkaian indarkeria bikarioaren ondorioz geratutako azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Ekainak 3. 12:00etan: Bilbon indarkeria bikarioaren ondorioz gertatutako azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Ekainak 3. 18:30ean: instituzioko kabineteburua Sabino Arana Fundazioak eta Irujo Etxea elkarteak antolatutako "Inteligencia artificial, desde una perspectiva ética y humanista" elkarriketan izan da, Iruñeko Tres Reyes hotelean.

Ekainak 4. 18:30ean: instituzioko kabineteburua GOGOAN-Por una memoria digna-k antolatutako "Elkarriketa indarkeriaren ondoren" hitzaldira joan da, Salesas eraikineko Pinaquy aretoan, Iruñean.

Ekainak 4. 19:00etan: Javier Enériz Olaechearen "Crónica de la Transición Política en Navarra 1975-1994" liburuaren aurkezpenean izan da, Civivox Iturramaren hitzaldi-aretoan, Iruñean.

Ekainak 6. 12:15ean: ANELen (Nafarroako Gizarte Ekonomiako Enpresen Elkarte) 43. batzar nagusira joan da, Colegio de Medicos-en egoitzan, Iruñean.

Ekainak 9. 12:00etan: Nafarroako Gobernuak emandako Nafarroako Karlos III.a Noblearen Gurutzea emateko ekitaldira joan da, Nafarroako Jauregiko Tronuaren Aretoan, Iruñean.

Ekainak 10. 10:30ean: instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Pobreziaren eta Gizarte Bazterkeriaren aurkako Sareak antolatutako "Amaitu al daiteke

etxegabetasuna? Kataluniako etxegabetasuna amaitzeko lege-proposamenaren aurkezpena" izeneko jardunaldian izan da, Nafarroako Parlamentuan, Iruñean.

Ekainak 11 eta 12. Instituzioko kabineteburuak Herriaren Defentsa-Erakundearen Koordinatzeko XXXVIII. Jardunaldiak prestatzeko tailerrean parte hartu du, Gaztela eta Leongo prokuradore komunaren erakundeak antolatuta, Leonen.

Ekainak 11. 12:00etan: Malagan gertatutako azken genero-erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Ekainak 12. 16:00etan: instituzioko Aholkulari Tekniko batek Association of Language Commissioners-ek (IALC) deitutako bilera telematikoan hartu du parte.

Ekainak 13. 10:30ean: ONCEren eguneroko kupoia emateko ekitaldia, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren Foru Legearen onarpenaren 25. urteurrena ospatzeko, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Ekainak 16. 10:30ean: instituzioko kabineteburua "Terrorismoaren Biktimen Eguna Polizia Nazionalean" ospatzeko ekitaldian izan da, Nafarroako Poliziaren Buruzagitza Nagusian, Iruñean.

Ekainak 16. 11:00etan: bilera Nazio Batuen 2030erako Toki Koalizioaren Idazkaritzako zuzendariarekin eta zuzendariordearekin eta Nafarroako Gobernuako Lehen Lehendakariordearekin eta Politika Publikoen Plangintza, Koordinazio, Berrikuntza eta Ebaluazioko zuzendari nagusiarekin, Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Ekainak 17. 09:00etan: bilera, instituzioko idazkari nagusiarekin batera, Nafarroako Gobernuako Ingurumeneko zuzendari nagusiarekin eta beste zerbitzu-zuzendari batzuekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Ekainak 17. 11:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera, Errefuxiatuei Laguntzeko Espainiako Batzordearen (CEAR) urteko txostenaren aurkezpena joan da, Nafarroako Parlamentuko Erabilera Anitzeko Aretoan, Iruñean.

Ekainak 17. 12:00etan: A Coruñan gertatutako azken genero-erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Ekainak 17. 18:00etan: RSCapital sarien V. banaketara joan da, Goma-fabrikan, Iruñean.

Ekainak 18. 12:00etan, "El braille está en la calle" karpa bisitatzea, instituzioko kabineteburuarekin batera. Ekitaldia ONCE Talde Sozialaren Astearen barruan egin da, Braillearen 200. Urteurrena ospatzeko, Iruñeko Karlos III.a etorbidean.

Ekainaren 18a eta 19a. Erakundeko kabineteburuak Arartekoaren Torturaren Prebentziorako Mekanismo Nazionalaren bisitan parte hartu du, Iruñeko espetxean.

Ekainak 23. 12:00etan: Malagan gertatutako azken genero-erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Ekainak 23. 16:00etan: instituzioko Idazkari Nagusiak Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluaren bileran parte hartu du Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Ekainak 24. 11:00etan: instituzioko kabineteburua Diario de Noticias egunkariak antolatutako "FORO HIRIA Presente y futuro del mercado de la vivienda de alquiler en Navarra" foroan izan da, Tres Reyes hotelean, Iruñean.

Ekainak 24. 12:00etan: azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Ekainak 24. 19:00etan. "Los deberes y las obligaciones en el corazón de los Derechos Humanos" izeneko topaketan izan da eta moderatzaile-lanak egin ditu Ángel Gabilondo Pujol Estatuko Herriaren Defendatzailearekin, Co.Ciudadanak antolatuta, Iruñeko Salesas eraikineko Pinaquy aretoan.

Ekainak 25. 12:30ean: Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen onarpenaren 25. urteurrena ospatzeko ekitaldia, Nafarroako Parlamentuko Atarian, Iruñean.

Ekainak 28. 10:30ean: ETA talde terroristak Nafarroan eta beste herri batzuetan eraildako nafarren oroimenezko plakaren inaugurazio-ekitaldira joan da, Nafarroako Parlamentuko Atarian, Iruñean.

Ekainak 28. 12:00etan: Nafarroako Gobernuak LGTBI+ Harrotasunaren Nazioarteko Eguna dela-eta deitutako kontzentrazioan parte hartu du, Nafarroako Jauregiaren atean, Iruñean.

Ekainak 30. 13:00etan: elkarriketa Nafarroako Arartekoari, instituzioaren aurrekoarekin batera, Cadena SER Nafarroa irratirako, Iruñean.

UZTAILA

Uztailak 1. 11:30ean: azken genero-indarkeriaren erailketen aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Uztailak 1. 12:00etan: Almerian gertatutako azken genero-erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Uztailak 3. 11:30ean: azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Uztailak 3. 12:30ean: Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Salako lehendakaria karguaz jabetzeko ekitaldira joan da, Justizia Jauregiko ekitaldi nagusien aretoan, Iruñean.

Uztailak 4. 9:30ean: instituzioko kabinete-buruak Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Borrokaren Nafarroako Kontseiluaren bileran hartu du parte, Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Uztailak 17. 13:00etan: Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusiko lehendakaria karguaz jabetzeko ekitaldira joan da, Justizia Jauregiko ekitaldi nagusien aretoan, Iruñean.

Uztailak 18. 12:00etan: Jaime Brunet 2024 sarien banaketa-ekitaldira joan da, Iruñeko Mankomunitatearen egoitzako Pinaquy Aretoan.

Uztailak 18. 19:00etan: Nafarroako Fusilatuen Senideen Elkartek 1936an antolatutako (AFFNA36), 1936an eraildako Errepublikako Gobernuaren leial ziren lau guardia zibilen omenez behatzopa-harriak (gazteleraz, "tropezones") jartzeko ekitaldira joan da, lehen Guardia Zibilaren kuartelean izan zena, Iruñeko Ansoleaga kalean.

ABUZTUA

Abuztuak 1. 11:00etan: azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Abuztuak 8. 12:00etan: Badajozen gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du instituzioko kabinete-buruarekin batera, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Irailak 3. 11:30ean: Granadan gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du instituzioko kabineteburuarekin batera, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Irailak 12. 12:00etan: instituzioko kabineteburua Nafarroako Unibertsitatearen 2025-2026 ikasturteko irekiera-ekitaldian izan da, Eraikin Nagusiko Areto Nagusian, Iruñean.

Irailak 12. 19:00etan: instituzioko kabineteburua TASUBINSAk egindako 'Chicago. El espectáculo debe continuar' musikari inklusibora joan da, Baluarte Auditorioan, Iruñean.

Irailak 15. 9:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, "Movimiento Global a Gaza"-ko ordezkariekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Irailak 16. 9:00etan: bilera Nafarroako Parlamentuko lehendakariarekin eta Gera Baiko talde parlamentarioko bozeramailearekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Irailak 16. 11:00etan: instituzioko kabineteburua Nafarroako Gobernuak antolatutako "Ponts per la Pau" GGKEaren Nadia Ghulam Fundatzailea aitortzeko ekitaldian izan da, Bakearen Nazioarteko Eguna dela-eta, Tuterako Castel Ruiz Musika Eskolako patioan.

Irailak 16. 17:00etan: bilera lehen Lehendakariordearekin eta Nafarroako Alderdi Sozialistako talde parlamentarioko bozeramailearekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Irailak 17. 9:00etan: bilera Zurekin Nafarroako talde parlamentarioko bozeramailearekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Irailak 17. 10:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, T3rceer Tiempo Adinekoen Konfederazioko ordezkariekin, haren egoitzan, Iruñean.

Irailak 18. 12:00etan: Murtzian gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du instituzioko kabineteburuarekin batera, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Irailak 22. 12:30ean: 2025-2026 Urte Judizialaren hasierako ekitaldira bertaratu da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Justizia Jauregiko Ekitaldi Areto Nagusian, Iruñean.

Irailak 23. 9:30ean: bilera, bigarren idazkariarekin eta EH Bildu-Nafarroako talde parlamentarioko bozeramailearekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Irailak 25 eta 26. Instituzioko kabineteburua Espainiako Parlamentuetako Abokatuen Elkartearen (AELPA) XXVII. Jardunaldietan izan da: "Desafíos del Parlamento ante la desinformación", Nafarroako Parlamentuko Erabilera Anitzeko aretoan, Iruñean.

Irailak 27. 11:00etan: UCANek antolatutako Territorio Coop topaketan parte hartu du, Geltokin, Iruñean.

Irailak 29. 12:00etan: Iruñeko Udalak antolatutako Udaltzaingoko patroia den San Migel eguna ospatzeko ekitaldian izan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Baluarteko Ganbera Aretoan, Iruñean.

Irailak 30. 12:00etan: Santos Ángeles Custodios Polizia Nazionaleko patronatukideak oroitzeko ekitaldietara joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Antoniutti parkean, Iruñean.

Irailak 30. 19:00etan: Co.Ciudadanak antolatutako "Etxebizitzaren egoera Nafarroan eta Espainian" Nafarroako Joeren XI. Panelera joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Merkataritza eta Industria Ganberan, Iruñean.

URRIA

Urriak 1. 12:00etan: Sevillan gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Urriak 1. 12:00etan: instituzioko kabineteburuak ArteNA erakusketaren inaugurazioan parte hartu du, Plazaran, Iruñean.

Urriak 2. 11:00etan: bilera, Nafarroako Herriaren Batasunaren talde parlamentarioko bozeramailearekin eta Mahaiko kideekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Urriak 2. 12:00etan: bilera, mistoko talde parlamentarioko bozeramailearekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Urriak 2. 13:00etan: bilera, Nafarroako Alderdi Popularraren talde parlamentarioko bozeramailearekin, Parlamentuaren egoitzan, Iruñean.

Urriak 3. 12:00etan: instituzioko kabineteburuak parte hartu du Diario de Noticias-ek antolatutako Hiria Foroan, "Participa Navarra: desafíos y oportunidades", Iruñerriko Mankomunitatearen egoitzan, Iruñean.

Urriak 6. 11:00etan: instituzioko kabineteburuarekin batera parte hartu du “Hablamos las protagonistas” jardunaldian, Ehuleak eta Acción contra la Trata elkarteek antolatuta, Civicanen, Iruñean.

Urriak 6. 16:00etan: instituzioko Aholkulari Tekniko batek Association of Language Commissioners-ek (IALC) deitutako bilera telematikoan hartu du parte.

Urriak 7. 10:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Elkarri Laguntza elkarteko ordezkariekin, haren egoitzan, Iruñean.

Urriak 10. 12:00etan: Malagan gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du instituzioko kabineteburuarekin batera, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Urriak 10. 13:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Think Tank Institución Futuro-ko presidentearekin, haren egoitzan, Cordovillan.

Urriak 11. 12:00etan: instituzioko kabineteburuak parte hartu du errepresio frankistaren biktima izan ziren Errotxapeako bizilagunen omenezko monumentuaren inaugurazioa, Nafarroako 1936ko fusilatuen senideen elkarteak (Affna36) antolatuta, Iruñeko Errotxapeako auzoan.

Urriak 12. 12:00etan: instituzioko kabineteburua Guardia Zibilaren zaindaria den Pilarreko Ama Birjinaren eguna dela-eta egindako ekitaldian izan da, Galiziako etorbidean, Iruñean.

Urriak 13. 10:00etan: instituzioko kabineteburua Innova Social Lab aurkezpen jardunaldian izan da, Caja Navarra Fundazioak eta La Caixa Fundazioak antolatuta, Civicanen, Iruñean.

Urriak 13. 16:00etan: instituzioko Idazkari Nagusiak Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluaren bileran parte hartu du Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Urriak 14. 9:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, PARÍS 365 jantoki sozialeko koordinatzailearekin eta taldearekin, haren egoitzan, Iruñean.

Urriak 15. 9:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Erakunde Erlijiosoetako Pederastiaren Biktimen Elkarteko (AVIPIREN) ordezkariekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Urriak 15. 12:00etan: Nafarroako Berdintasunerako Institutuak antolatutako Genero-ikuspegia duen justiziari buruzko jardunaldien irekiera instituzionalera joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Baluarteke Biltzar Jauregia, Iruñean.

Urriak 16. 13:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, La Justicia de Argon-ekin, haren egoitzan, Zaragozan.

Urriak 16. 16:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Cesar Bonarekin, Justicia de Aragon erakundearen egoitzan, Zaragozan.

Urriak 17. 12:00etan: Pobrezia Desagerrarazteko Nazioarteko Eguna dela-eta, Nafarroako Gizarte Entitateen Plataformak parte hartzen duen ekitaldi instituzionalean izan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Parlamentuaren Atarian, Iruñean.

Urriak 17. 16:00etan: bilera instituzionala Estatuko Herriaren Defentsorearekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Urriak 17. 20:45ean: Nafarroako Kazetarien Elkarteak antolatutako Teobaldo 2025 sarien banaketa-ekitaldian izan da, Colegio de Medicos-en egoitzan, Iruñean.

Urriak 19. 9:00etan: Nafarroako Ikastolen Federazioak antolatutako 2025eko Nafarroa Oinez-era joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Atarrabian.

Urriak 20. 12:30ean: bilera, Nafarroako Gobernuako lehendakariarekin, Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Urriak 20. 12:30ean: instituzioaren kabineteburuak Haur eta Nerabeen Nafarroako Kontseiluaren bileran parte hartu du, Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Urriak 21. 9:15ean: Nafarroako Gobernuako Landa Garapeneko eta Ingurumeneko Departamentuak koordinatutako LIFE-IP NAdapta-CC europar proiektua ixtean Nafarroa klima-aldaketara egokitzeari buruzko herritarren saiora joan da, Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkuren Aretoa, Iruñean.

Urriak 21. 12:00etan: Badajozen eta Gipuzkoan gertatutako genero-indarkeriaren azken erailketen aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Nafarroako Parlamentuko ateetan, Iruñean.

Urriak 21. 12:00etan: instituzioko kabineteburuak Badajozen gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Urriak 22. 10:30ean: Pobreziaren eta Gizarte Bazterkeriaren aurkako Sareak antolatutako "Diagnóstico social y evaluación de políticas públicas: fundamentos para una acción transformadora" jardunaldira bertaratu da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Civicanen, Iruñean.

Urriak 24. 12:30ean: Madrilén gertatutako azken genero-indarkeriaren erailketaren aurkako minutu bateko isiltasuneko elkarretaratzean parte hartu du, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan, Iruñean.

Urriak 27. Justicia de Aragon erakundeak antolatutako Herriaren Defentsa Erakundearen Koordinazioari buruzko XXXVIII. Jardunaldiak prestatzeko erakundearen titularren bileran parte hartu du, haren egoitzan, Zaragozan.

Urriak 28 eta 29. Institutuzioaren Idazkari Nagusiak eta kabineteburuak lagunduta, Justicia de Aragon instituzioak antolatutako Herriaren Defentsa Erakundearen Koordinazioari buruzko XXXVIII. Jardunaldietan parte hartu du, "Kalteberatasuna ikasgeletan" izenburupean, Zaragozan.

Urriak 31. 11:00etan: elkarriketa Nafarroako Arartekoari COPE Navarra irratirako, Iruñean.

Urriak 31. 19:00etan: MTorres Industria Taldearen 50. urteurrenaren ekitaldia eta Manuel Torresen omenaldian izan da instituizioaren kabineteburua, Baluartan, Iruñean.

AZAROA

Azaroak 3. 12:30ean: bilera Nafarroako Gobernuako Lurralde Kohesiorako kontseilariarekin, haren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 5. 10:30ean: 'Mitoak desmuntatzen. Egia eta memoria terrorismoaren legitimazioaren aurrean' COVITERen urteko jardunaldira joan zen, instituzioko kabineteburuarekin batera, Civivox Kodeestablen, Iruñean.

Azaroak 5. 18:00etan: Nafarroako Berdintasunerako Institutuak (NABI) 30. urteurrena dela eta egindako oroitzapenezko ekitaldira joan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Zentral aretoan, Iruñean.

Azaroak 5. 20:00etan: Nafarroako Telebista Sarien Galara joan zen instituzioko kabineteburuarekin batera, Baluartan, Iruñean.

Azaroak 6. 9:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Salhaketa Nafarroako ordezkariarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 6. 12:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Eskola Kontseiluko lehendakariarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 7. 11:00etan: instituzioko kabineteburuaren bilera Nafarroako Gobernuak Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Arreta Zerbitzuko (SARX) koordinatzailearekin eta Kultura arteko Bizikidetzarako eta Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Borrokarako Ayllu Zerbitzuko zuzendariarekin, haien egoitzan, Iruñean.

Azaroak 10. 9:30ean: azaroaren 25a dela-eta, Emakumeen aurkako Indarkeria Desagerrarazteko Nazioarteko Eguna, Nafarroako Gobernuak antolatutako sentsibilizazio-kanpainaren aurkezpenean izan da, Nafarroako Jauregiko ateetan, Iruñean.

Azaroak 10. 16:00etan: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Diario de Navarra egunkariako kazetari batekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 11. 9:00etan: Nafarroako Gobernuak antolatutako Egiaren Batzordeei eta Gatazka osteko Sozietateei buruzko Nazioarteko Lehen Foroan izan da, Baluartan, Iruñean.

Azaroak 12. 9:30ean: CERMINek antolatutako "Desgaitasuna duten pertsonen etika eta eskubideak helduaroan eta zahartzaroan" jardunaldian izan da, instituzioko kabineteburuarekin batera, Civicanen, Iruñean.

Azaroak 12. 12:00etan: Iruñeko Rozalejoko markesaren jauregia bisitatu du, instituzioko kabineteburuarekin batera.

Azaroak 13. 9:30ean: bilera, instituzioko kabineteburuarekin batera, Rumiñahui elkarteko ordezkariarekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 13. 17:30ean: Co.CiudadanaK antolatutako CAIROS batzordeko presidente Manel del Castillok emandako konferentziaren aurreko saiora joan da, Tres Reyes hotelean, Iruñean.

Azaroak 13. 19:00etan: instituzioko kabineteburua VI. Sari Profesional Solidarioetan izan da, Hotel NH Iruña Park hotelean, Iruñean.

Azaroak 13. 19:00etan: Co.CiudadanaK antolatutako Manel del Castillok, Bartzelonako Sant Joan de Deu ospitaleko zuzendari gerenteak, emandako hitzaldian da, gai honi buruz: "La necesidad de reformas en los servicios sanitarios públicos. La experiencia de CAIROS en Cataluña", Tres Reyes hotelean, Iruñean.

Azaroak 15. 9:45ean: Haziak antolatutako Nafarroako tutoretzapeko eta tutoretzapeko ohien "Guardianas del bosque" III. Topaketara joan da, Printzearen Harresiaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 18. 9:30ean: bilera CAIDIS Las Hayas de Sarriguren Erabiltzaileen Senideen eta Tutoreen Elkarteko Zuzendaritza Batzordeko kideekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 18. 9:30ean: bilera, instituzioaren kabineteburuarekin batera, Elkarri Laguntza elkarteko presidentearekin, instituzioaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 19. 12:00etan: Haurren Eskubideen Konbentzioaren XXXVI. Urteurrena ospatzeko ekitaldi instituzionalean izan da, Unicef Nafarroako Komitearen ekimenez, Nafarroako Parlamentuko osoko bilkuren aretoan, Iruñean.

Azaroak 19. 13:00etan: Nafarroako Gobernuak eta Laboral Kutxak antolatutako Elkartasunerako "Nafarroa" nazioarteko XXII. Saria emateko ekitaldian izan da, Afrikako Osasunaren Amref Fundazioari emana, Nafarroako Jauregiko Tronuaren Aretoan, Iruñean.

Azaroak 20. 18:30ean: "España en Libertad. 50 años" Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak antolatutako ekitaldian izan da, Baluartean, Iruñean.

Azaroak 21. 9:00etan instituzioaren aholkulari tekniko bat Nafarroako Gobernuko Eskubide Sozialetako Departamentuak deitutako ekainaren 2ko 8/2021 Legearen Jarraipen Batzordearen bilerara joan da, Nafarroako Justizia Jauregian, Iruñean.

Azaroak 24. 10:00etan: "Nolakoa zen Nafarroako Aldizkari Ofiziala duela 100 urte" erakusketaren inaugurazioan izan da instituzioaren idazkari nagusiarekin batera, Nafarroako Liburutegiaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 24. 12:00etan: "Meninas" banatzeko ekitaldian izan da instituzioaren kabineteburuarekin batera, Emakumearen aurkako Indarkeria Ezabatzeko Nazioarteko Eguna dela eta, Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzak antolatuta, Civicanen, Iruñean.

Azaroak 24. 16:00etan: instituzioko Idazkari Nagusiak Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluaren bileran parte hartu du Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Azaroak 25. 9:00etan: Eskubide Sozialetako, Ekonomia Sozialeko eta Enpleguko Departamentuak eta CEPES Nafarroak antolatutako "Gizarteratzeko eta lurralde-

kohesiorako motorra" Nafarroako Gizarte Ekonomiaren XI. Egunean izan da, Nafarroako Antzerki Eskolan, Iruñean.

Azaroak 25. 12:00etan: Nafarroako Gobernuak deitutako elkarretaratzean parte hartu du instituzioaren kabineteburuarekin batera, Emakumearen aurkako Indarkeria Desagerrarazteko Nazioarteko Eguna dela eta, Nafarroako Jauregiko atean, Iruñean.

Azaroak 25. 16:00etan: instituzioaren kabineteburuak Haur eta Nerabeen Nafarroako Kontseiluaren bileran parte hartu du, Nafarroako Jauregian, Iruñean.

Azaroak 25. 17:00etan: "Fiscalidad y competitividad: propuestas para impulsar la economía navarra" jardunaldian izan da, Institución Futuro erakundeak antolatuta, Nafarroako Merkataritza Ganberaren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 26. 11:00etan: Diario de Noticias egunkariak antolatutako "Vivienda asequible en Navarra" Hiria Foroan izan da instituzioaren kabineteburuarekin batera, Goma Fabrikan, Iruñean.

Azaroak 26. 17:00etan: elkarriketa Nafarroako Arartekoari Navarra Televisión katearentzat, "Está pasando" saioan, haren egoitzan, Berriobeitin.

Azaroak 26. 19:00etan: instituzioaren izenean, Nafarroako Once 2025 Gizarte Taldearen Sari Solidarioa jaso du, Administrazio Publikoaren Estamentu kategorian, Iturramako Civivoxen, Iruñean.

Azaroak 27. 10:00etan: bilera, instituzioaren kabineteburuarekin batera, Itxaropenaren Telefonoaren ordezkariarekin, haren egoitzan, Iruñean.

Azaroak 27. 19:00etan: Onda Cero Navarra XI. Sari Solidarioak emateko ekitaldira joan da instituzioaren kabineteburuarekin batera, Civicanen, Iruñean.

ABENDUA

Abenduak 1. 09:00etan: Nafarroako Parlamentuak Iruñeko Nafarroako Parlamentuko atarian antolatutako 2025eko HIESaren aurkako Mundu Eguna ospatzeko erakunde-ekitaldian izan da.

Abenduak 1. 10:30ean: Espainiako Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzaren ateetan antolatutako minutu bateko isiluneko elkarretaratzean izan da, erakundeko kabineteburuarekin batera. Bertan, Bartzelonan, Madrilen eta Malagan genero-indarkeriak eragindako azken hilketak gaitzetsi dituzte.

Abenduak 1. 12:00etan: Erakundeko kabineteburuarekin batera, Nafarroako Parlamentuaren Domina Palestinako herriari eta Palestinari giza laguntza ematen dioten kolektibo, entitate eta pertsonen emateko erakunde-ekitaldian izan da. Ekitaldia Nafarroako Parlamentuak antolatu du Nafarroaren Eguna dela-eta, haren egoitzako osoko bilkuren aretoan, Iruñean.

Abenduak 2. 12:00etan: Erakundeko kabineteburuarekin batera, ATENA Fundazioko artistek Iruñeko Nafarroako Parlamentuko atarian egindako *Más allá de un sueño* (Amets batetik harago) erakusketan izan da.

Abenduak 3. 12:00etan: Erakundeko kabineteburuarekin batera, Manuel Torres jaunari (hil ondoren) Nafarroako Urrezko Domina emateko ekitaldian izan da. Ekitaldia Nafarroako Gobernuak Kultura eta Kirol Departamentuko Isabelino klaustroan egin da, Iruñean.

Abenduak 9. 10:30ean: Nafarroako HIESaren aurkako Batzordeak Giza Eskubideen Nazioarteko Eguna dela-eta Nafarroako Unibertsitate Publikoko Los Salmones ikasgelan antolatutako "Inor atzean utziko ez duen HIESaren erantzuna" jardunaldian izan da.

Abenduak 10. 12:00etan: Giza Eskubideen Nazioarteko Eguna dela-eta Nafarroako Parlamentuak Iruñeko osoko bilkuren aretoan antolatutako erakunde-ekitaldian izan da.

Abenduak 11. 12:00etan: Iruñeko Nafarroako Parlamentuko ateetan antolatutako minutu bateko isiluneko elkarretaratzean izan da. Bertan, Toledo eta Sevillan genero-indarkeriak eragindako azken hiru hilketak gaitzetsi dituzte.

Abenduak 11. 12:10ean: bilera Iruñeko egoitzan erakundeko idazkari nagusiarekin, Gizarte Ekintzako zinegotzi ordezkariarekin, Gizarte Ekintzako Alorreko zuzendariarekin eta Iruñeko Udaleko kudeatzailearekin batera.

Abenduak 12. 11:30ean: erakundeko idazkari nagusiarekin batera, Nafarroako Kontseiluaren sorreraren hogeita bosgarren urteurrena ospatzeko ekitaldian izan da, Iruñeko Nafarroako Parlamentuko atarian.

Abenduak 12. 12:30ean: erakundeko aholkulari bat Nafarroako Kontseiluak Iruñeko Nafarroako Jauregian antolatutako arrazakeriaren eta xenofobiaren aurka borrokatzeko bileran izan da.

Abenduak 12. 18:00etan: Acción contra la Trata elkarteak Iruñeko Plazaran antolatutako Las Poderosas taldearen jaian izan da.

Abenduak 15. 13:00etan: bilera erakundearen Iruñeko egoitzan erakundeko idazkari nagusiarekin batera, Albiasuko kontzejuko lehendakariarekin.

Abenduak 16. 12:00etan: CERMINEk Iruñerriko Mankomunitatearen egoitzako Pinaquy aretoan antolatutako “Eskubideak, aniztasuna eta parte-hartzea. Nafarroa gizarte inklusiboa eta irisgarria al da?” deritzon jardunaldiaren hasierako ekitaldian parte hartu du.

Abenduak 17. 10:00etan: Nafarroako Parlamentuak Iruñeko erabilera anitzeko aretoan antolatutako Alzheimerren Espainiako Konfederazioko (CEAFA) Oroitzapenaren aldeko Itunaren aurkezpenean izan da.

Abenduak 17. 12:00etan: Iruñeko Nafarroako Parlamentuko ateetan antolatutako minutu bateko isiluneko elkarretaratzean izan da. Bertan, Valentzian eta Tarragonan genero-indarkeriak eragindako azken hiru hilketak gaitzetsi dituzte.

Abenduak 18. 11:30ean: bilera izan du erakundearen Iruñeko egoitzan Bolt enpresako *public policy* managerrarekin.

Abenduak 19. 11:00: Nafarroako Gobernuak antolatutako Koloretako Nafarroa saria emateko laugarren edizioaren ekitaldian izan da, zeina Nafarroako Jauregiko tronuaren aretoan, Iruñean, egin baita.

21. KAPITULUA. NAFARROAKO FORU KOMUNITATEKO ARARTEKOARI BURUZKO UZTAILAREN 3KO 4/2000 FORU LEGEAREN XXV. URTEURRENA.

2025eko ekainaren 25ean, Nafarroako Parlamentuan ekitaldi bat egin zen Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Legearen onarpenaren XXV. urteurrena ospatzeko. Ekitaldia Ganberaren egoitzako Atrioan egin zen eta 150 gonbidatu baino gehiago izan ziren, besteak beste, Foru Komunitateko eragile sozial eta instituzional garrantzitsuenak. Era berean, hari laukote baten musika laguntza izan zuen.

Ospakizuna Unai Hualde Nafarroako Parlamentuko pren ongietorri hitzekin hasi zen, eta adierazi zuenez, *“María Jesus Aranda, Francisco Javier Eneriz, Patxi Vera eta Arartekoaren Bulegoa osatu duten etaosatzen duten pertsona guztien lanak lagundu egin du erakunde horrek Foru Komunitatean lortu duen merezitako ospea eta izen ona lantzen”*. Erakundeak Administrazioa gainbegiratzeko eta abusu edo zabarkeria posibleen aurrean eskubideak defendatzeko funtsezko tresna gisa duen zeregina goraipatu zuen, *“bere gomendioek, ohartarazpenek eta herritarren kexei emandako erantzunek erakundearen arreta hobetzea eta herritarren konfiantza indartzea ahalbidetzen dutela”* iritzita. Eta azpimarratu zuen Arartekoa eta Kontuen Ganbera Nafarroako autogobernuaren ondoriozko lan instituzional onaren adibide direla. *“Gure kalitate demokratikoa horrelako organoetan oinarritzen da, iparrorratz eta orakulu gisa jarduten baitute interes orokorra babesteko eta gure komunitatea indartzeko”*, amaitu zuen.

Ondoren, Maria Jesus Arandak eta Francisco Javier Enerizek, egungo Nafarroako Arartekoaren aurrekoek, erakundearen lehen mugarriak gogoratu zituzten.

María Jesus Arandak gogora ekarri zuen hasiera *“gogorak baina zirraragarriak”* izan zirela, eta pozik agertu zen ekitaldia Francisco Javier Enerizekin partekatzeagatik. Izan ere, azken horrekin batera, egungo defendatzailearekin batera, kargu hori bete duten pertsonen zerrenda labur baina esanguratsua osatzen dute.

Arandak azaldu zuen nola *“ia eskuz”* egin behar izan zuen erakundearen lehen aurrekontua, bere taldearen laguntzarekin eta kontu-hartzailearen laguntzarekin, zeinak segurtasun juridikoa eskaini zion ondo hasteko. Eta eratu bezain laster, 40 kexarekin hasi zirela lanean mahai gainean. *“Hori da Arartekoaren beharra egiaztatzeko daturik onena”*, esan zuen. Arandak bereziki eskertu nahi izan zuen bere taldearen konpromisoa, *“erakunde pertsonalista izan arren, haiek gabe oso zaila izango baitzen*

lana aurrera ateratzea", eta bere agintaldiaren lehen orduetan beste defendatzaile batzuegandik jaso zuen babesa aitortu zuen.

Francisco Javier Enerizek nabarmendu zuen erakundea *"egoera ezin hobean"* jaso zuela 2007an, eta egoera ekonomiko paregabea izan zuela, Maria Jesus Arandaren aurreko lanari esker. Izan ere, Aranda goraipatu zuen, *"dena txukun eta ondo finkatuta"* utzi zuelako. Ildo horretan, bere agintaldiaren lehen urteak nahiko lasaiak izan zirela adierazi zuen, 2011n krisi ekonomikoa piztu eta erakunde askorentzat bereziki zaila zen aldi bat hasi zen arte. *"Murrizketez hitz egiten hasi ziren, baita aurrekontuetan eta gurea bezalako erakundeen existentzian bertan ere"*, azaldu zuen. Izan ere, Gaztela-Mantxako edo Murtziako Defendatzaileak kendu egin zituzten. Orduan egokitu zitzaion erakundearen *"erabilgarritasuna eta funtsezko balioa defendatzera irtetea"*: *"Funtsezko lana egiten dugu, pertsona askok ez baitakite nora jo beren eskubideak urratzen direnean"*.

Eta bereziki aipatu zuen bere agintaldiaren azken etapa, pandemiak markatutakoa, *"izugarria"* zela esan baitzuen, eskubide pertsonalen murrizketari dagokionez: *"Dena zigorrak ziren, murrizketak, eta funtsezko zerbitzuak desagertu egin ziren"*. Testuinguru bereziki gogorra, ziurtatu zuen, Herriaren Defendatzaileak oinarritzko eskubideen bermatzaile gisa duen zeregina inoiz baino gehiago probatu zuena.

Ondoren, elkarriketa ireki bat izan zen egungo Nafarroako Arartekoaren, Patxi Veraren eta Ángel Gabilondo Herriaren Defendatzailearen artean. Patxi Verak integrazioa eta etxebizitza *"epe laburrean Nafarroako gizartearentzat erronka premiazkoenak"* direla adierazi zuen. Adierazi zuenez, *"Estatu osoan bizi-kalitate handiena duen erkidegoan ezin dugu onartu jendea kalean lo egiten egotea, elikagairik gabe, hezkuntzarik gabe edo osasun-arretarik gabe"*. *"Giza eskubideen eta gizatasunaren aldeko"* integrazioa gehitu zuen. *"Hori onberatasuna baino ez dela uste duenarentzat, babestu egin beharko luke, nahiz eta interesagatik bakarrik izan, Nafarroako biztanleria izugarri zahartuta dagoelako. Elkarren beharra dugu"*. Eta, etxebizitzari dagokionez, Patxi Verak, aurrekoak egin zuen bezala, *"talka-plan bat"* eskatu zuen, *"ez baita gai erraza"*.

Era berean, Nafarroako Arartekoak honako hau eskatu zuen: *"administrazio ona, herritarrek horretarako eskubidea dutelako eta horrek sistema demokratikoan konfiantza sortzen duelako, eta hori gaur egun beharrezkoa da"*. Halaber, *"esparru digital berrietan eskubideak babesten ikasteko"* beharra planteatu zuen, bereziki Adimen Artifizialaren aurrean. *"Eta eskubideak eta askatasunak zabaltzea, inor babesik gabe gera ez dadin ezjakintasunagatik"*, nabarmendu zuen.

Herriaren Defendatzaileak, Ángel Gabilondok, proposamen eta planteamendu horietako asko partekatu zituen. Zehazki, adierazi zuen bere lana ez dela “*administrazioen aurka edo haien aurrean*” kokatzea, baizik eta herritarren eskubideak defendatzea. Azpimarratu zuen ordezkatzeko duen erakundea “*herritarren urratsen arabera*” dabilela, ez erakunde bisionario gisa, baizik eta giza eskubideak gidari eta ispilu etengabe gisa hartuta: “*askatasuna, justizia eta segurtasuna*”.

Gabilondoren ustez, bere lanaren benetako zentzua ez da izapidetutako kexa kopuruan neurtzen, baizik eta Administrazioetik urrun sentitzen direnez Defendatzailearengana jotzen dutenei erantzuteko gaitasunean, ez azken baliabide gisa, baizik eta beste bide batzuetatik aurkitu ez duten laguntza baten bila. Testuinguru horretan, funtsezko zeregina eman zion hitzari, aintzatespenerako, erreparazioarako eta erantzunerako tresna gisa ulertuta. “*Entzutea ez da belarria jartzea bakarrik* —baieztatu zuen—, *zutaz esan dutenaren ondorioz neurriak hartzea baizik*”. Horregatik, ebazpen arrazoituak, argudiatuak eta justifikatuak emateko beharra aldarrikatu zuen, ez bakarrik Herritarren Defendatzailearen bulegotik, baizik eta erabaki publikoa hartzeko gaitasuna duten pertsona eta erakunde guztien aldetik.

Gabilondok, gainera, adierazi zuen giza eskubideekiko konpromisoa gertaera zehatzetan eta egungo gizartearen errealitate konplexuenekiko begirada inklusiboan islatu behar dela. Ildo horretan, zehaztu zuen “*integrazio*” hitza, ederra izan arren, ez zaiola nahikoa iruditzen, eta nahiago duela “*gizarteratzeaz*” hitz egin, hau da, pertsona guztiak gizartean modu aktiboan sartzea eskatzen duen nozioa. “*Erabat gizarteratu behar ditugu*”, azpimarratu zuen, bereziki etxebizitzaren eta immigrazioaren eremuei erreferentzia eginez. Adibide gisa, Madrilgo aireportuan bizi den egoerari buruz hausnartzera gonbidatu zuen: “*areto batean asiloa eskatzen dutenak daude, eta korridoreetan, pertsona asko daude lurrian lo egiten*”.

“*Nire betebeharra* —esan zuen— *bi tokietan egotea da*”. Halaber, gaixotasun mentaleko kasuen kopurua gero eta handiagoa dela ohartarazi zuen, eta, bere ustez, hori gure gizartean gertatzen ari denaren sintoma sakona da. Testuinguru horretan, azpimarratu zuen “*pertsona guztiek dituztela eskubideak*”, hierarkiarik eta salbuespenik gabe, eta gogorarazi zuen ebazpen bakoitzak, Defendatzailearen esku-hartze bakoitzak, bizitza zehatzak dituela atzean. “*Uste sendo horrek mantentzen gaitu bizirik*”, amaitu zuen.

Eta amaitu zuen esanez etorkizuna ez dela halabeharraren emaitza izango, baizik eta orainaldian egiten dugunaren arabera izango dela zuzenean. Haren ustez, egungo zailtasun asko, paradoxikoki, ongizatearen gizarteak berak lortutako lorpenetatik datoz.

“*Batzuetan —ohartarazi zuen— badirudi hobekuntza horien kudeaketa berez arazo bihurtzen dela*”, bereziki desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen erantzutea atzeratzen denean.

Aurrerapen bakoitza eskakizun berriekin batera datorrela gogorarazi zuen, eta erantzukizunez erantzun behar zaiela, eta deitoratu zuen onartutako lege batzuk ez direla erabat garatzen, ez dutelako aurrekonturik edo horiek gauzatzeko araudirik. “*Gure mugez jabetu behar dugu, gure gizartea oso zoragarria eta aurrerakoia izan arren*”, amaitu zuen, eta herritartasun aktiboa, kritikoa eta giza eskubideei eusten dieten balioekin konprometitu izatea eskatu zuen.

María Chivite Nafarroako Gobernuak lehendakariak eman zion amaiera ekitaldiari, eta adierazi zuen Nafarroako Arartekoa “*funsezko erakundea dela kalitate demokratikoa hobetzeko eta herritarren eskubideak eta askatasunak bermatzeko*”.

Chivitek, bestalde, bere independentzia politikoa eta botereen arteko kontrol eta oreka tresna gisa duen zeregina azpimarratu zituen, bere lanak gizarteak erakundeetan duen konfiantza indartzen duela nabarmenduz. Eta, adierazi zuenez, “*ez da epaile bat, eta ez du epairik ematen, baina haren lana beharrezkoa da, herritarrak ekintza politikoaren erdigunean jartzen dituelako*”. “*Bere lanari esker, pertsonak Administrazioaren aurrean babestuago sentitzen dira, eta badakite beren eskubideak baliatzeko bide bat dutela*”, amaitu zuen.

Ekitaldiari buruzko informazio gehiago, argazkiak eta bideoak eskura daitezke web orriko esteka honetan:

<https://defensornavarra.es/eu/albisteak/nafarroako-arartekoaren-arabera-epe-laburrean-nafarroako-gizarteak-dituen-erronka-premiazkoenak-integrazioa-eta-etxebizitza-dira>

<https://defensornavarra.es/eu/albisteak/nafarroako-arartekoa-sortu-zuen-legearen-25-urteurrenaren-ikusizko-laburpena>

ERANSKINA. ERAKUNDEAREN 2025RKO AURREKONTUAREN LIKIDAZIOA.

Nafarroako Foru Erkidegoko Arartekoari buruzko uztailaren 3ko 4/2000 Foru Legearen 37.3. artikulua, Nafarroako Parlamentuan aurkezten den urteko txostenaren edukia definitzerakoan, zera ezarri du *“Txostenak eranskin bat ere izanen du. Eranskinaren hartzailea Nafarroako Parlamentua izanen da. Eranskin horretan, erakundearen dagokion aldiko aurrekontuaren likidazioa agertuko da”*.

Nafarroako Arartekoaren 2025eko ekitaldiko aurrekontuen likidazioa dela-eta, honako hau adierazi beharrean gaude:

- Hasierako kredituak 1.137.440 eurokoak izan ziren, eta, guztira, bat datoz behin betiko aurrekontuarekin, 2024ko ekitaldian ez baitzen kreditu-gerakinik sartu 2025eko ekitaldian.
- Onartutako obligazio garbiak 1.013.722,16 euro izan dira. Horrek esan nahi du finkatutako aurrekontuari dagokionez % 89,12ko egikaritze-maila lortu dela.
- Ekitaldi honetan 26.257 euroko kreditu gerakinak daude, eta 2026ko ekitaldiko kredituetan sartuko dira.
- Diru-sarreraren aurrekontuaren likidazioaren egoera-orriak erakusten du aitortutako eskubide garbiak 1.137.340 eurokoak izan direla, hau da, % 99,99ko betetze-maila izan da.
- Aitortutako eskubide garbietatik eta aitortutako obligazio garbietatik ekitaldiko aurrekontu-emaizta lortzen da, 123.617,84 eurokoa. Emaizta hori ekitaldian jasotako gehiegizko finantzaketagatik doituta (hau da, 2026ko ekitaldian sartu beharreko 26.257 euroko kreditu-gerakinengatik), diruzaintzako gerakinarekin finantzatutako kreditu gastaturik egon ez denez, doitutako aurrekontu-emaizta lortu da, 97.360,84 eurokoa.
- 2025eko ekitaldian, eragiketa arrunten arabera (I. kapitulutik V. kapitulura) eta kapitaleko eragiketen arabera (VI. kapitulutik IX. kapitulura) gastuetan sailkatutik, honako hauek dira:

Eragiketa mota	Behin betiko kredituak	Betebehar aintzatetsiak	Gauzatzea (%)
Eragiketa arruntak	1.087.140,00	995.068,58	91,53%
Kapital-eragiketak	50.300,00	18.653,58	% 37,08
Guztira	1.137.440,00	1.013.722,16	% 89,12

Eragiketa arrunten aurrekontu-betetzearen mailak % 91,53 egin zuen; kapital-eragiketen betetze-maila, berriz, % 37,08 izan zen.

Ondoren, gastuen aurrekontuaren likidazioaren egoera-orria eta diru-sarreraren aurrekontuaren egoera-orria aztertuko ditugu kapituluka banatuta.

A) Gastuen egoera:

Gastuen kapitulu ekonomikoen arabera zerrendatuta, 2025eko ekitaldiari dagozkion aurrekontuetako aurreikuspenak, onartutako obligazio garbiak eta betetze-ehunekoa islatu dira:

Kapituluak	Aurreikuspenak	Aintzatetsitako obligazio garbiak	Gauzatzea (%)
1 Langileria-gastuak	829.014,72	829.014,72	% 100,00
2 Ohiko ondasunen eta zerbitzuen gastuak	251.225,28	159.753,86	63,59%
4 Transferentzia arruntak	6.900,00	6.300,00	% 91,30
6 Benetako inbertsioak	50.000,00	18.653,58	% 37,31
8 Finantza-aktiboak	200,00	0,00	% 0,00
9 Finantza-pasiboak	100,00	0,00	% 0,00
Guztira	1.137.440,00	1.013.722,16	% 89,12

B) Diru-sarreraren egoera-orria:

Diru-sarreraren aurrekontuaren likidazioaren egoerak agerian jarri du diru-sarrera horiek Foru Ogasunetik jasotako transferentzietatik datozela, ekitaldiko diru-sarrera guztien % 100 baitira.

Kapituluak	Aurreikuspenak	Aintzatetsitako eskubide garbiak	Gauzatzea (%)
3 Tasak eta bestelako diru-sarr.	20,00	0,00	% 0,00
4 Transferentzia arruntak	1.087.100,00	1.087.100,00	% 100,00

Kapituluak	Aurreikuspenak	Aintzatetsitako eskubide garbiak	Gauzatzea (%)
5 Ondare-sarrerak	20,00	0,00	% 0,00
7 Kapital-transferentziak	50.240,00	50.240,00	% 100,00
8 Finantza-aktiboak	40,00	0,00	% 0,00
9 Finantza-pasiboak	20,00	0,00	% 0,00
Guztira	1.137.440,00	1.137.340,00	% 99,99